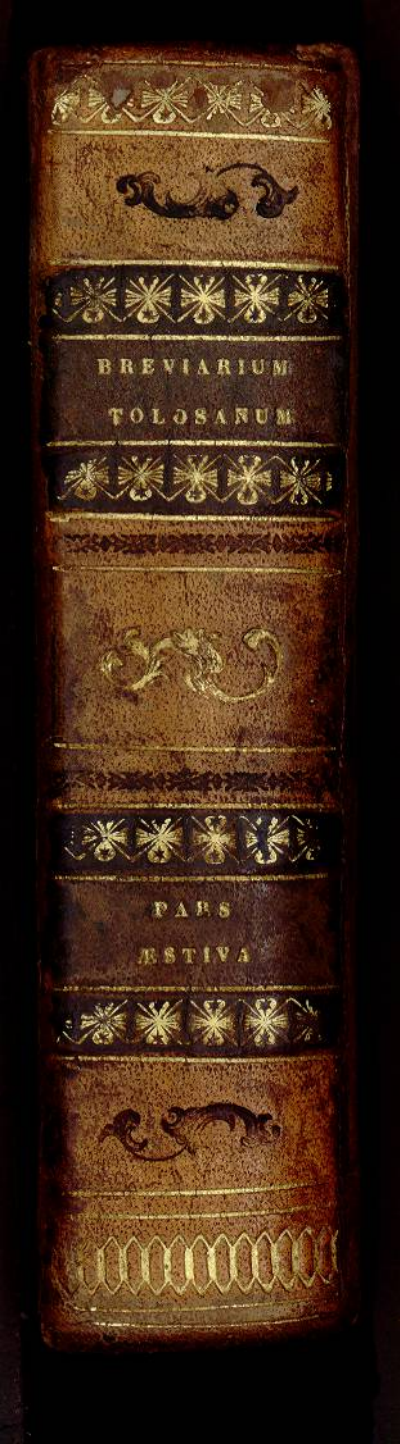
BREVIARIUM
TOLOSANUM
PARS
ÆSTIVA

JÉSUS AU JARDIN DES OLIVIERS.

Non pas ma volonté, mon Père, mais la vôtre.....

Chez Letaille *éditeur, à Paris. (Propriété).*

JESUS AU JARDIN DES OLIVES.

1er MYSTÈRE DOULOUREUX.

Contemplez le Sauveur plongé dans la désolation la plus amère, couvert d'une sueur de sang, réduit à une agonie mortelle, et en cet état ne se rebutant point de recommencer *trois fois la* même prière, quoique son Père paraisse sourd à ses demandes. Faites réflexion que Marie ressentait dans son cœur tout ce qui se passait dans le cœur de Jésus.

O Marie! consolatrice des affligés, faites que je ne m'afflige désormais que de ce qui a affligé l'âme de mon Sauveur; que cette horreur infinie qu'il conçut de mes péchés, lorsqu'il s'en vit chargé, soit le modèle de la contrition que j'en dois avoir. J'accepte, pour les expier, toutes les épreuves que sa divine justice exigera de moi; faites qu'au plus fort de mes peines je trouve ma ressource dans la prière et que je ne me lasse jamais d'y persévérer.

Fruit du mystère : *la contrition.*

Seigneur Jésus, couvrez de la protection de votre divin cœur notre T.-S. Père le Pape.

Rés PFXIX 294-3

BREVIARIUM

TOLOSANUM,

ILLUSTR. ET REVEREND.

D.D. DE LOMENIE DE BRIENNE,

AUCTORITATE, ac venerabilis Capituli consensu editum; et, promovente ILLUSTRISSIMO AC REVERENDISSIMO D.D. FRANCISCO DE BOVET, Tolosano Archiepiscopo nominato, denuò typis mandatum.

PARS ÆSTIVA.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE

TOLOSÆ,
Apud SIMONEM SACARAU, Bibliopolam, editorem.

1818.

TABULA TEMPORARIA

Anni Domini.	*Aureus numerus.*	*Epactæ.*	*Indictio.*	*Litt. Dominical.*	*Dominic. post Epiphan.*	*Septuagesima.*	*Dies Cinerum.*
1817	13	xij	5	e	3 †	2 Febr.	19 Febr.
1818	14	xxiij	6	d	1 †	18 Jan.	4 Febr.
1819	15	iv	7	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1820	16	xv	8	b A	3	30 Jan.	16 Febr.
1821	17	xxvj	9	g	6	18 Febr.	7 Mart.
1822	18	vij	10	f	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1823	19	xviij	11	e	2 †	26 Jan.	12 Febr.
1824	1	*	12	d c	5 †	15 Febr.	3 Mart.
1825	2	xj	13	b	3 †	30 Jan.	16 Febr.
1826	3	xxij	14	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1827	4	iij	15	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1828	5	xiv	1	f e	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1829	6	xxv	2	d	5 †	15 Febr.	4 Mart.
1830	7	vj	3	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1831	8	xvij	4	b	3 †	30 Jan.	16 Febr.
1832	9	xxviij	5	A g	6	19 Febr.	7 Mart.
1833	10	ix	6	f	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1834	11	xx	7	e	2 †	26 Jan.	12 Febr.
1835	12	j	8	d	5 †	15 Febr.	4 Mart.
1836	13	xij	9	c b	3 †	31 Jan.	17 Febr.
1837	14	xxiij	10	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1838	15	iv	11	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1839	16	xv	12	f	2 †	27 Jan.	13 Febr.
1840	17	xxvj	13	e d	2 †	16 Febr.	4 Mart.
1841	18	vij	14	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1842	19	xviij	15	b	2 †	23 Jan.	9 Febr.
1843	1	*	1	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1844	2	xj	2	g f	4	4 Febr.	21 Febr.
1845	3	xxij	3	e	1 †	19 Jan.	5 Febr.
1846	4	iij	4	d	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1847	5	xiv	5	c	3 †	31 Jan.	17 Febr.
1848	6	xxv	6	b A	6	20 Febr.	9 Mart.

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini.	*Pascha.*	*Ascensio Domini*	*Pentecoste.*	*Fest. Corp. Christ.*	*Domin. post Pentec.*	*Dominica I. Adv.*
1817	6 April.	15 Maii.	25 Maii.	5 Jun.	26	30 Nov.
1818	22 Mart.	30 Apr.	10 Maii.	21 Maii.	28	29 Nov.
1819	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Jun.	25	28 Nov.
1820	2 April.	11 Maii.	21 Maii.	1 Jun.	27	3 Dec.
1821	22 April.	31 Maii.	10 Jun.	21 Jun.	24	2 Dec.
1822	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Jun.	26	1 Dec.
1823	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1824	18 April.	27 Maii.	6 Jun.	17 Jun.	24	28 Nov.
1825	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Jun.	26	27 Nov.
1826	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1827	15 April.	24 Maii.	3 Jun.	14 Jun.	25	2 Dec.
1828	6 April.	15 Maii.	25 Maii.	5 Jun.	26	30 Nov.
1829	19 April.	28 Maii.	7 Jun.	18 Jun.	24	29 Nov.
1830	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Jun.	25	28 Nov.
1831	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Jun.	26	27 Nov.
1832	22 April.	31 Maii.	10 Jun.	21 Jun.	24	2 Dec.
1833	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Jun.	26	1 Dec.
1834	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1835	19 April.	28 Maii.	7 Jun.	18 Jun.	24	29 Nov.
1836	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Jun.	26	27 Nov.
1837	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1838	15 April.	24 Maii.	3 Jun.	14 Jun.	25	2 Dec.
1839	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1840	19 April.	28 Maii.	7 Jun.	18 Jun.	24	29 Nov.
1841	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Jun.	25	28 Nov.
1842	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1843	16 April.	25 Maii.	4 Jun.	15 Jun.	25	3 Dec.
1844	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Jun.	26	1 Dec.
1845	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.
1846	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Jun.	25	29 Nov.
1847	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Jun.	26	28 Nov.
1848	23 April.	1 Jun.	11 Jun.	22 Jun.	24	3 Dec.

In sequenti Calendario, quantùm licuit, notatum est tempus quo quisque Sanctus obiit : ann. *significat anno ;* c. ann. *circa annum ;* s. *seculo ;* init. s. *initio seculi ;* c. med. s. *circa medium seculi ;* c. fin. s. *circa finem seculi.*

Festa quæ majoribus notantur caracteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JANUARIUS.
*	A	Cal.	1	*CIRCUMCISIO DOMINI, IMPOSITIO NOMINIS JESU, ET OCTAVA NATALIS EJUSDEM, solemne-minus.*
xxix	b	iv	2	Octava S. Stephani, Protomartyris, *duplex-majus.*
xxviij	c	iij	3	Basilii Magni, Cæsariensis episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* obiit 1. Jan. 379.
xxvij	d	Prid.	4	Genovefæ, virginis Parisiensis, *simplex :* ann. 512.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ Domini (*sine jejunio*,) cum *commemorat.* S. Simeonis Stylitæ anachoretæ : c. an. 460.
15. xxv	f	viij	6	*EPIPHANIA, seu MANIFESTATIO DOMINI, solemne-majus.* [*Si inciderit in Dominicam, hâc die nihil fiet de Dominica.*]
xxiv	g	vij	7	} De Octava Epiph. *semidupl.*
xxiij	A	vj	8	
xxij	b	v	9	
xxj	c	iv	10	De Octava Epiph. *semid.* cum *commemor.* S. Pauli, primi eremitæ Thebaïdis : c. ann. 341.
xx	d	iij	11	} De Octava Epiph. *semid.*
xix	e	Prid.	12	
xviij	f	Idib.	13	Octava Epiph. et Baptismus Domini, *duplex-majus.*
xvij	g	xix	14	Hilarii, Pictaviensis episc. et eccles. doct. *duplex-minus*, c. an. 368. cum *commemor.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		
				S. Felicis, presbyt. Nolani et confessoris Christi : e. ann. 265.
xvj	A	xviij	15	Mauri, Glannofoliensis abbatis, *semid.* c. fin. vi. s.
xv	b	xvij	16	Fulgentii, episcopi et doctor. *semid.* (è 1.) ann. 533.
xiv	c	xvj	17	Antonii, AEgyptii abbatis, *semid.* ann. 356.
xiij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedra S. Petri apostoli, quâ Antiochiæ primùm sedit (c. ann. 36.) deindè Romæ, *semid. Prima sedes Septuagesimæ.*
xij	e	xiv	19	Sulpitii (Pii) Bituricensis episc. *semid.* (è 17.) c. ann. 644.
xj	f	xiij	20	Sebastiani, Romæ martyris, *dupl. min.* c. ann. 288.
x	g	xij	21	Agnetis, virginis et martyris, *semid.* ann. 303 vel 304.
ix	A	xj	22	Vincentii, diaconi et martyris, *semid.* ann. 303 vel 304.
viij	b	x	23	Fabiani, papæ et martyris, *semid.* ann. 250.
vij	c	ix	24	Timothei, Ephesini episcopi et martyris, *semid.* ann. 97, cum *commem.* S. Titi, Cretensis episc. i. s.
vj	d	viij	25	Conversio S. Pauli, apostoli, *dupl. maj.* ann. 34 vel 35.
v	e	vij	26	Paulæ, viduæ Romanæ, *simpl.* ann. 404.
iv	f	vj	27	Martyrum qui pro libris sacris interierunt, *semid.* ann. 303.
	g	v	28	Cyrilli, Alexandrini episc. et doctoris, *semid.* ann. 444.
ij	A	iv	29	Francisci Salesii, Genev. episc. *semid.* (è 28 Dec.) ann. 1622.
j	b	iij	30	Bathildis, reginæ Francorum, viduæ, *semid.* ann. 680.
*	c	Prid.	31	Petri Nolasci, San-Papulensis, instit. ordin. beatæ Mariæ de Mercede, *semid.* (è 24 Dec.) ann. 1256.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		FEBRUARIUS.
xxix	d	Cal.	1	Ignatii, Antiocheni episcopi et martyris, *semid.* (è 20 Dec.) ann. 107.
xxviij	e	iv	2	PRAESENTATIO DOMINI, et PURIFICATIO B. MARIÆ VIRGINIS, *solemne-majus*, instit. in Oriente sub *Hypapantes* nomine ann. 542.
xxvij	f	iij	3	Blasii, Sebasteni episcopi et martyris, *semid.* c. ann. 316.
25. xxvj.	g	Prid.	4	*Prima sedes diei Cinerum.*
xxv.xxiv	A	Non.	5	Agathæ, Catanensis virginis et martyris, *semid.* c. ann. 251. [In quadr. *commem.*; et sic de aliis semiduplicibus et simplicibus.]
xxiij	b	viij	6	Amandi (sive Alani), Trajectensis episcopi, Vaurensium patroni, *semiduplex*: c. ann. 679.
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	Joannis de Matha, presb. inst. ord. SS. Trinitatis, *semid.* (è 21 Dec.) ann. 1213.
xx	e	v	9	Apolloniæ, Alexandr. virginis et martyris, *semid.* ann. 249.
xix	f	iv	10	Scholasticæ, Cassinensis virginis, *simpl.* c. ann. 543.
xviij	g	iij	11	Benedicti, Anianensis abbatis, *semid.* 821.
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiij	e	xiv	16	
xij	f	xiij	17	Sylvini, Tolosæ nati, episcopi, *semid.* c. ann. 720.
xj	g	xij	18	Simeonis, Hierosolymitani episcopi et martyris, *semid.* ann. 107.
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viij	c	ix	21	*Ultima sedes Septuagesimæ.*
vij	d	viij	22	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		FEBRUARIUS.
vj	e	iv	23	
v	f	vj	24	Matthiæ, apostoli, *duplex-majus* : I. S.
iv	g	v	25	*In anno Bissextili.* [*Si incidat in Quadrag. anticipabitur in Feriam 3. post Dominicam Quinquag.*]
iij	A	iv	26	
jj	b	iij	27	
j	c	Prid.	28	Martyrum qui obierunt in caritatis officio erga pestilentiâ afflictatos, Alexandriæ, *semid.* III. S.
*	*	*	29	*In anno Bissextili.*

In annis Bissextilibus (*ii sunt quibus in Tabula temporaria Festorum mobilium assignatur duplex Littera Dominicalis*) *additur dies intercalaris, et bis dicitur* Sexto Calendas Martii, *nempè diebus* 24 *et* 25, *undè illi anni* Bissextiles *vocantur; et Festum S. Matthiæ, quod in aliis annis celebratur die* 24, *in anno Bissextili die* 25 *celebratur, nisi occurrat in Quadragesima, et ideò sit anticipandum. Littera Dominicalis quæ fuit assumpta mense Januario mutatur in præcedentem.*

Feriâ vj. post Cineres fit Officium de Quinque Plagis Christi, *duplex-majus.*

Feriâ vj. post Dominicam tertiam Quadragesimæ, fit Officium de sancta Corona spinea Domini, *duplex-majus.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		MARTIUS.
*	d	Cal.	1	Albini, Andegavensis episcopi, *semid.* ann. 550.
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	
xxvj	A	iij	5	
25. xxv	b	Prid.	6	
xxiv	c	Non.	7	Perpetuæ et Felicitatis, Carthaginensium martyrum, *semiduplex* : C. ann. 204.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		MARTIUS.
xxiij	d	viij	8	*Prima sedes Novilunii Paschalis.*
xxij	e	vij	9	Quadraginta Militum, Sebastæ in Armenia, martyrum, *semidup.* c. ann. 320.
xxj	f	vj	10	*Ultima sedes diei Cinerum.*
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid.	14	
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	Patricii, episcopi, Hybernorum apostoli, *commemorat.* ann. 460.
xiij	g	xv	18	Alexandri, Hierosolymitani episcopi et martyris, *commemoratio :* ann. 250.
xij	A	xiv	19	
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	
ix	d	xj	22	*Prima sedes Paschæ.*
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	ANNUNTIATIO INCARNATIONIS DOMINI AD B. MARIAM VIRGINEM, *solemne-majus :* instit. Romæ antè ann. 496.
v	A	vij	26	
iv	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	

Feriâ sextâ post Dominicam Passionis, fit Officium de Compassione B. Mariæ Virginis, *dupl. maj.* instit. in concil. Colon. ann. 1423.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		APRILIS.
xxix	g	Cal.	1	
xxviij	A	iv	2	Francisci de Paula, instit. ord. Minim. *semid.* ann. 1507.
xxvij	b	iij	3	
25. xxvj	c	Prid.	4	Ambrosii, Mediolanensis episc. et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 397. [*Si occurrat in Quadrag. transfertur post Pascha; et sic de aliis duplicibus.*]
xxv.xxiv	d	Non.	5	*Ultima sedes Novilunii Pasch.*
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idib.	13	Justini, christianæ religionis apologistæ, Romæ martyris, *semiduplex :* ann. 167.
xv	f	xviij	14	
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	Joseph, sponsi B. Mariæ virginis, *duplex-majus :* (è 19 Mart.) 1. s.
viij	f	xj	21	
vij	g	x	22	
vj	A	ix	23	Georgii, in Oriente martyris, *semiduplex :* III. vel IV. s.
v	b	viij	24	Phæbadii, Aginnensis episcopi (*in territorio Tolosano quiescentis,*) *semidupl.* (è 25.) c. fin. iv. s.
iv	c	vij	25	Marci, evangelistæ, *duplex-majus :* ann. 68. *Ultima sedes Paschæ.*
iij	d	vj	26	Cleti (seu Anacleti,) papæ et martyris, *semiduplex :* c. ann. 91.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		APRILIS.
ij	e	v	27	Polycarpi, Smyrnensis episcopi et martyris, *semidupl.* (è 26 Mart.) ann. 169.
j	f	iv	28	Martyrum pro solemnitate Paschali occisorum in Africa, *semid.* (è 5.) ann. 459.
*	g	iij	29	Mariæ AEgyptiæ, in Palestina pœnitentis, *semid.* (è 2.) c. ann. 421.
xxix	A	Prid.	30	Eutropii, primi Santonensis episc. et mart. *semid.* III. s.
				MAIUS.
xxviij	b	Cal.	1	Philippi et Jacobi (Alphæi,) apostolorum, *dup. maj.* I. s.
xxvij	c	vj	2	Athanasii, Alexandrini episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 373.
xxvj	d	v	3	Inventio sanctæ Crucis, *solemne-minus:* ann. 326.
25. xxv	e	iv	4	Monicæ, viduæ Tagastensis, *simplex:* ann. 387.
xxiv	f	iij	5	Theodardi, (*è territorio Tolosano*,) Narboneusis episc. *semid.* (è 1.) ann. 893.
xxiij	g	Prid.	6	Martyrium S. Joannis apostoli et evangelistæ, Romæ antè Portam Latinam, *semid.* c. ann. 95.
xxij	A	Non.	7	Translatio S. Stephani, protomartyris, *dupl. maj.* ann. 415 et 439.
xxj	b	viij	8	Orientii, Auscitani episcopi, *semid.* (è 1.) IV. s.
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Constantinop. episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 391.
xix	d	vj	10	*Prima sedes Pentecostes.*
xviij	e	v	11	Mamerti, Viennensis episcopi, *semid.* ann. 475.
xvij	f	iv	12	Pachomii, Tabennæ in Thebaïde abbatis, *semid.* (è 9.) c. ann. 349.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		MAIUS.
xvj	g	iij	13	
xv	A	Prid.	14	
xiv	b	Idib.	15	
xiij	c	xvij	16	Germerii, Tolosani episcopi, *dupl. min.* c. ann. 560.
xij	d	xvj	17	
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Petri Cœlestini, papæ, Congregat. Cœlestinorum instit. *semid.* ann. 1296.
ix	g	xiij	20	Hilarii, Tolosani episcopi, *dupl. min.* IV. S.
viij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	Francisci Regis, presbyteri, *simpl.* ann. 1642.
iv	e	xiij	25	
iij	f	vij	26	
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	Guillelmi, Aquitaniæ ducis, comitis Tolosani, ac demùm monachi Gelonensis in diœc. Lodov. *semid.* ann. 816, cum *commem.* S. Germani, Parisiensis episcopi: ann 576.
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	
xxviij	d	Prid.	31	Sylvii, Tolosani episcopi, *dupl. min.* IV. S.

Dominica I. post Pentecosten fit, pro Octava hujus Festi, FESTUM SANCTISSIMÆ TRINITATIS, *solemne-majus.*

Feriâ quintâ sequenti celebratur FESTUM SACRATISSIMI CORPORIS CHRISTI, *annuale:* instit. ab Urbano IV, ann. 1264.

Feriâ quintâ in Octava SS. Corporis Christi, fit Officium Sacerdotii D. N. J. C. *duplex-majus.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JUNIUS.
xxvij	e	Cal.	1	
25. xxvj	f	iv	2	Pothini, primi Lugdunensis episcopi, Blandinæ, et quadraginta sex aliorum martyrum, Lugdunensium, *semid.* ann. 177, cum *commem.* SS. Marcellini presbyt. et Petri exorcistæ, Romæ martyrum: ann. 304.
xxv.xxiv	g	iij	3	Clotildis, reginæ Francorum, viduæ, *semidupl.* antè med. VI. S.
xxiij	A	Prid.	4	
xxij	b	Non.	5	
xxj	c	viij	6	Norberti, Magdeburgensis episc. instit. ord. Præmonstratensis, *semid.* ann. 1134.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	
xviij	f	v	9	
xvij	g	iv	10	
xvj	A	iij	11	Barnabæ, Gentium apostoli, *duplex-majus*: I. S.
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	*Ultima sedes Pentecostes.*
xiij	d	xviij	14	Exuperii, Tolosani episcopi, *duplex-maj.* (è 28 Sept.) c. init. v. s. *Translatio hâc die*, VI. S.
xij	e	xvij	15	
xj	f	xvj	16	Cyrici et Julittæ matris ejus, Tarsi in Cilicia martyrum, *semidupl.* init. IV. S.
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	
viij	b	xiij	19	Gervasii et Protasii, Mediolanensium martyrum, *semid.* I. vel II. S.
vij	c	xij	20	Romualdi, abbatis, institut. ord. Camaldulensis, *semid.* c. ann. 1027.
vj	d	xj	21	Raymundi, (*ex Priori Eccles. S. Saturnini*) Barbastensis episcopi, *semid.* XII. S.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JUNIUS.
v	e	x	22	Paulini, Nolani episcopi, *semidupl.* ann. 431.
iv	f	ix	23	Vigilia, *cum jejunio.*
iij	g	viij	24	Nativitas S. Joannis Baptistæ, *solemne-maj.* antè v. s.
ij	A	vij	25	Translatio S. Saturnini, martyris Tolosæ apostoli et protopræsulis, *duplex-majus :* ann. 1283.
j	b	vj	26	Joannis et Pauli, Romæ martyrum, *semid.* c. ann. 362.
*	c	v	27	Crescentis, primi Viennensis episcopi, *semid.* I. s.
xxix	d	iv	28	Irenæi, Lugdunensis episcopi et ecclesiæ doctoris, ac Sociorum ejus martyrum, *duplex-minus :* c. ann. 202, cum *commem.* Vigiliæ, *cum jejunio.*
xxviij	e	iij	29	Petri et Pauli, apostolorum, *solemne-majus :* c. ann. 66.
xxvij	f	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli apostoli, *duplex-majus*, cum *commem.* S. Petri, apostoli.
				JULIUS.
xxvj	g	Cal.	1	Martialis, primi Lemovicensis episcopi, *semid.* (è 30 Junii) III. s. cum *commem.* Octavæ SS. Apostolorum.
25. xxv	A	vj	2	Visitatio B. Mariæ Virginis, *duplex-majus :* instit. ab Urbano VI ann. 1389, et iterùm in concil. Basileensi ann. 1441, cum *commemor.* Octavæ SS. Apostolorum.
xxiv	b	v	3	Raymundi, presbyteri et canonici ecclesiæ S. Saturnini, *semiduplex :* XI vel XII. s. cum *commem.* Octavæ SS. Apostolorum.
xxiij	c	iv	4	De Octava SS. Apostolorum,
xxij	d	iij	5	*semiduplex.*

*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JULIUS.
xxj	e	Prid.	6	Octava SS. Apostolorum Petri et Pauli, *duplex-minus.*
xx	f	Non.	7	Prosperi Aquitani, ecclesiæ doctoris, *semid.* (è 25 Junii) c. med. v. s.
xix	g	viij	8	
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum, et Felicitatis eorum matris, Romæ martyrum, *semid.* c. ann. 150.
xvj	c	v	11	Benedicti, Cassinensis abbatis, *semidupl.* (è 21 Mart.) ann. 543. *Translatio hâc die*, c. ann. 653.
xv	d	iv	12	Honesti, presbyteri, discipuli S. Saturnini, *semid.* III. s.
xiv	e	iij	13	
xiij	f	Prid.	14	Bonaventuræ, Albanensis episcopi et ecclesiæ doctoris, *semidupl.* ann. 1274.
xij	g	Idib.	15	
xj	A	xvij	16	
x	b	xvj	17	Sperati et Sociorum ejus, martyrum Scillitanorum, *semid.* ann. 200.
ix	c	xv	18	Thomæ Aquinatis, ecclesiæ doctoris, *duplex-min.* (è 7 Mart.) ann. 1274. *Canonisatio hâc die*, ann. 1323.
viij	d	xiv	19	Vincentii à Paulo, presbyteri, congreg. mission. instit. *semid.* (è 27 Sept.) ann. 1660.
vij	e	xiij	20	Margaritæ, virginis et martyris, *semidupl.* fortè III. s.
vj	f	xij	21	Victoris, Massiliensis martyris, *semidupl.* c. ann. 290.
v	g	xj	22	Mariæ Magdalenæ, *dupl. maj.* I. s.
iv	A	x	23	
iij	b	ix	24	
ij	c	viij	25	Jacobi (Zebedæi), apostoli, *duplex-majus :* ann. 44, cum *commem.* S. Christophori, martyris in Lycia : III. s.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JULIUS.
j	d	vij	26	Joachim et Annæ, parentum B. Mariæ Virginis, *duplex-majus.*
*	e	vj	27	Pantaleonis, Nicomediensis martyris, *semid.* ann. 305 vel 306.
xxix	f	v	28	
xxviij	g	iv	29	Lupi, Trecensis episcopi, *semidupl.* c. ann. 479.
xxvij	A	iij	30	Germani, Autissiodorensis episcopi, *semidupl.* (è 31.) ann. 448.
xxvj	b	Prid.	31	Ignatii Loyolæ, presbyteri, *semid.* ann. 1556.
				AUGUSTUS.
25. xxiv	c	Cal.	1	Petri apostoli ad Vincula, *dupl. maj.* (è 20 April.) ann. 44, cum *commemor.* SS. Septem Fratrum Machabæorum et eorum Matris, Antiochiæ mart. c. ann. 167 antè Christum natum.
xxiij	d	iv	2	Stephani, papæ et martyris, *semid.* ann. 257.
xxij	e	iij	3	INVENTIO CORPORIS S. STEPHANI, PROTOMART. (Tolosæ et in ejus Suburbanis, *annuale;*) per diœcesim, *dupl. maj.* ann. 415.
xxj	f	Prid.	4	Dominici, presbyt. institut. ordinis Fratrum Prædicatorum, *semid.* (è 6.) ann. 1221. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semiduplex*, cum *commem.* S. Dominici.]
xx	g	Non.	5	Felicis, Gerundensis in Hisp. mart. *semid.* (è 1.) ann. 304. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semiduplex*, cum *commem.* S. Felicis.]
xix	A	viij	6	Transfiguratio Domini, *dupl. maj.* ann. 28 vel 32. Hoc

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		AUGUSTUS.
				festum, jampridem variis in ecclesiis receptum, à Calixto III, confirmatum fuit ann. 1457. [Tolosæ et in Suburb. fit *commem.* Octavæ]
xviij	b	vij	7	Xisti, papæ et mart., *semid.* (è 6.) ann. 258. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semid.* cum *commem.* S. Xisti.]
xvij	c	vj	8	Justi et Pastoris, fratrum, Complutensium martyrum, *semid.* (è 6.) ann. 304. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semid.* cum *commem.* SS. Justi et Pastoris.]
xvj	d	v	9	Romani, Romæ mart. *semid.* ann. 258. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semid.* cum *commem.* S. Romani.]
xv	e	iv	10	Laurentii, Romani diaconi et mart. *dupl. maj.* ann. 258. [*Tolosæ et in Suburb.* Octava Inventionis Corporis S. Stephani, *dupl. maj.*]
xiv	f	iij	11	[*Tolosæ et in Suburb.* Laurentii, Romani diaconi et mart. *dupl. maj.*]
xiij	g	Prid.	12	Claræ, Assisii in Umbria virginis, Clarissarum abbatissæ, *semidupl.* ann. 1253.
xij	A	Idib.	13	Radegundis, reginæ Francorum, viduæ, *semiduplex :* ann. 587.
xj	b	xix	14	Vigilia, *cum jejunio.*
x	c	xviij	15	ASSUMPTIO B. MARIAE VIRGINIS, *annuale :* I. S.
ix	d	xvij	16	Rochi, laïci apud Montem-Pessulanum, *duplex-minus :* ann. 1327, cum *commemor.* Octavæ.
viij	e	xvj	17	} De Octava, *semiduplex.*
vij	f	xv	18	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		AUGUSTUS.
vj	g	xiv	19	Ludovici, Tolosani episcopi, *dupl. min.* c. fin. xiii. s. cum *commem.* Octavæ.
v	A	xiij	20	Bernardi, primi Claravallensis abbatis, et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 1153, cum *commem.* Octavæ.
iv	b	xij	21	De Octava, *semiduplex.*
iij	c	xj	22	Octava Assumptionis B. Mariæ Virginis, *duplex-majus*, cum *commem.* S. Symphoriani, mart. c. ann. 179.
ij	d	x	23	
j	e	ix	24	Bartholomæi, apostoli, *dupl. maj.* i. s.
*	f	viij	25	Ludovici IX, regis Franciæ, *duplex-majus*: ann. 1270.
xxix	g	vij	26	
xxviij	A	vj	27	Cæsarii, Arelatensis episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 542.
xxvij	b	v	28	Augustini, Hipponensis episc. et eccles. doct. *dupl. maj.* ann. 430, cum *commem.* S. Juliani, mart. ann. 304.
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis-Baptistæ, *dupl. maj.* ann. 32.
25. xxv	d	iij	30	
xxiv	e	Prid.	31	

ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS ECCLESIÆ TOLOSANÆ, (*ab Em. Card.* DE JOYEUSE, *Arch. Tolos. die* 30 *hujus, ann.* 1592.) ET OMMIUM ECCLESIARUM DIŒCESIS, *quod celebrabatur ritu solemn. maj. cum Octava Dominica ultima Augusti; nunc, ex indulto Card* CAPRARA, *legato à latere pro reductione Festorum, celebrari debet in Dominica quæ Octavam Festivitatis omnium Sanctorum proximè sequetur.*

**

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		SEPTEMBER.
xxiij	f	Cal.	1	AEgidii, abbatis in Occitania, *semidupl.* c. ann. 547.
xxij	g	iv	2	Antonini, martyris, Apamiensium patroni, *semid.* III. s.
xxj	A	iij	3	Gregorii Magni, papæ et eccles. doct. *dupl. min.* (è 12 Mart.) ann. 604. *Ordinatio hâc die*, ann. 590.
xx	b	Prid.	4	Lazari à Christo suscitati, et SS. Mariæ et Marthæ, sororum ejus, Christi Hospitum, *dupl. min.* I. s.
xix	c	Non.	5	
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	Clodoaldi, presbyteri Parisiensis, *simplex:* ann. 568.
xvj	f	vj	8	NATIVITAS B. MARIAE VIRGINIS, *solemne-maj.* instit. Romæ, c. fin. VII. s.
xv	g	v	9	De Octava, *semiduplex.*
xiv	A	iv	10	Salvii, Albigensis episc. *semid.* ann. 584, cum *comm.* Oct.
xiij	b	iij	11	
xij	c	Prid.	12	De Octava, *semidupl.*
xj	d	Idib.	13	
x	e	xviij	14	Exaltatio S. Crucis, (imperante Constantino, ann. 326 vel 327, imperante Heraclio, ann. 629), *solemne-minus*, cum *commem.* Octavæ.
ix	f	xvij	15	Octava Nativitatis B. Mariæ Virginis, *dupl. min.*
viij	g	xvj	16	Joannis Chrysost. Constantin. episc. et eccles. doct. *dupl. min.* (è 14.) ann. 407.
vij	A	xv	17	Cornelii, papæ et martyris, *semidupl.* (è 14.) ann. 252.
vj	b	xiv	18	Camillæ, in territ. Mirapiscensi virginis et martyris, *semid.* XII. s.
v	c	xiij	19	Cypriani, Carthaginensis episcopi, eccles. doct. et mart. *semid.* (è 14.) ann. 258.
iv	d	xij	20	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		SEPTEMBER.
iij	e	xj	21	Matthæi, apostoli et evangelistæ, *dupl. maj.* I. s.
ij	f	x	22	Mauricii et Soc. ejus mart. *semid.* ann. 286.
j	g	ix	23	Theclæ, virginis et protomart. *semid.* c. fin. I. s.
*	A	viij	24	Ysarni (*è territ. Tolos.*) Massil. abbatis, *semid.* ann. 1048.
xxix	b	vij	25	Firmini, Ambianensis episc. et mart. *semid.* c. ann. 287.
xxviij	c	vj	26	
xxvij	d	v	27	Cosmæ et Damiani, fratrum, mart. *semid.* c. init. IV. s.
25. xxvj	e	iv	28	
25. xxiv	f	iij	29	Michaelis Archangeli, et omnium SS. Angelorum, *solemne-minus.* Hoc festum in Apulia sumpsit initium, ann. 493 vel 536.
xxiij	g	Prid.	30	Hieronymi, presbyt. et eccles. doct. *dupl. min.* ann. 420.

OCTOBER.

xxij	A	Cal.	1	Remigii, Remensis episcopi, *semid.* (è 13 Jan.) c. ann. 533. *Translatio primâ hâc die*, antè ann. 585.
xxj	b	vj	2	Angelorum Custodum, *duplex-majus :* instit. à Paulo V, ann. 1608.
xx	c	v	3	Trophimi, primi Arelatensis episcopi, *semid.* (è 29 Dec.) quibusd. I. s. aliis III. s.
xix	d	iv	4	Francisci, Assisinatis in Umbria, cœnobitæ, inst. ord. Fratrum Min. *semidupl.* ann. 1226.
xviij	e	iij	5	
xvij	f	Prid.	6	Brunonis, monachi, instit. ord. Carthusianorum, *semidupl.* ann. 1101.
xvj	g	Non.	7	Fidis, Aginnensis virg. et mart. *semid.* (è 6.) ann. 287 vel 290.

OCTOBER.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		
xv	A	viij	8	
xiv	b	vij	9	Dionysii, Parisiensis episc. et Soc. mart. *semid.* III. s.
xiij	c	vj	10	
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	
x	f	iij	13	Geraldi, comitis Aureliacensis, laïci, *simplex :* ann. 909.
ix	g	Prid.	14	
viij	A	Idib.	15	Theresiæ, Abulensis virginis, instauratricis ord. Carmel. *semidupl.* ann. 1582.
vij	b	xvij	16	Bertrandi, (*ex archid. eccles. Tolos.*) Convenarum episc. *semidupl.* ann. 1120.
vj	c	xvj	17	Gauderici, Agricolæ in territ. Mirapiscensi, *simpl.* IX. s.
v	d	xv	18	Lucæ, evangelistæ, *dupl. maj.* I. s.
iv	e	xiv	19	
iij	f	xiij	20	Caprasii, martyris Aginnensis, *semid.* c. fin. III. s.
ij	g	xij	21	Ursulæ et Sociarum ejus, virginum, propè Coloniam-Agrippinam mart. *semidupl.* ann. 450.
j	A	xj	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	Eremberti, Tolosani episcopi. *dupl. min.* c. ann. 678.
xxviij	d	viij	25	
xxvij	e	vij	26	Rustici, Narbonensis episcopi, *semidupl.* c. ann. 462.
xxvj	f	vj	27	
25. xxv	g	v	28	Simonis et Judæ, apostolorum, *dupl. maj.* I. s.
xxiv	A	iv	29	
xxiij	b	iij	30	Quintini, apud Augustam Veromanduorum mart. *semid.* (è 31.) c. ann. 287.
xxij	c	Prid.	31	Vigilia, *cum jejunio.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		NOVEMBER.
xxj	d	Cal.	1	OMNIUM SANCTORUM, *annuale :* instit. à Gregorio IV, c. ann. 835.
xx	e	iv	2	Commemoratio Omnium Fidelium Defunctorum, *duplex-majus :* instit. ann. 998. [*Si sit Dominica transfertur in diem sequentem.*]
xix	f	iij	3	Papuli, discipuli S. Saturnini, in territorio Tolosano mart. *duplex-majus :* III. s. cum *commem.* Octavæ.
xviij	g	Prid.	4	Caroli Borromæi, Mediolanensis episcopi et cardinalis, *dupl. min.* (è 3.) ann. 1584, cum *commem.* Octavæ.
xvij	A	Non.	5	} De Octava, *semiduplex.*
xvj	b	viij	6	
xv	c	vij	7	
xiv	d	vj	8	Octava Omnium Sanctorum, et Veneratio SS. Reliquiarum, *dupl. maj.* instit. ann. 1194.
xiij	e	v	9	Stremonii, primi Arvernorum episc. *semid.* (è 1.) III. s.
xij	f	iv	10	Leonis Magni, papæ et eccles. doct. *dupl. min.* c. ann. 461.
xj	g	iij	11	Martini, Turonensis episcopi, *dupl. maj.* ann. 397.
x	A	Prid.	12	Martini, papæ et mart. *semid.* (è 16 Sept.) ann. 655.
ix	b	Idib.	13	
viij	c	xviij	14	Claudii, Nicostrati, Symphoriani, Castorii et Simplicii, Romæ martyrum, *semidupl.* (è die 8.) III. s. *Elevatio* 13 *hujus*, ann. 1644.
vij	d	xvij	15	
vj	e	xvj	16	
v	f	xv	17	Aciscli et Victoriæ, martyrum Cordubensium, *semiduplex:* III. vel IV. s.
iv	g	xiv	18	Odonis, Cluniacensis abbatis, *semidupl.* ann. 942.
iij	A	xiij	19	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		NOVEMBER.
ij	b	xij	20	Eadmundi, Angliæ regis et martyris, *semid.* c. ann. 870.
	c	xj	21	Præsentatio B. Mariæ Virginis, *dupl. maj.* instit. in Gallia ann. 1374, et confirm. à Sixto V, ann. 1585.
*	d	x	22	Cæciliæ, virginis et martyris, *semid.* III. vel IV. s.
xxix	e	ix	23	Clementis, papæ et martyris, *semid.* ann. 100.
xxviij	f	viij	24	Chrysogoni, in territ. Aquileiensi mart. *semid.* ann. 304.
xxvij	g	vij	25	Catharinæ, Alexandrinæ virg. et mart. *semid.* IV. s.
25. xxvj	A	vj	26	Lini, papæ et mart. *semidupl.* (è 23 Sept.) c. ann. 78.
xxv.xxiv	b	v	27	*Prima sedes Adventûs.*
xxiij	c	iv	28	Vigilia, *sine jejunio.*
xxij	d	iij	29	SATURNINI, MARTYRIS, TOLOSANORUM APOSTOLI ET PROTOPRÆSULIS, eccles. abbat. necnon urbis patroni, *solemne-maj.* c. med. III. s. [*Si incidat in Dominicam I. Adventûs, festum cum Officio transfertur in Fer. II. et Officium S. Andreæ, Apost. in Fer. III.*]
xxj	e	Prid.	30	Andreæ, apostoli, *dupl. maj.* I. s. cum *commem.* Octavæ S. Saturnini.

				DECEMBER.
xx	f	Cal.	1	De Octava S. Saturnini, *semiduplex.*
xix	g	iv	2	De Octava, *semid.* cum *comm.* S. Francisci Xaverii, presbyt. Indiarum apost. ann. 1552.
xviij	A	iij	3	De Octava, *semiduplex.* *Ultima sedes Adventûs.*
xvij	b	Prid.	4	De Octava, *semid.* cum *comm.* S. Barbaræ, virg. et mart. III. vel IV. s.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		DECEMBER.
xvj	c	Non.	5	De Octava, *semiduplex.*
xv	d	viij	6	Octava S. Saturnini, et festum Omnium Sanctorum Episcoporum Tolosanorum, *dupl. maj.* [*Quandò festum S. Saturnini incidit in Dominicam I. Adventûs, Sabbato sequenti fit Officium de omnibus SS. Episcopis Tolosanis.*]
xiv	e	vij	7	Nicolaï, Myrensis episcopi, *semid.* (è 6.) iv. s.
xiij	f	vj	8	CONCEPTIO B. MARIAE VIRGINIS, *solemne-min.* instit. in concil. Basileensi ann. 1439, et à Sixto IV. confirm. ann. 1476.
xij	g	v	9	
xj	A	iv	10	
x	b	iij	11	Damasi, papæ, *semid.* ann. 384.
ix	c	Prid.	12	Pauli, primi Narbonensis episc. *semid.* (è die 11.) quibusd. i. s. aliis iii. s.
viij	d	Idib.	13	Luciæ, Syracusanæ virg. et mart. *semid.* init. iv. s.
vij	e	xix	14	Honorati, Tolosani episcopi, *dupl. min.* iii. s.
vj	f	xviij	15	
v	g	xvij	16	
iv	A	xvj	17	
iij	b	xv	18	Gatiani, primi Turonensis episc. *commem.* iii. s.
ij	c	xiv	19	
j	d	xiij	20	
*	e	xij	21	Thomæ, apost. *dupl. maj.* i. s.
xxix	f	xj	22	
xxviij	g	x	23	Anastasiæ, viduæ Romanæ, in Illyrico martyris, *commem.* (è 25.) ann. 304.
xxvij	A	ix	24	Vigilia, *cum jejunio.* [*Si dies 25. 26. 27. aut 28. incidant in Dominicam, illis diebus nihil fit de Dominica; sed tunc de*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		DECEMBER.
				Dominica intrà Octavam Natalis Domini, fit Officium ritu semiduplici die 30, sine commemoratione Octavæ, ut notatur in Proprio.]
xxvj	b	viij	25	NATALE DOMINI, *annuale.*
25. xxv	c	vij	26	STEPHANI, DIACONI ET PROTOMARTYRIS, ecclesiæ Tolosanæ totiusque diœcesis patroni, *annuale:* ann. 33, cum *comm.* Octavæ Natalis Domini.
xxiv	d	vj	27	Joannis, apostoli et evangelistæ, *dupl. maj.* initio II. s. cum *commem.* Octav. Natalis Domini et S. Stephani.
xxiij	e	v	28	Innocentium martyrum, *dupl. maj.* ann. 1, cum *commem.* Octav. Natalis Domini et S. Stephani.
xxij	f	iv	29	De Octava Natalis Domini, *semid.* cum *commem.* Octavæ S. Stephani, et S. Thomæ, Cantuariensis episcopi et martyris, ann. 1170.
xxj	g	iij	30	De Octava Natalis Domini, *semid.* cum *commem.* Octavæ S. Stephani.
* 19. xx	A	Prid.	31	De Octava Natalis Domini, *semid.* cum *commem.* Octavæ S. Stephani, et S. Sylvestri, papæ, ann. 355.

* Hæc Epacta 19. numquàm est in usu, nisi quandò eodem anno concurrit cum aureo numero XIX.

È Typis ANTONII NAVARRE.

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.
PARS ÆSTIVA.

DOMINICA,
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur secretò :

PAter noster, qui es in cœlis ; sanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terra : panem nostrum quotidiánum da nobis hódie : et dimitte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris : et ne nos indúcas in tentatiónem ; sed líbera nos à malo. Amen.

AVe, María grátiâ plena ; Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, et in hora mortis nostræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem creatórem cœli et terræ : Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dominum nostrum : qui conceptus est de Spíritu sancto, natus ex María vírgine : passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, et sepultus : descendit ad ínferos : tértiâ die resurrexit à mórtuis : ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis : indè ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam æternam. Amen.

Deindè altâ voce dicitur, pollice signando sibi os signo crucis.

DÓmine, † lábia mea apéries ; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Ps.* 50.

Deindè signando se à fronte ad pectus, et à sinistro humero ad dextrum ;

℣. Deus, † in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui Sancto: Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen. Allelúia.

Sic dicitur Allelúia, *etiam ad alias Horas.*

Invitatorium. Deum, qui nos creávit et in Christo conresuscitávit, * Veníte, adorémus. *Gen.* 1. *Eph.* 2.

Psalmus 94.

Christus Rex: ipsi parendum.

VEníte, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Deum, qui nos creávit et in Christo conresuscitávit, * Veníte, adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et rex magnus super omnes deos: quóniam non repellet Dóminus plebem suam; quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit.

* Veníte, adorémus.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, et procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster; nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus.

Deum, qui nos creávit et in Christo conresuscitávit, * Veníte, adorémus.

Hódiè si vocem ejus audiéritis, nolíte obdurâre corda vestra, sicut in exacerbatióne, secundùm diem tentatiónis in deserto, ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt et vidérunt ópera mea.

* Veníte, adorémus.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic, et dixi: Semper hi errant corde; ipsi verò non cognovérunt vias meas: quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Deum, qui nos creávit et in Christo conresuscitávit, * Veníte, adorémus.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui Sancto: Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen.

* Veníte, adorémus.

Repetitur: Deum, qui nos creávit et in Christo conresuscitávit, * Veníte, adorémus.

Hymnus.

DIe diérum príncipe
Lux è tenébris éruta:
Christus sepulcri cárcere,
Lux vera mundi, pródiit.
Et mors, et horréndum cahos
Vocem jubéntis áudiunt:
Nos surdióres, ô pudor!
Deo pigébit óbsequi?
Umbris sepulta dùm stupet.
Natúra, lucis fílii
Surgámus, et noctem piis

Exerceámus cánticis.
Legem, Prophétas, et sacro
Psalmos calentes lúmine,
Profána dùm silent loca,
Divína templa pérsonent.
Cœlestis hæc vincat tuba
Cordis sopórem lánguidi,
Novíque mores éxprimant
Vitam resurgentis novam.
Hoc consequémur, te duce;
Fons caritátis, ô Deus,
Qui legis addis lítteræ
Vitæ datórem Spíritum.
Sit laus Patri, laus Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent et ardent ígnibus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Beátus vir.

*Asteriscus hic * notat mediationem et pausam.*

PSALMUS 1.

Christi et omnium in Christo justorum encomium.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum, non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit;

Sed in lege Dómini voluntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantátum est secùs decursus aquárum, * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et fólium ejus non défluet; * et ómnia quæcumque fáciet, prosperabuntur.

Non sic ímpii, non sic; * sed tanquam pulvis quem prójicit ventus à facie terræ.

Ideò non resurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum;

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * et iter impiórum períbit.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto:

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sécula seculórum. Amen.

Hi versus Glória Patri, *et* Sicut erat, *dicuntur in fine Psalmorum, Divisionum et Canticorum, nisi aliter notetur.*

Ant. Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, sed in lege Dómini meditábitur die ac nocte.

Ant. 4. E. Servíte Dómino.

PSALMUS 2.

Christus Filius Dei, Rex in Sion et in omnes gentes.

QUarè fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * adversùs Dóminum, et adversùs Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * et projiciámur à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos, * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptũ ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu; ego hódiè génui te.

Póstula à me; et dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, * et exultáte ei cum tremóre:

Apprehéndite disciplínam, nequandò irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Servíte Dómino, et exultáte ei: apprehéndite disciplínam.

Ant. 8. *G.* Dicunt.

PSALMUS 3.

Christi resurrectio, spes membrorum ejus.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, susceptor meus es, * glória mea, et exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum; * et exurrexi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me: * exurge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversantes mihi sine causa, * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus; * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Dicunt ánimæ meæ: Non est salus ipsi in Deo ejus; tu autem, Dómine, susceptor meus es.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; ℟. Et custodívi legem tuam. *Ps.* 118.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni dicitur secretò: Pater noster. *Altâ voce:* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Absolutiones et Benedictiones habentur post Psalterium.

Lectiones cum Responsoriis ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Diligam te.

PSALMUS 17.

Christi resurgentis, et Ecclesiæ à persecutoribus liberatæ, gratiarum actio.

DIligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmamentum meum,

et refúgium meum, et liberátor meus.

Deus meus adjutor meus, et sperábo in eum : * protector meus et cornu salútis meæ, et susceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum ; * et ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me : * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clamávi ;

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam ; * et clamor meus in conspectu ejus, introívit in aures ejus.

Commóta est et contrémuit terra : fundamenta móntium conturbáta sunt, et commóta sunt ; * quóniam irátus est eis.

Ascendit fumus in ira ejus : et ignis à fácie ejus exarsit : * carbónes succensi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, et descendit : * et calígo sub pédibus ejus.

Et ascendit super chérubim, et volávit : * volávit super pennas ventórum.

Et posuit ténebras latíbulum suum : in circúitu ejus tabernáculum ejus ; * tenebrósa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conspectu ejus nubes transiérunt : * grando et carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam : * grando et carbónes ignis.

Et misit sagittas suas, et dissipávit eos : * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, et revelláta sunt fundamenta orbis terrárum : * ab increpatióne tua, Dómine, ab inspiratióne spíritûs iræ tuæ.

Ant. Diligam te, Dómine, fortitúdo mea : firmamentum meum, et refúgium meum.

Ant. 4. d. Ero immaculátus.

Divisio Psalmi 17.

MIsit de summo [Dóminus], et accépit me, * et assumpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, * et ab his qui odérunt me : quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ ; * et factus est Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem : * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * et secundùm pu-

ritátem mánuum meárum retríbuet mihi ;

Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpiè gessi à Deo meo ;

Quóniam ómnia judícia ejus in conspectu meo ; * et justítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * et observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * et secundùm puritátem mánuum meárum in conspectu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * et cum viro innocente innocens eris :

Et cum electo electus eris, * et cum perverso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies, * et óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine : * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * et in Deo meo transgrédiar murum.

Ant. Ero immaculátus cum Deo meo, et observábo me ab iniquitáte mea.

Ant. 7. a. Elóquia Dómini.

Altera divisio Psalmi 17.

DEus meus, impollúta via ejus ; elóquia Dómini igne examináta : * protector est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum ? * aut quis Deus præter Deum nostrum ?

Deus qui præcinxit me virtúte, * et pósuit immaculátam viam meam ;

Qui perfécit pedes meos tanquam cervórum, * et super excelsa státuens me ;

Qui docet manus meas ad prælium : * et posuisti, ut arcum æreum bráchia mea ;

Et dedisti mihi protectiónem salútis tuæ ; * et déxtera tua suscépit me.

Et disciplína tua corréxit me in finem, * et disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatasti gressus meos subtùs me, * et non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos meos, et comprehendam illos ; * et non convertar, donec defíciant.

Confringam illos, nec póterunt stare : * cadent subtùs pedes meos.

Et præcinxisti me virtúte ad bellum ; * et supplantasti insurgentes in me subtùs me.

Et inimícos meos dedisti mihi dorsum, * et odientes me disperdidisti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret : * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et commínuam eos, ut púlverem ante fáciem venti : * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli : * constítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, servivit mihi : * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi : * fílii aliéni inveteráti sunt, et claudicavérunt à sémitis suis.

Vivit Dóminus, et benedictus Deus meus : * et exaltétur Deus sálutis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, et subdis pópulos sub me : * liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me : * à viro iníquo erípies me.

Proptéreà confitébor tibi in natiónibus, Dómine ; * et nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes regis ejus, * et fáciens misericórdiam christo suo David, et sémini ejus usque in séculum.

Ant. Elóquia Dómini igne examináta ; protector est ómnium sperántium in se.

℣. Legem tuam, Dómine, non sum oblítus : ℟. Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi. *Ps.* 118.

Pater noster.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. In Deo.

PSALMUS 27.

Inter adversa, spes resurgendi.

AD te, Dómine, clamábo ; Deus meus, ne síleas à me : * nequandò táceas à me, et assimilábor descendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dùm oro ad te ; * dùm extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus ; * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me :

Qui loquuntur pacem cum próximo suo ; * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secundùm ópera eórum, * et secundùm nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tríbue illis : * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, et in ópera mánuum ejus ; * déstrues illos, et non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, et protector meus : * in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.

Et reflóruit caro mea ; *

et ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ, * et protector salvatiónum christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ; * et rege eos, et extolle illos usque in æternum.

Ant. In Deo sperávit cor meum, et adjútus sum; et ex voluntáte mea confitébor ei.

Ant. 1. D. Psállite.

PSALMUS 29.

Resurrectionis Psalmus.

EXaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me, * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanásti me.

Dómine, eduxísti ab inferno ánimam meam: * salvásti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus, * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus;

Quóniam ira in indignatióne ejus, * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus, * et ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua * præstitísti decóri meo virtútem:

Avertísti fáciem tuam à me; * et factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo; * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dùm descendo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam!

Audívit Dóminus, et misértus est meî: * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum meum in gáudium mihi: * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítiâ;

Ut cantet tibi glória mea, et non compungar: * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Ant. Psállite Dómino, sancti ejus, et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Ant. 5. a. Veníte.

PSALMUS 65.

Canticum Resurrectionis.

JÚbiláte Deo, omnis terra; psalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: Quàm terríbília sunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psállat tibi: * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, et vidéte ópera Dei: * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convertit mare in

áridam ; in flúmine pertransíbunt pede : * ibi lætábimur in ipso.

Qui domínatur in virtúte sua in æternum, óculi ejus super gentes respíciunt : * qui exásperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedícite , gentes , Deum nostrum ; * et audítam fácite vocem laudis ejus :

Qui pósuit ánimam meam ad vitam , * et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probasti nos , Deus : * igne nos examinasti , sicut examinátur argentum.

Induxisti nos in láqueum, posuisti tribulatiónes in dorso nostro : * imposuisti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem et aquam ; * et eduxisti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaustis : * reddam tibi vota mea ,

Quæ distinxérunt lábia mea , et locútum est os meum * in tribulatióne mea.

Holocausta medulláta ófferam tibi cum incenso aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte , audíte , et narrábo , omnes qui timétis Deum , * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi , * et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspexi in corde meo , * non exáudiet Dóminus.

Propterèa exaudívit Deus, * et attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedictus Deus , * qui non amóvit oratiónem meam , et misericórdiam suam à me.

Ant. Veníte , audíte , et narrábo quanta fecit ánimæ meæ.

℣. Deum exquisívi mánibus meis nocte , ℟. Et non sum deceptus. *Ps.* 76.

Pater noster.

Post ultimum Responsorium dicitur :

TE Deum laudámus , * te Dóminum confitémur.

Te æternum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli ; * tibi cœli, et universæ potestátes ;

Tibi Chérubim et Séraphim * incessábili voce proclámant :

Sanctus ,
Sanctus ,
Sanctus ,
Dóminus Deus sábaoth.

Pleni sunt cœli et terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus ,

Te Prophetárum * laudábilis número ,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum

* sancta confitétur Ecclésia.

Patrem * immensæ majestátis :

Venerandum tuum verum, * et únicum Fílium,

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex * glóriæ, Christe,

Tu Patris * sempiternus es Fílius :

Tu, ad liberandum susceptúrus hóminem, * non horruisti Vírginis úterum :

Tu, devicto mortis acúleo, * aperuisti credéntibus regna cœlórum :

Tu, ad déxteram Dei sedes * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo quæsúmus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióso sánguine redemisti.

AEternâ fac * cum sanctis tuis glóriâ munerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * et bénedic hæreditáti tuæ ;

Et rege eos, * et extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies * benedícimus te ;

Et laudámus nomen tuum in séculum, * et in séculum séculi.

Dignáre, Dómine, die isto * sine peccáto nos custodíre.

Miserére nostrî, Dómine ; * miserére nostrî.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodùm sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi ; * non confundar in æternum.

℣. *Sacerd.* Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Si non continuò sequantur Laudes, hìc dicitur : Dóminus vóbiscum, ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. *Deindè Oratio propria, cum integra conclusione. Et tunc ante Laudes dicitur secretò*, Pater *et* Ave.

AD LAUDES.

DEus, † in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps* 69.

Glória Patri, etc.

Ant. 8. *G.* Deus.

PSALMUS 62.

AEternorum bonorum desiderium.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, quàm multiplíciter tibi caro mea * in terra deserta, et ínvia, et inaquósa.

Sic in sancto appárui tibi : * ut vidérem virtútem tuam et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas, * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédi-

ne repleátur ánima mea, * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî super stratum meum, * in matutínis meditábor in te.

Quia fuisti adjútor meus, * et in velamento alárum tuárum exultábo.

Adhæsit ánima mea post te; * me suscépit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam, * introíbunt in inferióra terræ:

Tradentur in manus gládii, * partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo; * quia obstructum est os loquéntium iníqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo: sitívit in te ánima mea.

Ant. 1. a. Testimónia tua.

PSALMUS 91.

Christi regnum et eloquia extolluntur.

DOminus regnávit; decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem, et præcinxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc: * à século tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Testimónia tua, Dómine, credibília facta sunt nimis.

Ant. 5. C. Servíte Dómino.

PSALMUS 99.

Ad Dei cultum et laudes exhortatio.

JUbiláte Deo, omnis terra, servíte Dómino in lætítia: * introíte in conspectu ejus in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam suávis est Dóminus.

In æternum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Ant. Servíte Dómino in lætítia: scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus.

Ant. 4. E. Benedictus es.

CANT. TRIUM PUERORUM. Dan. 3.

Cunctæ creaturæ ad benedicendum Domino invitantur.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino : * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol et luna, Dómino : * benedícite, stellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber et ros, Dómino : * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis et æstus, Dómino : * benedícite, frigus et æstus, Dómino.

Benedícite, rores et pruína, Dómino : * benedícite, gelu et frigus, Dómino.

Benedícite, glácies et nives, Dómino : * benedícite, noctes et dies, Dómino.

Benedícite, lux et ténebræ, Dómino : * benedícite, fulgura et nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum, * laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, montes et colles, Dómino : * benedícite, univérsa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino : * benedícite, mária et flúmina, Dómino.

Benedícite, cete et ómnia quæ moventur in aquis, Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ et pécora, Dómino : * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Israel Dóminum : * laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino : * benedícite, servi Dómini, Dómino.

Benedícite, spíritus et ánimæ justórum, Dómino : * benedícite, sancti et húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anánía, Azaría, Mísael, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Hic, loco Glória Patri, *dicitur :*

Benedicámus Patrem, et Fílium, cum sancto Spíritu ; * laudémus et superexaltémus eum in sécula.

Benedictus es, Dómine, in firmamento cœli ; * et laudábilis, et gloriósus et superexaltátus in sécula.

Ant. Benedictus es, Dómine, in throno regni tui ; et superlaudábilis, et superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

Ant. 7. d. Hymnus.

PSALMUS 148.

Omnium creaturarum ad Deum laudandum invitatio.

LAudáte Dóminum, de cœlis : * laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus : * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, sol et luna : * laudáte eum, omnes stellæ et lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum : * et aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini ;

Quia ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in æternum, et in séculum séculi : * præceptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum, de terra ; * dracónes, et omnes abyssi ;

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus ;

Montes, et omnes colles, * ligna fructífera, et omnes cedri ;

Béstiæ, et universa pécora ; * serpentes, et vólucres pennátæ.

Reges terræ, et omnes pópuli ; * príncipes, et omnes júdices terræ ;

Júvenes et vírgines, senes cum junióribus, laudent nomen Dómini, * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Confessio ejus super cœlum et terram ; * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus, * fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

Ant. Hymnus ómnibus sanctis ejus, fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

CAPITULUM. Deut. 6.

AUdi, Israel : Dóminus Deus noster, Dóminus unus est. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota fortitúdine tua ; eruntque verba hæc in corde tuo : et meditáberis in eis sedens in domo tua, et ámbulans in itínere, dórmiens atque consurgens.

℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

HYMNUS.

AD templa nos rursùs vocat
Surgentis auróræ nitor,
Novasque pro læto monet
Referre grates múnere.

At victor auróram suo
Fulgóre Christus óbruit :
Huic, magna cujus pars suamus,
Juvat triumpho pláudere.

Quòd evolútus fásciis
Repentè mundus éxtitit,
Puro renídens lúmine,
Virtútis hoc quantæ fuit !

Quòd tráditum neci Pater,
Ut sóntibus vitam daret,

Vitæ redónat Fílium,
Amóris hoc quanti fuit!
AEternus ut rerum Sator
Aspexit orbem, prótinùs,
Colóre depictum suo,
Probávit excellens opus.
At lætius quantò óbtulit
Sese Patri spectáculum
Cœlestis Agni cándido
Ablútus orbis sánguine!
Cum luce nobis rédditur
Mundi renascentis decor,
Occulta per quem Núminis
Mens surgit ad magnália.
At splendor æterni Patris,
Lumenque Christus córdium,
Deum dat in se, quantus est,
Sub nube carnis cérnere.
Præsta, beáta Trínitas,
Ut legis ad facem tuæ
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes. Amen.

℣. Manè astábo tibi, Dómine, et vidébo; ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Ps.* 5.

Antiphona, ut in Proprio.

CANTICUM ZACHARIÆ.

Luc. I.

De Redemptoris adventu gratiarum actio.

BEnedictus Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ;

Et eréxit cornu salútis nobis * in domo David púeri sui,

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à século sunt, Prophætárum ejus,

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, * et memorári testamenti sui sancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis;

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti; * serviámus illi,

In sanctitáte et justítia coram ipso: * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam sciéntiam, salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum,

Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri.

Antiphona et Oratio, ut in Proprio; posteà dicitur:

Dóminus vóbiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò:

Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.

Deindè, Pater noster.

AD PRIMAM.

[Pater, Ave, *si separetur ab Officio præcedenti, et sic ad alias Horas.*]

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

HYMNUS.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

Nil lingua, nil peccet manus;
Nil mens iníne cógitet:
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente prósequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.

¶ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui cantáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia ut in Proprio vel in Communi; et sic ad Tertiam, Sextam et Nonam.*]

Ant. 7. d. In toto corde.

PSALMUS 117.

Gratiarum actio ob salvatoris manifestationem.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aáron, quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor, * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino, * quàm speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me; * et in nómine Dómini, quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumdedérunt me; * et in nómine Dómini, quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis; * et in nómine Dómini, quia ultus sum in eos.

Impulsus, eversus sum ut cáderem; * et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis et salútis * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me: * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam, * et narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus, * et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ: * ingressus in eas, confitébor Dómino.

Hæc porta Dómini; * justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * et factus es mihi in salútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificántes: * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud, * et est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dóminus: * exultémus et lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac; ô Dómine, benè prosperáre: * benedictus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, et illuxit nobis.

Constítúite diem solemnem in condensis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, et confitébor tibi: * Deus meus es tu, et exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * et factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

PSALMUS 118.

Divinæ legis laus et amor.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutantur testimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operantur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandasti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ * ad custodiendas justificatiónes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam; * non me derelinquas usquequáquè.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiendo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te: * ne repellas me à mandátis tuis.

In corde meo abscondi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor, * et considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor: * non obliviscar sermónes tuos.

Divisio Psalmi 118.

RETríbue servo tuo, vivífica me; * et custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos, * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra; * non abscondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpasti superbos: * maledicti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium et contemptum; * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et adversùm me loquebantur; * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimónia tua meditátio mea est, * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit pavimento ánima mea: * vivífica me secundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, et exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me: et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * et de lege tua miserére meî.

Viam veritátis elégi: * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis, Dómine: * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri, * cùm dilatasti cor meum.

In festo SS. Trinitatis, et in omnibus Dominicis, nisi aliter notetur, dicitur sequens

SYMBOLUM.

QUicumque vult salvus esse, * antè ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem:

Quam nisi quisque íntegram inviolatamque serváverit, * absque dúbio in æternum períbit.

Fides autem cathólica hæc est, * ut unum Deum in Trinitáte, et Trinitátem in Unitáte veneréмur;

Neque confundentes persónas, * neque substántiam separantes.

Alia est enim persóna Patris, * alia Fílii, * alia Spíritûs sancti.

*

Sed Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majestas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Fílius, * immensus Spíritus sanctus.

AEternus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres ætérni, * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres immensi, * sed unus increátus, et unus immensus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus;

Et tamen non tres omnípotentes, * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dii, * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dómini, * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquamque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiánâ veritáte compéllimur; * ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre solo est, * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus à Patre et Fílio, * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergò Pater, non tres patres: unus Fílius, non tres fílii: * unus Spíritus sanctus, non tres spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus; * sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt et coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est, * et Unitas in Trinitáte, et Trínitas in Unitáte veneranda sit.

Qui vult ergò salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergò fides recta, ut credámus et confiteámur * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.

Deus est ex substántia Patris antè sécula génitus, * et homo est ex substántia matris in século natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex ánima rationáli, et humána carne subsistens.

AEquális Patri sécundùm divinitátem, * minor Patre secundùm humanitátem.

Qui licèt Deus sit et homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnem, * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omníno, non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális et caro unus est homo; * ita Deus et homo unus est Christus.

Qui passus est pro salúte nostra, descendit ad ínferos, * tértiâ die resurrexit à mortuis:

Ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnípotentis, * indè ventúrus est judicáre vivos et mórtuos:

Ad cujus advéntum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis, * et reddituri sunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam æternam; * qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides cathólica; * quam nisi quisque fidéliter firmiterque credíderit, salvus esse non póterit.

Ant. In toto corde meo exquisívi te, Dómine: doce me justificatiónes tuas. *Ps.* 118.

CAPITULUM. Ephes. 5.

ERátis aliquandò tenebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia, et veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟. *breve.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. Qui surrexisti * à mórtuis, * Miserére nobis. Glória Patri, et Fílio, * et Spíritui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matt.* 16. *Tob.* 8. *Rom.* 6.

[*In Festis, loco* ℣. Qui surrexisti, *dicitur* ℣. *Assignatus in Proprio vel in Communi.*]

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dóminus vóbiscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecisti, tuâ nos hódiè salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera: Per Dóminum nos-

trum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vóbiscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statìm Hebdomadarius dicit quæ sequuntur. Si verò non legatur Martyrologium, Officium capituli incipitur absolutè sic.

℣. Pretiósa in conspectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

[*In Dominicis omittuntur et Suffragium pro Defunctis, (nisi legatur Necrologium), et Preces ad opus manuum.*

Lector, Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit* domna.] *Solus vel sola recitans dicit absolutè Benedictionem.*

Bened. Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tum fit lectio Canonis, qui pro singulis diebus habetur suo loco: in cujus fine dicitur: Tu autem, Dómine, misérere nostrî. ℟. Deo grátias.

Post lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium nostrum in nómine Dómini: ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit: Benedícite. *Lector versus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram se; per Jesum Christum, cui est glória in sécula seculórum. *Hebd.* 13.

Lector, Amen.

Posteà si aliud Officium non sequatur dicitur secretò: Fidélium, etc.

AD TERTIAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

HYMNUS.

O Fons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

¶ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.

Ant. 6. F. Da mihi,

Ex Psalmo 118.

LEgem pone mihi, Dómine, viam justificatiónum tuárum ; * et exquíram eam semper.

Da mihi intellectum, et scrutábor legem tuam ; * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum , * quia ipsam vólui.

Inclina cor meum in testimónia tua, * et non in avarítiam.

Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem : * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum quod suspicátus sum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua : * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine, * salutáre tuum secundùm elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáquè ; * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper, * in séculum, et in séculum séculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum, * et non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ diléxi, * et exercébar in justificatiónibus tuis.

Divisio Psalmi 118.

MEmor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedisti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea , * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iníquè agébant usquequáque : * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à século, Dómine ; * et consolátus sum.

Defféctio ténuit me * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine ; * et custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi, * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, dixi, * custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo : * miserére meî secundùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * et converti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, et non sum turbátus, * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi sunt me; * et legem tuam non sum oblítus.

Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi * super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te, * et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdiâ tuâ, Dómine, plena est terra: * justificatiónes tuas doce me.

Divisio Psalmi 118.

BOnitátem fecisti cum servo tuo, Dómine, * secundùm verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priusquàm humiliárer, ego delíqui: * propterèa elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu; * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum: * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum: * ego verò legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me; * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui * super millia auri et argenti.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me: * da mihi intellectum, et discam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, et lætabuntur; * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * et in veritáte tua humiliasti me.

Fiat misericórdia tua, ut consolétur me, * secundùm elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam; * quia lex tua meditátio mea est.

Confundantur superbi, quia injustè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Da mihi intellectum, et scrutábor legem tuam, Dómine.

CAPITULUM. 1. Joan. 2.

IN hoc scimus quóniam cognóvimus Deum, si mandáta ejus observémus. Qui dicit se nosse eum, et mandáta ejus non custódit, mendax est, et

in hoc véritas non est: qui autem servat verbum ejus, verè in hoc cáritas Dei perfecta est.

℟. *br.* Inclína cor meum, Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me, * In testimónia tua. Glória Patri. Inclína.

℣. Deduc me in sémitam mandatórum tuórum;

℟. Quia ipsam vólui. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

HYMNUS.

JAm solis excelsum jubar
Toto corruscat lúmine;
Sic, Christe, tu mundum novâ
Sol verus accendis face.

Fac plena nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

¶ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 2. D. Inclinávi.

Ex Psalmo 118.

DEfécit in salutáre tuum ánima mea, * et in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, dicentes: * Quandò consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína; * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quandò fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua, véritas: * iníquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulò minùs consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm misericórdiam tuam vivífica me, * et custódiam testimónia oris tui.

In æternum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem et generatiónem véritas tua: * fundasti terram, et pérmanet.

Ordinatióne tuâ persevérat dies; * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio mea est, * tunc fortè periissem in humilitáte mea.

In æternum non obliviscar justificatiónes tuas; * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac; * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intellexi.

*

Omnis consummatiónis vidi finem : * latum mandátum tuum nimis.

Divisio Psalmi 118.

QUómodò dilexi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudentem me fecisti mandáto tuo ; * quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi, * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intellexi, * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos ; * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi ; * quia tu legem posuisti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua ! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi : * proptéreà odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.

Jurávi et státui * custodire judícia justítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáquè, Dómine : * vivífica me secundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine, * et judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis semper ; * et legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi ; * et de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi testimónia tua in æternum ; * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum, * propter retributiónem.

Divisio Psalmi 118.

INíquos ódio hábui, * et legem tuam dilexi.

Adjútor et susceptor meus es tu, * et in verbum tuum supersperávi.

Declináte à me, malígni ; * et scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secundùm elóquium tuum, et vivam ; * et non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, et salvus ero ; * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.

Sprevísti omnes discedéntes à judíciis tuis, * quia injusta cogitátio eórum.

Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ : * ídeò dilexi testimónia tua.

Confíge timóre tuo carnes meas : * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium et justítiam : * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum : * non calumnientur me superbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre

salutáre tuum, * et in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericórdiam tuam, * et justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego : * da mihi intellectum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciendi, Dómine : * dissipavérunt legem tuam.

Ideò dilexi mandáta tua * super aurum et topázion.

Propterèa ad ómnia mandáta tua dirigébar : * omnem viam iníquam ódio hábui.

Ant. Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum.

CAPITULUM. 1. Joan. 5.

HÆc est cáritas Dei, ut mandáta ejus custodiámus ; et mandáta ejus grávia non sunt.

℟. *br.* Testimónia tua intellexi, Dómine : * Latum mandátum tuum nimìs. Testimónia. ℣. Omnis consummatiónis * vidi finem : * Latum. Glória Patri. Testimónia tua.

℣. Dilexi mandáta tua super aurum : ℟. Propterèa ad ómnia mandáta tua dirigébar. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

HYMNUS.

PRono volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dùm fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem ; tuo
Da nos in amplexu mori.

¶ Qui nos creávit, laus Patri ;
Laus, qui redémit Fílio ;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 4. E. Omnia.

Ex Psalmo 118.

MIrabília testimónia tua ; * ídeò scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat, * et intellectum dat párvulis.

Os meum apérui, et attraxi spíritum, * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére meî, * secundùm judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secundùm elóquium tuum ; * et non dominétur meî omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum, * et doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei ; * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es, Dómine, * et rectum judícium tuum.

Mandásti justítiam testimónia tua, * et veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus; * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum vehementer; * et servus tuus dilexit illud.

Adolescéntulus sum ego, et contemptus: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua, justítia in æternum; * et lex tua véritas.

Tribulátio et angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in æternum: * intellectum da mihi, et vivam.

Divisio Psalmi 118.

Clamávi in toto corde meo, exaudi me, Dómine: * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac, * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, et clamávi, * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo, * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secundùm misericórdiam tuam, Dómine; * et secundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequentes me iniquitáti: * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Dómine; * et omnes viæ tuæ véritas.

Initio cognóvi de testimóniis tuis; * quia in æternum fundasti ea.

Vide humilitátem meam, et éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, et rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus, * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine: * secundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequuntur me, et tribulant me: * à testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricantes, et tabescébam, * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua dilexi, Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum, véritas: * in æternum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Divisio Psalmi 118.

Príncipes persecúti sunt me gratis, * et à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum: * legem autem tuam dilexi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus

legem tuam; * et non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum, Dómine; * et mandáta tua dilexi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * et dilexit ea vehementer.

Servávi mandáta tua et testimónia tua, * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecátio mea in conspectu tuo, Dómine; * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulátio mea in conspectu tuo: * secundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronunciábit lingua mea elóquium tuum, * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me, * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine; * et lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, et laudábit te; * et judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Ant. Omnia mandáta tua æquitas: pax multa diligéntibus legem tuam, Dómine.

CAPITULUM. 1. Tim. 1.

Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntiâ bonâ, et fide non fictâ.

℟. *br.* Omnes viæ meæ * In conspectu tuo, Dómine. Omnes. ℣. Servávi mandáta tua, * et testimónia tua, * In conspectu tuo. Glória. Omnes.

℣. Custodívit ánima mea testimónia tua, ℟. Et dilexit ea vehementer. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

Ant. 7. c. Dixit Dóminus.

PSALMUS 109.

Christi divinitas, regnum et sacerdotium.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis: * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet : * proptéreà exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo : Sede à dextris meis.

Ant. 4. d. Fidélia.

PSALMUS 110.

Laus Deo ob sua per Christum beneficia.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in concílio justórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini : * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus : * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum * miséricors et miserátor Dóminus.

Escam dedit timéntibus se : * memor erit in séculum testamenti sui.

Virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo, * ut det illis hæreditátem géntium.

Opera mánuum ejus véritas et judícium ; * fidélia ómnia mandáta ejus.

Confirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo : * mandávit in æternum testamentum suum.

Sanctum et terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi.

Ant. 3. a. Qui timet Dóminum.

PSALMUS 111.

Christi et omnium in Christo justorum encomium.

BEátus vir qui timet Dóminum, * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória et divítiæ in domo ejus ; * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Exortum est in ténebris lumen rectis ; * miséricors, et miserátor, et justus.

Jucundus homo, qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício, * quia in æternum non commovébitur.

In memória æterna erit justus : * ab auditióne malâ non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus : * non commovébitur, donec despíciat inimícos suos.

Dispersit, dedit paupé-

ribus; * justítia ejus manet in séculum séculi : cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur; déntibus suis fremet, et tabescet: * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus volet nimis.

Ant. 5. C. Sit nomen.

PSALMUS 112.

Dei laus ob fidelium per Christum exaltationem et multiplicationem.

LAudáte, púeri, Dóminum; * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc et usque in séculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans à terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem;

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo: * matrem filiórum lætántem.

Ant. Sit nomen Dómini benedictum, ex hoc nunc et usque in séculum.

Ant. 1. A. Nos qui vívimus.

PSALMUS 113.

Ecclesiæ per Christum liberatio: idolorum vanitas.

IN éxitu Israel de AEgypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro;

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potestas ejus.

Mare vidit et fugit: * Jordánis conversus est retrorsùm.

Montes exultavérunt ut árietes, * et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi, mare, quòd fugisti? * et tu, Jordánis, quia conversus es retrorsùm?

Montes, exultastis sicut aríetes, * et colles sicut agni óvium?

A fácie Dómini mota est terra, * à fácie Dei Jacob;

Qui convertit petram in stagna aquárum, * et rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis; * sed nómini tuo da glóriam super misericórdia tua et veritáte tua;

Nequandò dicant gentes: * Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœlo: * ómnia quæcumque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argentum et aurum: * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur: * óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non

audient: * nares habent, et non odorábunt.

Manus habent, et non palpábunt; pedes habent, et non ambulábunt: * non clamábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant, qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Domus Aáron sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino: * adjútor eórum et protector eórum est.

Dóminus memor fuit nostrî, * et benedixit nobis.

Benedixit dómui Israel: * benedixit dómui Aáron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * pusillis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus super vos, * super vos, et super fílios vestros.

Benedícti vos à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Dómino: * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc et usque in séculum.

Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

CAPITULUM. Ephes. 1.

BEnedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti et immaculáti in conspectu ejus in caritáte.

HYMNUS.

O Luce qui mortálibus
Lates inaccessâ, Deus!
Præsente quo sancti tremunt
Nubuntque vultus Angeli:
Hîc, ceu profundâ cónditi
Demérgimur calígine:
AEternus at noctem suo
Fulgóre depellet dies.
Hanc nempè nobis præparas,
Nobis reservas hunc diem,
Quem vix adumbrat spléndida
Flammantis astri cláritas.
Moráris heu! nimis diù
Moráris, optátus dies:
Ut te fruámur, nóxii
Linquenda moles córporis.
His cùm solúta vínculis
Mens evolârit, ô Deus!
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non désinet.
Ad omne nos apta bonum,
Fœcunda donis Trínitas:
Fac lucis usúræ brevi
AEterna succédat dies.
Amen.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

Antiph. ut in Propriq.

CANTICUM B. MARIÆ VIRGINIS. Luc. 1.

Dei laus ob incarnati Verbi mysterium.

MAgníficat * ánima mea Dóminum,

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo;

Quia respéxit humilitátem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est, * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispersit superbos mente cordis sui.

Depósuit potentes de sede, * et exaltávit húmiles.

Esurientes implévit bonis, * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ,

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, et sémini ejus in sécula.

Deindè dicitur Antiphona, et Oratio, ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

Lector: Jube, domne, benedícere. *Bened.* Quicumque hanc régulam secúti fúerint, pax super illos et misericórdia. *Gal.* 6.

℟. Amen.

Tùm fit lectio novi Testamenti, et reliqua usquè ad Psalmos, ut habetur infrà ad Complet. in Feriis per Annum.

Ant. 8. G. Scuto.

PSALMUS 4.

In Deo fidelium spes et requies.

CUm invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatasti mihi.

Miserére meî, * et exaudi oratiónem meam.

Fílii hóminum, úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, * et speráte in Dómino.

Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona? * signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine.

Dedisti lætítiam in corde meo: * à fructu frumenti, vini et ólei sui multiplicáti sunt.

In pace in idipsum dórmiam et requiescam; *

quóniam tu, Dómine, singuláriter, in spe constituisti me.

PSALMUS 90.

Sub Dei tutela, nihil per diem vel noctem timendum.

QUi hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Susceptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus, sperábo in eum;

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi, et sub pennis ejus sperábis: * scuto circúmdabit te véritas ejus.

Non timébis à timore nocturno, * à sagitta volante in die:

A negótio perambulante in ténebris, * ab incursu et dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, et decem míllia à dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis, * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam, Tu es, Dómine, spes mea, * Altíssimum posuisti refúgium tuum;

Non accédet ad te malum, * et flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo;

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basiliscum ambulábis, * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum: * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, * et ego exáudiam eum.

Cum ipso sum in tribulatióne: * erípiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * et ostendam illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

Deus die ac nocte benedicendus.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri;

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * et benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Scuto circúmdabit te véritas ejus: non timébis à timóre nocturno. *Ps.* 90.

HYMNUS.

GRates, peracto jam die, Deus, tibi persólvimus;

Pronóque, dùm nox íncipit,

Prostérnimus vultu preces.
Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hostis vúlnera.
Infestus usque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ sub alárum tuos
Defende fílios, Pater.
O quandò lucescet tuus
Qui nescit occásum dies!
O quandò sancta se dabit
Quæ nescit hostem pátria!
℣ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia in Proprio vel in Communi.*]

Capitulum. 1. Thess. 5.

Omnes vos fílii lucis estis, et fílii diéi: non sumus noctis, neque tenebrárum: ígitur non dormiámus sicut et céteri, sed vigilémus et sóbrii simus.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ant. 3. g. Dómine.

Canticum Simeonis.
Luc. 2.

De Salvatoris adventu gratiarum actio.

Nunc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. *Is.* 26.

℣. Dóminus vóbiscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Visita, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostram, et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper: Per Dóminum nostrum.

℣. Dóminus vóbiscum. ℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur signando se signo crucis: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, † et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. Amen. Fidélium, etc.

Posteà dicitur Antiphona de B. Maria Virgine, quæ

habetur infrà ad calcem Psalterii.

Post completum Officium dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

Deindè fit Suffragium pro Defunctis, nisi factum fuerit ad Primam.

Quando Suffragium pro Defunctis fit post Completorium, omittitur Fidélium animæ, *et continuò post* Grátia Dómini nostri, *dicitur Antiphona de B. Maria.*

FERIA SECUNDA.

Ad Officium Noct.

Dómine, lábia, *suprà*, 1.

Invit. Deum, qui prior dilexit nos, * Veníte, adorémus. 1. *Joan.* 4.

Ps. 94. Veníte.

In Feriis, Invitatorium semel tantùm dicitur ante Psalmum Veníte, *repetitur integrum post primum Versum et* Gloria, *cum* Sicut erat, *à medio autem post alios Versus.*

Hymnus.

DEi canámus glóriam,
Cœlum secundo qui die
Expandit, admirábile
Mortálibus spectáculum.

Poli stupémus álveo
Stagnáre pénsiles lacus:
Hinc imbre terras fértili
Cœlestis irrórat Pater.

Quam præparas nobis, Deus,
Est hæc imágo grátiæ:
Hæc rore stillans úberi
Cordis penétrat íntima.

Hanc qui fidéli cómbibunt
Aquam salúbrem péctore,
In his ad æternas domos
Miro resultat ímpetu.

Beáta gens, quam prodigâ
Ditáre non cessas manu!
Amóris hæc memor tui,
Amóris et reddat vices.

Quæ nos prior sic díligis,
Tibi, beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus
In sempiterna sécula. Am.

In Feriis, et aliis Officiis trium Lectionum, dicuntur pro unico Nocturno novem Psalmi ad unamquamque Feriam positi, sub una duntaxat Antiphona post singulos tres Psalmos. In Festis verò novem Lectionum, post quemlibet Psalmum, unaquæque Antiphona dicitur, vel de Proprio, vel de Communi.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Omnia.

Psalmus 103.

Deus, ob multiplicia naturæ et gratiæ per Dei Verbum miracula, benedicendus.

BEnedic, ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confessiónem et decórem induisti, * amictus lúmine sicut vestimento;

Extendens cœlum sicut pellem, * qui tegis aquis superióra ejus;

Qui ponis nubem ascensum tuum, * qui ámbulas super pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos spíritus, * et ministros tuos ignem urentem;

Qui fundasti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus: * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fugient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascendunt montes, et descendunt campi, * in locum quem fundasti eis.

Términum posuisti, quem non transgredientur; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ

Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt: * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis: * de fructu óperum tuórum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum jumentis, * et herbam servitúti hóminum,

Ut edúcas panem de terra, * et vinum lætíficet cor hóminis;

Ut exhílaret fáciem in óleo, * et panis cor hóminis confirmet.

Saturabuntur ligna campi, * et cedri Líbani quas plantávit.

Illìc pásseres nidificábunt: * heródii domus dux est eórum.

Montes excelsi cervis, * petra refúgium herinácciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuisti ténebras, et facta est nox; * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ sylvæ.

Cátuli leónum rugientes, ut rápiant, * et quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, et congregáti sunt; * et in cubílibus suis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus suum, * et ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Divisio Psalmi 103.

QUàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * ómnia in sapiéntia fecisti; impléta est terra possessióne tuâ.

Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus; * illìc reptília, quorum non est numerus, animália pusilla cum magnis.

Illìc naves pertransíbunt: * draco iste quem formasti ad illudendum ei.

Omnia à te expectant, * ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent: * aperiente te ma-

num tuam, ómnia implebuntur bonitáte.

Avertente autem te fáciem, turbabuntur: * aúferes spíritum eórum, et defícient, et in púlverem suum revertentur.

Emittes Spíritum tuum, et creabuntur; * et renovábis fáciem terræ.

Altera divisio Psalmi 103.

SIt glória Dómini in séculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis;

Qui réspicit terram, et facit eam trémere; * qui tangit montes, et fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea: * psallam Deo meo, quámdiù sum.

Jucundum sit ei elóquium meum: * ego verò delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres à terra, et iníqui, ità ut non sint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Omnia in sapiéntia fecísti, Dómine: impléta est terra possessióne tuâ.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Mementóte.

PSALMUS 104.

Beneficia Israelitico populo collata celebrantur et enumerantur.

CONfitémini Dómino, et invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, et psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, et confirmámini: * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte, mirabílium ejus quæ fecit, * prodígia ejus, et judícia oris ejus,

Semen Abraham servi ejus, * fílii Jacob, electi ejus.

Ipse Dóminus Deus noster: * in universa terra judícia ejus.

Memor fuit in séculum testamenti sui, * verbi quod mandávit in mille generatiónes,

Quod dispósuit ad Abraham; * et juramenti sui ad Isaac.

Et státuit illud Jacob in præceptum, * et Israel in testamentum æternum;

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan * funículum hæreditátis vestræ;

Cùm essent número brevi, * paucíssimi, et ínco læ ejus.

Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis, * et corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere christos meos, * et in prophétis meis nolíte malignári.

Divisio Psalmi 104. Et

VOcávit [Dóminus] famen super terram, * et omne firmamentum panis contrívit.

Misit ante eos virum : * in servum venúndatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus : * ferrum pertránsiit ánimam ejus.

Donec veníret verbum ejus, * elóquium Dómini inflammávit eum.

Misit rex, et solvit eum ; * princeps populórum, et dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domûs suæ, * et príncipem omnis possessiónis suæ ;

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetipsum, * et senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israel in Ægyptum ; * et Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum vehementer, * et firmávit eum super inimícos ejus.

Convertit cor eórum, ut odírent pópulum ejus, * et dolum fácerent in servos ejus.

Altera divisio Psalmi 104.

Misit [Dóminus] Móysen servum suum, * Aáron quem élegit ipsum.

Posuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras, et obscurávit ; * et non exacerbávit sermónes suos.

Convertit aquas eórum in sánguinem, * et occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit ; et venit cœnomyía, et cínifes * in ómnibus fínibus eórum.

Posuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburentem in terra ipsórum.

Et percussit víneas eórum, et ficúlneas eórum ; * et contrívit lignum fínium eórum.

Dixit ; et venit locusta et bruchus, * cujus non erat número rus :

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * et comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percussit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento et auro ; * et non erat in tríbubus eórum infirmus.

Lætáta est Ægyptus in profectióne eórum ; * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expandit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, et venit coturnix ; * et pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ : * abiérunt in sicco flúmina ;

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod

hábuit ad Abraham púerum suum.

Et eduxit pópulum suum in exultatióne, * et electos suos in lætítia.

Et dedit illis regiónes géntium: * et labóres populórum possedérunt;

Ut custódiant justificatiónes ejus, * et legem ejus requírant.

Ant. Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, prodígia ejus, et judícia oris ejus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. *a.* Vísita nos.

PSALMUS 105.

Misericordia Dei celebranda. Israeliticus populus peccata sua agnoscens et recolens, salutem poscit.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * auditas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.

Memento nostrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * vísita nos in salutári tuo,

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ; * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Divisio Psalmi 105.

PEccávimus cum pátribus nostris: * injustè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt ascendentes in mare, * mare rubrum.

Et salvávit eos propter nomen suum, * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit mare rubrum, et exsiccátum est: * et deduxit eos in abyssis, sicut in deserto.

Et salvávit eos de manu odiéntium, * et redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulantes eos: * unus ex eis non remansit.

Et credidérunt verbis ejus, * et laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti sunt óperum ejus, * et non sustinuérunt consilium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in deserto, * et tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum, * et misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris, * Aáron sanctum Dómini.

Aperta est terra, et deglutívit Dathan, * et opéruit super congregatiónem Abíron.

Et exarsit ignis in synagóga eórum; * flamma combussit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * et adoravérunt scúlptile;

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedentis fœnum.

Oblíti sunt Deum qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit ut dispérderet eos, si non Móyses eléctus ejus stetísset in confractióne, in conspectu ejus, * ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem: * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis suis: * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos, * ut prostérneret eos in desérto,

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * et dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor, * et comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis; * et multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, et placávit; * et cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usque in sempiternum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * et vexátus est Móyses propter eos,

Quia exacerbavérunt spíritum ejus; * et distínxit in lábiis suis.

Altera divisio Psalmi 105.

NOn disperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commixti sunt inter gentes, * et didicérunt ópera eórum.

Et serviérunt sculptílibus eórum, * et factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios suos * et fílias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem innocéntem, * sánguinem filiórum suórum, et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et infecta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum; * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum, * et abomínatus est hæreditátem suam.

Et trádidit eos in manus géntium; * et domináti sunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, * et humiliáti sunt sub mánibus eórum.

Sæpè liberávit eos: * ipsi autem exacerbavé-

runt eum in consílio suo, et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit, cùm tribularentur; * et audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit testamenti sui, * et pœnítuit eum secundùm multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias, * in conspectu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noster, * et cóngrega nos de natiónibus;

Ut confiteámur nómini sancto tuo, * et gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usque in séculum; * et dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. Vísita nos in salutári tuo, Dómine, ad videndum in bonitáte electórum tuórum.

℣. Expandit nubem in protectiónem eórum, ℟. Et ignem ut lucéret eis per noctem. *Ps.* 104.

Pater noster.

Absolutio et Benedictiones, ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones cum ℟℟℟. *habentur in Proprio de Tempore; et sic in sequentibus Feriis.*

Non dicitur Te Deum *in Feriis.*

℣. *Sacerd.* Exultábit cor meum in salutári tuo: ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

AD LAUDES.

℣. Deus, †in adjutórium. *Ant.* 5. a. Bonum est.

PSALMUS 91.

Laudandus Deus, in operibus suis magnificus, justus in judiciis.

BOnum est confitéri Dómino, * et psállere nómini tuo, Altíssime,

Ad annuntiandum manè misericórdiam tuam, * et veritátem tuam per noctem,

In decachordo psaltério, * cum cántico in cíthara;

Quia delectasti me, Dómine, in factúra tua, * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimìs profundæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognoscet, * et stultus non intélliget hæc.

Cùm exorti fúerint peccatóres sicut fœnum, et apparúerint omnes qui operantur iniquitátem, * ut intéreant in séculum séculi:

Tu autem Altíssimus * in æternum, Dómine;

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * et dispergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicornis cornu meum, * et senectus mea in misericórdia úberi.

Et despexit óculus meus inimícos meos, * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabuntur in senecta úberi, * et benè patientes erunt,

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noster, * et non est iníquitas in eo.

Ant. Bonum est psállere nómini tuo, Altíssime, ad annuntiandum manè misericórdiam tuam.

Ant. 8. c. Bonus Dóminus.

PSALMUS 135.

Misericordia Creatoris et Redemptoris ob multa in populum suum beneficia celebratur.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui facit mirabília magna solus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit cœlos in intellectu, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui firmávit terram super aquas, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit luminária magna, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Solem in potestátem diéi, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Lunam et stellas in potestátem noctis, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Bonus Dóminus: in æternum misericórdia ejus.

Ant. 4. a. Dóminus.

Divisio Psalmi 135.

[CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;]

Qui percussit Ægyptum cum primogénitis eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui eduxit Israel de médio eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

In manu potenti, et bráchio excelso, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui divísit mare rubrum in divisiónes, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et eduxit Israel per médium ejus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et excussit Pharaónem et virtútem ejus in mari rubro, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui traduxit pópulum suum per desertum, * quoniam in æternum misericórdia ejus;

Qui percussit reges magnos, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et occídit reges fortes, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et Og regem Basan, * *quóniam in æternum* misericórdia ejus;

Et dedit terram eórum hæreditátem, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Hæreditátem Israel servo suo, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostrî, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et redémit nos ab inimícis nostris, * *quóniam in æternum misericórdia* ejus;

Qui dat escam omni carni, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Dóminus in humilitáte nostra memor fuit nostrî, et redémit nos ab inimícis nostris.

Quando fit Officium de Feria, dicitur Canticum sequens.

Ant. 7. d. Quis símilis tuî.

CANTICUM MOYSI PRIMUM.

Exod. 15.

Israel ab inimicis suis liberatus, Deo gratias agit.

CAntémus Dómino; gloriósè enim magnificátus est: * equum et ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, et glorificábo eum: * Deus patris mei, et exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor: * Omnípotens, nomen ejus.

Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare: * electi príncipes ejus submersi sunt in mari rubro.

Abyssi operuérunt eos, * descendérunt in profundum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine: * déxtera tua, Dómine, percussit inimícum.

Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuisti adversários tuos: * misisti iram tuam quæ devorávit eos sicut stípulam.

Et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ: * stetit unde fluens, congre-

gatæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus : Pérsequar, et comprehendam; * dívidam spólia, implébitur ánima mea.

Evaginábo gládium meū; * interfíciet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, et opéruit eos mare : * submersi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine ? * quis símilis tuî, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília ?

Extendisti manum tuam, * et devorávit eos terra.

Dux fuisti in misericórdia tua pópulo quem redemisti, * et portasti eum in fortitúdine tua ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, et iráti sunt : * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom ; robustos Moab obtínuit tremor ; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat super eos formído et pavor : * in magnitúdine bráchii tui fiant imnóbiles quasi lapis,

Donec pertránseat pópulus tuus, Dómine ; * donec pertránseat pópulus tuus iste quem possedísti.

Introdúces eos, et plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo quod operátus es, Dómine :

Sanctuárium tuum, Dómine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit * in æternum et ultrà.

Ingressus est enim eques Phárao cum cúrribus et equítibus ejus in mare ; * et reduxit super eos Dóminus aquas maris.

Fílii autem Israel ambulavérunt per siccum * in médio ejus.

Ant. Quis símilis tuî, Dómine ? magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília.

[*In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens, nisi proprium habeatur.*

CANTICUM. *Eccli.* 39.

Laudandus et benedicendus Deus in operibus suis.

COllaudáte cánticum, * et benedícite Dóminum in opéribus suis.

Date nómini ejus magnificéntiam, * et confitémini illi in voce labiórum vestrórum, et in cánticis labiórum, et cítharis ;

Et sic dicétis in confessióne : * Opera Dómini universa bona valdè.

In verbo ejus stetit aqua sicut congéries : * et in sermóne oris illíus sicut exceptória aquárum ;

Quóniam in præcepto ipsíus placor fit, * et non est minorátio in salúte ipsíus.

Opera omnis carnis coram illo, * et non est quidquam abscónditum ab óculis ejus.

A século usque in séculum réspicit, * et nihil est mirábile in conspectu ejus.]

Ant. 1. g. Laudáte Dóminum.

PSALMUS 134.

Deus, ob universa in populum suum beneficia, laudandus. Idolorum vanitas.

LAudáte nomen Dómini; * laudáte, servi, Dóminum.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri,

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nómini ejus, quóniam suáve;

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit, * in cœlo, in terra, in mari, et in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ, * fúlgura in plúviam fecit;

Qui producit ventos de thesauris suis; * qui percussit primogénita AEgypti, ab hómine usque ad pecus.

Et misit signa et prodígia in médio tuî, AEgypte, * in Pharaónem, et in omnes servos ejus;

Qui percussit gentes multas, * et occídit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan, * et ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israel pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in æternum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem et generatiónem;

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum et aurum: * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur: * óculos habent, et non vidébunt:

Aures habent, et non áudient; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel, benedícite Dómino: * domus Aáron, benedícite Dómino:

Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedictus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Laudáte Dóminum, psállite nómini ejus; quóniam elégit Israel in possessiónem sibi.

CAPITULUM. Prov. 8.

EGo diligentes me díligo; et qui manè vígilant ad me, invénient me.

HYMNUS.

NIl láudibus nostris eges,
Sed fílios amas, Pater;
Multâque cœlestem prece
Vis provocári grátiam.

Tui profunda cónsilî
Noctis canat siléntium:
Tuæ jubar cleméntiæ
Splendor diéi prædicat.

Tantis minor miráculis
Mens óbstupet, vox défícit:
Tacére sed totis nequit
Amor medullis æstuans.

Erumpat ergo: te memor
Clamet parentem, qui mala
Præsentis ævi mítigas,
Spondes futúri præmia.

Huc vota tendunt córdium;
Infirma sed tardat caro:
Quæ ducit ad te, da sequi,
Dux ipse Jesu, sémitam.
Amen.

℣. Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ, Dómine; ℟. Et exultávimus, et delectáti sumus. *Ps.* 89.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Benedictus Dóminus Deus Israel; quia visitávit, et fécit redemptiónem plebis suæ. *Luc.* 1.

Preces, quandò dicuntur, et Suffragia, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio, quandò propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti; et sic in aliis Horis et Feriis.

AD PRIMAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

Hymnus, Jam lucis, *infrà post Completorium Sabbati, et sic in aliis Feriis.*

Ant. 8. G. Quid est homo.

PSALMUS 8.

Mundus Verbo Dei creatus et redemptus.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves universas, ínsuper et pécora campi;

Vólucres cœli, * et pis-

ces maris, qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

PSALMUS 76.

Consolatio spiritalis ex benignitate Dei sumpta.

VOce meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Deum, et intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum, * et non sum deceptus.

Rénuit consolári ánima mea: * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum; et defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus sum, et non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos; * et annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo; * et exercitábar, et scopébam spíritum meum.

Numquid in ætérnum projíciet Deus? * aut non appónet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscindet, * à generatióne in generatiónem?

Aut obliviscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi, Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excelsi.

Divisio Psalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini, * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum:

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * et in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in sancto via tua: * quis Deus magnus sicut Deus noster?

Tu es Deus qui facis mirabília, * notam fecisti in pópulis virtútem tuam:

Redemisti in bráchio tuo pópulum tuum, * fílios Jacob et Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, et timuérunt; * et turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitûs aquárum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ tránseunt; * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est et contrémuit terra.

In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis; * et vestígia tua non cognoscentur.

Deduxisti sicut oves pópulum tuum * in manu Móysi et Aáron.

Ant. Quid est homo, Dómine, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

Capitulum, ℟. *breve*, *et Preces*, *quandò dicuntur*, *habentur infrà post Completorium Sabbati; et sic in aliis Feriis.*

AD TERTIAM.

℣. Deus, †in adjutórium.

Hymnus, O fons amóris, *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. Tóllite hóstias.

PSALMUS 24.

Pœnitentis oratio veniam et auxilium à Deo poscentis propter ipsius bonitatem et nomen.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído,

Non erubéscam, * neque irrídeant me inimíci mei.

Etenim universi qui sústinent te, non confundéntur: * confundantur omnes iníqua agentes supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi, * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * et misericordiárum tuárum quæ à século sunt.

Delicta juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris: * secundùm misericórdiam tuam memento meî tu, propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini, misericórdia et véritas * requiréntibus testamentum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine: * propitiáberis peccáto meo; multum est enim.

Divisio Psalmi 24.

QUis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum; * et testamentum ipsíus, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum; * quóniam ipse evellet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére meî; * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis meî multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam et labórem meum, * et dimitte universa delicta mea.

Réspice inimícos meos,

quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam et érue me : * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocéntes et recti adhæsérunt mihi ; * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

PSALMUS 95.

Super omnes gentes regnat Christus : judicabit populos in æquitate.

CAntáte Dómino cánticum novum : * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Domino, et benedícite nómini ejus ; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus ;

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis ; * terríbilis est super omnes deos :

Quóniam omnes dii géntium dæmónia ; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspectu ejus : * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem ; * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus ; * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus universa terra ; * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli et exultet terra, commoveátur mare et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum à fácie Dómini, quia vènit ; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Tóllite hóstias, et adoráte Dóminum : étenim correxit orbem terræ. *Ps.* 95.

CAPITULUM. Ephes. 5.

ESTóte imitatóres Dei, sicut fílii caríssimi ; et ambuláte in dilectióne, sicut et Christus dilexit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis.

℟. *br.* Quid retríbuam Dómino * Pro ómnibus quæ retríbuit mihi ? Quid retríbuam. ℣. Vota mea Dómino reddam * coram omni pópulo ejus, * Pro ómnibus. Glória Patri. Quid retríbuam.

℣. Tibi,

℣. Tibi, Dómine, sacrificábo hóstiam laudis, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Ps.* 115.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati. Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

Hymnus, Jam solis, *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 6. F. Elégit.

PSALMUS 46.

Christus Rex magnus super omnem terram : ipsi psallendum.

OMnes gentes, pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis;

Quóniam Dóminus excelsus, terríbilis : * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * et gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam, * spéciem Jacob, quam dilexit.

Ascendit Deus in júbilo, * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite : * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus, * psállite sapienter.

Regnábit Deus super gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham ; * quóniam dii fortes terræ vehementer eleváti sunt.

PSALMUS 97.

Deus laudandus ob Christi salvatoris adventum et manifestationem.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus ; * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspectu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi : * in tubis ductílibus et voce tubæ córneæ, jubiláte in conspectu regis Dómini.

Moveátur mare, et plenitúdo ejus ; * orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simùl montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

PSALMUS 98.

Christi regnum super omnes populos: ipse est cui serviebant patres antiqui.

DOminus regnávit, irascantur pópuli; * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * et excelsus super omnes pópulos.

Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terríbile et sanctum est; * et honor regis judícium díligit.

Tu parasti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecisti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus; * quóniam sanctum est.

Móyses et Aáron in sacerdótibus ejus, * Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in columna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propítius fuisti eis, et ulciscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus; * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Elégit nobis hæreditátem suam, quam dilexit Dóminus. *Ps.* 46.

CAPITULUM. *Rom.* 8.

SPíritus testimónium reddit spirítui nostro quòd sumus fílii Dei. Si autem fílii, et hærédes: hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * Misericórdiæ ejus. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus * fíliis hóminum: * Misericórdiæ. Glória Patri. Confiteantur. *Ps.* 106.

℣. Quómodò miserétur pater filiórum, ℟. Misertus est Dóminus timéntibus se. *Ps.* 102.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

Hymnus, Prono volútus, *infrà post Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. In voluntáte tua.

PSALMUS 52.

Impii frustrà sibi dicunt Deum non esse. Christi adventus postulatur.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt et abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt,

simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm convérteritDeus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

PSALMUS 72.

Dùm improbi in hac vita videntur felices, probi, quòd sua quemque maneant præmia, consolatione levantur.

QUàm bonus Israel Deus * his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effúsi sunt gressus mei;

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non est respectus morti eorum, * et firmamentum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabuntur.

Ideò ténuit eos supérbia: * operti sunt iniquitáte et impietáte suâ.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum: * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt et locúti sunt nequítiam: * iniquitátem in excelso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum, * et lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hìc; * et dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt: Quómodò scit Deus? * et, Si est scientia in Excelso?

Ecce ipsi peccatóres, et abundantes in século, * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergò sine causâ justificávi cor meum, * et lavi inter innocentes manus meas;

Et fui flagellátus totâ die, * et castigátio mea in matutínis.

Si dicébam, Narrábo sic; * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc: * labor est ante me,

Donec intrem in sanctuárium Dei, * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuisti eis: * dejécisti eos, dùm allevarentur.

Quómodò facti sunt in desolatiónem! * súbitò defecérunt; periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium, Dómine, * in civi-

táte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt; * et ego ad níhilum redactus sum, et nescívi.

Ut jumentum factus sum apud te; * et ego semper tecum.

Divisio Psalmi 72.

TEnuisti [Dómine] manum déxteram meam, et in voluntáte tua deduxísti me, * et cum glóriâ suscepisti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * et à te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, et cor meum: * Deus cordis mei, et pars mea, Deus in æternum.

Quia ecce qui elongant se à te, períbunt: * perdidísti omnes qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam;

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis fíliæ Sion.

Ant. In voluntáte tua deduxísti me, Dómine, et cum glóriâ suscepisti me. *Ps.* 72.

CAPITULUM. 2. *Thess.* 1.

DIgnétur vos vocatióne suâ Deus noster, et ímpleat omnem voluntátem bonitátis, et opus fídei in virtúte; ut clarificétur nomen Dómini nostri Jesu Christi in vobis, et vos in illo.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam; * Quia Deus meus es tu. Doce. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me; * Quia. Glória. Doce. *Ps.* 142.

℣. In Deo salutáre meum, et glória mea: ℟. Deus auxílii mei; et spes mea in Deo est. *Ps.* 61.

Preces, si dicendæ sint, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, †in adjutórium. *Ant.* 2. D. Convértere.

PSALMUS 114.

Anima Deum beneficum diligens, æterna fiduciáliter expectat præmia.

DIlexi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni; et nomen Dómini invocávi: * O Dómine, líbera ánimam meam.

Miséricors Dóminus, et justus, * et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus: * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere, ánima mea,

in réquiem tuam; * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, quia Dóminus benefécit tibi.

Ant. 8. G. Levávi.

PSALMUS 120.

Dominus custos animæ fidelis et universæ Ecclesiæ suæ.

LEvávi óculos meos in montes, * undè véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat intróitum tuum et éxitum tuum, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. Levávi óculos meos in montes: auxílium meum à Dómino.

Ant. 1. a. Adjutórium nostrum.

PSALMUS 123.

Ecclesiæ à periculis ereptæ gratiarum actio.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel; * nisi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutissent nos.

Cùm irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransívit ánima nostra, * fórsitan pertransisset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedictus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est; * et nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Adjutórium nostrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum et terram.

Ant. 5. a. Magnificávit Dóminus.

PSALMUS 125.

In Deo exultant fideles, quia magnificè cum eis egit.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum, * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiscum : * facti sumus lætantes.

Converte , Dómine , captivitátem nostram , * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis , * in exultatióne metent.

Euntes ibant et flebant , * mittentes sémina sua.

Venientes autem vénient cum exultatióne , * portantes manípulos suos.

Ant. Magnificávit Dóminus fácere nobiscum : facti sumus lætantes.

Ant. 6. F. Adhæreat.

PSALMUS 136.

Sub hujus mundi Babylone , anima fidelis coram Deo gemit.

SUper flúmina Babylónis , illìc sédimus , * et flévimus , cùm recordarémur Sion.

In salícibus in médio ejus , * suspéndimus órgana nostra ;

Quia illìc interrogavérunt nos , qui captívos duxérunt nos , * verba cantiónum ;

Et qui abduxérunt nos : * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodò cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna ?

Si oblítus fúero tuî , Jerúsalem , * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis , * si non memínero tuî ;

Si non proposúero Jerúsalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto , Dómine , filiórum Edom , * in die Jerúsalem ;

Qui dicunt : Exinaníte , exinaníte * usque ad fundamentum in ea.

Fília Babylonis mísera : * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam , quam retribuisti nobis.

Beátus qui tenébit , * et allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea fáucibus meis , si non proposúero Jerúsalem in princípio lætítiæ meæ.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 1.

NUnc non vidéntes , créditis : credentes autem , exultábitis lætítiâ inenarrábili et glorificátâ ; reportántes finem fídei vestræ , salútem animárum.

HYMNUS.

JActámur heu quot fluctibus !
Spes una de cœlis nitet :
Illùc et ora tóllimus ,
Et míttimus suspíria.

Tu vota præcurris , Pater ,
Magnamque protendis manum :
Jam fulta tanto róbore
Surgit potens infírmitas.

Quæ sæva nos premunt mala

Vinces, malis poténtior :
Te nostra duræ séntiet
Mens servitútis víndicem.
Quin vile corpus, Fílii
Fulgóre donábis tui :
At illa venális patet
Multo labóre glória.
Felix labor quem récreas
Tam spléndidâ rerum vice!
Fletu quis æternum brevi
Neget pacisci gáudium ?
Quæ nos prior sic díligis,
Tibi, beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus,
In sempiterna sécula. Am.

℣. Ad te, Dómine, clamávi totâ die : ℟. Lætífica ánimam servi tui. *Ps.* 85.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Magníficat ánima mea Dóminum, et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. *Luc.* 1.

Preces, si dicendæ sint, et Suffragia, habentur infrà post Completorium Sabbati.

Oratio, quandò propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

AD COMPLETORIUM.

Jube, domne, etc.

Ant. 2. D. Adjutórium meum.

PSALMUS 6.

Fidelium inter mundi hujus calamitates gemitus et fiducia.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum : * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè : * sed tu, Dómine, úsquequò ?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam ;

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî : * in inferno autem quis confitébitur tibi ?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum : * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem ; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam : * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei : * convertantur et erubescant valdè velóciter.

PSALMUS 7.

Christi pro nobis patientis oratio. Adjutorium nostrum à Domino.

DOmine Deus meus, in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus perse-

quéntibus me, et líbera me;

Nequandò rápiat ut leo ánimam meam, * dùm non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud; * si est iníquitas in mánibus meis;

Si reddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehendat, et conculcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Dómine, in ira tua; * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, * in præcepto quod mandásti.

Et synagóga populórum circúmdabit te; * et propter hanc in altum regrédere.

Dóminus júdicat pópulos: * júdica me, Dómine, secundùm justítiam meam, et secundùm innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum: * et díriges justum, scrutans corda et renes, Deus.

Justum adjutórium meũ à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Divisio Psalmi 7.

DEus judex justus, fortis et pátiens, * numquid iráscitur per síngulos dies?

Nisi conversi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum tetendit, et parávit illum;

Et in eo parávit vasa mortis: * sagittas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam: * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum; * et incidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus; * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descendet.

Confitébor Dómino secundùm justítiam ejus, * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Adjutórium meum à Dómino, qui salvos facit rectos corde. *Ps. 7.*

Hymnus, Capitulum, ℟. breve, Antiphona ad Nunc dimittis, *et Preces, quandò dicuntur, habentur infrà post Completorium Sabbati; et sic in cæteris Feriis.*

FERIA TERTIA.

Ad Officium Noct.

Invit. Deum pacis et dilectiónis, * Veníte, adorémus. 2. *Cor.* 13.

Psalmus 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JUbes: et, in præceps aquis
Repentè confluéntibus,
Prodit sub auras húmidis
Exúta velis Arida.

Hanc tu colendam qui tuis,

Pater, dedisti fíliis,
Quos orbis unus cóntinet,
Fac una jungat cáritas.
Nunc exulámus; sed tuam
Mox congregábis in domum
Te Patre dignos, qui pio
Amore fratres vixerint.
At, qui malignis ártibus
Linguisque lædunt próximum,
A te repelles: hoc genus
Cœlestis aula non capit.
En ipsa tellus ímprobos
Dudùm labórans sústinet,
Ardetque non suæ jugo
Corruptiónis éximi.
Adoptiónem nos quoque
Efflagitámus íntegram,
Cui nos sacráto Spíritus
Prædestinávit pignore.
AEterna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Diffúsa per quem córdibus
Fraterna regnat cáritas.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Quis requiescet.

PSALMUS 14.

Dilectio proximi viam salutis aperit.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine máculâ, * et operátur justítiam;

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua;

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit adversùs próximos suos.

Ad níhilum deductus est in conspectu ejus malignus; * timentes autem Dóminum glorificat.

Qui jurat próximo suo, et non décipit; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocentem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in æternum.

PSALMUS 18.

Natura et lex, Christus et Evangelium, dilectionem proximi commendant.

CŒli enarrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum: * in sole pósuit tabernáculum suum.

Et ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo, * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A summo cœlo egréssio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Divisio Psalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convertens ánimas : * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda : * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi : * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum, * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea : * in custodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit ? * ab occultis meis munda me, et ab aliénis parce servo tuo.

Si meî non fuérint domináti, * tunc immaculátus ero, et emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * et meditátio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redemptor meus.

Ant. Quis requiescet in monte sancto tuo, Dómine ? qui operátur justítiam, nec fecit próximo suo malum. *Ps.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Non proponébam.

PSALMUS 71.

Regnum Christi, qui tanto nos amore dilexit, prænuntiatur.

DEus, judícium tuum regi da, * et justítiam tuam fílio regis ;

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum, * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * et à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident AEthíopes, * et inimíci ejus terram lingent.

Divisio Psalmi 71.

REges Tharsis et ínsulæ múnera ófferent : * reges Arabum et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes sérvient ei ;

Quia liberábit páuperem à potente, * et páuperem cui non erat adjútor.

Parcêt páuperi et ínopi; * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum; * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dabitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus; * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sécula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus.

Et benedictum nomen majestátis ejus in æternum; * et replébitur majestáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

PSALMUS 100.

Regnum Christi, qui cunctos in proximum iniquos disperdet, describitur.

Misericórdiam et judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psallam, et intélligam in via immaculáta, * quandò vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injustam: * facientes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum: * declinantem à me malignum non cognoscébam.

Detrahentem secrétò próximo suo, * hunc persequébar.

Superbo óculo, et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam, * qui lóquitur iníqua non direxit in conspectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ, * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operantes iniquitátem.

Ant. Non proponébam ante óculos meos rem injustam: detrahentem secrétò próximo suo, hunc persequébar. *Ps.* 100.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Adjúvit.

PSALMUS 106.

Misericordia Dei in populum suum celebranda et imitanda, sub diversis emblematibus pingitur.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant qui redempti sunt à Dómino, * quos redémit de manu inimíci;

Et de regiónibus congregávit eos, * à solis ortu et occásu, ab aquilóne et mari.

Erravérunt in solitúdine, in inaquóso: * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esurientes, et sitientes; * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia satiávit ánimam inánem, * et ánimam esurientem satiávit bonis.

Sedentes in ténebris et umbrâ mortis, * vinctos in mendicitáte et ferro;

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * et consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humilitátum est in labóribus cor eórum: * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur, * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris et umbrâ mortis, * et vincula eórum disrúpit.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia contrívit portas æreas, * et vectes férreos confrégit.

Divisio Psalmi 106.

Suscépit eos [Dóminus] de via iniquitátis eórum: * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abominánta est ánima eórum: * et appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, et sanávit eos; * et erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fílius hóminum.

Et sacrífícent sacrifícium laudis, * et annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descendunt mare in návibus, * facientes operatiónem in aquis multis;

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profundo.

Dixit: et stetit spíritus procellæ; * et exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascendunt usque ad cœlos, et descendunt usque ad abyssos: * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius ; * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur ; * et de necessitátibus eórum eduxit eos.

Et státuit procellam ejus in auram, * et siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt, quia siluérunt : * et deduxit eos in portum voluntátis eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exaltent eum in ecclésia plebis, * et in cáthedra seniórum laudent eum.

Altera divisio Psalmi 106.

POsuit [Dóminus] flúmina in desertum, * et éxitus aquárum in sitim :

Terram fructíferam in salsúginem, * à malítiâ inhabitántium in ea.

Posuit desertum in stagna aquárum, * et terram sine aquâ in éxitus aquárum ;

Et collocávit illìc esurientes : * et constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros, et plantavérunt víneas ; * et fecérunt fructum nativitátis.

Et benedixit eis, et multiplicáti sunt nimìs ; * et jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt, * et vexáti sunt à tribulatióne malórum, et dolóre.

Effúsa est contémptio super príncipes ; * et errâre fecit eos in ínvio, et non in via.

Et adjúvit páuperem de inópiâ, * et pósuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, et lætabuntur ; * et omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, et custódiet hæc ? * et intélliget misericórdias Dómini ?

Ant. Adjúvit Dóminus páuperem de inópiâ : vidébunt recti, et lætabuntur.

℣. Exortum est in ténebris lumen rectis : ℟. Miséricors, et miserátor, et justus. *Ps.* 111.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Magnificáte Dóminum mecum, ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

AD LAUDES.

Ant. 4. d. Qui non accépit.

Psalmus 23.

Dilectio proximi ad cœlos ducit, ubi Christus Rex gloriæ ingressus est.

DOmini est terra, et plenitúdo ejus : * orbis terrárum, et universi qui hábitant in eo ;

Quia ipse super mária fundávit eum, * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascendet in mon-

tem Dómini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * et misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo, hic accípiet benedictiónem à Dómino.

Ant. 5. a. Audiam.

PSALMUS 84.

Regnum Christi expectatum et promissum, regnum pacis.

BEnedixisti, Dómine, terram tuam, * avertisti captivitátem Jacob.

Remisisti iniquitátem plebis tuæ, * operuisti ómnia peccáta eórum.

Mitigasti omnem iram tuam; * avertisti ab irâ indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * et averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu conversus vivificábis nos; * et plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam; * et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * et in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum salutáre ipsíus: * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi: * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terrâ orta est, * et justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit, * et ponet in via gressus suos.

Ant. Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; quóniam loquétur pacem in plebem suam, et super sanctos suos.

Ant. 3. *a.* Qui dilígitis.

PSALMUS 96.

Christus Rex ab Angelis adorandus. Qui diligit eum, odit malum.

DOminus regnávit; exultet terra, * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus: * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus, * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * et qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, et lætátâ est Sion: * et exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum.

Ant. 7. *d.* Vivens.

In Feriis, CANTICUM EZECHIÆ. Is. 38.

Qui inter homines vivit, Deo inter eos confiteri debet ut omnes eum noscant.

EGo dixi: In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi: * quæsívi resíduum annórum meórum.

Dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium: * non aspíciam hóminem ultrà, et habitatórem quiétis.

Generátio mea ablàta est, et convolúta est à me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcísa est velut à texente vita mea; dùm adhuc ordírer, succídit me: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane; quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sicut pullus hirúndinis sic clamábo: * meditábor ut columba.

Attenuáti sunt óculi mei, suspicientes in excelsum: * Dómine, vim pátior, responde pro me.

Quid dicam, aut quid

respondébit mihi, * cùm ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, et in tálibus vita spíritûs mei; * corrípies me, et vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima: * tu autem eruisti ánimam meam, ut non períret.

Projecisti post tergum tuum * ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur tibi, neque mors laudábit te: * non expectábunt, qui descendunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódiè: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, salvum me fac; * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, Dómine: pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

[*In Festis*, CANTICUM. Eccli. 36.

Patres antiqui pro nobis orabant, nobis caritatis exemplum præbentes

MIserére nostrî, Deus ómnium, et réspice nos, * et ostende nobis lucem miseratiónum tuárum.

Et immitte timórem tuum super gentes quæ non exquisiérunt te; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, et enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam super gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conspectu eórum sanctificátus es in nobis, * sic in conspectu nostro magnificáberis in eis;

Ut cognoscant te, * sicut et nos cognóvimus quóniam non est Deus præter te, Dómine.

Innova signa, et immúta mirabília: * glorífica manum et bráchium dextrum.

Excita furórem, et effunde iram: * tolle adversárium, et afflíge inimícum.

Festína tempus, et memento finis, * ut enarrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui salvátur; * et qui péssimant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium: Non est álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, et enarrent magnália tua.

Et hæreditábis eos, * sicut ab inítio.

Miserére plebi tuæ super quam invocátum est

nomen tuum, * et Israel quem coæquasti primogénito tuo.

Miserére civitáti sanctificatiónis tuæ Jerúsalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inerrabílibus verbis tuis, * et glóriâ tuâ pópulum tuum.]

Ant. 1. D. Laudáte.

PSALMUS 150.

Mutua ad laudandum Deum invitatio.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in tympano et choro : * laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus ; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum in sanctis ejus : laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 2.

MAndátum novum scríbo vobis, quod verum est et in Christo, et in vobis ; quia ténebræ transiérunt, et verum lumen jam lucet. Qui dicit se in luce esse, et fratrem suum odit, in ténebris est usque adhuc. Qui díligit fratrem suum, in lúmine manet, et scándalum in eo non est.

HYMNUS.

TE príncipem summo, Deus,
Jubes amóre díligi :
Tibi secundùm prótinùs
Jubes amári próximum.
Amóre fundátam tuo
Communiónem réspice,
Quâ corpus unum plúrimi,
Unum cor, una mens sumus.
Illam fides et véritas
Amábili stipant choro :
Oblíquus hinc livor procul
Et litis ardor éxulant.
Tu, pacis auctor, mútuos
Astringe nexus : da, Pater,
Gaudére fratrum gáudiis,
Da condolére flétibus.
AEterna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Qui moris uníus sacrâ
Nos pacis in domo locat.
Amen.

℣. Deus in médio civitátis suæ ; non commovébitur : ℟. Adjuvábit eam manè dilúculo. *Ps.* 45.

Ad. Benedictus.

Ant. 7. a. Erexit Dóminus cornu salútis nobis in domo David púeri sui, sicut locútus est per os sanctórum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Cùm mihi.

PSALMUS 36.

Christus pro nobis patiens, nobis perfectæ dilectionis exemplum præbet.

JUdica, Dómine, nocentes me: * expugna impugnantes me.

Apprehende arma et scutum, * et exurge in adjutórium mihi.

Effunde fráméam, et conclúde adversùs eos qui persequuntur me, * dic ánimæ meæ: Salus tua ego sum.

Confundantur et revereantur * quærentes ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, et confundantur * cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti, * et ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ et lúbricum, * et ángelus Dómini pérsequens eos;

Quóniam gratìs abscondérunt mihi intéritum láquei sui; * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat; et cáptio quam abscondit, apprehendat eum; * et in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * et delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum et páuperem à diripiéntibus eum.

Divisio Psalmi 34.

SUrgentes testes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi molesti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * et orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam: * quasi lugens et contristátus, sic humiliábar.

Et adversùm me lætáti sunt, et convenérunt: * congregáta sunt super me flagella, et ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compuncti; tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne: * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quandò respícies? * restítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in eccléssia magna: * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi qui adversantur mihi iní-

què , * qui odérunt me gratìs , et ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebantur ; * et in iracúndia terræ loquentes , dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum ; * dixérunt : Euge , euge , vidérunt óculi nostri.

Vidisti , Dómine , ne síleas : * Dómine , ne discédas à me.

Altera divisio Psalmi 34.

EXurge , et intende judício meo ; * Deus meus et Dóminus meus , in causam meam.

Júdica me secundùm justítiam tuam , Dómine Deus meus ; * et non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus suis : Euge , euge , ánimæ nostræ ; * nec dicant : Devorávimus eum.

Erubescant et revereantur simul , * qui gratulantur malis meis.

Induantur confusióne et reveréntiâ , * qui magna loquuntur super me.

Exultent et lætentur qui volunt justítiam meam ; * et dicant semper : Magnificétur Dóminus , qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam , * totâ die laudem tuam.

Ant. Cùm mihi molesti essent , quasi próximum et quasi fratrem nostrum , sic complacébam.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Cum ímpiis non sedébo.

PSALMUS 25.

Anima fidelis inter iniquos innocentiam suam servat.

JUdica me , Dómine , quóniam ego in innocéntia mea ingressus sum ; * et in Dómino sperans , non infirmábor.

Proba me , Dómine , et tenta me : * ure renes meos et cor meum ;

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est ; * et complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis ; * et cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium ; * et cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas , * et circúmdabo altáre tuum , Dómine ;

Ut áudiam vocem laudis , * et enarrem universa mirabília tua.

Dómine , dilexi decórem domûs tuæ , * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis , Deus , ánimam meam ; * et cum viris sánguinum vitam meam ,

In quorum mánibus iniquitátes sunt : * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingressus sum : *

rédime me, et miserére meî.

Pes meus stetit in directo: * in ecclésiis benedícam te, Dómine.

PSALMUS 49.

Ultimus Christi adventus prænuntiatur. Non ex cæsis victimis, sed ex animi puritate judicandi homines.

DEus deórum Dóminus locútus est; * et vocávit terram à solis ortu usque ad occásum.

Ex Sion spécies decóris ejus: Deus manifestè véniet; * Deus noster, et non silébit.

Ignis in conspectu ejus exardescet, * et in circúitu ejus tempestas válida.

Advocábit cœlum desursùm, et terram, * discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus, * quóniam Deus judex est.

Audi, pópulus meus, et loquar; Israel, et testificábor tibi: * Deus, Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te: * holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tuâ vítulos, * neque de grégibus tuis hircos;

Quóniam meæ sunt omnes feræ sylvárum, * jumenta in móntibus et boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli; * et pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi: * meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sánguinem hircórum potábo?

Immola deo sacrifícium laudis, * et redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis: * éruam te, et honorificábis me.

Divisio Psalmi 49.

PEccatóri autem dixit Deus: * Quarè tu enarras justítias meas, et assúmis testamentum meum per os tuum?

Tu verò odisti disciplínam, * et projecisti sermónes meos retrorsùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo, * et cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * et lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebáris, et adversùs fílium matris tuæ ponébas scándalum: * hæc fecisti, et tácui.

Existimasti iníquè, quòd ero tuî símilis: * árguam te, et státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui obliviscímini Deum ; * nequandò rápiat, et non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me ; * et illic iter, quo ostendam illi salutáre Dei.

Ant. Cum ímpiis non sedébo : inter innocentes circúmdabo altáre tuum, Dómine. *Ps.* 25.

CAPITULUM. *Eccli.* 35.

SAcrifícium salutáre est atténdere mandátis, et discédere ab omni iniquitáte : et propitiatiónem litáre sacrifícii super injustítias, et deprecátio pro peccátis, recédere ab injustítiâ.

℟. *br.* Quis ascendet in montem Dómini, * Stabit in loco sancto ejus ? Quis ascendet. ℣. Innocens mánibus * et mundo corde * Stabit in loco sancto ejus. Glória Patri. Quis ascendet. *Ps.* 23.

℣. Congregáte Dómino sanctos ejus, ℟. Qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia. *Ps.* 49.

AD SEXTAM.

Ant. 4. c. Justus.

PSALMUS 36.

Lex Dei perseveranter observanda : bonorum et malorum quàm dispar status et exitus.

NOli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris facientes iniquitátem ;

Quóniam tanquam fœnum velóciter arescent, * et quemádmodùm ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, et fac bonitátem ; * et inhábita terram, et pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * et dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, et spera in eo ; * et ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam, * et judícium tuum tanquam merídiem.

Súbditus esto Dómino, * et ora eum.

Noli æmulári in eo qui prosperátur in via sua, * in hómine fáciente injustítias.

Désine ab irâ, et derelinque furórem : * noli æmulári, ut malignéris ;

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur : * sustinentes autem Dóminum, ipsi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusillùm, et non erit peccátor ; * et quæres locum ejus, et non invénies.

Mansuéti autem hæreditábunt terram, * et delectabuntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum, * et stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum ; * quóniam próspicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres, intendérunt arcum suum;* ut dejíciant páuperem et ínopem, ut trucident rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum, * et arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conterentur: * confirmat autem justos Dóminus.

Divisio Psalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórum; * et hæréditas eórum in æternum erit.

Non confundentur in témpore malo, et in diébus famis saturabuntur; * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint et exaltáti, * deficientes, quemádmodùm fumus, defícient.

Mutuábitur peccátor, et non solvet: * justus autem miserétur, et tríbuet.

Quia benedicentes ei hæreditábunt terram; * maledicentes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigentur, * et viam ejus volet.

Cùm ecciderit, non collidétur; * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui; * et non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miserétur, et cómmodat; * et semen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, et fac bonum; * et inhábita in séculum séculi.

Quia Dóminus amat judícium, et non derelinquet sanctos suos: * in æternum conservabuntur.

Injusti punientur; * et semen impiórum períbit.

Justi autem hæreditábunt terram, * et inhabitábunt in séculum séculi super eam.

Altera divisio Psalmi 36.

OS justi meditábitur sapiéntiam, * et lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus; * et non supplantabuntur gressus ejus.

Consíderat peccátor justum, * et quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus, * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expecta Dóminum, * et custódi viam ejus.

Et exaltábit te, ut hæreditáte cápias terram: * cùm períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum, * et elevátum sicut cedros Líbani.

Et transívi, et ecce non

erat: * et quæsívi eum, et non est inventus locus ejus.

Custódi innocéntiam, et vide æquitátem; * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injusti autem disperíbunt simul: * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum à Dómino; * et protector córum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, et liberábit eos; * et éruet eos à peccatóribus, et salvábit eos, quia speravérunt in eo.

Ant. Justus totâ die miserétur, et cómmodat; et semen illíus in benedictióne erit.

Capitulum. 1. *Joan.* 3.

QUi habúerit substantiam hujus mundi, et víderit fratrem suum necessitátem habére, et cláuserit víscera sua ab eo; quómodò cáritas Dei manet in eo? Filíoli mei, non diligámus verbo, neque linguâ, sed ópere et veritáte.

℟. *br.* Jucundus homo * Qui miserétur, et cómmodat. Jucundus. ℣. In æternum * non commovébitur, * Qui miserétur. Glória Patri. Jucundus.

℣. Dispersit, dedit paupéribus: ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

AD NONAM.

Ant. 7. b. Pro eo.

Psalmus 108.

Christus inimicos suos diligens, injustum eorum odium arguit, et imminentem Dei in ipsos vindictam prænuntiat.

DEus, laudem meam ne tacúeris; * quia os peccatóris et os dolósi super me apertum est.

Locúti sunt adversùm me linguâ dolósâ, et sermónibus ódii circumdedérunt me, * et expugnavérunt me gratìs.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi: * ego autem orábam.

Et posuérunt adversùm me mala pro bonis, * et ódium pro dilectióne meâ.

Divisio Psalmi 108.

CONstítue [Dómine] super eum peccatórem; * et diábolus stet à dextris ejus.

Cùm judicátur éxeat condemnátus; * et orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci; * et episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani, * et uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur fílii ejus, et mendícent, * et ejiciantur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus; * et dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor, *

nec sit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum : * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspectu Dómini ; * et peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper : * et dispéreat de terra memória eórum ;

Pro eo quòd non est recordátus fácere misericórdiam , * et persecútus est hóminem inopem et mendícum , et compunctum corde mortificáre.

Et dilexit maledictiónem , et véniet ei : * et nóluit benedictiónem , et elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestimentum : * et intrávit sicut aqua in interióra ejus , et sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum quo operítur , * et sicut zona quâ semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum , * et qui loquuntur mala adversùs ánimam meam.

Et tu , Dómine , Dómine , fac mecum propter nomen tuum ; * quia suávis est misericórdia tua.

Altera divisio Psalmi 108.

LIbera me , quia egénus et pauper ego sum , * et cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra , cùm declínat , ablátus sum ; * et excussus sum sicut locustæ.

Génua mea infirmáta sunt à jejúnio , * et caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis : * vidérunt me , et movérunt cápita sua.

Adjuva me , Dómine Deus meus : * salvum me fac secundùm misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc : * et tu , Dómine , fecisti eam.

Maledícent illi , et tu benedíces : * qui insurgunt in me , confundantur ; servus autem tuus lætábitur.

Induantur , qui détrahunt mihi , pudóre ; * et operiantur sicut diplóide confusióne suâ.

Confitébor Dómino nimìs in ore meo , * et in médio multórum laudábo eum.

Quia ástitit à dextris páuperis , * ut salvam fáceret à persequéntibus ánimam meam.

Ant. Pro eo ut me dilígerent , detrahébant mihi : ego autem orábam.

CAPITULUM. *Rom.* 12.

NOlíte esse prudentes apud vosmetipsos , nulli malum pro malo reddéntes , providéntes bona non

non tantùm coram Deo, sed étiam coram ómnibus homínibus: si fíeri potest, quod ex vobis est, cum ómnibus homínibus pacem habentes.

℟. *br.* Posuérunt adversùm me * Mala pro bonis. Posuérunt. ℣. Et ódium * pro dilectióne mea, * Mala pro bonis. Glória. Posuérunt. *Ps.* 108.

℣. Si réddidi retribuéntibus mihi mala, ℟. Décidam méritò ab inimícis meis inánis. *Ps.* 7.

AD VESPERAS.

Ant. 3. b. Multùm íncola fuit.

PSALMUS 119.

Justus, cum his qui oderunt pacem, manet pacíficus.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * et exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * et à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Multùm íncola fuit ánima mea, Dómine; cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus.

Ant. 1. f. Propter fratres meos.

PSALMUS 121.

Justus, propter fratres et proximos suos, pacem quærit.

LAEtátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipsum.

Illùc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * testimónium Israel, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illìc sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos et próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Propter fratres meos et próximos meos, loquébar pacem de te, Jerúsalem.

Ant. 4. a. Quàm bonum.

PSALMUS 132.

Fraternæ concordiæ beatitudo.

ECce quàm bonum, et quàm jucundum * habitáre fratres in unum!

Sicut unguentum in cápite, quod descendit in barbam, barbam Aáron; * quod descendit in oram vestimenti ejus.

Sicut ros Hermon, * qui descendit in montem Sion.

Quóniam illìc mandávit Dóminus benedictiónem, * et vitam usque in séculum.

Ant. Quàm bonum, et quàm jucundum habitáre fratres in unum!

Ant. 8. G. In misericórdia.

PSALMUS 140.

Orat justus ut sit patiens in tribulationibus, et tutus ab inimicis.

DOmine, clamávi ad te, exaudi me: * intende voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incensum in conspectu tuo: * elevátio mánuum meárum, sacrifícium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * et óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusandas excusatiónes in peccátis cum homínibus operántibus iniquitátem:

Et non communicábo * cum electis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me; * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Quóniam adhuc et orátio mea * in beneplácitis eórum.

Absorpti sunt juncti petræ júdices eórum: * áudient verba mea, quóniam potuérunt.

Sicut crassitúdo terræ erupta est super terram, * dissipáta sunt ossa nostra secùs infernum.

Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei: * in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, * et à scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego, donec tránseam.

Ant. In misericórdia justus increpábit me: óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Ant. 6. F. Me expectant justi.

PSALMUS 141.

Justus, humanâ ope destitutus, ad divinum confugit auxilium.

VOce meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam, et tribulatiónem meam ante

Ipsum pronúncio, * in deficiendo ex me spíritum meum.

Et tu cognovisti sémitas meas : * in via hac quâ ambulábam, abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, et vidébam; * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me; * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine! * dixi, Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam; * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me; * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo : * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. Me expectant justi, donec retríbuas mihi, Dómine.

Capitulum. 1. *Cor.* 12.

SI quid pátitur unum membrum, compatiuntur ómnia membra; sive gloriátur unum membrum, congaudent ómnia membra : vos autem estis corpus Christi, et membra de membro.

Hymnus.

O Quàm juvat fratres Deus,
Unum quibus Christus caput
Vitále robur súfficit,
Uno movéri spíritu!
Quàm dulce laudes dícere
Unâ tibi cunctos domo,
Precumque ceu factâ manu,
Inferre vim gratam tibi!
Hanc quisque díligat domum;
Hanc pace concors récreet,
Væ dira qui spargit malus
Dissensiónum sémina.
Sed damna cedunt in lucrum
Te, Christe, diligéntibus :
Augent corónas prælia;
Prosuntque, dùm nocent, mali.
Vox blanda sævit trístiùs,
Dùm pectus incautum subit,
Lapsúque cæco dúlcibus
Laudum venénis ínficit.
Præsta, beáta Trínitas,
Ut caritáte mútuâ
Prosímus alter álteri,
Regnémus et polo simul.
Amen.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea : ℟. Audiant mansuéti, et lætentur. *Ps.* 33.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Respéxit Deus humilitátem áncillæ suæ : ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. ç. Tu remisisti.

PSALMUS 12.

Animæ fidelis in tribulatione ad Deum deprecatio.

USquequò, Dómine, oblivísceris me in finem? * úsquequò avertis fáciem tuam à me?

Quámdiù ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur * inimícus meus super me?

Réspice et exaudi me, Dómine Deus meus: * illúmina óculos meos, ne unquàm obdórmiam in morte:

Nequandò dicat inimícus meus, Prævalui adversùs eum: * qui tríbulant me, exultábunt, si motus fúero.

Ego autem in misericórdia tua sperávi: * exultábit cor meum in salutári tuo.

Cantábo Dómino, qui bona tríbuit mihi, * et psallam nómini Dómini altíssimi.

PSALMUS 31.

Misericordia Dei hominem peccatorem per gratiam suam justificantis commendatur.

BEáti quórum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dùm clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dùm confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et ínstruam te in via hac quâ gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicùt equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxíllas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris: * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte, justi; * et

gloriámini, omnes recti corde.

PSALMUS 78.

Fideles ab Infidelibus vexati opem Dei poscunt.

DEus, venérunt gentes in hæreditátem tuam: polluérunt templum sanctum tuum: * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum escas volatílibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tanquàm aquam in circúitu Jerúsalem; * et non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris, * subsannátio et illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequò, Dómine, irascéris in finem? * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * et in regna quæ nomen tuum non invocavérunt;

Quia comedérunt Jacob, * et locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum: * citò antícipent nos misericórdiæ tuæ, quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster; * et propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos.

Et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum; * ne fortè dicant in géntibus: Ubi est Deus eórum?

Et innotescat in natiónibus coràm óculis nostris * últio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est.

Intróëat in conspectu tuo gémitus compeditórum: * secundùm magnitúdinem bráchii tui, pósside fílios mortificatórum.

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum impropérium ipsórum, * quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. Tu remisisti impietátem peccáti mei: pro hac orábit ad te omnis sanctus. *Ps.* 31.

FÉRIA QUARTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum spei, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15.

Psalmus 94. Veníte, 2.

HYMNUS.

MIrámur, ô Deus, tuæ
Recens opus poténtiæ,
Quæ scripta scintillántibus
Refulget astrórum globis.

Ut sol diéi, cándida
Sic luna nocti præsidet:
Exércitu totum novo
Discríminant stellæ polum.

At ipse, cœlórum decus,
Sol novit occásus suos:
Sunt certa lunæ témpora,
Statíque lapsus síderum.

Jugi rotáta túrbine
Furantur et reddunt diem:
Tu semper idem, néscius
Mortálium spem fállere.

Turbáta quid mens fluctuet?
Curâ paternâ nos regis:
Æterna si cordi salus,
Æterna nos salus manet.

Supréma laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Suo repóni qui jubet
Curas et angóres sinu. Am.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Sperent in te.

PSALMUS 9.

Ecclesia de victoriis jam reportatis grates agit et spem sumit, pro reportandis opem poscit.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo: * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor et exultábo in te; * psallam nómini tuo, Altíssime:

In convertendo inimícum meum retrorsùm; * infirmabuntur, et períbunt à fácie tua.

Quóniam fecisti judícium meum et causam meam: * sedisti super thronum, qui júdicas justítiam.

Increpasti gentes, et períit ímpius: * nomen eórum delêsti in æternum, et in séculum séculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem, * et civitátes eórum destruxisti.

Périit mémória eórum cum sónitu; * et Dóminus in æternum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum; * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi: * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te, qui novérunt nomen tuum; * quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter gentes stúdia ejus;

Quóniam requírens sánguinem, eórum recordátus est: * non est oblítus clamórem páuperum.

Divisio Psalmi 9.

MIserére meî, Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis, qui exaltas me de portis mortis:

Ut annunciem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion; * exultábo in salutári tuo.

Infixæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt: * in láqueo isto quem abscondérunt, comprehensus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus manuum suárum comprehensus est peccátor.

Convertantur peccatóres in infernum, * omnes gentes quæ obliviscuntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exurge, Dómine; non confortétur homo: * judicentur gentes in conspectu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos; * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

Altera divisio Psalmi 9.

UT quid, Dómine, recessisti longè? * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dùm superbit ímpius, incénditur pauper: * comprehenduntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ, * et iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor: * secundùm multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspectu ejus: * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus: * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo: * Non movébor à generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, et amaritúdine, et dolo: * sub lingua ejus labor et dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * insidiátur in abscóndito quasi leo in spelunca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem; * rápere páuperem, dùm áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum: * inclinábit se, et cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo: Oblítus est Deus; * avertit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exurge, Dómine Deus; exaltétur manus tua: * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem et dolórem consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus est pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris et maligni: * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in

æternum, et in séculum séculi: * perîbitis, gentes, de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua;

Judicáre pupillo et húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre se homo super terram.

Ant. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum; quóniam non dereliquisti quæréntes te, Dómine.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Fílii.

PSALMUS 77.

Beneficia olim Israelitis à Deo præstita in parabolis enarrantur, ut indè discat Christiana plebs ponere in Deo spem suam, et mandata ejus servare.

Atténdite, pópule meus, legem meam: * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum; * loquar propositiónes ab inítio:

Quanta audívimus, et cognóvimus ea; * et patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta à fíliis eórum * in generatióne áltera.

Narrántes laudes Dómini, et virtútes ejus, * et mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob, * et legem pósuit in Israel:

Quanta mandávit pátribus nostris, nota fácere ea fíliis suis; * ut cognoscat generátio áltera:

Fílii qui nascéntur, et exurgent, * et nárrabunt fíliis suis;

Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscántur óperum Dei, * et mandáta ejus exquírant:

Ne fiant sicut patres eórum, * generátio prava et exásperans,

Generátio quæ non direxit cor suum, * et non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Divisio Psalmi 77.

Fílii Ephrem intendéntes et mittentes arcum, * conversi sunt in die belli.

Non custodiérunt testámentum Dei, * et in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus quæ ostendit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, et perduxit eos, * et státuit aquas quasi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * et totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * et adaquávit eos velut in abysso multa.

Et eduxit aquam de petra, * et deduxit tanquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhùc peccáre ei: * in iram ex-

citavérunt Excelsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis, * ut péterent escas animábus suis.

Et malè locúti sunt de Deo: * dixérunt, Numquid póterit Deus paráre mensam in deserto?

Quóniam percussit petram, et fluxérunt aquæ, * et torrentes inundavérunt:

Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?

Ideò audívit Dóminus, et dístulit: * et ignis accensus est in Jacob, et ira ascendit in Israel;

Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducandum, * et panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária misit eis in abundántia.

Altera divisio Psalmi 77.

TRánstulit [Dóminus] Austrum de cœlo; * et induxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * et sicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, et saturáti sunt nimis; et desidérium eórum áttulit eis: * non sunt fraudáti à desidério suo.

Adhùc escæ eórum erant in ore ipsórum, * et ira Dei ascendit super eos.

Et occídit pingues eórum, * et electos Israel impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhùc, * et non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * et anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum; * et revertebantur, et dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjutor est eórum, * et Deus excelsus redemptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * et linguâ suâ mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testamento ejus.

Ipse autem est miséricors, et propítius fiet peccátis eórum, * et non disperdet eos.

Ant. Fílii qui nascentur, narrábunt fíliis suis, ut ponant in Deo spem suam.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Abstulit.

Ex Psalmo 77. Et

ABundávit [Dóminus] ut avérteret iram suam, * et non accendit omnem iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt, * spíritus vadens, et non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in deserto? * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et conversi sunt, et tentavérunt Deum; * et Sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulantis:

Sicut pósuit in AEgypto signa sua, * et prodígia sua in campo Táneos.

Et convertit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam, et comédit eos; * et ranam, et dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * et labóres eórum locustæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * et moros eórum in prúina.

Et trádidit grándini jumenta eórum, * et possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ; * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ: non pepercit à morte animábus eórum, * et jumenta eórum in morte conclúsit.

Et percussit omne primogénitum in terra AEgypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Divisio Psalmi 77. Et Abstulit [Dóminus] sicut oves pópulum suum, * et perduxit eos tanquam gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe, et non timuérunt: * et inimícos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes; * et sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.

Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excelsum; * et testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, et non servavérunt pactum: * quemádmodùm patres eórum, conversi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis, * et in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, et sprevit; * et ad níhilum redégit valdè Israel.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * et pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum, * et hæreditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis, * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt, * et víduæ eórum non plorabantur.

Altera divisio Psalmi 77. Et Excitátus est tanquam dórmiens Dóminus, * tanquam potens crapulátus à vino.

Et percussit inimícos suos in posterióra: * oppróbrium sempiternum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph, * et tribum Ephraïm non elégit;

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem dilexit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suū, * in terra quam fundávit in sécula:

Et elégit David servum suum, * et sústulit eum de grégibus óvium.

De post fœtantes accépit eum, * páscere Jacob servum suum, et Israel hæreditátem suam.

Et pavit eos in innocéntia cordis sui, * et in intelléctibus manuum suárum deduxit eos.

Ant. Abstulit Dóminus sicut oves pópulum suum, et deduxit eos in spe.

℣. Ecce non dormitábit, neque dórmiet, ℟. Qui custódit Israel. *Ps.* 120.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo; ℟. Et laudabuntur omnes recti corde. *Ps.* 63.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Omnes.

Psalmus 5.

Ecclesia à Deo summè justo adversùs iniquos opem fiducialiter poscit.

Verba mea áuribus pércipe, Dómine: * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, Rex meus et Deus meus; * quóniam ad te orábo.

Dómine, manè exáudies vocem meam: * manè astábo tibi; et vidébo, quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injusti ante óculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitátem; perdes omnes qui loquuntur mendácium: * virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in

justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam ;

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant : * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis : secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos ; * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te ; in æternum exultábunt, et habitábis in eis : * et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum.

Quóniam tu benedíces justo : * Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ, coronasti nos.

Ant. Omnes qui sperant in te, Dómine, in æternum exultábunt, et habitábis in eis.

Ant. 5. C. In tégmine.

PSALMUS 35.

Impiorum malitia ; justítia Dei ; justorum spes et gloria.

DIxit injustus ut delínquat in semetipso : * non est timor Dei ante óculos ejus ;

Quóniam dolósè egit in conspectu ejus, * ut inveniátur iniquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iniquitas et dolus : * nóluit intellígere, ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo : ástitit omni viæ non bonæ ; * malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua, * et véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei : * judícia tua abyssus multa.

Hómines et jumenta salvábis, Dómine ; * quemádmodùm multiplicásti misericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum in tégmine alárum tuárum sperábunt : * inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ ; et torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ, * et in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * et justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes supérbiæ, * et manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem : * expulsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. In tégmine alárum tuárum sperábunt, Dómine ; et torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Ant. 3. a. Exaudi nos.

PSALMUS 64.

Inter adversa, Ecclesia in Dei promissis spem suam collocat.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, et assumpsísti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ: * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, et timébunt qui hábitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni et véspere delectábis.

Visitasti terram, et inebriasti eam: * multiplicasti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis: * parasti cibum illórum, quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * et campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa deserti, * et exultatióne colles accingentur.

Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt frumento: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus salutáris noster, spes ómnium fínium terræ.

Ant. 1. a. Ecce.

In feriis, CANTICUM. Is. 12.

Anima fidelis in Christo spem suam ponit, et nihil ab homine timet.

CONfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi: * conversus est furor tuus, et consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus: * fiduciáliter agam, et non timébo.

Quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris; * et dicétis in die illa: Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * mementóte quóniam excelsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magnificè fecit: * annuntiáte hoc in universa terra.

Exulta et lauda, habitátio Sion; * quia magnus

in médio tuî Sanctus Israel.

Ant. Ecce Deus salvátor meus : fiduciálitèr agam, et non timébo.

[*In Festis*, CANTICUM. Tob. 13.

Deus justus et misericors flagellat et salvat : in ipso sperandum.

MAgnus es, Dómine, in æternum, * et in ómnia sécula regnum tuum.

Quóniam tu flagellas, et salvas ; dedúcis ad ínferos, et redúcis ; * et non est qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, fílii Israel, * et in conspectu géntium laudáte eum ;

Quóniam ídeò dispersit vos inter gentes quæ ignórant eum, * ut vos enarrétis mirabília ejus,

Et faciátis scire eos * quia non est álius Deus omnípotens præter eum.

Ipse castigávit nos propter iniquitátes nostras ; * et ipse salvábit nos propter misericórdiam suam.

Aspícite ergò quæ fecit nobiscum, et cum timóre et tremóre confitémini illi ; * Regemque seculórum exaltáte in opéribus vestris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi ; * quóniam ostendit majestátem suam in gentem peccatrícem.

Convertímini ítaque, peccatóres, et fácite justítiam coram Deo, * credentes quòd fáciat vobíscum misericórdiam suam.

Ego autem, et ánima mea, * in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum, omnes electi ejus : * ágite dies lætítiæ, et confitémini illi.]

Ant. 6. F. Beneplácitum est.

PSALMUS 146.

Laudandus Deus, cui beneplacitum est in eis qui sperant super misericordia ejus.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus est psalmus : * Deo nostro sit jucunda decóraque laudátio.

AEdíficans Jerúsalem Dóminus : * dispersiónes Israélis congregábit.

Qui sanat contrítos corde, * et álligat contritiónes eórum.

Qui número erat multitúdinem stellárum, * et ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus ; * et sapiéntiæ ejus non est número.

Suscípiens mansuétos Dóminus : * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne : * psállite Deo nostro in cíthara.

Qui óperit cœlum núbibus, * et parat terræ plúviam.

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * et herbam servitúti hóminum.

Qui dat jumentis escam ipsórum, * et pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timentes eum, * et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Beneplácitum est Dómino super timentes eum, et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

CAPITULUM. *Is.* 26.

IN sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te: nomen tuum et memoriále tuum in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte; sed et spíritu meo in præcórdiis mea de manè vigilábo ad te.

HYMNUS.

PRomittis, et servas datam
Immóbilis fidem, Deus:
Hanc manè primo sédulâ
Repóscimus fidem prece.

Promittit atque décipit
Incertus et fallax homo;
Sic quassa, *si* incumbas super,
Arundo transfíget manum.

Beátus ergò, qui tuo
Se totus abdit in sinu:
Hâc arce tutum túrbinis
Vis nulla de statu quatit.

Ne cor vacillet, óbligas
Temet sacramento, Deus:
Spes nixa tanto pígnore,
Æterna jam præsumit bona.

Jam mente præsúmens polum,
Secúra sublími throno
Assistit, et cœléstium
Prælíbat undas flúminum.

Fons ô perennis grátiæ,
Colenda semper Trinitas,
Te spem salútis únicam
Da mente totâ quærere.

Amen.

℣. Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam; ℟. Quia in te sperávi. *Ps.* 142.

Ad Benedictus.

Ant. 1. g. Jurávit Dóminus datúrum se nobis, ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, serviámus illi. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Ego.

PSALMUS 30.

Vox Christi in cruce morientis, et spiritum suum Patri fiducialiter commendantis.

IN te, Dómine, sperávi; non confundar in æternum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam: * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias;

Quóniam fortitúdo mea et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo

hoc quem abscondérunt mihi ; * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spíritum meum : * redemisti me, Dómine Deus veritátis.

Odisti observantes vanitátes supervácuè : * ego autem in Dómino sperávi.

Exultábo, et lætábor in misericórdia tua ; * quóniam respexisti humilitátem meam, salvasti de necessitátibus ánimam meâ.

Nec conclusisti me in mánibus inimíci : * statuisti in loco spatióso pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

MIserére meî, Dómine, quóniam tríbulor : * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, et venter meus ;

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * et anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea, * et ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, et vicínis meis valdè ; et timor notis meis : * qui vidébant me foràs, fugérunt à me.

Oblivióni datus sum tanquam mórtuus à corde : * factus sum tanquam vas pérditum ;

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu : * in eo dùm convenírent simul adversùm me, accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine ; * dixi : Deus meus es tu ; in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * et à persequéntibus me.

Illustra fáciem tuam super servum tuum : * salvum me fac in misericórdia tua.

Dómine, non confundar, quóniam invocávi te : * erubescant ímpii, et deducantur in infernum.

Muta fiant lábia dolósa, * quæ loquuntur adversùs justum iniquitátem, in supérbia, et in abusióne.

Altera divisio Psalmi 30.

QUàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, quàm abscondisti timéntibus te, * perfecisti eis qui sperant in te, in conspectu filiórum hóminum !

Abscondes eos in abscóndito faciéi tuæ à conturbatióne hóminum : * próteges eos in tabernáculo tuo à contradictióne linguárum.

Benedictus Dóminus, * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ : * Projectus sum à fácie oculórum tuórum.

Ideò exaudisti vocem

oratiónis meæ, * dùm clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; * quóniam veritátem requíret Dóminus, et retríbuet abundanter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Ant. Ego in Dómino sperávi: exultábo, et lætábor in misericórdia tua.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Spera in Deo.

PSALMUS 41.

In Deo sperandum. Justus in domo Dei epulans exultabit.

QUemádmodùm desíderat cervus ad fontes aquárum; * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quandò véniam, et apparebo antè fáciem Dei?

Fuerunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dùm dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meã, * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usquè ad domum Dei,

In voce exultatiónis et confessiónis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

AD meipsum ánima mea conturbáta est: * propterèa memor ero tuî de terra Jordánis, et Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Susceptor meus es.

Quare oblítus es meî, et quare constristátus incédo, * dùm afflígit me inimícus?

Dùm confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tribulant me inimíci mei,

Dùm dicunt mihi per síngulos dies: * Ubi est Deus tuus?

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

PSALMUS 42.

In Deo sperandum. Deo duce ad altare ejus introëundum.

JUdica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: *

ab hómine iníquo et dolóso érue me.

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea : * quare me repulisti ? et quare tristis incédo, dùm afflígit me inimícus ?

Emitte lucem tuam et veritátem tuam : * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus : * quare tristis es, ánima mea ? et quare conturbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi : * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Ant. Spera in Deo, ánima mea : salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Capitulum. *Rom.* 15.

Quæcumque scripta sunt, ad nostram doctrínam scripta sunt ; ut per patiéntiam et consolatiónem Scripturárum, spem habeámus.

℟. *br.* Memor esto verbi tui, Dómine, * In quo mihi spem dedisti. Memor esto. ℣. Hæc me consoláta est, * quia elóquium tuum vivificávit me, * In quo. Glória. Memor.

℣. Respondébo exprobrántibus mihi verbum ; ℟. Quia sperávi in sermónibus tuis. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Qui sperat in Dómino.

Psalmus 20.

Christus Rex in Patrem sperans inimicos suos debellat : Ecclesia gratias agit.

Domine, in virtúte tua lætábitur rex, * et super salutáre tuum exultábit vehementer.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei, * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum ;

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te, et tribuísti ei ; * longitúdinem diérum in séculum, et in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino ; * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui : * Dóminus in ira sua

conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * et semen eórum à fíliis hóminum;

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

PSALMUS 102.

Deus ob immensa in populum suum beneficia benedicendus: et inde spes confirmanda.

BEnedic, ánima mea, Dómino; * et ómnia quæ intrà me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino; * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam; * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

Qui replet in bonis desidérium tuum: * renovábitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus, * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israel voluntátes suas.

Divisio Psalmi 102.

MIserátor et miséricors Dóminus: * longánimis, et multùm miséricors.

Non in perpétuum iracétur, * neque in æternum comminábitur.

Non secundùm peccáta nostra fecit nobis, * neque secundùm iniquitátes nostras retríbuit nobis;

Quóniam secundùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit misericórdiam suam super timentes se.

Quantùm distat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Quómodò miserétur pater filiórum, * misertus est Dóminus timéntibus se;

Quóniam ipse cognóvit figmentum nostrum: * recordátus est quóniam pulvis sumus.

Homo, sicut fœnum dies ejus: * tanquam flos agri sic efflorébit;

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsistet, * et non cognoscet ámpliùs locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab æterno et usque in æternum, * super timentes eum.

Et justítia illíus in fílios filiórum his qui servant testamentum ejus, * et mémores sunt mandató-

rum ipsíus ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam; * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * ad audiendam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus; * ministri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus, in omni loco dominatiónis ejus: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Qui sperat in Dómino, in misericórdia Altíssimi non commovébitur. *Ps.* 20.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 3.

NUnc fílii Dei sumus, et nondùm appáruit quid érimus. Scimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est. Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctíficat se, sicut et ille sanctus est.

℟. *br.* Beátus vir, * Cujus est nomen Dómini spes ejus. Beátus vir. ℣. Et non respexit in vanitátes * et insánias falsas: * Cujus est. Glória Patri. Beátus vir. *Ps.* 39.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli: ℟. Effúndite coràm illo corda vestra. *Ps.* 61.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Factus est.

PSALMUS 81.

Dii terræ excelsior Deus, omnium Judex: ad eum fiducialiter confugit humilis.

DEus stetit in synagóga deórum: * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequò judicátis iniquitátem, * et fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno et pupillo: * húmilem et páuperem justificáte.

Erípite páuperem, * et egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * et fílii Excelsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini, * et sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

PSALMUS 93.

Ecclesia, inter hujus mundi procellas, auxilium fiducialiter petit à Deo superborum eversore.

DEus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram: * redde retributiónem superbis.

Usquequò peccatóres,

Dómine, * usquequò peccatóres, gloriabuntur?

Effabuntur et loquentur iniquitátem, * loquentur omnes qui operantur injustítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * et hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam et ádvenam interfecérunt, * et pupillos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite, insipientes in pópulo; * et stulti, aliquandò sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non considerat?

Qui córripit gentes, non árguet? * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

BEátus homo, quem tu erudíeris, Dómine, * et de lege tua docúeris eum;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem suam, * et hæreditátem suam non derelinquet;

Quoadusque justítia convertátur in judícium, * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversùs malignantes? * aut quis stabit mecum adversùs operantes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitasset in inferno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus; * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto?

Captábunt in ánimam justi, * et sánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum; et in malítia eórum disperdet eos: * disperdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Factus est mihi Dóminus in refúgium, et Deus meus in adjutórium spei meæ. *Ps.* 93.

CAPITULUM. *Hebr.* 10.

NOlíte amíttere confidéntiam vestram, quæ magnam habet remuneratiónem: patiéntia enim vobis necessária est; ut voluntátem Dei facientes, reportétis promissiónem.

℟. *br.* Bonum est confídere in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Bonum est. ℣. Bonum est * speráre in Dómino, * Quàm. Glória Patri. Bonum est. *Ps.* 117.

℣. Mihi adhærére Deo bonum est, ℟. Pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Oculi nostri.

PSALMUS 122.

Mens in Deum erigenda tempore tribulationis.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum in mánibus dominórum suórum, * sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ suæ:

Ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, * donec misereátur nostrî.

Miserére nostrî, Dómine, miserére nostrî; * quia multùm repléti sumus despectióne;

Quia multùm repléta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, et despéctio superbis.

Ant. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostrî.

Ant. 5. a. Qui confídunt in Dómino.

PSALMUS 124.

Fidelium Deus ipse tutela: iniqui perituri.

QUi confídunt in Dómino, sicut mons Sion: * non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, et Dóminus in circúitu pópuli sui, * ex hoc nunc, et usque in séculum;

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum; * ut non extendant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * et rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israel.

Ant. Qui confídunt in Dómino, sicut mons Sion: non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. 8. c. Beátus vir.

PSALMUS 126.

Vani labores hominum quibus Deus non opitulatur.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite, postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit dilectis suis somnum: * ecce hæréditas Dómini, fílii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu

potentis, * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Beátus vir qui implévit desidérium suum: non confundétur, cùm loquétur inimícis suis.

Ant. 1. a. Sustínuit.

PSALMUS 129.

Oratio pœnitentis veniam à Deo per Christum poscentis.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Sustínuit ánima mea in verbo ejus: sperávit ánima mea in Dómino.

Ant. 4. a. Speret.

PSALMUS 130.

Non in se, sed in Deo, sperandum est.

DOmine, non est exaltátum cor meum, * neque eláti sunt óculi mei;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam, sed exaltávi ánimam meam: * sicut ablactátus est super matre sua, ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino, * ex hoc nunc, et usque in séculum.

Ant. Speret Israel in Dómino.

CAPITULUM. *Rom.* 15.

DEus spei répleat vos omni gáudio et pace in credendo; ut abundétis in spe, et virtúte Spíritûs sancti.

HYMNUS.

HOrres superbos, nec tuam
Das álteri laudem, Deus:
Humána nîl isthinc sibi
Decerpat arrogántia.

Ingráta quippè mens tuæ
Fluenta sistit grátiæ;
Tristíque marcescit statim,
Ceu gramen exustum siti.

Ut servus in manus heri
Intenta figit lúmina;
Sic ora sacris móntibus
Non dimovémus ánxii.

Desiderátam si dare
Opem moráris; spes tamen,
Tenácis instar ánchoræ,
Immóta fundat péctora.

Sit summa Patri glória: Sit summa Nato, qui dedit
Nobis fut'ræ Spíritum Hæreditátis óbsidem.
Amen.

℣. A custódia matutína usque ad noctem. ℟. Speret Israel in Dómino. *Ps.* 129.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. E. Conserva me.

PSALMUS 10.

Animæ in Deo confidentis securitas.

IN Dómino confído; * quómodò dícitis ánimæ meæ: Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagittas suas in pháretra; * ut sagittent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo: * Dóminus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias dilexit: * æquitátem vidit vultus ejus.

PSALMUS 13.

Impii frustrà sibi dicunt Deum non esse. Christi adventus postulatur.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepulcrum patens est guttur eórum; linguis suis dolóse agébant: * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quórum os maledictióne et amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundendum sánguinem.

Contrítio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt, * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum

Dóminum non invocavérunt : illìc trepidavérunt timóre , ubì non erat timor ; * quóniam Dóminus in generatióne justa est.

Consílium ínopis confudistis , * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel ? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ , exultábit Jacob , et lætábitur Israel.

PSALMUS 15.

Christi pro nobis patientis oratio cum spe resurgendi.

CONserva me , Dómine , * quóniam sperávi in te.

Dixi Dómino : Deus meus es tu ; * quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus , * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum : * pósteà acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus ; * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ et cálicis mei : * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dominum qui tríbuit mihi intellectum : * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspectu meo semper ; * quóniam à dextris est mihi , ne commóvear.

Propter hoc lætatum est cor meum , et exultávit lingua mea : * ínsuper et caro mea requiescet in spe ;

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno , * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecisti vias vitæ ; adimplébis me lætitiâ cum vultu tuo : * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Conserva me , Dómine , quóniam sperávi in te. *Ps.* 15.

FERIA QUINTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum ex fide justificantem , * Veníte , adorémus. *Rom.* 3.

Ps. 94. Veníte , 2.

HYMNUS.

IIsdem creáti flúctibus
Pisces natant , volant aves :
Utrumque mortáli genus
Parátur esca córpori.

Menti sed æternæ cibus
Debétur alter : hæc Dei
Sermóne vivit : hanc fovet
Cœlestis et nutrit fides.

Quæsíta Christi sánguine
Manávit in terras fides ,
Et impiárum péctora
Victrix subégit géntium.

Fax illa puris córdibus
Monstráre cœlos éfficax ,
AEterna dignis íncitat
Factis meréri præmia.

Sancti leónum, per fidem,
Mulsêre rugítus: truces
Fregêre regnantûm minas;
Risêre stridentes rogos.
Hâc luce signátum, Deus,
Calcâre dona trámitem,
Et caritátis úberes
Fructus eundo cárpere.
Incomprehensa Trínitas,
Quam credit et colit fides,
Tibi decus, laus, glória,
Nunc, et per omne séculum. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Beáta gens.

PSALMUS 19.

Christi sacrificium pro suis acceptari plebs fidelis poscit.

EXáudiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto, * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui; * et holocaustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secundùm cor tuum, * et omne consílium tuum confirmet.

Lætábimur in salutári tuo, * et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis; * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt: * nos autem surréximus, et erecti sumus.

Dómine, salvum fac Regem; * et exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

PSALMUS 32.

Plebs fidelis ad Dei laudem invitatur, ob mundi creationem et redemptionem.

EXultáte, justi, in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cántate ei cánticum novum: * benè psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium: * misericórdiâ Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt; * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris, * ponens in thesauris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra; * ab eo autem commóveantur omnes inhabitantes orbem:

Quóniam ipse dixit, et facta sunt; * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus dissipat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet, * cogitatiónes cordis ejus in generatiónem et generatiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus : * pópulus quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respexit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respexit super omnes qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim corda eórum, * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem ; * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem : * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuentes eum, * et in eis qui sperant super misericórdia ejus ;

Ut éruat à morte ánimas eórum, * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum ; * quóniam adjútor et protector noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * qui mádmodùm sperávimus in te.

Ant. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus : pópulus quem elégit in hæreditátem sibi. *Ps.* 32.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. A. Dóminus.

PSALMUS 67.

Carmen fidei de Christi et Ecclesiæ victoriis ab Ascensione Christi usquè ad ultimum ejus adventum.

EXurgat Deus, et dissipentur inimíci ejus ; * et fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant : * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi épulentur et exúltent in conspectu Dei, * et delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus : * iter fácite ei qui ascendit super occásum.

Dóminus nomen illi : * exultáte in conspectu ejus.

Turbabuntur à fácie ejus, * patris orphanórum, et júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo : * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * similiter eos qui exásperant, qui hábitant in sepulcris.

Deus, cùm egrederéris in conspectu pópuli tui,

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE

* cùm pertransíres in desérto ;

Terra mota est ; * étenim cœli distillavérunt à fácie Dei Sínaï , à fácie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam segregábis , Deus , hæreditáti tuæ ; * et infirmáta est , tu verò perfecisti eam.

Animália tua habitábunt in ea : * parasti in dulcédine tua páuperi , Deus.

Divisio Psalmi 67.

DOminus dabit verbum evangelizántibus , * virtúte multâ.

Rex virtútum dilecti , dilecti : * et speciéi domûs divídere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros , pennæ columbæ deargentátæ ; * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dùm discernit cœlestis reges super eam , * nive dealbabuntur in Selmon.

Mons Dei , mons pinguis : * mons coagulátus , mons pinguis.

Ut quid suspicámini montes coagulátos ? * mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo : étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex , míllia lætántium : * Dóminus in eis in Sina , in sancto.

Ascendísti in altum , cepísti captivitátem : * accepísti dona in homínibus.

Etenim non credéntes , * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotidiè : * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster , Deus salvos fáciendi ; * et Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum suórum , * vérticem capilli perambulántium in delictis suis.

Dixit Dóminus : Ex Basam convértam , * convértam in profundum maris ;

Ut intingátur pes tuus in sánguine , * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.

Altera divisio Psalmi 67.

VIdérunt ingressus tuos , Deus , * ingressus Dei mei , Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti psalléntibus , * in médio juvenculárum tympanistriárum.

In ecclésiis benedícite Deo Dómino , * de fóntibus Israel.

Ibi Bénjamin adolescéntulus in mentis excessu : * príncipes Juda , duces eórum ; príncipes Zabúlon , príncipes Néphthali.

Manda , Deus , virtúti tuæ : confirma hoc , Deus , quod operátus es in nobis à templo tuo in Jerúsalem : * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis; congregátio taurórum in vaccis populórum, * ut exclúdant eos qui probáti sunt argento.

Díssipa gentes quæ bella volunt: * vénient legáti ex AEgypto; AEthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo; psállite Dómino: * psállite Deo, qui ascendit super cœlum cœli ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis: * date glóriam Deo.

Super Israel magnificéntia ejus, * et virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis; Deus Israel ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ: * benedictus Deus.

Ant. Dóminus dabit verbum evangelizántibus: Deus Israel ipse dabit fortitúdinem plebi suæ.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Dómine.

PSALMUS 88.

Misericordia et veritas Dei in populum suum celebrandæ. Promissiones, quas Christo et Ecclesiæ fecit, immutabiles sunt, nec adversis hujus vitæ delentur: hinc firmatur fides.

MIsericórdias Dómini * in æternum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo;

Quóniam dixisti: In æternum misericórdia ædificábitur in cœlis, præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testamentum electis meis; * jurávi David servo meo:

Usque in æternum præparábo semen tuum; * et ædificábo in generatiónem et generatiónem sedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum; * magnus et terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine; et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris; * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliasti sicut vulnerátum, superbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersisti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra: * orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundasti;

Aquilónem et mare tu creasti: * Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt.

Tuum bráchium cum

poténtia : * firmétur manus tua , et exaltétur déxtera tua.

Justítia et judícium præparátio sedis tuæ ; * misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam.

Divisio Psalmi 88.

BEátus pópulus qui scit jubilatiónem : * Dómine , in lúmine vultûs tui ambulábunt ;

Et in nómine tuo exultábunt totâ die , * et in justítia tua exaltabuntur ;

Quóniam glória virtútis eórum tu es , * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra , * et Sancti Israel regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis , et dixisti : * *Posui* adjutórium in potente , et exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David servum meum : * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei , * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil proficiet inimícus in eo , * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus , * et odientes eum in fugam convertam.

Et véritas mea et misericórdia mea cum ipso ; * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus , * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me : Pater meus es tu , * Deus meus , et susceptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum , * excelsum præ régibus terræ.

In æternum servábo illi misericórdiam meam , * et testamentum meum fidéle ipsi ;

Et ponam in séculum séculi semen ejus , * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam , * et in judíciis meis non ambuláverint ;

Si justítias meas profanáverint , * et mandáta mea non custodíerint ;

Visitábo in virga iniquitátes eórum , * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispergam ab eo , * neque nocébo in veritáte mea ;

Neque profanábo testamentum meum ; * et quæ procédunt de lábiis meis , non fáciam írrita.

Altera divisio Psalmi 88.

SEmel jurávi in sancto meo , * si David méntiar :

Semen ejus in æternum manébit ; * et thronus ejus sicut sol in conspectu meo ,

Et sicut luna perfecta in æternum , * et testis in cœlo fidélis.

Tu verò repulisti et despexisti, * distulisti Christum tuum.

Evertisti testamentum servi tui: * profanasti in terra sanctuárium ejus.

Destruxisti omnes sepes ejus: * posuisti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeuntes viam: * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltasti déxteram depriméntium eum: * lætificasti omnes inimícos ejus.

Avertisti adjutórium gládii ejus, * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxisti eum ab emundatióne; * et sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies témporis ejus: * perfudisti eum confusióne.

Usquequò, Dómine, avertis in finem? * exardescet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia: * numquid enim vanè constituisti omnes fílios hóminum?

Quis est homo qui vivet, et non vidébit mortem; * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * sicut jurasti David in veritáte tua?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum, * quod contínui in sinu meo, multárum géntium;

Quòd exprobravérunt inimíci tui, Dñe, * quòd exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedictus Dóminus in æternum: * fiat, fiat.

Ant. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt totâ die, et in justítia tua exaltabuntur.

℣. Ténebræ non obscurabuntur à te, Dómine; ℟. Et nox sicut dies illumináblitur. *Ps.* 138.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Cognoscant quia nomen tibi Dóminus: ℟. Tu solus Altíssimus in omni terra. *Ps.* 82.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Audi.

PSALMUS 80.

In Deo lætandum, qui fideles suos cibat ex adipe frumenti cœlestis, et de petra melle divino saturat.

EXultáte Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum, * psaltérium jucundum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tubâ, * in insigni die solemnitátis vestræ;

Quia præceptum in Israel est, * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cùm exíret de terra Ægypti: * linguam quam non nóverat, audívit.

Divertit ab onéribus dorsum ejus : * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocasti me , et liberávi te : * exaudívi te in abscóndito tempestátis , probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi , pópulus meus , et contestábor te : * Israel , si audíeris me , non erit in te deus recens , neque adorábis Deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus , qui eduxi te de terra Ægypti : * diláta os tuum , et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam ; * et Israel non intendit mihi.

Et dimísi eos secundùm desidéria cordis córum : * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audisset me ; * Israel si in viis meis ambulasset ;

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliassem , * et super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei ; * et erit tempus eórum in sécula.

Et cibávit eos ex ádipe frumenti ; * et de petra , melle saturávit eos.

Ant. Audi , pópulus meus , et contestábor te : ego sum Dóminus Deus tuus.

Ant. 1. g. Parátum.

PSALMUS 107.

Christus in Patrem suum fidens , resurrectionem suam et regni sui dilatationem prænuntiat.

PArátum cor meum , Deus , parátum cor meum : * cantábo et psallam in glória mea.

Exurge , glória mea ; exurge , psaltérium et cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis , Dómine , * et psallam tibi in natiónibus ;

Quia magna est super cœlos misericórdia tua , * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos , Deus ; * et super omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum , Deus ; exurgam dilúculo : confitébor tibi , Dómine.

Ant. 6. F. Dómine.

Divisio Psalmi 107.

UT liberentur dilecti tui , [Dómine ,] * salvum fac déxterâ tuâ , et exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo : * exultábo , et dívidam Síchimam , et convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad , et meus est Manasses ; * et Ephraïm suscéptio cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis dedúcet me usque in Idumæam ?

Nonne tu, Deus, qui repulísti nos ? * et non exíbis, Deus, in virtútibus nostris ?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem : * et ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Ant. Dómine, vana salus hóminis : in Deo faciémus virtútem.

Ant. 8. c. Deus.

In Feriis, CANTICUM ANNÆ. 1. Reg. 2.

Supremam Dei potestatem laudans de Ecclesia et Christo prophetat.

EXultávit cor meum in Dómino, * et exaltátum est cornu meum in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos ; * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus ; neque enim est álius extra te : * et non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loqui sublímia, gloriántes : * recédant vétera de ore vestro ;

Quia Deus scientiárum Dóminus est, * et ipsi præparantur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est ; * et infirmi accincti sunt róbore.

Repléti priùs pro pánibus se locavérunt ; * et famélici saturáti sunt :

Donec stérilis péperit plúrimos ; * et quæ multos habébat fílios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat, et vivíficat : * dedúcit ad ínferos, et redúcit.

Dóminus páuperem facit, et ditat : * humíliat, et súblevat.

Súscitat de púlvere egénum, * et de stércore élevat páuperem ;

Ut sédeat cum princípibus, * et sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * et pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, et ímpii in ténebris conticéscent ; * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus ; * et super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, et dabit impérium Regi suo, * et sublimábit cornu Christi sui.

Ant. Deus scientiárum Dóminus est, et ipsi præparantur cogitatiónes.

[*In Festis*, CANTICUM. 1. Paral. 29

Canticum fidei de suprema Dei majestate.

BEnedictus es, Dómine, Deus Israel patris nostri, * ab æterno in ætérnum.

Tua est, Dómine, magnificéntia, et poténtia, et glória, atque victória; * et tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo sunt et in terra, * tua sunt.

Tuum, Dómine, regnum; * et tu es super omnes príncipes.

Tuæ dívitiæ, et tua est glória: * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus et poténtia: * in manu tua magnitúdo, et impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noster, confitémur tibi, * et laudámus nomen tuum ínclitum.]

Ant. 5. a. Annúntiat Dóminus.

PSALMUS 147.

Laudandus Deus ob sua in populum suum beneficia.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit seras portárum tuárum, * benedíxit fíliis tuis in te;

Qui pósuit fines tuos pacem, * et ádipe frumenti sátiat te.

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias et judícia sua Israel;

Non fecit táliter omni natióni, * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Annúntiat Dóminus verbum suum Jacob, et judícia sua Israel: non fecit táliter omni natióni.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 2.

VOs genus electum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis; ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum.

HYMNUS.

DIgnas, quis, ô Deus, tibi
Laudes rependat, qui tuo
Pellis tenébras lúmine,
Salútis et monstras viam?

Tu, quam jubes, donas fidem;
Hæc cúltui præest tuo;
Hæc mentis erróres fugat;
Hæc corda sursùm dírigit.

Te destitúta spíritu
Nil pompa sacrórum juvat:
Secréta puri blándiùs
Tibi litábunt péctoris.

Vox inde cordi cónsona
Vectígal exolvet suum,
Et ad salútem líbero
Prométur ore véritas.

O, qui superbos réspuis,
Et símplices amas, Deus,
Ut crescat in nobis fides,
Cordis tumórem cómprime.

Sit summa Patri glória:
Sit summa Nato, qui fidem
Cruóre fundávit suo:
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis.
Ps. 118.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis, ad dandam scientiam salútis plebi ejus. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. *a.* Illúminet.

PSALMUS 66.

Lumen fidei cunctos populos ad Deum per Christum adducet.

DEus misereátur nostrî, et benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostrî;

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * lætentur et exultent gentes.

Quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * et gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos, Deus, Deus noster, benedícat nos Deus; * et métuant eum omnes fines terræ.

PSALMUS 89.

Inter hujus mundi vicissitudines et adversa, fides Deo æterno adhæret, et inde solatium sumit.

DOmine, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priusquàm montes fíerent, aut formarétur terra et orbis; * à século et usque in séculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * et dixisti: Convertímini, fílii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies hesterna quæ prætériit, et custódia in nocte.

Quæ pro níhilo habentur, eórum anni erunt: * manè sicut herba tránseat.

Manè flóreat et tránseat: * vespere décidat, indúret et arescat;

Quia defécimus in ira tua, * et in furóre tuo turbáti sumus.

Posuisti iniquitátes nostras in conspectu tuo, * séculum nostrum in illuminatióne vultûs tui;

Quóniam omnes dies nostri defecérunt, et in ira tua defécimus: * anni nostri sicut aránea meditabuntur.

Dies annórum nostrórum in ipsis septuaginta anni; * si autem in potentátibus, octoginta anni:

Et ámplius eórum labor et dolor: * quóniam su-

pervénit mansuetúdo, et corripiémur.

Divisio Psalmi 89.

QUis novit potestátem iræ tuæ, * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic notam fac, * et erudítos corde in sapiéntia.

Convértere, Dómine, úsquequò? * et deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ; * et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, * annis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, et in ópera tua; * et dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos: * et ópera mánuum nostrárum dírige super nos; * et opus mánuum nostrárum dírige.

Ant. Illúminet Dóminus vultum suum super nos; ut cognoscámus in terra viam tuam, Dómine. *Ps.* 66.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Credo.

PSALMUS 26.

Deus in Christo fidelium lumen et salus. Auxilium ejus adversùs hostes poscitur.

DÓminus illuminátio mea, et salus mea; * quem timébo?

Dóminus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo;

Dùm approprìant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt et cecidérunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ;

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: * et nunc exaltávit caput meũ super inimícos meos.

Circuívi et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dño.

Divisio Psalmi 26.

EXaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te: * miserére meî, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto, ne derelinquas me, * neque despícias me, Deus salutáris meus;

Quóniam pater meus et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

PSALMUS 83.

Æterna Dei tabernacula unicum animæ fidelis desiderium.

QUàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus et Deus meus!

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! * in sécula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus déorum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noster, áspice, Deus, * et réspice in fáciem christi tui;

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum;

Quia misericórdiam et veritátem díligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium. *Ps.* 26.

CAPITULUM. *Hebr.* 11.

EST fides sperandárum substántia rerum, argumentum non apparéntium.

℟. *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quàm abscondísti timéntibus te!

Quàm magna. ℣. Perfecisti eis * qui sperant in te. * Quàm abscondisti. Glória Patri. Quàm magna. *Ps.* 30.

℣. Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes ; ℟. Sed non ut lex tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 8. *G.* Veníte, fílii.

Psalmus 22.

Mensam in conspectu fidelium suorum paravit Deus.

DOminus regit me, et nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua et báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguasti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Psalmus 33.

Deus semper benedicendus: non est inopia timentibus eum.

BEnedícam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum; * et exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisívi Dóminum; et exaudívit me, * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini; * et fácies vestræ non confundentur.

Iste pauper clamávit; et Dóminus exaudívit eum; * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immittet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum; * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir qui sperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes sancti ejus; * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

VEníte, fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo; * et lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos, * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super facientes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi; et Dóminus exaudívit eos; * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum libéravit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde, * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum; * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima, * et qui odérunt justum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum; * et non delinquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Veníte, fílii, andíte me: timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

CAPITULUM. *Jac.* 2.

SIcut corpus sine spíritu mórtuum est, ita et fides sine opéribus mórtua est.

℟. *br.* Gressus meos dírige, Dómine, * Secundùm elóquium tuum. Gressus meos. ℣. Ut custódiam * mandáta tua, * Secundùm elóquium tuum. Glória Patri. Gressus meos.

℣. Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me; ℟. Quia mandátis tuis crédidi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Adjútor meus.

PSALMUS 69.

Inter adversa hujus mundi, auxilium et salutem à Deo fides instanter petit.

DEus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur et revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te; * et dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus et pauper sum; * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus et liberátor meus es tu; * Dómine, ne moréris.

PSALMUS 79.

Cunctarum hujus vitæ ærumnarum finem per Christi adventum fides poscit.

QUi regis Israel, intende; * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre corâm Ephraïm, Bénjamin et Manasse.

Excita poténtiam tuam, et veni: * ut salvos fácias nos.

Deus, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quousquè irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * et potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuisti nos in contradictiónem vicínis nostris; * et inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Divisio Psalmi 79.

[DOmine,] víneam de AEgypto transtulisti: * ejecisti gentes, et plantasti eam.

Dux itíneris fuisti in conspectu ejus: * plantasti radíces ejus, et implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus, * et arbusta ejus cedros Dei.

Extendit pálmites suos usquè ad mare, * et usquè ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxisti macériam ejus; * et vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam?

Exterminávit eam aper de sylva, * et singulâris ferus depastus est eam.

Deus virtútum, convértere: * réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * et super fílium hóminis quem confirmasti tibi.

Incensa igni, et suffossa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ, * et super fílium hóminis quem confirmasti tibi.

Et non discédimus à te: * vivificábis nos, et nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Ant. Adjútor meus et liberátor meus es tu: Dómine, ne moréris.

CAPITULUM. *Rom.* 4.

CRedenti in eum qui justíficat ímpium, reputátur fides ejus ad justítiam, secundùm propósitum grátiæ Dei.

℟. *br.* Salvávit eos Dóminus, * Et credidérunt verbis ejus. Salvávit. ℣. Et laudavérunt * laudem

ejus, Et credidéruut. Glória Patri. Salvávit. *Ps.* 105.

℣. In conspectu géntium revelávit justítiam suam: ℟. Recordátus est miseri-córdiæ suæ. *Ps.* 97.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. Crédidi.

PSALMUS 115.

Calix salutaris accipiendus: vota Domino reddenda.

CRédidi, propter quod locútus sum; * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam, * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coràm omni pópulo ejus: * pretiósa in conspectu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancillæ tuæ.

Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúsalem.

Ant. Crédidi, propter quod locútus sum; ego autem humiliátus sum nimis.

Ant. 1. g. Confitébor.

PSALMUS 137.

Dei misericordia et veritas in populum suum celebrandæ.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audísti verba oris mei.

In conspectu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua et veritáte tua; * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dóminus, et humília réspicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, super misericórdia tua et veritáte tua.

Ant. 7. d. Generátio.

PSALMUS 144.

Dei magnitudo et beneficentia celebrantur.

EXaltábo te, Deus meus rex; * et benedícam nómini tuo in séculum, et in séculum séculi.

Per síngulos dies benedícam tibi; * et laudábo nomen tuum in séculum, et in séculum séculi.

Magnus Dóminus, et *laudábilis nimis*; * et magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio et generátio laudábit ópera tua, * et poténtiam tuam pronunciábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, * et mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * et magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt * et justítia tuâ exultábunt.

Ant. Generátio et generátio laudábit ópera tua, et poténtiam tuam pronunciábunt.

Ant. 4. d. Fidélis.

Divisio Psalmi 144.

MIserátor et miséricors Dóminus; * pátiens, et multùm miséricors.

Suávis Dóminus universis, * et miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * et sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * et poténtiam tuam loquentur;

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuâ, * et glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * et érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine: * et tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * et imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Ant. 8. c. Prope est Dóminus.

Altera divisio Psalmi 144.

JUstus Dóminus in ómnibus viis suis, * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, et deprecatiónem eórum exáudiet, * et salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligéntes se, * et omnes peccatóres disperdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum: * et benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, et in séculum séculi.

Ant. Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritáte.

CAPITULUM. *Rom.* 10.

COrde créditur ad justítiam, ore autem conféssio fit ad salútem; dicit enim Scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judæi et Græci; nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum.

HYMNUS.

O Fortis, ô clemens Deus,
Salútis auctor, tu fidem
Nostris potenter ínsere,
Germen salútis, córdibus.

Hinc omnes robur dúcimus:
Hæc arma nobis; hoc manus
Protecta scuto, flámmea
Retundet hostis spícula.

Hinc fúndimus preces tibi
Sacri sub umbra nóminis,
Quo nítitur spes ómnium
Uno salútis pígnore.

Placátus illo nómine
Labántibus feres opem;
Dabisque, sanctam dégener
Ne vita deturpet fidem.

Sit laus Patri, laus Fílio;
Par sit laus, Spíritus,
Infúsa per quem córdibus
Relúcet imis véritas.

Amen.

℣. Os meum annuntiábit justítiam tuam, ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Potens est Dóminus, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Salvum me fac, Dómine.

PSALMUS 11.

Justorum paucitas: eloquiorum Domini summa fidelitas.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus; * quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum.

Vana locúti sunt unusquisque ad próximum suũ: * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.

Disperdat Dóminus universa lábia dolósa, * et linguam magníloquam;

Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt: * quis noster dóminus est?

Propter misériam íno-

pum, et gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári : * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta : * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.

Tu, Dómine, servábis nos ; * et custódies nos à generatióne hac in æternum.

In circúitu ímpii ámbulant : * secundùm altitúdinem tuam multiplicasti fílios hóminum.

PSALMUS 38.

Hujus vitæ vanitas et miseria : Divinum postulatur subsidium.

DIxi : Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui, et humiliátus sum, et sílui à bonis ; * et dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me, et in meditatióne mea exardéscet ignis : * locútus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, et númerum diérum meórum, quis est ; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuisti dies meos : * et substántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertransit homo ; * sed et frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * et ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea ? nonne Dóminus ? * et substántia mea apud te est.

Divisio Psalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium insipienti dedisti me.

Obmútui, et non apérui os meum ; * quóniam tu fecisti.

Amove à me plagas tuas : * à fortitúdine manûs tuæ ego deféci in increpatiónibus.

Propter iniquitátem corripuísti hóminem, et tabéscere fecisti sicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meã, Dómine, et deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer : * priusquàm ábeam, et ámpliùs non ero.

Ant. Salvum me fac, Dómine, quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum. *Ps.* 11.

FERIA SEXTA.

Ad Officium Noct.

Invit. Deum adjutórem in tribulatiónibus, * Veníte, adorémus. *Ps.* 45. *Ps.* 94. Veníte, 2.

Hymnus.

JAm sánctius moves opus,
Tecum, Deus, delíberans:
Mundo recenti príncipem,
Tibique præcónem paras.

Homo creátur, hunc sacro
Cœlestis oris hálitu
Succendis, et vivam tuî
Spiráre das imáginem.

Ergò per omnes æquoris,
Tellúris omnes et sinus
Regnábit: at memor suî
Deo minórem se gerat.

Heu, cæca cordis právitas!
Jugum rebellis éxcutit;
Deo superbus nec timet
AEquáre pulvis vérticem.

Hinc quanta lúctuum cohors
Incumbit orbi pérdito!
O Christe, nî feras opem,
Spes tota sontes déserat.

℣ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Flamen labóres súblevans,
Par sit tibi laus et decus.
Amem.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. b. Contristátus sum.

Psalmus 51.

Iniquos manet interitus, justos gloria.

QUid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injustítiam cogitávit lingua tua, * sicut novácula acúta fecísti dolum.

Dilexísti malítiam super benignitátem, * iniquitátem magìs quàm loqui æquitátem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, lingua dolósa: * propterèa Deus déstruet te in finem.

Evellet te, et emigrábit te de tabernáculo tuo, * et radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt; * et dicent: Ecce homo qui non pósuit Deum adjutórem suum;

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum, * et prævàluit in vanitáte sua.

Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dei: * sperávi in misericórdia Dei in æternum, et in séculum séculi.

Confitébor tibi in séculum, quia fecísti; * et expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspectu sanctórum tuórum.

Psalmus 54.

Justus ab iniquis vexatus et ab ipsis familiaribus maledictus, in Deo spem suam ponit.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: * intende mihi, et exaudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea, * et conturbátus sum à voce inimíci, et à tribulatióne peccatóris;

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * et in ira molesti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me, * et formído mortis cécidit super me.

Timor et tremor venérunt super me, * et contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? * et volábo, et requiescam.

Ecce elongávi fúgiens, * et mansi in solitúdine.

Expectábam eum qui salvum me fecit * à pusillanimitáte spíritûs et tempestáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum; * quóniam vidi iniquitátem et contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iniquítas; * et labor in médio ejus, et injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra et dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixisset mihi, * sustinuissem útiquè;

Et si is qui óderat me, super me magna locútus fuísset, * abscondissem me fórsitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus et notus meus,

Qui simul mecum dulces capiébas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum consensu.

Véniat mors super illos, * et descendant in infernum viventes;

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi; * et Dóminus salvábit me.

Divisio Psalmi 54.

VEspere, et manè, et merídie narrábo et annuntiábo; * et exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi; * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, et humiliábit illos, * qui est ante sécula.

Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum: * extendit manum suam in retribuendo.

Contaminavérunt testamentum ejus, divísi sunt ab ira vultûs ejus; * et appropinquávit cor illíus.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum; * et ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam; et ipse te enútriet: * non dabit in æternum fluctuatiónem justo.

Tu verò, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri sánguinum et dolósi

non dimidiábunt dies suos; * ego autem sperábo in te, Dómine.

Ant. Contristátus sum in exercitatióne mea, et conturbátus sum; quóniam declinavérunt in me iniquitátes. *Ps.* 54.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ab insurgéntibus in me.

PSALMUS 58.

Christus morti traditus, Patrem suum orat, Judæis incredulis dispersionem prænuntians, regnumque suum super gentes.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus; * et ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * et de viris sánguinum salva me;

Quia ecce cepérunt ánimam meam: * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine; * sine iniquitáte cucurri, et direxi.

Exurge in occursum meum, et vide; * et tu, Dómine Deus virtútum, Deus Israel.

Intende ad visitandas omnes gentes: * non misereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Convertentur ad véspe-ram; * et famem patiéntur ut canes, et circuíbunt civitátem.

Ecce loquentur in ore suo, et gládius in lábiis eórum; * quóniam quis audívit?

Et tu, Dómine, deridébis eos: * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus susceptor meus es: * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Divisio Psalmi 58.

DEus ostendet mihi super inimícos meos: * ne occídas eos, nequándo obliviscantur pópuli mei.

Disperge illos in virtúte tua, * et depóne eos, protector meus, Dómine.

Delictum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum; * et comprehendántur in supérbia sua.

Et de execratióne et mendácio annuntiabuntur in consummatióne; * in ira consummatiónis, et non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * et fínium terræ.

Convertentur ad véspe-ram; * et famem patiéntur ut canes, et circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergentur ad manducandum; * si verò non fúerint saturáti, et murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam, * et exultábo manè misericórdiam tuam;

Quia factus es susceptor meus et refúgium

meum * in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es : * Deus meus, misericórdia mea.

PSALMUS 60.

Spes nostra Deus, turris fortitudinis à facie inimici.

EXaudi, Deus, deprecatiónem meam ; * intende oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi, dùm anxiarétur cor meum : * in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula : * prótegar in velamento alárum tuárum ;

Quóniam tu, Deus meus, exaudisti oratiónem meam, * dedisti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies, * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in æternum in conspectu Dei : * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret ?

Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Ab insurgéntibus in me líbera me, Dómine ; quia irruérunt in me fortes. *Ps.* 58.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. a. In conspectu,

PSALMUS 68.

Christi orantis in monte Oliveti agonia, et aliæ passionis ejus circumstantiæ.

SAlvum me fac, Deus, * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profundi, * et non est subsántia.

Veni in altitúdinem maris, * et tempestas demersit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ : * defecérunt óculi mei, dùm spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capillos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injustè : * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam ; * et delicta mea à te non sunt abscóndita.

Non erubescant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te, Deus Israel.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium, * opéruit confúsio fáciem meã.

Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ ;

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * et oppróbria

oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam; * et factum est in oppróbrium mihi.

Et posui vestimentum meum cilícium: * et factus sum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui sedébant in porta; * et in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine: * tempus beneplàciti, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infígar; * líbera me ab iis qui odérunt me, et de profundis aquárum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum, * neque úrgeat super me púteus os suum.

Divisio Psalmi 68.

EXaudi me, Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua: * secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avertas fáciem tuam à púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, et líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam, * et reveréntiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tríbulant me: * impropérium expectávit cor meum, et misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; * et qui consolarétur, et non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel; * et in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coràm ipsis in láqueum, * et in retributiónes, et in scándalum.

Obscurentur óculi eórum, ne vídeant; * et dorsum eórum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam; * et furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deserta; * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt; * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum; * et non intrent in justítiam tuam.

Deleantur de libro viventium; * et cum justis non scribantur.

Altera divisio Psalmi 68.

EGo sum pauper et dolens: * salus tua, Deus, suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * et magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo super

vítulum novellum, * córnua producentem et úngulas.

Vídeant páuperes, et lætentur: * quærite Deum, et vivet ánima vestra:

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * et vinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion, * et ædificabuntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * et hæreditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam; * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. In conspectu tuo sunt omnes qui tríbulant me: impropérium expectávit cor meum, et misériam.

℣. Die ac nocte graváta est super me manus tua: ℟. Conversus sum in ærumna mea, dùm confígitur spina. *Ps.* 31.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Laudans invocábo Dóminum; ℟. Et ab inimícis meis salvus ero. *Ps.* 17.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Auribus.

PSALMUS 53.

Oratio justi adversus hostes animæ suæ.

DEus, in nómine tuo salvum me fac, * et in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meam; * auribus pércipe verba oris mei;

Quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me, et fortes quæsiérunt ánimam meam, * et non proposuérunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me; * et Dóminus susceptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis; * et in veritáte tua disperde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi; * et confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuisti me; * et super inimícos meos despexit óculus meus.

Ant. Auribus pércipe, Domine, verba oris mei; quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me.

Ant. 7. ç. Deus meus.

PSALMUS 70.

Plebs fidelis in se adimplens ea quæ desunt passionum Christi, auxilium sibi à Deo postulat.

IN te, Dómine, sperávi; non confundar in æternum: * in justítia tua líbera me, et éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum, ut salvum me fácias; * quóniam firmamentum meum et refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agentis, et iníqui;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine: * Dómine, spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero: de ventre matris meæ tu es protector meus; * in te cantátio mea semper.

Tanquam prodígium factus sum multis, * et tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis: * cùm defécerit virtus mea, ne derelinquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicentes: Deus derelíquit eum; persequímini, et comprehéndite eum, * quia non est qui erípiat.

Deus, ne elongéris à me: * Deus meus, in auxílium meum réspice.

Confundantur et defíciant detrahentes ánimæ meæ: * operiantur confusióne et pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo, * et adjíciam super omnem laudem tuam.

Ant. Deus meus, éripe me de manu peccatóris; quóniam tu es patiéntia mea.

Ant. 3. *a.* Lingua mea.

Divisio Psalmi 70.

OS meum annuntiábit justítiam tuam, * totâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuisti me à juventúte mea; * et usque nunc pronunciábo mirabília tua:

Et usque in senectam et sénium, * Deus, ne derelinquas me;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra est,

Poténtiam tuam et justítiam tuam, Deus, usque in altíssima quæ fecisti magnália: * Deus, quis símilis tibi?

Quantas ostendisti mihi tribulatiónes multas, et malas? * et conversus, vivificasti me, et de abyssis terræ íterùm reduxisti me.

Multiplicasti magnificéntiam tuam; * et conversus, consolátus es me.

Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam, Deus: * psallam tibi in cíthara, Sanctus Israel.

Exultábunt lábia mea, cùm cantávero tibi: * et ánima mea, quam redemisti.

Sed et lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam, * cùm confúsi et revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam, cùm confúsi et revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. 8. G. Cùm irátus fúeris.

In Feriis, CANTICUM HABACUC. Cap. 3.

Prophetia de Christi et Ecclesiæ passionibus et victoriis.

DOmine, audívi auditiónem tuam, * et tímui.

Dómine, opus tuum: * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * et Sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus, * et laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit, córnua in mánibus *ejus: * ibi abscóndita est* fortitúdo ejus.

Ante fáciem ejus ibit mors; * et egrediétur diábolus ante pedes ejus.

Stetit, et mensus est terram: * aspexit, et dissolvit gentes; et contríti sunt montes séculi.

Incurváti sunt colles mundi * ab itinéribus ætérnitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui ascendes super equos tuos, * et quadrígæ tuæ salvátio;

Súscitans suscitábis arcum tuum: * juramenta tríbubus quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ: vidérunt te, et doluérunt montes; * gurges aquarum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam: * altitúdo manus suas levávit.

Sol et luna stetérunt in habitáculo suo: * in luce sagittárum tuárum ibunt, in splendóre fulgurantis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram: * et in furóre obstupefácies gentes.

Egressus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum Christo tuo.

Percussisti caput de domo ímpii; * denudasti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultátio eórum, * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecisti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, et conturbátus est venter meus: * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * et subter me scáteat;

Ut requiescam in die tribulatiónis, * ut ascendam ad pópulum accinctum nostrum.

Ficus enim non florébit; * et non erit germen in vínceis.

Mentiétur opus olívæ; * et arva non áfferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus; * et non erit armentum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * et exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus, fortitúdo mea; * et ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excelsa mea dedúcet me victor * in psalmis canentem.

Ant. Cùm irátus fúeris, Dómine, misericórdiæ recordáberis.

[*In Festis*, CANTICUM. Isaïæ 26.

Deus superbos humiliabit, exaltabit humiles.

URbs fortitúdinis nostræ Sion: * Salvátor ponétur in ea murus et antemurále.

Aperíte portas, * et ingrediátur gens justa, custódiens veritátem.

Vetus error ábiit: servábis pacem; * pacem, quia in te sperávimus.

Sperástis in Dómino in sæculis æternis, * in Dómino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitantes in excelso, * civitátem sublímem humiliábit.

Humiliábit eam usque ad terram, * détrahet eam usque ad púlverem.

Conculcábit eam pes, * pedes páuperis, gressus egenórum.

Sémita justi recta est, * rectus callis justi ad ambulandum.

Et in sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te: * nomen tuum, et memoriále tuum in desidério ánimæ.

Anima mea desiderávit te in nocte; * sed et spíritu meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * justítiam discent habitatóres orbis.

Misereámur ímpio, et non discet justítiam: * in terra sanctórum iníqua gessit, et non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua; * et non vídeant:

Vídeant, et confundantur zelantes pópuli; * et ignis hostes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis; * ómnia enim ópera nostra operátus es nobis.]

Ant. 4. d. Laudábo.

PSALMUS 145.

Laudandus Deus, qui facit judicium injuriam patientibus.

LAuda, ánima mea, Dóminum: * laudábo Dóminum in vita mea; psallam Deo meo quámdiù fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suã: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas: pupillum et víduam suscípiet; * et vias peccatórum disperdet.

Regnábit Dóminus in sécula: * Deus tuus, Sion, in generatiónem et generatiónem.

Ant. Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit judícium injúriam patiéntibus.

CAPITULUM. *Is.* 33.

DOmine, miserére nostrî; te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in manè, et salus nostra in témpore tribulatiónis.

HYMNUS.

ULtrícibus nos úndiquè
Dùm sáucias telis, Deus,
Quis ferre, te præter, queat
Mœréntibus solátium?
Mundus facessat: nîl opis
Favóre præstat fútili:
Fallácibus quin ásperat
Alitque fomentis malum.
Flagella nos terrent tua;
Non illa spem demunt tamen:
Quæ ferre nos jubes, Pater,
Fiunt medéla vúlnerum.
At ímpetus libídinum
Ferocientes cómprime:
Hæc vera nos vexant mala,
Sanáre quæ solus potes.
Quid ergò cessas? íngruunt
Intùs foràsque prælia;
Hosti-ne præda mens erit
Christi redempta sánguine?
Audis præcantes: ánxiæ
Spes blanda jam menti redit:
O Christe, tetros mors tua
Mortis pavóres díscutit.
Sit Trinitáti glória,
Quæ sic flagellis quos amat
Exercet, ut cleméntiæ
Rursùm recordétur suæ.
Amen.

℣. Exultábo manè misericórdiam tuam ; ℟. Quia factus es susceptor meus in die tríbulatiónis. *Ps.* 58.

Ad Benedictus.

Ant. 8. *G.* Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos Oriens ex alto, illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. g. Exurge.

PSALMUS 43.

Ecclesia priora in se Dei beneficia recolens, posterioraque exponens mala, opem sibi à Deo poscit.

DEus, áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis * opus quod operátus es in diébus eórum, et in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, et plantasti eos: * afflixisti pópulos, et expulisti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * et bráchium eórum non salvávit eos.

Sed déxtera tua, et bráchium tuum, et illuminátio vultûs tui, * quóniam complacuisti in eis.

Tu es ipse rex meus, et Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * et in nómine tuo spernémus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo, * et gládius meus non salvábit me.

Salvasti enim nos de affligéntibus nos, * et odientes nos confudisti.

Divisio Psalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die; * et in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulisti, et confudisti nos; * et non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertisti nos retrorsùm post inimícos nostros; * et qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedisti nos tanquam oves escárum, * et in géntibus dispersisti nos.

Vendidisti pópulum tuum sine prétio, * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuisti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem et derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuisti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me est; * et confúsio faciéi meæ coopéruit me,

A voce exprobrantis et obloquentis, * à facie inimíci et persequentis.

Hæc ómnia venérunt super nos; nec oblíti sumus te, * et iníquè non égimus in testamento tuo.

Et non recessit retrò cor

nostrum, * et declinasti sémitas nostras à via tua;

Quóniam humiliasti nos in loco afflictiónis, * et coopéruit nos umbra mortis.

Altera divisio Psalmi 43.

SI oblíti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum,

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exurge, quare obdormis, Dómine? * exurge, et ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avértis? * oblivísceris inópiæ nostræ et tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine, ádjuva nos; * et rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Exurge, quare obdormis, Dómine? Exurge, et ne repellas in finem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Circumdedérunt me.

PSALMUS 39.

Christus mortis et inferi victor Deo jam pro se gratias agit, pro membris suis preces offert.

EXpectans expectávi Dóminum, * et intendit mihi.

Et exaudívit preces meas, * et eduxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos, * et direxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, et timébunt; * et sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus, * et non respexit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecisti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi et locútus sum: * multiplicáti sunt super número.

Sacrifícium et oblatiónem noluisti, * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum et pro peccáto non postulasti: * tunc dixi, Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

ANnuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna; * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scisti.

Justítiam tuam non abscondi in corde meo: * veritátem tuam et salutáre tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam et veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas à me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est número; * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super cápillos cápitis mei; * et cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me: * Dómine, ad adjuvandum me réspice.

Confundantur et revereantur simùl, * qui quærunt ánimam meam, ut áuferant eam.

Convertantur retrorsùm, et revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confestìm confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge,

Exultent et lætentur super te omnes quærentes te; * et dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum et pauper: * Dóminus sollícitus est meî.

Adjútor meus, et protector meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

PSALMUS 57.

Christus inimicorum suorum injustitiam arguit, et Dei vindictam in ipsos prænuntiat.

SI verè útiquè justítiam loquímini, * recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini; * in terra injustítias manus vestræ concinnant.

Alienáti sunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero: * locúti sunt falsa.

Furor illis secundùm similitúdinem serpentis: * sicut áspidis surdæ, et obturantis aures suas;

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * et venéfici incantantis sapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum: * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decurrens: * intendit arcum suum, donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur: * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.

Priusquàm intellígerent spinæ vestræ rhamnum; * sicut viventes, sic in ira absorbet eos.

Lætábitur justus, cùm víderit vindictam: * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si úti-

què est fructus justo, * útiquè est Deus júdicans eos in terra.

Ant. Circumdedérunt me mala, quórum non est número: compláceat tibi, Dómine, ut éruas me. *Ps.* 39.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1.

SUpra modum graváti sumus supra virtútem, ita ut tædéret nos étiam vívere. Sed ipsi in nobismetipsis responsum mortis habúimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui súscitat mórtuos; qui de tantis perículis nos erípuit, et éruit; in quem sperámus quóniam et adhùc erípiet.

℟. *br.* Multiplicáti sunt, * Qui odérunt me gratìs. Multiplicáti sunt. ℣. Confortáti sunt * qui persecúti sunt me injustè, * Qui odérunt me gratìs. Glória Patri. Multiplicáti sunt. *Ps.* 68.

℣. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: ℟. Ad defensiónem meam cónspice. *Ps.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Potum meum.

PSALMUS 101.

Ecclesiæ, inter hujus mundi adversa, spes in Dei Verbo per quod omnia facta sunt.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * et clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei,* et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, et áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pelicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * et qui laudábunt me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * et potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ; * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt; * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * et memoriále tuũ in generatiónem et generatiónem.

Divisio Psalmi 101.

TU exurgens miserébéris Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera: * et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * et laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, et reges, * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Altera divisio Psalmi 101.

INítio tu, Dómine, terram fundasti: * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt; * tu autem pérmanes:

Et omnes sicut vestimentum veterascent; * et sicut opertórium mutábis eos, et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt; * et semen eórum in séculum dirigétur.

Ant. Potum meum cum fletu miscébam, à fácie iræ et indignatiónis tuæ, Dómine.

CAPITULUM. *Hebr.* 12.

VObis, tanquam fíliis, lóquitur [Deus] dicens: Fili mi, noli negligere disciplínam Dómini, neque fatigéris dùm ab eo argúeris: quem enim díligit Dóminus, castígat; flagellat autem omnem fílium quem récipit. In disciplína perseveráte.

℟. *br.* Ego, Dómine, * In flagella parátus sum. Ego. ℣. Et dolor meus * in conspectu meo semper: * In flagella. Glória Patri. Ego, Dómine.

℣. Dómine, ante te omne desidérium meum; ℟. Et gémitus meus à te non est abscónditus. *Ps.* 37.

AD NONAM.

Ant. 6. c. Deus meus.

PSALMUS 21.

Christus in cruce Patrem obsecrat ut sibi pro nobis adsit

DEus, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquisti? * longè à salúte meâ verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, et non exáudies; * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.

In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberasti eos.

Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt: * in te speravérunt, et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, et non homo; * oppróbrium hóminum, et abjectio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me: * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxísti me de ventre; * spes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus sum ex útero: * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Divisio Psalmi 21.

[D]Eus meus,] ne discésseris à me, * quóniam tribulátio proxima est, quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum, * et dispersa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquescens * in médio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis; * et in púlverem mortis deduxisti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi; * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas et pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: * ad defensiónem meam cónspice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * et à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio ecclésiæ laudábo te.

Altera divisio Psalmi 21.

QUi timétis Dóminum, laudáte eum; universum semen Jacob, glorificáte eum: * tímeat eum omne semen Israel.

Quóniam non sprevit, neque despexit deprecatiónem páuperis; nec avertit fáciem suam à me:

* et cùm clamárem ad eum exaudívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna : * vota mea reddam in conspectu timéntium eum.

Edent páuperes, et saturabuntur ; et laudábunt Dóminum qui requírunt eum : * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiscentur et convertentur ad Dóminum universi fines terræ, * et adorábunt in conspectu ejus universæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini est regnum, * et ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ : * in conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet ; * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra ; * et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Deus meus, quare me dereliquisti ? longè à salúte meâ verba delictórum meórum.

Capitulum. *Thren.* 5.

QUare in perpétuum obliviscéris nostrî ? derelinques nos in longitúdine diérum ? Converte nos, Dómine, ad te, et convertémur : ínnova dies nostros, sicut à princípio ; sed projíciens repulisti nos, irátus es contra nos vehementer.

℟. *br.* Usquequò, Dómine, * Obliviscéris me in finem ? Usquequò. ℣. Usquequò exaltábitur * inimícus meus super me ? * Obliviscéris. Glória Patri. Usquequò. *Ps.* 12.

℣. Exurge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : ℟. Ne obliviscáris páuperum. *Ps.* 9.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Supra dorsum.

Psalmus 128.

Christi et Ecclesiæ prælia et victoriæ.

SAEpè expugnavérunt me à juventúte mea : * dicat nunc Israel.

Sæpè expugnavérunt me à juventúte mea ; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : * prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus * concídit cervíces peccatórum.

Confundantur et convertantur retrorsùm * omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum, * quod, priusquàm evellátur, exáruit :

De quo non implévit manum suam, qui metit ; * et sinum suum, qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui præteríbant : Benedíctio Dómini super vos : * bene-

díximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : prolongavérunt iniquitátem suam.

Ant. 2. D. Posuisti.

PSALMUS 138.

Dei ubiquè præsentis et omnia cognoscentis mirabilis scientia.

DOmine, probasti me, et cognovisti me : * tu cognovisti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexisti cogitatiónes meas de longè : * sémitam meam et funículum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti, * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovisti ómnia, novíssima et antíqua : * tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me : * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo ? * et quò à fácie tua fúgiam ?

Si ascéndero in cœlum, tu illìc es : * si descéndero in infernum, ades :

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris ;

Etenim illùc manus tua dedúcet me, * et tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me ; * et nox illumináti mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabuntur à te ; et nox sicut dies illuminábitur : * sicut téñebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos : * suscepisti me de útèro matris meæ.

Ant. Posuisti super me manum tuam, Dómine : quò à fácie tua fúgiam ?

Ant. 6. F. Confitébor tibi.

Divisio Psalmi 138.

CONfitébor tibi, [Dómine] quia terribíliter magnificátus es ; * mirabília ópera tua, et ánima mea cognoscit nimìs.

Non est occultátum os meum à te, quod fecisti in occulto ; * et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui ; et in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimìs honorificáti sunt amíci tui, Deus : * nimìs confortátus est principátus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur : * exurrexi, et adhùc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres : * viri sánguinum, declináte à me ;

Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonnè qui odérunt te, Dómine, óderam? * et super inimícos tuos tabescébam?

Perfecto ódio óderam illos; * et inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum: * intérroga me, et cognosce sémitas meas;

Et vide si via iniquitátis in me est, et deduc me in via æterna.

Ant. Confitébor tibi, Dómine, quia terribíliter magnificátus es; ánima mea cognoscit nimìs.

Ant. 3. b. Custódi me, Dómine.

PSALMUS 139.

Se ab improbis defendi precatur Ecclesia.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo: * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde: * totâ die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpentis: * venénum aspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris; * et ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: * abscondérunt superbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum: * juxtà iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Custódi me, Dómine, de manu peccatóris.

Ant. 7. c. Dómine, Dómine.

Divisio Psalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri: * cogitavérunt contra me; ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitus eórum; * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes: in ignem dejícies eos; * in misériis non subsistent.

Vir linguósus non dirigétur in terra: * virum injustum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * et vindictam páuperum.

Verúmtamen justi confitebuntur nómini tuo; * et habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, ne derelinquas me.

CAPITULUM. *Hebr.* 12.

DEponentes omne pondus et circumstans nos peccátum, per patiéntiam currámus ad

propósitum nobis certámen ; aspicientes in auctórem fídei et consummatórem Jesum , qui , propósito sibi gáudio , sustínuit crucem , confusióne contemptâ.

HYMNUS.

LUgéte , pacis Angeli : Mortális en ultrò Deus, Culpæ gerens imáginem, Pœnam nocentûm sústinet.

Amóris ô miráculum ! O cordis humáni stupor ! Insons Deus neci datur ; Pigébit et sontes pati !

Nos sempiternis crux tua , O Christe , flammis éruit : Hìc ure vindex , hìc seca , Parcas in æternum modò.

Caro reclámat; sed Patris Urget voluntas ; nos tuâ Virtúte da fortes sequi , Jesu , quod exemplo doces.

Livóre sanátos tuo , Tuóque lotos sánguine , Peccando ne novam sinas Paráre nos tibi crucem.

Qui Fílium tradit, Patri, Natóque sit laus víctimæ : Par sit tibi laus , qui sacram Succendis aram , Spíritus. Amen.

℣. Clamávi ad te , Dómine , totâ die : ℟. Expandi ad te manus meas. *Ps.* 87.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Fecit Dóminus poténtiam in bráchio suo : dispersit superbos mente cordis sui. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Ne derelinquas me.

PSALMUS 37.

Mala hujus vitæ sustinenda ad obtinendam peccatorum veniam.

DOmine , ne in furóre tuo árguas me , * neque in ira tua corrípias me ;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi , * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ : * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum : * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatríces meæ , * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usque in finem ; * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus ; * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliátus sum nimìs : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine , antè te omne desidérium meum ; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est , derelíquit me virtus mea ; * et lumen occuló-

rum meórum, et ipsum non est mecum.

Divisio Psalmi 37.

AMíci mei, et proximi mei * adversùm me appropinquavérunt et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi: * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequandò supergáudeant mihi inimíci mei; * et, dùm commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine, Deus meus, ne discésseris à me: * intende in adjutórium meum, Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 55.

Anima fidelis in Deo sperans, nihil ab homine timet.

MIserére meî, Deus, quóniam conculcávit me homo: * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die, * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diéi timébo; * ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur: * adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, et abscondent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuisti lácrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissióne tua.

Tunc convertentur inimíci mei retrorsùm * in

quacumque die invocávero te.

Ecce cognóvi, * quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum: * in Domino laudábo sermónem.

In Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua; * quæ reddam laudatiónes tibi;

Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu; * ut pláceam coràm Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Ne derelinquas me, Dómine, Deus meus, ne discésseris à me. *Ps.* 37.

SABBATO.

Ad Officium Noct.

Invit. Remuneratórem inquiréntibus se Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11.

Ps. 94. Veníte, 2.

Hymnus.

TAndem peractis, ô Deus,
Sexto diérum límite,
Ponis modum labóribus,
Orbíque plaudis cóndito.

At dùm perenni septimam
Lucem quiéti cónsecras,
En te reposcit dénuò
Alter creatórem labor.

Te cuncta nempe prædicant:
Te terra, pontus, sídera
Cantu celébrant æmulo;
Peccátor unus díssonat.

Tu pectus aufer sáxeum;
Tu cárneum pectus crea:
Et caritátis úberes
Fructus canent hymnum tibi.

Hæc te juvant præcónia,
Si facta voci cónsonent:
Sic efficáci fléctitur
Divína majestas prece.

AEterna laus et glória
Uni sit et trino Deo,
Qui cuncta nutu cónditi,
Nutúque servat cóndita.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Propter innocéntiam.

Psalmus 40.

Christus propter nos egenus; morti tradit us resurrectionem suam petit et impetrat.

BEátus qui intélligit super egénum et páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conservet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra, * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * universum stratum ejus versasti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miserére meî,* sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quandò moriétur et perîbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur:

* cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foràs , * et loquebátur in idipsum.

Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei : * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt adversùm me : * numquid qui dormit , non adjíciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ , in quo sperávi , qui edébat panes meos , * magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem , Dómine , miserére meî , et resúscita me ; * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluisti me , * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscépisti , * et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século , et usque in séculum : * fiat , fiat.

PSALMUS 48.

Homo de pristino suo statu per peccatum lapsus , divitiis non redimitur ; nil contra infernum possunt opes.

AUdíte hæc , omnes gentes : * áuribus percípite , omnes qui habitátis orbem ,

Quique terrígenæ , et fílii hóminum , * simul in unum dives et pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam , * et meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam : * apériam in psaltério propositiónem meam.

Cùr timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confíduntin virtúte sua , * et in multitúdine divitiárum suárum gloriantur.

Frater non rédimit , rédimet homo ? * non dabit Deo placatiónem suam , et prétium redemptiónis ánimæ suæ ,

Et laborábit in æternum , et vivet adhùc in finem : * non vidébit intéritum , cùm víderit sapientes morientes.

Simul insípiens et stultus períbunt , * et relinquent aliénis divítias suas.

Et sepulcra eórum domus illórum in æternum ; tabernácula eórum in progénie et progénie : * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo , cùm in honóre esset , non intellexit : * comparátus est jumentis insipiéntibus , et símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis ; * et pósteà in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inferno pósiti sunt : * mors depascet eos.

Et dominabuntur eórum

justi in matutíno ; * et auxílium eórum veterascet in inferno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Divisio Psalmi 48.

NE timúeris, cùm dives factus fúerit homo, * et cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam, cùm interíerit, non sumet ómnia ; * neque descendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur : * confitébitur tibi, cùm beneféceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum ; * et usque in æternum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre esset, non intellexit : * comparátus est jumentis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Ant. Propter innocéntiam suscepisti me, Deus ; et confirmasti me in conspectu tuo in æternum. *Ps.* 40.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. F. Tibi, Deus.

PSALMUS 61.

Frustrà oppugnatur, qui Deo subjectus, in ejus tutela manet.

NOnnè Deo subjecta erit ánima mea ? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus : * susceptor meus, non movébor ámpliùs.

Quousquè irrúitis in hóminem ? * interfícitis universi vos tanquam paríeti inclináto, et macériæ depulsæ ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere ; cucurri in siti : * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjecta esto, ánima mea ; * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et Salvátor meus ; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, et glória mea : * Deus auxílii mei ; et spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli ; effúndite coràm illo corda vestra : * Deus adjútor noster in æternum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris, * ut decípiant ipsi de vanitáte in idipsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere : * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, * duo hæc audívi :

Quia potestas Dei est, et tibi, Dómine, misericórdia ; * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

PSALMUS 63.

Anima fidelis Dei justitiam contra iniquos deprecatur.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor : * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexisti me à conventu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem ;

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum, rem amáram, ut sagittent in occultis immaculátum.

Súbitò sagittábunt eum, et non timébunt : * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos : * dixérunt, Quis vidébit eos ?

Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutantes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum, * et exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum ; * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos ; * et timuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei ; * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo ; * et laudabuntur omnes recti corde.

PSALMUS 74.

Frustrà extollunt se iniqui : Deus judex est.

COnfitébimur tibi, Deus, confitébimur, et invocábimus nomen tuum : * narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus, * ego justítias judicábo.

Liquefacta est terra, et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis, Nolíte iníquè ágere ; * et delinquéntibus, Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem ;

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, * neque à desertis móntibus.

Quóniam Deus judex est : * hunc humíliat, et *hunc exaltat.*

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto ; * et inclinávit ex hoc in hoc.

Verúmtamen fæx ejus non est exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in séculum : * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam ; * et exaltabuntur córnua justi.

Ant. Tibi, Deus, confitébimur, et invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua. *Ps.* 74.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Tu terríbilis es.

PSALMUS 75.

Terribilis est Deus in judiciis suis super iniquos.

NOtus in Judæa Deus : * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus , * et habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum , * scutum , gládium et bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus æternis : * turbáti sunt omnes insipientes corde.

Dormiérunt somnum suum ; * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua , Deus Jacob , * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es , et quis resistet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecisti judícium : * terra trémuit , et quiévit ,

Cùm exúrgeret in judícium Deus , * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi ; * et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte , et réddite Dómino Deo vestro , * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera :

Terríbili , et ei qui aufert spíritum príncipum ; * terríbili apud reges terræ.

PSALMUS 82.

Infidelium adversùs Ecclesiam motus , ipsorumque confusio et interitus.

DEus , quis símilis erit tibi ? * ne táceas , neque compescáris , Deus ;

Quóniam ecce inimíci tui sonuerunt : * et qui odérunt te , extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium , * et cogitavérunt adversùs sanctos tuos.

Dixérunt : Veníte , et disperdámus eos de gente ; * et non memorétur nomen Israel ultrà.

Quóniam cogitavérunt unanímiter : * simul adversùm te testamentum disposuérunt tabernácula Idumæórum et Ismaelítæ ,

Moab , et Agaréni , Gebal , et Ammon , et Amalec ; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis ; * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis sicut Mádian , et Sísaræ , * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperiérunt in Endor ; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone príncipes eórum sicut Oreb , et Zeb , * et Zébee , et Sálmana ;

Omnes príncipes eórum , * qui dixérunt :

Hæreditáte possidéamus sanctuárium Dei.

Divisio Psalmi 82.

DEus meus, pone illos ut rotam, * et sicut stípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit sylvam, * et sicut flamma combúrens montes;

Ita persequéris illos in tempestáte tua, * et in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ; * et quærent nomen tuum, Dómine.

Erubescant et conturbentur in séculum séculi, * et confundantur, et péreant:

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus; * tu solus Altíssimus in omni terra.

Ant. Tu terríbilis es, Deus Jacob, et quis resistet tibi? *Ps.* 75.

℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; ℟. Et sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

Pater noster.

℣. *Sacerd.* Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, ℟. Totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Ant. 4. a. Pérfice.

PSALMUS 16.

Christi pro nobis patientis oratio cum spe resurgendi.

EXaudi, Dómine, justítiam meam: * intende deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probasti cor meum, et visitasti nocte: * igne me examinasti; et non est inventa in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis, * ut non moveantur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, et exaudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperantes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ * custódi me ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Ant. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, Dómine, ut non moveantur vestígia mea.

Ant. 7. b. In justítia.

Divisio Psalmi 16.

INimíci mei ánimam meam circumdedérunt; ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me: *

óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, præveni eum, et supplanta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra divide eos in vita córum: * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis; * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor, cùm apparuérit glória tua.

Ant. In justítia apparébo conspéctui tuo: satiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. 1. *f.* Parátum.

PSALMUS 56.

Christi pro nobis patientis oratio; resurrectio et ascensio ejus prænuntiantur.

MIserére meî, Deus, miserére meî; * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, et liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcantes me.

Misit Deus misericórdiam suam et veritátem suam; * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum: dormívi conturbátus.

Fílii hóminum, dentes eórum arma et sagittæ; * et lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos, Deus; * et in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis; * et incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam; * et incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum; * cantábo et psalmum dicam.

Exurge, glória mea; exurge, psaltérium et cíthara: * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine: * et psalmum dicam tibi in géntibus;

Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus; * et super omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum: cantábo, et psalmum dicam.

Ant. 5. a. Date magnificéntiam.

In

In Ferils, ALTERUM MOYSI CANTICUM. Deut. 32.

Populi sui infidelitates, Deique vindictas et miserationes prænuntiat.

AUdíte, cœli, quæ loquor : * áudiat terra verba oris mei.

Concrescat ut plúvia doctrína mea : * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super herbam, * et quasi stillæ super grámina.

Quia nomen Dómini invocábo : * date magnificéntiam Deo nostro.

Dei *perfecta sunt* ópera, et omnes viæ ejus judícia : * Deus fidélis, et absque ulla iniquitáte, justus et rectus.

Peccavérunt ei, et non fílii ejus in sórdibus : * generátio prava atque perversa.

Hæccine reddis Dómino, * pópule stulte et insípiens ?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, et fecit, et creávit te ?

Memento diérum antiquórum : * cógita generatiónes síngulas.

Intérroga patrem tuum, et annuntiábit tibi : * majóres tuos, et dicent tibi.

Quandò dividébat Altíssimus gentes, * quandò separábat fílios Adam,

Constítuit términos populórum * juxta número rum filiórum Israel.

Pars autem Dómini pópulus ejus : * Jácob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra deserta, * in loco horróris, et vastæ solitúdinis.

Circumduxit eum, et dócuit, * et custodívit quasi pupillam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volandum pullos suos, * et super eos vólitans,

Expandit alas suas, et assumpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit ; * et non erat cum eo deus aliénus.

Constítuit eum super excelsam terram, * ut comédéret fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra, * oleumque de saxo duríssimo ;

Bútyrum de armento, et lac de óvibus, * cum ádipe agnórum et aríetum filiórum Basan,

Et hircos cum medulla trítici ; * et sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est dilectus, et recalcitrávit ; * incrassátus, impinguátus, dilatátus.

Derelíquit Deum factórem suum, * et recessit à Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis ; * et in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, et non Deo ; * diis quos ignorábant.

Novi recentesque vené-

runt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit, dereliquisti; * et oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, et ad íracúndiam concitátus est; * quia provocavérunt eum fílii sui, et fíliæ.

Et ait: Abscondam fáciem meam ab eis, * et considerábo novíssima eórum;

Generátio enim perversa est, * et infidéles fílii.

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat deus, * et irritavérunt in vanitátibus suis.

Et ego provocábo eos in eo qui non est pópulus, * et in gente stulta irritábo illos.

Ignis succensus est in furóre meo, * et ardébit usque ad inferni novíssima;

Devorabitque terram cum gérmine suo, * et móntium fundamenta combúret.

Congregábo super eos mala; * et sagittas meas complébo in eis.

Consumentur fame, * et devorábunt eos aves morsu amaríssimo.

Dentes bestiárum immittam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládius, et intùs pavor, * júvenem simul ac vírginem, lactentem cum hómine sene.

Dixi: Ubinàm sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum dístuli, * ne fortè superbírent hostes córum;

Et dícerent: Manus nostra excelsa, et non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens absque consílio est, et sine prudéntia: * útinàm sáperent, et intellígerent, ac novíssima providérent!

Quómodò persequátur unus mille, * et duo fugent decem míllia?

Nonnè ideò quia Deus suus véndidit eos, * et Dóminus conclúsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eórum; * et inimíci nostri sunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * et de suburbánis Gomorrhæ.

Uva eórum, uva fellis; * et botri amaríssimi.

Fel dracónum vinum eórum, * et venénum áspidum insanábile.

Nonnè hæc cóndita sunt apud me, * et signáta in thesauris meis?

Mea est últio, et ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxtà est dies perditiónis; * et adesse festínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis miserébitur.

Vidébit quòd infirmáta

sit manus , * et clausi quoque defecérunt , resíduique consumpti sunt.

Et dicet : Ubi sunt dii eórum , * in quibus habébant fidúciam ;

De quorum víctimis comedébant ádipes , * et bibebant vinum libáminum?

Surgant et opitulentur vobis , * et in necessitáte vos protégant.

Vidéte quòd ego sim solus , * et non sit álius Deus præter me.

Ego occídam , et ego vívere fáciam ; percútiam , et ego sanábo : * et non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam , et dicam : * Vivo ego in æternum.

Si acúero ut fulgur gládium meum , * et arripúerit judícium manus mea :

Reddam ultiónem hóstibus meis ; * et his qui odérunt me , retríbuam :

Inebriábo sagittas meas sánguine , * et gládius meus devorábit carnes ,

De cruóre occisórum , * et de captivitáte , nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte , gentes , pópulum ejus ; * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur :

Et vindictam retríbuet in hostes eórum , * et propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnificéntiam Deo nostro : Dei perfecta sunt ópera.

[*In Festis* , CANTICUM. Judith. 16.

Maria Christum pariens inimicum nostrum confodit.

INcípite Dómino in tympanis : * cantáte Dómino in cymbalis.

Modulámini illi psalmum novum : * exaltáte , et invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella : * Dóminus nomen est illi.

Quí pósuit castra sua in médio pópuli sui , * ut erípere nos de manu ómnium inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex montibus ab Aquilóne , * in multitúdine fortitúdinis suæ :

Cujus multitúdo obturávit torrentes , * et equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit se incensúrum fines meos , * et júvenes meos occisúrum gládio ,

Infantes meos dare in prædam , * et vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum , et trádidit eum in manus féminæ , * et confódit eum.]

Ant. 2. D. Laudáte Dóminum.

PSALMUS 116.

Misericordia et veritas Dei in populum suum à gentibus laudanda.

LAudáte Dóminum , omnes gentes : * laudáte eum , omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus, * et véritas Dómini manet in æternum.

Ant. Laudáte Dóminum, omnes pópuli; quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus.

CAPITULUM. *Coloss.* 1.

NOn cessámus pro vobis orantes, et postulántes ut impleámini agnitióne voluntátis Dei, in omni sapiéntia et intellectu spirituáli; ut ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificántes, et crescentes in sciéntia Dei, in omni virtúte confortáti secundùm poténtiam claritátis ejus.

HYMNUS.

RErum Creátor ómnium,
Nostros labóres ádjuva;
Ut casta Christi nómine
Nos vita dignos árguat.

Tu nempè sanctus et potens,
Placére das solus tibi:
Tu legis auctor das sequi
Quod lege præmonstras iter.

Cingunt iter perícula,
Tu lúbricos firma pedes;
Et certióre férvidi
Pergémus ad metam gradu.

O meta felix, pax ubì
Et vera nos manet quies;
Ubì voluptátis sacro
Torrente potábis tuos!

Te mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te sitit:
Tuâ redemptis grátiâ
AEterna redde præmia.

Amen.

℣. Deduc me, Dómine, in via tua, et ingrédiar in veritáte tua: ℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Ps.* 85.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 7. *d.* Notam.

PSALMUS 87.

Justus ab inimicis vexatus et ab amicis derelictus, se Deo commendat.

DOmine Deus salútis meæ, * in die clamávi et nocte coràm te.

Intret in conspectu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam;

Quia repléta est malis ánima mea, * et vita mea inferno appropinquávit.

AEstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber:

Sicut vulneráti dormientes in sepulcris, quorum non es memor ámpliùs; * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus

est furor tuus, * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me : * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar : * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die : * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília ? * aut médici suscitábunt, et confitebuntur tibi ?

Numquid narrábit áliquis in sepúlcro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne ?

Numquid cognoscentur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra oblivióne ?

Et ego ad te, Dómine, clamávi ; * et manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis oratiónem meam ? * avertis fáciem tuam à me ?

Pauper sum ego, et in labóribus à juventúte mea : * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ, * et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua totâ die ; * circumdedérunt me simul.

Elongasti à me amícum et próximum, * et notos meos à miséria.

PSALMUS 142.

Oratio Pœnitentis auxílium et salutem à Deo poscentis.

DOmine, exaudi oratiónem meam : * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua ; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo ; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi ; * et anxiátus est super me spíritus meus : in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus sum in ómnibus opéribus tuis ; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine, * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me ; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam ; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem ; * quia ad te levávi ánimam meam.

Divisio Psalmi 142.

ERipe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Notam fac mihi viam in qua ámbulem; quia ad te levávi ánimam meam, Dómine. *Ps.* 142.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. Afferte Dómino.

PSALMUS 28.

Vox prædicationis Evangelicæ regnum Christi prænuntians.

AFferte Dómino, fílii Dei; * afferte Dómino fílios aríetum.

Afferte Dómino glóriam et honórem; afferte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas; Deus majestátis intónuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringentis cedros; * et confríngit Dóminus cedros Líbani,

Et commínuet eas tanquam vítulum Líbani; * et dilectus quemádmodùm fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidentis flammam ignis: vox Dómini concutientis desértum; * et commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparantis cervos, et revelábit condensa; * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit, * et sedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

PSALMUS 44.

Carmen nuptiale de Christi et Ecclesiæ dotibus.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóciter scribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis; * propterèa benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulchritúdine tuâ intende, * prósperè procéde,

Et regna propter veritátem, et mansuetúdi-

nem, et justítiam; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem; * propterèa unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; * et oblivíscere pópulum tuũ, et domum patris tui:

Et concupiscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs, * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia et exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Propterèa pópuli confitebuntur tibi in æternum, * et in séculum séculi.

PSALMUS 149.

Laudandus Deus qui exaltabit mansuetos in salutem.

CAntáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israel in eo qui fecit eum; * et fílii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano et psaltério psallant ei;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo, * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória: * lætabuntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gúture eórum; * et gládii ancípites in mánibus eórum,

Ad faciendam vindictam in natiónibus; * increpatiónes in pópulis:

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * et nóbiles eórum in mánicis férreis;

Ut fáciant in eis judícium conscriptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Ant. Afferte Dómino glóriam et honórem. *Ps.* 28.

CAPITULUM. *Coloss.* 3.

OMne quodcumque fácitis, in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi; grátias agentes Deo et Patri per ipsum.

℟. *br.* Benedícam Dóminum * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus * in ore meo, * In omni témpore. Glória Patri. Benedícam. *Ps.* 33.

℣. Laudábo Dóminum in vita mea : ℟. Psallam Deo meo, quámdiù fúero. *Ps.* 145.

AD SEXTAM.

Ant. 1. *g.* Adjútor.

PSALMUS 45.

Ecclesia in se habens Deum inhabitantem non commovebitur.

DEus noster refúgium et virtus ; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimìs.

Proptéreà non timébimus, dùm turbábitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma, * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

PSALMUS 47.

Ecclesia Dei frustrà impugnatur : fundavit eam Deus in æternum.

MAgnus Dóminus, et laudábilis nimìs, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus, ejus cognoscétur, * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, * conturbáti sunt, commóti sunt.

Tremor apprehendit eos : * ibi dolóres ut parturientis.

In spíritu vehementi * cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in æternum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exultent fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus, et distribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera ;

Quóniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et in séculum séculi : * ipse reget nos in sécula.

Psalmus 86.

Ecclesiæ Dei dilatatio : ipse fundavit eam Altissimus.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ et Tyrus, et pópulus Æthiópum ; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea ; * et ipse fundávit eam Altíssimus ?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum et príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium, * ómnium habitátio est in te.

Ant. Adjútor noster Deus ; proptéreà non timébimus. *Ps.* 45.

Capitulum. 2. *Petr.* 1.

SAtágite ut per bona ópera certam vestram vocatiónem et electiónem faciátis ; hæc enim facientes, non peccábitis aliquandò.

℟. *br.* Quærite Dóminum, * Et confirmámini. Quærite. ℣. Quærite * fáciem ejus semper, * Et confirmámini. Glória Patri. Quærite Dóminum. *Ps.* 104.

℣. Accédite ad eum, et illuminámini ; ℟. Et fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Pauper.

Psalmus 59.

Christus mala gentis suæ deflet : regnique sui dilatationem prænuntiat.

DEus, repulisti nos, et destruxisti nos : * irátus es, et misertus es nobis.

Commovisti terram, et conturbasti eam : * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendísti pópulo tuo dura : * potasti nos vino compunctiónis.

Dedísti metuéntibus te significatiónem , * ut fúgiant à fácie arcûs.

Ut liberéntur dilecti tui : * salvum fac déxterâ tuâ , et exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo : * lætábor , et partíbor Síchimam , et convallem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, et meus est Manasses; * et Ephraïm fortitúdo cápitis mei :

Juda rex meus , * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis dedúcet me usque in Idumæam ?

Nonnè tu , Deus , qui repulísti nos ? * et non egrediéris , Deus , in virtútibus nostris ?

Da nobis auxílium de tribulatióne , * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem ; * et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos.

PSALMUS 73.

Inter mundi hujus calamitates, refúgium nostrum in Deo omnium Creatore.

UT quid , Deus , repulísti in finem ? * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ ?

Memor esto congregatiónis tuæ , * quam possedísti ab inítio.

Redemísti virgam hæreditátis tuæ : * mons Sion , in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus in sancto !

Et gloriáti sunt qui odérunt te , * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua , signa ; et non cognovérunt : * sicut in éxitu super summum.

Quasi in sylva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum : * in secúri et áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum : * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio córum simul : * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vídimus : jam non est prophéta ; * et nos non cognoscet ámpliùs.

Divisio Psalmi 73.

USquequò , Deus , improperábit inimícus ? * irritat adversárius nomen tuum in finem.

Ut quid avertis manum tuam et déxteram tuam * de médio sinu tuo in finem ?

Deus autem , rex noster

ante sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmasti in virtúte tua mare; * contribulasti cápita draconum in aquis.

Tu confregisti cápita dracónis: * dedisti eum escam pópulis Æthiopum.

Tu dirupisti fontes et torrentes: * tu siccasti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox: * tu fabricátus es auróram et solem.

Tu fecisti omnes términos terræ: * æstátem et ver, tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino; * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi; * et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testamentum tuum; * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper et inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica causam tuam: * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiente sunt totâ die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum: * supérbia eórum qui te odérunt, ascendit semper.

Ant. Pauper et inops laudábunt nomen tuum, Dómine. *Ps.* 73.

CAPITULUM. *Philipp.* 4.

QUæcumque sunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte.

℟. *br.* Mandasti justítiam * Testimónia tua. Mandasti. ℣. Et veritátem tuam * nimis, * Testimónia tua. Glória Patri. Mandasti.

℣. Feci judícium et justítiam: ℟. Non tradas me calumniántibus me. *Ps.* 118.

AD VESPERAS.

Ant. 4. d. Beáti omnes.

PSALMUS 127.

Deus timendus: hinc Christi et Ecclesiæ prosperi labores.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis: * beátus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui sicut novellæ olivárum * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israel.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum, qui ámbulant in viis ejus.

Ant. 1. a. Surge, Dómine.

PSALMUS 131.

Ecclesiam suam elegit Deus, hanc per Christum inhabitaturus in perpetuum.

MEmento, Dómine, David, * et omnis mansuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, et pálpebris meis dormitatiónem, * et réquiem tempóribus meis,

Donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephráta: * invénimus eam in campis sylvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam; * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur justítiam; * et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non avertas fáciem Christi tui.

Ant. Surge, Dómine, in réquiem tuam; et sancti tui exultent.

Ant. 7. ç. Sion réquies mea.

Divisio Psalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui testamentum meum, * et testimónia mea hæc quæ docébo eos;

Et fílii eórum usque in séculum * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in séculum séculi: * hìc habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári; * et sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illùc prodúcam cornu David: * parávi lucernam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne; * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Sion réquies mea in séculum séculi: sancti ejus exultatióne exultábunt.

Ant. 2. D. Deus meus.

PSALMUS 143.

Christus pro populo sibi subdito gratias agit: Ecclesia sibi opem postulat.

BEnedictus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, et refúgium meum; * susceptor meus, et liberátor meus.

Protector meus, et in ipso sperávi: * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuisti ei? * aut fílius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti símilis factus est: * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, et descende: * tange montes, et fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos: * emitte sagittas tuas, et conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto: éripe me, et líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum est vanitátem; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Ant. Deus meus, misericórdia mea, et susceptor meus.

Ant. 6. C. Beátus.

Divisio Psalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi: * in psaltério decachordo psallam tibi.

Qui das salútem régibus; * qui redemisti David servum tuum de gládio maligno, éripe me,

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis:

Quorum fílii sicut novellæ plantatiónes * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtósæ, abundantes in egréssibus suis; * boves eórum crassæ.

Non est ruína macériæ, *neque tránsitus*, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc sunt, * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

CAPITULUM. *Tit.* 2.

SAlvátor noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, et mundáret sibi pópulum acceptábilem, sectatórem bonórum óperum.

HYMNUS.

SUpréme motor córdium,
Tu sanctitátis frúgibus
Justos ab orbe cóndito
Tenóre ditas pérpeti.

Hìc spes, fides et cáritas
Dulci cohærent vínculo :
Præsentis ævi post diem,
Manébit una cáritas.

O cáritas ! ô veritas !
O lux perennis ! en erit,
Post tot labóres, ut tuo
Tandem fruámur Sábbato.

Hìc mille per discrímina
Semen gementes spárgimus :
Illìc ovante splèndidam
Gestábimus messem manu.

Tu trine, tu potens Deus,
Fructus adauge quos petis :
Mox dona, justus árbiter,
Cœlo coronábis tua. Am.

℣. Beneplácitum est Dómino in pópulo suo ; ℟. Et exaltábit mansuétos in salútem. *Ps.* 149.

Ad Magníficat. *Antiph. et Oratio, ut in Proprio.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Miserére meî.

PSALMUS 50.

Animæ pœnitentis oratio : Ecclesiæ bona desideranda.

MIserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * et à peccáto meo munda me ;

Quóniam iniquitátem meam ego cognosco, * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coràm te feci ; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexisti : * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo, et mundábor : * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam ; * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus ; * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua ; * et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui ; * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas ; * et ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguíni-

bus, Deus, Deus salútis meæ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrifícium, dedissem útiquè; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes et holocausta; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 85.

Christus in angustia mortis à Deo Patre sibi pro nobis salutem poscit.

INclína, Dómine, aurem tuam, et exaudi me; * quóniam inops et pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserére meî, Dómine; * *quóniam* ad te clamávi totâ die.

Lætífica ánimam servi tui; * quóniam ad te, Dómine, ánimam meam leváví.

Quóniam tu, Dómine, suávis et mitis; * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam; * et intende voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudisti me.

Non est símilis tuî in diis, Dómine; * et non est secundùm ópera tua.

Omnes gentes, quascumque fecisti, vénient et adorábunt coràm te, Dómine, * et glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília: * tu es Deus solus.

Divisio Psalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, et ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in æternum;

Quia misericórdia tua magna est super me, * et eruisti ánimam meam ex inferno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam; * et non proposuérunt te in conspectu suo.

Et tu, Dómine, Deus miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax.

Réspice in me, et miserére meî; * da impérium tuum púero tuo, et salvum fac fílium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundántur; * quóniam tu, Dómine, adjuvísti me, et consolátus es me.

Ant. Miserére meî, Dómine; quóniam ad te clamávi totâ die. *Ps.* 85.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES.

In Vigiliis simplicibus, dicuntur flexis genibus sequentes

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi: Dómine, miserére meî: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine, úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam; ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Orémus pro summo Pontífice nostro *N.* ℟. Pascat hæreditátem Dómini in innocéntia cordis sui. *Ps.* 77.

℣. Pro Pastóre nostro *N.* ℟. Dóminus conservet eum, et vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Pro universa Ecclésia. ℟. Memor esto congregatiónis tuæ, Dómine, quam possedisti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Pro Rege nostro *N.* ℟. Dómine, salvum fac regem, et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Pro cuncto pópulo. ℟. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ. *Ps.* 27.

℣. Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem. ℟. Fiat pax in virtúte tua, et abundántia in túrribus tuis. *Ps.* 121.

℣. Orémus pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Pro infirmis, afflictis et captívis. ℟. Líbera, Deus, Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

Deindè dicitur Psalmus De profundis, *qui habetur suprà*, p. 95, *et in fine*, Glória Patri.

[*In Vesperis, ejus loco dicitur Ps.* Miserére, *suprà*, p. 158, *cum* Glória Patri.]

Finito Psalmo, dicitur:

℣. Dómine Deus virtú-

tum, converte nos, ℟. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dominus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Et dicitur Oratio conveniens. Quandò propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

Dicto Benedicámus, *si facienda sit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco. Deindè fiunt*

SUFFRAGIA, seu Commemorationes communes, (in Officio Feriali tantùm) ut sequitur.

De sancta Cruce.

Ant. Peccáta nostra Christus pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mortui, justítiæ vivámus. 1. *Petr.* 2.

℣. Ipse rédimet Israel, ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es: Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

[*Si sequatur Officium parvum B. Mariæ, tunc fit integra conclusio:* Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs Sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deindè inchoatur Officium parvum.]

Si verò non dicitur, fit continuò Suffragium sequens.

De omnibus Sanctis.

Ant. Fulgébunt justi sicut sol in regno patris eórum. *Matt.* 13.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine. ℟. In sécula seculórum laudábunt te. *Ps.* 83.

Orémus.

[*Ubì dicitur Officium parvum, omittuntur verba quæ includuntur duplici parenthesi.*]

ACunctis nos, quæsumus, Dómine, mentis et córporis defende perículis; et intercedéntibus (beátâ et gloriósâ semper Vírgine Dei genitríce Maríâ,) beátis Apóstolis tuis Petro et Paulo, atque beát. *N.* et ómnibus Sanctis, salútem nobis tríbue benignus et pacem: ut destructis adversitátibus et erróribus universis, Ecclésia tua secúrâ tibi sérviat libertáte: Per (eumdem) Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

[*In præcedenti Oratione, nomina Angelorum, Sancti Joannis Baptistæ et S. Joseph, (si nominandi sint) præponuntur Apostolis.*]

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.

Deindè, Pater, *et sic ad alias Horas.*

Antè Primam, Tertiam, Sextam, Nonam et Vesperas, ubì separantur ab Hora præcedenti, ut et antè Laudes cùm Officium Nocturnum immediatè non sequuntur, dicitur secretò, Pater *et* Ave.

AD PRIMAM.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

HYMNUS.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

Nîl lingua, nîl peccet manus;
Nîl mens ináne cógitet:
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dùm fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ùt tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente prósequi.

Superba ne nimìs caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.

¶ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos fóves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia ut in Proprio vel in Communi.*]

[*In Feriali Officio, Psalmi et Antiph. dicuntur secundùm Feriam, ut singulis diebus assignantur.*

In Festis verò, et intrà Octavas, Antiph. semper sumitur de Proprio, vel de Communi, et Psalmi tantùm dicuntur de Feria, nisi aliter notetur.]

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

VIdéte, fratres quómodò cautè ambulétis, non quasi insipientes, sed ut sapientes, redimentes tempus, quóniam dies mali sunt.

℟. *br.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. [*In Feriis*, ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris,] * Miserére nobis. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

[*In Festis, loco* ℣. Qui sedes, *dicitur* ℣. *assignatus in Proprio vel in Communi.*]

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

In Festis simplicibus, et suprà, necnon intrà Octavas, continuò dicitur: Dóminus vobiscum, *vel* Dómine, exaudi, *et Oratio*, Dómine Deus, *infrà*, p. 166.

In Feriis verò adduntur sequentes

PRECES.

Quandò ad Laudes dictæ sunt Preces, hæ dicuntur flexis genibus.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. *Ps.* 87.

℣. Repleátur os meum laude; ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis; ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Ps.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus; ℟. Et Spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua; ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. *Ps.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui; ℟. Et spíritu principáli confirma me. *Ps.* 50.

[*Quandò Preces dicuntur flexis genibus, adduntur sequentes* ℣℣. *antè* Adjutórium.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me. *Ps.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. *Ps.* 58.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et de viris sánguinum salva me. *Ps.* 58.

℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Ps.* 60.

℣. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, et doce me; ℟. Quia tu es Deus salvátor meus. *Ps.* 24.

℣. Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et misericordiárum tuárum quæ à século sunt. *Ps.* 24.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. *Ps.* 102.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis;

℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. *Ps.* 102.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam ; ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus. *Ps.* 102.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum : ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.]

Deindè signando se signo crucis :

℣. Adjutórium nostrum † in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens :

CONfíteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptistæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, [et vobis, fratres :] quia peccávi nimìs cogitatióne, verbo et ópere, [*ad sequentia verba ter percutitur pectus :*] meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, [et vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus dicit :

Misereátur tuî omnípotens Deus ; et, dimissis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius respondet*, Amen.

Deindè Chorus facit Confessionem ; et ubì dictum est vobis, fratres, *et* vos, fratres, *dicit* tibi, pater, *et* te, pater.

[*Mulieres in suis Conventibus, loco* fratres, *et* pater, *dicunt*, soróres, *et* mater.]

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit :

MIsereátur vestrî omnípotens Deus ; et, dimissis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

[*Qui solus recitat, semel dicit*, Confíteor, *omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi, et additâ particulâ* et, *ante voces* ómnibus *et* omnes.

Deindè Misereátur, *semel, ad quod dicit*, nostrî, nostris, nos.]

Deindè signando se signo crucis.

INdulgentiam, † absolutiónem, *et remissiónem* peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Elevans vocem, dicit :

℣. Exaudi nos, Deus, salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine, ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecisti, tuâ nos hódiè salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statìm Hebdomadarius dicit quæ sequuntur.

Si verò non legatur Martyrologium, Officium Capituli incipitur absolutè sic:

℣. Pretiósa in conspectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℟. Amen.

Deindè legitur Necrologium, si legendum sit; et post ejus lectionem, dicitur Suffragium sequens pro Defunctis,

Si verò nullum legendum sit Necrologium, statìm post præcedentem Orationem de Sanctis, fit Suffragium pro Defunctis hoc modo.

SUFFRAGIUM PRO DEFUNCTIS.

Psalm. De profundis, 95, *et in ejus fine*, Réquiem æternam dona eis, Dómine; * et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101,

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABsolve, quæsumus, Dómine, ánimas famulórum famulárumque tuárum ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória inter

Sanctos et Electos tuos resuscitáti respírent: Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos et séculum per ignem. ℟. Amen.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

[*Non legitur Necrologium in Solemnibus et suprà, neque fit Suffragium pro Defunctis iis diebus, nisi post Completorium.... Ubi verò numquàm legitur Necrologium, non fit Suffragium pro Defunctis in Dominicis et diebus à populo feriatis, necnon in Solemnibus et suprà, nisi post Completorium.*

In Feriis et Festis à populo non feriatis dicuntur sequentes

PRECES

AD OPUS MANUUM.

[℣. Deus, in adjutórium meum intende; ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. *Sit* splendor Dómini Dei nostri super nos; ℟. Et ópera mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

DIrígere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódiè corda et córpora nostra, sensus, sermónes et actus nostros, in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum; ut hìc, et in æternum, te auxiliante salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis et regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.]

Hìc deniquè fit lectio Canonis, sic:

Lector, Jube, domne, benedícere, [*Lectrix dicit* domna]. *Solus vel sola recitans dicit absolutè.*

Bened. Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscríbat eas. *Hebr.* 8. ℟. Amen.

Tùm legitur Canon, qui pro singulis diebus habetur suo loco ad calcem; in cujus fine dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Post lectionem, Hebdomadarius dicit signando se signo crucis: Adjutórium nostrum † in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit: Benedícite. *Lector versus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coràm se, per Jesum Christum: cui est glória in sécula seculórum. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Post quamlibet Horam,

si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò : Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen. *Deindè*, Pater noster.

AD TERTIAM.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

HYMNUS.

O Fons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

¶ Qui nos creávit, laus Patri ;
Laus, qui redémit, Fílio ;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia ut in Proprio vel in Communi.*]

[*In Feriali Officio, Psalmi et Antiphona dicuntur secundùm Feriam, ut singulis diebus assignantur.*

In Festis verò et intrà Octavas, Ant. semper sumitur de Proprio vel de Communi ; et Psalmi tantùm dicuntur de Feria, nisi aliter notetur.]

Capit. et ℟. breve sumuntur ubì snmitur Antiph. super Psalmos ; et sic ad Sextam et Nonam.

PRECES.

[*Dicuntur tantùm et quidem flexis genibus quandò ad Laudes dictæ sunt Preces, et similiter ad Sextam et Nonam.*]

KYrie, eléison, Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem ; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos ; ℟. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

HYMNUS.

JAm solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine ;
Sic, Christe, tu mundum novâ
Sol verus accendis face.

Fac plena nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus ;

Fac

Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.
℣ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia ut in Proprio vel in Communi.*]

Ant. Psalmi, Capit. ℟. *br. et Preces, si dicendæ sint, dicuntur ut suprà ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

HYMNUS.

PRono volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam citò.
Festínat ad metam gradu.
O Christe, dùm fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in ampléxu mori.
℣ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia ut in Proprio vel in Communi.*]

Ant. Psalmi, Capit. ℟. *br. et Preces, si dicendæ sint, dicuntur ut suprà ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

Pars Æstiva.

AD VESPERAS.

Preces, si dicendæ sint, habentur suprà ad Laudes, p. 161. *In iis, loco Ps.* De profundis, *dicitur Ps.* Miserére, *p.* 158.

SUFFRAGIA.

In Officio Feriali tantùm.

DE SANCTA CRUCE.

Ant. Mihi absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Galat.* 6.

℣. In Deo salutáre meum, ℟. Et glória mea. *Ps.* 61.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignatus es: Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

[*Si sequantur Vesperæ de B. Maria, tunc fit integra conclusio:* Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen. *Et post* Benedicámus, *dicitur*, Deus, † in adjutórium.]

Si verò non dicitur Officium parvum, fit continuò Suffragium sequens.

DE OMNIBUS SANCTIS.

Ant. Hi sunt antè thronum Dei, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus, et qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc.* 7.

℣. In æternum exultábunt; ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Orémus.

[*Ubi dicitur Officium parvum, omittuntur verba quæ includuntur duplici parenthesi.*]

ACunctis nos, quæsumus, Dómine, mentis et córporis defende perículis; et intercedéntibus (beátâ et gloriósâ semper Vírgine dei genitríce Maríâ,) beátis Apóstolis tuis Petro et Paulo, atque beát. *N.* et ómnibus Sanctis, salútem nobis tríbue benignus et pacem; ut destructis adversitátibus et erróribus universis, Ecclésia tua secúrâ tibi sérviat libertáte: Per (eumdem) Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

[*In præcedenti Oratione nomina Angelorum S. Joann. Bapt. et S. Joseph, (si nominandi sint), præponuntur Apostolis.*]

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Secretò: Fidélium *et* Pater, *si Completorium immediatè non sequatur.*

AD COMPLETORIUM.

Lector: Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna.] *Solus vel sola recitans dicit absolutè Benedictionem.*

Bened. Quicumque hanc régulam secúti fuérint, pax super illos et misericórdia. *Gal.* 6. ℟. Amen.

Tùm fit lectio Novi Testamenti, ut habetur pro singulis diebus ad calcem Breviarii. In fine lectionis, dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Signando pollice pectus Hebdomadarius dicit: ℣. Converte nos, † Deus salutáris noster; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

Hìc facienda est Confessio peccatorum, ut habetur suprà ad Primam, p. 165, *scilicet mediocri voce:* Confíteor, etc. *Completâ Confessione Hebdomadarius elevans vocem, dicit:*

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

[*In Feriali Officio, Psalmi et Antiph. dicuntur secundùm Feriam, ut singulis diebus assignantur.*

In Festis verò et intrà Octavas, Antiph. semper sumitur de Proprio vel de Communi; et Psalmi tantùm dicuntur de Feria, nisi aliter notetur.]

HYMNUS.

GRates, peracto jam die,
Deus, tibi persólvimus;
Pronóque, dùm nox íncipit,
Prostérnimus vultu preces.

Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hostis vúlnera.
Infestus usquè círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ sub alárum tuos
Defende fílios, Pater.
O quandò lucescet tuus
Qui nescit occásum dies!
O quandò sancta se dabit
Quæ nescit hostem pátria!
℣ Qui nos creávit, laus Patri;
Laus qui, redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spirítus.
Amen.

℣ *In Festis et intrà Octavas, Doxologia ut in Proprio vel in Communi.*]

Capitulum. 1. *Petr.* 5.

SObrii estóte, et vigiláte; quia adversárius vester diábolus, tanquàm leo rúgiens, círcuit quærens quem devoret: cui resístite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

In Feriis, Ant. 3. g. Dómine. *In Festis, Ant. ut in Proprio vel in Communi.*

Canticum Simeonis. Luc. 2.

De Salvatoris adventu gratiarum actio.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * antè fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

In Feriis, Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera nostra operátus es nobis. *Is.* 26.

In Testis simplicibus, et suprà, necnon intrà Octavas, Antiphona sumitur de Proprio vel de Communi; et continuò dicitur: Dóminus vobiscum, *vel* Dómine, exaudi, *et Oratio* Vísita, *infrà.*

In Feriis verò adduntur sequentes

PRECES.

Quandò dictæ sunt Preces in Vesperis, hæc dicuntur flexis genibus.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater, *secretò.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Benedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum; ℟. Et laudábi-

lis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum; ℟. Et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3.

℣. Benedictus es in firmamento cœli; ℟. Et laudábilis, et gloriósus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noster: ℟. Benedícat nos Deus. *Ps.* 66.

℣. Exaudi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine; ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm speravímus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsíta, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostram, et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula séculórum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur signando se signo crucis: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, † et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. ℟. Amen.

[*Qui solus recitat, loco* vobis, *dicit* nobis.]

[*Secretò*, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.]

Posteà dicitur

ANTIPHONA DE BEATA.

SAlve, Regína, mater misericórdiæ; vita, dulcédo et spes nostra, salve: ad te clamámus, exúles fílii Evæ, ad te suspirámus, gementes et flentes in hac lacrymárum valle: eia ergò, advocáta nostra, illos tuos misericórdes óculos ad nos convérte; et Jesum benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exílium ostende; ô clemens, ô pia, ô dulcis virgo María.

℣. Vultum tuum deprecabuntur ℟. Omnes dívites plebis. *Ps.* 44.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui gloriósæ vírginis matris Maríæ cor-

pus, et ánimam, ut dignum Fílii tui habitáculum éffici mererétur, Spíritu sancto cooperante, præparasti: da, ut cujus commemoratióne lætámur, ejus piâ intercessióne, ab instántibus malis et à morte perpétua liberémur: Per eumdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Completum Officium, dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

Deindè fit Suffragium pro Defunctis, nisi factum fuerit ad Primam.

Quandò Suffragium pro Defunctis fit post Completorium, omittitur Fidélium ánimæ, *et continuò post* Grátia Dómini nostri, *dicitur Antiphona de B. Maria.*

ABSOLUTIONES
ET BENEDICTIONES,
Dicendæ in Officio Nocturno antè Lectiones.

DOMINICA,
Et in Officiis ix. Lectionum, quæ non sunt de B. M. nec de Sanctis.
IN I. NOCTURNO.
Et pro II. et V. Feriâ.
Absolutio. 2. Mach. 1.

ADapériat Deus cor nostrum in lege sua et in præceptis suis.
℣. Amen.
Sic respondetur ad singulas Absolutiones et Benedictiones.

Benedictiones.

1. Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ. *Ephes.* 1. ℣. Amen.
2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II. NOCTURNO.
Et pro III. et VI. Feriâ.
Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus.

Benedictiones.

4. Pater Dómini nostri Jesu Christi benedícat nos in ómni benedictióne spirituáli. *Ephes.* 1.
5. Sciámus supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3.
6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis, et dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.
Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus det nobis cor ómnibus, ut colámus eum, et faciámus ejus voluntátem corde magno et ánimo volenti.

Benedictiones.

7. Evangélium virtus Dei sit in salútem omni credenti. *Rom.* 1.
8. Occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.
9. Deus spei répleat nos omni gáudio et pace in credendo; ut abundémus in spe et virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evang. cum

Homilia, tunc nona Benedictio erit : Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

Si tria legantur Evangelia, septima Benedictio erit : Evangélium virtus Dei sit in salútem omni credenti. *Rom.* 1.

8. Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

9. Permaneámus in fide fundáti, et immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

Si nona Lectio sit de Sancto, Benedictio erit : Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fíeri. 2. *Thess.* 1.

[*Quando D. Archiepiscopus, vel Episcopus Lectionem lecturus est, postquàm ipse præmisit ex more*, Jube, domne, benedícere, *dignior post ipsum dicit illi :* Ora pro nobis, Pater. *Ipse autem Archiepiscopus, vel Episcopus respondet :* Oro ut cáritas vestra magìs ac magìs abundet in sciéntia et in omni sensu. *Philipp.* 1.

Chorus, ℟. Amen.

Idem observatur, ubì unicus est Presbyter.]

Feria IV. et Sabbato.

Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus det nobis cor ómnibus, ut colámus eum, et faciámus ejus voluntátem corde magno et ánimo volenti. ℟. Amen.

Benedictiones.

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3.

2. Occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrinæ. *Ephes.* 4.

3. Deus spei répleat nos omni gáudio et pace in credendo; ut abundémus in spe et virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit : Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

Eadem dicitur in omni Feria, quandò pro iij. Lectione legendum erit Evangelium cum Homilia.

In Festis Beatæ Mariæ Virginis quæ sunt ix. Lectionum.

Absolutiones et Benedictiones dicuntur in I. et III. Nocturno, ut suprà : in II. verò Nocturno, ut sequitur.

Absolutio. Judith 13.

NObiscum sit Deus, qui in Ancilla sua adimplévit misericórdiam suam, quam promísit dómui Israel.

Benedictiones.

4. Deus, à quo missus est

Angelus Gábriel ad Vírginem Maríam, mittat nobis de cœlis sapiéntiam. *Luc.* 1. *Sap.* 9.

5. Fílius Altíssimi, quem Virgo concépit et péperit, det nobis fílios Dei fíeri. *Luc.* 1. *Joan.* 1.

6. Spíritus sanctus, de quo est, quod in María natum est, sanctíficet nos per ómnia. *Matth.* 1. 1. *Thess.* 5.

Eædem Absolutiones et Benedictiones dicuntur in omni Officio trium Lectionum B. M. V.

In Feriis Adventûs, et à Septuagesima ad Quadragesimam, diebus intrà Octavas Domini, ac B. Mariæ, necnon Anniversarii Dedicationis, si tertia Lectio sit de Sancto, tunc tertia Benedictio erit:

Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fíeri. 2. *Thess.* 1.

In Festis Sanctorum, quæ sunt ix. Lectionum.

Absolutiones et Benedictiones dicuntur in I. et III. Nocturno, ut suprà; in II. autem, ut sequitur.

Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus. ℟. Amen.

Benedictiones.

4. Deus det nobis illumináto óculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Ephes.* 1.

5. Dignos nos fáciat in partem sortis Sanctórum, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1.

6. Aperiántur óculi nostri, ut convertámur à ténebris ad lucem, et accipiámus sortem inter Sanctos. *Act.* 26.

In Festis Sanctorum, quæ sunt trium Lectionum tantùm.

Absolutio dicitur secundùm Feriam; Benedictiones verò ut sequitur.

1. Deus det, etc.
2. Dignos nos, etc.
3. Aperiantur, etc.

} *ut suprà.*

Si pro tertia Lectione legendum sit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit.

Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

PROPRIUM
DE TEMPORE.

PARS ÆSTIVA.

DOMINICA I. POST PENTECOSTEN.
IN FESTO SS. TRINITATIS.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Sabbato.

Ant. 1. D. DIxit Deus ad Móysen : Ego sum qui sum ; hoc nomen mihi est in æternum. *Exod.* 3.

Ant. 2. D. Dóminus Deus noster, Dóminus unus est. *Deut.* 6.

Ant. 3. a. Ipse est Deus deórum, et Dóminus dominántium, Deus magnus et potens. *Deut.* 10.

Ant. 4. E. Solus habet immortalitátem, et lucem inhábitat inaccessíbilem. 1. *Tim.* 6.

Ant. 5. a. Dóminus exercítuum, Deus Israel, magnus consílio, et incomprehensíbilis cogitátu. *Jerem.* 32.

CAPITULUM. *Rom.* 10.

O Altitúdo divitiárum sapiéntiæ et sciéntiæ Dei! quàm incomprehensibília sunt judícia ejus, et investigábiles viæ ejus! ℟. Deo grátias.

℟. Non est símilis tuî, Dómine : magnus es tu, et magnum nomen tuum in fortitúdine : * Quis non timébit te, ô Rex géntium? ℣. Magna et mirabília sunt ópera tua, Dómine Deus omnípotens ; justæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex seculórum : * Quis. Glória. *Repetitur* ℟. Non est. *Usque ad* ℣. *Jerem.* 10. *Ap.* 15.

HYMNUS.

O Quàm verendis indúitur tuum
Numen ténebris! quàm sacra te, Deus,
Calígo vestit! nec tremendæ
Sancta licet penetráre noctis.
Per densa quæ te núbila sépiunt,
Si quandò ruptis fúlgura núbibus
Emissa, Numen vix revélant :
Luce micans nímiâ, latescis.

Humána mens, hìc alta Dei pavens
Miráre: lumen nî præeat fides,
Cæcútis; et tunc disserendo
Decípitur rátio superba.
Hinc qui fidélis, fit puer ex fide,
Et dogma menti súspicit invium:
Persóna triplex, Numen unum;
Hoc rátio stupet, hoc adórat.
Laus summa Patri, qui Génitum dedit;
Qui nos redémit, glória Fílio;
Qui caritátis mittis ignes,
Divus Amor, tibi laus per ævum. Amen.

℣. Magnus Dóminus, et laudábilis nimis; ℟. Et magnitúdinis ejus non est finis. *Ps.* 144.

Ad Magníficat.

Ant. J. duplicanda. Dómini Dei tui cœlum est, et cœlum cœli; terra, et ómnia quæ in ea sunt. Ipsi adhærébis: ipse est laus tua, et Deus tuus. *Deut.* 10.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Commemoratione Sabbati antè Dominicam primam post Pentecosten.

Ant. Vocávit Dóminus Sámuel, et ait Sámuel: lòquere, Dómine, quia audit servus tuus. 1. *Reg.* 3.

℣. Beneplácitum est Dómino in pópulo suo; ℟. Et exaltábit mansuétos in salútem. *Ps.* 149.

Oratio, Deus, in te sperántium. *Infrà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Sabbato. Capitulum, Sóbrii estóte. *Cætera ut infrà post secundas Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum unum, Patrem, Fílium, et Spíritum Sanctum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 28.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

SUblíme Numen, ter potens, ter máximum,
Incomprehensum lucis immensæ jubar,
Simplex et unus, et tribus constans Deus,
Te res creátæ laude jugi cóncinant.
Tu Trinitátis fons inexhaustus, Pater,
Filíque nascens Patris æterno sinu,
Ac sancte manans è duóbus Spíritus,
Nîl vos in una dívidit substántia.
Persóna triplex: una jungit Unitas:
In Patre semper Natus; in Nato Pater;
Uterque sacro semper est in Spíritu;
In Patre semper, inque Nato Spíritus.
Sed nullus horum quémlibet vincit, gradu

Vel major extat, vel
prior poténtiâ:
AEquále regnum, parque majestas trium,
Origo nulli dignius confert bonum.
Rerum creátor, laus tibi,
vivens Pater:
Laus æqua, mundum
qui redémit, Fílio:
Quo nos supernis ignibus succéndimur,
Compar in ævum Flámini sit glória. Amen.

Psalmi de Dominica in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dómine Rex omnípotens, tu fecisti cœlum et terram, et quidquid cœli ámbitu continétur: Dóminus ómnium es. *Esther* 13.

Ant. 7. d. Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, et honórem, et virtútem; quia tu creasti ómnia. *Apoc.* 4.

Ant. 5. a. Ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt ómnia: ipsi glória in sécula. *Rom.* 11.

℣. Verbo Dómini cœli firmáti sunt, ℟. Et Spíritu oris ejus omnis virtus eórum. *Ps.* 32.

Pater, *Absol. et Bened. habentur post Psalterium.*

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 1.

IN princípio creávit Deus cœlum et terram. Terra autem erat inánis et vácua, et ténebræ erant super fáciem abyssi, et Spíritus Dei ferebátur super aquas..... Et ait [Deus]: faciámus hóminem ad imáginem et similitúdinem nostram; et præsit píscibus maris, et volatílibus cœli, et béstiis, universæque terræ, omníque réptili quod movétur in terra. Et creávit Deus hóminem ad imáginem suam; ad imáginem Dei creávit illum. Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

℟. In princípio creávit Deus cœlum et terram; et Spíritus Dei ferebátur super aquas: * Et † Ait Deus: Faciámus hóminem ad imáginem et similitúdinem nostram. ℣. In princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum; et Deus erat Verbum. * Et ait. Glória. † Ait. *Genes.* 1. *Joan.* 1.

Lectio ij. Cap. 18.

APpáruit [Abrahæ] Dóminus in convalle Mambre sedenti in óstio tabernáculi sui in ipso fervóre diéi. Cùmque elevasset óculos, apparuérunt ei tres viri stantes propè eum; quos cùm vidisset, cucurrit in occursum eórum de óstio tabernáculi, et adorávit in terram; et dixit: Dómine, si invéni grátiam in óculis tuis, ne tránseas servum tuum; sed áfferam pauxillùm aquæ, et

laváte pedes vestros, et requiéscite sub árbore. Ponamque buccellam panis, et confortáte cor vestrum, pósteà transíbitis; idcircò enim declinastis ad servum vestrum. Qui dixérunt: Fac ut locútus es.

℟. Appáruit Abrahæ Dóminus: cùmque elevasset óculos, apparuérunt ei tres viri: * Quos cùm vidisset, † Adorávit, et dixit: Dómine, si invéni grátiam in óculis tuis, ne tránseas servum tuum. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spíritus Sanctus; et hi tres unum sunt: * Quos. Glória. † Adorávit. *Genes.* 18. 1. *Joan.* 5.

De Isaía Prophéta.

Lectio iij. Cap. 6.

VIdi Dóminum sedentem super sólium excelsum et elevátum; et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. Séraphim stabant super illud; sex alæ uni, et sex alæ *álteri; duábus velábant* fáciem ejus, et duábus velábant pedes ejus, et duábus volábant. Et clamábant alter ad álterum, et dicébant: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus exercítuum; plena est omnis terra glóriâ ejus. Et commóta sunt superliminária cárdinum à voce clamantis, et domus repléta est fumo.

℟. Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus exercítuum; plena est omnis terra glóriâ ejus. ℣. In circúitu sedis, quátuor animália plena óculis, réquiem non habébant, dicéntia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus omnípotens. * Sanctus. Glória Patri. *Repetitur*, ℟. Séraphim, *usque ad* ℣. *Is.* 6. *Apoc.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Unxit Jesum Deus Spíritu sancto, et virtúte. *Act.* 10.

Ant. 1. a. Quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quóniam Jesus est Fílius Dei? Et Spíritus est qui testificátur quóniam Christus est véritas. 1. *Joan.* 5.

Ant. 2. D. Per Jesum Christum habémus accessum in uno Spíritu ad Patrem. *Ephes.* 2.

℣. In Deo laudábo Verbum; ℟. In Dómino laudábo Sermónem. *Ps.* 55.

Ex libro sancti Fulgéntii Epíscopi, de Fide, ad Petrum.

Lectio iv. Cap. 1.

FIdes, quam sancti Patriarchæ atque Prophétæ antè Incarnatiónem Fílii Dei divínitùs accepérunt, quam étiam sancti Apóstoli ab ipso Dómino in carne pósito audiérunt, et Spíritûs

sancti magistério instructi, non solùm sermóne prædicavérunt, verùm étiam ad instructiónem salubérrimam posterórum, scriptis suis índitam reliquérunt, unum Deum prædicat Trinitátem, id est, Patrem, et Fílium, et Spíritum sanctum. Sed Trínitas vera non esset, si una eademque persóna dicerétur Pater et Fílius et Spíritus sanctus.

℟. Jesu baptizáto, et oránte, descendit Spíritus sanctus corporáli spécie sicut columba in ipsum; et * Vox de cœlo facta est: Tu es Fílius meus dilectus; in te complácui mihi. ℣. Vox Dómini super aquas; Deus majestátis intónuit. * Vox. Glória. * Vox. *Luc.* 3. *Ps.* 28.

Lectio v.

SI enim sicut est Patris et Fílii et Spíritûs sancti una substántia, sic esset una persóna; nihil omninò esset in quo veráciter Trínitas dicerétur. Rursùs Trínitas quidem vera esset, sed unus Deus Trínitas ipsa non esset, si quemádmodùm Pater et Fílius et Spíritus sanctus personárum sunt ab ínvicem proprietáte distincti, sic fuissent naturárum quoque diversitáte discréti. Sed quia in illo uno vero Deo Trinitáte, non solùm quòd unus Deus est, sed étiam quòd Trínitas est, naturáliter verum est; proptéreà ipse verus Deus in persónis Trínitas est, et in una natúra unus est.

℟. Sublevátis óculis in cœlum Jesus, dixit: * Pater, hæc est vita ætérna, ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Jesum Christum. ℣. Nosse te, Deus, consummáta justítia est; et scire justítiam et virtútem tuam, radix est immortalitátis. * Pater. Glória. * Pater. *Joan.* 17. *Sap.* 15.

Lectio vj.

PEr hanc unitátem naturálem totus Pater in Fílio et Spíritu sancto est, et totus Fílius in Patre et Spíritu sancto est, totusque Spíritus sanctus in Patre et Fílio est. Nullus horum extra quémlibet ipsórum est; quia nemo álium aut præcédit ætérnitáte, aut excédit magnitúdine, aut súperat potestáte: quia nec Fílio, nec Spíritu sancto, quantùm ad natúræ divínæ unitátem pértinet, aut antérior aut major Pater est: nec Fílii ætérnitas atque imménsitas, velut antérior aut major, Spíritûs sancti ætérnitátem immensitatemque aut præcédere aut excédere naturáliter potest.

℟. Sanguis Christi qui per Spíritum sanctum semetipsum óbtulit immaculátum Deo, * Emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviendum Deo viventi. ℣. Cùm vénerit quasi flúvius violentus quem Spíritus Dómini cogit, et vénerit Sion Redemptor, * Emundábit. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Sanguis Christi, *usque ad* ℣. *Hebr.* 9. *Is.* 59.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Misit Deus Spíritum Fílii sui in corda vestra clamantem: Abba, Pater. *Galat.* 4.

Ant. 6. F. In Christo unxit nos Deus, et signávit nos, et dedit pignus Spíritûs in córdibus nostris. 2. *Cor.* 1.

Ant. 8. G. Nemo potest dícere, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto. 1. *Cor.* 12.

℣. Unxit te, Deus, Deus tuus óleo lætítiæ, ℟. Præ consórtibus tuis. *Ps.* 44.

Lectio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 28.

IN illo témpore, dixit Jesus Discípulis suis: Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra. Euntes ergò, docéte omnes gentes, baptizantes eos in nómine Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti. Et réliqua.

Homília sancti Leónis Papæ.

Serm. 75. *n.* 4.

CUm ad confitendum Patrem, et Fílium, et Spíritum sanctum, áciem mentis inténdimus; procul ab ánimo formas visibílium rerum, et ætátes temporálium naturárum, procul córpora locórum, et loca córporum repellámus. Discédat à corde, quod spátio exténditur, quod fine conclúditur, et quidquid nec semper ubíque, nec totum est. Cogitátio de deitáte Trinitátis concepta, nihil per distántiam intélligat, nihil per gradus quærat. At si quid dignum de Deo sénserit, nulli hoc ibi áudeat negáre persónæ, tanquàm honorificéntius Patri adscríbat, quod Fílio Spirituíque non tríbuat. Non est piétas Unigénito præferre Genitórem. Fílii contumélia, Patris est injúria: quod uni démitur, utríque detráhitur. Nam cùm illis et sempitérnitas sit commúnis et déitas, nec omnípotens Pater, nec incommutábilis æstimátur, si aut minórem se génuit, aut quem non hábuit, habendo profécit.

℟. Locútus est Jesus úndecim discípulis: Euntes, * Docéte omnes gentes, baptizantes eos in nómine Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti. ℣. Erit

fons patens habitántibus Jerúsalem in ablutiónem peccatóris. * Docéte. Glória. * Docéte. *Matth.* 28. *Zach.* 13.

Lectio viij.

DIcit quidem Dóminus Jesus discípulis suis: Si diligerétis me, gauderétis útiquè quia ad Patrem vado, quia Pater major me est. Sed hoc illæ aures quæ sæpiùs audiérunt: Ego et Pater unum sumus; et, Qui me videt, videt et Patrem: sine deitátis accípiunt differéntia; nec de illa hoc essèntia intélligunt, quam sempiternam cum Patre et ejusdem natúræ novérunt esse firmâ ratióne. Commendátur ergò etiam sanctis Apóstolis in incarnatióne Verbi Dóminici humána provéctio; et qui denunciáto sibi Dómini turbabantur abscessu, ad æterna gáudia honóris sui incitantur augmento. Gaudéte quia vado ad Patrem, quia Pater major me est. Unívi enim vos mihi, et factus sum fílius hóminis, ut vos fílii Dei esse possítis. Undè licèt unus in utróque sim; tamen quo vobis conformor, Patre sum minor: quo autem à Patre non dívidor, étiam meipso sum major. Natúra ítaque quæ minor est Patre, vadit ad Patrem, utibi sit caro, ubi semper est Verbum; et una Eclésiæ cathólicæ fides, quem secundùm humanitátem non diffitétur minórem, secundùm deitátem credat æquálem.

℟. Loquente Petro, cécidit Spíritus sanctus super omnes qui audiébant verbum. * Tunc † Respondit Petrus: Numquid aquam quis prohibére potest, ut non baptizentur hi qui Spíritum sanctum accepérunt? Et jussit eos baptizári in nómine Jesu. ℣. Cùm requievisset in eis Spíritus, prophetavérunt. * Tunc. Glória. † Respondit. *Act.* 10. *Num.* 11.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio ix. Cap. 6.

IN illo témpore, dixit Jesus Discípulis suis: Estóte misericordes, sicut et Pater vester miséricors est. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 83. *de verb. Evang. aliàs* 15. *de verb. Domini.*

DUo sunt ópera misericórdiæ, quæ nos líberant, quæ bréviter ipse Dóminus pósuit in Evangélio: Dimíttite, et dimittétur vobis: Date, et dábitur vobis. Dimíttite, et dimittétur vobis, ad ignoscendum pértinet: Date, et dábitur vobis, ad præstandum benefícium pértinet. Quod ait de ignoscendo, et tu vis tibi ignosci quod peccas,

et habes álium cui tu possis ignóscere. Rursus, quod pértinet ad tribuendum benefícium, petit te mendícus, et tu es Dei mendícus. Omnes enim quandò orámus, mendíci Dei sumus : antè jánuam magni Patris famílias stamus, imò étiam prostérnimur, súpplices ingemíscimus, áliquid volentes accípere ; et ipsum áliquid, ipse Deus est. Quid à te petit mendícus ? panem. Et tu, quid petis à Deo, nisi Christum, qui *dicit : Ego sum panis vivus*, qui de cœlo descendi ? Ignosci vobis vultis ? ignóscite : remíttite, et remittétur vobis. Accípere vultis ? date, et dábitur vobis.

℟. Benedictus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo ; * Sicut elégit nos in ipso antè mundi constitutiónem, ut essémus sancti et immaculáti in conspectu ejus in caritáte. ℣. Recordátus est Dóminus pópuli sui ; pósuit in médio ejus Spíritum sancti sui. * Sicut. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Benedictus, *usque ad* ℣. *Ephes.* 1. *Is.* 63.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus ; ℟. Et métuant eum omnes fines terræ. *Ps.* 66.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. UNus Deus et Pater ómnium, qui est super omnes, et per ómnia, et in ómnibus nobis. *Ephes.* 4.

Ant. 2. D. Deus erat Verbum : in ipso vita erat, et vita erat lux hóminum ; et lux in ténebris lucet. *Joan.* 1.

Ant. 3. *a.* In uno Spíritu omnes nos in unum corpus baptizáti sumus. 1. *Cor.* 12.

Ant. 4. E. Grátia.

CANTICUM. *Eccli.* 43.

Nemo ad Deum laudandum sufficit.

MUlta dicémus, et deficiémus in verbis : * consummátio autem sermónum, ipse est [Dóminus] in ómnibus.

Gloriantes, ad quid valébimus ? * Ipse enim Omnípotens super ómnia ópera sua.

Terríbilis Dóminus, et magnus vehementer, * et mirábilis poténtia ipsíus.

Glorificantes Dóminum quantumcumque potuéritis : * supervalébit enim adhùc, et admirábilis magnificéntia ejus.

Benedicentes Dóminum, exaltáte illum quantùm potestis : * major enim est omni laude.

Exaltantes eum, replémini virtúte ; ne laborétis : * non enim comprehendétis.

Quis vidébit eum, et enarrábit? * et quis magnificábit eum sicut est ab inítio?

Glória Patri.

Ant. Grátia, misericórdia et pax à Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro. 1. *Tim.* 1.

Ant. 5. a. Benedicentes Dóminum, exaltáte illum quantùm potestis; major est enim omni laude. *Eccli* 43.

CAPITULUM. *Apoc.* 7.

BEnedíctio, et cláritas, et sapiéntia, et gratiárum áctio, honor, et virtus, et fortitúdo Deo nostro in sécula seculórum: Amen. ℟. Deo grátias.

HYMNUS.

O Luce quæ tuâ lates,
Beáta semper Tríni-
tas;
Te confitémur, crédi-
mus,
Pióque corde quærimus.
O sancte sanctórum Pa-
ter!
O Nate de Deo Deus!
O caritátis vínculum,
Jungens utrumque Spíri-
tus!
Ut se videt totum Pa-
ter,
Coæva Proles náscitur;
Amorque quo se díligunt,
Et ipse procédit Deus.
Est totus in Nato Pater,
In Patre totus Fílius;
Natóque plenus ac Patre
Inest utrique Spíritus.
Quod Natus est, hoc
Spíritus;
Hoc est uterque quod
Pater:
Tres una summa Véri-
tas,
Tres una summa Cáritas.
Qui nos creávit, laus
Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Quis loquétur poténtias Dómini? ℟. Audítas fáciet omnes laudes ejus? *Ps.* 105.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. *duplicanda.* Benedictum, Dómine, nomen glóriæ tuæ sanctum: et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui dedísti fámulis tuis in confessióne veræ fídei, æternæ Trinitátis glóriam agnóscere, et in poténtia majestátis adoráre Unitátem; quæsumus, ut ejusdem fídei firmitáte, ab ómnibus semper muniámur adversis: Per Dóminum.

Pro Commem. Dominicæ.

Ant. Nolíte condemnáre, et non condemnabímini: eâdem quippè mensúrâ quâ mensi fuéritis, remetiétur vobis. *Luc.* 6.

℣. Manè astábo tibi, Dómine, et vidébo; ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Ps.* 5.

Orémus.

DEus, in te sperántium fortitúdo, adesto propítius invocatiónibus nostris; et quia sine te nihil potest mortális infírmitas, præsta auxílium grátiæ tuæ, ut in exequendis mandátis tuis, et voluntáte tibi et actióne placeámus: Per Dóminum.

AD HORAS.

In fine Hymnor. Doxologia, Qui nos creávit, *ut in Psalterio.*

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Unus Deus.

Dicitur Symb. Quicumq.

In ℟. *br.* ℣. Qui mittis Spíritum * à Patre procedentem. *Joan.* 15.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Deus.

CAPITULUM. *Hebr.* 1.

FIlium Deus constítuit hærédem universórum, per quem fecit et sécula; qui cùm sit splendor glóriæ, et figúra substántiæ ejus, portansque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad déxteram majestátis in excelsis.

℟. *br.* Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu, * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Ego * hódiè génui te. * Allelúia. Glória. Dóminus. *Ps.* 2.

℣. Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum; ℟. Ex útero ante lucíferum génui te. *Ps.* 109.

AD SEXTAM.

Ant. 3. *a.* In uno.

CAPITULUM. *Tit.* 3.

NOn ex opéribus justítiæ quæ fécimus nos, sed secundùm suam misericórdiam salvos nos fecit Deus, per lavácrum regeneratiónis et renovatiónis Spíritûs sancti, quem effúdit in nos abundè per Jesum Christum salvatórem nostrum.

℟. *br.* Spíritus tuus bonus * dedúcet me, * Allelúia, allelúia. Spíritus. ℣. Propter nomen tuum, Dómine, * vivificábisme, * Allelúia. Glória Patri. Spíritus. *Ps.* 142.

℣. Ne projícias me à fácie tua, ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. *Ps.* 50.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Benedicentes.

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

IMplémini Spíritu sancto, loquentes vobismetipsis in psalmis, et hymnis, et cánticis spirituálibus, cantantes et psallentes in córdibus vestris Dómino, grátias agentes semper pro ómnibus in nómine Dómini nostri Jesu Christi, Deo et Patri.

℟. *br.* Exaltáte Dóminum * Deum nostrum, * Allelúia, allelúia. Exaltáte. ℣. Et adoráte in monte sancto ejus, * quóniam sanctus Dóminus, * Allelúia. Glória Patri. Exaltáte. *Ps.* 98.

℣. Tu Dóminus altíssimus super omnem terram: ℟. Nimis exaltátus es super omnes deos. *Ps.* 96.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. E. SCimus quòd nullus est Deus nisi unus: nam et si sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra; nobis tamen unus Deus. 1. *Cor.* 8.

Ant. 4. E. Nobis unus Deus, Pater, ex quo ómnia, et nos in illum. 1. *Cor.* 8.

Ant. 6. c. Unus Dóminus Jesus Christus, per quem ómnia, et nos per ipsum. 1. *Cor.* 8.

Ant. 8. G. Unus Spíritus, unus Dóminus, una fides, unum baptisma. *Ephes.* 4.

Ant. 1. g. Ipse Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi. *Rom.* 8.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 13.

GRátia Dómini nostri Jesu Christi, et cáritas Dei; et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis.

Allelúia, allelúia. ℣. Salus, et glória, et virtus, Deo nostro est; quia vera et justa judícia sunt ejus. Allelúia. *Apoc.* 4.

HYMNUS.

TEr sancte, ter potens
Deus,
Incomprehensa Trínitas;
O lux perennis! própriis
O ter beáta gáudiis!

O vera semper Unitas!
O una semper Véritas!
O sancta semper, quæ bonum
Diffundis omne, Caritas!
Te densa circùm núbila,
Te circùm inaccessum jubar,
Quod intùs árdent Angeli
Circùm trementes cérnere.
Te confitétur in tuo
Et plebs renáta nómine;
Firmâque prælíbat fide
Amor quod ambit præmium.
Da posse quod jubes, Pater;
Da scire, Fili, quod doces;
Fac corde toto, Spíritus,
Nos velle quod probas bonum.
Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos fóves,
Par sit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Benedictum nomen majestátis ejus in æternũ: ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Ad Magníficat.

Ant. 4. E. *duplicanda.* Electis secundùm præsciéntiam Dei Patris in sanctificatiónem Spíritûs, in obediéntiam, et aspersiónem sánguinis Jesu Christi, grátia et pax. 1. *Petr.* 1.

Oratio, Omnípotens, *suprà ad Laudes*, *p.* 185. *Pro Commem. Dominicæ.*

Ant. Non est discípulus

super magistrum; perfectus autem omnis erit, si sit sicut magister ejus. *Luc.* 6.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

Oratio, Deus, in te sperántium., *ut suprà, p.* 186.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominica.

Ant. 7. *d.* Vidéte quòd ego sim solus, et non sit álius præter me: vivo ego in æternum. *Deut.* 32.

Hymnus, Grates, *cum sua Doxologia.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Ego Dóminus; hoc est nomen meum: glóriam meam álteri non dabo. *Is.*

IN FERIIS
PER ANNUM.

Omnia dicuntur ut in Psalterio, præter ea quæ sunt propria unicuique Feriæ. Oratio Dominicæ præcedentis, nisi propria assignetur.

FERIA SECUNDA.

Incipit liber primus Regum.

Lectio. j. Cap. 1.

FUit vir unus de Ramáthaïm-Sophim, de monte Ephraïm, et nomen ejus Elcana, Ephrathæus: et hábuit duas uxóres; nomen uni Anna, et nomen secundæ Phenenna. Fueruntque Phenennæ fílii: Annæ autem non erant líberi. Et ascendébat vir ille de civitáte sua statútis diébus, ut adoráret et sacrificáret Dómino exercítuum in Silo. Erant autem ibi duo fílii Heli, Ophni et Phínées, Sacerdótes Dómini. Venit ergò dies, et immolávit Elcana, deditque Phenennæ uxóri suæ, et cunctis fíliis ejus et filiábus, partes: Annæ autem dedit partem unam tristis, quia Annam diligébat: Dóminus autem conclúserat vulvam ejus. Affligébat quoque eam æmula ejus, et vehementer angébat, in tantùm ut exprobráret quòd Dóminus conclusisset vulvam ejus: sicque faciébat per síngulos annos, cùm, redeunte témpore, ascénderent ad templum Dómini; et sic provocábat eam. Porrò illa flebat, et non capiébat cibum. Dixit ergò ei Elcana vir suus: Anna, cùr fles? et quarè non cómedis? et quamobrem afflígitur cor tuum? numquid non ego mélior tibi sum, quàm decem fílii?

℟. Quis póterit stare in conspectu Dómini Dei sancti hujus? et * Ad quem ascendet à nobis? ℣. Ecce Sponsus venit: exíte óbviam ei. * Ad quem. 1. *Reg.* 6. *Matt.* 25.

Lectio ij.

SUrrexit autem Anna, postquàm coméderat et bíberat in Silo. Et Heli

sacerdóte sedente super sellam antè postes templi Dómini, cùm esset Anna amáro ánimo, orávit ad Dóminum, flens lárgiter, et votum vovit dicens: Dómine exercítuum, si respíciens víderis afflictiónem fámulæ tuæ, et recordátus meî fúeris, nec oblítus ancillæ tuæ, dederisque servæ tuæ sexum virílem; dabo eum Dómino ómnibus diébus vitæ ejus, et novácula non ascendet super caput ejus.... Et factum est post círculum diérum, concépit Anna, et péperit fílium, vocavitque nomen ejus Sámuel; eò quòd à Dómino postulasset eum. Ascendit autem vir ejus Elcana, et omnis domus ejus, ut immoláret Dómino hóstiam solemnem et votum suum; et Anna non ascendit. Dixit enim viro suo: Non vadam, donec ablactétur infans, et ducam eum, ut appáreat ante conspectum Dómini, et máneat ibi júgiter..... Et adduxit eum secum, postquàm ablactáverat, in vítulis tribus et tribus módiis farínæ, et ámphora vini, et adduxit eum ad domum Dómini in Silo. Puer autem erat adhùc infántulus: et immolavérunt vítulum, et obtulérunt púerum Heli.

℣. Si in toto corde vestro revertímini ad Dóminum, auferte deos aliénos de médio vestrî; et * Præparáte corda vestra Dómino, et servíte ei soli, et éruet vos. ℣. Genus cùm simus Dei, non debémus æstimáre auro aut argento aut lápidi Divínum esse símile. * Præparáte. 1. *Reg.* 7. *Act.* 17.

Lectio iij. Cap. 2.

SAmuel ministrábat ante fáciem Dómini, puer, accinctus ephod líneo. Et túnicam parvam faciébat ei mater sua, quam afferébat statútis diébus, ascendens cum viro suo, ut immoláret hóstiam solemnem. Et benedixit Heli Elcanæ et uxóri ejus.... Et magnificátus est puer Sámuel apud Dóminum. Heli autem erat senex valdè, et audívit ómnia quæ faciébant fílii sui universo Israéli; et quómodò dormiébant cum muliéribus quæ observábant ad óstium tabernáculi. Et dixit eis: Quarè fácitis res hujúscemodi, quas ego audio, res péssimas, ab omni pópulo? Nolíte, fílii mei: non enim est bona fama quam ego áudio, ut tránsgredi faciátis pópulum Dómini. Si peccáverit vir in virum, placári ei potest Deus: si autem in Dóminum peccáverit vir, quis orábit pro eo? Et non audiérunt vócem pa-

tris sui, quia vóluit Dóminus occídere eos. Puer autem Sámuel proficiébat atque crescébat, et placébat tàm Dómino quàm homínibus.

℟. Servíte Dómino, et nolíte declináre post vana: * Et non derelínquet Dóminus pópulum suum propter nomen suum magnum; † Quia jurávit Dóminus fácere vos sibi pópulum. ℣. Nolíte dilígere mundum, neque ea quæ in mundo sunt: * Et non. Glória. † Quia. 1. *Reg.* 12. 1. *Joan.* 2.

Oratio Dominicæ I. post Pent. Deus, in te sperántium, *suprà*, *p.* 186.

FERIA TERTIA.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 3.

PUer Sámuel ministrábat Dómino corùm Heli, et sermo Dómini erat pretiósus in diébus illis: non erat vísio manifesta. Factum est ergò in die quadam, Heli jacébat in loco suo, et óculi ejus caligavérant, nec póterat vidére: lucerna Dei antequàm extinguerétur, Sámuel dormiébat in templo Dómini, ubi erat arca Dei. Et vocávit Dóminus Sámuel. Qui respondens, ait: Ecce ego. Et cucurrit ad Heli, et dixit: Ecce ego; vocásti enim me. Qui dixit: Non vocávi; revértere, et dormi. Et ábiit, et dormívit. Et adjécit Dóminus rursùm vocáre Samuélem. Consurgensque Sámuel ábiit ad Heli, et dixit: Ecce ego; quia vocásti me. Qui respondit: Non vocávi te, fili mi; revértere, et dormi. Porrò Sámuel necdùm sciébat Dóminum, neque revelátus fúerat ei sermo Dómini.

℟. Timéte Dóminum, et * Servíte ei in veritáte, et ex toto corde vestro: vidístis enim magnífica quæ in vobis gésserit. ℣. Máxima et pretiósa nobis promissa donávit, ut per hæc efficiámini divínæ consortes natúræ. * Servíte. 1. *Reg.* 12. 2. *Petr.* 1.

Lectio ij.

ET adjécit Dóminus, et vocávit adhùc Samuélem tértiò. Qui consurgens ábiit ad Heli, et ait: Ecce ego; quia vocásti me. Intellexit ergò Heli quia Dóminus vocáret púerum; et ait ad Samuélem: Vade, et dormi; et si dèinceps vocáverit te, dices: Lóquere, Dómine; quia audit *servus tuus.* Abiit ergò Sámuel, et dormívit in loco suo. Et venit Dóminus, et stétit; et vocávit, sicut vocáverat secundò: Sámuel, Sámuel. Et ait Sámuel: Lóquere, Dómine; quia audit servus tuus. Et dixit Dóminus ad Samuélem: Ecce ego fácio verbum in Israel; quod quicumque

audíerit, tínnient ambæ aures ejus. In die illa suscitábo adversùm Heli ómnia quæ locútus sum super domum ejus; incípiam, et complébo. Prædixi enim ei quòd judicatúrus essem domum ejus in æternum, propter iniquitátem, eò quòd nóverat indignè ágere fílios *suos*, et non corripúerit eos. Idcircò jurávi dómui Heli, quòd non expiétur iníquitas domûs ejus victimis et munéribus usque in æternum. Dormívit autem Sámuel usque manè, aperuitque óstia domûs Dómini. Et Sámuel timébat indicáre visiónem Heli.

℟. Numquid vult Dóminus holocausta et víctimas, et non pótiùs ut obediátur voci Dómini? * Mélior est enim obediéntia quàm víctimæ. ℣. Qui permánserit in lege factor óperis, hic beátus in facto suo erit. * Melior. 1. *Reg.* 15. *Jac.* 1.

Lectio iij.

VOcávit ergò Heli Samuélem, et dixit: Sámuel fili mi. Qui respondens, ait: Præstò sum. Et interrogávit eum: Quis est sermo quem locútus est Dóminus ad te? oro te ne celáveris me: hæc fáciat tibi Deus, et hæc addat, si abscónderis à me sermónem ex ómnibus verbis quæ dicta sunt tibi. Indicávit ítaque ei Sámuel universos sermónes, et non abscondit ab eo. Et ille respondit: Dóminus est; quod bonum est in óculis suis fáciat. Crevit autem Sámuel, et Dóminus erat cum eo; et non cécidit ex ómnibus verbis ejus in terram. Et cognóvit universus Israel, à Dan usque Bersábee, quòd fidélis Sámuel Prophéta esset Dómini. Et áddidit Dóminus ut apparéret in Silo, quóniam revelátus fúerat Dóminus Samuéli in Silo, juxta verbum Dómini. Et evénit sermo Samuélis universo Israéli.

℟. Magnificátus es, Dómine Deus; * Quia non est símilis tuî, neque est Deus extrà te in ómnibus quæ audívimus áuribus nostris: † Quæ est autem, ut pópulus tuus Israel, gens in terra? ℟. Quis non timébit te, Dómine, et magnificábit nomen tuum? * Quia. Glória. † Quæ est. 2. *Reg.* 7. *Apoc.* 15.

FERIA QUARTA.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 4.

ET factum est in diébus illis, convenérunt Philísthiim in pugnam: et egressus est Israel óbviam Philísthiim in prælium, et castrametátus est juxtà Lápidem adjutórii. Porrò Philísthiim venérunt in Aphec, et instruxérunt

áciem contrà Israel. Inito autem certámine, terga vertit Israel Philísthæis; et cæsa sunt in illo certámine passim per agros quasi quátuor míllia virórum. Et reversus est pópulus ad castra; dixeruntque majóres natu de Israel: Quarè percussit nos Dóminus hódiè coràm Philísthiim? Afferámus ad nos de Silo Arcam fœderis Dómini; et véniat in médium nostrî, ut salvet nos de manu inimicórum nostrórum. Misit ergò pópulus in Silo, et tulérunt indè Arcam fœderis Dómini exercítuum sedentis super Chérubim; erantque duo fílii Heli cum Arca fœderis Dei, Ophni et Phínees.

℣. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

PUgnavérunt ergò Philísthiim, et cæsus est Israel, et fugit unusquisque in tabernáculum suum: et facta est plaga magna nimìs; et cecidérunt de Israel trigínta míllia péditum. Et Arca Dei capta est: duo quoque fílii Heli mórtui sunt, Ophni et Phínees. Currens autem vir de Bénjamin ex ácie, venit in Silo in die illa, scissâ veste, et conspersus púlvere caput. Cùmque ille venisset, Heli sedébat super sellam contrà viam spectans. Erat enim cor ejus pavens pro Arca Dei. Vir autem ille postquàm ingressus est, nuntiávit urbi; et ululávit omnis cívitas. Et audívit Heli sónitum clamóris, dixitque: Quis est hic sónitus tumultûs hujus? At ille festinávit, et venit, et nuntiávit Heli.

℣. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij.

HEli autem erat nonaginta et octo annórum, et óculi ejus caligáverant, et vidére non póterat. Et dixit ad Heli: Ego sum qui veni de prælio, et ego qui de ácie fugi hódiè. Cui ille ait: Quid actum est, fili mi? Respondens autem ille qui nuntiábat: Fugit, inquit, Israel coràm Philísthiim, et ruína magna facta est in pópulo: ínsuper et duo fílii tui mórtui sunt, Ophni et Phínees; et Arca Dei capta est. Cùmque ille nominasset Arcam Dei, cécidit de sella retrorsùm juxta óstium, et fractis cervícibus mórtuus est. Senex enim erat vir, et grandævus: et ipse judicávit Israel quadraginta annis. Nurús autem ejus, uxor Phínees, prægnans erat, vicínaque pártui: et audíto núntio quòd capta esset Arca Dei, et mórtuus esset socer suus, et vir suus, incurvávit se, et péperit; irrúerant enim in eam dolóres súbiti.

biti. In ipso autem momento mortis ejus, dixérunt ei quæ stabant circà eam : Ne tímeas, quia fílium peperisti.

℟. Servíte Dómino, p. 190.

¶ *Si crastinâ die occurrat Festum Solemne-minus, aut suprà, transfertur in Feriam sextam sequentem, etiamsi sit Festum Annuale alicujus loci proprium : tunc de eo fiet Commemoratio Solemnis in II. Vesperis Festi Corporis Christi.*

Duplex quodcumque intrà Octavam occurrens transfertur post Octavam.

De Festo Semiduplici vel Simplici nulla fit Commem. in ipso die Festi Corporis Christi, neque transferuntur ; sola verò de iis fiet Commem. quocumque die intrà Octavam inciderint.

IN FESTO
CORPORIS CHRISTI.
ANNUALE.

IN I. VESPERIS.
Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. REdémit Dóminus Jacob, et liberávit eum : et vénient, et laudábunt in monte Sion ; et cónfluent ad bona Dómini super frumento et vino. *Jerem.* 41.

Ant. 2. D. Consolábor eos, et lætificábo à dolóre suo : et inebriábo ánimam sacerdótum pinguédine, ait Dóminus. *Jerem.* 31.

Ant. 3. a. Tríticum cómedent, et vinũ bibent in átriis sanctis meis. *Is.* 62.

Ant. 4. E. Erit ánima eórum quasi hortus irríguus ; et ultrà non esúrient : et pópulus meus bonis meis adimplébitur. *Jerem.* 31.

Ant. 5. C. Audíte audientes me, et comédite bonum : et fériam vobiscum pactum sempiternum. *Is.* 55.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.

MEmória mea in generatiónes seculórum. Qui edunt me, adhùc esúrient; et qui bibunt me, adhùc sítient. Qui audit me, non confundétur.

℟. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus : * Escam dedit timéntibus se : † Memor erit in séculum testamenti sui. ℣. Jesus cùm dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. * Escam dedit. Glória Patri. † Memor erit. *Repetitur* ℟. Memóriam, *usque ad* ℣. *Ps.* 110. *Joan.* 13.

HYMNUS.

NAte, qui Deo parenti
Par Deus nunc ássides,
Christe, suprémus Sacerdos,
Atque factus hóstia,
Ipse Judex et Patrónus,
Et Deus, nobis homo.
Te tuis offers sub aris
Incruento fúnere ;
Nostra, vel te gloriósum,
Heu ! cruentant crímina ;
Júdicem te, te Patrónum,
In dies lacéssimus.
Sacra sic-ne tàm nocentes
Ambiunt altária ?
Quam tremiscunt intuendo
Purióres Spíritus,
Sustinébunt inquináti
Núminis præséntiam ?
Morte victâ, qui triumphas,
Cógimus rursùs mori ;
Morte placasti Parentem,
Illa mors nîl próderit ?

Vana sunt an sic amóris
Sempiterna pignora ?
Tolle vela, rumpe nubem,
Ore nudo pródeas,
Temperáto tu benignus
Vis latére Número :
Nî premas, nos fulguranti
Enecáres lúmine.
Nube densâ delitentem,
Da fide te cérnere,
Sole puro puriórem
Ore puro pángere :
Da simul nos immolári
Immolátæ víctimæ.
Laus supréma sit Parenti,
Qui creávit ómnia,
Filióque, qui redémit
Morte nos volens suâ,
Par et illi cujus almo
Recreámur hálitu. Amen.

℣. Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, ℟. Quam abscondisti timéntibus te! *Ps.* 30.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. *duplicanda.* Omnes sitientes, veníte ad aquas; properáte, et comédite : et veníte ad me, et vivet ánima vestra, allelúia. *Is.* 55.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Ferid. Cætera ut infrà post secundas Vesperas.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Panem vitæ Jesum Christum Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 6.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

SAcris solémniis Juncta sint gáudia,
Et ex præcórdiis Sonent præcónia :
Recédant vétera, Nova sint ómnia,
Corda, voces et ópera.
Noctis recólitur Cœna novíssima,
Quâ Christus créditur Agnum et ázyma
Dedisse frátribus, Juxtà legítima
Priscis indulta pátribus.
Post agnum typicum, Expletis épulis,
Corpus Domínicum Datum discípulis,
Sic totum ómnibus, Quod totum síngulis,
Ejus fatémur mánibus.
Dedit fragílibus Córporis férculum;
Dedit et trístibus Sánguinis póculum,
Dicens : Accípite Quod trado vásculum;
Omnes ex eo bíbite.
Sic sacrifícium Istud instítuit,
Cujus offícium Committi vóluit
Solis Presbyteris, Quibus sic cóngruit
Ut sumant, et dent cæteris.
Panis angélicus Fit panis hóminum :
Dat panis cœlicus Figúris términum :
O res mirábilis! Manducat Dóminum
Pauper, servus et húmilis.

Te, trina Déitas, Unaque,
póscimus ;
Sic nos tu vísita Sicut te
cólimus :
Per tuas sémitas Duc
nos quò téndimus,
Ad lucem quam inhábitas. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ps. Conserva me, *p.* 97.

Dominus pars calicis nostri in Christo.

Ant. 1. D. Non congregábo conventícula de sanguínibus : Dóminus pars hæreditátis meæ et cálicis mei.

Ps. Dominus regit me, *p.* 110.

Divina mensa : calix inebrians.

Ant. 2. D. Calix meus inébrians quàm præclárus est !

Ps. Júdica me, Dñe, *p.* 67.

Mundo corde, puris manibus, altare Domini circumdandum.

Ant. 3. a. Circúmdabo altáre tuum, Dómine ; ut áudiam vocem laudis, et enarrem mirabília tua.

℣. Acceptábis, Dñe, sacrifícium justítiæ, ℟. Oblatiónes et holocausta. *Ps.* 50.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 12.

Dixit Dóminus ad Móysen et Aáron in terra AEgypti : Mensis iste, vobis princípium ménsium ; primus erit in ménsibus anni. Loquímini ad universum cœtum filiórum Israel, et dícite eis : Décimâ die mensis hujus tollat unusquisque agnum per famílias et domos suas. Sin autem minor est número ut sufficere possit ad vescendum agnum, assúmet vicínum suum qui junctus est dómui suæ, juxtà número animárum quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula, másculus, annículus : juxtà quem ritum tollétis et hædum. Et servábitis eum usque ad quartam-decímam diem mensis hujus : immolabitque eum universa multitúdo filiórum Israel ad vésperam. Et sument de sánguine ejus, ac ponent super utrumque postem, et in superliminaribus domórum in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illâ assas igni, et ázymos panes cum lactúcis agréstibus.

℟. Immolábit agnum multitúdo filiórum Israel ad vésperam Paschæ, et edent carnes et ázymos panes. * Quicumque comáderit fermentátum, períbit. ℣. Pascha nostrum immolátus est Christus : ítaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis. * Quicumque. Glória. * Quicumque. *Exod.* 12. 1. *Cor.* 5.

Lectio ij. Cap. 16.

Locútus est autem Dóminus ad Móysen, dicens : Audívi murmura-

tiónes filiórum Israel, lóquere ad eos: Vésperè comedétis carnes, et manè saturabímini pánibus; scietisque quòd ego sum Dóminus Deus vester. Factum est ergò véspere, et ascendens coturnix coopéruit castra: manè quoque ros jácuit per circúitum castrórum. Cùmque operuisset superfíciem terræ, appáruit in solitúdine minútum, et quasi pilo tusum, in similitúdinem pruínæ super terram. Quod cùm vidissent fílii Israel, dixérunt ad ínvicem: Manhu? quod significat, Quid est hoc? Ignorábant enim quid esset. Quibus ait Móyses: Iste est panis quem Dóminus dedit vobis ad vescendum.

℟. Appáruit in solitúdine minútum in similitúdinem pruínæ super terram. Quod cùm vidissent fílii Israel, ait eis Móyses: * Iste est panis quem Dóminus dedit vobis ad vescendum. ℣. Non Móyses dedit vobis panem de cœlo; sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum: * Iste est. Glória Patri. * Iste est. *Exod.* 16. *Joan.* 6.

De libro tértio Regum.

Lectio iij. Cap. 19.

VEnit Elías in Bersábee Juda, et dimísit ibi púerum suum, et perrexit in desertum, viam uníus diéi. Cùmque vénisset, et sedéret subter unam juníperum, petívit animæ suæ ut morerétur, et ait: Súfficit mihi, Dómine, tolle ánimam meam; neque enim mélior sum quàm patres mei. Projecitque se, et obdormívit in umbra juníperi: et ecce Angelus Dómini tétigit eum, et dixit illi: Surge, et cómede. Respexit, et ecce ad caput suum subcinerícius panis, et vas aquæ: comédit ergò, et bibit, et rursùm obdormívit. Reversusque est Angelus Dómini secundò, et tétigit eum, dixitque illi: Surge, cómede; grandis enim tibi restat via. Qui cùm surrexisset, comédit et bibit, et ambulávit in fortitúdine cibi illíus quadraginta diébus et quadraginta nóctibus, usque ad montem Dei Horeb.

℟. Respexit Elías, et ecce ad caput suum subcinerícius panis, et vas aquæ: comédit ergò et bibit, et ambulávit usque ad montem Dei, * In fortitúdine cibi illíus. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in æternum, * In fortitúdine. Glória. * In fortitúdine. *Repetitur* ℟. Respexit, *usque ad* ℣. 3. *Reg.* 19. *Joan.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Quemádmodùm, *cum sua divis. p.* 83.

Justus in domo Dei epulans exultabit.

Ant. 5. C. Transíbo in

locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei : in voce exultatiónis et confessiónis sonus epulantis.

Ps. Jùdica me, Deus, *p.* 89.

Deo Duce, ad altare ejus introeundum.

Ant. 7. d. Introíbo ad altáre Dei, ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Ps. Te decet hymnus, *p.* 85.

Fidelibus suis Deus cibum parat.

Ant. 4. *E.* Timébunt qui hábitant términos, à signis tuis : parasti cibum illórum, quóniam ita est præparátio ejus.

℣. Replébimur in bonis domûs tuæ : ℟. Sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte. *Ps.* 64.

Sermo sancti Thomæ Aquinátis.

Opusc. 57. *Lectio iv.*

IMmensa divínæ largitátis benefícia exhíbita pópulo Christiáno, inæstimábilem ei cónferunt dignitátem. Neque enim est aut fuit aliquandò tàm grandis nátio, quæ hábeat deos appropinquantes sibi, sicut adest nobis Deus noster. Unigénitus síquidem Dei Fílius suæ divinitátis volens nos esse partícipes, nostram natúram assumpsit, ut hómines deos fáceret factus homo. Et hoc ínsuper quod de nostro assumpsit, totum nobis cóntulit ad salútem. Corpus namque suum pro nostra reconciliatióne in ara crucis hóstiam óbtulit Deo Patri : sánguinem suum fudit in prétium simul et lavácrum ; ut redempti à miserábili servitúte, à peccátis ómnibus mundarémur. Et ut tanti beneficii jugis in nobis manéret memória, corpus suum in cibum, et sánguinem suum in potum, sub spécie panis et vini sumendum, fidélibus derelíquit.

℟. Dixit Jesus Judæis : Panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. * Litigábant ergò, dicentes ad ínvicem : Quómodò potest hìc nobis carnem suam dare ad manducandum ? ℣. Oblíti sunt benefactórum ejus, et mirabílium ejus quæ ostendit eis. * Litigábant. Glória. * Litigábant. *Joan.* 6. *Ps.* 77.

Lectio v.

OPretiósum et admirandum convívium, salutíferum, et omni suavitáte replétum ! Quid enim hoc convívio pretiósius esse potest, in quo non carnes vitulórum et hircórum, ut olìm in lege, sed nobis Christus sumendus propónitur verus Deus ? Quid hoc Sacramento mirabílius ? In ipso namque panis et vinum in corpus et sánguinem Christi substantiáliter conver-

tuntur. Ideòque Christus Deus et homo perfectus, sub módici panis et vini spécie continétur. Manducátur ítaque à fidélibus, sed mínimè lacerátur: quinimò, diviso Sacramento, sub quálibet divisiónis partícula ínteger persevérat. Accidéntia étiam sine subjecto in eódem existunt; ut fides locum hábeat, dùm invisíbile visibíliter súmitur sub aliéna spécie occultátum; et sensus à deceptióne immúnes reddántur, qui de accidéntibus júdicant sibi notis.

℟. Cœnántibus discípulis, accépit Jesus panem, et * Benedixit, ac fregit, † Deditque eis, et ait: Accípite, et comédite; hoc est corpus meum. ℣. Panem cœli dedit eis, panem Angelórum manducávit homo. * Benedixit. Glória. † Deditque. *Matth.* 26. *Ps.* 77.

Lectio vj.

NUllum étiam Sacramentum est isto salúbrius, quo purgantur peccáta, virtútes augentur, et mens ómnium spiritálium charísmatum abundántiâ impinguátur. Offertur in Ecclésia pro vivis et mórtuis; ut ómnibus prosit, quod est pro salúte ómnium institútum. Suavitátem déniquè hujus Sacramenti nullus dignè exprímere sufficit; per quod spiritális dulcédo in suo fonte gustátur, et recólitur memória illíus, quam in sua passióne Christus monstrávit, excellentíssimæ caritátis. Undè ut árctiùs hujus caritátis imménsitas fidéliumcórdibus infigerétur, in última cœna, quandò, Paschâ cum discípulis celebráto, transitúrus erat de hoc mundo ad Patrem, hoc Sacramentum instítuit, tanquàm passiónis suæ memoriále perenne, figurárum véterum impletívum, miraculórum ab ipso factórum máximum, et de sua contristátis abséntia solátium singuláre.

℟. Accípiens Jesus cálicem, grátias egit, et dedit illis, dicens: * Bíbite ex hoc omnes; hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui † Pro multis effundétur in remissiónem péccatórum. ℣. Hìc est sanguis fœderis, quod pépigit Dóminus vobiscum. * Bíbite. Glória. † Pro. *Repetitur* ℟. Accípiens, *usque ad* ℣. *Matth.* 26. *Exod.* 24.

IN III. NOCTURNO.

Psalm. Exultáte Deo, *p.* 103.

Frumentum cœleste; mel divinum.

Ant. 8. G. Cibávit eos ex ádipe frumenti; et de petra, melle saturávit eos.

Ps. Quàm dilecta, *p.* 109.

Cor et caro in Deum vivum exultant.

Ant. 6. F. Cor meum et caro mea exultavérunt in Deum vivum.

Ps. Cantáte..... omnis terra, *p.* 48.

In atrio sancto suo adorandus Dominus.

Ant. 3. *a.* Afferte Dómino glóriam et honórem: adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

℣. Gustáte et vidéte quóniam suávis est Dóminus: ℟. Beátus vir qui sperat in eo. *Ps.* 33.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo tempore, dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea verè est cibus, et sanguis meus verè est potus. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii Epíscopi.

De Trinit. lib. 8. *n.* 13. *et seq.*

SI verè carnem córporis nostri Christus assumpsit, et verè homo ille qui ex María natus fuit, Christus est, nosque verè sub mystério carnem córporis sui súmimus; (et per hoc unum érimus, quia Pater in eo est, et ille in nobis) quómodò voluntátis únitas asséritur, cùm naturális per Sacramentum propriétas perfectæ Sacramentum sit unitátis? Non est humáno aut séculi sensu in Dei rebus loquendum. Quæ scripta sunt, legámus; et quæ legérimus, intelligámus: et tùm perfectæ fídei offício fungémur. De naturáli enim in nobis Christi veritáte quæ dícimus, nisi ab eo didícimus, stultè atque ímpiè dícimus. Ipse enim ait: Caro mea verè est esca, et sanguis meus verè est potus. Qui edit carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in eo. De veritáte carnis et sánguinis non relictus est ambigendi locus. Nunc enim, et ipsíus Dómini professióne, et fide nostra, verè caro est, et verè sanguis est. Et hæc accepta atque hausta id efficiunt, ut et nos in Christo, et Christus in nobis sit. Annè hoc véritas non est? Contingat planè his verum non esse, qui Christum Jesum verum esse Deum dénegant.

℟. Caro mea verè est cibus, et sanguis meus verè est potus: * Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, in me manet, et ego in illo. ℣. Comédite, amíci, et bíbite; et inebriámini, caríssimi: * Qui. Glória. * Qui. *Joan.* 6. *Cant.* 5.

Lectio viij.

EST ergò in nobis ipse per carnem, et sumus in eo, dùm secum hoc quod nos sumus, in Deo

est. Quàm autem in eo per Sacramentum communicátæ carnis et sánguinis símus, ipse testátur, dicens: Et hic mundus me jam non videt: vos autem me vidébitis, quóniam ego vivo, et vos vivétis; quóniam ego in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis. Si voluntátis tantùm unitátem intélligi vellet, cùr gradum quemdam atque órdinem consummandæ unitátem expósuit; nisi, ut cùm ille in Patre per natúram divinitátis esset, nos contrà in eo per corporálem ejus nativitátem, et ille rursùm in nobis per Sacramentórum inesse mystérium crederétur: ac sic perfecta per Mediatórem únitas docerétur, cùm nobis in se manéntibus ipse manéret in Patre, et in Patre manens manéret in nobis, et ita ad unitátem Patris proficerémus; cùm qui in eo naturáliter secundùm nativitátem inest, nos quoque in eo naturáliter inessémus, ipso in nobis naturáliter permanente.

℣. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: * Et qui mandúcat me, et ipse vivet propter me. ℣. Ecce servi mei cómedent, ecce servi mei bibent: et exultábo et gaudébo in pópulo meo. * Et qui. Glória. * Et qui. *Joan.* 6. *Is.* 65.

Lectio ix.

QUàm autem naturális in nobis hæc únitas sit, ipse ita testátus est: Qui edit carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in eo. Non enim quis in eo erit, nisi in quo ipse fúerit; ejus tantùm in se assumptam habens carnem, qui suam súmpserit. Perfectæ autem hujus unitátis sacramentum supériùs jam docúerat, dicens: Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo per Patrem; et qui manducáverit meam carnem, et ipse vivet per me. Vivit ergò per Patrem: et quo modo per Patrem vivit, eódem modo nos per carnem ejus vívimus. Omnis enim comparátio ad intelligéntiæ formam præsúmitur; ut id de quo ágitur, secundùm propósitum exemplum assequátur. Hæc ergò vitæ nostræ causa est, quòd in nobis carnálibus manentem per carnem Christum habémus, victúris nobis per eum eâ conditióne quâ vivit ille per Patrem. Si ergò nos naturáliter secundùm carnem per eum vívimus, id est, natúram carnis suæ adepti; quómodò non naturáliter secundùm spíritum in se Patrem hábeat, cùm vivat ipse per Patrem?

℣. Unus panis et unum corpus multi sumus, *

Omnes qui de uno pane et de uno cálice participámus. ℣. Parasti in dulcédine tua páuperi, Deus, qui habitáre facis unánimes in domo, * Omnes. Glória. * Omnes. *Repetitur* ℟. Unus panis, *usque ad* ℣. 1. *Cor.* 10. *Ps.* 67.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea: ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps.* 62.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. g. DIxit Jesus: Panis Dei est, qui de cœlo descendit, et dat vitam mundo. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Amen, amen dico vobis: Ego sum panis vivus qui de cœlo descendi. *Joan.* 6.

Ant. 3. g. Nisi manducavéritis carnem Fílii hóminis, et bibéritis ejus sánguinem, non habébitis vitam in vobis. *Joan.* 6.

Ant. 4. d. Qui mandúcat.

CANTICUM. *Prov.* 9.

Prophetia de mystica mensa.

SApiéntia ædificávit sibi domum, * excídit columnas septem.

Immolávit víctimas suas, * míscuit vinum, et propósuit mensam suam.

Misit ancillas suas, ut vocárent ad arcem, * et ad mœnia civitátis.

Si quis est párvulus, véniat ad me; * et insipiéntibus locúta est:

Veníte, comédite panem meum, * et bíbite vinum quod míscui vobis:

Relínquite infántiam, et vívite, * et ambuláte per vias prudéntiæ.

Princípium sapiéntiæ timor Dómini, * et sciéntia sanctórum prudéntia.

Per me enim multiplicabuntur dies tui, * et addentur tibi anni vitæ.

Ant. Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, habet vitam æternam. *Joan.* 6.

Ant. 5. a. Qui mandúcat et bibit indignè, judícium sibi mandúcat et bibit, non dijúdicans corpus Dómini. 1. *Cor.* 11

CAPITULUM. *Malach.* 1.

AB ortu solis usque ad occásum magnum est nomen meum in géntibus, et in omni loco sacrificátur, et offertur nómini meo oblátio munda; quia magnum est nomen meum in géntibus, dicit Dóminus exercítuum.

HYMNUS.

VErbum supernum pródiens,
Nec Patris linquens déxteram,
Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.

In mortem à discípulo
Suis tradendus æmulis,
Priùs in vitæ férculo
Se trádidit discípulis.

Quibus sub bina spécie
Carnem dedit et sánguinem ;
Ut dúplicis substántiæ
Totum cibáret hóminem.
Se nascens dedit sócium ,
Convescens in edúlium :
Se móriens in prétium ,
Se regnans dat in præmium.
O salutáris Hóstia ,
Quæ cœli pandis óstium :
Bella premunt hostília ;
Da robur , fer auxílium.
℣ Qui carne nos pascis tuâ ,
Sit laus tibi , Pastor bone ,
Cum Patre cumque Spíritu ,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Edent páuperes , et laudábunt Dóminum : ℟. Vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21.

Ad Benedictus.

Ant. 1. J. *duplicanda.* Quotiescumquè manducábitis panem hunc , et cálicem bibétis , mortem Dómini annuntiábitis , donec véniat. 1. *Cor.* 11.

Oratio.

DEus , qui nobis sub Sacramento mirábili passiónis tuæ memóriam reliquisti : tríbue , quæsumus , ita nos córporis et sánguinis tui sacra mystéria venerári , ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus : Qui vivis et regnas , etc.

AD HORAS.

In fine Hymn. Doxologia , ℣ Qui carne nos pascis tuâ , *ut suprà ad Laudes ; et dicitur per Octavam , quocumque alio Festo occurrente , etiamsi propriam habeat Doxolog.*

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dixit Jesus.

Non dicitur Symbolum , Quicumque. *Capitulum de Dominica.*

In ℟. *br.* ℣. Qui es panis * de cœlo descendens, *Joan.* 6.

[*Hic* ℣. *dicitur per Octavam , etiam in Festis occurrentibus.*]

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Amen, amen.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 11.

FRátres ; Ego accépi à Dómino quod et trádidi vobis , Quóniam Dóminus Jesus , in qua nocte tradebátur , accépit panem , et grátias agens , fregit , et dixit : Accípite , et manducáte ; hoc est corpus meum quod pro vobis tradétur : hoc fácite in meam commemoratiónem.

℟. *br.* Pane cœli * saturávit eos , * Allelúia , allelúia. Pane. ℣. Dirúpit petram , et fluxérunt aquæ , * Allelúia. Glória Patri. Pane. *Ps.* 104.

℣. Confiteantur Dómino mirabília ejus ; ℟. Quia ánimam inánem satiávit bonis. *Ps.* 106.

AD SEXTAM.

Ant. 3. g. Nisi.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 10.

UT prudéntibus loquor, vos ipsi judicáte quod dico: Calix benedictiónis cui benedícimus, nonnè communicátio sánguinis Christi est? et panis quem frángimus, nonnè participátio córporis Dómini est?

℟. *br.* Parasti, Dómine, * in conspectu meo mensam, * Allelúia, allelúia. Parasti. ℣. Adversùs eos * qui tríbulant me, * Allelúia. Glória Patri. Parasti. *Ps.* 22.

℣. Justi epulentur, et exultent in conspectu Dei, ℟. Et delectentur in lætítia. *Ps.* 67.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Qui mandúcat.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 10.

NOlo vos sócios fíeri dæmoniórum. Non potestis cálicem Dómini bíbere, et cálicem dæmoniórum: non potestis mensæ Dómini partícipes esse, et mensæ dæmoniórum.

℟. *br.* Lavábo inter innocentes * manus meas, * Allelúia, allelúia. Lavábo. ℣. Et circúmdabo * altáre tuum, Dómine, * Allelúia. Glória Patri. Lavábo. *Ps.* 25.

℣. Cum homínibus operántibus iniquitátem: ℟. Non communicábo cum electis eórum. *Ps.* 140

AD II. VESPERAS.

Ps. Dixit Dóminus, *p.* 27.

Æternum Christi Sacerdotium.

Ant. EGo sum panis vi- 1. D. tæ: qui venit ad me, non esúriet; et qui credit in me, non sítiet unquàm. *Joan.* 6.

Ps. Confitébor, *p.* 28.

Escam dedit Dominus timentibus se.

Ant. 3. E. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducavérunt manna in deserto, et mórtui sunt. *Joan.* 6.

Ps. Crédidi, *p.* 113.

Calix salutaris accipiendus: vota Domino reddenda.

Ant. 4. E. Hic est panis de cœlo descendens; ut si quis ex illo manducáverit, non moriátur. *Joan.* 6.

Ps. Beáti omnes, *p.* 155.

Christi et Ecclesiæ filii in circuitu mensæ Domini.

Ant. 5. a. Qui mandúcat hunc panem, vivet in æternum. *Joan.* 6.

Ps. Lauda, Jerúsalem, *p.* 106.

Laudandus Deus, qui Ecclesiam suam adipe frumenti satiat.

Ant. 6. Beátus qui manducábit panem in regno Dei. *Luc.* 14.

CAPITULUM. *Apoc.* 3.

ECce sto ad óstium, et pulso: si quis audíerit vocem meam, et aperúerit mihi jánuam, intrábo ad illum, et cœnabo cum illo, et ipse mecum.

Allelúia, allelúia. ℣. Non est ália nátio tàm grandis, quæ hábeat Deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adést nobis. Allelúia. *Deut.* 4.

HYMNUS.

PAnge, lingua, gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinisque pretiósi,
Quem in mundi prétium,
Fructus ventris generósi,
Rex effúdit géntium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intacta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátûs
Miro clausit órdine.

In suprémæ nocte cœnæ
Recumbens cum frátribus,
Observâtâ lege plenè
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.

Verbum caro panem verum
Verbo carnem éfficit:
Fitque sanguis Christi merum;
Et si sensus déficit,
Ad firmandum cor sincérum
Sola fides súfficit.

Tantum ergò Sacramentum
Venerémur cérnui;
Et *antíquum* documentum
Novo cedat rítui:
Præstet fides supplementum
Sénsuum defectui.

Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedíctio:
Procedenti ab utróque
Compar sit laudátio.

Amen.

℣. Fílii tui sicut novellæ olivárum, ℟. In circúitu mensæ tuæ. *Ps.* 127.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. *duplicanda.* Ego dispóno vobis, sicut dispósuit mihi Pater meus regnum; ut edátis et bibátis super mensam meam in regno meo, allelúia. *Luc.* 22.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 5. *a.* Agnum óffer es ad Vésperam, in odórem suavitátis: sacrifícium est Dómino oblatióne perpétuâ. *Exod.* 29.

HYMNUS.

O Quàm stupendas índuit
Formas amor! Verbum Dei
Jugis sub arâ víctima,
Se præbet in cibum suis.

Divínus hospes, íntimis
Infúsus hæret córdibus:
Hinc facta mortális caro
Divinitátis párticeps.

Jesu, voluptas córdium
Beáta pax amántium,
Qui carne nos pascis die,
In nocte nostra sis quies.

A quo creámur, laus Patri;
Quo páscimur, laus Fílio;

Quo consecrámur, non minor
Laus utriusque Flámini.
Amen.

(*Dicitur per Octavam etiam in Festis occurrentibus.*)

Capitulum de Dominica.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Fecit nos regnum et Sacerdótes Deo et Patri suo: ipsi glória et impérium, allelúia. *Apoc.* 1.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
Corporis Christi.
Semiduplex.

AD NOCT. Invit. et Hymnus, ut in die, p. 195.

Psalmi de Feria, sub tribus Antiphonis quæ sumuntur cum suo Versiculo è tribus Nocturnis Dominicæ sequentis, alternatim secundùm Feriam.

Lectiones et ℣℟. *ut assignantur infrà, in qualibet Feria, omisso ritu annuali. Dicitur* Te Deum.

℣. *Sacerd.* Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea: ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps.* 62.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria, Cant. et quinque Antiph. cum Capit. Hymn. etc. ut in die. p. 202.

Ant. ad Benedictus, *non duplicatur.*

AD HORAS, Psalmi de Feria. Reliqua ut in die, excepto ad Primam Capitulo de Feria, etc.

AD VESPERAS.

Psalmi, Antiphonæ, Capitulum, Hymnus, etc. ut in die, p. 204.

Omittitur Allelúia, *cum versu suo. Ant. ad* Magníficat *non duplicatur.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi, Antiph. Capitulum, etc. p. 205.

FERIA SEXTA.

Tres Ant. et ℣. *è II. Noct. Dominicæ sequentis.*

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 5.

PHilísthiim tulérunt arcam Dei, et asportavérunt eam à Lápide adjutórii in Azótum. Tuleruntque Philísthiim arcam Dei, et intulérunt eam in templum Dagon, et statuérunt eam juxtà Dagon. Cùmque surrexissent dilúculò Azótii álterâ die, ecce Dagon jacébat pronus in terra antè arcam Dómini: et tulérunt Dagon, et restituérunt eum in locum suum. Rursùmque manè die álterâ consurgentes, invenérunt Dagon jacentem super fáciem suam in terra coràm arca Dómini: caput autem Dagon, et duæ palmæ mánuum ejus abscissæ erant super limen: porrò Dagon solus truncus remánserat in loco suo. Propter hanc causam non calcant sacerdótes Dagon, et omnes qui ingrediuntur templum ejus, super limen Dagon in Azóto, us-

que in hodiernum diem. Aggraváta est autem manus Dómini super Azótios, et demolítus est eos: et percussit in secretióri parte nátium Azótum, et fines ejus. Et ebulliérunt villæ et agri in médio regiónis illíus; et nati sunt mures; et facta est confúsio mortis magnæ in civitáte. Videntes autem viri Azótii hujuscémodi plagam, dixérunt: Non máneat arca Dei Israel apud nos; quóniam dura est manus ejus super nos, et super Dagon deum nostrum. Et mittentes congregavérunt omnes sátrapas Philisthinórum ad se, et dixérunt: Quid faciémus de arca Dei Israel? Responderuntque Gethæi: Circumducátur arca Dei Israel. Et circumduxérunt arcam Dei Israel. Illis autem circumducéntibus eam, fiébat manus Dómini per síngulas civitátes interfectiónis magnæ nimis.

℟. Dixit Jesus, *p.* 198.

Ex Epístola sancti Ignátii Epíscopi et Mártyris, ad Smyrnenses.

Lectio ij.

COnsideráte eos qui áliam opiniónem tuentur contra grátiam Jesu Christi, quæ ad nos venit, quómodò contrárii sint sententiæ Dei. De caritáte non est cura ipsis, non de vídua, non de órphano, non de oppresso, non de vincto vel solúto, non de esuriente vel sitiente. Ab Eucharístia et oratióne ábstinent; eò quòd non confiteanturEucharístiam carnem esse Servatóris nostri Jesu Christi, quæ pro peccátis nostris passa est, quam Pater suâ benignitáte suscitávit. Qui ergò contradícunt huic dono Dei, altercantes moriuntur. Utíle autem esset ipsis dilígere, ut et resúrgerent.

℟. Cœnántibus, *p.* 199.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi et Mártyris, adversùs hæreses.

L. 4. C. 17 et 18.

Lectio iij.

CHristus eum qui ex creatúra panis est accépit, et grátias egit, dicens: Hoc est meum corpus. Et cálicem simíliter, qui est ex ea creatúra, quæ est secundùm nos, suum sánguinem confessus est, et novi testamenti novam dócuit oblatiónem; quam Ecclésia ab Apóstolis accípiens, in universo mundo offert Deo, ei qui alimenta nobis præstat. Quómodò autem constábit eis eum panem in quo grátiæ actæ sint, corpus esse Dómini sui, et cálicem sánguinis ejus, si non ipsum fabricatóris mundi Fílium dicant, id est, Verbum ejus? Quómodò autem rursùs dicunt carnem

in corruptiónem devenire, et non percípere vitam, quæ córpore Dómini et sánguine álitur? Ergò aut sententiam mutent, aut abstineant offerendo quæ prædicta sunt. Nostra autem cónsonans est sententia Eucharístiæ, et Eucharístia rursùs confirmat sententiam nostram. Quemádmodùm enim qui est à terra panis, percípiens invocatiónem Dei, jam non communis panis est, sed Eucharístia ex duábus rebus constans, terrénâ et cœlesti; sic et córpora nostra, percipiéntia Eucharístiam, jam non sunt corruptibília, spem resurrectiónis habéntia.

℟. Accípiens, *p.* 199.

SABBATO.

Tres Ant. et ℣. è III. Noct. Dominicæ sequentis.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 6.

FUit arca Dómini in regióne Philisthinórum septem ménsibus. Et vocavérunt Philísthiim sacerdótes et divínos, dicentes: Quid faciémus de arca Dómini? Indicáte nobis quómodò remittámus eam in locum suum. Qui dixérunt: Si remíttitis arcam Dei Israel: nolíte dimíttere eam vácuam: sed quod debétis, réddite ei pro peccáto; et tunc curabímini, et sciétis quarè non recédat manus ejus à vobis. Qui dixérunt: Quid est quod pro delicto réddere debeámus ei? Responderuntque illi: Juxtà número provinciárum Philisthinórum, quinque anos áureos faciétis, et quinque mures áureos; quia plaga una fuit ómnibus vobis, et sátrapis vestris..... Quarè aggravátis corda vestra, sicut aggravávit AEgyptus et Pharao cor suum? Nonnè postquàm percussus est, tunc dimísit eos, et abiérunt? Nunc ergò arrípite et fácite plaustrum novum unum; et duas vaccas fœtas, quibus non est impósitum jugum, júngite in plaustro, et reclúdite vítulos eárum domi. Tollétisque arcam Dómini, et ponétis in plaustro; et vasa áurea quæ exolvístis ei pro delicto, ponétis in capsellam ad latus ejus: et dimíttite eam, ut vadat.

℟. Caro mea, *p.* 200.

Sermo sancti Cyrilli Jerosolymitáni Epíscopi.

Cateches. Mystag. 4. §. 1. 2. 3. edit. Benedict.

Lectio ij.

HAEc sola beáti Pauli institútio abundè sufficiens est, ut certam vobis de divínis mystériis fidem fáciat: quibus digni hábiti, concorpórei et consangues Christi facti estis. Ille enim modò clamábat, quòd in ea nocte quâ tradebátur Dóminus noster Jesus Christus, sumpto

pane, et grátiis actis, fregit et dedit suis Discípulis, dicens: Accípite, manducáte; hoc est corpus meum. Et sumpto cálice, et grátiis actis, dixit: Accípite, bíbite; hic est sanguis meus. Cùm ígitur ipse pronuntiáverit, et díxerit de pane: Hoc est corpus meum; quis audébit deinceps ambígere? Et cùm ipse asseveráverit et díxerit: Hic meus est sanguis; quis unquàm dubitáverit, aiens non esse ejus sánguinem?

℟. Sicut misit me, *p.* 201.

Lectio iij.

AQuam olim in vinum, quod sánguini affíne est, in Cana Galilææ transmutárit: et eum parùm dignum existimábimus cui credámus; cùm vinum in sánguinem transmutárit? Ad núptias corporáles vocátus, stupendum hoc miráculum effécit: et non eum multò magis fíliis thálami nuptiális corpus suum et sánguinem fruenda donasse confitébimur? Quarè cum omni persuasióne tanquàm corpus et sánguinem Christi illa sumámus. Nam in figúra panis datur tibi corpus, et in figúra vini datur tibi sanguis, ut cùm súmpseris corpus et sánguinem Christi, concorpóreus et consanguis ipsi efficiáris. Sic étenim Christíferi effícimur, distribúto in membra nostra córpore ejus et sánguine. Sic juxtà beátum Petrum divínæ fímus consortes natúræ.

℟. Unus panis, *p.* 201.

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiphonæ ut in die, p. 204.

CAPITULUM. 2. *Esd.* 9.

PAnem de cœlo dedisti eis in fame eórum, et aquam de petra eduxisti eis sitiéntibus: et dixisti eis ut egrederentur et possidérent terram, super quam levasti manum tuam ut tráderes eis.

Hymnus, Pange, *ut in II. Vesp. Festi, p.* 205.

℣. AEdificávit Dóminus sanctifícium suum in terra, ℟. Quam fundávit in sécula. *Ps.* 77.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Reduxérunt Philísthiim arcam Dómini, et mansit in Cariathíarim; et requiévit omnis domus Israel post Dóminum. 1. *Reg.* 6 *et* 7.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM
Corporis Christi,
Quæ est II. post Pentec.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. et Hymn. ut in die, p. 195.

Psalmi de Dominica.

Ant. ℣℣. *et Lect. ut infrà;* ℟℟. *ut in die Festi, omisso ritu annuali.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dixit Móyses: Ite tollentes ánimal per

famílias vestras, et immoláte Phase. *Exod.* 12.

Ant. 1. *D.* Patres nostri manducavérunt manna in deserto, sicut scriptum est: Panem de cœlo dedit eis manducáre. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Fontes amári obdulcáti sunt eis ad bibendum, et annónam de cœlo consecúti sunt. *Jud.* 5.

℣. Dívites eguérunt et esuriérunt: ℟. Inquirentes autem Dóminum, non minuentur omni bono. *Ps.* 33.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 6.

FEcérunt Philísthiim hoc modo; et tollentes duas vaccas, quæ lactábant vítulos, junxérunt ad plaustrum, vitulosque eárum conclusérunt domi. Et posuérunt arcam Dei super plaustrum, et capsellam quæ habébat mures áureos et similitúdines anórum. Ibant autem in directum vaccæ per viam quæ ducit Béthsames, et itínere uno gradiebantur, pergentes et mugientes: et non declinábant neque ad déxteram neque ad sinistram; sed et sátrapæ Philísthiim sequebantur usque ad términos Béthsames. Porrò Bethsamítæ metébant tríticum in valle: et elevantes óculos suos, vidérunt arcam, et gavísi sunt cùm vidissent. Et plaustrum venit in agrum Jósue Bethsamítæ, et stetit ibi. Erat autem ibi lapis magnus: et concidérunt ligna plaustri, vaccasque imposuérunt super ea holocaustum Dómino. Levítæ autem deposuérunt arcam Dei, et capsellam quæ erat juxta eam, in qua erant vasa áurea, et posuérunt super lápidem grandem.

℟. Immolábit, *p.* 196.

Lectio ij.

VIri autem Bethsamítæ obtulérunt holocausta, et immolavérunt víctimas in die illa Dómino. Et quinque sátrapæ Philisthinórum vidérunt, et reversi sunt in Accaron in die illa..... Percussit autem de viris Bethsamítibus, eò quòd vidissent arcam Dómini: et percussit de pópulo septuaginta viros, et quinquaginta míllia plebis. Luxitque pópulus, eò quòd Dóminus percussisset plebem plagâ magnâ. Et dixérunt viri Bethsamítæ: Quis póterit stare in conspectu Dómini Dei sancti hujus, et ad quem ascendet à nobis? Miseruntque núntios ad habitatóres Cariathíarim, dicentes: Reduxérunt Philísthiim arcam Dómini; descéndite, et redúcite eam ad vos.

℟. Appáruit, *p.* 197.

Lectio iij. Cap. 7.

VEnérunt ergò viri Cariathíarim, et reduxérunt arcam Dómini, et intulérunt eam in domum Abínadab in Gábaa: Eleá-

zarum autem fílium ejus sanctificavérunt, ut custodíret arcam Dómini. Et factum est, ex qua die mansit arca Dómini in Cariathíarim, multiplicáti sunt dies, (erat quippe jam annus vigésimus;) et requiévit omnis domus Israel post Dóminum. Ait autem Sámuel ad universam domum Israel, dicens: Si in toto corde vestro revertímini ad Dóminum, auferte deos aliénos de médio vestrî, Báalim et Astaroth; et præparáte corda vestra Dómino, et servíte ei soli, et éruet vos de manu Philísthiim. Abstulérunt ergò fílii Israel Báalim et Astaroth, et serviérunt Dómino soli. Dixit autem Sámuel: Congregáte universum Israel in Masphat, ut orem pro vobis Dóminum. Et convenérunt in Masphat: hauseruntque aquam, et effudérunt in conspectu Dómini, et jejunavérunt in die illa, atque dixérunt ibi: Peccávimus Dómino. Judicavitque Sámuel fílios Israel in Masphat.

℟. Respexit, *p.* 197.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Discúbuit Jesus, et duódecim Apóstoli cum eo; et ait illis: Desidério desiderávi hoc Pascha manducáre vobiscum, ántequàm pátiar. *Luc.* 22.

Ant. 7. c. Dico vobis quia ex hoc non manducábo illud, donec impleátur in regno Dei. *Luc.* 22.

Ant. 4. E. Accepto cálice, grátias egit, et dixit: Accípite. Dico enim vobis quòd non bibam de generatióne vitis, donec regnum Dei véniat. *Luc.* 22.

℣. Edúcas panem de terra; ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis. *Ps.* 103.

Ex Apológia sancti Justíni Mártyris, pro Christiánis. *Apol.* 2. *al.* 1. *ad Antoninum pium.*

Lectio iv.

OFfertur ei qui frátribus præest, panis, et póculum aquæ et vini; quibus ille acceptis, laudem et glóriam rerum ómnium Patri per nomen Fílii et Spíritûs sancti offert; et gratiárum actiónem, pro eo quòd nos donis suis hisce dignatus sit, prolixè exéquitur. Atque ubì ille preces et gratiárum actiónem absolvit, pópulus omnis qui adest, faustâ approbatióne acclámat, dicens: Amen. Amen autem Hebráicè significat, Fiat. Præsidens verò postquàm gratiárum actiónem perfécit, et pópulus universus apprecatióne lætâ eam comprobávit, qui apud nos Diáconi vocantur, distríbuunt unicuíque præséntium, ut partícipet eum in quo grátiæ, actæ sunt, panem, vinum et aquam; et ad absentes pérferunt.

℟. Dixit Jesus, *p.* 198.

Lectio v.

PORRÒ alimentum hoc apud nos appellátur Eucharístia : quod nulli álii participáre lícitum est, quàm ei qui veram esse doctrínam nostram credit ; quique lavácro, propter remissiónem peccatórum regeneratiónemque dato, ablútus est, et qui ita vivit, ut Christus trádidit. Neque enim ut usitátum panem et usitátum potum hæc súmimus ; sed quemádmodùm per Verbum Dei homo factus Jesus Christus Salvátor noster, et carnem et sánguinem salútis nostræ causâ, hábuit ; ita étiam, eam in qua per preces verbi ab ipso profecti grátiæ sunt actæ, alimóniam, undè sanguis et caro nostra per mutatiónem aluntur, incarnáti illíus Jesu carnem et sánguinem esse docti sumus. Apóstoli enim in Commentáriis à se scriptis, quæ Evangélia vocantur, ita tradidérunt præcepisse sibi Jesum ; eum, accepto pane, cùm grátias egisset, dixisse : Hoc fácite in memóriam meî ; hoc est corpus meum : et póculo simíliter accepto, cùm grátias egisset, dixisse : Hic est sanguis meus.

℟. Cœnántibus. *p.* 199.

Lectio vj.

IN ómnibus quas offérimus oblatiónibus, benedicendo laudámus factórem ómnium per Fílium ejus Jesum Christum et Spíritum sanctum. Et die qui dícitur Solis, ómnium qui vel in óppidis vel in agris manent, in eumdem locum conventus fit : et commentária Apostolórum, aut scripta Prophetárum, quámdiù fert hora, leguntur. Deindè, lectóre quiescente, Præsidens oratiónem, quâ pópulum ínstruit et ad imitatiónem tàm pulchrárum rerum exhortátur, habet. Tùm consúrgimus omnes, et preces fúndimus : et, ut ánteà díximus, précibus peractis, panis offértur, et vinum et aqua ; et Præpósitus ítidem, quantùm pro viríli sua potest, preces et gratiárum actiónes profundit ; populusque acclámat, dicens : Amen. Et distribútio communicatióque fit eórum in quibus grátiæ sunt actæ, cuíque præsenti ; abséntibus autem per Diáconos míttitur. Quibus cópiæ súppetunt, ii, pro arbítrio quisque suo, contríbuunt : et quod ita collígitur, apud Præpósitum depónitur ; illeque indè opitulátur pupillis, víduis, vinctis, et ádvenis ; et ipse ómnium indigéntium curátor est. Solis autem die conventum ágimus, quòd is primus dies sit in quo Deus, ténebras et matériam cùm vertisset,

mundum effécit ; et Jesus Christus Salvátor noster eo ipso die à mórtuis resurrexit.

℟. Accípiens , *p.* 199.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. *g.* Habémus altáre , de quo édere non habent potestátem qui tabernáculo desérviunt. *Heb.* 13.

Ant. 3. g. Vidéte ne fortè sit in áliquo vestrûm cor malum ; partícipes enim Christi effecti sumus. *Heb.* 3.

Ant. 8. *G.* Quanta putátis meréri supplícia , qui Fílium Dei conculcáverit , et sánguinem testamenti pollútum dúxerit? *Heb.* 10.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam , ℟. Et introíbo ad altáre Dei. *Ps.* 42.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo témpore , dixit Jesus cuídam de simul discumbéntibus cum ipso in domo príncipis Pharisæórum : Homo quidam fecit cœnam magnam , et vocávit multos. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos. in Ps. 118. *Serm.* 18.

JAm mensæ cœlestis honóre suscípior : épulis meis non plúvia undátur, non terræ partus labórat, non árborum fructus. Pótui meo non flúmina quærenda , non fontes : Christus mihi potus ; caro Dei cibus mihi , et Dei sanguis potus est mihi. O! non jam ad satietátem meî annuos expecto proventus ; Christus mihi quotídiè ministrátur. Non verébor , ne qua mihi eum cœli intempéries , aut sterílitas ruris immínuat , si pii cultûs diligéntia persevéret. Non jam coturnícum plúvias mihi opto descéndere , quas antè mirábar , non manna quod antè cibis ómnibus præferébam ; quia qui manna manducavérunt patres , esuriérunt. Meus cibus est , quem si quis manducáverit , non esúriet. Meus cibus est , qui non corpus impínguat , sed confírmat cor hóminis.

℟. Homo quidam fecit cœnam magnam , et misit servum suum horâ cœnæ dícere invitátis ut venírent ; * Quia paráta sunt ómnia. ℣. Veníte , comédite panem meum , et bíbite vinum quod míscui vobis ; * Quia. *Luc.* 14. *Prov.* 9.

Lectio viij.

DEus panem , quem dat ómnibus , dat quotídiè , dat semper. In teipso est ut accípias hunc panem : accéde ad hunc panem , et accípies eum. De hoc pane dictum est : Omnes qui elongant se abs te , períbunt. Si te elongáveris ab eo , períbis : si appro-

pinquáveris ad eum, vives. Hic est panis vitæ: qui ergò vitam mandúcat, mori non potest. Quómodò enim moriétur, cui cibus vita est? Quómodò defíciet, qui habuérit vitálem subtántiam? Accédite ad eum, et satiámini; quia panis est: Accédite ad eum, et potáte; quia, fons est: Accédite ad eum, et illuminámini; quia lux est: Accédite ad eum, et liberámini; quia ubì spíritus Dómini, ibì libértas: Accédite ad eum, et absolvímini; quia remíssio peccatórum est. Quis sit iste, quæritis? Audíte ipsum dicentem: Ego sum panis vitæ: qui venit ad me, non esúriet: et qui credit in me, non sítiet unquàm.

℣. Cœpérunt simul omnes excusáre. * Primus dixit: Villam emi, et necesse hábeo vidére illam. Alter dixit: Juga boum emi, et eo probáre illa. ℣. Non audiérunt, sed abiérunt in voluntátibus et in pravitáte cordis sui mali; factíque sunt retrorsùm. * Primus. *Luc.* 14. *Jerem.* 7.

Lectio ix. libr. 5. *de Sacr. c.* 4.

SI quotidiánus est panis, cùr post annum illum sumis?... Accipe quotídiè, quod quotídiè tibi prosit. Sic vive, ut quotídiè mereáris accípere. Qui non merétur quotídiè accípere, non merétur post annum accípere. Quómodò Job sanctus pro fíliis suis offerébat quotídiè sacrifícium, ne fortè áliquid vel in corde, vel in sermóne peccassent? Ergò tu audis quòd, quotiescumquè offértur sacrifícium, mors Dómini, resurréctio Dómini, elevátio Dómini significétur, et remíssio peccatórum: et panem istum vitæ non quotidiánum assúmis? Qui vulnus habet, medicínam requírit. Vulnus est, quia sub peccáto sumus: medicína est cœleste et venerábile Sacraméntum.

℣. Irátus pater famílias, dixit servo suo: Exi citò in platéas et vicos civitátis; Et † Pauperes, ac débiles, et cæcos, et claudos introdúc hùc. ℣. Si quis est párvulus, véniat ad me; * Et páuperes. Glória Patri. † Páuperes. *Luc.* 14. *Prov.* 9.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea: ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps.* 62.

AD LAUDES.

Psalmi, Antiph. et Canticum ut in die, p. 202.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 11.

QUicumque manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indignè, reus erit cór-

poris et sánguinis Dómini. Probet autem seipsum homo ; et sic de pane illo edat, et de cálice bibat.

Hymnus, Verbum, *p.* 202.

℣. Edent páuperes, et saturabuntur : ℟. Vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21.

Ad Benedictus.

Ant. 1. a. Dómine, factum est ut imperasti ; et adhùc locus est. Et ait dóminus servo : Exi in vias et sepes, et compelle intráre, ut impleátur domus mea. *Luc.* 14.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam pretióso córpore et sánguine tuo mirabíliter réficis, infunde in eam Spíritum vivificántem ; ut cœlestis participatióne mystérii, de te vivens in terris, tecum vívere mereátur in cœlis : Qui vivis.... in unitáte ejusdem Spíritûs sancti Deus.

AD HORAS, omnia ut in die.

Ad Primam, non dicitur Symbolum Quicumque. *Canon ex hac Dominica.*

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiphonæ de Festo, p. 204.

Capitulum. *Apoc.* 22.

BEáti qui lavant stolas suas in sánguine Agni ; ut sit potestas eórum in ligno vitæ, et per portas intrent in civitátem. Fóris canes, et venéfici, et impudíci, et homicídæ, et idólis servientes ; et omnis qui amat et facit mendácium.

Hymnus, Pange, *p.* 205.

℣. Péreant peccatóres à fácie Dei, ℟. Et justi epulentur et exultent. *Ps.* 67.

Ad Magníficat.

Ant. 7. a. Dico vobis quòd nemo virórum illórum qui vocáti sunt, gustábit cœnam meam. *Luc.* 14.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

Tres Antiph. et ℣. è I. Nocturno Dominicæ præcedentis.

De libro primo Regum.

Lectio 1. Cap. 8.

FActum est, cùm senuisset Sámuel, pósuit fílios suos júdices Israel. Fuitque nomen fílii ejus primogéniti, Joël, et nomen secundi, Abía, júdicum in Bersábee. Et non ambulavérunt fílii illíus in viis ejus ; sed declinavérunt post avarítiam, acceperuntque múnera, et pervertérunt judícium. Congregáti ergò universi majóres natu Israel, venérunt ad Samuélem in Rámatha, dixéruntque ei : Ecce tu senuisti, et fílii tui non ámbulant in viis tuis ; constítue nobis regem, ut júdicet nos, sicut et universæ habent natiónes. Displícuit sermo

in óculis Samuélis, eò quòd dixissent: Da nobis regem, ut júdicet nos. Et orávit Sámuel ad Dóminum. Dixit autem Dóminus ad Samuélem: Audi vocem pópuli in ómnibus quæ loquuntur tibi; non enim te abjecérunt, sed me, ne regnem super eos. Juxtà ómnia ópera sua quæ fecéruut à die quâ eduxi eos de AEgypto usque ad diem hanc, sicut dereliquérunt me, et serviérunt diis aliénis, sic fáciunt étiam tibi. Nunc ergò vocem eórum audi: verúmtamen contestáre eos, et prædic eis jus regis qui regnatúrus est super eos. Dixit ítaque Sámuel ómnia verba Dómini ad pópulum qui petíerat à se regem.

℟. Immolábit, *p.* 196.

Sermo sancti Hierónymi Presbyteri.

Epist. 150. *quæ est ad Hedibiam.*

Lectio ij.

DIco vobis: Non bibam ámodò de hoc genímine vitis, usque in diem illum quo bibam illud novum vobiscum in regno Patris mei. Ex hoc loco quidam mille annórum fábulam struunt, in quibus Christum regnatúrum corporáliter esse contendunt, et bibitúrum vinum quod ex illo témpore usque ad consummatiónem mundi non bíberit. Nos autem audiámus panem, quem fregit Dóminus, deditque discípulis suis, esse corpus Dómini salvatóris, ipso dicente ad eos: Accípite et comédite; hoc est corpus meum: et cálicem illum esse, de quo íterùm locútus est: Bíbite ex hoc omnes; hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundétur. Iste est calix de quo in Prophéta légimus: Cálicem salutáris accípiam. Et álibi: Calix tuus inébrians quàm præclárus est! Si ergò panis qui de cœlo descendit, corpus est Dómini; et vinum quod discípulis dedit, sanguis illíus est novi testamenti, qui pro multis effúsus est in remissiónem peccatórum, Judáicas fábulas repellámus. Non enim est regnum Dei cibus et potus, sed justítia, et gáudium, et pax in Spíritu sancto. Nec Móyses dedit nobis panem verum; sed Dóminus Jesus, ipse convíva et convívium, ipse cómedens et qui cométitur.

℟. Appáruit, *p.* 197.

Lectio iij.

ILlíus bíbimus sánguinem, et sine ipso potáre non póssumus, et quotídiè in sacrifíciis ejus de genímine vitis veræ rubéntia musta calcámus, et novum ex his vinum bíbimus de regno Patris, nequáquàm

nequáquàm in vetustáte lítteræ, sed in novitáte spíritûs; cantantes cánticum novum, quod nemo potest cantáre nisi in regno Ecclésiæ, quod regnum Patris est. Hunc panem et Jacob Patriarcha comédere cupiébat, dicens: Si fúerit Dóminus Deus mecum, et déderit mihi panem ad vescendum, et vestimentum ad operiendum. Quotquot enim in Christo baptizámur, Christum indúimus, et panem comédimus Angelórum, et audímus Dóminum prædicantem: Meus cibus est ut fáciam voluntátem ejus qui misit me Patris, ut ímpleam opus ejus. Faciámus ígitur voluntátem ejus qui misit nos Patris, et impleámus opus ejus; et Christus nobiscum bibet in regno Ecclésiæ sánguinem suum.

℟. Respexit Elías, *p.* 197.

FERIA TERTIA.

Tres Ant. et ℣. è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 9.

ERat vir de Bénjamin nómine Cis, fílius Abiel,.... fílii viri Jémini, fortis róbore. Et erat ei fílius vocábulo Saül, electus et bonus; et non erat vir de fíliis Israel mélior íllo. Ab húmero et sursùm eminébat super omnem pópulum. Períerant autem ásinæ Cis patris Saül. Et dixit Cis ad Saül fílium suum: Tolle tecum unum de púeris, et consurgens vade, et quære ásinas. Qui cùm transissent per montem Ephraïm, et per terram Sálisa, et non invenissent, transiérunt étiam per terram Salim, et non erant; sed et per terram Jémini, et mínimè reperérunt. Cùm autem venissent in terram Suph, dixit Saül ad púerum qui erat cum eo: Veni, et revertámur, ne fortè dimíserit pater meus ásinas, et sollícitus sit pro nobis. Qui ait ei: Ecce vir Dei est in civitáte hac, vir nóbilis; omne quod lóquitur, sine ambiguitáte venit: nunc ergò eámus illùc, si fortè índicet nobis de via nostra, propter quam venimus.

℟. Dixit Jesus, *p.* 198

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 82. *aliàs* 83. *in Matth.*

Lectio ij.

CUíque fidéli per hoc mystérium Christus se conjungit; et quos génuit, per se nutrit, neque álii tradit: hocque tibi modo probat se carnem accepisse tuam. Ne ítaque segnes simus tantâ dignáti caritáte et tanto honóre. Non vidétis quanto ímpetu infantes lábia sua mammillæ admóveant? Cum eódem stúdio nos ad hanc

accedámus mensam, et ad mamillam spirituális póculi; imò verò majóre cum stúdio ut lactentes púeri grátiam Spíritûs attrahámus: unusque nobis sit dolor, si hoc spirituáli alimento privémur. Non sunt humánæ virtútis hæc ópera. is qui tunc in illa cœna hæc confécit, et nunc étiam operátur. Nos ministrórum habémus órdinem: qui verò illa sanctíficat et transmútat, ipse est. Nullus ergò Judas adsit, nullus avárus: si quis discípulus non est, recédat: non récipit hæc mensa eos qui tales non sunt. Cum discípulis, inquit, meis fácio Pascha. Nemo inhumánus accédat, nemo crudélis et immiséricors, nemo impúrus. Hæc vobis qui communicátis dico, necnon vobis qui ministrátis. Nam necesse est vos álloqui, ut cum multa diligéntia hæc dona distribuátis. Non parvum vobis supplícium deputátum est, si quem ímprobum vobis notum ad hujus mensæ participatiónem admittátis. Sanguis ejus exquirétur de mánibus vestris. Quamvis dux quíspiam sit, quamvis præfectus, sive is ipse qui diadémate redimítur, si indignè accédat, cóhibe, majórem tu quàm ille potestátem habes. Hæc vestra dignitas est, hæc secúritas, hæc coróna; non ut albâ splendentéque túnicâ indúti circumeátis.

℟. Cœnántibus, *p.* 199.

Homil. 46. *aliàs* 45. *in Joan.*

Lectio iij.

INitiáti dictis obsequantur; ut non solùm per dilectiónem, sed étiam reipsâ, cum illa carne commisceámur: id quod effícitur per cibum quem ille dedit, volens nobis osténdere quanto erga nos férveat amóre. Propterèa se nobis commíscuit, et in unum corpus totum constítuit, ut unum simus, quasi corpus junctum cápiti; nam ardentis amóris hoc est indícium. Hoc subindicans Job, de servis suis dicébat, à quibus sic amabátur, ut ejus cárnibus admiscéri peroptárent ut enim ardentem amórem osténderent, dicébant: Quis det nobis de cárnibus suis, ut saturémur? Ab illa ergò mensa recedámus tanquàm leónes ignem spirantes, diábolo terríbiles, cogitantes quòd sit caput nostrum, et quantam nobis dilectiónem exhibúerit. Attendámus ígitur nobis ipsis, dilecti, cùm tantis fruámur bonis: et cùm turpe quídpiam loqui subit ánimum, vel quandò irâ, vel pravo quópiam affectu nos córripi

cérnimus, nobiscum reputémus quibus digníti simus benefíciis, quem Spíritum accepérimus. Hæc cogitátio nostros temperábit affectus. Quousquè enim rebus præséntibus hærébimus? quousquè non excitábimur? quousquè nullam salútis nostræ curam habébimus? Cogitémus quibusnam nos Deus dignátus sit, grátias agámus, glóriam referámus, non modò per fidem, sed étiam per ópera, ut futúra consequámur bona, grátiâ et benignitáte Dómini nostri Jesu Christi, cui cum Patri gloria, unà cum sancto Spíritu, nunc et semper, et in sécula seculórum. Amen. Tu autem.

℟. Accípiens, *p.* 199.

FERIA QUARTA.

Tres Ant. et ℣. è III. Nocturno Dominicæ præcedentis.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 9.

CUm ascénderent clivum civitátis, invenérunt puellas egredientes ad hauriendam aquam, et dixérunt eis: Nùm hìc est Videns? Quæ respondentes, dixérunt illis: Hìc est: ecce antè te, festína nunc; hódiè enim venit in civitátem, quia sacrifícium est hódiè pópuli in excelso. Ingredientes urbem, statìm inveniétis eum ántequàm ascendat excelsum ad vescendum. Neque enim comestúrus est pópulus, donec ille véniat; quia ipse benedícit héstiæ, et deinceps cómedunt qui vocáti sunt. Nunc ergò conscéndite, quia hódie reperiétis eum. Et ascendérunt in civitátem. Cùmque illi ambulárent in médio urbis, appáruit Sámuel egrédiens óbviam eis, ut ascénderet in excelsum. Dóminus autem reveláverat aurículam Samuélis antè unam diem quàm veníret Saül, dicens: Hâc ipsâ horâ quæ nunc est, cras mittam virum ad te de terra Bénjamin, et unges eum ducem super pópulum meum Israel: et salvábit pópulum meum de manu Philisthinórum, quia respéxi pópulum meum; venit enim clamor eórum ad me. Cùmque aspexisset Sámuel Saülem, Dóminus dixit ei: Ecce vir quem díxeram tibi; iste domináb itur pópulo meo.

℟. Caro mea, *p.* 200. Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Mystériis.

Lectio ij. Cap. 9.

FOrtè dicas: Aliud vídeo; quómodò tu mihi ásseris quòd Christi corpus accípiam? Quantis útimur exemplis, ut probémus, non hoc esse quod natúra formávit, sed quod benedíctio consecrávit,

majoremque vim esse benedictiónis quàm natúræ? quia benedictióne étiam natúra ipsa mutátur. Virgam tenébat Móyses; projécit eam, et facta est serpens. Rursùs prehendit caudam serpentis, et in virgæ natúram revertit. Vides ígitur prophéticâ grátiâ bis mutátam esse natúram et serpentis et virgæ? Sub Elisæo prophéta, uni ex fíliis Prophetárum excussum est ferrum de secúri, et statim mersum est. Rogávit Elisæum, qui amíserat ferrum. Misit Elisæus lignum in aquam, et ferrum natávit. Utiquè et hoc præter natúram factum cognóvimus; grávior est enim ferri spécies, quàm aquárum liquor. Advértimus ígitur majóris esse virtútis grátiam, quàm natúram; et adhùc tamen solíus prophéticæ benedictiónis numerámus grátiam. Quòd si tantùm váluit humána benedíctio, ut natúram convérteret; quid dícimus de ipsa consecratióne divína, ubì verba ipsa Dómini salvatóris operantur? Nam sacramentum illud quod áccipis, Christi sermóne confícitur.

℣. Sicut misit me, *p.* 201.

Lectio iij.

DE totíus mundi opéribus legisti: Quia ipse dixit, et facta sunt: ipse mandávit, et creáta sunt. Sermo ergò Christi qui pótuit ex níhilo fácere quod non erat, non potest ea quæ sunt, in id mutáre quod non erant? Non enim minus est novas rebus dare, quàm mutáre natúras. Sed quid argumentis útimur? Suis utámur exemplis, incarnationisque exemplo astruámus mystérii veritátem. Numquid natúræ usus præcessit, cùm Jesus Dóminus ex María nascerétur? Liquet ígitur quòd præter natúræ órdinem Virgo generávit; et hoc quod confícimus corpus, ex Vírgine est. Quid hìc quæris natúræ órdinem in Christi córpore, cùm præter natúram sit ipse Dóminus Jesus Partus ex Vírgine? Vera útiquè caro Christi, quæ crucifixa est, quæ sepulta est: verè ergò carnis illíus sacramentum est. Ipse clamat Dóminus Jesus, Hoc est corpus meum. Antè consecratiónem verbórum cœléstium, ália spécies nominátur; post consecratiónem, corpus Christi significátur. Ipse dicit sánguinem suum. Antè consecratiónem, áliud dícitur; post consecratiónem, sanguis nuncupátur. Et tu dicis, Amen; hoc est, Verum est. Quod os lóquitur, mens interna fateátur: quod

sermo sonat, affectus sentiat.

℟. Unus panis, *p.* 201.

¶ *Si Festum S. Joan. Baptistæ, SS. Apost. Petri et Pauli, vel aliud Festum Solemne, aut Annual. inciderit in Fer. quintam sequent. Officium Sacerd. Dom. nostri Jesu Christi anticipabitur in Feriam quartam, et de eo fiet commemoratio in primis Vesperis illorum Festorum; de die verò octava Corp. Christi fiet Commem. in Laud. et secundis Vesp. illorum Festor. per Ant. ℣℣. et orationem de die Festo Corporis Christi.*

FERIA QUINTA.

OCTAVA

CORPORIS CHRITI,

et Festum

SACERDOTII

D. N. JESU CHRISTI.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 3. g. DIxit Dóminus ad Móysen: Applica ad te Aáron fratrem tuum cum fíliis suis, de médio filiórum Israel, ut Sacerdótio fungantur mihi. *Exod.* 28.

Ant. 2. D. Cunctórum consecrábis manus, sanctificabisque illos, ut Sacerdótio fungantur mihi. *Exod.* 28.

Ant. 3. a. Oleum unctiónis fundes super caput Aáron; atque hoc ritu consecrábitur. *Exod.* 29.

Ant. 6. F. Fílios Aáron applicábis, et índues túnicis líneis, cingesque bálteo. *Exod.* 29.

Ant. 5. a. Státues Levítas in conspectu Aáron et filiórum ejus, et consecrábis oblátos Dómino. *Num.* 8.

CAPITULUM. *Levit.* 21.

SAncti erunt Deo suo, et non pólluent nomen ejus: incensum enim Dñi, et panes Dei sui ófferunt; et ídeò Sancti erunt.

℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es Sarcérdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech. ℣. Alii quidem sine jurejurando Sacerdótes facti sunt; hic autem cum jurejurando, per eum, qui dixit ad illum: * Tu es. Glória. * Tu es. *Ps.* 109. *Hebr.* 7.

HYMNUS.

CEssant figúræ: non licet ímpares
Impar Sacerdos ámpliùs hóstias:
Jam Póntifex fit Numen ipsum;
Seque sibi Deus Agnus offert.
Vitam cruentus qui semel óbtulit;
Se non cruentum júgiter ímmolat;
Mactátus aris, et renascens
Perpétuò, moriendo vivit.
Ad grande munus nos Deus érigit;

Quos ungit intùs sacrí-
ficos sibi :
Pondus cadúci sustiné-
mus
Angélicis húmeris tre-
mendum.
O quàm stupendæ , quas
ágimus vices !
Quem prona cœli cúria
súspicit ,
Sacras ad aras impe-
rantes
Nos dócilis Deus ipse
sentit.
Christum Sacerdos , cœli-
tùs évocas
Per te creátur , qui
creat ómnia :
Immótus orbem qui
gubernat ,
Se tibi dat fácilem mo-
véri.
Non impotenti , críminis
árbiter ,
Verbo resolvis férrea
vincula :
Quas fers magistrâ vo-
ce , Numen
Ecce sibi putat esse
leges.
Laus summa Patri , súm-
maque Fílio ;
Sit sancte compar laus
tibi , Spíritus ,
Quo Christus aris per
ministros
Hóstia stat simul et
Sacerdos. Amen.

℣. Si voluisses sacrifícium , Dómine , dedissem útiquè , ℟. Holocaustis non delectáberis. *Ps.* 50.

Ad Magníficat.

Ant. J. Placébit Dómino sacrifícium Juda et Jerúsalem , sicut dies séculi , et sicut anni antíqui. *Mal.* 3.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi , Capit. etc. ut suprà , p. 205 , *exceptâ Doxologiâ quæ habetur infrà ad Horas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium. Pontíficem magnum , Jesum Fílium Dei , * Veníte , adorémus. *Hebr.* 4.

Ps. 94. Veníte , *p.* 2.

HYMNUS.

NOn qualis olim vértice légifer
Fumante sedit , cùm tímidos mori
Nigrantis è nimbo procellæ
Jussa tonans pópulos docéret :
Adeste , gentes : fulmíneum jubar
Velante signo próvidus ócculit :
Veníte ; nunc sacros amóris
Totus amor jaculátur ignes.
An ulla quondàm tàm fácili Deo
Potíta gens est ? dícite sécula ;
Quâ sole mundus claret orto ,
Quâque tepet fugiente , dicat.
O gente quâvis nátio grándior ,
Carumque cœlo , Christíadæ , genus ,

Illámne, quâ nos Christus arsit,
Usquè ádeò caluisse flammam!
Devóta Patri Fílius hóstia
Mox offerendus, se priùs óbtulit;
Et, quâ litáret funerátus,
Nos dócuit reparáre vitam.
Aris renascens nómine dúplici
Verus Sacerdos, véraque Víctima
Oblátus offert, et cruórem
Ipse suum sine cæde fundit.
Laus summa Patri, súmmaque Fílio
Qui se Sacerdos, ímmolat Hóstiam;
Quo sacra flammis ardet ara,
Spíritus, et tibi laus in ævum. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. a. Melchísedech, Rex Salem, Sacerdos Dei summi, obviávit Abrahæ regresso à cæde regum, et benedixit ei. *Hebr.* 7.

Ant. 2. D. Neque inítium diérum, neque finem vitæ habens, assimilátus autem Fílio Dei, manet Sacerdos in perpétuum. *Hebr.* 7.

Ant. 4. E. Décimas sumpsit ab Abraham, et hunc qui habébat repromissiónes, benedíxit. *Hebr.* 7.

℣. Memor fuit Dóminus verbi sancti sui, ℟. Quod hábuit ad Abraham púerum suum. *Ps.* 104.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 9.

ACcessit Saül ad Samuélem in médio portæ, et ait: Indica, oro, mihi, ubi est domus Vidéntis. Et respondit Sámuel Saüli, dicens: Ego sum Videns. Ascende antè me in excelsum, ut comedátis mecum hódiè, et dimittam te manè: et ómnia quæ sunt in corde tuo, indicábo tibi: et de ásinis quas nudiustértius perdidisti, ne sollícitus sis, quia inventæ sunt. Et cujus erunt óptima quæque Israel? nonnè tibi, et omni dómui patris tui? Respondens autem Saül, ait: Numquid non fílius Jémini ego sum, de mínima tribu Israel, et cognátio mea novíssima inter omnes famílias de tribu Bénjamin? Quarè ergò locútus es mihi sermónem istum? Assumens ítaque Sámuel Saülem et púerum ejus, introduxit eos in triclínium, et dedit eis locum in cápite eórum qui fúerant invitáti.

℟. Melchísedech, Rex Salem, * Próferens panem et vinum, (erat enim Sacerdos Dei altíssimi,) benedíxit Abrahæ. ℣. Sine ulla contradictióne, quod minus est, à melióre

benedícitur. * Próferens. *Gen.* 14. *Hebr.* 7.

Lectio ij. Cap. 9 et 10.

ET comédit Saül cum Samuéle in die illa. Et descendérunt de excelso in óppidum, et locútus est cum Saüle in solário; stravitque Saül in solário, et dormívit. Cùmque manè surrexissent, et jam elucésceret, vocávit Sámuel Saülem in solário, dicens: Surge, et dimittam te. Et surrexit Saül; egressíque sunt ambo, ipse vidélicet, et Sámuel. Cùmque descénderent in extréma parte civitátis, Sámuel dixit ad Saül: Dic púero ut antecédat nos, et tránseat: tu autem subsiste paulísper, ut índicem tibi verbum Dómini. Tulit autem Sámuel lentículam ólei, et effúdit super caput ejus, et deosculátus est eum, et ait: Ecce unxit te Dóminus super hæreditátem suam in príncipem, et liberábis pópulum suum de mánibus inimicórum ejus, qui in circúitu ejus sunt.

℣. Purgábit Fílios Levi, et * Colábit eos quasi aurum et quasi argentum, et erunt Dómino offerentes sacrifícia in justítia. ℣. In quo hæc dicuntur, de ália tribu est, de qua nullus altári præstò fuit: * Colábit. *Mal.* 3. *Hebr.* 7.

Lectio iij.

ET convocávit Sámuel pópulum ad Dóminum in Maspha; et ait ad fílios Israel: Hæc dicit Dóminus Deus Israel: Ego edúxi Israel de AEgypto, et érui vos de manu AEgyptiórum, et de manu ómnium regum qui affligébant vos. Vos autem hódiè projecístis Deum vestrum, qui solus salvávit vos de universis malis et tribulatiónibus vestris; et dixístis: Nequáquàm; sed regem constítue super nos. Nunc ergò state coràm Dómino per tribus vestras, et per famílias. Et applícuit Sámuel omnes tribus Israel, et cécidit sors tribûs Bénjamin. Et applícuit tribum Bénjamin et cognatiónes ejus, et cécidit cognátio Metri, et pervénit usque ad Saül fílium Cis. Quæsiérunt ergò eum, et non est inventus. Et consuléruntpost hæc Dóminum, utrumnam ventúrus esset illùc. Respondítque Dóminus: Ecce abscónditus est domi. Cucurrérunt ítaque, et tulérunt eum indè; stetítque in médio pópuli, et áltior fuit universo pópulo ab húmero et sursùm. Et ait Sámuel ad omnem pópulum: Certè vidétis quem elégit Dóminus, quóniam non sit símilis illi in omni pópulo. Et clamávit omnis pópulus, et ait: Vivat Rex.

℟. Ipse portábit glóriam, et sedébit, et * Dominábitur super sólio suo; et erit Sacerdos super sólio suo. ℣. Contestátur, quóniam, tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech. * Dominábitur. Glória. * Dominábitur. *Zach.* 6. *Hebr.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Melióris testamenti sponsor factus est Jesus. *Hebr.* 7.

Ant. 7. *d.* Alii quidem plures facti sunt Sacerdótes, idcircò quòd morte prohiberentur permanére. *Hebr.* 7.

Ant. 1. D. Hic, eò quòd máneat in æternum, sempiternum habet Sacerdótium. *Hebr.* 7.

℣. Holocaustum et pro peccáto non postulasti: ℟. Tunc dixi, Ecce vénio. *Ps.* 39.

Sermo Sancti Augustíni Epíscopi.

Libr. 1. *contra Advers. leg. et Proph. c.* 20.

Lectio iv.

CHristus ímmolat Deo sacrifícium laudis, non secundùm órdinem Aáron, sed secundùm órdinem Melchísedech. Quod in eo Psalmo pósitum est, quem Dóminus Jesus in Evangélio de se conscriptum esse testátur... Ibi quippè et hoc dictum est: Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech. Novérunt qui legunt, quid protúlerit Melchísedech, quandò benedíxit Abraham; et si jam sunt partícipes ejus, vident tale sacrifícium nunc offerri Deo toto orbe terrárum. Dei autem jurátio, incredulórum est increpátio. Et quòd Deum non pœnitébit, significátio est, quia hoc Sacerdótium non mutábit. Mutávit quippè Sacerdótium secundùm órdinem Aáron. Undè álius Prophéta dicit ad eum qui carnáliter est Israel: Non est mihi voluntas in vobis, dicit Dóminus omnípotens, et hóstiam non accípiam de mánibus vestris.

℟. Holocausta tua, (Israel) in conspectu meo sunt semper. * Non accípiam de domo tua vítulos, neque de grégibus tuis hircos. ℣. Si illud priùs culpâ vacasset, non útiquè secundi locus inquirerétur; vitúperans enim eos dicit: * Non. *Ps.* 49. *Hebr.* 8.

Ex enarr. 1. *in Ps.* 33. *n.* 5.

Lectio v.

ERat, ut nostis, sacrifícium Judæórum ánteà secundùm órdinem Aáron in víctimis pécorum, et hoc in mystério. Nondùm erat sacrifícium córporis et sánguinis Dómini, quod fidéles nôrunt, et qui Evangélium legé-

runt ; quod sacrifícium nunc diffúsum est toto orbe terrárum. Propónite ergò vobis antè óculos duo sacrifícia, et illud secundùm órdinem Aáron, et hoc secundùm órdinem Melchísedech. Scriptum est enim : Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

℟. Póntifex, cùm mactáverit hircum pro peccáto pópuli, ínferet sánguinem ejus intra velum, sicut præceptum est de sánguine vítuli; * Ut aspergat è regióne oráculi, et éxpiet sanctuárium. ℣. Christus, per próprium sánguinem introívit semel in sancta; * Ut. *Levit.* 16. *Hebr.* 9.

Lectio vj. *n.* 5 *et* 6.

DE quo dícitur : Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech ? De Dómino nostro Jesu Christo. Quis erat Melchísedech ? Rex Salem : et tantus erat à quo benedicerétur Abraham. Prótulit panem et vinum, et benedíxit Abrahæ, et dedit ei décimas Abraham. Vidéte quid prótulit, et quem benedíxit. Et dictum est pósteà : Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech. David hoc in spíritu dixit longè post Abraham : tempóribus autem Abrahæ fuit Melchísedech. De quo álio dicit, tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech, nisi de illo cujus nostis sacrifícium ? Sublátum est ergò sacrifícium Aáron, et cœpit esse sacrifícium secundùm órdinem Melchísedech. Dóminus noster Jesus Christus in córpore et sánguine suo vóluit esse salútem nostram.

℟. Ab ortu solis usque ad occásum, magnum est nomen meum in Géntibus ; et * In omni loco sacrificátur et offertur nómini meo oblátio munda. ℣. Transláto Sacerdótio, necesse est ut et legis translátio fiat. * In. Glória. * In. *Mal.* 1. *Hebr.* 7.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Jesus mélius sortítus est ministérium, quantò melióris testamenti Mediátor est. *Hebr.* 8.

Ant. 3. *a.* Non habet necessitátem quotídiè, quemádmodùm Sacerdótes, priùs pro suis delictis hostias offerre. *Hebr.* 7.

Ant. 5. a. Lex hómines constítuit Sacerdótes infirmitátem habentes ; sermo autem jurisjurandi, qui post legem est, Fílium in æternum perfectum. *Hebr.* 7.

℣. Congregáte illi sanctos ejus, ℟. Qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia. *Ps.* 49.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 22.

IN illo témpore, venit dies azymórum in qua necesse erat occídi Pascha; et misit Jesus Petrum et Joannem dicens: Euntes paráte nobis Pascha, ut manducémus. Et réliqua.

Homília sancti Cypriáni Epíscopi et Mártyris.

Epist. 63. *ad Cæcilium de sacro Domini calice.*

IN Sacerdóte Melchísedech sacrifícii Domínici sacramentum præfigurátum vidémus, secundùm quòd Scriptúra divína testátur, et dicit: Et Melchísedech rex Salem prótulit panem et vinum. Fuit autem Sacerdos Dei summi, et benedíxit Abraham. Quòd autem Melchísedech typum Christi portáret, declárat in Psalmis Spíritus sanctus, ex persóna Patris ad Fílium dicens: Antè lucíferum génui te; tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech. Qui ordo útiquè hic est de sacrifício illo véniens; et indè descendens, quòd Melchísedech Sacerdos Dei summi fuit, quòd panem et vinum óbtulit, quòd Abraham benedíxit. Nam quis magìs Sacerdos Dei summi, quàm Dóminus noster Jesus Christus, qui sacrifícium Deo Patri óbtulit hoc idem quod Melchísedech obtúlerat, id est, panem et vinum, suum scílicet corpus et sánguinem?

℟. Accépit Jesus panem, et grátias agens, fregit et dixit: * Accípite et manducáte; hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem. ℣. Panem cœli dedit eis: panem Angelórum manducávit homo. * Accípite. 1. *Cor.* 11. *Ps.* 77.

Lectio viij.

UT ergò in Génesi per Melchísedech Sacerdótem benedíctio circà Abraham posset ritè celebrári, præcédit antè imágo sacrifícii Christi in pane et vino scílicèt constituta. Quam rem perfíciens et adimplens Dóminus, panem et cálicem mixtum óbtulit; et qui est plenitúdo veritátis, veritátem præfigurátæ imáginis adimplévit. Sed et per Salomónem Spíritus sanctus typum Domínici sacrifícii antè præmonstrans immolátæ hóstiæ, et panis et vini, sed et altáris et Apostolórum, fáciens mentiónem: Sapiéntia, inquit, ædificávit sibi domum, et súbdidit columnas septem; mactávit suas hóstias, míscuit in cratére vinum suum, et parávit mensam suam, et misit servos suos, cónvocans

cum excelsâ prædicatióne ad cratérem, dicens: Qui est insípiens, declínet ad me: Veníte, édite de meis pánibus, et bíbite vínum quod míscui vobis. Vinum mixtum declárat, id est, cálicem Dómini aquâ et vino mixtum prophéticâ voce prænúntiat; ut appáreat in passióne domínica id esse gestum quod fúerat antè prædictum.

℟. Cálicem accépit Jesus, postquàm cœnávit, dicens: * Hic calix novum testamentum est in meo sánguine; hoc fácite, quotiescumquè bibétis, in meam commemoratiónem. ℣. Hic est sanguis fœderis quod pépigit Dóminus vobiscum. * Hic calix. 1. *Cor.* 11. *Exod.* 24.

Lectio ix.

Si Jesus Christus Dóminus et Deus noster ipse est summus Sacerdos Dei Patris; et sacrifícium Patri seipsum primus óbtulit, et hoc fieri in suî commemoratiónem præcépit; útiquè ille Sacerdos vice Christi verè fúngitur, qui id quod Christus fecit, imitátur; et sacrifícium verum et plenum tunc offert in Ecclésia Deo Patri, si sic incípiat offerre secundùm quod ipsum Christum vídeat obtulisse. Nam si Sacerdótes Dei et Christi sumus, non invénio quem magis sequi, quàm Deum et Christum debeámus; quandò ipse in Evangélio máximè dicat: Ego sum lumen mundi: qui me secútus fúerit, non ambulábit in ténebris, sed habébit lumen vitæ. Ne ergò in ténebris ambulémus, Christum sequi et præcepta ejus observáre debémus; ut cùm in claritáte sua et majestáte cœlesti veníre cœperit, invéniat nos tenére quod mónuit, observáre quod dócuit, et fácere quod fecit.

℟. Quotiescumquè manducábitis panem hunc et cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis donec véniat. * Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat, et de cálice bibat. ℣. Cùm díxerint vobis: Quæ est ista relígio? dicétis: Víctima tránsitûs Dómini est. * Probet. Glória. * Probet. 1. *Cor.* 11. *Exod.* 12.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Acceptábis, Dómine, sacrifícium justítiæ, ℟. Oblatiónes et holocausta. *Ps.* 50.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. TAlis decébat ut nobis esset Póntifex, sanctus, ínnocens, impollútus, segregátus à peccatóribus. *Hebr.* 7.

Ant. 2. D. Débuit per ómnia frátribus similári, ut misericors fieret et fi-

délis Póntifex ad Deum, ut repropitiáret delicta pópuli. *Hebr.* 2.

Ant. 3. *a.* Dilexit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis. *Ephes.* 5.

Canticum, Sapiéntia, *ut suprà, p.* 202.

Ant. 7. *d.* Consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi causa salútis æternæ, appellátus à Deo Póntifex juxtà órdinem Melchísedech. *Hebr.* 5.

Ant. 8. c. Salváre in perpétuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis. *Hebr.* 7.

CAPITULUM. *Jerem.* 31.

INebriábo ánimam Sacerdótum pinguédine: et pópulus meus bonis meis adimplébitur, ait Dóminus.

HYMNUS.

SIc amas, ut quos amasti,
Christe, nunquàm déseras:
Ipse corpus das in escam
Et propínas sánguinem;
Jamque factus lactis instar,
Ne cibus nos ópprimat.
Qualis ista fraus amóris
Ut reis indúlgeas!
Non vides, sentis, nec audis,
Et manes immóbilis;
Talis astris imperantem
An decet status Deum?
Non ut olim monte sancto
Hìc Deus nos térritas;
Inter ignes non mináris,
Hìc amas mitéscere;
Quàm bonus, prudensque celas
Hìc tuam præsentiam!
Paúperes nos, nos pusillos,
Nos ab astris éxules,
Ut redúcas nos Olympo
Nosque reddas dívites,
Ipse factus es pusillus,
Pauper, exul, índigens.
Ventre natum virgináli
Corpus olìm súmpseras;
Hoc Deo plenum redónas
Amplióri fénore;
Ter, quater, nos ô beáti
Tanta per commércia!
Mensa qualis hìc parátur
Si quis intùs ésurit!
Assides convíva nobis
Ipse tu convívium,
Fons salútis, si quis æger;
Si flet, hìc solátium.
Summa laus Deo Parenti
Qui creávit ómnia;
Fílio, qui nos redémit
Póntifex et víctima;
Flámini, cujus superno
Confovémur hálitu.
Amen.

℣. Sacerdótes Sion induam salutári, ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Benedictus.

Ant. 5. C. Non in manufacta sancta Jesus introívit, exemplária verórum, sed in ipsum cœlum, ut

appáreat nunc vúltui Dei pro nobis. *Hebr.* 9.

Oratio.

DEus, qui Unigénitum tuum nobis dedisti summum Sacerdótem, eíque ad sacrificandum tibi hóstiam mundam Sacerdótes ministros sociasti; quæsumus, ut omnes qui vocatióne tàm sanctâ dignáti sunt, altári tuo devótè ministrent, et seipsos hóstiam vivam et sanctam offerre mereantur: Per eumdem Dóminum.

AD HORAS.

Doxologia.

Jesu, Sacerdótum decus,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu
In sempiterna sécula.
Amen.

Psalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Talis decébat.

In ℟. *br.* ℣. Qui es Sacerdos * in æternum. *Hebr.* 5.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Débuit.

CAPITULUM. *Hebr.* 4.

NOn habémus Pontíficem qui non possit cómpati infirmitátibus nostris; tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto. Adeámus ergò cum fidúcia ad thronum grátiæ.

℟. *br.* Cálicem salutáris * accípiam, * Allelúia, allelúia. Cálicem. ℣. Et nomen Dómini * invocábo, * Allelúia, allelúia. Glória. Cálicem.

℣. Vota mea Dómino reddam, ℟. In conspectu omnis pópuli ejus. *Ps.* 115.

AD SEXTAM.

Ant. 3. *a.* Dilexit nos.

CAPITULUM. *Hebr.* 10.

HAbentes fidúciam in introítu sanctórum in sánguine Christi, quam initiávit nobis viam novam et viventem per velámen, id est, carnem suam, et Sacerdótem magnum super domum Dei, teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem.

℟. *br.* Memor sit Dóminus * omnis sacrifícii tui, * Allelúia, allelúia. Memor. ℣. Et holocaustum tuum * pingue fiat, * Allelúia, allelúia. Glória. Memor.

℣. Lætábimur in salutári tuo, ℟. Et in nomine Dei nostri magnificábimur. *Ps.* 19.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Salváre.

CAPITULUM. *Hebr.* 8.

TAlem habémus Pontíficem qui consédit in déxtera sedis magnitúdinis in cœlis, Sanctórum minister, et tabernáculi veri, quod fixit Dóminus, et non homo.

℟. *br.* Salvum fecit Dóminus * Christum suum, * Allelúia, allelúia. Salvum fecit. ℣. Exáudiet

illum * de cœlo sancto suo, * Allelúia, allelúia. Glória. Salvum fecit.

℣. Tríbuat tibi secundùm cor tuum, ℟. Et omne consílium tuum confirmet. *Ps.* 19.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. HAEc dices fíliis Israel : Mea est omnis terra ; et vos éritis mihi in regnum Sacerdotále, et gens sancta. *Exod.* 19.

Ant. 2. D. Vos genus electum, regále Sacerdótium, gens sancta, ut virtútes annuntiétis ejus qui vos vocávit. 1. *Petr.* 2.

Ant. 3. a. Accedentes ad lápidem vivum, et ipsi tanquàm lápides vivi superædificámini, domus spirituális, Sacerdótium sanctum, offerre spirituáles hóstias. 1. *Petr.* 2.

Ant. 4. E. Dilexit nos Jesus Christus, et lavit nos à peccátis nostris in sánguine suo, et fecit nos regnum et sacerdótes Deo et Patri suo. *Apoc.* 1.

Ant. 5. C. Occísus es, Dómine, et redemísti nos Deo in sánguine tuo, ex omni tribu et lingua, et fecísti nos Deo nostro regnum et sacerdótes. *Apoc.* 5.

CAPITULUM. *Hebr.* 3.

FRatres sancti, vocatiónis cœléstis participes, consideráte Apóstolum et Pontíficem confessiónis nostræ Jesum, qui fidélis est ei qui fecit illum.

HYMNUS.

HOste dùm victo triumphans
Abraham revértitur,
Obvius fit magnus illi
Rex Salem Melchísedech,
Vina qui tanquàm Sacerdos
Atque panem prótulit.
Quam vetus signábat umbra,
Clara lucet véritas
Póntifex novus secundùm
Ordinem Melchísedech
Dat suum sub pane corpus,
Subque vino sánguinem.
Quo creáta cuncta verbo
Mira fit mutátio :
Panis in carnem, merúmque
In cruórem vértitur :
Déficit sensus, sed alta
Róborat mentem fides.
Qui semel Patri cruentam
Obtulit se víctimam ;
Síngulis idem diébus,
Per Ministrórum manus,
Ritè nostris incruentus
Se sub aris ímmolat.
Ipsa quin astans sacrátis
Sancta plebs altáribus
Máximo Christum Parenti
Seque cum Christo litat ;
Carne posthac quam litávit
Et cruóre páscitur.
Summa laus Deo Parenti
Qui creávit ómnia ;

Fílio, qui nos redémit
Póntifex et víctima;
Flámini, cujus superno
Confovémur hálitu. Am.

℣. Unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ, ℟. Præ consórtibus tuis. *Ps.* 44.

Ad Magníficat.

Ant. 3. E. Partícipes Christi effecti sumus, si tamen inítium substántiæ ejus usque ad finem firmum retineámus. *Hebr.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Ad Completorium, *ut suprà*, *p.* 205, *exceptâ Doxologiâ*, *quæ habetur suprà ad Horas.*

FERIA SEXTA

Hebdom. II. post Pentecosten.

Officium ut in Psalterio.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 12.

DIxit Sámuel ad universum Israel: Ecce audívi vocem vestram juxtà ómnia quæ locúti estis ad me, et constítui super vos regem. Et nunc rex gráditur antè vos: ego autem sénui, et incánui; porrò fílii mei vobiscum sunt: ítaque conversátus coràm vobis ab adolescéntia mea usque ad hanc diem, ecce præstò sum. Loquímini de me coràm Dómino, et coràm Christo ejus, utrùm bovem cujusquam túlerim, aut ásinum; si quémpiam calumniátus sum, si oppressi áliquem, si de manu cujusquam munus accépi: et contemnam illud hódiè, restituamque vobis. Et dixérunt: Non es calumniátus nos, neque oppressisti, neque tulisti de manu álicújus quídpiam. Dixitque ad eos: Testis est Dóminus adversùm vos, et testis Christus ejus in die hac, quia non invenéritis in manu mea quídpiam. Et dixérunt: Testis.

℟. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

ET ait Sámuel ad pópulum: .... State, ut judício contendam adversùm vos coràm Dómino, de ómnibus misericórdiis Dómini, quas fecit vobiscum et cum pátribus vestris: quómodò Jacob ingressus est in AEgyptum, et clamavérunt patres vestri ad Dóminum; et misit Dóminus Móysen et Aáron, et eduxit patres vestros de AEgypto, et collocávit eos in loco hoc. Qui oblíti sunt Dómini Dei sui, et trádidit eos in manu Sísaræ, ... et in manu Philisthinórum, et in manu regis Moab.... Pósteà autem clamavérunt ad Dóminum, et dixérunt: Peccávimus; ... nunc ergò érue nos, ... et serviémus tibi. Et misit Dóminus Jeróbaal, et Badan, et Jephthe, et Sámuel, et éruit vos.... Vi-

dentes autem quòd Naas rex filiórum Ammon vénisset adversùm vos, dixistis mihi: Nequáquàm, sed rex imperábit nobis, cùm Dóminus Deus vester regnáret in vobis. Nunc ergò præstò est rex vester. Sed vidéte rem istam grandem. Numquid non messis trítici est hódiè? invocábo Dóminum, et dabit voces et plúvias; et vidébitis quia grande malum fecéritis vobis in conspectu Dómini, petentes super vos regem.

℟. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij.

ET clamávit Sámuel ad Dóminum, et dedit Dóminus voces et plúvias in illa die. Et tímuit omnis pópulus nimìs Dóminum et Samuélem; et dixit universus pópulus ad Samuélem: Ora pro servis tuis ad Dóminum Deum tuum, ut non moriámur; addídimus enim universis peccátis nostris malum, ut peterémus nobis regem. Dixit autem Sámuel ad pópulum: Nolíte timére, vos fecístis universum malum hoc: verúmtamen nolíte recédere à tergo Dómini; sed servíte Dómino in omni corde vestro. Et nolíte declináre post vana, quæ non próderunt vobis, neque éruent vos; quia vana sunt. Et non derelinquet Dóminus pópulum suum, propter nomen suum magnum; quia jurávit Dóminus fácere vos sibi pópulum. Absit autem à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis, et docébo vos viam bonam et rectam. Igitur timéte Dóminum, et servíte ei in veritáte, et ex toto corde vestro: vidistis enim magnífica quæ in vobis gésserit. Quòd si perseveravéritis in malítia; et vos et rex vester páriter períbitis.

℟. Servíte Dómino, *p.* 190.

Oratio, Deus, qui Eccléstam tuam, *p.* 215.

SABBATO.

¶ *Hodie et aliis Sabbatis usque ad Adventum, fit Officium de B. Maria in Sabbato, nisi occurrat Festum semiduplex aut suprà, vel dies intrà Octavam, vel aliqua Feria privilegiata.*]

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 13.

ELégit sibi Saül tria míllia de Israel: et erant cum Saül duo míllia in Machmas et in monte Bethel, mille autem cum Jónatha in Gábaa Bénjamin: porrò cæterum pópulum remísit unumquemque in tabernácula sua. Et percussit Jónathas statiónem Philisthinórum, quæ erat in Gábaa. Quod

cùm audissent Philísthiim, Saül cécinit búccinâ in omni terra, dicens: Audiant Hebræi. Et universus Israel audívit hujuscémodi famam: Percussit Saül statiónem Philisthinórum. Et erexit se Israel adversùs Philísthiim. Clamávit ergò pópulus post Saül in Gálgala.

[*Si fiat de Sabbato*, RRR. *sumuntur è Feria III. Hebd. I. post Pentecosten*, *p.* 190.]

Lectio ij.

ET Philísthiim congregáti sunt ad prælíandum contrà Israel, triginta míllia cúrruum, et sex míllia équitum, et réliquum vulgus, sicut aréna quæ est in líttore maris plúrima. Et ascendentes castrametáti sunt in Machmas ad orientem Béthaven. Quod cùm vidissent viri Israel se in arcto pósitos, (afflictus enim erat pópulus,) abscondérunt se in speluncis et in ábditis, in petris quoque, et in antris, et in cisternis. Hebræi autem transiérunt Jordánem in terram Gad et Gálaad. Cùmque adhùc esset Saül in Gálgala, universus pópulus perterritus est, qui sequebátur eum. Et expectávit septem diébus juxtà plácitum Samuélis, et non venit Sámuel in Gálgala, dilapsusque est pópulus ab eo.

Lectio iij.

AIt ergò Saül: Afferte mihi holocaustum et pacífica. Et óbtulit holocaustum. Cùmque complesset ófferens holocaustum, ecce Sámuel veniébat; et egressus est Saül óbviàm ei, ut salutáret eum. Locutusque est ad eum Sámuel: Quid fecisti? Respondit Saül: Quia vidi quòd pópulus dilaberétur à me, et tu non véneras juxtà plácitos dies, (porrò Philísthiim congregáti fúerant in Machmas,) dixi: Nunc descendent Philísthiim ad me in Gálgala, et fáciem Dómini non placávi. Necessitáte compulsus, óbtuli holocaustum. Dixitque Sámuel ad Saül: Stultè egisti, nec custodisti mandáta Dómini Dei tui, quæ præcepit tibi. Quod si non fecisses, jam nunc præparasset Dóminus regnum tuum super Israel in sempiternum; sed nequáquàm regnum tuum ultrà consurget. Quæsívit Dóminus sibi virum juxtà cor suum; et præcépit ei Dóminus ut esset dux super pópulum suum, eò quòd non serváveris quæ præcépit Dóminus.

Ad Magníficat.

Ant. 4. E. Factum est verbum Dómini ad Sámuel, dicens: Pœnitet me quòd constitúerim Saül regem, quia dereliquit

me ; et verba mea ópere non implévit. 1. *Reg.* 15.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA TERTIA post Pentecosten.

Officium ut in Psalterio.

IN I. NOCTURNO.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 14.

ACcidit quâdam die ut diceret Jónathas fílius Saül ad adolescentem armígerum suum : ..... Veni, transeámus ad statiónem incircumcisórum horum, si fortè fáciat Dóminus pro nobis ; quia non est Dómino difficile salváre ; vel in multis, vel in paucis : Dixitque ei ármiger suus : Fac ómnia quæ placent ánimo tuo : perge quò cupis, et ero tecum ubicumquè volúeris. Et ait Jónathas : Ecce nos transímus ad víros istos. Cùmque apparuérimus eis, si táliter locúti fúerint ad nos, Manéte donec veniámus ad vos ; stemus in loco nostro, nec ascendámus ad eos. Si autem díxerint, Ascéndite ad nos ; ascendámus, quia trádidit eos Dóminus in mánibus nostris : hoc erit nobis signum. Appáruit ígitur uterque statióni Philisthinórum ; dixeruntque Philísthiim : En Hebræi egrediuntur de cavernis in quibus abscónditi fúerant. Et locúti sunt viri de statióne ad Jónatham et ad armígerum ejus, dixeruntque : Ascéndite ad nos, et ostendémus vobis rem. Et ait Jónathas ad armigérum suum : Ascendámus, séquere me ; trádidit enim Dóminus eos in manus Israel.

℟. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

AScendit autem Jónathas mánibus et pédibus reptans, et ármiger ejus post eum. Itaquè álii cadébant antè Jonatham, álios ármiger ejus interficiébat sequens eum. Et facta est plaga prima, quâ percussit Jónathas et ármiger ejus, quasi viginti virórum, ... et áccidit quasi miráculum à Deo. Et respexérunt speculatóres Saül, qui erant in Gábaa Bénjamin ; et ecce multitúdo prostráta, et hùc illùcque diffúgiens. Et ait Saül pópulo, qui erat cum eo : Requírite, et vidéte quis abíerit ex nobis. Cùmque requisíssent, repértum est non adésse Jónatham, et armígerum ejus.

℟. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij.

SAlvávit Dóminus in die illa Israel. Pugna autem pervénit usque Béthaven. Et viri Israel sociáti sunt sibi in die illa : adjurávit autem Saül pópulum, dicens : Maledíctus vir qui coméderit panem usque ad vésperam, donec ulcís-

car de inimícis meis. Et non manducávit universus pópulus panem..... Porrò Jónathas non audiérat, cùm adjuráret pater ejus pópulum: extendítque summitátem virgæ quam habébat in manu, et intínxit in favum mellis; et convértit manum suam ad os suum, et illumináti sunt óculi ejus. Respondensque unus de pópulo, ait: Jurejurando constrinxit pater tuus pópulum, dicens: Maledictus vir, qui coméderit panem hódiè: (defécerat autem pópulus.) Dixítque Jónathas: Turbávit pater meus terram: vidistis ipsi quia illumináti sunt óculi mei, eò quòd gustáverim páululùm de melle isto.

℟. Servite Dómino, *p.* 190.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

De Sacerd. Lib. 4. C. 1.

Lectio iv.

OPtárim ergò istam tuam opinónem veram esse, nimírùm eos quibus cóntigit non benè præesse públicо múneri, (etsi mílliès eos dicas vi pertractos fuisse, atque ignorántiâ peccasse,) optárim, inquam, eos effúgere posse ignem illum æternum, nec cum hypócritis et infidélibus partem habére. Verùm quid tibi fáciam? Non ita se res habet, non ita sanè. Ac si vis, ut à regno primùm, quod apud Deum tanti non est quanti Sácerdótium, eórum quæ dixi fidem fáciam; Saúl ille fílius Cis, non suopte motu et curâ rex factus est; sed ábiit ut quæreret ásinas, et super iis Prophétam interrogáre cœpit: ille verò de regno ipsum allocútus est. Neque tamen ille statìm regnum ádiit, licèt id à Prophéta audisset; sed deprecabátur, renuebatque, dicens: Quis sum ego, et quæ domus patris mei? Quid ergò? An, cùm honóre sibi per Deum trádito malè usus esset, pótuit his verbis éximi ab ira ejus qui se in regem constitúerat?

℟. Timéte Dóminum, *p.* 190.

Lectio v.

ATqui póterat ad Samuélem increpantem dícere: Nùm ego regnum invási? Nùm insilívi in hanc poténtiam? Vitam privátam, otiósam et quiétam dúcere volébam: tu verò me in hanc dignitátem pertraxisti. Si in illa humilitáte permansissem, hæc offendícula fácilè declinassem: nam cùm ex vulgárium et ignobílium essem número, ad hoc opus missus nunquàm fuissem; neque mihi bellum contra Amalecítas Deus commisisset; quo

mihi non commisso, in peccátum hujúsmodi nunquàm incidissem. Verùm hæc ómnia ad defensiónem infirma sunt; nec infirma modò, sed periculósa, quæ Dei magis iram accendant.

℟. Numquid vult, *p.* 191.

Lectio vj.

EUm enim qui méritis majórem dignitátem accépit, non oportet ad peccatórum excusatiónem honóris magnitúdinem osténdere; sed ad majórem in virtúte profectum uti magno illo Dei erga se stúdio. Ille verò, quia meliórem nactus dignitátem, ídeò peccáre sibi lícitum esse existimábat, nihil áliud quàm Dei cleméntiam peccatórum suórum causam fácere conátus est: quod sanè ímpiis, et iis qui vitam ignávè ducunt, mos est dícere. Nos autem non sic affectos esse, nec in símilem decídere insániam decet; sed ubíquè curáre ut quæ facultátis nostræ sunt adhibeámus, ac benè de Deo cogitémus et loquámur.

℟. Magnificátus es, *p.* 191.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 15.

IN illo témpore, erant appropinquantes Jesu publicáni et peccatóres, ut audírent illum. Et murmurábant Pharisæi et Scribæ, dicentes: Quia hic peccatóres récipit, et mandúcat cum illis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 34. in Evang.

COnsiderandum nobis est, fratres mei, cur Dóminus plus de conversis peccatóribus, quàm de stántibus justis, in cœlo gáudium esse fateátur. Undè hoc? nisi quòd ipsi per quotidiánum visiónis experimentum nóvimus, quia plerumquè hi qui nullis se oppressos peccatórum mólibus sciunt, stant quidèm in via justítiæ; nulla illícita pérpetrant, sed tamen ad cœlestem pátriam ánxiè non anhélant; tantóque sibi in rebus lícitis usum præbent, quantò se perpetrasse nulla illícita meminérunt. Et plerumquè pigri rémanent ad exercenda bona præcípua; quia valdè sibi secúri sunt, quòd nulla commíserint mala gravióra.

℟. Erant appropinquantes Jesu publicáni et peccatóres; et murmurábant Pharisæi et Scribæ, dicentes: Quia hic * Peccatóres récipit, et mandúcat cum illis. ℣. Quàm magna misericórdia Dómini, et propitiátio illíus converténtibus ad se! * Peccatóres. *Luc.* 15. *Eccli.* 17.

Lectio viij.

AT contrà, nonnunquàm hi qui se áliqua illícita egisse meminérunt, ex ipso suo dolóre compuncti, inardescunt in amórem Dei, seséque in magnis virtútibus exercent. cuncta difficília sancti certáminis áppetunt, ómnia mundi derelinquunt, honóres fúgiunt, acceptis contuméliis lætantur, flagrant desidério, ad cœlestem pátriam anhélant; et quia se errasse à Deo considerant, damna præcedéntia lucris sequéntibus recompensant. Majus ergò de peccatóre converso, quàm de stante justo gáudium fit in cœlo; quia et dux in prælio plus eum mílitem diligit qui post fugam reversus hostem fórtiter premit, quàm illum qui nunquàm terga præbuit, et nunquàm áliquid fórtiter gessit. Sic agrícola illam ampliùs terram amat quæ post spinas úberes fruges profert, quàm eam quæ nunquàm spinas hábuit, et nunquàm fértilem messem producit.

℟. Quis ex vobis homo qui habet centum oves, et si perdíderit unam, * Nonne vadit ad ovem quæ períerat? et cùm invénerit, impónit in húmeros suos gaudens. ℣. Misericórdia Dei super omnem carnem: docet et érudit quasi pastor gregem suum. * Nonnè. *Luc.* 15. *Eccli.* 18.

Lectio ix.

SEd inter hæc sciendum est quia sunt plerique justi in quorum vita tantum est gáudium, ut eis quælibet peccatórum pœniténtia præpóni nullátenùs possit. Nam multi et nullórum sibi malórum sunt cónscii, et tamen in tanti ardóris afflictióne se exercent, ac si à peccátis ómnibus coangustentur. Cuncta étiam lícita réspuunt, ad despectum mundi sublímiter accinguntur, licére sibi nolunt omne quod libet, bona sibi ámputant étiam concessa, contemnunt visibília, invisibílibus accenduntur, lamentis gaudent, in cunctis semetipsos humíliant; et sicut nonnulli peccáta óperum, sic ipsi cogitatiónum peccáta deplórant. Quid ítaque istos díxerim, nisi et justos et pœnitentes, qui se et in pœniténtia de peccáto cogitatiónis humíliant, et recti semper in ópere persevérant? Hinc ergò colligendum est, quantum Deo gáudium fáciat, quandò humíliter plangit justus, si facit in cœlo gáudium, quandò hoc quod malè gessit, per pœniténtiam damnat injustus.

℟. Ego pascam oves meas: * Quod períerat, requíram; et quod abjec-

tum erat, redúcam; et † Quod infírmum fúerat, consolidábo. ℣. Venit Fílius hóminis quærere, et salvum fácere quod períerat. * Quod períerat. Glória Patri. † Quod infírmum. *Ezech.* 34. *Luc.* 19.

Te Deum. (*Et dicitur in omnibus Dominicis usque ad Adventum.*)

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Mulier si perdíderit drachmam unam, quærit diligenter; et cùm invénerit cónvocat amícas, dicens: Congratulámini mihi, quia invéni drachmam quam perdíderam. *Luc.* 15.

Oratio.

PRotector in te sperántium, Deus, sine quo nihil est válidum, nihil sanctum: multíplica super nos misericórdiam tuam; ut, te rectóre, te duce, sic transeámus per bona temporália, ut non amittámus æterna: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Dico vobis quia gáudium erit coràm Angelis Dei super uno peccatóre pœniténtiam agente. *Luc.* 15.

Oratio, ut suprà.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 14.

DIxit Saül: Irruámus super Philisthæos nocte, et vastémus eos usquè dùm illucescat manè, nec relinquámus ex eis virum. Dixitque pópulus: Omne quod bonum vidétur in óculis tuis, fac. Et ait sacerdos: Accedámus hùc ad Deum. Et consúluit Saül Dóminum: Nùm pérsequar Philísthiim? si trades eos in manus Israel? Et non respondit ei in die illa. Dixitque Saül: Applicáte hùc universos ángulos pópuli; et scitóte, et vidéte per quem accíderit peccátum hoc hódiè. Vivit Dóminus salvátor Israel, quia si per Jónatham fílium meum factum est, absque retractatióne moriétur.

℟. Quis poterit, *p.* 188.

Lectio ij.

ET dixit Saül ad Dóminum Deum Israel: Dómine Deus Israel, da indícium: quid est quòd non respónderis servo tuo hódiè? Si in me aut in Jónatha fílio meo est iníquitas hæc, da ostensiónem: aut si hæc iníquitas est in pópulo tuo, da sanctitátem. Et deprehensus est Jónathas et Saül; pópulus autem exívit. Et ait Saül: Míttite sortem inter me et inter Jónatham fílium meum. Et captus est Jónathas. Dixit autem Saül ad Jónatham: Indica mihi quid féceris. Et indicávit ei Jónathas, et ait: Gustans gustávi in summitáte virgæ quæ erat in manu mea, páululùm mellis; et

ecce ego mórior. Et ait Saül : Hæc fáciat mihi Deus, et hæc addat, quia morte moriéris, Jónatha. Dixitque pópulus ad Saül: Ergonè Jónathas moriétur, qui fecit salútem hanc magnam in Israel? hoc nefas est : vivit Dóminus, si cecíderit capillus de cápite ejus in terram, quia cum Deo operátus est hódiè. Liberávit ergò pópulus Jónatham, ut non morerétur.

℟. Si in tote corde, *p.* 189.

Lectio iij. Cap. 15.

Dixit Sámuel ad Saül:.... Hæc dicit Dóminus exercítuum :.... Vade, et pércute Amalec, et demolíre univérsa ejus : non parcas ei, et non concupiscas ex rebus ipsíus áliquid : Sed intérfice à viro usque ad mulíerem ; et párvulum atque lactántem, bovem et ovem, camélum et ásinum..... Percussitque Saül Amalec..... Et apprehendit Agag regem Amalec vivum : Omne autem vulgus interfécit in ore gládii. Et pepercit Saül, et pópulus Agag, et óptimis grégibus óvium, et armentórum, et véstibus, et ariétibus, et universis quæ pulchra erant, nec voluérunt dispérdere ea : quidquid verò vile fuit et réprobum, hoc demolíti sunt. Factum est autem verbum Dómini ad Sámuel, dicens : Pœnitet me quòd constituérim Saül regem : quia derelíquit me, et verba mea ópere non implévit. Contristatusque est Sámuel, et clamávit ad Dóminum totâ nocte.

℟. Servite Dómino, *p.* 190.

FERIA TERTIA.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 15.

Ait Sámuel ad Saül : Sine me, et indicábo tibi quæ lócutus sit Dóminus ad me nocte. Dixitque ei : Lóquere. Et ait Sámuel : Nonnè cùm párvulus esses in óculis tuis, caput in tríbubus Israel factus es? unxitque te Dóminus in regem super Israel, et misit te Dóminus in viam, et ait : Vade, et intérfice peccatóres Amalec, et pugnábis contrà eos usque ad interneciónem eórum : Quarè ergò non audísti vocem Dómini; sed versus ad prædam es, et fecisti malum in óculis Dómini? Et ait Saül ad Samuélem : Imò audívi vocem Dómini, et ambulávi in via per quam misit me Dóminus, et adduxi Agag regem Amalec, et Amalec interféci. Tulit autem de præda pópulus oves et boves, primítias eórum quæ cæsa sunt, ut immolet Dómino Deo suo in Gálgalis.

℟. Timéte Dóminum, *p.* 190.

Lectio

Lectio ij.

ET ait Sámuel: Numquid vult Dóminus holocausta et víctimas, et non pótiùs ut obediátur voci Dómini? Mélior est enim obediéntia quàm víctimæ, et auscultáre magis quàm ófferre ádipem aríetum: quóniam quasi peccátum ariolándi est, repugnáre; et quasi scelus idololátriæ, nolle acquiéscere. Pro eo ergò quòd abjecísti sermónem Dómini, abjécit te Dóminus ne sis rex. Dixitque Saül ad Samuélem: Peccávi, quia prævaricátus sum sermónem Dómini et verba tua, tímens pópulum, et obédiens voci córum. Sed nunc porta, quæso, peccátum meum, et revértere mecum, ut adórem Dóminum. Et ait Sámuel ad Saül: Non revertar tecum, quia projecísti sermónem Dómini, et projécit te Dóminus ne sis rex super Israel.

℣. Numquid vult, *p.* 191.

Lectio iij.

ET conversus est Sámuel ut abíret: ille autem apprehéndit summitátem pállii ejus, quæ et scissa est. Et ait ad eum Sámuel: Scidit Dóminus regnum Israel à te hódiè, et trádidit illud próximo tuo melióri te. Porrò Triumphátor in Israel non parcet, et pœnitúdine non flectétur; neque enim homo est ut agat pœniténtiam. At ille ait: Peccávi; sed nunc honóra me coràm senióribus pópuli mei, et coràm Israel; et revértere mecum, ut adórem Dóminum Deum tuum. Reversus ergò Sámuel, secútus est Saülem, et adorávit Saül Dóminum. Dixitque Sámuel: Addúcite ad me Agag regem Amalec. Et oblátus est ei Agag pinguíssimus, et tremens. Et dixit Agag: Sícciné séparat amara mors; Et ait Sámuel: Sicut fecit absque líberis mulíeres gládius tuus; sic absque líberis erit inter mulíeres mater tua. Et in frusta concídit eum Sámuel coràm Dómino in Gálgalis.

℣. Mágnificátus es, *p.* 191.

FERIA QUARTA.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 15 et 16.

NOn vidit Sámuel ultrà Saül usque ad diem mortis suæ: verúmtamen lugébat Sámuel Saülem, quóniam Dóminum pœnitébat, quòd constituísset eum regem super Israel. Dixitque Dóminus ad Samuélem: Usquequò tu luges Saül, cùm ego projécerim eum ne regnet super Israel? Imple cornu tuum óleo, et veni ut mittam te ad Isaï Bethlehemítem; provídi enim in fíliis ejus mihi regem. Et ait Sámuel: Quómodò vadam? áudiet enim Saül,

et interfíciet me. Et ait Dóminus : Vítulum de armento tolles in manu tua, et dices : Ad immolandum Dómino veni. Et vocábis Isaï ad víctimam, et ego ostendam tibi quid fácias, et unges, quemcumque monstrávero tibi. Fecit ergò Sámuel sicut locútus est ei Dóminus. Venítque in Béthlehem, et admiráti sunt senióres civitátis, occurrentes ei ; dixeruntque : Pacíficusne est ingressus tuus ? Et ait : Pacíficus : ad immolandum Dómino veni ; sanctificámini, et veníte mecum ut immolem. Sanctificávit ergò Isaï et fílios ejus, et vocávit eos ad sacrifícium.

℟. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

CUmque ingressi essent, vidit Eliab, et ait : Nùm coràm Dómino est Christus ejus ? Et dixit Dóminus ad Samuélem : Ne respícias vultum ejus, neque altitúdinem statúræ ejus ; quóniam abjéci eum, nec juxtà intúitum hóminis ego júdico : homo enim videt ea quæ parent ; Dóminus autem intuétur cor. Et vocávit Isaï Abínadab, et addúxit eum coràm Samuéle. Qui dixit : Nec hunc elégit Dóminus. Addúxit autem Isaï Samma, de quo ait : Etiam hunc non elégit Dóminus. Adduxit ítaque Isaï septem fílios suos coràm Samuéle ; et ait Sámuel ad Isaï : Non elégit Dóminus ex istis.

℟. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij.

DIxitque Sámuel ad Isaï : Numquid jam compléti sunt fílii ? Quirespondit : Adhùc réliquus est párvulus, et pascit oves. Et ait Sámuel ad Isaï : Mitte, et adduc eum ; nec enim discumbémus priusquàm hùc ille véniat. Misit ergò, et addúxit eum. Erat autem rufus, et pulcher aspectu, decorâque fácie. Et ait Dóminus : Surge, unge eum ; ipse est enim. Tulit ergò Sámuel cornu ólei, et unxit eum in médio fratrum ejus ; et directus est Spíritus Dómini à die illa in David, et deinceps : surgensque Sámuel ábiit in Rámatha. Spíritus autem Dómini recessit à Saül, et exagitábat eum spíritus nequam à Dómino.

℟. Servíte Dómino, *p.* 190.

FERIA QUINTA.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 17.

COngregántes Philísthiim ágmina sua in prælium, convenérunt in Socho Judæ ; et castrametáti sunt inter Socho et Azéca in fínibus Dommim. Porrò Saül et fílii Israël congregáti venérunt in vallem Terebinthi, et direxérunt áciem ad pug-

nandum contra Philísthiim. Et Philísthiim stabant super montem ex parte hac, et Israel stabat suprà montem ex áltera parte; vallisque erat inter eos. Et egressus est vir spúrius de castris Philisthinórum, nómine Góliath, de Geth, altitúdinis sex cubitórum et palmi: et cassis ærea super caput ejus, et lorícâ squamátâ induebátur: porrò pondus lorícæ ejus quinque míllia siclórum æris erat; et ócreas æreas habébat in crúribus; et clypeus æreus tegébat húmeros ejus. Hastile autem hastæ ejus erat quasi liciatórium texéntium; ipsum autem ferrum hastæ ejus sexcentos siclos habébat ferri: et ármiger ejus antecedébat eum.

℟. Timéte Dóminum, *p.* 190.

Lectio ij.

STansque clamábat adversùm phalangas Israel, et dicébat eis: Quarè venistis paráti ad prælium? Numquid ego non sum Philisthæus, et vos servi Saül? Elígite ex vobis virum, et descendat ad singuláre certámen. Si quíverit pugnáre mecum, et percússerit me, érimus vobis servi; si autem ego prævalúero, et percússero eum, vos servi éritis, et serviétis nobis. Et aiébat Philisthæus: Ego exprobrávi agmínibus Israel hódiè. Date mihi virum, et íneat mecum singuláre certámen. Audiens autem Saül et omnes Israelítæ sermónes Philisthæi hujuscémodi, stupébant, et metuébant nimis.

℟. Numquid vult, *p.* 191.

Lectio iij.

LOcútus est David Saüli: .... Ego servus tuus vadam, et pugnábo adversùs Philisthæum. Et ait Saül ad David: Non vales resístere Philisthæo isti, nec pugnáre adversùs eum, quia puer es; hic autem vir bellátor est ab adolescéntia sua. Dixitque David ad Saül: Pascébat servus tuus patris sui gregem, et veniébat leo, vel ursus, et tollébat aríetem de médio gregis; et persequebar eos, et percutiébam, eruebamque de ore eórum: et illi consurgébant adversùm me, et apprehendébam mentum eórum, et suffocábam interficiebamque eos. Nam et leónem et ursum interféci ego servus tuus: erit ígitur et Philisthæus hic incircumcísus, quasi unus ex eis. Nunc vadam, et áuferam oppróbrium pópuli; quóniam quis est iste Philisthæus incircumcísus, qui ausus est maledícere exercítui Dei viventis? Et ait David: Dóminus qui erípuit me de manu leónis et de manu

ursi, ipse me liberábit de manu Philisthæi hujus. Dixit autem Saül ad David : Vade, et Dóminus tecum sit.

℟. Magnificátus es, *p.* 191.

FERIA SEXTA.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 17.

TUlit [David] báculum suum quem semper habébat in mánibus ; et elégit sibi quinque limpidíssimos lápides de torrente, et misit eos in peram pastorálem quam habébat secum, et fundam manu tulit ; et processit adversùm Philisthæum. Ibat autem Philisthæus incédens, et appropinquans adversùm David, et árminger *ejus antè eum.* Cùmque inspexisset Philisthæus, et vidisset David, despéxit eum ; erat enim adolescens, rufus, et pulcher aspectu. Et dixit Philisthæus ad David : Numquid ego canis sum, quòd tu venis ad me cum báculo ? Et maledíxit Philisthæus David in diis suis ; dixitque ad David : Veni ad me, et dabo carnes tuas volatílibus cœli et béstiis terræ. Dixit autem David ad Philisthæum : Tu venis ad me cum gládio, et hasta, et clypeo ; ego autem vénio ad te in nómine Dómini exercítuum, Dei ágminum Israel, quibus exprobrasti hódiè : et dabit te Dóminus in manu mea, et percútiam te, et áuferam caput tuum à te : et dabo cadávera castrórum Philísthiim hódiè volatílibus cœli et béstiis terræ ; ut sciat omnis terra, quia est Deus in Israel.

℟. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

CUm ergò surrexisset Philisthæus, et veníret, et appropinquáret contrà David, festinávit David, et cucurrit ad pugnam ex adverso Philisthæi. Et misit manum suam in peram : tulitque unum lápidem, et fundâ jecit, et circumdúcens percussit Philisthæum in fronte : et infíxus est lapis in fronte ejus, et cécidit in fáciem suam super terram. Prævaluitque David adversùm Philisthæum in funda et lápide, percussumque Philisthæum interfécit. Cùmque gládium non habéret in manu David, cucurrit et stetit super Philisthæum, et tulit gládium ejus, et edúxit eum de vagína sua ; et interfécit eum, præciditque caput ejus. Vidéntes autem Philísthiim quòd mórtuus esset fortíssimus eórum, fugérunt. Et consurgentes viri Israel et Juda vociferáti sunt, et persecúti sunt Philisthæos usquè dùm venírent in vallem, et usquè ad portas Accaron.

℟. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij. Cap. 18.

PORRÒ cùm reverterétur percusso Philisthæo David, egressæ sunt mulíeres de universis úrbibus Israel, cantantes, chorosque ducentes in occursum Saül regis, in tympanis lætítiæ, et in sistris. Et præcinébant mulíeres ludentes, atque dicentes: Percussit Saül mille, et David decem míllia. Irátus est autem Saül nimìs, et displícuit in óculis ejus sermo iste, dixitque: Dedérunt David decem míllia, et mihi mille dedérunt: quid ei súperest, nisi solum regnum? Non rectis ergò óculis Saül aspiciébat David à die illa, et deinceps. Post diem autem álteram invásit spíritus Dei malus Saül, et prophetábat in médio domûs suæ; David autem psallébat manu suâ, sicut per síngulos dies. Tenebatque Saül lánceam, et misit eam, putans quòd confígere posset David cum pariete: et declinávit David à fácie ejus secundò. Et tímuit Saül David, eò quòd Dóminus esset cum eo, et à se recessisset.

℣. Servíte Dómino, *p.* 190.

SABBATO.

De libro primo Regum.

Lectio j. Cap. 26.

AIt David ad Achímelech Hethæum, et Abísaï fílium Sárviæ, fratrem Joab, dicens: Quis descendet mecum ad Saül in castra? Dixitque Abísaï: Ego descendam tecum. Venérunt ergò David et Abísaï ad pópulum nocte, et invenérunt Saül jacéntem et dormiéntem in tentório, et hastam fixam in terra ad caput ejus; Abner autem et pópulum dormiéntes in circúitu ejus. Dixitque Abísaï ad David: Conclúsit Deus inimícum tuum hódiè in manus tuas; nunc ergò perfódiam eum lánceâ in terra semèl, et secundò opus non erit. Et dixit David ad Abísaï: Ne interfícias eum; quis enim extendet manum suam in christum Dómini, et ínnocens erit? Et dixit David: Vivit Dóminus, quia nisi Dóminus percússerit eum, aut dies ejus vénerit ut moriátur, aut in prælium descendens períerit; propítius sit mihi Dóminus, ne extendam manum meam in christum Dómini. Nunc ígitur tolle hastam quæ est ad caput ejus, et scyphum aquæ, et abeámus.

[*Si fiat de Sabbato*, ℣℣. *sumentur è Feria III. Hebdomadæ I. post Pentecosten*, *p.* 190.]

Lectio ij.

TUlit ígitur David hastam et scyphum aquæ, qui erat ad caput Saül, et abiérunt: et non erat quisquam qui vidéret, et in-

tellígeret, et evigiláret; sed omnes dormiébant, quia sopor Dómini irrúerat super eos. Cùmque transisset David ex adverso, et stetisset in vértice montis de longè, et esset grande intervallum inter eos, clamávit David ad pópulum, et ad Abner fílium Ner, dicens: Nonnè respondébis, Abner? Et respondens Abner, ait: Quis es tu qui clamas, et inquiétas regem? Et ait David ad Abner: Numquid non vir tu es? et quis álius símilis tuî in Israel? Quarè ergò non custodisti dóminum tuum regem? ingressus est enim unus de turba ut interfíceret regem dóminum tuum. Non est bonum hoc quod fecisti: vivit Dóminus, quóniam fílii mortis estis vos, qui non custodistis dóminum vestrum, christum Dómini. Nunc ergò vide ubì sit hasta regis, et ubì sit scyphus aquæ qui erat ad caput ejus.

Lectio iij.

COgnóvit autem Saül vocem David, et dixit: Numquid vox hæc tua, fili mi David? Et ait David: Vox mea, dómine mi rex. Et ait: Quam ob causam dóminus meus perséquitur servum suum? Quid feci? aut quod est malum in manu mea? Nunc ergò audi, oro, dómine mi rex, verba servi tui: Si Dóminus íncitat te adversùm me, odorétur sacrifícium; si autem fílii hóminum, maledícti sunt in conspectu Dómini, qui ejecérunt me hódiè, ut non hábitem in hæreditáte Dómini, dicentes: Vade, servi diis aliénis. Et nunc non effundátur sanguis meus in terram coràm Dómino; quia egressus est rex Israel, ut quærat púlicem unum, sicut perséquitur perdix in móntibus. Et ait Saül: Peccávi: revértere, fili mi David; nequáquàm enim ultrà tibi malefáciam, eò quòd pretiósa fúerit ánima mea in óculis tuis hódiè: appáret enim quòd stultè égerim, et ignoráverim multa nimìs.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Venérunt viri Juda [in Hebron], et unxerunt ibì David, ut regnáret super domum Juda. Venérunt quoque et senióres Israel, unxerúntque David in regem super Israel. 2. *Reg.* 2 *et* 5.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA IV. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber secundus Regum.

Lectio j. Cap. 1.

FActum est, postquàm mórtuus est Saül, ut David reverterétur à cæde Amalec, et manéret in Síceleg duos dies. In die

autem tértia, appáruit homo véniens de castris Saül, veste concissâ, et púlvere conspersus caput. Et ut venit ad David, cécidit super fáciem suam, et adorávit. Dixitque ad eum David: Undè venis? Qui ait ad eum: De castris Israel fugi. Et dixit ad eum David: Quod est verbum quod factum est? índica mihi. Qui ait: Fugit pópulus ex prælio, et multi corruentes è pópulo mórtui sunt; sed et Saül et Jónathas fílius ejus interiérunt.

℣. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

DIxitque David ad adolescentem qui nuntiábat ei: Undè scis quia mórtuus est Saül, et Jónathas fílius ejus? Et ait adolescens qui nuntiábat ei: Casu veni in montem Gélboë, et Saül incumbébat super hastam suam: porrò currus et équites appropinquábant ei; et conversus post tergum suum, vidensque me, vocávit. Cui cùm respondissem, Adsum; dixit mihi: Quisnam es tu? Et aio ad eum: Amalecítes ego sum. Et locútus est mihi: Sta super me, et intérfice me, quóniam tenent me angústiæ, et adhùc tota ánima mea in me est. Stansque super eum, occídi illum; sciébam enim quòd vívere non póterat post ruínam; et tulí diadéma quod erat in cápite ejus, et armillam de bráchio illíus, et áttuli ad te dóminum meum hùc.

℣. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij.

APprehendens autem David vestimenta sua scidit, omnesque viri qui erant cum eo; et planxérunt, et flevérunt, et jejunavérunt usquè ad vésperam super Saül, et super Jónatham fílium ejus, et super pópulum Dómini, et super domum Israel, eò quòd corruíssent gládio. Dixitque David ad júvenem qui nuntiáverat ei: Undè es tu? Qui respondit: Fílius hóminis ádvenæ Amalecítæ ego sum. Et ait ad eum David: Quarè non timuísti míttere manum tuam ut occíderes christum Dómini? Vocansque David unum de púeris suis, ait: Accédens írrue in eum. Qui percussit illum, et mórtuus est. Et ait ad eum David: Sanguis tuus super caput tuum; os enim tuum locútum est adversùm te, dicens: Ego interféci christum Dómini.

℣. Servíte Dómino, *p.* 190.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 2. de David et Saül.

Lectio iv.

CUm Saül incidisset in manus David, post datam salútem ínsequens

illum, et occídere volens, cùmque posset hostem cum universo exércitu concídere, dimísit illum íntegrum et incólumem; ideòque cùm sciret morbum regis immedicábilem esse, neque illum unquàm hostílem in se ánimam positúrum, submóvit sese ab óculis illíus, et apud bárbaros vitam agébat, sérviens, honóre privátus, pudóre suffúsus, labóre ac miséria sibi ipsi parans ad victum necessária. Atqui non hoc tantùm est quod mirémur; sed illud quoque, quod postéaquàm audíerat regem in ácie cecídisse, discídit vestem, et cínere se conspersit, et eo luctu luxit, quo quis lugéret amisso primogénito germanóque fílio. Subindè nomen illíus inclámans unà cum fílii nómine, compósitis étiam encómiis, ac voces acerbi dolóris testes emittens, impransus mansit usque ad véspe-ram, éxecrans et ipsa loca quæ Saülis sánguinem excéperant.

℟. Timéte Dóminum, *p.* 190.

Lectio v.

NUnc mihi quisque recordétur inimíci qui læsit, dolóre etiamnum in ánimo æstuante, atque hunc et vivum servet, et vitâ defunctum deplóret, haud quidèm ad ostentatiónem, sed ex ánimo veróque corde; etiamsi quid perferendum sit incómmodi, ne quid offendat eum qui læsit, ómnia tùm fáciat, tùm patiátur, magna à Deo expectans præmia. En hic étiam regnum adeptus est, nec tamen inquinávit cæde manus; sed dextram habens puram, sic corónâ redimítus est, sic ad sólium ascendit, púrpurâ ac diadémate magnificéntiùs encómium gestans, vidélicèt quòd hosti pepercisset, quòd eumdem extinctum luxisset. Idcircò non vivus modò, sed et mórtuus hóminum memóriâ celebrátur.

℟. Numquid vult, *p.* 191.

Homil. 3. Lectio vj.

MUlti, defunctis inimícis, in illórum líberos iram, quam in eos habébant, effudérunt. At non ita generósus ac magnánimus iste David; sed et viventem inimícum observávit, et illo defuncto, benevoléntiam quam erga illum gésserat, fíliis exhíbuit. Quid illíus mensâ sánctius, quam cingébant fílii hostis; hostis, inquam, occídere conáti? Quid illo convívio spirituálius, in quo tàm multæ abundábant benedictiónes? Angeli pótiùs quàm hóminis convocántis erat. Siquidèm inimíci fílios amplecti et amáre,

et illíus fílium, qui tótiès ipsum tentasset è médio tóllere, atque id móliens excessisset è vita, id facit ut in illum chorum referátur.

℟. Magnificátus es, *p.* 191.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore, cùm turbæ irrúerent in Jesum, ut audírent verbum Dei, et ipse stabat secùs stagnum Genésareth. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. Lib. 4.

UBi Dóminus multis impertívit vária génera sanitátum, nec témpore, nec loco cœpit ab stúdio sanandi turba cohibéri. Vesper incúbuit, sequebantur: stagnum occurrit, urgébant. Et ideò ascendit in Petri navim. Hæc est illa navis quæ adhùc secundùm Matthæum flúctuat, secundùm Lucam replétur píscibus; ut et princípia Ecclésiæ fluctuantis, et posterióra exuberantis agnoscas. Sanctus Lucas eam sibi navim, in quâ Petrus piscarétur, elégit. Non turbátur ista quæ Petrum habet, in qua prudéntia návigat; abest perfídia, fides spirat. Quemádmodùm enim turbári póterat, cui præerat is in quo Ecclésiæ firmamentum est? Illìc ergò turbátio, ubì módica fides: hìc secúritas, ubì perfecta diléctio.

℟. Cùm turbæ irrúerent in Jesum, ut audírent verbum Dei, ascendens in navim quæ erat Simónis, * Sedens docébat de navícula turbas. ℣. Sapiéntia in cápite turbárum clámitat: Convertímini ad correptiónem meam; en ostendam vobis verba mea. * Sedens. *Luc.* 5. *Prov.* 1.

Lectio viij.

ET si áliis imperátur ut laxent rétia sua, soli tamen Petro dícitur: Duc in altum, hoc est in profundum disputatiónum. Quid enim tàm altum, quàm altitúdinem divitiárum vidére, scire Dei Fílium, et professiónem divínæ generatiónis assúmere? Quam licèt mens non queat humána plenæ ratiónis investigatióne comprehéndere, fídei tamen plenitúdo compléctitur. In hoc altum disputatiónis Ecclésia à Petro dúcitur, ut vídeat hinc resurgentem Dei Fílium, indè Spíritum sanctum profluentem. Quæ sunt autem Apostolórum quæ laxári jubentur rétia, nìsi verbórum complexiónes, et quasi quidam oratiónis sinus, et disputatiónum recessus; qui eos quos

céperint, non amittant? Et benè Apostólica instrumenta piscandi rétia sunt, quæ non captos périmunt, sed reservant, et de profundo ad lumen éxtrahunt; fluctuantes de ínfirmis ad superna tradúcunt.

℟. Ut cessávit Jesus loqui, dixit ad Simónem: Duc in altum, et * Laxáte rétia vestra in captúram. ℣. Ecce ego mittam piscatóres multos, dicit Dóminus, et piscabuntur fílios Israel. * Laxáte. *Luc.* 5. *Jerem.* 16.

Lectio ix.

PRæceptor, inquit, per totam noctem laborantes, nihil cépimus; sed in verbo tuo laxábo rétia. Et ego, Dómine, scio quia nox mihi est, quandò non ímperas. Expecto ut júbeas: in verbo tuo laxábo rétia. O vácua præsúmptio! ô humílitas fructuósa! Qui nihil ánteà céperant, magnam in verbo Dómini conclúdunt píscium multitúdinem. Non hoc humánæ facúndiæ opus, sed supernæ vocatiónis est munus. Cedunt disputatiónes hóminum: fide suâ plebs credit. Rumpuntur rétia, nec lábitur piscis. Vocantur ad adjumentum sócii qui erant in ália navi. Quæ est illa ália navis, nisi fortè Judæa, ex qua Joannes et Jacóbus eliguntur? Hi de Synagóga ad navem Petri, hoc est, ad Ecclésiam convenérunt, ut implérent ambas navículas. Omnes enim in nómine Jesu génua flectunt, sive Judæus, sive Græcus: ómnia et in ómnibus Christus.

℟. Simon dixit Jesu: Præceptor, per totam noctem laborantes nihil cépimus; in verbo autem tuo laxábo rete. Cùm hoc fecissent, * Conclusérunt píscium multitúdinem copiósam. ℣. Ipsi vidérunt ópera Dómini, et mirabília ejus in profundo. * Conclusérunt. Glória Patri. * Conclusérunt. *Luc.* 5. *Ps.* 106.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Rumpebátur rete eórum; et annuérunt sóciis qui erant in ália navi, ut venírent. Et venérunt, et implevérunt ambas navículas, ita ut penè mergerentur. *Luc.* 5.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, ut et mundi cursus pacíficè nobis tuo órdine dirigátur, et Ecclésia tua tranquillâ devotióne lætétur: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Simon Petrus prócidit ad génua Jesu, dicens: Exi à me, quia homo peccátor sum, Dómine. Stupor enim circumdéderat eum, et omnes qui cum illo erant,

in captúra píscium quam céperant. *Luc.* 5.

FERIA SECUNDA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 2.

POst hæc consúluit David Dóminum, dicens: Núm ascendam in unam de civitátibus Juda? Et ait Dóminus ad eum: Ascende. Dixitque David: Quò ascendam? Et respondit ei: In Hebron. Ascendit ergò David, et duæ uxóres ejus, Achínoam Jezraelítes, et Abígaïl uxor Nabal Carméli: sed et viros qui erant cum eo, duxit David síngulos cum domo sua; et mansérunt in óppidis Hebron. Venerúntque viri Juda, et unxérunt ibi David, ut regnáret super domum Juda.

℟. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

ET nuntiátum est David, quòd viri Jabes-Gálaad sepelíssent Saül. Misit ergò David núntios ad viros Jabes-Gálaad, dixitque ad eos: Benedícti vos Dómino, qui fecístis misericórdiam hanc cum domino vestro Saül, et sepelístis eum. Et nunc retríbuet vobis quidèm Dóminus misericórdiam et veritátem; sed et ego reddam grátiam, eò quòd fecístis verbum istud. Confortentur manus vestræ, et estóte fílii fortitúdinis; licèt enim mórtuus sit dóminus vester Saül, tamen me unxit domus Juda in regem sibi.

℟. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij.

ABner autem fílius Ner, princeps exércitûs Saül, tulit Isboseth fílium Saül, et circumdúxit eum per castra; regemque constítuit super Gálaad, et super Gessúri, et super Jézrael, et super Ephraïm, et super Bénjamin, et super Israel universum. Quadraginta annórum erat Isboseth fílius Saül, cùm regnáre cœpísset super Israel; et duóbus annis regnávit: sola autem domus Juda sequebátur David. Et fuit número rus diérum, quos commorátus est David ímperans in Hebron super domum Juda, septem annórum et sex ménsium.

℟. Servíte Dómino, *p.* 190.

FERIA TERTIA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 3.

CUm esset prælium inter domum Saül et domum David, Abner fílius Ner regébat domum Saül. Fúerat autem Saüli concubína, nómine Respha, fília Aia. Dixitque Isboseth ad Abner: Quarè ingréssus es ad concubínam patris mei? Qui irátus nimis propter verba Isboseth, ait: Numquid caput

canis ego sum adversùm Judam hódiè, qui fécerim misericórdiam super domum Saül patris tui, et super fratres et próximos ejus, et non trádidi te in manus David; et tu requisisti in me quod argúeres pro mulíere hódiè? Hæc fáciat Deus Abner, et hæc addat ei, nisi quómodò jurávit Dóminus David, sic fáciam cum eo, ut transferátur regnum de domo Saül; et elevétur thronus David super Israel, et super Judam, à Dan usquè Bersábee. Et non pótuit respondére ei quidquam, quia metuébat illum.

℣. Timéte Dóminum. *p.* 190.

Lectio ij.

MIsit ergò Abner núntios ad David pro se dicentes: Cujus est terra? Et ut loqueréntur: Fac mecum amicítias; et erit manus mea tecum, et redúcam ad te universum Israel. Qui ait: Optimè: ego fáciam tecum amicítias; sed unam rem peto à te, dicens: Non vidébis fáciem meam, ántequàm addúxeris Michol fíliam Saül; et sic vénies, et vidébis me. Misit autem David núntios ad Isboseth fílium Saül, dicens: Redde uxórem meam Michol, quam despondi mihi centum præpútiis Philísthiim. Misit ergò Isboseth, et tulit eam à viro suo Phálthiel, fílio Laïs.

℣. Numquid vult, *p.* 191.

Lectio iij.

SErmónem quoque íntulit Abner ad senióres Israel, dicens: Tàm herì quàm nudiustértiùs quærebátis David ut regnáret super vos. Nunc ergò fácite, quóniam Dóminus locútus est ad David, dicens: In manu servi mei David salvábo pópulum meum Israel de manu Philísthiim, et ómnium inimicórum ejus. Locútus est autem Abner étiam ad Bénjamin. Et ábiit ut loquerétur ad David in Hebron, ómnia quæ placúerant Israéli, et universo Bénjamin. Venitque ad David in Hebron cum viginti viris; et fecit David Abner et viris ejus qui vénerant cum eo, convívium. Et dixit Abner ad David: Surgam, ut cóngregem ad te dóminum meum regem omnem Israel, et íneam tecum fœdus, et ímperes ómnibus, sicut desíderat ánima tua.

℣. Magnificátus es, *p.* 191.

FERIA QUARTA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 4.

VEnientes fílii Remmon Berothítæ, Rechab et Báana, ingressi sunt fervente die domum Isboseth, qui dormiébat super stratum suum merídiè:

et ostiária domûs purgans tríticum, obdormívit. Ingressi sunt autem domum latentèr assumentes spicas trítici; et percussérunt eum in íguine Rechab et Báana frater ejus, et fugérunt. Cùm autem ingressi fuissent domum, ille dormiébat super lectum suum in conclávi, et percutientes interfecérunt eum; sublatóque cápite ejus, abiérunt per viam deserti totâ nocte; et attulérunt caput Isboseth ad David in Hebron, dixéruntque ad regem: Ecce caput Isboseth fílii Saül inimíci tui, qui quærébat ánimam tuam; et dedit Dóminus dómino meo regi ultiónem hódiè de Saül et de sémine ejus.

℣. Quis póterit, *p.* 186.

Lectio ij.

RESpondens autem David Rechab et Báana fratri ejus, fíliis Remmon Berothítæ, dixit ad eos: Vivit Dóminus, qui éruit ánimam meam de omni angústia; quóniam eum qui annuntiáverat mihi, et díxerat, mórtuus est Saül; qui putábat se próspera nuntiáre, ténui, et occídi eum in Síceleg, cui oportébat mercédem dare pro núntio: quantò magis nunc, cùm hómines ímpii interfecérunt virum innóxium in domo sua super lectum suum, non quæram sánguinem ejus de manu vestra, et áuferam vos de terra? Præcépit ítaque David púeris suis, et interfecérunt eos: præcidentesque manus et pedes eórum, suspendérunt eos super piscínam in Hebron; caput autem Isboseth tulérunt, et sepeliérunt in sepulcro Abner in Hebron.

℣. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij. Cap. 5.

ET venérunt universæ tribus Israel ad David in Hebron, dicentes: Ecce nos, os tuum et caro tua sumus: sed et herì et nudiustértiùs cùm esset Saül rex super nos, tu eras edúcens et redúcens Israel; dixit autem Dóminus ad te: Tu pasces pópulum meum Israel, et tu eris dux super Israel. Venérunt quoque et senióres Israel ad regem in Hebron, et percussit cum eis rex David fœdus in Hebron coràm Dómino; unxeruntque David in regem super Israel. Fílius triginta annórum erat David, cùm regnáre cœpisset; et quadraginta annis regnávit. In Hebron regnávit super Judam septem annis et sex ménsibus: in Jerúsalem autem regnávit triginta tribus annis super omnem Israel et Judam. Et ábiit rex, et omnes viri qui erant cum eo, in Jerúsalem ad Je-

busæum habitatórem terræ ; dictumque est David ab eis : Non ingredíeris hùc, nisi abstúleris cæcos et claudos, dicentes: Non ingredíetur David hùc. Cepit autem David arcem Sion : hæc est cívitas David.

℟. Servíte Dómino , *p.* 190.

FERIA QUINTA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 6.

COngregávit rursùm David omnes electos ex Israel triginta míllia. Surrexitque David , et ábiit, et universus pópulus qui erat cum eo de viris Juda, ut addúcerent arcam Dei, super quam invocátum est nomen Dómini exercítuum , sedentis in Chérubim super eam. Et imposuérunt arcam Dei super plaustrum novum ; tuleruntque eam de domo Abínadab , qui erat in Gábaa : Oza autem et Ahio fílii Abínadab minábant plaustrum novum. Cùmque tulissent eam de domo Abínadab , qui erat in Gábaa , custódiens arcam Dei , Ahio præcedébat arcam. David autem et omnis Israel ludébant coràm Dómino in ómnibus lignis fabrefactis , et cítharis , et lyris , et tympanis , et sistris , et cymbalis.

℟. Timéte Dóminum , *p.* 190.

Lectio ij.

POstquàm autem venérunt ad áream Nachon, extendit Oza manum ad arcam Dei , et ténuit eam ; quóniam calcitrábant boves , et declinavérunt eam. Iratusque est indignatióne Dóminus contra Ozam , et percussit eum super temeritáte : qui mórtuus est ibi juxtà arcam Dei. Contristátus est autem David , eò quòd percussisset Dóminus Ozam ; et vocátum est nomen loci illíus, Percússio Ozæ , usque in diem hanc. Et extímuit David Dóminum in die illa , dicens : Quómodò ingrediétur ad me arca Dómini? Et nóluit divértere ad se arcam Dómini in civitátem David ; sed divertit eam in domum Obédedom Gethæi.

℟. Numquid vult, *p.* 191.

Lectio iij.

ET habitávit arca Dómini in domo Obédedom Gethæi tribus ménsibus : et benedíxit Dóminus Obédedom , et omnem domum ejus. Nuntiatumque est regi David quòd benedixisset Dóminus Obédedom et ómnia ejus , propter arcam Dei. Abiit ergò David , et addúxit arcam Dei de domo Obédedom in civitátem David cum gáudio : et erant cum David septem chori , et víctima vituli. Cùmque

transcendissent qui portábant arcam Dómini sex passus, immolábat bovem et aríetem; et David saltábat totis víribus antè Dóminum : porrò David erat accinctus ephod líneo. Et David et omnis domus Israel ducébant arcam testamenti Dómini, in júbilo, et in clangóre búccinæ.

℣. Magnificátus es, *p.* 191.

FERIA SEXTA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 7.

FActum est cùm sedisset rex in domo sua, et Dóminus dedísset ei réquiem úndiquè ab universis inimícis suis, dixit ad Nathan prophétam : Videsne quòd ego hábitem in domo cédrina, et arca Dei pósita sit in médio péllium? Dixitque Nathan ad regem : Omne quod est in corde tuo, vade, fac; quia Dóminus tecum est. Factum est autem in illa nocte; et ecce sermo Dómini ad Nathan, dicens : Vade, et lóquere ad servum meum David : Hæc dicit Dóminus : Numquid tu ædificábis mihi domum ad habitandum? Neque enim habitávi in domo ex die illa, quâ edúxi fílios Israel de terra AEgypti, usquè in diem hanc; sed ambulábam in tabernáculo et in tentório.

℣. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

PEr cuncta loca quæ transívi cum ómnibus fíliis Israel, numquid loquens locútus sum ad unam de tríbubus Israel, cui præcépi ut pásceret pópulum meum Israel, dicens : Quarè non ædificastis mihi domum cédrinam? Et nunc hæc dices servo meo David : Hæc dicit Dóminus exercítuum : Ego tuli te de páscuis sequentem greges, ut esses dux super pópulum meum Israel; et fui tecum in ómnibus ubicumquè ambulasti, et interféci universos inimícos tuos à fácie tua; fecique tibi nomen grande, juxtà nomen magnórum qui sunt in terra. Et ponam locum pópulo meo Israel, et plantábo eum; et habitábit sub eo, et non turbábitur ámpliùs : nec addent fílii iniquitátis ut afflígant eum sicut priùs, ex die quâ constítui júdices super pópulum meum Israel; et réquiem dabo tibi ab ómnibus inimícis tuis : prædicítque tibi Dóminus, quòd domum fáciat tibi Dóminus.

℣. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij.

CUmque compléti fúerint dies tui, et dormíeris cum pátribus tuis, suscitábo semen tuum post te, quod egrediétur

de útero tuo, et firmábo regnum ejus. Ipse ædificábit domum nómini meo, et stabíliam thronum regni ejus usque in sempiternum. Ego ero ei in patrem; et ipse erit mihi in fílium: qui si iníquè aliquid gésserit, árguam eum in virga virórum, et in plagis filiórum hóminum. Misericórdiam autem meam non áuferam ab eo, sicut ábstuli à Saül quem amóvi à fácie mea. Et fidélis erit domus tua, et regnum tuum usque in æternum antè fáciem tuam, et thronus tuus erit firmus júgiter. Secundùm ómnia verba hæc, et juxtà universam visiónem istam, sic locútus est Nathan ad David.

℣. Servite Dómino, *p.* 190.

SABBATO.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 11.

FActum est, vertente anno, eo témpore quo solent reges ad bella procédere, misit David Joab, et servos suos cum eo, et universum Israel; et vastavérunt fílios Ammon, et obsedérunt Rabba; David autem remansit in Jerúsalem. Dùm hæc agerentur, áccidit ut súrgeret David de strato suo post meridiem, et deambuláret in solário domûs régiæ; viditque mulíerem se lavantem, ex adverso super solárium suum: erat autem múlier pulchra valdè. Misit ergò rex, et requisívit quæ esset múlier. Nuntiatumque est ei quòd ipsa esset Bethsabee fília Eliam uxor Uríæ Hethæi. Missis ítaque David núntiis, tulit eam; quæ cùm ingressa esset ad illum, dormívit cum ea; statimque sanctificáta est ab immundítia sua, et reversa est in domum suam concepto fœtu; mittensque nuntiávit David, et ait: Concépi. Misit autem David ad Joab, dicens: Mitte ad me Uríam Hethæum.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟. *sumentur è Feria III. Hebdomadæ I. post Pentecosten*, *p.* 190.]

Lectio ij.

MIsitque Joab Uríam ad David. Et venit Urías ad David; quæsivitque David quàm rectè ágeret Joab, et pópulus, et quómodò administarétur bellum. Et dixit David ad Uríam: Vade in domum tuam, et lava pedes tuos. Et egressus est Urías de domo regis, secutusque est eum cibus régius. Dormívit autem Urías antè portam domûs régiæ cum áliis servis dómini sui, et non descendit ad domum suam. Nuntiatumque est David à dicéntibus: Non ivit Urías in domum suam. Et ait David ad Uríam: Numquid

non de via venisti? quarè non descendisti in domum tuam? Et ait Urías ad David: Arca Dei, et Israel, et Juda hábitant in papiliónibus, et dóminus meus Joab, et servi dómini mei super fáciem terræ manent; et ego ingrédiar domum meam, ut cómedam, et bibam, et dórmiam cum uxóre mea? Per salútem tuam, et per salútem ánimæ tuæ non fáciam rem hanc.

Lectio iij.

AIt ergò David ad Uríam: Manè hic étiam hódiè, et cras dimittam te. Mansit Urías in Jerúsalem in die illa et áltera: et vocávit eum David ut coméderet coràm se et bíberet, et inebriávit eum: qui egressus vésperè, dormívit in strato suo cum servis dómini sui, et in domum suam non descendit. Factum est ergò manè, et scripsit David epístolam ad Joab, misitque per manum Uríæ, scribens in epístola: Pónite Uríam ex adverso belli, ubì fortíssimum est prælium; et derelínquite eum, ut percussus intéreat. Igitur cùm Joab obsidéret urbem, pósuit Uríam in loco ubì sciébat viros esse fortíssimos. Egressíque viri de civitáte, bellábant adversùm Joab, et cecidérunt de pópulo servórum David: et mórtuus est étiam Urías Hethæus.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Dixit David ad Dóminum: Peccávi valdè; sed precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui, quia stultè egi nimìs. 2. *Reg.* 24.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA V. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 11 et 12.

AUdívit uxor Uríæ quòd mórtuus esset Urías vir suus, et planxit eum. Transacto autem luctu, misit David, et introduxit eam in domum suam, et facta est ei uxor, peperitque ei fílium: et displicuit verbum hoc quod fécerat David, coràm Dómino. Misit ergò Dóminus Nathan ad David. Qui cùm venisset ad eum, dixit ei: Duo viri erant in civitáte una, unus dives, et alter pauper: dives habébat oves et boves plúrimos valdè; pauper autem nihil habébat omninò, præter ovem unam párvulam quam émerat et nutríerat, et quæ créverat apud eum cum fíliis ejus simul, de pane illíus cómedens, et de cálice ejus bibens, et in sinu illíus dórmiens; eratque illi sicut fília. Cùm autem peregrínus

quidam venisset ad dívitem, parcens ille súmere de óvibus et de bobus suis, ut exhibéret convívium peregríno illi qui vénerat ad se, tulit ovem viri páuperis, et præparávit cibos hómini qui vénerat ad se.

℟. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

IRátus autem indignatióne David adversùs hóminem illum nimìs, dixit ad Nathan: Vivit Dóminus, quóniam fílius mortis est vir qui fecit hoc: ovem reddet in quádruplum, eò quòd fécerit verbum istud, et non pepércerit. Dixit autem Nathan ad David: Tu es ille vir. Hæc dicit Dóminus Deus Israel: Ego unxi te in regem super Israel, et ego érui te de manu Saül, et dedi tibi domum dómini tui, et uxóres dómini tui in sinu tuo, dedíque tibi domum Israel et Juda; et si parva sunt ista, adjíciam tibi multò majóra.

℟. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij.

QUarè ergò contempsisti verbum Dómini, ut fáceres malum in conspectu meo? Uríam Hethæum percussisti gládio, et uxórem illíus accepisti in uxórem tibi, et interfecisti eum gládio filiórum Ammon: quamobrem non recédet gládius de domo tua usque in sempiternum, eò quòd despéxeris me, et túleris uxórem Uriæ Hethæi, ut esset uxor tua. Itaque hæc dicit Dóminus: Ecce ego suscitábo super te malum de domo tua, et tollam uxóres tuas in óculis tuis, et dabo próximo tuo, et dórmiet cum uxóribus tuis in óculis solis hujus. Tu enim fecisti abscónditè; ego autem fáciam verbum istud in conspectu omnis Israel, et in conspectu solis.

℟. Servíte Dómino, *p.* 190.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de Apológia David.

Ad Theodos. August. Cap. 2.

Lectio iv.

UNusquisque nostrûm per singulas horas quàm multa delinquit! et tamen unusquisque de plebe peccátum suum confitendum non putat. Ille rex tantus ac potens, ne exíguo quidèm momento manére penès se delicti passus est consciéntiam; sed præmatúrâ confessióne, atque immenso dolóre, réddidit peccátum suum Dómino. Quem mihi nunc fácilè repérias honorátum ac dívitem, qui, si arguátur alicújus cul-

pæ reus, non molestè ferat? At ille régio clarus império, tot divínis probátus oráculis, cùm à privâto hómine corriperétur quòd gráviter deliquisset, non indignátus infrémuit, sed confessus ingémuit culpæ dolóre.

℟. Timéte Dóminum, *p.* 190.

Lectio v.

DÉniquè Dóminum dolor íntimi movit affectûs, ut Nathan díceret: Quóniam pœnítuit te, et Dóminus tránstulit peccátum tuum. Matúritas ítaque véniæ profundam regis fuisse pœniténtiam declarávit, quæ tanti erróris offensam tradúxerit. Alii hómines, cùm à sacerdótibus corripiuntur, peccátum suum íngravant, dùm negáre cúpiunt aut defèndere, ibíque eórum lapsus est major ubì desperátur corréctio. Sancti autem Dómini qui consummáre pium certámen géstiunt et cúrrere cursum salútis, sícubì fortè ut hómines corrúerint natúræ magìs fragilitáte, quàm peccandi libídine, acrióres ad currendum resurgunt, pudóris stímulo majóra reparántes certámina; ut non solùm nullum attulisse æstimétur lapsus impedimentum, sed étiam velocitátis incentíva cumulasse.

℟. Numquid vult, *p.* 190.

Lectio vj. Cap. *4.*

PEccávit David, quod solent reges: sed pœniténtiam gessit, flevit, ingémuit, quod non solent reges. Confessus est culpam, obsecrávit indulgéntiam, humi stratus deplorávit ærumnam, jejunávit, orávit, confessiónis suæ testimónium in perpétua sécula vulgáto dolóre transmísit. Quod erubescunt fácere priváti, rex non erúbuit confitéri. Qui tenentur légibus, audent suum negáre peccátum, dedignantur rogáre indulgéntiam, quam petébat qui nullis légibus tenebátur humánis. Quòd peccávit, conditiónis est; quòd supplicávit, correctiónis. Lapsus commúnis, sed speciális conféssio. Culpam ítaque incidisse, natúræ est; dilúisse, virtútis.

℟. Magnificátus es, *p.* 191.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Dico vobis, quia nisi abundáverit justítia vestra plusquàm Scribárum et Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 16. *in Matth.*

CAritas est ómnium mater bonórum, certa discipulórum nota, quæ ómnia nostra cóntinet. Jure ergò radíces et fontes inimicítiæ quæ illam pessumdat, cum veheméntia multa Christus ámputat et tollit. Nihil enim ita curat Deus, ut nos mútuis vínculis colligári. Ideò et per seipsum et per discípulos suos, tàm in novo quàm in véteri testamento, multo hoc præceptum sermóne commendat, et véhemens vindex est eórum qui hoc despíciunt. Etenim nihil ita malítiam omnem indúcit et fundat, ut caritátis remótio. Ideò dicébat: Cùm abundáverit iníquitas, refrigéscet cáritas multórum. Sic Caïn fratricída factus est, sic Esaü, sic fratres Josephi; sic innúmera exorta sunt mala, avulsâ caritáte.

℟. Audístis quia dictum est antíquis: Non occídes. * Ego autem dico vobis quia omnis qui iráscitur fratri suo, reus erit judício. ℣. Locútus est Dóminus ad Móysen: Lóquere ad omnem cœtum filiórum Israel: Non stabis contrà sánguinem próximi tui. * Ego autem. *Matth.* 5. *Levit.* 19.

Lectio viij.

NEque in supradíctis gradum sistit, sedália plura ádhibet, queis ostendit quantùm ejus hábeat ratiónem. Nam cùm per concílium, per judícium et per gehennam ignis comminátus esset,ália adjécit præcedentibus cónsona; nempè: Si offers munus tuum ad altáre, et ibi recordátus fúeris quia frater tuus habet áliquid adversùm te, relínque munus tuum antè altáre, et vade priùs reconciliári fratri tuo; et tunc véniens offer munus tuum. O bonitátem, ô benignitátem, quæ omnem sermónem súperat! Honórem suum déspicit pro caritáte erga próximum; ostendens se priùs comminátum esse, non ex inimicítia quadam, vel ex cupiditáte inferendi supplícii, sed ex amóre ferventi. Quid enim hisce verbis mansuétiùs fingi possit! Interrumpátur, inquit, cultus meus, ut cáritas tua máneat. Nam verè sacrifícium est reconciliátio cum fratre. Ideò non dixit, Postquàm obtúleris, vel, Antequàm ófferas; sed ipso múnere præsente, et jam sacrifício incipiente, mittit eum, ut se cum fratre reconcíliet; nec subláto jacente múnere, nec ántequàm munus attúlerit,

sed illo in médio jacente jubet illùc accúrrere.

℟. Si offers munus tuum ad altáre, et ibi recordátus fúeris quia frater tuus habet áliquid adversùm te, relinque ibi munus tuum antè altáre, et * Vade priùs reconciliári fratri tuo. ℣. Misericórdiam vólui, et non sacrifícium; et sciéntiam Dei, plusquàm holocausta. * Vade. *Matth.* 5. *Os.* 6.

Lectio ix.

CUr ergò sic jubet id ágere, et qua de causa? Hæc ambo ut mihi quidèm vidétur, subíndicans, et agens; unum quidèm, ut jam dixi, ut ostendat se caritátem magni fácere, et illam esse putáre máximum ómnium sacrifícium, seque sine caritáte sacrifícium non admíttere; secundùm autem, ut reconciliatiónis inevitábilem necessitátem áfferat. Nam qui justus est non priùs offerre quàm reconciliarétur, etiamsi non ex amóre próximi, saltèm ne sacrifícium imperfectum máneat, properábit ad offensum fratrem, ut inimicítiam solvat. Ideòque ómnia empháticis expressit verbis, terrens illum excitansque. Cùm dixisset enim, Relinque munus tuum; non ibi súbstitit, sed subjunxit: Antè altáre, et postquàm ex loco in horrórem quemdam conjécit, Et vade, nec tantùm dixit, Vade; sed adjunxit, priùs; et tunc véniens, offer munus tuum: per hæc ómnia declárans hanc mensam non admíttere eos qui inimicítias mútuò exercent.

℟. Qui vindicári vult, à Dómino invéniet vindictam, et peccáta illíus servans servábit. Relinque próximo tuo nocenti te; * Et tunc † Deprecanti tibi peccáta solventur. ℣. Tunc véniens ófferes munus tuum; * Et tunc. Glória. † Deprecanti tibi. *Eccli.* 28. *Matth.* 5.

Ad Benedictus.

Ant. 8. *G.* Nisi abundáverit justítia vestra plusquàm Scribárum et Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Oratio.

DEus, qui diligéntibus te bona invisibília præparasti, infunde córdibus nostris tui amóris affectum; ut te in ómnibus et super ómnia diligentes, promissiónes tuas, quæ omne desidérium súperant, consequámur: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Dico vobis: Qui díxerit fratri suo, Racca, reus erit concílio. Qui autem díxerit, Fátue, reus erit gehennæ ignis. *Matth.* 5.

FERIA SECUNDA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 12.

DIxit David ad Nathan: Peccávi Dómino. Dixitque Nathan ad David: Dóminus quoque tránstulit peccátum tuum, non moriéris. Verúmtamen, quóniam blasphemáre fecisti inimícos Dómini propter verbum hoc, fílius qui natus est tibi, morte moriétur. Et reversus est Nathan in domum suam. Percussit quoque Dóminus párvulum quem pepérerat uxor Uriæ David, et desperátus est. Deprecatusque est David Dóminum pro párvulo; et jejunávit David jejúnio; et ingressus seorsùm, jácuit super terram. Venérunt autem senióres domûs ejus, cogentes eum ut súrgeret de terra: qui nóluit, nec comédit cum eis cibum.

℟. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

ACcidit autem die séptimâ ut morerétur infans: timueruntque servi David nuntiáre ei quòd mórtuus esset párvulus. Dixérunt enim: Ecce cùm párvulus adhùc víveret, loquebámur ad eum, et non audiébat vocem nostram; quantò magis si dixérimus, Mórtuus est puer, se afflíget? Cùm ergò David vidisset servos suos mussitantes, intellexit quòd mórtuus esset infántulus; dixitque ad servos suos: Nùm mórtuus est puer? Qui respondérunt ei: Mórtuus est. Surrexit ergò David de terra, et lotus unctusque est: cùmque mutasset vestem, ingressus est domum Dómini; et adorávit, et venit in domum suam, petivitque ut pónerent ei panem, et comédit.

℟. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij.

DIxérunt autem ei servi sui: Quis est sermo quem fecisti? Propter infantem, cùm adhùc víveret, jejunasti et flebas; mórtuo autem púero, surrexisti, et comedisti panem. Qui ait: Propter infantem, dùm adhùc víveret, jejunávi et flevi; dicébam enim: Quis scit si fortè donet eum mihi Dóminus, et vivat infans? Nunc autem quia mórtuus est, quarè jejúnem? Numquid pótero revocáre eum ámpliùs? Ego vadam magis ad eum; ille verò non revertétur ad me. Et consolátus est David Bethsábee uxórem suam, ingressusque ad eam dormívit cum ea; quæ génuit fílium, et vocávit nomen ejus Sálomon, et Dóminus dilexit eum. Misitque in manu Nathan Prophé-

læ, et vocávit nomen ejus, Amábilis Dómino, eò quòd dilígeret eum Dóminus.

℟. Servíte Dómino, *p.* 190.

FERIA TERTIA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 13.

FActum est, ut tondérentur oves Absalom in Baálhasor, quæ est juxtà Ephraïm. Et vocávit Absalom omnes fílios regis, venitque ad regem, et ait ad eum: Ecce tondentur oves servi tui; véniat, oro rex cum servis suis ad servum suum. Dixitque rex ad Absalom: Noli, fili mi, noli rogáre ut veniámus omnes, et gravémus te. Cùm autem cógeret eum, et nóluisset ire, benedíxit ei.

℟. Timéte Dóminum, *p.* 190.

Lectio ij.

ET ait Absalom: Si non vis veníre, véniat, óbsecro, nobiscum saltèm Amnon frater meus. Dixitque ad eum rex: Non est necesse ut vadat tecum. Coégit ítaque Absalom eum, et dimísit cum eo Amnon et universos fílios regis. Feceratque Absalom convívium quasi convívium regis. Præcéperat autem Absalom púeris suis, dicens: Observáte cùm temulentus fúerit Amnon vino, et díxero vobis: percútite eum, et interfícite, nolíte timére; ego enim sum qui præcípio vobis: roborámini, et estóte viri fortes. Fecérunt ergò púeri Absalom adversùm Amnon, sicut præcéperat eis Absalom. Surgentesque omnes fílii regis, ascendérunt sínguli mulas suas, et fugérunt.

℟. Numquid vult, *p.* 191.

Lectio iij.

CUmque adhùc pérgerent in itínere, fama pervénit ad David, dicens: Percussit Absalom omnes fílios regis, et non remansit ex eis saltèm unus. Surrexit ítaque rex, et scidit vestimenta sua, et cécidit super terram; et omnes servi illius, qui assistébant ei, scidérunt vestimenta sua. Respondens autem Jónadab fílius Sémmaa fratris David, dixit: Ne estimet dóminus meus rex quòd omnes púeri fílii regis occísi sint; Amnon solus mórtuus est, quóniam in ore Absalom erat pósitus ex die quâ oppressit Thamar sorórem ejus. Nunc ergò ne ponat dóminus meus rex super cor suum verbum istud, dicens: Omnes fílii regis occísi sunt; quóniam Amnon solus mórtuus est. Fugit autem Absalom.

℟. Magnificátus es, *p.* 191.

FERIA QUARTA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 14.

CUm ingressa fuisset múlier Thecuítis ad regem, cécidit coràm eo super terram, et adorávit, et dixit: Serva me, rex. Et ait ad eam rex: Quid causæ habes? Quæ respondit: Heu! múlier vídua ego sum; mórtuus est enim vir meus: et ancillæ tuæ erant duo fílii, qui rixáti sunt adversùm se in agro; nullusque erat qui eos prohibére posset: et percussit alter álterum, et interfécit eum. Et ecce consurgens universa cognátio adversùm ancillam tuam, dicit: Trade eum qui percussit fratrem suum, ut occidámus eum pro ánima fratris sui quem interfécit, et deleámus hæredem; et quærunt extínguere scintillam meam quæ relicta est, ut non supersit viro meo nomen, et relíquiæ super terram.

℟. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

ET ait rex: Qui contradíxerit tibi, adduc eum ad me, et ultrà non addet ut tangat te. Quæ ait: Recordétur rex Dómini Dei sui, ut non multiplicentur próximi sánguinis ad ulciscendum, et nequáquàm interfíciant fílium meum. Qui ait: Vivit Dóminus, quia non cadet de capillis fílii tui super terram. Dixit ergò múlier: Loquátur ancilla tua ad dóminum meum regem verbum. Et ait: Lóquere. Dixitque múlier: Quarè cogitasti hujuscémodi rem contrà pópulum Dei, et locútus est rex verbum istud, ut peccet, et non redúcat ejectum suum? Omnes mórimur, et quasi aquæ dilábimur in terram, quæ non revertuntur; nec vult Deus períre ánimam, sed retractat cógitans ne pénitùs péreat qui abjectus est.

℟. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij.

ET ait rex: Numquid manus Joab tecum est in ómnibus istis? Respondit múlier, et ait: Per salútem ánimæ tuæ, dómine mi rex, nec ad sinístram, nec ad déxteram est, ex ómnibus his quæ locútus est dóminus meus rex; servus enim tuus Joab ipse præcépit mihi, et ipse pósuit in os ancillæ tuæ ómnia verba hæc. Ut vérterem figúram sermónis hujus, servus tuus Joab præcépit istud: tu autem, dómine mi rex, sápiens es sicut habet sapiéntiam Angelus Dei, ut intélligas ómnia super terram. Et ait rex ad Joab: Ecce placátus feci verbum tuum: vade ergò, et

et révoca púerum Absalom. Cadensque Joab super fáciem suam in terram, adorávit, et benedixit regi; et dixit Joab: Hódiè intellexit servus tuus, quia invéni grátiam in óculis tuis, dómine mi rex: fecisti enim sermónem servi tui. Surrexit ergò Joab, et ábiit in Gessur, et adduxit Absalom in Jerúsalem. Dixit autem rex: Revertátur in domum suam, et fáciem meam non vídeat. Reversus est ítaque Absalom in domum suam, et fáciem regis non vidit.

℟. Servíte Dómino, *p.* 190.

FERIA QUINTA.
De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 14.

SUrrexit Joab, et venit ad Absalom in domum ejus, et dixit: Quarè succendérunt servi tui ségetem meam igni? Et respondit Absalom ad Joab: Misi ad te óbsecrans ut veníres ad me, et mítterem te ad regem, et díceres ei: Quarè veni de Gessur? mélius mihi erat ibi esse: óbsecro ergò ut vídeam fáciem regis: quòd si memor est iniquitátis meæ, interfíciat me. Ingressus ítaque Joab ad regem, nuntiávit ei ómnia: vocatusque est Absalom, et intrávit ad regem, et adorávit super fáciem terræ coràm eo; osculatusque est rex Absalom.

℟. Timéte Dóminum, *p.* 190.

Lectio ij. Cap. 15.

ICitur post hæc fecit sibi Absalom currus, et équites, et quinquaginta viros, qui præcéderent eum. Et manè consurgens Absalom, stabat juxtà introítum portæ; et omnem virum qui habébat negótium, ut veníret ad regis judícium, vocábat Absalom ad se, et dicébat: De qua civitáte es tu? Qui respondens aiébat: Ex una tribu Israel ego sum servus tuus. Respondebatque ei Absalom: Vidéntur mihi sermónes tui boni et justi; sed non est qui te áudiat constitútus à rege. Dicebatque Absalom: Quis me constituat júdicem super terram, ut ad me véniant omnes qui habent negótium, et justè júdicem? Sed et cùm accéderet ad eum homo ut salutáret illum, extendébat manum suam, et apprehendens osculabátur eum. Faciebatque hoc omni Israel veniénti ad judícium, ut audirétur à rege; et sollicitábat corda virórum Israel.

℟. Numquid vult, *p.* 191.

Lectio iij.

DIxit Absalom ad regem David: Vadam, et reddam vota mea quæ vovi Dómino, in Hebron.

Vovens enim vovit servus tuus, cùm esset in Gessur Syriæ, dicens: Si redúxerit me Dóminus in Jerúsalem, sacrificábo Dómino. Dixitque ei rex David: Vade in pace. Et surrexit, et ábiit in Hebron. Misit autem Absalom exploratóres in universas tribus Israel, dicens: Statìm ut audiéritis clangórem búccinæ, dícite: Regnávit Absalom in Hebron. Porrò cum Absalom iérunt ducenti viri de Jerúsalem vocáti, euntes símplici corde, et causam pénitùs ignorantes. Accersívit quoque Absalom Achítophel Gilonítem consiliárium David, de civitáte sua Gilo. Cùmque immoláret víctimas, facta est conjurátio válida; populusque concurrens augebátur cum Absalom. Venit ígitur núntius ad David, dicens: Toto corde universus Israel séquitur Absalom. Et ait David servis suis qui erant cum eo in Jerúsalem: Súrgite, fugiámus.

℟. Magnificátus es, *p.* 191.

FERIA SEXTA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 15.

EGressus rex et omnis Israel pédibus suis, stetit procul à domo: et universi servi ejus ambulábant juxtà eum. Omnesque flebant voce magnâ, et universus pópulus transíbat: rex quoque transgrediebátur torrentem Cedron, et cunctus pópulus incedébat contrà viam quæ réspicit ad desertum. Venit autem et Sadoc sacerdos, et universi Levítæ cum eo, portantes arcam fœderis Dei, et deposuérunt arcam Dei: et ascendit Abíathar, donec explétus esset omnis pópulus qui egressus fúerat de civitáte. Et dixit rex ad Sadoc: Reporta arcam Dei in urbem; si invénero grátiam in óculis Dómini, redúcet me, et ostendet mihi eam, et tabernáculum suum. Si autem díxerit mihi, Non places; præstò sum, fáciat quod bonum est coràm se.

℟. Quis póterit, *p.* 188.

Lectio ij.

ET dixit rex ad Sadoc sacerdótem: O videns, revértere in civitátem in pace; et Achímaas fílius tuus et Jónathas fílius Abíathar, duo fílii vestri sint vobiscum: ecce ego abscondar in campéstribus deserti, donec véniat sermo à vobis índicans mihi. Reportavérunt ergò Sadoc et Abíathar arcam Dei in Jerúsalem; et mansérunt ibi. Porrò David ascendébat clivum olivárum, scandens et flens, nudis pédibus incédens, et operto cápite; sed et

omnis pópulus qui erat cum eo, operto cápite ascendébat plorans. Nuntiátum est autem David quòd et Achítophel esset in conjuratióne cum Absalom; dixitque David: Infátua, quæso, Dómine, consílium Achítophel.

℟. Si in toto corde, *p.* 189.

Lectio iij. Cap. 16.

VEnit ergò rex David usque Báhurim; et ecce egrediebátur indè vir de cognatióne domûs Saül: nómine Sémeï, fílius Gera; procedebatque egrédiens, et maledicébat, mittebatque lápides contrà David, et contrà universos servos regis David. Omnis autem pópulus, et universi bellatóres à dextro et à sinistro látere regis incedébant. Ita autem loquebátur Sémeï cùm maledíceret regi: Egrédere, egrédere, vir sánguinum, et vir Bélial: réddidit tibi Dóminus universum sánguinem domûs Saül; quóniam invasisti regnum pro eo, et dedit Dóminus regnum in manu Absalom fílii tui; et ecce premunt te mala tua, quóniam vir sánguinum es. Dixit autem Abísaï fílius Sarvíæ regi: Quarè maledícit canis hic mórtuus dómino meo regi? vadam, et amputábo caput ejus. Et ait rex: Quid mihi et vobis est, fílii Sarvíæ? dimíttite eum, ut maledícat: Dóminus enim præcépit ei ut maledíceret David, et quis est qui áudeat dícere, quarè sic fécerit? Et ait rex Abísaï, et universis servis suis: Ecce fílius meus qui egressus est de útero meo, quærit ánimam meam; quantò magis nunc fílius Jémini? Dimíttite eum, ut maledícat juxtà præceptum Dómini: si fortè respíciat Dóminus afflictiónem meam, et reddat mihi Dóminus bonum pro maledictióne hac hodierna.

℟. Servíte Dómino, *p.* 190.

SABBATO.

De libro secundo Regum.

Lectio j. Cap. 18.

COnsideráto David pópulo suo, constítuit super eos tribúnos, et centuriónes..... Dixitque rex ad pópulum: Egrédiar et ego vobiscum. Et respondit pópulus: Non exíbis; sive enim fugérimus, non magnóperè ad eos de nobis pertinébit; sive média pars cecíderit è nobis, non satìs curábunt; quia tu unus pro decem míllibus computáris: mélius est ígitur ut sis nobis in urbe præsídio. Ad quos rex ait: Quod vobis vidétur rectum, hoc fáciam. Stetit ergò rex juxtà portam: egrediebaturque pópulus per turmas suas,

centéni et milléni. Et præcépit rex Joab, et Abísaï, et Ethaï, dicens: Serváte mihi púerum Absalom. Et omnis pópulus audiébat præcipiéntem regem cunctis princípibus pro Absalom. Itaque egressus est pópulus in campum contrà Israel; et factum est prælium in saltu Ephraïm. Et cæsus est ibi pópulus Israel ab exércitu David.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟. *sumentur è Feriâ III. Hebdomadæ I. post Pentecosten. p.* 190.]

Lectio iij.

Accidit autem ut occúrreret Absalom servis David, sedens mulo: cùmque ingressus fuisset mulus subter condensam quercum et magnam, adhæsit caput ejus quércui: et illo suspenso inter cœlum et terram, mulus cui inséderat, pertransívit. Vidit autem hoc quíspiam, et nuntiávit Joab, dicens: Vidi Absalom pendére de quercu. Et ait Joab viro qui nuntiáverat ei: Si vidísti, quarè non confodísti eum cum terra, et ego dedíssem tibi decem argenti siclos, et unum bálteum? Qui dixit ad Joab: Si appénderes in mánibus meis mille argénteos, nequáquàm mítterem manum meam in fílium regis: audiéntibus enim nobis, præcépit rex tibi, et Abísaï, et Ethaï, dicens: Custodíte mihi púerum Absalom. Sed et si fecíssem contrà ánimam meam audacter, nequáquàm hoc regem latére potuísset; et tu stares ex adverso? Et ait Joab: Non sicut tu vis, sed aggrédiar eum coràm te. Tulit ergò tres lánceas in manu sua, et infixit eas in corde Absalom; cùmque adhùc palpitáret hærens in quercu, cucurrérunt decem júvenes armígeri Joab, et percutientes interfecérunt eum.

Lectio iij.

Appáruit Chusi, et véniens ait: Bonum apporto núntium, dómine mi rex; judicávit enim pro te Dóminus hódiè de manu ómnium qui surrexérunt contrà te. Dixit autem rex ad Chusi: Estne pax púero Absalom? Cui respondens Chusi: Fiant, inquit, sicut puer, inimíci dómini mei regis, et universi qui consurgunt adversùs eum in malum. Contristátus ítaque rex ascendit cœnáculum portæ, et flevit, et sic loquebátur, vadens: Fili mi Absalom, Absalom fili mi; quis mihi tríbuat ut ego móriar pro te, Absalom fili mi, fili mi Absalom?

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Sálomon sedit super thronum David patris sui, et firmátum

est regnum ejus nimìs. 3. *Reg.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA VI. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber tértius Regum.

Lectio j. Cap. 1.

REx David senúerat, habebatque ætátis plúrimos dies..... Adonías autem fílius Haggith elevabátur, dicens: Ego regnábo. Fecitque sibi currus et équites, et quinquaginta viros, qui cúrrerent antè eum. Nec corrípuit eum pater suus aliquandò, dicens: Quarè hoc fecisti? Erat autem et ipse pulcher valdè, secundus natu post Absalom. Et sermo ei cum Joab fílio Sarvíæ, et cum Abíathar sacerdóte, qui adjuvábant partes Adoníæ. Sadoc verò sacerdos, Banaías fílius Joíadæ, et Nathan prophéta, et Sémeï et Reï, et robur exércitûs David non erat cum Adonía.

℟. Tua est, Dómine, magnificéntia, et poténtia, et glória, atque victória; et tibi laus: cuncta enim quæ in cœlo sunt, et in terra, tua sunt: * Tuum, Dómine, regnum: in manu tua virtus et poténtia; in manu tua magnitúdo et impérium ómnium. ℣. Quis prior dedit Dómino, et retribuétur ei? quóniam ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt ómnia. * Tuum. 1. *Par.* 29. *Rom.* 2.

Lectio ij.

DIxit quoque rex David: Vocáte mihi Sadoc sacerdótem, et Nathan prophétam, et Banaíam fílium Joíadæ. Qui cùm ingressi fuissent coràm rege, dixit ad eos: Tóllite vobiscum servos dómini vestri, et impónite Salomónem fílium meum super mulam meam, et dúcite eum in Gihon, et ungat eum ibì Sadoc sacerdos, et Nathan prophéta, in regem super Israel; et canétis búccinâ, atque dicétis: Vivat rex Sálomon. Et ascendétis post eum, et véniet, et sedébit super sólium meum, et ipse regnábit pro me: illíque præcípiam ut sit dux super Israel et super Judam.

℟. Dómine Deus Israel, non est símilis tuî Deus in cœlo désuper, et super terram deorsùm: * Qui custódis pactum et misericórdiam servis tuis, qui ámbulant coràm te in toto corde suo. ℣. Magna et mirabília sunt ópera tua, Dómine Deus omnípotens. * Qui custódis. 3. *Reg.* 8. *Apoc.* 15.

Lectio iij.

ET respondit Banaías fílius Joíadæ regi, dicens: Amen; sic loquátur

Dóminus Deus dómini mei regis. Quómodò fuit Dóminus cum dómino meo rege, sic sit cum Salomóne, et sublímius fáciat sólium ejus à sólio dómini mei regis David. Descendit ergò Sadoc sacerdos, et Nathan prophéta, et Banaías fílius Joíadæ, et Cérethi, et Phélethi; et imposuérunt Salomónem super mulam regis David, et adduxérunt eum in Gihon. Sumpsitque Sadoc sacerdos cornu ólei de tabernáculo, et unxit Salomónem: et cecinérunt búccinâ, et dixit omnis pópulus: Vivat rex Sálomon.

℟. Sit Dóminus Deus noster nobiscum, non derelinquens nos, neque projíciens; sed * Inclínet corda nostra ad se, ut ambulémus in universis viis ejus. † Sit quoque cor nostrum perfectum, cum Dómino Deo nostro, ut custodiámus mandáta ejus. ℣. Deus est qui operátur in vobis et velle et perfícere, pro bona voluntáte. * Inclínet. Glória. † Sit. 3. *Reg.* 8. *Philip.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ex Tractátu sancti Augustíni Epíscopi, super Psalmos.

Enarr. in Ps. 126. *n.* 2.

Lectio iv.

SAlomon erat témpore suo fílius David; magnus ille per quem multa sancta præcepta, et salúbria mónita, et divína sacramenta Spíritus sanctus in divínis lítteris operátus est. Nam ipse Sálomon mulíerum amátor fuit, et reprobátus est à Deo: et usquè ádeò láqueus illi fuit illa cupíditas, ut à muliéribus étiam idólis sacrificáre cogerétur, sicut de illo Scriptúra testis est. Sed, si illo cadente, quæ per illum dicta sunt, delerentur, judicarétur quia ipse díxerat, non quia per illum dicta erant. Optimè igitur étiam hoc egit misericórdia Dei et Spíritus ejus, ut quidquid boni per Salomónem dictum est, Deo tribuerétur; peccátum autem hóminis, hómini.

℟. Usquequò claudicátis in duas partes? * Si Dóminus est Deus, sequímini eum; si autem Baal, sequímini illum. ℣. Nemo potest duóbus dóminis servíre. * Si Dóminus. 3. *Reg.* 18. *Matth.* 6.

Lectio v.

QUid mirum quia in pópulo Dei cécidit Sálomon? In paradíso non cécidit Adam? Non cécidit de cœlo ángelus, et diábolus factus est? Ideò docémur in nullo hóminum spem esse ponendam; quia et iste Sálomon ædificáverat templum Dómino, in typo quidem et in figúra futú-

ræ Ecclésiæ et córporis Dómini. Undè dicit in Evangélio : Sólvite templum hoc, et in tríduo excitábo illud. Quia ergò iste ædificáverat illud templum, ædificávit sibi templum verus Sálomon Dóminus noster Jesus Christus, verus pacíficus. Nomen enim Salomónis interpretátur pacíficus.

℟. Deus noster, in nobis non est tanta fortitúdo, ut possímus huic multitúdini resístere, quæ írruit super nos ; sed * Cùm ignorémus quid ágere debeámus, hoc solum habémus resídui, ut óculos nostros dirigámus ad te. ℣. Non est nobis colluctátio adversùs carnem et sánguinem, sed adversùs príncipes et potestátes tenebrárum harum. * Cùm ignorémus. 2. *Par.* 20. *Eph.* 6.

Lectio vj.

ESt autem ille verus pacíficus, de quo dixit Apóstolus : Ipse est enim pax nostra, qui fecit útraque unum. Ipse est verus pacíficus, qui duos paríetes è diverso venientes in se copulávit, quibus factus est lapis anguláris, venienti pópulo ex circumcisióne credéntium, et venienti pópulo ex præpútio Géntium, et ipsórum credentium ; fecit unam Ecclésiam ex duóbus pópulis, factus est illis lapis anguláris, et ídeò verè pacíficus.

℟. Dómine Deus Israel, qui sedes super Chérubim, tu es Deus solus regum ómnium terræ ; tu fecisti cœlum et terram : * Nunc ígitur, † Dómine Deus noster, salvos nos fac ; ut sciant ómnia regna terræ, quia tu es Dóminus Deus solus. ℣. Nunc facta est salus et virtus, et regnum Dei nostri, et potestas Christi ejus. * Nunc ígitur. Glória. † Dómine. 4. *Reg.* 19. *Apoc.* 12.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio vij. Cap. 8.

IN diébus illis, cùm turba multa esset cum Jesu, nec habérent quod manducárent, convocátis discípulis, ait illis : Miséreor super turbam ; quia ecce jàm tríduò sústinent me, nec habent quod manducent. Et réliqua.

Homília sancti Basílii Epíscopi.

Orat. in fame et siccitate, n. 7.

VIdes et ipsum nostrum Deum, prætéritis áliis incómmodis, esurientes condolenti ánimo miserári. Miséreor enim, inquit, turbæ. Quarè et in extrémo judício, ubi ádvocat justos Dóminus, locum primum óccupat qui largus fuit ac liberális : nutrítor primas tenet inter

eos quibus præmia dantur: panem qui ministrávit, vocátur antè omnes: qui benignus fuit et liberális, antè réliquos justos ad vitam transmíttitur. Qui illiberális éxtitit et sórdidus, antè omnes peccatóres igni tráditur. Jàm te témporis ipsa opportúnitas ad legem vocat, quæ mater est cæterárum. Quarè magnóperè cura ne te prætéreat nundinárum occásio, atque commerciórum. Fluit enim tempus, nec expectat morantem: festínant dies, segnem prætergrediuntur. Ob id tu quoque mandátum velut fúgiens détine ac cónfice, et undélibet arreptum ulnis ampléctere. Dato pauca, et multa comparáto: exsólvito primigénium peccátum, cibariórum largitióne. Quemádmodùm enim Adam ímprobo esu peccátum transmísit; sic nos insidiantem escam abolémus, si fratris necessitátem famemque curámus.

℟. Cùm turba esset cum Jesu, nec habérent quod manducárent, ait discípulis: * Miséreor super turbam; quia ecce jàm triduò sústinent me, nec habent quòd manducent. ℣. Cónfluent ad bona Dómini, et ultrà non esúrient; et pópulus meus bonis meis adimplébitur, ait Dóminus. * Miséreor. *Marc.* 8. *Jerem.* 31.

Lectio viij.

POpuli, audíte: Christiáni, áuribus accípite: Hæc dicit Dóminus, non suâ ipsíus voce conciónans, sed servórum ore tanquàm instrumento résonans. Nos qui ratióne prædíti sumus, ne brutis animántibus videámur immanióres. Quæ de gentílibus narrátur humánitas, incútiat nobis pudórem. Lex humanitátis plena apud quosdam illórum, unam mensam, commúnes cibos, et unam ferè famíliam, pópulum frequentem éfficit. Relinquámus externos, et veniámus ad trium míllium exemplum: æmulémur primum cœtum Christianórum, cùm eis commúnia essent ómnia, vita, ánima, consensus unus, commúnis mensa, fratérnitas indivísa: diléctio non ficta, córpora multa unum efficiens, ánimas diversas ad consensum unum compónens. Habes non pauca tùm ex véteri, tùm ex novo testamento, fraterni amóris exempla.

℟. Interrogávit Jesus discípulos: Quot panes habétis? Dixérunt: Septem. Et accípiens septem panes, grátias agens, fregit, * Et dabat discípulis suis ut appónerent. ℣. Dicit Dóminus: Cómedent,

et supérerit. * Et dabat. *Marc.* 8. 4. *Reg.* 4.

Lectio ix.

SEnem fame laborantem si víderis, accerse ipsum, et ale velut Joseph Jacob. Inimícum si repéreris in angústiis pósitum, ne adjunge ad iram, quâ occupáris, ultiónem; sed ale velut ille fratres à quibus fúerat véndítus. Si incíderis in juniórem afflictátum, ita eum defléto, uti ille Bénjamin senectútis fílium. Tentat te étiam fortasse avarítia, velut Joséphum hera: trahit te tuis vestimentis, ut mandátum spernas, ipsamque auri mundíque amantem præ mandáto Dómini díligas. Ubì cogitátio subíerit huic mandáto repugnans, alliciensque ánimum benè morátum ad avarítiam, et caritátem fraternam negligere cogens, teque secum détinens, ábjice et tu vestimenta; irátus secéde: fidem Dómino, velut ille, serváto: per unum annum, uti ille per septem, fami próvidè et penúriæ.

℟. Jacta super Dóminum curam tuam, et * Ipse te enútriet; † Non dabit in æternum fluctuatiónem justo. ℣. Sint mores contenti præséntibus; ipse enim dixit, Non te déseram, neque derelinquam. * Ipse. Glória Patri. † Non dabit. *Ps.* 54. *Hebr.* 13.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Præcépit Jesus turbæ discúmbere super terram; et manducavérunt, et saturáti sunt. *Marc.* 8.

Oratio.

DEus, cujus providéntia in suî dispositióne non fállitur; te súpplices exorámus, ut nóxia cuncta submóveas, et ómnia nobis profutúra concédas: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Sustulérunt quòd superáverat de fragméntis septem sportas: erant autem qui manducavérant quasi quátuor míllia, et dimísit eos. *Marc.* 8.

FERIA SECUNDA.

De libro tértio Regum.

Lectio j. Cap. 2.

APpropinquavérunt dies David ut morerétur, præcepitque Salomóni fílio suo, dicens: Ego ingrédior viam universæ terræ: confortáre, et esto vir. Et observa custódias Dómini Dei tui, ut ámbules in viis ejus; .... ut confirmet Dóminus sermónes suos quos locútus est de me, dicens: Si custodíerint fílii tui vias suas, et ambuláverint coràm me in veritáte, in omni corde suo, et in omni ánima sua, non auferétur tibi vir de sólio Israel. Dormívit ígitur David cum pátribus suis, et sepultus est in civitáte David. Dies autem quibus

regnávit David super Israel, quadraginta anni sunt: in Hebron regnávit septem annis, in Jerúsalem triginta tribus.

℟. Tua est, *p.* 269.

Lectio ij. Cap. 3.

APpáruit autem Dóminus Salomóni per sómnium nocte, dicens: Póstula quod vis ut dem tibi. Et ait Sálomon: Tu fecisti cum servo tuo David patre meo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspectu tuo in veritáte, et justítia, et recto corde tecum: custodisti ei misericórdiam tuam grandem, et dedisti ei fílium sedentem super thronum ejus, sicut est hódiè. Et nunc, Dómine Deus, tu regnáre fecisti servum tuum pro David patre meo: ego autem sum puer párvulus, et ignórans egressum et introítum meum; et servus tuus in médio est pópuli quem elegisti, pópuli infiníti, qui numerári et supputári non potest præ multitúdine. Dabis ergò servo tuo cor dócile, ut pópulum tuum judicáre possit, et discérnere inter bonum et malum: quis enim póterit judicáre pópulum istum, pópulum tuum hunc multum?

℟. Dómine, *p.* 269.

Lectio iij.

PLácuit ergò sermo coràm Dómino, quòd Sálomon postulasset hujuscémodi rem. Et dixit Dóminus Salomóni: Quia postulasti verbum hoc, et non petisti tibi dies multos, nec divítias, aut ánimas inimicórum tuórum, sed postulasti tibi sapiéntiam ad discernendum judícium; ecce feci tibi secundùm sermónes tuos, et dedi tibi cor sápiens et intélligens, in tantùm ut nullus antè te símilis tuî fúerit, nec post te surrectúrus sit. Sed et hæc quæ non postulasti, dedi tibi, divítias scílicet et glóriam, ut nemo fúerit símilis tuî in régibus, cunctis retrò diébus: si autem ambuláveris in viis meis, et custodíeris præcepta mea et mandáta mea, sicut ambulávit pater tuus, longos fáciam dies tuos.

℟. Sit Dóminus, *p.* 270.

FERIA TERTIA.

De libro tértio Regum.

Lectio j. Cap. 5.

MIsit Sálomon ad Hiram, dicens: Tu scis voluntátem David patris mei, et quia non potúerit ædificáre domum nómini Dómini Dei sui propter bella imminéntia per circúitum, donec daret Dóminus eos sub vestígio pedum ejus. Nunc autem réquiem dedit Dóminus Deus meus mihi per circúitum; et non est satan, neque occursus malus. Quamobrem cógito ædificáre templum nómini Dó-

mini Dei mei, sicut locútus est Dóminus David patri meo, dicens : Fílius tuus quem dabo pro te super sólium tuum, ipse ædificábit domum nómini meo. Præcipe ígitur ut præcídant mihi servi tui cedros de Líbano, et servi mei sint cum servis tuis ; mercédem autem servórũ tuórum dabo tibi quamcúmque petíeris ; scis enim quómodò non est in pópulo meo vir qui nóverit ligna cædere sicut Sidónii.

℟. Usquequò, *p.* 270.

Lectio ij.

DEdit quoque Dóminus sapiéntiam Salomóni, sicut locútus est ei : et erat pax inter Hiram et Salomónem, et percussérunt ambo fœdus. Elegitque rex Sálomon operários de omni Israel, et erat indíctio triginta míllia virórum : mittebatque eos in Líbanum, decem míllia per menses síngulos vicissim, ita ut duóbus ménsibus essent in dómibus suis ; et Adoníram erat super hujuscémodi indictióne. Fueruntque Salomóni septuaginta míllia eórum qui ónera portábant, et octoginta míllia latomórum in monte, absque præpósitis qui præerant síngulis opéribus, número trium míllium et trecentórum, præcipiéntium pópulo et his qui faciébant opus.

℟. Deus noster, *p.* 271.

Lectio iij. Cap. 7 et 8.

ET perfécit omne opus quod faciébat Sálomon in domo Dómini ; et íntulit quæ sanctificáverat David pater suus, argentum et aurum, et vasa ; reposuitque in thesauris domûs Dómini. Tunc congregáti sunt omnes majóres natu Israel cum princípibus tríbuum, et duces familiárum filiórum Israel ad regem Salomónem in Jerúsalem ; ut deferrent arcam fœderis Dómini, de civitáte David, id est, de Sion. Convenitque ad regem Salomónem universus Israel in mense Ethanim, in solemni die ; ipse est mensis séptimus. Veneruntque cuncti senes de Israel, et tulérunt arcam sacerdótes, et portavérunt arcam Dómini, et tabernáculum fœderis, et ómnia vasa Sanctuárii quæ erant in tabernáculo ; et ferébant ea Sacerdótes et Levítæ. Rex autem Sálomon, et omnis multitúdo Israel quæ convénerat ad eum, gradiebátur cum illo ante arcam ; et immolábant oves et boves absque æstimatióne et número. Et intulérunt sacerdótes arcam fœderis Dómini in locum suum, in oráculum templi, in Sanctum sanctórum, subter alas Chérubim.

℟. Dómine, *p.* 271.

FERIA QUARTA.

De libro tértio Regum.

Lectio j. Cap. 9.

FActum est cùm perfecisset Sálomon ædifícium domûs Dómini et ædifícium regis, et omne quod optáverat et volúerat fácere, appáruit ei Dóminus secundò, sicut apparúerat ei in Gábaon; dixitque Dóminus ad eum: Exaudívi oratiónem tuam et deprecatiónem tuam quam deprecátus es coràm me: sanctificávi domum hanc quam ædificasti, ut pónerem nomen meum ibì in sempiternum; et erunt óculi mei et cor meum ibì cunctis diébus. Tu quoque si ambuláveris coràm me, sicut ambulávit pater tuus, in simplicitáte cordis, et in æquitáte, et féceris ómnia quæ præcépi tibi, et legítima mea serváveris, ponam thronum regni tui super Israel in sempiternum, sicut locútus sum David patri tuo, dicens: Non auferétur vir de génere tuo, de sólio Israel.

℟. Tua est, *p.* 269.

Lectio ij. Cap. 10.

REgína Saba, audítâ famâ Salomónis in nómine Dómini, venit tentáre eum in ænigmátibus. Et ingressa Jerúsalem multo cum comitátu, et divítiis, camélis portántibus arómata, et aurum infinítum nimis, et gemmas pretiósas, venit ad regem Salomónem, et locúta est ei universa quæ habébat in corde suo. Et dócuit eam Sálomon ómnia verba quæ proposúerat. Non fuit sermo qui regem posset latére, et non respondéret ei. Videns autem regína Saba omnem sapiéntiam Salomónis, et domum quam ædificáverat, et cibos mensæ ejus, et habitácula servórum, et órdines ministrántium, vestesque eórum, et pincernas, et holocausta quæ offerébat in domo Dómini; non habébat ultrà spíritum.

℟. Dómine, *p.* 269.

Lectio iij

DIxitque ad regem: Verus est sermo quem audívi in terra mea super sermónibus tuis, et super sapiéntia tua; et non credébam narrántibus mihi, donec ipsa veni, et vidi óculis meis, et probávi quòd média pars mihi nuntiáta non fúerit: major est sapiéntia et ópera tua, quàm rumor quem audívi. Beáti viri tui, et beáti servi tui qui stant coràm te semper, et áudiunt sapiéntiam tuam. Sit Dóminus Deus tuus benedictus, cui complacuisti, et pósuit te super thronum Israel, eò quòd diléxerit Dóminus Israel in sempiternum, et constítuit te

regem, ut fáceres judícium et justítiam. Dedit ergò regi centum viginti talenta auri, et arómata multa nimis, et gemmas pretiósas.

℣. Sit Dóminus, *p.* 270.

FERIA QUINTA.

De libro tértio Regum.

Lectio j. Cap. 11.

REx Sálomon adamávit mulíeres alienígenas multas,.... de géntibus super quibus dixit Dóminus fíliis Israel: Non ingrediémini ad eas, neque de illis ingredientur ad vestras; certíssimè enim avertent corda vestra, ut sequámini deos eárum.... Cúmque jàm esset senex, depravátum est cor ejus per mulíeres, ut sequerétur deos aliénos: nec erat cor ejus perfectum cum Dómino Deo suo, sicut cor David patris ejus.

℣. Usquequò, *p.* 270.

Lectio ij.

IGitur irátus est Dóminus Salomóni, quòd aversa esset mens ejus à Dómino Deo Israel, qui apparúerat ei secundò, et præcéperat de verbo hoc ne sequerétur deos aliénos; et non custodívit quæ mandávit ei Dóminus. Dixit ítaque Dóminus Salomóni: Quia habuisti hoc apud te, et non custodisti pactum meum, et præcepta mea quæ mandávi tibi, disrumpens scindam regnum tuum, et dabo illud servo tuo. Verúmtamen in diébus tuis non fáciam propter David patrem tuum: de manu fílii tui scindam illud; nec totum regnum áuferam, sed tribum unam dabo fílio tuo, propter David servum meum, et Jerúsalem quam elégi. Suscitávit autem Dóminus adversárium Salomóni, Adad Idumæum de sémine régio, qui erat in Edom.

℣. Deus noster, *p.* 271.

Lectio iij.

JEróboam quoque fílius Nabat Ephrathæus, de Saréda, servus Salomónis, cujus mater erat nómine Sarva, múlier vídua, levávit manum contrà regem. Et hæc est causa rebelliónis adversùs eum, quia Sálomon ædificávit Mello, et coæquávit voráginem civitátis David patris sui. Erat autem Jeróboam vir fortis et potens: vidensque Sálomon adolescentem bonæ índolis et indústrium, constitúerat eum præfectum super tribúta universæ domûs Joseph. Factum est ígitur in témpore illo, ut Jeróboam egrederétur de Jerúsalem, et inveníret eum Ahías Silonítes prophéta in via, opertus pállio novo: erant autem duo tantùm in agro. Apprehendensque Ahías pállium suum novum, quo coopertus erat, scidit in duódecim partes. Et ait ad Jeróboam: Tolle tibi de-

cem scissúras ; hæc enim dicit Dóminus Deus Israel: Ecce ego scindam regnum de manu Salomónis , et dabo tibi decem tribus.

℟. Dómine , *p.* 271.

FERIA SEXTA.

De libro tértio Regum.

Lectio j. Cap. 11 et 12.

DOrmívit Sálomon cum pátribus suis , et sepultus est in civitáte David patris sui ; regnavitque Róboam fílius ejus pro eo. Venit autem Róboam in Sichem ; illùc enim congregátus erat omnis Israel ad constituendum eum regem. At verò Jeróboam fílius Nabat , cùm adhùc esset in AEgypto prófugus à fácie regis Salomónis , audítâ morte ejus , reversus est de AEgypto. Miseruntque et vocavérunt eum. Venit ergò Jeróboam, et omnis multitúdo Israel , et locúti sunt ad Róboam, dicentes: Pater tuus duríssimum jugum ímpósuit nobis ; tu ítaque nunc immínue páululùm de império patris tui duríssimo , et de jugo graviíssimo quod impósuit nobis , et serviémus tibi.

℟. Tua est , *p.* 269.

Lectio ij.

REsponditque rex pópulo dura , derelicto consílio seniórum , quod ei déderant ; et locútus est eis secundùm consílium júvenum , dicens : Pater meus aggravávit jugum vestrum ; ego autem addam jugo vestro : pater meus cæcídit vos flagellis ; ego autem cædam vos scorpiónibus. Et non acquiévit rex pópulo ; quóniam aversátus fúerat eum Dóminus , ut suscitáret verbum suum quod locútus fúerat in manu Ahíæ Silonítæ ad Jeróboam fílium Nabat. Videns ítaque pópulus quòd noluisset eos audíre rex , respondit ei , dicens : Quæ nobis pars in David ? vel quæ hæréditas in fílio Isaï? Vade in tabernácula tua , Israel : nunc vide domum tuam , David. Et ábiit Israel in tabernácula sua. Super fílios autem Israel , quicumque habitábant in civitátibus Juda , regnávit Róboam.

℟. Dómine , *p.* 269.

Lectio iij.

DIxitque Jeróboam in corde suo : Nunc revertétur regnum ad domum David , si ascénderit pópulus iste ut fáciat sacrifícia in domo Dómini in Jerúsalem : et convertétur cor pópuli hujus ad dóminum suum Róboam regem Juda , interficientque me , et revertentur ad eum. Et excogitáto consílio , fecit duos vítulos áureos , et dixit eis : Nolíte ultrà ascéndere in Jerúsalem : ecce dii tui , Israel , qui te eduxérunt de terra AEgypti. Posuitque unum

in Bethel, et álterum in Dan : et factum est verbum hoc in peccátum ; ibat enim pópulus ad adorandum vítulum usque in Dan. Et fecit fana in excelsis, et sacerdótes de extrémis pópuli, qui non erant de fíliis Levi. Constituitque diem solemnem in mense octávo, quintâ-decimâ die mensis, in similitúdinem solemnitátis quæ celebrabátur in Juda.

℟. Sit Dóminus, *p.* 270.

SABBATO.

De libro tértio Regum.

Lectio j. Cap. 18.

MIsit Achab ad omnes fílios Israel, et congregávit prophétas in monte Carméli. Accédens autem Elías ad omnem pópulum, ait : Usquequò claudicátis in duas partes ? si Dóminus est Deus, sequímini eum ; si autem Baal, sequímini illum. Et non respondit ei pópulus verbum. Et ait rursùs Elías ad pópulum : Ego remansi prophéta Dómini solus ; prophétæ autem Baal quadringenti et quinquaginta viri sunt. Dentur nobis duo boves, et illi éligant sibi bovem unum ; et in frusta cædentes ponant super ligna, ignem autem non suppónant : et ego fáciam bovem álterum, et impónam super ligna, ignem autem non suppónam. Invocáte nómina deórum vestrórum, et ego invocábo nomen Dómini mei ; et Deus qui exaudíerit per ignem, ipse sit Deus. Respondens omnis pópulus, ait : Optima propósitio.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

DIxit ergò Elías prophétis Baal : Elígite vobis bovem unum, et fácite primi, quia vos plures estis, et invocáte nómina deórum vestrórum, ignemque non supponátis. Qui cùm tulissent bovem quem déderat eis, fecérunt ; et invocábant nomen Baal de manè usque ad merídiem, dicentes : Baal, exaudi nos. Et non erat vox, nec qui respondéret : transiliebantque altáre quod fécerant. Cùmque esset jàm merídies, illudébat illis Elías, dicens : Clamáte voce majóre, deus enim est, et fórsitan lóquitur, aut in diversório est, aut in itínere ; aut certè dormit, ut excitétur. Clamábant ergò voce magnâ, et incidébant se juxtà ritum suum cultris et lancéolis, donec perfunderentur sánguine.

Lectio iij.

CUmque jàm tempus esset ut offerrétur holocaustum, accédens Elías Prophéta, ait : Dómine Deus Abraham, et Isaac, et Israel, ostende hódie

quia tu es Deus Israel, et ego servus tuus, et juxtà præceptum tuum feci ómnia verba hæc. Exaudi me, Dómine, exaudi me; ut discat pópulus iste quia tu es Dóminus Deus, et tu convertisti cor eórum íterùm. Cécidit autem ignis Dómini, et vorávit holocaustum, et ligna, et lápides, púlverem quoque, et aquam quæ erat in aquæductu lambens. Quod cùm vidisset omnis pópulus, cécidit in fáciem suam, et ait: Dóminus ipse est Deus, Dóminus ipse est Deus. Dixitque Elías ad eos: Apreheńdite prophétas Baal, et ne unus quidèm effúgiat ex eis. Quos cùm apprehendissent, duxit eos Elías ad torrentem Cison, et interfécit eos ibi.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Ascendit Elías per túrbinem in cœlum; Eliséus autem vidébat, et clamábat: Pater mi, pater mi, currus Israel, et auríga ejus. 4. *Reg.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA VII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber quartus Regum.

Lectio j. Cap. 1.

PRævaricátus est Moab in Israel, postquàm mórtuus est Achab. Ceciditque Ochozías per cancellos cœnáculi sui quod habébat in Samaría, et ægrotávit: misitque núntios, dicens ad eos: Ite, consúlite Beélzebub deum Accaron, utrùm vívere queam de infirmitáte mea hac. Angelus autem Dómini lócutus est ad Elíam Thesbíten, dicens: Surge, et ascende in occursum nuntiórum regis Samaríæ, et dices ad eos: Numquid non est Deus in Israel, ut eátis ad consulendum Béelzebub deum Accaron? Quamobrem hæc dicit Dóminus: De léctulo super quem ascendisti non descendes; sed morte moriéris.

℣. Tua est, *p.* 269.

Lectio ij.

ET ábiit Elías; reversíque sunt núntii ad Ochoziam. Qui dixit eis: Quarè reversi estis? At illi respondérunt ei: Vir occurrit nobis, et dixit ad nos: Ite, et revertímini ad regem qui misit vos, et dicétis ei: Hæc dicit Dóminus: Numquid, quia non erat Deus in Israel, mittis ut consulátur Beélzebub deus Accaron? Idcircò de léctulo super quem ascendisti, non descendes; sed morte moriéris. Qui dixit eis: Cujus figúræ et hábitûs est vir ille qui occurrit vobis, et locútus est verba hæc? At illi dixérunt: Vir pilósus, et zonâ pellíceâ accinctus

rénibus. Qui ait : Elías Thesbítes est. Misitque ad eum quinquagenárium príncipem, et quinquaginta qui erant sub eo. Qui ascendit ad eum; sedentíque in vértice montis, ait : Homo Dei, rex præcépit ut descendas. Respondensque Elías, dixit quinquagenário : Si homo Dei sum, descendat ignis de cœlo, et dévoret te et quinquaginta tuos. Descendit ítaque ignis de cœlo, et devorávit eum et quinquaginta qui erant cum eo.

℟. Dómine, *p.* 269.

Lectio iij.

RUrsùmque misit ad eũ príncipem quinquagenárium álterum, et quinquaginta cum eo. Qui locútus est illi : Homo Dei, hæc dicit rex : Festína, descende. Respondens Elías, ait : Si homo Dei ego sum, descendat ignis de cœlo, et dévoret te et quinquaginta tuos. Descendit ergò ignis de cœlo, et devorávit illum et quinquaginta ejus. Iterùm misit príncipem quinquagenárium tértiũ, et quinquaginta qui erant cum eo. Qui cùm venisset, curvávit génua contrà Elíam, et precátus est eum, et ait : Homo Dei, noli despícere ánimam meam, et ánimas servórum tuórum qui mecum sunt. Ecce descendit ignis de cœlo, et devorávit duos príncipes quinquagenários primos, et quinquagénos qui cum eis erant; sed nunc óbsecro ut misereáris ánimæ meæ. Locútus est autem Angelus Dómini ad Elíam, dicens : Descende cum eo, ne tímeas. Surrexit ígitur, et descendit cum eo ad regem.

℟. Sit Dóminus, *p.* 270.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Lib. 19. *Moral. in Job, C.* 6.

Lectio iv.

SAncti ipsi, qui, sancto sublevante Spíritu, ad summa rapiuntur, quámdiù in hac vita sunt, ne áliquâ elatióne supérbiant, quibusdam tentatiónibus reprimuntur; ut nequáquàm tantùm prodícere váleant, quantùm volunt; sed ne extollantur supérbiâ, fit in eis ipsárum quædam mensúra virtútum. Hinc est enim quòd Elías, dùm tot virtútibus in alta profecisset, quâdam mensúrâ suspensus est, dùm Jézabel póstmodùm, quamvis regínam, tamen muliérculam, fugit.

℟. Usquequò, *p.* 270.

Lectio v.

PErpendo quippè hunc miræ virtútis virum ignem de cœlo trâhere, et secundò quinquagenários cum suis ómnibus petitióne súbitâ concremáre,

verbo cœlos à plúviis cláudere, verbo cœlos ad plúvias aperíre, suscitantem mórtuos, ventúra quæque prævidentem : et ecce rursùs ánimo occurrit quo pavóre antè unam muliérculam fúgerit. Considéro virum timóre perculsum, de manu Dei mortem pétere, nec accípere ; de manu mulíeris mortem fúgiendo vitáre.

℟. Deus noster, *p.* 271.

Lectio vj.

QUærébat enim mortem dùm fúgeret, dicéns : Súfficit mihi, tolle ánimam meam ; neque enim mélior sum quàm patres mei. Undè ergò sic potens, ut tot illas virtútes fáciat ? Undè sic infírmus, ut ità féminam pertimescat, nisi quia aquæ appenduntur mensúrâ, ut ipsi sancti Dei hómines et multùm váleant per poténtiam Dei, et rursùm quâdam mensúrâ moderáti sint per infirmitátem suam ? In illis virtútibus Elías quid de Deo accéperat, in istis infirmitátibus quid de se esse póterat, agnoscébat. Illa poténtia virtus fuit ; ista infírmitas custos virtútis. In illis virtútibus ostendébat quid accéperat ; in istis infirmitátibus hoc quod accéperat, custodiébat. In miráculis monstrabátur Elías, in infirmitátibus servabátur.

℟. Dómine, *p.* 271.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 7.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Atténdite à falsis prophétis, qui véniunt ad vos in vestimentis óvium, intrínsecùs autem sunt lupi rapáces : à frúctibus eórum cognoscétis eos. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Psalm. 118. *Serm.* 12.

NOn quicumque dicit mihi : Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum. Non quicumque dicit mihi : Tuus sum, meus est. Meus planè es, si vocem non redárguat conscién-tia, si sermónem tuum ánimus aut ópera non refútent. Ego non nego meum esse eum qui ipse se non neget, aut certè si pro me seipsum sibi ábneget. Nolo habére sérvulum plúribus dóminis servientem. Nam quómodò meus est, si mihi dicat verbo : Tuus sum, et opéribus neget, et factis se diábolo adjúdicet et obstringat ? Non est meus quem libído succendit ; quia mea est cástitas. Non est meus quem cura spoliandi minóres exágitat ; quia mea intégritas est. Non est meus quem ira móbilis inquiétat ; quia

mea tranquíllitas est. Non est meus vini crápulâ temulentus in lucem, ambitióne glóriæ seculáris ébrius, qui in perículum non possit sóbriæ moderatiónis serváre vestígium. Pax sum ego, litigáre non novi. Quid mihi ad eum de quo véniat diábolus, et dicat: Meus est; nam mihi sua colla curvávit, mea in illo plura repério: nomen sibi tuum víndicat, et meum munus? Non est ergò Christi, nisi qui est aliénus à crímine: non est Christi, nisi qui potest semper se Christi sérvulum demonstráre.

℟. Atténdite à falsis prophétis, qui * Véniunt ad vos in vestimentis óvium; intrínsecùs autem sunt lupi rapáces. ℣. Non misi eos; et ipsi prophétant in nómine meo mendáciter, ut pereátis. * Véniunt. *Matth.* 7. *Jerem.* 27.

Lectio viij.

NAm si quis mutábilis est, ut ego qui aut mœróre mutor, aut indignatióne, venit ira, et dicit: Meus est; antè horam meus erat, spero quòd íterùm meus fiat. Venit tristítia, et dicit: Meus est; antè horam in mea possessióne fuit, in meo jure, erígere ánimum præ mœróre non póterat, nec óculos leváre; et si triste áliquid accíderit, ad me íllicò revertétur. Quis ergò est Dei, nisi qui potest dícere: Nihil mihi cónscius sum? Ideò dicébat Paulus Apóstolus Jesu Christi, quia nulli álii obnóxius tenebátur. Ille ergò dicébat, Christi sum; et respondébat ei Dóminus, Meus es. Qui verè dicit, Tuus sum, audit à Dómino, Meus es. Déniquè de ipso Dóminus ad Ananíam, cùm mítteret eum ad sanandum Paulum, ait: Vade, quóniam vas electiónis est mihi. Et quia perseverávit Christi esse, quasi impléto certámine, corónam méruit invenire justítiæ.

℟. Prophétant de corde suo: * Cónsuunt pulvillos sub omni cúbito manûs, et fáciunt cervicália sub cápite ad capiendas ánimas. ℣. A frúctibus eórum cognoscétis eos. * Cónsuunt. *Ezech.* 13. *Matth.* 7.

Lectio ix.

REctè ergò prophéta David dixit, Tuus sum, qui semper in Dómino mansit. Et quâ ratióne dixerit, Tuus sum, áddidit: Justificatiónes tuas exquisívi; hoc est, nihil aliórum quæsívi, sed id solùm quod tuum est desiderávi. Alii quærunt monília pretiósa; ego solas justificatiónes tuas quasi quædam serta justítiæ: álii domum ad domum, villam ad villam jungunt, quasi soli habitáre possint in

terra hac, et elementum volunt occupáre commúne; álii possessiónem áëris ipsíus vindicáre; mihi in tuis justificatiónibus omne patrimónium est. Néscio possidére nisi quod tui juris est. In tuis elóquiis spiritális mihi cura refulsit argenti. Mihi pórtio Deus est. Tuus sum ego, quia pars mihi hæreditátis non in auro, non in argento est, sed in Christo Jesu.

℟. Non omnis qui dicit mihi, Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum; sed, * Qui facit voluntátem Patris mei, ipse intrábit in regnum cœlórum. ℣. Qui custódit mandátum, custódit ánimam suam. * Qui facit. Glória. * Qui facit. *Matth.* 7. *Prov.* 19.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Non potest arbor bona malos fructus fácere, neque arbor mala bonos fructus fácere. *Matth.* 7.

Oratio.

DEus virtútum, cujus est totum quod est óptimum, ínsere pectóribus nostris amórem tui nóminis, et præsta in nobis religiónis augmentum; ut quæ sunt bona, nútrias, ac pietátis stúdio quæ sunt nutríta, custódias: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Omnis arbor quæ non facit fructum bonum, excidétur, et in ignem mittétur. *Matth.* 7.

FERIA SECUNDA.

De libro quarto Regum. *Lectio j.* Cap. 2.

ACcessérunt fílii Prophetárum qui erant in Jéricho, ad Eliséum, et dixérunt ei: Numquid nosti quia Dóminus hódiè tollet dóminum tuum à te? Et ait: Et ego novi; siléte. Dixit autem ei Elías: Sede hìc, quia Dóminus misit me usque ad Jordánem. Qui ait: Vivit Dóminus, et vivit ánima tua, quia non derelinquam te. Iérunt ígitur ambo páriter, et quinquaginta viri de fíliis Prophetárum secúti sunt eos, qui et stetérunt è contrà, longè: illi autem ambo stabant super Jordánem. Tulitque Elías pállium suum, et involvit illud, et percussit aquas, quæ divísæ sunt in utramque partem; et transiérunt ambo per siccum. Cùmque transissent, Elías dixit ad Eliséum: Póstula quod vis ut fáciam tibi, ántequàm tollar à te. Dixitque Eliséus: Obsecro ut fiat in me duplex spíritus tuus. Qui respondit: Rem difficilem postulasti; áttamen si víderis me, quandò tollar à te, erit tibi quod petisti: si autem non víderis, non erit.

℟. Tua est, *p.* 269.

Lectio ij.

CUmque pérgerent, et incedentes sermocinarentur, ecce currus ígneus, et equi ígnei divisérunt utrumque; et ascendit Elías per túrbinem in cœlum; Eliséus autem vídebat, et clamábat: Pater mi, pater mi, currus Israel, et auríga ejus. Et non vidit eum ámpliùs: apprehenditque vestimenta sua, et scidit illa in duas partes. Et levávit pállium Elíæ, quod cecíderat ei: reversusque stetit super ripam Jordánis; et pállio Elíæ, quod cecíderat ei, percussit aquas, et non sunt divísæ. Et dixit: Ubì est Deus Elíæ étiam nunc? Percussitque aquas, et divísæ sunt hùc atque illùc; et tránsiit Eliséus. Vidéntes autem fílii Prophetárum, qui erant in Jéricho è contrà, dixérunt: Requiévit spíritus Elíæ super Eliséum. Et venientes in occursum ejus, adoravérunt eum proni in terram.

℟. Dómine, *p.* 269.

Lectio iij. Cap. 4.

MUlier autem quædam de uxóribus Prophetárum clamábat ad Eliséum, dicens: Servus tuus vir meus mórtuus est, et tu nosti quia servus tuus fuit timens Dóminum, et ecce créditor venit ut tollat duos fílios meos ad serviendum sibi. Cui dixit Eliséus: Quid vis ut fáciam tibi? Dic mihi, quid habes in domo tua? At illa respondit: Non hábeo ancilla tua quidquam in domo mea, nisi parùm ólei, quo ungar. Cui ait: Vade, pete mútuò ab ómnibus vicínis tuis vasa vácua non pauca; et ingrédere, et claude óstium tuum, cùm intrínsecùs fúeris tu, et fílii tui: et mitte indè in ómnia vasa hæc; et cùm plena fúerint, tolles. Ivit ítaque múlier, et clausit óstium super se et super fílios suos: illi offerébant vasa, et illa infundébat. Cùmque plena fuissent vasa, dixit ad fílium suum: Affer mihi adhùc vas. Et ille respondit: Non hábeo. Stetitque óleum. Venit autem illa, et indicávit hómini Dei. Et ille: Vade, inquit, vende óleum, et redde creditóri tuo; tu autem et fílii tui vívite de réliquo.

℟. Sit Dóminus, *p.* 270.

FERIA TERTIA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 4.

FActa est quædam dies, et transíbat Eliséus per Sunam; erat autem ibi múlier magna, quæ ténuit eum ut coméderet panem: cùmque frequenter indè transíret, divertébat ad eam ut coméderet panem. Quæ dixit ad virum suum: Animadver-

to quòd vir Dei sanctus est iste, qui transit per nos frequenter. Faciámus ergò ei cœnáculum parvum, et ponámus ei in eo léctulum, et mensam, et sellam, et candelábrum; ut cùm vénerit ad nos, máneat ibi. Facta est ergò dies quædam, et véniens divertit in cœnáculum, et requiévit ibi. Dixitque ad Giézi púerum suum: Voca Sunamítidem istam. Qui cùm vocasset eam, et illa stetisset coràm eo, dixit ad púerum suum: Lóquere ad eam: Ecce sédulè in ómnibus ministrasti nobis, quid vis ut fáciam tibi? Numquid habes negótium, et vis ut loquar regi, sive príncipi milítiæ? Quæ respondit: In médio pópuli mei hábito. Et ait: Quid ergò vult ut fáciam ei? Dixitque Giézi: Ne quæras; fílium enim non habet, et vir ejus senex est. Præcépitítaque ut vocáret eam: quæ cùm vocáta fuisset, et stetisset antè óstium, dixit ad eam: In témpore isto, et in hac eádem hora, si vita comes fúerit, habébis in útero fílium. At illa respondit: Noli, quæso, dómine mi, vir Dei, noli mentíri ancillæ tuæ. Et concépit múlier, et péperit fílium in témpore et in hora eádem quâ díxerat Eliséus.

℟. Usquequò, *p.* 270.

Lectio ij.

CRevit autem puer. Et cùm esset quædam dies, et egressus esset ad patrem suum, ad messóres, ait patri suo: Caput meum dóleo, caput meum dóleo. At ille dixit púero: Tolle, et duc eum ad matrem suam. Qui cùm tulisset, et duxisset eum ad matrem suam, pósuit eum illa super génua sua usque ad merídiem, et mórtuus est. Ascendit autem, et collocávit eum super léctulum hóminis Dei, et clausit óstium; et egressa, vocávit virum suum, et ait: Mitte mecum, óbsecro, unum de púeris, et ásinam, ut excurram usque ad hóminem Dei, et revertar.

℟. Deus noster, *p.* 271.

Lectio iij.

INgressus est ergò Eliséus domum, et ecce puer mórtuus jacébat in léctulo ejus: ingressusque clausit óstium super se et super púerum, et orávit ad Dóminum. Et ascendit, et incúbuit super púerum, posuitque os suum super os ejus, et óculos suos super óculos ejus, et manus suas super manus ejus; et incurvávit se super eum, et calefacta est caro púeri. At ille reversus, deambulávit in domo, semel hùc atque illùc; et ascendit,

et incúbuit, super eum, et oscitávit puer séptiès, aperuitque óculos. At ille vocávit Giézi, et dixit ei: Voca Sunamítidem hanc. Quæ vocáta, ingressa est ad eum. Qui ait: Tolle fílium tuum. Venit illa, et córruit ad pedes ejus, et adorávit super terram; tulitque fílium suum, et egressa est: et Eliséus reversus est in Gálgala.

℣. Dómine, *p.* 271.

FERIA QUARTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 5.

NAaman princeps milítiæ regis Syriæ, erat vir magnus apud Dóminum suum, et honorátus,.... sed leprósus..... Venit ergò cum equis et cúrribus, et stetit ad óstium domûs Eliséi. Misítque ad eum Eliséus nuntium, dicens: Vade, et laváre séptiès in Jordáne, et recípiet sanitátem caro tua, atque mundáberis. Irátus Náaman recedébat, dicens: Putábam quòd egrederétur ad me, et stans invocáret nomen Dómini Dei sui, et tángeret manu suâ locum lepræ, et curáret me. Numquid non melióres sunt Abana et Pharphar flúvii Damasci ómnibus aquis Israel, ut laver in eis, et munder? Cùm ergò vertísset se, et abíret indignans, accessérunt ad eum servi sui, et locúti sunt ei: Pater, et si rem grandem dixísset tibi Prophéta, certè fácere debúeras; quantò magis quia nunc dixit tibi: Laváre, et mundáberis? Descendit, et lavit in Jordáne séptiès juxtà sermónem viri Dei; et restitúta est caro ejus sicut caro púeri párvuli, et mundátus est. Reversusque ad virum Dei cum universo comitátu suo, venit et stetit coràm eo, et ait: Verè scio quòd non sit álius Deus in universa terra, nisi tantùm in Israel.

℣. Tua est, *p.* 269.

Lectio ij.

DIxitque Giézi puer viri Dei: Pepercit dóminus meus Náaman Syro isti, ut non accíperet ab eo quæ áttulit: vivit Dóminus, quia curram post eum, et accípiam ab eo áliquid. Et secútus est Giézi post tergum Náaman: quem cùm vidisset ille currentem ad se, desíluit de curru in occursum ejus, et ait: Rectènе sunt ómnia? Et ille ait: Rectè. Dóminus meus misit me ad te, dicens: Modò venérunt ad me duo adolescentes de monte Ephraïm, ex fíliis Prophetárum; da eis talentum argenti, et vestes mutatórias dúplices. Dixitque Náaman: Mélius est ut accípias duo talenta. Et coégit eum,

ligavitque duo talenta argenti in duóbus saccis, et duplícia vestimenta, et impósuit duóbus púeris suis, qui et portavérunt coràm eo.

℟. Dómine, *p.* 269.

Lectio iij.

CUmque venisset jàm vésperi, tulit de manu eórum, et repósuit in domo, dimisitque viros; et abiérunt: ipse autem ingressus stetit coràm dómino suo. Et dixit Eliséus: Undè venis, Giézi? Qui respondit: Non ivit servus tuus quoquàm. At ille ait: Nonnè cor meum in præsenti erat, quandò reversus est homo de curru suo in occursum tuî? Nunc ígitur accepisti argentum, et accepisti vestes, ut emas olivéta, et víneas, et oves, et boves, et servos, et ancillas. Sed et lepra Náaman adhærébit tibi, et sémini tuo, usque in sempiternum. Et egressus est ab eo leprósus quasi nix.

℟. Sit Dóminus, *p.* 270.

FERIA QUINTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 6.

FActum est post hæc, congregávit Bénadad rex Syriæ universum exércitum suum, et ascendit, et obsidébat Samaríam. Fáctaque est fames magna in Samaría: et támdiù obsessa est, donec venumdarétur caput ásini octoginta argénteis, et quarta pars cabi stércoris columbárum quinque argénteis. Cùmque rex Israel transíret per murum, múlier quædam exclamávit ad eum, dicens: Salva me, dómine mi rex. Qui ait: Non te salvat Dóminus; undè te possum salváre? de área, vel de torculári? Dixitque ad eam rex: Quid tibi vis? Quæ respondit: Múlier ista dixit mihi: Da fílium tuum, ut comedámus eum hódiè, et fílium meum comedémus cras. Cóximus ergò fílium meum, et comédimus. Dixítque ei die alterâ: Da fílium tuum, ut comedámus eum. Quæ abscondit fílium suum. Quod cùm audisset rex, scidit vestimenta sua, et transíbat per murum. Viditque omnis pópulus cilícium quo vestítus erat ad carnem intrínsecùs. Et ait rex: Hæc mihi fáciat Deus, et hæc addat, si stéterit caput Eliséi fílii Saphat super ipsum hódiè.

℟. Usquequò, *p.* 270.

Lectio ij. Cap. 7.

DIxit autem Eliséus: Audíte verbum Dómini. Hæc dicit Dóminus: In témpore hoc cras módius símilæ uno statére erit, et duo módii hórdei statére uno, in porta Samaríæ. Respondens unus de dúcibus, super cujus manum

manum rex incumbébat, hómini Dei, ait: Si Dóminus fécerit étiam cataractas in cœlo, numquid póterit esse quod loqueris? Qui ait: Vidébis óculis tuis, et indè non cómedes. Quátuor ergò viri erant leprósi juxtà introítum portæ, qui dixérunt ad invicèm: Quid hìc esse vólumus donec moriámur? Sive ingredi voluérimus civitátem, fame moriémur; sive mansérimus hìc, moriendum nobis est: veníte ergò, et transfugiámus ad castra Syriæ; si pepércerint nobis, vivémus; si autem occídere volúerint, nihilóminùs moriémur. Surrexérunt ergò vésperè, ut venírent ad castra Syriæ: cùmque venissent ad princípium castrórum Syriæ, nullum ibidèm reperérunt.

℟. Deus noster, *p.* 271.

Lectio iij.

ET egressus pópulus dirípuit castra Syriæ: factusque est módius símilæ statére uno, et duo módii hórdei statére uno, juxtà verbum Dómini. Porrò rex ducem illum, in cujus manu incumbébat, constítuit ad portam; quem conculcávit turba in introítu portæ, et mórtuus est, juxtà quod locutus fúerat vir Dei, quandò descénderat rex ad eum.

℟. Dómine, *p.* 271.

FERIA SEXTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 8.

VEnit Eliséus Damascum, et Bénadad rex Syriæ ægrotábat; nuntiavérunt que ei, dicentes: Venit vir Dei hùc. Et ait rex ad Házael: Tolle tecum múnera, et vade in occursum viri Dei, et cónsule Dóminum per eum, dicens: Si evádere pótero de infirmitáte mea hac? Ivit ígitur Házael in occursum ejus, habens secum múnera, et ómnia bona Damasci, ónera quadraginta camelórum. Cùmque stetisset coràm eo, ait: Fílius tuus Bénadad rex Syriæ misit me ad te, dicens: Si sanári pótero de infirmitáte mea hac? Dixitque ei Eliséus: Vade, dic ei: Sanáberis; porrò ostendit mihi Dóminus quia morte moriétur. Stetitque cum eo, et conturbátus est usque ad suffusiónem vultûs: flevitque vir Dei. Cui Házael ait: Quarè dóminus meus flet? At ille dixit: Quia scio quæ factúrus sis fíliis Israel mala. Civitátes eórum munítas igne succéndes, et júvenes eórum interfícies gládio, et párvulos eórum elídes, et prægnantes dívides.

℟. Tua est, *p.* 269.

Lectio ij. Cap. 9.

ELiséus autem Prophétes vocávit unum de fíliis Prophetárum, et ait

illi: Accinge lumbos tuos, et tolle lentículam ólei hanc in manu tua, et vade in Ramoth Gálaad. Cùmque véneris illùc, vidébis Jehu fílium Jósaphat fílii Namsi: et ingressus suscitábis eum de médio fratrum suórum, et introdúces in intérius cubículum; tenensque lentículam ólei, fundes super caput ejus, et dices: Hæc dicit Dóminus: Unxi te regem super Israel. Aperiesque óstium, et fúgies, et non ibi subsistes. Abiit ergò adolescens puer Prophétæ in Ramoth Gálaad, et ingressus est illùc: ecce autem príncipes exércitûs sedébant, et ait: Verbum mihi ad te, ô princeps. Dixitque Jehu: Ad quem ex ómnibus nobis? At ille dixit: Ad te, ô princeps.

℣. Dómine, *p.* 269.

Lectio iij.

ET surrexit, et ingressus est cubículum: at ille fudit óleum super caput ejus, et ait: Hæc dicit Dóminus Deus Israel: Unxi te regem super pópulum Dómini Israel; et percúties domum Achab dómini tui, et ulciscar sánguinem servórum meórum Prophetárum, et sánguinem ómnium servórum Dómini, de manu Jézabel: perdamque omnem domum Achab; et interfíciam de Achab mingentem ad parietem, et clausum, et novíssimum in Israel; et dabo domum Achab, sicut domum Jeróboam fílii Nabat, et sicut domum Báasa fílii Ahía: Jézabel quoque cómedent canes in agro Jézrahel, nec erit qui sepéliat eam. Aperuitque óstium, et fugit. Jehu autem egressus est ad servos dómini sui, qui dixérunt ei: Rectène sunt ómnia? Quid venit insánus iste ad te? Qui ait eis: Nostis hóminem, et quid locútus sit. At illi respondérunt: Falsum est, sed magis narra nobis. Qui ait eis: Hæc et hæc locútus est mihi, et ait: Hæc dicit Dóminus: Unxi te regem super Israel. Festinavérunt ítaque, et unusquisque tollens pállium suum, posuérunt sub pédibus ejus in similitúdinem tribunális, et cecinérunt tubâ, atque dixérunt: Regnávit Jehu.

℣. Sit Dóminus, *p.* 270.

SABBATO.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 9.

EGressus est Joram rex Israel, et Ochozías rex Juda, sínguli in cúribus suis, egressíque sunt in occursum Jehu, et invenérunt eum in agro Naboth Jezrahelítæ. Cùmque vidisset Joram Jehu, dixit: Pax est, Jehu? At ille respondit: Quæ pax? adhùc fornicatiónes Jé-

zabel matris tuæ, et venefícia ejus multa vigent. Convertit autem Joram manum suam, et fúgiens ait ad Ochoziam: Insídiæ, Ochozía. Porrò Jehu tetendit arcum manu, et percussit Joram inter scápulas: et egressa est sagitta per cor ejus, statímque córruit in curru suo. Dixitque Jehu ad Bádacer ducem: Tolle, prójice eum in agro Naboth Jezrahelítæ: mémini enim quandò ego et tu sedentes in curru sequebámur Achab patrem hujus, quòd Dóminus onus hoc leváverit super eum, dicens: Si non pro sánguine Naboth et pro sánguine filiórum ejus, quem vidi heri, ait Dóminus, reddam tibi in agro isto, dicit Dóminus. Nunc ergò tolle, et prójice eum in agrum, juxtà verbum Dómini. Ochozías autem rex Juda videns hoc, fugit per viam domûs hórti; persecutusque est eum Jehu, et ait: Etiam hunc percútite in curru suo; et percussérunt eum in ascensu Gaver, qui est juxtà Jéblaam: qui fugit in Mageddo, et mórtuus est ibi.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟. *sumentur è II. Nocturno Domicæ VI.*]

Lectio ij.

ANno undécimo Joram fílii Achab, regnávit Ochozías super Judam; venitque Jehu in Jézrahel. Porrò Jézabel, introítu ejus audíto, depinxit óculos suos stíbio, et ornávit caput suum, et respexit per fenestram ingredientem Jehu per portam, et ait: Numquid pax potest esse Zambri, qui interfécit dóminum suum? Levavitque Jehu fáciem suam ad fenestram, et ait: Quæ est ista? Et inclinavérunt se ad eum duo vel tres eunúchi. At ille dixit eis: Præcipitáte eam deorsùm. Et præcipitavérunt eam, aspersusque est sánguine páries, et equórum úngulæ conculcavérunt eam. Cùmque introgressus esset, ut coméderet, bíberetque, ait: Ite, et vidéte maledictam illam, et sepelíte eam, quia fília regis est. Cùmque issent ut sepelirent eam, non invenérunt nisi calváriam, et pedes, et summas manus. Reversíque nuntiavérunt ei. Et ait Jehu: Sermo Dómini est, quem locútus est per servum suum Elíam Thesbíten, dicens: In agro Jézrahel cómedent canes carnes Jézabel.

Lectio iij. Cap. 10.

ERant autem Achab septuaginta fílii in Samaría. Scripsit ergò Jehu líteras, et misit in Samaríam, ad optimátes civitátis, et ad majóres natu,

et ad nutrítios Achab, dicens : Statìm ut accepéritis lítteras has, qui habétis fílios dómini vestri, et currus, et equos, et civitátes firmas, et arma; elígite meliórem, et eum qui vobis placúerit de fíliis dómini vestri, et eum pónite super sólium patris sui, et pugnáte pro domo dómini vestri. Timuérunt illi vehementer, et dixérunt : Ecce duo reges non potuérunt stare coràm eo, et quómodò nos valébimus resístere? Misérunt ergò præpósiti domûs, et præfecti civitátis, et majóres natu, et nutrítii ad Jehu, dicentes: Servi tui sumus, quæcumque jússeris faciémus, nec constituémus nobis regem; quæcumque tibi placent, fac. Rescripsit autem eis lítteras secundò, dicens : Si mei estis, et obedítis mihi, tóllite cápita filiórum dómini vestri, et veníte ad me hâc eâdem horâ cras in Jézrahel. Porrò fílii regis septuaginta viri apud optimátes civitátis nutriebantur. Cùmque venissent lítteræ ad eos, tulérunt fílios regis, et occidérunt septuaginta viros, et posuérunt cápita eórum in cóphinis, et misérunt ad eum in Jézrahel.

Ad Magníficat.

Ant. 3. E. Tradidérunt se fílii Israel, ut fácerent malum coràm Dómino : Sed nec ipse Juda custodívit mandáta Dómini Dei sui : projecitque Dóminus omne semen Israel, et afflíxit eos. 4. *Reg.* 17.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA VIII.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 11.

AThalía mater Ochozíæ, videns mórtuum fílium suum, surrexit, et interfécit omne semen régium. Tollens autem Jósaba fília regis Joram, soror Ochozíæ, Joas fílium Ochozíæ, furáta est eum de médio filiórum regis qui interficiebantur, et nutrícem ejus, de triclínio; et abscondit eum à fácie Athalíæ, ut non interficerétur. Eratque cum ea sex annis clàm in domo Dómini : porrò Athalía regnávit super terram. Anno autem séptimo, misit Joíada, et assúmens centuriónes et mílites, introdúxit ad se in templum Dómini, pepigitque cum eis fœdus; et adjúrans eos in domo Dómini, ostendit eis fílium regis.

℣. Tua est, *p.* 269.

Lectio ij.

PRoduxitque fílium regis, et pósuit super eum diadéma, et testi-

mónium ; feceruntque eum regem, et unxérunt; et plaudentes manu, dixérunt : Vivat rex. Audívit autem Athalía vocem pópuli currentis ; et ingressa ad turbas in templum Dómini, vidit regem stantem super tribúnal juxtà morem, et cantóres, et tubas propè eum, omnemque pópulum terræ lætantem, et canentem tubis ; et scidit vestimenta sua, clamavitque : Conjurátio, conjurátio. Præcépit autem Joíada centuriónibus qui erant super exércitum, et ait eis : Edúcite eam extra septa templi ; et quicumque eam secútus fúerit, feriátur gládio. Dixerat enim sacerdos : Non occidátur in templo Dómini. Imposueruntque ei manus, et impegérunt eam per viam introítûs equórum, juxtà palátium, et interfecta est ibi. Pépigit ergò Joíada fœdus inter Dóminum, et inter regem, et inter pópulum, ut esset pópulus Dómini, et inter regem et pópulum. Ingressusque est omnis pópulus terræ templum Baal, et destruxérunt aras ejus, et imágines contrivérunt válidè : Mathan quoque sacerdótem Baal occidérunt coràm altári.

℟. Dómine, *p.* 269.

Lectio iij. Cap. 13.

ELiséus autem ægrotábat infirmitáte, quâ et mórtuus est ; descenditque ad eum Joas rex Israel, et flebat coràm eo, dicebatque : Pater mi, pater mi, currus Israel, et auríga ejus. Et ait illi Eliséus : Affer arcum et sagittas. Cùmque attulisset ad eum arcum et sagittas, dixit ad regem Israel : Pone manum tuam super arcum. Et cùm posuisset ille manum suam, superpósuit Eliséus manus suas mánibus regis, et ait : Aperi fenestram orientálem. Cùmque aperuisset, dixit Eliséus : Jace sagittam. Et jecit. Et ait Eliséus : Sagitta salútis Dómini, et sagitta salútis contrà Syriam ; percutiesque Syriam in Aphec, donec consúmas eam. Et ait : Tolle sagittas. Qui cùm tulisset, rursùm dixit ei : Pércute jáculo terram. Et cùm percussisset tribus vícibus, et stetisset, irátus est vir Dei contrà eum, et ait : Si percussisses quínquiès, aut séxiès, sive séptiès, percussisses Syriam usque ad consumptiónem ; nunc autem tribus vícibus percúties eam. Mórtuus est ergò Eliséus, et sepeliérunt eum. Latrúnculi autem de Moab venérunt in terram in ipso anno. Qui-

dam autem sepelientes hóminem, vidérunt latrúnculos, et projecérunt cadáver in sepulcro Elisæi. Quod cùm tetigisset ossa Elisæi, revixit homo, et stetit super pedes suos.

℟. Sit Dóminus, *p.* 270.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Cyrilli Jerosolymitáni.

Catech. 2. n. 13. Lectio iv.

AChab rex Samaríæ sceleratíssimus, idolórum cultor, cùm venisset Elías Prophéta, et minas duntáxat intentasset, sacco se índuit, et scidit vestimenta. Et quid dicit clemens Deus ad Elíam? Vidisti quómodò compunctus est Achab à fácie mea? tanquàm férvidum Prophétæ ingénium léniens ut ad misericórdiam inclináret. Vultis cognóscere quàm forte sit pœniténtia armórum genus; quantùm confessio étiam adversùs hostes prævàleat? Centum octoginta quínque hóstium míllia Ezechías per confessiónem ruit. Et hoc adhùc mínimum. Sententiam Dei adversùm se pronuntiátam, per pœniténtiam dissolvit. Ægrotanti enim ipsi dixit Isaías: Moriéris tu, nec vives. Quæ jàm spes, quæ ultrà salus vel expectátio, pronuntiante Prophétâ? At ille non revocátus est à pœniténtia, memor ejus quod scriptum est: Cùm aversus ingemúeris, tunc salváberis.

℟. Usquequò, *p.* 270. *n.* 15. *Lectio v.*

COnversus est ad paríetem, et mentem per oratiónem ad cœlum tendens: Dómine, ait, memento meî; súfficit enim ad sanatiónem te meî memínisse. Tempóribus non súbjaces; sed ipse es vitæ árbiter et legislátor. Non enim secundùm genitúram aut astrórum complexiónem, ut nonnulli delírant, vitæ nostræ rátio decurrit, sed secundùm tuam voluntátem. Et illi, cujus desperáta vita fúerat, annórum quíndecim vitæ accéssio datur: atque in signum decem grádibus sol retrogressus est. Jàm verò sol propter Ezechíam remeávit: at idem propter Christum defécit, non retrocédens, sed deliquium passus; eâ re quid inter utrumque, Ezechíam dico et Jesum, interesset, demonstrans. Et ille quidèm pótuit Dei sententiam dissólvere; Jesus verò peccatórum véniam tribúere non póterit?

℟. Deus noster, *p.* 271. *n.* 15 *et* 16. *Lectio vj.*

COnvértere tu quoque, et ingemisce; et óstium claude: ora ut tibi

dimittátur, ut urentes te flammas disjíciat Deus. Potest enim pœniténtia et ignem extínguere; potest et leónes cicuráre. Quòd si diffídas, cógita quid olim contígerit Ananíæ et sóciis. Quales in camínum ignis fontes effudérunt? Quanta vis aquæ flammam ad cúbitos quadraginta novem ascendentem restínguere sufficiébat? Sed ubi flamma vehementer superferebátur, ibi plúrimus pœniténtiæ fons effúsus est, cùm illi dícerent: Quóniam justus es in ómnibus quæ fecisti nobis: et peccávimus, et transgressi sumus, et iníque égimus. Cùm fornácis flammas comprésserit pœniténtia, tu dúbitas utrùm gehennæ ignem restínguere váleat?

℟. Dómine, 271.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 16.

IN illo témpore, dicébat Jesus ad discípulos suos: Homo quidam erat dives, qui habébat víllicum; et hic diffamátus est apud illum quasi dissipasset bona ipsíus. Et réliqua. Homília sancti Paulíni Epíscopi.

Epist. 32. *ad Sever. aliàs* 12.

NUlla nobis occásio est beneficéntiæ unquàm procrastinandæ, cùm si voluntas nostra non absit, pauper in promptu sit. Commodémus ergò secúri nunc egéno, et in paupéribus suis Christo; ut ex ejus abundatúrâ in iisdem glóriâ participáre possímus. Propterèa enim Dóminus ipse præmonet, dicens: Fácite vobis amícos de iníquo mammóna. Vides quómodò Omnípotens fáciat de nocte lucem, et de iniquitáte justítiam? Ut cùm defecéritis, inquit, recípiant vos in tabernácula ætérna. Seminémus ergò illis carnália, ut metámus ab illis spiritália. Labóret nunc de terrénis manus, ut tunc de cœlestibus ánima reficiátur. Spes præsens ædíficet rem futúram. Faciámus istìc tecta, quæ nos illìc tegant. Pascátur istìc pauper, ubi me dívite eget; ut me illìc pascat, ubi me egente saturábitur. Vidéte commércium spiritále; et si potestis, negáte nos aváros, qui terram véndimus et tribútum, ut immunitátem regni cum ætérnitáte coemámus.

℟. Víllicus diffamátus est apud dívitem quasi dissipasset bona ipsíus; et ait illi: Quid hoc áudio de te? * Redde rationem villicatiónis tuæ; jàm enim non póteris villicáre. ℣. Judícium duríssimum his qui præsunt, fiet. * Redde. *Luc.* 16. *Sap.* 6.

Serm. de Gazophylac. post Epist. 33. *n.* 6 *et* 7.

Lectio viij

O Abundántia bonitátis Dei! vult fenerári ex iis quæ ipse largítus est: cupit débitor fíeri donórum suórum, ut cum multa tibi ratióne tuam reddat usúram. Própera ígitur, frater, tàm úberem tibi obstríngere debitórem, ut et amícum te ex servo vocet; et in tuis terréstribus nummis te expertus fidélem, de suis cœléstibus thesauris dívitem fáciat. Ne trépides, ne cunctéris, ne parcas. Esto violéntus Deo, rape regna cœlórum. Nam potúerat, dilectíssimi, Dóminus omnípotens æquè universos dívites fácere, ut nemo indigéret áltero: sed infinítæ bonitátis consílio fecit míserum, ut agnósceret misericórdem. Matéria divitiárum tibi est fraterna paupertas, si intélligas super egénum et páuperem, nec tibi tantùm hábeas quod accepísti, quia ídeò et illíus partem tibi in hoc século cóntulit Deus, ut tibi debéret quidquid de suis donis tuo voluntário affectu indigéntibus obtulísses, ac te vicissìm in æterna die de illíus parte ditáret.

℟. Ego vobis dico: * Fácite vobis amícos de mammóna iniquitátis; ut cùm defecéritis, recípiant vos in æterna tabernácula. ℣. Eleemósyna facit invenire misericórdiam et vitam æternam: * Fácite. *Luc.* 16. *Tob.* 12.

n. 9. *Lectio ix.*

CAve ipsum te tantúmmodò ames, si te amas, quia iniquitátis est ista diléctio; et qui díligit iniquitátem, odit, ut scriptum est, ánimam suam. Plenitúdo autem legis est diléctio próximi, quod omnis homo hómini est germanitáte natúræ. Parem ergò curam tuî et páuperis gere, ut imitéris imitatórem Christi, non tibi, sed áliis utília curando, ut tuî impénsiùs Deo cura sit. Vide enim quanto crímine te supérbia aut avarítia discernat ab eo cui te Deus ópere suo junxit. Réfice esurientem ánimam, et non timébis in die malo ab ira superventúra. Beátus enim, inquit, qui intélligit super egénum et páuperem: in die malo liberábit eum Dóminus. Operáre ígitur et éxcole hanc regiónem terræ tuæ, ut gérminet tibi frugem fértilem, plenam ádipe frumenti, magno cum fénore centésimum tibi fructum multiplicáti séminis afferéntem. In hujus vel possessiónis vel negotiatiónis appetítum et stúdium sancta et salutáris est avarítia: nam talis

cupíditas, quæ regnum cœleste merétur, et bonum perenne desíderat, radix bonórum est.

℟. Ignem ardentem extinguit aqua, et eleemósyna resistit peccátis: * Et † Qui reddit grátiam, in témpore casûs sui invéniet firmamentum. ℣. Qui séminat in benedictiónibus, de benedictiónibus et metet: * Et qui. Glória Patri. † Qui. *Eccli.* 3. 2. *Cor.* 9.

Ad Benedictus.

Ant. 4. E. Ait víllicus intrà se: Scio quid fáciam; ut cùm amótus fúero à villicatióne, recípiant me in domos suas. *Luc.* 16.

Oratio.

LArgíre nobis, quæsumus, Dómine, semper spíritum cogitandi quæ recta sunt, propítius et agendi; ut qui sine te esse non póssumus, secundùm te vívere valeámus: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Laudávit dóminus víllicum iniquitátis, quia prudenter fecisset; quia fílii hujus séculi prudentióres fíliis lucis in generatióne sua sunt. *Luc.* 16.

FERIA SECUNDA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 18.

ANno tértio Osée fílii Ela regis Israel, regnávit Ezechías fílius Achaz regis Juda. Viginti quinque annórum erat, cùm regnáre cœpisset; et viginti novem annis regnávit in Jerúsalem... Fecitque quod erat bonum coràm Dómino, juxtà ómnia quæ fécerat David pater ejus. Ipse dissipávit excelsa, et contrívit státuas, et succídit lucos, confregitque serpentem æneum quem fécerat Móyses; síquidem usque ad illud tempus fílii Israel adolébant ei incensum: vocavitque nomen ejus Nohestan. In Dómino Deo Israel sperávit: ítaque post eum non fuit símilis ei de cunctis régibus Juda, sed neque in his qui antè eum fuérunt: et adhæsit Dómino, et non recessit à vestígiis ejus, fecitque mandáta ejus, quæ præcéperat Dóminus Móysi.

℟. Tua est, *p.* 269.

Lectio ij.

ANno quarto regis Ezechíæ, qui erat annus séptimus Osée fílii Ela regis Israel, ascendit Salmánasar rex Assyriórum in Samaríam, et oppugnávit eam, et cepit. Nam post annos tres, anno sexto Ezechíæ, id est, nono anno Osée regis Israel, capta est Samaría; et tránstulit rex Assyriórum Israel in Assyrios, collocavitque eos in Hala et in Habor flúviis Gozan in civitátibus Medórum; quia non audiérunt vocem

Dómini Dei sui, sed prætergressi sunt pactum ejus : ómnia quæ præcéperat Móyses servus Dómini, non audiérunt, neque fecérunt. Anno quarto-décimo regis Ezechíæ, ascendit Sennácherib rex Assyriórum ad universas civitátes Juda munítas, et cepit eas.

℣. Dómine, *p.* 269.

Lectio iij. Cap. 19.

CUm accepisset Ezechías lítteras de manu nuntiórum, et legisset eas, ascéndit in domum Dómini, et expandit eas coràm Dómino, et orávit in conspectu ejus, dicens : Dómine Deus Israel, qui sedes super Chérubim, tu es Deus solus regum ómnium terræ : tu fecísti cœlum et terram. Inclína aurem tuam, et audi ; áperi, Dómine, óculos tuos, et vide ; audi ómnia verba Sennácherib, qui misit ut exprobráret nobis Deum viventem. Verè, Dómine, dissipavérunt reges Assyriórum gentes, et terras ómnium ; et misérunt deos eórum in ignem : non enim erant dii, sed ópera mánuum hóminum ex ligno et lápide : et perdidérunt eos. Nunc ígitur, Dómine Deus noster, salvos nos fac de manu ejus ; ut sciant ómnia regna terræ quia tu es Dóminus Deus solus.

℣. Sit Dóminus, *p.* 270.

FERIA TERTIA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 19.

FActum est in nocte illa, venit Angelus Dómini, et percussit in castris Assyriórum centum octogínta quinque míllia. Cùmque dilúculo surrexisset, vidit ómnia córpora mortuórum ; et recédens ábiit, et reversus est Sennácherib rex Assyriórum, et mansit in Nínive. Cùmque adoráret in templo Nesroch deum suum, Adrámelech et Sárasar fílii ejus percussérunt eum gládio, fugeruntque in terram Armeniórum ; et regnávit Asarhaddon fílius ejus pro eo.

℣. Usquequò, *p.* 270.

Lectio ij. Cap. 20.

IN diébus illis ægrotávit Ezechías usque ad mortem : et venit ad eum Isaías fílius Amos, Prophéta, dixitque ei : Hæc dicit Dóminus Deus : Præcipe dómui tuæ ; moriéris enim tu, et non vives. Qui convertit fáciem suam ad paríetem, et orávit Dóminum, dicens : Obsecro, Dómine, memento, quæso, quómodò ambuláverim coràm te in veritáte et in corde perfecto ; et quod plácitum est coràm te, fécerim. Flevit ítaque Ezechías fletu magno. Et ántequàm egrederétur Isaías médiam partem átrii, factus est ser-

mo Dómini ad eum, dicens : Revértere, et dic Ezechíæ duci pópuli mei : Hæc dicit Dóminus Deus David patris tui : audívi oratiónem tuam, et vidi lácrymas tuas ; et ecce sanávi te : die tértio ascendes templum Dómini. Et addam diébus tuis quíndecim annos : sed et de manu regis Assyriórum liberábo te, et civitátem hanc ; et prótegam urbem istam propter me, et propter David servum meum.

℟. Deus noster, *p.* 271.

Lectio iij.

DIxitque Isaías : Afférte massam ficórum. Quam cùm attulíssent, et posuíssent super ulcus ejus, curátus est. Díxerat autem Ezechías ad Isaíam : Quod erit signum, quia Dóminus me sanábit, et quia ascensúrus sum die tértiâ templum Dómini ? Cui ait Isaías : Hoc erit signum à Dómino, quòd factúrus sit Dóminus sermónem quem locútus est : Vis ut ascendat umbra decem líneis, an ut revertátur tótidem grádibus ? Et ait Ezechías : Fácile est umbram créscere decem líneis : nec hoc volo ut fiat, sed ut revertátur retrorsùm decem grádibus. Invocávit ítaque Isaías prophéta Dóminum, et reduxit umbram per líneas, quibus jàm descénderat in horológio Achaz, retrorsùm decem grádibus.

℟. Dómine, *p.* 271.

FERIA QUARTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 20.

IN témpore illo misit Bérodach Báladan, fílius Báladan, rex Babyloniórum, lítteras et múnera ad Ezechíam : audíerat enim quòd ægrotásset Ezechías. Lætátus est autem in adventu eórum Ezechías, et ostendit eis domum arómatum, et aurum, et argentum, et pigmenta vária, unguenta quoque, et domum vasórum suórum, et ómnia quæ habére póterat in thesauris suis. Non fuit quod non monstráret eis Ezechías in domo sua, et in omni potestáte sua.

℟. Tua est, *p.* 269.

Lectio ij.

VEnit autem Isaías própheta ad regem Ezechíam, dixitque ei : Quid dixérunt viri isti ? aut undè venérunt ad te ? Cui ait Ezechías : De terra longínqua venérunt ad me, de Babylóne. At ille respondit : Quid vidérunt in domo tua ? Ait Ezechías : Omnia quæcumque sunt in domo mea, vidérunt ; nihil est quod non monstráverim eis in thesauris meis. Dixit ítaque Isaías

Ezechíæ : Audi sermónem Dómini : Ecce dies vénient, et auferentur ómnia quæ sunt in domo tua, et quæ condidérunt patres tui usque in diem hanc, in Babylónem : non remanébit quidquam, ait Dóminus. Sed et de fíliis tuis qui egredientur ex te, quos generábis, tollentur, et erunt eunúchi in palátio regis Babylónis. Dixit Ezechías ad Isaíam : Bonus sermo Dómini, quem locútus es : sit pax et véritas in diébus meis.

℟. Dómine, *p.* 269.

Lectio iij. Cap. 22.

OCto annórum erat Josías cùm regnáre cœpisset ; triginta et uno anno regnávit in Jerúsalem... Fecitque quod plácitum erat coràm Dómino, et ambulávit per omnes vias David patris sui : non declinávit ad déxteram, sive ad sinistram. Anno autem octavo-décimo regis Josíæ, misit rex Saphan..... Scribam templi Dómini, dicens ei : Vade ad Helcíam, sacerdótem magnum, ut conflétur pecúnia quæ illáta est in templum Dómini, quam collegérunt janitóres templi à pópulo ; deturque fabris per præpósitos domûs Dómini ; qui et distríbuant eam his qui operantur in templo Dómini, ad instauranda sartatecta templi.

℟. Sit Dóminus, *p.* 270.

FERIA QUINTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 22.

NArrávit Saphan scriba regi, dicens : Librum dedit mihi Helcías sacerdos. Quem cùm legisset Saphan coràm rege, et audisset rex verba libri legis Dómini, scidit vestimenta sua. Et præcépit Helcíæ sacerdóti, et Ahicam fílio Saphan, et Achobor fílio Micha, et Saphan scribæ, et Asaíæ servo regis dicens : Ite, et consúlite Dóminum super me, et super pópulo, et super omni Juda, de verbis volúminis istíus quod inventum est : magna enim ira Dómini succensa est contrà nos ; quia non audiérunt patres nostri verba libri hujus, ut fácerent omne quod scriptum est nobis.

℟. Usquequò, *p.* 270.

Lectio ij. Cap. 23.

AScenditque rex templum Dómini, et omnes viri Juda, universíque qui habitábant in Jerúsalem cum eo, sacerdótes et prophétæ, et omnis pópulus à parvo usque ad magnum ; legitque cunctis audiéntibus ómnia verba libri fœderis, qui inventus est in domo Dómini. Stetítque rex super gradum ; et fœdus percussit coràm Dómino, ut ambulárent post Dó-

minum, et custodírent præcépta ejus, et testimónia, et cæremónias, in omni corde et in tota ánima, et suscitárent verba fœderis hujus quæ scripta erant in libro illo; acquievitque pópulus pacto. Et præcépit rex Helcíæ Pontífici, et sacerdótibus secundi órdinis, et janitóribus, ut projícerent de templo Dómini ómnia vasa quæ facta fuerant Baal, et in luco, et universæ milítiæ cœli: et combussit ea foris Jerúlem in convalle Cedron, et tulit púlverem eórum in Bethel. Et delévit arúspices, quos posúerant reges Juda ad sacrificandum in excelsis per civitátes Juda, et in circúitu Jerúsalem; et eos qui adolébant incensum Baal, et soli, et lunæ, et duódecim signis, et omni milítiæ cœli.

℣. Deus noster, *p.* 271.

Lectio iij.

ET contrívit statuas, et succídit lucos; replevitque loca eórum óssibus mortuórum: ínsuper et altáre quod erat in Bethel, et excelsum quod fécerat Jeróboam fílius Nabat, qui peccáre fecit Israel; et altáre illud, et excelsum destrúxit atque combussit et commínuit in púlverem, succenditque étiam lucum. Et conversus Josías vidit ibi sepúlcra quæ erant in monte: misítque, et tulit ossa de sepúlcris, et combussit ea super altáre, et pólluit illud juxtà verbum Dómini, quod locútus est vir Dei, qui prædíxerat verba hæc. Et ait: Quis est títulus ille quem vídeo? Responderúntque ei cives urbis illíus: Sepúlcrum est hóminis Dei, qui venit de Juda, et prædíxit verba hæc quæ fecísti super altáre Bethel. Et ait: Dimíttite eum, nemo commóveat ossa ejus. Et intacta mansérunt ossa illiús, cum óssibus Prophétæ qui vénerat de Samaría.

℣. Dómine, *p.* 271.

FERIA SEXTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 24.

IN diébus (Jóakim) ascéndit Nabuchodónosor rex Babylónis, et factus est ei Jóakim servus tribus annis: et rursùm rebellávit contrà eum. Immisítque ei Dóminus latrúnculos Chaldæórum, et latrúnculos Syriæ, et latrúnculos Moab, et latrúnculos filiórum Ammon; et immísit eos in Judam, ut dispérderent eum, juxtà verbum Dómini, quod locútus fúerat per servos suos Prophétas. Factum est autem hoc per verbum Dómini contrà Judam, ut áufer-

ret eum coràm se, propter peccáta Manasse universa quæ fecit, et propter sánguinem innóxium quem effúdit, et implévit Jerúsalem cruóre innocéntium; et ob hanc rem nóluit Dóminus propitiári. Réliqua autem sermónum Jóakim, et universa quæ fecit, nonnè hæc scripta sunt in libro sermónum diérum regum Juda? Et dormívit Jóakim cum pátribus suis: et regnávit Jóachin fílius ejus pro eo.

℣. Tua est, *p.* 269.

Lectio ij.

DEcem et octo annórum erat Jóachin cùm regnáre cœpisset, et tribus ménsibus regnávit in Jerúsalem... Et fecit malum coràm Dómino juxtà ómnia quæ fécerat pater ejus. In témpore illo ascendérunt servi Nabuchodónosor regis Babylónis in Jerúsalem, et circúmdata est urbs munitiónibus. Venítque Nabuchodónosor rex Babylónis ad civitátem cum servis suis, ut oppugnárent eam. Egressusque est Jóachin rex Juda ad regem Babylónis, ipse et mater ejus, et servi ejus, et príncipes ejus, et eunúchi ejus; et suscépit eum rex Babylónis anno octávo regni sui. Et prótulit indè omnes thesauros domûs Dómini, et thesauros domûs régiæ; et concídit universa vasa áurea quæ fécerat Sálomon rex Israel in templo Dómini juxtà verbum Dómini. Et transtulit omnem Jerúsalem, et universos príncipes, et omnes fortes exércitûs, decem míllia, in captivitátem; et omnem artíficem et clusórem: nihilque relictum est, exceptis paupéribus pópuli terræ.

℣. Dómine, *p.* 269.

Lectio iij.

TRánstulit quoque Jóachin in Babylónem, et matrem regis, et uxóres regis, et eunúchos ejus; et júdices terræ duxit in captivitátem de Jerúsalem in Babylónem. Et omnes viros robustos, septem míllia, et artífices et clusóres mille, omnes viros fortes et bellatóres; duxitque eos rex Babylónis captívos in Babylónem. Et constítuit Mathaníam pátruum ejus pro eo; imposuitque nomen ejus Sedecíam. Vigésimum et primum annum ætátis habébat Sedecías, cùm regnáre cœpisset, et úndecim annis regnávit in Jerúsalem... Et fecit malum coràm Dómino, juxtà ómnia quæ fécerat Jóakim. Irascebátur enim Dóminus contrà Jerúsalem et contrà Judam, donec projíceret eos à fácie sua; recessítque Sedecías à rege Babylónis.

℣. Sit Dóminus, *p.* 270.

SABBATO.

De libro quarto Regum.

Lectio j. Cap. 25.

FActum est anno nono regni (Sedecíæ ,) mense décimo , décimâ die mensis , venit Nabuchodónosor rex Babylónis , ipse et omnis exércitus ejus in Jerúsalem , et circumdedérunt eam , et extruxérunt in circúitu ejus munitiónes. Et clausa est cívitas atque valláta , usque ad undécimum annum regis Sedecíæ , nonâ die mensis ; prævaluitque fames in civitáte , nec erat panis pópulo terræ. Et interrupta est cívitas ; et omnes viri bellatóres nocte fugérunt per viam portæ quæ est inter dúplicem murum ad hortum regis : (porrò Chaldæi obsidébant in circúitu civitátem.) Fugit ítaque Sedecías per viam quæ ducit ad campéstria solitúdinis. Et persecútus est exércitus Chaldæórum regem , comprehenditque eum in planítie Jéricho ; et omnes bellatóres qui erant cum eo , dispersi sunt , et reliquérunt eum Apprehensum ergò regem duxérunt ad regem Babylónis in Réblatha ; qui locútus est cum eo judícium. Fílios autem Sedecíæ occídit coràm eo , et óculos ejus effódit , vinxitque eum caténis , et addúxit in Babylónem.

[*Si fiat de Sabbato* , ℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ VI.*]

Lectio ij.

MEnse quinto , séptimâ die mensis , ipse est annus nonus-décimus regis Babylónis , venit Nabuzardan princeps exércitûs , servus regis Babylónis , in Jerúsalem : et succendit domum Dómini , et domum regis , et domos Jerúsalem ; omnemque domum combussit igni. Et muros Jerúsalem in circúitu destrúxit omnis exércitus Chaldæórum , qui erat cum príncipe mílitum. Réliquam autem pópuli partem quæ remánserat in civitáte , et pérfugas qui transfúgerant ad regem Babylónis , et réliquum vulgus tránstulit Nabuzardan princeps milítiæ , et de paupéribus terræ relíquit vinitóres et agrícolas. Columnas autem æreas quæ erant in templo Dómini , et bases , et mare æreum quod erat in domo Dómini , confregérunt Chaldæi , et transtulérunt æs omne in Babylónem.

Lectio iij.

FActum est verò in anno trigésimo séptimo transmigratiónis Jóachin regis Juda , mense duodécimo , vigésimâ septimâ die mensis , sublevávit Evilmérodach rex Babylónis , anno quo regnáre

cœperat, caput Jóachin regis Juda de cárcere. Et locútus est ei benignè; et pósuit thronum ejus super thronum regum qui erant cum eo in Babylóne. Et mutávit vestes ejus quas habúerat in cárcere, et comedébat panem semper in conspectu ejus cunctis diébus vitæ suæ. Annónam quoque constítuit ei sine intermissióne, quæ et dabátur ei à rege per síngulos dies ómnibus diébus vitæ suæ.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Sapiéntia insipiéntibus locúta est: Relínquite infántiam, et vívite, et ambuláte per vias prudéntiæ. *Prov.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA IX. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Proverbiórum.

Lectio j. Cap. 1.

PArábolæ Salomónis, fílii David, regis Israel: ad sciendam sapiéntiam et disciplínam; ad intelligenda verba prudéntiæ, et suscipiendam eruditiónem doctrínæ, justítiam, et judícium, et æquitátem: ut detur párvulis astútia, adolescenti sciéntia et intellectus. Audiens sápiens sapiéntior erit; et intélligens gubernácula possidébit. Animadvertet parábolam et interpretatiónem, verba sapiéntûm et ænígmata eórum. Timor Dómini, princípium sapiéntiæ. Sapiéntiam atque doctrínam stulti despíciunt. Audi, fili mi, disciplínam patris tui, et ne dimittas legem matris tuæ; ut addátur grátia cápiti tuo, et torques collo tuo.

℟. Beátus homo qui invénit sapiéntiam: pretiósior est cunctis ópibus; * Viæ ejus viæ pulchræ, et omnes sémitæ illíus pacíficæ. ℣. Quæ desursùm est sapiéntia, pudica est, pacífica, modesta, plena misericórdiâ et frúctibus bonis. * Viæ ejus. *Prov.* 3. *Jac.* 3.

Lectio ij.

FIli mi, si te lactáverint peccatóres, ne acquiescas eis. Si dixerint: Veni nobiscum; insidiémur sánguini, abscondámus tendículas contrà insontem frustrà: deglutiámus eum sicut infernus viventem, et íntegrum quasi descendentem in lacum: omnem pretiósam substántiam reperiémus; implébimus domos nostras spóliis: sortem mitte nobiscum; marsúpium unum sit ómnium nostrûm. Fili mi, ne ámbules cum eis; próhibe pedem tuum à semitis eórum: pedes enim illórum ad malum currunt, et fes-

tínant ut effundant sánguinem.

℟. Vanitátem et verba mendácia longè fac à me, (Dómine) : * Mendicitátem et divítias ne déderis mihi ; tríbue tantùm victui meo necessária. ℣. Qui volunt dívites fíeri, íncidunt in desidéria multa inutília et nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum et perditiónem. * Mendicitátem. *Prov.* 30. 1. *Tim.* 6.

Lectio iij.

SApiéntia foris prædicat, in platéis dat vocem suam; in cápite turbárum clámitat, in fóribus portárum urbis profert verba sua, dicens : Usquequò, párvuli, dilígitis infántiam? et stulti ea quæ sibi sunt nóxia cúpient, et imprudentes odíbunt sciéntiam ? Convertímini ad correptiónem meam : en próferam vobis spíritum meum, et ostendam vobis verba mea. Quia vocávi, et renuístis : extendi manum meam, et non fuit qui aspíceret : despexístis omne consílium meum, et increpatiónes meas neglexístis : ego quoque in intéritu vestro ridébo, et subsannábo, cùm vobis, id quod timebátis, advénerit : cùm irrúerit repentína calámitas, et intéritus quasi tempestas ingrúerit ; quandò vénerit super vos tribulátio et angústia. Tunc invocábunt me, et non exáudiam : manè consurgent, et non invénient me.

℟. Finem loquendi páriter omnes audiámus : * Deum time, et † Mandáta ejus observa ; hoc est enim omnis homo. ℣. Finis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntiâ bonâ, et fide non fictâ. * Deum. Glória Patri. † Mandáta ejus. *Eccles.* 12. 1. *Tim.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

Lib. 17. *C.* 20. *Lectio iv.*

PRophetasse Sálomon reperítur in suis libris, qui tres recepti sunt in auctoritátem canónicam, Provérbia, Ecclesiastes, et Cánticum Canticórum. Alii verò duo, quorum unus Sapiéntia, alter Ecclesiásticus dícitur, propter elóquii nonnullam similitúdinem, ut Salomónis dicántur, obtínuit consuetúdo : non autem esse ipsíus non dúbitant doctióres ; eos tamen in auctoritátem, máximè occidentális, antíquitùs recépit Ecclésia. Quorum in uno, qui appellátur Sapiéntia Salomónis, pássio Christi apertíssimè prophetátur. Impii quippè interfectóres ejus commemorántur, dicentes : Cir-

cumveniámus justum, quóniam insuávis est nobis, et contrárius est opéribus nostris : et fílium Dei se nóminat, et gloriátur patrem Deum se habére. In Ecclesiástico autem fides géntium futúra prædícitur isto modo : Miserére nostrî, dominátor Deus ómnium, et immitte timórem tuum super omnes gentes, et agnoscant te secundùm quòd et nos agnóvimus te, quia non est Deus præter te, Dómine. Hanc optandi et precandi spécie prophetíam per Jesum Christum vidémus implétam.

℟. Vani sunt omnes hómines * In quibus non subest sciéntia Dei ; et de his quæ videntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est. ℣. Invisibília Dei per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur ; ita ut sint inexcusábiles. * In quibus. *Sap.* 13. *Rom.* 1.

Lectio v.

IN tribus verò illis quos Salomónis esse constat, et Judæi canónicos habent, ut ostendátur ad Christum et Ecclesiam pertinére quod in eis ejúsmodi reperítur, operósa disputátio necessária est, quæ nos ultrà quàm oportet, si nunc adhibétur, extendit. Tamen quod in Provérbiis légitur viros ímpios dícere : Abscondámus in terra virum justum injustè, absorbeámus verò eum tanquàm infernus viventem, et auferámus ejus memóriam de terra, possessiónem ejus pretiósam apprehendámus, non ita obscúrum est, ut de Christo et possessióne ejus Ecclésia, sine laboriósa expositióne non possit intélligi. Tale quippè áliquid étiam Dóminus ipse Jesus per Evangélicam parábolam ostendit dixisse malos colónos : Hic est hæres ; veníte, occidámus eum, et nostra erit hæréditas.

℟. Dómine, ne adincrescant ignorántiæ meæ, et multiplicentur delicta mea, et peccáta mea abundent, et incidam in conspectu adversariórum meórum. * Dómine Pater, et Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitátu illórum. ℣. Hujuscémodi Dómino nostro non sérviunt ; sed per dulces sermónes et benedictiónes sedúcunt corda innocéntium. * Dómine. *Eccli.* 23. *Rom.* 16.

Lectio vj.

IN álio libro qui vocátur Ecclesiastes, ubi ait : Non est bonum hómini, nisi quòd manducábit et bibet ; quid credibílius dícere intellígitur, quàm quod ad participatiónem mensæ hujus pértinet, quam Sacerdos ipse me-

diátor testamenti novi éxhibet secundùm órdinem Melchísedech de córpore et sánguine suo ? Id enim sacrifícium successit ómnibus illis sacrifíciis véteris testamenti, quæ immolabantur in umbra futúri : propter quod étiam vocem illam in Psalmo tricésimo et nono ejusdem Mediatóris per prophetíam loquentis agnóscimus : Sacrifícium et oblatiónem noluisti, corpus autem perfecisti mihi ; quia pro illis ómnibus sacrifíciis et oblatiónibus corpus ejus offertur, et participántibus ministrátur. Nam istum Ecclesiasten, in hac sententia manducandi et bibendi, quam sæpè répetit plurimùmque commendat, non sápere carnális épulas voluptátis, satìs illud ostendit, ubì ait : Mélius est ire in domum luctûs, quàm ire in domum potûs. Jàm verò Cánticum Canticórum spiritális quædam sanctárum est voluptas méntium in conjúgio illíus regis et regínæ civitátis, quod est Christus et Ecclésia. Sed hæc voluptas allegóricis tegmínibus involúta est, ut desiderétur ardéntiùs.

℟. Oculi Dómini multò plus lucidióres sunt super solem, circumspicientes omnes vias hóminum, et hóminum corda intuentes in abscónditas partes : * Dómino enim Deo, ántequàm crearentur, ómnia sunt ágnita. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus : ómnia autem nuda et aperta sunt óculis ejus : * Dómino. Glória Patri. * Dómino. *Eccli.* 23. *Hebr.* 4.

IV HI. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo témpore, ut appropinquávit Jesus Jerúsalem, videns civitátem, flevit super illam, dicens : Quia si cognovisses et tu, et quidèm in hac die tua, quæ ad pacem tibi ! nunc autem abscóndita sunt ab óculis tuis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

39. *in Evang. hab. in Basilica Constantiniana.*

QUia eversam jàm Jerúsalem nóvimus, debémus ex rebus exterióribus introrsùs áliquam similitúdinem tráhere ; atque ex eversis ædifíciis parietum, morum ruínam timére. Videns enim civitátem, flevit super illam, dicens : Quia si cognovisses et tu. Hoc semèl egit, cùm peritúram civitátem esse nuntiávit. Hoc quotídiè Redemptor noster per electos suos ágere nullátenùs cessat, cùm quosdam ex bona vita ad mores ré-

probos pervenisse consíderat. Plangit enim eos qui nésciunt cur plangántur; quia, juxtà Salomónis verba, lætantur cùm malè fécerint, et exultant in rebus péssimis. Qui si damnatiónem suam quæ eis ímminet, agnovissent, semetipsos cum lácrymis electórum plángerent.

℟. Ut appropinquávit Jesus Jerúsalem, videns civitátem, flevit super illam, dicens: *Si cognovisses et tu, et quidèm in hac die tua, quæ ad pacem tibi! nunc autem abscóndita sunt ab óculis tuis. ℣. Si in via Dei ambulasses, habitasses útiquè in pace sempiterna. * Si cognovisses. *Luc.* 19. *Baruch.* 3.

Lectio viij.

BEnè autem peritúræ ánimæ senténtia quæ súbditur, cónvenit: Et quidèm in hac die tua, quæ ad pacem tibi; nunc autem abscóndita sunt ab óculis tuis. Suam hìc diem habet ánima perversa, quæ transitório gaudet in témpore. Cui ea quæ adsunt, ad pacem sunt; quia dùm ex rebus temporálibus lætátur, dùm honóribus extóllitur, dùm in carnis voluptáte resólvitur, dùm nullâ ventúræ pœnæ formídine terretur, pacem habet in die sua, quæ grave damnatiónis suæ scándalum in die habébit aliéna. Ibi enim afflígenda est, ubi justi lætabuntur: et cuncta quæ modo ei ad pacem sunt, tunc in amaritúdinem rixæ vertentur; quia rixári secum incípiet, cur damnatiónem quàm pátitur, non expávit? cur à prospiciendis malis sequéntibus óculos mentis clausit?

℟. Vénient dies in te; et circúmdabunt te inimíci tui vallo, * Et circúmdabunt te, et coangustábunt te úndiquè. ℣. Jáciam contrà te ággerem, et munimenta ponam in obsidiónem tuam; humiliáberis: eritque repentè confestim. * Et. *Luc.* 19. *Is.* 29.

Lectio ix.

UNdè ei dícitur: Nunc autem abscóndita sunt ab óculis tuis. Perversa quippè ánima rebus præséntibus dédita, in terrénis voluptátibus resolúta, abscondit sibi mala sequéntia; quia prævidére futúra réfugit, quæ præsentem lætítiam perturbant: dùmque in præsentis vitæ oblectatiónibus se déserit, quid áliud quàm clausis óculis ad ignem vadit? Undè benè scriptum est: In die bonórum ne ímmemor sis malórum. Et indè per Paulum dícitur: Qui gaudent, tanquàm non gaudentes sint. Quia, et si qua est præsentis témporis, ita est agenda

lætítia, ut nunquàm amarítúdo sequentis judícii recédat à memória: quátenùs dùm mens pávida extrémæ ultiónis timóre transfígitur, quantùm nunc præsens lætítia, tantùm post ira súbsequens temperétur.

℟. Ad terram prosternent te, et fílios tuos qui in te sunt; * Et non relínquent in te lápidem super lápidem, eò quòd non cognóveris tempus visitatiónis tuæ. ℣. Congregábo omnes gentes ad Jerúsalem in prælium; et capiétur cívitas, et vastabuntur domus. * Et. Glória. * Et. *Luc.* 19. *Zach.* 14.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Cœpit Jesus ejícere vendentes in templo, et ementes, dicens illis: Scriptum est quia domus mea domus oratiónis est; vos autem fecistis illam speluncam latrónum. *Luc.* 19.

Oratio.

PAteant aures misericórdiæ tuæ, Dómine, précibus supplicántium: et ut peténtibus desideráta concédas, fac eos quæ tibi sunt plácita postuláre: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Erat Jesus docens quotídiè in templo, et non inveniébant quid fácerent illi: omnis enim pópulus suspensus erat, áudiens illum. *Luc.* 19.

FERIA SECUNDA.

De libro Proverbiórum.

Lectio j. Cap. 3.

FIli mi, ne obliviscáris legis meæ, et præcepta mea cor tuum custódiat; longitúdinem enim diérum, et annos vitæ, et pacem appónent tibi. Misericórdia et véritas te non déserant: circumda eas gútturi tuo, et descríbe in tábulis cordis tui; et invénies grátiam et disciplínam bonam coràm Deo et homínibus. Habe fidúciam in Dómino ex toto corde tuo, et ne innitáris prudéntiæ tuæ. In ómnibus viis tuis cógita illum, et ipse díriget gressus tuos. Ne sis sápiens apud temetipsum. Time Deum, et recéde à malo.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij.

HOnóra Dóminum de tua substántia, et de primítiis ómnium frugum tuárum da ei; et implebuntur hórrea tua saturitáte, et vino torculária tua redundábunt. Disciplínam Dómini, fili mi, ne abjícias; nec defícias cùm ab eo corríperis: quem enim díligit Dóminus, córripit; et quasi pater in fílio cómplacet sibi. Beátus homo qui invénit sapiéntiam, et qui áffluit prudéntia: mélior est acquisítio ejus negotiatióne argenti, et auri primi et purissimi fructus ejus.

Pretiósior est cunctis ópibus ; et ómnia quæ desiderantur, huic non valent comparári.

℟. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio iij. Cap. 5.

Fílli mi, attende ad sapiéntiam meam, et prudéntiæ meæ inclína aurem tuam ; ut custódias cogitatiónes, et disciplínam lábia tua conservent. Ne attendas fallácias muliéris : favus enim distillans lábia meretrícis, et nitídius óleo guttur ejus ; novíssima autem illíus amára quasi absínthium, et acúta quasi gládius biceps. Pedes ejus descendunt in mortem, et ad ínferos gressus illíus pénetrant. Per sémitam vitæ non ámbulant ; vagi sunt gressus ejus, et investigábiles. Nunc ergò, fili mi, audí me, et ne recédas à verbis oris mei. Longè fac ab ea viam tuam, et ne appropínques fóribus domûs ejus. Ne des aliénis honórem tuum, et annos tuos crudéli ; ne fortè impleantur extránei víribus tuis, et labóres tui sint in domo aliéna ; et gemas in novíssimis, quandò consúmpseris carnes tuas et corpus tuum, et dicas : Cur detestátus sum disciplínam, et increpatiónibus non acquiévit cor meum, nec audívi vocem docéntium me, et magistris non inclinávi aurem meam ?

℟. Finem loquendi, *p.* 305.

FERIA TERTIA.

De libro Proverbiórum.

Lectio j. Cap. 6.

Vade ad formícam, ô piger, et consídera vias ejus, et disce sapiéntiam : quæ cùm non hábeat ducem, nec præceptórem, nec príncipem, parat in æstáte cibum sibi, et cóngregat in messe quod cómedat. Usquequò, piger, dórmies ? quandò consurges è somno tuo ? Páululùm dórmies, páululùm dormitábis, páululùm cónseres manus ut dórmias ; et véniet tibi quasi viátor egestas, et paupéries quasi vir armátus. Si verò ímpiger fúeris, véniet ut fons messis tua, et egestas longè fúgiet à te.

℟. Vani sunt, *p.* 306.

Lectio ij.

Homo apóstata, vir inútilis, gráditur ore perverso, ánnuit óculis, terit pede, dígito lóquitur, pravo corde machinátur malum, et omni témpore júrgia séminat. Huic extemplò véniet perdítio sua, et súbitò conterétur, nec habébit ultrà medicínam. Sex sunt quæ odit Dóminus, et séptimum detestátur ánima ejus : Oculos sublímes, linguam mendácem, manus effundentes innóxium sánguinem, cor máchinans cogitatiónes

péssimas, pedes velóces ad currendum in malum, proferentem mendácia testem fallácem, et eum qui séminat inter fratres discórdias.

℟. Dómine, *p.* 306.

Lectio iij. Cap. 8.

EGo sapiéntia hábito in consílio, et erudítis intersum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum: arrogántiam, et supérbiam, et viam pravam, et os bilingue detestor. Meum est consílium, et æquitas; mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decernunt: per me príncipes ímperant, et potentes decernunt justítiam. Ego diligentes me díligo; et qui manè vígilant ad me, invénient me.

℟. Oculi., *p.* 307.

FERIA QUARTA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 10.

FIlius sápiens lætíficat patrem; fílius verò stultus mœstítia est matris suæ. Nihil prodérunt thesauri impietátis: justítia verò liberábit à morte. Non affliget Dóminus fame ánimam justi, et insídias impiórum subvertet. Egestátem operáta est manus remissa; manus autem fórtium divítias parat. Qui nítitur mendáciis, hic pascit ventos; idem autem ipse séquitur aves volantes. Qui cóngregat in messe, fílius sápiens est; qui autem stertit æstáte, fílius confusiónis.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij.

BEnedíctio Dómini super caput justi: os autem impiórum óperit iníquitas. Memória justi cùm láudibus; et nomen impiórum putrescet. Sápiens corde præcepta súscipit: stultus cæditur lábiis. Qui ámbulat simpliciter, ámbulat confidenter: qui autem deprávat vias suas, manifestus erit. Qui ánnuit óculo, dabit dolórem; et stultus lábiis verberábitur. Vena vitæ, os justi; et os impiórum óperit iniquitátem. Odium súscitat rixas, et universa delicta óperit cáritas.

℟. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio iij.

IN lábiis sapiéntis invenítur sapiéntia, et virga in dorso ejus qui índiget corde. Sapientes abscondunt sciéntiam: os autem stulti confusióni próximum est. Substántia dívitis, urbs fortitúdinis ejus: pavor páuperum, egestas eórum. Opus justi ad vitam; fructus autem ímpii ad peccátum. Via vitæ, custodienti disciplínam: qui autem increpatiónes relinquit, errat. Abscondunt ódium lábia mendácia: qui profert contuméliam, insípiens est. In mul-

tilóquio non déerit peccátum : qui autem moderátur lábia sua , prudentíssimus est. Argentum electum , lingua justi ; cor autem impiórum pro níhilo. Lábia justi erúdiunt plúrimos ; qui autem indocti sunt , in cordis egestáte morientur.

℟. Finem loquendi , *p.* 305.

FERIA QUINTA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 11.

STatéra dolósa , abominátio est apud Dóminum ; et pondus æquum , voluntas ejus. Ubì fúerit supérbia , ibì erit et contuméli a : ubì autem est humílitas , ibì et sapiéntia. Simplícitas justórum díriget eos ; et supplantátio perversórum vastábit illos. Non próderunt divítiæ in die ultiónis ; justítia autem liberábit à morte. Justítia símplicis díriget viam ejus , et in impietáte sua córruet ímpius. Justítia rectórum liberábit eos : et in insídiis suis capiéntur iníqui. Mórtuo hómine ímpio , nulla erit ultrà spes ; et expectátio sollicitórum períbit. Justus de angústia liberátus est ; et tradétur ímpius pro eo.

℟. Vani sunt , *p.* 306.

Lectio ij. Cap. 14.

ESt via quæ vidétur hómini justa ; novíssima autem ejus dedúcunt ad mortem. Risus dolóre miscébitur , et extréma gáudii luctus occupat. Viis suis replébitur stultus , et super eum erit vir bonus. Innocens credit omni verbo : astútus consíderat gressus suos. Fílio dolóso nihil erit boni ; servo autem sapienti prósperi erunt actus , et dirigétur via ejus. Sápiens timet , et declínat à malo : stultus tránsilit , et confídit. Impátiens operábitur stultítiam ; et vir versútus odiósus est.

℟. Dómine , *p.* 306.

Lectio iij. Cap. 14 et 15.

QUi calumniátur egentem , éxprobrat factóri ejus : honórat autem eum , qui miserétur páuperis. In malítia sua expellétur ímpius ; sperat autem justus in morte sua. In corde prudentis requiescit sapiéntia , et indoctos quosque erúdiet. Justítia élevat gentem ; míseros autem facit pópulos peccátum. Acceptus est regi minister intélligens : iracúndiam ejus inútilis sustinébit. Respónsio mollis frangit iram : sermo durus súscitat furórem. Lingua sapiéntium ornat sciéntiam : os fatuórum ebullit stultítiam. In omni loco óculi Dómini contemplantur bonos et malos. Lingua placábilis , lignum vitæ ; quæ autem immoderáta est , cónteret spíritum.

℟.

℟. Oculi, *p.* 307.

FERIA SEXTA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 16.

HOminis est ánimam præparáre; et Dómini, gubernáre linguam. Omnes viæ hóminis patent óculis ejus: spírituum ponderátor est Dóminus. Revéla Dómino óperatua, et dirigentur cogitatiónes tuæ. Universa propter semetipsum operátus est Dóminus; ímpium quoque ad diem malum. Abominátio Dómini est omnis árrogans; étiam si manus ad manum fúerit, non est innocens. Inítium viæ bonæ, fácere justítiam; accepta est autem apud Deum magìs quàm immoláre hóstias. Misericórdiâ et veritáte redímitur iníquitas; et in timóre Dómini declinátur à malo. Cùm placúerint Dómino viæ hóminis, inimícos quoque ejus convertet ad pacem. Mélius est parùm cum justítia, quàm multi fructus cum iniquitáte.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij. Cap. 16 et 17.

HOmo perversus súscitat lites; et verbósus séparat príncipes. Vir iníquus lactat amícum suum, et ducit eum per viam non bonam. Qui attónitis óculis cógitat prava, mordens lábia sua pérficit malum. Coróna dignitátis senectus, quæ in viis justítiæ reperiétur. Mélior est pátiens viro forti; et qui dominátur ánimo suo, expugnatóre úrbium. Sortes mittuntur in sinum, sed à Dómino temperantur. Mélior est buccella sicca cum gáudio, quàm domus plena víctimis cum júrgio. Servus sápiens dominábitur fíliis stultis, et inter fratres hæreditátem dívidet. Sicut igne probátur argentum, et aurum camíno; ita corda probat Dóminus.

℟. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio iij. Cap. 18.

OCcasiónes quærit qui vult recédere ab amíco: omni témpore erit exprobrábilis. Non récipit stultus verba prudéntiæ, nisi ea díxeris quæ versantur in corde ejus. Impius, cùm in profundum vénerit peccatórum, contemnit; sed séquitur eum ignomínia et oppróbrium. Aqua profunda verba ex ore viri: et torrens redundans fons sapiéntiæ. Accípere personam ímpii non est bonum, ut declínes à veritáte judícii. Lábia stulti miscent se rixis, et os ejus júrgia próvocat. Os stulti contrítio ejus, et lábia ipsíus ruína ánimæ ejus. Verba bilinguis quasi simplícia, et ipsa pervéniunt usque ad interióra ventris.

℟. Finem loquendi, *p.* 305.

SABBATO.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 22.

PRovérbium est: Adolescens juxtà viam suam; étiam cùm senúerit, non recédet ab ea. Dives pauperibus ímperat; et qui áccipit mútuum, servus est fœnerantis. Qui sémінat iniquitátem, metet mala; et virga iræ suæ consummábitur. Qui pronus est ad misericórdiam, benedicétur; de pánibus enim suis dedit páuperi. Victóriam et honórem acquíret qui dat múnera; ánimam autem aufert accipiéntium. Ejice derisórem, et exíbit cum eo júrgium; cessabuntque causæ et contuméliæ. Qui díligit cordis mundítiam, propter grátiam labiórum suórum, habébit amícum regem. Oculi Dómini custódiunt sciéntiam; et supplantantur verba iníqui. Dicit piger: Leo est foris; in médio plateárum occidendus sum. Fóvea profunda os aliénæ: cui irátus est Dóminus, íncidet in eam. Stultítia colligáta est in corde púeri; et virga disciplínæ fugábit eam.

[*Si fiat de Sabbato*, ꝟ. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 26 et 27.

QUi fodit fóveam, íncidet in eam; et qui volvit lápidem, revertétur ad eum. Lingua fallax non amat veritátem; et os lúbricum operátur ruínas. Ne gloriéris in crástinum, ignórans quid superventúra páriat dies. Laudet te aliénus, et non os tuum; extráneus, et non lábia tua. Grave est saxum, et onerósa aréna; sed ira stulti utróque grávior. Ira non habet misericórdiam, nec erumpens furor: et ímpetum concitáti ferre quis póterit? Mélior est manifesta corréptio, quàm amor abscónditus. Melióra sunt vúlnera diligentis, quàm fraudulenta óscula odientis. Anima saturáta calcábit favum; et ánima esúriens étiam amárum pro dulci sumet.

Lectio iij. Cap. 29.

ERudi fílium tuum, et refrigerábit te, et dabit delícias ánimæ tuæ. Cùm prophétia defécerit, dissipábitur pópulus: qui verò custódit legem, beátus est. Servus verbis non potest erudíri; quia quod dicis intélligit, et respondére contemnit. Vidisti hóminem velócem ad loquendum? stultítia magis speranda est quàm illíus corréptio. Qui delicátè à puerítia nutrit servum suum, pósteà séntiet eum contumácem. Vir iracundus próvocat rixas; et qui ad indignandum fácilis est, erit ad peccandum proclívior. Superbum séquitur humílitas; et hú-

milem spíritu suscípiet glória. Qui cum fure partícipat, odit ánimam suam; adjurantem audit, et non índicat. Qui timet hóminem, citò córruet: qui sperat in Dómino, sublevábitur. Multi requírunt fáciem príncipis, et judícium à Dómino egréditur singulórum. Abominantur justi virum ímpium; et abominantur ímpii eos qui in recta sunt via. Verbum custódiens fílius, extrà perditiónem erit.

Ad Magníficat.

Ant. 1. Dóminus. Cùm esset sapientíssimus Ecclesiastes, dócuit pópulum, et conscripsit sermónes rectíssimos, ac veritáte plenos. *Eccles.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA X. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ecclesiastæ.

Lectio j. Cap. 1.

VErba Ecclesiastæ, fílii David, regis Jerúsalem. Vánitas vanitátum, dixit Ecclesiastes: vánitas vanitátum, et ómnia vánitas. Quid habet ámpliùs homo de universo labóre suo, quo labórat sub sole? Generátio præterit, et generátio ádvenit; terra autem in æternum stat. Oritur sol, et óccidit, et ad locum suum revértitur; ibique renascens gyrat per merídiem, et flèctitur ad aquilónem. Lustrans universa in circúitu pergit spíritus, et in círculos suos revértitur. Omnia flúmina intrant in mare, et mare non redundat: ad locum undè éxeunt flúmina revertuntur, ut íterùm fluant.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij.

CUnctæ res difficiles: non potest eas homo explicáre sermóne. Non saturátur óculus visu; nec auris audítu implétur. Quid est quod fuit? ipsum quod futúrum est. Quid est quod factum est? ipsum quod faciendum est. Nihil sub sole novum, nec valet quisquam dícere: Ecce hoc recens est; jàm enim præcessit in séculis quæ fuérunt antè nos. Non est priórum memória; sed nec eórum quidèm quæ pósteà futúra sunt, erit recordátio apud eos qui futúri sunt in novíssimo.

℟. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio iij.

EGo Ecclesiastes fui rex Israel in Jerúsalem: et propósui in ánimo meo quærere et investigáre sapienter de ómnibus quæ fiunt sub sole. Hanc occupatiónem péssimam dedit Deus fíliis hóminum, ut occuparentur in ea. Vidi cuncta quæ fiunt sub sole, et ecce universa vánitas et afflíctio spíritûs. Per-

versi difficilè corriguntur, et stultórum infinítus est número. Locútus sum in corde meo, dicens : Ecce magnus effectus sum ; et præcessi omnes sapiéntiâ, qui fuérunt antè me in Jerúsalem ; et mens mea contempláta est multa sapienter, et dídici. Dedíque cor meum ut scirem prudéntiam atque doctrínam, erroresque et stultítiam ; et agnóvi quòd in his quoque esset labor et afflictio spíritûs ; eò quòd in multa sapiéntia multa sit indignátio ; et qui addit sciéntiam, addit et labórem.

℟. Finem loquendi, *p.* 305.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis *Chrysóstomi.*

Serm. 2. *contra Concubin. Tom.* 4. *edit. Paris.* 1621.

Lectio iv.

SAlomon, cùm seculárium rerum concupiscéntiâ tenerétur, magnas eas et admirandas putábat, multùmque in eis labóris et sollicitúdinis insumébat, magníficas ædificando *domos*, *copiósum* coacervando aurum, congregando cantórum choros, vária génera ministrórum mensæ et popínæ, quærendo ánimæ suæ voluptátem ab hortórum et córporum formosórum grátiâ, et omnem, ut ita dicam, oblectatiónis et refrigérii viam sectando. At ubi indè ad se reversus, et quasi ex umbrósâ quadam abysso ad lumen veræ sapiéntiæ respícere váluit ; tunc sublímem illam, et cœlis dignam emísit vocem : Vánitas vanitátum, et ómnia vánitas. Hanc et vos, et hâc sublimiórem, si voluéritis, efferétis senténtiam de intempestíva hac voluptáte, si aliquantisper à mala consuetúdine vos sequestravéritis.

℟. Vani sunt, *p.* 306.

Lectio v.

QUamvis autem à Salomóne séculis superióribus non tàm multa sapiéntiæ exigebátur diligéntia ; neque enim delícias lex vetus prohibébat, neque áliis frui supervácuis dicébat vanum : áttamen, et sic se habéntibus rebus, in ipsis contuéri licébit quàm viles et vanitáti obnóxiæ res sint. Nos verò ad majórem vocáti vitam, et ad excelléntius fastígium ascéndimus, et in majóribus exercémur palæstris : et quid áliud, *quàm quòd*, sicut supernæ Virtútes intellectuáles et incorpóreæ illæ, vitam institúere jubémur ?

℟. Dómine, *p.* 306.

Lectio vj.

ITaque licèt parva voluptas sit, opponátur ei vermis perpétuus, ténebræ exteriores, ignis inextinguíbilis, tribulátio, angústia, stridor dén-

tium, víncula insolubília. Hæc sicut in tábula proponámus antè óculos, resiliamusque à pernicióso gravissimóque morbo; ut cum fulgéntibus corónis hinc migrémus, et possímus líbero ore ad Christum dícere: Propter te et glóriam tuam, et familiaritátes contémpsimus, et voluptáti imperávimus, et ánimam nostram afflíximus, et electis amícis te, amoremque tuî rebus ómnibus præposúimus. Sic enim lucrábimur nosmetipsos, lucrábimur eos qui scandalizantur, et cum ipsis Martyribus collocábimur, primóque in órdine eórum qui hoc máximo certámine vicérunt, et fórtiter cruciátus tulérunt.

℟. Oculi, *p.* 307.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore, dixit Jesus ad quosdam qui in se confidébant tanquàm justi, et aspernabántur céteros, parábolam istam: Duo hómines ascendérunt in templum ut orárent, unus Pharisæus, et alter Publicánus. Et réliqua. Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Enarr. 2. *in Ps.* 31. *n.* 10.

QUi vult fortis esse, velut præsumens de se, et jactans mérita sua, qualiacumque illa sint, erit símilis Pharisæo illi, qui quod à Deo se dicébat accepisse, superbè tamen jactábat: Grátias, inquit, tibi. Atténdite, fratres mei, quale genus supérbiæ commendet Deus: verè quale potest subintráre justo hómini, quale potest subrépere étiam bonæ spei viro. Grátias tibi, dicébat. Ergò cùm dicébat, Grátias tibi, fatebátur ab illo se accepisse quod habébat. Quid enim habes quod non accepisti? Ergò, Grátias tibi ago, dixit: Grátias tibi ago, quia non sum sicut céteri hómines, raptóres, injusti, adúlteri, sicut et Publicánus iste. Undè ergò superbus? Non quia de bonis suis Deo grátias agébat, sed quia superálterum se de ipsis bonis extollébat.

℟. Múnera prava non suscípiet Deus, quóniam Dóminus judex est, et non est apud illum glória personæ. Qui adórat Deum, in oblectatióne suscipiétur, et deprecátio illíus usquè ad nubes propinquábit. ℣. Duo hómines ascendérunt in templum ut orárent, unus Pharisæus, et alter Publicánus. * Dóminus. *Eccli.* 35. *Luc.* 18. *n.* 11.

Lectio viij.

ATténdite, fratres: nam undè cœperit dícere similitúdinem ipsam Dó-

minus, Evangelista præmísit. Cùm enim Christus dixisset, Putas véniens Fílius hóminis invéniet fidem in terra? et ne exísterent quidam hærétici qui attendentes et putantes quasi lapsum totum mundum, (omnes enim hærétici in paucis et in parte sunt) jactárent se quòd in ipsis remánserit quod de toto mundo períerit; ibi statim ubi ait Dóminus, Putas véniens Fílius hóminis invéniet fidem in terra? subjécit Evangelista: Dixit autem et ad quosdam qui sibi justi videbantur et spernébant céteros, similitúdinem hanc: Quidam Pharisæus et Publicánus venérunt in templum oráre; et cétera quæ nostis.

℟. Non habébit successus pravus corde; et peccátor adjíciet ad peccandum. * Synagogæ superbórum non erit sánitas; frutex enim peccáti radicábitur in illis, et non intelligétur. ℣. Pharisæus stans, hæc apud se orábat: Deus, grátias ago tibi, quia non sum sicut céteri hóminum. * Synagógæ. *Eccli.* 3. *Luc.* 18.

Lectio ix.

PHarisæus ergò ille dicébat: Grátias tibi ago. Sed undè superbus? Quia spernébat céteros. Undè probas? In ipsis verbis. Quómodò? Pharisæus, inquit, ille contempsit de longè stantem, cui Deus confitenti propinquábat. Publicánus, inquit, de longinquo stabat; sed Deus ad illum de longinquo non stabat. Quarè Deus ab illo de longinquo non stabat? Quia álio loco dícitur: Propè est Dóminus his qui obtrivérunt cor. Vidéte si Publicánus iste obtríverat cor; et ibi vidébitis quia propè est Dóminus his qui obtrivérunt cor. Publicánus autem de longinquo stabat, et neque volébat ad cœlum óculos suos leváre, sed percutiébat pectus suum. Túnsio péctoris, obtrítio cordis. Quid dicébat tundens pectus? Deus, propítius esto mihi peccatóri. Et quid sententiæ Dóminus? Amen dico vobis, descendit justificátus de templo Publicánus ille magis quàm ille Pharisæus.

℟. Publicánus à longè stans, nolébat nec óculos ad cœlum leváre: * Dico vobis, † Descendit hic in domum suam justificátus. ℣. Orátio humiliantis se non discédet, donec Altíssimus aspíciat; et Dóminus non elongábit. * Dico vobis. Glória Patri. † Descendit. *Luc.* 18. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Publicánus percutiébat pectus suum,

dicens : Deus, propítius esto mihi peccatóri. *Luc.* 18.

Oratio.

DEus, qui omnipoténtiam tuam, parcendo maximè et miserando, manifestas : multíplica super nos misericórdiam tuam, ut ad tua promissa currentes, cœléstium bonórum fácias esse consortes : Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Omnis qui se exaltat, humiliábitur ; et qui se humíliat, exaltábitur. *Luc.* 18.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio j. Cap. 2.

SUpergressus sum ópibus omnes qui antè me fuérunt in Jerúsalem. Sapiéntia quoque perseverávit mecum : et ómnia quæ desideravérunt óculi mei, non negávi eis ; nec prohíbui cor meum quin omni voluptáte fruerétur, et oblectáret se in his quæ præparáveram : et hanc ratus sum partem meam, si úterer labóre meo. Cùmque me convertissem ad universa ópera quæ fécerant manus meæ, et ad labóres in quibus frustrà sudáveram, vidi in ómnibus vanitátem et afflictiónem ánimi, et nihil permanére sub sole. Transívi ad contemplandam sapiéntiam, erroresque et stultítiam. Quid est, inquam, homo, ut sequi possit Regem factórem suum ? Et vidi quòd tantùm præcéderet sapiéntia stultítiam, quantùm differt lux à ténebris.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij. Cap. 3.

QUid habet ámpliùs homo de labóre suo ? Vidi afflictiónem quam dedit Deus fíliis hóminum, ut distendantur in ea. Cuncta fecit bona in témpore suo, et mundum trádidit disputatióni eórum, ut non invéniat homo opus quod operátus est Deus ab inítio usquè ad finem. Et cognóvi quòd non esset méliùs, nisi lætári et fácere benè in vita sua. Omnis enim homo qui cómedit et bibit, et videt bonum de labóre suo, hoc donum Dei est. Dídici quòd ómnia ópera quæ fecit Deus, persevérent in perpétuum : non póssumus eis quidquam áddere nec auferre, quæ fecit Deus ut timeátur. Quod factum est, ipsum pérmanet : quæ futúra sunt, jàm fuérunt ; et Deus instaurat quod ábiit. Vidi sub sole in loco judícii impietátem, et in loco justítiæ iniquitátem. Et dixi in corde meo : Justum et ímpium judicábit Deus, et tempus omnis rei tuno erit.

℟. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio iij. Cap. 4.

VErti me ad ália, et vidi calúmnias quæ sub sole geruntur, et lácrymas innocéntium, et néminem consolatórem; nec posse resístere eórum violéntiæ, cunctórum auxílio destitútos. Et laudávi magìs mórtuos, quàm vivéntes; et feliciórem utróque judicávi, qui necdùm natus est, nec vidit mala quæ sub sole fiunt. Rursùm contemplátus sum omnes labóres hóminum, et indústrias animadverti patére invídiæ próximi; et in hoc ergò vánitas, et cura supérflua est.

℟. Finem, *p.* 305.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio j. Cap. 4 et 5.

CUstódi pedem tuum ingrédiens domum Dei, et appropínqua ut áudias. Multò enim mélior est obediéntia, quàm stultórum víctimæ, qui nésciunt quid fáciunt mali. Ne témerè quid loquáris, neque cor tuum sit velox ad proferendum sermónem coràm Deo. Deus enim in cœlo, et tu super terram; idcircò sint pauci sermónes tui. Multas curas sequuntur sómnia, et in multis sermónibus inveniétur stultítia. Si quid vovisti Deo, ne moréris réddere; dísplicet enim ei infidélis et stulta promíssio; sed quodcumque vóveris, redde; multóque mélius est non vovére, quàm post votum promissa non réddere.

℟. Vani sunt, *p.* 306.

Lectio ij.

UBi multa sunt sómnia, plúrimæ sunt vanitátes, et sermónes innúmeri: tu verò Deum time. Si víderis calúmnias egenórum, et violenta judícia, et subverti justítiam in província, non miréris super hoc negótio; quia excelso excélsior estálius, et super hos quoque eminentióres sunt álii, et ínsuper universæ terræ rex ímperat servièñti. Avárus non implébitur pecúniâ; et qui amat divítias, fructum non cápiet ex eis: et hoc ergò vánitas. Ubi multæ sunt opes, multi et qui cómedunt eas: et quid prodest possessóri, nisi quòd cernit divítias óculis suis? Dulcis est somnus operanti, sive parùm, sive multùm cómedat; satúritas autem dívitis non sinit eum dormíre.

℟. Dómine, *p.* 306.

Lectio iij. Cap. 6.

ESt et áliud malum quod vidi sub sole, et quidèm frequens apud hómines: Vir cui dedit Deus divítias, et substántiam, et honórem, et nihil deest ánimæ suæ

ex ómnibus quæ desíderat : nec tríbuit ei potestátem Deus , ut cómedat ex eo ; sed homo extráneus vorábit illud. Hoc vánitas et miséria magna est. Si genúerit quíspiam centum líberos , et víxerit multos annos , et plures dies ætátis habúerit , et ánima illíus non utátur bonis substántiæ suæ , sepulturâque cáreat ; de hoc ego pronúntio quòd mélior illo sit abortívus. Frustrà enim venit , et pergit ad ténebras , et oblivióne delébitur nomen ejus. Non vidit solem , neque cognóvit distántiam boni et mali. Etiamsi duóbus míllibus annis vixérit , et non fúerit perfrúitus bonis : nonnè ad unum locum próperant ómnia ? Omnis labor hóminis in ore ejus ; sed ánima ejus non implébitur.

℟. Oculi , *p.* 307.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio j. Cap. 7.

QUid necesse est hómini majóra se quærere , cùm ignóret quid condúcat sibi in vita sua , número diérum peregrinatiónis suæ , et témpore quod velut umbra prætérit ? Aut quis ei póterit indicáre quid post eum futúrum sub sole sit ? Mélius est nomen bonum quàm unguenta pretiósa , et dies mortis die nativitátis. Mélius est ire ad domum luctûs quàm ad domum convívii : in illa enim finis cunctórum admonétur hóminum , et vivens cógitat quid futúrum sit. Mélior est ira risu ; quia per tristítiam vultûs corrígitur ánimus delinquentis. Cor sapiéntium ubì tristítia est , et cor stultórum ubì lætítia. Mélius est à sapiente córripi , quàm stultórum adulatióne décipi ; quia sicut sónitus spinárum ardéntium sub olla , sic risus stulti : sed et hoc vánitas. Calúmnia conturbat sapientem , et perdet robur cordis illíus.

℟. Beátus homo , *p.* 304.

Lectio ij.

MElior est finis oratiónis , quàm princípium : mélior est pátiens arrogante. Ne sis velox ad irascendum ; quia ira in sinu stulti requiéscit. Ne dicas : Quid putas causæ est quòd prióra témpora melióra fuére quàm nunc sunt ? Stulta enim est hujuscémodi interrogátio. Utílior est sapiéntia cum divítiis , et magìs prodest vidéntibus solem. Sicut enim prótegit sapiéntia , sic prótegit pecúnia. Hoc autem plus habet erudítio et sapiéntia , quòd vitam tríbuunt possessóri suo. Consídera ópera Dei , quòd nemo

possit corrígere quem ille despéxerit. In die bona frúere bonis, et malam diem præcave: sicut enim hanc, sic et illam fecit Deus, ut non invéniat homo contrà eum justas quærimónias.

℟. Vanitátem, *p.* 3o5.

Lectio iij.

NOli esse justus multùm; neque plus sápias quàm necesse est, ne obstupescas. Ne ímpiè agas multùm; et noli esse stultus, ne moriáris in témpore non tuo. Bonum est te sustentáre justum: sed et ab illo ne súbtrahas manum tuam; quia qui timet Deum, nihil négligit. Sapiéntia confortávit sapientem super decem príncipes civitátis. Non est enim homo justus in terra, qui fáciat bonum, et non peccet. Sed et cunctis sermónibus qui dicuntur, ne accómmodes cor tuum; ne fortè áudias servum tuum maledicentem tibi: scit enim consciéntia tua quia et tu crebrò maledixisti áliis.

℟. Finem loquendi, *p.* 3o5.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio j. Cap. 8.

DEdi cor meum in cunctis opéribus quæ fiunt sub sole. Interdùm dominátur homo hómini in malum suum. Vidi ímpios sepultos; qui étiam cùm adhùc víverent, in loco sancto erant, et laudabantur in civitáte quasi justórum óperum: sed et hoc vánitas est. Etenim quia non profertur citò contrà malos senténtia, absque timóre ullo fílii hóminum pérpetrant mala. Attamen peccátor ex eò quòd céntiès facit malum, et per patiéntiam sustentátur, ego cognóvi quòd erit bonum timéntibus Deum, qui verentur fáciem ejus. Non sit bonum ímpio, nec prolongentur dies ejus; sed quasi umbra tránseant, qui non timent fáciem Dómini. Est etália vánitas, quæ fit super terram. Sunt justi quibus mala provéniunt, quasi ópera égerint impiórum; et sunt ímpii qui ita secúri sunt, quasi justórum facta hábeant. Sed et hoc vaníssimum júdico.

℟. Vani sunt, *p.* 3o6.

Lectio ij. Cap. 9.

OMnia hæc tractávi in corde meo, ut curiósè intellígerem. Sunt justi atque sapientes, et ópera eórum in manu Dei: et tamen nescit homo utrùm amóre an ódio dignus sit; sed ómnia in futúrum servantur incerta, eò quòd universa æquè evéniant justo et ímpio, bono et malo, mundo et immundo, immolanti víctimas, et sa-

crifícia contemnenti. Sicut bonus, sic et peccátor: ut pérjurus, ita et ille qui verum déjerat. Hoc est péssimum inter ómnia quæ sub sole fiunt, quia éadem cunctis evéniunt. Undè et corda filiórum hóminum implentur malítiâ et contemptu in vita sua, et post hæc ad ínferos deducentur. Nemo est qui semper vivat, et qui hujus rei hábeat fidúciam.

℟. Dómine, *p.* 306.

Lectio iij.

HAnc quoque sub sole vidi sapiéntiam, et probávi máximam. Cívitas parva, et pauci in ea viri: venit contrà eam rex magnus, et vallávit eam, extruxitque munitiónes per gyrum, et perfecta est obsídio. Inventusque est in ea vir pauper et sápiens, et liberávit urbem per sapiéntiam suam, et nullus deinceps recordátus est hóminis illíus páuperis. Et dicébam ego meliórem esse sapiéntiam fortitúdine. Quómodò ergò sapiéntia páuperis contempta est, et verba ejus non sunt audíta? Verba sapiéntium audiuntur in siléntio, plusquàm clamor príncipis inter stultos. Mélior est sapiéntia quàm arma béllica; et qui in uno peccáverit, multa bona perdet.

℟. Oculi, *p.* 307.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio j. Cap. 10.

COr sapientis in déxtera ejus, et cor stulti in sinistra illíus. Sed et in via stultus ámbulans, cùm ipse insípiens sit, omnes stultos æstimat. Si spíritus potestátem habentis ascénderit super te, locum tuum ne dimíseris; quia curátio fáciet cessáre peccáta máxima. Est malum quod vidi sub sole, quasi per errórem egrédiens à fácie príncipis: pósitum stultum in dignitáte sublími, et dívites sedére deorsùm. Vidi servos in equis, et príncipes ambulantes super terram quasi servos.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij.

QUi fodit fóveam, íncidet in eam; et qui dissipat sepem, mordébit eum cóluber. Qui transfert lápides, affligétur in eis; et qui scindit ligna, vulnerábitur ab eis. Si retúsum fúerit ferrum, et hoc non ut priùs, sed hebetátum fúerit, multo labóre exacuétur; et post indústriam sequétur sapiéntia. Si mórdeat serpens in siléntio, nihil eo minùs habet qui occultè détrahit. Verba oris sapientis, grátia; et lábia insipientis præcipitábunt eum. Initium verbórum

ejus stultítia, et novíssimum oris illíus error péssimus. Stultus verba multíplicat: Ignórat homo quid antè se fúerit; et quid post se futúrum sit, quis ei póterit indicáre?

℟. Vanitátem, *p.* 3o5.

Lectio iij.

VAE tibi, terra, cujus rex puer est, et cujus príncipes manè cómedunt. Beáta terra, cujus rex nóbilis est, et cujus príncipes vescuntur in témpore suo ad refíciendum, et non ad luxúriam. In pigrítiis humiliábitur contignátio, et in infirmitáte mánuum perstillábit domus. In risum fáciunt panem et vinum, ut epulentur viventes; et pecúniæ obédiunt ómnia. In cogitatióne tua Regi ne détrahas, et in secréto cubículi tui ne maledíxeris díviti; quia et aves cœli portábunt vocem tuam, et qui habet pennas, annuntíabit senténtiam.

℟. Finem loquendi, *p.* 3o5.

SABBATO.

De libro Ecclesiastæ.

Lectio j. Cap. 11.

MItte panem tuum super transeuntes aquas; quia post témpora multa invénies illum. Da partem septem, nec non et octo; quia ignóras quid futúrum sit mali super terram. Si replétæ fúerint nubes, imbrem super terram effúndent. Si cecíderit lignum ad austrum, aut ad aquilónem, in quocumque loco cecíderit, ibi erit. Qui observat ventum, non séminat: et qui consíderat nubes, nunquàm metet. Quómodò ignóras quæ sit via spíritûs, et quâ ratióne compingantur ossa in ventre prægnantis; sic nescis ópera Dei, qui fabricátor est ómnium. Manè sémina semen tuum, et vésperè ne cesset manus tua; quia nescis quid magis oriátur, hoc aut illud; et si utrumque simul, médius erit.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ IX.*]

Lectio ij. Cap. 12.

MEmento Creatóris tui in diébus juventútis tuæ, ántequàm véniat tempus afflictiónis, et appropínquent anni, de quibus dicas: Non mihi placent: ántequàm tenebrescat sol, et lumen, et luna, et stellæ, et revertántur nubes post plúviam; quandò commovebúntur custódes domûs, et nutábunt viri fortíssimi, et otiósæ erunt molentes in minúto número, et tenebrescent vidéntes per forámina; et claudent óstia in platéa, in

humilitáte vocis molentis; et consurgent ad vocem vólucris, et obsurdescent omnes fíliæ cárminis. Excelsa quoque timébunt, et formidábunt in via: florébit amygdalus, impinguábitur locusta, et dissipábitur cápparis; quóniam ibit homo in domum æternitátis suæ, et circuíbunt in platéa plangentes. Antequàm rumpátur funículus argénteus, et recurrat vitta áurea, et conterátur hydria super fontem, et confringátur rota super cisternam, et revertátur pulvis in terram suam undè erat, et spíritus rédeat ad Deum, qui dedit illum.

Lectio iij.

VAnitas vanitátum, dixit Ecclesiastes, et ómnia vánitas. Cùmque esset sapientíssimus Ecclesiastes, dócuit pópulum, et enarrávit quæ fécerat; et investígans, compósuit parábolas multas. Quæsívit verba utília, et conscripsit sermónes rectíssimos, ac veritáte plenos. Verba sapiéntium sicut stímuli, et quasi clavi in altum defíxi, quæ per magistrórum consílium data sunt à pastóre uno. His ámpliùs, fili mi, ne requíras. Faciendi plures libros nullus est finis; frequensque meditátio, carnis afflíctio est. Finem loquendi páriter omnes audiámus. Deum time, et mandáta ejus observa; hoc est enim omnis homo. Et cuncta quæ fiunt, addúcet Deus in judícium pro omni erráto, sive bonum, sive malum illud sit.

Ad Magníficat.

Ant. 1. *D.* Per sapiéntiam sanáti sunt quicumque placuérunt tibi, Dómine, à princípio. *Sap.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XI. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 1.

DIlígite justítiam, qui judicátis terram. Sentíte de Dómino in bonitáte, et in simplicitáte cordis quærite illum: quóniam invenítur ab his qui non tentant illum; appáret autem eis qui fidem habent in illum. Perversæ enim cogitatiónes séparant à Deo; probáta autem virtus córripit insipientes: quóniam in malévolam ánimam non introíbit sapiéntia, nec habitábit in córpore súbdito peccátis.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij.

SPíritus enim Sanctus disciplínæ effúgiet fictum, et áuferet se à co-

gitatiónibus quæ sunt sine intellectu, et corripiétur à superveniénte iniquitáte. Benignus est enim spíritus sapiéntiæ, et non liberábit malédicum à lábiis suis; quóniam renum illíus testis est Deus, et cordis illíus scrutátor est verus, et linguæ ejus audítor. Quóniam Spíritus Dómini replévit orbem terrárum; et hoc quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis. Propter hoc qui lóquitur iníqua, non potest latére, nec prætérietillum corrípiens judícium.

℟. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio iij.

IN cogitatiónibus enim ímpii interrogátio erit: sermónum autem illíus auditio ad Deum véniet, ad correptiónem iniquitátum illíus. Quóniam auris zeli audit ómnia, et tumultus murmuratiónum non abscondétur. Custodíte ergò vos à murmuratióne quæ nihil prodest, et à detractióne párcite linguæ; quóniam sermo obscúrus in vácuum non ibit: os autem quod mentítur, occídit ánimam. Nolíte zeláre mortem in erróre vitæ vestræ, neque acquirátis perditiónem in opéribus mánuum vestrárum: quóniam Deus mortem non fecit, nec lætátur in perditióne vivórum.

℟. Finem loquendi, *p.* 305.

IN II. NOCTURNO.
Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Ep. 120. *C.* 4. *Lectio iv.*

JUstítia quæ vivit in seipsa, procul dúbio Deus est, atque incommutabíliter vívit. Sicut autem hæc cùm sit in seipsa vita, étiam nobis fit vita, cùm ejus effícimur utcumquè partícipes; ita cùm in seipsa sit justítia, étiam nobis fit justítia, cùm ei cohærendo justè vívimus: et tantò magìs minùsve justi sumus, quantò magìs illi minùsve cohærémus. Undè scriptum est de unigénito Fílio Dei, cùm sit útiquè Patris Sapiéntia atque Justítia, et semper in seipsa sit, quòd factus sit nobis à Deo Sapiéntia et Justítia. Est planè ille summus Deus vera justítia, vel ille verus Deus summa justítia, quam profectò esuríre et sitíre ea nostra est in hac peregrinatióne justítia, et quâ posteà saturári ea nostra est in æternitáte plena justítia. Quid est autem áliud justítia, cùm in nobis est, vel quælibet virtus quâ rectè sapienterque vívitur, quàm interióris hóminis pulchritúdo? Et certè secundùm hanc pulchritúdinem, ma-

gis quàm secundùm corpus, facti sumus ad imáginem Dei.

℟. Vani sunt, *p.* 306. *Serm.* 159. *aliàs* 17. *de verb. Apost. C.* 2, 5 *et* 6.

Lectio v.

AManda est justítia, et in hac justítia amanda gradus sunt proficiéntium. Priùs est ut amóri justítiæ non præponantur ómnia quæ delectant. Ipse est primus gradus. Quid est quod dixi? Ut inter ómnia quæ delectant, plus te delectet ipsa justítia: non utália non delectent, sed plus ipsa delectet. Delectant enim quædam naturáliter infirmitátem nostram, ut cibus et potus delectant esurientes atque sitientes; ut nos delectat hæc lux quæ de cœlo fúnditur sole exorto. Hæc lícita; sed delectant étiam illícita. Justítia sic delectet, ut vincat étiam lícitas delectatiónes; et ei delectatióni quâ lícitè delectáris, præpóne Justítiam. Mentem vestram delectet invisíbilis, pulchra, casta, sancta, canóra, dulcis justítia, ut non ad eam timóre cogámini. Si enim ad eam timóre cogímini, nondùm delectat. Peccáre non debes, non timóre pœnæ, sed amóre justítiæ. Quandò peccabátis, delectabámini in peccátis vestris. Timor vos adducébat ad peccandum, an suávitas peccáti? Respondébitis, Suávitas. Ad peccátum suávitas addúcit, et ad justítiam timor impingit? Probáte vos, inspícite vos. Amáte justítiam quómodò amastis iniquitátem. Digna est justítia quæ à vobis ímpetret ut exhibeátis illi quod exhibuistis iniquitáti.

℟. Dómine, *p.* 306.

Lectio vj. C. 6 *et* 7.

APpende justítiam et iniquitátem. Tantùmne digna est justítia, quantùm digna fuit iníquitas? Sic amanda est ista quómodò amáta est illa? Absit ut sic, sed et útinàm vel sic. Ergò plus? Plus omninò. Iniquitáte secútus es voluptátem: pro justítia tólera dolórem. Jam tibi dícitur: Frui me vis? contemne quidquid te áliud delectat, contemne pro me. Ecce contempsisti, parùm est ut contemnas quidquid te delectábat: contemne quidquid te terrébat, contemne cárceres, contemne víncula, contemne equúleum, contemne tormenta, contemne mortem. Hæc vicisti, me invenisti. Invénimus fórsitan áliquos qui præpónant justítiæ delectatiónem voluptátibus et delectatióni córporis sui. Qui autem pro illa pœnas, dolóres mortemque con-

temnat, putas est áliquis in vobis? Saltèm cogitémus quod profitéri non audémus. Quid cogitámus? Ubì cogitámus? Míllia Mártyrum ádjacent óculis nostris, ipsi veri amatóres perfectíque justítiæ. O amáre, ô ire, ô sibi períre, ô ad Deum pervenire! Sic armandus est amátor justítiæ, sic armandus est amátor invisíbilis pulchritúdinis. Hoc quod loquor magnum est, summum est, perfectum est, óptimum est. Non habétis? Pétite, et accipiétis.

℟. Oculi, *p.* 307.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio vij. Cap. 7.

IN illo témpore, exiens Jesus de fínibus Tyri, venit per Sidónem ad mare Galilææ inter médios fines Decapóleos. Et addúcunt ei surdum et mutum, et deprecabántur eum ut impónat illi manum. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Inter Homilias æstivales de Tempore.

SUspíciens Jesus in cœlum, ingémuit, et ait illi: Ephphéta, quod est, Adaperíre; et statìm apertæ sunt aures ejus, et solútum est vínculum linguæ ejus. Rectè sanatúrus ægrótum Dóminus, súspicit in cœlum, et ingémuit; ut ubì nobis speranda salus, et quâ compunctiónis vel lacrymárum sit devotióne quærenda ac petenda signíficet. Suspíciens in cœlum ingémuit; quia nos quos ad cœléstia possidenda creávit, longè in terréstria dejectos esse dóluit. Suspíciens in cœlum ingémuit; ut nobis qui à cœléstibus gáudiis per terréna oblectamenta discéssimus, ad hæc per gémitus et suspíria insinuáret esse redeundum. Quod autem ait, Ephphéta, id est, Adaperíre, propter aures dicit sanandas, quas súrditas diútina cláuserat, sed ad audiendum jam tactus patefécit ipsíus. Undè, credo, mos increbúerit Ecclésiæ, ut sacerdótes illíus his quos percipiendis baptismi sacraméntis præparant, priùs inter cétera consecratiónis exórdia de salíva oris sui nares tangant et aures, dicentes, Ephphéta; ut abjectis delectatiónibus nóxiis, solum Christi semper amplectantur odórem, et relicto audítu linguæ nequam, áudiant verba Christi.

℟. Exiens de fínibus Tyri, * Venit Jesus inter médios fines Decapóleos, et addúcunt ei surdum et mutum. ℣. Deus ipse vé-

niet, et aures surdórum patébunt, et aperta erit lingua mutórum. * Venit. *Marc.* 7. *Is.* 35.

Lectio viij.

ET unusquisque nostrûm, fratres carissimi, qui baptisma Christi ritè suscépit, hoc órdine consecrátus est. Undè multùm necesse est, ut quod Dóminus in nobis propítius ablúere et sanctificáre dignátus est, ipsi passìm contamináre, et pro níhilo profanáre timeámus. Sed et si qui in cœnum nequítiæ sordidantis incídimus, festinémus rursùm lacrymárum et pœniténtiæ fonte mundári. Renovémus áurium puritátem, quam nobis audítu fídei divínitùs constat fuisse collátam, cavéntes illud Apóstoli quod quibusdam éxprobrans ait: Et à veritáte quidèm audítum avertent, ad fábulas autem convertentur. Cohibeámus linguam à malo, quæ confessióne fídei sanctificáta est: timeámus in ipsa quâ benedícimus Deum et Patrem, maledícere hómines qui ad imáginem Dei facti sunt. Qui enim putat se religiósum esse, non refrænans linguam suam, hujus vana est religio.

℣. Deprecabantur Jesum, ut impónat illi manum. Et apprehendens eum de turba seorsùm, * Misit dígitos suos in aurículas ejus; et éxpuens, tétigit linguam ejus. ℣. A Deo est omnis medéla. * Misit dígitos. *Marc.* 7. *Eccli.* 38.

Lectio ix.

ECce enim dícitur quia apertæ sunt aures ejus et solútum est vínculum linguæ ejus, et loquebátur rectè. Qui ergò rectè loqui baptísmatis nostri témpore didícimus, corde credendo ad justítiam, ore autem confessiónem faciendo ad salútem, curandum summóperè est, ne post baptisma ad injusta et nóxia verba declinémus. Si enim, ipso júdice attestante, omne verbum otiósum quod locúti fúerint hómines, reddent ratiónem de eo in die judícii; quid putámus fíeri de illis qui non solùm otiósa, sed et criminósa loquuntur; qui impudicítiæ, jactantiæ, blasphémiæ, et quo máximè minùs licet, detractiónis sermónibus servíre non timent; qui próferunt mendácia, testes falláces, qui séminant inter fratres discórdias? Non solùm autem à malis aures linguamque satìs est castigáre loquélis, si non étiam juxtà Psalmistam inclinémus aurem nostram in verba oris Dei; si non os nostrum

loquátur sapiéntiam, et meditátio cordis nostri prudéntiam: sed et cunctos simul interióris exteriórisque hóminis nostri sensus, qui cuncti in baptismo ablúti sunt, oportet mundos ac bonis opéribus servémus ínsuper semper ornátos.

℟. Suspíciens Jesus in cœlum, ingémuit, et ait illi: Ephphéta, quod est, Adaperíre. Et statim apertæ sunt aures ejus, et * Solútum est vínculum linguæ ejus, et loquebátur rectè. ℣. Aures audiéntium diligenter auscultábunt, et lingua balbórum velóciter loquétur et planè. * Solútum est. Glória Patri. * Solútum est. *Marc.* 7. *Is.* 32.

Ad Benedictus.

Ant. 8. *G.* Præcépit illis ne cui dícerent. Quantò autem eis præcipiébat, tantò magìs plus prædicábant, et eò ámpliùs admirabantur. *Marc.* 7.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui abundántiâ pietátis tuæ et mérita súpplicum excédis et vota: effunde super nos misericórdiam tuam, ut dimittas quæ consciéntia métuit, et adjícias quod orátio non præsumit: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Benè ómnia fecit; et surdos fecit audíre, et mutos loqui. *Marc.* 7.

FERIA SECUNDA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 4.

JUstus si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senectus enim venerábilis est, non diuturna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est dilectus, et vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est ne malítia mutáret intellectum ejus, aut ne fíctio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvertit sensum sine malítia. Consummátus in brevi, explévit témpora multa; plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum. Pópuli autem vidéntes, et non intelligentes, nec ponentes in præcórdiis tália; quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respectus in electos illíus. Condemnat autem justus mórtuus vivos ímpios, et juventus celériùs consummáta longam vitam injusti.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij. Cap. 5.

TUnc stabunt justi in magna constántia adversùs eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabuntur timóre horríbili, et mirabúntur in subitatióne insperátæ salútis; dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, et præ angústia spíritûs gementes: Hi sunt quos habúimus aliquandò in derísum, et in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre: ecce quómodò computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est. Ergò errávimus à via veritátis, et justítiæ lumen non luxit nobis, et sol intelligéntiæ non est ortus nobis. Lassáti sumus in via iniquitátis et perditiónis, et ambulávimus vias difficiles: viam autem Dómini ignorávimus.

℟. Vanitátem, *p.* 3o5.

Lectio iij.

JUsti autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum, et cogitátio illórum apud Altíssimum. Ideò accípient regnum decóris, et diadéma speciéi de manu Dómini; quóniam déxterâ suâ teget eos, et bráchio sancto suo defendet illos. Accípiet armatúram zelus illíus, et armábit creatúram ad ultiónem inimicórum. Induet pro thoráce justítiam, et accípiet pro gálea judícium certum. Sumet scutum inexpugnábile, æquitátem: ácuet autem duram iram in lánceam, et pugnábit cum illo orbis terrárum contrà insensátos.

℟. Finem loquendi, *p.* 3o5.

FERIA TERTIA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 6.

MElior est sapiéntia quàm vires, et vir prudens quàm fortis. Audíte ergò, reges, et intellígite; díscite, júdices fínium terræ. Præbéte aures, vos qui continétis multitúdines, et placétis vobis in turbis natiónum; quóniam data est à Dómino potestas vobis, et virtus ab Altíssimo qui interrogábit ópera vestra, et cogitatiónes scrutábitur: quóniam cùm essétis ministri regni illíus, non rectè judicastis, nec custodistis legem justítiæ, neque secundùm voluntátem Dei ambulastis. Horrendè et citò apparébit vobis; quóniam judícium duríssimum his qui præsunt, fiet.

℟. Vani sunt, *p.* 3o6.

Lectio ij.

EXíguo enim concéditur misericórdia: potentes autem potenter tor-

menta patientur. Non enim súbtrahet persónam cujusquam Deus, nec verébitur magnitúdinem cujusquam; quóniam pusillum et magnum ipse fecit, et æquáliter cura est illi de ómnibus: fortióribus autem fórtior instat cruciátio. Ad vos ergò, reges, sunt hi sermónes mei; ut discátis sapiéntiam, et non excidátis. Qui enim custodíerint justa justè, justificabuntur; et qui didícerint ista, invénient quid respóndeant. Concupíscite ergò sermónes meos, dilígite illos, et habébitis disciplínam.

℟. Dómine, *p.* 306.

Lectio iij.

CLara est, et quæ numquàm marcescit sapiéntia; et fácilè vidétur ab his qui díligunt eam, et invenítur ab his qui quærunt illam. Præoccupat qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat. Qui de luce vigiláverit ad illam, non laborábit; assidentem enim illam fóribus suis invéniet. Cogitáre ergò de illa, sensus est consummátus: et qui vigiláverit propter illam, citò securus erit; quóniam dignos seipsâ circuit quærens, et in viis ostendit se illis hiláriter, et in omni providéntia occurrit illis. Inítium enim illíus, veríssima est disciplínæ concupiscéntia: cura ergò disciplínæ, diléctio est; et diléctio, custódia legum illíus est: custodítio autem legum, consummátio incorruptiónis est; incorrúptio autem facit esse próximum Deo. Concupiscéntia ítaque sapiéntiæ dedúcit ad regnum perpétuum.

℟. Oculi, *p.* 307.

FERIA QUARTA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 7.

EGo natus accépi commúnem áërem, et in simíliter factam décidi terram, et primam vocem símilem ómnibus emísi plorans. In involumentis nutrítus sum, et curis magnis. Nemo enim ex régibus áliud hábuit nativitátis inítium. Unus ergò introítus est ómnibus ad vitam, et símilis éxitus. Propter hoc optávi, et datus est mihi sensus; et invocávi, et venit in me spíritus sapiéntiæ: et præpósui illam regnis et sédibus, et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus, nec comparávi illi lápidem pretiósum; quóniam omne aurum, in comparatióne illíus, aréna est exígua; et tanquàm lutum æstimábitur argentum in conspectu illíus. Super salútem et spéciem diléxi illam, et propósui pro luce habére illam; quóniam inextinguíbile est lumen illíus.

℟. Beátus homo , *p.* 304.

Lectio ij.

VEnérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa, et innumerábilis honestas per manus illíus : et lætátus sum in ómnibus , quóniam antecedébat me ista sapiéntia ; et ignorábam quóniam horum ómnium mater est. Quam sine fictióne dídici , et sine invídia commúnico , et honestátem illíus non abscondo. Infinítus enim thesaurus est homínibus ; quo qui usi sunt , partícipes facti sunt amicítiæ Dei , propter disciplínæ dona commendáti. Mihi autem dedit Deus dícere ex sententia , et præsúmere digna horum quæ mihi dantur ; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, et sapiéntium emendátor. In manu enim illíus et nos , et sermónes nostri , et omnis sapiéntia , et óperum sciéntia , et disciplína.

℟. Vanitátem , *p.* 305.

Lectio iij.

QUæcumque sunt absconsa et improvísa , dídici ; ómnium enim ártifex dócuit me sapiéntia. Est enim in illa spíritus intelligéntiæ , sanctus , únicus , múltiplex , subtílis , disertus , móbilis , incoinquinátus , certus , suávis , amans bonum , acútus , quem nihil vetat , benefáciens , humánus , benignus , stábilis , certus , secúrus , omnem habens virtútem , ómnia prospíciens , et qui cápiat omnes spíritus : intelligíbilis , mundus , subtílis. Omnibus enim mobílibus mobílior est sapiéntia ; attingit autem ubíque propter suam mundítiam. Vapor est enim virtútis Dei , et emanátio quædam est claritátis omnipotentis Dei sincéra ; et ídeò nihil inquinátum in eam incurrit : candor est enim lucis æternæ , et spéculum sine mácula Dei majestátis , et imágo bonitátis illíus.

℟. Finem loquendi , *p.* 305.

FERIA QUINTA.

De libro Sapientiæ.

Lectio j. Cap. 8.

[SApiéntia] attingit à fine usque ad finem fórtiter , et dispónit ómnia suáviter. Hanc amávi , et exquisívi à juventúte mea , et quæsívi sponsam mihi eam assúmere , et amátor factus sum formæ illíus. Generositátem illíus glorificat , contubérnium habens Dei ; sed et ómnium Dóminus diléxit illam : doctrix enim est disciplínæ Dei , et electrix óperum illíus. Et si divítiæ appetuntur in vita , quid sapiéntiâ locuplétius , quæ operátur ómnia ? Si

autem sensus operátur, quis horum quæ sunt, magis quàm illa, est ártifex? Et si justítiam quis díligit, labóres hujus magnas habent virtútes: sobrietátem enim et prudéntiam docet, et justítiam, et virtútem, quibus utílius nihil est in vita homínibus.

℟. Vani sunt, *p.* 306.

Lectio ij.

PRopósui ergò hanc addúcere mihi ad convivendum; sciens quóniam mecum communicábit de bonis, et erit allocútio cogitatiónis et tædii mei. Habébo propter hanc claritátem ad turbas, et honórem apud senióres júvenis, et acútus invéniar in judício, et in conspectu potentium admirábilis ero, et fácies príncipum mirabuntur me: tacentem me sustinébunt, et loquentem me respícient; et, sermocinante me plura, manus ori suo impónent. Prætéreà habébo per hanc immortalitátem; et mémoriam æternam his qui post me futúri sunt, relinquam. Dispónam pópulos; et natiónes mihi erunt súbditæ. Timébunt me audientes reges horrendi: in multitúdine vidébor bonus, et in bello fortis. Intrans in domum meam, conquiescam cum illa: non enim habet amaritúdinem conversátio illíus, nec tædium convictus illíus, sed lætítiam et gáudium. Hæc cógitans apud me, et commémorans in corde meo, quóniam immortálitas est in cognatióne sapiéntiæ, et in amicítia illíus delectátio bona, et in opéribus mánuum illíus honestas sine defectióne, et in certámine loquélæ illíus sapiéntia, et præcláritas in communicatióne sermónum ipsíus; circuíbam quærens, ut mihi illam assúmerem.

℟. Dómine, *p.* 306.

Lectio iij. Cap. 8 et 9.

ET ut scivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det; (et hoc ipsum erat sapiéntiæ scire cujus esset hoc donum;) ádii Dóminum, et deprecátus sum illum, et dixi ex totis præcórdiis meis: Deus patrum meórum, et Dómine misericórdiæ, qui fecisti ómnia verbo tuo, et sapiéntiâ tuâ constituisti *hóminem, ut dominarétur* creatúræ quæ à te facta est; ut dispónat orbem terrárum in æquitáte et justítia, et in directióne cordis judícium júdicet: da mihi sédium tuárum assistrícem sapiéntiam, et noli me reprobáre à púeris tuis; quóniam servus tuus sum ego, et fílius ancillæ tuæ, homo infirmus, et exígui

témporis, et minor ad intellectum judícii et legum. Nam et si quis erit consummátus inter fílios hóminum, si ab illo abfúerit sapiéntia tua, in níhilum computábitur.

℟. Oculi, *p.* 307.

FERIA SEXTA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 13.

VAni sunt omnes hómines, in quibus non subest sciéntia Dei; et de his quæ vidéntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est, neque opéribus attendentes agnovérunt quis esset ártifex: sed aut ignem, aut spíritum, aut citátum áërem, aut gyrum stellárum, aut nímiam aquam, aut solem et lunam, rectóres orbis terrárum deos putavérunt. Quorum si spécie delectáti, deos putavérunt, sciant quantò his dominátor eórum speciósior est; speciéi enim generátor hæc ómnia constítuit. Aut si virtútem et ópera eórum miráti sunt, intelligant ab illis, quóniam qui hæc fecit, fórtior est illis: à magnitúdine enim speciéi et creatúræ, cognoscibíliter póterit creátor horum vidéri.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij.

SEd tamen adhùc in his minor est queréla. Et hi enim fortassè errant, Deum quærentes et volentes invenire. Etenim cùm in opéribus illíus conversentur, inquírunt, et persuásum habent quóniam bona sunt quæ vidéntur. Iterùm autem nec his debet ignosci. Si enim tantùm potuérunt scire, ut possent æstimáre séculum, quómodò hujus Dóminum non facíliùs invenérunt? Infelíces autem sunt, et inter mórtuos spes illórum est, qui appellavérunt deos ópera mánuum hóminum, aurum et argentum, artis inventiónem, et similitúdines animálium, aut lápidem inútilem opus manûs antíquæ.

℟. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio iij. Cap. 14.

ET hæc fuit vitæ humánæ decéptio; quóniam aut afféctui, aut régibus deservientes hómines, incommunicábile nomen lapídibus et lignis imposuérunt. Et non suffécerat errasse eos circà Dei sciéntiam; sed et in magno viventes insciéntiæ bello, tot et tàm magna mala pacem appellant. Aut enim fílios suos sacrificantes, aut obscúra sacrifícia facientes, aut insániæ plenas vigílias habentes, neque vitam, neque núptias mundas jam custódiunt; sed álius álium per invídiam occídit, aut adúlterans con-

tristat: et ómnia commísta sunt; sanguis, homicídium, furtum et fictio, corrúptio et infidélitas, turbátio et perjúrium, tumultus bonórum, Dei immemorátio, animárum inquinátio, nativitátis immutátio, nuptiárum inconstántia, inordinátio mœchiæ et impudicítiæ. Infandórum enim idolórum cultúra omnis mali causa est, et inítium et finis.

℣. Finem loquendi, *p.* 305.

SABBATO.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 15.

TU, Deus noster, suávis et verus es, pátiens, et in misericórdia dispónens ómnia. Etenim si peccavérimus, tui sumus, scientes magnitúdinem tuam; et si non peccavérimus, scimus quóniam apud te sumus computáti. Nosse enim te, consummáta justítia est; et scire justítiam et virtútem tuam, radix est immortalitátis. Non enim in errórem indúxit nos hóminum malæ artis excogitátio, nec umbra pictúræ, labor sine fructu, effígies sculpta per vários colóres, cujus aspectus insensáto dat concupiscéntiam, et díligit mórtuæ imáginis effígiem sine ánima. Malórum amatóres digni sunt qui spem hábeant in tálibus, et qui fáciunt illos, et qui díligunt, et qui colunt.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ IX.*]

Lectio ij.

SEd et fígulus mollem terram premens, laboriósè fingit ad usus nostros unumquodque vas, et de eódem luto fingit quæ munda sunt in usum vasa, et simíliter quæ his sunt contrária: horum autem vasórum quis sit usus, judex est fígulus. Et cum labóre vano deum fingit de eódem luto: ille qui paulò antè de terra factus fúerat, et post pusillum redúcit se undè acceptus est, repetítus ánimæ débitum quam habébat. Sed cura est illi, non quia laboratúrus est, nec quóniam brevis illi vita est, sed concertátur aurifícibus et argentáriis; sed et ærários imitátur, et glóriam præfert, quóniam res supervácuas fingit. Cinis est enim cor ejus, et terra supervácua spes illíus, et luto vílior vita ejus; quóniam ignorávit qui se finxit, et qui inspirávit illi ánimam quæ operátur, et qui insufflávit ei spíritum vitálem. Sed et æstimavérunt lusum esse vitam nostram, et conversatiónem vitæ compósitam ad lucrum, et oportére undecumquè étiam

étiam ex malo acquírere. Hic enim scit se super omnes delínquere, qui ex terræ matéria fragília vasa et sculptília fingit.

Lectio iij.

OMnes enim insipiéntes, et infelíces suprà modum ánimæ superbi, sunt inimíci pópuli tui, et imperantes illi; quóniam ómnia idóla natiónum deos æstimavérunt, quibus neque oculórum usus est ad videndum, neque nares ad percipiéndum spíritum, neque aures ad audiendum, neque dígiti mánuum ad tractandum, sed et pedes eórum pigri ad ambulandum. Homo enim fecit illos; et qui spíritum mutuátus est, is finxit illos. Nemo enim sibi símilem homo póterit deum fíngere. Cùm enim sit mortális, mórtuum fingit mánibus iníquis. Mélior enim est ipse his quos colit; quia ipse quidèm vixit, cùm esset mortális; illi autem nunquàm.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Doctrínam sapiéntiæ et disciplínæ scripsit Jesus fílius Sirach: beátus qui in istis versátur bonis. Si enim hæc fécerit, ad ómnia valébit. *Eccli.* 50.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pars Æstiva.

DOMINICA XII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ecclesiásticí.

Lectio j. Cap. 1.

OMnis sapiéntia à Dómino Deo est, et cum illo fuit semper, et est antè ævum. Arénam maris, et plúviæ guttas, et dies séculi quis dinumerávit? Altitúdinem cœli, et latitúdinem terræ, et profundum abyssi quis dimensus est? Sapiéntiam Dei præcedentem ómnia quis investigávit? Prior ómnium creáta est sapiéntia, et intellectus prudéntiæ ab ævo. Fons sapiéntiæ Verbum Dei in excelsis, et ingressus illíus mandáta æterna. Radix sapiéntiæ cui reveláta est? et astútias illíus quis agnóvit? Disciplína sapiéntiæ cui reveláta est et manifestáta? et multiplicatiónem ingressûs illíus quis intelléxit? Unus est altíssimus Creátor omnípotens, et Rex potens, et metuendus nimìs, sedens super thronum illíus, et dóminans Deus.

℣. Beátus homo, *p.* 305.

Lectio ij.

TImor Dómini delectábit cor, et dabit lætítiam, et gáudium, et longitúdinem diérum. Timenti Dóminum benè erit in extrémis, et in die defunctiónis suæ benedicétur. Diléctio Dei honorá-

bilis sapiéntia. Quibus autem apparúerit in visu, díligunt eam in visióne et in agnitióne magnálium suórum. Inítium sapiéntiæ, timor Dómini; et cum fidélibus in vulva concreátus est: cum electis féminis gráditur, et cum justis et fidélibus, agnóscitur. Timor Dómini, sciéntiæ religiósitas. Religiósitas custódiet et justificábit cor, jucunditátem atque gáudium dabit. Timenti Dóminum benè erit, et in diébus consummatiónis illíus benedicétur.

℣. Vanitátem, *p.* 3o5.

Lectio iij.

Flli, concupiscens sapiéntiam, conserva justítiam; et Deus præbébit illam tibi. Sapiéntia enim et disciplína, timor Dómini: et quod beneplácitum est illi, fides et mansuetúdo; et adimplébit thesauros illíus. Ne sis incredíbilis timóri Dómini; et ne accésseris ad illum dúplici corde. Ne fúeris hypócrita in conspectu hóminum, et non scandalizéris in lábiis tuis. Attende in illis, ne fortè cadas, et addúcas ánimæ tuæ inhonoratiónem, et revélet Deus absconsa tua, et in médio synagógæ elídat te; quóniam accessisti malignè ad Dóminum, et cor tuum plenum est dolo et fallácia.

℣. Finem loquendi, *p.* 3o5.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 1. Cap. 25.

Lectio iv.

SUnt nonnulli qui vitam suam négligunt, et dùm transitória áppetunt, dùm æterna vel non intélligunt, vel intellecta contemnunt; nec dolórem séntiunt, nec habére consílium sciunt. Cùmque superna quæ amisérunt, non considerant, esse se (heu míseri!) in bonis felíces putant. Nequáquàm enim ad veritátis lucem, cui cónditi fúerant, mentis óculos érigunt: nequáquàm ad contemplatiónem æternæ pátriæ, desidérii áciem tendunt; sed semetipsos in iis ad quæ projecti sunt, deserentes, vice pátriæ díligunt exílium quod patiuntur; et in cæcitáte quam tólerant, quasi in claritáte lúminis exultant.

℣. Vani sunt, *p.* 3o6.

Lectio v.

AT contrà, electórum mentes, dùm cuncta transitória nulla esse conspíciunt, ad quæ sint cónditæ exquírunt: cùmque eórum satisfactióni nihil extrà Deum súfficit, ipsâ inquisitiónis exercitatióne fatigáta illórum cogitátio, in Conditóris sui spe et contemplatióne requiescit, supernis in-

térseri cívibus áppetit; et unusquisque eórum adhùc in mundo, córpore pósitus, mente jam extrà mundum surgit; ærumnam exílii, quam tólerat, deplórat; et ad sublímem pátriam incessántibus se amóris stímulis éxcitat. Cùm ergò dolens videt quàm sit æternum quod pérdidit, ínvenit salúbre consílium, temporále hoc despícere quod percurrit; et quò magis crescit consílii sciéntia, ut peritúra déserat, eò augétur dolor quòd necdùm ad mansúra pertingat.

℟. Dómine, *p.* 306.

Lectio vj.

INtuendum quoque est quàm nullus dolor mentis sit in actióne præcipitatiónis. Qui enim sine consíliis vívunt, qui seipsos rerum evéntibus præcípites déserunt, nullo ínterim cogitatiónum dolóre fatigantur. Nam qui solerter in vitæ consílio figit mentem, cautè sese in omni actióne circumspiciendo consíderat: et ne ex re quæ ágitur, repentínus finis adversusque subrípiat, hunc priùs mólliter pósito pede cogitatiónis palpat: pensat ne ab his quæ agenda sunt, formído præpédiat; ne in his quæ differenda sunt, præcipitátio impellat; ne prava per concupiscéntiam aperto bello súperent; ne recta per inánem glóriam insidiando supplantent.

℟. Oculi, *p.* 307.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore, conversus Jesus ad discípulos suos, dixit: Beáti óculi qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis quòd multi prophétæ et reges voluérunt vidére quæ vos vidétis, et non vidérunt. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. *de Doct. Christ. C.* 26.

QUóniam præcepto non opus est ut se quisque et corpus suum díligat; id est, quóniam id quod sumus, et id quod infrà nos est, et ad nos tamen pértinet, inconcussâ natúræ lege dilígimus; restábat ut et de illo quod suprà nos est, et de illo quod juxtà nos est, præcepta sumerémus. Díliges, inquit, Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota mente tua; et, Díliges próximum tuum tanquàm teipsum. In his duóbus præceptis tota lex pendet, et Prophétæ. Finis ítaque præcepti est diléctio; et ea gémina, id est, Dei et próximi. Quòd si

te totum intélligas, id est, ánimum et corpus tuum, et próximum totum, id est, ánimum et corpus ejus, (homo enim ex ánimo constat et córpore,) nullum rerum diligendárum genus in his duóbus præceptis prætermissum est. Cùm enim præcurrat diléctio Dei, ejusdem dilectiónis modus præscriptus appáreat, ità ut cétera in illum cónfluant, de dilectióne tua nihil dictum vidétur: sed cum dictum est, Díliges próximum tuum tanquàm teipsum, simul et tuî abs te diléctio non prætermissa est.

℟. Latrónes despoliavérunt hóminem; et, plagis impósitis, abiérunt semivívo relicto. * Sacerdos, viso illo, præterívit; simíliter et Levíta: Samarítanus autem vidéns eum, misericórdiâ motus est. ℣. Fácere misericórdiam et judícium magis placet Dómino, quàm victimæ. * Sacerdos. *Luc.* 10. *Prov.* 21.

Lectio viij. Cap. 27.

ILle autem justè et sanctè vivit, qui rerum íntegер æstimátor est: ipse est autem qui ordinátam dilectiónem habet, ne aut díligat quod non est diligendum, aut non díligat quod est diligendum, aut ámpliùs díligat quod minùs est diligendum, aut æquè díligat quod vel minùs vel ámpliùs diligendum est, aut minùs vel ámpliùs quod æquè diligendum est. Omnis peccátor, in quantùm peccátor est, non est diligendus; et omnis homo, in quantùm homo est, diligendus est propter Deum; Deus verò propter seipsum. Et si Deus omni hómine ámpliùs diligendus est, ámpliùs quisque debet Deum dilígere quàm seipsum. Item ámpliùs álius homo diligendus est quàm corpus nostrum; quia propter Deum ómnia ista diligenda sunt: et potest nobiscum álius homo Deo pérfrui, quod non potest corpus; quia corpus per ánimam vivit quâ frúimur Deo.

℟. Alligávit Samaritánus vúlnera ejus, infundens óleum et vinum; et * Impónens illum in jumentum suum, duxit in stábulum, et curam ejus egit. ℣. Qui credit in Dómino, misericórdiam díligit: misericórdia et véritas præparant bona. * Impónens. *Luc.* 10. *Prov.* 14.

Lectio ix. Cap. 28 et 30.

OMnes autem æquè diligendi sunt. Nam quòd nullum hóminum excéperit, qui præcépit ut próximum diligámus, ipse in Evangélio Dóminus ostendit. Namque ille cui duo ipsa præcepta protú-

lerat, atque in eis pendére totam legem prophetasque díxerat, cùm interrogáret eum, dicens: Et quis est meus próximus? hominem quemdam propósuit descendentem ab Jerúsalem in Jéricho, incidisse in latrónes, et ab eis gráviter vulnerátum, saucium, et semivívum esse derelictum: cui próximum esse non dócuit, nisi qui erga illum recreandum atque curandum miséricors éxtitit, ita ut hoc qui interrogáverat, interrogátus ipse faterétur. Cui Dóminus ait: Vade, et tu fac simíliter; ut vidélicèt eum esse próximum intelligámus, cui vel exhibendum est officium misericórdiæ, si índiget, vel exhibendum esset, si indigéret. Nullum autem exceptum esse cui misericórdiæ denegétur officium, quis non vídeat? quandò usquè ad inimícos étiam porrectum est, eódem Dómino dicente: Dilígite inimícos vestros, benefácite iis qui odérunt vos.

℟. Quis horum trium vidétur tibi próximus fuisse illi qui incidit in latrónes? Legisperítus dixit: Qui fecit misericórdiam in illum. Ait Jesus: * Vade, et tu fac simíliter. ℣. Indicábo tibi, ô homo, quid Dóminus requírat à te: útiquè fácere judícium, et dilígere misericórdiam. * Vade. Glória. * Vade. *Luc.* 10. *Mich.* 6.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Legisperítus tentans Jesum, dixit: Magister, quid faciendo vitam æternam possidébo? At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? quómodò legis? Ille respondens dixit: Díliges Dóminum Deum tuum. *Luc.* 10.

Oratio.

OMnípotens et miséricors Deus, de cujus múnere venit ut tibi à fidélibus tuis dignè et laudabíliter serviátur: tríbue, quæsumus, nobis, ut ad promissiónes tuas sine offensióne currámus: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex ómnibus víribus tuis, et ex omni mente tua; et próximum tuum sicut teipsum: hoc fac, et vives. *Luc.* 10.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 2.

FIli, accédens ad servitútem Dei, sta in justítia et timóre, et præpara ánimam tuam ad tentatiónem. Déprime cor tuum, et sústine: inclína aurem tuam, et súscipe verba intellectûs;

et ne festínes in témpore obductiónis. Sústine sustentatiónes Dei : conjúngere Deo , et sústine , ut crescat in novíssimo vita tua. Omne quod tibi applícitum fúerit , áccipe : et in dolóre sústine , et in humilitáte tua patiéntiam habe ; quóniam in igne probátur aurum et argentum , hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis. Crede Deo, et recuperábit te ; et dírige viam tuam , et spera in illum : serva timórem illíus , et in illo veterasce.

℟. Beátus homo , *p.* 304.

Lectio ij.

RESpícite , fílii , natiónes hóminum ; et scitóte quia nullus sperávit in Dómino , et confúsus est. Quis enim permansit in mandátis ejus , et derelictus est ? aut quis invocávit eum , et despéxit illum ? Quóniam pius et miséricors est Deus , et remittet in die tribulatiónis peccáta ; et protector est ómnibus exquiréntibus se in veritáte. Væ dúplici corde , et lábiis scelestis , et mánibus malefaciéntibus , et peccatóri terram íngredienti duábus viis. Væ dissolútis corde , qui non credunt Deo ; et ídeò non protegentur ab eo. Væ his qui perdidérunt sustinéntiam , et qui dereliquérunt vias rectas , et divertérunt in vias pravas. Et quid fácient , cùm inspícere cœperit Dóminus ?

℟. Vanitátem , *p.* 305.

Lectio iij.

QUi timent Dóminum , non erunt incredíbiles verbo illíus ; et qui díligunt illum , conservábunt viam illíus. Qui timent Dóminum , inquírent quæ beneplácita sunt ei ; et qui díligunt eum , replebuntur lege ipsíus. Qui timent Dóminum , præparábunt corda sua , et in conspectu illíus sanctificábunt ánimas suas. Qui timent Dóminum , custódiunt mandáta illíus ; et patiéntiam habébunt usquè ad inspectiónem illíus , dicentes : Si pœniténtiam non egérimus , incidémus in manus Dómini , et non in manus hóminum. Secundùm enim magnitúdinem ipsíus , sic et misericórdia illíus cum ipso est.

℟. Finem loquendi , *p.* 305.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 3.

QUi honórat patrem suum , vitâ vivet longióre ; et qui obédit patri , refrigerábit matrem. Qui timet Dóminum , honórat parentes ; et quasi dómini sérviet his qui se genuérunt. In ópere et sermóne , et omni patiéntia honóra patrem tuum , ut

supervéniat tibi benedíctio ab eo, et benedíctio illíus in novíssimo máneat. Benedíctio patris firmat domos filiórum; maledíctio autem matris eradícat fundamenta. Ne gloriéris in contuméliа patris tui; non enim est tibi glória, ejus confúsio: glória enim hóminis ex honóre patris sui; et dédecus fílii pater sine honóre. Fili, súscipe senectam patris tui, et non contristes eum in vita illíus; et si defécerit sensu, véniam da, et ne spernas eum in virtúte tua.

℟. Vani sunt, *p.* 306.

Lectio ij.

FIlli, in mansuetúdine ópera tua pérfice, et super hóminum glóriam diligéris. Quantò magnus es, humília te in ómnibus, et coràm Deo invénies grátiam; quóniam magna poténtia Dei solíus, et ab humílibus honorátur. Altióra te ne quæsíeris, et fortióra te ne scrutátus fúeris; sed quæ præcépit tibi Deus, illa cógita semper, et in plúribus opéribus ejus ne fúeris curiósus. Non est enim tibi necessárium ea quæ abscóndita sunt vidére óculis tuis. In supervácuis rebus noli scrutári multiplíciter, et in plúribus opéribus ejus non eris curiósus; plúrima enim super sensum hóminum ostensa sunt tibi. Multos quoque supplantávit suspício illórum, et in vanitáte detínuit sensus illórum.

℟. Dómine, *p.* 306.

Lectio iij.

COr durum habébit male in novíssimo; et qui amat perículum, in illo períbit. Cor ingrédiens duas vias, non habébit successus; et pravus corde in illis scandalizábitur. Cor nequam gravábitur in dolóribus, et peccátor adjíciet ad peccandum. Synagógæ superbórum non erit sánitas; frutex enim peccáti radicábitur in illis, et non intelligétur. Cor sapientis intelligitur in sapiéntia; et auris bona áudiet cum omni concupiscéntia sapiéntiam. Sapiens cor et intelligíbile abstinébit se à peccátis; et in opéribus justítiæ successus habébit. Ignem ardentem extinguit aqua, et eleemósyna resistit peccátis; et Deus protector est ejus qui reddit grátiam: méminit ejus in pósterum, et in témpore casûs sui invéniet firmamentum.

℟. Oculi, *p.* 307.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 4.

AB ínope ne avertas óculos tuos propter iram; et non relinquas quæréntibus tibi retrò

maledícere: maledicentis enim tibi in amaritúdine ánimæ, exaudiétur deprecátio illíus; exáudiet autem eum qui fecit illum. Congregatióni páuperum affábilem te fácito; et presbytero humília ánimam tuam, et magnáto humília caput tuum. Declína páuperi sine tristítia aurem tuam, et redde débitum tuum, et responde illi pacífica in mansuetúdine. Líbera eum qui injúriam pátitur de manu superbi, et non ácidè feras in ánima tua. In judicando esto pupillis miséricors ut pater, et pro viro matri illórum; et eris tu velut fílius Altíssimi obédiens, et miserébitur tuî magis quàm mater.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij.

Fíli, conserva tempus, et devíta à malo. Pro ánima tua ne confundáris dícere verum. Est enim confúsio addúcens peccátum, et est confúsio addúcens glóriam et grátiam. Ne accípias fáciem adversùs fáciem tuam, nec adversùs ánimam tuam mendácium. Ne revereáris próximum tuum in casu suo, nec retíneas verbum in témpore salútis. Non abscondas sapiéntiam tuam in decóre suo: in lingua enim sapiéntia dignóscitur; et sensus, et sciéntia, et doctrína in verbo sensáti, et firmamentum in opéribus justítiæ. Non contradícas verbo veritátis ullo modo; et de mendácio ineruditiónis tuæ confúndere.

℟. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio iij.

NOn confundáris confitéri peccáta tua, et ne subjícias te omni hómini pro peccáto. Noli resístere contra fáciem potentis, nec conéris contra ictum flúvii. Pro justítia agonizáre pro ánima tua, et usque ad mortem certa pro justítia, et Deus expugnábit pro te inimícos tuos. Noli citátus esse in lingua tua; et inútilis, et remissus in opéribus tuis. Noli esse sicut leo in domo tua, evertens domésticos tuos, et ópprimens subjectos tibi. Non sit porrecta manus tua ad accipiendum, et ad dandum collecta.

℟. Finem loquendi, *p.* 305.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 5.

NOli atténdere ad possessiónes iníquas, et ne díxeris: Est mihi sufficiens vita; nihil enim próderit in témpore vindictæ et obductiónis. Ne sequáris in fortitúdine tua concupiscéntiam cordis tui; et ne díxeris: Quó-

modò pótui ? aut quis me subjíciet propter facta mea ? Deus enim víndicans vindicábit. Ne díxeris : Peccávi , et quid mihi áccidit triste ? Altíssimus enim est pátiens rédditor. De propitiáto peccáto noli esse sine metu , neque adjícias peccátum super peccátum. Et ne dicas : Miserátio Dómini magna est , multitúdinis peccatórum meórum miserébitur. Misericórdia enim et ira ab illo citò próximant , et in peccatóres réspicit ira illíus.

℟. Vani sunt , *p.* 306.

Lectio ij.

NOn tardes converti ad Dóminum , et ne différas de die in diem ; súbitò enim véniet ira illíus, et in témpore vindictæ disperdet te. Noli ánxius esse in divítiis injustis ; non enim próderunt tibi in die obductiónis et vindictæ. Non véntiles te in omnem ventum , et non eas in omnem viam ; sic enim omnis peccátor probátur , in dúplici lingua. Esto firmus in via Dómini, et in veritáte sensûs tui , et sciéntia ; et prosequátur te verbum pacis et justítiæ.

℟. Dómine , *p.* 306.

Lectio iij.

ESto mansuétus ad audiendum verbum , ut intélligas , et cum sapiéntia próferas responsum verum. Si est tibi intellectus , responde próximo : sin autem , sit manus tua super os tuum , ne capiáris in verbo indisciplináto , et confundáris. Honor et glória in sermóne sensáti ; lingua verò imprudentis subvérsio est ipsíus. Non appelléris susurro , et linguâ tuâ ne capiáris et confundáris. Super furem enim est confúsio et pœniténtia , et denotátio péssima super bilinguem : susurratóri autem ódium , et inimicítia , et contumélia. Justífica pusillum et magnum similiter.

℟. Oculi , *p.* 307.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 6.

VErbum dulce multíplicat amícos , et mítigat inimícos : et lingua éucharis in bono hómine abundat. Multi pacífici sunt tibi , et consiliárius sit tibi unus de mille. Si póssides amícum , in tentatióne pósside eum ; et ne fácilè credas ei. Est enim amícus secundùm tempus suum , et non permanébit in die tribulatiónis. Et est amícus qui convértitur ad inimicítiam : et est amícus qui ódium et rixam et convícia denudábit. Est autem amícus sócius mensæ , et non permanébit in die necessitátis. Amí-

cus si permánserit fixus, erit tibi quasi coæquális, et in domésticis tuis fiduciáliter aget.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij.

AB inimícis tuis separáre, et ab amícis tuis attende. Amícus fidélis, protéctio fortis: qui autem invénit illum, invénit thesaurum. Amíco fidéli nulla est comparátio; et non est digna ponderátio auri et argenti contrà bonitátem fídei illíus. Amícus fidélis, medicamentum vitæ et immortalitátis; et qui métuunt Dóminum, invénient illum. Qui timet Deum, æquè habébit amicítiam bonam; quóniam secundùm illum erit amícus illíus.

℟. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio iij. Cap. 7.

NOli quærere à Dómino ducátum, neque à rege cáthedram honóris. Non te justífices antè Deum, quóniam ágnitor córdis ipse est: et penès regem noli velle vidéri sápiens. Noli quærere fíeri judex, nisi váleas virtúte irrúmpere iniquitátes; ne fortè extimescas fáciem potentis, et ponas scandálum in æquitáte tua. Non pecces in multitúdinem civitátis, nec te immittas in pópulum: neque álliges duplícia peccáta; nec enim in uno eris immúnis. Noli esse pusillánimis in ánimo tuo. Exoráre, et fácere eleemósynam ne despícias. Ne dicas: In multitúdine múnerum meórum respíciet Deus; et offerente me Deo altíssimo, múnera mea suscípiet.

℟. Finem loquendi, *p.* 305.

SABBATO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 7.

NOn irrídeas hóminem in amaritúdine ánimæ; est enim qui humíliat et exaltat circumspector Deus. Noli aráre mendácium adversùs fratrem tuum; neque in amícum simíliter fácias. Noli velle mentíri omne mendácium; assidúitas enim illíus non est bona. Noli verbósus esse in multitúdine presbyterórum; et non íteres verbum in oratióne tua. Non óderis laboriósa ópera, et rusticatiónem creátam ab Altíssimo. Non te réputes in multitúdine indisciplinatórum. Memento iræ, quóniam non tardábit.

[*Si fiat de Sabbato,* ℟℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ IX.*]

Lectio ij.

NOn lædas servum in veritáte operantem, neque mercenárium dantem ánimam suam. Ser-

vus sensátus sit tibi dilectus quasi ánima tua : non defraudes illum libertáte , neque ínopem derelinquas illum. Pécora tibi sunt ? attende illis ; et si sunt utília , persevérent apud te. Fílii tibi sunt ? érudi illos , et curva illos à puerítia illórum. Fíliæ tibi sunt ? serva corpus illárum , et non ostendas hílarem fáciem tuam ad illas. Trade fíliam , et grande opus féceris ; et hómini sensáto da illam. Múlier si est tibi secundùm ánimam tuam , non projícias illam ; et odíbili non credas te. In toto corde tuo honóra patrem tuum , et gémitûs matris tuæ ne obliviscáris : memento quóniam nisi per illos natus non fuisses ; et retríbue illis , quómodò et illi tibi.

Lectio iij.

IN tota ánima tua time Dóminum ; et sacerdótes illíus sanctífica. In omni virtúte tua dílige eum qui te fecit ; et ministros ejus ne derelinquas. Honóra Deum ex tota ánima tua ; et honorífica sacerdótes , et propurga te cum bráchiis. Da illis partem , sicut mandátum est tibi , primitiárum et purgatiónis ; et de negligéntia tua purga te cum paucis. Datum brachiórum tuórum , et sacrifícium sanctificatiónis ófferes Dómino , et inítia sanctórum. Et páuperi pórrige manum tuam , ut perficiátur propitiátio et benedíctio tua. Grátia dati in conspectu omnis viventis ; et mórtuo non prohíbeas grátiam. Non desis plorántibus in consolatióne , et cum lugéntibus ámbula. Non te pígeat visitáre infírmum ; ex his enim in dilectióne firmáberis. In ómnibus opéribus tuis memoráre novíssima tua , et in æternum non peccábis.

Ad Magníficat.

Ant. 6. c. Sapiéntia , et disciplína , et sciéntia legis apud Deum : diléctio , et viæ bonórum apud ipsum. *Eccli.* 11.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XIII. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 8.

NOn júdices contra júdicem ; quóniam secundùm quod justum est , júdicat. Cum audáce non eas in via , ne fortè gravet mala sua in te : ipse enim secundùm voluntátem suam vadit , et simul cum stultítia illíus péries. Cum iracundo non fácies rixam , et cum audáce non eas in desertum ; quóniam quasi nihil est antè illum sanguis : et ubi non est adjutórium , elí-

det te. Cum fátuis consílium non hábeas ; non enim póterunt dilígere nisi quæ eis placent. Coràm extráneo ne fácias consílium ; nescis enim quid páriet. Non omni hómini cor tuum manifestes ; ne fortè ínferat tibi grátiam falsam , et conviciétur tibi.

℟. Beátus homo , *p.* 304.

Lectio ij. Cap. 10.

JUdex sápiens judicábit pópulum suum , et principátus sensáti stábilis erit. Secundùm júdicem pópuli , sic et ministri ejus : et qualis rector est civitátis , tales et inhábitantes in ea. Rex insípiens perdet pópulum suum ; et civitátes inhabitabuntur per sensum poténtium. In manu Dei potestas terræ ; et útilem rectórem suscitábit in tempus super illam. In manu Dei prospéritas hóminis , et super fáciem scribæ impónet honórem suum. Omnis injúriæ próximi ne memíneris , et nihil agas in opéribus injúriæ.

℟. Vanitátem , *p.* 305.

Lectio iij.

ODíbilis coràm Deo est et homínibus supérbia ; et execrábilis omnis iníquitas géntium. Regnum à gente in gentem transfertur propter injustítias , et injúrias , et contumélias , et diversos dolos. Aváro autem nihil est sceléstius. Quid superbit terra et cinis ? Nihil est iníquius quàm amáre pecúniam. Hic enim et ánimam suam venálem habet ; quóniam in vita sua projécit íntima sua. Omnis potentátûs brevis vita : languor prolíxior gravat médicum. Brevem languórem præcídit médicus : sic et rex hódiè est , et cras moriétur. Cùm enim moriétur homo , hæreditábit serpentes , et béstias , et vermes. Inítium supérbiæ hóminis , apostatáre à Deo ; quóniam ab eo qui fecit illum , recessit cor ejus : quóniam inítium omnis peccáti est supérbia. Qui tenúerit illam , adimplébitur maledictis ; et subvértet eum in finem. Propterèa exhonorávit Dóminus conventus malórum , et destrúxit eos usque in finem. Sedes ducum superbórum destrúxit Deus , et sedére fecit mites pro eis.

℟. Finem loquendi , *p.* 305.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 20. *in Ep.* 2. *ad Cor. Lectio v.*

NE tardes converti ad Dóminum , et ne differas de die in diem ; nescis enim quid paritúra sit superventúra dies. Perículum enim et metus est

in dilatióne ; salus verò certa ac secúra , si nulla sit dilátio. Virtútem ígitur cole : sic enim sive júvenis hinc abscédas , tutò abscédes : sive ad senectútem pervénias , cum amplíssimis ópibus excédes ; duplicemque festivitátem per omnem vitam habébis , et à vítio ábstinens , et virtútem amplexans.

℟. Vani sunt , *p.* 306.

Lectio v.

NE dicas : Erit tempus quandò converti licébit ; verba enim hæc Deum valdè exásperant. Cur enim , cùm ipse tibi æterna sécula promíserit , tu in præsenti vita quæ brevis est momentánea est , laboráre non vis ; sed sic ignávus ac dissolútus agis , quasi hâc breviórem áliam quamdam inquíras ? Annon eædem quotídiè commessatiónes ? annon eædem mensæ ? annon éadem theátra ? annon eædem pecúniæ ?

℟. Dómine , *p.* 306.

Lectio vj.

INebriátus es ? ventri indulsisti ? rapuisti ? Siste jam gradum , verte te in diversum : confitére Deo grátiam , quòd non in médiis peccátis te abripúerit : ne quære áliud tibi prorogári tempus , ut malè operéris. Multi áliis fraudem facientes abrepti sunt , et in manifestam damnatiónem abiérunt : time ne idem tibi áccidat. Sed multis , inquis , dedit Deus spátium , ut in última senecta confiterentur. Quid ígitur ? Numquid et tibi dabit ? Fortassè dabit , inquis. Cur dicis , Fortassè ? Contigit aliquótiès. Cógita quòd de ánima delíberas ; et contrárium étiam pone , ac réputa , et dic : Quid autem , si non det ? Quid autem si det , inquis ? Dedit quidèm ipse : verúmtamen hoc illo tútius est et utílius.

℟. Oculi , *p.* 307.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij Cap 17.

IN illo témpore , dùm iret Jesus in Jerúsalem , transíbat per médiam Samaríam et Galilæam : et cùm ingrederétur quoddam castellum , occurrérunt ei decem viri leprósi. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 27. de Divers. contra vitium ingratitudinis.

NOnnè decem mundáti sunt ? Et novem ubì sunt ? Meministis , credo , verba Salvatóris hæc esse, novem illórum ingratitúdinem arguentis. Benè síquidèm orasse , obsecrasse , postulasse legun-

tur, qui levavérunt vocem, dicentes: Jesu, fili David, miserére nobis. Sed défuit eis quarta, quam adjécit. Apóstolus, gratiárum áctio; quóniam non rediérunt, nec egérunt grátias Deo. Multos quoque vidémus usque hódie satìs importúnè petentes quod sibi deesse cognóverint; sed paucos ádmodùm nóvimus, qui dignas super acceptis benefíciis grátias ágere videantur. Nec reprehensíbile est quod instanter pétimus; sed planè petitióni negat effectum, quòd invenímur ingráti. Et fortè hoc étiam clementiæ esse vidétur, ingrátis negáre quod póstulant; ne contingat nobis, ut tantò grávius de ingratitúdine judicémur, quantò magìs accumulátis benefíciis ingráti probábimur extitisse. Ergò misericórdiæ res est in hac parte subtráhere misericórdiam, quemádmodùm iræ et indignatiónis misericórdiam exhibére, eam sanè de qua per Prophétam ipse Pater misericordiárum lóquitur, dicens: Misereámur ímpio, et non discet fácere justítiam.

℣. Cùm ingrederétur Jesus quoddam castellum, occurrérunt ei decem viri leprósi, qui stetérunt à longè, dicentes: * Jesu præceptor, miserére nostrî. ℣. Tu es, Dómine, qui líberas ab omni malo: * Jesu. *Luc.* 17. *Sap.* 16.

Lectio viij.

QUàm multos enim vidémus et plángimus, frátres, non considerántes quemádmodùm ingratitúdinis vermis interióra corródens, ob hoc tantùm córticem, quem vident, transforáre dissímulet, ne fortè recógitent et erubescant, ipsâque verecúndiâ emendentur! Qui sic interdùm in nonnullis consumpta esse interióra universa præsúmit, ut non vereátur ad ea quoque quæ foris appárent, venenátum producere caput: nisi fortè, quos vidémus manifestè apostatáre à Deo, repentè fieri péssimos arbitrámur, et non magìs paulátim defecisse, cùm coméderint aliéni robur eórum, et nesciérunt. Vides ergò non ómnibus prodesse, quòd à lepra seculáris conversatiónis, cujus peccáta manifesta sunt, emundantur; sed nonnullis pejus in occulto ingratitúdinis ulcus oríri, quod tantò periculósius sit quantò intérius. Et benè Salvátor hùnc in Evangélio novem illos ubì sunt quærit, quóniam longè à peccatóribus salus. Sic enim et primum

hóminem post peccátum ubì sit intérrogat, et in judício nescíre sese profitébitur operários iniquitátis, cùm legámus in Psalmo: Quóniam novit Dóminus viam justórum, et iter impiórum períbit.

℟. Leprósos ut vidit Jesus, dixit: * Ite, osténdite vos sacerdótibus. ℣. Sacerdótes pópulum docébunt quid sit inter sanctum et pollútum, et inter mundum et immundum ostendent eis. * Ite. *Luc.* 17. *Ezech.* 44.

Lectio ix.

FElix autem Samarítánus ille, qui cognóvit se nihil habére quod non accepísset: et idcircò servávit depósitum, et cum gratiárum actióne ad Dóminum est reversus. Felix, qui ad síngula dona grátiæ redit ad eum, in quo est plenitúdo ómnium gratiárum; cui dùm nos pro acceptis non ingrátos exhibémus, locum in nobis fácimus grátiæ, ut majóra adhùc accípere mereámur. Omninò enim sola nos à profectu conversatiónis impedit ingratitúdo nostra, dùm quodam modo amissum réputans dator quod ingrátus accépit, cavet sibi de cétero ne tantò plura amítteret, quantò plura conferret ingráto. Felix proindè, qui se alienígenam réputans, étiam pro mínimis quibusque benefíciis non mínimas refert grates, gratúitum esse non dúbitans neque dissímulans, quod aliéno impénditur et ignóto. Nos autem míseri et miserábiles, cùm in initio, dùm adhùc aliénos nos æstimámus, timoráti satìs, satìs devóti et húmiles inveniámur, tàm fácilè postmodùm oblivíscimur quàm gratúitum sit quidquid accépimus: et præsumentes non benè quasi de familiaritáte Dei, nequáquàm advértimus quod mereámur audíre: Quóniam inimíci Dómini doméstici ejus.

℟. Dùm irent leprósi, mundáti sunt. * Unus autem regressus est cum magna voce magníficans Deum, et † Cécidit in fáciem antè pedes Jesu, grátias agens; et hic erat Samarítánus. ℣. Oblíti sunt benefactórum Dei, et mirabílium ejus. * Unus. Glória. † Cécidit. *Luc.* 17. *Ps.* 77.

Ad Benedictus.

Ant. 1. g. Dixit Jesus: Nonnè decem mundáti sunt? et novem ubì sunt? Non est inventus qui redíret, et daret glóriam Deo, nisi hic alienígena. *Luc.* 17.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, da nobis fídei, spei et caritátis augmentum; et ut mereámur

ássequi quod promittis, fac nos amáre quod præcipis : Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Ait Samaritáno Jesus : Surge, vade ; quia fides tua te salvum fecit. *Luc.* 17.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 11.

IN vestítu ne gloriéris unquàm, nec in die honóris tui extolláris ; quóniam mirabília ópera Altíssimi solíus, et gloriósa, et absconsa, et invísa ópera illíus. Multi tyranni sedérunt in throno, et insuspicábilis portávit diadéma. Multi potentes oppressi sunt válidè, et gloriósi tráditi sunt in manus alterórum. Priusquàm intérroges, ne vitúperes quemquam ; et cùm interrogáveris, córripe justè. Priusquàm áudias, ne respóndeas verbum ; et in médio sermónum ne adjícias loqui. De ea re quæ te non molestat, ne certéris ; et in judício peccántium ne consistas. Fili, ne in multis sint actus tui ; et si dives fúeris, non eris immúnis à delicto.

℣. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij. Cap. 13.

QUi tetígerit picem, inquinábitur ab ea ; et qui communicáverit superbo, índuet supérbiam. Pondus super se tollet, qui honestióri se commúnicat : et ditióri te ne sócius fúeris. Quid communicábit cácabus ad ollam ? quandò enim se collíserint, confringétur. Dives injustè egit, et fremet ; pauper autem læsus tacébit. Si largítus fúeris, assúmet te, et si non habúeris, derelinquet te. Si habes, convívet tecum, et evacuábit te ; et ipse non dolébit super te. Si necessárius illi fúeris, supplantábit te ; et subrídens spem dabit, narrans tibi bona, et dicet : Quid opus est tibi ?

℣. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio iij.

ADvocátus à potentióre, discéde ; ex hoc enim magìs te advocábit. Ne ímprobus sis, ne impingáris ; et ne longè sis ab eo, ne eas in oblivióne. Ne retíneas ex æquo loqui cum illo, nec credas multis verbis illíus ; ex multa enim loquéla tentábit te ; et subrídens interrogábit te de abscónditis tuis. Immítis ánimus illíus conservábit verba tua ; et non parcet de malítia, et de vínculis. Cave tibi, et attende diligenter audítui tuo ; quóniam cum subversióne tua ámbulas. Audiens verò illa quasi in somnis vide, et vigilábis. Omni vitâ tuâ dílige Deum, et ínvoca illum in salúte tua. Omne ánimal díligit

símile sibi ; sic et omnis homo próximum sibi.

℟. Finem loquendi , *p.* 3o5.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 13.

VEnátio leónis , ónager in erémo ; sic et páscua dívitum sunt páuperes : et sicut abominátio est superbo humílitas , sic et execrátio dívitis pauper. Dives commótus confirmátur ab amícis suis ; húmilis autem , cùm ecíderit , expellétur et à notis. Díviti decepto multi recuperatóres : locútus est superba , et justificavérunt illum. Húmilis deceptus est , ínsuper et argúitur : locútus est sensátè , et non est datus ei locus. Dives locútus est , et omnes tacuérunt , et verbum illíus usquè ad nubes perdúcent. Pauper locútus est , et dicunt : Quis est hic ? et si offénderit , subvertent illum. Bona est substántia , cui non est peccátum in consciéntia ; et nequíssima paupertas in ore ímpii.

℟. Vani sunt , *p.* 3o6.

Lectio ij. Cap. 14.

BEátus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo , et non est stimulátus in tristítia delicti. Felix qui non hábuit ánimi sui tristítiam , et non éxcidit à spe sua. Viro cúpido et tenáci sine ratióne est substántia ; et hómini lívido ad quid aurum ? Qui acervat ex ánimo suo injustè , áliis cóngregat , et in bonis illíus álius luxuriábitur. Qui sibi nequam est , cui álii bonus erit ? et non jucundábitur in bonis suis. Qui sibi ínvidet , nihil est illo néquius , et hæc reddítio est malítiæ illíus : et si benè fécerit , ignoranter et non volens facit ; et in novíssimo manifestat malítiam suam.

℟. Dómine , *p.* 3o6.

Lectio iij.

INsatiábilis óculus cúpidi in parte iniquitátis ; non satiábitur , donec consúmat arefáciens ánimam suam. Oculus malus ad mala , et non satiábitur pane ; sed índigens et in tristítia erit super mensam suam. Fili , si habes , bénefac tecum , et Deo dignas oblatiónes offer. Memor esto quóniam mors non tardat , et testamentum inferórum quia demonstrátum est tibi ; testamentum enim hujus mundi morte moriétur. Antè mortem bénefac amíco tuo , et secundùm vires tuas expórrigens da páuperi. Non defraudéris à die bono , et partícula boni doni non te prætéreat. Nonnè áliis relinques dolóres , et labóres tuos in divisióne sortis ? Da et áccipe , et justífica áni-

mam tuam. Antè óbitum tuum operáre justítiam ; quóniam non est apud ínferos invenire cibum.

℟. Oculi, *p.* 307.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesástici.

Lectio j. Cap. 20 et 21.

XEnia et dona excæcant óculos júdicum, et quasi mutus in ore avertit correptiónes eórum. Sapiéntia absconsa, et thesaurus invísus ; quæ utílitas in utrisque ? Mélior est qui celat insipiéntiam suam, quàm homo qui abscondit sapiéntiam suam. Fili, peccásti ? non adjícias íterùm ; sed et de prístinis deprecáre, ut tibi dimittantur. Quasi à fácie cólubri fuge peccáta : et si accésseris ad illa, suscípient te. Dentes leónis, dentes ejus, interfícientes ánimas hóminum. Quasi rhomphæa bis acúta omnis iníquitas ; plagæ illíus non est sánitas. Objurgátio et injúriæ annullábunt substántiam : et domus quæ nimìs lócuples est, annullábitur supérbiâ ; sic substántia superbi eradicábitur.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij. Cap. 25.

IN tribus plácitum est spirítui meo, quæ sunt probáta coràm Deo et homínibus : concórdia fratrum, et amor proximórum, et vir et múlier benè sibi consentientes. Tres spécies odívit ánima mea, et ággravor valdè ánimæ illórum : páuperem superbum, dívitem mendácem, senem fátuum et insensátum. Quæ in juventúte tua non congregásti, quómodò in senectúte tua invénies ? Quàm speciósum canitiéi judícium, et presbyteris cognóscere consílium ! Quàm speciósa veteránis sapiéntia, et gloriósis intellectus et consílium ! Coróna senum, multa perítia ; et glória illórum, timor Dei.

℟. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio ilj. Cap. 28.

QUi vindicári vult, à Dómino invéniet vindictam ; et peccáta illíus servans servábit. Relinque próximo tuo nocenti te ; et tunc deprecanti tibi peccáta solventur. Homo hómini reservat iram, et à Deo quærit medélam ? In hóminem símilem sibi non habet misericórdiam, et de peccátis suis deprecátur ? Ipse, cùm caro sit, reservat iram ; et propitiatiónem petit à Deo ? quis exorábit pro delictis illíus ? Memento novissimórum, et désine inimicári : tabitúdo enim et mors ímminent in mandátis ejus. Memoráre timórem Dei, et non irascáris próximo. Memoráre testamentum Altíssimi, et déspice ignorántiam

próximi. Abstine te à lite, et mínues peccáta.

℟. Finem loquendi, *p.* 305.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 31.

INtéllige quæ sunt próximi tui ex teipso : útere quasi homo frugi his quæ tibi apponuntur ; ne cùm mandúcas multùm, ódio habeáris. Cessa prior causâ disciplínæ ; et noli nímius esse, ne fortè offendas. Et si in médio multórum sedisti, prior illis ne extendas manum tuam, nec prior poscas bíbere. Quàm sufficiens est hómini erudíto vinum exíguum ! et in dormiendo non laborábis ab illo, et non sénties dolórem. Vigília, chólera et tortúra viro infrunito : somnus sanitátis in hómine parco ; dórmiet usquè manè, et ánima illíus cum ipso delectábitur.

℟. Vani sunt, *p.* 306.

Lectio ij.

AUdi me, fili, et ne spernas me, et in novíssimo invénies verba mea. In ómnibus opéribus tuis esto velox, et omnis infírmitas non occurret tibi. Spléndidum in pánibus benedícent lábia multórum, et testimónium veritátis illíus fidéle. Nequíssimo in pane murmurábit cívitas, et testimónium nequítiæ illíus verum est. Diligentes in vino noli provocáre ; multos enim exterminávit vinum. Ignis probat ferrum durum ; sic vinum corda superbórum árguet in ebrietáte potátum. Æqua vita homínibus, vinum in sobrietáte : si bibas illud moderátè, eris sóbrius. Quæ vita est ei qui minúitur vino ? quid defraudat vitam ? Mors.

℟. Dómine, *p.* 306.

Lectio iij.

VInum in jucunditátem creátum est, et non in ebrietátem, ab inítio. Exultátio ánimæ et cordis, vinum moderátè potátum. Sánitas est ánimæ et córpori sóbrius potus. Vinum multum potátum, irritatiónem, et iram, et ruínas multas facit. Amaritúdo ánimæ vinum multum potátum. Ebrietátis animósitas, imprudentis offénsio, minórans virtútem, et fáciens vúlnera. In convívio vini non árguas próximum, et non despícias eum in jucunditáte illíus : verba impropérii non dicas illi, et non premas illum in repetendo.

℟. Oculi, *p.* 307.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 32.

AUdi tacens ; et pro reverèntia accédet tibi bona grátia. Adolescens, lóquere in tua causa vix. Si bis interrogátus fúeris,

hábeat caput responsum tuum. In multis esto quasi ínscius, et audi tacens simùl, et quærens. In médio magnatórum non præsúmas; et ubì sunt senes, non multùm loquáris. Antè grándinem præíbit coruscátio, et antè verecúndiam præíbit grátia; et pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Et horâ surgendi non te trices: præcurre autem prior in domum tuam, et illìc avocáre, et illìc lude, et age conceptiónes tuas, et non in delictis et verbo superbo. Et super his ómnibus benedícito Dóminum qui fecit te, et inebriantem te ab ómnibus bonis suis.

℟. Beátus homo, *p.* 304.

Lectio ij. Cap. 32 et 33.

Fìli, sine consílio nihil fácias, et post factum non pœnitébis. In via ruínæ non eas, et non offendes in lápides; nec credas te viæ laboriósæ, ne ponas ánimæ tuæ scándalum: et à fíliis tuis cave, et à domésticis tuis attende. In omni ópere tuo crede ex fide ánimæ tuæ; hoc est enim conservátio mandatórum. Qui credit Deo, attendit mandátis, et qui confídit in illo, non minorábitur. Timenti Dóminum non occurrent mala; sed in tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit à malis. Sápiens non odit mandáta et justítias, et non illidétur quasi in procella navis. Homo sensátus credit legi Dei, et lex illi fidélis.

℟. Vanitátem, *p.* 305.

Lectio iij. Cap. 34.

Qui offert sacrifícium ex substántia páuperum, quasi qui víctimat fílium in conspectu patris sui. Panis egéntium, vita páuperum est: qui defraudat illum, homo sánguinis est. Qui aufert in sudóre panem, quasi qui occídit próximum suum. Qui effúndit sánguinem, et qui fraudem facit mercenário, fratres sunt. Unus ædíficans, et unus déstruens; quid prodest illis nisi labor? Unus orans, et unus maledícens; cujus vocem exáudiet Deus? Qui baptizátur à mórtuo, et íterùm tangit eum, quid próficit lavátio illíus? Sic homo qui jejúnat in peccátis suis, et íterùm éadem fáciens, quid próficit humiliando se? Oratiónem illíus quis exáudiet?

℟. Finem loquendi, *p.* 305.

SABBATO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 37.

CUm viro sancto assíduus esto, quemcumque cognóveris observántem timórem Dei, cujus ánima est secundùm ánimam tuam; et qui, cùm titubáveris in ténebris,

condolébit tibi. Cor boni consílii státue tecum : non est enim tibi áliud plurìs illo. Anima viri sancti enúntiat aliquandò vera, quàm septem circumspectóres, sedentes in excelso ad speculandum. Et in his ómnibus deprecáre Altíssimum, ut dírigat in veritáte viam tuam. Antè ómnia ópera verbum verax præcédat te, et antè omnem actum consílium stábile. Verbum nequam immutábit cor, ex quo partes quátuor oriuntur, bonum et malum, vita et mors ; et dominátrix illórum est assídua lingua. Est vir astútus multórum erudítor, et ánimæ suæ inútilis est. Vir perítus multos erudívit, et ánimæ suæ suávis est. Qui sophísticè lóquitur, odíbilis est ; in omni re defraudábitur.

[*Sifiat de Sabbato*, ℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ IX.*]

Lectio ij. Cap. 41.

O Mors, quàm amára est memória tua hómini pacem habenti in substántiis suis, viro quiéto, et cujus viæ directæ sunt in ómnibus, et adhùc valenti accípere cibum ! O mors, bonum est judícium tuum hómini indigenti, et qui minorátur viribus, defecto ætáte, et cui de ómnibus cura est, et incredíbili, qui perdit patiéntiam. Noli metúere judícium mortis. Memento quæ antè te fuérunt, et quæ superventúra sunt tibi ; hoc judícium à Dómino omni carni. Et quid supervéniet tibi in beneplácito Altíssimi ? sive decem, sive centum, sive mille anni : non est enim in ínferno accusátio vitæ.

Lectio iij.

VAE vobis, viri ímpii, qui dercliquistis legem Dómini Altíssimi. Et si nati fuéritis in maledictióne nascémini ; et si mórtui fuéritis, in maledictióne erit pars vestra. Omnia quæ de terra sunt, in terram convertentur ; sic ímpii à maledicto in perditiónem. Luctus hóminum in córpore ipsórum ; nomen autem impiórum delébitur. Curam habe de bono nómine ; hoc enim magìs permanébit tibi, quàm mille thesauri pretiósi, et magni. Bonæ vitæ númerus diérum : bonum autem nomen permanébit in ævum. Disciplínam in pace conserváte, fílii.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Numquid considerasti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo, et adhùc rétinens innocéntiam ? *Job.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XIV. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Job.

Lectio j. Cap. 1.

VIr erat in terra Hus, nómine Job; et erat vir ille simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo: natíque sunt ei septem fílii et tres fíliæ. Et fuit posséssio ejus septem míllia óvium, et tria míllia camelórum, quingenta quoque juga boum, et quingentæ ásinæ, ac família multa nimis; eratque vir ille magnus inter omnes Orientáles. Et ibant fílii ejus, et faciébant convívium per domos; unusquisque in die suo. Et mittentes vocábant tres soróres suas, ut coméderent et bíberent cum eis. Cùmque in orbem transissent dies convívii, mittébat ad eos Job, et sanctificábat illos; consurgensque dilúculo, offerébat holocausta pro síngulis. Dicébat enim: Ne fortè peccáverint fílii mei, et benedíxerint Deo in córdibus suis. Sic faciébat Job cunctis diébus.

℟. Dóminus dedit, Dóminus ábstulit: sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedictum. * Si bona suscépimus de manu Dei, mala quarè non suscipiámus? ℣. Quem díligit Dóminus, castígat; flagellat autem omnem fílium quem récipit. * Si bona. *Job.* 1 *et* 2. *Hebr.* 12.

Lectio ij.

QUâdam autem die, cùm venissent fílii Dei ut assísterent coràm Dómino, ádfuit inter eos étiam Satan. Cui dixit Dóminus: Undè venis? Qui respondens, ait: Circuívi terram, et perambulávi eam. Dixitque Dóminus ad eum: Numquid considerasti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra, homo simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo? Cui respondens Satan, ait: Numquid Job frustrà timet Deum? Nonnè tu vallasti eum, ac domum ejus, universamque substántiam per circúitum; opéribus mánuum ejus benedixisti, et posséssio ejus crevit in terra? Sed extende páululùm manum tuam, et tange cuncta quæ póssidet, nisi in fáciem benedíxerit tibi. Dixit ergò Dóminus ad Satan: Ecce, universa quæ habet, in manu tua sunt; tantùm in eum ne extendas manum tuam. Egressusque est Satan à fácie Dómini.

℟. Quómodò potúeris, esto misércors: si multùm tibi fúerit, abundanter tríbue; * Si exíguum tibi fúerit, étiam exíguum libenter impertíri stude:

quóniam eleemósyna ab omni peccáto et à morte líberat. ℣. Si voluntas prompta est, secundùm id quod habet; accepta est, non secundùm id quod non habet. * Si exíguum. *Tob. 4. 2. Cor. 8.*

Lectio iij.

CUm autem quâdam die fílii et fíliæ ejus coméderent, et bíberent vinum in domo fratris sui primogéniti, núntius venit ad Job, qui díceret: Boves arábant, et ásinæ pascebantur juxtà eos, et irruérunt Sabæi, tnleruntque ómnia, et púeros percussérunt gládio; et evási ego solus ut nuntiárem tibi. Cùmque adhùc ille loquerétur, venit alter, et dixit: Ignis Dei cécidit è cœlo, et tactas oves puerosque consumpsit; et effúgi ego solus ut nuntiárem tibi. Sed et illo adhùc loquente, venit álius, et dixit: Chaldæi fecérunt tres turmas, et invasérunt camélos, et tulérunt eos, necnon et púeros percussérunt gládio; et ego fugi solus ut nuntiárem tibi. Adhùc loquebátur ille, et ecce álius intrávit, et dixit: Fíliis tuis et filiábus vescéntibus et bibéntibus vinum in domo fratris sui primogéniti, repentè ventus véhemens írruit à regióne deserti, et concussit quátuor ángulos domûs, quæ córruens oppressit líberos tuos, et mórtui sunt; et effúgi ego solus ut nuntiárem tibi.

℟. Noli timére, fili mi: páuperem quidèm vitam gérimus; sed * Multa bona habébimus, si timuérimus Deum, et recessérimus ab omni peccáto, et fecérimus benè. ℣. Nonnè Deus elégit páuperes in hoc mundo, dívites in fide, et hæredes regni quod repromísit diligéntibus se. * Multa. Glória. * Multa. *Tob. 4. Jac. 2.*

IN II. NOCTURNO.

Ex libris Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 2. Cap. 18.

Lectio iv.

DOminus dedit, Dóminus ábstulit; sicut Dómino plácuit, ita factum est. Sanctus vir Job, tentante adversário, cuncta perdíderat; sed tamen sciens quia contrà se Satan tentandi vires, nisi permittente Dómino, non habébat, non ait: Dóminus dedit, diábolus ábstulit; sed: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit. Fortassè enim fúerat dolendum, si quod Cónditor déderat, hostis abstulisset: at postquàm non ábstulit nisi ipse qui dedit, sua recépit, non nostra ábstulit. Si enim ab illo accípimus quibus in hac vita útimur, cur doleámus quòd ipso judicante

exígimur, quo largiente fenerámur? Nec aliquandò injustus est créditor, qui dùm præfixo reddendi témpore non constríngitur, quandò vult, éxigit quod fenerátur. Ubì et benè subjúngitur: Sicut Dómino plácuit, ita factum est. Cùm enim in hac vita ea quæ nólumus pátimur, necesse est ut ad eum qui injustum velle nîl potest, stúdia nostræ voluntátis inclinémus.

℟. Quia pátiens Dóminus est, in hoc ipso pœniteámus, et indulgéntiam ejus fusis lácrymis postulémus.* Nos álterum Deum nescímus præter ipsum: expectémus húmiles consolatiónem ejus. ℣. Humiliámini sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in témpore visitatiónis: * Nos. *Judith.* 8. 1. *Petr.* 5.

Lectio v.

MAgna quippè est consolátio in eo quod displicet, quòd illo ordinante erga nos ágitur, cui non nisi justum placet. Si ígitur justa placére Dómino scimus, pati autem nulla, nisi quæ Dómino placúerint, póssumus, justa sunt cuncta quæ pátimur; et valdè injustum est, si de justa passióne murmurámus. Sed quia orátor fortis quómodò assertiónem partis suæ contrà adversárium allegávit, audívimus; nunc quómodò in oratiónis suæ término júdicem benedicendo laudet, audiámus. Séquitur: Sit nomen Dómini benedictum. Ecce omne quod rectum sensit, Dómini benedictióne conclúsit; ut hinc adversárius inspíciat, et ad pœnam suam victus erubescat: quia ipse Dómino cóntumax, étiam in beatitúdine cónditus éxtitit, cui homo hymnum glóriæ étiam percussus dicit.

℟. Non in multitúdine est virtus tua, Dómine, nec superbi ab initio placuérunt tibi; sed * Humílium et mansuetórum semper tibi plácuit deprecátio. ℣. Omnis qui se exaltat, humiliábitur; et qui se humíliat, exaltábitur. * Humílium. *Judith.* 9. *Luc.* 18.

Lectio vj.

INtuendum verò est quia hostis noster tot nos jáculis pércutit, quot tentatiónibus afflígit. Quotídiè namque in ácie stamus, quotídiè tentatiónum ejus tela excípimus. Sed et nos contrà illum jácula míttimus, si confossi tribulatiónibus humília respondémus. Beátus ígitur Job percussus damno rerum, percussus morte filiórum, quia vim dolóris vertit in laudem Conditóris, dicens: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit; sicut Dómino plácuit

plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedictum; superbum hostem humilitáte pérculit, crudélem patiéntiâ stravit.

℟. Dómine, Rex omnípotens, in ditióne tua cuncta sunt pósita; et * Non est qui possit tuæ resístere voluntáti, si decréveris salváre Israel: † Et nunc, Dómine Rex, miserére pópuli tui. ℣. Si Deus pro nobis, quis contrà nos? * Non est. Glória. † Et nunc. *Esther.* 13. *Rom.* 8.

IV III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap 6.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Nemo potest duóbus dóminis servíre. Aut enim unum ódio habébit, et álterum díliget; aut unum sustinébit, et álterum contemnet. Non potestis Deo servíre et mammónæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustini Epíscopi.

Lib. 2. de Serm. Domini in Monte, Cap. 14.

NEmo potest duóbus dóminis servíre. Ad hanc ipsam intentiónem referendum est quod consequenter expónit, dicens: Aut enim unum ódio habébit, et álterum díliget; aut álterum patiétur, et álterum contemnet. Quæ verba diligenter considerânda sunt; nam qui sint duo dómini, deinceps ostendit, cùm dicit: Non potestis Deo servíre et mammónæ. Mammóna apud Hebræos divítiæ appellári dicuntur. Cóngruit et Púnicum nomen; nam lucrum Púnicè mammon dícitur.

℟. Ne sollíciti sitis ánimæ vestræ quid manducétis, neque córpori vestro quid induámini? * Nonnè ánima plus est quàm esca, et corpus plus quàm vestimentum? ℣. Quadraginta annis in deserto nihil pátribus défuit; vestiménta eórum non inveteravérunt. * Nonnè. *Matth.* 6. 2. *Esdr.* 9.

Lectio viij. Cap. 16.

NOlíte ergò sollícili esse, dicentes: Quid edémus, aut quid bibémus, aut quid vestiémur? Hìc manifestíssimè ostendit non hæc esse appetenda tanquàm tália bona nostra, ut propter ipsa debeámus benè fácere, si quid fácimus; sed tamen esse necessária. Quid enim intersit inter bonum quod appetendum est, et necessárium quod sumendum est, hâc sententiâ declarávit, cùm ait: Quærite primùm regnum Dei et justítiam ejus, et hæc ómnia apponentur vobis. Regnum ergò et justítia Dei bonum nostrum est: et hoc appetendum, et

ibi finis constituendus, propter quod ómnia fáciamus quæcumque fácimus.

℟. Respícite volatília cœli: non serunt, neque metunt, neque cóngregant in hórrea; et Pater vester cœléstis pascit illa. * Nonnè vos magìs pluris estis illis? ℣. Dat jumentis escam ipsórum, et pullis corvórum invocántibus eum. * Nonnè. *Matth.* 6. *Ps.* 146.

Lectio ix.

SEd quia in hac vita militámus, ut ad illud regnum pervenire possímus, quæ vita sine his necessáriis agi non potest: Apponentur vobis hæc, inquit; sed vos regnum Dei et justítiam ejus primùm quærite. Cùm enim dixit illud, Primùm, significávit quia hoc postériùs quærendum est, non témpore, sed dignitáte: illud, tanquàm bonum nostrum; hoc, tanquàm necessárium nostrum: necessárium autem propter illud bonum. Neque enim, verbi grátiâ, ideò debémus evangelizáre ut manducémus; sed ideò manducáre ut evangelizémus: nam si proptéreà evangelizámus ut manducémus, vílius habémus Evangélium quàm cibum; et erit jàm bonum nostrum in manducando, necessárium autem in evangelizándo.

℟. Nolíte sollíciti esse, dicentes: Quid manducábimus, aut quo operiémur? * Hæc ómnia gentes inquírunt: † Scit Pater vester quia his indigétis. ℣. Peccátori dedit Deus curam supérfluam, ut addat et cóngreget; et hoc vánitas est, et cassa sollicitúdo. * Hæc. Glória Patri. † Scit. *Matth.* 6. *Eccles.* 2.

Ad Benedictus.

Ant. 3. *a.* Nemo potest duóbus dóminis servíre: non potestis Deo servíre et mammonæ. *Matth.* 6.

Oratio.

CUstódi, Dómine, quæsumus, Ecclésiam tuam propitiatióne perpétuâ; et quia sine te lábitur humána mortálitas, tuis semper auxíliis et abstrahátur à nóxiis, et ad salutária dirigátur: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Quærite primùm regnum Dei et justítiam ejus, et hæc ómnia adjicientur vobis. *Matth.* 6.

FERIA SECUNDA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 1 et 2.

SUrrexit Job, et scidit vestimenta sua; et tonso cápite córruens in terram, adorávit, et dixit: Nudus egressus sum de útero matris meæ, et nudus revertar illùc: Dóminus dedit, Dóminus ábstulit; sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedictum. In ómnibus his non

peccávit Job lábiis suis, neque stultum quid contrà Deum locútus est. Factum est autem cùm quâdam die venissent fílii Dei, et starent coràm Dómino, venisset quoque Satan inter eos et staret in conspectu ejus, ut díceret Dóminus ad Satan: Undè venis? Qui respondens, ait: Circuívi terram, et perambulávi eam.

℟. Dóminus, *p.* 358.

Lectio ij.

ET dixit Dóminus ad Satan: Numquid considerasti servum meum Job, quòd non sit ei símilis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo et adhùc rétinens innocéntiam? Tu autem commovísti me adversùs eum, ut afflígerem eum frustrà. Cui respondens Satan, ait: Pellem pro pelle, et cuncta quæ habet homo, dabit pro ánima sua; alióquin mitte manum tuam, et tange os ejus et carnem; et tunc vidébis quòd in fáciem benedícat tibi. Dixit ergò Dóminus ad Satan: Ecce in manu tua est; verúmtamen ánimam illíus serva. Egressus ígitur Satan à fácie Dómini, percussit Job úlcere péssimo, à planta pedis usque ad vérticem ejus: qui testâ sániem radébat, sedens in sterquilínio. Dixit autem illi uxor sua: Adhùc tu pérmanes in simplicitáte tua? bénedic Deo, et mórere. Qui ait ad illam: Quasi una de stultis muliéribus locúta es: si bona suscépimus de manu Dei, mala quarè non suscipiámus? In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis.

℟. Quómodò, *p.* 358.

Lectio iij.

IGitur audientes tres amíci Job omne malum quod accidisset ei, venérunt sínguli de loco suo, Elíphaz Themanítes, et Baldad Suhítes, et Sophar Naamathítes. Condíxerant enim ut páriter venientes visitárent eum, et consolarentur. Cùmque elevassent procul óculos suos, non cognovérunt eum: et exclamantes ploravérunt; scissisque véstibus, sparsérunt púlverem super caput suum in cœlum. Et sedérunt cum eo in terra septem diébus et septem nóctibus, et nemo loquebátur ei verbum; vidébant enim dolórem esse vehementem.

℟. Noli timére, *p.* 359.

FERIA TERTIA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 3.

POst hæc apéruit Job os suum, et maledixit diéi suo, et locútus est: Péreat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est: Conceptus est homo. Dies ille vertátur in ténebras; non requírat

eum Deus désuper, et non illustrétur lúmine. Obscúrent eum ténebræ, et umbra mortis; óccupet eum calígo, et involvátur amaritúdine. Noctem illam tenebrósus turbo possídeat, non computétur in diébus anni, nec numerétur in ménsibus. Sit nox illa solitária, nec laude digna: maledícant ei qui maledícunt diéi, qui paráti sunt suscitáre Leviáthan. Obtenebrentur stellæ calígine ejus: expectet lucem, et non vídeat, nec ortum surgentis auróræ; quia non conclúsit óstia ventris qui portávit me, nec ábstulit mala ab óculis meis.

℟. Quia pátiens, *p.* 360.

Lectio ij. Cap. 4.

RESpondens autem Elíphaz Themanítes, dixit: Si cœpérimus loqui tibi, fórsitan molestè accípies; sed conceptum sermónem tenére quis póterit? Ecce docuisti multos, et manus lassas roborasti; vacillantes confirmavérunt sermónes tui, et génua treméntia confortasti: nunc autem venit super te plaga, et defecisti; tétigit te, et conturbátus es. Ubi est timor tuus, fortitúdo tua, patiéntia tua, et perféctio viárum tuárum? Recordáre, óbsecro te, quis unquàm ínnocens périit? aut quandò recti deléti sunt? Quin pótiùs vidi eos qui operantur iniquitátem, et séminant dolóres, et metunt eos, flante Deo, periísse, et spíritu iræ ejus esse consumptos.

℟. Non in multitúdine, *p.* 360.

Lectio iij. Cap. 6.

RESpondens autem Job, dixit: Utinàm appenderentur peccáta mea quibus iram mérui, et calámitas quam pátior, in statéra! quasi aréna maris hæc grávior apparéret: undè et verba mea dolóre sunt plena; quia sagittæ Dómini in me sunt, quarum indignátio ébibit spíritum meum, et terróres Dómini mílitant contrà me. Numquid rúgiet ónager, cùm habúerit herbam? aut múgiet bos, cùm antè præsépe plenum stéterit? aut póterit cómedi insúlsum, quod non est sale condítum? aut potest áliquis gustáre, quod gustátum affert mortem? Quæ priùs nolébat tángere ánima mea, nunc præ angústia cibi mei sunt. Quis det ut vénìat petítio mea; et quod expecto, tríbuat mihi Deus? et qui cœpit, ipse me cónterat; solvat manum suam, et succídat me? Et hæc mihi sit consolátio, ut afflígens me dolóre non parcat, nec contradícam sermónibus Sancti.

℣. Dómine, Rex, *p.* 361.

FERIA QUARTA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 8.

RESpondens Baldad Suhítes, dixit: Usquequò loquéris tália, et spíritus múltiplex sermónes oris tui? Numquid Deus supplantat judícium? aut Omnípotens subvértit quod justum est? Etiamsi fílii tui peccavérunt ei, et dimísit eos in manu iniquitátis suæ; tu tamen si dilúculo consurréxeris ad Deum, et Omnipotentem fúeris deprecátus, si mundus et rectus incésseris, statim evigilábit ad te, et pacátum reddet habitáculum justítiæ tuæ; in tantùm ut si prióra tua fúerint parva, et novíssima tua multiplicentur nimìs.

℣. Dóminus, *p.* 358.

Lectio ij. Cap. 9.

ET respondens Job, ait: Verè scio quòd ita sit, et quòd non justificétur homo compósitus Deo. Si volúerit conténdere cum eo, non póterit ei respondére unum pro mille. Sápiens corde est, et fortis róbore: quis réstitit ei, et pacem hábuit? Qui tránstulit montes, et nesciérunt hi quos subvertit in furóre suo. Qui cómmovet terram de loco suo, et columnæ ejus concutiúntur. Qui præcipit soli, et non óritur; et stellas claudit quasi sub signáculo. Qui extendit cœlos solus, et gráditur super fluctus maris. Qui facit Arctúrum, et Oriónа, et Hyadas, et interióra Austri. Qui facit magna, et incomprehensibília et mirabília, quorum non est númerus.

℣. Quómodò, *p.* 358.

Lectio iij.

SI vénerit ad me, non vidébo eum; si abíerit, non intélligam. Si repentè intérroget, quis respondébit ei? vel quis dícere potest: Cur ita facis? Deus, cujus iræ nemo resístere potest, et sub quo curvantur qui portant orbem. Quantus ergò sum ego, ut respóndeam ei, et loquar verbis meis cum eo? Qui etiamsi habúero quídpiam justum, non respondébo, sed meum júdicem deprecábor. Et cùm invocántem exaudíerit me, non credo quòd audíerit vocem meam. In túrbine enim cónteret me, et multiplicábit vúlnera mea, étiam sine causa. Non concédit requiéscere spíritum meum, et implet me amaritudínibus. Si fortitúdo quæritur, robustíssimus est: si æquitas judícii, nemo audet pro me testimónium dícere. Si justificáre me volúero, os meum condemnábit me: si innocentem osténdero,

pravum me comprobábit.

℟. Noli timére, *p.* 359.

FERIA QUINTA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 11.

RESpondens autem Sophar Naamathítes, dixit: Numquid qui multa lóquitur, non et áudiet? aut vir verbósus justificábitur? Tibi soli tacébunt hómines? et cùm céteros irríseris, à nullo confutáberis? Dixisti enim: Purus est sermo meus, et mundus sum in conspectu tuo. Atque útinàm Deus loquerétur tecum, et aperíret lábia sua tibi, ut osténderet tibi secréta sapiéntiæ, et quòd múltiplex esset lex ejus; et intellígeres quòd multò minóra exigáris ab eo, quàm merétur iníquitas tua!

℟. Quia pátiens, *p.* 360.

Lectio ij. Cap. 12.

RESpondens autem Job, dixit: Ergò vos estis soli hómines, et vobiscum moriétur sapiéntia? Et mihi est cor sicut et vobis, nec inférior vestrî sum: quis enim hæc quæ nostis ignórat? Qui deridétur ab amíco suo sicut ego, invocábit Deum, et exáudiet eum: deridétur enim justi simplícitas. Lampas contempta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus statútum. Abundant tabernácula prædónum, et audacter prόvocant Deum, cùm ipse déderit ómnia in manus eórum. Nimírùm interroga jumenta, et docébunt te; et volatília cœli, et indicábunt tibi. Loquere terræ, et respondébit tibi; et narrábunt pisces maris. Quis ignórat quòd ómnia hæc manus Dómini fécerit? In cujus manu ánima omnis viventis, et spíritus universæ carnis hóminis.

℟. Non in multitúdine, *p.* 360.

Lectio iij. Cap. 13.

AUdíte ergò correptiónem meam, et judícium labiórum meórum atténdite. Numquid Deus índiget vestro mendácio, ut pro illo loquámini dolos? Numquid fáciem ejus accípitis, et pro Deo judicáre nitímini? Aut placébit ei quem celáre nihil potest? aut decipiétur ut homo vestris fraudulántiis? Ipse vos árguet, quóniam in abscóndito fáciem ejus accípitis. Statìm ut se commóverit, turbábit vos; et terror ejus írruet super vos. Memória vestra comparábitur cíneri, et redigentur in lutum cervíces vestræ. Tacéte paulisper, ut loquar quodcumque mihi mens suggésserit. Quarè lácero carnes meas déntibus meis, et ánimam meam porto in mánibus meis? Etiamsi occíderit

me, in ipso sperábo: verúmtamen vias meas in conspectu ejus árguam. Et ipse erit salvátor meus: non enim véniet in conspectu ejus omnis hypócrita.

℟. Dómine, Rex, *p.* 361.

FERIA SEXTA.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 32.

OMisérunt tres viri isti respondére Job, eò quòd justus sibi vidarétur. Et irátus, indignatusque est Elíu fílius Bárachel Buzítes, de cognatióne Ram: irátus est autem adversùm Job, eò quòd justum se esse díceret coràm Deo. Porrò adversùm amícos ejus indignátus est, eò quòd non invenissent responsiónem rationábilem, sed tantúmmodò condemnassent Job. Igitur Elíu expectávit Job loquentem, eò quòd senióres essent qui loquebantur. Cùm autem vidisset quòd tres respondére non potuissent, irátus est vehementer. Respondensque Elíu fílius Bárachel Buzítes, dixit: Júnior sum témpore, vos autem antiquióres; idcircò demisso cápite, véritus sum vobis indicáre meam sententiam. Sperábam enim quòd ætas prolíxior loquerétur, et annórum multitúdo docéret sapiéntiam. Sed, ut vídeo, spíritus est in homínibus, et inspirátio Omnipotentis dat intelligéntiam. Non sunt longævi sapientes, nec senes intélligunt judícium.

℟. Dóminus, *p.* 358.

Lectio ij. Cap. 36.

ADdens quoque Elíu, hæc locútus est: Sústine me páululùm, et indicábo tibi; adhùc enim hábeo quod pro Deo loquar. Répetam sciéntiam meam à princípio, et operatórem meum probábo justum. Verè enim absque mendácio sermónes mei, et perfecta sciéntia probábitur tibi. Deus potentes non ábjicit, cùm et ipse sit potens. Sed non salvat ímpios, et judícium paupéribus tríbuit. Non áuferet à justo óculos suos, et reges in sólio cóllocat in perpétuum, et illi eriguntur. Et si fúerint in caténis, et vinciantur fúnibus paupertátis; indicábit eis ópera eórum et scélera eórum, quia violenti fuérunt.

℟. Quómodò, *p.* 358.

Lectio iij. Cap. 38.

REspondens autem Dóminus Job de túrbine, dixit: Quis est iste involvens senténtias sermónibus imperítis? Accinge sicut vir lumbos tuos: interrogábo te, et responde mihi. Ubì eras quandò ponébam fundamenta terræ? índica mihi, si habes intelligén-

tiam. Quis pósuit mensúras ejus, si nosti? vel quis tetendit super eam líneam? Super quo bases illíus solidátæ sunt? aut quis demísit lápidem angulárem ejus; cùm me laudárent simul astra matutína, et jubilárent omnes fílii Dei? Quis conclúsit óstiis mare, quandò erumpébat quasi de vulva procédens; cùm pónerem nubem vestimentum ejus, et calígine illud quasi pannis infántiæ obvólverem? Circúmdedi illud términis meis, et pósui vectem et óstia. Et dixi: Usque huc vénies, et non procédes ámpliùs; et hìc confringes tumentes fluctus tuos.

℣. Noli timére, *p.* 359.

SABBATO.

De libro Job.

Lectio j. Cap. 42.

REspondens Job Dómino, dixit: Scio quia ómnia potes, et nulla te latet cogitátio. Quis est iste qui celat consílium absque sciéntia? ídeò insipienter locútus sum, et quæ ultrà modum excéderent sciéntiam meam. Audi, et ego loquar: interrogábo te, et responde mihi. Audítu auris audívi te, nunc autem óculus meus vidit te. Idcircò ipse me reprehendo, et ago pœniténtiam in favilla et cínere. Postquàm autem locútus est Dóminus verba hæc ad Job, dixit ad Elíphas Themanítem: Irátus est furor meus in te, et in duos amícos tuos; quóniam non estis locúti coràm me rectum, sicut servus meus Job. Súmite ergò vobis septem tauros et septem aríetes, et ite ad servum meum Job, et offerte holocaustum pro vobis: Job autem servus meus orábit pro vobis; fáciem ejus suscípiam, ut non vobis imputétur stultítia; neque enim locúti estis ad me recta, sicut servus meus Job.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

ABiérunt ergò Elíphaz Themanítes, et Baldad Suhítes, et Sophar Naamathítes, et fecérunt sicut locútus fúerat Dóminus ad eos; et suscépit Dóminus fáciem Job. Dóminus quoque conversus est ad pœniténtiam Job, cùm oráret ille pro amícis suis. Et áddidit Dóminus ómnia quæcumque fúerunt Job, duplícia. Venérunt autem ad eum omnes fratres sui, et universæ soróres suæ, et cuncti qui nóverant eum priùs: et comedérunt cum eo panem in domo ejus: et movérunt super eum caput, et consoláti sunt eum super omni ma-

lo quod intúlerat Dóminus super eum ; et dedérunt ei unusquisque ovem unam , et inaurem áuream unam.

Lectio iij.

DOminus autem benedíxit novíssimis Job magìs quàm princípio ejus ; et facta sunt ei quatuórdecim míllia óvium , et sex míllia camelórum , et mille juga boum , et mille ásinæ. Et fuérunt ei septem fílii et tres fíliæ... Vixit autem Job post hæc centum quadraginta annis , et vidit fílios suos , et fílios fíliorum suórum usque ad quartam generatiónem ; et mórtuus est senex , et plenus diérum.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Tobías factus est cæcus : hanc autem tentatiónem ídeò Dóminus permísit evenire illi , ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ ejus , sicut et sancti Job. *Tob.* 2.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XV.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Tobíæ.

Lectio j. Cap. 1.

TObías ex tribu et civitáte Néphthali,... cùm captus esset in diébus Salmánasar regis Assyrióram , in captivitáte tamen pósitus , viam veritátis non deséruit ; ita ut ómnia quæ habére póterat , quotídiè concaptívis frátribus qui erant ex ejus génere , impertíret. Cùmque esset júnior ómnibus in tribu Néphthali , nihil tamen puerîle gessit in ópere. Déniquè cùm irent omnes ad vítulos áureos quos Jeróboam fécerat rex Israel , hic solus fugiébat consórtia ómnium ; sed pergébat in Jerúsalem ad templum Dómini , et ibi adorábat Dóminum Deum Israel , ómnia primitíva sua et décimas suas fidéliter ófferens ; ita ut in tértio anno prosélytis et ádvenis ministráret omnem decimatiónem. Hæc et his simília secundùm legem Dei puérulus observábat.

℟. Dóminus , *p.* 358.

Lectio ij.

CUm verò factus esset vir , accépit uxórem Annam de tribu sua ; genuitque ex ea fílium , nomen suum impónens ei , quem ab infántia timére Deum dócuit , et abstinére ab omni peccáto. Igitur cùm per captivitátem devenisset cum uxóre sua et fílio in civitátem Níniven , cum omni tribu sua ; cùm omnes éderent ex cibis gentílium , iste custodívit ánimam suam , et nunquàm contaminátus est in escis eórum. Et quóniam memor fuit Dómini in toto corde suo , dedit illi Deus grátiam in

conspectu Salmánasar regis ; et dedit illi potestátem quocumque vellet ire , habens libertátem quæcumque fácere voluisset. Pergébat ergò ad omnes qui erant in captivitáte , et mónita salútis dabat eis. Cùm autem venisset in Rages civitátem Medórum , et ex his quibus honorátus fúerat à rege , habuisset decem talenta argenti ; et cùm in multa turba géneris sui Gabélum egentem vidéret , qui erat ex tribu ejus , sub chirógrapho dedit illi memorátum pondus argenti.

℣. Quómodò , *p.* 358.

Lectio iij.

POst multum verò témporis , mórtuo Salmánasar rege , cùm regnáret Sennácherib fílius ejus pro eo , et fílios Israel exósos habéret in conspectu suo , Tobías quotídiè pergébat per omnem cognatiónem suam , et consolabátur eos , dividebatque unicuíque , proùt póterat , de facultátibus suis ; esurientes alébat , nudisque vestimenta præbébat , et mórtuis atque occísis sepultúram sollícitus exhibébat. Déniquè cùm reversus esset rex Sennácherib , fúgiens à Judæa plagam quam circa eum fécerat Deus propter blasphémiam suam , et irátus multos occíderet ex fíliis Israel , Tobías sepeliébat córpora eórum. At ubì nuntiátum est regi , jussit eum occídi , et tulit omnem substántiam ejus. Tobías verò cum fílio suo et cum uxóre fúgiens , nudus látuit , quia multi diligébant eum. Post dies verò quadraginta quinque occidérunt regem fílii ipsíus : et reversus est Tobías in domum suam , omnisque facultas ejus restitúta est ei.

℣. Noli timére , *p.* 359.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi , de Tobía.

Lectio iv. Cap. 1.

LEcto prophético libro , qui inscríbitur Tobías , quamvis plenè vobis virtútes sancti Prophétæ Scriptúra insinuáverit , tamen compendiário mihi sermóne de ejus méritis recensendis et opéribus apud vos utendum árbitror ; ut ea quæ Scriptúra históricо more digessit látiùs , nos stríctiùs comprehendámus , virtútum ejus géneра velut quodam breviário colligentes. Fuit Tobías vir justus , miséricors , hospitális ; et hoc virtútum præditus choro , súbiit ærumnam captivitátis quam ferébat humíliter atque patienter , commúnem magìs injúriam quàm privátam do-

lens ; nec sibi virtútum suffrágia nihil profuisse deplórans, sed magìs eam sibi contuméliam minórem peccatórum suórum prétio illátam arbitrátus, méruit edictum, ne quis ex fíliis captivitátis mórtuum sepultúræ daret.

℣. Quia pátiens, *p.* 360.

Lectio v.

AT ille interdicto non revocabátur magìs quàm incitabátur, ne desérere offícium pietátis, mortis metu, videretur ; erat enim misericórdiæ prétium mortis pœna. Talis flagítii deprehensus reus, vix tandem per amícum pótuit, direpto património, egénus et exul restítui suis. Iterùm in his versabátur offíciis ; et si quid alimenti foret, peregrínum cum quo cibum súmeret, quærébat. Itaque, cùm fessus à sepultúræ revertisset múnere, appósitis sibi edendi subsídiis, misso fílio, quærébat consortem convívii. Dùm convíva accérsitur, nuntiátis insepulti córporis relíquiis, convívium deserébat : nec putábat pium ut ipse cibum súmeret, cùm in público corpus jacéret exánime. Hoc illi quotidiánum opus, et magnum.

℣. Non in multitúdine, *p.* 360.

Lectio vj. Cap. 2.

TAm sancto fessus offício Prophéta, dùm requiescit juxtà paríetem aulæ, cadente de pásserum nido stércore, albúgine cæcitátem incidit ; nec conquestus ingémuit, nec dixit : Hæc merces labórum meórum ? Fraudári magìs se dóluit obsequiórum, quàm oculórum múnere ; nec cæcitátem pœnam, sed impedimentum putábat. Et cùm victum mercéde leváret cónjugis, ne quid furtívum domum suam intráret, cavébat. Déniquè plus honestáti quàm necessitáti cónsulens, cui sua déerant, commodáverat próximo suo pecúniam quamdam, quam toto vitæ suæ témpore in tanta indigéntia non repoposcit. Vix, ubì se fessum vidit, et depósitum senectúte, insinuávit fílio, non tàm cúpiens commodátum repóscere, quàm sollícitus ne fraudáret hærédem. Quòd ígitur commodávit pecúniam, et non fœnerávit, justi servávit offícium. Malum est enim fœnus quo quæruntur usúræ ; sed non illud fœnus malum de quo scriptum est : Fœnera próximo tuo in témpore necessitátis illíus.

℣. Dómine Rex, *p.* 361.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 7.

IN illo tempore, ibat Jesus in civitátem quæ vocátur Naïm; et ibant cum eo discípuli ejus, et turba copiósa. Cùm autem appropinquáret portæ civitátis, ecce defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 98. *de verbis Evang. Luc* 7. *C.* 4.

VIdeámus quid Christus nos díscere vóluit in tribus mórtuis quos suscitávit. Resuscitávit fíliam mórtuam Archisynagógi, ad quam ægrotantem petebátur ut eam de ægritúdine liberáret. Excitávit et hunc júvenem víduæ fílium, de quo nunc admóniti sumus; ut hìnc ista quæ ipse largíri dignátur, cum vestra caritáte loquerémur. Modò audístis quómodò excitátus est. Appropinquábat Dóminus civitáti: et ecce efferebátur mórtuus jam extra portam. Misericórdiâ commótus quòd flebat mater vídua, et destitúta único fílio, fecit quod audístis, dicens: Adolescens, tibi dico, Surge. Surrexit ille mórtuus, cœpit loqui; et réddidit illum matri suæ. Excitávit et Lázarum de sepulcro.

℟. Defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ; et hæc vídua erat. Quam cùm vidisset * Dóminus, misericórdiâ motus super eam, dixit illi: Noli flere. ℣. Non despíciet Dóminus víduam, si effundat loquélam gémitûs. * Dóminus. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Lectio viij. Cap. 5.

ISta tria génera mortuórum sunt tria génera peccatórum, quos hodiè que súscitat Christus. Illa enim mórtua fília Archisynagógi intùs erat in domo; nondùm erat de secrétis pariétibus eláta in públicum. Ibi intùs suscitáta est, viva paréntibus réddita. Iste autem jam quidèm non in domo, sed tamen nondùm in sepulcro; pariétibus elátus erat, terræ mandátus non erat. Qui suscitávit mórtuam nondùm elátam, suscitávit mórtuum jam elátum, nondùm sepultum. Tértium restábat, ut et sepultum suscitáret; et hoc fecit in Lázaro.

℟. Accessit Jesus, et tétigit lóculum; hi autem qui portábant, stetérunt. Et * Ait: Adolescens, tibi dico, Surge. Et resédit qui erat mórtuus. ℣. Deus noster, Deus salvos faciendi; et Dó-

mini Dómini éxitus mortis. * Ait. *Luc.* 7. *Ps.* 67.

Lectio ix. Cap. 7.

HAEc ergò, caríssimi, sic audiámus, ut qui vivunt, vivant; qui mórtui sunt, reviviscant. Sive adhùc peccátum in corde conceptum est, et non processit in factum; pœníteat, corrigátur cogitátio, surgat mórtuus intrà domum conscientiæ. Sive jam quod cogitávit, admísit; nec sic desperétur. Non surréxit mórtuus intùs, surgat elátus. Pœníteat facti; de próximo reviviscat: non eat in profundum sepultúræ; non accípiat désuper consuetúdinis molem. Sed fortè jam illi loquor, qui jam duro sui moris lápide prémitur, qui jam urgétur consuetúdinis póndere, qui jam quatriduánus putet; nec ipse despéret: profundus mórtuus est: sed altus est Christus. Novit clamando terréna ónera rúmpere, novit intrínsecùs per seipsum vivificáre, solvendum discípulis trádere. Agant étiam tales pœniténtiam; neque enim Lázaro resuscitáto post quatríduum ullus putor in vivente remánserat. Ergò qui vivunt, vivant: quicumque autem mórtui sunt, in quacumque harum trium morte se invénerint, agant ut celériter jam resurgant.

℟. Sicut Pater súscitat mórtuos, et vivíficat; * Sic et † Fílius quos vult, vivíficat. ℣. Non est fortis sicut Deus noster: Dóminus mortíficat, et vivíficat. * Sic. Glória Patri. † Fílius. *Joan.* 5. 1. *Reg.* 2.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Qui erat mórtuus, cœpit loqui; et dedit illum Jesus matri suæ. *Luc.* 7.

Oratio.

ECclésiam tuam, Dómine, miserátio continuáta mundet et múniat: et, quia sine te non potest salva consístere, tuo semper múnere gubernétur: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Accépit omnes timor, et magnificábant Deum, dicentes: Quia Prophéta magnus surréxit in nobis, et quia Deus visitávit plebem suam. *Luc.* 7.

FERIA SECUNDA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 2.

POst hæc cùm esset dies festus Dómini, et factum esset prándium bonum in domo Tobíæ, dixit fílio suo: Vade, et adduc áliquos de tribu nostra, timentes Deum, ut epulentur nobiscum. Cùmque abiisset, reversus nuntiávit ei unum ex fíliis Israel jugulátum jacére

in platéa. Statìmque exíliens de accúbitu suo, relinquens prándium, jejúnus pervénit ad corpus: tollensque illud portávit ad domum suam occultè; ut, dùm sol occubuisset, cautè sepelíret eum. Cùmque occultasset corpus, manducávit panem cum luctu et tremóre, mémorans illum sermónem quem dixit Dóminus per Amos prophétam: Dies festi vestri convertentur in lamentatiónem et luctum.

℟. Dóminus, *p.* 358.

Lectio ij.

CUm verò sol occubuisset, ábiit, et sepelívit eum. Arguébant autem eum omnes próximi ejus, dicentes: Jam hujus rei causâ intérfici jussus es, et vix effugisti mortis impérium; et íterùm sépelis mórtuos? Sed Tobías plus timens Deum quàm regem, rapiébat córpora occisórum, et occultábat in domo sua, et médiis nóctibus sepeliébat ea. Contigit autem ut quâdam die fatigátus à sepultúra, véniens in domum suam, jactasset se juxtà paríetem, et obdormisset, et ex nido hirúndinum dormienti illi cálida stércora incíderent super óculos ejus, fieretque cæcus. Hanc autem tentatiónem ídeò permísit Dóminus evenire illi, ut pósteris darétur exemplum patiéntiæ ejus, sicut et sancti Job.

℟. Quómodò, *p.* 358.

Lectio iij. Cap. 2 et 3.

ANna verò uxor ejus ibat ad opus textrínum quotídiè, et de labóre mánuum suárum victum quem cónsequi póterat, deferébat. Undè factum est ut hædum caprárum accípiens detulisset domi; cujus cùm vocem balantis vir ejus audisset, dixit: Vidéte ne forte furtívus sit, réddite eum dóminis suis; quia non licet nobis aut édere ex furto áliquid, aut contíngere. Ad hæc uxor ejus iráta, respondit: Manifestè vana facta est spes tua, et eleemósynæ tuæ modò apparuérunt. Atque his et áliis hujuscémodi verbis exprobrábat ei. Tunc Tobías ingémuit, et cœpit oráre cum lácrymis, dicens: Justus es, Dómine, et ómnia judícia tua justa sunt; et omnes viæ tuæ, misericórdia, et véritas, et judícium. Et nunc, Dómine, memor esto meî, et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel parentum meórum. Quóniam non obedívimus præceptis tuis, ídeò tráditi sumus in direptiónem, et capti-

vitátem, et mortem, et in fábulam, et in impropérium ómnibus natiónibus in quibus dispersisti nos.... Et nunc, Dómine, secundùm voluntátem tuam fac mecum, et præcipe in pace récipi spíritum meum: éxpedit enim mihi mori magis quàm vívere.

℟. Noli timére, *p.* 359.

FERIA TERTIA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 4.

CUm Tobías putáret oratiónem suam exaudíri ut mori potuisset, vocávit ad se Tobíam fílium suum, dixitque ei: Audi, fili mi, verba oris mei, et ea in corde tuo quasi fundamentum cónstrue. Cùm accéperit Deus ánimam meam, corpus meum sépeli; et honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus: memor enim esse debes quæ et quanta perícula passa sit propter te in útero suo. Cùm autem et ipsa compléverit tempus vitæ suæ, sepélias eam circà me. Ómnibus autem diébus vitæ tuæ in mente habéto Deum; et cave ne aliquandò peccáto consséntias, et prætermittas præcepta Dómini Dei nostri. Ex substántia tua fac eleemósynam, et noli avértere fáciem tuam ab ullo páupere: ita enim fiet ut nec à te avertátur fácies Dómini. Quómodò potúeris, ita esto misericors. Si multum tibi fuérit, abundanter tríbue; si exíguum tibi fúerit, étiam exíguum libenter impertíri stude. Præmium enim bonum tibi thesaurízas in die necessitátis; quóniam eleemósyna ab omni peccáto et à morte liberat, et non patiétur ánimam ire in ténebras. Fidúcia magna erit coràm summo Deo eleemósyna ómnibus faciéntibus eam.

℟. Quia pátiens, *p.* 360.

Lectio ij.

ATtende tibi, fili mi, ab omni fornicatióne; et præter uxórem tuam nunquàm patiáris crimen scire. Supérbiam nunquàm in tuo sensu aut in tuo verbo dominári permittas; in ipsa enim inítium sumpsit omnis perdítio. Quicumque tibi áliquid operátus fúerit, statìm ei mercédem restítue; et merces mercenárii tui apud te omnínò non remáneat. Quod ab álio óderis fíeri tibi, vide ne tu aliquandò álteri fácias. Panem tuum cum esuriéntibus et egénis cómede, et de vestimentis tuis nudos tege. Panem tuum et vinum tuum super sepultúram justi constítue, et noli ex eo manducáre et bíbere cum peccatóribus. Consílium semper à

sapiente perquíre. Omni témpore bénedic Deum ; et pete ab eo ut vias tuas dírigat, et ómnia consília tua in ipso permáneant. Indico étiam tibi, fili mi, dedisse me decem talenta argenti, dùm adhùc infántulus esses, Gabélo, in Rages civitáte Medórum ; et chirógraphum ejus apud me hábeo : et ídeò perquíre quómodò ad eum pervénias, et recípias ab eo supra memorátum pondus argenti, et restítuas ei chirógraphum suum. Noli timére, fili mi ; páuperem quidèm vitam gérimus : sed multa bona habébimus, si timuérimus Deum, et recessérimus ab omni peccáto, et fecérimus benè.

℟. Non in multitúdine, *p.* 360.

Lectio iij. Cap. 5.

TUnc respondit Tobías patri suo, et dixit : Omnia quæcumque præcepisti mihi, fáciam, pater. Quómodò autem pecúniam hanc requíram, ignóro. Ille me nescit, et ego eum ignóro : quod signum dabo ei ? Sed neque viam per quam pergátur illùc, aliquandò cognóvi. Tunc pater suus respondit illi, et dixit : Chirógraphum quidèm illíus penès me hábeo ; quod dùm illi osténderis, statìm restítuet. Sed perge nunc, et inquíre tibi áliquem fidélem virum, qui eat tecum, salvâ mercéde suâ : ut, dùm adhùc vivo, recípias eam. Tunc egressus Tobías, invénit júvenem spléndidum, stantem præcinctum, et quasi parátum ad ambulandum. Et ignórans quòd Angelus Dei esset, salutávit eum, et dixit : Undè te habémus, bone júvenis ? At ille respondit : Ex fíliis Israel. Et Tobías dixit ei : Nosti viam quæ ducit in regiónem Medórum ? Cui respondit : Novi ; et ómnia itínera ejus frequenter ambulávi, et mansi apud Gabélum fratrem nostrum, qui morátur in Rages civitáte Medórum, quæ pósita est in monte Ecbátanis.

℟. Dómine, Rex, *p.* 361.

FERIA QUARTA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 6.

PRofectus est Tobías, et canis secútus est eum ; et mansit primâ mansióne juxtà flúvium Tigris. Et exívit ut laváret pedes suos ; et ecce piscis immánis exívit ad devorandum eum. Quem expavescens Tobías, clamávit voce magnâ, dicens : Dómine, invádit me. Et dixit ei Angelus : Apprehende bránchiam ejus, et trahe eum ad te. Quod cùm fecisset, attraxit eum in siccum : et palpitáre cœpit antè

pedes ejus. Tunc dixit ei Angelus : Exénterа hunc piscem ; et cor ejus , et fel , et jecur repóne tibi : sunt enim hæc necessária ad medicamenta utíliter. Quod cùm fecisset , assávit carnes ejus , et secum tulérunt in via ; cétera saliérunt , quæ sufficerent eis , quousquè pervenírent in Rages civitátem Medórum. Tunc interrogávit Tobías Angelum , et dixit ei : Obsecro te , Azaría frater , ut dicas mihi quod remédium habébunt ista , quæ de pisce serváre jussisti ? Et respondens Angelus , dixit ei : Cordis ejus partículam si super carbónes ponas , fumus ejus extrícat omne genus dæmoniórum , sive à viro , sive à muliére ; ita ut ultrà non accédat ad eos. Et fel valet ad ungendos óculos in quibus fúerit albúgo , et sanabuntur.

℟. Dóminus , *p.* 358.

Lectio ij.

ET dixit ei Tobías : Ubì vis ut maneámus ? Respondensque Angelus , ait : Est hìc Ráguel nómine , vir propinquus de tribu tua , et hic habet fíliam nómine Saram ; sed neque másculum , neque féminam ullam habet áliam præter eam. Tibi debétur omnis substántia ejus , et oportet eam te accípere cónjugem. Pete ergò eam à patre ejus , et dabit tibi eam in uxórem. Tunc respondit Tobías , et dixit : Audio quia trádita est septem viris , et mórtui sunt ; sed et hoc audívi , quia dæmónium occídit illos. Tímeo ergò ne fortè et mihi hæc evéniant ; et cùm sim únicus paréntibus meis , depónam senectútem illórum cum tristítia ad ínferos.

℟. Quómodò , *p.* 358.

Lectio iij.

TUnc ángelus Ráphael dixit ei : Audi me , et ostendam tibi qui sunt quibus prævalére potest dæmónium. Hi namque qui conjúgium ita suscípiunt , ut Deum à se et à sua mente exclúdant , et suæ libídini ita vacent , sicut equus et mulus quibus non est intellectus , habet potestátem dæmónium super eos. Tu autem cùm accéperis eam , ingressus cubículum , per tres dies cóntinens esto ab ea ; et nihil áliud , nisi oratiónibus vacábis cum ea. Ipsâ autem nocte , incenso jécore piscis , fugábitur dæmónium. Secundâ verò nocte in copulatióne sanctórum Patriarchárum admittéris. Tertiâ autem nocte benedictiónem consequéris , ut fílii ex vobis procreéntur incólumes. Transactâ autem tertiâ nocte , accípies vírginem cum timóre Dómini , amó-

re filiórum magìs quàm libídine ductus, ut in sémine Abrahæ benedictiónem in fíliis consequáris.

℟. Noli timére, *p.* 359.

FERIA QUINTA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 7.

INgressi sunt ad Raguélem; et suscépit eos Ráguel cum gáudio. Intuensque Tobíam Ráguel, dixit Annæ uxóri suæ: Quàm símilis est júvenis iste consobríno meo! Et cùm hæc dixisset, ait: Undè estis, júvenes fratres nostri? At illi dixérunt: Ex tribu Néphthali sumus, ex captivitáte Nínive. Dixitque illis Ráguel: Nostis Tobíam fratrem meum? Qui dixérunt: Nóvimus. Cùmque multa bona loquerétur de eo, dixit Angelus ad Raguélem: Tobías de quo interrogas, pater istíus est, et misit se Ráguel, et cum lácrymis osculátus est eum; et plorans supra collum ejus, dixit: Benedíctio sit tibi, fili mi, quia boni et optími viri fílius es. Et Anna uxor ejus et Sara ipsórum fília lacrymátæ sunt. Postquàm autem locúti sunt, præcépit Ráguel occídi aríetem, et parári convívium. Cùmque hortarétur eos discúmbere ad prándium, Tobías dixit: Hic ego hódiè non manducábo, neque bibam, nisi priùs petitiónem meam confírmes, et promittas mihi dare Saram fíliam tuam.

℟. Quia pátiens, *p.* 360.

Lectio ij.

TUnc dixit Ráguel: Non dúbito quòd Deus preces et lacrymas meas in conspectu suo admíserit; et credo quóniam ídeò fecit vos veníre ad me, ut ista conjungerétur cognatióni suæ secundùm legem Móysi: et nunc noli dúbium gérere quòd tibi eam tradam. Et apprehendens déxteram fíliæ suæ, dextræ Tobíæ trádidit dicens: Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob vobíscum sit, et ipse conjungat vos, impleatque benedictiónem suam in vobis. Et acceptâ chartâ, fecérunt conscriptiónem conjúgii. Et post hæc epulláti sunt, benedicentes Deum. Vocavitque Ráguel ad se Annam uxórem suam, et præcépit ei ut præparáret álterum cubículum. Et introdúxit illùc Saram fíliam suam, et lacrymáta est. Dixitque ei: Forti ánimo esto, fília mea: Dóminus cœli det tibi gáudium pro tædio quod perpessa es.

℟. Non in multitúdine, *p.* 360.

Lectio iij. Cap. 8.

TUnc hortátus est vírginem Tobías, dixitque ei: Sara, exurge, et deprecémur Deum hódiè, et

cras, et secundum cras; quia his tribus nóctibus Deo júngimur; tértiâ autem transactâ nocte, in nostro érimus conjúgio: fílii quippè sanctórum sumus; et non póssumus ità conjungi sicut gentes quæ ignórant Deum. Surgentes autem páriter, instantèr orábant ambo simul, ut sánitas darétur eis. Dixitque Tobías: Dómine Deus patrum nostrórum, benedícant te cœli et terræ, máreque et fontes, et flúmina, et omnes creatúræ tuæ quæ in eis sunt. Tu fecisti Adam de limo terræ, dedistíque ei adjutórium Evam: et nunc, Dómine, tu scis quia non luxúriæ causâ accípio sorórem meam, cónjugem, sed solâ posteritátis dilectióne, in qua benedicátur nomen tuum in sécula seculórum. Dixitquoque Sara: Miserére nobis, Dómine, miserére nobis; et consenescámus ambo páriter sani.

℟. Dómine, Rex, *p.* 361.

FERIA SEXTA.

De libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 8 et 9.

ADjurávit Ráguel Tobíam, ut duas hebdómadas morarétur apud se. De ómnibus autem quæ possidébat Ráguel, dimídiam partem dedit Tobíæ; et fecit scriptúram, ut pars dimídia quæ supérerat, post óbitum eórum, Tobíæ domínio deveníret. Tunc vocávit Tobías Angelum ad se, quem quidèm hóminem existimábat, dixitque ei: Azaría frater, peto ut auscultes verba mea. Si meipsum tradam tibi servum, non ero condignus providéntiæ tuæ: tamen óbsecro te, ut assúmas tibi animália sive servítia; et vadas ad Gabélum in Rages civitátem Medórum, reddasque ei chirógraphum suum, et recípias ab eo pecúniam, et roges eum veníre ad núptias meas. Scis enim ipse quóniam númerat pater meus dies; et si tardávero unâ die plus, contristátur ánima ejus. Et certè vides quómodò adjurávit me Ráguel, cujus adjuramentum spérnere non possum. Tunc Ráphael, assúmens quátuor ex servis Raguélis, et duos camélos, in Rages civitátem Medórum perréxit: et invéniens Gabélum, réddidit ei chirographum suum, et recépit ab eo omnem pecúniam. Indicavitque ei de Tobía fílio Tobíæ, ómnia quæ gesta sunt; fecitque eum secum veníre ad núptias.

℟. Dóminus, *p.* 358.

Lectio ij. Cap. 10.

CUm verò moras fáceret Tobías causâ nuptiárum, sollícitus erat pater ejus Tobías, dicens: Putas quarè morátur fílius

meus, aut quarè detentus est ibi? Putasne Gabelus mórtuus est, et nemo reddet illi pecúniam? Cœpit autem contristári nimis ipse, et Anna uxor ejus cum eo; et cœpérunt ambo simul flere, eò quòd die statúto mínimè reverterétur fílius eórum ad eos. Flebat ígitur mater ejus irremediabílibus lácrymis, atque dicébat: Heu, heu me, fili mi! ut quid te mísimus peregrinári, lumen oculórum nostrórum, báculum senectútis nostræ, solátium vitæ nostræ, spem posteritátis nostræ? ómnia simul in te uno habentes, te non debúimus dimíttere à nobis. Cui dicébat Tobías: Tace, et noli turbári; sanus est fílius noster: satis fidélis est vir ille cum quo mísimus eum.

℟. Quómodò, *p.* 358.

Lectio iij. Cap. 11.

ANna autem sedébat secùs viam quotídiè in supercílio montis, undè respícere póterat de longínquo. Et dùm ex eódem loco specularétur adventum ejus, vidit à longè; et fílicò agnóvit venientem fílium suum; currensque nuntiávit viro suo, dicens: Ecce venit fílius tuus. Dixitque Ráphael ad Tobíam: At ubì introíeris domum tuam, statìm adóra Dóminum Deum tuum; et grátias agens ei, accéde ad patrem tuum, et osculáre eum. Statímque lini super óculos ejus ex felle isto piscis quod portas tecum: scias enim quòniam mox aperientur óculi ejus; et vidébit pater tuus lumen cœli, et in aspectu tuo gaudébit. Tunc præcucurrit canis qui simul fúerat in via; et quasi núntius advéniens, blandimento suæ caudæ gaudébat. Et consurgens cæcus pater ejus, cœpit offendens pédibus cúrrere; et datâ manu púero, occurrit óbviàm fílio suo: et suscípiens osculátus est eum cum uxóre sua, et cœpérunt ambo flere præ gáudio. Cùmque adorassent Deum, et grátias egissent, consedérunt. Tunc sumens Tobías de felle piscis, linívit óculos patris sui: et sustínuit quasi dimídiam ferè horam; et cœpit albúgo ex óculis ejus, quasi membrána ovi, egrédi: quam apprehendens Tobías traxit ab óculis ejus; statímque visum recépit. Et glorificábant Deum.

℟. Noli timére, *p.* 359.

SABBATO.

De libro Tobiæ.

Lectio j. Cap. 12.

VOcávit ad se Tobías fílium suum, dixitque ei: Quid póssumus dare viro isti sancto qui venit tecum? Respondens Tobías, dixit patri suo: Pa-

ter, quam mercédem dábimus ei? aut quid dignum póterit esse benefíciis ejus? Me duxit et redúxit sanum, pecúniam à Gabélo ipse recépit, uxórem ipse me habére fecit, et dæmónium ab ea ipse compéscuit, gáudium paréntibus ejus fecit, meipsum à devoratióne piscis erípuit, te quoque vidére fecit lumen cœli, et bonis ómnibus per eum repléti sumus. Quid illi ad hæc potérimus dignum dare? Sed peto te, pater mi, ut roges eum si fortè dignábitur medietátem de ómnibus quæ allàta sunt, sibi assúmere. Et vocantes eum, pater scílicèt et fílius, tulérunt eum in partem, et rogáre cœpérunt ut dignarétur dimídiam partem ómnium, quæ attulérant, acceptam habére.

[*Si fiat de Sabbato*, ℣. ℟. *sumentur è II. Nocturno Dominicæ XIV.*]

Lectio ij.

TUnc dixit eis occultè:..... Manifesto vobis veritátem, et non abscondam à vobis occultum sermónem. Quandò orábas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos abscondébas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia acceptus eras Deo, necesse fuit ut tentátio probáret te. Et nunc misit me Dóminus ut curárem te, et Saram uxórem fílii tui à dæmónio liberárem. Ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem qui astámus antè Dóminum. Cùmque hæc audissent, turbáti sunt, et trementes cecidérunt super terram in fáciem suam. Dixitque eis Angelus: Pax vobis, nolíte timére. Etenim cùm essem vobiscum, per voluntátem Dei eram, ipsum benedícite, et cantáte illi. Vidébar quidem vobiscum manducáre, et bíbere; sed ego cibo invisíbili et potu qui ab homínibus vidéri non potest, utor. Tempus est ergò ut revertar ad eum qui me misit: vos autem benedícite Deum, et narráte ómnia mirabília ejus.

Lectio iij. Cap. 14.

POstquàm illuminátus est Tobías, vixit annis quadraginta duóbus, et vidit fílios nepótum suórum..... In hora autem mortis suæ, vocávit ad se Tobíam fílium suum, et septem júvenes fílios ejus nepótes suos, dixitque eis: Propè erit intéritus Nínive; non enim éxcidit verbum Dómini: et fratres nostri qui dispersi sunt à terra Israel, revertentur ad eam. Omnis autem deserta terra ejus

replébitur, et domus Dei quæ in ea incensa est, ítemùm reædificábitur; ibìque revertentur omnes timentes Deum: et relinquent gentes idóla sua, et vénient in Jerúsalem, et inhabitábunt in ea; et gaudébunt in ea omnes reges terræ, adorantes Regem Israel. Audíte ergò, fílii mei, patrem vestrum: Servíte Dómino in veritáte, et inquírite ut faciátis quæ plácita sunt illi; et fíliis vestris mandáte ut fáciant justítias et eleemósynas, ut sint mémores Dei, et benedícant eum in omni témpore in veritáte, et in tota virtúte sua. Nunc ergò, fílii, audíte me, et nolíte manére hìc; sed quâcumque die sepeliéritis matrem vestram circà me in uno sepulcro, ex eo dirígite gressus vestros ut exeátis hìnc: vídeo enim quia iníquitas ejus finem dabit ei. Factum est autem post óbitum matris suæ, Tobías abscessit ex Nínive, cum uxóre sua, et fíliis et filiórum fíliis, et reversus est ad sóceros suos. Invenitque eos incólumes in senectúte bona, et curam eórum gessit, et ipse clausit óculos eórum: et omnem hæreditátem domûs Raguélis ipse percépit, viditque quintam generatiónem, fílios filiórum suórum. Et complétis annis nonaginta novem in timóre Dómini, cum gáudio sepeliérunt eum. Omnis autem cognátio ejus, et omnis generátio ejus in bona vita et in sancta conversatióne permansit; ita ut accepti essent tàm Deo quàm homínibus, et cunctis habitántibus in terra.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Venit Assur in multitúdine fortitúdinis suæ: Dóminus autem omnípotens trádidit eum in manus féminæ, et confódit eum. *Judith.* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA XVI. post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Judith.

Lectio j. Cap. 1.

ARphaxad rex Medórum subjugáverat multas gentes império suo; et ipse ædificávit civitátem potentíssimam, quam appellávit Ecbátanis..... Et gloriabátur quasi potens in poténtia exércitûs sui, et in glória quadrigárum suárum. Anno ígitur duodécimo regni sui, Nabuchodónosor rex Assyriórum, qui regnábat in Nínive civitáte magna, pugnávit contrà Arphaxad, et obtínuit eum.

℟. Dóminus, *p.* 358.

Lectio ij. Cap. 2.

ANno tértio-décimo Nabuchodónosor regis, vigésimâ et secundâ die

mensis primi, factum est verbum in domo Nabuchodónosor regis Assyriórum, ut defénderet se. Vocavitque omnes majóres natu, omnesque duces, et bellatóres suos; et hábuit cum eis mystérium consílii sui: dixitque cogitatiónem suam in eo esse, ut omnem terram suo subjugáret império. Quod dictum cùm plácuisset ómnibus, vocávit Nabuchodónosor rex Holofernem príncipem milítiæ suæ, et dixit ei: Egrédere adversùs omne regnum Occidentis, et contrà eos præcipuè qui contempsérunt impérium meum.

℟. Quómodò, *p.* 358.

Lectio iij. Cap. 4.

TUnc audientes hæc fílii Israel, qui habitábant in terra Juda, timuérunt valdè à fácie ejus. Tremor, et horror invásit sensus eórum, ne hoc fáceret Jerúsalem et templo Dómini, quod fécerat céteris civitátibus et templis eárum. Et misérunt in omnem Samaríam per circúitum usque Jéricho, et præoccupavérunt omnes vértices móntium: et muris circumdedérunt vicos suos; et congregáverunt frumenta in præparatiónem pugnæ. Sacerdos étiam Elíachim scripsit ad universos qui erant contrà Esdrelon, quæ est contrà fáciem campi magni juxtà Dothaïn, et universos per quos viæ tránsitus esse póterat, ut obtinérent ascensus móntium per quos via esse póterat ad Jerúsalem, et illic custodírent ubi angustum iter esse póterat inter montes. Et fecérunt fílii Israel secundùm quod constitúerat eis Sacerdos Dómini Elíachim.

℟. Noli timére, *p.* 359.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro S. Ambrosii Ep., de Elía et jejúnio.

Cap. 9. *Lectio iv.*

POtentes vinum prohíbentur bíbere, ne cùm bíberint, obliviscantur sapiéntiam. Bibébant vinum in ebrietáte potentes, qui Holoferni príncipi milítiæ regis Assyriórum se trádere gestiébant: sed non bibébat fémina Judith, jejúnans ómnibus diébus viduitátis suæ, præter festórum diérum solemnitátes. His armis muníta processit, et omnem Assyriórum circumvénit exércitum. Sóbrii vigóre consílii ábstulit Holofernis caput, servávit pudícitiam, victóriam reportávit. Hæc enim succincta jejúnio, in castris prætendébat aliénis: ille vino sepultus jacébat, ut ictum vúlneris sentíre non posset. Itaque unius mulíeris jejúnium innúmeros stravit exércitus Assyriórum.

℣. Quia pátiens, *p.* 360.

Lectio v.

ESther quoque púlchrior facta est jejúnio; Dóminus enim grátiam sóbriæ mentis augébat. Omne genus suum, id est, totum pópulum Judæórum à persecutiónis acerbitátibus liberávit: ita ut regem sibi fáceret esse subjectum, non libídinis ardóre flammátum, sed cœlesti miseratióne conversum; ita ut et pœna retorquerétur in ímpium, et honor sacris redderétur altáribus. Itaque illa quæ tríduo jejunávit contínuo, et corpus suum aquâ lavit, plus plácuit, et vindictam rétulit. Aman autem, dùm se regáli jactat convívio, inter ipsa vina pœnam suæ ebrietátis exolvit. Est ergò jejúnium reconciliatiónis sacrifícium, virtútis incrementum, quod fecit étiam féminas fortióres augmento grátiæ.

℣. Non in multitúdine, *p.* 360.

Cap. 10. *Lectio vj.*

NOn omnis fames acceptábile jejúnium facit; sed fames quæ Dei timóre suscípitur. Non sola fames quæritur, sed plena disciplínâ jejúnii. Aliis dicitur: In diébus jejuniórum vestrórum invenítis voluntátes vestras, et omnes súbditos vobis stimulátis. Non tale jejúnium ego elégi, dicit Dóminus. Quod jejúnium improbétur, audívimus: nunc audiámus quod sit probábile. Sed solve omnem colligatiónem injustítiæ tuæ: dissolve obligatiónes violentárum commutatiónum: dimitte confractos in remissiónem, et omnem conscriptiónem iníquam dirumpe: frange esuriénti panem tuum, et egénos non habentes tectum induc in domum tuam: et si víderis nudum, coóperi eum; et domésticos séminis tui non despícias.

℣. Dómine Rex, *p.* 361.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo témpore, cùm intráret Jesus in domum cujusdam príncipis Pharisæórum sábbato manducáre panem, et ipsi observábant eum: et ecce homo quidam hydrópicus erat antè illum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Lib. 16. Moral. in Job, C. 23 et 24.

QUantálibet sit justítia óperis, apud internum Júdicem nulla est, si hanc élevat tumor mentis. Qui enim humiliátus fúerit, erit in glória; et qui inclináverit óculos suos, ipse salvábitur. Quæ nimírùm

nimírùm sententia à Veritátis ore non discrepat, dicentis : Omnis qui se exaltat, humiliábitur ; et qui se humíliat, exaltábitur. Undè et per Salomónem dícitur : Antequàm conterátur, exaltátur cor hóminis ; et ántequàm gloriétur, humiliátur. Rectè autem dícitur : Qui inclináverit óculos suos, ipse salvábitur ; quia quantùm per membrórum ministérium deprehendi potest, prima supérbiæ ostensio esse in óculis solet. Oculos ergò inclináre, est nullum respiciendo despícere, sed se minórem atque ímparem cunctis quos áspicit, æstimáre. Salvábitur qui óculos inclínat ; quia qui falsum supérbiæ vérticem déserit, veritátis altitúdinem ascendit.

℟. Cùm invitátus fúeris ad núptias, * Non discumbas in primo loco, ne fortè honorátior te sit invitátus, et qui te vocávit, dicat tibi : Da huic locum. ℣. Ubi fúerit supérbia, ibi erit et contumélia ; ubi autem est humílitas, ibi et sapiéntia. * Non. *Luc.* 14. *Prov.* 11.

Homil. 7. in Evang. n. 4.

Lectio viij.

REstat ergò ut in omne quod scit, sese mens déprimat ; ne quod virtus sciéntiæ congregat, ventus elatiónis tollat. Cùm bona, fratres, ágitis, semper ad memóriam malè acta revocáte, ut dùm cautè culpa conspícitur, nunquàm de bono ópere incautè ánimus lætétur. Superióres ínvicèm, eos máximè qui vobis commissi non sunt, próximos vestros atténdite ; quia et quos ágere áliqua prava conspícitis, quæ in eis láteant bona nescítis. Magnus ergò unusquisque esse stúdeat, sed tamen áliquo modo esse se nésciat ; ne dùm sibi magnitúdinem arroganter tríbuit, amittat. Hinc étenim per Prophétam dícitur : Væ qui sapientes estis in óculis vestris, et coràm vobismetipsis prudentes. Hinc Paulus ait : Nolíte prudentes esse apud vosmetipsos. Hinc contrà superbientem Saül dícitur : Cùm esses párvulus in óculis tuis, caput in tríbubus Israel factus es. Ac si apertè dicerétur : Cùm tu te párvulum conspíceres, ego te præ céteris magnum feci. Quia verò tu te magnum cónspicis, à me parvus æstimáris.

℟. Recumbe in novíssimo loco, ut qui te invitávit, dicat tibi : Amíce, ascende supériùs. * Tunc erit tibi glória coràm simùl discumbéntibus. ℣. Méliùs est ut dicátur tibi, Ascende, quàm ut humiliéris. * Tunc. *Luc.* 14. *Prov.* 25.

Lectio ix.

SI ergò sancti viri, étiam cùm agunt fórtia, de semetipsis vília séntiunt; quid in sua excusatióne dictúri sunt qui sine ópere virtútis intumescunt? Sed etsi quælibet bona adsint ópera, nulla sunt, nisi ex humilitáte condiantur. Miranda quippè áctio cum elatióne non élevat, sed gravat. Qui enim sine humilitáte virtútes congregat, in ventum púlverem portat; et undè áliquid ferre cérnitur, indè detériùs cæcátur. In cunctis ergò quæ ágitis, fratres mei, radícem boni óperis humilitátem tenéte; nec quibus jam superióres, sed quibus adhùc inferióres estis aspícite: ut dùm meliórum vobis exempla propónitis, ad majóra semper ascéndere ex humilitáte valeátis.

℟. Superbum séquitur humílitas; * Et † Húmilem spíritu suscípiet glória. ℣. Qui potens est, dispersit superbos, et exaltávit húmiles; * Et húmilem. Glória Patri. † Húmilem. *Prov.* 29. *Luc.* 1.

Ad Benedictus.

Ant. J. Jesus dixit ad Legisperítos et Pharisæos: Si licet sábbato curáre? At illi tacuérunt. Ipse verò apprehensum sanávit hydrópicum, ac dimísit. *Luc.* 14.

Oratio.

TUa nos, quæsumus, Dómine, grátia semper et prævéniat et sequátur, ac bonis opéribus júgiter præstet esse intentos: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 7. a. Respondens Jesus ad Legisperítos, dixit: Cujus vestrûm ásinus aut bos in púteum cadet, et non contínuò éxtrahet illum die sábbati? Et non póterant ad hæc respondére illi. *Luc.* 14.

FERIA SECUNDA.

De libro Judith.

Lectio j. Cap. 8.

ERat Judith relicta vídua jam annis tribus, et ménsibus sex. Et in superióribus domûs suæ fecit sibi secrétum cubículum, in quo cum puellis suis clausa morabátur. Et habens super lumbos suos cilícium, jejunábat ómnibus diébus vitæ suæ, præter sábbata, et neoménias, et festa domûs Israel. Erat autem eleganti aspectu nimis; cui vir suus relíquerat divítias multas, et famíliam copiósam, ac possessiónes armentis boum et grégibus óvium plenas. Et erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valdè; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum.

℟. Dóminus, *p.* 358.

Lectio ij. Cap. 10.

FActum est autem cùm descénderet montem circà ortum diéi, occurrérunt ei exploratóres Assyriórum, et tenuérunt eam, dicentes: Undè venis? aut quò vadis? Quæ respondit: Fília sum Hebræórum, ídeò ego fugi à fácie eórum, quóniam futúrum agnóvi quòd dentur vobis in deprædatiónem; pro eo quòd contemnentes vos, noluérunt ultrò tráderе seipsos, ut invenírent misericórdiâ in conspectu vestro. Hac de causa cogitávi mecum, dicens: Vadam ad fáciem príncipis Holofernis, ut índicem illi secréta illórum, et ostendam illi quo áditu possit obtinére eos, ita ut non cadat vir unus de exércitu ejus... Et dixérunt ad eam: Conservasti ánimam tuâ, eò quòd tale reperísti consílium, ut descénderes ad dóminum nostrum. Hoc autem scias, quóniam cùm stéteris in conspectu ejus, benè tibi fáciet, et eris gratíssima in corde ejus. Duxeruntque illam ad tabernáculum Holofernis, annuntiantes eam. Cùmque intrasset antè fáciem ejus, statim captus est in suis óculis Holofernes.

℟. Quómodò, *p.* 358.

Lectio iij. Cap. 13.

ERat Judith sola in cubículo. Porrò Holofernes jacébat in lecto nímiâ ebrietáte sopítus. Dixitque Judith puellæ suæ, ut staret foris antè cubículum, et observáret. Stetitque Judith antè lectum, orans cum lácrymis, et labiórum motu in siléntio, dicens: Confirma me, Dómine Deus Israel, et réspice in hac hora ad ópera mánuum meárum: ut, sicut promisisti, Jerúsalem civitátem tuam érigas; et hoc quod credens per te posse fíeri cogitávi, perfíciam. Et cùm hæc dixisset, accessit ad columnam quæ erat ad caput léctuli ejus; et pugiónem ejus, qui in ea ligátus pendébat, exolvit. Cùmque evaginasset illum, apprehendit comam cápitis ejus, et ait: Confirma me, Dómine Deus, in hac hora. Et percussit bis in cervícem ejus; et abscídit caput ejus.

℟. Noli timére, *p.* 359.

FERIA TERTIA.

De libro Judith.

Lectio j. Cap. 15.

CUm omnis exércitus decollátum Holofernem audisset, fugit mens et consílium ab eis, et sola tremóre et metu agitáti, fugæ præsídium sumunt; ità ut nullus loquerétur cum próximo suo: sed inclináto cápite, relictis ómnibus, evádere festinábant Hebræos, quos armátos super se veníre audiébant, fugientes per

vias campórum et sémitas cóllium. Vidéntes ítaque fílii Israel fugientes, secúti sunt illos; descenderuntque clangentes tubis, et ululántes post ipsos. Et quóniam Assyrii non adunáti in fugam ibant præcípites; fílii autem Israel uno ágmine persequentes, debilitábant omnes quos invenire potuissent.

℟. Quia pátiens, *p.* 360.

Lectio ij.

JOacim autem summus Póntifex de Jerúsalem venit in Bethúliam cum universis presbyteris suis, ut vidéret Judith. Quæ cùm exisset ad illum, benedixérunt eam omnes, unâ voce dicentes: Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri; quia fecísti viríliter, et confortátum est cor tuum; eò quòd castitátem amáveris, et post virum tuum, álterum nescíeris: ídeò et manus Dómini confortávit te, et ídeò eris benedícta in æternum. Et dixit omnis pópulus: Fiat, fiat. Per dies autem triginta vix collecta sunt spólia Assyriórum à pópulo Israel.

℟. Non in multitúdine, *p.* 360.

Lectio iij. Cap. 16.

ET factum est post hæc, omnis pópulus post victóriam venit in Jerúsalem adoráre Dóminum: et mox ut purificáti sunt, obtulérunt omnes holocausta, et vota, et repromissiónes suas. Porrò Judith universa vasa béllica Holofernis quæ dedit illi pópulus, et conópeum quod ipsa sustúlerat de cubíli ipsíus, óbtulit in anathéma oblivióni. Erat autem pópulus jucundus secundùm fáciem sanctórum, et per tres menses gáudium hujus victóriæ celebrátum est cum Judith. Post dies autem illos unusquisque rédiit in domum suam; et Judith magna facta est in Bethúlia, et præclárior erat universæ terræ Israel. Erat étiam virtúti cástitas adjuncta; ita ut non cognósceret virum ómnibus diébus vitæ suæ, ex quo defunctus est Manasses vir ejus. Erat autem diébus festis procédens cum magna glória. Mansit autem in domo viri sui annos centum quinque, et dimísit abram suam líberam, et defuncta est, ac sepulta cum viro suo in Bethúlia. Luxitque illam omnis pópulus diébus septem.

℟. Dómine, Rex, *p.* 361.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS ÆSTIVA.

De B. Maria Virgine, fiet Commem. tanquàm de Festo Simplici, in Vesperis Feriæ VI. et in Laudibus Sabbati cujusvis Hebdomadis, ut infrà in Officio de B. Maria in Sabbato; nisi de ea fiat Officium, vel fiant Suffragia Sabbato.

Festa Semiduplicia (nisi cum simili Officio aut suprà concurrant) habent primas Vesperas integras, hoc modo: Psalmi dicuntur sub unica Antiphona, quæ est prima è primis Vesperis in Communi, vel propria, si adsit.

FESTA MAII.

Diebus primis non impeditis Officio Duplici vel suprà, post Festum SS. Trinitatis, fiet Officium de Festis hujus mensis translatis.

È DIE IX.

In Festo translato SANCTI GREGORII NAZIANZENI, Constantinopolitani Episcopi et Ecclesiæ Doctoris.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Doctorum additis quæ sequuntur. Oratio, Omnípotens, *p.* xxxiv.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente; et sic in omnibus duplicibus et suprà, nisi aliter notetur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Scriptis ejus et veteribus Historiæ Ecclesiasticæ Scriptoribus.

GRegórius, ob singulárem divinárum litterárum sciéntiam Theólogus appellátus, Arianzi in Cappadócia secunda natus est, Gregório patre qui Nazianzénæ Ecclésiæ Episcopus fuit, et Nonnâ matre quæ nondùm in lucem éditum Deo consecrávit. Adolescens, Cæsaréam primùm, deindè Alexandríam, hinc Athénas, discendi stúdio, perrexit; ubì amicítiam ínit cum Basílio, et ab Atheniénsibus eloquéntiæ professor est designátus. In

pátriam reversus anno ætátis trigésimo, baptizátus est. Tùm Présbyter à patre invítus licèt creátus; mox, ne ab eódem Epíscopus consecrarétur, fugit in Ponti solitúdinem, ubì cum Basílio monásticæ vitæ institúta cóndidit. Imperante Juliáno, Nazianzum venit, ubì patrem nonagenárium, qui deceptus ab Ariánis confessióni Ariminensi subscrípserat, adduxit ut subscriptiónem revocáret, eumque Mónachis et magnæ gregis parti quæ ab ipso descíverat, reconciliávit.

Lectio v.

SAsimórum Ecclésiæ à Basílio præfectus, ne causa esset dissídii Basílium inter et Anthimum Tyanensem Epíscopum de Sasimórum óppido, episcopátu cessit; et postquàm aliquándiù in nosocómio ægrótis ministrasset, Nazianzum in auxílium patris eâ conditióne venit, ut illo vitâ functo recéderet. Constantinópolim ad restaurandam hujus civitátis Ecclésiam missus, Ariános et Apollinaristas expugnávit: multisque ab hæresi ad fidem revocátis, lapídibus ob fidem Trinitátis appetítus, orat pro persecutóribus, et ut seditiósus tráhitur ad judícium, sed absólvitur. Tantis perfunctum labóribus Petrus Alexandrínus Constantinopolitanórum Epíscopum per epístolas instítuit: at paulò pòst, mutáto consílio, ad eam sedem Máximum Cynicum, Clero et plebe repugnántibus, evexit.

Lectio vj.

COnvocátâ deindè Constantinopolitánâ Synodo, Máximus dejícitur; Gregórius verò confirmátur óperâ Melétii Antiochéni antè adventum Timóthei Alexandríni, et Episcopórum AEgypti, aliorumque ex Macedónia: qui cùm adessent, negarentque citrà suum consensum Constantinópoli dari Epíscopum potuisse, Gregórius in Concílio stúdio pacis se ábdicans, dixit: Si vobis ullo modo dissídii causa sum, Jonam Prophétam vitæ integritáte non súpero, projícite me in mare, et hæ tumúltuum procellæ conquiescent. Post hæc à Synodo discédens, cùm Nectárius ei substitútus esset, Arianzum se recépit: undè Cæsaréam profectus, in laudem Basílii nuper defuncti oratiónem fúnebrem hábuit. Dehìnc Nazianzum Præsule orbátam aliquándiù administrávit; eíque Ecclésiæ hæresi expurgátæ præficiendum curávit Eulálium. Rus deindè secessit, ubì

Mónachi vitam agens, gravíssimas carnis tentatiónes oratiónibus, jejúniis ac vigíliis superávit. Demùm, Theodósio imperante, decessit; multis super ægros et energúmenos patrátis in vita miráculis.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ, quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? Ad níhilum valet ultrà, nisi ut mittátur foràs, et conculcétur ab homínibus. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Nazianzéni.

Orat. 25. *ad Arianos et de seipso.*

POstquàm hùc veni, ac fortassè cum potestáte mínimè contemnenda, (libet enim ob ea quæ insipiéntiæ sunt nónnihil gloriári,) quemnam eórum qui inexplébili cupiditáte flagrant, imitandum mihi duxi? Quidnam ex hac témporis insoléntia pérperàm æmulátus sum? Idque cùm tália exempla ob óculos pósita habérem, quibus étiam remótis, malum tamen non esse, difficile ac rarum est. De quibus Ecclésiis vobiscum conténdimus? de quibus pecúniis? Idque cùm vos in utráque re, ultrà quàm necesse esset afflueréti s, nos autem utriusque inópiâ premerémur. Quodnam Imperatóris edictum contemptum ácribus ánimis persecúti sumus? Quos præfectos in perníciem vestram colúimus? Quorum atrocitátem denuntiávimus?

Lectio viij.

QUid autem ego? Equidem et tùm, Dómine, ne státuas illis hoc peccátum; dicébam, (nam opportúnè Stéphani verba in mentem venérunt,) et nunc idem precor. Maledícimur, et benedícimus; persecutiónem pátimur, et sustinémus; blasphemámur, et obsecrámus. Quòd si propterèa injúriam fácio, quia tyránnide pressus, æquo ánimo id fero, hanc injúriam mihi velim condonétis: nam étiam ab áliis tyránnide pressus, patienti ánimo id tuli. Ac sanè grátiam vobis hábeo, quòd mansuetúdinem mihi tanquàm aménti am objecistis. Sic enim excélsiùs multò quàm pro vestro more mecum réputo. Quota tandèm pars hæc sunt sputórum et alapárum Christi, pro quo et ob quem perícula subeuntur?

Lectio ix.

QUin hæc quoque mecum cogitábam, atque etiamnùm cógito,

(quàm rectè, ipsi vidéte,) de quibus étiam ipsis apud vos sæpè dissérui. Hi domos habent, nos hóspitem; hi templa, nos Deum: idque prætéreà, quòd viva viventis Dei templa sumus, víctimæ vivæ, holocausta ratióne prædita, sacrifícia perfecta, dii déniquè, Trinitátis adorátæ benefício. Hi pópulos habent, nos Angelos: hi temeritátem et audáciam, nos fidem: hi minas, nos oratiónes: hi, quòd percútiunt; nos, quòd férimur: hi aurum et argentum, nos repurgátam doctrínam. Fecisti tibi dúplices et tríplices contignatiónes, (agnosce Scriptúræ verba,) domum perflátilem, fenestris distinctam: at hæc nondùm fide meâ sublimióra sunt, nec cœlis ad quos tendo. At mihi grex exíguus; sed in præcipítia non fertur. At angusta mihi caula; sed quæ lupis non páteat, sed quæ latrónem non admittat, nec à fúribus et éxteris transcendátur. Nec dúbito quin eam quoque latiórem aliquandò visúrus sim.

È die xvi.

In Festo translato

SANCTI GERMERII,

Tolosáni Episcopi.

Duplex-minus.

Omnia de Comm. Pontif. Oratio, Omuípotens, *infra.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Pretiosa ap. Bolland. et Catal. SS.

Germérius à puerítia sanctitátis futúræ magna indícia præbuit. In Subdiáconum et deindè in Diáconum ordinátus, ómnium virtútum refulsit splendóre, vigíliis, jejúniis, eleemósynis, et oratiónibus perpétuò intentus. Nutu divíno Epíscopus Tolosánus Arisítæ, quæ ad confínia Gálliæ Narbonensis olìm fuit Episcopális sedes, consecrátus est. Cùm verò indè Tolósam reverterétur, à Clodovéo, primo Francórum rege, in his pártibus tunc degente, accersítus est, et honorificentíssimè exceptus, et ab eódem pretiósis munéribus magnóque fundo donátus.

Lectio v.

Plúribus miráculis cláruit; idololátriæ relíquias subvertit, Ecclésiam in honórem sancti Saturníni dícitur construxisse et dicavisse. Sacrum ejus corpus in véteri Ecclésia prioráli ejusdem nóminis, Abbáti Lesatensi súbdita olìm delítuit, ut ex chartulário visitatiónis hujus Ecclésiæ anno millésimo quadringentésimo séptimo à Guillelmo Abbáte Lesatensi peractæ appáret. Indè verò ejus relíquiæ in

Ecclésiam parochiálem de Murello diœcésis Tolosánæ translátæ sunt, ubì religiósè asservantur. Nonnullæ étiam ejus reliquiárum partes, capsâ argénteâ inclúsæ, Tolósæ habentur in parochiáli beátæ Mariæ Dealbátæ Ecclésia, et in solémnibus hujusce Ecclésiæ processiónibus solent circumferri.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 3. *in Act. Apost.*

Lectio vj.

NOn témerè dico, sed ut affectus sum ac séntio: non árbitror inter Sacerdótes multos esse, qui salvi fiant, sed multò plures qui péreant. In causa est, quóniam rex excelsum requírit ánimum. Multas enim habet causas quæ depellant ipsum à suis móribus, et innúmeris óculis illi opus úndiquè. Non vides quàm multas res oportet adesse Epíscopo, ut sit appósitus ad docendum, ut tolerans malórum, ut tenax sit ac fidélis in doctrína sermónis? Quantæ hæc difficultátis! Et quod álii peccant, illi imputátur. Nunc autem non áliter quàm profános magistrátus, et hanc affectámus dignitátem; nimírùm ut glorificémur et honorémur apud hómines, pérdimur apud Deum. Quid lucri fert hic honos? quómodò demonstrátum est eum esse nihil? Cùm concupisces sacerdótium, ex adverso pone criminatiónes quas illi pérpeti necesse, pone vitam à negótiis líberam, pone supplícii modum. Quóniam si pecces privátim, nihil tale passúrus es: sin autem in sacerdótio, periísti.

IV III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 24.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis quâ horâ Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília sancti Fulgéntii Epíscopi.

Serm. 1. *de dispensatoribus Domini*, §. 3.

NE quis nostrûm solos Apóstolos dispensatóres factos exístimet, ipse beátus Apóstolus Epíscopos quoque dispensatóres esse ostendens ait: Oportet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem. Servi ergò patrisfamílias sumus, dispensatóres Dómini sumus, mensúram trítici quam vobis erogémus, accépimus. Quæ verò sit ista mensúra trítici, si quærámus, ipsam quoque nobis beátus Paulus Apóstolus ostendit, dicens: Unicuíque sicut Deus divísit mensúram fídei.

Lectio viij.

QUam ergò mensúram trítici Christus núncupat, ipsam mensúram fídei Paulus appellat: ut agnoscámus non áliud esse spirituále tríticum, quàm christiánæ fídei venerábile sacramentum. Hujus trítici mensúram vobis in nómine Dómini damus, quótiès illumináti dono grátiæ spiritális, secundùm régulam veræ fídei disputámus; et eamdem trítici mensúram per domínicos dispensatóres accípitis, cùm quotídiè per Dei fámulos verbum veritátis audítis.

Lectio ix.

DE ipsa nunc ergò trítici mensúra loquámur. Ex ipsa sicut Deus dívidit, universi pascémur: indè alimenta bonæ vitæ sumámus, ut ad æternæ vitæ præmia pervenire possímus, in illum credentes, in illo sperantes, illum præ ómnibus et in ómnibus diligentes, qui se ipsum nobis, et alimentum præstat, ne deficiámus in via, et præmium servat, ut gaudeámus in pátria. Christus est enim alimentum nostrum; Christus erit præmium nostrum. Christus est cibus et consolátio curréntium viatórum; ipse satíetas, et exultátio quiescéntium beatórum.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui beátum Germérium antístitem pópulo tuo præesse, et quibus præerat, verbo et exemplo prodesse voluísti: eódem intercedente, pastóres Ecclésiæ tuæ cum grégibus sibi commissis dírige in viam salútis æternæ; ut omnes, te donante, tibi plácita cúpiant, et totâ virtúte perfíciant: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per, etc.

Die xix.

In Festo

S. PETRI CŒLESTINI, Papæ, Congregatiónis Cœlestin. Institutóris.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi Pontificum.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Suscitábo, *p.* xxij. *Oratio*, Deus, qui pópulis, *p.* xxvij.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente, è tribus fit una; et sic in omnibus Semiduplicibus.

Lectio ij.

Ex Jacobo Gaëtano et Petro de Alliaco apud Bolland.

CŒlestínus quíntus, Petrus de Muróne antè Pontificátum appellátus, piis paréntibus ex Apúlia oriundus, à téneris annis deserta pétiit. Eremíta

sacerdótium suscépit Romæ: moxque monásticam vitam ingressus, sub régula sancti Benedicti vota professus est. Deindè cum superiórum permissu in montem Murónem secessit: undè in montem Magellum pósteà transiit. Tanta fuit ejus vitæ aspéritas, ut dies ferè noctesque ánimum oratiónibus et legendo Psaltério intènderet; et jejúniis, labóre mánuum ac cilício, adhíbitâ étiam caténâ férreâ, corpus domáret. Cùmque multi ad eum, tantæ sanctitátis famâ permóti, conflúerent, congregatiónem Cœlestinórum sub régula sancti Benedicti, statútis étiam arctióribus ádditis, instítuit.

Lectio iij.

POst mortem Nicolái quarti, cùm Sedes apostólica biénnio et ámpliùs vacasset, ad Pontificátum promótus est. Hoc núntio ita perculsus fuit, ut jam fugam cogitáret; sed præsulum et ipsórum regum précibus victus Pontificium recépit. Aquilæ magno concursu consecrátio ejus facta est; undè Neápolim venit: sed difficílibus hujus sublímis dignitátis munéribus se ímparem exístimans, post sex círciter menses eam abdicávit, ut rerum divinárum contemplatióni libériùs vacáret. Cùmque deserta repéteret detentus et in custódiam missus, patiéntiæ corónam felíci morte proméruit, anno ætátis octogésimo quarto: quem miráculis conspícuum Clemens quintus Sanctórum número ascripsit.

VESPERAE de sequenti, cum Commem. præced.

Die xx.

In Festo

SANCTI HILARII,

Tolosáni Episcopi.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Pontificum, additis quæ sequuntur. Oratio, Omnípotens, *infrà.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex vita S. Saturnini et Traditione Eccl. Tolosanæ.

HIlárius Ecclésiæ Tolosánæ tértius à beáto Saturníno præfuisse tráditur. Hujus sancti Mártyris túmulum eò usquè minùs decenter hábitum, extructo désuper oratório celebriórem réddidit. Cétera quæ in vita gessit, témporum injúriâ vel hóminum negligéntiâ intercidérunt. Sola apud pósteros superstes mansit sanctitátis ejus memória, et propagáta públicо Ecclésiæ cultu venerátio, cum relíquiis córporis quæ in basílica sancti Saturníni cónditæ

summâ cívium religióne celebrantur.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 46. de Pastoribus, c. 1. Lectio v.

NOs, quos in isto loco, de quo periculósa rátio rédditur, Dóminus, secundùm dignatiónem suam, non secundùm méritum nostrum, constítuit, habémus duo quædam: unum, quòd Christiáni sumus; álterum, quòd Præpóniti sumus. Illud quòd Christiáni sumus, propter nos est; álterum, quòd Præpóniti sumus, propter vos est. In eo quòd Christiáni sumus, atténditur utílitas nostra; in eo quòd Præpóniti sumus, non nisi vestra. Cùm Præpositi ad hoc sint, ut his qui subjecti sunt, cónsulant; non in eo quòd præsunt, omnínò utilitátem suam attendant, sed eórum quibus ministrant. Quisquis ita Præpósitus est, ut in eo quòd Præpósitus est gáudeat, et honórem suum quærat, et cómmoda sua sola respíciat; se pascit, non oves.

Lectio vj. Cap. 11.

HAEc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse; ábstuli à malis pastóribus oves meas. Cui dat quod illis ábstulit? Fortè bonis pastóribus? non hoc séquitur. Quómodò ergò oves, quas malis pastóribus tollit, non dat bonis, sed tanquàm omnínò nusquàm remánserint boni, dicit: Ego pascam? hìc invénio omnes pastóres bonos in uno pastóre. Absit ut desint modò boni pastóres. Sed omnes boni pastóres in uno sunt, unum sunt. Illi pascunt, Christus pascit. Non enim vocem suam dicunt amíci sponsi; sed gáudio gaudent propter vocem sponsi. Idem ergò ipse pascit, cùm ipsi pascunt; et dicit: Ego pasco; quia in illis vox ipsíus, in illis cáritas ipsíus.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore, dixit Dóminus ad Petrum: Quis, putas, est fidélis dispensátor et prudens, quem constítuit Dóminus supra famíliam suam, ut det illis in témpore trítici mensúram? Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 17. in Evangelia.

ESt, Fratres caríssimi, quod me de vita pastórum vehementer afflígit. Ad exterióra enim negótia dilapsi sumus, et áliud ex honóre suscípimus, atque áliud ex offício actiónis exhibémus. Relinquunt Deum hi qui nobis commissi sunt, et

tacémus. In pravis áctibus jacent, et correptiónis manum non téndimus. Quotídiè per multas nequítias péreunt, et eos ad infernum téndere negligenter vidémus. Sed quómodò nos vitam corrígere valémus aliénam, qui neglígimus nostram? Curis enim seculáribus intenti, tantò insensibilióres intùs efficimur, quantò ad ea quæ foris sunt studiosióres vidémur. Usu quippè curæ terrénæ, à cœlesti desidério obdurescit ánimus; et dùm ipso suo usu durus efficitur per actiónem sæculi, ad ea emolliri non valet, quæ pértinent ad caritátem Dei.

Lectio viij.

IMplorémus Jeremíæ lácrymas; consideret mortem nostram, et deplórans dicat: Quómodò obscurátum est aurum, mutátus est color óptimus, dispersi sunt lápides sanctuárii in cápite ómnium plateárum? Aurum quippè obscurátum est, quia sacerdótum vita, quondàm per glóriam virtútum clara, nunc per actiónes ínfimas osténditur réproba. Color óptimus est mutátus; quia ille sanctitátis hábitus, per terréna et abjecta ópera, ad ignomíniam despectiónis venit. Dispersi sunt lápides sanctuárii in cápite ómnium plateárum; quia hi, qui per vitam et oratiónem intùs semper esse debúerant, per vitam réprobam foris vacant.

Lectio ix.

ECce jam penè nulla est séculi áctio, quam non sacerdótes administrent. Dùm ergò in sancto hábitu constitúti exterióra sunt quæ éxibent, quasi sanctuárii lápides foris jacent. Nec solùm in platéis, sed et in cápite plateárum dispersi sunt; quia et per desidérium, hujus mundi ópera péragunt, et tamen de religióso hábitu culmen honóris quærunt. Quanto autem mundus gládio feriátur, aspícitis; quibus quotídiè percussiónibus intéreat pópulus, vidétis. Cujus hoc, nisi nostro præcípuè peccáto ágitur? Ecce depopulátæ urbes, eversa castra, Ecclésiæ ac monastéria destructa, in solitúdinem agri redacta sunt. Sed nos pereunti pópulo, auctóres mortis exístimus, qui esse debúimus duces ad vitam. Ex nostro étenim peccáto pópuli turba prostráta est; quia nostrâ faciente negligéntiâ, ad vitam credíta non est.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui beátum Hilárium Pontíficem nobis æternæ salútis dedisti mi-

nistrum; quæsumus, ut, ejus suffragántibus méritis, pietátis tuæ grátiam consequámur: Per Dóminum.

Die xxiv.

In Festo

S. FRANCISCI REGIS, Presbyteri.

Simplex.

Pridiè, VESPERAE de Psalterio, à Capitulo de Comm. Justorum Sacerd. p. xliv. *Oratio*, Dómine Deus, *p.* 1.

Lectio iij.

Ex vita ejus per suos scripta.

JOannes Franciscus Regis, nóbili génere, propè Carcassónam natus, in oppídulo Narbonensis *Gálliæ*, cui nomen Fonscoopertus, exímiæ sanctitátis à téneris annis indícia præbuit. Societátem Jesu ingressus Tolósæ anno ætátis décimo nono, ómnibus excélluit vitæ religiósæ virtútibus. Absolútis stúdiis totum se procurandæ animárum salúti pénitùs devóvit. Velaunórum et Forénsium montes, et ingentes Helviórum tractus, eorumque colónos barbáriæ intractábiles suscépit excolendos, eo successu ut innumerábiles hómines aut Calviniánâ lue infectos, aut pérditis móribus corruptos, ad fidem cathólicam, et ad christiánam pietátem tradúxerit. Campéstribus missiónibus hiberno témpore perfunctus, æstívo revertebátur Anícium; ibique per nosocómia in ægrotórum ministériis, sustentandisque paupéribus strénuam exhibébat óperam. Grassante peste, infirmos eo morbo laborantes sédulò invísens, ardenti caritáte reficiébat. Erga álios blandus, in se ipse sæviébat acérrimè. Somnum humi carpens, semper abstémius, vili cibo víctitans, divíno amóre sic erat incensus, ut illum unum spiráre, loqui, cogitáre viderétur. Tandèm miráculis clarus, in Viennensis diœcésis pago, cui nomen est Lalovescus, spíritum Creatóri réddidit anno millésimo sexcentésimo quadragésimo, vitæ suæ quadragésimo quarto.

Die xxviii.

In Festo

SANCTI GUILLELMI, Aquitániæ Ducis, Comitis Tolosáni, demùm Mónachi.

Semiduplex.

Omnia de Communi Monachorum, additis quæ sequuntur.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Quid prodest, *p.* xxxvj. *Oratio*, Da nobis, *infrà.*

Fit Commem. S. Germani, Parisiensis Episc. Ant. Elegit. ℣. Beátus,

p. xxiij. *Oratio*, Deus, Sanctórum, *infrà*.

Lectio ij.

Ex vita ejus apud Mabillonium et Bollandum.

GUillelmus, patre Theodoríco Cómite et matre Abdónâ natus, sub cárolo magno aulæ militiæque mancipátus, primæ cohortis sortítus est principátum. Deindè cùm in tractandis rebus béllicis egrégiam sibi laudem comparasset, ab eódem Imperatóre, Aquitániæ Dux, Comesque Tolosánus renuntiátus est. Tùm, victis sæpiùs bárbaris, dilatatóque império Christiáno, et pace constitútâ, sub disciplína sancti Benedicti Anianensis, totum se dedit opéribus justítiæ, pietátis ac misericórdiæ. Nec multò post monastérium ædificári curávit in valle Gellonensi Diœcésis Lodovensis, scópulis et móntibus aspérrimâ, quod nunc sancti Guillelmi in erémo nuncupátur. In aulam póstea ab Imperatóre vocátus, hinc brevi discedendi licéntiam impetrávit; pergensque ad sanctum Benedictum, moram nullam fíeri passus, hábitu monacháli indúitur in Gellonensi monastério, quod quidèm jam ánteà amplis à se redítibus donátum fúerat. Ibi ómnium deinceps virtútum splendóre, ac potíssimùm humilitátis laude antecélluit; contínuè vacans oratióni, jejúniis impénsiùs favens, ac sæpè noctes sólitus insomnes dúcere. Demùm méritis plenus, prænuntiáto mortis die, obdormívit in Dómino quinto Calendas Júnii, anno octingentésimo duodécimo. Ejus corpus in oratório sancti Michaélis quod ipse construxerat, primò sepúltum, deindè in majórem monastérii Gellonensis basílicam translátum, sub altári cónditum est, ubi etiamnùm quiescit.

Lectio iij.

De sancto Germano.

Ex Venant. Fortunato Pict. Ep. secul. 1. *Bened.*

GErmánus apud AEduos natus Présbyter primùm, et monastérii sancti Symphoriáni AEduensis Abbas, morum sanctitáte ad Episcopátum Parisiensis Ecclésiæ assumptus est. Nihil ibi remísit de vitæ austeritáte, quam in monastério égerat. Mira erat ejus in páuperes, máximè verò in servos captívosque redimendos, beneficéntia; et Childeberto Regi tàm probáta, ut ex régio ærário ad pias largitiónes ingentem ei pecúniam subministráret. Caribertum unum è Francis régibus, qui uxóris sorórem dúxerat, sacris

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE UNIVERSITAIRE

interdixit. Sigebertum per lítteras à cæde Chilperíci fratris deterrére conátus est, et suis mónitis reluctantem brevì moritúrum prædixit. In synodo Biturícensi plúrimos Judæos Christo lucrátus est. Sedit in concílio Parisiensi tértio et quarto, et Turonensi secundo. Aliquot antè tránsitum diébus hæc verba, Quinto Kalendas Júnias, ad lectum suum scribi vóluit; et hâc ipsâ die óbiit.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, beátum Confessórem tuum Guillelmum imitári; ut seculáribus expedíti negótiis, donis cœléstibus, te largiente, ditémur: Per.

Pro Commemoratione sancti Germani. Ant. Ego sum. ℣. Elégit, *p.* xxvj.

Oratio.

DEus, Sanctórum tuórum splendor mirábilis, qui hunc diem beáti Germáni Pontíficis depositióne consecrasti: da Ecclésiæ tuæ in ejus natalítio exultanti, ut apud misericórdiam tuam, exemplis ejus protegátur et méritis: Per.

DIE XXXI.

In Festo

SANCTI SYLVII,

Tolosáni Epíscopi.

Duplex-minus.

Omnia ut in Communi Pontificum, additis quæ sequuntur. Oratio, Deus, qui nos beáti, *infrà*.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Ecclesiæ Tolosanæ Traditione.

CUm è Biterrensi synodo Rhodánius Tolosánus Antistes, Saturníni Arelatensis factióne, unà cum sancto Hilário Pictaviensi, in Phrygiam relegátus fuisset, plúribus annis Ecclésia Tolosána pastóre viduáta remansit. Rhodánio autem in exílio defuncto, in locum Confessóris Christi, unánimi cleri et pópuli consensu suffectus est Sylvius. Is prædecessórum suórum vestígiis insistens, fídei cathólicæ defensórem acérrimum se exhíbuit. Infidéles ab idolórum cultu avértere ardenti stúdio, felicíque successu allaborávit. De extruenda basílica, in qua honorificéntiùs collocarentur sancti Saturníni primi Tolosáni Epíscopi relíquiæ cógitans, morte præventus, opus consummáre non pótuit, fundamenta tamen jecisse dícitur, ipsamque ex parte ædificasse. Cétera quæ Episcopátum ejus illustrárunt gesta, ad nos usquè non pervenérunt. Sanctitáte célebris óbiit inítio quinti séculi. Corpus ejus plúrimis post séculis in Ecclésia sancti

Saturníni inventum, ibìdèm religiosíssimè asservátur.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

De Offic. Episc. ad Henricum Senonens. C. 2.

Lectio v.

HOnorificábitis ministérium vestrum, non cultu véstium, non equórum fastu, non amplis ædificiis, sed ornátis móribus, stúdiis spirituálibus, opéribus bonis. Quàm multi áliter! Cérnitur in nonnullis Sacerdótibus véstium cultus plúrimus, virtútum aut nullus aut exíguus. Non Christi stígmata sunt hæc, quæ isti Mártyrum exemplo circúmferantin córpore suo. Verùm tu, Sacerdos Dei altíssimi, cui ex his placére gestis, mundo, an Deo? Si mundo, cur Sacerdos? Si Deo, cur qualis pópulus, talis et Sacerdos? Nam si placére vis mundo, quid tibi prodest Sacerdótium? Nec enim potes duóbus dóminis servíre. Volens ítaquè placére homínibus, Deo non places: si non places, non placas. Cur ergò, ut dixi, Sacerdos?

Lectio vj.

SI verò placére intendis, non mundo, sed Deo; cur qualis pópulus, talis et Sacerdos? Enim verò, si Sacerdos pastor est, et pópulus oves; dignum-ne est ut in nullo appáreat óvibus pastor dissímilis? Si instar meî, qui ovis sum, pastor meus et ipse incurvus gráditur, vultum gerens deorsùm, et terram semper respíciens, et soli ventri mente jejúnus pábula quæritans; in quo discérnimur? Væ, si vénerit lupus, non erit qui prævídeat, qui occurrat, qui erípiat. Decet-ne pastórem more pécorum sénsibus incubáre corpóreis, hærére ínfimis, inhiáre terrénis; et non pótiùs erectum stare ut hóminem, cœlum mente suspícere, quæ sursùm sunt et quærere, et sápere, non quæ super terram?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 24.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis quâ horâ Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 75. in Cantica.

ECce jam præstò sunt qui novam sponsam, cœlesti nuptúram Sponso de quibus oportet, ínstruant et informent, fidem dóceant, formam pietátis ac religiónis tradant. Audi namque: Invenérunt me vígiles, qui custódiunt civitátem. Qui

enim vígiles hi ? Nempè illi quos Salvátor in Evangélio beátos pronúntiat, si cùm vénerit, invénerit vigilantes. Quàm boni vígiles, qui nobis dormiéntibus ipsi pervígilant, quasi rationem redditúri pro animábus nostris ! Quàm boni custódes, qui vigilantes ánimo, atque in oratiónibus pernoctantes, hóstium insídias sagáciter explórant, antícipant consília malignántium, deprehendunt láqueos, elúdunt tendículos, retiácula díssipant, machinamenta frustrantur !

Lectio viij.

HI sunt fratrum amatóres et pópuli Christiáni, qui multùm orant pro pópulo et universa sancta civitáte. Hi sunt qui multùm sollíciti pro sibi commissis domínicis óvibus, cor suum tradunt ad vigilandum dilúculo ad Dóminum qui fecit illos, et in conspectu Altíssimi deprecantur. Et vígilant et deprecantur, scientes suam insufficiéntiam in custodienda civitáte, et quia nisi Dóminus custodíerit civitátem, frustrà vígilat qui custódit eam. Porrò cùm Dóminus ita præcípiat, Vigiláte et oráte, ne intrétis in tentatiónem ; liquet quòd absque dúplici hoc exercítio fidélium, studióque custódum, non potest esse secúra cívitas, non sponsa, non oves.

Lectio ix.

ATténdite vobis, quicumque opus ministérii hujus sortíti estis : atténdite, inquam, vobis, et pretióso depósito quod vobis créditum est. Cívitas est : vigiláte ad custódiam concordiamque. Sponsa est : studéte ornátui. Oves sunt : inténdite pástui. Porrò custódia civitátis ut sit sufficiens, trifária erit, à vi tyrannórum, à fraude hæreticórum, à tentatiónibus dæmonum ; sponsæ verò ornátus, in bonis opéribus, et móribus, et ordínibus. At pastus óvium commúniter quidèm in páscuis Scripturárum, tanquàm in hæreditáte Dómini. Ad hæc boni sollicitíque pastóres impinguáre pecus non cessant bonis lætisque exemplis, et suis magìs quàm aliénis et non suis, ignomínia est illis, et pecus ita non próficit.

Oratio.

DEus, qui nos beáti Pontíficis Sylvii ánnuâ solemnitáte lætíficas ; concéde propítius, ut ejus qui tibi plácuit, exemplis informémur, et intercessiónibus adjuvémur : Per Dóminum.

FESTA JUNII.

Die ii.

In Festo SS. Mártyrum POTHINI, EPISCOPI, Blandinæ, Virginis, et Sociórum.

Semiduplex.

Omnia de Comm. plurium Mart. additis quæ sequuntur.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Venit hora, *p.* xv. *Oratio*, Mártyrum, *infrà*, *cum Commem. SS. Marcellini et Petri*, *Martyrum. Ant.* Beáti ℣. Multæ, *p.* xix. *Oratio*, Da nobis, omnípotens Deus, inter hujus vitæ, *infrà*.

Ex Epístola Ecclesiárum Viennensis et Lugdunensis, ad Ecclésias Asiæ et Phrygiæ.

Euseb. Hist. Eccles. L. 5. *C.* i.

Lectio ij.

Beatissímus Pothínus, Ecclésiæ Lugdunensis Epíscopus, nonagenário major, ob córporis infirmitátem vix spíritum trahens, sed præ cupiditáte mártyrii mirâ alacritáte ánimi firmátus, ad tribúnal trahebátur. Quò perlátus prosequéntibus ipsum Magistrátibus civitátis, et universâ plebe váriis eum clamóribus impetente, tanquàm ipse Christus esset, egrégium édidit testimónium. Interrogátus à Præside quisnam esset Christianórum Deus, respondit: Si dignus fúeris, cognosces. Post hæc inhumánè raptátus, et innúmeris plagis affectus est; cùm ii quidèm qui própiùs astábant, cálcibus et pugnis illum contumelióse appéterent; qui verò lóngiùs distábant, quidquid ad manum erat, in ipsum conjícerent, omnes déniquè gravíssimi piáculi reos se existimárent, nisi pro sua quisque parte ei petulanter insultárent. Quippè hoc modo injúriam deórum suórum ultúros se arbitrabantur. Exindè vix adhùc spirans, in cárcerem projectus est: tandèmque post bíduum ánimam exhalávit. Matúrus verò neóphytus, et Sanctus Diáconus Viennensis cum Blandína ancilla et Attalo, ducti sunt ad béstias in amphitheátrum. Et Matúrus quidèm ac Sanctus consuéta illìc flagrórum vérbera pertulérunt, et bestiárum ipsos trahéntium morsus, ipsam postrémò férream cáthedram; cui superpósita Mártyrum membra cùm torrerentur, illórum nares molestíssimus nidor implébat. Hi ergò máximo

certámine perfuncti, tandèm juguláti sunt. Blandína autem ad palum suspensa, béstiis objecta est. Quæ cùm in crucis spéciem suspensa cernerétur, Deóque intentíssimè supplicáret, máximam alacritátem addébat certántibus; quippè qui sub soróris persóna cérnerent illum qui pro ipsis crucifixus est. Cùmque nulla tunc béstia corpus ejus attigisset, depósita ex stípite, rursùs in cárcerem conjícitur, in áliud certámen reserváta.

Lectio iij.

ATtalus quoque cùm per amphitheátrum circumducerétur, præcedente eum tabellâ, in qua Latíno sermóne scriptum erat: Hic est Attalus Christiánus; Præses postquàm civem Románum eum esse cómperit, redúci in custódiam jubet, lítteris ad Cæsarem datis de his qui inclúsi tenebantur. Ineunte ígitur solemni apud nos mercátu, Præses addúci jubet Mártyres ad tribúnal, tanquàm in theatráli pompa eos pópulis ostentans. Cùmque illos dénuò interrogasset, quicumque cives Románi reperti sunt, cápite truncávit; réliquos trádidit béstiis. Céterùm ingens glória accessit Christo per eos qui priùs quidèm negáverant, tunc verò confitebantur fidem. Quibus exámini subjectis, Alexander natióne Phryx, professióne médicus, plures jam annos morátus in Gálliis, cùm illos ad fídei confessiónem nútibus hortarétur, cunctis qui tribúnal circúmdabant, tanquàm partúriens videbátur. Instans íllicò Præses interrogávit eum quis esset: qui cùm Christiánum se esse dixisset, irátus judex eum ad béstias damnávit. Postrídiè ígitur unà cum Attalo ingressus est; nam et hunc Præses béstiis íterùm tradíderat. Ambo ítaque cùm ómnia tormentórum génera in amphitheátro sustinuissent, gládio percussi sunt. Ultimò tandem spectaculórum die, Blandína rursùs illáta est, unà cum Póntico adolescente quíndecim círciter annos nato. Et Pónticus quidèm cuncta supplícia generósè perpessus, emísit spíritum. Beáta verò Blandína post flagra, post béstias, post sartáginem, retículo inclúsa, tauro objecta est, à quo diù in altum jactáta, tandèm et ipsa instar víctimæ jugulâta est. ¶ Item hâc ipsâ die, Diocletiáno et Maximiáno in Christiános sæviéntibus, pro Christi fide cápite truncáti sunt Marcellínus Ecclésiæ Románæ

Présbyter, et Petrus Exorcista, quorum laudes célebrat in cármine à se scripto sanctus Dámasus Papa, et quotídiè nomen in altáris sacrifício commemorátur.

Oratio.

MArtyrum tuórum Pothíni Pontíficis, Blandínæ vírginis et Sociórum solémnia recensentes, súpplices te, Dómine, deprecámur, ut in tua caritáte radicáti et fundáti, passiónes hujus témporis amóre illíus glóriæ quæ revelanda est in nobis, invicto ánimo sustinére valeámus: Per Dóminum.

Fit Commem. SS. Marcellini et Petri. Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum, *p.* xxj.

Oratio.

DA nobis, omnípotens Deus, inter hujus vitæ discrímina, contínuum grátiæ tuæ præsídium; qui sanctis Martyribus Marcellíno et Petro fídei tuæ constántiam, ut hostem antíquum víncerent, contulísti: Per Dóminum.

VESPERAE, à Capítulo de sequenti.

Die iii.

In Festo

SANCTAE CLOTILDIS, Francórum Regínæ, Víduæ.

Semiduplex.

Omnia de Communi sanctarum Mulierum, exceptis quæ sequuntur.

Pridiè AD VESPERAS.

Post Hymnum.

℣. Tu, Dómine, adjuvísti me, ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

Ad Magníficat.

Ant. 7. a. Sanctificátus est vir infidélis per mulíerem fidélem. 1. *Cor.* 7.

Oratio, Réspice, quæsumus, *infrà.*

Pro Commem. SS. Pothini et Sociorum, Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum *p.* xxj. *Oratio*, Mártyrum, *suprà.*

Lectio ij.

Ex S. Greg. Turon. et quibusdam aliis.

CLotildis, Chilperíci regis fília, paréntibus à pátruo Gundobaldo Burgundiónum rege necátis, Clodovéo adhùc éthnico ab ipso Gundobaldo in cónjugem trádita est. Quæ cùm primogénitum peperisset, eum, tolerante magis quàm approbante Clodovéo, baptizári jussit. Cùm autem infántis, cui nomen impósitum fúerat Ingoméres, in Albis defuncti mortem ægrè ferret Clodovéus, ac baptismo imputáret, gráviter Clotildem objurgávit, ásserens deos pátrios ob contemptum núminis sui irátos, sibi fílium eripuisse. At illa: Deo, inquit, omnipoténti, creatóri ómnium,

grátias ago, qui me non usquequáquè judicávit indignam ut de útero meo génitum regno suo dignarétur ascíre. Alterum fílium Regína cùm genuisset, hunc quoque baptizári vóluit; et appellátus est Clodoméres. Qui cùm ægrotáre cœpisset, affirmante rege fore ut idem ei quod fratri contíngeret, matris précibus conváluit.

Lectio iij.

AT Regína non cessábat hortári virum, ut abjectâ idololátriâ, Deum verum cóleret. Sed ille superstitióni Francórum adhæsit; donec in expeditióne Alamánnica, inclinátam cernens suórum áciem, monitórum cónjugis memor, auxílio Christi imploráto, de hóstibus triumphávit. Cui apud Remos læta uxor occurrens, ubi órdinem rei gestæ cognóvit, advocávit sanctum Remígium, à quo Clodovéus fidem edoctus, baptizátus est, et chrísmate sacro inunctus. Post mortem Clodovéi, Túrones ádiit Clotildis: ibique ad sepulcrum sancti Martíni summâ pietáte réliquum vitæ exégit, pernox in vigíliis, eleemósynis aliísque piis opéribus intenta, munífica erga Ecclésias et Monastéria. Clodoméris in bello Burgúndico occísi fílios, nepótes suos, Theodovaldum, Guntárium, et Clodoaldum educávit. Tandèm plena diérum, Túrone migrávit ad Dóminum; et Parísios inter psallántium choros transláta, sepulta est à fíliis Childeberto et Clotário régibus ad latus Clodovéi, in sacrário Basílicæ sancti Petri, ubi corpus sanctæ Genovéfæ quiescit.

AD LAUDES.

Post Hymnum.

℣. Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro, ℟. Terríbili apud Reges terræ. *Ps.* 75.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Cùm invocasset ómnium rectórem et salvatórem Deum, convertit Deus spíritum regis. *Esther* 15.

Oratio.

RESpice, quæsumus, Dómine, ad Francórum benignus impérium; et quibus per devótam sanctæ Clotildis instántiam donum fídei contulísti, iisdem per ejus intercessiónem tríbue sincérum christiánæ pietátis affectum: Per Dóminum.

AD VESPERAS.

Post Hymnum.

℣. Tríbuat tibi Dóminus secundùm cor tuum; ℟. Et omne consílium tuum confírmet. *Ps.* 19.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Tu honorificéntia pópuli nostri; quia

fecisti viríliter, et confortátum est cor tuum. *Judith* 15.

Oratio, Réspice, *ut suprà.*

Die vi.

In Festo

SANCTI NORBERTI,

Magdeburgensis Epíscopi, Instit. Ord. Præmonstr.

Semiduplex.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Suscitábo, *p.* xxij. *Oratio*, Da Ecclésiæ, *infrà.*

Lectio ij.

Ex anonymo coætaneo apud Bollandum.

NOrbertus Sanctis, Clíviæ óppido, in diœcési Coloniensi, nóbili prosápiâ ortus, cùm à prima ætáte Clero nomen dedisset, statim atque idóneos annos áttigit, Subdiáconus média in aula, necdùm formátis ad gravitátem Ecclesiásticam móribus, ordinátus est. Sed in tempestáte deprehensus, et ictu fúlminis ex equo dejectus, toto ánimo ad Deum conversus est. Tùm relictâ Imperatóris aulâ, et majóribus quos háctenùs suscípere distúlerat ordínibus initiátus, verbi Dei prædicatiónem ferventi zelo ággredi cœpit. De quo tamen pósteà véritus, ne quid illegítimè à se præsumptum esset, quòd uno die sacros diaconátûs et presbytérii Ordines contrà Cánones accepisset, à Gelásio Papa secundo, ignorántiam conféssus, véniam pétiit, et regulárem demùm Evangélici múneris confirmatiónem obtínuit. Abdicátis beneficiis ecclesiásticis quibus abundábat, et património paupéribus erogáto, austeriórem vitam ampléxus est. Innúmeros hæréticos ad fidem, peccatóres ad pœniténtiam, dissidentes ad concórdiam revocávit. Cùm esset Laudúni, à Bartholomæo Epíscopo rogátus ne ab ipsíus diœcési discéderet, desertum in ea locum qui Præmonstrátus dicebátur, sibi delégit, ex quo totus Ordo, quem ibi sub Régula sancti Augustíni instítuit, nomen accépit.

Lectio iij.

SAcramentáriam et Adamíticam Tanchelíni hæresim Antuérpiæ grassántem, eò vocátus, profligávit: et qui multò antè oblátum sibi Cameracensem Episcopátum recusáverat, ad Magdeburgensem Archiepiscopátum pósteà raptus, ecclesiásticam disciplínam, præsertìmque sacrórum minístrórum cœlibátum, constanter propugnávit. Romis in Concílio Innocéntium secundum egrégiè adjúvit; et Romam cum áliis Epíscopis pro-

fectus, schisma Petri Leónis compressit, Innocéntio suæ Sedi réddito. Exactis in Pontificátu annis ferè octo, ábiit ad Dóminum anno millésimo centésimo trigésimo quarto; hunc que Gregórius décimus-tértius anno millésimo quingentésimo octogésimo secundo in Sanctórum órdinem rétulit.

Oratio.

DA Ecclésiæ tuæ, miséricors Deus, ut mérita sancti Episcopi Norberti pietátem tuam pro ipsa semper exórent, et fructum in nobis labórum ejus custódiant: Per Dóminum.

Die xi.

In Festo

SANCTI BARNABAE, Géntium Apóstoli.

Duplex-majus.

[*Si occurrat intrà Octavam Festi Corporis Christi, transfertur post Octavam.*]

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, et sic in toto Officio.

Ant. 2. D. MUltitúdinis credéntium erat cor unum et ánima una, nec quisquam eórum quæ possidébat, áliquid suum esse dicébat. *Act.* 4.

Ant. 6. F. Erant illis ómnia commúnia; et virtúte magnâ reddébant Apóstoli testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri. *Act.* 4.

Ant. 1. a. Grátia magna erat in ómnibus illis, neque quisquam egens erat inter illos. *Act.* 4.

Ant. 5. a. Quotquot possessóres agrórum aut domórum erant, vendentes afferébant prétia eórum quæ vendébant *Act.* 4.

Ant. 8. G. Ponébant ante pedes Apostolórum: *dividebátur autem síngulis*, prout cuíque opus erat. *Act.* 4.

Capitulum. *Deuter.* 33.

QUi dixit patri suo et matri suæ: Néscio vos; et frátribus suis: Ignóro vos, et nesciérunt fílios suos; hi custodiérunt elóquium tuum, et pactum tuum servavérunt.

℟. Omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros, propter nomen meum, * Céntuplum accípiet, et vitam æternam possidébit. ℣. Si déderit homo omnem substántiam domûs suæ pro dilectióne, quasi nihil despíciet eam. * Céntuplum. Glória Patri. * Céntuplum. *Matth.* 19. *Cant.* 8.

Hymnus.

CŒlo datur quiéscere,
Terris relictis, Bárnaba:
Solemnis hæc affert tuis
Finem dies labóribus.

Quem

Quem propter, agro
vendito,
Opes cadúcas déseris,
Magno rependens fœnore
En fundus ipse fit tuus.
Tu sacra per jejúnia,
Tu públicas inter preces,
Jubente sancto Spíritu,
Christi creáris núntius.
Quas non adis mundi
plagas,
Pauli labórum párticeps!
Vos unus ambo spíritus,
Vos una junxit cáritas.
Quam vestra gens
Christi fidem
Luci rebellis réppulit,
Nîl hæsitantes bárbaris
Portastis illam géntibus.
Fac, Christe, nostris
se tuum
Cùm lumen offert méntibus,
Amóre ne noctis suæ
Cœleste donum réspuant.
Uni sit et trino Deo,
Supréma laus, summum
decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Beátus qui intélligit super egénum et páuperem: ℟. In die mala liberábit eum Dóminus. *Ps.* 40.

Ad Magníficat.

Ant. 4. E. Joseph qui cognominátus est Bárnabas ab Apóstolis, cùm habéret agrum, véndidit eum, et áttulit prétium, et pósuit antè pedes Apostolórum. *Act.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesp.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Caput córporis Ecclésiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Coloss.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, Supréme, *in Communi Apostolorum*, p. ij.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Bárnabas apprehensum Saulum duxit ad Apóstolos, et narrávit illis quómodò in via vidisset Dóminum, et quia locútus est ei. *Act.* 9.

Ant. 2. D. Quidam ex iis qui dispersi fúerant à tribulatióne quæ facta fúerat sub Stéphano, cum introissent Antiochíam loquebantur et ad Græcos, annuntiantes Dóminum Jesum. *Act.* 11.

Ant. 1. *f.* Misérunt Apóstoli Bárnabam usquè ad Antiochíam; qui cùm perveníisset, et vidisset grátiam Dei, gavísus est. *Act.* 11.

℣. Ego in Dómino gaudébo, ℟. Et exultábo in Deo Jesu meo. *Cant. Hab.* 3.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Bárnabas hortabátur omnes in propósito cordis permanére in Dómino, * Quia erat vir bonus, et plenus Spíritu sancto et fide. ℣. Mónita salútis dabat

eis, et consolabátur eos; * Quia. *Act.* 11. *Tob.* 1.

Post. ij. Lect. ℟. Cùm invenisset Bárnabas Saulum, perduxit Antiochíam; * Et annum totum conversáti in Ecclésia, docuérunt turbam multam: ita ut cognominarentur primùm Antiochíæ Discípuli, Christiáni. ℣. Annuntiavérunt opus quod operátus es, Deus, in diébus eórum; * Et annum. *Act.* 11. *Ps.* 43.

Post iij. Lect. ℟. Discípuli, proùt quisque habébat, proposuérunt sínguli in ministérium míttere habitántibus in Judæa frátribus: quod et fecérunt, * Mittentes ad senióres † Per manus Barnábæ et Sauli. ℣. Prædicátum est ut deferrent sínguli prétium Dómino: lætatíque sunt cuncti, et ingressi contulérunt, * Mittentes. Glória Patri. † Per. *Act.* 11. 2. *Paral.* 24.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Erant in Ecclésia quæ erat Antiochíæ, Prophétæ et Doctóres, in quibus Bárnabas et Saulus. *Act.* 13.

Ant. 3. *a.* Ministrántibus illis Dómino, et jejunántibus, dixit illis Spíritus sanctus: Segregáte mihi Saulum et Bárnabam in opus ad quod assumpsi eos. *Act.* 13.

Ant. 7. *b.* Jejunantes, et orantes, imponentesque eis manus, dimisérunt illos. *Act.* 13.

℣. Dómini est assúmptio nostra: ℟. Locútus es in visióne sanctis tuis, Dómine. *Ps.* 88.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Acta Apostolórum.

Homil. 28. *in Cap.* 13. *n.* 1 *et* 2.

Lectio iv.

BArnabas et Saulus ordináti simul exiérunt; et cùm venissent Salamínam, prædicábant verbum Dei in Metrópoli Cypri. Per annum mansérunt Antiochíæ. Oportébat illò abíre, nec semper hìc sedére. Majóribus opus habébant Doctóribus. Vide quómodò Seléuciæ non moras trahant, scientes à vicína civitáte multùm utilitátis accepisse Seleucienses; sed illìc étiam festínant ad ea quæ magìs urgébant. Nam ut venérunt ad metrópolim ínsulæ, Procónsulem emendáre studébant. Quòd autem non ex adulatióne dicátur, Erat cum Procónsule viro prudente, ex re ipsa disce quómodò non multis sermónibus opus habúerit, quómodò volúerit ipsos audíre. Et nihil quidèm ad Magum dictum, donec ille occasiónem daret. Quia enim álios attendentes vidébat, id unum

ille in scopo habébat ne Princeps persuaderétur. Et cur non áliud signum fecit? Quia nullum huic par erat quod inimícum cáperet. Et statim credit Proconsul, non simplíciter, sed obstupéscens. Vidit enim non hic verba dari, neque falláciis rem agi. Vide quantum doctrínæ amórem hábuit.

℟. Proconsul Sérgius Paulus, accersítis Bárnaba et Saulo, desiderábat audíre verbum Dei; sed * Resistébat illis Elymas magus, et cécidit in eum calígo. Proconsul autem cùm vidisset factum crédidit, admírans super doctrína Dómini. ℣. Pósuit Dóminus in eis verba signórum suórum, et prodigiórum in terra. * Resistébat. *Act.* 13. *Ps.* 104.

Lectio v.

Homil. 30. *n.* 1.

RUrsùs Pergen venientes, prætercurrunt álias civitátes: nam ad Pisídiæ metrópolim Antiochíam festinábant. Secúti sunt autem eos multi Judæórum et pii ádvenæ, quos allocúti, persuadébant eis ut manérent in grátia Dei. Vidéntes autem turbas Judæi, repléti sunt zelo, contradicéntes ac blasphemántes. Hoc ipsos clarióres reddébat, quòd illi contradícerent. Tunc constanter Paulus et Bárnabas dixérunt: Vobis oportébat primùm loqui verbum Dei; sed quóniam repéllitis illud, et indignos vos judicátis æternâ vitâ, ecce convértimur ad Gentes. Nec dixit, Indigni estis; sed, Indignos vos judicátis; ut non onerósus sermo esset. Quia verò repulístis illud, inquit, non nos, (non enim in nos contumélia vestra vértitur,) convértimur ad Gentes. Multâ plenum mansuetúdine hoc verbum. Non dicunt, Derelínquimus vos; innuéntes fíeri posse ut reverterentur. Et hoc non propter vestram contuméliam factum est, sic enim præceptum est nobis. Oportet adíre Gentes: verùm hoc non à nobis, sed à vobis factum est, quod à nobis fíeri oportébat. Sic enim, inquit, præcépit nobis Dóminus: Pósui te in lucem Géntium, ut sis in salútem, hoc est, in cognitiónem quæ sit ad salútem, non simplíciter Géntium, sed ómnium Géntium.

℟. Repléti zelo Judæi contradicébant his quæ dicebantur, blasphemántes. * Tunc constanter Paulus et Bárnabas dixérunt: Vobis oportébat primùm loqui verbum Dei; sed quóniam repéllitis illud, et indignos vos judicátis æternæ vitæ,

ecce convértimur ad Gentes. ℣. Dedérunt húmerum recedéntem, et cervícem suam induravérunt, nec audiérunt. * Tunc. *Act.* 13. 2. *Esdr.* 9.

Lectio vj.

NOn expectárunt ígitur, sed vidérunt ímpetum. Judæi verò concitárunt mulíeres religiósas, et persecutiónem excitavére; id est, calumniáti sunt Apóstolos, de míllibus eos accusántes. Vidérunt ímpetum, et confugérunt ad civitátes Lycaóniæ, Lystram et Derben, et universam in circúitu regiónem, ubi étiam furórem suum exercére licébat illis. Vide Géntium simplicitátem, et Judæórum nequítiam. Opéribus declarábant Gentíles, se dignos esse qui audírent: sicque illos ob sola signa honorábant. Alii ut deos colébant; álii ut perniciósos pellébant. Et álii quidèm non modò prædicatióni non obsistébant, sed étiam dicébant: Dii homínibus símiles descendérunt ad nos; Judæi verò scandalizabantur. Et vocábant, inquit, Bárnabam Jovem, Paulum verò Mercúrium. Mihi vidétur venerábilis aspectu fuisse Bárnabas. Tentátio verò non módica ex immoderáto illo stúdio pródiit: verùm étiam hinc Apostolórum virtus ostenditur. Et vide quómodò ómnia ubìque Deo réferant. Hos et nos imitémur: nihil nostrum esse putémus; quandò nec ipsa quidèm fides nostra est, sed Dei. Quòd autem non sit nostra, sed magis Dei, audi Paulum dicéntem: Et hoc non ex nobis; Dei enim donum est.

℟. Disseminabátur verbum Dómini: et * Audientes Gentes gavísæ sunt, et glorificábant verbum Dómini; Judæi autem excitavérunt persecutiónem in Paulum et Bárnabam, et ejecérunt eos de fínibus suis. ℣. Ecce ego, dicit Dóminus; ecce ego ad Gentem quæ non invocábat nomen meum; expandi manus meas totâ die ad pópulum incrédulum. * Audientes. Glória Patri. * Audientes. *Act.* 13. *Is.* 65.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Bárnabas et Paulus, excusso púlvere pedum, venérunt Icónium; et illic fiduciáliter agébant in Dómino, testimónium perhibente verbo grátiæ suæ. *Act.* 13 *et* 14.

Ant. 5. a. Cùm factus esset ímpetus Gentílium et Judæórum, ut contuméliis afficerent et lapidárent eos, confugérunt ad civitátes Lycaóniæ; et ibi evangelizantes erant. *Act.* 14.

Ant. 4. E. Sacerdos Jovis volébat sacrificáre : quod ubi audiérunt Bárnabas et Paulus, conscissis túnicis suis, vix sedavérunt turbas, ne sibi immolárent. *Act.* 14.

℣. Non nobis, Dómine, sed nómini tuo da glóriam, ℟. Super misericórdia tua et veritáte tua. *Ps.* 113.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. Homil. 34. n. 1.

POstquàm Dóminus omnem curam à discipulórum ánimis ejécerat, ac signórum spectáculo munírat, et quasi férreos adamantinosque reddíderat, seculáribus ómnibus superióres, et ab omni temporánea sollicitúdine liberátos ; demùm illa prædícit mala quæ ipsos invasúra erant, non solùm ea quæ paulò post futúra, sed étiam ea quæ post multum témporis erant eventúra, diù antè illos ad bellum præparans contrà diábolum suscipiendum. Multa enim hìnc bona emergébant. Primò, quòd ipsíus præsciéntiæ vim agnóscerent ; secundò, quòd nemo suspicári posset hæc mala ob doctóris imbecillitátem evenire ; tértiò, ne ii qui hæc passúri erant, percellerentur, si hæc inexpectáta et præter spem accidíssent ; quartò, ne hæc crucis témpore audientes turbarentur.

℟. Bárnabas et Paulus exiliérunt in turbas, clamantes et dicentes : Viri, quid hæc fácitis ? * Et nos mortáles sumus, símiles vobis hómines, annuntiantes vobis ab his vanis converti ad Deum vivum qui fecit cœlum et terram. ℣. Omnes dii populórum, idóla ; Dóminus autem cœlos fecit : * Et nos. *Act.* 14. 1. *Paral.* 16.

Lectio viij.

JAm verò ut intélligant novam esse hanc bellandi legem, et inaudítum aciéi modum, cùm nudos mittat, unâ indútos túnicâ, sine cálceis, sine virga, sine cíngulo vel pera, quos ali jubet ab excipiéntibus, non hìc finem dicendi facit ; sed suam ostendens ineffábilem poténtiam, dicit : Sic abeuntes óvium mansuetúdinem exhibéte, étiamsi contrà lupos itúri, nec modò contrà lupos, sed étiam in médio lupórum. Neque tantùm óvium mansuetúdinem jubet habére, sed étiam simplicitátem columbæ. Sic præ-

sertìm meam ostendam fortitúdinem, cùm oves lupos vícerint, etiamsi in médio lupórum sint, et innúmeris mórsibus lacerentur, nec modò non deleantur, sed étiam lupos convertant.

℟. Numquid non habémus potestátem manducándi et bibéndi, sicut et céteri Apóstoli? * An ego solus et Bárnabas non habémus potestátem hoc operándi? Sed non usi sumus hâc potestáte, ne quod offendículum demus Evangélio. ℣. Dixit Dóminus ad Aáron: Pro offício sacerdotáli accípies de his quæ sanctificantur et oblàta sunt: in sanctuário cómedes. * An. 1. *Cor.* 9. *Num.* 10.

Lectio ix.

MAjus certè atque mirabílius est voluntátem adversariórum mutáre, animumque transformáre, quàm illos occídere: et hæc cùm illi duódecim essent tantùm, et totus orbis lupis esset plenus. Erubescámus ígitur qui contrà facientes quasi lupi inimícos invádimus. Quámdiù enim oves sumus, víncimus; atque etsi innúmeris circúmdati lupis, superámus. Si verò lupi efficiámur, víncimur: Pastóris quippè auxílio destitúimur. Non enim ille lupos, sed oves pascit: tunc autem te relinquit, ac discédit; quia non sinis illum virtútem suam osténdere.

℟. Reversi sunt Bárnabas et Paulus per civitátes, confírmantes ánimas discipulórum, exhortantesque ut permanérent in fide, et * Quóniam per multas tribulatiónes oportet nos intráre in regnum Dei. ℣. Vos scitis quanta fécimus, et angústias quales vídimus; * Quóniam. Glória. * Quóniam. *Act.* 14. 1. *Mach.* 13.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Euntes ibant et flebant, mittentes sémina sua: ℟. Vénient cum exultatióne, portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD LAUDES.

Ant. 7. *d.* BArnabas et Paulus cùm constituissent per síngulas Ecclésias Presbyteros, et orassent cum jejuniatiónibus, commendavérunt eos Dómino, in quem credidérunt. *Act.* 14.

Ant. 8. c. Cùm venissent Antiochíam, undè erant tráditi grátiæ Dei, in opus quod complevérunt, retulérunt quanta fecisset Deus cum illis, et quia aperuisset Géntibus óstium fídei. *Act.* 14.

Ant. 6. F. Descendentes quidam de Judæa, docébant: Quia nisi circumcidámini, non potestis salvári. Facta est

ergò disceptátio non mínima Paulo et Bárnabæ adversùs illos. *Act.* 15.

Ant. 1. a. Statútum est ut ascénderent Paulus et Bárnabas ad Apóstolos : illi ergò deducti ab Ecclésia, pertransíbant narrantes conversiónem Géntium. *Act.* 15.

Ant. 4. a. Cùm venissent Jerosólymam, suscepti sunt ab Ecclésia, et ab Apóstolis, et à Senióribus, annuntiantes quanta Deus fecisset cum illis. *Act.* 15.

Capitulum. *Act.* 15.

TAcuit omnis multitúdo, et audiébant Bárnabam et Paulum, narrantes quanta Deus fecisset signa et prodígia in Géntibus per eos.

Hymnus, Quem misit, *in Communi Apostolorum*, *p.* vij.

℣. Annúntient nomen Dómini, et laudem ejus in Jerúsalem, ℟. In conveniendo pópulos in unum. *Ps.* 101.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Jacóbus, Cephas et Joannes dextras dedérunt mihi et Bárnabæ societátis ; ut nos in Gentes, ipsi autem in circumcisiónem : tantùm ut páuperum mémores essémus. *Galat.* 2.

Oratio.

DEus, qui beátum Bárnabam, plenum fide et Spíritu sancto, ad opus conversiónis Géntium assúmere dignátus es ; concéde propítius, ut mémores labóris et caritátis ejus, dignè Evangélio Christi, quod prædicávit, conversári mereámur : Per eumdem.... in unitáte ejusdem Spíritûs.

AD HORAS, *Doxologia :*

Uni sit et trino Deo,
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Bárnabas et Paulus.

In ℟. *br.* ℣. Qui Ecclésiæ tuæ * Apóstolos dedisti. *Ephes.* 4.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Cùm venissent.

Capitulum. *Rom.* 9.

GEntes quæ non sectabantur justítiam, apprehendérunt justítiam ; justítiam autem quæ ex fide est. Israel verò, sectando legem justítiæ, in legem justítiæ non pervénit. Quarè ? Quia non ex fide, sed quasi ex opéribus.

℟. *br.* Elégit nobis Dóminus * Hæreditátem suam. Elégit. ℣. Subjécit pópulos nobis * et gentes, * Hæreditátem. Glória Patri. Elégit. *Ps.* 46.

℣. In conspectu géntium revelávit justítiam suam :

℟. Recordátus est misericórdiæ suæ. *Ps.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Descendentes.

Capitulum. *Galat.* 2.

SUbintroiérunt falsi fratres exploráre libertátem nostram quam habémus in Christo Jesu, ut nos in servitútem redígerent: quibus neque ad horam céssimus subjectióne, ut véritas Evangélii permáneat apud vos.

℟. *br.* Iníquè non égimus * In testamento tuo, Dómine. Iníquè. ℣. Et non recessit retrò * cor nostrum. * In. Glória Patri. Iníquè. *Ps.* 43.

℣. Confirmáta est super nos misericórdia Dómini: ℟. Et véritas ejus manet in æternum. *Ps.* 116.

AD NONAM.

Ant. 4. a. Cùm venissent.

Capitulum. 2. *Cor.* 4.

ABdicámus occulta dedécoris, non ambulántes in astútia, neque adulterantes verbum Dei; sed in manifestatióne veritátis commendántes nosmetipsos ad omnem conscién̄tiam hóminum coràm Deo.

℟. *br.* In Deo * Laudábimur totâ die. In Deo. ℣. Et in nómine tuo * confitébimur in séculum, * Laudábimur. Glória. In Deo. *Ps.* 43.

℣. Narrantes laudes Dómini, et virtútes ejus, ℟. Et mirabília ejus quæ fecit. *Ps.* 77.

AD II. VESPERAS.

Ant. PLácuit Apóstolis et 8. *G.* Senióribus, viros míttere Antiochíam cum Paulo et Bárnaba, scribentes per manus eórum. *Act.* 15.

Ant. 3. c. Descendérunt Antiochíam; et congregâtâ multitúdine, tradidérunt epístolam: quam cùm legissent, gavísi sunt super consolatióne. *Act.* 15.

Ant. 7. c. Paulus et Bárnabas demorabantur Antiochíæ, docentes et evangelizantes cum áliis plúribus verbum Dómini. *Act.* 15.

Ant. 6. c. Dixit ad Bárnabam Paulus: Revertentes visitémus fratres, quibus prædicávimus verbum Dómini. *Act.* 15.

Ant. 2. D. Bárnabas, assumpto Marco, navigávit in Cyprum; Paulus verò, electo Silâ, perambulábat Syriam. *Act.* 15.

Capitulum. 2. *Cor.* 2.

DEo grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

Hymnus, Cœlo datur, *ut in I. Vesperis.*

℣. Dedisti nos tanquàm oves escárum, ℟. Et in géntibus dispersisti nos. *Ps.* 43.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Bárnabas et

Paulus tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Ergò et Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam. *Act.* 11.

Hymnus, Grates, peracto, *cum Doxologia*, Unisit, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Géntibus missum est hoc salutáre Dei, et ipsi áudient. *Act.* 28.

DIE XIV.

In Festo

SANCTI EXUPERII,

Tolosáni Epíscopi.

Duplex-majus.

[*Si occurrat intrà Octavam Festi Corporis Christi, transfertur post Octavam.*]

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 1. f. QUæsívit Dóminus sibi virum juxtà cor suum, et præcépit ei ut esset dux super pópulum suum. 1. *Reg.* 13.

Ant. 2. D. Certè vidétis quem elégit Dóminus, quóniam non sit símilis illi in omni pópulo. 1. *Reg.* 10.

Ant. 3. a. Vir bonus et benignus, verecundus visu, modestus móribus, et elóquio decórus, et à púero in virtútibus exercitátus. 2. *Mach.* 15.

Ant. 4. *E.* Spíritum sanctórum habet in se: sciéntia et sapiéntia inventa sunt in eo. *Dan.* 5.

Ant. 5. F. Vos ergò confortámini: ipsum audíte semper, et ipse erit vobis pater. 1. *Mach.* 2.

CAPITULUM. *Ezech.* 34.

HÆc dicit Dóminus Deus: Visitábo oves meas, et suscitábo super eas Pastórem unum, qui pascat eas, servum meum; ipse pascet eas, et ipse erit eis in pastórem.

℣. Ecce do ei pacem fœderis mei; * Et erit ipsi pactum sacerdótii sempiternum, quia zelátus est pro Deo suo. ℣. Invéni virum secundùm cor meum, qui fáciet omnes voluntátes meas; * Et erit. Glória Patri. * Et erit. *Num.* 25. *Act.* 13.

HYMNUS.

O Quæ, tincta sacri sánguine Mártyris,
Nostris, Rellígio, fínibus ímperas!
Nunc lætáre: tuum qui cúmulat decus,
Pastórem Deus éxcitat.
Te plebs, Exúperi, te Deus éligit:
Adsis: impósitum quid trépidas onus?
Quondàm Tectósagum córdibus ínsita,
Per te sémina púllulent.
Quid, dùm, Christe, faves, non súperat labor?
Densis quæ fúerat vépribus óbsita

Tellus, culta manu Præsulis, úberes
Nunc promit ségetes sinu.
Quæ servábat adhùc lúdicra númina
Plebs cæcáta nimìs, fusa solo ruunt :
Et Christo pénitùs súbdita cívitas
Sanctis fit nova móribus.
Ergò, sancta fides quo duce gérminat,
Hunc gens grata novum dicat Apóstolum :
Christo quos ítertùm párturit, óptimum
Hunc cives célebrent patrem.
Sit, qui cuncta creat, máxima laus Patri ;
Qui mundum réparat, máxima Fílio ;
Per quem firma viget pectóribus fides,
Sit laus par tibi, Spíritus. Amen.

℣. Docébo iníquos vias tuas, Dómine ; ℟. Et ímpii ad te convertentur. *Ps.* 50.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Erit magnus coràm Dómino, Spíritu sancto replébitur ; et multos convertet ad Dóminum Deum ipsórum. *Luc.* 1.

Oratio, Dómine Jesu Christe, *infrà ad Laudes.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Pastórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, O quæ, *ut suprà in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Surrexit quasi ignis, et verbum ipsíus quasi fácula ardébat. *Eccli.* 48.

Ant. 2. D. Vidit mala quæ fiébant in pópulo, et dóluit, et contremuérunt renes ejus. 1. *Mach.* 2.

Ant. 4. d. Et dixit : Sancta in manu extraneórum facta sunt ; quò ergò nobis adhùc vívere ? 1. *Mach.* 2.

℣. Vidi prævaricantes, et tabescébam ; ℟. Quia elóquia tua non custodiérunt. *Ps.* 118.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Lex veritátis fuit in ore ejus : in pace et in æquitáte ambulávit, * Et multos avertit ab iniquitáte. ℣. Fervens Spíritu loquebátur, et docébat diligenter ea quæ sunt Jesu ; * Et multos. *Malach.* 2. *Act.* 18.

Post ij. Lect. ℟. Persecútus est iníquos, et prætimóre ejus omnes operárii iniquitátis conturbáti sunt ; * Et directa est salus in manu ejus. ℣. Perambulábat confirmans Ecclésias, præcípiens custodíre præcepta Apostolórum et Seniórum. * Et directa. 1. *Mach.* 13. *Act.* 15.

Post iij. Lect. ℟. Ipse est directus divínitùs in pœniténtiam gentis, et tulit abominatiónes impietátis, * Et in diébus peccatórum corroborávit pietátem. ℣. Dicébat ad turbas: Fácite fructus dignos pœniténtiæ. * Et in. Glória Patri. * Et. *Eccli* 19. *Luc.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. D. In diébus ejus prosperátum est, ut tollerentur gentes de regióne. 1. *Mach.* 14.

Ant. 7. d. Subvertit altária peregríni cultûs, confrégit státuas; et ábstulit aras et fana. 2. *Paral.* 14.

Ant. 3. a. Cùm altária dissipasset, et sculptília contrivisset, fecit omnes servíre Dómino Deo suo. 2. *Paral.* 34.

℣. Annuntiávi, et locútus sum; ℟. Multiplicáti sunt super número. *Ps.* 39.

De Epístola sancti Hierónymi Presbyteri, ad Rústicum Mónachum.

Epist. 95. *Lectio iv.*

SAnctus Exupérius Tolósæ Epíscopus, víduæ Sareptensis imitátor, esúriens pascit álios; et ore pallente jejúniis, fame torquétur aliéna: omnemque substántiam Christi viscéribus errogávit. Nihil illo dítius, qui corpus Dómini canistro vimíneo, sánguinem ejus portat in vitro; qui avarítiam ejécit de Templo; qui absque funículo et increpatióne, cáthedras vendéntium columbas, id est, dona sancti Spíritûs, mensasque subvertit mammónæ, et nummulariórum æra dispersit: ut domus Dei vocétur domus oratiónis, et non latrónum spelunca. Hujus è vicíno sectáre vestígia, et ceterórum qui virtútum illíus símiles sunt, quos sacerdótium et humilióres facit et páuperes.

℟. Elégit sacerdótes sine mácula, voluntátem habentes in lege Dei, et mundavérunt sancta; * Et aversum est oppróbrium. ℣. Ejiciébat omnes vendentes et ementes in Templo, et mensas nummulariórum et cáthedras vendéntium columbas evertit; * Et. 1. *Mach.* 4. *Matth.* 21.

De ejusdem Epístola ad Agerúchiam víduam.

Epist. 92. *Lectio v.*

QUòd rari hùc usquè residémus, non nostri mériti, sed Dómini misericórdiæ est. Innumerábiles et ferocíssimæ natiónes, universas Gállias occupârunt. Quidquid inter Alpes et Pyrenæum est, quod Océano et Rheno inclúditur, vastârunt. Aquitániæ, Novemque Populórum, Lugdunensis, et Narbonensis provínciæ, præter paucas urbes, populáta sunt cuncta. Quas

et ipsas foris gládius, intùs vastat fames. Non possum absque lácrymis Tolósæ fácere mentiónem, quæ ut hùc usquè non rúeret, sancti Epíscopi Exupérii mérita præstitérunt. Cétera táceo, ne vídear de Dei desperáre cleméntia.

℟. Dedit illis legem, ne obliviscerentur præcepta Dómini, et ut non exerrárent méntibus ; * Et hortabátur ne legem amovérent à corde suo. ℣. Hortabátur omnes in propósito cordis permanére in Dómino ; * Et. 2. *Mach.* 2. *Act.* 11.

De ejusdem Epístola ad Fúriam víduam.

Epist. 47. *Lectio vj.*

POst Scriptúras sanctas, doctórum hóminum tractátus lege ; eórum duntaxat quorum fides nota est. Non necesse habes aurum in luto quærere ; multis margarítis unam rédime margarítam. Sta, juxtà Jeremíam, in viis plúribus, ut ad illam viam, quæ ad Patrem ducit, pervénias. Habes sanctum Exupérium, probátæ ætátis et fídei, qui te mónitis suis frequenter instítuat. Fac tibi amícos de íniquo mammóna, qui te recípiant in æterna tabernácula. Intéllige super egénum ét páuperem. Omni petenti te, da ; sed máximè domésticis fídei : nudum vesti, esurientem ciba, ægrotantem vísita.

℟. Pergébat ad omnes, et mónita salútis dabat eis, et consolabátur eos : * Esurientes alébat, nudisque vestimenta præbébat. ℣. Erat timens Deum, fáciens eleemósynas multas plebi : * Esurientes. Glória. * Esurientes. *Tob.* 1. *Act.* 10.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Sápiens liberávit urbem per sapiéntiam suam. *Eccles.* 9.

Ant. 5. a. Præcépit ut die ac nocte Dóminum invocárent, quò adjuváret eos. 2. *Mach.* 13.

Ant. 1. *f.* In témpore iracúndiæ factus est reconciliátio ; ídeò dimissum est relíquum terræ, dùm factum est dilúvium. *Eccli.* 44.

℣. Stetit et placávit, et cessávit quassátio ; ℟. Et reputátum est ei in justítiam. *Ps.* 105.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Nolíte thesaurizáre vobis thesauros in terra. Et réliqua. Homília sancti Hierónymi, Presbyteri.

Ex Prolog. in Zachar. Prophet. ad Exuperium, Tolosanum Episcopum.

ULtimo jam autumni témpore frater noster, fílius tuus Sisínnius

mónachus, tuæ mihi dignatiónis epístolam réddidit: quâ lectâ, gavísus sum te esse sóspitem, et mémorem meî, omniumque fratrum qui in sanctis locis Dómino sérviunt, in quorum refrigériis facis tibi amícos de iníquo mammóna, et præparas æterna tabernácula, ut possis cum David dícere: Quàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini. Si enim passer invénit sibi domum, et turtur nidum ubi ponat pullos suos; cur tu, qui Póntifex Dómini es et calcas in fine mundi torculária, ut sitiéntibus pópulis sánguinis Christi vinum tríbuas, non líberè proclamábis ac dices: Cor meum et caro mea exultávit in Deum vivum: beáti qui hábitant in domo tua?

℟. Memóres estóte, servi Dómini, qui * Confidentem hostem in poténtia sua et in exércitu suo, non ferro pugnando, sed précibus sanctis orando, dejécit. ℣. Jam abláta erat spes salútis omnis. Tùm dixit: Suádeo vobis bono ánimo esse; amíssio enim nullíus ánimæ erit ex vobis.* Confidentem. *Judith.* 4. *Act.* 27.

Lectio viij.

AUdio te in valle lacrymárum, in loco quem Deus pósuit ad certámen, ut vincéntibus corónam daret, ascensiónes in corde tuo dispónere, et ire de virtúte in virtútem; et imitári Dómini paupertátem, ut cum illo dives fias, et in te reclínet caput, et per síngulos dies suscipiátur, visitétur, alátur, vestiátur, et præcípuè in sanctárum Scripturárum lectióne fervére. Cùmque tibi cúperem ingenióli mei áliquod offerre munúsculum, et cœpta in duódecim Prophétas explanátio perveníret ad calcem, susceptum opus desérere nólui; sed quod et absque te dictatúrus eram, tuo potíssimùm nómini consecrávi. Tuæ benevoléntiæ erit, non eruditiónem nostram, quæ vel nulla, vel parva est; sed pronam in te suscípere voluntátem, ut nos ad cétera próvoces, et in longo Scripturárum campo cúrrere cohortéris. Si qui autem sunt quibus interpretatiónem, et horum et aliórum volúminum antè promísi, ignoscant incredíbili in te amóri meo; et quidquid tibi scripsi, sibi scriptum arbitrentur.

℟. Vidi captivitátem pópuli, filiórum meórum et filiárum, quam superduxit illis AEternus: * Nutrívi illos cum jucunditáte. ℣. Venit fames in universam AEgyptum et Chánaan, et tribulátio magna; et non

inveniébant cibos : * Nutrívi. *Baruch.* 4. *Act.* 7.

Lectio ix.

Ex Prolog. in Lib. 2 *et* 3.

FActi dimídium habet, qui benè cœpit : quantò magìs nos, qui tértiam partem jam confécimus viæ, eódem debémus in réliquis labóre sudáre ; ne perdámus prætérita, et imperfectum opus áugeat lectóris desidérium. Itaquè, mi Exúperi, Papa venerábilis, adesto præsens oratiónibus, qui córpore absens es. Frater Sisínnius Ægyptum ire festínat ; ut odórem bonæ fragrántiæ qui à te missus est frátribus, illùc quoque pérferat ; et nequáquàm Æthiópiæ flúmine, sed Galliárum largíssimis aquis rigentur arva sitiéntia. Rudes ígitur, non meâ culpâ, sed stúdio portitóris súscipe libros ; dùm ipse tua festínat sanctis æra divídere, et nos non pátitur nostra tibi æra numeráre.

℣. Benedíctio perítúri super me veniébat ; et cor víduæ consolátus sum : * Oculus fui cæco, et pes claudo ; pater eram páuperum. ℣. Factus sum infírmis infírmus ; ómnibus ómnia factus sum, ut omnes fácerem salvos : * Oculus. Glória Patri. * Oculus. *Job.* 29. 1. *Cor.* 9.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Pavit eos in innocéntia cordis sui ; ℟. Et in intelléctibus mánuum suárum deduxit eos. *Ps.* 77.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. VIr amátor civitátis, et benè áudiens, pro affectu pater appellabátur. 2. *Mach.* 14.

Ant. 4. *E.* Curávit gentem suam, et liberávit eam à perditióne ; et adeptus est glóriam in conversatióne gentis. *Eccli.* 50.

Ant. 7. a. Templi altitúdo ab ipso fundáta est, duplex ædificátio, et excelsi paríetes templi. *Eccli.* 50.

Ant. 2. D. Quæsívit bona genti suæ ; civitátibus tribuébat alimónias, sancta glorificávit, et multiplicávit vasa Sanctórum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 6. F. Eleemósynas illíus enarrábit omnis Eccléśia Sanctórum. *Eccli.* 31.

Capitulum. 2. *Cor.* 12.

NOn quæro quæ vestra sunt, sed vos ; nec enim debent fílii paréntibus thesaurizáre, sed parentes fíliis : ego autem libentíssimè impendam, et superimpendar ipse pro animábus vestris.

Hymnus.

TE pium dicam, scelerisque purum ;
Te canam fortem grege pro tuendo,

Cuílibet promptum mísero benignam
Téndere dextram.
Dùm fames multas populátur urbes,
Tristis et vexat pópulos egestas;
Cáritas fundo melióre dives
Pascit egénos.
Páuperi per te nova gaza crevit:
Nîl tibi servas, tua sublevandæ,
Sit licèt vili prétio, supellex
Véndita plebi.
Se bonis postquàm spoliávit ultrò,
Mox Dei sacras spoliávit aras:
Nudus in terris Deus induendus,
Pauper alendus.
Vasa templórum benè fregit audax:
Quod manus fabri studiósa cudit,
Cáritas rumpit; melióre flammâ
Sponte liquescunt.
In Dei cultum sacra templa ponit;
Quot situ lapsæ, répărat tot aras;
Fundat et cunctis patefacta morbis
Hóspita tuta.
Alter ut Moses, prece fretus unâ,
Arcet à muris inimíca castra:
Ecquis obsessas tueátur arces,
Si Deus absit?
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

℣. Beátus qui intélligit super egénum et páuperem; ℟. In die mala liberábit eum Dóminus. *Ps.* 40.

Ad Benedictus.

Ant. 3. E. Flebam super eo qui afflictus erat, et compatiebátur ánima mea páuperi, quia ab infántia mea crevit mecum miserátio. *Job.* 30.

Oratio.

DOmine Jesu Christe, qui cùm dives esses, propter nos egénus factus es, ut tuâ inópiâ dívites essémus; concéde propítius, ut exímii imitatóris tui Exupérii Pontíficis vestígiis inhærentes, contemptis fallácibus mundi divítiis, consequámur æternas: Qui vivis et regnas cum Deo Patre, in unitáte, etc.

AD HORAS, Doxologia:

Supréme, Christe, Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Vir.

In ℟. *br.* ℣. Qui es Pón-

tifex * confessiónis nostræ. *Hebr.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 4. *E.* Curávit.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

Glória nostra hæc est, testimónium conscientiæ nostræ, quòd in simplicitáte cordis, et sinceritáte Dei, et non in sapiéntia carnáli, sed in grátia Dei conversáti sumus in hoc mundo; abundántiùs autem ad vos.

℟. *br.* Veníte, fílii; * Audíte me. Veníte. ℣. Timórem Dómini docébo vos; * Audíte me. Glória. Veníte. *Ps.* 33.

℣. Constitútus sum à Deo super Sion montem sanctum ejus, ℟. Prædicans præceptum ejus. *Ps.* 2.

AD SEXTAM.

Ant. 7. a. Templi altitúdo.

Capitulum. 2. *Paral.* 7.

Appáruit ei Dóminus, et ait: Audívi oratiónem tuam, et elégi locum istum mihi in domum sacrifícii; óculi quoque mei erunt aperti, et aures meæ erectæ ad oratiónem ejus qui in loco isto oráverit.

℟. *br.* Dómine, diléxi * Decórem domûs tuæ. Dómine. ℣. Et locum habitatiónis * glóriæ tuæ. * Decórem. Glória. Dómine. *Ps.* 25.

℣. Altária tua, Dómine virtútum, ℟. Rex meus, et Deus meus. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Eleemósynas.

Capitulum. 2. *Cor.* 9.

Qui séminat in benedictiónibus, de benedictiónibus et metet. Unusquisque prout destinávit in corde suo, non ex tristítia, aut ex necessitáte: hílarem enim datórem díligit Deus.

℟. *br.* Dispersit, * Dedit paupéribus. Dispersit. ℣. Justítia ejus * manet in séculum séculi: * Dedit. Glória. Dispersit.

℣. Jucundus homo qui miserétur et cómmodat: ℟. In æternum non commovébitur. *Ps.* 111.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. Vir Dei es tu, et verbum Dómini in ore tuo verum est. 3. *Reg.* 17.

Ant. 4. E. Cadat orátio nostra in conspectu tuo, et ora pro nobis ad Dóminum Deum tuum. *Jerem.* 42.

Ant. 5. C. Ne cesses pro nobis clamáre ad Dóminum Deum nostrum, ut salvet nos. 1. *Reg.* 7.

Ant. 6. F. Tu es dux noster: pugna prælium nostrum; et ómnia quæcumque díxeris nobis, faciémus. 1. *Mach.* 13.

Ant. 8. G. Ne rétrahas manus tuas ab auxílio servórum tuórum: líbera nos, ferque præsídium. *Jos.* 10.

Capitulum. 4. *Reg.* 19.

HAEc dicit Dóminus : Prótegam urbem hanc, et salvábo eam propter me et propter servum meum.

[*Ubi fit ritu Solemni :* Allelúia, allelúia. ℣. Hic est fratrum amátor et pópuli : hic est qui multùm orat pro pópulo et universa civitáte. Allelúia. 2. *Mach.* 15.]

Hymnus.

QUantus est, cujus véniens ad aras
Déxterum sentit sibi quisque Numen,
Et domum semper redit impetráto
Múnere lætus !
Omnis hùc sexus, volat omnis ætas ;
Sacra Pastóris venerátur ossa.
Turba languentûm, properáte : præstat
Ille salútem.
Hæc tuas dicent sine fine laudes,
Quæ tuos, Præsul, cíneres recondunt
Templa : quos servat cinis hìc sepultos
Súscitet ignes.
Hìc genuflexos quot habes clientes !
Quot tibi dulces reciníntur hymni !
Hìc tuum nomen sonat, omniumque
Vivit in ore.
Quæ fuit vivo tibi cura, Præsul,
Hanc, licèt vectus super astra, serves ;
Et tuam, nostræ bone tutor, urbis,
Réspice gentem.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

℣. Protector noster, áspice, Deus ; ℟. Et réspice in fáciem Christi tui. *Ps.* 83.

Ad Magníficat.

Ant. J. Réspice ad oratiónem servi tui, et ad preces ejus, Dómine Deus : audi oratiónem, quam orat coràm te hódiè, et ostende servis tuis viam bonam per quam ámbulent. 3. *Reg.* 8.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Cùm effúderis esurienti ánimam tuam, et ánimam afflictam repléveris, oriétur in ténebris lux tua. *Is.* 58.

In fine Hymni, Doxologia, Supréme, Christe, Póntifex, *ut suprà, ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Frange esurienti panem tuum, et egénos, vagosque induc in domum tuam : et réquiem tibi dabit Dóminus. *Is.* 58.

DIE XVI.

In Festo
Sanctórum Mártyrum
CYRICI et JULITTAE,
matris ejus.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi plurium Martyrum, exceptis quæ sequuntur.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Venit hora, *p.* xv.

Oratio, Pietátem, *infrà.*

Lectio ij.

Ex Actis ejus ap. Ruinart.

CYricus et Julitta mater ejus Lycaóniæ civitáte Icónio nóbili génere oriundi, Tarsi in Cilícia sub Diocletiáno imperatóre martyrium consummârunt. Cyricus triennis infántulus, cùm Julittæ matris cruciátus, quæ coràm Alexandro præside Christum libérrimè professa, crudis nervis immaníssimè lacerabátur, implacábili ejulátu defléret, pedibusque et mánibus præsidi, qui eum génibus suis imposúerat, pro víribus obnítens, Christiánum se esse proclamáret; ab eo ex alto tribunáli in subjectos gradus lapídeos projectus et contrítus, intériit. Julitta verò in ligno suspensa, férreis pectínibus dilaniáta, et pice bullienti perfúsa, martyrii sui cursum cápitis obtruncatióne complévit, anno círciter trecentésimo quinto. Celebérrima est illórum sanctórum Mártyrum per totam Gálliam memória, ex quo sanctus Amátor Antissiodorensis Episcopus ex orientáli peregrinatióne redux, eórum córpora in Gálliam transtulisse tráditur. Præcípua sacrórum pignorum pars multis ab hinc séculis Tolosæ in Basílica sancti Saturníni repósita, ibi etiamnùm religiosíssimè asservátur.

Sermo sancti Augustíni
Episcopi.

Serm. 306. *in nat. Martyrum massæ candidæ, n.* 10.

Lectio iij.

OMnes hoc vólumus, fratres, vitam et veritátem. Sed quà venímus? quà imus? Nam quò veniámus, etsi nondùm possessióne tenémus, jam tamen cogitatióne et ratióne crédimus et vidémus: ad vitam téndimus et veritátem. Ipse Christus est. Quà ire quæris? Ego sum, inquit, via. Quò ire quæris? Et véritas et vita. Ecce quod mártyres amavérunt; ídeò præséntia et transitória contempsérunt. Nolíte mirári fortitúdinem; amor vicit dolórem. Vestígia Mártyrum sectantes, Caputque Mártyrum et nostrum intuentes, si ad tàm magnum bonum veníre concupíscimus, iter durum non timeámus. Quid times

vias duras passiónum et tribulatiónum ? Tránsiit ipse. Respondes fortè, Sed ipse. Transiérunt Apóstoli. Adhùc respondes, Sed Apóstoli. Accípio. Responde : transiérunt pósteà et multi viri. Erubesce : transiérunt et féminæ. Senex venisti ad passiónem ? noli timére mortem, vel quia vicínus es morti. Júvenis es ? transiérunt et júvenes, qui adhùc vitam sibi sperábant ; transiérunt et púeri, transiérunt et puellæ. Quómodò adhùc via áspera est, quam multi ambulando liniérunt ? Hæc ergò est solemnis et assídua commonítio nostra ad vos, fratres, ut solemnitátes Mártyrum non vanâ solemnitáte celebrémus. Sed quos in suis solemnitátibus amámus, étiam fide símili imitári non formidémus.

Oratio.

Pletátem tuam, Dómine, súpplices deprecámur ; ut dùm sanctórum Cyrici et Julittæ matris ejus passiónem cólimus, peccatórum véniam consequámur : Per Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

Die xix.

In Festo
Sanctórum Mártyrum
GERVASII et PROTASII.
Semiduplex.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Venit hora, *p.* xv. *Oratio*, Martyrum, *infrà.*

Ex Epístola sancti Ambrósii, Epíscopi, ad Marcellínam sorórem.

Epist. 22. *Lectio ij.*

PRíncipes pópuli quos álios nisi sanctos Mártyres æstimáre debémus, quorum jam in número diù antè ignoráti Protásius Gervasiusque proferuntur, qui stérilem martyribus Ecclésiam Mediolanensem, jam plurimórum matrem filiórum, lætári passiónis própriæ fecérunt et títulis et exemplis ? Grátias tibi, Dómine Jesu, quòd hoc témpore tales nobis sanctórum Mártyrum spíritus excitasti, quo Ecclésia tua præsídia majóra desíderat. Cognoscant omnes quales ego propugnatóres requíram, qui propugnáre possint, impugnáre non sóleant. Hos ego acquisívi tibi, plebs sancta, qui prosint ómnibus, némini nóceant. Tales ego ámbio defensóres, tales mílites hábeo ; hoc est, non séculi mílites, sed mílites Christi. Sanctórum Mártyrum cognitiónem quam illi amisérunt, nos adepti sumus. Eruuntur nóbiles reliquiæ è sepulcro ignóbili ; ostenduntur cœlo trophæa ; sánguine túmulus madet ; appárent eruóris

triumphális notæ ; inviolátæ relíquiæ loco suo et órdine repertæ; avulsum húmeris caput. Nunc senes répetunt audisse se aliquandò horum Mártyrum nómina, titulumque legisse. Perdíderat cívitas suos Mártyres, quæ rápuit aliénos. Et si hoc Dei munus est, tamen grátiam quam tempóribus sacerdótii mei Dóminus Jesus tríbuit, negáre non possum : et quia ipse martyr esse non méreor, hos vobis Mártyres acquisívi. Succédant víctimæ triumpháles in locum ubi Christus hóstia est : sed ille super altáre, qui pro ómnibus passus est ; isti sub altári, qui illíus redempti sunt passióne.

Ex libro Confessiónum sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 9. Cap. 7. Lectio iij.

CUm Justína Valentiniáni regis púeri mater, Ambrósium hóminem tuum, Dómine, persequerétur hæresis suæ causâ, quâ fúerat seducta ab Ariánis, antístiti tuo per visum aperuisti quo loco latérent Mártyrum córpora Protásii et Gervásii ; quæ per tot annos incorrupta in thesauro secréti tui recondíderas, undè opportúnè prómeres ad coercendam rábiem femíneam, sed régiam. Cùm enim propaláta et effóssa digno cum honóre transferrentur ad Ambrosiánam Basílicam, non solùm quos immundi vexábant spíritus, confessis eisdem dæmónibus, sanabantur ; verùm étiam quidam plures annos cæcus civis, civitatíque notíssimus, cùm pópuli tumultuantis lætítiæ causam quæsíisset, atque audisset, exilívit ; eòque se ut dúceret, suum ducem rogávit. Quò perductus impetrávit admitti, ut sudário tángeret féretrum pretiósæ in conspectu tuo mortis Sanctórum tuórum. Quod ubi fecit, atque admóvit óculis, confestìm aperti sunt. Indè fama discurrens, indè laudes tuæ ferventer lucentes, indè illíus inimícæ (Justínæ) ánimus, etsi ad credendi sanitátem non applicátus, à persequendi tamen furóre compressus est.

Oratio.

MArtyrum tuórum, Dómine, Gervásii et Protásii palmas ánnuâ celebratióne venerantes ; súpplices te rogámus, ut quos cœlesti glóriâ sublimásti, nobis pérpeti suffrágio concédas subveníre : Per Dóminum.

VESP. à Capitulo de sequenti, in Communi Abbatum. Oratio, Da nobis, *p.* xlj, *cum Commem. præcedentis.*

Die xx.

In Festo

SANCTI ROMUALDI, Abbatis, Institutóris Ordinis Camaldulensis.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex vita ejus per S. Petrum Damiani scripta.

Romualdus Camaldulensis institúti auctor, Ravennæ nóbili génere natus, adolescens in propinquum Classense monastérium secessit. Deindè verò ad Marínum severióre disciplínâ célebrem virum se cóntulit, ut ad arctam et sublímem perfectiónis viam eo duce uterétur. Quâ vivendi ratióne, Sérgium patrem, multosque illustres viros, ac præter céteros Urséolum Venetiárum Ducem, et Gradenícum nóbilem Vénetum ad húmiles erémi casas adduxit. Pósteà venit in Gálliam Narbonensem, ad monastérium sancti Michaélis de Cusáno, cum Urséolo, Gradeníco et Maríno, secútus Varínum Abbátem, qui ex Cataláunia in Itáliam peregrinatiónem suscéperat: ibique, cùm in solitúdine propè ejus monastérium annos plures exegisset, mórtuo Urséolo, in Itáliam cum sóciis reversus est, ubi restítuit ac miríficè propagávit eremíticam disciplínam.

Lectio iij.

Inter insignes viros quos Christo acquisívit Romualdus, éminet præcípuè sanctus Bonifácius Russórum apóstolus, qui martyrii palmam adeptus est. Deo prædicatióni Romualdi benedictiónibus suis fávente, ita crevit número eórum quos à século revocábat, vel inter discípulos suscipiébat, ut vária necesse ei fúerit in multis provínciis monastéria erígere. Omnium celebérrimum fuit illud quod fundávit in Etrúria apud Casam Málduli in finibus territórii Florentíni: undè ordo ejus Camaldulensis usquè nunc étiam in Gállia vocátur. Exactis in summa vitæ asperitáte plúribus annis, quiévit sanctus vir circà annum Christi millésimum vigésimum séptimum. Quinquénnio post data est discípulis ejus ab Apostólica Sede licéntia altáris super corpus ejus construendi, qui erat eo témpore canonizandi ritus. Ejus vitam scripsit sanctus Petrus Damiáni Cardinális.

Oratio, Da nobis, quæsumus, *in Communi*, *p.* xlj.

VESP. à Capitulo de sequenti, *in Communi Pontific. Oratio*, Præsta, quæsumus, *infrà*, *cum Commem. præcedentis.*

Die xxi.

In Festo

SANCTI RAYMUNDI,

Barbastensis Episcopi.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex vita ejus apud Bollandum.

RAymundus in castro Durbanensi ad límites Conseranórum paréntibus génere conspícuis natus, milítiæ ab annis téneris nomen dedit; mox in sancti Antoníni Appamiárum monastério vitam professus regulárem, tantâ flóruit laude virtútum, ut à Canónicis sancti Saturníni civitátis Tolosánæ Abbas electus fúerit. Hanc dignitátem assecútus minus præfuit imperando, quàm serviendo; et tantâ famâ præfulsit, ut in causa negotiórum ultrà montes Pyrenæos progressus Barbastrum usquè, fúcrit omnium votis consecrátus Epíscopus. Susceptâ animárum curâ vivendi licéntiam refrenávit; templa à Mauris díruta restaurávit, Cánonum leges abrogátas restítuit, optimíque pastóris partes omnes implévit. Cùm autem Stéphanus Urgelitánus antistes intrà suæ diœcéseos fines Barbastrum urbem pósitam conténderet, et Raymundum apertâ vi tentáret expéllere, nudo pede egressus Præsul excommunicatiónis gládio invasórem ferire non tímuit, et ad Pontíficem Románum interpósuit appellatiónem.

Lectio iij.

REdux in Gálliam Raymundus plúribus intérfuit Conciliis, imprímis Tolosáno anni millésimi centésimi décimi noni, cui per se præerat Callistus Papa secundus. Affuit étiam eídem summo Pontífici in consecratióne altáris quod Tolósæ in Ecclésia sancti Saturníni in honórem sancti Augustíni dedicávit. Sedi suæ restitútus, príncipem in Sarracénos bella moventem secútus est, et præclára constántiæ et caritátis édidit testimónia erga duces et mílites exércitûs dirâ lue laborantis. Ipse pestífero morbo correptus, post partam in hostes in signem victóriam, ad diœcésim regressum méditans, sanctíssimè óbiit anno millésimo centésimo vigésimo sexto. Corpus ejus Barbastrum translátum est ubì magnâ fidélium devotióne cólitur.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut beáti Raymundi pontíficis festa venerantes, et fídei muniámur auxílio, et caritátis proficiámus exemplo: Per Dóminum.

VESPERÆ, à Capitulo de sequenti, in Communi Pontific. Oratio, Deus, qui omnia, *infrà, cum Commemoratione præcedentis.*

Die xxii.

In Festo
SANCTI PAULINI,
Nolani Episcopi.
Semiduplex.

[*Si sit Sabbatum, duæ Lectiones de S. Paulino junguntur in unam, et tertia Lectio est de Evangelio cum Homilia Vigiliæ Nativ. S. Joannis Baptistæ, de qua fit etiam Commem. in Laudibus, per Ant. ℣. et Orat. propr. ut habetur die sequenti.*]

Lectio ij.
Ex scriptis ejus, Ausonio, Hieron. Ambros. Aug. Sulp. Sev. et aliis.

PAulínus, consulári et patrício génere natus Hebrómagi in Santónia, pátrio in óppido ad Garumnam flúvium haud procùl à Burdégala, rhetóricis et poéticis ártibus ab Ausónio institútus est. Património peramplo potítus, ac in ipso juventútis flore Consulátum consecútus, Therásiam piam ac locúpletem mulíerem uxórem duxit, è qua post longa vota fílius ei in Hispánia, quò cum uxóre ob negótia profectus fúerat, natus est; qui sub octávum ab ortu diem Complúti óbiit. Circà annum vitæ suæ trigésimum-octávum à Delphíno Burdegalensi Epíscopo baptizátus, relictâ cognatióne, in Hispániam soli Deo vacatúrus rédiit, Therásiâ à viri propósito non dissentiente. Sed cùm virtus ejus latére non posset, Barcínone, facto in eum multitúdinis ímpetu, die Natális Dómini presbyterum se ordinári à Lámpio Barcinonensi Epíscopo passus est, eâ tamen lege ut Ecclésiæ Barcinonensi non alligarétur, in sacerdótium tantùm Dómini, non in locum Ecclésiæ consecrátus.

Lectio iij.

INdè, post facultátes, étiam conjugáles, in Gállia potíssimum paupéribus erogátas, in Itáliam profectum, ut Nolæ, juxtà quam prædium ipsi erat, ad túmulum sancti Felícis réliquum vitæ Deo servíret, sanctus Ambrósius Clero suo ascríbere vóluit; ut, etsi diversis in locis dégeret, ipsíus présbyter censerétur. Romæ, multórum de Clero invídiâ laborávit. Nolæ déniquè postquàm per séxdecim annos mónachi vitam egisset, ejusdem civitátis Episcopátum suscípere coactus est. Vastántibus pósteà Nolam Gothis, Paulínus ex opulentíssimo dívite, ut sanctus Augustínus scribit,

voluntáte paupérrimus, et copiosíssime sanctus, cùm ab eis tenerétur, sic in corde suo precabátur: Dómine, non excrúcier propter aurum et argentum; ubi enim sint ómnia mea tu scis. Tandèm cùm láterum dolóre correptus esset, cubículum in quo jacébat, terræ motu contrémuit; ac paulò post ánimam Deo réddidit, anno salútis quadringentésimo trigésimo primo. Multa eleganter scripsit vérsibus et solútâ oratióne. Hunc sanctus Martínus discípulis imitandum proponébat, suumque séculum felix judicábat tantæ fídei virtutisque documento. Hunc et sanctus Hierónymus ferventíssimæ fídei presbyterum; beátus autem Euchérius Lugdunensis peculiáre Gálliæ exemplum, ac ubérrimum eloquéntiæ fontem appellábat. Ejus relíquiæ, post multos annos Romam delátæ, in Ecclésia sancti Adalberti, quæ nunc sancti Bartholomæi in Insula dícitur, collocátæ sunt.

Oratio.

DEus, qui ómnia pro te relinquéntibus, in hoc século céntuplum, et in futúro vitam æternam promisisti; concéde propítius, ut sancti Pontíficis Paulíni vestígiis inhærentes, peritúra contemnámus, et ad sola mansúra suspirémus: Per Dóminum nostrum.

Die xxiii.

In Vigília Nativitátis S. JOANNIS BAPTISTAE.

Officium de Feria occurrente, exceptis quæ sequuntur.

AD NOCT. Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Duo ℟℟. *priora de Tempore.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 1.

FUit in diébus Heródis regis Judææ Sacerdos quidam, nómine Zacharías, de vice Abía; et uxor illíus de filiábus Aáron, et nomen ejus Elísabeth. Erant autem justi ambo antè Deum. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Comment. in Luc. Lib. 1. §. 15 *et* 16.

DOcet nos Scriptúra divína non solùm mores in iis qui prædicábiles sunt, sed étiam parentes oportére laudári; ut véluti transmissa immaculátæ puritátis hæréditas in iis quos vólumus laudáre, præcellat. Quæ enim ália inténtio hoc loco sancti Evangelistæ, nisi ut sanctus Joannes Baptista nobilitétur paréntibus, miráculis, móribus, múnere,

nere, passióne? Sic étiam sancti Sámuel mater Anna laudátur: sic Isaac à paréntibus nobilitátem piétátis accépit, quam pósteris derelíquit. Sacerdos ítaque Zacharías, nec solùm sacerdos, sed étiam de vice Abía, id est, nóbilis inter superióres famílias. Et uxor, inquit, ejus de filiábus Aáron. Non solùm ígitur à paréntibus, sed étiam à majóribus sancti Joannis nobílitas propagátur; non seculári potestáte sublímis, sed religiónis successióne venerábilis. Tales enim majóres habére débuit prænúntius Christi, ut non repentè conceptam, sed à majóribus acceptam, et ipso infúsam jure natúræ prædicáre fidem Domínici vidérétur adventûs.

℟. Ne tímeas, Zacharía, quóniam exaudíta est deprecátio tua, et * Uxor tua Elísabeth páriet tibi fílium; et † Vocábis nomen ejus Joannem. ℣. Dixit Deus: Benedícam uxóri tuæ, et ex illa dabo tibi fílium cui benedictúrus sum: * Uxor. Glória. † Vocábis. *Luc.* 1. *Gen.* 17.

AD LAUDES.

Post Hymnum, ℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Respondens Angelus dixit Zacharíæ: Ego sum Gábriel, qui asto antè Deum, et missus sum loqui ad te, et hæc tibi evangelizáre. *Luc.* 1.

Preces flexis genibus.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédat; et beáti Joannis præcursóris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, etc.

Deindè fiunt Commemorationes communes de Cruce et de omnibus Sanctis.

AD HORAS, Preces flexis genibus.

DIE XXIV.

IN NATIVITATE SANCTI JOANNIS BAPTISTÆ.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. CUm sacerdótio 8. *G.* fungerétur Zacharías in órdine vicis suæ, appáruit illi Angelus Dómini stans à dextris altáris incensi. *Luc.* 1.

Ant. 3. a. Ait ad eum Angelus: Ne tímeas, Zacharía; exaudíta est deprecátio tua: et uxor tua Elísabeth páriet tibi fílium. *Luc.* 1.

Ant. 1. D. Vocábis nomen ejus Joannem: et erit gáudium tibi, et exultátio; et multi in nativitáte ejus gaudébunt. *Luc.* 1.

Ant. 5. a. Vinum et síceram non bibet; et Spíritu sancto replébitur adhùc ex útero matris suæ. *Luc.* 1.

Ant. 4. d. Multos filiórum Israel convertet ad Dóminum Deum ipsórum, et præcédet paráre Dómino plebem perfectam. *Luc.* 1.

Capitulum. *Malach.* 4.

ECce ego mittam vobis Elíam Prophétam, ántequàm véniat dies Dómini magnus et horríbilis; et convertet cor patrum ad fílios, et cor filiórum ad patres eórum: ne fortè véniam, et percútiam terram anathémate.

℟. Erit magnus coràm Dómino: * Et ipse præcédet antè Dóminum in spíritu et virtúte Elíæ, ut convertat corda patrum in fílios, et incrédulos ad prudéntiam justórum. ℣. Scriptus est Elías in judíciis témporum leníre iracúndiam Dómini, conciliáre cor patris ad fílium, et restituere tribus Jacob: * Et. Glória. *Repetitur* ℟. Erit magnus, *usquè ad* ℣. *Luc.* 1. *Eccli.* 48.

Hymnus.

CHriste, prolapsi reparátor orbis,
Ut tuum casto celebrémus omnes

Ore Baptistam, máculas profáni
Elue cordis.
Hunc paratúrum Dómino sequenti
Sémitam prisci cecinêre vates:
Vátibus cunctis fuit ipse major,
Júdice Christo.
Hic et inclúsus genitrícis alvo,
Sentit exultans Dóminum latentem;
Jamque cœlesti trépidat veníre
Obvius Agno.
Quid fide pendes dúbiâ, Sacerdos?
Muta torpébit tibi vox: at infans
Prótinùs nascens pátriæ resolvet
Vincula linguæ.
Quin repromissam, súbitus Prophéta,
Cernis humáno géneri salútem;
Núntias pacem, reserasque fatis
Grándibus ora.
Gaudet admírans pópulus stupetque:
Quis puer, clamant, erit iste, cujus
Se statim prodit manifesta tantis
Glória signis?
Laus sit æternæ sua Trinitáti,
Quæ novam mundo paritúra lucem,
Prævium Soli vóluit Joannem
Súrgere sidus. Amen.

℣. Suscepisti me, Dómine, de útero matris meæ: ℟. Confitébor tibi, quia mirabília ópera tua. *Ps.* 138.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. *duplicanda.* Dixit Zacharías ad Angelum: Undè hoc sciam? Et respondens Angelus, dixit: Ecce non póteris loqui usquè in diem quo hæc fiant, pro eò quòd non credidisti verbis meis. *Luc.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Ad Completorium, *Psalmi et Capitulum de Feria. Cetera ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum Dei à Joanne demonstrátum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

EXiit cunis pretiósus infans,
Munus Excelsi: venit ut tenello
Córpori robur, nova dítat intùs
Grátia mentem.
Jamque conventus fúgiens profános,
Hórridis blandâ procul urbe lustris,
Mílitem Christo parat, innocentes
Sævus in artus.
Cinctus hirsúti spóliis caméli,
Arido vitam toleráre victu

Gaudet, insulsas médicans agresti
Melle locustas.
Scílicèt, sacrâ stimulante flammâ,
Pérfidam natus renovâre gentem,
Ad patrum mentes revocábit olim
Corda nepótum.
Qui creat mundum, sit honos Parenti:
Laus tibi compar, Reparátor orbis:
Æquus ambórum sit honos per omne
Tempus Amóri. Amen.

Psalmi de Dominica.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Zacharías et uxor illíus Elísabeth erant justi antè Deum, incedentes in ómnibus mandátis Dómini. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Non erat illis fílius, eò quòd esset Elísabeth stérilis, et ambo processissent in diébus suis. *Luc.* 1.

Ant. 4. E. Et ecce Elísabeth concépit fílium in senectúte sua; quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. *Luc.* 1.

℣. Adhùc multiplicabuntur in senecta úberi, ℟. Et benè patientes erunt. *Ps.* 91.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 40.

COnsolámini, consolámini, pópule meus, dicit Deus vester, loquímini ad cor Jerúsalem, et advocáte eam; quóniam compléta est malítia ejus, dimissa est iníquitas illíus: suscépit de manu Dómini duplícia pro ómnibus peccátis suis. Vox clamantis in deserto: Paráte viam Dómini, rectas fácite in solitúdine sémitas Dei nostri. Omnis vallis exaltábitur, et omnis mons et collis humiliábitur; et erunt prava in directa, et áspera in vias planas. Et revelábitur glória Dómini, et vidébit omnis caro páriter, quòd os Dómini locútum est.

℟. Concépit Elísabeth, et occultábat se ménsibus quinque, dicens: * Quia sic fecit mihi Dóminus in diébus quibus respexit auferre oppróbrium meum inter hómines. ℣. Exaltábitur senectus mea in misericórdia úberi; * Quia. *Luc.* 1. *Ps.* 91.

De Malachía Prophéta.

Lectio ij. Cap. 3.

ECce ego mitto Angelum meum, et præparábit viam antè fáciem meam. Et statìm véniet ad templum suum Dominátor, quem vos quæritis, et Angelus testamenti quem vos vultis. Ecce venit, dicit Dóminus exercítuum; et quis póterit cogitáre diem adventûs ejus? et quis stabit ad videndum eum? Ipse enim quasi ignis conflans et emundans argentum, et purgábit fílios Levi, et co-

lábit eos quasi aurum et quasi argentum; et erunt Dómino offerentes sacrifícia in justítia. Et placébit Dómino sacrifícium Juda et Jerúsalem sicut dies séculi, et sicut anni antíqui.

℟. Intrávit María in domum Zacharíæ, et salutávit Elísabeth; * Et factum est ut audívit salutatiónem Maríæ Elísabeth, exultávit infans in útero ejus. ℣. Prævenisti eum, Dómine, in benedictiónibus dulcédinis. * Et factum est. *Luc.* 1. *Ps.* 20.

Lectio iij. Cap. 4.

ECce dies véniet succensa quasi camínus: et erunt omnes superbi, et omnes facientes impietátem, stípula; et inflammábit eos dies véniens, dicit Dóminus exercítuum, quæ non derelinquet eis radícem et germen. Et oriétur vobis timéntibus nomen meum Sol justítiæ, et sánitas in pennis ejus; et egrediémini, et saliétis sicut vítuli de armento. Et calcábitis ímpios, cùm fúerint cínis sub planta pedum vestrórum, in die quâ ego fácio, dicit Dóminus exercítuum. Mementóte legis Móysi servi mei, quam mandávi ei in Horeb ad omnem Israel, præcepta et judícia. Ecce ego mittam vobis Elíam prophétam, ántequàm véniat dies Dómini magnus et horríbilis. Et convertet cor patrum ad fílios, et cor filiórum ad patres córum; ne fortè véniam, et percútiam terram anathémate.

℟. Repléta est Spíritu sancto Elísabeth, et exclamávit voce magnâ: Undè hoc mihi, ut véniat mater Dómini mei ad me? * Ecce exultávit in gáudio infans in útero meo. ℣. Experimento dídici quia benedíxerit mihi Deus propter te. * Ecce. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Repléta est, *usquè ad* ℣. *Luc.* 1. *Gen.* 30.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Elísabeth implétum est tempus pariendi, et péperit fílium. *Luc.* 1.

Ant. 1. g. Audiérunt vicíni et cognáti ejus, quia magnificávit Dóminus misericórdiam suam cum illa; et congratulabantur ei. *Luc.* 1.

Ant. 6. F. Venérunt circumcídere púerum; et mater ejus dixit: Vocábitur Joannes. *Luc.* 1.

℣. O Dómine, quia ego servus tuus: ℟. Ego servus tuus, et fílius ancillæ tuæ. *Ps.* 115.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 292. *de Nat. S. J. B.*

Lectio iv.

NAtivitátis Joannis dies hodiernus tráditur, hódiè celebrátur. Hoc

majórum traditióne suscépimus; hoc ad pósteros imitandâ devotióne transmíttimus. Quâ re posítâ, occurrit quæstio non prætereunda: Quarè natálem, quo est ortus ex útero Joannes, pótiùs celebrámus, quàm cujúslibet Apóstoli, vel Mártyris, vel Prophétæ, vel Patriarchæ? Si interrogémur, quid respondébimus? Quantùm mihi vidétur, quantùm meárum vírium mediocritáti occurrit, hæc causa est: Discípuli Dómini nati, et per ætátis accessum ad annos capacióres perducti, in discipulátum assumpti sunt: illórum pósteà fides Dómino adhæsit, sed nullíus illórum natívitas Dómino militávit. Recordémur et Prophétas, recolámus Patriarchas: nati sunt hómines; ætátis accessu repléti Spíritu sancto Christum prophetavérunt. Nati sunt, ut pósteà prophetárent. Joannis autem ipsa natívitas Dóminum Christum prophetávit, quem conceptum ex útero salutávit.

℟. Innuébant patri ejus, quem vellet vocári eum. Et póstulans pugillárem, scripsit: *Joannes est nomen ejus: et miráti sunt universi. ℣. Vocábitur nomen quod os Dómini nominábit. *Joannes. *Luc.* 1. *Is.* 62.

Lectio v.

Hic Joannes non invenítur inter discípulos Dómini; sed invenítur potiùs discípulos habuisse cum Dómino. Quid est hoc? Quis est iste homo? Homo tantus: quis homo tantus? Tamen non sequebátur inter discípulos Dóminum, et sequebantur eum discípuli: absit ut dicam, contrà Dóminum, sed tamen quasi extra Dóminum. Discípulos habébat Christus, discípulos habébat Joannes: docébat Christus, docébat Joannes. Quid jam dicam? Baptizábat Joannes, baptizábat Christus. Plus hìc de baptismo dico: à Joanne baptizátus est Christus. Magna jam eminére causa cœpit, quâ fúerat et Christus à Patre mittendus, et Joannes à Christo præmittendus. Prior missus est Joannes; sed sicut ab obsequéntibus antecéditur judex. Postérior homo creátus est Christus; sed Joannem creávit Deus Christus.

℟. Apertum est íllicò os Zacharíæ, et replétus est Spíritu sancto; et prophetávit, dicens: Tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; * Præíbis enim antè fáciem Dómini paráre vias ejus. ℣. Noli dícere: Puer sum, dixit Dóminus; quóniam ad ómnia quæ mit-

tam te, ibis : * Præíbis. *Luc.* 1. *Jerem.* 1.

Lectio vj.

ERat ígitur Joannes homo perfectus quidèm, et cujus tanta grátia commendata est, ut ipse de illo Dóminus díceret : In natis mulíerum nemo exurrexit major Joanne Baptistâ. Iste ergò tàm magnus agnoscit Dóminū in parvo magnum : agnoscit homo eum qui vénerat homo Deus. Si enim in natis mulíerum, hoc est, in homínibus, nemo exurrexit major Joanne Baptista ; quisquis Joanne plus est, non tantùm homo, sed et Deus est. Débuit ergò tantus iste et discípulos próprios habére, et cum discípulis suis magistrum ómnium Christum cognóscere. Quod enim est majus testimónium veritátis, quàm se humiliando eum agnóscere, cui æmulando póterat invidére ? Putári Christus pótuit, et nóluit. Dixérunt hómines, cùm fallerentur in eo : Nùm fortè hic est Christus ? Respondit ille quod non erat, ut manéret quod erat. Indè quippè Adam lapsus pérdidit quod erat, quia id quod non erat usurpávit.

℟. Puer crescébat, et confortabátur spíritu : * Et erat in desertis usquè in diem ostensiónis suæ ad Israel. ℣. Crevit puer, et benedixit ei Dóminus, cœpitque Spíritus Dómini esse cum eo. * Et. Glória. *Repetitur* ℟. Puer, *usquè ad* ℣. *Luc.* 1. *Judic.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Factum est verbum Dómini super Joannem in deserto, et venit in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptismum pœniténtiæ. *Luc.* 3.

Ant. 8. *c.* Ipse Joannes habébat vestimentum de pilis camelórum, et zonam pellíceam circa lumbos suos ; esca autem ejus erat locustæ, et mel sylvestre. *Matth.* 3.

Ant. 5. *a.* Vox clamantis in deserto : Paráte viam Dómini ; exalta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúsalem. *Is.* 40.

℣. Vox Dómini in virtúte : ℟. Vox Dómini in magnificéntia. *Ps.* 28.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 1.

ELísabeth implétum est tempus pariendi, et péperit fílium. Et audiérunt vicíni et cognáti ejus quia magnificávit Dóminus misericórdiam suam cúm illa ; et congratulabantur ei. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. Lib. 2. *n.* 30.

HAbet Sanctórum edítio lætítiam plurimórum, quia commúne est bonum ; justítia enim commúnis

est virtus. Et ídeò in ortu justi futúræ vitæ insigne præmíttitur, et grátia secutúræ virtútis exultatióne vicinórum præfigurante signátur. Pulchrè autem tempus quo fuit in útero Prophéta, descríbitur, ne Maríæ præséntia taceátur; sed tempus silétur infántiæ, eò quòd præséntiâ Dómini matris in útero roborátur, qui infántiæ impedimenta nescívit. Et ídeò in Evangélio nihil super eo légimus, nisi ortum ejus, et oráculum, exultatiónem in útero, vocem in deserto. Neque enim ullam infántiæ sensit ætátem, qui supra natúram, supra ætátem in útero situs matris, à mensúra perfectæ cœpit ætátis plenitúdinis Christi.

℟. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joannes: * Non erat ille lux, sed ut testimónium perhibéret de lúmine, ut omnes créderent per illum. ℣. Surrexit quasi ignis; et verbum ipsíus quasi fácula ardébat. * Non. *Joan.* 1. *Eccli.* 48.

Lectio viij. *n.* 31.

Mirè sanctus Evangelista præmittendum putávit, quòd plúrimi infantem patris nómine Zacharíæ appellandum putáverint; ut advertas matri non nomen alicújus displicuisse degéneris, sed id ei sancto infúsum Spíritu, quod ab Angelo antè Zacharíæ fúerat prænuntiátum. Et quidèm ille mutus intimáre vocábulum fílii nequívit uxóri; sed per prophetíam Elísabeth dídicit quod non didícerat à maríto. Joannes est, inquit, nomen ejus; hoc est, non nos ei nomen impónimus, qui jam à Deo nomen accépit. Habet vocábulum suum quod agnóvimus, non quod elégimus. Habent hoc mérita Sanctórum, ut à Deo nomen accípiant, et benè ádditur: Quia nemo in cognatióne ejus vocabátur hoc nómine, ut intélligas nomen non géneris esse, sed vatis.

℟. Joannes testimónium pérhibet de Verbo, et clamat, dicens: Qui post me ventúrus est, antè me factus est, quia prior me erat; * Et de plenitúdine ejus nos omnes accépimus. ℣. Ego novíssimus, in benedictióne Dei et ipse sperávi. * Et. *Joan.* 1. *Eccli.* 33.

Lectio ix. *n.* 32.

Scripsit autem: Joannes est nomen ejus. Et hìc nomen non impónitur, sed astrúitur: meritòque contínuò resolúta est lingua ejus, quia quam vínxerat incredúlitas, fides solvit. Credámus et nos ígitur, ut loquámur; ut lingua nostra quæ incredulitátis vínculis est ligáta,

ratiónis voce solvátur. Scribámus spíritu mystéria, si vólumus loqui: scribámus prænúntium Christi, non in tábulis lapídeis, sed in tábulis cordis carnálibus. Etenim qui Joannem lóquitur, Christum prophétat.

℟. Qui misit me, ille mihi dixit: * Super quem víderis Spíritum descendentem, et manentem super eum, hic est qui baptízat in Spíritu sancto. ℣. Dóminus formans me ex útero servum sibi, ut redúcam Jacob ad eum, factus est fortitúdo mea, et dixit: * Super. Glória. *Repetitur* ℟. Qui misit me, *usquè ad* ℣. *Joan.* 1. *Is.* 49.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Os meum annuntiábit justítiam tuam, ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. EXistimante pópulo 7. d. de Joanne, ne fortè esset Christus, respondit: Véniet fórtior me, cujus non sum dignus sólvere corrígiam calceamentórum. *Luc.* 3.

Ant. 4. *E.* Confessus est: Non sum ego Christus: ego vox clamantis in deserto, Dirígite viam Dómini. *Joan.* 1.

Ant. 1. a. Prædicábat, dicens: Ego baptizávi vos aquâ; ille verò baptizábit vos Spíritu sancto. *Marc.* 1.

Ant. 5. a. Vidit Jesum.

Capitulum. *Isaiæ* 40.

Prænuntius Christi vaticinatur.

SUper montem excelsum ascende tu, * qui evangelízas Sion.

Exalta in fortitúdine vocem tuam, * qui evangelísas Jerúsalem.

Exálta, noli timére; * dic civitátibus Juda: Ecce Deus vester.

Ecce Dóminus Deus in fortitúdine véniet, * et bráchium ejus dominábitur.

Ecce merces ejus cum eo, * et opus illíus coràm illo.

Sicut pastor gregem suum pascet: * in bráchio suo congregábit agnos, et in sinu suo levábit; fœtas ipse portábit.

Ant. Vidit Jesum, et ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccátum mundi. Hic est de quo dixi: Post me venit vir, qui antè me factus est. *Joan.* 1.

Ant. 2. D. Lex et Prophétæ, usquè ad Joannem: ex eo regnum Dei evangelizátur, allelúia. *Luc.* 16.

Capitulum. *Act.* 19.

JOannes baptizávit baptismo pœniténtiæ pópulum, dicens: In eum qui ventúrus esset post ipsum, ut créderent, hoc est, in Jesum.

Hymnus.

NUnc suis tandèm novus è latébris
Prodit Elías, populisque Christum

Clamat, expróbrans sua
viperínæ
Crímina proli.
En Deus judex, Deus en
propinquat
Véntilans fruges: súperis recondet
Tríticum cellis, paleasque diros
Tradet in ignes.
Hujus adventu, rígidum
superbi
Déprimant montes caput; erigantur
Válium passim cava: corrigantur
Prava viárum.
Sancte Præcursor, date
præco lucis,
Excitet somno tua vox
inertes;
Ut graves olim fugiámus
Agni
Víndicis iras.
Summa laus Patri, genitóque Verbo:
AEquus ambórum sit
honos Amóri,
Qui sacrum Christi púgilem potenter
Ungit et armat. Amen.

℣. Docébo iníquos vias tuas; ℟. Et ímpii ad te convertentur. *Ps.* 50.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. *duplicanda.* A diébus Joannis Baptistæ regnum cœlórum vim pátitur, et violenti rápiunt illud. *Matth.* 11.

Oratio.

DEus, qui præsentem diem honorábilem nobis in beáti Joannis Nativitáte fecisti; da pópulis tuis spirituálium grátiam gaudiórum, et ómnium fidélium mentes dírige in viam salútis æternæ: Per Dóminum.

AD HORAS, Doxologia:

Quem vox Joannis núntiat,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre et almo Spíritu
Nunc et per omne séculum. Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Existimante pópulo.

In ℟. *br.* ℣. Qui mittis Angelum tuum * ante fáciem tuam. *Mal.* 3.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 4. *E.* Confessus est.

Capitulum. *Is.* 52.

GAudéte, et laudáte simul, deserta Jerúsalem; quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Jerúsalem. Parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium; et vidébunt omnes fines terræ salutáre Dei nostri.

℟. *br.* Vox Dómini * concutientis desértum, * Allelúia, allelúia. Vox Dómini. ℣. Vox Dómini * revelábit condensa, * Allelúia. Glória Vox. *Ps.* 28.

℣. Dabit Deus voci suæ vocem virtútis: ℟. Date glóriam Deo. *Ps.* 67.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Prædicábat.

Capitulum. *Act.* 13.

DEus ex sémine David secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum, prædicante Joanne antè fáciem adventûs ejus baptismum pœniténtiæ omni pópulo Israel.

℟. *br.* Altíssimus * dedit vocem suam, * Allelúia, allelúia. Altíssimus. ℣. Et apparuérunt * fontes aquárum, * Allelúia. Glória. Altíssimus. *Ps.* 17.

℣. Vox Dómini super aquas: ℟. Dóminus dilúvium inhabitáre facit. *Ps.* 28.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Lex et Prophétæ.

Capitulum. *Act.* 13.

CUm impléret Joannes cursum suum, dicébat: Quem me arbitrámini esse, non sum ego; sed ecce venit post me, cujus non sum dignus calceamenta pedum sólvere.

℟. *br.* Parávi lucernam * Christo meo, * Allelúia, allelúia. Parávi. ℣. Super ipsum * efflorébit sanctificátio mea, * Allelúia. Glória Patri. Parávi. *Ps.* 131.

℣. Prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum: ℟. Et ostendam illi salutáre meum. *Ps.* 90.

AD II. VESPERAS.

Ps. Dixit Dóminus, *p.* 27.

Ant. CŒpit Jesus dícere ad turbas de Joanne: Quid existis vidére? Prophétam? Etiam dico vobis, et plusquàm Prophétam. *Matth.* 11.

Ps. Beátus vir, *p.* 28.

Ant. 5. C. Hic est de quo scriptum est: Ecce ego mitto Angelum meum antè fáciem tuam, qui præparábit viam tuam antè te. *Matth.* 11.

Ps. Laudate pueri, *p.* 29.

Ant. 7. a. Amen dico vobis: Non surrexit inter natos mulíerum major Joanne Baptistâ. *Matth.* 11.

Ps. Dómine non est, *p.* 95.

Ant. 4. E. A ventre matris consecrátus est Prophéta, evértere, et erúere, et pérdere, et íterùm renováre. *Eccli.* 49.

Ps. Memento, *cum sua divisione*, *p.* 156.

Ant. 1. D. Si vultis recípere, ipse est Elías qui ventúrus est. *Matth.* 11.

Capitulum. *Eccli.* 46.

IN fide sua probátus est Prophéta, et cógnitus est in verbis suis fidélis; quia vidit Deum lucis.

Allelúia, allelúia. ℣. Major inter natos mulíerum Prophéta Joanne Baptistâ, nemo est. Allelúia. *Luc.* 7.

Hymnus.

QUid moras nectis? Dómino jubenti
Cede: qui sacro lavat igne corda,
Hic tuis ardet mánibus, Joannes,
Amne lavári.

Quis fuit sensus tibi, cùm vidéres
Súpplicis ritu dare colla pronum,
Cui pedum summo réputes honóri
Sólvere lora?
Cernis ut, nimbo rutilante, Christo
Spíritus, Patris comitante voce,
Incubat; sese Triadisque tota
Pandit imágo?
Díligens instas óperi minister:
Víctimam mundi scelus auferentem
Prædicas Agnum, digitóque fidus
Indice monstras.
Immemor laudis própriæ, magistro
Débitos Christo próperas alumnos
Réddere: ardébas mínui, decébat
Créscere Christum.
Nec fidem vitâ sat erit probasse;
Víndicem læsi rígidum pudóris
Te manet carcer: Dómino cruentâ
Morte præíbis.
Summa laus Patri, genitóque Verbo:
Æquus ambórum, sit honos Amóri,
Qui sacrum Christi púgilem potenter
Ungit et armat. Amen.

℣. Loquébar de testimóniis tuis, Dómine, ℟. Et non confundébar. *Ps.* 118.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. *duplicanda.* Joannes testimónium perhíbuit veritáti; ille erat lucerna ardens et lucens. *Joan.* 5.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. Translationis S. Saturnini, Martyris, Episc. Tolos. infrà, in ejus Officio.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 7. d. Vox clamantis in deserto: Paráte viam Dómini; rectas fácite in solitúdine sémitas Dei nostri. *Is.* 40.

Doxologia, Quem vox, *ut suprà, ad Horas; nisi occurrat intrà Octav. Corporis Christi.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Revelábitur glória Dómini; et vidébit omnis caro páriter, quòd os Dómini locútum est. *Is.* 40.

Die xxv.

In Translatióne
SANCTI SATURNINI,
Martyris, Tolosanórum Apostoli et Protopræsulis.

Duplex-majus.

[*Si transferatur et habeat I. Vesperas.*]

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. *f.* Pater noster tentátus est, et per multas tribulatiónes probátus, Dei amícus effectus est. *Judith.* 8.

Ant 6. F. Géntibus an-

nuntiábat ut pœniténtiam ágerent, et converterentur ad Deum : hac ex causa comprehensum tentabant interfícere. *Act.* 26.

Ant. 3. C. Commóta est cívitas tota, et facta est concúrsio pópuli ; et apprehendentes trahébant eum. *Act.* 21.

Ant. 4. F. Vir ætáte provectus, et vultu decórus, gloriosíssimam mortem complectens, voluntáriè præíbat ad supplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 2. D. Invocans Deum matúriùs genti nostræ propítium fieri, mundus óbiit, per ómnia in Dómino confídens. 2. *Mach.* 7.

Capitulum. 2. *Cor.* 4.

IN mortem trádimur propter Jesum, ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli ; scientes quóniam qui suscitávit Jesum, et nos cum Jesu suscitábit.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum ; * Et in carne mea vidébo Deum meum : † Repósita est hæc spes mea in sinu meo. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, et mortále hoc indúere immortalitátem ; * Et in carne. Glória. † Repósita est. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Hymnus.

HEu ! te, sancte Senex, quis furor ímpetit ?
Cur plebs imméritam te rapit ad necem ?
Nil morum grávitas, nil venerábilis
Frontis caníties movet.
Tauro turba fremens álligat éffero
Artus ; moxque gradus per Capitólii
Præceps dejíceris, non tímidus mori
Qui Christo móreris duce.
Urbem per médiam, víctima nóbilis,
Raptáris lácero córpore púlchrior :
Dùm fers tanta, siles ; córporis ímmemor,
Cœlum mente præóccupas.
Quò te cumquè furor bárbarus ábripit,
Fusus vulnéribus signat iter cruor,
Quo, sparso véluti sémine, lætior
Surgit Christiádum seges.
Cœlo quos génuit Pontíficis cruor,
Nos, ô Tectósages, fúndere sánguinem,
Quandò pace datâ non licèt, hunc juvet
Saltèm móribus ássequi.
Saturníne, tibi tóllimus en manus ;
Si te nostra movent, áspice súpplices :
Nos, ô sancte Pater, te cúpidos sequi

Duc, regnas ubi, fílios.
Da te, summe Pater, tóllere láudibus;
Da te, Christe, sequi, láurea Mártyrum;
Per te, Numen amor, frígida péctora
Sacris ígnibus árdeant.
Amen.

℣. Captábunt in ánimam justi; ℟. Et sánguinem innocentem condemnabunt. *Ps.* 93.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Nequáquàm ut mori solent ignávi, mórtuus es; sed sicut solent cádere coràm fíliis iniquitátis, sic corruisti. 2. *Reg.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum qui custódit ossa Sanctórum suórum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 33.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

DUm portans fídei lumen amábile
Saturnínus adest, ímpia réspuit
Gens, veríque Dei bárbara núntium
Dîs mendácibus ímmolat.
Jam dispersa sacri membra cadáveris,
Plebis sacrílegæ ludíbrium jacent;
Mentem quandò beas, Christe, sit et sua
Sancto glória córpori.
Audis: nempè suo fémina fórtior
Sexu, dùm timidus grex célerat fugam,
Surgit, nec púgilem súst inet ámpliùs
Infando pede próteri.
Sævis rapta lupis dúlcia pígnora
Effossa sub humo, sédula cóntegit:
Quæ celat pátribus, témporibus suis
Hæc natis réteget Deus.
Nostris, alme Pater, sédibus è tuis,
Votis dexter ades, cántibus ánnue;
Terram, sancte Pugil, sánguine quam tuo
Lustrasti, bonus áspice.
Patri máxima laus, máxima Fílio;
Amborumque sacro máxima Flámini,
Cujus præsídio prælia sústinent
Contemptâ nece, Martyres. Amen.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ecce viri transeuntes vidérunt cadáver viri Dei, projectum in via; et venérunt, et divulgavérunt. 3. *Reg.* 13.

Ant. 4. E. Ingressæ sunt puellæ, nuntiaveruntque Dóminæ suæ; quod áudiens, consternáta est. *Esth.* 4.

Ant. 6. F. Confúgit ad Dóminum, dicens: Dó-

mine mi, inimíci nostri volunt cláudere ora laudántium te; líbera nos de manu iniquórum. *Esth.* 14.

℣. Posuérunt carnes sanctórum tuórum béstiis terræ; ℟. Et non erat qui sepelíret. *Ps.* 78.

Lectiones de scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Vocávit abram suam, et profecta est, orans cum lácrymis, et labiórum motu in silántio dicens: * Confirma me, Dómine, ut hoc quod credens per te posse fíeri cogitávi, perfíciam. ℣. Dómine, permitte mihi ire, et sepelíre patrem meum: * Confirma. *Judith* 10 *et* 13. *Luc.* 9.

Post ij. Lect. ℟. Dixit: Eámus, et si appropiávit tempus nostrum, moriámur: et tulérunt, et sepeliérunt eum; * Et flevérunt eum, et dixérunt: Quómodò cécidit, qui salvum faciébat pópulum? ℣. Accedentes, tulérunt corpus ejus, et sepeliérunt illud; * Et flevérunt. 1. *Mach.* 9. *Matth.* 14.

Post iij. Lect. ℟. Fecistis misericórdiam hanc cum Dómino vestro, et sepelístis eum: * Et nunc retríbuet vobis Dóminus misericórdiam et veritátem, eò quòd fecístis verbum istud. ℣. Grátia vobis, et pax, quia víscera Sanctórum requievérunt per vos: * Et nunc. Glória. * Et nunc. 2. *Reg.* 2. *Philem.* 3 *et* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Condemnat justus mórtuus vivos ímpios: vidébunt et contemnent eum: illos autem Dóminus irridébit. *Sap.* 4.

Ant. 3. a. Absque terróre requiescet, et abundántiâ perfruétur, timóre malórum subláto. *Prov.* 1.

Ant. 7. b. Si senúerit in terra radix ejus, et in púlvere emórtuus fúerit truncus illíus, germinábit. *Job.* 14.

℣. Dabis, Deus, gáudium et lætítiam; ℟. Et exultábunt ossa humiliáta. *Ps.* 50.

Ex Actis passiónis sancti Saturníni Epíscopi Tolosáni.

Apud Ruinart.

Lectio iv.

EXánime sancti Saturníni corpus, usquè ad eum locum, tauro furente, perductum est, ubi fune disrupto tumultuáriam eo témpore, méruit sepultúram. Nam paucis id témporis Christiánis, ipsisque propter furórem Gentílium, sancti viri corpus humáre metuéntibus, duæ tantùm muliérculæ, sexûs infirmitátem fídei virtúte vincentes, et viris ómnibus fortióres, et suî sacerdótis exemplo, ad tolérantiam passiónis animátæ, beáti viri corpus

ligneo féretro immissum, quàm maximè in próximo loco condidérunt: ut venerandas sibi sanctas relíquias, non tàm sepelíre, quàm abscóndere vidérentur; ne fortè sacrílegæ mentis hómines, si áliquid cónditi córporis túmulo vidérent honóris adhibéri, effossum statim corpus, in frusta discérperent, et eríperent étiam ipsam ténuem sepultúram.

℟. Ignótus erit locus, donec Deus propítius fiat: * Et tunc Dóminus ostendet hæc; et apparébit majestas Dómini. ℣. Ecce dies vénient, dicit Dóminus; et propítius ero iniquitátibus eórum, et scient me à minóre usquè ad majórem eórum: * Et tunc Dóminus ostendet hæc. 2. *Mach.* 2. *Hebr.* 8.

Lectio v.

Ex addit. ad eadem Acta, ibid.

MAnsit aliquándiù sub vili céspite, ómnibus quidèm inhonórum, sed honorátum à Deo Mártyris corpus; donec sanctus Hilárius post multùm témporis in Tolosána urbe Epíscopus ordinátus, de antecessóris sui óbitu instructus et mérito, effossâ usquè ad ipsum sepulcrum lígneum terrâ, sanctas véritus commovére relíquias, transvolutiónem désuper multo látere diligenter extruxit, Basilículam étiam ádmodùm párvulam vílibus lignis ad locum tantùm oratiónis adjécit: abscondendo vidélicèt Mártyris corpus, ne pérfidi hómines effossum eum diríperent. Procedente dehinc témpore, sanctus Sylvius, Episcopátum supradictæ urbis indeptus, pulchram et spatiósam Basílicam magnis súmptibus parans, ad venerandi Mártyris tansferendas illùc relíquias, antè consummatiónem cœpti óperis recessit è século.

℟. Ait: Quis est títulus ille quem vídeo? Respondérunt ei cives: Sepulcrum est hóminis Dei. * Et ait: Dimíttite eum, nemo commóveat ossa ejus. ℣. Hic est qui accépit verba vitæ dare nobis, cui noluérunt obedíre patres nostri; sed repulérunt, et occidérunt. * Et ait: Dimíttite eum. 4. *Reg.* 23. *Act.* 7.

Lectio vj.

POst sancti Sylvii óbitum, sanctus Exupérius in summum Sacerdótium cooptátus, Basílicam quam decessor suus fidéliter inchoáverat, instantíssimè consummávit, et felíciter dedicávit. Qui cùm transferre illùc sancti Mártyris relíquias, non pro sua incredulitáte, sed pro ipsíus honóre du-

bitáret ; admónitus per quiétem est, ne infidéliter neglígeret, quod fidéliter credidisset, nullam fíeri, vel diminutióne cínerum, vel commotióne membrórum spirítibus injúriam ; quia manifesta res esset hoc Martyribus profícere ad honórem, quod profuisset credéntibus ad salútem. Statìmque tali visióne firmátus, religiósis Imperatóribus precem détulit, ac sine mora ulla quod tàm piè proposúerat impetrávit, ut translátas ad Basílicam omni stúdio præparátam sancti viri relíquias, non tàm temerária violáret audácia, quàm ambitiósiùs venerantis cóleret obsequéla.

℟. Congregávit pópulum, et accépit ossa patris sui ; et ædificávit super sepulcrum ejus ædifícium altum, * Ad memóriam æternam. ℣. Invénit grátiam antè Deum, et ædificávit illi domum, * Ad memóriam. Glória. * Ad memóriam, 1. *Mach.* 13. *Act.* 7.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. *f.* Qui confídit in Dómino, erit quasi lignum quod ad humórem mittit radíces suas. *Jerem.* 17.

Ant. 2. D. Erit fólium ejus víride, et in témpore siccitátis non erit sollícitum. *Jerem.* 17.

Ant. 4. d. Non timébit cùm venerit æstus ; nec aliquandò désinet fácere fructum. *Jerem.* 17.

℣. Justus ut palma florébit ; ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Amen, amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mórtuum fúerit, ipsum solum manet. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Nysséni.

Orat. de S. Theodoro.

ANima sancti Mártyris, ex quo sublímis ábiit, in suo loco acquiescit, et córpore solúta, cum suî simílibus unà vivit. Corpus verò venerandum, cum multo honóre et cultu compósitum atque ornátum, in augusto sacróque loco situm est ; quod véluti corpus per se vivens et florens, qui intuentur, amplectuntur, óculis, ori, áuribus, ómnibus sénsuum instrumentis adhibentes. Deindè officii et affectiónis lácrymas Mártyri, quasi ínteger esset et apparéret, superfundentes, ut pro ipsis deprecátor intercédat, súpplices preces ófferunt, tanquàm satéllitem Dei orantes, quasi

accipientem dona, cum velit, invocantes. Ex his ómnibus, ô pópule pie, díscite, quòd pretiósa ac honoráta corâm Dómino sit mors Sanctórum ejus. Cui regum talis honor habétur? Quis ex iis, qui suprà modum inter hómines excéllere visi sunt, tali memóriâ celebrátur? Quis Imperatórum, qui urbes munítas cepérunt, natiónes innúmeras subegérunt, ádeò decantátus et famâ celebrátus est, ut hic Martyr, quem victórem Christus coronávit?

℟. Vidébitis, et gaudébit cor vestrum: * Et ossa vestra quasi herba germinábunt; et cognoscétur manus Dómini servis ejus. ℣. Tristítia vestra vertétur in gáudium, et gáudium vestrum nemo tollet à vobis: * Et ossa. *Is.* 66. *Joan.* 16.

Lectio viij.

TU verò, ô Beáte, hùc jam ades ad nos. Veni ad hos qui te honórant, invisíbilis amícus; cognosce ac vise férias quæ celebrantur, ut gratiárum adversùs Deum condúplices actiónem, qui pro una passióne, et una pia confessióne tot tibi renumeratiónes largítus est; ac lætéris ob sánguinem effúsum, et cruciátus tolerátos. Quot enim tunc supplícii spectatóres habébas, tot nunc habes honóris ministros. Multórum beneficiórum indigémus: intercéde ac deprecáre pro patria apud commúnem Regem et Dóminum. Nam pátria Mártyris est étiam locus passiónis; cives ítem et fratres et cognáti, qui et habent eum et tuentur, et ornant atque honórant.

℟. Multæ tribulatiónes justórum, et de ómnibus his liberábit eos Dóminus: * Custódit Dóminus ómnia ossa eórum; unum ex his non conterétur. ℣. Ubi est, mors, victória tua? ubi est, mors, stímulus tuus? * Custódit. *Ps.* 33. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix.

TImémus afflictiónes, expectámus perícula. Etiamsi superasti séculum, at nosti affectus et usus, necessitatesque humánæ conditiónis. Pete pacem, ut hi públici conventus non désinant; ne debacchétur atque grassétur adversùs templa altaríave rabiósus et scélerátus bárbarus, ne conculcet sancta profánus et ímpius. Nos enim étiam quòd incólumes et íntegri serváti sumus, tibi beneficium acceptum referímus. Pétimus autem étiam futúri témporis præsídium atque securitátem. Ne hæreses sicut spinæ, víneæ succrescant; ne

zizánium, éditum súffocet tríticum ; ne qua petra veri roris pinguédine carens adversùm nos existat, et sermónis ac verbi fertilitátis vim radícis expertem efficiat : sed virtúte tuæ deprecatiónis, ô vir admirande, atque inter Mártyres éminens et excellens, Christianórum Respública campus ségetum reddátur, qui campus ad finem usquè máneat in pingui fertilíque arvo fídei in Christum, semper fructum edens æternæ vitæ, quæ cóntigit per Christum Jesum Dóminum nostrum.

℟. Cùm te consumptum putáveris, oriéris ut lúcifer : * Et deprecabuntur fáciem tuam plúrimi. ℣. Fáciam illos ut véniant, et adórent antè pedes tuos ; et scient quia ego diléxi te : * Et deprecabuntur. Glória. * Et deprecabuntur. *Job* 11. *Apoc.* 3.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cor meum et caro mea ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Dilectus Deo et hominibus, cujus memória in benedictióne est. *Eccli.* 45.

Ant. 7. d. Erit quasi olíva glória ejus, et odor ejus ut Líbani. *Osee* 14.

Ant. 6. F. Ossa ipsíus visitáta sunt, et post mortem prophetavérunt. *Eccli.* 48.

Ant. 5. a. Virtútes.

Canticum. *Isaiæ* 26. *Resurrectio corporum prænuntiatur.*

Vivent mórtui tui, Sion ; * Interfecti tui resurgent.

Expergiscímini, et laudáte, * qui habitátis in púlvere :

Quia ros lucis ros tuus, * et terram gigantum détrahes in ruínam.

Vade, pópulus meus, intra in cubícula tua ; * claude óstia tua super te.

Abscóndere módicum ad momentum, * donec pertránseat indignátio.

Ecce enim Dóminus egrediétur de loco suo, * ut vísitet iniquitátem habitatóris terræ contrà eum.

Et revelábit terra sánguinem suum, * et non opériet ultrà interfectos suos.

Ant. Virtútes non quáslibet faciébat Deus per eum : recedébant à lánguidis languóres, et spíritus nequam egrediebantur. *Act.* 19.

Ant. 4. E. Concurrébat multitúdo, afferentes ægros, qui curabantur omnes. *Act.* 5.

Capitulum. *Eccli.* 48.

Mortuum prophetávit corpus ejus : in vita sua fecit monstra, et in

morte mirabília operátus est.

Hymnus.

Divulsos ràbies quos modò spárserat,
Hos artus pietas sédula cólligit;
Conservatque futúris
Munus nóbile séculis.
Ad sanctos cíneres cúrrite, Cívitas,
Sunt hæc plena Deo pignora Mártyris:
Hìc, in fúneris ulnis,
Vitam pléniùs háusimus.
Hìc quot prodígiis se Deus ásserit!
Hìc surdi pátulis áuribus áudiunt:
Cæcis lux redit alma,
Contractis vigor ártubus.
Felix terra, Patris quam cruor ímbuit,
Sudor quam tótiès antè rigáverat,
Tantas undè nepótes
In messes adolévimus.
Tantæ nos mémores símus oríginis:
Sanctórum sóboles, ne steriléscere,
Ne torpére sinámus
Priscam degéneres fidem.
Nos, ô sancte Pater, quos modò réspicis
Luctantes médiis flúctibus, ádjuva:
Da portus, duce Christo,
Da contíngere próspe-ros.
Jugis, summa Trias, sit tibi glória,
Quæ te das méritis *pródiga præmium*,
Et pensas generósa
Summis péctora gáudiis. Amen.

℣. Pretiósa in conspectu Dómini. ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Ad Benedictus.

Ant. 3. E. Radix mea aperta est secùs aquas, et ros morábitur in messióne mea: glória mea semper innovábitur. *Job.* 29.

Oratio.

Deus, qui nos beáti Saturníni Mártyris tui atque Pontíficis prædicatióne ad agnitiónem tui nóminis veníre tribuisti; éxcita in Translatióne córporis ejus, quam adhùc spirant sacri cíneres pietátem, ejusque précibus ab omni nos adversitáte custódi: Per Dóminum nostrum.

AD HORAS, Doxologia:

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dilectus Deo.

In ℟. *br.* ℣. Qui es resurréctio * et vita. *Joan.* 11.

AD TERTIAM.

Ant. 7. d. Erit,

Capitulum. *Eccli.* 37.

SApiens in pópulo hæreditábit honórem, et nomen illíus erit vivens in æternum.

℟. *br.* Justítia ejus manet * In séculum séculi. Justítia. ℣. Cornu ejus * exaltábitur in glória, * In séculum. Glória. Justítia. *Ps.* 111.

℣. Gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, Dómine; ℟. Quóniam tu benedíces justo. *Ps.* 5.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Ossa ipsíus.

Capitulum. *Eccli.* 46.

SIt memória Sanctórum in benedictióne, et ossa eórum púllulent de loco suo, et nomen eórum permáneat in æternum.

℟. *br.* Totâ die * Benedícent ei. Totâ. ℣. Omnes gentes * magnificábunt eum; * Benedícent ei. Glória. Totâ die. *Ps.* 71.

℣. Dabis eum in benedictiónem, ℟. In séculum séculi. *Ps.* 20.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Concurrébat.

Capitulum. *Jerem.* 31.

IN fletu vénient, et in misericórdia redúcam eos; et convertam luctum eórum in gáudium, et consolábor eos, et lætificábo à dolóre suo.

℟. *br.* Mementóte mirabílium ejus, * Quæ fecit. Mementóte. ℣. Prodígia ejus, * et judícia oris ejus, * Quæ fecit. Glória. Mementóte. *Ps.* 104.

℣. Ecce sic benedicétur homo, ℟. Qui timet Dóminum. *Ps.* 127.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. REx mundi defunctos pro suis légibus, in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit. 2. *Mach.* 7.

Ant. 2. D. Potiùs est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, íterùm ab ipso resuscitandos. 2. *Mach.* 7.

Ant. 3. a. Seminátur in infirmitáte, surget in virtúte: seminátur corpus animále, surget corpus spirituále. 1. *Cor.* 15.

Ant. 5. C. Salvátor noster reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. *Philip.* 3.

Ant. 6. F. Has habentes promissiónes, mundémus nos ab omni inquinamento carnis et spíritûs, perficientes sanctificatiónem in timóre Dei. 2. *Cor.* 7.

Capitulum. 2. *Petr.* 3.

NOvos cœlos et novam terram secundùm promissa Dómini expectámus, in quibus justítia hábitat: propter quod, caríssimi, hæc expectantes, satágite immaculáti et inviolâti ei invenírí in pace.

Hymnus.

JAm non bella furunt : post data prælia ,
Saturníne , poli cívibus ádderis ;
Et convíva suprémi
Mensæ Príncipis ássides.
Jam pro supplíciis longa per ótia ,
Puro lætítiæ flúmine mérgeris ;
Et pro sánguine fuso
Splendes lúmine glóriæ.
Quondàm lethífero vúlnere sáucium
Palmæ purpúreæ nunc caput ámbiunt :
Divínis toleráta
Mors pensátur honóribus.
Pœnas quanta breves glória víndicat ,
Dùm sacros cíneres , sánctaque pígnora ,
Hìc nostras super aras
Christo júngimus hóstiæ !
Fusus pro Dómino fumat adhùc cruor ,
Sacris pignóribus spirat adhùc fides :
Si vox muta silescit ,
Sanguis dísserit éloquens.
Spes ô nostra , Pater , tempus in últimum ,
Hæc est terra tuis culta labóribus :
Devótam tibi gentem
Blandis subsídiis fove.
Jugis , summa Trias , sit tibi glória ,
Quæ te das méritis pródiga præmium ,
Et pensas generósa
Summis péctora gáudiis. Amen.

℣. In memória æterna erit justus ; ℟. Ab auditióne mala non timébit. *Ps.* 111.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Benedictus tu in civitáte , et benedictus in agro ; et benedíctæ relíquiæ tuæ : benedictus eris , tu ingrédiens , et egrédiens. *Deut.* 28.

Oratio , ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. SS. Mart. Joannis et Pauli.

Ant. Cùm vos óderint hómines , et exprobráverint propter Fílium hóminis , gaudéte et exultáte : ecce enim merces vestra multa est in cœlo. *Luc.* 6.

℣. Viríliter ágite , et confortétur cor vestrum , ℟. Omnes qui sperátis in Dómino *Ps.* 30.

Oratio.

QUæsumus , omnípotens Deus , ut nos geminàta lætítia hodiernæ festivitátis excípiat , quæ de beatórum Joannis et Pauli glorificatióne procédit , quos éadem fides et pássio verè fecit esse germános : Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. d. Defossus , secúrus dórmies ; requiesces , et non erit qui te extérreat. *Job.* 11.

Doxologia, Uni sit, *suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Erumpet quasi manè lumen tuum, et sánitas tua cítiùs oriétur. *Is.* 58.

Die xxvi.

In Festo

SS. JOANNIS et PAULI, Romæ Martyrum.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi plurium Mart. additis quæ sequuntur.

Lectio ij.

Ex Greg. Turon. et Martyrologiis.

Sanctórum Mártyrum Joannis et Pauli constántiam adversùs renascéntem sub Juliáno apóstata idololátriam Romæ celebrári testis est Gregórius Turonensis. De his mentiónem habent antíqua Martyrológia. Festumque eórum fuisse olim unum ex solémnibus in urbe Româ, appáret ex vetustíssimis Sacramentáriis. Horum Mártyrum nómina ad altáris sacrifícium tota jam latína Ecclésia commémorat: undè eórum venerátio sensim per omnes occidentis Ecclésias propagáta est.

Sermo sancti Cypriáni Epíscopi et Mártyris.

Epist. 6. *Lectio iij.*

Quandò judicatúros vos et regnatúros cum Dómino cogitátis, exultétis necesse est, et futurórum gáudio præséntia supplícia calcétis, scientes ab inítio mundi sic institútum, ut labóret istic in seculári conflictatióne justítia, quandò in orígine statim prima, Abel justus occíditur; et exindè justi quique et Prophétæ et Apóstoli missi. Quibus ómnibus Dóminus quoque in seipso constítuit exemplum, docens ad suum regnum non nisi eos qui se per viam suam secúti sunt, perveníre, dicens: Qui amat ánimam suam in isto século, perdet illam; et qui odit ánimam suam in isto século, in vitam æternam conservábit illam. Et íterùm: Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam verò non possunt occídere; magìs autem metúite eum qui potest, et ánimam et corpus occídere in gehennam.

Oratio.

Quæsumus, omnípotens Deus, ut nos geminàta lætítia hodiernæ festivitátis excípiat, quæ de beatórum Joannis et Pauli glorificatióne procédit, quos éadem fides et pássio verè fecit esse germános: Per Dóminum.

AD VESPERAS, fit à Capitulo de sequenti, in Communi Pontif. Oratio,

Deus qui, *infrà ; cum Commem. præcedentis.*

Die xxvii.

In Festo

SANCTI CRESCENTIS, primi Viennensis Episc.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex variis Monumentis.

Beátum Crescentem Apóstoli Pauli Discípulum, ab ipso in Gállias directum, ut ibi Evangélium prædicáret, testantur inter véteres Ecclésiæ Scriptóres Eusébius Cæsariensis, sanctus Epiphánius ac Theodorétus, qui eum esse contendunt quem Paulus ad Timótheum scribit in Galátiam, seu, ut interpretantur, in Gálliam abiisse. Hanc sententiam firmiter tenent Ecclésiæ Viennensis et Moguntína, quæ à Crescente fundátas se ac gubernátas gloriantur. Idem docent ómnia ferè Martyrológia, in quibus légitur Crescentem primùm quidem in Galátia Christum annuntiasse, indè in Gállias transeuntem, verbo prædicatiónis multos ad fidem convertisse; redeuntem verò ad gentem cui speciáliter datus erat Epíscopus, cum Gálatas ipsos usquè ad extrémam senectútem in ópere Dómini confirmasset, demùm glorióso fine quievísse.

[*Si fit Sabbatum, loco sequentis Lectionis, legitur de Evangel. cum Homilia Vigiliæ SS. Petri et Pauli, ut habetur die sequenti.*]

Ex libro sancti Irenæi Episcopi et Mártyris adversùs Hæreses.

Lib. i. *Cap.* 10.

Lectio iij.

Ecclésia per universum orbem usquè ad fines terræ seminàta, et ab Apóstolis, et à Discípulis eórum accépit eam fidem, quæ est in unum Deum, Patrem omnipotentem, qui fecit cœlum et terram, et mare, et ómnia quæ in eis sunt. Et in unum Jesum Christum Fílium Dei, incarnátum pro nostra salúte; et in Spíritum sanctum qui per Prophétas prædicávit dispositiónes Dei. Hanc prædicatiónem cùm acceperit, et hanc fidem, quemádmodùm prædíximus, Ecclésia, et quidèm in universum mundum disseminàta, diligenter custódit, quasi unam domum inhábitans. Et simíliter credit iis, vidélicèt quasi unam ánimam habens, et unum cor; et consonanter hæc prædicat, et docet, et tradit; quasi unum póssidens os. Nam etsi in mundo loquélæ dissímiles sunt, sed tamen virtus traditiónis una et éadem est.

Oratio.

Oratio.

DEus, qui ad géntium illuminatiónem beátum Crescentem Pontíficem prædicatiónis Evangélicæ glóriâ decorasti; præsta, ut quos per ipsíus documenta esse donasti fidéles, meritórum imitatóres esse concédas: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum, etc.

[*Si sit Sabbatum, fit Commemor. Vigiliæ SS. Petri et Pauli, ut habetur die seqùenti.*]

VERPERÆ de sequenti, cum Commem. præcedentis.

Die xxviii.

In Festo

SANCTI IRENÆI, Lugdunensis Episcopi, et Eccl. Doct. ac Sociórum ejus, Martyrum.

Duplex-minus.

Omnia de Communi plurium Martyrum, additis quæ sequuntur. Oratio, Omnípotens, *infrà.*

IN II. NOCTURNO.

Ex Epístola sancti Irenæi Episcopi et Mártyris, ad Florínum, de Monárchia.

Eus. Hist. Eccles. Lib. 5. *C.* 20.

Lectio iv.

FLoríne, vidi te, cùm adhùc puer essem, in inferióre Asia apud Polycarpum, splèndidè agentem in palátio, et magnóperè laborantem ut te illi approbáres. Etenim ea quæ tunc témporis gesta sunt, méliùs memóriâ téneo, quàm illa quæ nuper accidérunt: ádeò ut et locum ipsum possim dícere in quo beatíssimus Polycarpus sedens disserébat, processus quoque ejus et ingressus, vitæque totíus formam et córporis spéciem; sermónes déniquè quos ad pópulum habébat; et familiárem consuetúdinem quæ illi cum Joanne, ut narrábat, et cum réliquis qui Dóminum vidissent, intercésserat, et quáliter dicta illórum commemorábat, et quæcumque de Dómino ab iisdem audíerat: de miráculis quoque illíus ac de doctrína, proùt ab iis qui Verbum vitæ ipsi conspéxerant, Polycarpus accéperat, eódem prorsùs modo referébat, in ómnibus cum Scriptúris conséntiens. Hæc ego, divínâ mihi largiente misericórdiâ, tunc studiósiùs audiébam, non in charta, sed in corde meo audíta descríbens: eademque per Dei grátiam assíduè répeto ac revolvo.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Cap. 35. *Lectio v.*

IRenæus, Pothíni Epíscopi qui Lugdunensem in Gállia regébat Eccléstam, présbyter, à Mar-

tyribus ejusdem loci ob quasdam Ecclésiæ quæstiónes legátus Romam missus, honoríficas super nómine suo ad Eleuthérium Epíscopum perfert lítteras. Pósteà, jam Pothíno propè nonagenário, ob Christum martyrio coronáto, in locum ejus substitúitur. Scripsit quinque adversùs hæreses libros; et contrà Gentes, volúmen breve; et de Disciplína, áliud; et ad Marciánum fratrem, de Apostólica prædicatióne; et librum variórum tractátuum; et ad Blastum, de Schísmate; et ad Florínum, de Monárchia, sive quòd Deus non sit cónditor malórum; et de Octonário, egrégium commentárium. Feruntur ejus et áliæ ad Victórem Epíscopum Románum, de quæstióne Paschæ epístolæ, in quibus cómmonet eum non fácilè debére unitátem collégii scíndere: síquidèm Victor multos Asiæ et Orientis Epíscopos, qui décimâ-quartâ lunâ cum Judæis Pascha celebrábant, damnandos credíderat. In qua senténtia ii qui discrepábant ab illis, Victóri non dedérunt manus. Flóruit máximè sub Cómmodo Príncipe, qui Marco Antoníno Vero in Impérium succésserat.

Ex libro primo historiárum sancti Gregórii Turonensis Epíscopi.

Cap. 27. *Lectio vj.*

BEatíssimus Irenæus, Pothíni successor Mártyris, qui à beáto Polycarpo Lugdunensem ad urbem directus est, admirábili virtúte enítuit; qui in módici témporis spátio prædicatióne suâ máximè in íntegro civitátem réddidit christiánam. Sed veniente persecutióne, tália ibídèm diábolus bella per tyrannum exércuit, et tanta ibì multitúdo Christianórum ob confessiónem Domínici nóminis est jugulàta, ut per platéas flúmina cúrrerent de sánguine Christiáno: quorum nec númerum, nec nómina collígere potúimus; Dóminus enim eos in libro vitæ conscripsit. Beátum Irenæum diversis in sua cárnifex præséntia pœnis affectum, Christo Dómino per martyrium dedicávit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij Cap 10.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere; sed pótiùs timéte eum qui potest et ánimam et corpus

pérdere in gehennam. Et réliqua.

Homília sancti Irenæi Episcopi et Mártyris.

Lib. 3. adv. hær. C. 20.

SCiébat Dóminus eos qui persecutiónem passúri erant; sciébat et eos qui flagellári et occídi habérent propter eum. Erat ergò sermo ejus adhortantis étiam illos: Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere. Timéte autem magis eum qui habet potestátem et corpus et ánimam míttere in gehennam, et serváre eas quæ essent ad eum confessiónes. Etenim ipse confessúrum se promittébat coràm Patre suo, qui confiterentur nomen suum coràm homínibus, negatúrum autem eos qui negárent eum, et confusúrum eos qui confunderentur contrà confessiónem ejus. Et cùm hæc ita se hábeant, ad tantam temeritátem progressi sunt quidam, ut étiam Mártyres spernant, et vitúperent eos qui propter Dómini confessiónem occiduntur, et sústinent ómnia à Dómino prædicta, et secundùm hoc conantur vestígia sequi passiónis Dómini, passíbiles Mártyres facti, quod et concúpimus ipsis Martyribus. Cùm enim inquirétur sanguis eórum, et glóriam consequentur, tunc à Christo confundentur omnes qui inhonoravérunt eórum martyrium.

Lectio viij.

HOc autem idem et illis occurrit, qui dicunt eum putatívè passum. Si enim non verè passus est, nulla grátia ei, cùm nulla fúerit pássio: et nos cùm incipiémus verè pati, sedúcens vidébitur, adhortans nos vapuláre, et álteram præbére maxillam, si ipse illud non prior in veritáte passus est. Et quemádmodùm illos seduxit, ut viderétur eis ipse hoc quod non erat; et nos sedúcit, adhortans perferre ea quæ ipse non pértulit. Erimus autem et super Magistrum, dùm pátimur et sustinémus quæ neque passus est, neque sustínuit Magister. Sed quóniam solus verè magister Dóminus noster, et bonus, verè Fílius Dei, et verè pátiens fuit Verbum Dei Patris, Fílius hóminis factus: luctátus est enim et vicit (erat enim homo pro pátribus certans, et per obediéntiam, inobediéntiam persolvens,) et ita alligávit fortem, et solvit infirmos, et salútem donávit plásmati suo. Igitur qui dicunt eum putatívè manifestátum, neque in carne natum, aut pas-

sum, adhùc sub véteri sunt damnatióne.

[*Si tranferatur, dicitur Lectio ix, ut sequitur. C. 46.*

NOs autem precámur non perseveráre eos in fóvea quam ipsi fodérunt, sed legítimè eos generári conversos ad Ecclésiam Dei, et formári Christum in eis, et cognóscere eos fabricatórem et factórem hujus universitátis solum verum Deum, et Dóminum ómnium. Hæc precámur de illis, utíliùs eos diligentes, quàm ipsi semetipsos putant dilígere. Quæ enim est à nobis diléctio, cùm sit vera, salutáris est eis, síquidèm eam recípiant. Est enim austéro medicámini símilis, absúmens improbiórem ac supérfluam súlneris carnem. Elatiónem enim illórum, et inflatiónem evácuat. Quapropter tentantes omni virtúte manum eis porrígere non tædébit nos.]

De Vigilia SS. Petri et Pauli.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio ix. Cap. 16.

IN illo témpore, venit Jesus in partes Cæsaréæ Philippi, et interrogábat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis.

Serm. in Vig. SS. Petri et Pauli.

GAudium nostrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pane condíri debet. Si hæc in Vigíliis uniuscujusque Sancti cogitáre debémus, quid faciémus in solemnitáte Sanctórum, et summórum Apostolórum? Petrum et Paulum loquor. Sufficeret uníus festivitas ad infundendam exultatiónem universæ terræ: sed ambórum juncta est ad cúmulum gaudiórum; ut quómodò in vita sua dilexérunt se, ita in morte non sint separáti. Quid illis poténtius dùm fuérunt in terris, quorum álteri traduntur claves cœlórum, álteri magistérium Géntium? Et qui nobis reliquérunt majóra exempla, quàm illi, qui in fame et siti, in frígore et nuditáte, et in ómnibus illis quæ Paulus enúmerat, júgiter sunt afflicti; et demùm felíci Martyrio regna cœléstia conscendérunt? Verè nobis rubor confusiónis sunt, quos vix audeámus respícere, ne dicam imitári. Orémus ergò eos, ut ipsi propítium nobis reddant amícum suum, Júdicem nostrum, qui est Deus benedictus in sécula.

Oratio.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui in Sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis; da méntibus nostris eamdem fídei caritatisque virtútem, ut Mártyris tui Irenæi et Sociórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis: Per Dominum.

Pro Commem. Vigiliæ SS. Apostolorum, ut sequitur.

Ant. Tentáti sunt patres nostri, et per multas tribulatiónes transiérunt fidéles. *Judith* 8.

℣. Déxtera tua, Dómine, salvávit eos; ℟. Quóniam complacuisti in eis. *Ps.* 43.

Oratio.

DEus, qui nobis beatórum Apostolórum Petri et Pauli natalítia prævenire concédis; tríbue nos, quæsumus, semper et eórum benefíciis confovéri, et oratiónibus adjuvári: Per Dóminum.

VESPERÆ de sequenti.

DIE XXIX.

IN FESTO SS. APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. RESpíciens Joannes 1. D. Jesum dicit: Ecce Agnus Dei. Et audiérunt eum duo Discípuli loquentem, et secúti sunt Jesum. *Joan.* 1.

Ant. 2. D. Erat Andréas frater Simónis Petri, unus ex duóbus qui audíerant à Joanne, et secúti fúerant Jesum. *Joan.* 1.

Ant. 3. a. Invénit hic primùm fratrem suum Simónem, et dixit ei: Invénimus Messíam. *Joan.* 1.

Ant. 4. E. Adduxit Andréas Simónem fratrem suum ad Jesum. *Joan.* 1.

Ant. 5. a. Intúitus Simónem Jesus, dixit: Tu es Simon fílius Jona: tu vocáberis Cephas, quod interpretátur Petrus. *Joan.* 1.

Capitulum. 1. *Cor.* 1.

IGnobília mundi, et contemptibília elégit Deus, et ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrúeret; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus.

℟. Ecce ego mittam piscatóres multos, dicit Dóminus, et piscabuntur fílios Israel: * Et ostendam eis manum meam; et scient quia nomen mihi Dóminus. ℣. Vidit Jesus Simónem et Andréam fratrem ejus, et dixit eis: Fáciam vos fíeri piscatóres hóminum; * Et. Glória. *Repetitur* ℟. Ecce, *usquè ad* ℣. *Jerem.* 16. *Marc.* 1.

Hymnus.

QUos junxit unus, vita dùm mansit, labor,
Quos una clarat morte palma Mártyres,
Ambo sacráti príncipes exércitûs,
Cœlo receptos una vos colit dies.
Vos, anguláris *cui* subest Christus lapis,
Fundátis AEdem: mystico vos córpori,
Cui præsidére gaudet augustum caput,
Fulgére clara jussit ambo lúmina.

In te potestas clávium, Petre, éminet;
Te, Paule, flumen írrigat sciéntiæ:
Uterque Pastor, et magister, et parens,
Olímque mundo destináti júdices.
Infirmitátem carnis experti tamen,
Nostis cadúcam fictilis testam luti;
Et consécuti grátiam, cliéntibus
Præstátis ultrò quam piè poscunt opem.
Vos ergò votis súpplicum solémnibus
Adeste: lapsis impetráte grátiam;
Ut Christiánis assequámur móribus,
Quæ sancta mundo tradidistis dógmata.
Sit sempiterno sempiterna laus Patri:
Petro supernus quem revelávit Pater,
Æterne Fili, laus tibi sit máxima:
Sit par suprémo laus decusque Flámini. Amen.

℣. Súscitans Dóminus à terra ínopem, ℟. Ut cóllocet eum cum princípibus. *Ps.* 112.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G. duplicanda.* Ait Jesus Simóni qui vocátur Petrus, et Andréæ fratri ejus: Veníte post me. Illi contínuò, relictis rétibus, secúti sunt eum. *Matth.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. SS. Irenæi et Sociorum, Mart. Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum, *p.* xxj. *Oratio*, Omnípotens, *suprà.*

Ad Completorium, *Psalmi et Capitulum de Feria; cetera ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum qui ædificávit nos super fundamentum Apostolórum, * Veníte, adorémus. *Eph.* 2. *Ps.* 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

Orbe nunc toto celebrentur ambo
Príncipes, orbis decus atque lumen,
Mille qui Christo peperére verbi
Sémine gentes.
Auctor incœpti Deus: ille terras
Incolens, primas tibi, Petre, defert:
Mox vocat Paulum, súperas regressus
Victor ad arces.
Alter æterni Patris erudítur
Voce delapsâ: super astra raptus
Alter arcánæ sacra veritátis
Flúmina potat.
Quanta sub vili látitat potestas
Córpore! infirmos tua sanat umbra,
Petre: letháles tua, Paule, pellunt

Líntea morbos.
Mérgitur ponto superante Petrus:
Náufragum Paulus flúitat per æquor:
Christe, ades, sævosque jubes utríque
Párcere fluctus.
Heu! fidem cernis titubáre nostram:
Tu vacillantes rege, Christe, gressus:
Fac, Deus, tantos dócili sequámur
Corde magistros. Am.

IN I. NOCTURNO.

Psalmi de Dominica.

Ant. 7. d. Ascendens Jesus in navim quæ erat Simónis, dixit: Duc in altum, et laxáte rétia vestra in captúram. *Luc.* 5.

Ant. 1. g. Respondens Simon, dixit illi: Præceptor, per totam noctem laborantes nihil cépimus; in verbo autem tuo laxábo rete. *Luc.* 5.

Ant. 8. G. Cùm hoc fecíssent, conclusérunt píscium multitúdinem copiósam; rumpebátur autem rete eórum. *Luc.* 5.

℣. Ipsi vidérunt ópera Dómini, ℟. Et mirabília ejus in profundo. *Ps.* 106.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 52.

SCiet pópulus meus nomen meum in die illa, quia ego ipse qui loquébar, ecce adsum. Quàm pulchri super montes pedes annuntiantis et prædicantis pacem; annuntiantis bonum, prædicantis salútem, dicentis Sion: Regnábit Deus tuus! Vox speculatórum tuórum: levavérunt vocem, simul laudábunt; quia óculo ad óculum vidébunt, cùm convérterit Dóminus Sion. Gaudéte, et laudáte simul, deserta Jerúsalem; quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Jerúsalem. Parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium, et vidébunt omnes fines terræ salutáre Dei nostri. Recédite, recédite; exíte indè, pollútum nolíte tángere: exíte de médio ejus; mundámini, qui fertis vasa Dómini. Quóniam non in tumultu exíbitis, nec in fuga properábitis: præcédet enim vos Dóminus, et congregábit vos Deus Israel.

℟. Stupor circumdéderat Petrum, et omnes qui cum illo erant, in captúra píscium. Quod cùm vidisset Petrus, prócidit ad génua Jesu, dicens: * Exi à me, quia homo peccátor sum, Dómine. ℣. Quis pòterit stare in conspectu Dómini Dei sancti? * Exi. *Luc.* 5. 1. *Reg.* 6.

Lectio ij. Cap. 61.

SPíritus Dómini super me, eò quòd únxerit Dóminus me. Ad annuntiandum mansuétis misit

me; ut medérer contrítis corde, et prædicárem captívis indulgéntiam, et clausis apertiónem; ut prædicárem annum placábilem Dómino, et diem ultiónis Deo nostro; ut consolárer omnes lugentes; ut pónerem, lugéntibus Sion, et darem eis corónam pro cínere, óleum gáudii pro luctu, pállium laudis pro spíritu mœróris. Et vocabuntur in ea fortes justítiæ, plantátio Dómini ad glorificandum. Et ædificábunt deserta à século, et ruínas antíquas érigent; et instaurábunt civitátes desertas, dissipátas in generatiónem et generatiónem. Et stabunt aliéni, et pascent pécora vestra: et fílii peregrinórum, agrícolæ et vinitóres vestri erunt. Vos autem Sacerdótes Dómini vocabímini; Ministri Dei nostri, dicétur vobis: fortitúdinem géntium comedétis, et in glória eárum superbiétis.

℟. Petrus dixit ad Jesum: Dómine, si tu es, jube me ad te veníre super aquas. Jesus ait: Veni. Et * Descendens de navícula, ambulábat super aquam ut veníret ad Jesum. ℣. Dedisti, Dómine, et in mari viam, et inter fluctus sémitam firmíssimam. * Descendens. *Matth.* 14. *Sap.* 14.

Lectio iij. Cap. 66.

VEnient, et vidébunt glóriam meam Et ponam in eis signum; et mittam ex eis qui salváti fúerint, ad gentes in mare, in Africam, et Lydiam, tendentes sagittam; in Itáliam et Græciam, ad ínsulas longè, ad eos qui non audiérunt de me, et non vidérunt glóriam meam. Et annuntiábunt glóriam meam géntibus, et addúcent omnes fratres vestros de cunctis géntibus donum Dómino, in equis, et in quadrígis, et in lectícis, et in mulis et in carrúcis, ad montem sanctum meum Jerúsalem, dicit Dóminus; quómodò si inferant fílii Israel munus in vase mundo in domum Dómini. Et assúmam ex eis in Sacerdótes et Levítas, dicit Dóminus. Quia sicut cœli novi, et terra nova quæ ego fácio stare coràm me, dicit Dóminus; sic stabit semen vestrum et nomen vestrum.

℟. Videns Petrus ventum válidum, tímuit; et cùm cœpisset mergi, clamávit. Et * Jesus apprehendit eum, et ait: Módicæ fídei, quarè dubitasti? ℣. Noli timére: vocávi te nómine tuo, meus es tu: cùm transíeris per aquas, tecum ero. * Jesus. Glória. *Repetitur* ℟. Videns Petrus,

usquè ad ℣. *Matth.* 14. *Is.* 43.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Multi discipulórum abiérunt retrò. Dixit ergò Jesus ad duódecim: Numquid et vos vultis abíre? *Joan.* 6.

Ant. 5. a. Respondit Simon Petrus: Dómine, ad quem íbimus? verba vitæ æternæ habes. *Joan.* 6.

Ant. 3. *a.* Nos credídimus et cognóvimus quia tu es Christus Fílius Dei. *Joan.* 6.

℣. Magnus es tu, et fáciens mirabília: ℟. Tu es Deus solus. *Ps.* 85.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

In Festo Apostolorum.

Lectio iv.

GLoriósa nobis solémnitas illuxit, quam præclári Mártyres, Mártyrum duces, Apostolórum príncipes morte claríssimâ consecrârunt. Isti sunt Petrus et Paulus, duo magna luminária, quos Deus in córpore Ecclésiæ suæ constítuit quasi géminum lumen oculórum. Hi mihi tráditi sunt in magistros et in mediatóres, quibus secúrè me commíttere possim; quia et notas mihi fecérunt vias vitæ; et mediántibus illis, ad illum Mediatórem ascéndere pótero, qui venit pacificáre per sánguinem suum et quæ in cœlis et quæ in terris sunt. Ille enim in utráque natúra puríssimus est, qui peccátum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus. Quómodò ergò ad illum accédere audébo, qui sum suprà modum peccans peccátor, qui peccávi suprà númerum arénæ maris; cùm ille púrior, ego impúrior esse non possim? Propterèa dedit mihi Deus hómines istos, qui et hómines essent, et peccatóres, et máximi peccatóres, qui in seipsis et de seipsis discérent quáliter áliis miseréri debérent. Magnórum enim críminum rei; magnis crimínibus fácilè donábunt véniam; et in qua mensúra mensum est eis, remetientur nobis.

℟. Dicit Jesus discípulis: Quem me esse dícitis? * Respondens Petrus, dixit: Tu es Christus Fílius Dei vivi. ℣. Quis ascendit in cœlum, atque descendit? Quod nomen est ejus, et quod nomen Fílii ejus, si nosti? * Respondens. *Matth.* 16. *Prov.* 30.

Lectio v.

PEccávit peccátum grande Petrus Apóstolus, et fortassis quo grándius nullum est; et tàm velocíssimè quàm facíllimè véniam consecútus est; et sic, ut nihil de singularitáte sui primátûs

amítteret. Sed et Paulus, qui in ipsa víscera nascentis Ecclésiæ tàm singulàriter quàm incomparabíliter grassátus est, per ipsíus Fílii Dei vocem ad fidem addúcitur; et pro tantis malis, tantis bonis replétus est, ut vas electiónis fíeret ad portandum nomen ejus coràm Géntibus, et régibus, et fíliis Israel: vas dignum, et cœléstibus férculis replétum, de quo et sanus escam, et infírmus accípiat medicínam. Tales decébat humáno géneri pastóres et doctóres constítui, qui et dulces essent, et potentes, et nihilóminùs sapientes: dulces, ut me blandè misericorditerque suscíperent; potentes, ut fórtiter protégerent; sapiéntes, ut ad viam, et per viam dúcerent quæ ducit ad civitátem.

℟. Beátus es, Simon Barjóna, quia caro et sanguis non revelávit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis; et ego dico tibi * Quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam. ℣. Pastor egressus est lapis Israel; Deus omnípotens benedícet tibi: * Quia. *Matth.* 16. *Gen.* 49.

Lectio vj.

QUid Petro dúlcius, qui tàm dúlciter omnes ad se cónvocat peccatóres, sicut et Actus Apostólici, et Epistolárum ejus séries attestátur? Quid illo poténtius, cui et terra obedívit cùm mórtuos réddidit, et mare cùm sub ejus pédibus calcábile se præbuit; qui Simónem magum spíritu oris sui in áere áttigit; qui claves regni cœlórum tàm singulàriter accépit, ut præcédat senténtia Petri senténtiam cœli? Quid autem illo sapiéntius, cui non caro et sanguis, sed Pater qui in cœlis est, sapiéntiam illam quæ de cœlis est, multâ largitáte revelávit? Libentíssimè Paulum sequor, qui præ nímia dulcédine luget eos qui peccavérunt, et non egérunt pœniténtiam; qui fórtior est omni princípátu et potestáte; qui sapiéntiam et medullam sacrórum sénsuum non à primo vel secundo, sed à tértio cœlo lárgiter asportávit. Hi sunt magistri nostri, qui à Magístro ómnium vias vitæ pléniùs didicérunt, et docent nos usquè in hodiernum diem.

℟. Simon, ego rogávi pro te ut non defíciat fides tua: * Et tu aliquandò conversus, confirma fratres tuos. ℣. Convertam te, et antè faciem meam stabis, et quasi os meum eris. * Et tu. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Simon,

usquè ad ℣. *Luc.* 22. *Jerem.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. c. Dixit Jesus : Adhùc módicùm vobiscum sum : quò ego vado, vos non potestis veníre. *Joan.* 13.

Ant. 2. D. Dicit ei Simon Petrus : Dómine, quò vadis ? Respondit Jesus : Quò ego vado, non potes me modò sequi ; sequéris autem pósteà. *Joan.* 13.

Ant. 4. *E.* Dicit ei Petrus : Quarè non possum te sequi modò ? Tecum parátus sum et in cárcerem et in mortem ire. *Joan.* 13.

℣. Nonnè qui odérunt te, Dómine, óderam ? ℟. Scito cor meum, et cognosce sémitas meas. *Ps.* 138.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore, dixit Simóni Petro Jesus : Simon Joannis, díligis me plus his ? Dicit ei : Etiam, Dómine, tu scis quia amo te. Dicit ei : Pasce agnos meos. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 296. *n.* 3.

RESurgit Dóminus, appáret discípulis. Videt jam Petrus viventem, cui morienti timúerat. Videt non Dóminum occísum, sed mortem in Dómino occísam. Jam ergò confirmátus exemplo carnis ipsíus Dómini, mortem non esse usquè ádeò metuendam, docétur amáre. Modò opus est ut amet, jam viso Dómino vivo post mortem : modò amet, modò secúrus amet, secúrus quia secutúrus. Dóminus ergò : Petre, amas me ? Et ille : Amo, Dómine. Et íterùm hoc, et tértiò hoc ; ut ter confiterétur amor, quod ter negáverat timor. Vidéte, percípite, díscite. Non áliud quàm, Amas ? interrogátur : non áliud quàm, Amo, respondétur. Respondenti dícitur : Pasce oves meas.

℟. Christus resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras ; et * Visus est Cephæ, et post hoc Undecim, deindè Apóstolis ómnibus. ℣. Præóccupat qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat. * Visus est. 1. *Cor.* 15. *Sap.* 6.

Lectio viij. n. 3 *et* 4.

COmmendátis Petro óvibus suis, et commendáto sibi Petro cum óvibus suis, jam prænúntiat passiónem, et dicit : Cùm esses júnior, cingébas te, et ibas quò velles ; cùm autem sénior factus fúeris, alter te cinget, et feret quò tu non vis. Hoc autem dicébat, ait Evangelista, significans quâ morte clarificatúrus esset Deum. Vidétis hoc perti-

nére ad pascendas oves Dómini, ut non recusétur mors pro óvibus Dómini. Pasce oves meas. Commendat oves idóneo, an minùs idóneo? Primò, quas oves commendat? Pretiósas, emptas non auro, non argento, sed sánguine. Si dóminus homo commendáret servo suo oves suas, procul dúbio cogitáret utrùm pecúlium servi illíus idóneum esset prétium óvium suárum, et díceret: Si perdíderit, si dissipáverit, si consúmpserit, habet undè reddat. Commendáret ergò servo idóneo oves suas, et servi facultátes in pecúnia quæreret pro óvibus quas pecúniâ comparávit.

℟. Dicit Simóni Petro Jesus: Simon Joannis, amas me? Dómine, tu ómnia nosti; tu scis quia amo te. Dixit ei: * Pasce oves meas. ℣. Tu pasces pópulum meum Israel, et tu eris dux super Israel. * Pasce. *Joan.* 21. 2. *Reg.* 5.

Lectio ix. n. 4 et 5.

NUnc verò Dóminus Jesus Christus, quia servo commendat oves quas sánguine comparávit, idoneitátem servi in passióne sánguinis quærit. Tanquàm díceret: Pasce oves meas, commendo tibi oves meas. Quas oves? Quas emi sánguine meo. Mórtuus sum pro eis. Amas me? Mórere pro eis. Et quidèm servus ille hóminis homo pecúniam rédderet pro consumptis óvibus; Petrus sánguinem réddidit pro óvibus conservátis. Eia, fratres, áliquid pro témpore volo dícere. Quod Petro commendátum est, quod Petro mandátum est, non Petrus solus, sed étiam álii Apóstoli audiérunt, tenuérunt, servavérunt, maximèque ipse consors sánguinis et diéi Paulus Apóstolus. Audiérunt ista, et ad nos audienda transmisérunt. Páscimus vos, páscimur vobiscum. Det nobis Deus vires sic amandi vos, ut possímus étiam mori pro vobis, aut effectu aut affectu.

℟. Dixit Jesus Petro, signíficans quâ morte clarificatúrus esset Deum: Cùm senúeris, * Extendes manus tuas, et állus te cinget, et ducet quò tu non vis. ℣. Ecce data sunt super te víncula, et ligábunt te in eis; et non egrediéris de médio eórum: * Extendes. Glória. *Repetitur* ℟. Dixit Jesus, *usquè ad* ℣. *Joan.* 21. *Ezech.* 3.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus: ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. FActa est vox ad 1. *a.* Petrum : Surge et manducа : quod Deus purificávit, tu commúne ne díxeris. *Act.* 10.

Ant. 3. a. Apériens Petrus os suum, dixit : In veritáte cómperi, quia non est personárum acceptor Deus. *Act.* 10.

Ant. 6. F. Adhùc loquente Petro, cécidit Spíritus sanctus super omnes qui audiébant verbum. *Act.* 10.

Ant. 4. *d.* Obstupuérunt.

Canticum. *Gen.* 49.

Patriarchæ Jacob Prophetia de Christo et ejus Apostolis.

JUda, te laudábunt fratres tui : * manus tua in cervícibus inimicórum tuórum, adorábunt te fílii patris tui.

Cátulus leónis Juda ; ad prædam, fili mi, ascendísti : * requiescens accubuísti ut leo et quasi leæna ; quis suscitábit eum ?

Non auferétur sceptrum de Juda, et dux de fémore ejus, * donec véniat qui mittendus est ; et ipse erit expectátio géntium.

Ligans ad víneam pullum suum, * et ad vitem, ó fili mi, ásinam suam,

Lavábit in vino stolam suam, * et in sánguine uvæ pállium suum.

Pulchrióres sunt óculi ejus vino, * et dentes ejus lacte candidióres.

Néphthali cervus emissus, * et dans elóquia pulchritúdinis.

Bénjamin lupus rapax : * manè cómedet prædam, et vésperè dívidet spólia.

Ant. Obstupuérunt ex circumcisióne fidéles qui vénerant cum Petro, quia et in natiónes grátia Spíritûs sancti effúsa est. *Act.* 10.

Ant. 5. a. Glorificavérunt Deum, dicentes : Ergò et Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam. *Act.* 11.

Capitulum. *Act.* 10.

AUdiébant illos loquentes linguis et magnificantes Deum. Tunc respondit Petrus : Numquid aquam quis prohibére potest, ut non baptizentur hi qui Spíritum sanctum accepérunt sicut et nos ? Et jussit eos baptizári in nómine Dómini Jesu Christi.

Hymnus.

JAm nîl Hebræis, Géntium plebs, ínvide,
Dignáta eisdem, fausta plebs, honóribus :
Ovíle summus Pastor expandit suum,
Novusque primo grex adunáris gregi.
Promissa Patrum, Christe, natus éxequi,
De stirpe Jacob quæris amissas oves ;

Petrumque, primo quem
locavisti gradu,
Tanto labóri súfficis vicárium.
Divína Gentes at simul
cleméntia
Respectat, illis, Paule,
Doctor mítteris:
Arcána profers tu Dei
mystéria:
Tu christiánæ præco
fulges grátiæ.
Utrinquè fervet úberi
fructu labor:
Judæus, an sis bárbarus, nîl ínterest:
Diversa quamquàm sors
duóbus óbtigit,
Par universi cura succendit gregis.
Sit sempiterno sempiterna laus Patri:
Petro supernus quem
revelávit Pater,
AEterne Fili, laus tibi
sit máxima:
Sit par suprémo laus decusque Flámini. Am.

℣. Dómini est assúmptio nostra, ℟. Et Sancti Israel, Regis nostri. *Ps.* 88.

Ad Benedictus.

Ant. J. duplicanda. Dei sumus adjutóres: nemo gloriétur in homínibus; ómnia enim vestra sunt, sive Paulus, sive Cephas: vos autem Christi, Christus autem Dei. 1. *Cor.* 3.

Oratio.

DEus, qui hodiernam diem Apostolórum tuórum Petri et Pauli martyrio consecrasti; da Ecclésiæ tuæ eórum in ómnibus sequi præceptum, per quos religiónis sumpsit exórdium: Per.

AD HORAS, Doxologia:

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum
decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Facta est vox.

In ℟. *br.* ℣. Qui es caput * córpóris Ecclésiæ. *Coloss.* 1.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Apériens.

Capitulum. *Act.* 10.

IN omni gente, qui timet Deum et operátur justítiam, acceptus est illi. Verbum misit Deus fíliis Israel, annúntians pacem per Jesum Christum: hic est ómnium Dóminus.

℟. *br.* Deus excelsus * subjécit pópulos nobis, * Allelúia, allelúia. Deus. ℣. Et gentes * sub pédibus nostris, * Allelúia. Glória. Deus. *Ps.* 46.

℣. Benedícite, gentes, Deum nostrum; ℟. Et audítam fácite vocem laudis ejus. *Ps.* 65.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Adhùc loquente.

Capitulum. *Act.* 15.

AB antíquis diébus Deus in nobis elégit per os meum audíre Gentes verbum Evangélii, et cré-

dere : et qui novit corda Deus, testimónium perhíbuit, dans illis Spíritum sanctum sicut et nobis.

℟. *br.* Annuntiavérunt cœli * justítiam ejus, * Allelúia, allelúia. Annuntiavérunt. ℣. Vidérunt omnes pópuli * glóriam ejus, * Allelúia. Glória. Annuntiavérunt. *Ps.* 96.

℣. Afférte Dómino, pátriæ géntium, ℟. Afférte Dómino glóriam et honórem. *Ps.* 95.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Glorificavérunt.

Capitulum. *Act.* 15.

Nihil discrévit Deus inter nos et illos, fide purificans corda eórum. Nunc ergò quid tentátis Deum, impónere jugum super cervíces discipulórum, quod neque patres nostri, neque nos portáre potúimus? Sed per grátiam Dómini Jesu Christi crédimus salvári, quemádmodùm et illi.

℟. *br.* Omnes gentes vénient; * et adorábunt coràm te, Dómine, * Allelúia, allelúia. Omnes. ℣. Et glorificábunt * nomen tuum, * Allelúia. Glória. Omnes.

℣. Magnus es tu, et fáciens mirabília; ℟. Tu es Deus solus. *Ps.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ps. Dixit Dóminus, *p.* 27.

Ant. Justum árbitror, 2. D. quándiù sum in hoc tabernáculo, suscitáre vos in commonitióne. 2. *Petr.* 1.

Ps. Laudáte púeri, *p.* 29.

Ant. 3. E. Velox est depósitio tabernáculi mei, secundùm quod et Dóminus noster Jesus Christus significávit mihi. 2. *Petr.* 1.

Ps. Crédidi, *p.* 113.

Ant. 7. G. Dabo óperam et frequenter habére vos post óbitum meum, ut horum memóriam faciátis. 2. *Petr.* 1.

Ps. In convertendo Dóminus, *p.* 53.

Ant. 4. E. Properantes in adventum diéi Dómini, satágite immaculáti et inviolati ei inveníri in pace. 2. *Petr.* 3.

Ps. Dómine, probasti me, et cognovisti me, *cum sua divisione*, p. 134.

Ant. 1. D. Dómini nostri longanimitátem, salútem arbitrémini; sicut et caríssimus frater noster Paulus, secundùm datam sibi sapiéntiam, scripsit vobis. 2. *Petr.* 3.

Capitulum. 2. *Petr.* 3.

Vestram éxcito in commonitióne sincéram mentem, ut mémores sitis eórum quæ prædixi verbórum à sanctis Prophétis, et Apostolórum vestrórum præceptórum Dómini et Salvatóris.

Allelúia, allelúia. ℣. Isti sunt duo fílii ólei, qui assistunt Dominatóri uni-

versæ terræ. Allelúia. *Zach.* 4.

Hymnus.

TAndèm labórum, gloriósi Príncipes,
Fructum tenétis : fana passìm córruunt :
Quin ipsa latè Roma victrix géntium,
Se Christiáno jam stupet subdi jugo.
Sævit Tyrannus ; at triumphant víctimæ :
Alter per ensem victor, alter per crucem,
Cœlo corónam laureáti póssident,
Fususque sanguis Christiános séminat.
Superba sordent Cæsares cadávera,
Queîs urbs litábat ímpii cultûs ferax :
Apostolórum gloriátur óssibus,
Fixamque adórat cóllibus suis crucem.
Nunc, ô cruóre purpúrata nóbili,
Novisque felix Roma conditóribus,
Horum trophæis aucta, quantò vériùs
Regína fulges orbe toto cívitas !
Sit sempiterno sempiterna laus Patri :
Petro supernus quem revelávit Pater,
AEterne Fili, laus tibi sit máxima :
Sit par suprémo laus decusque Flámini.
Amen.

℣. Pretiósa in conspectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. *duplicanda.* Príncipes et ínclyti Israel, amábiles et decóri in vita sua, in morte quoque non sunt divísi. 2. *Reg.* 1.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 5. a. Cor meum díligit príncipes Israel, qui obtulérunt ánimas suas morti. *Judic.* 5.

Doxologia, Uni sit, *ut suprà ad Horas ; nisi occurrat intrà Octavam Corporis Christi.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Magnificáti sunt valdè in conspectu omnis Israel et géntium ómnium, ubì audiebátur nomen eórum. 1. *Mach.* 5.

DOMINICA
Intra Octavam.

Totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio, incipiendo à I. Vesperis, quæ erunt integræ de Sabbato antè Dominicam occurrentem, cum Commem. SS. Apostolorum in utrisque Vesperis et Laudibus.

Die xxx.

In Commemoratióne
SANCTI PAULI,
Apostoli.

Duplex-majus.

[*Si transferatur, habet primas Vesperas sic.*

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. Fidélis sermo, quòd 1. D. Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. 1. *Tim.* 3.

Ant. 3. a. Grátias ago ei, quia fidelem me existimávit, ponens in ministério; qui priùs blasphémus fui, et persécutor, et contumeliósus. 1. *Tim.* 1.

Ant. 6. F. Misericórdiam consecútus sum, quia ignórans feci in incredulitáte. 1. *Tim.* 1.

Ant. 5. C. Superabundávit grátia Dómini nostri, cum fide et dilectióne quæ est in Christo Jesu. 1. *Tim.* 1.

Ant. 8. G. Regi seculórum immortáli, invisíbili, soli Deo, honor et glória in sécula séculórum. Amen. 1. *Tim.* 1.

Capitulum. 1. *Tim.* 1.

Deò misericórdiam consecútus sum, ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam, ad informatiónem eórum qui creditúri sunt illi, in vitam æternam.

℟. Vivo, jam non ego, vivit verò in me Christus: * Quòd autem nunc vivo in carne, † In fide vivo Fílii Dei, qui dilexit me, et trádidit semetipsum pro me. ℣. Déxtera Dómini fecit virtútem: non móriar, sed vivam, et narrábo ópera Dómini. * Quòd. Glória Patri. † In fide. *Gal.* 2. *Ps.* 117.

Hymnus.

Divínum mémori péctore Príncipem
Paulum pro méritis tóllite láudibus:
Orbis concélebret, jam dócilis Deo,
Orbi præpósitum Ducem.
Quam lucem súperis fóntibus háuserat,
Oblítus véterum, raptus in æthera,
Commissis pópulis, débitor ómnibus,
Pleno divídit álveo.
Illi paupéries spléndida cópia;
Ingens mœror erat lætítiæ seges;
Carcer, naufrágium, crébraque vérbera
Altæ sémina glóriæ.
Mors desidérium, mors fuit et lucrum:
Terris hunc rétinet sola necéssitas,
Fratrum solus amor, pro quibus óbviàm
Se totum vovet hóstiam.
Tandèm Roma virum vidit, inánium
Cultrix Roma dcûm: Cæsaris in domum
Infert ille fidem; sæva nec álligant
Verbum víncula líberum.
Mundo conspícuum seu jubar émicat,
Spargens perpétuum quà gráditur diem:

Humánis óculis qui semèl óccidit
Æterno rútilat die.
Laus sit summa Patri, súmmaque Fílio,
Par sit, sancte, tibi laus quoque, Spíritus:
Da Paulum, per iter quod docet árduum,
Nobis, quà líceat, sequi. Amen.

℣. Quis Deus magnus sicut Deus noster? ℟. Tu es Deus qui facis mirabília. *Ps.* 76.

Ad Magníficat.

Ant. 2. D. Ego sum mínimus Apostolórum, qui non sum dignus vocári Apóstolus, quóniam persecútus sum Ecclésiam Dei: grátiâ autem Dei sum id quod sum, et grátia ejus in me vácua non fuit. 1. *Cor.* 15.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Petri. Ant. Simon. ℣. Elégit, *infrà*, p. 483. *Oratio*, Deus, qui, *p.* 481.

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum qui vocávit Paulum per grátiam suam, * Veníte, adorémus. *Galat.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

SAt, Paule, sat terris datum:
Post multa te certámina,
Cursu peracto, débita
Coróna jam cœlo manet.
Quot tu mari perículis,
Terràque jactátus malis!
Quot saxa, virgæ, cómpedes!
Quot damna, curæ, fúnera!
Nunc ille confixum suæ
Qui te cruci dudùm tenet,
Te Christus ad vitam vocat;
Tibíque lucrum jam mori.
Sed caritátis víscera
Strictis coarctant néxibus;
Christóque quos tu párturis,
Patrem reposcunt fílii.
Verùm parátur jam tibi
Finis labóris árdui,
Mercesque: bissénos thronus
Te poscit inter júdices.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Psalmi de Feria in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Grátia data est mihi à Deo, ut sim minister Christi Jesu in Géntibus, sanctíficans Evangélium Dei. *Rom.* 15.

Ant. 1. f. Qui operátus est Petro in Apostolátum circumcisiónis, operátus est et mihi inter Gentes. *Galat.* 2.

Ant. 7. b. Nonnè Christum Jesum Dóminum nostrum vidi? Nounè opus meum vos estis in Dómi-

no? Mea defénsio hæc est. 1. *Cor.* 9.

℣. Erípies me, Dómine, de contradictiónibus pópuli: ℟. Constítues me in caput géntium. *Ps.* 17.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Pósitus sum ego prædicátor, et Apóstolus, et magister Géntium: ob quam causam * Pátior, sed non confundor; scio enim cui crédidi. ℣. Ipse Deus meus, et Salvátor meus: in Deo glória mea, et spes mea in Deo est. * Pátior. 2. *Tim.* 1. *Ps.* 61.

Post ij. Lect. ℟. Evangélium quod evangelizátum est à me, non est secundùm hóminem; * Neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici, sed per revelatiónem Jesu Christi. ℣. Dixit Dóminus ad me: Ecce dedi verba mea in ore tuo; ecce constítui te super gentes. * Neque. *Galat.* 1. *Jerem.* 1.

Post iij. Lect. ℟. Non judicávi me scire áliquid, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum; * Et † Sermo meus non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne spíritûs et virtútis. ℣. Mihi dedit Deus dícere ex senténtia, et præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est. * Et. Glória. † Sermo. 1. *Cor.* 2. *Sap.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Omnia fácio propter Evangélium, ut párticeps ejus efficiar. 1. *Cor.* 9.

Ant. 4. a. Ego libentíssimè impendam, et superimpendar ipse pro animábus vestris. 2. *Cor.* 12.

Ant. 5. a. Sic curro, non quasi in incertum: sed castígo corpus meum, et in servitútem rédigo; ne fortè, cùm áliis prædicáverim, ipse réprobus efficiar. 1. *Cor.* 9.

℣. Pes meus stetit in directo: ℟. In ecclésiis benedícam te, Dómine. *Ps.* 25.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Advers. vitup. vitæ monast.

Lib. 1. *Lectio iv.*

CUm beátus Paulus pélicem quam Nero deperíbat, fídei sacramenta suscípere induxisset, simul persuáserat impúrum illum congressum declináre. Ille corruptórem et impostórem Paulum vócitans, primùm quidèm eum conjécit in vínculа: cùm verò illi persuadére non posset ut puellæ hæc mónita dare desíneret, necávit tandèm. Quid ígitur ex hoc cóntigit, vel detrimenti ei qui mortem passus est,

vel emolumenti ei qui intulit? Imò, quid non emolumenti fuit tunc necáto Paulo? qui non detrimenti necanti Neróni?

℟. Omnia detrimentum feci, * Ut Christum lucrifáciam, ad cognoscendum illum et societátem passiónum illíus, configurátus morti ejus. ℣. Príncipes persecúti sunt me gratìs, et à verbis tuis formidávit cor meum; * Ut. *Philipp.* 3. *Ps.* 118.

In 2. *Ep. ad Tim. Cap.* 2.

Hom. 4. *Lectio* v.

PAulus Cilix erat, péllium sutor, inops, imperítus externæ sapiéntiæ: homo sæpè cum fame luctátus, et cui vestítus necessárius sæpè déerat. Neque hoc solùm sed in vínculis quoque cum latrónibus et homicídis, Neróne jubente, cædebátur tanquàm maléficus. Quis ígitur illústrior, quis gloriósior, qui caténam circumferébat, vinctusque trahebátur ex cárcere, an qui superabátur in púrpura? qui contemnebátur imperans, an qui jussus nihil curábat jubentis impérium? qui solus cùm esset, vicit; an qui innúmero vallátus exércitu victus est? Cujus, inquam, sortem quíspiam cúpiat magis, Nerónis an Pauli? Illíus nempè neque sepulcrum cuíquam notum: at contrà, hic régibus ómnibus splendídior, régia in urbe in qua vicit, cónditus est: hic per ora ómnium ubíquè celebrátur, coronatusque prædicátur; ille contrà, maledictis lacéssitur innúmeris.

℟. In labóre fui et ærumna, in vigíliis multis, in fame et siti, in frigore et nuditáte; * Præter illa quæ extrínsecùs sunt, instántia mea quotidiána, sollicitúdo ómnium Ecclesiárum. ℣. Die noctúque æstu urébar et gelu, fugiebatque somnus ab óculis meis; * Præter. 2. *Cor.* 11. *Gen.* 31.

In Epist. ad Rom. Cap. 16.

Hom. 52. *Lectio* vj.

QUis mihi dabit circumfundi córpori Pauli, affígi sepulcro, vidére púlverem córporis illíus, quæ adhùc in Christo déerant adimplentis, stígmata illíus gestantis, prædicatiónem Evangélii ubíquè seminantis? Púlverem, inquam, oris illíus per quod magnália et ineffabília Christus locútus est, et admiranda illa orácula orbi prótulit Spíritus sanctus? Quid enim os illud sanctum non effécit? Dæmones éxpulit; peccáta absolvit; tyrannos compéscuit; philosophórum linguas obserávit; orbem Deo adduxit; bár-

baros philosophári persuásit ; ómnia coaptávit quæ in terra ; et quæ in cœlis , ad quem vóluit modum , dispósuit. Non solùm autem oris , sed et cordis illíus púlverem vidére vellem. Cor istud ádeò fuit latum , ut in se suscéperit , et íntegras urbes , et pópulos , et gentes : cor cœlis sublímius , orbe látius , rádiis solaribus splendídius , igne ferventius , adamante sólidius. Cor Pauli , cor erat Christi , et tábula Spíritûs sancti atque grátiæ volúmen. Quid opus est síngula recensére ? Vellem vidére sepulcrum quo recóndita sunt arma illa justítiæ , arma lucis , membra in quibus vivébat Christus , quæ templum fuérunt Spíritûs sancti. Hoc corpus Romam munit , et cum isto corpus étiam Petri.

℟. Cùm liber essem ex ómnibus , ómnium me servum feci , ut plures lucrifácerem : * Omnibus ómnia factus sum , ut omnes fácerem salvos. ℣. Vidéte quóniam non soli mihi laborávi , sed ómnibus exquiréntibus veritátem : * Omnibus. Glória. * Omnibus. 1. *Cor.* 9. *Eccli.* 24.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Víncula et tribulatiónes me manent ; sed nihil horum véreor , dúmmodò consummem cursum meum , et ministérium verbi quod accépi. *Act.* 20.

Ant. 3. c. Ego non solùm alligári , sed et mori parátus sum propter nomen Dómini Jesu. *Act.* 21.

Ant. 8. G. Non in vácuum laborávi ; sed etsi immolor suprà sacrifícium , et obséquium fídei vestræ , gáudeo , et congrátulor ómnibus vobis. *Philipp.* 2.

℣. Dóminus protector vitæ meæ : ℟. A quo trepidábo ? *Ps.* 26.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap 10.

IN illo témpore , dixit Jesus discípulis suis : Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum ; estóte ergò prudentes sicut serpentes , et símplices sicut columbæ. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 33. *in Matth. n.* 2.

SIc dícere vidétur : Nolíte turbári , si cùm vos inter lupos mitto , tanquàm oves et columbas esse júbeo : nam etsi possum contrárium quoque præstáre , et non permíttere ut grave áliquid patiámini , nec lupis tanquàm oves subjecti sitis , sed effícere ut leónibus terribilióres evadátis ; tamen sic éxpedit fíeri : hoc et vos quoque illus-

trióres fáciet, et meam declarábit virtútem. Sic enim póstea dixit Paulo: Súfficit tibi grátia mea; nam virtus mea in infirmitáte perfícitur. Ipse ígitur vos mansuetúdine oves efféci. Cùm enim ait: Ego mitto vos sicut oves, illud occultè ínnuit: Ne ígitur ánimo dejiciámini; certè enim scio hâc potíssimùm mansuetúdine ubíquè invictos vos esse futúros.

℟. Deus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquàm morti destinátos; * Quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die: æstimáti sumus sicut oves occisiónis; * Quia spectáculum facti sumus. 1. *Cor.* 4. *Ps.* 43.

Lectio viij. *n.* 4.

NOn enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri qui lóquitur in vobis. Habébant reges in médio suî duódecim hómines idiótas, quos vínculis, flagellis, carcéribus, ut silérent, comminabantur; sed sicut rádii soláres vincíri néqueunt, sic lingua eórum ligári non póterat. Quod ita fiébat, quia non ipsi erant qui loquebantur, sed virtus Spíritûs sancti. Quâ virtúte Paulus Agrippæ ministros, ipsumque Nerónem ómnium hóminum flagitiosíssimum fácilè superávit. Dóminus enim mihi ástitit, ait, et confortávit me, et éruit me de ore leónis.

℟. Mihi absit gloriári nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi, * Per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. ℣. Quid mihi est in cœlo? et à te quid vólui super terram? Deus cordis mei, * Per. *Galat.* 6. *Ps.* 72.

Lectio ix. *n.* 5.

REs útiquè magna, virum circà stagna versári sólitum, circà pelles, et telónii mensam, sedéntibus tyrannis et sátrapis, astántibus satellítibus strictis gládiis, cùm omnes dénique pro tyrannis starent, solum ingressum, ligátum, prono cápite, potuisse vel os aperíre. Etenim nec loquendi, nec dógmata defendendi locum illis dabant; sed tanquàm commúnes orbis pestes supplíciis deputábant. Hi hómines, aiébant, contrà decréta Cæsaris fáciunt, regem álium dicentes esse Jesum. Ubíquè tribunália hujúsmodi opiniónibus præoccupáta erant; et auxílio superno multùm egébant (Apóstoli,) ut hoc utrumque probárent, et veram esse doctrínam quam prædicábant, et se

commúnibus légibus non adversári; utque, dùm loquerentur de doctrína, ne viderentur leges subvértere; ac rursùs, dùm demonstráre conarentur se commúnia statúta non violáre, dógmatum puritátem ne corrúmperent: quæ ómnia vidébis et à Petro et à Paulo, et à céteris ómnibus prudenter observáta. Quamvìs enim ut factiósi et novatóres ubíquè terrárum accusarentur; hanc tamen suspiciónem repulérunt et contráriam sibi conciliárunt, quasi servatóres, curatóres ac benéfici apud omnes celebráti. Hæc autem ómnia ex ingenti patiéntia operabantur. Quamobrem dicébat Paulus: Quotídiè mórior; et usquè in finem in perículis perseverávit.

℟. In Evangélio labóro usquè ad víncula, quasi malè óperans: sed * Verbum Dei non est alligátum. ℣. Loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum, et non confundebar; et respondébo exprobrántibus mihi verbum: * Verbum. Glória Patri. * Verbum. 2. *Tim.* 2. *Ps.* 118.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Narrábo nomen tuum frátribus meis; ℟. In médio Ecclésiæ laudábo te. *Ps.* 21.

AD LAUDES.

Ant. 5. a. Nihil minùs fui ab iis qui sunt suprà modum Apóstoli, tametsi nihil sum. 2. *Cor.* 12.

Ant. 7. d. Secundùm revelatiónem mihi data est grátia hæc, in Géntibus evangelizáre investigábiles divítias Christi, et quæ sit dispensátio sacramenti abscónditi à séculis. *Ephes.* 3.

Ant. 1. a. Signa Apostolátûs mei facta sunt in omni patiéntia, in signis, et prodígiis, et virtútibus. 2. *Cor.* 12.

Canticum, Juda, *suprà*, *p.* 470.

Ant. 3. *a.* Dóminus mihi ástitit, et confortávit me, ut per me prædicátio impleátur, et áudiant omnes gentes. 2. *Tim.* 4.

Ant. 2. D. Abundántiùs ómnibus laborávi; non ego autem, sed grátia Dei mecum 1. *Cor.* 15.

Capitulum. *Rom.* 15.

Sic prædicávi Evangélium, non ubì nominátus est Christus, ne super aliénum fundamentum ædificárem; sed sicut scriptum est: Quibus non est annuntiátum de eo, vidébunt; et qui non audiérunt, intélligent.

Hymnus.

Sudóre sat tuo fides,
Crucisque crevit glória;
Multóque per te fœnore
Impléta Christi pássio.

Per

Per sacra sese jam tuæ
Impressa carni stigmata,
Suóque totum Spíritu
In te Magister exprimit.
Sic, Paule, non vivis; loquens
Sed ipse Christus in tuo
Agensque vivit péctore:
Sat ergò, sat terris datum.
Audíta quondàm tértio
Arcána cœlo, nunc tibi
Fruenda se pleno palàm
De fonte produnt lúminis.
Hinc lacte verbi nos tui
Cibóque faxis créscere;
Christumque tritos, quà doces
Præisque, per calles sequi.
℣ Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℟. Confiteantur *tibi* pópuli omnes. *Ps.* 66.

Ad Benedictus.

Ant. 5. C. Gáudeo in passiónibus, et adímpleo ea quæ desunt passiónum Christi in carne mea, pro córpore ejus, quod est Ecclésia, cujus factus sum ego minister. *Coloss.* 1.

Oratio.

DEus, qui multitúdinem Géntium beáti Pauli Apóstoli prædicatióne docuisti; da, quæsumus, ut cujus natalítia cólimus, ejus apud te patrocínia sentiámus: Per.

Pro Commemorat. S. Petri.

Ant. Simon, ego rogávi pro te, ut non defíciat fides tua; et tu aliquandò conversus, confirma fratres tuos. *Luc.* 22.

℣. Pósui adjutórium in potente; ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Ps.* 88.

Oratio.

DEus, qui beáto Petro Apóstolo tuo, collátis clávibus regni cœlestis ánimas ligandi atque solvendi Pontifícium tradidisti; concéde, ut intercessiónis ejus auxílio à peccatórum nostrórum néxibus liberémur: Qui vivis.

AD HORAS, *Doxologia*, ¶ Uni sit, *ut suprà ad Laudes.*

AD PRIMAM.

Ant. 5. a. Nihil.

In ℟. br. ℣. Qui constituisti Paulum * testem tuum ad Gentes. *Act.* 26.

AD TERTIAM.

Ant. 7. d. Secundùm.

Capitulum. 2. *Cor.* 12.

SCio hóminem in Christo antè annos quatuórdecim sive in córpore néscio, sive extrà corpus néscio, Deus scit, raptum hujúsmodi usquè ad tértium cœlum. Et scio hujúsmodi hóminem, sive in córpore, sive extrà corpus, néscio, Deus scit, quóniam raptus est in Paradísum, et audívit

arcána verba, quæ non licet hómini loqui.

℟. *br.* Ecce, Dómine, * Veritátem dilexisti. Ecce. ℣. Incerta et occulta sapiéntiæ tuæ * manifestásti mihi: * Veritátem. Glória. Ecce. *Ps.* 50.

℣. Introíbo in poténtias Dómini, ℟. Usquè in altíssima quæ fecisti magnália. *Ps.* 70.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Signa.

Capitulum. *Rom.* 15.

HAbeo glóriam in Christo Jesu ad Deum. Non enim áudeo áliquid loqui eórum quæ per me non éfficit Christus in obediéntiam Géntium, verbo et factis, in virtúte signórum et prodigiórum, et in virtúte Spíritûs sancti; ita ut ab Jerúsalem per circúitum, usquè ad Illyricum, repléverim Evangélium Christi.

℟. *br.* Ecce cognóvi * Quóniam Deus meus es. Ecce cognóvi. ℣. In Deo laudábo Verbum, * in Dómino laudábo Sermónem; * Quóniam. Glória Patri. Ecce. *Ps.* 55.

℣. Posuisti super me manum tuam, Dómine: ℟. Mirábilis facta est sciéntia tua. *Ps.* 138.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Abundántiùs.

Capitulum. 2. *Cor.* 11.

EXístimo nihil me minùs fecisse à magnis Apóstolis. Nam etsi imperítus sermóne, sed non sciéntiâ; in ómnibus autem manifestásti sumus vobis.

℟. *br.* Benedixit Dóminus, * Et multiplicáti sunt nimis. Benedixit. ℣. Et pósuit * sicut oves famílias, * Et. Glória. Benedixit. *Ps.* 106.

℣. Confitébor nómini tuo super misericórdia tua; ℟. Quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum *Ps.* 137.

AD II. VESPERAS.

Ant. IN defensiónem 1. D. Evangélii pósitus sum: pro quo legatióne fungor in caténa, ita ut in ipso áudeam, pròut oportet me loqui. *Philipp.* 1. *Ephes.* 6.

Ant. 3. a. Quæ circà me sunt, magìs ad profectum venérunt Evangélii; ita ut víncula mea manifesta fíerent in omni prætório; et plures in Dómino confidentes vínculis meis, abundántiùs audérent sine timóre verbum Dei loqui. *Philipp.* 1.

Ant. 4. d. Omnia sustíneo propter electos, ut ipsi salútem consequántur, quæ est in Christo Jesu, cum glória cœlesti. 2. *Tim.* 2.

Ant. 5. C. Magnificábitur Christus in córpore meo, sive per vitam, sive per mortem: mihi enim vívere Christus est, et mori lucrum. *Philipp.* 1.

Ant. 6. F. Responsum mortis in nobismetipsis habúimus; ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui súscitat mórtuos. 2. *Cor.* 1.

Capitulum. 2. *Tim.* 4.

EGo jam délibor, et tempus resolutiónis meæ instat. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi. In réliquo repósita est mihi coróna justítiæ, quam reddet mihi Dóminus in illa die justus judex.

[*Ubi fit ritu Solemni:* Allelúia, allelúia. Nominátus est usquè ad novíssimum terræ, et de præliis ejus narrábunt omnes gentes. 1. *Mach.* 3.]

Hymnus.

PAulus, peractis déniquè cúrsibus,
Infertur astris, quæ priùs árduis
Evectus alis transvolârat,
Inspíciens sine nube Verum.
Quantis magistrum, qui caput ímmolat,
Judex corónis nunc décorat bonus,
Post tot labóres, tot perícla,
Post váriæ genus omne mortis?
Immersus alto flúmine glóriæ,
Circumfluentes delícias bibit;
Mercesque susceptos labóres
Exúperat potióre lucro.
Nos de supernis áspice sédibus
Caros alumnos, quos géneras, Pater,
Verbo feráci; fervidisque
Nos réfove, tua regna, votis.
Sit summa Patri, súmmaque Fílio;
Sit, sancte, compar laus tibi, Spíritus:
Fac quos revelasti salúbres
Tot mónitus patris æmulémur.
Amen.

℣. Veníte, fílii, audíte me; ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Ad Magníficat.

Ant. J. Quæ audistis et vidistis in me, hæc ágite; et Deus pacis erit vobiscum. *Philipp.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Martialis Episcopi. Ant. Elégit. ℣. Beatus, *p.* xxiij.

Oratio, Deus, cujus ineffábili, *infrà.*

Deindè S. Petri. Ant. Simon Joannis amas me? Dómine, tu omnia nosti, tu scis quia amo te. Pasce oves meas. *Joan.* 21.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Oratio, Deus, qui beáto Petro, *ut suprà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo; et salvum fáciet in regnum suum cœleste. 2. *Timoth.* 4.

Doxol. ¶ Uni sit, *ut suprà.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. F. Scio quia non confundar, desidérium habens dissolvi et esse cum Christo. *Philipp.* 1.

FESTA JULII.

Die 1.

In Festo

SANCTI MARTIALIS,

Epíscopi.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex S. Greg. Turon.

MArtiális, ad dissemi-nandam inter Gentes verbi divíni prædicatiónem, ordinátus Epíscopus, ab inítio Presbyteros duos Alpiniánum et Austricliniánum adjutóres hábuit, qui eum, ut refert Gregórius Turonensis, ab Oriente secúti, comitáti sunt in Galliárum regiónes, ad quas missus est à Románis Epíscopis. Hoc in múnere cùm álios sex Epíscopos collégas habéret, áliis ália loca peténtibus, ipse Aquitániæ Apostolátum cum Stremónio, qui apud Arvernos consédit, partítus est, et statìm usquè ad Bitúrigum civitátem, quam unus ex eórum discípulis aggressus est, efficacíssimo ópere fidem propagávit. Per ália quoque ejusdem provínciæ óppida jactis religiónis sanctæ fundamentis, tandèm Lemóvicas advénit; qua in urbe ut primùm prædicáre cœpit, crédidit ac professa est præ céteris Christi nomen Valéria Leocádii Senatóris fília, quæ virginitátem Deo vovit, et mox prima ómnium in Aquitánia sánguinem martyrio profúdit.

Lectio iij.

STatìm verò sedátâ illíus persecutiónis procellâ, ìta deinceps in illa civitáte Martiális exemplo virtutibusque, salútis doctrína convàluit, ut ferè pópulus omnis, abjectis simulacrórum rítibus, ad cultum Dei sese conferret, nec ipse álibi sedem Episcopátûs sui collocandam dúceret. Non tamen ídeò vicínas Pictonum, Santonumque regiónes prorsùs neglexit, in quibus Burdégalam usquè palàm ac líberè annuntiasse tandèm regnum Dei in senectúte tráditur. Demùm post annos octo suprà viginti ministério verbi impensos, felíciter

migrávit ad Dóminum. Cónditum est corpus ejus in crypta, quam miráculis plúrimis suo témpore inclaruisse refert Gregórius Turonensis, ubi étiam duo Presbyteri qui ei ad mortem usquè adhæserant, conjunctis túmulis, sepulti sunt.

Oratio.

DEus, cujus ineffábili misericórdia beátus Póntifex Martiális in Géntibus evangelizávit investigábiles divítias Christi; da nos ejus intercessióne créscere in sciéntia tua, et in omni ópere bono fructificántes, secundùm Evangélii veritátem coràm te ambuláre: Per.

Fit Commem. Oct. SS. Apost. Ant. Dei sumus. ℣. Dómini est. *Oratio*, Deus, qui, *p.* 471.

VESPERÆ de sequenti.

Die 11.

In Festo

VISITATIONIS

B. Mariæ Virginis.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. QUæ est ista quæ 1. g. ascendit per desértum sicut vírgula fumi, ex aromátibus myrrhæ, et thuris, et universi púlveris pigmentárii? *Cant.* 3.

Ant. 4. d. Quàm pulchri sunt gressus tui, Fília príncipis! *Cant.* 7.

Ant. 5. C. Quàm pulchri super montes pedes annuntiantis bonum! *Is.* 52.

Ant. 8. c. Arca fœderis Dómini véniat in médium nostrî, ut salvet nos. 1. *Reg.* 4.

Ant. 6. F. Descendisti, Dómine, et à fácie tua montes defluxérunt: óculus non vidit absque te, quæ præparasti expectántibus te. *Is.* 64.

Capitulum. *Eccli.* 4.

QUi tenúerint sapiéntiam, vitam hæreditábunt; et quò introíbit, benedícet Deus. Qui sérviunt ei, obsequentes erunt Sancto; et eos qui díligunt illam, díligit Deus.

℟. Ecce dilectus meus venit, sáliens in móntibus, transíliens colles: * En iste stat post pariétem nostrum. ℣. Spíritus dicit, Veni: et qui audit, dicat, Veni. * En. Glória Patri. * En. *Cant.* 2. *Apoc.* 22.

Hymnus.

QUò sanctus ardor te rapit,
O Virgo, flos ô Vírginum?
Quò tendis, et cito gradu
Conscendis alta móntium?

Urget sacer te Spíritus
Toto replétam Númine:
Matris Dei jam dignitas
Nîl caritáti détrahit.

Tibi propinquam sánguine

Matrem puella vísitas,
Concessa cui divínitùs
Gratáris alvi múnera.
O quanta matrum gaúdia!
Stupente natúrâ, gravem
Anum stupes, quæ Vírginem
Fœtam Deo te prædicat.
Abscónditum sub íntimo
Ceu nube portábas sinu
Solem, suo qui prótinùs
Lustrábit orbem lúmine.
Mundo redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

℣. Vísita nos in salutári tuo, Dómine, ℟. Ad videndum in bonitáte electórum tuórum. *Ps.* 105.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Tantùm in te est Deus, et non est absque te Deus. Verè tu es Deus abscónditus, Deus Israel salvátor: in Dómino justificábitur et laudábitur omne semen Israel. *Is.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. Oct. SS. Apostolorum. Ant. Príncipes. ℣. Pretiósa. *Oratio*, Deus, qui, *p.* 471.

Deindè sancti Martialis, Episcopi. Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum, *p.* xxix. *Oratio*, Deus, cujus ineffábilis, *ut suprà.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

MOntes, superbum vérticem,
Quà Virgo transit, súbdite,
Cui se libenter stérnerent
Vel ipsa cœli sídera.
Occulta quæ latet domi,
Audet foràs se pródere:
Semper sibi timens pudor
Se caritáte prótegit.
It illa, non nectit moras:
Fugit vidéri, nec minùs
Fugit vidére, ne suo
Quidquam pudóri détrahat.
Beáta quam pressit pede,
Tellus! beáta sémita!
Colles beáti, qui simul
Cum matre sensistis Deum!
Beatióres hóspites,
Vos ô quibus cœléstia,
Loquente matre Vírgine,
Audíre verba cóntigit!
Mundo redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre: nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant 2. D. Concépit Elísabeth, et occultábat se ménsibus quinque, di-

cens : Quia respexit Dóminus auferre oppróbrium meum. *Luc.* 1.

Ant. 8. *G.* In mense sexto missus est Angelus Gábriel à Deo ad Maríam vírginem desponsátam Joseph. *Luc.* 1.

Ant. 7. *d.* Ingressus Angelus ad eam, dixit : Ecce concípies in útero, et páries fílium ; et vocábitur Altíssimi Fílius. *Luc.* 1.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Tres Lect. de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Ecce Elísabeth cognáta tua concépit fílium in senectúte sua, et hic mensis sextus est illi quæ vocátur stérilis ; * Quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum. ℣. Plantáti in domo Dómini, adhùc multiplicabuntur in senecta úberi ; * Quia. *Luc.* 1. *Ps.* 91.

Post ij. Lect. ℟. Christi generátio sic erat : Mater ejus * María inventa est in útero habens de Spíritu sancto. ℣. Propè timentes Dóminum salutáre ipsíus. * María. *Matth.* 1. *Ps.* 84.

Post iij. Lect. ℟. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est : páriet autem fílium ; * Ipse enim † Salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Partúriens páriet, et relíquiæ fratrum ejus convertentur ; * Ipse. Glória Patri. † Salvum. *Matth.* 1. *Mich.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Ponam visitatiónem tuam, pacem, dicit Dóminus ; et occupábit salus muros tuos. *Is.* 60.

Ant. 8. c. Effundam Spíritum meum super semen tuum, et benedictiónem meam super stirpem tuam. *Is.* 44.

Ant. 1. a. Hódiè salus dómui huic facta est ; venit enim Fílius hóminis quærere et salvum fácere quod períerat. *Luc.* 19.

℣. Visitasti terram, Deus salutáris noster : ℟. Multiplicasti locupletáre eam. *Ps.* 64.

Absol. et Bened. de B. M. V.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

In Luc. lib. 2. *n.* 19.

Lectio iv.

MOrále est ómnibus ut qui fidem éxigunt, fidem ástruant. Et ídeò Angelus, cùm abscondita nuntiáret, ut fides astruerétur exemplo, senióris féminæ sterilisque conceptum vírgini Maríæ nuntiávit, ut possíbile Deo omne quod ei placúerit asséreret. Ubi audívit hoc María, non quasi incrédula de orácuło, nec quasi incerta de núntio, nec quasi

dúbitans de exemplo ; sed quasi læta pro voto, religiósa pro offício, festína præ gáudio, in montána perrexit. Quò enim, jam Deo plena, nisi ad superióra, cum festinatióne conténderet? Nescit tarda molímina sancti Spíritûs grátia.

℟. Exurgens María ábiit in montána * Cum festinatióne, in civitátem Juda. ℣. En dilectus meus lóquitur mihi : Surge, própera, amíca mea, * Cum. *Luc.* 1. *Cant.* 2.

Lectio v.

IN montána Virgo cum festinatióne, Virgo offícii memor injúriæ immemor, affectu vigente non sexu, relictâ perrexit domo. Díscite, vírgines, non circumcursáre per aliénas domos, non demorári in platéis, non áliquos in público miscére sermónes. María in domo sera, festínat in público. Didicistis, vírgines, pudórem Maríæ ; díscite humilitátem. Venit propinqua ad próximam, júnior ad seniórem ; nec solùm venit, sed étiam prior salutávit : decet enim ut quantò cástior virgo, tantò humílior sit. Sit magistra humilitátis, in qua est professio castitátis. Est et causa pietátis, est étiam norma doctrínæ. Contuendum est enim quia supérior venit ad inferiórem, ut inférior adjuvétur : María ad Elísabeth, Christus ad Joannem.

℟. Intrávit María in domum Zacharíæ, et salutávit Elísabeth ; * Et exultávit infans in útero ejus. ℣. Factum est verbum tuum, Dómine, in gáudium et lætítiam cordis, * Et. *Luc.* 1. *Jerem.* 15.

Lectio vj.

CItò quoque adventûs Maríæ, et præséntiæ Domínicæ benefícia declarantur. Simul enim ut audívit salutatiónem Maríæ Elísabeth, exultávit infans in útero ejus ; et repléta est Spíritu sancto. Vide distinctiónem, singulorumque verbórum proprietátes. Vocem prior Elísabeth audívit, sed Joannes prior grátiam sensit. Illa natúræ órdine audívit, iste exultávit ratióne mystérii. Illa Maríæ, iste Dómini sensit adventum. Istæ grátiam loquuntur, illi intùs operantur, pietatisque mystérium maternis adoriuntur profectibus, duplicíque miráculo prophétant matres spíritu parvulórum. Exultávit infans, repléta est mater. Non priùs mater repléta, quàm fílius ; sed cùm fílius esset replétus Spíritu sancto, replévit et matrem.

℟. Ut audívit salutatiónem Maríæ Elísabeth, exultávit infans in útero

ejus; * Et repléta est Spíritu sancto Elísabeth. ℣. Benedíxit Dóminus dómui ejus, et ómnibus quæ habébat: * Et. Glória Patri. * Et. *Luc.* 1. 1. *Paral.* 13.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. a. Venit mihi gáudium à Sancto super misericórdia quæ véniet ab Æterno salutári nostro. *Baruch.* 4.

Ant. 4. a. Ecce Deus salvátor meus, et factus est mihi in sálutem. *Is.* 12.

Ant. 1. g. Dixit mihi Dóminus: Servus meus es tu, et glorificátus sum in óculis Dómini, et factus est fortitúdo mea. *Is.* 49.

℣. De ventre matris meæ, ℟. Tu es protéctor meus. *Ps.* 70.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 1.

EXurgens María in diébus illis, ábiit in montána cum festinatióne, in civitátem Juda; et intrávit in domum Zacharíæ, et salutávit Elísabeth. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi Abbátis.

De 12. Prærog. B. M. V. n. 10.

IN omni textu quátuor Evangeliórum, si benè memínimus, nónnisi quater María loquens audítur. Primò quidem ad Angelum, sed cùm jam semèl atque íterùm allocútus eam fuisset: secundò ad Elísabeth, quandò vox salutatiónis ejus Joannem exultáre fecit in útero, et eâ magnificante Maríam, ipsa magis Dóminum magnificáre curávit: tértiò ad Fílium, cùm jam esset annórum duódecim, quòd ipsa et pater ejus dolentes quæsissent eum: quartò in núptiis ad Fílium et ministros. Si Maríam dilígitis, si conténditis ei placére; æmulámini modéstiam ejus. Nec in sola tamen Maríæ taciturnitáte commendátur humílitas, sed evidéntiùs résonat in sermóne. Audíerat, Quod ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei; et nihil áliud quàm ancillam ejus se esse respondit. Indè ventum est ad Elísabeth, et contínuò Vírginis glória singuláris eídem per Spíritum revelátur. Déniquè et mirabátur persónam venientis, dicens: Undè hoc mihi, ut véniat mater Dómini mei ad me?

℟. Exclamávit Elísabeth voce magnâ, et dixit: * Et undè hoc mihi ut véniat mater Dómini mei ad me? ℣. Quid est homo, Dómine, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? * Et. *Luc.* 1. *Ps.* 8.

Lectio viij.

COmmendábat et vocem salutantis, adjíciens: Ut facta est vox salutatió-

nis tuæ in áuribus meis, exultávit in gáudio infans in útero meo. Et beátificábat fidem credentis: Beáta, ínquiens, quæ credidísti; quóniam perficientur in te quæ dicta sunt tibi à Dómino. Magna quidèm præcónia; sed et devóta humílitas nihil sibi passa retinére, in eum magìs universa refúdit, cujus in se benefícia laudabántur. Tu, inquit, magníficas matrem Dómini; sed, Magnificat ánima mea Dóminum. In voce mea fílium pérhibes exultasse in gáudio; sed, Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo; et ipse quoque, tanquàm amícus sponsi, gáudio gaudet ad vocem sponsi. Beátam esse dicis quæ credidísset; sed credulitátis et beatitúdinis causa respectus est supernæ pietátis, ut ex hoc magìs beátam me dicant omnes generatiónes, quia ancillam húmilem et exíguam respexit Deus.

℟. Ait María: * Magníficat ánima mea Dóminum; et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. ℣. Veníte, audíte; et narrábo, omnes qui timétis Deum, quanta fecit ánimæ meæ: * Magníficat. *Luc.* 1. *Ps.* 65.

Lectio ix.

VErúmtamen numquid putámus, fratres, Elísabeth sanctam in eo quod per Spíritum útiquè loquebátur, errasse? Absit. Beáta planè quam respexit Deus, et beáta quæ crédidit. Hic enim magnus divínæ respectiónis éxtitit fructus. Ineffábili síquidèm artifício Spíritûs supervenientis tantæ humilitáti magnanímitas tanta in secretário virgínei córdis accessit, ut hæ quoque nihilóminùs fiant stellæ ex respectu mútuo clarióres; quòd vidélicèt nec humílitas tanta mínuit magnanimitátem, nec magnanímitas tanta humilitátem. Agit hoc nimírùm in córdibus electórum grátiæ prærogatíva divínæ, ut eos nec humílitas pusillánimes fáciat, nec magnanímitas arrogántes; magìs autem cooperentur sibi, ut non solùm nulla ex magnanimitáte subintret elátio, sed hìnc maximè provehátur humílitas; ut inveniántur eò ámpliùs timoráti, et largitóri múnerum non ingráti: ac vicissìm ex occasióne humilitátis pusillanímitas nulla subrépat; sed quò minùs de sua quisque vel in mínimis præsúmere consuévit, eò ámpliùs étiam in magnis quibusque de divína virtúte confídat.

℟. Habitávit Arca Dómini in domo Obédedom tribus ménsibus; * Et † Benedixit Dóminus om-

nem domum ejus propter illam. ℣. Mansit María cum Elísabeth quasi ménsibus tribus; * Et. Glória. † Benedixit. 2. *Reg.* 6. *Luc.* 1.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Laudábo nomen Dei cum cántico, ℟. Et magnificábo eum in laude. *Ps.* 68.

AD LAUDES.

Ant. 1. *f.* Vidérunt eam, et beatíssimam prædicavérunt, et laudavérunt eam. *Cant.* 6.

Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Ant. 5. a. Ecce ut facta est vox salutatiónis tuæ in áuribus meis, exultávit in gáudio infans in útero meo. *Luc.* 1.

Ant. 4. *E.* Amícus sponsi.

Canticum. *Judith.* 13.

Carmen triumphale propter victum salutis hostem.

Aperíte portas, quóniam nobiscum est Deus, * qui fecit virtútem in Israel.

Laudáte Dóminum Deum nostrum, * qui non deséruit sperantes in se.

Et in me ancillâ suâ adimplévit misericórdiam suam, * quam promísit dómui Israel.

Et interfécit in manu mea * hostem pópuli sui.

Confitémini illi, omnes; quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Ant. Amícus sponsi qui audit eum, gáudio gaudet propter vocem sponsi. *Joan.* 14.

Ant. 7. c. Benedictus Dóminus Deus Israel, qui misit te; et benedictum elóquium tuum. 1. *Reg.* 25.

Capitulum. *Prov.* 3.

Viæ sapiéntiæ, viæ pulchræ; et omnes sémitæ illíus pacíficæ: lignum vitæ est his qui apprehénderint eam; et qui tenúerit eam, beátus.

Hymnus.

Ad prima verba Vírginis,
Intùs movente Spíritu,
In matris alvo cónditus
Infans Joannes géstiit.

Agnóvit infantem Deum:
Quem sensit, ardet pródere:
Vates et infans, quà potest,
Adesse Christum núntiat.

Hic jam Redemptóris vices,
Præcónis ille sústinet:
Materna claustra non vetant
Quin ambo munus ímpleant.

Felix puer, felix parens,
Felix sacerdos, et domus,
Qui per parentem Vírginem
Deo fruuntur hóspite!

Mundo redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima

Cum Patre : nec tibi minor Laus, utriusque Spíritus. Amen.

℣. Benedixisti, Dómine, terram tuam : ℟. Avertisti captivitátem Jacob. *Ps.* 84.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Benedictus Dóminus Deus Israel, quia visitávit et fecit redemptiónem plebis suæ. *Luc.* 1.

Oratio.

ADesto Ecclésiæ tuæ, miséricors Deus, et fílios adoptiónis júgiter in ejus sinu purífica, qui Maríæ clausus útero, Joannem in sinu Elisabeth sanctificasti : Qui vivis.

Fit Commem. Oct. SS. Apost. Ant. Dei sumus adjutóres. ℣. Dómini est. *Oratio*, Deus, qui, *p.* 471.

AD HORAS, Doxologia :

Mundo redemptor qui venis,
Fíli, tibi laus máxima
Cum Patre : nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. *f.* Vidérunt.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Benedicta tu.

Capitulum. *Genes.* 22.

BEnedícam tibi, et benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ, eò quòd obedisti voci meæ.

℟. *br.* Benedicentur in ipso * omnes tribus terræ, * Allelúia, allelúia. Benedicentur. ℣. Omnes gentes * magnificábunt eum, * Allelúia. Glória. Benedicentur. *Ps.* 71.

℣. Ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum : ℟. Vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis. *Ps.* 44.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Ecce.

Capitulum. *Joël.* 2.

SCiétis quia in médio Israel ego sum : et ego Dóminus Deus vester, et non est ámpliùs ; et non confundétur pópulus meus in ætérnum. Et erit post hæc : Effúndam Spíritum meum super omnem carnem ; et prophetábunt fílii vestri et fíliæ vestræ.

℟. *br.* Vox exultatiónis et salútis * in tabernáculis justórum, * Allelúia, allelúia. Vox. ℣. Déxtera Dómini * fecit virtútem, * Allelúia. Glória Patri. Vox. *Ps.* 117.

℣. Signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine : ℟. Dedisti lætítiam in corde meo. *Ps.* 4.

AD NONAM.

Ant. 7. c. Benedictus.

Capitulum. *Tob.* 12.

BEnedícite Deum cœli, et coràm ómnibus viventibus confitémini ei, quia fecit vobiscum misericórdiam suam.

℟. *br.* In Dómino * lau-

dábitur ánima mea, * Allelúia, allelúia. In Dómino. ℣. Audiant mansuéti, * et lætentur, * Allelúia. Glória Patri. In Dómino.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. c. Respexit Deus humilitátem ancillæ suæ: ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1.

Ant. 1. D. Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Ant. 4. E. Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

Ant. 5. C. Fecit poténtiam in bráchio suo, dispersit superbos, et exaltávit húmiles. *Luc.* 1.

Ant. 8. G. Suscépit Israel púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ, sicut locútus est ad patres nostros, Abraham et sémini ejus. *Luc.* 1.

Capitulum. 1. *Petr.* 5.

Deus superbis resistit, humílibus autem dat grátiam. Humiliámini ígitur sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in témpore visitatiónis.

Hymnus.

Ceteri nunquàm, nisi vagiendo,
Primitùs vocem púeri profundunt:
Unus in cunctis álacris Joannes
Prævenit ortum.
Hunc sibi nondùm génitum sacrávit
Patris æterni Génitus Prophétam:
Spíritu gaudens canit hinc futúra
Utraque mater.
Ecce quàm fructu génitrix utróque
Digna! quàm fructus genitríce dignus!
Hæc Deum Virgo, stérilis recondit
Illa Prophétam.
Fac tuos puris hódiè clientes,
Virgo, collustret rádiis Redemptor
Ille, quem prodit nova nascitúro
Grátia Vati.
Det sequi certo pede quà præisti,
Dùm Patris summi paritúra Prolem,
Vilis ancillæ títulum modesto
Péctore præfers.
Qui paras talem, Deus alme, terris
Ut tuo Christo præeat, lucernam
Nos, bonus, turmis précibus Mariæ
Junge supernis. Amen.

℣. Exultábit cor meum in salutári tuo: ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Mansit María cum Elísabeth quasi mén-

sibus tribus, et reversa est in domum suam. *Luc.* 1.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Raymundi, Ant. Notum fáciet. ℣. Oculi mei, *ut in Comm. Just. pro Presb. Oratio*, Deus, qui, *infrà.*

Deindè Oct. SS. Apost. Ant. Príncipes. ℣. Pretiósa. *Oratio*, Deus, qui, *p.* 471.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Recordáre meî, Dómine, et vísita me, et tuére me. *Jerem.* 15.

Hymnus, Virgíneis títulis, *p.* xcij.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Erexit Dóminus cornu salútis nobis in domo David púeri sui. *Luc.* 1.

Die iii.

In Festo

SANCTI RAYMUNDI,

Presbyteri, Ecclésiæ S. Saturníni Canónici.

Semiduplex.

Omnia de Communi Just. Presb. additis quæ sequuntur.

Lectio ij.

Ex monumentis Historicis Ecclesiæ Tolosanæ.

RAymundus, Tolósas, à puerítia sua totum sese divíno cúltui in Ecclésia sancti Saturníni mancipávit. Inter Canónicos hujus Ecclésiæ cooptátus ac Présbyter postmodùm factus, eleemosynárii offícium suscépit, ac fidelíssimè implévit. Nullum penè fuit necessitátis genus, cui próvida illíus cáritas non subveníret; nec opus pietátis, cui exequendo non allaboráret. Basílicam sancti Saturníni ferè in íntegrum destructam suis súmptibus et curis instaurávit. Sanctitáte célebris óbiit desinente século undécimo, aut saltèm duodécimo ineunte. Sepultus est in Xenodóchio à se restauráto, quod pósteà Collégium sancti Raymundi vocátum est. Multis post mortem cláruit miráculis, inter quæ illud insigne memorátur, quòd pestis quæ anno salútis millésimo sexcentésimo quinquagésimo secundo, Tolósam depopulábat, Raymundo à concívibus suis supplíciter invocáto, sævíre desíerit. In cujus benefícii memóriam, ac grati ánimi monumentum, Tolosáni cives in thecis argénteis ossa et caput sui protectóris condidérunt.

Ex Epístola S. Bernardi Abbátis, ad Fulcónem Canónicum regulárem.

Epist. 2. *n.* 11. *Lectio iij.*

FUnes cecidérunt tibi in præcláris, et tu ópibus ínhias terrénis? Si vis habére simul et hæc et illa, bréviter tibi respondébitur: Memento, fili, quia recepisti bona in

vita tua. Recepisti dixit, non rapuisti : ne étiam de hoc tibi frustrà blandiáris, quòd tuis contentus, aliéna non rápias. Verúmtamen quæ sunt illa tua ? Benefícia Ecclésiæ ? Rectè. Quia surgis ad Vigílias, vadis ad Missas, horis chorum nocturnis diurnisque frequentas ; benè facis. Sic Ecclésiæ præbendam gratis non áccipis. Dignum est ut qui altário deservit, de altário vivat. Concéditur ergò tibi, ut si benè deservis, de altário vivas ; non autem ut de altário luxuriéris, ut de altário supérbias. Déniquè quidquid præter necessárium victum ac símplicem vestítum de altário rétines, tuum non est : rapína est, sacrilégium est. Orábat quidèm Sápiens tantùm víctui suo tríbui necessária, non supérflua. Habentes, ait Apóstolus, victum et vestítum, non victum et ornátum. Sic ergò et nos contenti simus vestimentis quibus operiámur, non quibus lasciviámus, non quibus superbiámus, non quibus muliérculis vel similári, vel placére studeámus. Sed hoc fáciunt, inquis, cum quibus hábito : si non fácio quod céteri, de singularitáte notábor. Propterèa, inquam, exi de médio eórum.

Oratio.

Deus, qui beátum Raymundum Presbyterum, misericórdiæ viscéribus implevísti ; quæsumus, ut quem páuperum patrem tuâ grátiâ effecísti, benignum pro nobis intercessórem júgiter esse largiáris : Per Dóminum.

Fit Commem. Oct. SS. Apostol. Ant. Dei sumus adjutóres. ℣. Dómini est. *Oratio*, Deus, qui, *p.* 471.

AD VESP. fit à Capitulo de Octava SS. Apost. cum Commem. præced. Ant. Operátus est. ℣. Sacerdótes, *p.* lij. *Oratio*, Deus, qui, *ut suprà.*

DIEBUS
INTRA Oct. SS. Apost.
PETRI et PAULI.
Semiduplex.

Omnia, dempto ritu Solemni, ut in die Festi, præter ea quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD OFFIC. NOCT. tres Ant. ℣. et ℟℟. ex uno è Noct. dici, juxtà Fer.

Lectio j. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

Lectio ij et iij, ut infrà in qualibet die.

AD LAUD. dicitur Canticum de Festo, Juda, 470.

Ant. sola 5. a. Qui operátus est Petro in Apostolátum circumcisiónis, operátus est et (Paulo) inter Gentes. *Gal.* 2.

AD HOR. omittitur Allelúia, *in* ℟℟. *br.*

AD VESP. Ant. sola 1. D. Dómini nostri longanimitátem, salútem arbitrémini; sicut et caríssimus frater noster Paulus, secundùm datam sibi sapiéntiam, scripsit vobis. 2. *Petr.* 3.

Post Hymnum omittitur Allelúia, *cum suo* ℣.

Die iv.

DE OCTAVA SS. Petri et Pauli.

De Expositióne S. Joannis Chrysóstomi in Epístolam ad Romános.

In Cap. 16. *Homil.* 32.

Lectio ij.

EGo tametsi Romam laudáre queam à magnificéntia, ab antiquitáte, à pulchritúdine, à multitúdine, à potentátu, à divítiis, et à rebus in bello fórtiter gestis; his tamen omissis, ob id illam beátam prædico, quòd erga illos Paulus, dùm víveret, ádeò fuit benévolus, ádeò illos amávit, et coràm dissériut, et postrémò vitam apud eos finívit; cujus sanctum corpus ipsi póssident. Et proptéreà cívitas illa hinc facta est insignis magis, quàm ab áliis rebus ómnibus: et tanquàm corpus magnum ac válidum duos habet óculos fulgentes, sanctórum vidélicèt horum córpora.

Lectio iij.

NOn ita cœlum splendescit quandò rádios sol demittit, quemádmodùm Romanórum urbs duos istos fulgóres ubíquè terrárum emittens. Hinc rapiétur Paulus, hinc Petrus. Consideráte, et mirámini, quale spectáculum visúra sit Roma: Paulum vidélicèt repentè ex theca illa cum Petro resurgentem in occursum Dómini sursùm ferri. Qualem rosam Christo mittet Roma? Quálibus corónis duábus ornátur urbs ista? quálibus caténis áureis cincta est? quales habet fontes? Proptéreà admíror hanc urbem, non propter cópiam auri, non propter columnas, neque propter áliam quamcumque rerum spéciem, sed propter columnas illas Ecclésiæ.

Die v.

DE OCTAVA.

Semiduplex.

Sermo S. Leónis Papæ.

Serm. in natali Apost. Petri et Pauli.

Lectio ij.

OMnium quidèm sanctárum solemnitátum, dilectíssimi, totus mundus est párticeps; et uníus fídei piétas éxigit, ut quidquid pro salúte universórum gestum recólitur, commúnibus ubíquè gáudiis celebrétur. Verúmtamen hodierna

festívitas præter illam reveréntiam quam toto terrárum orbe promériit, speciáli et própriâ nostræ urbis exultatióne veneranda est ; ut ubi præcipuórum Apostolórum glorificátus est éxitus, ibi in die Martyrii eórum sit lætítiæ princípatus. Isti enim sunt viri, per quos tibi Evangélium Christi, Roma, resplénduit ; et quæ eras magistra erróris, facta es discípula veritátis.

Lectio iij.

ISti sunt patres tui veríque pastóres qui te regnis cœléstibus inserendam multò méliùs, multóque felíciùs condidérunt, quàm illi quorum stúdio prima mœnium tuórum fundamenta locáta sunt ; ex quibus is qui tibi nomen dedit, fraternâ te cæde fœdávit. Isti sunt, qui te ad hanc glóriam provexérunt ; ut gens sancta, pópulus electus, cívitas sacerdotális et régia, per sacram beáti Petri sedem caput orbis effecta, latiùs præsidéres religióne divínâ, quàm dominatióne terrénâ. Quamvis enim multis aucta victóriis, jus impérii tui terrâ maríque protúleris ; minùs tamen est quod tibi bélicus labor súbdidit, quàm quod pax christiána subjécit.

Die vi.

OCTAVA SS. Apostolorum PETRI et PAULI.

Duplex-minus.

Omnia, dempto ritu Solemni, ut in die Festi, additis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum.

℣. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt, ℟. Quóniam glória virtútis eórum tu es. *Ps.* 88.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Hi sunt duæ olívæ in conspectu Dómini stantes : habent potestátem claudendi cœlum et percútere terram. *Apoc.* 11.

Oratio, Deus, cujus déxtera, *infrà ad Laudes.*

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Cap. 1. *Lectio iv.*

SImon Petrus, fílius Joannis, provínciæ Galilææ, è vico Bethsáïda, frater Andréæ Apóstoli, et princeps Apostolórum, post Episcopátum Antiochensis Eccléstæ, et prædicatiónem dispersiónis eórum qui de circumcisióne credíderant, in Ponto, Galátia, Cappadócia, Asia et Bithynia ; secundo Cláu-

dii Imperatóris anno, ad expugnandum Simónem Magum, Romam pergit; ibique annis viginti quinque Cáthedram sacerdotálem ténuit, usquè ad últimum annum Nerónis, id est, décimum quartum; à quo affixus cruci, martyrio coronátus est, cápite ad terram verso, et in sublíme pédibus elevátis, ásserens se indignum, qui sic crucifigerétur ut Dóminus suus. Scripsit duas epístolas quæ cathólicæ nominantur. Sepultus Romæ in Vaticáno, juxtà viam triumphálem, totíus orbis veneratióne celebrátur.

Lectio v. Cap. 5.

PAulus Apóstolus, qui antè Saulus, extrà númerum duodécim Apostolórum, de tribu Bénjamin, et óppido Judææ Gíschalis fuit: quo à Románis capto, cum paréntibus suis Tarsum Cilíciæ commigrávit; à quibus, ob stúdia legis missus Jerosólymam, à Gamaliéle viro doctíssimo, cujus Lucas méminit, erudítus est. Cùm autem interfuisset neci Mártyris Stéphani, et acceptis à pontífice templi epístolis ad persequendos eos qui Christo credíderant, Damascum pérgeret: revelatióne compulsus ad fidem, quæ in Actibus Apostolórum scríbitur, in vas electiónis de persecutóre translátus est. Cùmque primùm ad prædicatiónem ejus Sérgius Paulus proconsul Cypri credidisset, ab eo, quòd eum Christi fídei subégerat, sortítus est nomen: et juncto sibi Bárnabâ, multis úrbibus peragrátis, revertensque Jerosólymam, à Petro, Jacóbo et Joanne, Géntium Apostólus ordinátur.

Lectio vj.

ET quia in Actibus Apostolórum pleníssimè de ejus conversatióne scriptum est, hoc tantùm dicam, quòd post passiónem Dómini vicésimo quinto anno, id est, secundo Nerónis, eo témpore quo Festus procurátor Judææ successit Felíci, Romam vinctus mittitur, et biénnium in líbera manens custódia, adversùs Judæos de adventu Christi quotídiè disputávit. Sciendum autem in prima satisfactióne, necdùm Nerónis império roboráto, nec in tanta erumpente scélera, quanta de eo narrant históriæ, Paulum à Neróne dimissum, ut Evangélium Christi in Occidentis quoque pártibus prædicarétur, sicut ipse scribit in secunda Epístola ad Timóthæum. Hic décimo quarto Nerónis anno, eódem die quo Petrus, Ro-

mæ pro Christo cápite truncátur ; sepultusque est in via Ostiensi, anno post passiónem Dómini tricésimo séptimo.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo témpore, cómpulit Jesus discípulos ascéndere in navículam, et præcédere eum trans fretum, donec dimítteret turbas. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

In Matth. Lib. 2.

DIscípulis præcépit transfretáre, et cómpulit ut ascénderent navículam : quo sermóne osténditur invítos eos à Dómino recessisse, dùm amóre præceptóris ne punctum quidem témporis ab eo volunt separári. Navícula autem in médio mari jactabátur flúctibus : erat enim contrárius ventus. Rectè quasi invíti et retractantes Apóstoli à Dómino recésserant, ne illo absente naufrágia sustinérent. Déniquè Dómino in montis cacúmine commorante, statìm ventus contrárius óritur et turbat mare, et periclitantur Apóstoli : et tándiù imminens naufrágium persevérat, quándiù Jesus véniat. Quartâ autem vigíliâ noctis venit ad eos ámbulans suprà mare. Statiónes et vigíliæ militáres in terna horárum spátia dividuntur. Quandò ergò dicit, quartâ vigíliâ noctis venisse ad eos Dóminum, ostendit totâ nocte periclitátos, et extrémo noctis atque in consummatióne mundi eis auxílium præbitúrum.

Post pauca. Lectio viij.

REspondens autem Petrus dixit : Dómine, si tu es, jube me ad te veníre super aquas. In ómnibus locis ardentíssimæ fídei invenítur Petrus. Interrogátis discípulis quem hómines dícerent Jesum, Dei fílium confitétur. Volentem ad passiónem pérgere, próhibet ; et licèt erret in sensu, tamen non errat in affectu, nolens eum mori quem Fílium Dei fúerat paulò antè confessus. In montem cum Salvatóre inter primos primus ascendit, et in passióne solus séquitur. Peccátum negatiónis quod ex repentíno timóre descénderat, amáris statìm ábluit lácrymis. Post passiónem cùm essent in lacu Genézareth et piscarentur, et Dóminus staret in líttore, ille non pátitur moras ; sed accinctus epéndyte suo, statìm præcipitátur in fluctus. Eódem ígitur fídei ardóre quo semper, nunc quoque céteris tacéntibus credit se posse fácere per

BIBLIOTECA TOLOSA UNIVERSITAT

voluntátem magistri, quod ille póterat per natúram.

Paulò post. Lectio ix.

ET cùm cœpisset mergi, clamávit dicens: Dómine, salvum me fac. Ardébat ánimi fides; sed humána fragílitas in profundum trahébat. Páululùm ergò relínquitur tentatióni, ut augeátur fides, et intélligat se non facilitáte postulatiónis, sed poténtiâ Dómini conservátum. Et contínuò Jesus extendens manum apprehendit eum, et ait illi: Módicæ fídei, quarè dubitasti? Si Apóstolo Petro (de cujus fide et ardóre mentis suprà díximus, qui confidenter rogáverat Salvatórem, dicens: Dómine, si tu es, jube me veníre ad te super aquas) quia páululùm tímuit, dícitur: Módicæ fídei, quarè dubitasti? quid nobis dicendum est, qui hujus módicæ fídei ne mínimam quidèm habémus portiúnculam?

Oratio.

DEus, cujus déxtera beátum Petrum ambulantem in flúctibus, ne mergerétur, erexit; et coapóstolum ejus Paulum tértiò naufragantem de profundo pélagi liberávit; exaudi nos propítius, et concéde, ut ambórum méritis æternitátis glóriam consequámur: Qui vivis.

AD VESP. fit Commem. S. Prosperi, Doctoris. Ant. Beátus. ℣. Beátus, *p.* xxx. *Oratio*, Deus, qui, *infrà.*

Die vii.

In Festo

SANCTI PROSPERI,

Aquitáni Doctóris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex ejus operibus, et Scriptoribus coætaneis.

PRosper in Aquitánia natus, vir in divínis humanisque lítteris apprímè versátus, sanctitátis non minùs quàm doctrínæ laude refulsit. Dei nutu in Provínciam deductus est, ut Cathólicam de Grátia doctrínam à beáto Augustíno adversùs Pelagiános egrégiè assertam, contrà Semipelagiános Massíliæ, tùm pullulantes defénderet ac tuerétur. Celebratíssimam de eórum erróribus et querélis ad sanctum illum Doctórem Epístolam dedit; professus scríbere se fídei, quâ Ecclésia vivit, affectu. Plúraália vulgávit, tùm ut sincéram de Grátia fidem astrúeret, tùm ut Massiliénsium in sanctum Augustínum, quem malè interpretabantur, calúmnias depélleret. Cùm verò non desísterent tantum virum ejusque defensóres impétere, Romam cum Hilário

ejusdem causæ strénuo propugnatóre profectus est, ad Cœlestínum Papam rem delatúrus. Eórum circà Deum sollicitúdinem laudávit sanctus Póntifex, et célebri ad Gálliæ Epíscopos datâ Epístolâ, præclárum judícii sui de Próspero ac Hilário testimónium impértiit, Augustiníque famam magnífico encómio túitus est.

Lectio iij.

REdux in Gállias Prosper ácriùs adhùc Semipelagiános aggressus est, ipsorumque erróres detégere ac reféllere non déstitit. Interália quæ adversùs illos édidit ópera, valdè commendantur, tùm liber contrà collatórem, id est, contrà Joannem Cassiánum, qui in collatiónibus à se scriptis réfereus pias quasdam Orientálium monachórum senténtias, nonnulla intérserit ab Ecclésiæ fide discrepántia; tùm nóbile æquè ac jucundum carmen de ingrátis, de iis nempè qui in seipsis libertque arbítrii víribus ea posita putant, quæ máxima misericórdiæ ac omnipoténtiæ Salvatóris dona sunt ac benefícia. Iis sancti Doctóris scriptis tanta vis inest, tantùm affulget lúminis, ut susceptum ab Augustíno debellandórum Pelagianórum opus gloriosíssimè perfecisse prædicétur. A sancto Leóne magno, ubì priumùm ad Ecclésiæ fastígium evectus est, áccitus est Prosper et in Notárium assumptus, ut ejus óperâ, consíliis et doctrínâ uterétur in responsis ad quæstiónes sedi Apostólicæ propósitas. Multis tandèm præclárè pro fídei defensióne scriptis et gestis, cathólicis ómnibus carus, toto orbe célebris, óbiit, ut créditur, paulò post médium quinti séculi.

Oratio.

DEus, qui beátum Prósperum, exímium grátiæ Christi defensórem effecisti; ádjuva nos ejus intercessióne, ut in vácuum à nobis éadem grátia tua nunquàm recipiátur: Per eumdem.

DIE X.

In Festo

SS. SEPTEM FRATRUM, et Sanctæ Felicitatis eórum matris, Martyrum.

Semiduplex.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Venit hora, *p.* xv. *Oratio*, Da nobis, *infrà.*

Lectio ij.

Ex Actis eorum apud Ruinart.

SEptem Fratres fílii sanctæ Felicitátis, Romæ in persecutióne Marci Antoníni, à Públio Præfecto primùm blandítiis,

deindè terróribus tentáti sunt, ut, ejurátâ Christi fide, idólis sacra fácerent. Adhortante matre, tantam hausêre constántiam, ut à religiónis sanctæ propósito, nec spe, nec metu deterréri potúerint. Itaque in fídei confessióne perseverantes, vária tormentórum et mortis génera perpessi sunt. Januárius plumbátis cæsus est, Felix et Philippus fústibus contúsi; Silvánus ex altíssimo loco præceps dejectus: Alexandro, Vitáli et Martiáli, caput amputátum. Mater eórum quinto pòst mense, abscisso cápite, eamdem martyrii glóriam consecúta est.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de correptióne et grátia.

Num. 35. *Lectio iij.*

MAjor libertas est necessária adversùs tot et tantas tentatiónes, quæ in paradíso non fuérunt, dono perseverántiæ munita atque firmáta, ut cum ómnibus amóribus, terróribus, erróribus suis vincátur hic mundus; hoc sanctórum martyria docuérunt. Ille Adam, et terrente nullo, et ínsuper contrà Dei terrentis ímpérium líbero usus arbítrio, non stetit in tanta felicitáte et in tanta non peccandi facilitáte: isti autem non dico terrente mundo, sed sæviente ne starent, stetérunt in fide; cùm vidéret ille bona præséntia quæ fúerat relictúrus, isti futúra, quæ acceptúri erant, non vidérunt. Undè hoc, nisi donante illo, à quo misericórdiam consecúti sunt, ut fidéles essent, à quo accepérunt spíritum, non timóris quo persequéntibus céderent, sed virtútis et caritátis et continéntiæ, quo cuncta minántia, cuncta invitántia, cuncta cruciántia superárent?

Oratio.

DA nobis, misércors Deus, unánimes in fide et dilectióne tua perseveráre, qui sanctos Mártyres tuos esse tribuisti sincérâ caritáte in vita concordes, et gloriósâ confessióne in morte conjunctos: Per.

AD VESP. fit à Capit. de sequenti, in Comm. Abbatum, Oratio, Deus qui beátum, *infrà, cum Comm. præcedentis.*

Die xi.

In Festo

SANCTI BENEDICTI, Cassinensis Abbatis.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex S. Gregorio Magno et Paulo diacono.

BEnedictus Núrsiæ in Sabínis claro génere ortus, relictis quibus Romæ instituebátur liberá-

libus disciplínis, ut totum se Christo daret, in altíssima spelunca eo loco qui Sublácus dícitur, per triénnium delítuit. Sed jam erumpente ex illis látebris famâ ejus sanctitátis, quidam mónachi se illi instituendos tradidérunt: qui pósteà cùm regulárem ejus disciplínam ferre non possent, venénum ipsi miscére in potu constítuunt. Ille póculum oblátum crucis signo confrégit, ac relicto monastério, in solitúdinem se recépit. Sed cùm multi ad eum quotídiè discípuli conflúerent, duódecim monastéria ædificávit. Pósteà migrávit ad Cassínum, anno quingentésimo vigésimo nono, ubi simulácrum Apóllinis comminuit, et aram evertit: ibique sancti Joannis Baptistæ et sancti Martíni sacella construxit. Incolas autem christiánis præceptis imbuit. Scripsit Monachórum régulam, quam sanctus Gregórius discretióne præcípuam, sermóne luculentam appellat.

Lectio iij.

MUlta prophético spíritu ventúra prædixit. Aliquot antè ménsibus quàm è vita migráret, præmónuit discípulos quo die esset moritúrus; ac sepulcrum in quo suum corpus condi vellet, sex antè diébus quàm eò inferrétur, jussit aperíri. Sextóque die deferri vóluit in oratórium, ubi Domínici córporis et sánguinis perceptióne munítus, sublátis in cœlum mánibus orans, inter manus discipulórum ánimam efflávit vigésimo-primo die Mártii, anno salútis quingentésimo quadragésimo tértio. Sancti viri ossa, unà cum relíquiis sanctæ Scholásticæ soróris ejus è Cassinensi monastério à sancto Aigulfo Mártyre in Gállias advecta, atque in cœnóbium Floriacense, nunc sancti Benedicti ad Lígerim, in Província Ecclesiástica Parisiensi, circà annum sexcentésimum quinquagésimum tértium transláta sunt undécimâ die Júlii.

Oratio.

DEus, qui beátum Benedictum Abbátem, de ejus quæ in mundo est concupiscéntiæ corruptióne ereptum, Christo fidéliter adhærére fecisti; quæsumus, ut contrà séculi hujus illécebras tuâ virtúte roboráti, bravíum supernæ vocatiónis constanter pérsequi, et felíciter ássequi valeámus: Per eumdem.

AD VESP. fit à Capit. de sequenti, in Communi Justorum pro Presbyteris.

Post Hymnum.

℣. Hic accípiet benedictiónem à Dómino, ℟. Et.

misericórdiam à Deo salutári suo. *Ps.* 23.

Ad Magníficat.

Ant. 4. *E.* Sicut patri fílius servívit in Evangélio; illum cum honóre habetóte. *Philipp.* 2.

Oratio ut infrà.

Fit Commem. S. Benedicti, Ant. Atténdite. ℣. Justus, *p.* xliij. *Oratio*, Deus, qui, *ut suprà.*

DIE XII.

In Festo

SANCTI HONESTI,

Presbyteri,

socii sancti Saturníni.

Semiduplex.

Omnia de Communi Justorum, additis quæ sequuntur.

Lectio ij.

Ex Act. sancti Firmini Ambian. apud Bosq. et monum. Eccles. Tolos.

HOnestus, Nemausi, ut fertur, natus, à sancto Saturníno Tolósam pergente instructus et baptizátus, deindè ad Sacerdótium evectus est. Pompelónem missus ad prædicandum Evangélium, plúrimos ab idolórum cultu ad Christi fidem perduxit, imprímis Firmínum qui pósteà Ambianensem fundávit Ecclésiam. Tolétum indè petens Honestus, ibi multo cum fructu prædicávit. Tolósam reversus Honoráto sancti Saturníni successóri adhæsit. Déniquè labóribus et sénio confectus, migrávit ad Dóminum. Sacræ ejus relíquiæ diversas Gálliæ Ecclésias illustrárunt. Caput autem in argéntea theca inclúsum, in Ecclésia sancti Saturníni religiosíssimè asservátur.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni.

Orat. 2. *Lectio iij.*

VOs, fratres, si quid mihi gratificári est ánimus, vos, inquam, agricultúra mea, vínea mea, víscera mea, aut commúnis pótiùs parentis hujus nostri, à quo per Evangélium in Christo géniti estis, nos quidèm étiam ipsos cólite atque observáte. ÆEquum est enim, cùm vos ómnibus rebus prætulérimus: vos testes estis, et qui hoc, sive impérium, sive ministérium, fídei nostræ commiserunt. Et si ei, qui plus amávit, plus debétur, quánam mensúrâ caritátem eam métiar, quâ vos mihi cáritas mea tanquàm ære aliéno devinxit? Céterùm vobismetipsis magis, et Christi passiónibus, et spei vitæ futúræ honórem habébitis, si eam quidèm fidem, quam accepistis, et in qua educáti estis, mínimè dúbiam retineátis. Hæc velim faciátis, atque hujusmodi nos honóris génere complectámini.

AD

AD LAUD. post Hymnum. ℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui, Dómine; ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

Ad Benedictus.

Ant 5. a. Non subterfúgi quóminùs annuntiárem omne consílium Dei vobis. *Act.* 20.

Oratio.

DEus, qui apostólicis sancti Saturníni labóribus beátum Honestum Sacerdótem tuum associáre dignátus es; tríbue, quæsumus, ut ipsíus mérita misericórdiam tuam pro nobis exórent, et fructum in nobis labórum ejus custódiant: Per Dóminum nostrum.

AD VESP. post Hymnum. ℣. Annuntiávi et locútus sum; ℟. Multiplicáti sunt super número rum. *Ps.* 39.

Ad Magníficat.

Ant. 7. d. Non in vácuum cucurri, neque in vácuum laborávi. *Philipp.* 2.

Oratio, Deus, qui, *suprà.*

Die xiv.

In Festo

S. BONAVENTURÆ,

Epíscopi et Doctóris.

Semiduplex.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. A Deo, *p.* xxix. *Oratio*, Omnípotens, *p.* xxxiv.

Lectio ij.

Ex Octav. de Martinis ap. Sur. et Ann. Min. Wading.

BOnaventúra Balneorégii in Etrúria natus, anno ætátis vigésimo-secundo in Ordinem Fratrum Minórum ascríbi vóluit; ubi Alexandro Alensi magistro usus, tantos progressus fecit, ut séptimo post anno libros Sententiárum Parísiis públicè interpretátus sit, et láuream doctorálem adeptus. Minister generális séptimus post sanctum Franciscum electus, Ordinem in Provincias Custodiasque divísit, et singulárem in Ordinis administratióne prudéntiam ac sollicitúdinem adhíbuit. Archiepiscopátum Eboracensem in Anglia sibi à Clemente quarto oblátum recusávit. Hunc Gregórius décimus, Clementis successor, honóres licèt fugientem, in Cardinálium collégium, et ab ipso inítio (quod dudùm desuefactum erat) in Episcopórum órdinem coaptávit, propter exímias virtútes, novo, ut tùm visum est, exemplo præficiens eumdem Ecclésiæ Albanensi, quæ nónnisi antiquióribus Cardinálibus jam à duóbus ferè séculis committi solébat.

Lectio iij.

HAc ille amplíssimâ dignitáte auctus, in propugnanda cathólica fide, et gerendis rebus difficíllimis, egrégiam in Concílio Lugdunensi generáli, quod secundùm dícitur, præstitit óperam: pravas opiniónes acérrimè confutávit; ejusque prudéntiâ, doctrinâ et oratiónibus, sublato schísmatis discídio, Míchael Palæólogus Græcórum Imperátor, orientalesque natiónes ad Apostólicæ Sedis communiónem rediérunt. Migrávit è vita in eódem Concílio quinquaginta tres annos natus, anno Christi millésimo ducentésimo septuagésimo quarto, décimâ-quartâ Júlii, et post óbitum cláruit miráculis. Multa scripsit, in quibus lectórem sic docendo áfficit, ut in íntimos ánimi recessus penetráre videátur. Eum Sixtus quartus in Sanctórum número rétulit.

Oratio, Omnípotens, *p.* xxxiv.

Die xvii.

In Festo SS. Martyrum
SPERATI,
et Sociórum ejus.
Semiduplex.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola Ant. Venit hora, *p.* xv. *Oratio*, Omnípotens, sempiterne Deus, *p.* xix.

Ex Actis Mártyrum Scillitanórum.

Apud Baronium, anno 202.

Lectio ij.

CArthágine præcepérunt Magistrátus astáre sibi Sperátum et Sócios ejus (qui Africánæ Ecclésiæ protomártyres esse creduntur.) Astántibus eis, Saturnínus Proconsul dixit: Potestis véniam à dóminis nostris Imperatóribus Severo et Antoníno promeréri, si conversi fuéritis ad deos nostros. Sperátus dixit: Nos mínimè aliquandò malum fécimus, nec aliquandò cuíquam maledíximus; sed malè suscepti à vobis grátias égimus semper. Quamobrem Dóminum verum et regem adorámus. Saturnínus dixit: Jura per Génium regis nostri. Sperátus dixit: Ego Imperatóris mundi Génium néscio, sed cœlesti Deo meo sérvio, quem nullus hóminum vidit, nec vidére potest. Ego enim nec furátus sum aliquandò; sed quodcumque emam, tribútum do Imperatóri, quóniam cognosco eum Dóminum meum: sed adóro Dóminum meum Regem regum, et ómnium géntium Dóminum. Saturnínus ad álios conversus dixit: Nolíte furóris hujus insipiéntiâ partícipes fíeri; sed timéte pótiùs Re-

gem nostrum, obedientes præceptis ejus. Cittínus unus ex eis dixit: Nos non habémus álium quem timeámus, nisi Dóminum Deum nostrum, qui est in cœlis. Saturnínus dixit: Detrudantur in cárcerem, ponantur in ligno in diem crástinum.

Lectio iij.

SEquenti die Saturnínus dixit Speráto: Persevéras ut Christiánus sis? Sperátus dixit: Etiam, persevéro; et omnes audíte, quia Christiánus sum. Audientes omnes qui cum illo retenti fúerant, consensérunt confessióni illíus, dicentes: Sumus et nos páriter Christiáni. Saturnínus dixit: Qui sunt libri quos adorátis legentes? Sperátus respondit: Quátuor Evangélia Dómini nostri Jesu Christi, et Epístolas sancti Pauli Apóstoli, et omnem divínitùs inspirátam Scriptúram. Saturnínus dixit: Spátium trium diérum tríbuo vobis, ut resipiscátis. Sperátus dixit: Christiánus sum, et omnes qui mecum sunt, et à fide Dómini nostri Jesu Christi non discédimus; fac quod vis. Proconsul dedit in eos senténtiam per exceptórem, dicens sic: Sperátum, Nárzalem, Cittínum, Vetúrium, Felícem, Acyllínum, Lætántium, Januáriam, Generósam, Vestínam, Donátam et Secundam, Christiános se esse confitentes, et Imperatóri honórem et dignitátem dare recusantes, cápite truncári præcípimus. Hæc cùm essent ex tabella recitáta, Sperátus et qui cum eo erant omnes, dixérunt: Deo grátias conférimus, qui dignátur nos hódiè mártyres accípere in cœlis pro confessióne sua. His dictis ducti sunt; et flexis génibus unanímiter, cùm iterùm grátias Christo ágerent, truncáta sunt singulórum cápita mense Júlio, die décimo-séptimo. Beáti Speráti membra Lugdúnum ex Africa Cároli Magni témpore delàta sanctus Ado in Martyrológio testátur.

VESP. de sequenti, cum Commem. præc.

Die xviii.

In Festo

SANCTI THOMAE

Aquinatis,

Ecclésiæ Doctóris.

Duplex-minus.

Omnia de Comm. Doct. additis quæ sequuntur. Oratio, Deus, qui Ecclésiam tuam, *infrà.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Vita ejus et aliis monumentis ap. Bollandum.

THomas, Landulfo Cómite Aquináte, ac Theodórâ Cómitis Thea-

tíni fíliâ natus, quintum annum agens, Cassinátibus Mónachis pietáte et lítteris imbuendus tráditur. Indè Neápolim studiórum causâ missus, anno ætátis décimo-octávo, sancti Domínici Ordinem ingressus est. Quod cùm parentes indignè ferrent, Lutétiam Parisiórum míttitur. Verùm in itínere jussu fratrum per vim raptus, in castrum paternæ ditiónis deductus est. Ibi cùm à frátribus, tùm à soróribus váriè exagitátus, quò sanctum mutáret propósitum, eárum álteri persuásit, ut, contemptis séculi pompis, sacris se virgínibus adjúngeret. Mulíerem quoque impudícam, quæ ad labefactandam ejus castitátem introducta fúerat, titióne fugávit. E castro per fenestram post biénnium ferè íntegrum emissus, Neápolim redúcitur: undè Romam, pósteà Parísios à Joanne Teutoníco Ordinis Generáli ductus, tùm Colóniam Agrippínam missus est, ut Alberto Magno doctóre uterétur. Parísios revocátus, post prælectas Petri Lombardi senténtias, gradum Magistérii obtínuit.

Lectio v.

SUmmæ eruditióni accessit summa vitæ sánctitas. Nunquàm se lectióni aut scriptióni dabat, nisi post oratiónem, ad quam in exponendis difficilióribus Scriptúræ locis jejúnium adhibébat; dícere sólitus, quidquid sciret non tàm se stúdio et labóre suo reperisse, quàm divínitùs tráditum accepisse. Nullum penè fuit scriptórum genus, in quo non esset diligentíssimè versátus: ac ne ex rerum subtiliórum inquisitióne caritátis ardor tepésceret, collatiónes Patrum assiduè pervolvébat. Scripta ejus, et multitúdine, et varietáte, ac in rebus étiam intricatíssimis perspicuitáte ádeò excellunt, ut eam ob causam Doctóris Angélici nomen adeptus sit. De sacrosancto potíssimùm Eucharístiæ sacramento multa piè non minùs quàm scitè conscripsit, ac præter cétera illud célebre Offícium, quod jussu Urbáni quarti ordinávit.

Lectio vj.

DElátum sibi à Clemente quarto Archiepiscopátum Neapolitánum constanter recusávit. Missus à Gregório décimo ad Concílium Lugdunense generále, quod secundùm nuncupátur, in itínere morbo correptus, divertit in monastérium Fossanovense Ordinis Cisterciensis in diœcési

Terracinensi ; et in ipso ingressu mortem præséntiens , ait : Hæc réquies mea in séculum séculi ; hìc habitábo , quóniam elégi eam. Tùm rogátus à frátribus , expósuit Cántica Canticórum. Deficiéntibus víribus , exhibéri sibi pétiit Ecclésiæ Sacramenta. Priusquàm autem Viáticum susciperet , profúsus in lácrymas ad præséntiam Domínici Córporis , et assuétâ amóris Dei dulcédine liquefactus , hæc verba protulisse refertur : Ego de sanctíssimo Córpore Dómini nostri Jesu Christi , et áliis Sacramentis multa dócui , multa scripsi in fide Jesu Christi , et sanctæ Románæ Ecclésiæ , cujus correctióni cuncta subjício. Recepto deindè Viático , et áliis Ecclésiæ Sacramentis , tértio die obdormívit in Dómino , anno ætátis quadragésimo-nono , Christi verò millésimo ducentésimo septuagésimo quarto. Clarus miráculis , à Joanne vigésimo secundo Sanctis ascriptus est décimo-quinto Calendas Augusti , anno millésimo trecentésimo vigésimo tértio. Anno autem millésimo trecentésimo sexagésimo nono , jussu Urbáni quinti , bráchium ejus dextrum Parísios ad sanctum Jacóbum Prædicatórum , réliquum corpus Tolósam translátum est.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore , dixit Jesus discípulis suis : Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanúerit , in quo saliétur ? ad níhilum valet ultrà , nisi ut mittátur foràs , et conculcétur ab homínibus. Vos estis lux mundi. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 17. in Evang.

PRæcónes ventúri Júdicis sumus. Quis ergò ventúrum Júdicem núntiet , si præco tacet ? Proindè considerandum nobis est , ut in quantum valet quisque , vel in quantum súfficit , et terrórem ventúri judícii , et dulcédinem regni susceptæ Ecclésiæ insinuáre contendat. Et quia unâ eâdemque exhortatiónis voce non súfficit simul cunctos admonére , debet síngulos , in quantum valet , instrúere , privátis locutiónibus ædificáre , exhortatióne símplici fructum in filiórum suórum córdibus quærere. Debémus namque pensáre contínuò quod sanctis Apóstolis dícitur , et per Apóstolos nobis : Vos estis sal terræ. Si ergò sal sumus ,

condíre mentes fidélium debémus.

Lectio viij.

CUráre namquè sacerdótem necesse est quæ síngulis dicat, unumquemque quáliter admóneat; ut quisquis sacerdóti júngitur, quasi ex salis tactu, sapóre vitæ æternæ condiátur. Sal étenim terræ non sumus, si corda audiéntium non condímus. Quod profectò condimentum ille veráciter próximo impendit, qui prædicatiónis verbum non súbtrahit: sed tunc verè áliis recta prædicámus, si dicta rebus et exemplis osténdimus, si nos ipsi divíno amóre compúngimur, et humánæ vitæ, quæ sine culpa transíri nequáquàm potest, quotidiánas lácrymis máculas lavémus. Tunc autem de nobis verè compúngimur, si studiósè patrum præcedéntium facta pensámus, ut ex conspecta illórum glória in nostris nobis óculis vita nostra sordescat. Tunc verè compúngimur, cùm præcepta Dómini studiósè perscrutámur, et per hæc profícere ipsi conténdimus, per quæ jam profecisse nóvimus quos venerámur.

Lectio ix. n. 11 *et* 14.

ESt autem valdè necessárium, ut, cùm de nobis in compunctióne affícimur, étiam commissórum nobis vitam zelémus. Sic ergò nos amaritúdo compunctiónis afficiat, ut tamen à proximórum custódia non avertat. Quid enim prodest, si amantes nosmetipsos, relinquámus próximos? Vel quid rursùm prodest, si amantes vel zelantes próximos, relinquámus nosmetipsos? Sed quandò nos vitam corrígere valeámus aliénam, qui neglígimus nostram? Curis enim seculáribus intenti, tantò insensibilióres intùs efficimur, quantò ad ea quæ foris sunt, studiosióres vidémur. Usu quippè curæ terrénæ, à cœlesti desidério obdurescit ánimus; et dùm ipso suo usu durus efficitur per actiónem séculi, ad ea emollíri non valet, quæ pértinent ad caritátem Dei.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam beáti Thomæ doctóris mirâ eruditióne claríficas, et sanctâ operatióne fœcundas; da nobis, quæsumus, et quæ dócuit intellectu conspícere, et quæ egit imitatióne complére: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per omnia sécula seculórum. ℟. Amen.

AD II. VESPERAS, fit Commem. sancti Vincentii à Paulo, Presb. Ant. Notum. ℣. Oculi, *p.* xlv. *Oratio*, Deus, qui, *infrà.*

Die xix.

In Festo

SANCTI VINCENTII

a Paulo,

Presbyteri, Congregatiónis Missiónis Institutóris.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi Justorum Presbyterorum, additis quæ sequuntur.

Lectio ij.

Ex vita ejus per Ludov. Abeli scripta, et aliis.

VIncéntius à Paulo Pódii non procul ab Aquis-Tarbellis in Aquitánia natus, à púero eximiâ in páuperes caritáte enítuit. A custódia paterni gregis ad lítteras evocátus, humánas Aquis, divínas cùm Tolósæ, tùm Cæsaraugustæ dídicit. Sacerdótio initiátus, et Theológiæ láureâ insignítus, cùm Tolósam Massíliâ redíret, in Turcas íncidit; qui, navis magistro aliisque interemptis, ipsum sagittâ vulnerátum, in Africam captívum abduxérunt. Ibi herum suum qui à Christiána fide, ut Mahumétis sequerétur deliramenta, defécerat, rursùs Christo lucrifécit. Reversus in Gállias, suadente sanctæ Románæ Ecclésiæ Cardináli Berullo, Clippiáci primùm, mox Castelliónis Paræcias sanctíssimè rexit. Moniálibus Visitatiónis à sancto Francisco Salésio præpósitus, quàm verum et rectum esset judícium ejusdem sanctíssimi Præsulis, qui Sacerdótem Vincéntio digniórem nullum se nosse fatebátur, comprobávit.

Lectio iij.

GYmnasiarcha Collégii Bonórum Puerórum Parísiis constitútus, Congregatiónem Presbyterórum secularium Missiónis instítuit; qui, contemptis mundi hujus illécebris, ad rústicos et agrestes fídei cathólicæ mystéria et divína præcepta edocendos se addícerent. Plures misit ex his non solùm in Itáliam, Poloniam, Scótiam, Hibérniam, sed étiam ad Bárbaros et Indos, nostrisque terris dissociátas gentes, quas depúlsis idololátriæ ténebris, ad lucem veritátis adduxere. Ecclesiásticas Domos recipiendis Cléricis qui ad sacros Ordines promovendi essent, assignávit. Sacerdótes adunávit, qui statis diébus de divínis rebus inter se conferrent. Ut autem non solùm salúti animárum, sed étiam córporis indigéntiæ consúleret; Matronárum cœtus, et societá-

tem Puellárum Caritátis nuncupatárum fundávit, quæ sénibus, púeris, egénis, et omnis géneris ægrotántibus curandis inserviendisque diu noctúque allaborárent. Infantes expósitos, vírgines periclitantes, mulíeres lapsas, peregrínos infirmos, artífices inválidos subsídiis et hospítiis etiamnùm superstítibus excépit ac piè fovit. Valetudinária pro infirmis Remígibus, Parísiis et Massíliæ, eo enixè procurante, régiâ liberalitáte constructa et dotáta fuére. Lotharíngiam, Campániam, Picárdiam peste, fame, bellóque vastátas lárgiter refécit: et cùm ipsa Parisiórum cívitas ingenti annónæ penúriâ gravíssimè vexarétur, domi suæ ad duo míllia páuperum sustentávit. Ipsum Ludovícus décimus-tértius móriens, in último illo agóne adjutórem consolatoremque esse vóluit; et Anna Austríaca, post regis óbitum, in sánctius consciéntiæ consílium adscívit. Quo in múnere ejus præcípua cura fuit, ut nónnisi dignióres Ecclésiis ac Monastériis præficerentur. Hæc inter etália gravíssima negótia Deo júgiter intentus, cunctis affábilis, ac sibi semper constans, simplex, rectus, húmilis, ab honóribus aliénus, sanctæ Sedi Apostólicæ fírmiter addictus, et fídei avítæ apprímè tenax, non minus sénio quàm córporis labóribus confectus, óbiit Parísiis quinto Calendas Octóbris anno millésimo sexcentésimo sexagésimo, ætátis suæ octogésimo-quinto, et apud Domum sancti Lázari, quæ caput est Congregatiónis Missiónum, sepultus est. Quem Clemens Papa duodécimus anno millésimo septingentésimo trigésimo séptimo Sanctórum número ad scripsit, ipsíus celebritáti die décimâ-nonâ mensis Júlii quotannis assignátâ.

Oratio.

DEus, qui ad evangelizandum paupéribus, derelictórum infirmorumque misérias sublevandas, et Ecclesiástici Ordinis decórem promovendum, Fílii tui Spíritum in apostólica beáti Vincéntii caritáte et humilitáte suscitásti; ejus nobis intercessióne concéde, ut à peccatórum misériis subleváti eàdem tibi semper caritáte et humilitáte placeámus: Per eumdem..... in unitáte ejusdem.

AD VESP. fit à Capitulo de sequenti, cum Commem. præcedentis.

Die xx.

In Festo

S. MARGARITAE,

Vírginis et Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex notis Baronii in Martyrol. Rom. et aliis.

MArgaríta, Virgo et Mártyr, cultu quidèm in Ecclésia illustris, monumentis verò parùm nota. Hanc Marínam dícere vidéntur Beda et Usuardus décimo quarto Calendas Júlii: Græci verò, qui eam Marínam étiam dicunt, agunt de ea in Menológio décimo sexto Calendas Augusti: in véteri autem Románo martyrológio, cui adstipulantur antíqua manuscripta atque recentióra Martyrológia, hâc die ágitur. Erráre noscuntur hi qui ipsam Alexandríæ passam réferunt, cùm constet ipsam Antiochiâ Pisídiæ oriundam, ibídem martyrium consummasse, ut Græci tradunt, vel saltèm Antiochíæ Syriæ, undè vidéntur relíquiæ in occidentáles plagas circà finem tértii décimi séculi translátæ. Vetus fuit in Ecclésia Occidentáli étiam hujus sanctæ Mártyris cultus; in antíquis enim Litániis Románæ Ecclésiæ, quæ habentur in Ordine Románo, inter álias sanctas vírgines et mártyres recensétur. De ejusdem célebri festa die habétur méntio in Concílio Oxoniensi, décimo tértio século ineunte.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi, de virginitáte ad Marcellínam sorórem.

L. 1. c. 3.

Lectio iij.

QUóniam hódiè natális est Vírginis, invítat nos integritátis amor ut áliquid de virginitáte dicámus; ne véluti tránsitu quodam præstricta videátur, quæ princípális est virtus. Non enim ídeò laudábilis virgínitas, quia et in Martyribus repérítur, sed quia ipsa Mártyres facit. Quis autem humáno eam possit ingénio comprehéndere, quam nec natúra suis inclúsit légibus? aut quis naturáli voce complecti, quod suprà usum natúræ sit? E cœlo accersívit, quod imitarétur in terris. Nec immérítò vivendi sibi usum quæsívit è cœlo, quæ sponsum sibi invénit in cœlo. Hæc nubes, áera, sídera, Angelosque transgrédiens: Verbum Dei in ipso sinu Patris invénit, et toto hausit péctore.

Oratio, Omnípotens, *p.* lix.

AD VESPERAS, fit à Capitulo de sequenti, cum Commem. præcedentis.

Die xxi.
In Festo
SANCTI VICTORIS,
Massiliensis Mártyris.
Semiduplex.
Lectio ij.

Ex Actis ejus ap. Ruinart.

Victor miles, in persecutióne Diocletiáni et Maximiáni cùm idólis sacrificáre nollet, Præfectórum tribunálibus oblátus est; ibique Christum líberè confessus, quia vir nóbilis erat, Maximiáni Imperatóris audiéntiæ reservátus est. Hic, frustrà tàm blandítiis quàm terróribus adhíbitis, ut eum ad sacrifícia perurgéret, loris ligátum, retortis bráchiis, et pedes fune constrictum, per médiam civitátem trahi præcépit. Tùm ad tribunália Præfectórum reductus, dùm alter álterum crudelitáte víncere nítitur, recedente Eutychio, qui primus aggressus Mártyrem fúerat, Astérii jussu, cujus tandèm est potestáti tráditus, fústibus crudelíssimè cæsus, deindè suspensus, et táureis cruciátus est. Déniquè cùm exhíbitam sibi aram in qua sacrificáret, calce excussísset, pedem ei Præses abscindi jussit. Cùm autem in confessióne constans permanéret, subjectus molæ pistriníriæ, atque ita contrítus, martyrium consummávit. Passi sunt cum eo tres mílites, Alexander, Feliciánus et Longínus. Hi dùm eum noctu in cárcere custodírent, insólito fulgóre perculsi, quem illùc ventitantes Angeli emittébant, credidérunt in Christum, et eâdem nocte in mari baptizáti sunt; sequenti verò die antè consummatiónem beáti Mártyris, gládio juguláti. Quorum córpora unà cum beáti Victóris córpore in mare demersa líttori réddita sunt, et à Christiáni sepulta. Eo in loco Cassiánus sancti Chrysóstomi discípulus, duo Monastéria, unum virórum, mulíerum álterum, sancti Victóris nómine construxit.

Ex libro sancti Gregórii Turonensis, de Glória Mártyrum.
Cap. 67. *Lectio iij.*

Est ad sepulcrum sancti Victóris Massiliensis Mártyris mira virtus. Nam cùm sæpiùs ad eum accedentes infirmi sanentur, réliqui energúmeni tamen multùm se collidentes et Mártyrem clamantes, ejectis dæmónibus liberantur. Aureliáni autem Patrítii servus, à dæmónio correptus, dolendo éxitu cruciabátur, ita ut plerumquè própriis se mórsibus laceráret; sed adductus ad basílicam Sancti, cùm se exúri ejus virtúte faterétur, debac-

chans per totam ædem, die tértiâ mundátus abscessit. Qui in tantum fídei mérito roborátus est, ut deinceps, humiliátis capillis, Abbátis sortítus órdinem, monastério uni præponerétur.

Oratio.

COntere, Dómine, sátanam sub pédibus nostris, qui beáto Victóri Mártyri tuo in confessióne tui nóminis, cultum dæmoniórum calcáre tribuísti: Per Dóminum.

VESPERÆ de sequenti.

DIE XXII.

In Festo

SANCTÆ MARIÆ MAGDALENES.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. JEsus iter faciébat 4. E. per civitátes et castélla, prædicans et evangelízans regnum Dei; et duódecim cum illo. *Luc.* 8.

Ant. 2. D. Mulíeres, inter quas erat María Magdaléne, cùm esset Jesus in Galilæa, sequebántur eum. *Marc.* 15.

Ant. 7. d. Erant curátæ à spirítibus malignis et infirmitátibus; et ministrábant ei de facultátibus suis. *Luc.* 8.

Ant. 1. D. De María Magdaléne Jesus ejécerat septem dæmónia. *Marc.* 16.

Ant. 8. G. Ejiciébat spíritus verbo, ut adimplerétur quod dictum est: Ipse infirmitátes nostras accépit, et ægrotatiónes nostras portávit. *Matth.* 8.

CAPITULUM. *Tob.* 11.

BEnedíco te, Dómine, Deus Israel, quia tu castigasti me, et tu salvasti me.

℟. Egressus es in salútem pópuli tui, * Egressus es in salútem cum Christo tuo, Dómine: † Maledixisti veniéntibus ut turbo, ad dispergendum me. ℣. In hoc appáruit Fílius Dei, ut dissólvat ópera diáboli. * Egressus es. Glória. † Maledixisti. *Habac.* 3. 1. *Joan.* 3.

HYMNUS.

PRocùl, maligni, cédite, spíritus,
Nunc imperanti cédite Númini,
Fessamque duris Magdalénam
Párcite nunc agitáre pœnis.
Christi jubentis númine térriti
Fugére septem: mox sibi réddita
Te, Christe, consectátur unum,
Et mémori tibi mente servit.
Quin et cruentâ de trabe péndulo
Christo litábat mille dolóribus:
Quàm vellet insontis Magistri

Sola graves toleráre pœnas !
Miscére fletus sánguinis æmulos
Non cessat, astans víctima víctimæ :
Christus silendo, níl rependit :
Quàm méliùs probat hìnc amantem !
Laus summa Patri, súmmaque Fílio :
Sit summa puro laus quoque Flámini,
Afflante quo semper calescunt
AEthéreis pia corda flammis. Amen.

℣. Bénedic, ánima mea, Dño, ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. *Ps.* 102.

Ad Magníficat.

Ant. 6. c. Quod est hoc verbum, quia in potestáte et virtúte imperat immundis spirítibus, et exéunt? *Luc.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemor. sancti Victoris, Ant. Justum. ℣. Posuisti, *p.* xiv. *Oratio*, Cóntere, *suprà.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum qui manifestat se diligéntibus eum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 14.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

PLagis Magistri sáucia
Dùm mœsta largos fúnderet
María fletus, ácrior
Revixit in pœnis amor.
Non turba, non vetat crucis
Mortisque diræ scándalum,
Inter furentes quærere
Ligno peremptum mílites.
Quis tantus ignáram labor
Exercet? extinctam doles
In morte vitam : quid gemis,
Mors ipsa cùm victrix cadit?
En ille quem luges amans,
Præsens resumpto córpore,
Notis amantem te redux
Primam salútat vócibus.
O si beátos tángere,
O si tenére fas pedes!
Sed hìc perennis non datur
Gustáre vitæ gáudia.
Impléta nunc Apóstolam
Promissa te primam choro
Apostolórum grándia
Jubent referre núntia.
Qui Magdalénæ visus es,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc, et per omne séculum. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Sicut malus inter ligna sylvárum, sic dilectus meus inter fílios. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram

sedì, et fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

Ant. 4. a. Surge, Aquilo; et veni, Auster: perfla hortum meum, et fluant arómata illíus. *Cant.* 4.

℣. Adhæsit ánima mea post te: ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Fortis est ut mors diléctio: lámpades ejus, lámpades ignis atque flammárum; *Aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem. ℣. Stabant juxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus María Cléophæ, et María Magdaléne. * Aquæ. *Cant.* 8. *Joann.* 19.

Post ij. Lect. ℟. Aspícient ad me: et plangent planctu, quasi super unigénitum, et * Dolébunt super eum, ut in morte primogéniti. ℣. Jesus clamans, expirávit: erant autem de longè aspicientes María Magdaléne, et áliæ quæ cum eo ascénderant Jerosólymam. * Dolébunt. *Zach.* 12. *Marc.* 15.

Post iij. Lect. ℟. Accepto Joseph córpore Jesu, pósuit illud in monumento suo novo, et ábiit: * Erat ibì María Magdaléne, et áltera María, sedentes contrà sepulcrum. ℣. Abjecérunt in terram cápita sua vírgines Jerúsalem. * Erat. Glória. * Erat. *Matth.* 27. *Thren.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Nùm quem díligit ánima mea vidistis? quæsívi illum, et non invéni. *Cant.* 3.

Ant. 5. C. Fíliæ Jerúsalem, si invenéritis dilectum meum, nuntiáte ei quia amóre lángueo. *Cant.* 5.

Ant. 7. a. Quò declinávit dilectus tuus? et quærémus eum tecum. *Cant.* 5.

℣. Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte; ℟. Dùm dícitur mihi: Ubì est Deus tuus? *Ps.* 41.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Homil. 25. *in Evang.*

Lectio iv.

María Magdaléne, postquàm venit ad monumentum, ibìque corpus Domínicum non invénit, sublátum crédidit, atque discípulis nuntiávit. Qui venientes, vidérunt; atque ita esse ut múlier díxerat, credidérunt. Et de eis prótinùs scriptum est: Abiérunt ergò discípuli ad semetipsos. Ac deindè subjúngitur: María autem stabat ad monumentum foris, plorans. Quâ in re pensandum est hujus mulíeris mentem quanta vis amóris accénderat, quæ à monumento Dómini, étiam discípulis recedéntibus, non recedébat. Exquirébat quem non invénerat: flebat in-

quirendo, et amóris sui igne succensa, ejus quem sublátum crédidit, ardébat desidério. Undè cóntigit ut eum tunc sola vidéret, quæ remánserat ut quæreret : quia nimírùm virtus boni óperis, perseverántia est ; et voce Veritátis dícitur : Qui perseveráverit usquè in finem, hic salvus erit.

℟. Unâ sábbati María Magdaléne * Venit manè, cùm adhùc ténebræ essent, ad monumentum, et vidit lápidem sublátum à monumento. ℣. Benè consurgit dilúculò, qui quærit bona : * Venit. *Joan.* 20. *Prov.* 11.

Lectio v.

SEd María cùm fleret, inclinávit se, et prospexit in monumentum. Certè jam monumentum vácuum víderat, jam sublátum Dóminum nuntiáverat : quid est quòd se íterùm inclínat, íterùm vidére desíderat ? Sed amanti semel aspexisse non súfficit ; quia vis amóris intentiónem multíplicat inquisitiónis. Quæsívit ergò priùs, et mínimè invénit : perseverávit ut quæreret, undè et cóntigit ut inveníret : actumque est ut desidéria dilata créscerent, et crescéntia cáperent quod invenissent. Sancta enim desidéria dilatióne crescunt ; si autem dilatióne defíciunt, desidéria non fuérunt. Hoc amóre arsit quisquis ad veritátem pertíngere pótuit. Hinc Ecclésia in Cánticis Canticórum dicit : Vulnerata caritáte ego sum. Hinc rursùs ait : Anima mea liquæfacta est, ut dilectus locútus est.

℟. Cucurrit ad Petrum María Magdaléne, et ad álium discípulum quem amábat Jesus, et dicit illis : Tulérunt Dóminum de monumento, * Et nescímus ubi posuérunt eum. ℣. Quæsívi quem díligit ánima mea ; quæsívi illum, et non invéni : * Et. *Joan.* 20. *Cant.* 3.

Lectio vj.

MEns namque hóminis, Conditóris sui spéciem non quærentis, malè dura est ; quia in semetipsa rémanet frígida. At si ardére jam ex desidério cœperit ad sequendum quem díligit, liquefacta per ignem amóris currit. Fit desidério ánxia : vilescunt in século cuncta quæ placébant : nihil est quod extrà Conditórem líbeat ; et quæ priùs delectábant ánimum, fiunt póstmodùm vehementer onerósa. Nihil ejus mœstítiam consolátur, quousquè adhùc qui desiderátur, non aspícitur. Mœret mens, lux ipsa fastídio est. Ista ítaque quæ sic

amat, sed ad monumentum quod perspéxerat, íterùm inclínat.

℟. Exiit Petrus, et ille álius discípulus, et venérunt ad monumentum: María autem * Stabat ad monumentum foris, plorans. ℣. Donec propinquet, non consolábitur; et non discédet, donec Altíssimus aspíciat. * Stabat. Glória Patri. * Stabat. *Joan.* 20. *Eccli.* 35.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Páululùm cùm pertransissem eos, invéni quem díligit ánima mea. *Cant.* 3.

Ant. 6. c. Ego dilecto meo; et ad me convérsio ejus. *Cant.* 7.

Ant. 8. c. Anima mea liquefacta est, ut dilectus meus locútus est. *Cant.* 5.

℣. Defécit caro mea et cor meum: ℟. Deus cordis mei, et pars mea Deus in æternum. *Ps.* 72.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 20.

IN illo témpore, María stabat ad monumentum foris, plorans. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Tract. 121.

SUblátum esse Dóminum de monumento, discípulis ejus nuntiáverat María Magdaléne: quò illi venientes, invenérunt sola linteámina quibus corpus fúerat involútum. Abiérunt ergò ad semetipsos discípuli, id est, ubi habitábant, et undè ad monumentum cucúrrerant. María autem stabat ad monumentum foris, plorans: viris enim recedéntibus, infirmiórem sexum in eódem loco fórtior fígebat affectus; et óculi qui Dóminum quæsíerant, et non invénerant, lácrymis jam vacábant, ámpliùs dolentes quòd fúerat de monumento ablátus, quàm quòd fúerat in ligno occísus; quóniam magistri tanti, cujus eis vita subtracta fúerat, nec memória remanébat. Tenébat ítaque ad monumentum jam dolor iste mulíerem.

℟. Dùm fleret María, * Inclinávit se; et prospexit in monumentum, et vidit duos Angelos in albis sedentes, unum ad caput, et unum ad pedes, ubi pósitum fúerat corpus Jesu. ℣. Præ sollicitúdine quiéscere non pótuit. * Inclinávit. *Joan.* 20. *Jer.* 49.

Lectio viij.

DIcit ei Jesus: Noli me tángere. Aut sic dictum est, Noli me tángere; nondùm enim ascendi ad Patrem meum; ut in illa fémina figurarétur Ecclésia de Géntibus, quæ in Christum non crédidit,

nisi cùm ascendisset ad Patrem : aut sic in se credi vóluit Jesus, hoc est, sic se spiritáliter tangi, quòd ipse et Pater unum sint. Ejus quippè íntimis sénsibus quodámmodò ascendit ad Patrem, qui sic in eo profécerit ut Patri agnoscat æquálem. Aliter non rectè tángitur, id est, áliter non rectè in eum créditur.

℟. Dicunt ei Angeli : Múlier, quid ploras? Dicit eis : * Quia tulérunt Dóminum meum, et néscio ubì posuérunt eum. ℣. Idcircò ego plorans, et óculus meus dedúcens aquas : * Quia. *Joan.* 20. *Thren.* 1.

Lectio ix.

POterat autem sic crédere María, ut eum putáret ímparem Patri : quod útiquè prohibétur, cùm ei dícitur, Noli me tángere ; id est, Noli in me sic crédere, quemádmodùm adhùc sapis. Quómodò enim non carnáliter adhùc in eum credébat, quem sicut hóminem flebat? Nondùm enim ascendi, inquit, ad Patrem meum. Ibì me tanges, quandò me credíderis Patri non ímparem Deum.

℟. In simplicitáte cordis quærite Dóminum ; * Quóniam † Invenítur ab his qui non tentant eum : appáret autem eis qui fidem habent in illum. ℣. Conversa est María retrorsùm, et vidit Jesum stantem ; * Quóniam. Glória. † Invenítur. *Sap.* 1. *Joan.* 20.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exultábit cor meum in salutári tuo : ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Ps.* 12.

AD LAUDES.

Ant. VIdit Jesum María, 6. F. et non sciébat quia Jesus est ; et dicit ei : Múlier, quid ploras? quem quæris? *Joan.* 20.

Ant. 3. *a.* María exístimans quia hortulánus esset, dicit ei : Dómine, si tu sustulísti eum, dícito mihi ubì posuísti eum ; et ego eum tollam. *Joan.* 20.

Ant. 5. a. Dicit ei Jesus : María. Conversa illa, dicit ei : Rabbóni, quod dícitur, Magíster. *Joan.* 20.

Ant. 8. G. Dicit ei Jesus : Noli me tángere ; nondùm enim ascendi ad Patrem meum. *Joan.* 20.

Ant. 7. c. Vade ad fratres meos, et dic eis : Ascendo ad Patrem meum, et Patrem vestrum ; Deum meum, et Deum vestrum. *Joan.* 20.

Capitulum. *Prov.* 8.

EGo diligentes me díligo ; et qui manè vígilant ad me, invénient me.

Hymnus.

María sacro sáucia vúlnere,
Non jam dolendum quid Dóminum doles?
Semper renascens hic amóris
Undè tibi violentus ardor?
Quem quæris ipso fúnerís in sinu,
Victo triumphat fúnere clárior.
Vivit: retecto jam sepulcro,
Ecce jacent revolúta saxa.
Myrrham quid affers, vánaque bálsama?
Hæc luce functis débita múnera:
Mox ille donandos Olympo
Non eget his redivívus artus.
Ingens amantem te dolor índicat;
Amans vicissim se Deus óbtulit:
Agnosce vocem tu Magistri
Nómine te próprio vocantis.
Tu prima testis, prímaque núntia,
Velox in urbem prótinùs ádvola;
Christíque nutantes Ministros
Plena Deo propióre firma.
Laus summa Patri, súmmaque Fílio:
Sit summa puro laus quoque Flámini,
Afflante quo semper calescunt
AEthéreis pia corda flammis. Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps* 34.

Ad Benedictus.

Ant. 4. d. Appáruit Jesus primò Maríæ Magdalénæ. Illa vadens, nuntiávit his qui cum eo fúerant, lugéntibus et flentibus. *Marc.* 16.

Oratio.

DEus, cujus Unigénitus post resurrectiónem suam primò Maríæ Magdalénæ appáruit; præsta, quæsumus, ut ejus intercessióne eumdem in déxtera tua sedentem vidére mereámur Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui, etc.

AD HORAS, Doxologia:

Qui Magdalénæ visus es,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc, et per omne séculum. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 6. F. Vidit Jesum.

In ℟. *br.* ℣. Qui Maríæ Magdalénæ * visus es. *Joan.* 20.

AD TERTIAM.

Ant. 3. *a.* María.

Capitulum. *Cant.* 3.

SUrgam, et circuíbo civitátem: per vicos et platéas quæram quem díligit ánima mea.

℟. *br.* Deus, Deus meus, * Ad te de luce vígilo. Deus. ℣. Sitívit in te * ánima mea: * Ad te. Glória. Deus. *Ps.* 62.

℣. Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: ℟. Fáciem tuam, Dómine, requíram. *Ps.* 26.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Dicit ei Jesus.

Capitulum. *Sap.* 6.

Sapiéntia fácile vidétur ab his qui díligunt eam, et invenítur ab his qui quærunt illam. Præóccupat qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat.

℟. *br.* Exquisívi Dóminum, * Et exaudívit me. Exquisívi. ℣. Et ex ómnibus tribulatiónibus meis * erípuit me, * Et. Glória. Exquisívi. *Ps.* 33.

℣. Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, ℟. Consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam. *Ps.* 93.

AD NONAM.

Ant. 7. c. Vade.

Capitulum. 2. *Tob.* 12.

Sacramentum regis abscóndere bonum est, ópera autem Dei reveláre et confitéri honorificum est.

℟. *br.* Confitébor tibi, Dómine, * In toto corde meo. Confitébor. ℣. Narrábo * ómnia mirabília tua, * In toto. Glória. Confitébor. *Ps.* 9.

℣. Ecce lábia mea non prohibébo: ℟. Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. *f.* Egressæ mulíeres à monumento, nuntiavérunt Undecim ómnia quæ víderant; erat autem María Magdaléne, et Joanna, et céteræ quæ cum eis erant. *Luc.* 24.

Ant. 3. a. Et ecce Jesus occurrit illis, dicens: Avéte. Illæ autem accessérunt, et tenuérunt pedes ejus, et adoravérunt eum. *Matth.* 28.

Ant. 4. E. Ait illis Jesus: Nolíte timére: ite, nuntiáte frátribus meis, ut eant in Galilæam; ibi me vidébunt. *Matth.* 28.

Ant. 5. C. Audiérunt Apóstoli quòd víveret Dóminus, et visus esset à María. *Marc.* 16.

Ant. 6. F. Venit María Magdaléne annúntians discípulis, Quia vidi Dóminum. *Joan.* 20.

Capitulum. *Act.* 10.

Quem occidérunt suspendentes in ligno, hunc Deus suscitávit tértiâ die, et dedit eum manifestum fíeri.

[*Ubì fit ritu Solemni*, Allelúia, allelúia. ℣. Christus resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras, et visus est mihi. Allelúia. 1. *Cor.* 15.]

Hymnus, María sacro, *suprà ad Laudes.*

℣. Narrábo nomen

tuum frátribus meis : ℟. In médio ecclésiæ laudábo te. *Ps.* 21.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Erant Apóstoli perseverantes unanímiter in oratióne cum muliéribus : et repléti sunt omnes Spíritu sancto. *Act.* 1.

Oratio , *ut suprà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. a. Bonus est Dóminus sperántibus in eum, ánimæ quærenti illum. *Thren.* 3.

Doxologia, Qui Magdalénæ visus es, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea; ténui eum , nec dimittam. *Cant.* 3.

DIE XXV.

In Festo

SANCTI JACOBI,

(*Zebed.*) Apóstoli.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apostolorum , præter ea quæ hìc habentur propria.

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum, ℣. Mihi adhærére Deo bonum est, ℟. Pónere in Dómino Deo spem meam. *Ps.* 72.

Ad Magníficat.

Ant. J. Procédens Jesus , vidit Jacóbum et Joannem fratrem ejus in navi, cum Zebedæo patre eórum , reficientes rétia sua ; et vocávit eos. Illi autem , relictis rétibus et patre, secúti sunt eum. *Math.* 4.

Oratio , Omnípotens , *infrà.*

Fit Comm. S. Christophori, *Mart. Ant.* Ecce Deus. ℣. In Deo, *p.* viij. *Oratio* Adesto , *p.* xij.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Evang. Actis Ap. et cæteris antiq. monum.

JAcóbus Zebedæi fílius, Joannis Apóstoli frater , natióne Galilæus , vocátus à Christo cum fratre , relicto patre cum mercenáriis et rétibus , secútus est Dóminum ; qui impósuit utríque nomen Boanerges, quod est, Fílii tonítrui. Is unus fuit ex tribus Apóstolis quos Salvátor máximè dilexit, voluitque interesse miráculo , cùm Jáiri Archisynagógi fíliam à mórtuis excitávit. Eum étiam cum Petro et Joanne assumpsit Christus testem suæ Transfiguratiónis. Ambitiósæ illíus petitiónis occasióne , quâ fratres ambo Dóminum rogábant , ut alter ad déxteram ejus, alter ad sinistram in glória sedéret , suam Christus eórumque passiónem prædixit his verbis : Cálicem quem ego bibo , bibétis ; et baptismo quo ego baptízor , baptizabímini.

Lectio v.

JAcóbum quoque cum Petro et Joanne assumpsit Christus, cùm éxiit in montem Olivéti, Patrem rogatúrus ántequàm à Judæis apprehenderétur; et post resurrectiónem appáruit eídem cum Petro, et áliquot áliis piscántibus ad mare Tiberíadis. Quamvìs autem hos tres, Petrum, Jacóbum et Joannem, Dóminus per tot signa céteris prætulisset, non tamen, inquit Clemens Alexandrinus, post Servatóris ascensum de primo honóris gradu inter se contendérunt; sed Jacóbum, cognómine Justum, Hierosolymórum Epíscopum elegérunt. Duódecim verò tríbubus quæ erant in dispersióne, Jacóbus Zebedæi prædicátor destinátus fuisse tráditur. Sed ántequàm ab Hierosólymis discéderet, Heródes, ut Judæis se gratum exhibéret, Jacóbum in civitáte Evangélium Christi prædicantem, in ipso azymórum die, cápitis condemnávit. Hunc in virginitáte usquè ad mortem permansisse refert Epiphánius. Ejus corpus Compostellam in Hispánia translátum magnâ veneratióne cólitur; conveniéntibus eò, religiónis et voti causâ, ex toto terrárum orbe peregrínis. Cérum memória ipsíus natális hodierno die, qui Translatiónis dies est, ab Ecclésia celebrátur; cùm ipse, circa Festum Paschæ, primus Apostolórum, Hierosólymis profúso sánguine testimónium Jesu Christo déderit.

Ex libro séptimo Hypotypóseon sancti Clementis Presbyteri Alexandríni.

Eus. Hist. Eccl. Lib. 2. C. 9.

Lectio vj.

IS qui Jacóbum judício obtúlerat, cùm illum vidisset Christi fidem líberè confitentem, commótus viri constántiâ, se quoque Christiánum esse affirmávit. Ambo ígitur simul ad supplícium ducti sunt. Cùmque inter eundum rogasset Jacóbum comes, ut sibi véniam daret, paulisper morátus Jacóbus: Pax tibi, inquit; statìmque illum osculátus est. Ita simul ambo cápite truncáti, interîere.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 20.

IN illo témpore, accessit ad Jesum mater filiórum Zebedæi, cum fíliis suis, adórans et petens áliquid ab eo. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 33. *de Petit. Filiorum Zeb. n.* 5.

Duo sunt quæ ínnuit Christus, dicens: Nescítis quid petátis: unum, quod de regno loquantur de quo sermónem Christus non instituérat; non enim de terréno annuntiátum erat: álterum, quòd dùm sedis prærogatívam et céteris clarióres vidéri contendunt, ádmodùm intempestívè ista quærant; tempus enim illud non coronárum aut præmiórum, sed certáminum, luctárum, labórum, sudórum, stadiórum atque præliórum fuit. Hoc ígitur sibi vult illud quod ait, Nescítis quid petátis; dùm de his apud me verba fácitis, cùm necdùm labóres ullos exantlavéritis, cùm incorrectus adhùc máneat orbis terrárum; nondùm è carcéribus exiliístis, nondùm ad ineunda luctámina vos exuistis. Potestis bíbere cálicem quem ego bibitúrus sum, et baptismo quo ego baptízor baptizári? cálicem hoc loco et baptismum, crucem suam et mortem appellans: cálicem quidèm, quóniam cum voluptáte illam adíbat; baptismum autem, quia per illam orbem terrárum expurgábat. Quod autem dicit, est hujúsmodi: Potestis occídi et mortem oppétere? Horum enim nunc tempus est, fúnerum, periculórum, labórum. Verùm illi, Póssumus, ínquiunt; cùm nec intélligant quid affírment, sed adducti spe impetrandi postuláta, promittant.

Lectio viij.

At illis ait: Cálicem quidèm meum bibétis, et baptismo quo ego baptízor baptizabímini; mortem sic appellans: nam et Jacóbo gládio caput abscissum; et multóliès mórtuus est Joannes. Sedére autem ad déxteram meam et ad sinístram non est meum dare, sed quibus parátum est. Quod hìc dicit, est ejúsmodi: Vos quidèm moriémini, occidémini, et honórem martyrii obtinébitis; sed ut ómnium primi sitis, non est meum dare, sed eórum qui decertant, accípere, ob majus nempè stúdium, ob majórem ánimi alacritátem. Id enim præstandum habet certáminum árbiter, ut non témerè, aut quoquómodò præmia largiátur, sed honórem fortitúdini déferat: hoc nimírùm et Christus facit; et ita locútus est, ut indicáret non ipsíus esse solíus dare, sed eórum qui decertant, accípere. Nam

si solíus esset ipsíus, omnes hómines salvi fíerent, et ad agnitiónem veritátis venírent: si solíus esset ipsíus, differentes honóres non essent; omnes enim ipse cóndidit, et æquáliter est illi cura de ómnibus.

[*Ubi nulla fit Commem.*

Lectio ix.

HAEc porrò dicébat, ut osténderet non posse nos dormiendo vel stertendo in regnum cœlórum introíre, sed per multas tribulatiónes accipienda esse illa præmia. Nam quia, propter eam, quâ plúrimùm apud ipsum valébant, amicítiam et grátiam, censébant fore ut ipsos étiam honóre céteris anteferret; ne hâc spe delúsi negligentióres eváderent, dixit: Non est meum dare, sed vestrum, si velítis, accípere; ut majórem ánimi alacritátem exhibeátis, ut majórem labórem, ut stúdium majus: opéribus enim corónas propóno, et labóribus honóres, et præmia sudóri: hæc apud me commendátio valet máximè, quæ ab óperum exhibitióne prománat.]

Lectio ix.

De sancto Christophoro, ex Bolland.

CHristóphori Mártyris quàm célebris et antíqua venerátio per universam Ecclésiam fúerit, testantur cùm cétera Græcórum et Latinórum martyrológia, tùm pervetustum illud et primárium quod sancti Hierónymi nómine insignítur, et jam à séptimo século descríbi cœptum est in Ecclésiis. AEdes verò sacræ et basílicæ sub ejus invocatióne Deo dicátæ, étiam ævo anterióre per diversas Gálliæ et Itáliæ partes reperiuntur. Etenim corpus sancti Remígii, qui século quinto flóruit, et Francórum gentem ad Christi fidem amplectendam perduxit, Remis in ædícula sancti Christóphori sepultum fuisse tráditur. Século verò sequenti, Gregórius magnus in Epístola ad Secundínum Taurominitánum Epíscopum méminit monastérii sancti Christóphori nómine insignis in Sicília. Simíliter in Hispánia sanctus Eulógius présbyter, qui in persecutióne Arábica de certamínibus Mártyrum memoriále scripsit, mentiónem bis facit monastérii juxta Córdubam, quod sancti Christóphori patrocínio gloriabátur. Sanctum hunc mártyrem ígitur extítisse, atque à priscis tempóribus inter Sanctos relátum fuisse némini dúbium esse debet, quamvis síngula quæ-

que ad ejus vitam et martyrium attinéntia mínimè comperta sint.

AD LAUDES.

Post Hymnum, ℣. Cálicem salutáris accípiam, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Ps.* 115.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Cálicem quem ego bibo, bibétis; et baptismo quo ego baptízor, baptizabímini. *Marc.* 10.

Oratio.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui Apostolórum tuórum primítias beáti Jacóbi sánguine dedicásti; da, quæsumus, Ecclésiæ tuæ, ejus semper et confessióne firmári, et patrocíniis confovéri: Per Dóminum.

Pro Commem. S. Christophori, *Ant.* Bonum. ℣. Adjútor. *Oratio*, Adesto, *p.* xij.

AD II. VESPERAS.

Post Hymnum, ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die; ℟. AEstimáti sumus sicut oves occisiónis. *Ps.* 43.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. Misit Heródes rex manus, ut afflígeret quosdam de Ecclésia: occídit autem Jacóbum fratrem Joannis gládio. *Act.* 12.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

Fit Commem. SS. Joachim et Annæ, *Ant.* Egredíetur. ℣. Jurávi. *Oratio*, Deus, qui beátis, *infrà.*

Die xxvi.

In Festo

SS. JOACHIM et ANNAE, Parentum B. Mariæ Virg.

Duplex-majus.

[*Si habeat I. Vesperas*,

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. EGo Dóminus qui 6. F. appárui Abraham, Isaac et Jacob, in Deo omnipotente: recordátus sum pacti mei. *Exod.* 6.

Ant. 8. *G.* Ego ero vobis in Deum; ut súscitem juramentum quod jurávi pátribus vestris. *Jerem.* 11.

Ant. 3. a. Abraham patrem vestrum unum vocávi, et benedíxi ei, et multiplicávi eum. *Is.* 51.

Ant. 7. c. Respíciam vos, et créscere fáciam; et firmábo pactum meum vobíscum. *Levit.* 26.

Ant. 1. *f.* Germináre fáciam David germen justítiæ: multiplicábo semen David servi mei. *Jerem.* 33.

Capitulum. *Is.* 55.

INclináte aurem vestram, veníte ad me: audíte, et vivet ánima vestra; et fériam vobíscum pactum sempitérnum, misericórdias David fidéles.

℟. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus: et * Suscitábo David germen justum; et regnábit rex, et

℣ Fáciet judícium et justítiam in terra. ℟. Dabo vobis sancta David fidélia : * Suscitábo. Glória. ℣ Fáciet. *Jerem.* 23. *Act.* 13.

Hymnus.

REgále Davídis genus,
Et cónjugum par nóbile,
Mundo datúri Vírginem,
Matrem futúram Núminis :
Qui sacra nectit víncula,
Vos jungit ínnocens amor ;
Piosque sensus ápprobans
Divínus aspírat favor.
Virtúte solâ dívites
Non vos opum fallax decus,
Sed corde fervens cáritas,
Et casta commendat fides.
Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Jurávi in sancto meo, si David méntiar : ℟. Semen ejus in ætérnum manébit. *Ps.* 88.

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascendet, et requiescet super eum Spíritus Dómini. *Is.* 11.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Jacobi.

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum factum ex sémine David secundùm carnem, * Veníte, adorémus. *Rom.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

PRomissa mundo gáudia
Jam sperat humánum genus ;
Adsunt beáti cónjuges,
Orbíque Christum præparant.
Hunc Anna votis ádvocans,
Summi parentem Núminis,
Thori fidélis præmium,
Favente cœlo, cóncipit.
Fœcunda radix púllulans
Florem tenellum próferet,
Qui lætus optáto dabit
Fructum salútis gérmine.
Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Dóminus testificátus est inter te et uxórem : et hæc párticeps tua, et uxor fœderis tui. *Malach.* 2.

Ant. 3. *a.* Fáciat Dóminus hanc mulíerem quæ ingréditur domum tuam, sicut Rachel et Liam, quæ ædificavérunt domum Israel. *Ruth* 4.

Ant.

Ant. 4. E. Fiat domus tua sicut domus Phares, ex sémine quod tibi déderit Dóminus ex hac puella. *Ruth.* 4.

℣. Benedícti vos à Dómino, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 113.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Tu, Dómine Deus, elegísti Abraham, et invenísti cor ejus fidéle coràm te, et percussísti cum eo fœdus, et implésti verba tua; * Quóniam justus es. ℣. Ex fide sunt fílii Abrahæ, benedicéntur cum fidéli Abraham; * Quóniam. 2. *Esdr.* 9. *Galat.* 3.

Post ij. Lect. ℟. Quæríte Dóminum, et confirmámini; quærite fáciem ejus semper: * Mementóte mirabílium ejus, semen Abraham servi ejus. ℣. Fílii Dei estis per fidem, semen Abraham estis, secundùm promissiónem hærédes: * Mementóte. *Ps.* 104. *Galat.* 3.

Post iij. Lect. ℟. Deus memínerit testamenti sui quod locútus est ad Abraham, et Isaac, et Jacob, servórum suórum fidélium; * Et † Exáudiat oratiónes vestras. ℣. Vos Dóminus multíplicet, et abundáre fáciat caritátem vestram in ínvicem. *. Et. Glória Patri. † Exáudiat. 2. *Mach.* 1. 1. *Thess.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Erant ambo incedéntes in ómnibus mandátis et justificatiónibus Dómini sine queréla. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Exaudítæ sunt preces ambórum in conspectu glóriæ summi Dei. *Tob.* 3.

Ant. 1. a. Dóminus amávit eos, elegítque semen eórum post eos. *Deut.* 10.

℣. Oculi Dómini super justos, ℟. Et aures ejus in preces eórum. *Ps.* 33.

Sermo sancti Joannis Damascéni.

Orat. 1. *de Nat. Virg. Mariæ.*

Lectio iv.

QUóniam futúrum erat ut Dei génitrix Virgo ex Anna nascerétur, natúra grátiæ germen antevértere non ausa est; sed mansit fructûs expers, donec grátia fructum éderet. Nasci síquidèm primogénitam oportébat, ex qua nascitúrus esset omnis creatúræ primogénitus, in quo ómnia constant. O par beátum Joachim et Anna! vobis omnis creatúra obstricta est. Per vos enim donum ómnium donórum præstantíssimum Creatóri óbtulit, nempè castam matrem quæ sola Creatóre digna erat.

℟. Ex toto corde suo * Orábant Deum ut visitáret pópulum suum ís-

rael. ℣. Expectábant redemptiónem Israel: * Orábant. *Judith.* 4. *Luc.* 2.

Lectio v.

EXulta, Joáchim, quóniam ex fília tua Puer natus est nobis, et Fílius datus est nobis; et vocábitur nomen ejus, magni consílii, hoc est, salútis universi mundi, Angelus, Deus, Fortis. Nestórius erubescat, et ori manum impónat. Puer iste Deus est: quî ergò puérperam Dei genitrícem negas? Si quis sanctam Vírginem Dei genitrícem non confitétur, aliénus est à Deitáte. Non meum hoc dictum est, etsi meus est sermo: hanc enim divinissimam hæreditátem à Theólogo patre Gregório accépi. O beátum par Jóachim et Anna, immaculatíssimum prorsùs! Ex fructu ventris vestri cognoscímini, velut alícubi Dóminus ait: Ex frúctibus eórum cognoscétis eos. Utì Deo gratum erat, atque eâ dignum quæ ex vobis orta est, vitæ vestræ ratiónes instituistis. Castâ enim et sanctâ conversatióne vestrâ virginitátis moníle protulistis.

℟. Tulit uxórem: et dedit illi Dóminus ut concíperet et páreret. Dixeruntque mulíeres: Benedictus Dóminus, qui * Non est passus ut defíceret famíliæ tuæ nomen in Israel. ℣. Deus Israel ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, et memorári testamenti sui sancti, * Non. *Ruth.* 4. *Luc.* 1.

Lectio vj.

O Castíssimum rationálium túrturum par Jóachim et Anna! vos castitátem, quam natúræ lex præscríbit conservantes, ea quæ natúram súperant, divinitùs estis consecúti: mundo quippè Dei matrem viri nésciam peperístis. Vos piè et sanctè in humána natúra vitam agentes, fíliam Angelis superiórem, nuncque Angelórum dóminam edidístis. O speciosíssima dulcissímaque puella! O lílium inter spinas, ex generosíssima, et máximè nobilíssima, ac maximè régia radíce Davídica progénitum! O rosa quæ ex spinis, Judæis scílicèt, orta es, divinóque odóre cuncta perfúdisti! O fília Adámi, et Dei mater! Beátæ ulnæ quæ te gestavérunt: lábia itèm quibus castis ósculis tuis frui concessum est!

℟. Cùm essent justi, * Erudiérunt fíliam suam secundùm legem Móysi. ℣. Coæquálem nobiscum sortíti fídem in justítia Dei nostri et Salvatóris, * Erudiérunt. Glória. * Erudiérunt. *Dan.* 13. 2. *Petr.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. g. In sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te; nomen tuum et memoriále tuum in desidério ánimæ. *Is.* 26.

Ant. 7. d. Nunc, Dómine Deus Israel, firméntur verba tua quæ locútus es servo tuo David. 3. *Reg.* 8.

Ant. 6. F. Dabis veritátem Jacob, misericórdiam Abraham, quæ jurasti pátribus nostris à diébus antíquis. *Mich.* 7.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 3.

IN illo témpore, Jesus erat incípiens quasi annórum triginta, ut putabátur, fílius Joseph, qui fuit Heli. Et réliqua.

Homília sancti Irenæi, Episcopi et Mártyris.

Lib. 3. *adv. hæres. C.* 33.

LUcas genealógiam quæ est à generatióne Dómini nostri usquè ad Adam, septuaginta duas generatiónes habére ostendit: finem conjungens inítio, et significans quóniam ipse est qui omnes gentes exindè ab Adam dispersas, et universas linguas, et generatiónes hóminum cum ipso Adam in semetipso recapitulátus est. Undè et à Paulo typus futúri dictus est ipse Adam.

℟. Qui sanctíficat, et qui sanctificantur, ex uno omnes; propter quam causam non confúnditur fratres eos vocáre; * Nusquàm enim Angelos, scd semen Abrahæ apprehendit. ℣. Quid est homo, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? Minuisti eum paulò minùs ab Angelis. * Nusquàm. *Hebr.* 2. *Ps.* 8.

Lectio viij.

PRophéta dicit: Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii. Primogénitus enim mortuórum natus Dóminus in signum suum recípiens prístinos patres, regenerávit eos in vitam Dei, ipse inítium viventium factus, quóniam Adam inítium moriéntium factus est. Propter hoc et Lucas inítium generatiónis à Dómino inchoans in Adam rétulit, significans quóniam non illi hunc, sed hic illos in Evangélium vitæ regenerávit. Sic autem et Evæ inobediéntiæ nodus solutiónem accépit per obediéntiam Maríæ: quod enim alligávit virgo Eva per incredulitátem, hoc virgo María solvit per fidem.

℟. Misericórdia Dómini ab æterno et usquè in æter-

num super timentes eum; * Et justítia illíus in fílios filiórum, his qui servant testamentum ejus. ℣. Misericórdia Dómini à progénie in progénies timentibus eum; * Et justítia. *Ps.* 102. *Luc.* 1.

Lectio ix.

NEcesse ergò fuit Dóminum ad pérditam ovem venientem, et tantæ dispositiónis recapitulatiónem facientem, et suum plasma requirentem, illum ipsum hóminem salváre qui factus fúerat secundùm imáginem aut similitúdinem ejus, id est, Adam, adimplentem témpora ejus condemnatiónis quæ facta fúerat propter inobediéntiam, quæ Pater pósuit in sua potestáte; quóniam et omnis dispositio salútis quæ circà hóminem fuit, secundùm plácitum fiébat Patris, utì non vincerétur Deus, neque infirmarétur ars ejus. Si enim qui factus fúerat à Deo homo, ut víveret, hic amittens vitam, læsus à serpente qui depraváverat eum, jam non reverterétur ad vitam, sed in totum projectus esset morte, victus esset Deus, et superasset serpentis nequítia voluntátem Dei: sed quóniam Deus invictus et magnánimus est, magnánimum quidèm se exhíbuit ad correctiónem hóminis, et probatiónem ómnium. Per secundum autem hóminem alligávit fortem, dirípuit vasa ejus, et evacuávit mortem vivíficans eum hóminem qui fúerat mortificátus.

℟. Deus Israel jusjurandum jurávit ad Abraham patrem nostrum, datúrum se nobis, ut sine timóre serviámus illi * In sanctitáte et justítia coràm ipso, † Omnibus diébus nostris. ℣. Ego et domus mea serviémus Dómino. * In. Glória. † Omnibus. *Luc.* 1. *Jos.* 24.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Qui timétis Dóminum, laudáte eum: ℟. Universum semen Jacob, glorificáte eum. *Ps.* 21.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. LAudémus gloriósos parentes ín generatióne sua, quorum pietátes non defuérunt. *Eccli.* 44.

Ant. 2. D. Semen benedictórum Dómini est, et nepótes eórum cum eis. *Is.* 65.

Ant. 4. A. Dívites in virtúte glóriam adepti sunt, et in diébus suis habentur in láudibus. *Eccli.* 44.

Ant. 6. F. Qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrandi laudes eórum. *Eccli.* 44.

Ant. 8. G. Cum sémine eórum pérmanent bona;

semen eórum et glória eórum non derelinquétur. *Eccli.* 44.

Capitulum. *Rom.* 9.

NOn omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelítæ: neque qui semen sunt Abrahæ, omnes fílii; sed in Isaac vocábitur tibi semen. Id est, non qui fílii carnis, hi fílii Dei; sed qui fílii sunt promissiónis, æstimantur in sémine.

Hymnus, Regále, *suprà in I. Vesperis.*

℣. Dóminus fáciens misericórdiam Christo suo David, ℟. Et sémini ejus usquè in séculum. *Ps.* 17.

Ad Benedictus.

Ant. 1. *D.* Benedictus Dóminus Deus Israel; quia erexit cornu salútis nobis in domo David púeri sui. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui beátis Jóachim et Annæ tantam grátiam conferre dignátus es, ut ex eis unigéniti Fílii tui mater nascerétur; concéde propítius, ut quorum festivitátem celebrámus, eórum précibus promissam in Christo salútem consequámur: Per eumdem.

AD HORAS, Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu
In sempiterna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Laudémus.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Semen.

Capitulum. *Act.* 3.

VOs estis fílii Prophetárum, et testamenti, quod dispósuit Deus ad patres nostros, dicens ad Abraham: Et in sémine tuo benedicentur omnes famíliæ terræ.

℟. *br.* Beáta gens * Cujus est Dóminus Deus ejus. Beáta gens. ℣. Pópulus quem elégit * in hæreditátem sibi, * Cujus. Glória. Beáta. *Ps.* 32.

℣. Firmamentum est Dóminus timéntibus eum, ℟. Et testamentum ipsíus ut manifestétur illis. *Ps.* 24.

AD SEXTAM.

Ant. 4. A. Dívites.

Capitulum. *Eccli.* 10.

SEmen hóminum honorábitur hoc, quod timet Deum: semen autem hoc exhonorábitur, quod præterit mandáta Dómini.

℟. *br.* Custodiébant * Testimónia ejus. Custodiébant. ℣. Et præceptum * quod dedit illis, * Testimónia ejus. Glória. Custodiébant. *Ps.* 98.

℣. In nómine tuo exultábunt totâ die; ℟. Quóniam glória virtútis eórum tu es. *Ps.* 88.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Cum sémine.

Capitulum. *Prov.* 17.

Coróna senum fílii filiórum; et glória filiórum patres eórum.

℟. *br.* Hæc est generátio * Quæréntium Dóminum. Hæc est. ℣. Quæréntium * fáciem Dei Jacob, * Quæréntium. Glória. Hæc est. *Ps.* 23.

℣. Plantáti in domo Dómini, ℟. In átriis domûs Dei nostri florébunt. *Ps.* 91.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. Excelsus jurejurando dedit Abrahæ glóriam in gente sua, et ut stellas exaltáre semen ejus. *Eccli.* 44.

Ant. 1. D. In Isaac eódem modo fecit: benedictiónem ómnium géntium deditilli, et testamentum confirmávit super caput Jacob. *Eccli.* 44.

Ant. 4. d. Quæ ad patres repromíssio facta est, hanc Deus adimplévit fíliis. *Act.* 13.

Ant. 8. c. Státuit testamentum David regi fílio Jesse de tribu Juda: hæréditas ipsi et sémini ejus. *Eccli.* 45.

Ant. 6. F. Hujus Deus ex sémine secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum. *Act.* 13.

Capitulum. *Rom.* 9.

Sunt Israélitæ, quorum adóptio est filiórum, et glória, et testamentum, et legislátio, et obséquium, et promissa; quorum patres, et ex quibus est Christus secundùm carnem, qui est super ómnia Deus benedictus in sécula. Amen. ℟. Deo grátias.

[*Ubi fit ritu Solemni*, Allelúia, allelúia. ℣. Sit memória illórum in benedictióne, et nomen eórum permáneat in æternum. Allelúia. *Eccli.* 46.]

Hymnus, Promissa, *suprà ad Offic. Noct.*

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Magníficat.

Ant. 7. a. Suscépit Deus Israel púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ, sicut locútus est ad patres nostros, Abraham, et sémini ejus in sécula. *Luc.* 1.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

Fit Commem. S. Pantaleonis, *Mart. Ant.* Ecce Deus. ℣. In Deo, *p.* viij. *Oratio*, Da Ecclésiæ tuæ, quæsumus, Dómine, sancto Pantaleóne Mártyre, *infrà.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Bonum est præstolári cum silèntio salutáre Dei. *Thren.* 3.

Doxologia, Qui natus es, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Fílii Sanctó-

rum sumus, et vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquàm mutant ab eo. *Tob.* 2.

Die xxvii.

In Festo

SANCTI PANTALEONIS, Mártyris.

Semiduplex.

Omnia de Comm. unius Martyris, præter ea quæ sequuntur.

Lectio ij.

Ex actis ejus apud Surium.

PAntáleon áliàs Pantaleémon, pátriâ Nicomediensis, Eustórgii senatóris fílius, professióne médicus, ab Hermoláo sanctíssimo sene et pósteà mártyre Christiánæ fídei mystériis imbútus est. Sacro tinctus lavácro, insígnia édidit mirácula, vários Christi virtúte curans languóres. Verùm cùm ab idolórum cultu ad christiánam religiónem plúrimos revocáret, Maximiáni imperatóris jussu diversímodè cruciátus, tandèm cápitis obtruncatióne martyrii corónam accépit. Sacræ ejus relíquiæ ex Nicomediensi urbe Constantinópolim translátæ sunt, et in eo loco collocátæ, ubi hábitum est Concílium secundùm œcuménicum. Caput ejus Cartháginem, ut ferunt, transmissum est, undè século nono ineunte in Gálliam Lugdúnum advectum unà cum óssibus sancti Cypriáni Carthaginensis, et sancti Speráti ex Scyllitáno ágmine mártyris in Ecclésia primatiáli collocátum fuit. Extat in urbe Tolosána monastérium Puellárum sub invocatióne sancti Pantaleónis século décimo quarto fundátum.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

In Natali. Mart. 334.

Lectio iij.

OMnium quidèm bonórum fidélium Christianórum, máximè tàm gloriosórum Mártyrum est vox ista: Si Deus pro nobis, quis contrà nos? Fremébat mundus adversùs eos, pópuli meditabantur inánia, príncipes conveniébant in unum: excogitabantur novi cruciátus, et pœnas incredíbiles inveniébat ingeniósa crudélitas. Obruebantur oppróbriis, falsis arguebantur crimínibus, custódiis intolerabílibus includebantur, úngulis exarabantur, ferro perimebantur, béstiis tradebantur, equúleis subrigebantur, ignibus cremabantur, et dicébant Mártyres Christi: Si Deus pro nobis, quis contrà nos? Dic mihi, beáte Martyr: corpus tuum laniátur, et tu dicis: Nihil ad me pértinet? Etiam dixi: Quarè? Quia

Dóminus susceptor est ánimæ meæ. Et quid mihi obest, cùm sit Dóminus susceptor ánimæ meæ, quòd mundus interfector est córporis mei? Quid pérdidi? Quid amísi? Quandò Dóminus susceptor est ánimæ meæ, erit et restitútor córporis mei.

Oratio.

DA Ecclésiæ tuæ, quæsumus, Dómine, sancto Pantaleóne Mártyre tuo intercedente, superbè non sápere, sed tibi plácitâ humilitáte proficere; ut prava despíciens, quæcumque recta sunt liberâ exérceat caritáte: Per Dóminum.

Die xxix.

In Festo

SANCTI LUPI,

Trecensis Epíscopi.

Semiduplex.

Pridiè ad VESP. Psalmi sub sola. Ant. Suscitábo, *p.* xxij. *Oratio*, Dírige, *infrà.*

Lectio ij.

Ex vita ejus apud Surium, Beda et Greg. Tur.

LUpus Tulli Leucórum nóbili fámiliâ natus, uxórem duxît Pœmeníolam, sancti Hilárii Arelatensis sorórem. Qui cùm séptimo conjúgii anno réliquum vitæ in continéntia dégere decrevissent, Lupus ad beátum Honorátum, Lirinensem Abbátem, se cóntulit: undè post annum cùm Matiscónem venisset, ut quod sibi de facultátibus supérerat, paupéribus erogáret, improvíso ad Trecensem Episcopátum raptus est. Biénnio post electus est à Synodo Gallicána, qui cum sancto Germáno Antissiodorensi in Británniam majórem ad expugnandam Pelagiánam hæresim proficiscerétur. Undè Trecas reversus, Hunnis in Gálliam effúsis, suis précibus urbem ab iis servávit incólumem, ipsumque Attilam eórum ducem in suî veneratiónem convertit.

Lectio iij.

ANnis círciter viginti, tábulâ pro lecto usus est Lupus, cilício pro interióre túnicâ; in oratióne alternis nóctibus pérvigil, in jejúniis assíduus, solo pane hordeáceo Sábbato víctitans, census suos alendis paupéribus, captivisque redimendis impéndere sólitus. Discípulos hábuit sanctos Epíscopos Polychrónium Virdunensem, Sevérum Trevirensem, et Alpínum Catalaunensem: ipse, ob exímias virtútes, Pontíficum Gallicanórum dictus fácilè princeps. Cùm autem annis quinquaginta duóbus sacerdótio functus fuisset, clarus miráculis ábiit ad Dóminum.

Oratio.

Dirige oves tuas, Dómine, in viam salútis æternæ, quam beáti Pontíficis Lupi vita cum doctrína monstrávit; et fac nos, eódem intercedente, sic ejus súbsequi vestígia, ut cum ipso coronári mereámur: Per.

AD VESPERAS, fit à Capitulo de sequenti, cum Commem. præced.

Die xxx.

In Festo

SANCTI GERMANI, Antissiodorensis Episc.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex vita ejus per Constant. Lugd. scripta, Beda et Greg. Turon.

GErmánus nóbili géne re Antissiodóri natus, post auditória Gallicána, Romæ juris perítiam adeptus causas egit; ibique uxórem duxit. Provínciæ suæ visitátor constitútus, in Gálliam rédiit: ubi venatióni nímium déditus, ab Amatóre Antissiodorensi Epíscopo reprehensus est. Sed ubi Germánum sibi successórem futúrum divínitùs cómperit Amátor, Augustodúnum se cóntulit, ut Germáni in Clerum ascíscendi potestátem à Júlio Præfecto impetráret. Quod ut obtínuit, Germánum, rescisso capillítio, clericáli veste índuit. Creátus Epíscopus, súbitò mutátur in virum álterum: exindè namque cœpit séculi pompam aspernári, uxórem habére pro soróre, vitam ásperam dúcere, cilício carnem domáre, vilem indúere hábitum, sua paupéribus erogáre, ómnibus sine personárum acceptióne hospítium præbére, oratiónem vix unquàm intermíttere. Cùm autem Pelagiána hæresis in Británnia majóre grassarétur, ad eam extirpandam Gálliæ Epíscopi, rogántibus Britannis, misérunt Germánum cum Lupo Trecensi qui ínsulam purgárent ab erróre. Quo in itínere, concitátam in mari tempestátem oratióne suâ compéscuit. In ínsula tùm multis, tùm insígnibus miráculis cathólici dógmatis veritátem asséruit. Junctos adversùs Brítones Sáxonum Pictonumque exércitus, factus ipse dux mílitum, qui quotidiánis Quadragésimæ prædicatiónibus institúti baptísmum in Páschate recens suscéperant, terret fugatque non armórum vi, nec copiárum número vel róbore, sed voce Allelúia ejus jussu ter à Cléricis tùm à milítibus vasto clangóre repetíta.

Lectio iij.

IN Gálliam redux Germánus cùm accepisset civitátem suam tribútis

aliisque calamitátibus ádmodùm premi, Arelátem se cóntulit ad Auxiliárem Gálliæ præfectum, pro vexáta plebe intercessúrus. Auxiliáris Germáni précibus ultrò ánnuit, et vicissìm à Germáno grátiam recépit; quippè qui uxórem ejus quartánâ febre dudùm laborantem prístinæ réddidit sanitáti. Rogátus à Britannis, ut quod cœperat opus absólveret, adjuncto sibi cómite Sevéro Trevirensi, ín ínsulam íterùm profectus, renascentem Pelagiánam hæresim prorsùs extinxit. Alanórum regem Eocharícum, cum exército in Aremóricos rebelles ab Aétio patrício missum, manu ad habénas equi injectâ, avocávit. Indè expetítâ Ravennâ, ut à Valentiniáno Imperatóre véniam ipsis péteret, ab ipso ejnsque matre Placídia, summo honóre exceptus, cùm æqua ómnia et placabília inveníret, mórtuo sub aulæ ipsíus óculis suscitáto, morbo correptus est, et intrà paucos dies decessit. Corpus ejus honorífico comitátu Antissiodórum relátum est.

Oratio.

DA nobis, Dómine, in hac sancti Pontíficis Germáni festivitáte, cœléstis grátiæ, quam ille verbis, opéribus et miráculis asséruit, præsens adesse præsídium; ut dùm tanti Præsulis exempla mirámur et cólimus, ejus étiam fidem et actiónes imitémur: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat, etc.

AD VESP. fit à Capit. de seq. ut in Communi Just. Presb. cum Commem. præc.

DIE XXXI.

In Festo

S. IGNATII LOYOLAE,

Presbyteri.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex vita ejus per Ribad. Maff. Buhurt. et alios ejus discip. scripta.

IGnátius in diœcési Pompelonensi nobílibus paréntibus natus est. Adolescens à milítia seculári ex lectióne piórum librórum ad Deum conversus, factâ in monte Serráto ómnium delictórum exomologési, apud Minorissam inter egénos quibus vilíssima étiam obséquia exhibébat, vitam ásperam egit. Hinc Romam, dein Jerosólymam se cóntulit; perlustratisque sacris locis, in Hispániam reversus, tricésimum jam agens annum, Grammáticis, Philosóphicis, atque Theológicis óperam dedit; Parísios ádiens, stúdia illa repétiit, eleemósynis ínterim víncti-

tans, non intermissis caritátis et pœniténtiæ opéribus.

Lectio iij.

DUm Lutétiæ Parisiórum dégeret Ignátius, sócios sibi adjunxit Parisiensis Académiæ grádibus insignes, qui in inferióri Ecclésia Montis-Mártyrum sese omnes in próximi auxílium devovérunt: et hæc fuêre societátis nomine Jesu insignítæ incunábula; quam pósteà, áddito ad tria religiónis vota de Missiónibus quarto, Ignátius instítuit; et à Paulo tértio confirmátam, in Præpósitum generálem electus, summâ cum prudéntiâ rexit. Præcípua illi cura erat, ut rudes et púeri doctrínam christiánam perdíscerent, carcéribus inclúsi levarentur, Sacramentórum usus et frequéntior esset et sánctior. Non eum ab opéribus caritátis difficultátes, non contuméliæ aut irrisiónes deterrébant. Ad Deum ómnia referébat, his verbis, Ad majórem Dei glóriam, velut symbolo uti sólitus. Romæ obdormívit in Dómino; eumque Gregórius décimus-quintus Sanctis adscripsit.

Oratio, Dómine Deus, *in Communi*, *p.* 1.

VESPERÆ de sequenti.

FESTA AUGUSTI.

Die 1.

In Festo

SANCTI PETRI,

Apóstoli, ad Víncula.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Ps. de Feria in toto Off.

Ant. 7. ç. DAbo te pópulo huic in murum æreum, et bellábunt adversùm te, et non prævalébunt. *Jerem.* 15.

Ant. 4. d. Ne tímeas, serve meus, neque páveas; quia ecce ego salvábo te. *Jerem.* 30.

Ant. 1. g. Liberábo te; éruens liberábo te, et gládio non cades. *Jerem.* 39.

Ant. 2. D. In die illa cónteram jugum de collo tuo, et víncula dirumpam. *Jerem.* 30.

Ant. 8. G. Ego antè te ibo, et glorióso terræ humiliábo: portas æreas cónteram, et vectes férreos confringam. *Is.* 45.

Capitulum. *Jerem.* 1.

EGo dedi te hódiè in civitátem munítam, et in columnam férream, et in murum æreum super omnem terram; régibus Juda, princípibus ejus, et sacerdótibus, et pópulo terræ, et bellábunt adversùm te, et non præ-

valébunt, quia ego tecum sum, ait Dóminus, ut líberem te.

℟. Eris quasi os meum, dicit Dóminus : convertentur ipsi ad te, et tu non convertéris ad eos : * Ego verò tecum sum, ut salvem te, et éruam te. ℣. Dixit Jesus Petro : Cùm esses júnior, cingébas te, et ambulábas ubi volébas ; cùm autem senúeris, álius te cinget : * Ego. Glória Patri. * Ego. *Jerem.* 15. *Joan.* 21.

Hymnus.

QUi Christiáno gloriantur nómine,
Ahéna frustrà vincla captívos tenent ;
Frustrà satelles servat insomnis fores :
Inter caténas mente stant libérrimâ.
Ornant revinctos invidendæ cómpedes ;
Nec ponderósæ, quas amor leves facit :
Non densa tetri cárceris nox óbsidet,
Æterna summo quos manet cœlo dies.
Dulces caténæ ! quæ reum non árguunt,
Sed Christi amantem quæ probant Apostólum ;
Regum corónis, áureis monílibus,
Vos sacra plurìs æstimámus víncula.
Sit sempiterno sempiterna laus Patri :
Petro supernus quem revelávit Pater,
Æterne Fili, laus tibi sit máxima :
Sit par suprémo laus decusque Flámini.
Amen.

℣. Dómine Deus meus, in te sperávi ; ℟. Salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me. *Ps.* 7.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Dóminus Deus auxiliátor meus, et scio quia non confundar. *Is.* 50.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Ignatii, Ant. Operátus est. ℣. Sacerdótes, *p.* lij. *Oratio*, Dñe Deus, *p.* 1, *in Communi.*

Deindè SS. Machabæorum, Ant. Paráti sumus mori magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7.

℣. Iníquè non égimus in testamento tuo, Dómine ; ℟. Et non recessit retrò cor nostrum. *Ps.* 43.

Oratio, Fraterna, *infrà ad Laudes.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum qui solvit compéditos, * Veníte, adorémus. *Ps.* 145.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, Qui Christiáno, *ut suprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Petrus et Joannes ascendébant in templum ad horam oratiónis nonam. *Act.* 3.

Ant. 3. c. Vir qui erat claudus ex útero matris suæ, bajulabátur; quem ponébant quotídiè ad portam templi, ut péteret eleemósynam. *Act.* 3.

Ant. 7. ç. Intuens in eum Petrus, dixit: Argentum et aurum non est mihi; quod autem hábeo, hoc tibi do: In nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula. *Act.* 3.

℣. Dómine Deus meus, sciant quia manus tua hæc: ℟. Et tu, Dómine, fecisti eam. *Ps.* 108.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Petrus, apprehensâ manu claudi dexterâ, allevávit eum; et prótinùs consolidátæ sunt bases ejus et plantæ, et * Exíliens stetit et ambulábat. ℣. Deus ipse véniet, et salvábit vos; tunc sáliet sicut cervus, claudus. * Exíliens. *Act.* 3. *Is.* 35.

Post ij. Lect. ℟. Intrávit cum íllis in templum, ámbulans, et exíliens, et laudans Deum: et * Vidit omnis pópulus ambulantem et laudantem Deum; et impléti sunt stupóre. ℣. Deus in médio civitátis judícium suum dabit in lucem, et non abscondétur: * Vidit. *Act.* 3. *Soph.* 3.

Post iij. Lect. ℟. Petrus respondit ad pópulum: Quid mirámini in hoc? Deus glorificávit Fílium suum Jesum; * Et in fide nóminis ejus, † Hunc quem vos vidístis, confirmávit nomen ejus. ℣. Signa Dei excelsi magna sunt, et mirabília ejus fórtia; * Et. Glória Patri. † Hunc. *Act.* 3. *Dan.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Loquéntibus Petro et Joanne, supervenérunt Sacerdótes, et injecérunt in eos manus. *Act.* 4.

Ant. 1. *D.* Posuérunt eos in custódiam: multi autem credidérunt, et factus est número virórum quinque míllia. *Act.* 4.

Ant. 4. E. Factum est in crástinum, ut congregarentur príncipes, et senióres, et Scribæ; et statuentes eos in médio, interrogábant. *Act.* 4.

℣. Auxit Dóminus pópulum suum vehementer; ℟. Et firmávit eum super inimícos ejus. *Ps.* 104.

Lectio iv.

Ex Actis Apost. et Hist. Eccl. Scriptoribus.

PEtrus Apóstolus propter nomen Dómini Jesu víncula et cárceres, non unâ vice, nec uno in loco expertus est. Nam primò quidèm statim à Pentecoste, claudo ad portam templi sanáto, dùm pópulum cum Joanne allóquitur, invídiâ Sacerdótum in custódiam detrúsus est: undè pro-

ductus in crastinum, tantam ostendit constántiam, ut ipsi príncipes satìs admirári non possent intérritam hóminis illiteráti libertátem; et número credéntium, auctá ex ipsis Apóstoli vínculis fidúciâ, ad quinque míllia accrésceret. Non ita multò post cùm solâ Petri prætereuntis umbrâ omnis cujusque morbi spécies sanarétur, rursùs per Pontíficem et Sadducæos ipse cum céteris Apóstolis in cárcerem públicum adductus est, et pósteà flagellis cæsus, quòd ob hóminum interdicta, jussa Dei à se contemni non posse respondisset. Tértiâ vice, occíso Jacóbo, cùm Heródes hanc cædem Judæis non ingrátam esse perspíceret, Petrum ítidem in cárcerem trudi, et caténis duábus vinctum, per quátuor mílitum quaterniónes asservári præcépit; undè nihilóminùs per Angelum mirabíliter eductus est. Ultimò, Romæ cùm martyrium pértulit, in custódia Mamertíni asservátus, et Neróms jussu caténis constrictus fuisse tráditur, quæ in Romána Ecclésia speciáli honóre à primis séculis hábitæ sunt. Scribit autem Arátor, ejusdem Ecclésiæ sexto século Subdiáconus, étiam ex Jerosólymis Petri caténas, aut certè unam ex iis quibus illic vinctus fúerat, jam Romæ suâ ætáte servátas fuisse: undè non mediócriter aucta est illárum veneratio; structâ præsertìm, ut ex áliis Ecclésiæ Románæ monumentis perspícitur, per juniórem Eudóxiam Valentiniáni tértii uxórem in monte Esquilíno Basílicâ, nómine sancti Petri ad Vincula. Quæ cùm Calendis Augusti dedicáta esset, ejus memóriæ dies festus institútus est.

℣. Replétus Spíritu sancto Petrus, dixit: Si nos hódiè dijudicámur in benefacto, * Notum sit omni plebi Israel, quia in nómine Jesu Christi iste astat coràm vobis sanus. ℣. Qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum; ego autem adjíciam, ut annúntiem poténtiam tuam: * Notum. *Act. 4. Ps. 70.*

De Expositióne sancti Joannis Chrysóstomi in Epístolam ad Ephésios.

Homiliâ: 8. Lectio v.

Nihil est æquè præclárum atque vincula propter Christum. Si quis amat Christum, novit quod dícitur: si quis Dómini amóre úritur, novit vim vinculórum et dignitátem. Vinctum esse propter Christum, for-

tassè est præclárius quàm sedére à dextris ejus; hoc est magnificentius, quàm sedére super duódecim sedes. Aliis quidèm vidétur ridículum, si probrum et contuméliа dignitátis et lætítiæ loco habeántur: iis autem qui sciunt Christi desidérium, quid beátius quàm contuméliis áffici? Vellem ego quidèm nunc esse iis in locis in quibus dícuntur manére illa víncula: vellem vidére caténas quas pertimescunt quidèm et horrent dæmones, reverentur autem Angeli. Nihil est enim mélius quàm mala pati propter Christum. O beáta víncula! O beátas manus quas ornávit illa caténa! Ego si fuissem illis temporibus, tunc máximè eas essem amplexus: certassem illas deosculári manus, quæ dignæ sunt hábitæ pro Dómino meo vincíri.

℟. Princeps Sacerdótum, et omnes qui cum illo erant, posuérunt Apóstolos in custódia pública. Angelus autem Dómini per noctem apériens jánuas cárceris, dixit: Ite, * Et stantes loquímini in templo verba vitæ hujus. ℣. Exultáte in conspectu ejus, qui edúcit vinctos in fortitúdine; * Et stantes. *Act.* 5. *Ps.* 67.

Lectio vj.

Erat, inquit Lúcas, Petrus vinctus, et tráditus milítibus; et dormiébat. Non dormiísset, si in magna fuisset sollicitúdine. Dormiébat inter mílites; et venit ad eum Angelus, et percusso ejus látere, eum excitávit. Si quis ergò mihi díceret: Quid malles, an esse Angelus qui Petrum pupúgit, an Petrus qui salvus evásit? mallem esse Petrus, propter quem venit Angelus; illa mihi prodessent víncula. Quid ergò? Quómodò, inquit, precátur tanquàm liberátus magnis malis? Ne miréris: precátur enim timens ne moriátur. Timébat autem mori, propterèa quòd vitam adhùc matériam vellet ac causam ferendi cruciátus. Quanta est gloriátio scire quòd propter Christum sit vinctus! Quanta voluptas, quantus honor, quantus splendor! Vellem hæc perpétuò effári.

℟. Præcipiendo præcépimus vobis ne docerétis in nómine isto; et ecce replestis Jerúsalem doctrínâ vestrâ. Respondens Petrus, et Apóstoli, dixérunt: * Obedíre oportet Deo magis quàm homínibus. ℣. Est Dóminus vivus ipse in cœlo potens, qui jussit. * Obedíre. Glória. * Obedíre. *Act.* 5. 2. *Mach.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. c. Cùm audissent Apóstoli quòd recepisset Samaría verbum Dei, misérunt ad eos Petrum et Joannem. *Act.* 8.

Ant. 5. a. Imponébant manus super illos, et accipiébant Spíritum sanctum. *Act.* 8.

Ant. 8. c. Invénit hóminem quemdam paralyticum, et ait illi Petrus: AEnéa, sanat te Dóminus Jesus Christus. Et contínuò surrexit. *Act.* 9.

℣. Venite et vidéte ópera Dómini, ℟. Quæ pósuit prodígia super terram. *Ps.* 45.

Léctio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap 16.

IN illo témpore, venit Jesus in partes Cæsaréæ Philippi, et interrogábat discípulos suos, dicens: Quem dicunt hómines esse Fílium hóminis? Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. Homil. 55. *n.* 1.

VOs verò quem me esse dícitis? Quid ígitur os Apostolórum Petrus? Semper fervens, chori Apostólici coryphæus, cùm omnes interrogáti essent, ipse respondet. Et cùm de senténtia pópuli Christus sciscitarétur, omnes respondérunt: cùm autem de sua eos rogáret, Petrus prósilit et prævertit, aitque: Tu es Christus, Fílius Dei vivi. Quid ergò Christus? Tu es Petrus, et super hanc petram ædificábo Ecclésiam meam, et portæ ínferi non prævalébunt adversùs eam: et, quæcumque sólveris super terram, erunt solúta et in cœlis. Viden quómodò, ad sublimiórem de se opiniónem Petrum érigat, et *seipsum* revélet, ac per hasce *duas promissiónes se Fílium* Dei esse ostendat? Nam quæ uni Deo *sunt* própria, nempè peccáta sólvere, Ecclésiam in tanto flúctuum concursu immótam réddere, hominemque piscatórem, toto impugnante orbe, petrâ firmiórem réddere, hæc se illi datúrum pollicétur: sicut Pater Jeremíam álloquens, dicébat se posuisse illum sicut columnam æream et sicut murum; sed illum uni genti, hunc autem in universo terrárum orbe.

℟. Petrus in médio fratrum dixit: Deus elégit per os meum audíre Gentes verbum Evangélii, et crédere; * Et qui novit corda Deus, testimónium perhíbuit, dans illis Spíritum sanctum, sicut et nobis. ℣. Salvábis me à contradictiónibus pópuli mei: pópulus quem non cognóvi, servívit mihi;

* Et. *Act.* 15. 2. *Reg.* 22. *Ps.* 17.

Lectio viij. *n.* 2.

Libenter quærerem ab iis qui dignitátem Fílii minórem quàm Patris volunt, quæ majóra sint dona, an quæ Pater, an quæ Fílius Petro dedit? Nam Pater revelatiónem Fílii Petro dedit; Fílius verò et Patris et suam revelatiónem per totum orbem disseminávit, ac mortáli hómini omnem in cœlo potestátem dedit, dùm claves illi trádidit, qui Ecclésiam per totum terrárum orbem extendit, et cœlis firmiórem monstrávit. Nam ait: Cœlum et terra transíbunt, verba autem mea non transíbunt. Quómodò ergò minor is qui tália dedit, qui tália fecit? Hæc porrò dico, non quòd Patris et Fílii ópera dívidam: ómnia enim per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil; sed ut impudentem illórum linguam réprimam, qui tália proferre audent. Ex his autem ómnibus ejus poténtiam animadverte: Ego tibi dico, tu es Petrus; ego ædificábo Ecclésiam; ego tibi dabo claves cœlórum.

℟. Augebátur credéntium in Dómino multitúdo, ita ut in platéas ejícerent infírmos; ut, veniente Petro, saltèm umbra illíus obumbráret quemquam illórum: qui * Curabantur omnes. ℣. Erit odor ejus ut Líbani; convertentur sedentes in umbra ejus, et vivent. * Curabantur omnes. *Act.* 5. *Os.* 14.

[*Si nulla fiat Commemoratio,*

Lectio ix. *n.* 3.

CUm hæc dixisset, præcépit eis ut némini dícerent quòd ipse esset Christus. Et cur præcépit? Ut scándalis de médio sublátis, et cruce atque áliis quæ passus est consummátis, nullóque demùm restante quod vel impedíret, vel turbáret fidem in ipsum à multis susceptam, sincéra et immóbilis circà ipsum opínio in auditórum ánimis imprimerétur. Certè, si ii qui signa víderant plúrima, et tot ineffabílium mysteriórum partícipes erant, vel solo audítu scandalizáti sunt, imò non ipsi soli, sed et Petrus ómnium coryphæus; cógites velim quid passúri erant plúrimi, si didicissent ipsum esse Fílium Dei, et pósteà vidissent eum crucifígi, et sputis fœdári, cùm mystérióram hujúsmodi arcána non nossent, necdùm Spíritum sanctum accepissent. Et ut discas quantùm intérerat plenam pósteà doctrínam accípere, sum-

mótis iis quæ offendículo esse póterant, id ab ipso coryphæo áccipe. Ipse namque Petrus, quid post tot mirácula ádeo imbecíllus appáruit, ut negáret, vilemque puellam timéret, postquàm crucis peracto mystério, resurrectiónis claras hábuit demonstratiónes, cùm nihil illi ultrà offendículo esset, nihil illum turbáret; sic immótam ténuit Spíritûs doctrínam, ut veheméntiùs quàm leo in Judæórum pópulum irrúeret, etsi perícula et mille mortes imminérent.]

De SS. Machabæis,
Lectio ix.
Ex Script. sacra et SS. Patribus.

MAchábæi fratres septem [illegible] memória Calendis Augusti consignáta est in Martyrológiis, antè Christi témpora pro pátriis légibus ab Antíocho Epíphane váriis suppliciórum genéribus tentáti, fórtiter sánguinem fudérunt. Horum diem natálem jam à quarto século solemnem in Ecclésia fuisse, testes sunt Gregórius Nazianzénus, aliíque sancti Patres, qui eo die sermónes ad pópulum habuérunt, in quibus eórum triumphos eo potíssimùm nómine magnificéntiùs éfferunt, quòd qui nondùm propósito Christi exemplo, tantam constántiam ostendérunt, multò fortióres fuíssent, si post passiónem Christi illos in certámen descéndere contigísset, quamvis ómnibus Dei amatóribus semper fuísse persuásum testentur néminem eórum qui antè adventum Christi martyrio consummáti sunt, id sine fide in Christum cónsequi potuísse. ¶ Sanctis Septem frátribus in eádem solemnitáte jungit Ecclésia ipsórum matrem, cujus sapiéntiam et constántiam commendat Scriptúra, addens quòd novíssimè post fílios et mater consumpta est.

℟. Factum est ut more-rétur quædam discípula plena onéribus bonis; et [illegible] cùm advenísset Petrus, ponens génua orávit, et dixit: Tabítha, surge; et assignávit eam vivam. * Notum factum est signum; et credidérunt multi in Dómino. ℣. Dómine, in virtúte tua magna fecísti tibi nomen, et dedísti timórem tuum in córdibus nostris, ut invocémus te. * Notum factum est signum. Glória Patri. * Notum factum est signum. *Act.* 9. *Baruch.* 2.

Te Deum.

℣. *Sacerd* Laudábilem invocábo Dóminum, ℟. Et ab inimícis meis salvus ero. 2. *Reg.* 22.

AD LAUDES.

Ant. Misit Heródes rex 2. D. manus, ut afflígeret quosdam de Ecclésia; appósuit autem ut apprehénderet et Petrum, quem misit in cárcerem. *Act.* 12.

Ant. 3. c. Petrus servabátur in cárcere; orátio autem fiébat sine intermissióne ab Ecclésia ad Deum pro eo. *Act.* 12.

Ant. 6. F. Cùm productúrus eum esset Heródes, in ipsa nocte erat Petrus dórmiens inter duos mílites, vinctus caténis duábus. *Act.* 12.

Ant. 7. *d.* Angelus Dómini ástitit, et lumen refulsit in habitáculo; percussóque látere Petri, excitávit eum: et cecidérunt caténæ de mánibus ejus. *Act.* 12.

Ant. 5. a. Dixit Angelus ad eum: Circumda tibi vestimentum tuum, et séquere me. Et éxiens sequebátur eum, et nesciébat quia verum est quod fiébat per Angelum. *Act.* 12.

Capitulum. *Sap.* 10.

Sapiéntia justum non derelíquit, sed à peccatóribus liberávit eum; descenditque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit illum.

Hymnus.

Petrum, tyranne, quid caténis óbruis,
Jubesque condi cárceris nigro specu?
Quid trux satelles antè limen éxcubat?
Carcer, satelles, vincla non Petrum tenent.
Fulgens ab alto venit Ales æthere;
Recédit horror, et fugat noctem dies:
Jubente Christo, rupta vincla cóncidunt;
Panduntur ultrò clausa ferro límina.
Cœlestis ille ductor ostendit viam:
It Petrus, atque sómnium quod fit, putat:
Verùm, receptâ mente, victrícem Dei
Suæ salútis certus agnoscit manum.
Lux nostra Christe, nostra libertas, vides
Quibus caténis vínciant nos crímina,
Et quanta nostris incubet nox méntibus:
Cæcis diem fer, rumpe vinctis víncula.
Sit sempiterno sempiterna laus Patri:
Petro supernus quem revelávit Pater,
AEterne Fili, laus tibi sit máxima:
Sit par suprémo laus decusque Flámini.
Amen.

℣. Dirupisti víncula mea: ℟. Tibi sacrificábo hóstiam laudis. *Ps* 115.

Ad Benedictus.

Ant. 5. C. Petrus ad se reversus, dixit: Nunc scio verè quia misit Dóminus Angelum suum,

et erípuit me de manu Heródis, et de omni expectatióne plebis Judæórum. *Act.* 12.

Oratio.

DEus, qui Beátum Petrum Apóstolum, à vínculis absolútum, illæsum abíre fecisti, nostrórum, quæsumus, absolve víncula peccatórum; ut ab eórum néxibus expediti, viam mandatórum tuórum líberâ mente currámus: Per Dóminum.

Fit Commemoratio SS. Machabæorum,

Ant. Rex mundi defunctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit. 2. *Machab.* 7.

℣. Judicábit Dóminus pópulum suum, ℟. Et in servis suis deprecábitur. *Ps.* 134.

Oratio.

FRaterna nos, Dómine, Mártyrum tuórum Machabæórum coróna lætíficet, quæ et fídei nostræ præbeat incrementa virtútum, et multíplici nos suffrágio consolétur: Per Dóminum.

AD HORAS, Doxologia:

Gregi tuo qui próvidens
Petrum caténis éripis,
Sit laus tibi, Pastor bone,
Cum Patre, cumque Spíritu. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Misit.

In ℟. *br.* ℣. Qui eduxisti Petrum * de cárcere. *Act.* 12.

AD TERTIAM.

Ant. 3. c. Petrus.

Capitulum. *Jac.* 5.

ORáte pro ínvicem, ut salvémini; multùm enim valet deprecátio justi assídua.

℟. *br.* Clamavérunt justi, * Et Dóminus exaudívit eos. Clamavérunt. ℣. Et ex ómnibus tribulatiónibus eórum * liberávit eos, * Et. Glória. Clamavérunt. *Ps.* 33.

℣. Exaudívit páuperes Dóminus, ℟. Et vinctos suos non despexit. *Ps.* 68.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Cùm productúrus.

Capitulum. *Jerem.* 17.

ECce ipsi dicunt ad me: Ubi est verbum Dómini? véniat. Et ego non sum turbátus, te pastórem sequens; et diem hóminis non desiderávi.

℟. *br.* In pace in idipsum, * Dórmiam et requiescam. In pace. ℣. Quóniam tu, Dómine, * singulàriter in spe constituisti me, * Dórmiam. Glória. In pace. *Ps.* 4.

℣. Deus meus, in te confído, non erubescam; ℟. Neque irrídeant me inimíci mei. *Ps.* 24.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Dixit Angelus.

Capitulum. *Genes.* 49.

DIssolúta sunt víncula brachiórum et mánuum illíus per manus Potentis Jacob.

℟. *br.* Misit de cœlo Dóminus, * Et liberávit me. Misit. ℣. Dedit in opprobrium * conculcantes me, * Et. Glória Patri. Misit. *Ps.* 56.

℣. Salvum me fecit Dóminus, ℟. Quóniam vóluit me. *Ps.* 17.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. *G.* USquè ad mortem periclitátus sum, et liberátus sum grátiâ Dei. *Eccli.* 34.

Ant. 5. C. Dóminus mihi ástitit, et liberátus sum de ore leónis. 2. *Tim.* 4.

Ant. 6. F. Factus es mihi adjútor: Dómine, liberasti me à rege iníquo. *Eccli.* 51.

Ant. 1. g. Liberasti me secundùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui, de mánibus quæréntium ánimam meam. *Eccli.* 51.

Ant. 3. a. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jerem.* 20.

Capitulum. 2. *Reg.* 22.

PRævénit me in die afflictiónis meæ, et factus est Dóminus firmamentum meum, et eduxit me in latitúdinem: liberávit me, quia complácui ei.

[*Ubi fit ritu Solemni*, Allelúia, allelúia. ℣. Vivit Dóminus, quóniam revocávit me vobis gaudentem in victória sua, in evasióne mea. Allelúia. *Judith* 13.]

Hymnus, Petrum, *suprà ad Laudes.*

℣. Deus, edúcis me ab inimícis meis; ℟. Propterèa confitébor tibi in géntibus. 2. *Reg.* 22.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. Narrávit Petrus quómodò Dóminus eduxisset eum de cárcere, dixitque: Nuntiáte Jacóbo et frátribus hæc; et egressus ábiit in álium locum. *Act.* 12.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

Fit Commem. S. Stephani, Papæ et Martyris.

Ant. Ecce. ℣. In Deo, *p.* viij. *Oratio*, Deus, cujus grátia, *infrà.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Eruis sustinentes te, Dómine, et líberas eos de mánibus géntium. *Eccli.* 51.

Doxologia, Gregi tuo, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. F. Módicum passos ipse Deus perfíciet, confirmábit, solidabitque. 1. *Petr.* 5.

DIE II.

In Festo

SANCTI STEPHANI,

Papæ et Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Eusebio, Cypriano et aliis Script. Ecclesiast.

STéphanus post Lúcium, successórem Cornélii, Románam rexit Ecclésiam. Hunc ádiit Basílides

in Hispánia Epíscopus ; qui unà cum Martiále à Concílio Episcopórum Hispániæ propter idololátriam et ália crímina sede suâ dejectus, ad communiónem láicam redactus fúerat ; et ab eo, rei gestæ et tácitæ veritátis ignáro, obtínuit ut sedi suæ restituerétur, ad superióra peccáta fallácíæ et circumventiónis crimen adjungens.

Lectio iij.

Grassabátur his tempóribus Novatianórum hæresis, quæ pœniténtibus lenitátis paternæ solátia claudébat sine spe pacis et communicatiónis. His cùm se Marcianus Arelatensis adjunxisset, Stéphanus primùm à Faustíno Lugdunensi, subindè à sancto Cypriáno mónitus est in hunc modum : Dirigantur in Provínciam et ad plebem Areláte consistentem à te lítteræ, quibus abstento Marciáno, álius in locum ejus substituátur ; et grex Christi, qui in hodiernum ab illo dissipátus et vulnerátus contémnitur, colligátur. Ecclésiæ tamen discissæ, ad unitátem reversæ sunt : et rédditam insperátò pacem ipsi Stéphano per lítteras gratulátus est sanctus Dionysius Alexandrínus. Alia non minor exorta est controvérsia, utrùm baptizáti ab hæréticis ad Ecclésiam redeuntes, dénuò essent baptizandi ; de qua ad Cypriánum ita scripsit Stéphanus : Nihil innovétur nisi quod tráditum est. Demùm post administrátam per tres annos Ecclésiam, in persecutióne Valeriáni Martyr occúbuit.

Oratio.

Deus, cujus grátia beátum Stéphanum, Pontíficem tuum in sacerdótium elégit, doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perseverandum confirmávit ; da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum et instrúere vivendi exemplo, et confirmáre patiendo : Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

VESPERÆ de sequenti.

DIE III.

IN REVELATIONE

SEU

INVENTIONE CORPORIS SANCTI STEPHANI,

PROTO-MARTYRIS.

Tolosæ et in suburbanis,

ANNUALE.

[*Per Diœcesim, Duplex-majus.*]

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. Timenti Dóminum benè erit in extrémis, et in die defunctiónis suæ benedicétur. *Eccli.* 1.

Ant. 2. D. Protegétur sub tégmine sapiéntiæ à fervóre, et in glória ejus requiescet. *Eccli.* 14.

Ant. 3. a. Absque terróre requiescet, et abundántiâ perfruétur, timóre malórum subláto. *Prov.* 1.

Ant. 4. E. Si senúerit in terra radix ejus, et in púlvere emórtuus fúerit truncus illíus, germinábit. *Job.* 14.

Ant. 5. a. Germinábit sicut lílium, et erumpet radix ejus ut Líbani. *Osee* 14.

Capitulum. *Is.* 66.

HAEc dicit Dóminus: Consolábor vos, et in Jerúsalem consolabímini. Vidébitis, et gaudébit cor vestrum, et ossa vestra quasi herba germinábunt, et cognoscétur manus Dómini servis ejus.

℣. Ignótus erit locus donec Deus propítius fiat; * Et tunc Dóminus ostendet hæc, † Et apparébit majestas Dómini. ℣. Amodò, jam dicit spíritus, ut requiescant à labóribus suis; ópera enim illórum sequuntur illos. * Et tunc. Glória Patri. † Et apparébit. [*Tolosæ repetitur*

℟. Ignótus erit usquè ad ℣.] 2. *Mach.* 2. *Apoc.* 24.

Hymnus.

Quis Luciáno, dùm plácidus sopor
Restaurat artus, se venerábili
Splendens senectâ, nunc videndum
Sydéreâ dat ab arce Princeps?
Tu missus astas, sancte Gamáliel,
Tu clara primi pignora Mártyris,
Tellúre monstras sub profundâ,
Quo láteant inhonóra saxo.
Præsul Joannes, non semèl éditis,
Per noctis umbras, admónitus sonis
Accédat; et pandat sepulcrum,
Et Stéphani sacra tollat ossa.
Hùc et sacráti, cúrrite, Præsules;
Hùc urbe læti de Sólyma greges:
Hìc veste candentes Ministri,
Æthéreos celebráte plausus.
O pompa felix! ô nova gáudia!
Quantis retectum spirat odóribus
Justi ferétrum! quàm salúbres
Exúvias pia turba novit!
Laus tanta, Martyr, te decet: en diù
Raptos honóres rédde-re nunc juvat;
Et sancta neglectis tot annos
Templa Sion decoráre gemmis.
Laus summa Patri, súmmaque Fílio,
Sit, sancte, compar laus tibi, Spíritus,
Quo, morte jam victâ, triumphat
Magnífici Stéphanus trophæis. Amen.

℣. Dabis, Deus, gáudium et lætítiam; ℟. Et exultábunt ossa humiliáta. *Ps.* 50.

Ad Magníficat.

[*Tolosæ duplicatur*] *Ant.* J. Revélat Deus de ténebris, et prodúcit in lucem umbram mortis. *Job.* 12.

Oratio, Omnípotens, *infrà ad Laudes.*

[*Per Diœcesim, fit Commem. S. Stephani, Ant.* Justum. ℣. Posuisti, *p.* xiv. *Orat.* Deus, cujus grátia, *in Communi.*]

Ad Completorium, *Ps. et Capit. de Feria. Cetera ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum custodientem ossa Sanctórum suórum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 33.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, Quis Luciáno, *suprà.*

Tolosæ, *Psalmi ut notantur*, *infrà.*

[*Per*

[*Per Diœcesim, Psalmi de Feria, ad totum Officium.*]

IN I. NOCTURNO.

Ps. Beátus vir, *p.* 3.

Ant. 1. f. Justus, quasi virens fólium, germinábit; radix illíus non commovébitur. *Prov.* 11 *et* 12.

Ps. Dómine, quis habitábit, *p.* 57.

Ant. 2. D. Erit quasi lignum quod ad humórem mittit radíces suas; non timébit cùm vénerit æstus, et in témpore siccitátis non désinet fácere fructum. *Jer.* 17.

Ps. Conserva me, *p.* 97.

Ant. 3. g. Erit quasi hortus irríguus, et sicut fons aquárum, cujus non defícient aquæ. *Is.* 58.

℣. Justus ut palma florébit; ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Per Diœcesim, Lectiones de Scriptura occurrente. Tolosæ verò, quæ sequuntur.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 8.

QUi in carne sunt, Deo placére non possunt. Vos autem in carne non estis, sed in spíritu; si tamen Spíritus Dei hábitat in vobis. Si quis autem Spíritum Christi non habet, hic non est ejus. Si autem Christus in vobis est, corpus quidèm mórtuum est propter peccátum, spíritus verò vivit propter justificatiónem. Quòd si Spíritus ejus qui suscitávit Jesum à mórtuis, hábitat in vobis; qui suscitávit Jesum Christum à mórtuis, vivificábit et mortália córpora vestra propter inhabitantem Spíritum ejus in vobis.

℟. Oriétur in ténebris lux tua, et ténebræ tuæ erunt sicut merídies; et *Implébit Dóminus splendóribus ánimam tuam, et † Ossa tua liberábit. ℣. Fulgébunt Justi sicut sol in regno Patris eórum. * Implébit. [*Tolosæ*, Glória. † Ossa.] *Is.* 58. *Matth.* 13.

Lectio ij.

EXístimo quòd non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expectat: vanitáti enim creatúra subjecta est, non volens, sed propter eum qui subjécit eam in spe; quia et ipsa creatúra liberábitur à servitúte corruptiónis, in libertátem glóriæ filiórum Dei. Scimus enim quòd omnis creatúra ingemíscit et párturit usquè adhùc. Non solùm autem illa, sed et nos ipsi primítias Spíritûs habéntes; et ipsi intrà nos gémimus, adoptiónem filiórum Dei ex-

pectantes, redemptiónem córporis nostri.

℟. Nunc fílii Dei sumus, et nondùm appáruit quid érimus : * Scimus quóniam cùm apparúerit, † Símiles ei érimus. ℣. In justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine ; satiábor cùm apparúerit glória tua. * Scimus. [*Tolosæ*, Glória Patri. † Símiles.] 1. *Joan.* 3. *Ps.* 16.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio iij. Cap. 15.

Dicet áliquis : Quómodò resurgunt mórtui ? qualíve córpore vénient ? Insípiens, tu quod séminas, non vivificátur, nisi priùs moriátur. Et quod séminas, non corpus quod futúrum est, séminas ; sed nudum granum, ut putà, trítici, aut alicújus ceterórum. Deus autem dat illi corpus sicut vult ; et unicuíque séminum próprium corpus. Non omnis caro, éadem caro ; sedália quidèm hóminum,ália verò pécorum,ália vólucrum,ália autem píscium. Et córpora cœléstia, et córpora terréstria ; sedália quidèm cœléstium glória,ália autem terréstrium. Alia cláritas solis,ália cláritas lunæ, etália cláritas stellárum, stella enim à stella differt in claritáte : sic et resurréctio mortuórum. Seminátur in corruptióne, surget in incorruptióne ; seminátur in ignobilitáte, surget in glória ; seminátur in infirmitáte, surget in virtúte ; seminátur corpus animále, surget corpus spiritále.

℟. Multæ tribulatiónes Justórum, et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. * Custódit Dóminus ómnia ossa eórum : unum ex his non conterétur. ℣. Hi sunt qui vénerunt de tribulatióne magna, et lavérunt stolas suas, et dealbavérunt eas in sánguine Agni. * Custódit. Glória. * Custódit. [*Tolosæ repetitur* ℟. Multæ, *usquè ad* ℣.] *Ps.* 33. *Apoc.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Dóminus illuminátio, *cum sua divisione*, *p.* 108.

Ant. 4. d. Revelábit terra sánguinem suum, et non opériet ultrà interfectos suos. *Is.* 26.

Ps. Ad te, Dómine, clamábo ; Deus meus, ne síleas, *p.* 7.

Ant. 5. a. Ossa eórum púllulent de loco suo ; nam corroboravérunt Jacob, et redemérunt se in fide virtútis. *Eccli.* 49.

Ps. Exaltábo te, Dómine, *p.* 8.

Ant. 6. F. Tunc aperiéntur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt. *Is.* 35.

℣. In Dómino sperávit cor meum, ℟. Et reflóruit caro mea. *Ps.* 27.

Lectio iv.

Ex Epist. Luciani, Presb. de revel. corp. S. Stephani, apud S. Aug. tom 7. in Append.

STéphanum signis et prodígiis, simul et sermónibus Christum prædicantem, lapídibus obruisse, sævítiæ Judæórum non fuit satìs: in ipsum corpus exánime idem exarsit furor. Jussérunt Príncipes Sacerdótum, ut projectum béstiis cadáver extrà portam Jerúsalem, in ipso passiónis loco manéret insepultum: die noctúque sic jácuit, sed pénitùs illæsum; non avis, non fera áttigit. Gamáliel compátiens, ut ipse ait, Christi ministro, et festínans habére mercédem, et partem cum sancto viro in fide, clàm nocte corpus súrripi curávit; et in villam suam Caphargámala, viginti míllibus à civitáte distantem, asportávit. Ibì per quadraginta dies fúnerum obséquiis digno sumptu et planctu magno celebrátis, corpus sancti Mártyris in monumento suo novo depósuit. Nicodémum exindè pro Christo passum et expulsum, in eamdem villam sústulit defunctum, et honorificè juxtà sanctum Stéphanum sepelívit. Demùm ipse cum fílio suo Abida in eódem sepulcro cónditus est.

℟. Ego consolábor vos, et vidébitis; et gaudébit cor vestrum, et * Ossa vestra quasi herba germinábunt. ℣. Seminatur corpus in ignobilitáte, surget in glória; seminátur in infirmitáte, surget in virtúte. * Ossa. [*Tolosæ*, Glória. * Ossa.] *Is.* 56. 1. *Cor.* 15.

Lectio v.

LAtuérunt horumce córpora Sanctórum ad annum usquè quadringentésimum décimum quintum, quo sic fuére reveláta divínitùs. Luciáno presbytero Ecclésiæ quæ erat in villa Caphargámala, appáruit in somnis vir quâdam præclárâ senis digníque Sacerdótis spécie, virgam áuream in manu habens. Qui, pulsans Luciánum, ter nómine vocávit, ímperans ut Joannem Jerosolymórum Antístitem adíret, ageretque cum eo, ut córpora illa, quorum sepultúræ históriam contéxuit, honestióri reponerentur loco. Evígilans Luciánus primæ huic visióni non acquiévit. Jejúniis et obsecratiónibus insérviens, Dóminum deprecátus est, ut, si ab illo esset vísio, ter apparéret ei. Luciáni votis ánnuit

Dóminus. Iterùm et tértiò appáruit idem venerábilis senex, ipsum de nímia cautióne gráviùs objurgans. Mónuit cœlum non priùs datúrum plúviam, (tunc enim erat síccitas máxima,) quàm Stéphano et sóciis facta fuisset oratiónis domus, ut eórum intercessióne misereréture Dóminus pópulo suo.

℟. Ecce ego apériam túmulos vestros, et edúcam vos de sepulcris vestris; * Et † Sciétis quia ego Dóminus, cùm aperúero sepulcra vestra. ℣. Ego sum resurréctio et vita: qui credit in me, étiam si mórtuus fúerit, vivet; * Et. [*Tolosæ*, Glória Patri. † Sciétis.] *Ezech.* 37. *Joan.* 11.

Lectio vj.

Cessit tandèm Luciánus repetítæ visióni. Quæ víderat et audiérat, Joanni Episcopo renuntiávit. Episcopus terram fodi jubet in quodam acervo, in quo nihil repertum est. Gamáliel verò appárens cuídam Mónacho nómine Migétio, sancta illa córpora in loco qui dicebátur Bonórum Virórum possédssio, perquirenda esse commónuit. Quæ cùm rescivísset Luciánus, ad locum pergit, ubì effossâ humo, tres invénit thecas, et in lápide óbruto nómina Stéphani, Nicodémi et Gamaliélis, hebráicis inscripta lítteris. Habébat tunc Joannes célebrem adversùm Pelágii erróres Diospolitánam synodum: assumptis indè secum duóbus Episcopis, venit ad locum. Qui cùm Stéphani thecam aperuíssent, statìm terræ motus factus est, et mira odóris suávitas indè diffúsa. Multitúdo pópuli áderat, inter quos plúrimi erant infirmi, váriis affecti languóribus: et ipsâ horâ de odóre suavitátis ejus septuaginta et tres sanáti sunt. Indè osculantes sanctas relíquias, íterùm clausérunt. Tùm cum Psalmis et Hymnis portavérunt relíquias beatíssimi Stéphani in sanctam Ecclésiam Sion. Illárum reliquiárum partículæ in Africam, Gálliam, aliasque orbis partes delátæ, innúmeris claruérunt miráculis.

℟. Anima mea exultábit in Dómino, et delectábitur super salutári suo. * Omnia ossa mea dicent: Dómine, quis símilis tibi? ℣. Magnificábitur Christus in córpore meo, sive per vitam, sive per mortem. * Omnia. Glória. * Omnia. [*Tolosæ*, *repet.* ℟. Anima.] *Ps.* 34. *Philip.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Benedícam Dóminum, *cum sua divis. p.* 110.

Ant. 7. d. Erit quasi oliva glória ejus, et odor ejus ut Líbani. *Osee 14.*

Ps. Notus in Judæa, *p. 142.*

Ant. 7. G. Memória ejus in compositiónem odóris facta, opus pigmentárii. *Eccli. 49.*

Ps. Cantáte... quia mirabília, *p. 49.*

Ant. 3. a. In séculum memória ejus in benedictióne, et nominátus est usquè ad novíssimum terræ. *1. Mach. 3.*

℣. In memória æterna erit justus; ℟. Ab auditióne mala non timébit. *Ps. 111.*

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 23.

IN illo témpore, dicébat Jesus: Væ vobis, Scríbæ et Pharisæi hypócritæ, qui ædificátis sepulcra Prophetárum, et ornátis monumenta justórum, et dícitis: Si fuissémus in diébus patrum nostrórum, non essémus sócii eórum in sánguine Prophetárum. Et réliqua. Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 317. de S. Steph. n. 5.

DOminus amárè et acerbè árguit Judæos, sed amando: Væ vobis, Scribæ et Pharisæi hypócritæ. Quandò dicébat ista, quis non díceret, quia óderat illos? Venit ad crucem, et ait: Pater, ignósce illis, quia nésciunt quid fáciunt. Sic et Stéphanus in sermóne suo priùs árguit: Durâ cervíce, et non circumcísi corde et áuribus. Verba sunt sancti Stéphani, quandò Judæos alloquebátur: Durâ cervíce, et non circumcísi corde et áuribus; vos semper Spirítui sancto resístitis, sicut et patres vestri: quem Prophetárum non occidérunt patres vestri? Ista dicendo, quasi odit, quasi sævit. Lingua clamat, cor amat.

℟. Concurrébat multitúdo vicinárum civitátum Jerúsalem, afferentes ægros, qui * Curabantur omnes. ℣. Vénient et cónfluent ad bona Dómini, et consolábor eos, et lætificábo eos à dolóre suo. * Curabantur. [*Tolosæ*, Glória. * Curabantur.] *Act. 5. Jerem. 31.*

Lectio viij.

AUdívimus linguam clamantem: probémus ánimum diligentem. Nam cùm ad lápides cucurrissent, duri ad duros, jactábant in illum pares suos. Petris lapidabátur, qui pro Petra moriebátur, dicente Apóstolo: Petra autem erat Christus. Et cùm tanta esset in docendo constántia, vidéte qualis extíterit in morte patiéntia. Hi enim íctibus lápidum corpus

ipsíus quatiébant, et ille pro inimícis orábat: confundebátur homo exténor, et supplicábat intérior. Sed Dóminus qui cínxerat, qui probáverat, qui ei caractérem, non in manu, sed in fronte posúerat, spectábat désuper mílitem suum, juvatúrus certantem, coronatúrus vincentem.

℟. Virtútes non quáslibet faciébat Deus per eum; ita ut super lánguidos deferrentur à córpore ejus sudária et semicínctia, * Et recedébant ab eis languóres. ℣. Tu es, Deus, qui facis mirabília; notam fecisti in pópulis virtútem tuam: * Et. [*Tolosæ*, Glória. * Et.] *Act.* 19. *Ps.* 76.

Lectio ix.

DEniquè ostendit se Stéphano Jesus. Ecce enim, inquit, vídeo cœlos apertos, et Fílium hóminis stantem ad déxteram Dei. Solus vidébat, quia illi soli apparébat. Et quid ait pro se? Dómine Jesu, áccipe spíritum meum. Pro se rogans stetit, pro illis genu flectit: pro se erectus, pro illis curvus; pro se celsus, pro illis húmilis. Genu flexit, et ait: Dómine, ne státuas illis hoc peccátum. Et hoc dicto, obdormívit. O somnus pacis! Qui inter lápides inimicórum dormívit, quómodò in suis cinéribus vigilábit? Dormívit secúrus, quiétus in pace; quia spíritum suum Dómino commendávit.

℟. Amplificátus est in mirabílibus suis, mortuum prophetávit corpus ejus: * In vita sua fecit monstra, et in morte mirabília operátus est. ℣. Ubi est, mors, victória tua? ubi est, mors, stímulus tuus? * In. Glória. * In. [*Tolosæ, repetitur* ℟. Amplificátus est.] *Eccli.* 48. 1. *Cor.* 15.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Mirábilis Deus in sanctis suis: ℟. Ispe dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ. *Ps.* 67.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. OSsa ipsíus visitáta 6. F. sunt, et post mortem prophetavérunt. *Eccli.* 49.

Ant. 5. F. Orávit; et cœlum dedit plúviam, et terra dedit fructum suum. *Jac.* 5.

Ant. 3. a. Addúcunt cæcum, et cœpit vidére; et restitútus est, ita ut clarè vidéret ómnia. *Luc.* 8.

Ant. 4. *E.* Conveniébant.

Canticum. *Sap.* 3.

Justorum in æterna vita felicitas et gloria.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt; * et non tanget illos tormentum mortis.

Visi sunt óculis insipiéntium mori; * et æstimáta est afflíctio, éxitus illórum;

Et quod à nobis est iter extermínium; * illi autem sunt in pace.

Et si coràm homínibus tormenta passi sunt, * spes illórum immortalitáte plena est.

In paucis vexáti, * in multis benè disponentur.

Quóniam Deus tentávit eos, * et invénit illos dignos se.

Tanquàm aurum in fornáce probávit illos, * et quasi holocausti hóstiam accépit illos.

Et in témpore erit * respectus illórum.

Fulgébunt justi, * et tanquàm scintillæ in arundinéto discurrent.

Judicábunt natiónes, et dominabuntur pópulis; * et regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

Qui confídunt in illo, * intélligent veritátem.

Et fidéles in dilectióne acquiescent illi; * quóniam donum et pax est electis ejus.

Glória Patri.

℣. *Dicitur per Octavam quandò fit de ea.* ℟.

Ant. Conveniébant turbæ multæ, ut sanarentur ab infirmitátibus suis, et virtus Dómini erat ad sanandum eos. *Luc.* 5.

Ant. 1. D. Cùm tetigisset cadáver ossa ejus, revixit homo, et stetit super pedes suos. 4. *Reg.* 13.

Capitulum. *Eccli.* 45.

Similem illum fecit Dóminus in glória Sanctórum, et magnificávit eum in timóre inimicórum, et ostendit illi glóriam suam.

Hymnus.

Mole contrítus lápidum cruentâ,
Prodit obscúro Stéphanus sepulcro:
Orbis assurgat; rediviva virtus
Ossibus exit.

Non latet Gallos, scit et Afra tellus,
Occidens et sol, Oriensque clamat
Quid necis claræ monumenta largo
Múnere præstent.

Cæcus exultat, recipitque lumen;
Claudus incédit pede liber æquo:
Mors et admótam fugitíva sentit
Mártyris arcam.

Transit in pannos tunicasque virtus;
Si quis in templo pia vota fundat,
Et sacros supplex cíneres honóret,
Vota reportat.

Córpori quærant álii medélam;
Cáritas nostrum trahit omne votum,
Quæ bonis vincit mala, gratiamque
Hóstibus orat.

Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus,
Qui salutárem Stéphani sepulcro
Spargis odórem.
Amen.

℣. Pretiósa in conspectu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Ad Benedictus.

[*Tolosæ duplicatur.*]

Ant. 7. G. Stéphanus faciébat prodígia et signa magna in pópulo. *Act.* 6.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui sacrum beatíssimi Proto-Mártyris Stéphani corpus fidélibus tuis revelári dignátus es; concéde, ejus intercessiónis auxílio, nos ab instántibus tribulatiónibus liberári, et æternis consolatiónibus adimpléri: Per Dóminum.

AD HORAS, Doxologia:

Qui Mártyris corpus tui,
Fulgére das miráculis,
Fili, perennis laus tibi,
Cum Patre, cumque Spíritu. Amen.

Psalmi de Dominica.

[*Per Diœcesim*, ℟℟℟. *dicentur sine* Allelúia; *Tolosæ verò ut infrà.*]

AD PRIMAM.

Ant. 6. F. Ossa ipsíus.

In ℟. *br.* ℣. Qui mirificasti * Sanctum tuum. *Ps.* 4.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Orávit.

Capitulum. 2. *Paral.* 7.

AIt Dóminus: Si cláusero cœlum, et plúvia non flúxerit; conversus autem pópulus deprecátus me fúerit: ego exáudiam de cœlo, et sanábo terram eórum.

℟. *br.* Præcínite Dómino * in confessióne, * Allelúia, allelúia. Præcínite. ℣. Psállite Deo nostro * in cíthara, * Allelúia. Glória Patri. Præcínite.

℣. Qui óperit cœlum núbibus, ℟. Et parat terræ plúviam. *Ps.* 146.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Addúcunt.

Capitulum. *Ephes.* 1.

DEus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det vobis illumináto óculos cordis, ut sciátis quæ sit spes vocatiónis ejus, et quæ divítiæ glóriæ hæreditátis ejus in Sanctis.

℟. *br.* Accédite ad eum, * et illuminámini, * Allelúia, allelúia. Accédite. ℣. Et fácies vestræ * non confundentur, * Allelúia. Glória Patri. Accédite. *Ps.* 33.

℣. Illúmina, Dómine, óculos meos, ℟. Ne unquàm obdórmiam in morte. *Ps.* 12.

AD NONAM.

Ant. 1. *D.* Cùm tetigisset.

Capitulum. *Eccli.* 48.

QUis potest simíliter sic gloriári tibi, qui sustulísti mórtuum ab ínferis de sorte mortis in verbo Dómini Dei?

℟. *br.* Dóminus mortíficat * et vivíficat, * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Dedúcit ad ínferos, * et redúcit, * Allelúia. Glória. Dóminus. 1. *Reg.* 2.

℣. Deus virtútum, vivificábis nos; ℟. Et nomen tuum invocábimus. *Ps.* 79.

AD II. VESPERAS.

Ps. Beátus vir qui timet Dóminum, *p.* 28.

Ant. 1. D. MOrtui estis, et vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo. *Col.* 3.

Ps. Crédidi propter quod, *p.* 113.

Ant. 2. D. Habentes spíritum fídei, crédimus; scientes quóniam qui suscitávit Jesum à mortuis, et nos cum Jesu suscitábit. 2. *Cor.* 4.

Ps. Ad Dóminum, cùm tribulárer, *p.* 73.

Ant. 3. E. Qui suscitávit Jesum Christum à mórtuis, vivificábit et mortália córpora vestra, propter inhabitantem spíritum ejus in vobis. *Rom.* 8.

Ps. Lætátus sum, *p.* 73.

Ant. 4. E. Scimus quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, ætérnam in cœlis. 2. *Cor.* 5.

Ps. In convertendo Dóminus, *p.* 53.

Ant. 5. C. Primítias Spíritûs habentes, intrà nos gémimus, adoptiónem filiórum Dei expectantes, redemptiónem córporis nostri. *Rom.* 8.

Capitulum. *Philip.* 3.

NOstra conversátio in cœlis est, undè étiam Salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum, qui reformábit corpus humilitátis nostræ configurátum córpori claritátis suæ.

[*Tolosæ*, Allelúia, allelúia. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo, Dómine: dabis eum in benedictiónem in séculum séculi, allelúia. *Ps.* 20.]

Hymnus.

OBscúros ténebris, Christe, vetas premi,
Clarâ qui, púgiles, te nece prædicant;
Quæ sub nocte jacent, tempóribus suis
Hæc pleno rétegis die.
Quæ celáta diù pulvéreo situ,
Monstras ossa tui spléndida Mártyris,
Ad cujus cíneres cúrritur, et suus
Siccis esthonor óssibus.
Flores è túmulo vim médicam trahunt;
Et cæco súbitum restítuunt diem,

Qui dux ipse suî jam
répetit domum
Cœli múnere lætior.
Ultor nempè Deus, non
méritæ necis,
Sacris oppróbrium pensat honóribus:
Claros prodígiis, ac venerábiles
Ipsos vel túmulos facit.
Patri máxima laus, máxima Fílio;
Amborumque, tibi
máxima, Spíritus,
Qui dùm, ne péreant,
pígnora cólligis,
Nobis præsídium paras.
Amen.

℣. Cor meum et caro mea, ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

Ad Magníficat.

[*Tolosæ duplicatur.*] *Ant.* J. Novos cœlos et novam terram, secundùm promissa Dómini, expectámus, in quibus justítia hábitat; propter quod hæc expectantes, satágite immaculáti et inviolâti ei inveníri in pace. 2. *Petr.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

[*Per Diœces. fit Comm. S. Dominici, Ant.* Notum. ℣. Oculi, *p.* xlv. *Oratio*, Deus, qui, *infrà.*

AD COMPLETORIUM.

Tolosæ, Psalmi et Capitulum de Dominica; per Diœcesim verò de Feria.

Ant. 4. d. Defossus, secúrus dórmies; requiesces, et non erit qui te extérreat; et deprecabuntur fáciem tuam plúrimi. *Job.* 11.

Doxologia, Qui Mártyris, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Erumpet quasi manè lumen tuum, et sanitas tua cítiùs oriétur: anteíbit fáciem tuam justítia tua, et glória Dómini cólliget te. *Is.* 58.

Hujus Festi Tolosæ et in suburbanis fit Octava ut sequitur. Per Diœcesim verò Officium fiet ut habetur infrà post Officium Octavæ in unaquaque die.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
INVENTIONIS CORPORIS
S. STEPHANI.
Semiduplex.

Omnia, dempto ritu Solemni, ut in die, præter ea quæ hìc notantur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCT. Tres Antiph. ℣. et ℟℟℟. *ex Nocturno diei secundùm Feriam, dempto ritu annuali.*

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

Lectio ij et iij. ut infrà in qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Conveniébant turbæ multæ ut sanarentur ab infirmitátibus suis, et virtus Dómini erat ad sanandum eos. *Luc.* 5.

AD HORAS dicit. Allelúia, *in* ℟℟. *brev.*

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. Mórtui estis, et vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo. *Col.* 3.

Omittitur Allelúia, *cum suo* ℣.

SABBATO
INTRA OCTAVAM.

IN VESPERIS, Psalmi de Sabbato. Antiph. Capitulum (omisso ℟.*) Hymn.* ℣. *et Ant. ad* Magníficat, *ut in I. Vesperis Festi, cum Comm. Dom. seq.*

DOMINICA
INTRA OCTAVAM.

Omnia, dempto ritu Solemni, ut in die, exceptis quæ sequuntur. Psalmi de Dominica in toto Officio.

AD OFFICIUM NOCT.

Responsoria omnia, dempto ritu Solemni, ut in die Festi.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 314. *in Nat. Sancti Stephani. n.* 1.

SI beátus Stéphanus sub imbre lápidum constitútus futúra præmia non cogitasset, quómodò illam grándinem pertulisset? Sed illíus præceptum gestábat in ánimo, cujus præséntiam cernébat in cœlo; et ad cum flagrantíssimo amóre suspensus, carnem quantócius relínquere, et ad ipsum cupiébat advoláre: nec mortem jam timébat, quia Christum, quem pro se occísum sciébat, viventem vidébat; ac per hoc festinábat étiam ipse mori pro illo, ut víveret cum illo. Quid enim víderit beatíssimus Martyr in illo agóne constitútus, recólitis sine dúbio verba ejus, quæ de Actuum Apostolórum libro solétis audíre. Ecce, inquit, vídeo, cœlos apertos, et Christum stantem à dextris Dei. Jesum stantem vidébat: ídeò stabat, et non cadébat; quia stans sursùm et deorsùm certantem désuper spectans, invictas míliti suo vires, ne cáderet, suggerébat. Ecce, ínquit, vídeo cœlos apertos. Beátus homo cui cœli patébant. Sed quis cœlum apéruit? Ille de quo in Apocalypsi dícitur: Qui áperit, et nemo claudit; claudit, et nemo áperit. Quandò Adam de paradíso ejectus est, postillud primum nefandumque peccátum, contrà humánum genus clausum est cœlum: post passiónem Christi, latro primus intrávit, póstea Stéphanus apertum vidit. Quid mirámur? Quod fidéliter vidit, fidéliter indicávit, et violenter invásit.

Lectio v. *n.* 2.

Ela fratres, sequámur Stéphanum : si enim séquimur eum, coronábimur. Máximè autem sequendus et imitandus est nobis in dilectióne inimicórum. Nostis enim quia frequéntium inimicórum congregatióne circúmdatus, cùm crebris hìnc et illìnc saxórum íctibus tunderétur, plácidus et intrépidus, mitis et lenis inter lápides à quibus occidebátur, intuens illum pro quo occidebátur, non ait, Dómine, júdica óbitum meum; sed, Accipe spíritum meum. Non ait, Dómine Jesu, víndica servum tuum quem vides isto supplício mortis addictum; sed, Ne státuas illis hoc peccátum. Persistens ergò beatíssimus Martyr in testimónio veritátis, et caritátis ardens spíritu, sicut nostis, pervénit ad gloriosíssimum finem; et qui vocátus usquè ad finem perseverávit, in fine quod vocabátur adeptus est, sui nóminis glóriâ Stéphanus perductus est ad corónam.

Lectio vj.

Quandò ergò beátus Stéphanus pro Christo primus sánguinem fudit quasi coróna processit de cœlo; ut eam súmerent sequentes in præmio, qui præcedentis virtútem imitarentur in prælio. Implevérunt póstmodùm terram crebra martyria. Quicumque pósteà sánguinem pro Christi confessióne fudérunt, imposuérunt corónam illam cápiti suo, et eam secutúris íntegram servavérunt. Et modò, fratres, de cœlo pendet: quisquis eam concupíerit, ad eam velóciter volábit. Et ut sanctitátem vestram bréviter atque evidenter hortémur, multis non opus est verbis : sequátur Stephánum, quicumque desíderat corónam.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij Cap 5.

In illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Dilígite inimícos vestros; benefácite his qui vos oderunt, et oráte pro persequéntibus et calumniántibus vos. Et réliqua. Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 317. *de Steph. Mart.*

Dominus noster inter præcepta magna et salúbria, divína et altíssima quæ dedit discípulis suis, hoc vidétur homínibus grave, quòd jussit ut díligant inimícos suos. Grave præceptum, sed grande præmium. Déniquè cùm hoc monéret,

vidéte quid díxerit : Dilígite inimícos vestros , benefácite his qui vos odérunt , et oráte pro persequéntibus vos. Audísti opus ; expecta mercédem , et vide quid addat : Ut sitis , inquit , fílii Patris vestri qui in cœlis est , qui solem suum facit oríri super bonos et malos , et pluit super justos et injutos. Hoc vidémus , hoc negáre non póssumus. Numquid dictum est núbibus : Plúite super agros cultórum meórum ? Numquid dictum est soli : Vídeant te qui me colunt , non te vídeant qui mihi maledícunt ? Benefícia de cœlo , benefícia de terra. Scatent fontes , agri pinguescunt , árbores frúctibus onerantur. Habent ista boni , habent et mali ; habent grati , habent ingráti. Qui præstat tanta bonis et malis , putámus nihil servat bonis ? Hoc dat bonis et malis , quod dedit et lapidatóribus Stéphani : hoc verò servat bonis , quod dedit Stéphano.

Lectio viij. n. 3.

SEd hómines pigri ad præceptum , ávidi ad præmium , qui non díligunt inimícos suos , sed de illis se vindicáre affectant , nec attendunt Dóminum , qui si vellet se vindicáre de inimícis suis , non remanéret qui laudáret eum ; quandò áudiunt locum istum Evangélii , quo Dóminus in cruce dixit : Pater , ignósce illis , quia nésciunt quid fáciunt ; dicunt sibi : Ipse hoc pótuit , tanquàm Fílius Dei , tanquàm únicus Patris. Caro enim pendébat , sed Deus intùs latébat. Nos autem quid sumus , qui ista faciámus ? Fefellit qui jussit ? Absit : non fefellit. Si multùm ad te putas imitári Dóminum tuum ; attende Stéphanum conservum tuum. Dóminus Christus , únicus Dei Fílius : numquid hoc Stéphanus ? Dóminus Christus , de incorrupta vírgine natus : numquid hoc Stéphanus ? Dóminus Christus venit , non in carne peccáti , sed in similitúdine carnis peccáti : numquid hoc Stéphanus ? Sic natus est ut tu ; indè natus est , undè et tu ; ab eo renátus est , à quo et tu ; eo prétio redemptus , quo et tu ; tanti valet , quanti vales. Ipsum attende , conservum attende.

Lectio ix. de Homilia in Evangelium Dominicæ occurrentis.

Cetera ut in die , cum Commem. Dominicæ in Laudibus et Vesperis.

AD PRIMAM non dicitur Symbolum , Quicumque.

Die iv.
[*Tolosæ et in suburbanis*,
De Octava.
Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.
Lectio ij.
Serm. 318. *de Mart.*

Audistis, cùm passiónis Stéphani léctio legerétur de libro canónico Actuum Apostolórum quemádmodùm lapidátus sit à Judæis, quemádmodùm Dómino commendáverit spíritum suum, quemádmodùm étiam in extrémo génibus flexis oráverit pro lapidatóribus suis. Hujus corpus ex illo die usquè ad ista témpora látuit; nuper autem appáruit, sicut solent apparére sanctórum córpora Mártyrum, revelatióne Dei, quandò plácuit Creatóri. Præcedéntibus enim signis locus demonstrátus est. Multi indè relíquias accepérunt, quia Deus vóluit, et hùc venérunt. Commendátur ergò caritáti vestræ et locus et dies: utrumque celebrandum in honórem Dei, quem confessus est Stéphanus. Nos enim in isto loco, non aram fécimus Stéphano, sed de relíquiis Stéphani aram Deo.

Lectio iij. de S. Dominico, ut infrà, duabus in unam junctis, cum Comm. ejusdem ad Laudes.

AD VESP. fit Commem. S. Felicis, Martyris, et S. Dominici.]

Per Diœcesim,
In Festo
SANCTI DOMINICI,
Presbyteri.
Semiduplex.
Lectio ij.
Ex vita ejus per varios ipsius discipulos scripta.

Domínicus Calárogæ in Hispánia ex nóbili Gusmannórum família natus est. Hunc mater dùm útero gestáret, quædam vidisse per quiétem tráditur, ex quibus conjícere pronum esset, eum quem paritúra erat, splendóre sanctitátis et doctrínæ multos ad pietátem christiánam inflammatúrum. Paléntiæ liberálibus disciplínis ac Theológiæ óperam dedit. Quo in stúdio cùm plúrimùm profecisset, annos natus viginti novem inter Canónicos Reguláres Uxamensis Ecclésiæ cooptátus est. Hujus ingénium et virtus máximè enítuit, tùm in impietáte Mahumetanórum expugnanda, tùm præcípuè in evertendis Albigénsibus hæréticis qui Tolosátes pervértere conabantur. Huic óperi, primùm auctóre Didáco Epíscopo suo, póstea cum Legátis Apostólicis, et adjunctis eisdem Cisterciensis Ordinis Abbátibus, non sine crebro vitæ discrímine per annos no-

vem, verbo, précibus, et miráculis incúbuit. Qui labor fructus ubérrimos prótulit, conversis infiníto propè número tàm viris quàm muliéribus; inter quas cùm plures ad sanctimoniálem vitam aspiráre cérneret, iis excipiendis monastérium in loco tunc Pruliáno dicto, Fulcóne Tolosáno Epíscopo consentiente, constítuit: quod Simon, Comes de Monteforti, multis donatiónibus auxit.

Lectio iij.

POsteà cœpit étiam adscícere sibi sócios, quibuscum vitæ commúnis ratiónem institúeret; quos Fulco, Tolosánus Epíscopus, cùm se hæréticis ad fidem revocandis, et pravis mortálium móribus corrigendis devovérent, in diœcési sua retinére constítuit: Domínicum verò secum Romam adduxit ad Synodum quam in Basílica Lateranensi quartam Innocéntius Papa tértius indíxerat, ut de propósito institúto cum Pontífice ágeret, ejusque confirmatiónem obtinéret. Sed hæc innocéntio, propter Decrétum quod de vetandis novis Ordínibus enixè à Pátribus in Synodo petebátur, differenda visa est; et Domínicus ínterim dimissus, ut cum sóciis unam ex approbátis ánteà régulis elígeret. Quo facto, Romam rédiens, ab Honório tértio qui próximus Innocéntio succésserat, approbatiónem Ordinis sui sub Augustíni régula, et Prædicatórum título, impetrávit; et primam domum Tolósæ ad Ecclésiam sancti Románi constítuit. Illinc, anno nondùm elapso, septem ex illo sodalítio Parísios missi, quos Domínicus, anno Ordinis tértio Parísios véniens, ad triginta illic excrevisse réperit; undè horum áliquot in vária regni urbes ad propagandum Ordinem, dùm ipse Romam revértitur, direxit. Déniquè Romæ duóbus ítidèm monastériis constitútis, anno Christi ducentésimo vigésimo primo supra millésimum, Bonóniæ post celebráta Ordinis comítia, febre correptus, caritátem, humilitátem, paupertátem frátribus testamento relinquens, obdormívit in Dómino sextâ die Augusti: quem miráculis clarum pósteà Gregórius nonus in Sanctórum número rétulit.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam beáti Domínici illumináre dignátus es méritis et doctrínis; concéde, ut ejus intercessióne temporálibus non

destituátur auxíliis, et spirituálibus semper proficiat incrementis : Per. *VESPERÆ, à Capit. de sequenti cum Commem. præced.*

Die v.

[*Tolosæ et in suburbanis*,

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Augustíni, Epísc. de Civitáte Dei.

Lib. 22. *Cap.* 8.

Lectio ij.

AD aquas Tibilitánas Epíscopo afferente Projecto relíquias Mártyris gloriossími Stéphani, ad ejus memóriam veniébat magnæ multitúdinis concursus et occursus. Ibì cæca múlier, ut ad Epíscopum portantem pignora sacra ducerétur, orávit ; flores quos ferébat, dedit ; recépit, óculis admóvit, prótinùs vidit. Stupéntibus qui áderant, præíbat exultans, viam carpens, et viæ ducem ultériùs non requírens. Memoráti memóriam Mártyris, quæ pósita est in Castello Simitensi, quod Hipponensi colóniæ vicínum est, ejusdem loci Lucillus Epíscopus, pópulo præcedente atque sequente, portábat : fístula, cujus molléstiâ jam diù laboráverat, et familiarissimi sui médici, qui eam secáret, opperiebátur manus, illíus piæ sárcinæ vectatióne ; repentè sanáta est : nam deinceps eam in suo córpore non invénit. Eucharius présbyter ex Hispánia, Cálamæ hábitans, véteri morbo cálculi laborábat ; per memóriam supradicti Mártyris, quam Possídius illò advexit Epíscopus, salvus factus est. Idem ipse pósteà morbo álio prævalescente, mórtuus sic jacébat, ut ei jam póllices ligarentur : opitulatióne memoráti Mártyris, cùm de memória ejus reportáta fuisset, et super jacentis corpus missa ipsíus presbyteri túnica, suscitátus est.

Lectio iij. de S. Felice Mart. ut infrà, cum Comm. ejusdem ad Laudes.

VESPERÆ de sequenti.]

Per Diœcesim,

In Festo

SANCTI FELICIS, Gerundæ in Hispánia, Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Prudent. Freg. Tur. et aliis.

FElix génere Afer, in Scillitána civitáte, tot martyribus insigníta, natus, ex Africa, martyrii desidério in Hispániam migrávit, ubì audíverat à Daciáno Christiános crudelíssimè vexári. Barcinóne primùm prædicatiónis suæ apostólica múnia exércuit ; tùm se Gérundam cóntulit, undè cognómine doctóris Ge-

rundensis, quin et apóstoli et prophétæ solet designári. Ibídem propter Christum diversa supplicióram génera expertus, invictum spíritum Deo réddidit. Cultûs ejus tanta est antíquitas et celébritas, ut in ómnibus martyrológiis memorétur. Præcípuæ ejus relíquiæ Gerundæ asservantur. Quædam ejus mirácula recenset sanctus Gregórius Turonensis libro primo de glória Mártyrum. Extat in Diœcési Tolosána Ecclésia Collegiáta sancti hujus Mártyris nómine insignita.

Sermo sancti Augustíni, Episcopi.

Enarr. in Ps. 69. *n.* 2.

Lectio iij.

NUnc jam Christo in cœlo sedente, jam glorificáto, jam subjectis cervícibus jugo ejus, et suppósitis eórum fróntibus signo ejus, jam nullo remanente qui palàm Christiánis áudeat insultáre, adhùc tamen gémimus; adhùc sunt inimíci Mártyrum, qui quos vócibus et ferro non possunt, eos suâ luxúriâ persequuntur. Atque útinàm pagános tantúmmodò dolerémus! esset qualecumque solátium expectáre eos qui nondùm cruce Christi signáti sunt, quandò signentur, et quandò ejus autoritáte alligáti désinant fúrere. Vidémus étiam portantes in fronte signum ejus, simul in ipsa fronte portantes impudéntiam luxuriárum, diebusque et solemnitátibus Mártyrum non exultáre, sed insultáre. Et inter hæc gémimus; et hæc persecútio nostra est, si est in nobis cáritas quæ dicat: Quis infirmátur, et ego non infirmor? quis scandalizátur, et ego non uror?

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui in corde Mártyris tui Felícis eum caritátis ignem accendísti, ut mundi nec blandítiis nec terróribus vincerétur; ejus intercessióne concéde, ut eâdem caritáte ferventes, mundum sive blandientem, sive sævientem pro tui nóminis amóre superáre valeámus: Per.

VESPERÆ de sequenti.

Die vi.

In Festo

TRANSFIGURATIONIS

Domini.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 5. C. MAgnália sapiéntiæ suæ decorávit Dóminus. Quàm desiderabília sunt! et quis satiábitur videns glóriam ejus? *Eccli.* 42.

Ant. 1. g. Laudis ejus

plena est terra : splendor ejus ut lux erit. *Habac.* 3.

Ant. 2. D. Confundétur sol, cùm regnáverit Dóminus in monte, et in conspectu senum suórum fúerit glorificátus. *Is.* 24.

Ant. 3. a. Ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. *Is.* 35.

Ant. 6. F. Cánticum erit et lætítia cordis, et audítam fáciet Dóminus glóriam vocis suæ. *Is.* 30.

Capitulum. *Is.* 4.

IN die illa erit germen Dómini in magnificéntia et glória, et fructus terræ sublímis, et exultátio his qui salváti fúerint de Israel.

℟. Dicébat Jesus discípulis suis : Amen dico vobis ; sunt de hic stántibus, qui * Non gustábunt mortem, donec vídeant regnum Dei véniens in virtúte. ℣. Pósuit óculum suum super corda illórum, osténdere illis magnália óperum suórum : * Non. Glória. * Non. *Marc.* 8. *Eccli.* 17.

Hymnus.

HOc jussa quondàm rúmpimus
Festo die siléntia :
Celáta dudùm jam decet
Vulgáre nos mystéria.

Montis sub alto vértice,
Tribus vocátis téstibus,
O Christe, visus háctenùs
Terris homo, pates Deus.

Tuæ latens lucis jubar
Sacros in artus éffluit :
Vestis tuo te númine,
Tibíque totus rédderis.

Cœlo tonante, prótinùs
Audíta summi vox Patris :
Te, nube ruptâ, Fílium,
Quo glóriatur, ásserit.

Hic est Magister ómnium,
Quem pronus orbis áudiat.

Siléte, mortáles ; Deus
Qui nos docet, fatur Deus.

Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri ;
Tibíque Nato ; nec minor
Laus utriusque Flámini.

Amen.

℣. Apud te, Dómine, est fons vitæ ; ℟. Et in lúmine tuo vidébimus lumen. *Ps.* 35.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. A século non audiérunt, neque áuribus percepérunt ; óculus non vidit Deus, absque te, quæ præparasti expectántibus te. *Is.* 64.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*Tolosæ et in suburb. fit Commem. Octavæ et S. Felicis.*]

Per Diœces. sola Comm. S. Felicis, Ant. Justum. ℣. Posuisti, *p.* xiv. *Oratio*, Omnípotens, *suprà.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Splendórem glóriæ Dei Christum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

FOns lucis æternæ, Deus,
Qui nube nostri córporis
Das temperáti núminis
Blandâ frui præséntiâ.
Cessante jam miráculo,
Quo te premébas háctenùs,
Mortále quidquid súmperas,
Splendóre circumfúditur.
Rei gerendæ cónscius,
Fidos sodáles éligis;
Ut qui tuæ testes necis,
Testes tuæ sint glóriæ.
E fronte qui lucem vibrat,
Cedit tuis fulgóribus:
Vetusta lex jam se pavet
Legi novæ compónere.
Ad astra curru flámmeo
Qui raptus olim tránsiit,
Sub mole lucis óbrutus,
Vix te tuendo sústinet.
Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri;
Tibíque Nato; nec minor
Laus utriusque Flámini.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Assumpsit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem, et ascendit in montem ut oráret. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Ducit illos in montem excelsum seorsùm solos, et transfigurátus est coràm ipsis. *Marc.* 9.

Ant. 3. g. Facta est, dùm oráret, spécies vultus ejus áltera; et resplénduit fácies ejus sicut sol. *Luc.* 9. *Matth.* 17.

℣. Speciósus formâ præ fíliis hóminum: ℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. *Ps.* 44.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Date Dómino glóriam nómini ejus: * Veníte in conspectu ejus, et adoráte Dóminum in decóre sancto. ℣. Deus patrum nostrórum glorificávit Fílium suum Jesum: * Veníte. 1. *Paral.* 16. *Act.* 3.

Post ij. Lect. ℟. Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer: * Confessiónem et decórem induisti, amictus lúmine sicut vestimento. ℣. Vestimenta ejus facta sunt splendéntia et cándida nimis. * Confessiónem. *Ps.* 103. *Marc.* 9.

Post iij. Lect. ℟. Deus qui glorificátur in concílio sanctórum, * Magnus et terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt. ℣. Notam fécimus vobis Dómini nostri Jesu Christi virtútem et præséntiam, speculatóres facti illíus magnitúdinis. * Magnus. Glória. * Magnus. *Ps.* 88. 2. *Petr.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Erat spécies glóriæ Dómini quasi ignis

ardens, super vérticem móntis. *Exod.* 24.

Ant. 8. G. Petrus, et qui cum illo erant, gravâti erant somno; et evigilantes, vidérunt majestátem ejus. *Luc.* 9.

Ant. 4. E. Ecce apparuérunt illis Móyses et Elías cum eo loquentes. *Matth.* 17.

℣. In concílio justórum et congregatióne, ℟. Magna ópera Dómini. *Ps.* 110.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Tom. V. Serm. 78.

Lectio iv.

INspiciénda nobis et tractánda est, caríssimi, vísio ista quam Dóminus demonstrávit in monte. Ipsa est enim de qua díxerat: Amen, dico vobis, quia sunt hìc quidam de circumstántibus, qui non gustábunt mortem, donec vídeant Fílium hóminis in regno suo. Post dies sex assumpsit tres discípulos, Petrum, Joannem et Jacóbum; et ascendit in montem. Ipsi tres erant quidam de quibus díxerat: Sunt hìc quidam qui non gustábunt mortem, donec vídeant Fílium hóminis in regno suo. Regnum suum dicit, quod multis locis appellat regnum cœlórum. Regnum autem cœlórum est regnum sanctórum. Hoc ut ostenderétur, vidéte quid factum est. Dóminus ipse Jesus resplénduit sicut sol; vestimenta ejus facta sunt cándida sicut nix; et loquebantur cum eo Móyses et Elías. Ipse Jesus quidèm, ipse splénduit sicut sol, se lumen esse significans, quod illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum. Quod est iste sol óculis carnis, hoc ille óculis cordis; et quod iste cárnibus, hoc ille córdibus.

℟. Ecce duo viri loquebantur cum Jesu. * Erant autem Moyses et Elías visi in majestáte, et dicébant excessum ejus quem completúrus erat in Jerúsalem. ℣. Dóminus ortus est, appáruit de monte; sancti in manu illíus sunt. * Erant. *Luc.* 9. *Deut.* 33.

Lectio v. *Serm.* 79.

VEstimenta ejus facta sunt cándida sicut nix. Hoc significat Ecclésiæ mundatiónem, cui dictum est per Prophétam: Etsi fúerint peccáta vestra sicut phœnícium, tanquàm nivem dealbábo. Elías et Móyses colloquebantur ei, quia Evangélii grátia testimónium habet à Lege et Prophétis. In Móyse Lex, in Elía Prophétæ. Plácuit Petro tria fieri tabernácula, Móysi unum, Elíæ unum, et Christo unum. Delec-

tábat eum montis solitúdo : tædium patiebátur à tumultu rerum humanárum. Sed tria tabernácula, quarè quærébat, nisi quia unitátem Legis, Prophetiæ, et Evangélii nondùm sciébat ? Déniquè nube emendátus est. Hæc eo loquente, inquit, ecce nubes lúcida obumbrávit eos. Ecce unum tabernáculum nubes fecit : tu tria quarè quærébas ?

℟. Factum est, cùm discéderent Móyses et Elías ab illo, ait Petrus ad Jesum : * Præceptor bonum est nos hìc esse. ℣. Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, quam abscondisti timéntibus te ! * Præceptor. *Luc.* 9. *Ps.* 30.

Serm. 78, *undè suprà.*

Lectio vj.

VErbum Dei Christus, verbum Dei in Lege, verbum in Prophétis. Quid, Petre, quæris dividere ? magìs te oportet adjúngere. Tria quæris, intélligе et unum. Nube ergò obumbrante omnes, sónuit et vox de nube, dicens : Hic est Fílius meus dilectus. Ibì erat Móyses, ibì Elías ; non est dictum : Hi sunt fílii mei dilecti. Aliud est enim únicus, áliud adoptáti. Ille commendabátur, undè Lex et Prophétæ gloriabantur. Hoc audíto, illi cecidérunt in terram. Jam demonstrátur nobis in Ecclésia regnum Dei. Hìc Dóminus, hìc Lex et Prophétæ : sed Dóminus, tanquàm Dóminus ; Lex in Móyse ; Prophetía in Elía : sed ipsi tanquàm servi, tanquàm ministri. Ipsi tanquàm vasa, ipse tanquàm fons. Móyses et Prophétæ dicébant et scribébant : sed de illo implebantur, quandò fundébant. Dóminus autem porrexit manum, et excitávit jacentes. Deindè néminem vidérunt, nisi solum Jesum. Quandò eos Dóminus erexit, resurrectiónem significávit. Post resurrectiónem ut quid tibi Lex ? ut quid tibi Prophétia ? Ideò non appáret Elías, non appáret Móyses. Rémanet tibi, ut sit Deus ómnia in ómnibus. Descende, Petre : requiéscere cupiébas in monte, descende laboráre : habe caritátem, prædica veritátem ; tunc pervénies ad æternitátem, ubì invénies securitátem.

℟. Erant timóre extérriti, et ait Petrus : * Si vis, faciámus hìc tria tabernácula, tibi unum, Móysi unum, et Elíæ unum. ℣. Mélior est dies una in átriis tuis super míllia. * Si vis. Glória Patri. * Si vis. *Marc.* 9. *Matth.* 17. *Ps.* 89.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Adhùc Petro loquente, ecce nubes lúcida obumbrávit eos. *Matth.* 17.

Ant. 5. a. Opéruit nubes montem, et habitávit glória Dómini tegens illum nube. *Exod.* 24.

Ant. 1. a. Petrus, et qui cum illo erant, timuérunt, intrántibus illis in nubem: et vox facta est de nube. *Luc.* 9.

℣. Intónuit de cœlo Dóminus, ℟. Et Altíssimus dedit vocem suam. *Ps.* 17.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio viij. Cap. 17.

IN illo témpore, assúmit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem fratrem ejus, et ducit illos in montem excelsum seorsùm, et transfigurátus est antè eos. Et réliqua.

Hómilia sancti Leónis, Papæ.

Serm. 94. *de Transfig.*

PRæsens quidèm erat in Fílio Pater: et in illa Dómini claritáte quam ad discipulórum temperârat aspectum, non separabátur ab Unigénito Genitóris essèntia, sed ad commendandam proprietátem utriusque persónæ, sicut vísui significávit Fílium splendor ex córpore, sic audítui Patrem vox nuntiávit ex nube. Quâ voce acceptâ, discípuli quòd in fáciem cecidérunt, et timuérunt valde, non de Patris tantùm, sed et de Fílii majestáte tremuérunt: altióri enim sensu unam utriusque intellexérunt deitátem; et quia in fide non erat hæsitátio, non fuit in timóre discrétio. Latum ergò illud et multiplex testimónium fuit, et plus in verbórum virtúte quàm in sono vocis audítum est. Dicente enim Patre: Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi benè complácui, ipsum audíte; nonnè evidenter audítum est, Hic est Filius meus, cui ex me et mecum esse sine témpore est? quia nec Génitor Génito prior, nec Génitus est Genitóre postérior. Hic est Filius meus, quem à me non séparat déitas, non dívidit potestas, non discernit ætérnitas: qui eam quam mecum habet æqualitátem, non rapínâ appétiit, nec usurpatióne præsumpsit; sed manens in forma glóriæ meæ, ut ad reparandum genus humánum exequerétur commúne consílium, usquè ad formam servílem inclinávit incommutábilem deitátem.

℟. Ecce vox de nube dicens: Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi benè complácui; * Ipsum audíte. ℣. Ecce

testem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem géntibus; *Ipsum. *Matth.* 17. *Is.* 55.

Lectio viij.

HUnc ergò, in quo mihi benè per ómnia pláceo, et cujus prædicatióne manifestor, cujus humilitáte claríficor, incunctanter audíte: quia ipse est véritas et vita; ipse virtus mea atque sapiéntia. Ipsum audíte, quem legis mystéria prænuntiavérunt, quem Prophetárum ora cecinérunt. Ipsum audíte, qui sánguine suo mundum rédimit, qui diábolum ligat, et vasa ejus rapit; qui peccáti chirográphum et prævaricatiónis pacta dirumpit. Ipsum audíte, qui viam áperit ad cœlum, et per crucis supplícium gradus vobis ascensiónis parat ad regnum. Quid trepidátis rédimi? Quid pavétis sáucii liberári? Fiat quod, me volente, vult Christus. Abjícite carnálem formidinem, et fidéli vos armáte constántiâ: indignum est enim ut in Salvatóris passióne timeátis, quod ipsíus múnere nec in vestro fine metuétis.

℟. Dùm fíeret vox, inventus est Jesus solus: * Et audientes discípuli, cecidérunt in fáciem suam, et timuérunt valdè. Dixitque eis Jesus: Súrgite, et nolíte timére. ℣. Deus majestátis intónuit: vox Dómini in virtúte, vox Dómini in magnificéntia. * Et. *Luc.* 9. *Matth.* 17. *Ps.* 28.

Lectio ix.

HAEc, dilectíssimi, non ad illórum tantùm utilitátem dicta sunt, qui ea própriis áuribus audiérunt; sed in illis tribus Apóstolis, universa Eccléśia dídicit quidquid eórum et aspectus vidit, et audítus accépit. Confirmétur ergò secundùm prædicatiónem sacratíssimi Evangélii ómnium fides, et nemo de Christi cruce per quam mundus redemptus est, erubéscat. Nec ídeò quisquam aut pati pro justítia métuat, aut de promissórum retributióne diffídat; quia per labórem ad réquiem, et per mortem transítur ad vitam: cùm omnem humilitátis nostræ infirmitátem ille suscéperit, in quo, si in confessióne et in dilectióne ipsíus permaneámus; et quod vicit vincimus, et quod promísit accípimus. Quia sive ad facienda mandáta, sive ad toleranda adversa, præmissa Patris vox debet semper áuribus nostris intonáre, dicentis: Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi benè complácui; ipsum audíte, qui vivit et regnat cum

Patre et Spíritu sancto in sécula séculórum. Amen. Tu autem, etc.

℟. Deus qui dixit de ténebris lucem splendéscere, * Ipse ✝ Illuxit in córdibus nostris, ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei in fácie Christi Jesu. ℣. Ecce ostendit nobis Dóminus Deus noster majestátem et magnitúdinem suam : vocem ejus audívimus. * Ipse. Glória. ✝ Illuxit. 2. *Cor.* 4. *Deut.* 5.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt ; ℟. Et in nómine tuo exultábunt totâ die. *Ps.* 88.

AD LAUDES.

Ant. Filii Sion, exultáte, i. g. et lætámini in Dómino Deo vestro, quia dedit vobis doctórem justítiæ. *Joel.* 2.

Ant. 8. c. Vocem nos audívimus de cœlo allátam, cùm essémus cum ipso in monte sancto. 2. *Petr.* 1.

Ant. 5. a. Venit vox de nube, dicens : Hic est Fílius meus caríssimus, audíte illum. *Marc.* 9.

Ant. 7. d. Ipsum.

Canticum. *Baruch.* 3.

Deus in terris visus.

Magnus est Dóminus, et non habet finem ; * excelsus et immensus.

Hic est Deus noster ; * et non æstimábitur álius adversùs eum.

Hic adinvénit omnem viam disciplínæ ; * et trádidit illam Jacob púero suo, et Israel dilecto suo.

Post hæc in terris visus est, * et cum hóminibus conversátus est.

Ant. Ipsum audiétis, juxta ómnia quæcumque locútus fúerit. *Act.* 3.

Ant. 3. *a.* Omnis ánima quæ non audíerit Prophétam illum, exterminábitur de plebe. *Act.* 3.

Capitulum. *Hebr.* 12.

Vidéte ne recusétis loquentem : si enim illi non effugérunt, recusantes eum qui super terram loquebátur ; multò magis nos, qui de cœlis loquentem nobis avértimus.

Hymnus.

Jesu dulcédo córdium,
Fons vivus, lumen méntium,
Excédens omne gáudium
Et omne desidérium.

Manè nobiscum, Dómine,
Et nos illustra lúmine,
Pulsâ mentis calígine,
Mundum replens dulcédine.

Quandò cor nostrum vísitas,
Tunc lucet ei véritas :
Mundi vilescit vánitas,
Et intùs fervet cáritas.

Jesu mi bone, séntiam
Amóris tui cópiam,
Da mihi per præséntiam
Tuam vidére glóriam.

Quem tuus amor ébriat,
Novit quid Jesus sápiat :

Quàm

Quàm felix est quem sátiat!
Non est ultrà quod cúpiat.
Tu fons misericórdiæ,
Tu verè lumen pátriæ,
Pelle nubem tristítiæ,
Dans nobis lucem glóriæ.
Amen.

℣. Glóriâ et honóre coronasti eum, Dómine; ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. *Ps.* 8.

Ad Benedictus.

Ant. J. Amplióris glóriæ Jesus præ Móysæ dignus est hábitus, quantò ampliórem honórem habet domus, qui fabricávit illam. *Hebr.* 3.

Oratio.

DEus, qui fídei sacramenta in Unigéniti *tui gloriósa* Transfiguratióne, patrum testimónio roborasti, et adoptiónem filiórum perfectam, voce delapsâ, in nube lúcida mirabíliter præsignasti; concéde propítius, ut ipsíus Regis glóriæ nos cohærédes effícias, et ejusdem glóriæ tríbuas esse consortes: Per Dóminum nostrum.

[*Tolosæ et in suburb. fit Commem. de Octava.*]

AD HORAS, Doxologia:

Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri;
Tibíque Nato; nec minor
Laus utriusque Flámini.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Fílii Sion.

In ℟. *br.* ℣. Qui accepísti à Deo Patre * honórem et glóriam. 2. *Petr.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Vocem.

Capitulum. 1. *Joan.* 5.

SI testimónium hóminum accípimus, testimónium Dei majus est; quóniam hoc est testimónium Dei, quod majus est, quóniam testificátus est de Fílio suo.

℟. *br.* Fílii hóminum, * usquequò gravi corde? * Allelúia, allelúia. Fílii. ℣. Scitóte quóniam mirificávit Dóminus * Sanctum suum, * Allelúia. Glória. Fílii. *Ps.* 4.

℣. Accédite ad eum, et illuminámini; ℟. Et fácies vestræ non confundentur. *Ps.* 33.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Venit vox.

Capitulum. *Is.* 42.

ECce servus meus, suscípiam eum; electus meus, complácuit sibi in illo ánima mea: dedi Spíritum meum super eum; judícium géntibus próferet.

℟. *br.* Ipse invocábit me: * Pater meus es tu, * Allelúia, allelúia. Ipse. ℣. Deus meus, * et susceptor salútis meæ, * Allelúia. Glória Patri. Ipse. *Ps.* 88.

℣. Hódiè si vocem ejus

audiéritis, ℟. Nolíte obdurâre corda vestra. *Ps.* 94.

AD NONAM.

Ant. 3. *a.* Omnis ánima.

Capitulum. *Hebr.* 2.

PRoptéreà abundántiùs oportet observâre nos ea quæ audívimus, ne fortè pereffluámus. Si enim qui per Angelos dictus est sermo, factus est firmus, et omnis prævaricátio et inobediéntia accépit justam mercédis retributiónem; quómodò nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem?

℟. *br.* Audiam quid loquátur in me * Dóminus Deus, * Allelúia, allelúia. Audiam. ℣. Quóniam loquétur pacem * in plebem suam, * Allelúia. Glória. Audiam. *Ps.* 84.

℣. Notas mihi fecisti vias vitæ: ℟. Adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo, Dómine. *Ps.* 15.

AD II. VESPERAS.

Ant. VOcávit nos Deus 7. ç. vocatióne suâ sanctâ, secundùm grátiam quæ manifestáta est nunc per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi. 2. *Tim.* 1.

Ant. 6. F. Appáruit grátia ejus erúdiens nos, ut abnegantes impietátem et seculária desidéria, sóbriè, et justè, et piè vivámus, expectantes adventum glóriæ ejus. *Tit.* 2.

Ant. 4. E. In ipso edocti estis, depónere vos vétere hóminem, qui corrúmpitur secundùm desidéria erróris. *Ephes.* 4.

Ant. 3. a. Quos præscívit Deus, et prædestinávit conformes fíeri imáginis Fílii sui; ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. *Rom.* 8.

Ant. 1. *f.* Nondùm appáruit quid érimus: scimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est. 1. *Joan.* 3.

Capitulum. 1. *Cor.* 15.

PRimus homo de terra, terrénus; secundus homo de cœlo, cœlestis: qualis terrénus, tales et terréni; et qualis cœléstis, tales et cœlestes. Igitur sicut portávimus imáginem terréni, portémus et imáginem cœléstis.

[*Ubi fit ritu Solemni*, Allelúia, allelúia. ℣. Concupíscit et déficit ánima mea in átria Dómini. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine. *Ps.* 83.]

Hymnus.

QUàm nos potenter állicis!
Te, Christe, quandò détegis,
Te quandò celas, próvidus
Nobis perœquè cónsulis.
Hic nos adoptat fílios,
Qui te vocávit Fílium;
Sponsor futúræ glóriæ
Dat certa nobis pígnora.

E nube quid, Pater, probas?
De monte, Fili, quid doces?
Umbris procul cedéntibus,
Restábat una véritas.
Ut jussa Patris ímpleas
Mactanda mundo víctima,
Formam resúmens prístinam,
Mortalitáti rédderis.
Fac, Christe, qui nobis lates,
Obscúra dùm regit fides,
Fracto solútos córpore,
Nos te vidére, te frui.
Qui, nube ruptâ, te palàm
Natum vocávit, laus Patri;
Tibíque Nato; nec minor
Laus utriusque Flámini.
Amen.

℣. Satiábor, Dómine, ℟. Cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Nostra conversátio in cœlis est, undè Salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum, qui reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. *Philipp.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Per Diœcesim, fit Commemoratio sancti Xysti, Papæ et Martyris, Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo, *p.* viij. *Oratio*, Quæsumus, *infrà.*

[*Tolosæ et in suburb. fit Commem. de Octava, deindè de S. Xysto.*]

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Fidélis sermo: si commórtui sumus, et convivémus; si sustinébimus, et conregnábimus. 2. *Tim.* 2.

Doxologia, Qui, nube ruptâ, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Ipse Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus fílii Dei; cohærédes autem Christi, si tamen compátimur, ut et conglorificémur. *Rom.* 8.

Die vii.

[*Tolosæ et in suburbanis*,

DE OCTAVA.

Lectio ij.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 319. *de Steph. Mart.*

Vide hóminem sequéntem vestígia Dómini sui. Christus in cruce: Pater, in manus tuas commendo spíritum meum. Stéphanus sub lapídibus: Dómine Jesu, súscipe spíritum meum. Christus in cruce: Pater, ignósce illis, quia nésciunt quid fáciunt. Stéphanus sub lapídibus: Dómine Jesu, ne státuas illis hoc delictum. Quómodò posset iste non ibi esse, ubi erat quem secútus est, ubi erat quem imitátus

est ? Triumphávit, coronátus est. Látuit tanto témpore corpus ejus ; processit quandò Deus vóluit ; illuminávit terras, tanta mirácula fecit ; mórtuus, vivos facit mórtuos, quia nec mórtuus. Ergò hoc commendo caritáti vestræ, ut sciátis quòd oratiónes ejus multa ímpetrant, non tamen ómnia. Nam invenímus étiam in libellis qui dantur, fuisse illi difficultátes ímpetrandi, et accepisse tamen póstea benefícium, non deficiente súpplicis fide. Non cessátum est, orátum est, et dedit posteà Deus per Stéphanum. Sunt verba orantis Stéphani, et responsum est illi : Pro qua oras, non est digna ; hoc et hoc fecit. Et tamen ínstitit, rogávit, accépit. Dedit nobis intellígere, quia in cujus nómine fáciébat ántequàm carnem depóneret, in ejus nómine fáciunt oratiónes ejus, ut benefícia impetrentur, quibus novit ea dari debére.

Lectio iij. de S. Xysto ut habetur infrà in sola Lectione ij.

Fit Commem. ejusdem ad Laudes.

AD VESP. fit Commem. sanctorum Justi et Pastoris, Martyrum. Oratio, Omnípotens, *infrà. Deindè sancti Xysti.*]

Per Diœcesim,
In Festo
SANCTI XYSTI,
Papæ et Martyris.
Semiduplex.
Lectio ij.
Ex SS. Cypriano et Ambrosio, aliisque Script. Ecclesiast.

XYstus secundus Stéphano successit in sede Romána. Ad eum Dionysius Alexandrínus scripsit epístolam de Baptísmate, quâ étiam eum commonefécit de exortâ apud Ptolemáïdem Pentapóleos urbem Sabellianórum hæresi. Sed et in ália epístola senténtiam ejus expétiit de ímpio quodam hæreticórum baptismo, quem se dudùm suscepisse quidam fidélis asserébat. Cùm autem, acriórі adversùs Christiános persecutióne decretâ, Valeriánus inter ália, rescripto ad Senátum dato, edixisset ut Epíscopi, Presbyteri et Diácones incontinentí animadverterentur ; Xystus, simul cum Quarto, sextâ die Augusti in cœmetério animadversus est. Quem cùm sanctus Laurentius ad martyrium duci cérneret, in has voces flens erúpit : Quò progrederis sine fílio, Pater ? quò, Sacerdos sancte, sine ministro próperas ? Cui Xystus : Non ego te désero, fili, majóra te ma-

nent certámina; post tríduum me sequéris. Gloriósam Xysti mortem sanctus Cypriánus Epíscopis Africæ per Successum illórum collégam significári vóluit; quò suos quisque corroboráret, ut gaudérent magìs quàm timérent in hac confessióne, in qua scirent Christi mílites non périmi, sed coronári.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. cap. 7. Tract. 27.

Lectio iij.

QUid est quod ait Christus: Qui manet in me, et ego in illo? quid, nisi quod Mártyres audiébant: Qui perseverávit usquè in finem, hic salvus erit? Quómodò mansit in illo sanctus Lauréntius? Mansit usquè ad tentatiónem, mansit usquè ad tyránnicam interrogatiónem, mansit usquè ad acérrimam comminatiónem: mansit usquè ad peremptiónem: parum est; usquè ad immánem excruciatiónem mansit. Non enim occísus est citò, sed cruciátus est in igne: diù vívere permissus est; imò non diù vívere permissus est; sed tardè mori compulsus est. In illa ergò longa morte, in illis tormentis, quia benè manducáverat et benè bíberat, tanquàm illâ escâ saginátus et illo cálice ébrius, tormenta non sensit. Ibi enim erat qui dixit: Spíritus est qui vívificat. Caro enim ardébat; sed spíritus ánimam vegetábat. Non cessit, et in regnum successit. Díxerat autem illi Xystus martyr sanctus: Noli mœrére, fili. Epíscopus enim erat ille, iste diáconus. Noli mœrére, inquit, sequéris me post tríduum. Tríduum autem dixit médium inter diem passiónis sancti Xysti, et diem passiónis sancti Lauréntii. Tríduum est médium. O consolátio! Non ait, Noli mœrére, fili; désinet persécutio et secúrus eris: sed, Noli mœrére; quò ego præcédo, tu sequéris: nec consecútio tua differtur; tríduum médium erit, et mecum eris. Accépit oráculum, vicit diábolum, pervénit ad triumphum.

Oratio.

QUæsumus, omnípotens Deus, ut nos virtúte sancti spíritûs, et ad credendum dóciles, et ad confitendum fortes effícias, qui beáto Xysto Pontífici, propter verbum tuum et testimónium Jesu, ánimam suam pónere tribuisti: Per eumdem Dóminum..... in unitáte ejusdem Spíritûs sancti Deus, etc.

VESPERÆ à Capitulo de sequenti Commem. præcedentis.

Die viii.

[*Tolosæ et in suburbanis*,

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Augustíni Episcopi, de Civitáte Dei.

Lib. 22. *Cap.* 8.

Lectio ij.

APud Hippónem, Bassus quidam, Syrus ad Memóriam ejusdem Stéphani Mártyris orábat pro ægrotante et periclitante fília, eóque secum vestem ejus attúlerat: cùm ecce púeri de domo cucurrérunt, qui ei mórtuam nuntiárent. Sed cùm orante illo, ab amícis ejus exciperentur, prohibuérunt eos illi dícere, ne per públicum plángeret. Qui cùm domum redisset jam suórum ejulátibus personantem, et vestem fíliæ quam ferébat, super eam projecisset, réddita est vitæ. Rursùs ibídem apud nos Irenæi cujusdam collectárii fílius ægritúdine extinctus est. Cùmque corpus jacéret exánime, atque à lugéntibus et lamentántibus exéquiæ pararentur, amicórum ejus quidam inter aliórum consolántium verba suggessit, ut ejusdem Mártyris óleo córpus perungerétur. Factum est, et revixit. Itemque apud nos vir Tribunítius Eleusínus super Memóriam Mártyris, quæ in suburbáno ejus est, ægritúdine exanimátum pósuit infántulum fílium; et post oratiónem, quam cum multis lácrymis ibi fudit, viventem levávit.

Lectio iij. de sanctorum Justo et Pastore, infrà, duabus in unam junctis.

Fit Commem. eorumdem ad Laudes.

AD VESPERAS, fit Commem. sancti Romani, Martyris, Oratio, Deus, cujus, *infrà*, *deindè sanctorum Justi et Pastoris.*]

Per Diœcesim,

Festum

SS. JUSTI et PASTORIS,

Mártyrum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum. Oratio, Omnípotens, sempiterne Deus, *infrà.*

Lectio ij.

Ex actis apud Sur. et Hist. Occitan.

QUo témpore Daciánus, Diocletiáni imperatóris jussu, Christiános, in Hispániis, vário tormentórum génere cruciábat, cóntigit eum Complútum harum regiónum urbem devenire. Ibi tunc témporis púeri duo, Justus et Pastor fratres, lítteris imbuebantur: ambo puris conspícui móribus, ac præsertìm christiánæ religióni addictíssimi. Quod cùm Daciáno nuntiátum esset, púeros statìm comprehendi, et

à lictóribus cædi jussit. Illi ad spectáculum próprii mártyrii álacres cucurrérunt, et ad perferenda forti ánimo tormenta, mútuis sese corroboravérunt adhortatiónibus. Cùm ergò cruciátibus nihil proficere se intelligeret tyrannus, jussit eos procul ab urbe gládio trucidári. Daciáno hinc pósteà discedente, Christiáni Mártyrum córpora eódem in loco, quo passi fúerant, honorificè sepeliérunt.

Lectio iij.

PAce Ecclésiæ póstmodùm rédditâ, sanctórum Mártyrum túmulo Basílica superextructa est: ad quam sanctus Paulínus, nondùm Episcopus Nolánus, peregrinatiónem religiónis ergò suscépit, filiumque suum Celsum, tunc vitâ defunctum, juxtà Mártyrum córpora sepelíri vóluit. Nono autem século, Mauris Hispániam occupántibus, sacra córpora è túmulo erepta à Barbarórum rábie vindicáta sunt, et majóri ex parte, in Gállia Narbonensi, obscúro loco cóndita. Hinc ea, século undécimo, in suam Ecclésiam tránstulit Guifrédus Narbonensis Archiepíscopus: ex qua demùm, anno millésimo trecentésimo quinto, sacræ mártyrum relíquiæ, ad novam Basílicam solémniter translátæ sunt, ubì háctenùs religiósè servantur.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui beátos Justum et Pastórem fraternâ caritáte conjunctos, martyrii glóriâ sociásti; da, quæsumus, nos fámulos tuos, ipsórum intercedéntibus méritis, unánimes, uno ore glorificáre Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

VESP. à Capit. de seq. Commem. præc.

DIE IX.

[*Tolosæ et in suburbanis*,

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Augustíni, Episcopi, de Civitáte Dei.

Lib. 22. Cap. 8.

Lectio ij.

FUit Cálamæ vir in órdine suo primárius, nómine Martiális, ævo jam gravis, et multùm à religióne abhorrens Christiánâ. Habébat sanè fidélem fílium, et génerum eódem anno baptizátum. Qui cùm eum ægrotantem multis et magnis lácrymis rogárent, ut Christiánus fíeret, prorsùs ábnuit, eosque à se túrbidâ indignatióne submóvit. Visum est género ejus, ut

iret ad Memóriam sancti Stéphani, et illìc pro eo quantùm posset oráret, ut Deus illi daret mentem bonam, quâ crédere non differret in Christum. Fecit hoc ingenti gémitu et fletu, et sincériter ardente pietátis affectu: deindè abscédens, áliquid de altári florum, quod occurrit, tulit; eíque, cùm jam nox esset, ad caput pósuit: tùm dormítum est. Et ecce antè dilúculum clamat, ut ad Epíscopum currerétur, qui mecum fortè tunc erat apud Hyppónem. Cùm ergò audisset eum absentem, veníre presbyteros postulávit. Venérunt; crédere se dixit; admirántibus atque gaudéntibus ómnibus, baptizátus est. Hoc quámdiù vixit in ore habébat; Christe, áccipe spíritum meum; cùm hæc verba beatíssimi Stéphani, quandò lapidátus est à Judæis, última fuisse nescíret: quæ huic quoque última fuérunt; nam non multò post étiam ipse defunctus est.

Lectio iij. de S. Romano ut habetur infrà in sola Lectione ij.

AD LAUDES, fit Commem. ejusdem. Ant. Bonum. ℣. Adjútor, *p.* xij. *Oratio*, Deus, cujus, *infrà.*

VESPERÆ de die Octava ut in I. Vesperis Festi, servato ritu Duplici majori.

Deindè fit Commemor. S. Romani, Martyris.]

Per Diœcesim,

In Festo

SANCTI ROMANI,

Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Actis S. Laurent. et veter. Martyrol.

ROmánus miles unus fuit ex his quibus commissa fúerat sancti Lauréntii custódia. Invictâ hujus Mártyris inter immaníssimos cruciátus constántiâ ita percussus fuit, ut jam indè sat probátam habúerit religiónis Christiánæ veritátem. Lauréntio post tormenta in carcérem remisso, Románus ab eo postulávit fídei documenta sanctumque baptismum. Ab ipso non discessit, nisi quantùm satìs fuit ad petendam aquam, quâ, ministrante sancto Diácono, statìm baptizátus est. Hunc magistrum et ducem mox ipse præcessit in glória cœlesti: ipso namque die, Christi nomen antè persecutóres confidenter professus, cápite damnátus est, et antè noctem percussus, vix uno die antè ipsíus Lauréntii consummátum martyrium. Cultus ejus apud Romam célebris,

indè ferè cunctas per Ecclésias Occidentis pervásit. In civitáte Tolosána antiquíssimus est; ibique extat Ecclésia sub hujus Mártyris invocatióne dicáta, quam à Capítulo Ecclésiæ metropolitánæ cùm sanctus Domínicus obtinuisset, in ea Ordinis Prædicatórum fundamenta jecit.

Lectio iij.

Sermo sancti Angustíni, Epíscopi.

Serm. 302. *in solemn. Mart. Laurentii.*

AB amóre hujus temporális vitæ accéde, si fieri potest, ad amandam æternam vitam, quam Mártyres amavérunt, qui hæc temporália contempsérunt. Rogo, óbsecro, exhortor, non solùm vos, sed vobiscum et nos, diligámus æternam vitam. Nolo ámpliùs, cùm sit ámplior; sic eam diligámus, quómodò dilígitur temporális ab amatóribus suis, non quómodò temporális vita dilecta est à sanctis Mártyribus. Istam enim aut nihil aut mínimùm dilexérunt, et ei fácilè sempiternam præposuérunt. Non ergò Mártyres attendi, quandò dixi, Diligámus æternam quómodò dilígitur temporális; sed quómodò dilígitur temporális ab amatóribus suis, sic diligámus æternam, cujus amórem Christiánus profitétur. Hujus vitæ amatóres Mártyres fuérunt, et hujus acquisitóres sunt. Habent quod amavérunt; ubériùs habébunt in resurrectióne mortuórum. Hoc ergò iter nobis magnis suis passiónibus constravérunt. Impigrè Mártyres imitémur, si vólumus nobis prodesse solemnitátes quas celebrámus. Semper hæc admonúimus, fratres, numquàm cessávimus, numquàm tacúimus. Vita æterna diligenda est, præsens contemnenda est. Benè vivendum est, bonum sperandum est.

Oratio.

DEus, cujus múnere sanctus Románus fidem mirábili victóriâ propugnávit, da infirmitáti nostræ ejus intercessióne virtútem; ut fidem quam voce profitémur, ópere exequámur: Per Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

℟. Amen.

VESPERÆ de sancto Laurentio ut infrà, cum Commem. præced.

DIE X.

[*Tolosæ et in suburbanis*,

OCTAVA

INVENTIONIS CORPORIS

SANCTI STEPHANI.

Duplex-majus.

Omnia, dempto ritu Solemni, ut in Die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Epísc. de Civitáte Dei.

Lib. 22. *Cap.* 8. *n.* 22.

Lectio iv.

DEcem quidam fratres (quorum septem sunt mares, tres féminæ) de Cæsaréa Cappadóciæ suórum cívium non ignóbiles, maledicto matris recenti patris eórum óbitu destitútæ, quæ injúriam sibi ab eis factam acerbíssimè tulit, tali pœnâ sunt divínitùs coérciti, ut horribíliter quaterentur omnes tremóre membrórum: in qua fœdíssima spécie óculos suórum cívium non ferentes, quaquaversùm cuíque ire visum est, toto penè vagabantur orbe Románo. Ex his étiam ad nos venérunt duo, frater et soror, Paulus et Palládia, multis áliis locis miseriâ diffamante jam cógniti. Venérunt autem antè Pascha fermè dies quíndecim. Eccléstam quotídiè, et in ea Memóriam gloriosíssimi Stéphani frequentábant, orantes ut jam sibi placarétur Deus, et salútem prístinam rédderet. Et illic, et quacumquè ibant, convertébant in se civitátis aspectum. Nonnulli qui eos álibi víderant, causamque tremóris eórum nóverant, áliis ut cuíque póterant, indicábant.

Lectio v.

VEnit et Pascha; atque ipso die Domínico manè, cùm jam frequens pópulus præsens esset, et loci sancti cancellos, ubi Martyrium erat, idem júvenis orans teneret, repentè prostrátus est, et dormienti simíllimus jácuit, non tamen tremens, sicut étiam per somnum solébat. Stupéntibus qui áderant, atque áliis pavéntibus, áliis doléntibus, cùm eum quidam vellent erígere, nonnulli prohibuérunt, et pótiùs éxitum expectándum esse dixérunt. Et ecce surrexit, et non tremébat, quóniam sanátus erat, et stabat incólumis, íntuens intuentes. Quis ergò se ténuit à láudibus Dei? Clamántium gratulantiumque vócibus Ecclesia usquequáquè compléta est. Sequenti ítaque die, feci stare ambos fratres. Intuebátur pópulus universus sexûs utriusque, unum stantem sine deformi motu, álteram membris ómnibus contrementem. Et qui ipsum non víderant, quid in eo divínæ misericórdiæ factum esset, in ejus soróre cernó-

bant. Vidébant enim quid in eo gratulandum, quid pro illa esset orandum.

Lectio vj.

INter hæc recitáto eórum libello, de conspectu pópuli abíre eos præcépi; et de tota ipsa causa aliquantò diligéntiùs cœperam disputáre, cùm ecce me disputante, voces áliæ de memória Mártyris novæ gratulatiónis audiuntur. Conversi sunt eò qui me audiébant, cœperuntque concúrrere. Illa enim ubì de grádibus descendit, in quibus stéterat, ad sanctum Mártyrem oráre perréxerat. Quæ mox ut cancellos áttigit, collapsa similiter velut in somnum, sana surrexit. Tùm verò tantus ab utróque sexu admiratiónis clamor exortus est, ut vox continuáta cum lácrymis non viderétur posse finíri. Exultábant eam símilem fratri, cui dolúerant remansisse dissímilem: et nondùm fusas preces suas pro illa, jam tamen prævíam voluntátem tàm cítò exaudítam esse cernébant. Exultábant in Dei laudem voce sine verbis, tanto sónitu, quantùm aures nostræ ferre vix possent. Quid erat in córdibus exultántium, nisi fides Christi, pro qua Stéphani sanguis effúsus est?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 22.

IN illo témpore, respondens Jesus, ait Sadducæis: Errátis, nescientes scriptúras, neque virtútem Dei. In resurrectióne enim, neque nubent, neque nubentur; sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi, Presbyteri.

Epist. 37. *aliàs* 53.

HOnorámus relíquias Mártyrum, ut eum cujus sunt Mártyres adorémus. Honorámus servos, ut honor servórum redundet ad Dóminum, qui ait: Qui vos súscipit, me súscipit. Ergò Petri et Pauli immundæ sunt relíquiæ? Ergò Moysi corpúsculum immundum erit, quod juxtà hebráicam veritátem ab ipso sepultum est Dómino? Et quotiescumque Apostolórum et Prophetárum, et ómnium Mártyrum basílicas ingrédimur, tótiès idolórum templa venerámur? Accensíque antè túmulos eórum cérei, idololátriæ insígnia sunt? Ergò et Dómini corpus in sepulcro pósitum immundum fuit? et Angelis, qui cándidis véstibus utebántur, mórtuo cadáveri atque pollúto præbébant excúbias?

Lectio viij.

SI non sunt honorandæ relíquiæ Mártyrum, quómodò légimus: Pretiósa in conspectu Dómini mors sanctórum ejus? Si ossa eórum pólluunt contingentes, quómodò Elisæus mórtuus, mórtuum suscitávit, et dedit vitam corpus quod juxtà Vigilántium jacébat immundum? Ergò ómnia castra Israelítici exércitûs et pópuli Dei fuére immunda; quia Joseph et Patriarchárum córpora portábant in solitúdine, et ad sanctam terram immundos cíneres pertulérunt? Joseph quoque qui in typo præcessit Dómini Salvatóris, scelerátus fuit; qui tantâ ambitióne, Jacob in Hebron, ossa portávit; ut immundum patrem, avo et átavo sociáret immundis, et mórtuum mórtuis copuláret? Ergò Mártyrum immundæ sunt relíquiæ? Et qui passi sunt Apóstoli, ut immundum Stéphani corpus tantâ fúneris ambitióne præcéderent, et fácerent ei planctum magnum, ut eórum luctus in nostrum gáudium verterétur?

Lectio ix.

Ex libro adv. Vigil.

DOlet Vigilántius Mártyrum relíquias pretióso operíri velámine. Mórtuum suspicáris, et idcircò blasphémas. Lege Evangélium: Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob: non est Deus mortuórum, sed vivórum. Ais vel in sinu Abrahæ, vel in loco refrigérii, vel subter aram Dei, ánimas Apostolórum et Mártyrum consedisse, nec posse de suis túmulis, et ubì volúerint adesse præsentes. Tu Deo leges pones? tu Apóstolis víncula injícies, ut usquè ad diem judícii teneantur custódiâ, nec sint cum Dómino suo, de quibus scriptum est: Sequuntur Agnum, quocumquè vadit. Si Agnus ubìque, ergò et hi qui cum Agno sunt, ubìque esse credendi sunt. Et cùm diábolus et dæmones toto vagentur in orbe, et celeritáte nimiâ ubìque præsentes sunt, Mártyres post effusiónem sanguinis sui arcâ operiéntur inclúsi, et indè exíre non póterunt?

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui beátum Stéphanum Proto-mártyrem post gloriósum agónem ad immortalitátis corónam vocásti; da córdibus nostris dignam pro ejus veneratióne lætítiam, ut cujus memóriam júgiter recólimus, ejus précibus adjuvémur: Per.

VESP. à Capit. de S. Laurentio, cum Commem. Oct.

Per Diœcesim,
In Festo
SANCTI LAURENTII,
Diacóni et Mártyris.
Duplex-majus.
Omnia de Communi unius Martyris, exceptis quæ seq.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. 1. *Cor.* 4.

Sic nos exístimet homo ut ministros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei: hìc jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur.

℟. Beátus qui intélligit *super* egénum et páuperem; * In die malâ liberábit eum Dóminus. † Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus. ℣. Qui séminat in benedictiónibus, de benedictiónibus et metet; * In die. Glória. † Dóminus. *Ps.* 40. 2. *Cor.* 9.

Hymnus.

Beáte, quò tendis, Pater?
Quò, sancte, pergis, Póntifex?
Offerre temet víctimam,
Me non ministro, quid paras?
Levíta, qui jussu tuo
Christi propínat sánguinem,
Litáre promptus et suum,
Ibit comes Lauréntius.
Audíris: è cœlo Deus
Majóra spondet prælia;
Brevi ducem nec dégener
Patrem sequéris fílius.
Obláta Christo múnera,
Opes sibi tot créditas,
Quas rex avárus éxigit,
Custos fidélis dénegat.
Addit preces, addit minas;
Minæ, præcesque nil movent:
Non hos, profánas in manus
Veníre thesáuros sinet.
Monstrans egentûm squálidos
Quos ipse pascébat greges:
Hæc turba, dixit, quas sitis
Opes Olympo tránstulit.
Sit laus Patri, laus Fílio,
Testi fidéli, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres:
Sit et tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Dispersit, dedit paupéribus; ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

Ad Magníficat.

Ant. 2. D. Ignem ardentem extinguit aqua, et eleemósyna resistit peccátis et Deus prospector est ejus. qui reddit grátiam. *Eccli.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD OFFICIUM NOCT.

Hymnus, Beáte, *ut suprà in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis Papæ.

83. *In nat. S. Laurentii.*

Lectio iv.

CUm furor gentílium potestátum in electíssima quæque Christi membra sævíret, ac præcípuè eos qui órdinis erant sacerdotális impéteret; in Levítam Lauréntium, qui non solùm in ministério sacramentórum, sed étiam dispensatióne ecclesiásticæ substántiæ præeminébat, ímpius persecútor efférbuit, dúplicem sibi prædam de uníus viri comprehensióne promittens; quem si fecisset sacræ pecúniæ traditórem, fáceret étiam veræ religiónis exortem. Armátur ítaque géminâ face homo pecúniæ cúpidus, et veritátis inimícus: avarítiâ, ut rápiat aurum; impietáte, ut áuferat Christum. Póstulat sibi ab immaculáto sacrárii præsule opes ecclesiásticas, quibus avidíssimus inhiábat, inferri. Cui Levíta castíssimus, ubi eas repósitas habéret ostendens, numerosíssimos sanctórum páuperum óbtulit greges, in quorum victu atque vestítu inamissíbiles condíderat facultátes; quæ tantò intégriùs erant salvæ, quantò sánctiùs probabantur expensæ.

Lectio v.

FRemit ergò prædo frustrátus; et in ódium religiónis quæ talem divitiárum usum instituisset ardescens, direptiónem thesauri potióris aggréditur, apud quem nullam denariórum substántiam, reperisset, ut illud depósitum, quo sacrátiùs erat dives, auferret. Renuntiáre Christo Lauréntium jubet, et solidíssimam illam Levítici ánimi fortitúdinem diris parat urgére suppliciis: quorum ubì prima nihil óbtinent, vehementióra succédunt. Láceros artus, et multâ vérberum sectióne conscissos, subjecto præcipit igne torréri; ut per cratem férream, quæ jam de fervóre contínuò vim in se habéret urendi, conversórum alternâ mutatióne membrórum, fieret cruciátus veheméntior, et pœna prodúctior.

Lectio vj.

NIhil óbtines, nihil prófícis, sæva crudélitas. Subtráhitur inventis tuis matéria mortális; et Lauréntio in cœlos abeunte, tu déficis. Flammis tuis superári caritátis Christi flamma non pótuit; et ségnior fuit ignis qui foris ussit, quàm qui intùs accendit. Sævisti, persecútor, in Mártyrem; sævisti, et auxisti pal-

mam, dùm ággeras pœnam. Nam quid non ad victóriæ glóriam ingénium tuum réperit, quandò in honórem transiérunt triumphi étiam instrumenta supplícii? Gaudeámus ígitur, dilectíssimi, gáudio spirituáli; et de felicíssimo ínclyti viri fine gloriémur in Dómino, qui est mirábilis in Sanctis suis, in quibus nobis et præsídium constítuit et exemplum; atque ita per universum mundum clarificávit glóriam suam, ut à solis ortu usquè ad occásum, Leviticórum lúminum coruscante fulgóre, quàm clarificáta est Jerosólyma Stéphano, tam illustris fíeret Roma Lauréntio.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore, dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis; nisi granum frumenti cadens in terram, mórtuum fúerit, ipsum solum manet; si autem mórtuum fúerit, multum fructum affert. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 305. *al.* 26. *è XL. à Sirm. editis.*

AGnoscit fides vestra granum quod in terram cécidit, et mórtuum multiplicátum est. Agnoscit, inquam, hoc granum fides vestra; quia ipsum hábitat in mente vestra. Hoc enim quòd de seipso díxerit Christus, nullus ámbigit Christiánus. Sed planè illo mórtuo grano et multiplicáto multa grana sunt sparsa in terram, ex quibus est et beátus Lauréntius, cujus seminatiónem hódiè celebrámus.

Lectio viij.

DE illis autem granis sparsis toto orbe terrárum quanta pulluláverit seges vidémus, gaudémus, sumus; si tamen et nos per illíus grátiam ad hórreum pertinémus. Neque enim ad hórreum pértinet, quidquid in ségete est. Eadem quippè plúvia, útilis et nutritória, et tríticum pascit et páleam. Absit ut simul utrumque in hórreo recondátur, quamvis simul utrumque in agro nutriátur, et simul utrumque in área triturétur.

Lectio ix.

NUnc tempus eligendi est. Antequàm véniat ventilátio, fiat morum separátio: sicut in área granum adhùc mundatióne discérnitur, nondùm ventilábro último separátur. Audíte me, grana sancta; imò, audíte primum gránum per me. Non amétis in hoc século áni-

mas vestras. Nolíte amáre, si amátis; ut non amando servétis, quia non amando plus amátis. Qui amat in hoc século ánimam suam, perdet eam. Granum lóquitur; granum quod in terram cécidit, et mortificátum est ut multiplicarétur, lóquitur: audiátur, quia non mentítur. Quod admónuit, ipse fecit: instruxit præcepto, præcessit exemplo.

AD LAUDES.

Capitulum. *Isaiæ* 43.

CUm ambuláveris in igne, non comburéris, et flamma non ardébit in te; quia ego Dóminus Deus tuus, sanctus Israel, Salvátor tuus, dicit Dóminus.

Hymnus.

FRustrà parantur cómpedes,
Armáta plumbo vérbera,
Et rubra crates ígnibus,
Ardens cubíle stérnitur.

Christi pugil, lætus mori,
Pœnisque magnis débitus,
Hanc irretorto lúmine,
Pompam dolórum réspicit.

Nudos in artus sæviunt;
Scissæ flagris carnes volant:
Tortóris ad fastídium
Truncus jacens relínquitur.

Sed ille fracto córpore
Serváre pectus íntegrum;
Suo cruóre tíngitur
Lustranda flammis víctima.

Sit laus Patri, laus Fílio,
Testi fidéli, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres:
Sit et tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Introíbo in domum tuam in holocaustis; ℟. Reddam tibi vota mea. *Ps.* 65.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Cutis mea denigráta est super me, et ossa mea aruérunt præ cáumate. *Job.* 30.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, omnípotens Deus, vitiórum nostrórum flammas extínguere, qui beáto Lauréntio tribuísti tormentórum suórum incéndia superáre: Per Dóminum nostrum.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. 1. *Joan.* 4.

QUisquis confessus fúerit quóniam Jesus est Fílius Dei, Deus in eo manet, et ipse in Deo. [*Ubi fit ritu Solemni:* Allelúia, allelúia. ℣. In conspectu astántium factus es mihi adjútor, Dómine, et in médio ignis non sum æstuátus. Allelúia *Eccli.* 51.]

Hymnus.

NOndùm satìs dignum Deo
Christi probasti mílitem,
Tyranne; cruda sint tui
Furóris hæc prælúdia.

Imposta membra crátibus
Ardente prunâ férvidis

Despectat exultans, suo
Et ipse plaudit fúneri.
Altis medullis íntimus
Tostos per artus it dolor;
Menti Deus sed íntimæ
Præsens dolórem témperat.
Dùm corpus in flammas abit
Mens intùs ardet fórtior;
Sacris profános cómprimens
Ignes retundit ígnibus.
Corpus perustum Mártyris
Horret vel ipse cárnifex;
Sed thuris instar, dùm perit,
Deo litátur grátiùs.
Flammis in ipsis, ceu rosis
Visus sibi quiéscere;
Versa, Tyranne, páscere,
Assáta, dixit, víscera.
Quid inter ardentes rogos
Sensum dolóris ábstulit?
Te nempè potus ébrium
Sanguis Dei jam fécerat.
O pura, quæ Deo places,
Igni probáta víctima!
Fac nos sacris urat Deus,
Quibus flagrábas, ígnibus.
Sit laus Patri, laus Fílio,
Testi fidéli, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres:
Sit et tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Igne me examinasti, Dómine; ℟. Et non est inventa in me iníquitas. *Ps. 16.*

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Confitébor tibi, Dómine, quóniam liberasti me secundùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui, à pressúra flammæ quæ circúmdedit me. *Eccli.* 51.

Oratio. Da nobis, *ut suprà.*

Die xi.

[*Tolosæ et in suburbanis, fit Officium de S. Laurentio, Diacono et Martyre, Duplex-majus, ut habetur in die præcedent. AD II. VESPERAS, fit Commem. de sequenti.*]

Die xii.

In Festo
SANCTAE CLARAE,
Vírginis,
Clarissárum Abbatissæ.
Semiduplex.

Per Diœcesim, pridiè AD VESP. Psal. sub sola Ant. Quid Dómini, *p.* liij. *Oratio*, Tribue, *infrà.*

Lectio ij.

Ex hujus vita Alexandri quarti Papæ jussu scripta apud Surium.

Clara nóbili génere Assísii in Umbria nata, facultátibus in páuperes erogátis, sæculo renuntiávit, sancti Francisci adhortatiónibus permóta, qui et capillos ei incídit. Plures ejusdem instituti sócias, ac præ céteris Hortulánam matrem et soróres sibi adjunxit. Arctiórem vitæ ratiónem amplexa, aut nudo solo, aut sarmentis interdùm pro léctulo utebátur, stípite

pro cervicáli. Unâ túnicâ cum pállio ex vili panno, adhíbito frequenter ad carnem cilício, induebátur. Per multos annos, fériis secundâ quartâ et sextâ, nihil pénitùs alimenti; réliquis diébus parcíssimum capiébat cibum. Cùm per octo et viginti annos præ infirmitáte è léctulo súrgere non posset, ótium fúgiens, corporália ex lino, in sacrifícii usum, quæ váriis largirétur Ecclésiis, conficiébat. Paupertátis ádeò amans fuit, ut ne Monastérium possessiónes habéret, ipsi étiam Gregório nono, sufficientes réditus assignáre volenti, obstíterit.

Lectio iij.

SAracénis jussu Frederíci Imperatóris Assísium obsidéntibus, et cœnóbium cui illa præerat jamjam invasúris, infirma ad portam duci vóluit, atque hóstibus óbjici, simul et præferri cápsulam argénteam ébore inclúsam in qua sacratíssima Eucharístia servabátur. Cùmque coràm Christo prostráta oráret ut soróres tutarétur, vocem quasi púeri audívit: Ego vos semper custódiam. Iterùmque pro civitáte precáta eamdem vocem audívit dicentem: Gravámina sustinébit; sed múnere meo defendétur. Tuncque Saracéni divínitùs términi, per ipsos quos conscénderant muros fugérunt. Tandèm cùm quadraginta duóbus annis Monastérium rexisset, instante morte, Viáticum à Cardinále Ostiensi accépit. Ejus exéquiis intérfuit Innocéntius quartus, qui ægrotantem invíserat, et supplíciter petenti peccatórum indulgéntiam fúerat impertítus. Alexander quartus, Innocéntii successor, eam inter sanctas Vírgines rétulit.

Oratio.

TRíbue, quæsumus, virtútum cœléstium Deus, ut hæc sanctæ Claræ vírginis tuæ sacra solémnia terréna contémnere nos éxcitent, et bona, ambíre sempiterna: Per.

AD VESPERAS, fit à Capitulo de sequenti, cum Commemorat. præced.

Die xiii.

In Festo

SANCTAE RADEGUNDIS,

Viduæ,

Francórum Regínæ.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex S. Greg. Tur. S. Fortunat. Pictav. et aliis Scriptoribus, apud Mabillon.

RAdegundis, fília Berthárii Thuringórum príncipis, décimum explébat ætátis annum, cùm à Clothário primo, Francó-

rum Suessionénsium Rege in Gállias captíva ducta est. Clothárius óptimis *eam magistris*, liberálibus erudiendam disciplínis crédidit. Tùm Radegundis, arreptis ávidè fídei Christiánæ documéntis, et spontè ejuráto hæreditário deórum ináni um cultu, non præcepta tantùm, sed et Evangélica decrévit serváre consília. Detractis ex própria mensa cibis, púeros reficiébat egénos. Domesticórum contemptum ac persecutiónes álacri tolerábat ánimo. Christo, quem sibi sponsum destináverat, in ómnibus studébat placére. At Clothárius exímiis captívæ dótibus, et eleganti decóre captus, eam sibi jamdúdùm uxórem destináverat: quem honórem nec resisténtiâ nec fugâ vitáre pótuit. Ex captíva Regis facta conjux, beneficéntiam in páuperes, crebras vigílias, oratiónes assíduas, cilícii et aculeátæ caténæ usum, vini abstinéntiam, jejúnia, summam dénique vitæ asperitátem, cum régia dignitáte conjunxit.

Lectio iij.

ORphanórum mater, viduárum et Ecclésiæ Ministrórum patróna Radegundis erat. Nullum fuit miseriárum genus, cui maternâ non occúrrerit pietáte. Cœlestis hæc vivendi norma Prócerum in eam irrisiónes et persecutiónes concitávit. Quamobrem occíso fratre jussu Clothárii; ipso permittente, Radegundis ab aulâ discédens, sanctum Medardum adit, à quo monásticam vestem enixè póstulat: quo reluctante, sacrárium ingressa, tonsis capillis et accepto velo, confidenter ad eundem Pontíficem reversa, ab ipso in Diáconam benedicta est. Pictávos profecta, ibi monastérium Vírginum sub régula sancti Cæsárii Arelatensis cóndidit. Eâ pietáte Sacrifícium Eucharístiæ prosequebátur, ut in illíus usum, própriis mánibus confíceret panes, quos diversis suppeditábat Ecclésiis. Id illi máximè curæ erat, ut pro Rege indesinenter preces fierent in monastério. Missis Cléricis ad Justínum Imperatórem, partem ligni Domínicæ Crucis impetrávit, quam in Monastério solemniter repóni curávit. Accensis carbónibus, ferróque candenti, córporis membra, víscera autem siti cruciábat inextinguíbili. Ita voto Martyr, juge in se perferébat martyrium. Obiit anno quingentésimo octogésimo séptimo. Corpus ejus terræ mandávit Gre-

górius Turonensis, occupáto in diœcési obeunda Merovæo Pictaviensi, cui reservátum est, ut reversus Missam celebráret, ac túmulo opérculum impóneret.

Oratio.

DEus, cujus amóre, beáta Radegundis ex aulæ tumultu, spretis mundi illécebris, in solitúdinem evolávit; tríbue nobis ex ejus imitatióne terréna despícere et amáre cœléstia: Per.

Die xiv.

In Vigília

ASSUMPTIONIS

Beatæ Mariæ.

[*Si venerit in Dominica, Officium fit de Dominica usquè ad versiculum tertii Nocturni exclusivè: reliqua de Vigilia, id est, septima et octava Lect. de Evangelio Vigiliæ, cum Homilia S. Joannis Chrysostomi, infrà, divisione facta ad * Asteriscum: Lect. ix. de Evangelio et Homil. Dominicæ occurr.*

℟. *ut infrà. Et dicitur* Te Deum.

AD LAUDES, et ad Horas, Psalmi de Dominica, cum Commem. Dominicæ. Reliqua de Vigilia.]

¶ *Si Vigilia ista venerit in Feriis, Offic. fit ut seq.*

AD OFFICIUM NOCT.

Simplex.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

QUæ longa tandèm, Virgo, post suspíria,
Te donat astris, reddit et Nato dies,
Hanc prævenire cántibus festis decet:
Nostras, benigna Mater, ausculta preces.
Te nempè nobis ut Joanni Fílius
Matrem relíquit, è crucis pendens trabe;
Agnosce natos, Virgo, quos fratres sibi
Deóque Christus comparavit fílios.
Tu, Christiáni flos decusque nóminis,
Adstas petenti Spíritum cœnáculo:
Apóstolis mox verba seminántibus,
Tu caritáte párturis Ecclésiam.
Quæ nos amóre tam pio complécteris,
Nos gratulári da tuis honóribus.
Jam nos relinquis, Mater: at nostrî memor
Te comprobábis sédulâ matrem prece.
Sit sempiterno sempiterna laus Patri:
Sit sempiternum Fílio Patris decus:
Fœcunda per quem Virgo fit Mater Dei,
Sit et tibi laus sempiterna Spíritus. Amen.

Pss. et Ant. de Feria occurrente.

℣. Quantas ostendisti

mihi tribulatiónes multas et malas! ℟. Et conversus, consolatus es me. *Ps.* 170.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente è tribus fiunt duæ.

Post j. Lect. ℟. Stabant juxtà crucem Jesu * Mater ejus, et soror matris ejus María Cléophæ, et María Magdaléne. ℣. Luctum et plorátum vidérunt vicínæ Sion; sic vidébunt et in celeritáte salútem à Deo quæ supervéniet, * Mater. *Joan.* 19. *Baruch* 4.

Post ij. Lect. ℟. Cùm vidisset Jesus matrem et discípulum stantem quem diligébat, dicit matri suæ: * Múlier, ecce fílius tuus. ℣. Amíco fidéli nulla est comparátio, et non est digna ponderátio auri et argenti contrà bonitátem fídei illíus. * Múlier. *Joan.* 19. *Eccli.* 6.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio ij. Cap. 19.

IN illo témpore, stabant juxtà crucem Jesu Mater ejus, et soror matris ejus María Cléophæ, et María Magdaléne. Et réliqua.

Homília Sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 85. *aliàs* 84. *in Joan.*

IPse crucifixus matrem suam discípulo commendat, ut nos dóceat ad extrémum usquè hálitum, parentum curam præcípuam esse gerendam. Quandò ígitur Mater intempestívè accessit, dicit: Quid mihi et tibi est, mulier? et: Quæ est mater mea? Hic verò magnum éxhibet amórem, et discípulo quem diligébat ipsam commendat. Matrem verò commendans, dicit: Ecce fílius tuus. O quantum honórem discípulo collátum! Cùm enim ipse jam abíret, ipsam discípulo curandam tradit. Quia enim credíbile erat ipsam, útpote matrem, dolére et patrocínium quærere; jure illam discípulo tradit, dicens: Ecce mater tua. Hæc porrò dicébat, ipsos mútuo conjungens amóre; quod cùm intellígeret discípulus, ipsam in sua accépit. * Cur autem nullam áliam memorávit mulíerem, licèt ália quoque astáret? Ut nos dócerét plus tribuendum mátribus esse. Ut enim parentes, cùm spiritália impédiunt, ne cognoscendi quidem sunt; sic cùm non ea cóhibent, omne débitum est ipsis præstandum, et áliis sunt anteponendi, quia nos genuérunt, educârunt, mílleque mala subiérunt. Sic Marciónis impudéntiam réprimit. Si enim secundùm carnem natus non esset, nec matrem

habéret ; cur tantam de illa sola gerit curam ?

℟. Dicit Jesus discípulo : Ecce Mater tua. Et, * Ex illa hora † Accépit eam discípulus in sua. ℣. Cùm accéperit Deus ánimam meam, honórem habébis matri tuæ, ómnibus diébus vitæ ejus. * Ex. Glória Patri. † Accépit. *Joan.* 19. *Tob.* 4.

℣. *Sacerd.* Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea : ℟. Fáciem tuam, Dómine, requíram. *Ps.* 26.

AD LAUDES.

Semiduplex.

Ant. 2. D. LAus mea tu es, Dómine : diem hóminis non desiderávi ; tu scis. *Jerem.* 17.

Ant. 3. *a.* Nomen tuum et memoriále tuum in desidério ánimæ : ánima mea desiderávit te. *Is.* 26.

Ant. 8. *G.* Attenuáti sunt óculi mei suspicientes in excelsum, Dómine. *Is.* 38.

Canticum, Lauda, *p. c.*

Ant. 5. a. Cunctis diébus quibus nunc mílito, expecto donec véniat immutátio mea. *Job.* 14.

Ant. 4. E. Quis mihi det te, ut invéniam te foris, et jam me nemo despíciat ? *Cant.* 8.

Capitulum. *Cantic.* 2.

SUrge, amica mea, speciósa mea, et veni : columba mea, in foramínibus petræ, in caverna macériæ, ostende mihi fáciem tuam.

Hymnus.

QUòd carne Christum, Virgo, paris, vocant
Hinc te beátam : réctiùs óccupas
Nomen beátæ, quæ fidéli
Credíderis, pia Virgo, corde.
Orbáta Nato, non muliébriter
Ploras ademptum. Scílicèt áltior
Tellúre cœlestes, triumphans
Quò rédiit, meditáris arces.
Amóris illùc te rapit ímpetus ;
Tardi sed obstant víncula córporis,
Dolesque durum longióris
Exílii toleráre pondus.
Hæc vota tandèm qui cúmulas, Pater,
Succurre nostris, áuspice Fílio :
Infunde sacrum, quo vigémus,
Pectóribus, Deus alme, Flamen. Amen.

℣. Quis dabit mihi pennas sicut columbæ ? ℟. Et volábo, et requiescam. *Ps.* 54.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Veni, dilecte mi, in portis nostris : ómnia nova et vétera servávi tibi. *Cant.* 7.

Oratio.

DEus, qui virgináles úterum beátæ Maríæ, in quo requiésceres, elí-

gere dignátus es ; da nobis Assumptiónis ejus solémnia prævenientibus , dignum in córdibus nostris habitáculum tuæ præparáre majestáti : Qui vivis et regnas cum Deo Patre , etc.

AD HORAS ,
Duplex-minus.
Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jesu , tibi sit glória ,
Cum Patre , cumque Spíritu ,
In sempiterna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Laus mea.

In. ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Virgíne. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 3. *a.* Nomen tuum.

Capitulum. *Prov.* 13.

SPes quæ differtur , afflígit ánimam : lignum vitæ , desidérium véniens.

℟. *br.* Heu mihi , Dómine , * Quia incolátus meus prolongátus est! Heu mihi. ℣. Multùm íncola fuit * ánima mea , * Quia. Glória. Heu. *Ps.* 119.

℣. Sitívit in te ánima mea : ℟. Quàm multipliciter tibi caro mea ! *Ps.* 41.

AD SEXTAM.

Ant. 8. G. Attenuáti sunt.

Capitulum. *Thren.* 3.

OCulus meus afflictus est , nec tácuit , eò quòd non esset réquies , donec respíceret et vidéret Dóminus de cœlis.

℟. *br.* In salutáre tuum * Defécit ánima mea. In. ℣. Et in verbum tuum * supersperávi : * Défecit. Glória. In. *Ps.* 118.

℣. Defecérunt óculi mei in elóquium tuum , ℟. Dicentes : Quandò consoláberis me ? *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Quis mihi.

Capitulum. *Tob.* 3.

NUnc , Dómine , secundùm voluntátem tuam fac mecum , et præcipe in pace récipi spíritum meum : éxpedit enim mihi magìs mori quàm vívere.

℟. *br.* Educ de custódia ánimam meam * Ad confitendum nómini tuo. Educ. ℣. Me expectant justi , * donec retríbuas mihi , * Ad. Glória Patri. Educ. *Ps.* 141.

℣. Mélior est misericórdia tua super vitas : ℟. Lábia mea laudábunt te. *Ps.* 62.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE UNIVERSITAIRE

DIE XV.

IN ASSUMPTIONE
B. MARIÆ VIRGINIS.

ANNUALE.

IN I. VESPERIS.
Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. ECce tu pulchra es, amica mea, ecce tu pulchra es: óculi tui columbárum. *Cant.* 1.

Ant. 8. G. Multæ fíliæ congregavérunt divítias: tu supergressa es universas. *Prov.* 31.

Ant. 4. E. Indue te decóre, et honóre ejus, quæ à Deo tibi est, sempitérnæ glóriæ. *Baruch* 5.

Ant. 3. a. Circúmdabit te Deus diplóide justítiæ, et impónet mitram cápiti honóris ætérni. *Baruch* 5.

Ant. 5. C. Eris coróna glóriæ in manu Dómini, et diadéma regni in manu Dei tui; quia complácuit Dómino in te. *Is.* 62.

Capitulum. *Cant.* 6.

PUlchra es, amica mea, suávis, et decóra sicut Jerúsalem, terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

℟. Concupiscet Rex decórem tuum; quóniam * Ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum: vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis. ℣. Benedicta tu in muliéribus; invenisti enim grátiam apud Deum. * Ipse. Glória. * Ipse. *Repetitur* ℟. Concupiscet, *usquè ad* ℣. *Ps.* 44. *Luc.* 1.

Hymnus.

O Vos æthérei, pláudite, cives:
Hæc est illa dies clara triumpho,
Quâ matrem plácidâ morte solútam
Natus sidéreâ súscipit aulâ.
Quæ non, Virgo, tibi dona rependit!
Cœli divítias éxplicat omnes:
Verbum vestíeras carne; vicissim
Te Verbum próprio lúmine vestit.
Qui velo látuit carnis, aperti
Pleno te sátiat Núminis haustu:
Et quem virgíneo lacte cibasti,

Ia

In jugem tibi dat se
Deus escam.
O concessa tibi quanta
potestas!
Per te quanta venit
grátia terris!
Cunctis Cœlítibus cél-
sior una,
Solo facta minor, Vir-
go, Tonante.
Quæ Regína sedes próxi-
ma Christo,
Alto de sólio vota tuó-
rum
Audi; namque potes
fléctere Natum,
Virgo mater: amas nos
quoque natos.
Divínæ Sóboli qui dare
matrem
In terris vóluit, glória
Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Magna est glória ejus
℟. In salutári tuo, Dómine. *Ps.* 20.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. *duplicanda.* In plenitúdine sancta admirábitur, et in multitúdine *electórum* habébit laudem, et inter benedictos benedicétur. *Eccli.* 24. *Oratio*, Veneranda, *infrà.*

Ad Completorium, *Ps. et Capit. de Feria. Cetera ut infrà post II. Vesp.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

QUæ cœlo nova nunc
ádditur hospes!
Sese tota poli Régia
pandit:
Ruptis Virgo parens lí-
bera vinclis,
Caro se próperat réd-
dere Nato.
Quantùm delítuit páupere
tecto,
Tantùm spléndida nunc
fulget in astris:
Se veláre quibus mater
amábat,
Densas Natus amat
rúmpere nubes.
Olim quæ fúerat juncta
maríto,
Et de connúbio crédita
mater,
Totum jam cólitur nota
per orbem
Cum matris títulis ínte-
gra virgo.
Ancillæ tríbuit quæ sibi
nomen,
Cœlesti dóminans reg-
nat in aula:
Quæ tot passa neces
Prolis amóre,
Jam secúra, suâ Prole
triumphat.
Nostras, tu nova lux,
díscute noctes:
Tu Regína, graves sol-
ve caténas:
Cæcos, stella maris, dí-
rige cursus;
Da quo tu frúeris, cér-
nere Natum.
Divínæ Sóboli qui dare
matrem
In terris vóluit, glória
Patri:

Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ps. Dómine Dóminus noster, *p.* 45.

Verbum incarnatum, Angelis per mortalitatem minoratum, per divinitatem supercxaltatum.

Ant. 1. D. Fortis est ut mors diléctio: aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem. *Cant.* 8.

Ps. Cœli enarrant... *cum sua divisione, p.* 57.

Cœlum, Apostoli: sol, Christus: Lex, Evangelium.

Ant. 4. E. Adjúro vos, fíliæ Jerúsalem, ut nuntiétis dilecto meo quia amóre lángueo. *Can.* 5.

Ps. Eructávit, *p.* 150.

Christus, Rex: Regina, Virgo Mater.

Ant. 8. G. Ego dórmio; et cor meum vígilat: vox dilecti mei pulsantis: surrexi, ut aperírem dilecto meo. *Cant.* 5.

℣. Unam pétii à Dómino, hanc requíram: ℟. Ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ. *Ps.* 26.

Incípiunt Cántica Canticórum.

Lectio j. Cap. 1.

OSculétur me ósculo oris sui; quia melióra sunt úbera tua vino, fragrántia unguentis óptimis. Oleum effúsum nomen tuum; ídeò adolescéntulæ dilexérunt te. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. Introduxit me rex in cellária sua: exultábimus et lætábimur in te, mémores úberum tuórum super vinum: recti díligunt te. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem, sicut tabernácula Cedar, sicut pelles Salomónis. Nolíte me consideráre quòd fusca sim, quia decolorávit me sol.

℟. Quid mihi est in cœlo? et * A te quid vólui super terram? † Defécit caro mea et cor meum: Deus cordis mei, et pars mea in æternum. ℣. Mihi vívere Christus est, et mori lucrum. * A te. Glória Patri. † Defécit. *Ps.* 72. *Philipp.* 1.

Lectio ij.

EQuitátui meo in cúrribus Pharaónis assimilávi te, amíca mea. Pulchræ sunt genæ tuæ sicut túrturis; collum tuum sicut monília. Murénulas áureas fáciémus tibi, vermiculátas argento. Dùm esset rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suum. Fascículus myrrhæ dilectus meus mihi: inter úbera mea commorábitur. Botrus Cypri dilectus meus mihi, in víneis Engaddi. Ecce tu pulchra es, amíca mea; ecce tu pulchra

es : óculi tui columbárum. Ecce tu pulcher es, dilecte mi, et decórus. Léctulus noster flóridus : tigna domórum nostrárum cédrina, laqueária nostra cypréssina.

℟. Concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini : * Cor meum et caro mea exultavérunt in Deum vivum. † Vidébitur Deus deorum in Sion. ℣. Scio quia secundùm expectatiónem et spem meam in nullo confundar. * Cor. Glória Patri. † Vidébitur. *Ps.* 83. *Philipp.* 1.

Lectio iij. Cap. 2.

EGo flos campi, et lílium convállium. Sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter fílias. Sicut malus inter ligna sylvárum, sic dilectus meus inter fílios. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi; et fructus ejus dulcis gútturi meo. Introduxit me in cellam vináriam, ordinávit in me caritátem. Fulcíte me flóribus, stipáte me malis; quia amóre lángueo. Læva ejus sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me. Adjúro vos, fíliæ Jerúsalem, per cápreas cervosque campórum, ne suscitétis, neque evigiláre faciátis dilectam, quoadusque ipsa velit. Vox dilecti mei : ecce iste venit sáliens in móntibus, transíliens colles : símilis est dilectus meus cápreæ, hinnulóque cervórum. En ipse stat post paríetem nostrum, respíciens per fenestras, prospíciens per cancellos. En dilectus meus lóquitur mihi : Surge, própera, amíca mea, columba mea, formósa mea, et veni. Jam enim hyems tránsiit, imber ábiit et recessit; flores apparuérunt in terra nostra, tempus putatiónis advénit; vox túrturis audíta est in terra nostra; ficus prótulit grossos suos : víneæ florentes dedérunt odórem suum.

℟. Desíderat ánima mea ad te, Deus : * Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum. † Quandò véniam, et appárebo antè fáciem Dei! ℣. Quæ retrò sunt obliviscens, ad destinátum pérsequor, ad bravíum supernæ vocatiónis Dei in Christo Jesu. * Sitívit. Glória Patri. † Quandò. *Repetitur* ℟. Desíderat, *usquè ad* ℣. *Ps.* 41. *Philipp.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Deus noster refúgium, *p.* 152.

Vivum Dei tabernaculum non commovebitur.

Ant. 7. d. Veni in hortum meum, soror mea, sponsa : méssui myrrham meam cum aromátibus meis. *Cant.* 5.

Ps. Deus, judícium

tuum, *cum sua divisione*, *p.* 58.

Incarnati Verbi ortus ineffabilis et immensa potestas.

Ant. 6. F. Jam hyems tránsiit : surge, amica mea, speciósa mea, et veni : ostende mihi fáciem tuam ; fácies enim tua decóra. *Cant.* 2.

Ps. Benedixisti Dómine, *p.* 62.

Terra Israel hostibus liberata dat fructum suum Christum.

Ant. 3. a. Favus distillans, lábia tua, sponsa ; mel et lac sub lingua tua. *Cant.* 4.

℣. Glória fíliæ Regis ab intùs : ℟. In fímbriis áureis circumamicta varietátibus. *Ps.* 44.

Absol. et Bened. B. M. V.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

In Assumpt. B. M. V. Serm. 1.

Lectio iv.

VIrgo hódiè gloriósa cœlos ascendens, supernórum gáudia cívium copiósis sine dúbio cumulávit augmentis. Hæc est enim, cujus salutatiónis vox et ipsos exultáre facit in gáudio, quos materna adhùc víscera claudunt. Quòd si párvuli necdùm nati ánima liquefacta est, ut María locúta est ; quid putámus quænam illa fúerit cœléstium exultátio, cùm et vocem audíre, et vidére fáciem, et beátâ ejus frui præséntiâ meruérunt ? Nobis verò, caríssimi, quæ in ejus Assumptióne solemnitátis occásio, quæ causa lætítiæ, quæ matéria gaudiórum ! Maríæ præséntiâ totus illustrátur orbis ; ádeò ut et ipsa jam cœlestis pátria clárius rútilet virgíneæ lámpadis irradiáta fulgóre. Méritò proindè résonat in excelsis gratiárum áctio et vox laudis.

℟. Veni de Líbano, sponsa mea, * Veni, coronáberis : † Odor unguentórum tuórum super ómnia arómata. ℣. Corónam justítiæ reddet justus Judex : * Veni. Glória. † Odor. *Cant.* 4. 2. *Tim.* 4.

Lectio v.

SEd plangendum nobis quàm plaudendum magis esse vidétur. Quantùm enim de ejus præséntia cœlum exultat, numquid non cónsequens est ut tantùm lúgeat hic noster inférior mundus ejus abséntiam ? Cesset tamen queréla nostra, quia nec nobis hìc est manens cívitas ; sed eam inquírimus, ad quam hódiè María benedicta pervénit. In qua si conscripti cives sumus, dignum profectò est étiam in exílio, étiam super flúmina Babylónis, ejus nos recordári, ejus

communicáre gáudiis, ejus participáre lætítiam, maximèque eam quæ tam copióso ímpetu lætíficat hódiè civitátem Dei, ut sentiámus et ipsi stillicídia stillántia super terram. Præcessit nos Regína nostra: præcessit, et tam glorióse suscepta est, ut fiduciáliter sequantur Dóminam sérvuli clamantes: Trahe nos; post te in odórem unguentórum tuórum currémus.

℟. Tota pulchra es, amíca mea, et * Mácula non est in te; veni de Líbano: † Odor vestimentórum tuórum sicut odor thuris. ℣. Qui non inquinavérunt vestimenta sua, ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. * Mácula. Glória Patri. † Odor. *Cant. 4. Apoc. 3.*

Lectio vj.

ADvocátam præmísit peregrinátio nostra, quæ tanquàm Júdicis mater, et mater misericórdiæ, supplíciter et efficáciter salútis nostræ negótia pertractábit. Pretiósum hódiè munus terra nostra direxit in cœlum; ut dando et accipiendo felíci amicitiárum fœdere copulentur humána divínis, terréna cœléstibus, ima summis. Illò enim ascendit fructus terræ sublímis, undè data óptima et dona perfecta descendunt. Ascendens ergò in altum Virgo beáta, dabit ipsa quoque dona homínibus. Quidni daret? Síquidèm nec facultas ei desse póterit, nec voluntas. Regína cœlórum est, misericors est; déniquè mater est unigéniti Fílii Dei. Nihil enim sic potest potestátis ejus seu pietátis magnitúdinem commendáre, nisi fortè aut non créditur Dei Fílius honoráre matrem, aut dubitáre quis potest omninò in affectum caritátis transisse Maríæ víscera, in quibus ipsa quæ ex Deo est cáritas, novem ménsibus corporáliter requiévit.

℟. Anteíbit fáciem tuam justítia tua, * Et glória Dómini cólliget te; et † Dóminus implébit splendóribus ánimam tuam. ℣. Abundanter ministrábitur introítus in æternum regnum; * Et glória. Glória Patri. † Dóminus. *Repet.* ℟. Anteíbit, *usquè ad* ℣. *Is. 58. 2. Petr. 1.*

IN III. NOCTURNO.

Ps. Fundamenta ejus, *p. 153.*

Gloria civitatis Dei, in qua natus est Christus.

Ant. 5. C. En dilectus meus lóquitur mihi: Surge, própera, amíca mea, columba mea, formósa mea, et veni. *Cant. 2.*

Ps. Dóminus regnávit; exultet, *p. 63.*

Regnat Christus; indè

lætatur Sion, exultantque filiæ Judæ.

Ant. 2. D. Anima mea liquefacta est, ut locútus est dilectus meus. *Cant.* 5.

Ps. Cantáte Dómino... quia mirabília, *p.* 49.

Christi Salvatoris manifestatio: indè universæ terræ gaudium.

Ant. 1. a. Totus desiderábilis, talis est dilectus meus; et ipse est amícus meus. *Cant.* 5.

℣. In justítia apparébo conspéctui tuo: ℟. Satiábor, cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 15.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore, intrávit Jesus in quoddam castéllum, et múlier quædam, Martha nómine, excépit illum in domum suam. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi, Abbátis.

In Assumpt. B. M. V. Serm. 1.

QUem in castéllum mundi hujus intrántem priùs María suscéperat, ab eo suscípitur hódiè sanctam ingrédiens civitátem. Sed cum quanto putas honóre, cum quanta putas exultatióne, cum quanta glória? Nec in terris locus dígnior úteri virgináli templo, in quo Fílium Dei María suscépit; nec in cœlis regáli sólio, in quo Maríam Fílius sublimávit. Felix nimírùm útraque susceptio: ineffábilis útraque, quia útraque inexcogitábilis est. Ut quid enim ea hódiè in Ecclésiis Christi Evangélica léctio recitátur, in qua múlier benedicta in muliéribus excepisse intellígitur Salvatórem? Credo, ut hæc quam celebrámus, ex illa susceptióne aliquátenùs æstimétur; imò ut juxtà illíus inæstimábilem glóriam, inæstimábilis cognoscátur et ista. Quis enim étiamsi linguas hóminum Angelorumque loquátur, explicáre queat, quemádmodùm superveniente Spíritu, obumbrante virtúte Altíssimi, caro factum sit Verbum Dei, per quod facta sunt ómnia; et Dóminus majestátis, quem non capit univérsitas creatúræ, intrà virgínea sese cláuserit víscera factus homo?

℟. Qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, * Et * Dixit mihi: Inter electos meos hæreditáre. Et sic in Sion firmáta sum. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens est. * Et dixit. Glória. * Dixit. *Eccli.* 24. *Luc.* 10.

¶ *Quandò hoc Festum incidit in Dominicam, loco Lectionis sequentis*

dicitur pro Commemoratione voti Lud. XIII. Hodiè, etc. *infrà; et pro ix. Lectione dicitur Homilia in Evangelium Dominicæ occurrentis, cum Commemoratione ejusdem in toto Officio.*]

Lectio viij.

SEd et illud quis vel cogitáre sufficiat, quàm gloriósa hódiè mundi Regína procésserit, et quanto devotiónis affectu tota in ejus occursum cœléstium legiónum prodíerit multitúdo; quibus ad thronum glóriæ cánticis sit deducta; quàm plácido vultu, quàm seréna fácie, quàm lætis amplexibus suscepta à Fílio, et super omnem exaltáta creatúram, cum eo honóre quo tanta mater digna fuit, cum ea glória quæ tantum décuit Fílium? Felícia prorsùs óscula lábiis impressa lactentis, cui virgíneo mater applaudébat in grémio. Verùm numquid non felicióra censébimus quæ ab ore sedentis in déxtera Patris hódiè in beáta salutatióne suscépit, cum ascénderet ad thronum glóriæ, epithalámium canens, et dicens: Osculétur me ósculo oris sui? Christi generatiónem, et Maríæ assumptiónem quis enarrábit? Quantùm enim grátiæ in terris adepta est præ céteris, tantùm et in cœlis óbtinet glóriæ singuláris. Felix planè María, et multipliciter felix, sive cùm éxcipit Salvatórem, sive cùm à Salvatóre suscípitur. Utrobíquè miranda dignitas Vírginis matris; utrobíquè amplectenda dignátio majestátis.

℟. Fulcíte me flóribus, stipáte me malis; quia amóre lángueo. Vox dilecti mei: * Ecce iste venit. ℣. Spíritus et sponsa dicunt: Veni. * Ecce. Glória. * Ecce. *Cantic.* 2. *Apoc.* 22.

Pro Commemoratione voti Ludovici XIII.

Lectio ix.

Ex Declaratione Ludovici XIII, data die 10 *Februarii* 1638.

HOdiè celebrátur memória solemnis illíus voti, quo Ludovícus décimus-tértius, Fancórum Rex, se súaque tutélæ beátæ Maríæ Vírginis commendávit Edicto propósito in hæc verba: Beatíssimam et gloriosíssimam Vírginem in speciálem regni nostri patrónam assumentes, eídem speciáli modo Nos, nostrum Sceptrum, nostram Corónam, nostrosque omnes Súbditos dicámus et consecrámus. Cujus nostri mancipátûs ne memória apud pósteros éxcidat, mandámus fíeri post Vésperas diéi Festi Assumptió-

nis Processiónem, ritu et apparátu quàm máximè solemni in síngulis dominatiónis nostræ Ecclésiis, tàm Cathedrálibus quàm Parochiálibus et Conventuálibus cujuscumque civitátis et pagi: præcipientes ínsuper quátenùs superióres Cúriæ, ac locórum optimátes dictæ processióni intersint. Móneant étiam Episcopi pópulos omnes nostros ut peculiári erga beatíssimam Vírginem amóre afficiantur, ipsiusque patrocínium die illâ solemni implórent; ut fretum ádeò potentis Patrónæ præsídio regnum nostrum ab ómnibus hóstium tutum sit insídiis, et diuturnâ gáudeat pace, Deusque óptimus máximus, tantâ in eo colátur reveréntiâ, ut Nos Subditíque omnes ad beátum finem cui sumus cónditi, téndere ac pervenire valeámus. ℣ Vitâ functo Ludovíco décimo-tértio, Edictum confirmávit Anna Austríaca, mater Ludovíci décimi-quarti, Regni moderátrix. Et Ludovícus décimus-quintus erga beatíssimam Vírginem avítæ pietátis imitátor, lítteris ad omnes Galliárum Episcopos missis, anno millésimo septingentésimo trigésimo octávo pia vota renovávit.

℟. Apertum est templum Dei in cœlo; * Et signum magnum appáruit in cœlo: Múlier amicta sole, et luna sub pédibus ejus, et † In cápite ejus coróna stellárum duódecim. ℣. Astitit regína à dextris tuis, Deus, in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. * Et. Glória. † In. *Repet.* ℟. Apertum, *usquè ad* ℣. *Apoc.* 11 *et* 12. *Ps.* 44.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Magnificáte Dóminum mecum, ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. Quæ est ista quæ 1. g. ascendit de deserto delíciis áffluens, innixa super dilectum suum? *Cant.* 8.

Ant. 5. a. Ascendit sicut vírgula fumi ex aromátibus myrrhæ, et thuris, et universi púlveris pigmentárii. *Cant.* 3.

Ant. 7. c. Dóminus cóntulit ei splendórem, ut incomparábili decóre ómnium óculis appareret. *Judith.* 10.

Ant. 6. c. Vidérunt.

Canticum. *Judith.* 13. *Triumphatricis encomium.*

Benedixit te Dóminus in virtúte sua, * quia per te ad níhilum redégit inimícos nostros.

Benedicta es tu, fília, à Dómino Deo excelso *

præ ómnibus muliéribus super terram.

Benedictus Dóminus, * qui creávit cœlum et terram:

Qui te direxit * in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum;

Quia hódiè nomen tuum ita magnificávit, * ut non recédat laus tua de ore hóminum.

[*Dicitur per Octavam, quandò fit de ea.*]

Ant. Vidérunt eam fíliæ, et beatíssimam prædicavérunt, et laudavérunt eam. *Cant.* 6.

Ant. 3. a. Benedictus Dóminus, qui exaltávit eam: Amen. Allelúia. *Tob.* 13.

Capitulum. *Cant.* 6.

Quæ est ista, quæ prográditur quasi auróra consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta?

Hymnus.

Paráta cùm te póscerent,
O Virgo, cœli præmia,
Purum sacrátis ártubus
Amor resolvit spíritum.

Sed victa partu mors tuo
Te labis expertem nequit,
Suis nec audet stríngere
Vitæ parentem néxibus.

O qualis inter óbvios
Regina scandit Cœlites!
Quàm pulchra, celsæ próxima
Sedi Tonantis, ássidet!

Amicta sole fémina,
Lunamque subjectam premens,
Bissena cui cingunt caput
Fulgóre miro sídera.

O tu, clientûm cui preces,
Cui vota cordi, Júdicem
Præbére nobis, quod potes,
Patróna, placátum velis.

Sit nostra per te laus Patri:
Tuóque grata Fílio,
Et utriusque Flámini,
In seculórum sécula.
Amen.

℣. Tu, Dómine, susceptor meus es, ℟. Glória mea, et exaltans caput meum. *Ps.* 3.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. *duplicanda.* In plenitúdine sanctórum deténtio mea: quasi cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypressus in monte Sion. *Eccli.* 24.

Oratio.

Veneranda nobis, Dómine, hujus diei festívitas opem cónferat salutárem, in qua sancta Dei Génitrix mortem súbiit temporálem, nec tamen mortis néxibus déprimi pótuit, quæ Fílium tuum Dóminum nostrum Jesum Christum de se génuit incarnátum: Qui tecum vivit et regnat.

AD HOR. in fine Hymnorum dicitur Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,

Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

[*Dicitur per Octavam, etiam in Festis occurr.*]

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Quæ est ista. *In* ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Ascendit.

Capitulum. *Eccli.* 24.

Sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha electa dedi suavitátem odóris.

℟. *br.* In voluntáte tua * deduxisti me, Dómine, * Allelúia, allelúia. In voluntáte. ℣. Et cum glória * suscepistime, * Allelúia. Glória Patri. In. *Ps.* 72.

℣. Propter innocéntiam suscepisti me, Deus; ℟. Et confirmasti me in conspectu tuo in ætérnum. *Ps.* 40.

AD SEXTAM.

Ant. 7. c. Dóminus.

Capitulum. *Is.* 61.

Indumento justítiæ circúmdedit me Deus meus, quasi sponsum decorátum corónâ, et quasi sponsam ornátam monílibus suis.

℟. *br.* Convertisti planctum meum * in gáudium mihi, * Allelúia, allelúia. Convertisti. ℣. Conscidisti saccum meum, * et circumdedisti me lætítiâ, * Allelúia. Glória Patri. Convertisti.

℣. Dómine, in voluntáte tua, ℟. Præstitisti decóri meo virtútem. *Ps.* 29.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Benedictus.

Capitulum. *Eccli.* 24.

In civitáte sanctificáta requiévi, et in Jerúsalem potestas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. *br.* Hæc réquies mea * in séculum séculi, * Allelúia, allelúia. Hæc réquies mea. ℣. Hìc habitábo, * quóniam elégi eam, * Allelúia. Glória Patri. Hæc réquies.

℣. Surge, Dómine, in réquiem tuam, ℟. Tu et arca sanctificatiónis tuæ. *Ps.* 131.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo.

Ant. Regína ingressa 1. D. Jerúsalem multo cum comitátu et divítiis, venit ad Regem. 3. *Reg.* 10.

Ant. 2. D. Surrexit rex in occursum ejus; positusque est thronus matri regis, quæ sedit ad déxteram ejus. 3. *Reg.* 2.

Ant. 3. E. Hábuit grátiam et misericórdiam coràm rege super omnes mulíeres, fecitque eam regnáre. *Esther.* 2.

Ant. 4. E. Rex dedit regínæ ómnia quæ vóluit et petívit ab eo. 3. *Reg.* 10.

Ant. 5. C. Benedixérunt eam omnes unâ voce, dicentes: Tu glória Jerúsalem, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith.* 15.

CAPITULUM. *Judith.* 13.

BEnedictus Dóminus, quia hódiè nomen tuum ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

Allelúia, allelúia. ℣. Sit Dóminus Deus tuus benedictus, cui complacuisti, et pósuit te super thronum. Allelúia. 3. *Reg.* 10.

Hymnus, O vos æthérei, *ut in primis Vesperis.*

℣. Pósuisti, Dómine, in cápite ejus corónam, ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. *duplicanda.* Respexit Deus humilitátem ancillæ suæ: ecce ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens est. *Luc.* 1.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Rochi, (nisi sit Sabbatum.) Ant. Stans. ℣. Stetit. *Oratio*, Pópulum, *ut infrà die* 16.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominica.

Ant. 4. *d.* Ego dilecto meo, et ad me convérsio ejus. *Cant.* 7.

Hymnus, Virgíneis títulis, *infrà*, *p.* xcij, *et dicitur per Octavam etiam in Festis occurrentibus.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi; et fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

DIEBUS *INTRA OCTAVAM* ASSUMPTIONIS.

Semiduplex.

Omnia, omisso ritu Solemni, ut in die, præter ea quæ hìc notantur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCT. Tres Antiph. ℣. *et* ℟℟. *ex Nocturno diei, secundùm Feriam.*

Lectio j. de Scriptura occurr.; è tribus fit una.

Lectio ij et iij, ut infrà in qualibet die.

AD LAUDES.

Ant. 6. c. *sola.* Vidérunt eam fíliæ, et beatíssimam prædicavérunt, et laudavérunt eam. *Cant.* 6.

AD HOR. ℟℟. *cum duplici* Allelúia, *etiam in Festis occurrentibus.*

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. *sola.* Pósuit rex diadéma regni in cápite ejus. *Esther* 2.

Omittitur Allelúia, *cum suo* ℣.

SABBATO INTRA OCTAVAM.

IN VESPERIS, Psalmi

de Sabbato, Ant. Capitulum, (omisso Responsorio,) Hymn. ℣. et Ant. ad Magníficat, *ut in I. Vesp. Fest. cum Comm. Dom. seq.*

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

Ut in die, dempto ritu Solemni, exceptis quæ seq. Ps. de Dom. in toto Off.

AD OFFICIUM NOCT.

Respons. omnia, dempto ritu Solem., ut in die Festi.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Cyrilli Alexandrini.

Homil. contrà Nest. hab. Ephes. in Basilica maj.

Lectio iv.

SAnctórum cœtum, qui à sancta Deípara semper vírgine María invitáti prompto ánimo, hùc confluxérunt, lætum erectumque conspício. Quarè licèt multâ prémerer tristítiâ, áttamen hic sanctórum Patrum cœtus lætítiam mihi præbuit. Nunc dulce illud hymnógraphi David verbum apud nos implétum est: Ecce jam quid bonum aut quid jucundum, nisi habitáre fratres in unum? Salve ítaque à nobis, sancta Mystica Trínitas, quæ nos omnes convocasti in hanc Ecclésiam Deíparæ Maríæ.

Lectio v.

SAlve à nobis, María Deípara, venerábile cimélium totíus orbis terrárum, lampas inextinguíbilis, sceptrum rectæ doctrínæ, templum indissolúbile, locus ejus qui loco capi non potest, mater et virgo; per quam nomináтur in sanctis Evangéliis: Benedictus qui venit in nómine Dómini.

Lectio vj.

SAlve, quæ immensum incomprehensumque in sancto virgíneo útero comprehendisti; per quam cœlum exultat; per quam Angeli et Archángeli lætantur; per quam dæmones fugantur; per quam prolapsus homo cœlum recúperat; per quam omnis creatúra idolórum vesániâ detenta ad agnitiónem veritátis pervénit; per quam sanctum baptisma obtingit credéntibus; per quam óleum exultatiónis; per quam toto orbe terrárum fundátæ sunt Ecclésiæ; per quam gentes adducuntur ad pœniténtiam: et quid plura dicam? per quam unigénitus Dei Fílius iis qui in ténebris et umbra mortis sedébant, lux effulsit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. I.

IN illo témpore, repléta est Spíritu sancto Elísabeth, et exclamávit voce magnâ, et dixit: Benedicta tu inter mulíeres. Et réliqua.

Homília sancti Andréæ Cretensis.

In S. Annuntiatione.

BEnedicta tu inter mulíeres. Verè quidèm benedicta : nam benedixit te Deus suum tabernáculum, quandò paternâ glóriâ exímiè plenum hóminem Christum Jesum, eumdemque Deum, ex quibus ac in quibus perfectus constat natúris, incomprehensâ ratióne útero gestasti. Benedicta tu inter mulíeres, quæ cœlestem thesaurum, in quo sunt omnes thesauri sapiéntiæ et sciéntiæ abscónditi, in virginitátis tuæ invioláto thálamo, nihil angustátum complexa es. Benedicta tu in muliéribus, quæ sola benedictiónem hæreditáte consecúta es, quam Deus per Abraham géntibus promíserat. Benedicta tu in muliéribus, quam generatiónes beátam dicunt, quam Reges glorificant, quam Príncipes venerantur, cujus vultum dívites plebis deprecantur, ac post quam vírgines quà sequentes, quà præeúntes in templum Regis unà contendunt.

Lectio viij.

BEnedicta tu in muliéribus, quam Isaías prophéticis óculis videns; Prophetissam et Vírginem appellávit. Verè benedicta tu, quam Ezéchiel Orientem prænuntiávit, et portam clausam, per quam Deus solus tránseat, et quæ íterùm clausa máneat. Sola tu verè benedicta, quam montem magnum vir desideriórum Dániel vidit, Habacucque ille admirábilis, montem umbrósum; quam prætéreà avus tuus David, montem Dei, montem pinguem, montem coagulátum, montem déniquè in quo sit beneplácitum Deo habitáre in eo, prophéticè decantávit. Benedicta tu in muliéribus, quam Zacharías, in divínis perspicacíssimus, vidit áureum candelábrum, lucernis septem, et septem infusóriis splénditum, nempè septem divíni Spíritûs carismátibus úndiquè collustrátum.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ occurrentis. Cetera, ut in die, cum Commem. ejusdem in Laudibus et Vesperis.

AD PRIMAM, non dicitur Symbolum Quicumque.

Die xvi.

In Festo

SANCTI ROCHI,

Laïci.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Justorum, exceptis quæ seq.

Pridiè ad VESP. Assumptionis, pro Commem. dicitur.

Ant. Stans inter mórtuos et viventes, pro pópulo deprecátus est, et plaga cessávit. *Num.* 16.

℣. Stetit et placávit, ℟. Et cessávit quassátio. *Ps.* 105.

Oratio. Pópulum, *infrà.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex vita ejus per Diedo et per Maldura scripta, et aliis monumentis.

ROchus circà séculi décimi tértii finem apud Montempessulánum equestri génere ortus, à pia matre sollícitè educátus, mortificatiónem Christi jejúniis et austeritáte vitæ, à prima ætáte in córpore suo portávit. Paréntibus orbátus, vigésimum círciter annum agens, post facultátes magna ex parte paupéridus erogátas, peregrinatiónem Románam, religiónis causâ, suscépit. Iter aggressus in Xenodóchia et Nosocómia divertébat, ibìque páuperes et ægros quâcumque póterat ratióne et ope solabátur. Peste ígitur in Itália fervente, præcláram nactus exercendæ caritátis opportunitátem, strénuam in juvandis ac sanandis eâ infectis óperam naváre cœpit, plurimisque solo crucis signo sanitátem restituisse tráditur. Quod solátium præcipuè Aquapendens et Ceséna célebres Itáliæ urbes, ípsaque urbs Roma expertæ sunt.

Lectio v.

VErùm ut tanti viri mérita augerentur, postquàm multos curasset, ipse Româ egressus, Placéntiæ pestiléntiâ corrípitur, quâ cùm gravíssimè laboráret, in próximam sylvam se recépit, ubì fons divíno nutu ad languentis preces exiliisse fertur, ad temperandum febris ardórem. E vicína quoque domo canis domésticus raptum è mensa frustum panis singulári planè Dei providéntiâ, qui quondàm corvi ministério Elíam in erémo alúerat, ipsi quotídiè detulisse dícitur. Recuperátâ sanitáte, cùm in pátriam reverterétur, inter bellórum tumultus pro exploratóre comprehensus, ipsíque pátruo mínimè ágnitus, in cárcerem, eo jubente, conjícitur. Ibì per quinquénnium acerbíssima quæque perpessus, cum máxima patiéntiæ laude, in jugi meditatióne Passiónis Christi, excessit è vivis, décimo sexto Calendas Septembris, anno millésimo trecentésimo vigésimo séptimo.

Lectio vj.

POst ejus tránsitum multi lue pestíferâ laborantes, prístinæ sa-

nitáti précibus ejus restitúti sunt. Quibus intellectis, Patrum Constantiensis Concílii œcuménici decréto, ad pestem in urbe grassantem propulsandam, honóres sanctis exhibéri sóliti, Rocho inter sanctos nondùm reláto impensi sunt, et ipsíus imágine à Pátribus frequenti pópulo, per vicos et cómpita civitátis in solemni supplicatióne circumductâ, quiévit confestìm sævítia morbi. Quapropter, cœpérunt honorári ejus imágines, ac in ejus honórem Deo sacella ædificári, templa érigi, et éxtrui altária. Deinceps mirácula ad ejus invocatiónem pro peste afflictis multa facta fuisse, pública plurimórum locórum vota, atque annuæ, seu étiam quotidiánæ, gratiárum actiónes cómprobant. Demùm sub Innocéntio octávo sacrum Rochi corpus Venétias magna ex parte delátum honorífice à Senátu susceptum est, ac in ejus honórem magnífica Basílica constructa. Réliqua pars córporis Arelátem transláta, in Ecclésia sanctíssimæ Trinitátis religiósè asservátur, undè multa fragmenta álibi váriè transláta sunt.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo témpore, circuíbat Jesus omnes civitátes et castella, docens in Synagógis eórum, et prædicans Evangélium Regni, et curans omnem languórem, et omnem infirmitátem. Et réliqua.

Homília sancti Irenæi, Epíscopi et Mártyris.

Lib. 2. adv. hæres. C. 57.

NOn possunt hæréticì visum cæcis conferre, neque surdis audítum, neque omnes dæmones effúgare, præter eos qui ab ipsis immittuntur, si tamen et hoc fáciunt; neque débiles, aut claudos, aut paralyticos curáre. Tantùm absunt ab eo ut mórtuum éxcitent, quemádmodùm Dóminus excitávit, et Apóstoli per oratiónem; et in fraternitáte sæpíssimè propter áliquid necessárium, eâ, quæ est in quoquo loco Ecclésiâ postulante per jejúnium et supplicatiónem multam, reversus est Spíritus mórtuo, et donátus est homo oratiónibus sanctórum.

Lectio viij. Cap. 58.

IN Jesu nómine qui verè illíus sunt Discípuli, ab ipso accipientes grátiam, perficiunt ad benefícia reliquórum hóminum, que-

mádmodùm unusquisque accépit donum ab eo. Alii enim dæmones exclúdunt, álii autem et præsciéntiam habent futurórum, et visiónes, et dictiónes prophéticas. Alii autem áliquâ laborantes infirmitáte per manûs impositiónem curant, et sanos restítuunt. Jam étiam quemádmodùm díximus, et mórtui resurrexérunt et perseveravérunt nobiscum annis multis. Et quid autem? Non est númerum dícere gratiárum, quas per universum mundum Ecclésia à Deo accípiens, in nómine Christi Jesu crucifixi sub Póntio Piláto per síngulos dies in opitulatiónem géntium pérficit.

Lectio ix. Lib. 3. *Cap.* 5.

POrrò ad inventiónem errántium missi erant Apóstoli, et ad visiónem eórum qui non vidébant, et ad medicínam languéntium; útiquè non secundùm præsentem opiniónem colloquebantur eis, sed secundùm veritátis manifestatiónem. Nec enim quílibet hómines rectè fácient, si cæcos, jamjamque per præcipítium ferri incipientes, adhortentur insístere illi periculosíssimæ viæ, quasi verè rectæ, et quasi benè perventúri sint. Quis autem médicus volens curáre ægrótum, fáciet secundùm concupiscéntias ægrotantis, et non secundùm quod aptum est medicínæ? Quóniam autem Dóminus médicus venit eórum qui se malè habent, ipse testificátur, dicens: Non opus est sanis médicus, sed malè habéntibus; non enim veni vocáre justos, sed peccatóres ad pœniténtiam.

AD LAUDES, post Hymnum, ℣. Dixit Dóminus ut dispérderet eos; ℟. Si non electus ejus stetisset ut avérteret iram ejus. *Ps.* 105.

Ad Benedictus.

Ant. J. Próperans homo sine queréla deprecári pro pópulis, proferens servitútis suæ scutum, oratiónem, réstitit iræ, et finem impósuit necessitáti. *Sap.* 18.

Oratio.

POpulum tuum, quæsumus, Dómine, ad te confugientem paternâ récipe pietáte; ut qui tuæ iracúndiæ flagella formídant, intercedente beáto Rocho, tuâ mereantur misericórdiâ liberári: Per Dóminum.

Fit Commem. Oct. Assumptionis. Ant. In plenitúdine. ℣. Tu, Dómine. *Oratio*, Veneranda, *suprà.*

AD II. VESP. post Hymn. ℣. Memor sit Dóminus omnis sacrifícii tui; ℟. Impleat omnes petitiónes tuas. *Ps.* 19.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Cadat orátio nostra in conspectu tuo, et ora pro nobis ad Dóminum Deum tuum, ut benè sit nobis. *Jerem.* 42.

Oratio, ut suprà.

Fit Commem. Oct. Assumptionis. Ant. Respexit. ℣. Posuisti. *Oratio*, Veneranda, *suprà.*

Die xvii.

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Ambrósii, Episcopi, de Virgínibus.

Lib. 2. *c.* 2. *Lectio ij.*

Sit vobis tanquàm in imágine descripta virgínitas vítaque beátæ Maríæ, de qua velut spéculo refúlget spécies castitátis et forma virtútis. Hinc sumátis licèt exempla vivendi, ubì tanquàm in exemplári magistéria expressa probitátis, quid corrígere, quid effúgere, quid tenére debeátis ostendunt. Primus discendi ardor nobílitas est magistri. Quid nobílius Dei matre? quid splendídius eâ quam splendor elégit? quid cástius eâ quæ corpus sine córporis contagióne generávit? Talis fuit María, ut ejus uníus vita ómnium sit disciplína. Si ígitur auctor non displícet, opus probémus; ut quicumque sibi ejus exoptat præmium, imitétur exemplum. Quantæ in una vírgine spécies virtútum émicant? Secrétum verecúndiæ, vexillum fídei, devotiónis obséquium; virgo intrà domum, comes ad ministérium, mater ad templum. O quantis illa virgínibus occurret! quantas complexa ad Dóminum trahet, dicens: Hæc thorum fílii mei, hæc thálamos nuptiáles immaculáto servávit pudóre! Quemádmodùm eas ipse Dóminus commendábit Patri, nimírùm illud répetens suum: Pater sancte, istæ sunt quas custodívi tibi; peto ut ubì ego sum, et ipsæ sint mecum. Tunc étiam María tympanum sumens, choros virgináles excitábit cantantes Dómino, quòd per mare séculi sine seculáribus flúctibus transiérunt.

Sermo sancti Procli, Episcopi.

In S. Deip. Orat 5. *hab. in Concil. Ephes.*

Lectio iij.

Quamvis ómnium Sanctórum memóriæ mirábiles sint, nihil tamen diéi hujus solémniis æquále ad glóriam. Abel propter sacrifícium celebrátur; Abraham propter fidem præcláris láudibus cumulátur; Móyses tanquàm legislátor prædicátur; Elías, ut zelótes, testimónium habet; David, ut pater mystérii in carne peracti

commendátur : verùm nihil tale est qualis est Dei génitrix María ; ipsa enim , quem illi in ænígmate vidérunt , incarnátum in útero portávit. Cunctas res creátas , ô homo , cogitatióne percurre , et vide an quicquam sit æquále vel majus Maríâ Deíparâ. Terram úndiquè lustra , cœlos mente scrutáre , invisíbiles omnes virtútes cógita , ac pérspice nùm sit in universis creátis áliud ejúsmodi miráculum.

DIE XVIII.

DE OCTAVA.

De sermóne sancti Bernardi , Abbátis.

In Assumpt. Beatæ Mariæ Virg. 4.

Lectio ij.

DE Vírginis glória nec silére devótio pátitur , nec dignum áliquid stérilis concípere cogitátio , aut inerudíta potest locútio parturíre. Hìnc est quòd et ipsi cœlestis cúriæ Príncipes in considératióne tantæ novitátis clamant non sine admiratióne : Quæ est ista quæ ascendit de deserto , delíciis áffluens ? Ac si maniféstiùs dicant : Quanta est hæc , aut undè ei ascendenti , útiquè de deserto , affluéntia tanta deliciárum ? Nec enim pares inveniuntur delíciæ vel in nobis , quos in civitáte Dómini lætíficat flúminis ímpetus , qui à vultu glóriæ , voluptátis torrente potámur. Quæ est ista quæ de sub sole , ubì nihil est nisi labor et dolor , et afflíctio spíritûs , ascendit delíciis spirituálibus áffluens ? Quidni delícias díxerim , virginitátis decus cum múnere fœcunditátis , humilitátis insigne , distillantem caritátis favum , misericórdiæ víscera , plenitúdinem grátiæ , prærogatívam glóriæ singuláris ?

Lectio iij.

AScendens ígitur de deserto regina mundi , étiam Angelis sanctis , ut canit Ecclésia , Speciósa facta est et suávis in delíciis suis. Désinant tamen deserti hujus mirári delícias ; quia Dóminus dedit benignitátem , et terra nostra dedit fructum suum. Quid mirantur de terra deserta Maríam ascéndere delíciis affluentem ? Mirentur pótiùs páuperem Christum de cœlestis regni plenitúdine descendentem. Longè enim amplióri miráculo dignum vidétur , Dei Fílium paulò minùs ab Angelis minorári , quàm Dei Matrem super Angelos exaltári.

VESP. de sequenti , ut in Communi Pontificum. Oratio , Omnípotens , *infrà.*

Fit Commem. Oct. Ant. Respexit. ℣. Posuisti. *Oratio*, Veneranda, *suprà.*

Die xix.

In Festo

SANCTI LUDOVICI, Tolosáni Episcopi.

Duplex-minus.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex ejus vita per Henr. Sedulium scripta, et Bulla canonisat. ejusd.

Ludovícus Cároli secundi Sicíliæ regis fílius, adhùc puer, pro patre bello capto, obses ductus est in Cataláuniam. Ibi virtútibus ómnibus præsertìmque castitáte et córporis castigatióne maximè enítuit. In cárcere detentus, votum emísit de amplectendo Franciscanórum instítúto; quod cum è Cataláunia reversus implére vellet apud Montempessulánum, à patre prohíbitus est. Designátus Episcopus Tolosánus sancti Francisci régulam priùs profitéri vóluit, quàm ordinarétur Epíscopus. In Episcopátu páuperes impensè cóluit, et ómnibus ómnia factus est. Obiit anno ætátis vigésimo quarto, et Massíliæ in æde Franciscanórum, proùt mandáverat, sepultus est. Hunc miráculis clarum Joannes vigésimus secundus Sanctórum fastis adscripsit.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

De mor. et off. Episc. C. 1. Lectio v.

Si tentátio est cujuscumque hóminis vita super terram, quantis putátis perículis patet vita Pontíficis, cui ómnium necesse est ferre tentatiónes? Quibus moléstiis ángitur, quibus lacéssitur injúriis, cui étiam, etsi própria desint, numquàm tamen de aliénis desunt forìs pugnæ, intùs timóres? Fidelíssimis utendo consiliáriis, bonam vobis servábitis et famam et conscién̄tiam. Sic Dei Sacerdótem, sic tantæ civitátis decet Epíscopum, puerílibus non agi secularibusve consíliis. Omnes, juxtà Dómini præceptum, étiam inimíci, diligantur; sed ad consílium soli eligantur, qui et prudentes esse videántur, et benévoli. Propterèa Dóminus et imprúdens discípuli, et fratrum infidéle consílium refutábat, respondens impróvido: Non sapis quæ Dei sunt; et malévolis: Vos ascéndite ad diem festum hunc; ego autem non ascendam. Nec istórum malítiæ, nec illíus imprudéntiæ se credendum putávit.

Lectio vj.

Quærens déniquè cui se crédere débeat; cui tutò sua committat

dispensanda mystéria, et quasi difficilè invéniens, sub admiratióne interrogat: *Quis putas est fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam?* Quamobrem et Petro curam óvium creditúrus, priùs ejus stúduit probáre benevoléntiam, ter scíscitans si se dilígeret. Probávit et prudéntiam, quandò errántibus homínibus, et putántibus ipsum esse quémpiam ex Prophétis, ille prudenter veritátem advertens, Deum pótiùs Prophetárum confessus est: *Tu es*, ínquiens, *Christus fílius Dei. Væ nostro géneri ab imperfectióne sua!* Vix in multitúdine hóminum *unum* repérias in utráque grátia consummátum. Haud fácilè síquidèm vel prudenti benevoléntiam, vel fidéli inesse sapiéntiam deprehendas. Sine número autem sunt, quos utriúsque múneris expertes esse constíterit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 20.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Scitis *quia* príncipes géntium dominantur eórum; et qui majóres sunt, potestátem exercent in eos. Non ita erit inter vos. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi, Abbátis.

De Offic. Episcop. Cap. 7.

NOn *dícimus* quamcumque ætátem Dei grátiæ præmatúram, sicut nec *scram*; cùm multos videámus juniórum super senes intellígere, móribus antiquáre dies, præveníre témpora méritis, et quod ætáti deest, compensáre virtútibus. Boni púeri, qui quod ætáte videntur, esse stúdent et malítiâ; malítiâ, inquam, sed non sensu: quorum, juxtà admonitiónem Apóstoli, nemo contemnat adolescéntiam. Melióres bonæ índolis adolescentes inveterátis diérum malórum. Puer centum annórum maledictus est: et est è regióne senectus venerábilis, non diuturna, neque número annórum computáta. Bonus puer Sámuel, qui *loquenti* Deo promptus áderat audítor, dicens: Lóquere, Dómine, quia audit servus tuus; ac si díceret: Parátus sum, et non sum turbátus, ut custódiam mandáta tua.

Lectio viij.

BOnus et Jeremías qui antè sanctificátus quàm natus, cùm se excusáret de puerítia, nihilóminùs constitútus est super gentes et regna. Bonus quoque Dániel,

cujus spíritum suscitávit Deus, ut convínceret iníqua judícia, et sánguinem innóxium liberáret. Déniquè cani sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Sícubi hujuscémodi puer senex promótus invenítur, opus Dei est, his qui tales non sunt, mirandum non imitandum. Céterùm cúrritur in Clero passìm ab omni ætáte et órdine, à doctis páriter et indoctis ad Ecclesiásticas curas, tanquàm sine curis jam quisque victúrus sit, cùm ad curas pervénerit. Rogo, quæ hæc tàm odiósa præsúmptio! quis hic tantus ardor dominandi super terram! quæ principandi tàm effrénis cupíditas!

Lectio ix.

CErtè cùm primùm tractus es ad cáthedram, flebas, refugiébas, vim querebáris, multùm ad te et omnínò suprà te esse dicens; míserum clámitans et indignum, qui non esses idóneus tàm sancto ministério, tantis non sufficeres curis. Quid ígitur nunc verecundâ depulsâ formídine, spontè ambis ad ampliórâ? Crudélis ambítio, et incredíbilis, si fidem óculi non adstrúerent! Vix tenent manus, quin illud ad lítteram ímpleant quod légitur in Prophéta: Secuérunt prægnantes Gálaad ad dilatandum términos suos. Nudè nuda loquor, nec rétego verenda, sed inverecunda confúto. Utinàm privátim hæc fíerent! útinàm soli viderémus et audirémus! útinàm nec loquéntibus crederétur! Nunc verò cernente orbe mundi fábulam, soli tacébimus? Caput meum úndiquè conquassátum est, et ego sánguine circumquáquè ebulliente putáverim esse tegendum? Quidquid apposúero, cruentábitur; et major erit confúsio voluisse celáre, cùm celári nequíverit?

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui ad immortáles triumphos beátum Ludovícum Pontíficem extulisti; da nobis dignam pro ejus veneranda solemnitáte lætítiam, et præsta, ut qui in ejus patrocínio gloriámur, sanctis móribus ad ejus mereámur pervenire consórtium: Per Dóminum.

Fit Comm. Octavarum, Ant. In plenitúdine. ℣. Tu, Dómine. *Oratio*, Veneranda, *suprà.*

VESPERÆ à Capitulo de sequenti ut in Communi Doctorum. Oratio, Deus, qui, *infrà ad Laudes.*

Fit Commem. S. Ludovici, Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum fecit, *p.* xxix.

Oratio, Omnípotens, *ut suprà.*

Deindè Octavæ Assumptionis, Ant. Respexit. ℣. Posuisti. *Oratio*, Veneranda, *suprà.*

Die. xx.

In Festo

SANCTI BERNARDI, primi Claravallensis Abbátis et Eccl. Doct.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Doct. additis quæ seq.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex vita ejus per Guill. Arnold. et Gaufr. scripta apud Sur.

BErnardus, Fontánis in Burgúndia nobílibus et piis paréntibus natus, anno ætátis vigésimo secundo, Cisterciense monastérium cui Stéphanus Hardingus tértius à sancto Roberto præerat, ingressus est; ejusque exemplo triginta sócii idem vitæ genus amplexi sunt. Ut autem se ad arctiórem observántiam excitáret, hoc sæpiùs in ore habébat: Bernarde, ad *quid venisti? Eos in pietáte* fecit progressus, ut à Stéphano ad construendum Claravallense monastérium, júvenis licèt, mitterétur. Cujus loci, ut tunc mos erat, Abbas páriter designátus, à Guillelmo Catalaunensi Epíscopo, absente Josceranno Epíscopo Lingonensi, benedictiónem accépit. Ibi pro victu pulmenta, sæpiùs ex fóliis: panis ex hórdeo, mílio et vícià; húmiles casæ; solitúdo ingens in magna fratrum multitúdine; silentiíque tanta observántia, ut præter laborántium strépitus et voces laudántium Deum, nihil pénitùs audirétur. Tùm legem sibi ipsi impósuit Bernardus è monastério numquàm exeundi, nisi aut urgérent Ordinis sui negótia, aut ab Apostólicæ Sedis Legáto, vel próprio Epíscopo, evocarétur. Intérfuit Concílio Trecensi sub Honório secundo, in quo Templáriis milítibus Régula præscripta est. Remensem pópulum Archiepíscopo reconciliávit. Pontificátum asséruit Innocéntio secundo, quem Petrus Leónis, usurpáto Anacléti secundi nómine, Româ expúlerat: cùm enim, coacto apud Stampas Concílio, Rex et Antístites rem totam ad unius *Bernardi arbítrium* detulíssent, Innocéntium legítimum esse beáti Petri successórem declarávit.

Lectio v.

HEnrícum primum Angliæ regem, partes Anacléti cum Episcopis Anglicánis tuentem, ita flexit, ut Innocéntio Carnútas usquè óbviàm pro-

césserit. Tùm Bernardus, solútâ Synodo Pisánâ cui adfúerat, Mediolanenses et Aquitános, qui Anaclétum fovébant, ad unitátem Ecclésiæ revocávit; Ducemque Aquitániæ Guillelmum, expósitâ cum obtestatióne ob óculos ejus tremendâ Hóstiâ, ádeò térruit, ut ille abjecto schísmate, ad saniórem mentem súbitò redíerit. Imperatórem Lothárium jus investiturárum sibi vindicantem solitâ loquendi libertáte reprehendit, et à susceptis consíliis dimóvit. Romam áccitus, Victóri qui Anacléto et ipse pseudopóntifex subrogátus fúerat, persuásit ut Innocéntio obsequerétur. Claravallem reversus, sancti Anastásii monastério, quod ad Aquas Sálvias propè Romam extrúxerat, eum præfécit Abbátem, qui pósteà summus Póntifex creátus, Eugénius tértius appellátus est, ad quem étiam scripsit libros de Consideratióne. Eo summi Pontíficis jussu concionante, sacra in Saracénos expedítio suscepta est, quæ tamen felícem éxitum non hábuit. Hinc multórum agitátus est calúmniis, quas patientíssimè tulit. Abailardum confutávit in Senonensi Concílio; et in Remensi adversùs Gilbertum Porretánum Pictaviensem Epíscopum, quem erróris convícerat, symbolum cóndidit. Radulfum mónachum árguit qui interficiendos esse Judæos contendébat.

Lectio vj.

A Clero Ecclésiæ Tolosánæ invitátus, ut Henrícum quemdam hæréticum, qui ímpia dógmata in his pártibus disseminábat, reprímeret; scripsit ad Hildefonsum Cómitem Tolosánum, ipsum ab Henríco protegendo fórtiter dissuádens; moxque cum Legáto apostólico Tolósam véniens, ibi tanto cum fructu prædicávit, ut intrà paucos dies, quotquot ab hæréticis seducti fúerant, ejurátis erróribus, ad avítam fidem redíerint. Cui óperi promovendo multùm contulérunt plúrima quæ in civitáte Tolosána édidit mirácula, inter quæ præcípuè memorátur célebris illa curátio unius ex Canónicis reguláribus sancti Saturníni, qui jamdúdùm languens paralyticus, desperátus à médicis, et ferè exánimis ad oratiónem Bernardi íntegram non minùs quàm insperátam sanitátem recuperávit. Reversus ad suos Bernardus scripsit ad Tolosános, ipsis de

constántia et sinceritáte fídei eórum grátulans, et ipsórum adversùs hæréticos zelum éxcitans. Ab homínibus ómnium órdinum úndiquè consultus, oratióni vacáre numquàm, missæ sacrifícium celebráre vix aliquandò intermísit. Oblátos quinque Episcopátus recusávit, ac inter álios Genuensem et Mediolanensem. Cùm déniquè annum vitæ sexagésimum tértium ágeret, miraculórum magnitúdine et número claríssimus, Claravalle obdormívit in Christo, anno millésimo centésimo quinquagésimo tértio, sepultusque est antè altáre beátæ Vírginis, quam religióne singulári colúerat: péctori verò, uti præcéperat, capsúla reliquiárum sancti Thaddæi Apóstoli in túmulo superpósita est. Sanctórum cánoni vixdùm viginti post mortem annis ab Alexandro Papa tértio ascriptus est.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 7.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Atténdite à falsis prophétis, qui véniunt ad vos in vestiméntis óvium, intrínsecùs autem sunt lupi rapáces: à frúctibus eórum cognoscétis eos. Et reliqua.

Homília sancti Bernardi, Abbátis.

Epist. 242. ad Tolos. post reditum suum, anno 1147.

EXultávimus, et delectáti sumus in his quæ dicta sunt nobis de constántia et sinceritáte fídei vestræ in Deum, de perseveránti dilectiónis et devotiónis in nos, de zelo et ódio adversùs hæréticos, ita ut quisque vestrûm mérito dícere possit: Nonnè qui odérunt te, Dómine, óderam, et super inimícos tuos tabescébam? Perfecto ódio óderam illos, et inimíci facti sunt mihi. Grátias ágimus Deo, quia non fuit otiósus adventus noster ad vos. Et mora quidèm brevis apud vos, sed non infructuósa. Veritáte nimírùm per nos manifestátâ, manifestátâ autem non solùm in sermóne, sed étiam in virtúte: deprehensi sunt lupi, qui venientes ad vos in vestiméntis óvium, devorábant plebem vestram sicut escam panis, sicut oves occisiónis: deprehensæ vulpes, quæ demoliebantur pretiosíssimam víneam Dómini, civitátem vestram; deprehensæ, sed non comprehensæ.

Lectio viij.

PRoptéreà, dilectíssimi, persequímini et comprehéndite eos, et nolíte desístere,

desístere, donec pénitùs péreant et diffúgiant de cunctis finibus vestris, quia non est tutum dormíre vicínis serpéntibus. Sedent in insídiis cum divítibus in occultis, ut interfíciant innocentes. Fures sunt et latrónes, quales in Evangélio Dóminus notat. Subversi sunt, et paráti ad subvertendum, planè maculatóres famæ vestræ, corruptóres fídei vestræ. Corrumpunt bonos mores colloquia mala: præsertìm tálium sermo, sicut dicit beátus Apóstolus, serpit ut cancer. Quis dabit mihi ut hábeam opportunitátem semèl adhùc veniendi ad vos? Nam voluntátem hábeo, si quo modò possim in voluntáte Dómini secundò vidére vos, labórem non reputatúrus, quamvìs córpore infirmus et débilis, pro vestra exhortatióne et salúte. Interìm autem sic state in Dómino, caríssimi, sicut cœpistis et accepistis à nobis.

Lectio ix.

OBedíte Epíscopo cetérisque præpósitis vestris, magistris Ecclésiæ. Habéte diligéntiam hospitalitáti, quia per hanc multi placuérunt Deo. Abraham pater vester pro stúdio sancto, quod in suscipiendis peregrínis habére sólitus erat, Angelos hóspites suscípere méruit. Simíliter et Lot nepos ejus pro símili devotióne et pia consuetúdine de eórum susceptióne exultávit. Et vos ítaque símili formâ non Angelos, sed Dóminum Angelórum suscípite in peregrínis, páscite in egénis, operíte in nudis, visitáte in languéntibus, redímite in captívis. Tálibus hóstiis promerétur Deus, qui in judício dictúrus est: Quod uni ex his mínimis meis fecistis, mihi fecistis. Hoc étiam móneo vos, caríssimi, quod et dicébam vobis cùm præsens essem, ut nullum extráneum sive ignótum prædicatórem recipiátis, nisi qui missus à summo, seu à vestro permissus pontífice prædicáverit. Quómodò, inquit, prædicábunt, nisi mittantur? Qui non mittuntur, ipsi sunt qui induentes sibi formam pietátis, et virtútem ejus pénitùs abnegantes, profánas novitátes vocum et sénsuum tanquàm melli venénum, verbis cœléstibus interméscent. Cavéte proindè eos, tanquàm venéficos; et cognóscite in vestimentis óvium lupos rapáces.

Oratio.

DEus, qui beátum Bernardum Abbátem, caritátis tuæ igne succensum in Ecclésia tua lucére si-

mul et ardére fecisti; ejus intercessióne concéde, eódem nos caritátis Spíritu ferventes, coràm te semper ut fílios lucis ambuláre: Per Dóminum.... in unitáte ejusdem.

Fit Commem. Octavæ Assumpt. Ant. In plenitúdine. ℣. Tu, Dómine. *Orat.* Veneranda, *suprà.*

AD HOR. ℟℟℟. *brev. additur duplex* Allelúia.

AD II VESP. fit Comm. Octavæ Assumpt. Ant. Respexit. ℣. Posuisti. *Oratio*, Veneranda, *ut suprà.*

Die xxi.

DE OCTAVA.

De Sermóne sancti Bernardi, Abbátis.

De 12. *prærogat. B. M. V.*

Lectio ij.

Amplectámur Maríæ vestígia, fratres mei, et devotíssimâ supplicatióne beátis illíus pédibus provolvámur. Teneámus eam, nec dimittámus, donec benedíxerit nobis; potens est enim. Nempè vellus est médium inter rorem et áream, múlier inter solem et lunam, María inter Christum et Ecclésiam constitúta. Sed fortè miráris non tàm vellus opertum rore, quàm amictam sole mulíerem. Magna síquidèm familiáritas, sed mira omnínò vicínitas solis et mulíeris. Quómodò enim in tàm vehementi fervóre tàm frágilis natúra subsistit? Non est virtútis humánæ, sed nec angélicæ quidèm; sublímior quædam necessária est. Spíritus sanctus, inquit, supervéniet in te. Et tanquàm respondéret illa: Quóniam Spíritus est Deus, et Deus noster ignis consúmens est; Virtus, ait, non mea, non tua, sed Altíssimi obumbrábit tibi. Nihil ítaque mirum, si sub tali obumbráculo talis étiam à mulíere sustineátur amictus.

Lectio iij.

Mulier, inquit, amicta sole. Planè amicta lúmine tanquàm vestimento. Non pércipit fortè carnális; *nimirùm* spirituále est, stultítia illi vidétur. Non sic videbátur Apóstolo, qui dicébat: Induímini Dóminum Jesum Christum. Quàm familiáris ei facta es, Dómina! quàm próxima, imò quàm íntima fíeri meruísti! quantam invenisti grátiam apud eum! In te manet, et tu in eo; et vestis eum, et vestíris ab eo. Vestis eum substántiâ carnis, et vestit ille te glóriâ suæ majestátis. Vestis Solem nube, et Sole ipsa vestíris. Novum enim fecit Dóminus super terram, ut múlier circúmdaret virum, nec álium quàm Christum, de quo dícitur: Ecce vir; Oriens nomen ejus. Novum quo-

que fecit in cœlo, ut múlier sole appáreret amicta. Déniquè, et coronávit eum, et vicissìm ab eo méruit coronári.

VESP. de die Octava, ut in primis Vesp. Festi, servato ritu Duplici-majori.

Fit Commem. S. Symphoriani, Mart. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo sperávi, *ut in Communi, p.* viij. *Oratio*, Sancti Mártyris, Symphoriáni, *infrà.*

Die xxii.

Octava

ASSUMPTIONIS

Beatæ Mariæ.

Duplex-majus.

Omnia, dempto ritu Solemni, ut in die, exceptis quæ sequuntur. Psalmi de Feria in toto Officio.

IN II. NOCTURNO.

De Sermóne sancti Bernardi, Abbátis.

In Assumpt. Serm. 4. n. 5.

Lectio iv.

NOn est quod me magìs delectet, sed nec quod térreat magìs, quàm de glória Vírginis matris habére sermónem. Ecce enim si in ea laudávero virginitátem, mihi multæ vírgines post eam videntur offerri. Si humilitátem prædicávero, invenientur fortè vel pauci, qui, docente Fílio ejus, mites facti sunt et húmiles corde. Si magnificáre volúero misericórdiæ ejus multitúdinem, sunt áliqui misericórdiæ viri, étiam et mulíeres. Unum est, in quo nec primam símilem visa est, nec habére sequentem, gáudia matris habens cum virginitátis honóre. Maríæ privilégium est, non dábitur álteri: singuláre est, sed contínuò étiam indicíbile invenítur.

Lectio v.

VErúmtamen non hoc tantùm, sed céteras quoque virtútes singuláres prorsùs invénies in María, quæ videbantur esse commúnes. Quæ enim vel angélica púritas virginitáti illi áudeat comparári, quæ digna fuit Spíritûs sancti sacrárium fíeri, et habitáculum Fílii Dei? Quanta verò et quàm pretiósa humilitátis virtus cum tanta puritáte, cum innocéntia tanta, cum consciéntia prorsùs absque delicto, imò cum tanta grátiæ plenitúdine? Undè tibi humílitas, et tanta humílitas, ô beáta? Digna planè quam respíceret Dóminus, cujus decórem concupísceret Rex, cujus odóre suavíssimo ab æterno illo paterni sinûs attraherétur accúbitu.

Lectio vj.

ECce jam quibus potúimus votis ascendentem te ad Fílium dedúximus, et prosecúti sumus saltèm à longè, Virgo benedicta. Sit deinceps

pietátis tuæ ipsam quam apud Deum grátiam invenisti, notam fácere mundo: reis véniam, medélam ægris, pusillis corde robur, afflictis consolatiónem, periclitántibus adjutórium et liberatiónem sanctis tuis précibus obtinendo. In hac quoque die solemnitátis et lætítiæ dulcíssimum Maríæ nomen cum laude invocántibus sérvulis, per te, Regína clemens, grátiæ suæ múnera largiátur Jesus Christus Fílius tuus, Dóminus noster, qui est super ómnia Deus benedictus in sécula. Amen. Tu autem.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore, loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter qui te portávit. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ, Presbyteri.

In Luc. Cap. 11. *Lib.* 4.

MAgnæ devotiónis et fídei hæc múlier osténditur, quæ Scribis et Pharisæis Dóminum tentántibus, simul et blasphemántibus, tantâ ejus incarnatiónem præ ómnibus sinceritáte cognoscit, tantâ fidúciâ confitétur, ut et præséntium prócerum calúmniam et futurórum confundat hæreticórum perfídiam. Nam sicut tunc Judæi, sancti Spíritûs ópera blasphemando, verum consubstantialemque Patri Dei Fílium negábant; sic hærétici, pósteà negando Maríam semper vírginem, sancti Spíritûs operante virtúte, nascitúro ex humánis membris Unigénito Dei carnis suæ matériam ministrasse, verum consubstantialemque matri Fílium hóminis fatéri non debére dixérunt. Sed si caro Verbi Dei secundùm carnem nascentis à carne Vírginis matris pronuntiátur extránea; sine causa venter qui eum portasset, et úbera quæ lactassent, beatificarentur.

Lectio viij.

NOs ígitur, his contrà Eutychen dictis, extollámus vocem cum Ecclésia Cathólica, cujus hæc múlier typum gessit: extollámus et mentem de médio turbárum, dicamusque Salvatóri: Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxisti! Verè enim beáta parens, quæ, sicut quidam ait, enixa est puérpera Regem, qui cœlum terramque tenet per sécula, cujus Numen et æterno complectens ómnia gyro, impérium sine fine manet; quæ ventre beáto

gáudia matris habens cum virginitátis honóre, nec primam simílem visa est, nec habére sequentem. At ille dixit: Quinímò, beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt! Pulchrè Salvátor attestatióni mulíeris ánnuit, non eam tantúmmodò quæ Verbum Dei corporáliter generáre merúerat, sed et omnes qui idem Verbum spiritáliter audítu fídei concípere, et boni óperis custódiâ vel in suo vel in proximórum corde párere, et quasi álere studúerint, assevérans esse beátos: quia et éadem Dei Génitrix et indè quidèm beáta, quia Verbi incarnandi ministra est facta temporális; sed indè multò beátior, quia ejusdem semper amandi custos manébat æterna.

De Sancto Symphoriano, Lectio ix.

SYmphoriánus Augustodúni, patre Fausto nóbili et christiáno, oriundus; cùm simulácrum Berecynthiæ, plaudente pópulo, per urbem carpento veherétur, ad tantum scelus exhórruit, et idólum se adoratúrum negávit. Quarè ad Heráclium virum Consulárem tanquàm seditiósus statìm addúcitur, qui loris cæsum in cárcerem conjécit: undè eductus pósteà, et coràm eódem júdice Christum prædicans, cápite damnátus est. Qui cùm ad supplícium ducerétur, matrem sic clamantem audívit: Nate, nate Symphoriáne, memento Dei vivi; sursùm, fili, erecto corde, áspice regnantèm in cœlis; hódiè tibi vita non tóllitur, sed mutátur in mélius. Igitur extrà muros eductus, à carnífice occísus est. Non procul à loco martyrii sanctus Euphrónius, Présbyter, ac pósteà AEduensis Epíscopus, in memóriam ejus Basílicam extruxit.

Pro ejus Commem. Ant. Bonum certámen. ℣. Adjútor meus, *p.* xij.

Oratio.

SAncti Mártyris Symphoriáni mérita nos, Dómine, pretiósa tueantur; in quibus ópera tua prædicantes, et exemplis ejus accendi, et præmiis sociári mereámur: Per Dóminum.

Die xxiv.

In Festo

S. BARTHOLOMAEI, Apóstoli.

Duplex-majus.

Omnia de Comm. Apost. additis quæ sequuntur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Evang. Euseb. S. Hieron. et aliis veter. Monum.

BArtholomæus, unus ex Duódecim quos elégit Jesus et Apóstolos

nominávit, post ejus Ascensiónem, accépto Spíritu sancto, in Indiam profectus, Christi fidem, ut scribit Eusébius in História Ecclesástica, fertur illis Géntibus prædicasse, et Evangélium Matthæi Hebráicis conscriptum lítteris reliquisse, quod quidèm ad Pantæni témpora servátum esse memorátur. Idem refert in libro de Scriptóribus Ecclesiásticis Hierónymus. Postquàm enim Pantænum in Indiam à Demétrio Alexándriæ Epíscopo, rogántibus illíus gentis legátis, missum rétulit, subdit eumdem inter gentes illas comperísse olìm adventum Dómini Jesu juxtà Matthæi Evangélium à Bartholomæo, qui inter duódecim Apóstolos numerátur, illìc fuisse prædicátum. In cujus rei fidem ipsum Matthæi exemplar Hebráicis lítteris scriptum secum Alexándriam revertens detúlerat. Fide Gentílibus prædicátâ, Bartholomæus vitam martyrio consummávit.

De Sermóne sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 33. *in Cap.* 9. *Matth.*

Lectio v.

VIden ministérii magnitúdinem? viden Apostolórum dignitátem? Nihil sensíbile jubentur dícere, nec sicut Móyses et Prophétæ prióres, sed nova quædam et inexpectáta. Neque enim tália ipsi prædicábant, sed terram et terréna bona: hi autem regnum cœlórum, et quæ ibì sunt ómnia. Neque indè solùm hi majóres sunt, sed étiam ex obédientia. Neque enim recúsant, neque cunctantur sicut véteres illi; sed etiamsi perícula, bella et intolerabília mala áudiant, cum obsequéntiâ multâ imperáta suscípiunt, útpotè qui regni sint præcónes. Et quid mirum, ínquies, si nihil durum et ásperum prædicatúri, súbitò paruérunt? Quid dicis? Nihil durum prædicáre jussi sunt? Non audis cárceres, abductiónes ad mortem, bella civília, universórum ódium? Quæ ómnia ipsis paulò post eventúra esse dicébat.

Lectio vj.

DIábolo cum orbe toto et turbâ dæmonum innúmerâ contrà Duódecim illos irruente, non brevi témpore, sed per totum vitæ spátium vicérunt illi et superârunt. Quodque mirum est, non cæsis hóstibus, sed mutátis et conversis. Illud enim máximè ubíquè observandum est, ipsos nec occidisse, nec delevisse insidiatóres suos; sed, cùm illos dæmónibus pares cepissent, Angelis

æquáles fecisse, humánam natúram hâc ímprobâ tyránnide liberantes: illos autem scelestos dæmones, qui ómnia conturbábant, à médio foro et à dómibus, imò étiam à deserto expulérunt. Quodque mirabílius est, non instructâ ácie hoc faciébant; sed malè hábiti implébant ómnia. Habébant enim in médio pósitos illos ínfimæ conditiónis viros quos ligábant, verberábant, circumagébant; nec póterant eórum ora cláudere: sed sicut rádium solis vincíre nemo potest, sic non póterant ipsórum linguam alligáre. Cujus rei causa erat, non illi quidèm qui loquebantur, sed Spíritûs virtus.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 6.

IN diébus illis, exiit Jesus in montem oráre; et erat pernoctans in oratióne Dei. Et cùm dies factus esset, vocávit discípulos suos; et elégit duódecim ex ipsis, quos et Apóstolos nominávit. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

In Luc. Lib. 5. *n.* 43.

SPécies tibi, Christiáne, datur, forma præscríbitur quam débeas æmulári. Quid enim te pro salúte tua fácere oportet, quandò pro te Christus in oratióne pernoctat? Quid te fácere cónvenit, cùm vis áliquod pietátis offícium adoríri; quandò Christus missúrus Apóstolos, orávit priùs, et solus orávit? Nec usquàm álibi, si non fallor, orasse cum Apóstolis reperítur: ubíquè solus óbsecrat. Dei enim consílium humána vota non cápiunt, nec quisquam interiórum potest esse párticeps Christi.

Lectio viij.

VIs scire quóniam mihi, non sibi oráverit? Vocávit, inquit, discípulos suos, et elégit duódecim ex ipsis, quos ad propagandum auxílium salútis humánæ per terrárum orbem satóres fídei destináret. Simul adverte cœleste consílium: non sapientes áliquos, non dívites, non nóbiles, sed piscatóres et publicános, quos dirígeret, elégit; ne traduxisse prudéntiâ, ne redemisse divítiis, ne poténtiæ nobilitatisque auctoritáte traxisse áliquos ad suam grátiam viderétur; ut veritátis rátio, non disputatiónis grátia, prævaléret.

Lectio ix.

ELígitur et Judas, non per imprudéntiam, sed per providéntiam. Quanta est véritas, quam

nec adversárius minister infirmat ! quanta morálitas Dómini, qui periclitári magis apud nos judícium suum quàm affectum máluit ! suscéperat enim hóminis fragilitátem ; et ídeò nec has partes recusávit infirmitátis humánæ. Vóluit déseri, vóluit prodi, vóluit ab Apóstolo suo tradi ; ut tu à sócio desertus, à sócio próditus, moderátè feras tuum errasse judícium, periisse benefícium.

Oratio.

OMnipotens sempiterne Deus, qui hujus diéi venerandam sanctamque lætítiam in beáti Apóstoli tui Bartholomæi festivitáte tribuísti ; da Ecclésiæ tuæ, quæsumus, et amáre quod crédidit, et prædicáre quod dócuit : Per.

AD VESP. fit Commem. S. Ludovici. Ant. Quæsívit Dóminus sibi virum juxtà cor suum, et præcépit ei ut esset dux super pópulum suum. *Reg.* 13.

℣. Invéni servum meum: ℟. Oleo sancto meo unxi eum. *Ps.* 88.

Oratio, Deus, qui, *ut infrà ad Laudes*

¶ *DOMINICA ultimâ Augusti celebratur ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS ECCLESIÆ TOLOSANÆ, et Omnium Ecclesiarum Diœcesis, SOLEMNE-MAJUS, cum Oct. intrà quam de Semiduplici fit duntaxat Comm. Officium habetur infrà post Commune Sanctorum, p.* lxix.]

Die xxv.

In Festo

SANCTI LUDOVICI IX,

Regis Franciæ.

Duplex-majus.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Regem regum Dóminum, * Veníte, adorémus. 1. *Tim.* 6.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

REx summe regum, qui potenti númine
Quo sunt creáta regna nutu dívidis,
Dùm thure fumant templa, voce pérsonant,
Audi profúsas Regis in laudem preces.
Nascens in ipsa Ludovícus púrpura,
Sceptris avítis parvus ádmovet manus ;
Piæque ductu matris, ignárus mali,
Servíre Christo discit, ántequàm regat.
Justi severus cultor, urbes légibus,
Amóre cives cóntinens, hostes metu :
Pietáte cœlum flectit, áras éxcitat ;
Deóque templa, tecta nudis érigit.
Mox Christiáni serus ultor sánguinis
Emensus æquor, inque littus bárbarum

Vexilla pandens, urget armis ímpios,
Unóque vitam pro Deo pacíscitur.
Sit Trinitáti sempiterna glória,
Honor, potestas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubernans ómnia,
Per cuncta regnat seculórum sécula. Amen.

Ps. de Feria in toto Off.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Confortátus est in regno suo, et Dóminus Deus ejus erat cum eo, et magnificávit eum in excelsum. 2. *Paral.* 1.

Ant. 2. D. Fecit quod bonum et plácitum erat in conspectu Dei sui; et subvertit altária peregríni cultûs. 2. *Paral.* 14.

Ant. 3. *a.* Percussit fœdus coràm Dómino, ut ambuláret post eum, et custodíret præcepta ejus; et fecit omnes servíre Dómino Deo suo. 2. *Paral.* 34.

℣. Dómine, in virtúte tua lætábitur rex, ℟. Et super salutáre tuum exultábit vehementer. *Ps.* 20.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Locútus es sanctis tuis, et dixisti, Dómine: * Exaltávi electum de plebe mea; manus enim mea auxiliábitur ei, et bráchium meum confortábit eum. ℣. Deus elégit patres nostros, et suscitávit illis regem; cui testimónium pérhibens, dixit: * Exaltávi. *Ps.* 88. *Act.* 13.

Post ij. Lect. ℟. Ecce dedit vobis Dóminus regem: * Si timuéritis Dóminum, et serviéritis ei, éritis et vos et rex qui ímperat vobis, sequentes Dóminum Deum vestrum. ℣. Deum timéte, regem honorificáte; quia sic est voluntas Dei: * Si. 1. *Reg.* 12. 1. *Petr.* 2.

Post iij. Lect. ℟. Díssipat ímpios rex sápiens: misericórdia et véritas custódiunt regem, * Et † Roborábitur cleméntiâ thronus ejus. ℣. Dei minister est in bonum. * Et. Glória. † Roborábitur. *Prov.* 20. *Rom.* 13.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Fortis in bello, máximus in salútem electórum Dei, expugnáre insurgentes hostes, quàm glóriam adeptus es! *Eccli.* 46.

Ant. 5. a. Invocávit Altíssimum potentem, in oppugnando inimícos úndique; et audívit illum magnus et sanctus Deus. *Eccli.* 46.

Ant. 6. D. Succinxit se arma béllica sua in prælíis, et protegébat castra gládio suo. 1. *Mach.* 3.

℣. Véritas mea et misericórdia mea cum ipso; ℟. Et in nómine meo exaltábitur cornu ejus. *Ps.* 88.

Lectio iv.

Ex ejus vita per Joan. à Joinv. et alios Autores scripta.

Ludovícus nonus, Francórum Rex, anno ætátis duodécimo, patri Ludovíco successit, regnumque sub tutéla Blanchæ sapientíssimæ matris administráre cœpit. Hæc fílium à púero sanctis documentis institúerat, dícere sólita : Mallem, fili, te vitâ et regno privátum, quàm lethális peccáti reum agnóscere. In ipso regni exórdio, viros spectátæ virtútis et prudéntiæ, cùm è cléricis, tùm è láicis, in consílium adhíbuit ; et Albigenses perduelles, paternis jam armis impetítos, subégit. Rebus cum finítimis princípibus compósitis, totum se divíno cúltui promovendo dedit. Duello et blasphémiis pénitùs extirpandis incúbuit, histriónes et joculatóres regno éxpulit. Benefícia ecclesiástica *nonnisi probátis*, ac præcipuè per Ecclésiæ Parisiensis Cancellárium, persónis, neque jam áliud habéntibus, nisi illo abdicáto, conferébat. Adeò justítiæ studiósus fuit, ut quacumquè transíret, illáta si qua forent à comitátu damna, per Archidiacónum Parisiensem aliosve notæ æquitátis viros inquíri juberet ac resarcíri ; et contrà Saracénos profectúrus, mónitos per præcónem súbditos volúerit, ut qui læsi fortè essent, ipsum adírent, ómnibus factúrum satis.

℟. Sancta in manu extraneórum facta sunt : vasa glóriæ nostræ captíva abducta sunt : * Quæ erat líbera, facta est ancilla : quò ergò nobis adhùc vívere ? Omnis qui zelum habet legis, státuens testamentum, éxeat post me. ℣. Ascendérunt gentes super latitúdinem terræ : et circuiérunt castra sanctórum et civitátem dilectam. * Quæ. 1. *Mach.* 2. *Apoc.* 20.

Lectio v.

Tricésimo ætátis anno gravi morbo affectus, acceptâ cruce ab Epíscopo Parisiensi, sacrum bellum vovit. Et post áliquot annos, contractis ingéntibus cópiis, matri commissâ regni curâ, *mare trajécit. Atque ubi* primùm Saracénos in líttore astantes conspexit, è navi in mare ense districto congressúrus insíliit : fugatisque hóstibus, Damiátam victor intrávit. Sed debilitáto póstmodùm ex lue exércitu, victus ipse captusque est ; neque, per totum captivitátis tempus, Horárum Canonicárum, quas ubí-

què ad usum Ecclésiæ Parisiensis quotídiè persolvébat, recitatiónem intermísit. Cùm de pace actum est, ipse conditiónes Saracénis dedit, mirántibus quòd victus victóribus leges impóneret. Pacto fœdere, Rex cum exércitu liber dimíttitur: cùmque in pecúnia numeranda, Saracénis non adverténtibus, errátum esset, íntegrum pecúniæ pondus solvi vóluit, violáti pacti alióquin reis. Annos deindè círciter quátuor, quò Saracénos ad servandas induciárum conditiónes adígeret, in Syria commorátus; Christiános multos è vínculis erípuit, Gentíles fídei præceptis ímbuit, ac Christianórum urbes áliquot et castra suis súmptibus instaurávit. Interìm mater ejus migrat è vita; cujus ut mortem accépit, in génua prócidens, obortis lácrymis, hæc verba prótulit: Grátias tibi ago, Dómine, qui matrem únicè dilectam quam ad tempus commodáveras, recepisti, ita sit ut plácitum est coràm te; sit nomen Dómini benedictum.

℟. Custodívit illum Dóminus ab inimícis; et * In vínculis non derelíquit illum, et dedit illi claritátem æternam. ℣. Erat Deus cum eo, et erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus: * In vínculis. *Sap.* 10. *Act.* 7.

Lectio vj.

In Gálliam rédiens, navi propè Cyprum ad syrtes allísâ, coràm sacra Eucharístia, cujus in navi asservandæ facultátem à Legáto Apostólico obtinúerat, supplíciter orans, ab imminente naufrágii perículo liberátus est. Cùmque navis ad réliquum itíneris minùs tuta à nautis renuntiarétur, Rex pius, rejectâ prócerum sententiâ, in áliam transíre nóluit; ne sexcenti ferè hómines qui metu perículi ex eâdem navi descendissent, in ínsula remanérent, indè nunquàm aut vix reversúri; malle se dicens, cum líberis et uxóre, Deo áuspice, perículum adíre, quàm sibi suisque cum tanto totque hóminum damno consúlere. Post réditum, piis opéribus impénsiùs stúduit. Plúrima Lutétiæ aliisque in locis ædificávit aut perfécit monastéria, et páuperum hospítia. Frequens visébat ægrótos, quibus non súmptibus modò, sed et mánibus própriis ministrábat. In páuperes munificentíssimè próvidus, virgínibus dotem, provínciis annónæ inópiâ laborántibus alimenta, universis egéntibus necessá-

ria suppeditábat. Veste vulgári utebátur; cilício et jejúnio sæpè corpus affligébat; statis jejuniórum et festórum diébus, cónjuge ábstinens. Cùm in Africam trajecisset, bellum dénuò Saracénis illatúrus; jamque, captâ Carthágine, castra propè Tunétum in eórum conspectu posuisset, mortem imminére séntiens, documenta Rege digna Christianíssimo, suâ manu conscripta, Philippo fílio et successóri trádidit: illudque Davídicum próferens, Introíbo in domum tuam, adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo, Dómine; ánimam Deo réddidit apud Cartháginem, anno ætátis quinquagésimo quinto, Christi verò millésimo ducentésimo septuagésimo. Eum miráculis illustrem Bonifácius octávus Sanctórum albo insériuit. Ossa ejus apud sanctum Dionysium religiósè asservantur in capsa argéntea, caput Parísiis ad sanctam Capellam, pars verò carnis apud Montem-regálem propè Panormum in Sicília.

℟. Ipse est directus divínitùs in pœniténtiam gentis, et * Tulit abominatiónes impietátis; et gubernávit ad Dóminum cor ipsíus, et † In diébus peccatórum corroborávit pietátem. ℣. Dei minister, vindex in iram ei qui malum agit, * Tulit. Glória. † In diébus. *Eccli.* 49. *Rom.* 13.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Vólui nequáquàm abúti poténtiæ magnitúdine, sed cleméntiâ et lenitáte gubernáre subjectos. *Esther.* 13.

Ant. 8. c. Adversùm me terra mea non clamat, nec ánimam agricolárum ejus afflixi. *Job.* 31.

Ant. 1. *D.* Non putávi aurum robur meum, nec lætátus sum super multis divítiis meis. *Job.* 31.

℣. Dilexi mandáta tua super aurum et topázion: ℟. Propterèa ad ómnia mándata tua dirigébar. *Ps.* 118.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longinquam accípere sibi regnum, et reverti. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

De Civitate Dei. Lib. 5. *C.* 24.

CHristiános imperatóres non ídeò felíces dícimus, quia vel diútiùs imperárunt, vel imperántes fílios morte plácidâ reliquérunt, vel hostes Reipúblicæ domuérunt,

vel inimícos cives adversùs se insurgentes et cavére et opprímere potuérunt. Hæc enim et ália vitæ hujus ærumnósæ, vel múnera, vel solátia quidam étiam cultóres dæmonum accípere meruérunt, qui non pértinent ad regnum Dei, quò pértinent isti: et hoc ipsíus misericórdiâ factum est, ne ab illo ista, qui in eum créderent, velut summa bona desiderárent.

℟. Auris áudiens beatificábat me, eò quòd liberassem páuperem vociferantem, et pupillum cui non esset adjútor. * Cùm sedérem rex, circumstante exército, eram tamen mœréntium consolátor. ℣. Sic decet nos implére omnem justítiam: * Cùm. *Job* 29. *Matth.* 3.

Lectio viij.

SEd felíces eos dícimus, si justè ímperant; si inter linguas sublímiter honorántium et obséquia nimìs humíliter salutántium non extolluntur, sed se hómines esse meminérunt; si suam potestátem, ad Dei cultum máximè dilatandum, majestáti ejus fámulam fáciunt; si Deum timent, díligunt, cólunt; si plus amant illud regnum, ubì non timent habére consortes; si tárdiùs víndicant, fácilè ignoscunt; si eamdem vindictam pro necessitáte regendæ tuendæque Reipúblicæ, non pro saturandis inimicitiárum ódiis éxerunt; si eamdem véniam, non ad impunitátem iniquitátis, sed ad spem correctiónis indulgent; si quod áspere coguntur plerumque decérnere, misericórdiæ lenitáte et beneficiórum largitáte compensant; si luxúria tantò eis est castigátior, quantò posset esse libérior; si malunt cupiditátibus pravis, quàm quibúslibet géntibus imperáre.

℟. Justítiâ indútus sum; et vestívi me, sicut vestimento et diadémate, judício meo: * Pater eram páuperum; et causam quam nesciébam, diligentíssimè investigábam. ℣. Judícium sine misericórdia illi qui non fecit misericórdiam; superexaltat autem misericórdia judícium. * Pater. *Job.* 29. *Jac.* 2.

Lectio ix.

ET si hæc ómnia fáciunt, non propter ardórem inánis glóriæ, sed propter caritátem felicitátis æternæ; si pro suis peccátis, humilitátis et miseratiónis et oratiónis sacrifícium Deo suo vero immoláre non négligunt: tales Christiános Imperatóres dícimus esse felíces interìm spe, pósteà reipsâ

futúros, cùm id quod expectámus advénerit.

℟. Regna terræ, cantáte Deo, psállite Dómino, * Quóniam rex omnis terræ Deus. ℣. Lucerna civitátis sanctæ Jerúsalem est Agnus; et reges terræ áfferent glóriam suam, et honórem in illam; * Quóniam. Glória Patri. * Quóniam. *Ps.* 67 *et* 46. *Apoc.* 21.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Vivit Dóminus, et benedictus Deus meus, ℟. Magníficans salútes regis ejus. *Ps.* 17.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Magnificávit eum Dóminus, et dedit illi glóriam regni, qualem nullus hábuit antè eum rex. 1. *Paral.* 29.

Ant. 4. E. Operátus est bonum, et rectum et verum coràm Dómino Deo suo, volens requírere Deum suum in toto corde suo: fecitque, et prosperátus est. 2. *Paral.* 31.

Ant. 8. G. *Fecit* judícium et justítiam, judicávit causam páuperis et egéni, quia cognóvit me, dicit Dóminus. *Jerem.* 22.

Ant. 7. d. Perambulávit civitátes, et pérdidit ímpios ex eis; et nominátus est usquè ad novíssimum terræ. 1. *Mach.* 3.

Ant. 2. D. De omni corde suo laudávit Dóminum, et dilexit Deum qui fecit illum, et dedit illi contrà inimícos poténtiam. *Eccli.* 47.

Capitulum. 1. *Esdr.* 7.

BEnedictus Dóminus Deus patrum nostrórum, qui dedit hoc in corde regis, ut glorificáret domum Dómini.

Hymnus.

TEmpla nunc fument, resonentque cantu,
En triumpháto Lodoícus hoste
Quærit æternas, tibi mílitando,
Christe, corónas.
Hic tuos ardet reparáre cultus:
Hic gregem tuto fugitívum ovíli
Reddit: hic armis tua christiánis
Sacra tuétur.
Béllicæ vixdùm memor ille laudis,
Cuncta qui subdit, tibi servit uni:
Imperes unus, satìs imperábit,
Te duce, princeps.
Stat tuâ fidens ope, fortiorque
Sumit ex ipsis ánimos ruínis:
Jura dat victus, sedet inter ipsos
Arbiter hostes.
Summa laus summo super astra Patri:
Fílio compar hómini Deóque;
Nec tibi dispar, utriûsque sacri
Nexus amóris. Amen.

℣. Ego primogénitum ponam illum, ℟. Excelsum præ régibus terræ. *Ps.* 88.

Ad Benedictus.

Ant. J. In tentatióne inventus est fidélis: ídeò dedit illi Dóminus glóriam in gente sua, créscere illum quasi terræ cúmulum; et ut stellas exaltáre semen ejus. *Eccli.* 44.

Oratio.

DEus, qui beátum regem Ludovícum, de terréno regno ad cœléstis regni glóriam transtulísti; ejus, quæsumus, méritis et intercessióne, Regis regum Jesu Christi Fílii tui fácias nos esse consortes: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per, etc.

AD HORAS.

Doxologia, (nisi occurrat intrà Octavam Dedicationis:)

Rex summe regum, sit tibi
Laus, Christe, Patris únice;
Sit laus Patri, laus Flámini,
Per cuncta semper sécula.
Amen.

[*Intrà Octav. Dedic. additur duplex* Allel. ℟℟℟. *brev. Tertiæ, Sextæ et Nonæ.*]

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Magnificávit. *In* ℟. *br.* ℣. Qui es Rex regum * et Dóminus dominántium. *Apoc.* 19.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Operátus est.

Capitulum. *Deut.* 17.

DIscat rex timére Deum, et custodíre verba ejus, et cæremónias ejus quæ in lege præcepta sunt: nec elevétur cor ejus in supérbiam super fratres suos, neque declínet in partem déxteram vel sinístram; ut longo témpore regnet ipse, et fílii ejus.

℟. *br.* Erudímini, reges * Qui judicátis terram. Erudímini. ℣. Servíte Dómino * in timóre, * Qui. Glória. Erudímini. *Ps.* 2.

℣. Rex qui sperat in Dómino, ℟. In misericórdia Altíssimi non commovébitur. *Ps.* 20.

AD SEXTAM.

Ant. 8. G. Fecit judícium.

Capitulum. *Prov.* 29.

REx qui júdicat in veritáte páuperes, thronus ejus in æternum firmábitur.

℟. *br.* Judicábit páuperes pópuli, * Salvos fáciet fílios páuperum. Judicábit. ℣. Et humiliábit * calumniatórem; * Salvos. Glória. Judicábit. *Ps.* 71.

℣. Ad níhilum deductus est in conspectu ejus malignus; ℟. Timentes autem Dóminum glorificat. *Ps.* 14.

AD NONAM.

Ant. 2. D. De omni.

Capitulum. *Eccli.* 47.

STare fecit cantóres contrà altáre, et in sono eórum dulces fecit modos: et dedit in celebratiónibus decus, et ornávit témpora usquè ad consummatiónem vitæ, ut laudárent nomen sanctum Dómini, et amplificárent manè Dei sanctitátem.

℟. *br.* Confiteantur tibi, Dómine, * Omnes reges terræ. Confiteantur. ℣. Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini, * Omnes. Glória. Confiteantur. *Ps.* 137.

℣. Deus, cánticum novum cantábo tibi, ℟. Qui das salútem régibus. *Ps.* 143.

AD II. VESPERAS.

Ant. IN géntibus non erat 6. F. rex símilis ei, et dilectus Deo suo erat; et pósuit eum Deus regem super omnem Israel. 2. *Esdr.* 13.

Ant. 7. ç. Símilis illi non fuit rex, qui reverterétur ad Dóminum in omni corde suo, et in tota ánima sua, et in universa virtúte sua. 4. *Reg.* 23.

Ant. 3. a. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, et legem exquisívit: sancta glorificávit, et multiplicávit vasa sanctórum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. f. Hortabátur suos, ne formidárent ad adventum natiónum, sed in mente habérent adjutória sibi facta de cœlo. 2. *Mach.* 15.

Ant. 4. E. Spíritu magno vidit última, et consolátus est lugentes in Sion. *Eccli.* 48.

Capitulum. *Is.* 60.

JErúsalem, aperientur portæ tuæ júgiter: die ac nocte non claudentur, ut afferátur ad te fortitúdo géntium, et reges eárum adducantur; gens enim et regnum quod non serviérit tibi, períbit.

[*Ubì fit ritu Solemni*, Allelúia, allelúia. ℣. Deus non derelinquet misericórdiam suam, neque perdet à stirpe nepótes electi sui. Allelúia. *Eccli.* 47.]

Hymnus.

TE sancte rursùs, Ludovíce, prælia
Divína poscunt: tu crucis clavum tenens,
Speíque sacras ánchorâ fundans rates,
Moves tyrannis bella, Christo mílitas.
Vincis cadendo: mors tibi victóriam
Aufert et addit: corpus hìc palmæ tegunt
Nondùm sepultum; sed triumpho nóbili
Cœlum parátur, et corónis sídera.
Tuus paternæ rédditus terræ cinis
Regnum tuétur; dùm throno præsens Dei,

AEterna regnans pascis
inter lília,
Favensque blando nostra cernis lúmine.
Sit Trinitáti sempiterna glória,
Honor, potestas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubernans ómnia,
Per cuncta regnat seculórum sécula.
Amen.

℣. Introíbo in domum tuam, Dómine: ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo. *Ps.* 5.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Ambulábunt reges in splendóre ortûs tui, Jerúsalem; et ministrábunt tibi, et vénient, et adorábunt vestígia pedum tuórum. *Is.* 60.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Nunc facta est salus, et virtus, et regnum Dei nostri, et potestas Christi ejus. *Apoc.* 12.

Doxol. Rex, *suprà, nisi occurr. intrà Oct. Dedic.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Det Dóminus virtútem nobis, et illúminet óculos nostros, ut vivámus sub umbra Regis, et sub umbra fílii ejus. *Baruch* 1.

¶ *Si Festum sequens occurrat die Dominicâ, fiet de eo Sabbato præcedenti.*]

Die xxvii.
In Festo
SANCTI CÆSARII,
Arelatensis Episcopi, et Ecclésiæ Doctóris.

Duplex-minus.
Omnia de Comm. Doct.
IN II. NOCTURNO.
Lectio iv.

Ex vita S. Cæsarii per ipsius Discipulos scripta, apud Mabill. in Act. SS. Bened. sec. 1.

CAEsárius Cabilóne claro génere ortus, in ínsula Lirinensi sub Porcário Abbáte mónachus, et pósteà cellerárius fuit. Quo múnere post breve tempus absolútus, ita per jejúnia, vigílias et orandi stúdium, vires córporis attrívit, ut Arelátem valetúdinis recuperandæ causâ missus fúerit. Illic, cum AEónio Arelatensi Antístite statìm ob sacræ doctrínæ desidérium junxit consuetúdinem. Is Cæsárium, perspectâ morum ejus innocéntiâ, Diáconum, et tandèm, impetráto Porcárii Abbátis consensu, Presbyterum ordinávit, et Arelatensi Ecclésiæ ascripsit, in qua nihilóminùs cursum canónicum institutiónis monásticæ, máximè verò humilitátem, caritátem, obséquium, et patiéntiam monastérii semper retínuit. Hinc triénnio ferè antè mortem AEónii, subur-

bánæ ínsulæ monastério ab eódem præfectus est; qui cùm eum jampridèm sibi successórem cúperet, suum hâc de re votum cívibus et Gothórum princípibus expósuit. Cæsárius verò, ne id fieret, arreptâ fugâ, in sepulcris aliquándiù delítuit: verùm, Deo sic volente, detectus et inventus, Pontificátûs quidèm onus, cogente caritátis necessitáte, suscépit, sed sublevante quam non dimísit contemplatiónis suavitáte, léniùs tolerávit.

Lectio v.

TErtiæ, Sextæ et Nonæ Offícia in majóre Basílica sancti Stéphani instítuit, Laicosque hortabátur Dei laudes in Ecclésia cánere, ut eos à fábulis avocáret. Ter apud reges Gothos proditiónis accusátus, ac tótiès in exílium, et in cárcerem detrúsus, ter innocéntiâ ejus manifestis argumentis comprobátâ, absolútus est, et ad Ecclésiam suam remissus. In hac síngulis ferè diébus prædicábat; áliis verò Ecclésiis homílias pópulo recitandas suppeditábat. Inter bella quibus tunc ferè contínuis Arelatensis província deflagrábat, captívis redimendis sacram supelléctilem distráhere non dubitávit; in hoc cum Ambrósio consénticns, ei displicére non posse de supelléctili sua dari redemptiónem, qui priùs semetipsum pro redemptióne hóminis tradidisset. Puelláre cœnóbium antè hæc bella in civitáte construére cœperat, ut Vírginum choris, Arelatènsium Ecclésia et cívitas munirétur. Quo tandèm instauráto atque perfecto, Cæsáriam sorórem, præpósuit Abbatissam. Extat háctenùs inter régulas Patrum institutiónis norma quam illi præscripsit; cujus prima lex erat, ut nulli unquàm licéret exíre è monastério. A Symmacho Papa, qui eum Romam invitáverat, humaníssimè exceptus est, et pállii dignitáte auctus.

Lectio vj.

PLúribus intérfuit præfuitque Concíliis; imprímis Arausicáno secundo, in quo de grátia et líbero arbítrio viginti quinque Cánones promulgáti sunt; in quibus inter cétera definítum est Cánone quinto, quòd, si quis, sicut augmentum, ita étiam inítium fídei, ipsumque credulitátis affectum naturáliter nobis inesse dicat, Apostólicis dogmátibus adversári comprobétur. Hoc erróre damnáto, sana de Christi grátiâ doctrína ex ipsis Augustíni senténtiis san-

cíta est, juxtà Capítula quæ à Felíce Románo Pontífice, auctoritáte Sedis Apostólicæ muníta Cæsárius suscéperat. Scripsit Cæsárius speciálem librum de grátia Dei, et líbero arbítrio, adversùs senténtiam Fausti Rhegiensis Epíscopi, et in Scriptúram enarratiónes, et homílias, cum epístolis super vária rerum divinárum argumenta, viris Religiósis, ut in appendíce Gennádii légitur, omninò necessárias; undè post Irenæum et Hiláriun præcípuus Ecclésiæ Gallicánæ Doctor agnóscitur. Demùm exactis in Pontificátu annis quadraginta, prídiè festum sancti Augustíni, utì se, et optáre, et speráre díxerat, è vivis excessit anno ætátis septuagésimotértio, Christi quingentésimo-quadragésimo secundo, et in Basílica sanctæ Maríæ sepultus est.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum; et malus homo de malo thesauro profert malum. Ex abundántia enim cordis os lóquitur. Et réliqua.

Homília sancti Cæsárii, Epíscopi.

Homil. 26. tom. 2. Biblioth. Patrum Paris.

QUamvìs mélius sit fácere quàm nosse, priùs est tamen nosse quàm fácere; debet enim díscere qui optat implére. Ut ergò ista beatitúdo per Dei grátiam impleátur in vobis, si in veritáte, ut crédimus, esurítis et sitítis justítiam, quótiès vobis verbum Dei fúerit tárdiùs prædicátum, nolíte expectáre ut vobis ultrò illud debeámus ingérere, sed étiam vos ipsi quasi rem vobis jure débitam fidéliter à nobis ac sitienter exígite. Nam si nos semper ultrò velímus offerre, et vos aliquótiès, tardántibus nobis, voluéritis exígere; póssumus ab illis qui perículum nostrum nésciunt, importúni fórsitan judicári. Sed qui benè novit quàm grave pondus immíneat cervícibus sacerdótum, intélligit quòd quamvìs verbum Dei assíduè prædicémus, minùs tamen réddimus quàm debémus. Testificátur enim sacerdótibus Spíritus sanctus per Prophétam: Clama, ne cesses; et Apóstolus: Memóriam meî retinéte, quóniam per triénnium non cessávi, die ac nocte cum lácrymis monens unumquemque vestrûm. Si

Apóstolus, ut se apud Deum absólveret, die noctúque verbum Dei prædicábat: quid de nobis fiet qui vix vel post multos dies commisso nobis gregi spirituália páscua providémus?

Lectio viij.

PRoptéreà contestátur Timótheum idem Apóstolus, dicens: Testíficor coràm Deo et Christo Jesu qui judicatúrus est vivos et mórtuos, per adventum ipsíus et regnum ejus. Et quasi interrogarétur quarè tàm metuendam contestatiónem præmítteret, secútus adjunxit: Prædica verbum, insta opportúnè, importúnè; árgue, óbsecra, íncrepa. Quid est, opportúnè, importúnè? nisi opportúnè, voléntibus; importúnè, noléntibus? Voléntibus audíre verbum Dei offerendum est, fastidiéntibus ingerendum; ne fortè contrà nos antè tribúnal Christi stantes, dicant se à nobis admónitos non fuisse, et animárum illórum sanguis de nostris mánibus exquirátur. Undè cum grandi timóre pensáre debémus, ne ad nos étiam illa terríbilis sententia dirigátur, quam servus ille méruit audíre qui acceptum talentum duplicáre nóluit. Quia ergò et nostrum, et vestrum perículum agnovistis, quóties evénerit ut vobis verbum Dei tárdiùs ministrétur, sic hoc molestè accípite, quómodò si córpori vestro quotidiáni victûs substántia subtrahátur. Non enim apud nos major debet esse córporis *fames* quàm ánimæ. Nam quantùm ánimam digniórem esse nóvimus, tantùm de ejus victu majórem sollicitúdinem habére debémus.

Lectio ix.

HOc ídeò dico, ut et in nobis et in vobis ista similitúdo servétur. Cúpimus enim à vobis istam desiderábilem inquietúdinem sustinére, dúmmodò ánimas vestras vidére mereámur in amóre Christi profícere. Undè sicut nobis éxpedit collectis Scripturárum flóribus spiritálem cibum confícere, ita et vos oportet cum grandi aviditáte requírere. Nam quómodò solent vítuli matrum úbera cum grandi ímpetu inquietáre, ut de interióribus eárum necessárium sibi possint extráhere cibum; ita pópuli christiáni sacerdótes suos, velut sanctæ Ecclésiæ úbera, assíduâ debent interrogatióne provocáre, ut cibum possint sibi salútis acquírere, et victum ánimæ suæ necessárium providére; ne fortè (si et sacerdótes tárdiùs volúerint

offerre, et pópuli nímiis impedimentis mundi istíus occupáti, dedignentur inquírere) impleátur illud quod scriptum est: Mittam, inquit, famem in terram, non famem panis aut sitim aquæ, sed audiendi verbum Dei. Crédimus tamen de Dei misericórdia, quòd ita et nobis stúdium legendi vel prædicandi, et vobis audiendi desidérium præstáre dignábitur; ut antè tribúnal ætérni júdicis, et nos de prædicatiónibus nostris bonam possímus réddere ratiónem, et vos pro benigna obediéntia, et bonórum óperum perseveránția, ad æternæ salútis præmia pervenire.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo æternæ salútis beátum Cæsárium ministrum tribuisti; præsta, ut, quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis: Per.

[*Intrà Octavam Dedic. additur duplex* Allelúia. ℟℟. *brevibus Tertiæ, Sextæ et Nonæ.*]

VESPERÆ de sequenti.

Die xxviii.

In Festo

SANCTI AUGUSTINI, Hipponensis Epíscopi et Ecclésiæ Doctóris.

Duplex-majus.

Omnia de Comm. Doctorum, exceptis quæ seq.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, et sic in toto Officio.

Ant. 1. *f.* Erat vir astútus, multórum erudítor, et ánimæ suæ inútilis. *Eccli.* 37.

Ant. 2. D. Derelíquit Deum factórem suum, et recessit à Deo salutári suo. *Deut.* 32.

Ant. 3. a. Flebat mater ejus irremediabílibus lácrymis, atque dicébat: Heu, heu me, fili mi! *Tob.* 10.

Ant. 5. C. Cùm esset amáro ánimo, orávit ad Dóminum, flens lárgiter; et ait ei Sacerdos: Vade in pace, et Deus det tibi petitiónem tuam, quam rogasti eum. 1. *Reg.* 1.

Ant. 4. E. Fílius honorábilis mihi; idcircò conturbáta sunt víscera mea super eum: míserans miserébor ejus, ait Dóminus. *Jerem.* 31.

Capitulum. *Jerem.* 31.

Castigasti me, et erudítus sum, quasi juvénculus indómitus: converte me, et convertar; quia tu Dóminus Deus meus. Postquàm enim convertisti me, egi pœniténtiam.

℟. Audívi vocem dicentem: Accipe librum, et dévora illum. * Et † Accépi librum, et devorávi illum; et erat in ore meo tanquàm mel dulce. ℣. Factum est verbum à Dó-

mino, dicens : Tolle et lege. * Et accépi. Glória Patri. † Accépi. *Apoc.* 10. *Jerem.* 36.

Hymnus.

QUid non, Christe, potes? Néscia cédere
Ut gaudes sine vi rúmpere péctora!
Ut victríce manu quos súbigis, tuæ
Formas milítiæ duces!
Insánâ túmidus dùm sapiéntiâ
Augustínus ovat, nec pátiens regi,
Spreto, ferre priùs quod décuit, jugo,
Vanis servit amóribus.
Errórum ténebris ut prémitur miser,
Lucem quærit amans, quam trépidus fugit:
Pectus sollícitant hinc bona gáudia,
Hinc rursùs mala dístrahunt.
At cùm plena suo lúmine Véritas
Affulsit Júveni, térrita nox fugit;
Et divínus Amor sacrílegos piis
Ignes ígnibus éxcutit.
Quas victus lácrymas, quos gémitus dedit!
Altè, corda domans spíritus íncubat:
Rumpit vincla, sacro flúmine tíngitur,
Christi libérior jugo.
Tùm quæsíta diù pax ánimo redit;
Vanescunt dúbiæ lucis imágines,
Sublími plácidæ mentis in ótio,
Vero lúmine páscitur.
Qui lucis pater est, glória sit Patri;
Qui lux ipsa Patris, glória Fílio;
Amborumque tibi, nexus amábilis,
Compar glória, Spíritus. Amen.

℣. Dirupisti, Dómine, víncula mea: ℟. Tibi sacrificábo hóstiam laudis. *Ps.* 115.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Grátiâ Dei sum id quod sum, et grátia ejus in me vácua non fuit. 1. *Cor.* 15.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Cæsarii, Ant. Qui docti. ℣. Beátus, *p.* xxxvj. *Oratio*, Deus, qui, *suprà. Deindè S. Juliani, Mart. Ant.* Ecce. ℣. In Deo spéravi, *p.* viij. *Oratio*, Deus, qui, *infrà.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. d. Abjiciámus ópera ténebrárum, sicut in die honestè ambulémus. *Rom.* 13.

In fine Hymni, (*nisi occurrat intrà Octavam Dedicationis.*) *Doxologia*, Sit laus, *ut infrà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. D. Induímini Dóminum Jesum Christum; et carnis curam ne fecéritis in desidériis. *Rom.* 13.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Fontem sapiéntiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

NUnc cœlo, stygiis líbera péstibus,
Effer conspícuum, Relígio, caput:
Augustínus adest; cédite, Tártara,
Tanto cédite lúmini.
Sacris, undè Deum pléniùs háuserat,
Pectus multa capax imbúerat libris;
Illi nuda patent, quæ fúerant priùs
Densis óbsita núbibus.
Tantis quanta venit de ténebris dies!
Vires indè novas, hìnc ánimos refert;
Armis undè Erebi tela retúnderet,
Se cœléstibus índuit.
Hìnc hostes cálami figit acúmine,
Illìnc ore potens fulmíneo tonat:
Christi vellit agro, quæ ségetem necant
Errórum mala sémina.
Christi Sponsa, novas scissa per hæreses,
Per te tuta suis fulget honóribus,
Cui dos una fuit, páctaque désuper,
Simplex, únaque Véritas.
Actos dissídiis, et malè tránsfugas,
Ut priscæ fídei restítuas Patres,
Ter centum, duce te, Pontífices suis
Sese sédibus ábdicant.
Quæ vis blanda Dei te rápuit tibi,
Illam gratus amas páندere pósteris,
Ut natúra húmilis cedat amábili
Ultrò súbdita grátiæ.
Qui lucis pater est, glória sit Patri;
Qui lux ipsa Patris, glória Fílio;
Amborumque tibi, nexus amábilis,
Compar glória, Spíritus. Amen.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex vita S. Augustini per Possidium discipulum ejus scripta, et ex ipsius Aug. Operibus.

AUgustínus, Tagaste in Africa natus, adolescens in amóres illícitos et Manichæórum hæresim impégit. Carthágine primùm Rhetóricam dócuit, deindè Romæ, ac Mediolàni; ubì cum Ambrósii frequens esset audítor, paulátìm in Cathólicos propénsior factus, sacros códices, à quorum lectióne priùs abhorrébat, evólvere studiósiùs cœpit, et novæ vitæ institútum meditári. Verùm cùm diù multùmque secum ipse luctátus, conversiónem procratinas-

set; tandèm insólitâ voce admónitus ut légeret, ex verbis Apóstoli in quæ incidit, derepentè mutátus est, et ab Ambrósio aliquantò post, annum agens tricésimumtértium, in Páschate baptizátus. Cùm pátriam repéteret, matri ad Ostia Tiberína defunctæ supréma christiánæ pietátis offícia persolvit. Reversus in Africam, rus se recépit, ut uni Deo vacáret.

Lectio v.

Hipponem-régium evocátus, ut virum ipsíus audiendi cúpidum Deo lucrarétur; raptus à pópulo, invítus atque ubertìm flens, Présbyter civitátis ordinátus est à Valério Episcopo: qui cùm génere Græcus esset, nec satìs Latínè sciret, potestátem ei fecit in Ecclésia coràm se Evangélium prædicandi; idque ex more Orientálium, sed præter Africánæ Ecclésiæ consuetúdinem. Tùm Augustínus monastérium intrà Ecclésiam instítuit, et cum Dei servis vívere cœpit secundùm régulam sub sanctis Apóstolis constitútam. Véritus autem Valérius jam sénior, ne sibi Augustínus ab áliis Ecclésiis præriperétur, obtínuit à Primáte Carthaginensi, ut sibi adhùc viventi darétur Coepíscopus. In Episcopátu commúnem vitæ rationem, quam Présbyter instituérat, cum Cléricis ténuit. Vestis ejus ac supellex nec nítida nímiùm, nec abjecta. Ita frugáli et parcâ mensâ utebátur, ut non nisi propter hóspites et infírmos carnes ad legúmina et ólera adhibéret; eamque lectióne aut disputatióne, exclúsâ pénitùs obtrectatióne, semper condiébat. Causis dirimendis vacábat per totam diem, sæpè jejúnus. Ut páuperes áleret, cùm non esset ália facultas, sacra vasa frangi jubébat. Pupillos duntaxat invisébat et víduas: feminárum autem monastéria non adíbat, nisi urgente necessitáte: cùmque ab ægrotántibus peterétur ut ipsis manus impóneret, ad eos sine mora pergébat. Quin et áliquos, éditis miráculis, sublevávit; ægrum enim ad se adductum æger ipse manûs impositióne sanávit: energúmenos étiam, fusis in oratióne lácrymis, Présbyter et Episcopus liberávit.

Lectio vj.

Acérrimus contrà omnes hæreses cathólicæ veritátis propugnátor, Manichæos, quos statìm à baptismo aggressus fúerat, tùm scriptis, tùm públicis disputatiónibus confutávit. Arianórum hæresim

hæresim singulári veritátis illustratióne profligávit. Ecclésiæ unitátis stúdio, quam adversùs Donatistas validíssimè tutátus est, Episcopos penè trecentos induxit, ut schismáticis ad Ecclésiam redeúntibus, non honórem modò sédium servárent, sed et, si opus esset, Episcopátum céderent. Grátiam Christi, suo témpore à Pelagiánis impugnátam, invictíssimè asséruit; eorumque in Semipelagiánis relíquias, morti jam próximus, repressit. Adversùs Paganórum calúmnias et errónes Religiónem Christiánam, eruditíssimo præsertim ópere de Civitáte Dei, vindicávit. In Confessiónum ac Retractatiónum libris, à se gesta scríptaque magnâ cum humilitáte sevérus judex recénsuit. De Scriptúra váriis tractátibus sapientíssimè disséruit. Difficíllimas quæstiónes undequáque sibi propósitas suis epístolis enodávit. Eum Theodósius júnior nominátim invitávit ad Synodum Ephesínam in causa Nestórii, cujus errónes jam ipse scriptis præfocáverat: sed morte præventus, Concílio interesse non pótuit. Vándalis enim tértium jam mensem Hippónem obsidéntibus, in extrémum morbum incidit: atque ubi lecto decúbuit, Psalmos de pœniténtia paríeti jussit affígi, quos profúsis lácrymis júgiter meditátus, et per decem últimos dies soli intentus oratióni, obdormívit in Dómino anno ætátis septuagésimo-sexto, Christi quadringentésimo trigésimo. Pro commendanda córporis ejus depositióne, sacrifícium Deo oblátum est. Testamentum nullum fecit; quia undè fáceret, ait Possídius, Christi pauper non hábuit. Corpus ejus primùm in Sardíniam translátum est; póstea Papiam, ad Basílicam sancti Petri in Cœlo áureo, nunc sancti Augustíni dictam; ubi tunc Mónachi sub régula sancti Benedicti Deo militábant.

IV. III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap 5.

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? Ad níhilum valet ultrà, nisi ut mittátur foràs, et conculcétur ab homínibus. Vos estis lux mundi. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Episcopi.

In Joan. Tract. 23. *Ed. Ben.*

OMnes hómines, lucernæ, cùm sápiunt, lucent, et spíritu fervent.

Permansérunt enim servi Dei lucernæ bonæ, ex óleo misericórdiæ illíus, non ex víribus suis. Grátia quippè Dei gratúita, illa óleum lucernárum est. Plùs enim illis ómnibus laborávi, ait quædam lucerna : et ne víribus suis ardére viderétur, adjunxit : Non ego autem, sed grátia Dei mecum. Lucernæ ergò et Apóstoli : et grátias agunt, quia accensi sunt lúmine veritátis, et fervent Spíritu caritátis, et súppetit illis óleum grátiæ Dei. Si non essent lucernæ, non díceret illis Dóminus : Vos estis lumen mundi. Pósteà ostendit ne tale lumen se putárent, quale dictum est, Erat lumen verum quod illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum. Ergò cùm et discípulis díceret, Vos estis lumen mundi, ne áliquid sibi tribútum putárent quod de solo Christo intelligendum esset, et ita lucernæ vento supérbiæ extinguerentur; contínuò subjunxit : Sic lúceat lumen vestrum coràm homínibus, ut vidéntes bona ópera vestra, glorificent, non vos, sed Patrem vestrum qui in cœlis est.

Lectio viij. Serm. 340.

QUid retríbuam Dómino, pro ómnibus quæ retríbuit mihi? Si dicam hoc me retribúere, quòd pasco oves ejus; hoc fácio, non ego, sed grátia Dei mecum. Ubi ergò retribútor invéniar, cùm ubíquè prævéniar? Et tamen, quia gratìs amámus, quia oves páscimus, mercédem quærimus. Quómodò fiet istud? quómodò cónvenit, Gratis amo ut pascam, et mercédem posco, quia pasco? Nullo modo fíeret hoc, nullo modo merces quærerétur ab eo qui gratis amátur, nisi merces esset ipse qui amátur. Nam si hoc retribúimus pro eo quòd nos redémit, quia ejus páscimus oves; pro eo ipso quid retribuémus, quòd nos fecit esse pastóres? Mali namque pastóres (quod à nobis absit) nostrâ malítiâ sumus : boni verò (quod ab illo nobis adsit) nisi ejus grátiâ esse non póssumus. Undè et vos, fratres mei, præcipientes rogámus, ne in vácuum grátiam Dei recipiátis. Fácite nostrum ministérium fructuósum. Adjuváte nos et orando et obtemperando; ut nos vobis non tàm præesse quàm prodesse delectet.

[*Si transferatur hoc Festum.*]

Lectio ix. Serm. 339.

PErículum meum est, si attendam quómodò laudátis, et dissímulem

quómodò vivátis. Ille autem novit sub cujus óculis loquor, imò sub cujus óculis cógito, non me tàm delectári láudibus populáribus, quàm stimulári et angi quómodò vivant qui me laudant. Laudári autem à malè vivéntibus nolo, abhórreo, detestor: dolóri mihi est, non voluptáti. Laudári autem à benè vivéntibus, si dicam, Nolo, méntior: si dicam, Volo, tímeo ne sim inanitátis appeténtior quàm soliditátis. Ergò quid dicam? Nec plenè volo, nec plenè nolo. Non plenè volo, ne in laude humána perícliter: non plenè nolo, ne ingráti sint quibus prædico.]

De sancto Juliano,
Lectio ix.
Ex S. Gregor. Turon. et Act. apud Bosquet.

JUliánus Viennensis, hortante sancto Ferréolo cujus in milítia comes erat, Viennâ ubì Diocletiáni persecútio fervébat, discessit, non præ mortis metu, sed ut, paréntibus et facultátibus relictis, ad subeundum Martyrium esset expedítior. Igitur ad Arvernos se cóntulit, et imminente ibì persecutióne, ad Brivatensem vicum pervénit. Cùm autem intellígeret instáre persecutóres, víduam rogávit ut ejus ope delitésceret. Vix illa petitióni ejus ánnuit, cùm ecce prosíliens ad satéllites: Nolo, ait, diútiùs commorári in hoc sáculo, quia toto ánimi ardóre Christum sítio. Moxque ab illis, resecto gúttare, necátus est. Ignorátum ab íncolis martyrii diem Germánus Antissiodorensis Briváte tránsiens, cùm in oratióne pernoctáret, Deo revelante, dídicit. Caput ejus statìm Viennam allátum, et à Ferréolo consodáli receptum, postquàm is martyrium quoque súbiit, cum ejusdem íntegro córpore sepultum est, et simul à Mamerto Pontífice, labente quinto século, honorífice translátum. Méminit Gregórius Turonensis Basílicæ Parísiis in honórem sancti Mártyris Juliáni constructæ. Ea est quæ juxtà pontem minórem sita, sancti Juliáni Véteris, et pósteà Páuperis cognomento, donáta est.

℟. Implétus es quasi flumen sapiéntiâ: * Longè divulgátum est nomen tuum, et dilectus es in pace tua, et in interpretatiónibus miratæ sunt terræ. ℣. Tu assecútus es doctrínam, fidem, longanimitátem, ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in justítia: * Longè divulgátum est.

Glória Patri. * Longè. *Eccli.* 47. 2. *Tim.* 3.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Os meum loquétur sapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Ps.* 48.

AD LAUDES.

Ant. 7. *d.* Dedit illi Deus sapiéntiam, et prudéntiam multam nimìs; et erat nominátus in universis géntibus per circúitum. 3. *Reg.* 4.

Ant. 5. a. Universa terra desiderábat vultum ejus, ut audíret sapiéntiam ejus, quam déderat Deus in corde ejus. 3. *Reg.* 10.

Ant. 3. *a.* Expósuit ómnia; nec quidquam fuit, quod non perspícuum fécerit. 2. *Paral.* 8.

Ant. 6. F. Consílium quod dabat in diébus illis, quasi si quis consúleret Deum: sic erat omne consílium ejus. 2. *Reg.* 16.

Ant. 4. *E.* Contrívit inimícos úndiquè, et extirpávit contrários, et subjécit ei Dóminus omnes hostes. *Eccli.* 47.

Capitulum. *Eccli.* 50.

Quasi stella matutína in médio nébulæ, et quasi luna plena in diébus suis lucet; et quasi sol refulgens, sic ille effulsit in templo Dei.

Hymnus.

Assertor fídei, summus et árbiter,
Inconcussa stetit quo duce véritas,
Dicet Religio, te páriter suum
Dicet grátia víndicem.
Tanti vix cápiens flúmina lúminis,
Scribis plena Deo mille volúmina,
Omnes undè bibant lárgiùs, et Deum
Puris fóntibus háuriant.
Dictat nempè tibi, qui Deus ássidet;
Scriptis ipse præest, ipse regit manum;
Cœlestes áperit non penetrábilis
Thesauros sapiéntiæ.
Fidens ingénio ne caput éfferas,
Mentis prima vagæ vúlnera détegis;
Excelso ráperis quò própior Deo,
Hoc fis tu tibi vílior.
Doctor jam dócilis, magnánimus sequi
Quò te cumque vocat prævia Véritas;
Quâ solâ régeris, rebus in árduis
Hâc solâ regis ómnia.
Nil damnas témerè, nil léviter probas;
Anceps certa Dei lúmina cónsulis:
Cedis sponte; tibi víncere nam pudor,
In quo cédere glória.
Tu, quem pascit amor, núdaque Véritas,
Si te nostra movent, nos bonus áspice:
Flammis ure tuis frígida péctora,
Et mentes dúbias rege.

Qui lucis pater est, glória sit Patri,
Qui lux ipsa Patris, glória Fílio;
Amborumque, tibi, nexus amábilis,
Compar glória, Spíritus.
Amen.

℣. Introíbo in poténtias Dómini, ℟. Usquè in altíssima quæ fecisti magnália. *Ps.* 70.

Ad Benedictus.

Ant. 7. a. Ministérium verbi accépi à Dómino Jesu, testificári Evangélium grátiæ Dei. *Act.* 20.

Oratio.

OMnípotens et miséricors Deus, qui beátum Augustínum Evangélii grátiæ tuæ testem et propugnatórem in Ecclésia suscitasti; ejusdem grátiæ, quæsumus, in nobis osténde virtútem; ut et voluntátem tuam, te docente, cognóscere, et eam corde magno valeámus, te operante, perfícere: Per Dóminum.

Pro Commem. S. Juliani, Ant. Bonum. ℣. Adjutor, *p.* xij.

Oratio.

DEus, qui in corde beáti Juliáni ignem sancti tui amóris accendísti, ut persecutórum supplícia, te vincente, despíceret; da nobis, ut cujus natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur: Per Dóminum.

AD HORAS,

Doxologia, [*nisi occurrat intrà Octavam Dedicationis:*]

Sit laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus;
Qui grátiæ das víndicem,
Fac corde regnet grátia.
Amen.

[*Intrà Octav. Dedic. additur duplex* Allelúia. ℟℟. *brevibus Tertiæ, Sextæ et Nonæ.*]

AD PRIMAM.

Ant. 7. *d.* Dedit.

In ℟. *br.* ℣. Qui es via, * véritas et vita. *Joan.* 14.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Universa terra.

Capitulum. *Sap.* 8.

HAbébo propter sapiéntiam claritátem ad turbas, et honorem apud senióres júvenis: et acútus invéniar in judício, et in conspectu poténtium admirábilis ero, et fácies príncipum mirabuntur me.

℟. *br.* Constítuit eum Dóminus, * Ut erudíret príncipes. Constítuit. ℣. Et senes * prudéntiam docéret; * Ut erudíret. Glória. Constítuit. *Ps.* 104.

℣. Loquétur poténtias Dómini; ℟. Audítas fáciet omnes laudes ejus. *Ps.* 105.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Expósuit.

Capitulum. *Sap.* 8.

LOquente me respícient, et sermocinante me plura, manus ori suo impónent. Prætéreà habé-

bo per sapiéntiam, immortalitátem; et memóriam ætérnam his, qui post me futúri sunt, relinquam.

℟. *br.* In æternum * Non commovébitur. In æternum. ℣. Dispónet sermónes suos * in judício; * Non commovébitur. Glória Patri. In æternum. *Ps.* 111.

℣. Pronuntiábo mirabília tua, Dómine, ℟. Poténtiam tuam, et justítiam tuam. *Ps.* 70.

AD NONAM.

Ant. 4. *E.* Contrívit.

Capitulum. *Eccli.* 46.

INvocávit Altíssimum potentem in oppugnando inimícos úndique; et audívit illum magnus et sanctus Deus.

℟. *br.* Pérsequar inimícos meos, * Et comprehendam illos. Pérsequar. ℣. Et non convertar * donec defíciant; * Et comprehendam. Glória. Pérsequar.

℣. Vivit Dóminus, et benedictus Deus meus; ℟. Liberátor meus de inimícis meis. *Ps.* 17.

Vesperæ *de Festo seq.*

¶ *Si verò transferatur Festum S. Augustini, et habeat II. Vesperas, dicuntur hoc modo.*

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. *Phil.* 4.

QUæ et didicistis, et accepistis, et audistis, et vidistis in me, hæc ágite; et Deus pacis erit vobiscum.

Hymnus, Assertor fídei, *ut suprà ad Laudes.*

℣. Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, ℟. Obumbrasti super caput meum in die belli. *Ps.* 139.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Máximus in salútem electórum Dei expugnáre insurgentes hostes: quis antè illum réstitit? Nam hostes ipse Dóminus perduxit. *Eccli.* 46.

Oratio, Omnípotens, *ut suprà ad Laudes.*

Ad Completorium, *ut suprà, post I. Vesperas.*]

DIE XXIX.

In Festo

DECOLLATIONIS

S. JOANNIS BAPTISTÆ.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 3. a. ECce ego mitto Angelum meum, et præparábit viam antè fáciem meam. *Malach.* 3.

Ant. 1. g. Mittam vobis Elíam Prophétam, ántequàm véniat dies Dómini. *Malach.* 4.

Ant. 2. D. Convertet cor patrum ad fílios, et cor filiórum ad patres eórum. *Malach.* 4.

Ant. 6. F. Erit quómodò scriptum est in Fílium hóminis, ut multa patiátur, et contemnátur. *Marc.* 9.

Ant. 4. *E.* Si vultis re-

cipere, Joannes ipse est Elías qui ventúrus est. *Matth.* 11.

Capitulum. *Act.* 12.

DEus ex sémine David secundùm promissiónem eduxit Israel Salvatórem Jesum, prædicante Joanne antè fáciem adventûs ejus baptismum pœniténtiæ omni pópulo Israel.

℟. Misistis ad Joannem, et testimónium perhíbuit veritáti: * Ille erat lucerna ardens et lucens. ℣. Surrexit Elías Prophéta quasi ignis, et verbum illíus quasi fácula ardébat: * Ille. Glória Patri. * Ille. *Joan.* 5. *Eccli.* 48.

Hymnus.

QUis ille, sylvis è penetrálibus
Egressus, ad se tot pópulos trahit?
Ab ore pendentes loquentis
Quâ súbitò tenet arte turbas?
An ille fastu regífico tumens,
Molli solútus díffluit ótio?
Levis ne arundo ventilátur
Arbítrio populáris auræ?
Atqui ter annos jam décies trahit
Vitam in profundis sáltibus ásperam,
Virtútis Eliæ futúrus
Atque ánimi generósus hæres.
Ergò sevéram Núminis ómnibus
Ostentat iram, non tímidus mori:
Assertor acer veritátis,
In próceres tonat, inque plebem.
Aulâ receptum non rétinet timor,
Non blanda flectit grátia Príncipis,
Contamináti quin reprêndat
Flagítium opprobriumque lecti.
Sit summa Patri, súmmaque Fílio,
Sanctóque compar glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu. Amen.

℣. Dixi iníquis: Nolíte iníquè ágere; ℟. Et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu. *Ps.* 74.

Ad Magníficat.

Ant. J. Dico vobis quia Elías jam venit, et non cognovérunt eum; sed fecérunt in eo quæcumque voluérunt. *Matth.* 17.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Commem. sancti Augustini, Ant. Máximus. ℣. Dómine. *Oratio*, Omnípotens, *ut suprà.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum qui dat voci suæ vocem virtútis, * Veníte, adorémus. *Ps.* 67. *Ps.* 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

IMpúnè Vati non erit :
ímpotens
Totum furórem fémina
cólligit ;
Iræque causas aggerando
Extímulat fera corda
regis.
Quid non libído cogis
adúltera ?
Dantur caténis innócuæ
manus :
At alligári veritátis
Néscia vox, sua jura
servat.
Christum vel atro cárceris in specu
Præco fidélis núntiat ; et suos
Divína patranti Magistro
Discípulos jubet íre testes.
Vinctus triumphat ; tu
pávitans fremis,
Tyranne. Cæcum mens
malè cónscia
Quatit flagellum : stricta Vatem
Impávidum fériet secúris.
Sit summa Patri, summáque Fílio,
Sanctóque compar glória Flámini :
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda
cultu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Venit Joannes in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptismum pœniténtiæ in remissiónem peccatórum. *Luc.* 3.

Ant. 5. a. Hic est qui dictus est per Isaíam Prophétam, dicentem : Vox clamantis in deserto, Paráte viam Dómini. *Matth.* 3.

Ant. 8. *G.* Exíbat ad eum omnis Judæa ; et baptizabantur ab eo in Jordáne, confitentes peccáta sua. *Matth.* 3.

℣. Vox Dómini super aquas ; ℟. Vox Dómini concutientis desertum. *Ps.* 28.

Tres Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Videns Joannes multos Pharisæórum venientes ad baptísmum suum, dixit eis : Progénies viperárum, quis demonstrávit vobis fúgere à ventúra ira ? * Fácite ergò fructum dignum pœniténtiæ. ℣. Replétus sum fortitúdine Spíritûs Dómini, judício, et virtúte ; ut annúntiem Israel peccátum suum : * Fácite. *Matth.* 3. *Mich.* 3.

Post. ij. Lect. ℟. Interrogábant eum turbæ : Quid faciémus ? Dicébat illis : Qui habet duas túnicas, det non habenti. Et dixit ad publicános : * Nihil ámpliùs quàm quod constitútum est vobis, faciátis. ℣. Vir si fécerit justítiam, per vim nihil rapúerit, panem suum esurienti déderit, vitâ vivet : * Nihil, *Luc.* 3. *Ezech.* 18.

Post iij. Lect. ℟. Interrogábant eum et mílites : Quid faciémus et nos ? Ait illis : Contenti estóte stipéndiis vestris. * Multa quidem etália exhortans, † Evangelizábat pópulo. ℣. Mónita salútis dabat eis, et consolabátur eos : * Multa. Glória. † Evangelizábat. *Luc.* 3. *Tob.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. *E.* Venérunt ad Joannem, et dixérunt ei : Ille cui tu testimónium perhibuisti trans Jordánem, ecce hic baptízat ; et omnes véniunt ad eum. *Joan.* 3.

Ant. 2. D. Respondit Joannes : Ipsi vos mihi testimónium perhibétis, quòd díxerim : Non sum ego Christus, sed quia missus sum antè illum. *Joan.* 3.

Ant. 1. a. Illum opportet créscere, me autem mínui. Qui desursùm venit, super omnes est. *Joan.* 3.

℣. Tu es lucerna mea, Dómine : ℟. In te enim curram accinctus. 2. *Reg.* 22.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 28. *in Epist.* 2. *ad Cor.*

Lectio iv.

UT virtúte nihil púrius est, sic improbitáte nihil obscœnius est. Illa enim sole splendídior est, hæc cœno fœtídior. Atque hoc suo testimónio comprobáre illi queant, qui in cœno volutantur, atque in ténebris versantur, cùm ab áliquo eórum, qui in virtúte vivunt, sese coárgui víderint, velétiam eum conspéxerint. Tùm demùm misériam suam apértiùs agnoscunt, ac velut immisso quodam rádio fœditátem suam cóntegunt, atque antè conscíorum ora erubescunt ; etiamsi hic servus sit, ille liber ; hic súbditus, ille rex. Sic Heródes, cùm reprehensiónum pudórem ferre non posset, (síquidèm prophéticæ vocis ingens, ac præclárus splendor erat,) Joannem in cárcerem conjécit, tanquàm qui nudus esset, ac lucernam extínguere conarétur, ut rursùs in ténebris dégeret. Cur enim non eum contempsit ? Num Joannes eum in judícium tractúrus erat ? Num adultérii pœnas ab eo expétiit ? Nonnè reprehénsio duntaxat erant ea quæ dicebantur ? Quid ergò métuit ac tremit ? Annon verba erant, ac simplex sermo ? Sed hujusmodi verba magìs quàm res ipsæ pungébant. Non eum ad judícium, sed ad áliud conscientiæ tribúnal pertrahébat ; omnesque eos qui líberâ cogitatióne suffrágium tunc ferébant, júdi-

ces ipsi constituébat. Quocircà tremébat tyrannus, virtútis splendórem haud ferens. Vides quanta philosóphiæ vis sit? Eum qui caténis vinctus erat, tyranno splendidiórem réddidit; effecitque ut hic illum formidáret ac tréneret.

℟. Hérodes cùm corriperétur à Joanne de Herodíade uxóre fratris sui, et de ómnibus malis quæ fecit, * Adjécit et hoc super ómnia, et inclúsit Joannem in cárcere. ℣. Non récipit stultus verba prudéntiæ; et cùm in profundum vénerit peccatórum, contemnit: * Adjécit. *Luc.* 3. *Prov.* 18.

Ex libro ejusdem ad eos qui scandalizati sunt. C. 22.

Lectio v.

PErpende quómodò affectum fuisse verisímile est Heródem reprehensum à vincto, cùm cérneret nihil eum de loquendi libertáte propter caténam remíttere, sed occídi malle quàm pulchérrimam illam líberè loquendi facultátem amíttere. Cógita quis ex homínibus illíus ætátis, vel étiam consequentis ævi, cùm hæc cérneret et audíret, quantumvis deses ac remissus esset, at exíguo tamen judício valéret, non summam utilitátem indè decérperet. Noli enim mihi commemoráre scelerátos et stultos hómines, socordes, totos córpori curando addictos, ac fóliis levióres. Isti enim non his solùm, sed re quâvis quæ accíderit, offenduntur: non áliter ac pópulus Judæórum, qui et cùm manna coméderet, et cùm panem, páriter morósus erat et offendebátur, sive in Ægypto esset, sive ab Ægypto liberátus, sive adesset Móyses, sive abesset. Verùm illos in médium mihi prodúcito, qui sóbrii erant et vígiles; et cum ánimo tuo réputa quantam ipsos probábile sit utilitátem indè percepisse, cùm ánimam constantem cérnerent, mentem invictam, linguam máximâ libertáte loquendi prædítam; hóminem deserti íncolam, regem superáre; vinctum esse, nec tamen cédere; cápite truncári, nec silére.

℟. Joannes in vínculis duos de discípulis suis misit ad Jesum. In ipsa autem hora multos curávit Jesus à languóribus, et ait: Dícite Joanni quæ vidistis; et * Beátus qui non fúerit scandalizátus in me. ℣. Ne extimescas fáciem potentis, et ponas scándalum in æquitáte tua: * Beátus. *Matth.* 11. *Luc.* 7. *Eccli.* 7.

Lectio vj.

SEd ne hìc quidèm subsiste ; verùm ea quæ secúta sunt , exámina. Caput amputávit Heródes , cápite truncátus est Joannes. Quis ergò beátus ab ómnibus prædicátur ? quis imitandus propónitur ? quis celebrátur? quis coronátur? quis præcóniis ornátur ? quis laudátur ? quis commendátur ? quis in hunc usquè diem reprehendit ? Nonnè in síngulis Ecclésiis hic quidèm clamat : Non licet tibi habére uxórem fratris tui : ille verò diffamátur étiam post óbitum ob adultérium , insániam , et audáciam ? Considera verò præter ea quæ dicta sunt , quanta virtus esset captívi , tyranni imbecíllitas. Nam hic quidèm non potuit linguam unam compéscere ; sed , eâ sublátâ , sexcenta pro illa , et cum illa ora reserávit. Síquidèm unusquisque dùm Evangélium illud legit , dicit , Non licet tibi habére uxórem fratris tui : et sine Evangélio in cœtibus , in congréssibus , vel étiam ad ipsos últimos mundi límites , hanc vocem áudies ; et justum illum vidébis etiamnùm clamantem , inculcantem , et nequítiam tyranni redarguentem. Quid ergò detrimenti cepit ex óbitu justus ille ? quid ex morte violenta ? quid ex caténa ? quid ex cárcere ? Quos autem non correxit , quibus cor sáperet , ex iis quæ dixit , ex iis quæ passus est , ex iis quæ nunc prædicat , éadem prorsùs quæ cùm víveret ?

℟. Cùm discessissent núntii Joannis , cœpit Jesus de Joanne dícere ad turbas : Quid existis in desertum vidére ? Arúndinem vento agitátam ? * Dico vobis : † Major inter natos mulíerum Prophéta Joanne Baptistâ nemo est. ℣. Sicut Angelus Dei , sic est , ut nec benedictióne nec maledictióne moveátur. * Dico. Glória Patri. † Major. *Luc.* 7. 2. *Reg.* 14.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. A diébus Joannis Baptistæ usquè nunc , regnum cœlórum vim pátitur , et violenti rápiunt illud. *Matth.* 11.

Ant. 7. a. Omnes Prophétæ et lex usquè ad Joannem Prophetavérunt. Qui habet aures audiendi, áudiat. *Matth.* 11.

Ant. 1. f. Omnis pópulus áudiens , et publicáni , justificavérunt Deum , baptizáti baptismo Joannis : Pharisæi autem consílium Dei sprevérunt , non baptizáti ab eo. *Luc.* 7.

℣. Defléctio ténuit me , ℟. Pro peccatóribus dere-

linquéntibus legem tuam. *Ps.* 118.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo témpore ; Heródes misit, ac ténuit Joannem, et vinxit eum in cárcere, propter Herodíadem uxórem Philippi fratris sui. Et réliqua.

Hómília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 3. *de Virg.*

QUóniam Joannis prænúntii Christi non strictim prætereunda est recordátio, ínterest ut quis, et à quibus, et quam ob causam, quo modo, *et quo témpore sit occísus*, advértere debeámus. Ab adúlteris justus occíditur, et à reis in júdicem capitális scéleris pœna convértitur. Deindè præmium saltatrícis, mors est Prophétæ. Postrémò (quod étiam omnes bárbari horrére consuevérunt) inter épulas atque convívia consummandæ crudelitátis profertur edictum ; et à convívio ad cárcerem, de cárcere ad convívium, ferális flagítii circumfertur obséquium. Quanta in uno facínore sunt crímina !

℟. Heródes dúxerat Herodíadem. Dicébat Joannes Heródi : * Non licet tibi habére uxórem fratris tui. ℣. Ne sequáris in fortitúdine tua concupiscéntiam cordis tui ; Deus enim víndicans vindicábit : * Non. *Marc.* 6. *Eccli.* 5.

Lectio viij.

QUis non, cùm è convívio ad cárcerem cursári vidéret, putáret Prophétam jussum esse dimitti ? Quis, inquam, cùm audísset natálem esse Heródis, solemne convívium, puellæ optiónem eligendi quod vellet datam, missum ad Joannem ob solutiónem non arbitrarétur ? Quid crudelitáti cum delíciis ? quid cum funéribus voluptáti ? Rápitur ad pœnam Prophéta, convíváli témpore, convíváli præcepto, quo non cúperet vel absolvi : perímitur gládio, caput ejus affértur in disco. Hoc crudelitáti férculum debebátur, quo insatiáta épulis féritas vescerétur.

℟. Heródias insidiabátur Joanni, et volébat occídere eum, *nec póterat ;* * Heródes enim metuébat Joannem, sciens eum virum justum et sanctum. ℣. Fortitúdo símplicis, via Dómini ; et pavor his qui operantur malum : * Heródes. *Marc.* 6. *Prov.* 10.

Lectio ix.

INtúere, rex acerbíssime, tuo spectácula digna convívio. Pórrige déxteram, ne quid sævítiæ tuæ desit, ut inter

dígitos tuos rivi défluant sancti cruóris. Et quóniam non exsaturári épulis fames, non restingui póculis pótuit inaudítæ sævítiæ sitis; bibe sánguinem scaturiéntibus adhùc venis exsecti cápitis profluentem. Cerne óculos in ipsa morte scéleris tui testes, aversantes conspectum deliciárum. Clauduntur lúmina, non tàm mortis necessitáte, quàm horróre luxúriæ. Os áureum illud exangue, cujus senténtiam ferre non póteras, conticescit, et adhùc timétur.

℟. In diébus suis non pertímuit príncipem, et poténtiâ nemo vicit illum, * Nec superávit illum verbum áliquod. ℣. Heródes propter Herodiádem volens Joannem occídere, tímuit pópulum, quia sicut Prophétam eum habébant: * Nec. Glória Patri. * Nec. *Eccli.* 48. *Matth.* 14.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum; ℟. Et non confundébar. *Ps.* 118.

AD LAUDES.

Ant. 3. a. Heródes ténuit Joannem, et alligávit eum, et pósuit in cárcerem propter Herodíadem. *Matth.* 14.

Ant. 8. *G.* Die natális Heródis saltávit fília Herodíadis, et plácuit Heródi; undè cum juramento pollícitus est ei dare quodcumque postulasset ab eo. *Matth.* 14.

Ant. 7. d. Illa præmónita à matre sua, Da mihi, inquit, hìc in disco caput Joannis Baptistæ. *Matth.* 14.

Ant. 6. c. Contristátus est rex: propter juramentum autem, et eos qui páriter recumbébant, jussit dari. *Matth.* 14.

Ant. 1. a. Misso spiculatóre, præcépit afferri caput ejus in disco. *Marc.* 6.

Capitulum. *Jerem.* 1.

Ego dedi te hódiè in civitátem munítam, et in columnam férream, et in murum æreum super omnem terram, régibus Juda, princípibus ejus, et sacerdótibus, et pópulo terræ.

Hymnus.

Ecce, saltantis prétium puellæ,
Fertur in disco caput amputátum:
Hæc cruentátis nova proferuntur
Fércula mensis.
Quæ rudes sylvis pópulos docébat,
Quæ Deum totâ resonábat aulâ,
Illa vox, eheu! gládio resecta,
Muta silébit.
Occidit Vates, et adhùc timétur;
Vox silet Verbi, cruor ille clamat:

Sancta fraterni temeráta carpit
Fœdera lecti.
Nube sub densa jubar involútum
Vénerat cæcis aperíre seclis :
Sole matúro, velut umbra, cessit
Lúcifer Orbi.
Summa laus Patri, genitóque Verbo :
Et tibi compar, utriusque nexus
Spíritus semper, duce quo, Joannes
Fúnera vincit. Am.

℣. Superbi iníquè agébant usquequáque : ℟. A lege autem tua non declinávi. *Ps.* 118.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Misit Heródes, et decollávit Joannem in cárcere ; et allátum est caput ejus in disco, et datum est puellæ ; et puella dedit matri suæ. *Matth.* 14. *Marc.* 6.

Oratio.

DEus, qui beátum Joannem Baptistam, et nascentis et morientis Filii tui Præcursórem esse voluisti ; concéde, ut sicut ille veritátis et justítiæ Martyr occúbuit, ita nos pro veritáte et justítia ad mortem usquè certémus : Per eumdem Dóminum.

AD HORAS,

Doxologia, [*nisi occurrat intrà Octavam Dedicationis :*]

Sit laus Patri, laus Fílio ; Par sit tibi laus, Spíritus, Afflante quo Vates sacri Et vincla spernunt et necem. Amen.

[*Intrà Octavam Dedic. additur duplex* Allelúia, ℟℟℟. *brevibus Tertiæ, Sextæ et Nonæ.*]

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Heródes.

In ℟. *br.* ℣. Qui mittis Angelum tuum * antè fáciem tuam. *Mal.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 8. *G.* Die natális Heródis.

Capitulum. *Eccles.* 5.

NE témere quid loquáris, neque cor tuum sit velox ad proferendum sermónem coràm Deo ; Deus enim in cœlo, et tu super terram.

℟. *br.* Deus, iníqui * Insurréxerunt super me. Deus. ℣. Et synagóga poténtium * quæsiérunt ánimam meam, * Insurrexérunt. Glória Patri. Deus. *Ps.* 85.

℣. Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei ; ℟. Et qui laudábant me, adversùm me jurábant. *Ps.* 101.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Illa præmónita.

Capitulum. *Is.* 5.

VAE qui potentes estis ad bibendum vinum, et viri fortes ad miscendam ebrietátem : qui justificátis ímpium pro munéribus, et justítiam justi

aufertis ab eo. Propter hoc sicut dévorat stípulam lingua ignis, et calor flammæ exúrit; sic radix eórum quasi favilla erit, et germen eórum ut pulvis ascendet.

℟. *br.* Adversùm me loquebantur, * Qui sedébant in porta. Adversùm. ℣. Et in me psallébant * qui bibébant vinum, * Qui. Glória. Adversùm. *Ps.* 68.

℣. Quæsiérunt ánimam meam, ℟. Et non proposuérunt Deum antè conspectum suum. *Ps.* 53.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Misso.

Capitulum. *Eccli.* 49.

MAlè tractavérunt illum, qui à ventre matris consecrátus est Prophéta, evértere, et erúere, et pérdere, et íterùm ædificáre, et renováre.

℟. *br.* Príncipes * Persecúti sunt me gratis. Príncipes. ℣. Et à verbis tuis * formidávit cor meum: * Persecúti sunt. Glória. Príncipes. *Ps.* 118.

℣. Eripe me, Dómine, de operántibus iniquitátem: ℟. Et de viris sánguinum salva me. *Ps.* 58.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. *a.* ACcedentes discípuli Joannis, tulérunt corpus ejus, et sepeliérunt illud. *Matth.* 14.

Ant. 1. f. Audívit Heródes famam Jesu, et ait: Hic est Joannes Baptista; ipse surrexit à mórtuis. *Matth.* 14.

Ant. 5. C. Hæsitábat, et ait: Joannem ego decollávi. Quis est iste de quo tália áudio? Et quærébat vidére eum. *Luc.* 9.

Ant. 8. G. Venientes discípuli Joannis, nuntiavérunt Jesu. Quod cùm audisset Jesus, secessit indè in navícula, in locum desertum seorsùm. *Matth.* 14.

Ant. 6. F. Venérunt multi ad Jesum, et dicébant: Quia Joannes quidèm signum fecit nullum; ómnia autem quæcumque dixit de hoc, vera erant. Et credidérunt in eum. *Joan.* 10.

Capitulum. *Is.* 57.

JUstus perit, et non est qui recógitet in corde suo. Et viri misericórdiæ colliguntur, quia non est qui intélligat: à fácie enim malítiæ collectus est justus.

[*Ubi fit ritu Solemni*, Allelúia, allelúia. ℣. Condemnat justus mórtuus vivos ímpios: Vidébunt enim finem sapientis, et contemnent eum; illos autem Dóminus irridébit. Allelúia. *Sap.* 4.]

Hymnus.

OMnibus manat cruor ecce venis:
Hinc sitim longam sátia, Tyranne,
Et cibos inter pateras-que puro
Sánguine liba.

Ut caput vidit dápibus párátis
Triste fumanti natitáre tabo,
Hæsit, impastis fremuitque mensis
Fúneris auctor.
Non tamen frontis grávitas serénæ
Cessit immíti violáta ferro;
Dura mitescit plácido sub ore
Mortis imágo.
Sic suo rursùm Deus hunc præíre
Núntium Christo jubet, inferisque
Ferre præcónem nova liberandi
Gáudia mundi.
Qui Deo plenus rígidis futúrum
Móribus Christum rudis exprimébat,
Débuit durâ quoque morte totum
Réddere Christum.
Summa laus Patri, genitóque Verbo:
Et tibi compar, utriusque nexus
Spíritus semper, duce quo, Joannes
Fúnera vincit.
Amen.

℣. Custódit Dóminus ánimas Sanctórum suórum: ℟. De manu peccatóris líberábit eos. *Ps.* 96.

Ad Magníficat.

Ant. 7. a. Venit Joannes in via justítiæ, et non credidistis ei: publicáni autem et meretrices credidérunt ei; vos autem videntes, nec pœniténtiam habuistis postèa, ut crederétis ei. *Matth.* 21.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Dómine pater et Deus vitæ meæ, ánimæ irreverenti et infrunítæ ne tradas me. *Eccli.* 23.

Doxologia, Sit laus, *ut suprà ad Horas, nisi occurrat intrà Octavam Dedicationis.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Mundus gaudébit, vos autem contristabímini; sed tristítia vestra vertétur in gáudium. *Joan.* 16.

Die xxxi.

AD VEPERAS, fit Commem. S. Ægidii, Abbatis, ut in Communi, Ant. Egrédere. ℣. Potens, *p.* xxxvij.

Oratio.

SAncti Abbátis Ægídii supplicatiónibus tríbue nos, Deus, adjuvári; ut quæ piè crédidit, appetámus; et quod justè speravit, consequámur: Per Dóminum.

EXCERPTA QUÆDAM E RUBRICIS

Usum Communis Sanctorum Partis Æstivæ contingentia.

AD I. VESPERAS, Psalmi semper dicuntur de Feria occurrente, sub quinque Antiphonis in Duplicibus et suprà, in Semiduplicibus verò, sub prima et unica. De Simplici fit tantùm à Capitulo Vesperarum præcedentis diei.

Post Capitulum, in Duplicibus-majoribus et suprà dicitur Responsorium, cujus ritus variatur juxta gradum Festi. In Annualibus, dictâ reclamatione post *Gloria Patri*, resumitur Responsorium à principio usquè ad Versum exclusivè. In Solemnibus quibuscumque, omissâ istâ Reclamatione, resumitur tantùm post *Gloria Patri*. In Duplicibus-majoribus, Responsorium dicitur eo ritu qui notatur in quolibet Communi.

In Annualibus et quibuscumque Solemnibus, Antiphona ad *Magnificat*, duplicatur, id est, dicitur integra antè et post Canticum.

AD COMPLETORIUM quod sequitur primas Vesperas, Psalmi sunt semper de Feria occurrente. Antiphonæ verò dicuntur de Festo de quo dictæ sunt Vesperæ, tùm integræ, tùm à Capitulo. Hymni Doxologia indè sumitur undè sumuntur Antiphonæ, exceptis Octavis, intrà quas dicitur Doxologia (vel Hymnus proprius, si habeatur) de Octava. Capitulum ut in Feriis, *Sobrii estote*, nisi sit Dominica.

AD OFFICIUM NOCTURNUM, Invitatorium, in Solemnibus et suprà, bis dicitur antè Psalmum *Venite*, et post singulos Psalmi versus repetitur integrum: post *Gloria Patri*, verò cum *Sicut erat*, repetitur à medio per asteriscum * designato, et posteà integrè adhùc dicitur. In Duplicibus idem servatur ritus, nisi quòd post secundum et quartum Psalmi versum repetitur duntaxat à medio. In Semiduplicibus et Simplicibus, semel tantùm dicitur antè Psalmum *Venite*, repetitur integrum post primum Psalmi versum, ut et post *Gloria*, cum *Sicut erat*, post alios versus repetitur duntaxat à medio.

Hymnus Officii Nocturni, (necnon Laudum et Vesperarum,) suâ semper terminatur Doxologiâ, exceptâ Octavâ Corporis Christi, intrà quam dicitur in omnibus Hymnis ejusdem metri Doxologia de Octava, *Qui carne*, etiam in Festis Annualibus.

In Annualibus et Solemnibus-majoribus Psalmi sunt proprii, prout designantur in Octavario, aut in Proprio Ecclésiarum : vel si nulli sunt ejusmodi, sumuntur de Dominica. In Solemnibus-minoribus et infrà dicuntur Psalmi Feriales.

Officium Duplex et suprà tres habet Nocturnos ; et in quolibet Nocturno dicuntur tres Psalmi cum totidem Antiphonis, et tres Lectiones cum tribus Responsoriis.

Absolutiones et Benedictiones habentur post Psalterium.

In I. Noct. Lectiones *desumuntur de Scriptura* occurrente ; præterquàm in Festis Annualibus et Solemnibus majoribus, in quibus dicuntur Lectiones de Scriptura unicuique Communi convenientes, prout habentur in Octavario, nisi aliæ habeantur propriæ.

In Annualibus, ad omnia Responsoria dicitur *Gloria Patri*, cum Reclamatione : insuper ad tertium cujusque Nocturni Responsorium, post Reclamationem quæ sequitur *Gloria Patri*, fit resumptio integra Responsorii ab initio usquè ad Versum exclusivè. In Solemnibus, Responsoria ut assignantur in quolibet Communi, hoc excepto, quòd in Solemnibus-majoribus tertium, sextum et nonum, in Solemnibus verò minoribus nonum duntaxat, omissâ Reclamatione post *Gloria Patri*, resumitur integrum usquè ad Versum exclusivè. In Duplicibus quibuscumque, omnia Responsoria dicuntur eo ritu qui assignatur in unoquoque Communi.

In II. Noct. Lectiones ut in Proprio Sanctorum. Responsoria eo ritu qui suprà in I. Nocturno.

In III. Noct. Evangelium et Homilia ut in Proprio Sanctorum. Responsoria eo ritu qui suprà in I. Nocturno. Si nona Lectio sit de Evangelio cum Homilia, legitur sub benedictione, *Evangelium non sit in sermone tantùm, etc.* si verò sit de Sancto de quo fit Commemoratio, nona Benedictio erit, *Digni habeamur, etc.*

In Officio Semiduplici vel Simplici, dicuntur novem Psalmi sub tribus Antiphonis, quarum unaquæque

dicitur post quemlibet tertium Psalmum. Desumuntur autem Antiphonæ, cum Versu et tribus Responsoriis, de uno ex Nocturnis secundùm Feriam : scilicet, Feriâ ij et v. è primo Nocturno ; Feriâ iij et vj. è secundo ; Feriâ iv. et Sabbato, è tertio.

Si Officium sit Semiduplex, prima Lectio erit de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis (extrà Chorum :) secunda et tertia erunt de Festo. Si autem Officium sit Simplex, prima Lectio fit ex j. de Scriptura occurrente : secunda (extrà Chorum) fit ex j et ij. ejusdem Scripturæ : tertia verò erit de Festo.

In Choro, et ubicumque cantatur Officium, Lectiones de Scriptura sejunctæ leguntur, unica scilicèt antè quodlibet Responsorium, omissâ alterâ, vel duabus Lectionibus, prout Officium est Simplex vel Semiduplex.

Si tertia Lectio sit de Evangelio cum Homilia, legitur sub Benedictione *Evangelium non sit, etc.* si verò sit de Sancto, (etiamsi de eo fiat tantùm Commemoratio) sub benedictione *Digni habeantur, etc.*

AD LAUDES, in Annualibus et Solemnibus-majoribus, Psalmi de Dominica, cum Cantico de Festo, prout habetur in Octavario, aut in Proprio Ecclésiarum : vel si nullum sit ejusmodi, dicitur Canticum de Dominica, *Benedicite.* In Solemnibus-minoribus et infrà, Psalmi de Feria, cum Cantico de Psalterio pro Festis. Intrà Octavas Festorum Domini, Canticum de Octava, nisi Festum de quo fit Officium proprio gaudeat Cantico.

In Festis Semiduplicibus et suprà, quinque dicuntur Antiphonæ : in Simplicibus, et intrà Octavas (quando fit de Octava,) dicitur quarta et unica.

In Annualibus et quibuscumque Solemnibus, duplicatur Antiphona ad *Benedictus.*

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur Doxologia unicuique Communi assignata, exceptis Octavis, intrà quas dicitur Doxologia de Octava, nisi Festum de quo fit Officium sit Solemne aut suprà.

Antiphonæ de Laudibus, quartâ prætermissâ.

In Annualibus et Solemnibus-majoribus, Psalmi de Dominica : in Solemnibus verò minoribus et infrà, Psalmi de Feria.

Ad Primam, Capitulum de Feria, *Videte, fratres,*

post Psalmos Feriales ; Capitulum verò de Dominica, *Eratis aliquandò*, post Psalmos Dominicales. In Responsorio brevi, Versus de Festo de quo fit Officium, exceptâ Octavâ integrâ Corporis Christi, intrà quam dicitur quotidiè (etiam in Annualibus) Versus de Octava, *Qui es panis*. Si Festum sit Solemne-minus aut suprà, vel celebretur die Dominicâ, reticetur Suffragium pro defunctis ; et si festivetur apud populum, prætermittuntur etiam preces ad opus manuum. Ad Absolutionem Capituli, legitur Canon ut habetur ad calcem Breviarii.

Ad Tertiam, Sextam et Nonam, in Solemnibus-minoribus et suprà, necnon intrà Octavas Annualium quorumcumque et Solemnium-majorum Domini, Responsoria brevia dicuntur cum duplici *Alleluia*.

Simplex Officium terminatur ad Nonam.

AD II. VESPERAS, in Annualibus et Solemnibus-majoribus : Psalmi sunt proprii, ut habentur in Octavario, aut in Proprio Ecclesiarum : vel si nulli sunt ejusmodi, sumuntur de Vesperis Dominicæ. In Solemnibus-minoribus et infrà, Psalmi sunt de Feria occurrente.

Secundæ Vesperæ omnium Festorum, etiam Semiduplicium, quinque habent Antiphonas. At intrà Octavas, quando fit de Octava, Psalmi dicuntur sub prima et unica Antiphona de secundis VesperisFesti.

In Annualibus et quibuscumque Solemnibus, post Capitulum dicitur Versus Alleluiaticus, ut habetur in unoquoque Communi, et duplicatur Antiphona ad *Magnificat*.

AD COMPLETORIUM quod sequitur secundas Vesperas, Psalmi de Feria, exceptis Annualibus et Solemnibus-majoribus ; in quibus Psalmi dicuntur de Dominica. Antiphonæ de Festo de quo dictæ sunt Vesperæ, tùm integræ, tùm à Capitulo. Hymni Doxologia, ut dictum est suprà, ubi de Completorio quod sequitur primas Vesperas. Capitulum de Feria, *Sobrii estote*, post Psalmos Feriales : Capitulum verò de Dominica, *Omnes vos*, post Psalmos Dominicales. In Solemnibus-minoribus et suprà, necnon diebus à populo festivitatis, dictis secretò post Completorium *Pater*, *Ave*, *Credo*, fit Suffragium pro Defunctis.

COMMUNE

SUPPLEMENTUM
BREVIARII TOLOSANI.

PARS ÆSTIVA.

PROPRIUM DE TEMPORE.

IN DIE OCTAVA
CORPORIS CHRISTI,
Duplex majus.

Orémus. *Oratio.*

DEus, qui, magno misericórdiæ tuæ múnere, docuisti nos redemptiónis nostræ sacrifícium celebráre, sicut óbtulit Póntifex noster Jesus Christus in terris; da nobis, quæsumus, ut sanctificáti per oblatiónem córporis et sánguinis ejus, cum ipso mereámur in sempiternum consummári: Qui tecum.

PROPRIUM SANCTORUM.

DIE XXIV. MAII.
In Festo
S. JOANNIS FRANCISCI
REGIS,
Presbyteri.
Semiduplex.

Omnia ut in Communi Presbyterorum, additis quæ sequuntur.

Pridiè ad VESPERAS, Psalmi sub sola Ant. Locutus est, *p.* 22 *infrà. Oratio ut infrà,* Deus, qui ad plúrimos.

Lectio ij.
Ex vita ejus per suos scripta.

JOannes Franciscus Regis nóbili génere, propè Carcassónam natus, in

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE UNIVERSITAIRE

oppídulo Narbonensis Galliæ, cui nomen Fonscopertus, exímiæ sanctitátis à téneris annis indícia præbuit. Societátem Jesu ingressus Tolósæ anno ætátis décimo nono, ómnibus excélluit vitæ religiósæ virtútibus. Absolútis stúdiis, totum se procurándæ animárum salúti pénitùs devóvit. Velaunórum et Forénsium montes, et ingentes Helviórum tractus, eorumque colónos barbárie intractábiles suscépit excolendos, eo successu ut innumerábiles hómines aut Calviniánâ lue infectos, aut pérditis móribus corruptos, ad fidem cathólicam, et ad christiánam pietátem tradúxerit.

Lectio iij.

CAmpéstribus missiónibus hiberno témpore perfunctus, æstívo revertebátur Anícium; ibíque per nosocómia in ægrotórum ministériis, sustentandisque paupéribus strénuam exhibébat óperam. Grassante peste infírmos eo morbo laborantes sédulò invísens, ardenti caritáte reficiébat. Erga álios blandus, in se ipse sæviébat acérrimè. Somnum humi carpens, semper abstémius, vili cibo víctitans, divíno amóre sic erat incensus, ut illum unum spiráre, loqui, cogitáre vidérétur. Tandem miráculis clarus, in Viennensis diœcésis pago, cui nomen est Lalovescus, spíritum Creatóri réddidit anno millésimo sexcentésimo quadragésimo, vitæ suæ quadragésimo quarto.

Orémus. *Oratio.*

DEus, qui ad plúrimos pro salúte animárum perferendos labóres, beátum Joannem Franciscum Presbyterum mirábili caritáte et invictâ patiéntiâ decorasti: concéde propítius, ut ejus exemplis instructi et intercessiónibus adjúti, æternæ vitæ præmia consequámur: Per Dóminum.

Die xiii. Junii.

In Festo

SANCTI AVENTINI,

Martyris.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi unius S. Martyris.

Pridiè ad VESPERAS, Psalmi sub sola Ant. Fortitúdo símplicis. *Oratio*, Adesto, Dómine, *ut in Communi.*

Lectio ij.

Exmonum Val. Larbusti.

IN Aquitániæ fínibus Aventínum fidem prædicasse, et sánguine suo asseruísse, multa suádent vallis Larbusti monumenta. Hunc ab ejusdem nóminis solitário in diœcési Trecensi, et ab Aventíno Dunocensi, martyrii glória discernit. Antíquo ritu sancti mártyris memória cólitur in templo olìm sub beátæ Maríæ, nunc sancti Aventíni invocatióne, ipsiusque nómine insignítus est vicus, qui ejus relíquiis gloriátur. His in túmulo lapídeo ponè majus altáre recónditis céreum vectígal afferébant quotannis Hispáni. Qui quidem mos, nónnisi exeunte século décimo octávo, prætermissus est.

De Oratióne S. Gregórii Nysséni.

De S. Theodoro.

Lectio iij.

ANima sancti Mártyris, ex quo sublímis ábiit, in suo loco acquiescit, et córpore solúta, cum suî simílibus unà vivit. Corpus verò venerandum in augusto sacróque loco situm est; quod véluti per se vivens et florens, qui intuentur, amplectuntur, deindè offícii et affectiónis lácrymas mártyri, quasi integer esset et apparéret, superfundentes, ut pro ipsis deprecátor intercédat, súpplices preces ófferunt, tanquam satéllitem Dei orantes, quasi accipientem dona, cùm velit, invocantes; ex his ómnibus, ô pópule pie, díscite, quòd pretiósa ac honoráta coram Dómino sit mors sanctórum ejus.

VESPERÆ de S. Exuperio, cum Commem. S. Aventini, ut in II. Vesperis unius S. Martyris.

Die xxix. Junii.

Pro Commemoratione

OMNIUM

SS. APOSTOLORUM.

Pridiè AD I. VESPERAS.

Ant. PRædicábant ut pœniténtiam ágerent: et dæmónia multa ejiciébant; et ungébant óleo multos ægros, et sanábant. *Marc.* 6.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD LAUDES.

Ant. Vos qui secúti estis

me, in regeneratióne cùm séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos judicantes duódecim tribus Israel. *Matth.* 19.

℣. Príncipes populórum congregáti sunt. ℟. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46.

Orémus. *Oratio.*

DA nos, Deus, sentíre ac vívere sicut cives sanctórum ac doméstici tuos quos superædificári voluisti super fundamentum Apostolórum et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu Dómino nostro Fílio tuo: Qui tecum vivit.

AD II. VESPERAS.

Ant. In fundamentis civitátis sanctæ Jerúsalem nómina duódecim Apostolórum Agni; et lucerna ejus est Agnus. *Apoc.* 21.

℣. Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: ℟. Constítues eos príncipes super omnem terram. *Ps.* 44.

Oratio ut suprà ad Laudes.

DOMINICA II. JULII.

IN FESTO

SACRATISSIMI CORDIS D. N. J. C.

Solemne majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Sabbato.

Ant. DElíciæ meæ esse cum fíliis hóminum. Beáti qui custódiunt vias meas. *Proverb.* 8.

Ant. Fériam eis pactum sempiternum, et non désinam eis benefácere. *Jer.* 32.

Ant. Lætábor super eis cùm benè eis fécero in toto corde meo, et in tota ánima mea. *Jerem.* 32.

Ant. Erit mihi in nomen, et in gáudium, et in laudem, et in exultatiónem cunctis géntibus terræ, quæ audiérint ómnia bona quæ factúrus sum eis. *Jerem.* 33.

Ant. In funículis Adam traham eos, in vínculis caritátis. *Osee* 11.

Capitulum. *Is.* 66.

HÆc dicit Dóminus: Ecce ego declinábo super Jerúsalem quasi flúvium pacis, et quasi torrentem

inundantem. Ad úbera portabímini, et super genua blandientur vobis. Quómodò si cui mater blandiátur, ita ego consolábor vos: vidébitis et gaudébit cor vestrum.

℟. Transíte ad me omnes qui concupíscitis me, et à generatiónibus meis implémini: * Spíritus enim meus super mel dulcis, et hæréditas mea super mel et favum. ℣. Veníte ad me omnes qui laborátis, et oneráti estis, et ego refíciam vos: * Spíritus. Glória Patri. *Repetitur* ℟ *usque ad* ℣. *Eccli.* 24. *Matth.* 11.

Hymnus.

NUnc inter pópulos quis símilis tuî,
Gens ô christíadum! grande Dei genus!
Cœlo tolle caput, quæ tibi próximo
Ducis númine glóriam.
Summi Christus adest progénies Patris,
Lumen nube tegens, fúlminis ímmemor;
Totus prodit amans, totus amábilis;
Ad se sic trahit ómnia.
Qui quondam pátrio lapsus ab æthere
Terras incóluit, nunc sólio sedens,
De nostris vel adhuc pectóribus creat
Cordi delícias suo.
O cor perpétuis ígnibus æstuans!
O cor perpétuis fóntibus áffluens!
Tu semper rénovas justítiæ sacram,
Tu semper sátias sitim.
Et nos divus amor quos sibi cónsecrat,
Gens ingráta Deo, frígida péctora,
Quid torpémus? iners cur rétinet tepor?
Urget flámmea cáritas.
Sit laus summa Patri, summáque Fílio;
Sit par, alme, tibi glória, Spíritus,
Qui subjecta moves péctora, mútuas
Da Christo réferant vices.
Amen.

℣. Tu, Dómine, suavis et mitis; ℟. Et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te. *Psal.* 85.

Ad Magníficat.

Ant. duplicanda. Tóllite jugum meum super vos, et díscite à me quia mitis sum et húmilis corde, et inveniétis réquiem animábus vestris. *Matth.* 11.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio Sabbati ante Dominicam occurrentem.

Deindè SS. Cordis B. Mariæ Virginis.

Ant. Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo, quia fecit mihi magna qui potens est. *Luc.* 1.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino, ℟. Et ómnia quæ intra me sunt nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Sabbato. Cætera ut infrà post II. Vesp.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum Christum, qui diléxit nos, * Venite, adorémus. *Apoc.* 1.

Ps. 94. Venite.

Hymnus.

NOn tingat aras jam pécudum cruor,
En immolátur dígnior hóstia:
Flammis adustum cor supernis
Ecce Deo Deus ipse líbat.
Unctus perenni chrismate Póntifex
Ad sancta templi nos vocat íntima:
Quid thura legis? thure pectus
Pontíficis melióre fumat.
Agnum sub arâ perpétuis sacri
Fornax amóris cónficit ígnibus:
Unâ litandum cæde natum
Jugis amor sine cæde mactat.
Tu par Parenti quæ Pater ímperat
Promptus statúto témpore pérficis:
Descripta vivit lex paterna,
In tábulis animáta cordis.
Se deprimentis cónscia núminis,
Mens hæret alto muta siléntio:
Quàm magna tractas! quàm potenti
Voce, Deus, lóqueris silendo!
Laus summa Patri, summáque Fílio;
Sit summa sancto laus quoque Flámini:
Tu fac adurat dedicátum,
Christe, tibi tua flamma pectus. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ps. 8. Dómine, Dóminus noster, *è Feria ij. ad Primam.*

Ant. Christus dilexit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis. *Ephes.* 5.

Ps. 22. Dóminus regit me, *è Feria v. ad Sextam.*

Ant. In qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens, fregit et

dixit : Accípite et manducáte ; hoc est corpus meum quod pro vobis tradétur. 1 *Cor.* 11.

Ps. 83. Quàm dilecta tabernácula tua, *è Feria v. ad Tertiam.*

Ant. Passer invénit sibi domum, et turtur nidum sibi. Altária tua, Dómine virtútum, rex meus et Deus meus. *Ps.* 83.

℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus ; ℟. Escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 1.

BEnedictus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo ; sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti et immaculáti in conspectu ejus in caritáte. Qui prædestinávit nos in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum, secundùm propósitum voluntátis suæ, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilecto fílio suo. In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum, secundùm divítias grátiæ ejus quæ superabundávit in nobis in omni sapiéntia et prudéntia.

℟. *j.* Sciens Jesus quia venit hora ejus, ut tránseat ex hoc mundo ad Patrem, * Cùm dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. ℣. Omni témpore díligit qui amícus est, et frater in angústiis probátur. * Cùm dilexisset. *Joan.* 13. *Prov.* 17.

Lectio ij. Cap. 2.

DEus autem, qui dives est in misericórdia, propter nímiam caritátem suam quâ dilexit nos, et cùm essémus mórtui peccátis, convivificávit nos in Christo (cujus grátiâ estis salváti), et conresuscitávit et consédere fecit in cœléstibus in Christo Jesu ; ut osténderet in séculis superveniéntibus abundántes divítias grátiæ suæ in bonitáte super nos in Christo Jesu. Grátiâ enim estis salváti per fidem, et hoc non ex vobis : Dei enim donum est, non ex opéribus, ut ne quis glorietur. Ipsíus enim sumus factúra, creáti in Christo Jesu in opéribus bonis, quæ præparávit Deus ut in illis ambulémus.

℟. *ij.* Recordátus est Dóminus pópuli sui ; et factus est eis salvátor ; * In dilectióne sua, et in indulgéntia sua ipse redémit eos, et portávit eos, et elevávit eos cunctis diébus. ℣. Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere : * In dilectióne. *Is.* 63. 1 *Tim.* 1.

Lectio iij. Cap. 3.

HUjus rei grátiâ flecto génua mea ad Patrem Dómini nostri Jesu Christi, ex quo omnis patérnitas in cœlis et in terra nominátur ; ut det vobis secundùm divítias glóriæ suæ virtúte corroborári per spíritum ejus in interiórem hóminem, Christum habitáre per fidem in córdibus vestris : in caritáte radicáti et fundáti ; ut possítis comprehéndere cum ómnibus sanctis, quæ sit latitúdo, et longitúdo, et sublímitas, et profundum, scire étiam supereminentem sciéntiæ caritátem Christi ; ut impleámini in omnem plenitúdinem Dei. Ei autem qui potens est ómnia fácere superabundanter quàm pétimus, aut intellígimus, secundùm virtútem quæ operátur in nobis, ipsi glória in Ecclésia et in Christo Jesu, in omnes generatiónes séculi seculórum. Amen.

℟. *iij.* Propósuit mensam suam, misit ut vocárent : * Veníte, comédite panem meum, et bíbite vinum quod míscui vobis, et vívite. ℣. Comédite ; hoc est corpus meum : bíbite ; hic est sanguis meus. * Veníte. Glória Patri. *Repetitur* ℟. *usque ad* ℣. *Prov.* 9. *Matth.* 26.

IN II. NOCTURNO.

Ps. 40. Béatus qui intélligit, *è Sabbato ad I. Nocturnum.*

Ant. Fílios enutrívi et exaltávi, ipsi autem sprevérunt me. *Is.* 1.

Ps. 128. Sæpè expugnavérunt me, *è Feria vj. ad Vesperas.*

Ant. Ego quasi nutrítius portábam eos in bráchiis meis ; et nesciérunt quòd curárem eos. *Osee* 11.

Ps. 39. Expectans expectávi Dóminum, *integer, è Feria vj. ad Tertiam.*

Ant. Incrassátus est dilectus, et recalcitrávit ; impinguátus, dilatátus, recessit à Deo salutári suo. *Deuter.* 32.

℣. Foràs fugérunt à me : ℟. Oblivióni datus sum tanquam mórtuus à corde. *Ps.* 30.

Lectio iv.

CUm immensam Christi caritátem recólere ac venerári veræ pietátis sit; dicente Apóstolo, hoc sentíte in vobis quod et in Christo Jesu, qui Salvátor ómnium factus, non in ara crucis solùm, sed in augustíssimo étiam Eucharístiæ Sacramento, suum in hómines amórem testátum vóluit et consignátum; plúribus Galliárum Episcopis jam ab áliquot annis visum fuit, cultum sacratíssimi Cordis Jesu, ex quo tam divíni affectus profluxérunt, in suas Diœcéses admíttere, atque públicum decérnere in illíus honórem offícium: quátenùs fidéles, revocátâ tantórum beneficiórum memóriâ, vehemèntiùs excitarentur, tum ad majóres redemptiónis fructus percipiendos, tum ad reparandas abundántiùs injúrias, in hocce suæ bonitátis insínitæ monumento, Christo Salvatóri illátas. Quin étiam Clemens décimus tértius, summus Póntifex, hoc idem Polóniæ Ecclésiis, et áliis id postulántibus, summo religiónis enutriendæ zelo recèns concessit. Undè Episcopi hujusce regni pro comítiis generálibus Parísiis congregáti anno Dómini millésimo septingentésimo sexagésimo quinto, piíssimis augustæ regínæ Maríæ Leczinskiæ votis ultrò annuentes, eamdem devotiónem in sua quisque Diœcési instituendam esse unánimi consensu decrevérunt, cæterosque Galliárum Episcopos ad eam cum ipsis adoptandam per lítteras invitârunt; ut quos habent dignitátis consortes, eosdem tam laudábilis institúti æmulatóres habérent.

℟. *iv.* Impropérium expectávit cor meum et misériam: * Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; et qui consolarétur, et non invéni. ℣. Tristítia mihi magna est, et contínuus dolor cordi meo: * Et sustínui qui simul. *Ps.* 68. *Rom.* 9.

De Sermóne sancti Bonaventúræ, Episcopi.

De Stimulo Amoris, parte 1. *cap.* 1.

Lectio v.

O Pássio desidérábilis! ô mors admirábilis! quid mirabílius quàm quòd mors vivíficet, vúlnera sanent, sanguis album fáciat; apértio láteris cor cordi conjungat! O mors amábilis! ô mors delectábilis! non volo

ámpliùs à Jesu separári : bonum est enim cum illo esse, et in ipso volo tria tabernácula fácere, unum in mánibus, unum in pédibus, sed aliud contínuum in látere. Ibi loquar ad cor ejus, et ab ipso quod volúero impetrábo. Sic fáciens, dulcíssimæ matris vestígia sequar, cujus ánimam passiónis fílii gládius pertransívit. O amantíssima vúlnera Dómini nostri Jesu Christi! Quantâ credis ánimam frui dulcédine, quæ per illa forámina conjúngitur Cordi Christi? Certè exprímere tibi néqueo, sed experíre, et scito.

℟. v. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi, ego autem orábam; * Et posuérunt adversùm me mala pro bonis, et ódium pro dilectióne mea. ℣. Ego veni ut vitam hábeant, et abundántiùs hábeant; * Et posuérunt. *Ps.* 108. *Joan.* 10.

Lectio vj.

ECce apertus est thesáurus divínæ sapiéntiæ et caritátis æternæ : intra ergo per vúlnerum apertúram, et cum cognitióne delícias obtinébis. O stulti et tardi corde! qui ad possidendum Dei Fílium summum bonum, candórem et splendórem æternum, per apertas vúlnerum jánuas non introítis! O ánima ad imáginem Dei facta! quómodò te potes ampliùs continére? Ecce sponsus tuus dulcíssimus, pro te vulnerátus, jam factus gloriósus, te cupit amplecti, et tibi dulcíssima elargíri óscula, et ad ipsum négligis festináre? Præ nímio amóre apéruit sibi latus, ut tibi tríbuat cor suum. O *vúlnera corda sáxea vulnerántia, et mentes* congelátas inflammántia, et péctora adamántina liquefaciéntia præ amóre!

℟. *vj.* Factus est in Corde meo ignis exæstuans, et deféci, ferre non sústinens : * Audívi enim contumélias à viris qui erant pacífici mei, et qui custodiébant latus meum. ℣. Dolor meus super dolórem, in me cor meum mœrens : * Audivi. Glória. *Repetitur* ℟. *usque ad* ℣. *Jerem.* 20 *et* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ps. 33. Benedícam Dóminum in omni témpore *integer, è Feria v. ad Sextam.*

Ant. Gustáte et vidéte quóniam suávis est Dóminus; beátus vir qui sperat in eo. *Ps.* 33.

Ps. 137. Confitébor tibi,

Dómine... quóniam, *è Feria v. ad Vesperas.*

Ant. Et si discédat unusquisque, non faciémus sicut omnes : non est nobis útile ut eámus álterâ viâ. 1 *Mach.* 2.

Ps. 41. Quemádmodùm desíderat cervus, *integer, è Feria iv. ad Tertiam.*

Ant. Et nunc séquimur te in toto corde : ne confundas nos, sed fac nobiscum, juxta mansuetúdinem tuam. *Dan.* 3.

℣. Ecce qui elongant se à te, períbunt ; ℟. Mihi autem adhærére Deo bonum est. *Ps.* 72.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo témpore ; Judæi, quóniam Parascéve erat, ut non remanérent in cruce córpora sábbato (erat enim magnus dies ille sábbati), rogavérunt Pilátum ut frangerentur eórum crura, et tollerentur. Et réliqua.

Homília sancti Bernardi, Abbátis.

Serm. 61. *in Cant.*

EGo fidenter quod ex me mihi deest, usurpo mihi ex viscéribus Dómini, quóniam misericórdiâ áffluunt, nec desunt forámina per quæ áffluant. Fodérunt manus ejus et pedes, latusque lánceâ foravérunt ; et per has rimas licet mihi súgere mel de petra, oleumque de saxo duríssimo, id est, gustáre et vidére quóniam suávis est Dóminus. Ferrum pertránsiit ánimam ejus, et appropinquávit cor illíus, ut non jam non sciat cómpati infirmitátibus meis. Patet arcánum cordis, per forámina córporis : patet magnum illud pietátis sacramentum ; patent víscera misericórdiæ Dei nostri in quibus visitávit nos Oriens ex alto. Quanta his multitúdo dulcédinis, plenitúdo grátiæ, perfectióque virtútum ! ibo ad illa cellária et habitábo in petra. Ero quasi columba nidíficans in summo ore foráminis.

℟. *vij.* Ecce sancta nostra, et pulchritúdo nostra, et cláritas nostra desoláta est, et coinquinavérunt ea gentes. * Quò ergo nobis adhuc vívere? ℣. Subintroiérunt hómines ímpii, Dóminum nostrum Jesum Christum negantes : locúti sunt contra Deum. * Quò. 1. *Mach.* 1. *Jud.* v. 4 *et* 15.

Lectio viij.

Ex Tractatu de Passione inter opera ejusdem.

OQuàm bonum et quàm jucundum habitáre in corde Jesu ! Bonus thesáu-

rus, bona margaríta, Cor tuum, bone Jesu. Quis hanc margarítam abjíciat? quin pótiùs dabo ómnia, et comparábo illam mihi, jactans omnem cogitátum meum in cor Dómini Jesu. Ad hoc templum, ad hæc Sancta sanctórum, ad hanc arcam testamenti adorábo et laudábo nomen Dómini, dicens cum David: Invéni cor meum, ut orem Deum meum. Et ego invéni cor regis, fratris et amíci benigni Jesu. Hoc ígitur corde tuo et meo, dulcíssime Jesu, invento, orábo te Deum meum. Admitte in sacrárium exauditiónis tuæ preces meas: imò me totum trahe in cor tuum. Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, ut in corde tuo ómnibus diébus vitæ meæ mérear habitáre. Ad hoc enim perforátum est latus tuum ut nobis patescat introítus. Ad hoc vulnerátum est cor tuum, ut in illo possímus habitáre. Nihilóminùs et propterèa vulnerátum est, ut per vulnus visíbile vulnus amóris invisíbile videámus. Quómodò hic ardor meliùs ostendi potest, nisi quòd non solùm corpus, verùm étiam ipsum cor lánceâ vulnerári permísit? carnále ergo vulnus, vulnus spirituále ostendit. Quis illud cor tam vulnerátum non díligat? quis tam amans non rédamet? quis tam castum non amplectátur?

℟. *viij.* Ecce irátus es, Dómine, et peccávimus. Et nunc, Dómine, pater noster es tu, et ópera mánuum tuárum omnes nos: * Ne irascáris, Dómine, satis, et ne ultrà memíneris iniquitátis nostræ, ecce réspice, pópulus tuus omnes nos. ℣. Occísus es, Dómine, et redemisti nos Deo, in sánguine tuo: * Ne. *Is.* 64. *Apoc.* 5.

Lectio ix.

De Homilia in Evang. Dominicæ occurrentis.

℟. *ix.* Vos qui permansistis mecum in tentatiónibus meis, * Non turbétur cor vestrum. Quodcunque voluéritis, petétis, et fiet vobis: sicut dilexit me pater, et ego dilexi vos. ℣. Qui pacíficè venistis ad me, ut auxiliémini mihi, cor meum jungátur vobis: * Non. Glória. *Repetitur* ℟. *usque ad* ℣. *Luc.* 22. *Joan.* 14. *et* 15. 1 *Paral.* 12.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Parátum cor meum, Deus, parátum cor

mœum : ℟. Cantábo et psalmum dicam. *Ps.* 56.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. Venite ad sanctuárium Dómini, quod sanctificávit in æternum. 2. *Paral.* 30.

Ant. In ipso inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter. *Coloss.* 2.

Ant. Ibi solúmmodò magníficus est Dóminus noster : locus fluviórum, rivi latíssimi et patentes. *Is.* 33.

Canticum. *Eccli.* 24.

IN me grátia omnis viæ et veritátis ; * in me omnis spes vitæ et virtútis.

Transíte ad me, omnes qui concupíscitis me ; * et à generatiónibus meis implémini.

Spíritus enim meus super mel dulcis ; * et hæréditas mea super mel et favum.

Memória mea * in generatiónes seculórum.

Qui edunt me, adhuc esurient ; * et qui bibunt me, adhuc sítient.

Qui audit me, non confundétur ; * et qui operantur in me, non peccábunt.

Qui elúcidant me, * vitam æternam habébunt.

Ant. De plenitúdine ejus nos omnes accepímus, et grátiam pro grátia. *Joan.* 1.

Ant. Per ipsum habémus accessum in uno Spíritu ad Patrem. *Ephes.* 2.

Capitulum. *Hebr.* 6.

ADeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ ; ut misericórdiam consequámur, et grátiam inveniámus in auxílio opportúno.

Hymnus.

O Quàm digna coli cántibus æmulis,
Quæ Christi látitant corde sub íntimo !
Patris progénies, Christus homo Deus,
Quantis dignus honóribus !
Templum tu, Génitor, pectoris íntima
Præsens ipse tuo númine cónsecras :
Tu votis, Génitus, supplícibus Patrem
Cultu non colis ímpari.
Templum perpétuis láudibus ínsonat,
Templum perpétuis flagrat odóribus :
Hic mens pura Deo múnera dévovet,
Dignas mens litat hóstias.
In Christo quot opes, dona sciéntiæ
Quot præcelsa Pater pródigus ábdidit !
O quàm dives adest in penetrálibus
Thesáurus sapiéntiæ !

Ardens intériùs qui sacer
ártifex
Tantum finxit opus, spíritus ínsidet:
Perlustrans óperis grande
decus sui,
Mirum quàm sibi cómplacet!
Quæ Christi cúmulas alta
sacrária
Tantis divítiis, laus tibi,
Trínitas:
Fac nos, Christe, piis
munéribus sacri
Cordis perpétuo frui. Amen.

℣. Quid mihi est in cœlo, et à te quid vólui super terram? ℟. Deus cordis mei, et pars mea Deus in æternum. *Ps.* 72.

Ad Benedictus.

Ant. duplicanda. Secundùm cor tuum fecisti ómnia magnália hæc: idcircò magnificátus es, Dómine Deus; quia non est símilis tuî in ómnibus quæ audívimus áuribus nostris. 2. *Reg.* 7.

Orémus. *Oratio.*

DOmine Jesu Christe, qui ineffábiles cordis tui divítias Ecclésiæ sponsæ tuæ, singulári dilectiónis benefício, aperíre dignátus es; concéde propítius, ut grátiis cœléstibus ex hoc dulcíssimo fonte manántibus, corda nostra ditári ac recreári mereántur: Qui vivis et regnas.

Fit Commemoratio Dominicæ occurrentis, deindè SS. Cordis B. Mariæ Virginis.

Ant. Testis mihi est Deus quómodò cúpiam vos omnes in viscéribus Jesu Christi, eò quòd hábeam vos in corde, sócios gáudii mei. *Philip.* 1.

℣. Tríbuat tibi Dóminus secundùm cor tuum; ℟. Et omne consílium tuum confirmet. *Ps.* 19.

Orémus. *Oratio.*

CLementíssime Deus, qui ad peccatórum perfúgium cor Beátæ Maríæ Vírginis divíno cordi Jesu Christi Fílii tui caritáte et misericórdiâ simíllimum esse voluisti; concéde, ut qui hujus amantíssimi cordis memóriam ágimus, ejusdem beátæ Vírginis intercessióne secundùm cor Jesu invenîri mereámur: Qui tecum vivit et regnat.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia:

Amóre nostrî sáucius,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.

AD PRIMAM.

Non dicitur Symbolum Quicumque.

Ant. Veníte.

In ℟. *br.* ℣. Qui mitis es * et húmilis corde. *Matth.* 11.

Canon.

Ex S. Augustíno.

Tract. in Joan. 120.

VIgilanti verbo Evangelista usus est, ut non díceret, latus ejus percussit aut vulnerávit; sed apéruit, ut illic quodam modo vitæ óstium panderétur, undè sacramenta Ecclésiæ manavérunt, sine quibus ad vitam, quæ verè vita est, non intrátur.

AD TERTIAM.

Ant. In ipso.

Capitulum. *Coloss.* 1.

IN ipso complácuit, omnem plenitúdinem inhabitáre, et per eum reconciliáre ómnia in ipsum, pacíficans per sánguinem crucis ejus, sive quæ in terris, sive quæ in cœlis sunt.

℟. *br.* Dóminus Dominórum * redémit nos. * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Quóniam in æternum * misericórdia ejus. * Allelúia. Glória. Dominus. *Ps.* 135.

℣. Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, ℟. Et mirabília ejus fíliis hóminum. *Ps.* 106.

AD SEXTAM.

Ant. Ibi.

Capitulum. *Prov.* 8.

EGo diligentes me díligo: et qui manè vígilant ad me, invénient me. Mecum sunt divítiæ et glória, opes superbæ et justítia; mélior est enim fructus meus auro et lápide pretióso.

℟. *br.* Gustáte et vidéte * quóniam suávis est Dóminus. * Allelúia, allelúia. Gustáte. ℣. Beátus vir, * qui sperat in eo. * Allelúia, allelúia. Gloria. Gustate. *Ps.* 33.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli; ℟. Effúndite coram illo corda vestra. *Ps.* 61.

AD NONAM.

Ant. Per ipsum.

Capitulum. *Joan.* 10.

EGo sum óstium: per me si quis introíerit, salvábitur, et ingrediétur, et egrediétur, et páscua invéniet.

℟. *br.* In loco páscuæ * ibi me collocávit. * Allelúia, alleluia. Super aquam refectiónis educávit me; * Allelúia, allelúia. Glória

Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. In loco. *Ps.* 22.

℣. Misericórdia tua subsequétur me ℟. Omnibus diébus vitæ tuæ. *Ps.* 22.

AD II. VESPERAS.

Ps. 109. Dixit Dóminus, *è Dominica ad Vesperas.*

Ant. Majórem hâc dilectiónem nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis. *Joan.* 15.

Ps. 110. Confitébor, *è Dominica ad Vesperas.*

Ant. Commendat autem caritátem suam Deus in nobis; quóniam cùm adhuc peccatóres essémus, Christus pro nobis mórtuus est. *Rom.* 5.

Ps. 112. Laudáte, puéri, *è Dominica ad Vesperas.*

Ant. Habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccátorum, secundùm divítias grátiæ ejus quæ superabundávit in nobis in omni sapiéntia et prudéntia. *Ephes.* 1.

Ps. 115. Credidi, *è Feria v. ad Vesperas.*

Ant. Nos ergo diligámus Deum, quóniam Deus prior dilexit nos. 1. *Joan.* 4.

Ps. 136. Super flúmina, *è Feria ij. ad Vesperas.*

Ant. Si quis non amat Dóminum nostrum Jesum Christum, sit anathéma. 1 *Cor.* 16.

Capitulum. 2 *Cor.* 5.

Caritas Christi urget nos: æstimantes hoc, quóniam si unus pro ómnibus mórtuus est, ergo omnes mórtui sunt; et pro ómnibus mórtuus est Christus, ut et qui vivunt, jam non sibi vivant; sed ei qui pro ipsis mórtuus est et resurrexit.

Allelúia, allelúia. ℣. Vivo, jam non ego; vivit verò in me Christus, qui dilexit me et trádidit semetipsum pro me. Allelúia. *Gal.* 2.

Hymnus.

Christe, fons jugis saliéntis undæ,
Péctoris sacros áperi recèssus;
Ut Deo plenos bibat ore puro
Spíritus amnes.
Hìc latens blando plácidus sopóre
Nóxio mundi procul à tumultu,
Ebrius largo jacet affluentis
Núminis haustu.
Igneis pectus jáculis feritur:
Vulnus inflígit Deus ipse telum:
Lædit et sanat feriéntis idem
Ictus amóris.

Ardor hinc crescit; priùs hinc amáta
Mens amat Christum, redamante Christo:
Æmulum pectus nimis æstuanti
Sólvitur igne.
Christe, quo ferves, cremer intùs æstu;
Corda fac zelus, benè doctus urat;
Qui tuos rexit, regat ille nostros
Spíritus actus.
Cordis in sacris látebris sepulta
Mens sibi sanctè moritúra vivat:
Vana dediscens, tibi, Christe, fida
Sérviat uni.
Qui pari sese rédamant amóre,
Summa laus Patri, Genitóque summa:
Laus tibi compar, utriusque sanctum
Flamen amoris.
Amen.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes éjus. *Ps.* 102.

Ad Magníficat.

Ant. duplicanda. Quis nos separábit à caritáte Christi? Neque mors, neque vita, neque Angeli, neque principátus neque creatúra ália póterit nos separáre à caritáte Dei quæ est in Christo Jesu Dómino nostro. *Rom.* 8.

Oratio ut suprà ad Laudes.

Fit Commemoratio Dominicæ occurrentis, deindè SS. Cordis B. Mariæ Virginis.

Ant. Cor nostrum dilatátum est: non angustiámini in nobis: tanquam fíliis dico, dilatámini et vos. 2 *Cor.* 6.

℣. Cor meum et caro mea exultavérunt ℟. In Deum vivum. *Ps.* 83.

Oratio ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominicâ.

Ant. Unus mílitum lánceâ latus Jesu apéruit; et contínuò exívit sanguis et aqua. *Joan.* 19.

Hymnus, Grates, *cum Doxologia Horarum minorum.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. Amantíssimus Dómini habitábit confidenter in eo: quasi in thálamo morábitur et requiescet. *Deuter.* 33.

Die xxxi. julii.

In Festo

S. IGNATII LOYOLÆ,

Presbyteri.

Semiduplex.

Orémus. *Oratio.*

DEus, qui, ad majórem tui nóminis glóriam propagandam, novo per beátum Ignátium subsídio militántem Eccléstam roborásti; concéde, quæsumus, ut ejus auxílio et imitatióne certántes in terris, coronári cum ipso mereámur in cœlis: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum, etc.

Die xvi. augusti.

Pro Commemoratione

SANCTI CIZII,

Martyris.

AD OFFICIUM NOCT.

Lectio ix.

Ex monumentis Ecclesiæ Rivensis.

CIzius Priscórum Burgúndiæ ducum, in civitáte Bizuntína, génere ortus, non minùs pietáte quàm béllicâ fortitúdine præcélluit. Páuperes de suis, quantùm póterat ópibus, adjuvábat; plurimosque infidéles ad fidem christiánam convertit. Dùm autem contra Saracénos qui in Gálliam ex Hispánia irrúperant, in planítie à Tolósa quibusdam leucis díssitâ fórtiter dimicáret, captus est. Oblátâ statìm conditióne servandæ vitæ si Mahúmeti fidem amplecterétur, constanter rénuens ab infidélibus in eum furéntibus malleátus, martyrii palmam obtínuit. Debellato nihilóminùs ac pénitùs deléto infidélium exército, ipse Cárolus Magnus cum procéribus suis, Cízii corpus in ipso certáminis loco, qui nomen sancti Cízii servat, túmulo marmóreo condi curávit. Ejus demùm relíquiæ, erecto episcopátu Rivensi, in urbem Rivórum translátæ sunt: ibi fidélium curâ, sæviente persecutióne furóri impiórum surreptæ, háctenùs religiósè coluntur.

AD LAUDES.

Commemoratio S. Cizii fit ultimo loco.

Ant. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi; in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2. *Tim.* 4.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Orémus. *Oratio.*

DEus, qui pópulo tuo beátum Cízium patrónum piè dedisti; tríbue, quæsumus, ut qui ejus natalítia cólimus, ípsius méritis et intercessióne, ab ómnibus perículis eruámur: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat, etc.

DIE XXVII. AUGUSTI.

Pro Commemoratione

SANCTI VIDIANI,

Martyris.

Pridiè AD VESPERAS.

Ant. Ecce Deus salvátor meus, fiduciáliter agam, et non timébo; quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem. *Is.* 12.

℣. In Deo sperávi; ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD OFFICIUM NOCT.

Lectio ix.

Ex Monumentis Ecclesiæ Rivensis.

VIdiánus, è régio Gallórum Príncipum sánguine, ut antíqua fert traditio, ortus, pro liberando patre suo, qui in bello contra Saracénos in Hispánia captus ab ipsis in servitúte detinebátur, adhuc puer obses datus, ab infidélibus in cárcerem detrúsus, variisque affectus fuit ærumnis, quas omnes invictâ tolerávit patiéntiâ: sed ab illis Deo disponente mirabíliter ereptus, ad aulam Cároli Magni véniens, ab ipso Cárolo dux milítiæ constitúitur. Non multò post, cum audisset Saracénos in Gálliam prorupisse, comparáto sibi exércitu, contra infidéles fórtiter dímicans, ipsisque penè profligátis, gravíssimè vulnerátur, et ad fontem qui etiam nunc nomen sancti Vidiáni rétinet cum áliquot sóciis trucidátur. Horum córpora à fidélibus collecta, miráculis ádeò floruérunt, ut ii tanquam mártyres cultu público cœperint honorári. Sacræ eórum relíquiæ in Ecclésia parochiáli óppidi, quod à martyribus nomen de Martris accépit, servantur; atque summæ veneratióni in tota latè vicínia habentur. Córporis verò sancti Vidiáni pars quædam in Ecclésia sancti Epárchii custodítur.

AD LAUDES.

Ant. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi; in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2 *Tim.* 4.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Orémus. *Oratio.*

DEus, qui es perenne Sanctórum gaúdium, beáti Mártyris tui Vidiáni da nobis intercessióne gaudére; ut qui ejus passiónem celebrámus, ipsíus précibus suffulti, ad te valeámus pervenire: Per Dóminum nostrum, etc.

DIE XXX. AUGUSTI.

In Festo

SANCTI GAUDENTII,

Martyris.

Semiduplex.

Pridiè ad II. VESP. Decollationis S. Joannis Baptistæ, fit Commem. S. Gaudentii.

Ant. Ecce Deus salvátor meus, fiduciáliter agam, et non timébo; quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem. *Is.* 12.

℣. In Deo sperávi; ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Oratio, Da Ecclésiæ tuæ, *ut infrà.*

Lectio ij.

È vetusta Charta Capituli Sancti Gaudentii.

GAudéntius in óppido cui nomen dedit, tráditur quinto século, matre Quittériâ natus, imperante Tolósæ Evaríco Gothórum rege ariáno, qui pulsis Romanórum relíquiis, Aquitániam invásit. Hinc in cathólicos, nullâ ætatis, sexûs aut conditiónis hábitâ ratióne, immaníssimè sævíre cœpit. Lugent horum témporum Scriptóres Convenas, Auscios, Benearnos, omni clade attrítos, eversa templa, Episcopos pulsos aut interfectos, abólitam Religiónem, ómnium ferè órdinum Cléricis, carcéribus, exílio et morte sublátis. Persecutiónis incéndia in omnem Aquitániam sparsúrus ímpius Rex, in Regiónem Convenárum quemdam præfectum, sævítiæ suæ ministrum, nómine Malétum misit, qui Ecclésiam quam sanctus Saturnínus, Tolosátum Apóstolus, in ea urbe, cui Gaudéntius nomen relíquit, in honórem sancti Petri extrúxerat fún-

ditùs delevit, juvenique Gaudéntio caput abscídit. Quâ in urbe vetus extábat oratórium quod rudéribus antíquæ Ecclésiæ à sancto Saturníno extructæ et à bárbaris eversæ, superimposúerant: illud sub invocatióne sancti Petri et sancti Gaudéntii undécimo século ampliávit, et adornávit Bernardus quondàm Epíscopus Convenárum, illíque Cléricos qui rei divínæ, et Horis canónicis vacárent, concessit, assignátis in hunc finem cóngruis redítibus.

Lectio iij.

SAncti Mártyris sui relíquias ab antiquióri ævo singulári cultu semper venerátam esse Ecclésiam Gaudentiánam, testis est translátio quam anno millésimo trecentésimo décimo quinto, die Sábbati post festum Decollatiónis sancti Joannis Baptistæ, sede Episcopáli vacante, præside Bertrando de Bartha Archidiácono Ecclésiæ Sancti Gaudéntii, celebrárunt Canónici. Partem cápitis et ossa quædam anno millésimo quadringentésimo quadragésimo tértio extraxit, et seorsùm in pretiósa theca argéntea repósuit Berengárius Canónicus Urgellensis et Cardinális Fuxiensis Vicárius Generális. Demùm Galhardus de Hospitáli Convenárum præsul sacras Mártyris exúvias in capsa ahénea encausto picta inclúsas jurídicè inspexit anno millésimo sexagésimo sexto, et sic descríbit: duo dentes in alvéolo pósiti, pars maxillæ, frustum cránii et summi húmeri: quæ ossa, metu hæreticórum, duce Mongomério, igne et ferro templa vastántium, in Ecclésiam sancti Michaélis montis Avezáni data sunt. Nec vanus fuit pro sacro pígnore, trepidantis Ecclésiæ timor: Mongomérius, depopulátâ provinciâ, in urbem írruit, sancti Mártyris quæ supérerant relíquias igne vorandas tradit, sed singulári Dei providéntiâ pars quædam à sacrílegis fócis erepta, in ignóbili et lígnea theca, præ témporis calamitáte recónditur. Réddità regno et Ecclésiæ pace, Gilbertus Convenárum Epíscopus, in trigésima Augusti anni sexcentésimi sexagésimi primi supra millésimum in capsa argéntea solémniter inclúsit, quo peracto ritu sacro, et hábità per urbem cum relíquiis solemni supplicatióne, panegyricum ad pópulum hábuit. Sacræ relíquiæ in

dicta urbe, quemádmodùm et in Ecclesia sancti Michaélis montis Avezáni pars quæ illùc fúerat transláta, étiam nunc religiósè asservatur.

Orémus. *Oratio.*

DA Ecclésiæ tuæ, quæsumus, Dómine, sancto púero Gaudéntio Mártyre tuo intercedente, superbè non sápere, sed tibi plácitâ humilitáte profícere; ut prava despíciens, quæcunque recta sunt, líberâ exérceat caritáte: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritûs sancti, Deus, per, etc.

COMMUNE PRESBYTERORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. LOcútus est Dóminus: Sanctificábor in eis qui appropinquant mihi: et in conspectu omnis pópuli glorificábor. *Levit.* 10.

Ant. Ingredientur tabernáculum fœderis, ut sérviant mihi pro Israel, et orent pro eis, ne sit in pópulo plaga. *Num.* 8.

Ant. Holocausta eórum, et víctimæ eórum placébunt mihi super altári meo. *Is.* 56.

Ant. Invocábunt nomen meum super fílios Israel, et ego benedícam eis. *Num.* 6.

Ant. Inebriábo ánimam Sacerdótum pinguédine, et pópulus meus bonis adimplébitur. *Jerem.* 31.

CAPITULUM. 1. *Reg.* 2.

SUscitábo mihi Sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum et ánimam meam fáciet, et ædificábo ei domum fidélem, et ambulábit coram Christo meo cunctis diebus.

[*In Duplicibus majoribus, et suprà:*

℟. Sacerdótes sancti erunt Deo suo, et non pólluent nomen ejus. * Qui habúerit máculam, non ófferet panes Deo suo, nec accédet ad ministérium. ℣. Sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. * Qui. Glória Patri. * Qui. *Levit.* 21. *Tit.* 2.]

HYMNUS.

JAm satis fluxit cruor hostiárum;
Prístinæ cessent holocausta legis:
Christe, quos formas melióra libant
Sacra ministri.
Orat Elias; celer ignis astat:
Mysta nunc major jubet; et potenti
Obsequens verbo, Deus astat aris,
Hóstia factus.
Pingue libámen, novus et sacerdos,
Orbe jam toto Deus immolátur:
Se, manu Mystæ, litat incruento
Fúnere Christus.
Tale nil priscis pátribus tribútum;

Angelis nusquàm data par potestas :
Se, manu Mystæ, Deus ipse cunctis
Præbet in escam.
Christe, fac semper tua sacra puro
Corde tractémus, manibusque puris :
Cáritas aptos tua nos tremendis
Applicet aris.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum ; ℟. Ambulans in via immaculáta hic mihi ministrábat. *Ps.* 100.

Ad Magníficat.

Ant. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi, et quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. Flebam super eo qui afflictus erat, et compatiebátur ánima mea páuperi. *Job.* 30.

In fine Hymni, Doxologia ut infrà ad Horas.

Ad Nunc dimittis.

Ant. Nocte et die non cessávi cum lácrymis monens unumquemque. *Act.* 20.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Sacerdótem in æternum Jesum Christum, * Veníte, adorémus. *Heb.* 6.

Hymnus.

O Tuâ dignum pietáte munus !
Christe, cùm per te légitur Sacerdos
Ille, qui primùm decus et ministris,
Reddit et aris.
Quàm pavens, sanctus, procul à tumultu,
Cùm dapes Christi meditátur Agni,
In quibus manat sacer incruento
Fúnere sanguis !
Thure fumantes quis hic inter aras ?
Quanta majestas sedet ore sancto !
Nec minùs fervent calefacta puris
Péctora flammis.
Nec sacrum durus sedet ad tribúnal :
Sublevat tristes miseráta casus

Cáritas, clemens, aliisque mater
Dùm sibi judex.
Quas relaxávit, luit ipse noxæ
Innocens pœnas; aliéna culpa
Hunc reum fecit; piat acta largo
Non sua fletu.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Hæc dicit Dóminus: Elégi eum mihi in Sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum. 1 *Reg.* 2.

Ant. Implévi eum Spíritu Dei, sapiéntiâ et intelligéntiâ, et sciéntiâ in omni ópere. *Exod.* 31.

Ant. Juxta cor meum et ánimam meam fáciet; et ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. 1 *Reg.* 2.

℣. Servábo illi misericórdiam meam, ℟. Et testamentum meum fidéle ipsi. *Ps.* 88.

℟. *j.* Dóminum elegisti, ut sit tibi Deus; et ámbules in viis ejus, et custódias cæremónias illíus, et * Dóminus elégit te, ut sis ei, et fáciat te in laudem, et nomen, et glóriam suam. ℣. Noli negligere grátiam quæ in te est, quæ data est tibi, cum impositióne mánuum.* Dóminus. *Deut.* 26. 1 *Tim.* 4.

℟. *ij.* Quia sanctus es Dómino Deo tuo, te elégit Dóminus. * Et scies quia Dóminus Deus tuus, ipse est Deus fortis et fidélis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus se. ℣. Vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelistæ, ministérium tuum imple. * Et scies quia. *Deut.* 7. 2 *Timot.* 4.

℟. *iij.* Prædica verbum, insta opportúnè, importúnè: * Argue, obsecra, increpa in omni patiéntia, et doctrína. ℣. Discurre, festína, súscita amícum tuum: ne déderis somnum óculis tuis. * Argue. Glória Patri. * Argue. 2 *Tim.* 4. *Prov.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Ant. De Sacerdótibus non interíbit vir à fácie mea, qui ófferat holaucautómata, et incendat sacrifícium. *Jer.* 33.

Ant. Exorábit pro peccátis, et continébit se ab

illis, et in oratióne diérum exaudiétur. *Eccli.* 3.

Ant. Rogante pro eis Sacerdóte, propítius erit eis Dóminus. *Levit.* 4.

℣. Exáudiet illum de cœlo sancto suo : ℟. In potentátibus salus déxteræ ejus. *Ps.* 19.

℟. *iv.* Oblátio justi impínguat altáre, * Et odor suavitátis est in conspectu Altíssimi. ℣. Multùm enim valet deprecátio justi assídua, * Et odor. *Eccli.* 35. *Jac.* 5.

℟. *v.* Accédens ad altáre, * Immolávit holocausti víctimam pro peccáto pópuli, et extendens manus ad pópulum, benedíxit ei. ℣. Fidélis dispensátor et prudens, quem constítuit Dóminus supra famíliam suam, * Immolávit. *Levit.* 9. *Luc.* 12.

℟. *vj.* Obtulit holocaustum Dómino : et * Clamávit ad Dóminum pro Israel, et † Exaudívit eum Dóminus. ℣. Plúrimam hóstiam óbtulit, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimónium perhibente munéribus ejus Deo. * Clamávit. Glória Patri. † Exaudívit eum Dóminus. 1 *Reg.* 7. *Hebr.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Zelo zelátus sum pro Dómino Deo exercítuum, quia dereliquérunt pactum tuum fílii Israel. 3 *Reg.* 19.

Ant. Quis infirmátur, et ego non infirmor? quis scandalizátur, et ego non uror? 2 *Cor.* 11.

Ant. Annuntiábam ut pœniténtiam ágerent, et converterentur ad Deum, digna pœniténtiæ ópera facientes. *Act.* 26.

℣. Vidi prævaricantes, et tabescébam ; ℟. Quia elóquia tua non custodiérunt. *Ps.* 118.

℟. *vij.* Operátus est bonum, et rectum, et verum coram Dómino Deo suo, * In universa cultúra domûs Dómini, juxta legem et cæremónias. ℣. Fidélis erat in tota domo Dei tanquam fámulus, * In universa. 2 *Par.* 31. *Heb.* 3.

℟. *viij.* Mónita salútis dabat eis, et consolabátur eos : * Esuriéntes alébat, nudisque vestimenta præbébat, et mórtuis sepultúram sollícitus exhibébat. ℣. In opéribus bonis testimónium habens, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus bonum

subsecútus est.* Esurientes. *Tob.* 1. *Tim.* 5.

℟. *ix.* Avertit iram meam à fíliis Israel ; * Quia zelo meo commótus est contra eos, ut non ipse delérem fílios Israel in zelo meo : † Ecce do ei pacem fœderis mei. ℣. Justítiæ, quæ per fidem est, hæres est institútus. * Quia. Glória Patri. † Ecce. *Num.* 25. *Heb.* 11.

℣. *Sacerd.* Benedícite, Sacerdótes Dómini, Dómino ; ℟. Laudáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. VIr Dei es tu, et verbum Dómini in ore tuo verum est. 3 *Reg.* 17.

Ant. Ecce docuisti multos : et manus lassas roborasti : vacillantes confirmavérunt sermónes tui. *Job.* 4.

Ant. Scriptus es in judíciis témporum lenire iracúndiam Dómini. *Eccli.* 48.

Ant. Tu assecútus es doctrínam, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam. 2 *Tim.* 3.

Ant. Beátus ille servus quem, cùm vénerit Dóminus ejus, invénerit sic facientem, super ómnia bona sua constítuet eum. *Matt.* 24.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 5.

QUi benè præsunt Presbyteri, dúplici honóre digni habeantur ; máximè qui labórant in verbo et doctrína.

HYMNUS.

O Sacerdótum veneranda jura !
Ceu vices Christi teneant, salútis
Arbitri, claudunt, reserantque nobis
Atria cœli.
Omne pendentes scelus in statéra,
Cùm reum solvunt, Deus ipse solvit ;
Cùm ligant sontem, Deus ipse sontis
Víncula nectit.
Quàm manus morbis ádhibent perítas !
Cùm secant, semper pia dextra cædit ;
Cùm fovent, semper pia lenit ungens
Púlnera dextra.
Verba dùm promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus docéri ;
Nempè divínæ sacra verba legis
Mente recondunt.
Irruens prompti cohibére fulmen,

Stant ab adverso, Dominumque placant,
Vindices in nos quoties ab alto
Dépluit iras.
Dùm Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris quibus applicasti,
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacerdos.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus veneretur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam, Dómine: ℟. Ipsa me deduxérunt et adduxérunt in tabernácula tua. *Ps.* 42.

Ad Benedictus.

Ant. Fidúciam habémus per Christum ad Deum, qui et idóneos nos fecit ministros novi testamenti, non lítterâ sed spíritu. 2 *Cor.* 3.

Orémus. *Oratio.*

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregasti: ejus nos intercessióne à peccatóribus segrega; ut secundùm vocatiónem nostram, gens sancta, et regále sacerdótium coram te efficiámur: Per Dóminum.

Orémus. *Alia Oratio.*

DEus, qui in Ecclésiæ tuæ decus et subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii ministério decorasti: præsta ut per quem pópulus tuus Evangelii verbum, et Domínici Córporis Sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat: Per eumdem Dóminum.

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur sequens

DOXOLOGIA.

Jesu, Sacerdótum decus,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Vir Dei.

In ℟. *br.* ℣. Qui es Sacerdos in æternum. *Ps.* 109.

AD TERTIAM.

Ant. Ecce.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 4.

ATtende tibi, et doctrínæ: insta in illis; hoc enim fáciens, et teip-

sum salvum fácies, et eos qui te áudiunt.

℟. *br.* Os meum annuntiábit * Justítiam tuam, Dómine. Os. ℣. Pronuntiábo * mirabília tua, * Justítiam. Glória. Os meum. *Ps.* 70.

℣. Ecce labia mea non prohibébo; ℟. Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

AD SEXTAM.

Ant. Scriptus es.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 1.

GRátias ago ei, qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério.

℟. *br.* Tríbuat tibi * Secundùm cor tuum. Tríbuat. ℣. Impleat Dóminus * omnes petitiónes tuas * Secundùm. Glória. Tríbuat.

℣. Memor sit omnis sacrifícii tui; ℟. Et holocaustum tuum pingue fiat. *Ps.* 19.

AD NONAM.

Ant. Beátus.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 3.

QUi benè ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

℟. *br.* Hic accípiet * Benedictiónem à Dómino. Hic. ℣. Et misericórdiam * à Deo salutári suo; * Benedictiónem. Glória Patri. Hic accípiet. *Ps.* 13.

℣. Beátus quem elegisti, et assumpsisti; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

AD II. VESPERAS.

Ant. FIdélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam. *Matth.* 24.

Ant. De omni corde suo laudávit Dóminum: et dedit in celebratiónibus decus. *Eccli.* 47.

Ant. Obtulit holocausta super altáre; odoratusque est Dóminus odórem suavitátis. *Gen.* 8.

Ant. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, et legem exquisívit, et ábstulit omnem iníquum et malum: sancta glorificávit. 1 *Mach.* 14.

Ant. Cógnitus est in verbis suis fidélis: et invocávit Dóminum omnipotentem, in oppugnando hostes circumstantes úndiquè: in oblatióne Agni inviolati. *Eccli.* 46.

CAPITULUM. *Heb.* 13.

MEmentóte præpositórum vestrórum qui vobis locúti sunt verbum Dei, quorum intuentes éxitum

conversatiónis imitámini fidem.

[*In Solemnibus et Annualibus :* Allelúia, allelúia. ℣. Induit eum Deus stolam glóriæ, et coronávit eum in vasis virtútis. Allelúia. *Eccli.* 45.]

HYMNUS.

QUantis micas honóribus,
Cœlo Sacerdos áddite,
Cùm præmiórum pródigus
Totum sibi dat se Deus.

Partis labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus;
Tot fulgurantem glóriâ
Ornant corónæ vérticem.

Quos parturisti Númini,
Te fílii nunc ámbiunt:
Tuóque lætis cántibus
Certant triumpho pláudere.

Christus tuum fit præmium,
Quem consecrasti víctimam;
Dehinc aperto Númine,
Te pascit esca cœlitum.

Adhuc Sacerdos hóstiam
Gratam Deo nos dévove.
Undisque mersos náufragis,
Duc ad salútis líttora.

Jesu Sacerdos máxime,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempiterna sécula.

Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári : ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Magníficat.

Ant. Operátus est bonum, et rectum, et verum coram Dómino Deo suo in universa cultúra ministérii domûs Dómini : fecitque et prosperátus est. 2 *Paral.* 31.

Oratio ut suprà ad Laudes.

TOLOSÆ, TYPIS J. M. DOULADOURE.

COMMUNE SANCTORUM.

PARS ÆSTIVA.

COMMUNE APOSTOLORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. D. VOcávit Jesus discípulos suos, et elégit duódecim ex ipsis, quos et Apóstolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 3. a. Vocávit ad se quos vóluit; et dedit illis potestátem curandi infirmitátes, et ejiciendi dæmónia. *Marc.* 3.

Ant. 4. E. Hos misit Jesus, præcípiens eis: Ite ad oves quæ periérunt domûs Israel. *Matth.* 10.

Ant. 5. C. Euntes prædicáte, dicentes: Quia appropinquávit regnum cœlórum. *Matth.* 10.

Ant. 7. d. Egressi autem, circuíbant per castella, evangelizantes, et curantes ubíquè. *Luc* 9.

CAPITULUM. *Hebr.* 2.

CUm inítium accepisset salus enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est, contestante Deo signis et portentis, et váriis virtútibus, et Spíritûs sancti distributiónibus secundùm suam voluntátem.

℟. Ecce dedi vobis potestátem super omnem virtútem inimíci: * Verúmtamen in hoc nolíte gaudére: † Gaudéte quòd nómina vestra scripta sunt in cœlis. ℣. Dabo vos in nomen, et in laudem ómnibus pópulis: * Verúmtamen. Glória Patri. † Gaudéte. *Luc.* 10. *Soph.* 3.

HYMNUS.

LAEtáre, cœlum; plàusibus
Tellus resultet æmulis:
Apostolórum glóriam
Solemnis instaurat dies.

Vos, ceu tubis sonántibus,
Christum per orbem spárgitis:
Vos illa sacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

Qui, dante Christo, pánditis,
Qui cláuditis cœli fores,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos sólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum,
Desiderátam póscite
AEgris medélam móribus.

Sublímis ut cùm vénerit,

Vobis simul sedéntibus,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.
¶ Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. Prædicábant ut pœniténtiam ágerent: et dæmónia multa ejiciébant; et ungébant óleo multos ægros, et sanábant. *Marc.* 6.

Oratio, ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. a. Vos estis lux mundi: lúceat lux vestra coràm homínibus. *Matth.* 5.

Doxologia, ¶ Uni sit et trino Deo, *ut suprà.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox speculatórum Sion: parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium. *Is.* 52.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Apostolórum Magistrum et Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

SUpréme, quales, Arbiter,
Tibi ministros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vasis amas commíttere!
Hæc nempè plena lúmine
Tu vasa frangi præcipis:
Lux indè magna rúmpitur,
Ceu, nube scissâ, fúlgura.
Totum per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant:
Verbo graves, verbo Deo,
Tonant, coruscant, pérpluunt.
Christum sonant: versæ ruunt
Arces superbæ dæmonum.
Circùm tubis clangéntibus,
Sic versa quondàm mœnia.
Fac, Christe, cœlestes tubæ
Somno graves nos éxcitent:
Accensa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

[*In Annualibus et Solemnibus-majoribus ad Officium Noct. itemque ad II. Vesperas, Psalmi sunt proprii, proùt designantur in Proprio Ecclesiarum: vel, si nulli sunt ejusmodi, sumuntur de Dominica. Ad Laudes verò, ad Horas, et ad Completorium, dicuntur de Dominica; et sic in omni alio Communi.*

In Solemnibus-minoribus et infrà, Psalmi in toto Officio semper sunt de Feria.]

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Convocátis Jesus duódecim Apóstolis, cœpit illos míttere binos prædicáre regnum Dei. *Luc.* 9. *Marc.* 6.

Ant. 2. D. Præcípiens, dicébat eis: Infírmos curáte, mórtuos suscitáte, dæmones ejícite: gratis accepístis, gratis date. *Matth.* 10.

Ant. 3. g. Nolíte possidére aurum, neque argéntum, neque pecúniam in zonis vestris: dignus enim est operárius cibo suo. *Matth.* 10.

℣. Custodiébant testimónia ejus, ℟. Et præceptum quod dedit illis. *Ps.* 98.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum: * Estóte ergò prudentes sicut serpentes, et símplices sicut columbæ. ℣. Ex ore Dómini prudéntia, et próteget gradientes simpliciter: * Estóte. *Matt.* 10. *Prov.* 2.

℟. *ij.* Tradémini à paréntibus, et cognátis, et amícis, et morte afficient ex vobis, et capillus de cápite vestro non períbit: * In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras.

℣. Nolíte timére oppróbrium hóminum, et blasphémias eórum ne metuátis; ego, ego ipse consolábor vos: * In patiéntia. *Luc.* 21. *Is.* 51.

℟. *iij.* Cùm tradent vos, nolíte cogitáre quómodò, aut quid loquámini: * Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio vestrûm, nolíte timére: * Non. Glória. * Non. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. In quamcumque domum intravéritis, dícite: Pax huic dómui; et si ibi fúerit fílius pacis, requiescet super illum pax vestra. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit; et qui vos spernit, me spernit: qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. F. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; et quod in aure auditis, prædicáte super tecta. *Matth.* 10.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

Pater noster. *Benedictiones habentur post Psalterium.*

Tres Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Vos estis qui permansístis mecum in tentatiónibus meis: * Et ego

dispóno vobis sicut dispósuit mihi Pater meus regnum. ℣. Dispósui testamentum electis meis : * Et ego. *Luc.* 22. *Ps.* 88.

℟. *v.* Jam non dicam vos servos : vos autem dixi amícos ; * Quia ómnia quæcumque audívi à Patre meo, nota feci vobis. ℣. Antíqua ne intueámini : ecce ego fácio nova, et nunc orientur : útiquè cognoscétis ea ; * Quia. *Joan.* 15. *Is.* 73.

℟. *vj.* Elégi vos, et pósui vos, ut eátis, et fructum afférátis, et fructus vester máneat ; * Ut quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. ℣. Quod salvátum fúerit de domo Juda, fáciet fructum : zelus Dómini exercítuum fáciet istud ; * Ut. Glória Patri. * Ut. *Joan.* 15. *Is.* 37.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. G. Príncipes géntium dominantur eórum ; et qui majóres sunt, potestátem exercent in eos : non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Ant. 7. d. Quicumque volúerit inter vos major fíeri, sit vester minister : sicut Fílius hóminis non venit ministrári, sed ministráre. *Matth.* 20.

Ant. 3. a. Cùm fecéritis ómnia quæ præcepta sunt vobis, dícite : Servi inútiles sumus ; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, sed nómini tuo da glóriam, ℟. Super misericórdia tua et veritáte tua. *Ps.* 113.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Mementóte sermónis mei quem ego dixi vobis : * Non est servus major dómino suo : si me persecúti sunt, et vos persequentur. ℣. Locúti sunt adversùm me linguâ dolosâ, et sermónibus ódii circumdedérunt me : * Non est. *Joan.* 15. *Ps.* 108.

℟. *viij.* De mundo non estis, sed ego elégi vos de mundo ; proptéreà odit vos mundus : * sed Confídite, ego vici mundum. ℣. Non derelinquet Dóminus sanctos suos ; éruet eos à peccatóribus, et salvábit eos : * Confídite. *Joan.* 15. *Ps.* 36.

℟. *ix.* Pater sancte, serva eos in nómine tuo quos dedisti mihi. Sicut tu me misisti in mundum, ego misi eos in mundum ; et * Pro eis ego sanctífico meipsum, ut sint et ipsi sanctificáti in veritáte. ℣. Sanctificábunt Sanctum Jacob, et Deum Israel prædicábunt. * Pro. Glória Patri. * Pro. *Joan.* 17. *Is.* 29.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus : ℟. Annuntiáte inter gentes ópera ejus. *Ps.* 104.

AD LAUDES.

Ant. JEsus locútus est 8. *G.* Undecim discípulis, dicens: Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra; euntes ergò, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Prædicáte Evangélium omni creatúræ, baptizantes eos, docentes serváre ómnia quæcumque mandávi vobis. *Marc.* 16. *Matth.* 28.

Ant. 2. D. Quorum remiséritis peccáta, remittuntur eis; et quorum retinuéritis, retenta sunt. *Joan.* 20.

Ant. 4. *d.* Accipiétis virtútem supervenientis Spíritûs sancti in vos; et éritis mihi testes usque ad últimum terræ. *Act.* 1.

Ant. 1. a. Ecce ego vobiscum sum ómnibus diébus usque ad consummatiónem séculi. *Matth.* 28.

CAPITULUM. *Ephes.* 4.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelistas, álios autem Pastóres, et Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

HYMNUS.

CŒlestis aulæ Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Bisséna mundi lúmina,
Olim futúri júdices,
Mersis gravi calígine,
Per vos dies renáscitur:
Quos vanus error lúserat,
Illustrat alma véritas.
Non vi, nec armis míli-
tum,
Fandi nec ullis ártibus,
Verbo sed irrísæ Crucis,
Christo rebelles súbditis.
Quibus gemébat súbdi-
tus,
Rumpuntur orbis víncu-
la:
Jam gaudet, excusso ju-
go,
Liber Dei sub légibus.
Vulgata terris ómnibus
Per vos Dei mystéria:
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.
¶ Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum
decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

℣. Príncipes populórum congregáti sunt. ℟. Cum Deo Abraham. *Ps.* 46.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Vos qui secúti estis me, in regeneratióne cùm séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos judicantes duódecim tribus Israel. *Matth.* 19.

Oratio, ut in Proprio.

AD PRIMAM.

Ant 8. *G.* Jesus.

In ℟. *br.* ℣. Qui Ecclésiæ tuæ * Apóstolos dedísti. *Ephes.* 4.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Prædicáte.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 2.

DEo grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

℟. *br.* In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ * verba eórum. * Exívit. Glória Patri. In omnem terram.

℣. Non sunt loquélæ neque sermónes, ℟. Quorum non audiantur voces eórum. *Ps.* 18.

Oratio, ut in Proprio.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Quorum.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 2.

POsuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis. Pro Christo ergò legatióne fúngimur, tanquàm Deo exhortante per nos. Obsecrámus pro Christo, reconciliámini Deo.

℟. *br.* Dóminus excelsus * Subjécit pópulos nobis. Dóminus. ℣. Elégit nobis * hæreditátem suam: * Subjécit. Glória Patri. Dóminus. *Ps.* 46.

℣. Nimìs honorificáti sunt amíci tui, Deus: ℟. Nimìs confortátus est principátus eórum. *Ps.* 138.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Ecce.

CAPITULUM. 2. *Thess.* 2.

STate, et tenéte traditiónes quas didicistis sive per sermónem, sive per epístolam nostram. Ipse autem Dóminus noster Jesus Christus, et Deus, et Pater noster, qui diléxit nos, et dedit consolatiónem æternam, et spem bonam in grátia, exhortétur corda vestra, et confirmet in omni ópere et sermóne bono.

℟. *br.* Confitébimur tibi, Deus: * Invocábimus nomen tuum. Confitébimur. ℣. Narrábimus * mirabília tua: * Invocábimus. Glória Patri. Confitébimur. *Ps.* 74.

℣. In generatiónem et generatiónem ℟. Annuntiábimus laudem tuam. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. INjecérunt manus in Apóstolos, et posuérunt eos in custódia. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Cæsis denuntiavérunt ne omnínò loquerentur in nómine Jesu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. *Act.* 5.

Ant. 1. g. Loquebantur verbum Dei cum fidúcia; et virtúte magnâ reddébant testimónium resurrectiónis Jesu Christi. *Act.* 4.

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi. *Act.* 15.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 4.

DEus nos Apóstolos novíssimos ostendit, tanquàm morti destinátos ; quia spectáculum facti sumus mundo , et ángelis , et homínibus.

In Solemnibus et Annualibus : Allelúia , allelúia. ℣. Exulta , cœlum , et sancti Apóstoli , quóniam judicávit Deus judícium vestrum. Allelúia. *Apoc.* 18.

HYMNUS.

QUem misit in terras Deus ,
Ut morte nos servet suâ ,
Amóris hic fidos sui
Vos éligit vicários.

Occísus Agnus à lupis ,
Vos misit agnos ad lupos :
Mores ferínos éxuunt ,
Agni repentè de lupis.

Quæ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis ,
Vestris eam sudóribus ,
Vestro piastis sánguine.

Hoc rore facta pínguior ,
Quot illa fructus prótulit !
Quæ , quanta surrexit seges !
Et ista nos seges sumus.

Quam si bonus respéxeris ,
Qui das rigátis créscere ;
Frumenta nos cœléstibus
Matúra condes hórreis.

Uni sit et trino Deo
Supréma laus , summum decus ,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii : ℟. Constítues eos príncipes super omnem terram. *Ps.* 44.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. In fundamentis civitátis sanctæ Jerúsalem nómina duódecim Apostolórum Agni : et lucerna ejus est Agnus. *Apoc.* 21.

Oratio , ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

Antiphonæ ut pridiè , Capitulum et cætera indè sumuntur undè sumpti sunt Psalmi : et sic in aliis communibus.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 8. G. FOrtitúdo símplicis via Dómini : justus in æternum non commovébitur. *Prov.* 10.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum , nihil trepidábit , et non pavébit ; quóniam ipse est spes ejus. *Eccli.* 34.

Ant. 3. a. Qui audit Sapiéntiam , permanébit confídens ; quóniam in tentatióne ámbulat cum eo , et in primis éligit eum. *Eccli.* 4.

Ant. 6. C. Timórem , et metum , et probatiónem indúcet super illum , do-

nec credat ánimæ illíus ; et firmábit illum. *Eccli.* 4.

Ant. 1. D. In tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit à malis ; et non illidétur quasi in procella navis. *Eccli.* 33.

CAPITULUM. *Josue* 1.

ECce præcípio tibi : Confortáre, et esto robustus. Noli metúere, et noli tímere ; quóniam tecum est Dóminus Deus tuus.

[*In Duplicibus majoribus et suprà :*

℟. Cepérunt me inimíci mei gratis : dixi, Périi ; vocem meam, Dómine, audísti : * Dixísti, Ne tímeas : † Judicásti causam ánimæ meæ, Redemptor vitæ meæ. ℣. Ego non solùm alligári, sed et mori parátus sum propter nomen Dómini Jesu : * Dixísti. Glória Patri. † Judicásti. *Thren.* 3. *Act.* 21.]

HYMNUS.

EX quo, salus mortálium,
Fluxit sacer Dei cruor ;
Homo redemptus æmulum
Deo litávit sánguinem.
Non jam crucis Christi pudet :
Quin surgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.
Hoc iste plenus spíritu
Ridet minas, ridet neces ;
Tuâque fretus déxterâ,
Tibi, Redemptor, mílitat,
Paráta spectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat :
Sic pugnat, ut speret mori,
Et morte mortem víncere.
Unus tot armátas manus
Stupente lassat júdice ;
Et tortus ipsis qui cadit
Torquéntibus fit fórtior.
Da, Christe, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia :
Da sustinére pro tuo,
Quodcumque durum, nómine.
¶ Sit laus Patri ; laus Fílio,
Testi fidéli, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres ;
Sit et tibi laus, Spíritus.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur ad Completorium, et ad omnes Horas.*]

℣. In Deo sperávi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Ecce Deus salvátor meus, fiduciáliter agam, et non timébo ; quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem. *Is.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Qui séquitur me, non ámbulat in ténebris ; sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus. *Joan.* 8.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Ego ad Dóminum aspíciam: expectábo Deum salvatórem meum. *Mich.* 7.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum patiéntiæ et solátii, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

FElix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam,
Et signáre cruóre
Quam Christo déderas fidem!
Pœnis victa quibus defíceret fides?
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas:
Cui non súfficit una,
Ambis innúmeras neces.
Te pro lege sua magnánimum mori,
Te Christus púgilem spectat ab æthere:
Ne vincáris ab hoste
Tecum prælia sústinet.
Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infída Deo, quærimus ánxii:
Quid torpémus? inertes
Sanguis Mártyris éxcitat.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Cujus róbore freti,
Vincunt fúnera Mártyres. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnis qui te colit, Dómine, vita ejus, si in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3.

Ant. 8. *G.* Hæc est grátia, si propter Dei consciéntiam sústinet quis tristítias, pátiens injustè. 1. *Petr.* 2.

Ant. 6. F. Qui sustinúerit in finem, hic salvus erit. *Marc.* 13.

℣. Cepérunt ánimam meam; irruérunt in me fortes: ℟. Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine. *Ps.* 58.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Probávit me Dóminus quasi aurum quod per ignem transit: * Vestígia ejus secútus est pes meus; viam ejus custodívi, et non declinávi ex ea. ℣. Omnia detrimentum feci ad cognoscendum Christum, et societátem passiónum illíus, configurátus morti ejus: * Vestígia. *Job.* 23. *Philipp.* 3.

℟. *ij.* Certámen forte dedit illi Dóminus, * Ut vínceret, et sciret quóniam ómnium poténtior est sapiéntia. ℣. Confortátus est fide, dans glóriam Deo, * Ut vínceret. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟. *iij.* Custodívit illum Dóminus ab inimícis:

* Descendit cum illo in fóveam, et † In vínculis non derelíquit illum. ℣. Erat Deus cum eo, et erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus: * Descendit. Glória. † In vínculis. *Sap.* 10. *Act.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Etsi in præsenti témpore supplíciis hóminum erípiar, manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus efúgiam; quamóbrem fórtiter vitâ excedendo, exemplum forte relinquam. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. *d.* Prompto ánimo pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honestâ morte perfungar. 2. *Mach.* 6.

Ant. 8. c. E cœlo membra ista possídeo; sed propter Dei leges hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea receptúrum spero. 2. *Mach.* 7.

℣. Fortitúdinem meam ad te custódiam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Factus es mihi adjútor, Dómine, et liberasti me * A rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me. ℣. Dóminus mihi ástitit, et confortávit me; et liberátus sum de ore leónis, * A rugiéntibus. *Eccli.* 51. 2. *Tim.* 4.

℟. *v.* Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, manifestè tu scis quia cùm à morte possem liberári, * Duros córporis sustíneo doléres; secundùm ánimam verò, propter timórem tuum, libenter hæc pátior. ℣. Gáudeo in passiónibus, et adímpleo ea quæ desunt passiónum Christi in carne mea; * Duros córporis. 2. *Mach.* 6. *Coloss.* 1.

℟. *vj.* Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo, * Et salvum fáciet in regnum suum cœleste. ℣. In die tribulatiónis exultábo in Deo Jesu meo: super excelsa dedúcet me victor. * Et salvum. Glória. * Et. 2.. *Tim.* 4. *Habac.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Scio ópera tua, et labórem, et patiéntiam tuam; et quia sustinuisti propter nomen meum, et non defecisti. *Apoc.* 2.

Ant. 4. a. Scient omnes quia ego dilexi te: quóniam servasti verbum patiéntiæ meæ, et ego servábo te ab hora tentatiónis. *Apoc.* 3.

Ant. 3. g. Qui vícerit, et custodíerit usque in finem ópera mea, dabo illi potestátem super gentes, sicut et ego accépi à Patre meo. *Apoc.* 2.

℣. In die tribulatiónis éruam te, ℟. Et honorificábis me. *Ps.* 49.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Qui volúerit ánimam suam salvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam suam propter me et Evangélium, salvam fáciet eam. ℣. Erit tibi ánima tua in salútem, quia in me habuisti fidúciam, ait Dóminus. * Qui. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. *viij.* Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ: * Qui vícerit, non lædétur à morte secunda. ℣. Usque ad mortem certa pro justítia, et Deus expugnábit pro te inimícos tuos: * Qui. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟. *ix.* Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei, * Et foràs non egrediétur ámpliùs: et † Scribam *super eum nomen Dei mei*, et nomen civitátis novæ Jerúsalem. ℣. Plantábo eum, et non turbábitur ámpliùs; nec addent fílii iniquitátis, ut afflígant eum sicut priùs: * Et. Glória. † Scribam. *Apoc.* 3. 2. *Reg.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantábo, Dómine, fortitúdinem tuam: ℟. Et exultábo manè misericórdiam tuam. *Ps.* 58.

AD LAUDES.

Ant. DOminus mecum 3. a. est, quasi bellátor fortis: idcircò qui persequuntur me, cadent, et infirmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me úndiquè, et non erat qui adjuváret: memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, quóniam éruis sustinentes te. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, et confortans in die tribulatiónis, et sciens sperantes in se. *Nahum.* 1.

Ant. 4. A. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum, quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jerem.* 20.

Ant. 7. d. Eripuisti me de témpore iníquo; propterèa confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini. *Eccli.* 51.

CAPITULUM. *Apoc.* 3.

QUi vícerit, vestiétur vestimentis albis; et non delébo nomen ejus de libro vitæ: et confitébor nomen ejus coràm Patre meo, et coràm Angelis ejus.

HYMNUS.

ECquis magnánimus se pugil éxhibet?
Fit verbum gládius, fit clypeus fides;
Athletámque Dei præparat árdua
Ad certámina véritas.

I nunc, sancte pugil, quò
pia prælia,
Quò te magna vocant
præmia mílitem:
Præsens Christus adest:
hoc duce, non cades,
Ni victâ nece fórtior.
Frustrà barbáries explícuit cruces;
Nîl tormenta movent,
ore serénior,
Et fidens ánimi, promptus ad ómnia,
Pœnas inter ovat suas.
Reges antè feros impávidus volat,
Testatúrque fidem, nîl métuit mori:
Os, virésque, sui pollíciti memor
Præsens suppéditat Deus.
Æternum cita mors vívere Mártyri
Quod spondet, próperas,
Martyr ovans mori;
Palmam dùm móriens
conséqueris tibi,
Firmas, nósque mori
doces.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Qui dat Martyribus mille neces pati,
Et per fúnera víncere.
Amen.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2. *Tim.* 4.

Oratio.

ADesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, ut qui beáti Mártyris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injustè persequéntium, nec ullis perturbémur adversis: Per.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, intercedente beáto *N.* Mártyre tuo, in tua fide et sinceritáte constántiam; ut in caritáte divína firmáti, nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur: Per.

Si sit Pontifex, Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui beáto *N.* dignam Mártyre atque Pontífice fidem et fortitúdinem tribuísti: fac nos ejus méritis vitæ frágilis amórem abjícere, et ad te, qui solus vera vita es, pervenire. Per.

Alia Oratio.

DEus, cujus grátia beátum *N.* Pontíficem tuum in sacerdótium elégit, doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perseverandum confirmávit: da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum et instrúere vivendi exemplo, et confirmáre patiendo: Per.

Si sit Sacerdos tantùm, Oratio.

DEus, à quo constántiam fides, et virtútem sumit infírmitas: quæsumus, ut beáti *N.* Sacerdótis et Mártyris tui exemplo et précibus, quidquid in persecutiónibus sævum est, quidquid in morte terríbile, fácias nos tui nóminis confessióne superáre: Per.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Dóminus.

In ℟. *br.* ℣. Qui es testis * fidélis et verus. *Apoc.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me.

CAPITULUM. *Is.* 41.

ERunt quasi non sint, et véluti consúmptio, hómines bellantes adversùm te; quia ego Dóminus Deus tuus apprehendeus manum tuam, dicensque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. *br.* In Deo salutáre meum, * Et glória mea. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, * et spes mea in Deo est, * Et. Glória Patri. In Deo. *Ps.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus, et sperábo in eum: ℟. Protector meus, et cornu salútis meæ. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus.

CAPITULUM. 2. *Tim.* 1.

PAtior, sed non confundor: scio enim cui crédidi; et certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem.

℟. *br.* Si consistant adversùm me castra, * Non timébit cor meum. Si. ℣. Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo, * Non. Glória Patri. Si. *Ps.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor, ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Eripuísti me.

CAPITULUM. *Tob.* 3.

POst tempestátem tranquillum facis, Dómine; et post lacrymatiónem et fletum, exultatiónem infundis. Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * Susceptor meus. Factus es. ℣. Et refúgium meum * in die tribulatiónis, * Susceptor. Glória. Factus es. *Ps.* 58.

℣. Tu, Dómine, adjuvísti me, ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. G. PRopter opus Christi usque ad mortem accessit, tradens ánimam suam. *Philipp.* 2.

Ant. 3. a. Patienter sústinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æstimans impropérium Christi, aspiciébat in remuneratiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam complectens, voluntáriè præíbat ad supplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. D. Hoc modo vitâ decessit, universæ genti memóriam mortis suæ ad exemplum virtútis et fortitúdinis derelinquens. 2. *Mach.* 6.

CAPITULUM. *Jac.* 1.

BEátus vir qui suffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fuerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

[*In Solemnibus et Annualibus:* Allelúia, allelúia. ℣. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam æternam, custódit eam. Allelúia. *Joan.* 12.]

HYMNUS.

JAm non te lácerant carnífícum manus:
Inter qui récubas cœlítuum choros:
Nunc pro cárcere cæco
Fulgentes hábitas domos.
Non jam vincla manus, non cóhibent pedes;
Tu liber súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.
Nec te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrósa premit te modò núditas;
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus et índuit.
Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet:
Confundisque tyrannum,
Dùm quos déprimit, élevas.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Cujus róbore freti
Vincunt fúnera Mártyres. Amen.

℣. Posuisti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Ad Magníficat.

Ant. 4. *d.* Justum non derelíquit Deus, donec afferet illi poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; et dedit illi claritátem æternam. *Sap.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. VEnit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obséquium se præstáre Deo. *Joan.* 16.

Ant. 3. g. Injícient vobis manus suas, et persequentur, trahentes ad reges et præsides propter nomen meum. *Luc.* 21.

Ant. 4. *d.* Tradet autem frater fratrem in mortem; et insurgent fílii in parentes, et morte eos afficient. *Matth.* 10.

Ant. 1. D. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum: qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit. *Matth.* 10.

Ant. 8. *G.* Dabo vobis os et sapiéntiam, cui non póterunt resístere et contradícere omnes adversárii vestri. *Luc.* 21.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 4.

SI exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis; quóniam quod est honóris, glóriæ, et virtútis Dei, et qui est ejus Spíritus, super vos requiescit.

[*In Duplicibus maj. et suprà:*

℣. In nullo terreámini ab adversáriis; * Quia vobis donátum est pro Christo, non solùm ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini. ℣. Confortámini, et non dissolvantur manus vestræ: erit enim merces óperi vestro; * Quia. Glória Patri. * Quia. *Philipp.* 1. 2. *Paral.* 15.]

HYMNUS.

CHristi Martyribus débita nos decet,
Virtútis mémores, promere cántica;
Quos nec blandítiis, nec pótuit minis
Fallax víncere séculum.
Cœlestis Pátriæ mens ínhians bonis,
Mundi spernit opes, flúxaque gáudia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jacturam fácilem putant.
Non vultus métuunt carnífícum truces:
Fœtas supplíciis despíciunt manus:
Enses, flágra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.
O incredíbilem vim patiéntiæ!
Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extorquet gémitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.
Ergò nunc própior, Christe, tibi sedet
Palmis turba nitens usque virántibus,

Victorumque gerens
præmia, nóbiles
Multo sánguine láureas.
Sit laus summa Patri,
súmmaque Fílio:
Sit par, sancte, tibi
glória, Spíritus,
Cujus præsídio prælia
sústinent,
Contemptâ nece, Mártyres. Amen.

℣. Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Cùm vos óderint hómines, et exprobráverint propter Fílium hóminis, gaudéte et exultáte: ecce enim merces vestra multa est in cœlo. *Luc.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Complebúntur dies luctûs tui, Sion: non óccidet ultrà sol tuus: pópulus tuus omnes justi. *Is.* 60.

Doxologia, ¶ Testis fidélis, *ut infrà ad Offic. Noct.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Sérvient Deo servi ejus, et vidébunt fáciem ejus; et nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum legítimè certantes coronántem,* Veníte, adorémus, 2. *Tim.* 2. *Ps.* 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

FOrtes cadendo Mártyres,
Quos empta fuso sánguine
Cœlestis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.
Acti procellis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehuntur, et Christo duce,
Portus beátos óccupant.
Sævit tyrannus, állicit:
Temnunt minas, temnunt preces,
Deum minantem dùm timent,
Dùm munerantem díligunt.
Quem lictor insánus sitit,
Quem cæcus effundit furor,
Amor sacerdos pródigum
Christo cruórem cónsecrat.
Et ille mixtus sánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non cessat Deum.
Implére vos omnes decet
Passo Deo quod défuit:
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hóstia.
¶ Testis fidélis, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Convenérunt adversùm nos, ut nos disperdant: quómodò poté-

rimus subsístere, nisi tu, Deus, ádjuves nos? 1. *Mach.* 3.

Ant. 5. a. Séquimur te in toto corde, et timémus te, et quærimus fáciem tuam: érue nos, et da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Omnes qui ostendunt servis tuis mala, confundantur in omnipoténtia tua; et sciant quia tu es Dóminus Deus solus. *Dan.* 3.

℣. Da nobis auxílium de tribulatióne, ℟. Quia vana salus hóminis. *Ps.* 59.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Nos stulti propter Christum: maledícimur, et benedícimus: * Persecutiónem pátimur, et sustinémus: blasphemámur, et obsecrámus. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die: æstimáti sumus sicut oves occisiónis: * Persecutiónem. 1. *Cor.* 4. *Ps.* 43.

℟. *ij. Quis nos separábit* à caritáte Christi? Tribulátio? an angústia? an fames? an persecútio? an gládius? * Neque mors, neque vita póterit nos separáre à caritáte Dei. ℣. Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te, Dómine: * Neque mors. *Rom.* 8. *Ps.* 43.

℟. *iij.* Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam suam glóriam in Christo Jesu, * Módicùm passos ipse perfíciet: ipsi glória et impérium † In sécula seculórum. ℣. Rex mundi defunctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectióne suscitábit: Módicùm. Glória Patri. † In sécula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mach.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. b. In mortem trádimur propter Jesum, ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 3. b. Paráti sumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. F. Propítius sit nobis Deus: non est nobis útile relínquere legem et justítias Dei, ut eámus alterâ viâ. 1. *Mach.* 2.

℣. In Deo faciémus virtútem; ℟. Et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos. *Ps.* 59.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Absit à nobis, ut relinquámus Dóminum, et serviámus diis aliénis: * Dómino Deo nostro serviémus, et obedientes érimus præceptis ejus. ℣. Et si sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra; nobis tamen unus Deus: * Dómino. *Jos.* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. *v.* Dóminus Deus aspíciet veritátem, et consolábitur in nobis. * Pótiùs est ab homínibus

morti datos spem expectáre à Deo, íterùm ab ipso resuscitandos. ℣. Sicut abundant passiónes Christi in nobis, ita et per Christum abundat consolátio nostra: * Pótiùs est. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 1.

℟. *vj.* Exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In necessitátibus, in angústiis, in plagis, in carcéribus. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes transiérunt fidéles, * In. Glória Patri. * In. 2. *Cor.* 6. *Judith.* 8.

IN III NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ruent in gládio, et in flamma, et in captivitáte: ut conflentur, et dealbentur usque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11.

Ant. 4. A. Distenti sunt, non suscipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. *Hebr,* 11.

Ant. 8. c. Ecce quómodò computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors íllórum est! *Sap.* 5.

℣. Salus justórum à Dómino; ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Ludíbria et vérbera experti, ínsuper et víncula et cárceres, * Lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt. ℣. Tradidérunt córpora sua, ne servírent, et ne adorárent omnem deum, excepto Deo suo: * Lapidáti sunt. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. *viij.* Vicérunt propter sánguinem Agni, et propter verbum testimónii sui, et non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem: * Proptércà lætámini, cœli, et qui habitátis in eis. ℣. Módico dolóre sustentáto, sub testamento æternæ vitæ effecti sunt: * Propter éa. *Apoc.* 12. 2. *Mach.* 7.

℟. *ix.* Antíquus diérum judícium dedit sanctis excelsi; * Et † Regnum obtinuérunt sancti. ℣. Per fidem operáti sunt justítiam, adepti sunt repromissiónes; * Et. Glória. † Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Salvasti nos, Dómine, de affligéntibus nos; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. Datum est béstiæ bellum fácere cum sanctis, et víncere eos. *Apoc.* 13.

Ant. 7. *d.* Elegérunt magis mori, et noluérunt infríngere legem Dei sanctam; et trucidáti sunt. 1. *Mach.* 1.

Ant. 1. f. Si coràm ho-

mínibus tormenta passi sunt, spes illórum immortalitáte plena est *Sap.* 3.

Ant. 2. D. In paucis vexáti, in multis benè disponentur, quóniam Deus tentávit eos, et invénit illos dignos se. *Sap.* 3.

Ant. 7. d. Tanquàm aurum in fornáce probávit illos, et quasi holocausti hóstiam accépit illos; et in témpore erit respectus illórum. *Sap.* 3.

CAPITULUM. *Jac.* 1.

OMne gáudium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis: scientes quòd probátio fídei vestræ patiéntiam operátur; patiéntia autem opus perfectum habet.

HYMNUS.

QUam, Christe, signasti viam
Primus, profúso sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequuntur míliles.
Fossus manus, fossus *pedes*,
Ovans ad astra tránsvolas;
Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho se tuo.
Omnes in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt;
Accepta monstrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.
Audíre si nos réspuis,
Quos críminum moles gravat;
Audi tuos, qui sánguinem
Fudére pro te, Mártyres.
Fac, si tyrannus déficit,
Ne blandiendo mólliùs
Frangat voluptas péctora,
Ipsis tyrannis sævior.
¶ Testis fidélis, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu. Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Ad Benedictus.

Ant. J. Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Oratio.

DEus, invisíbilis fortitúdo certántium, adesto, quæsumus, nobis supplicántibus; ut qui hodiernâ die sanctórum *Mártyrum* tuórum *N.* et *N.* gloriósum triumphum recólimus, eórum méritis et précibus contra spirituália nequítiæ muniámur: Per.

Alia Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui in sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis: da méntibus nostris eamdem fídei caritatisque virtútem, ut

Mártyris tui *N.* et sociórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis: Per.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Datum est béstiæ.

In ℟. *br.* ℣. Qui es testis * fidélis et verus. *Apocal.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Elegérunt.

Capitulum. *Sap.* 3.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori, et æstimáta est afflíctio éxitus illórum; et quod à nobis est iter, extérminium: illi autem sunt in pace.

℟. *br.* Dóminus loquétur pacem * In plebem suam. * Dóminus. ℣. Et super sanctos suos. * In. Glória. Dóminus. *Ps.* 84.

℣. Custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; ℟. De manu peccatóris liberábit eos. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Si coràm homínibus.

Capitulum. 2. *Cor.* 4.

QUod in præsenti est momentáneum et leve tribulatiónis nostræ, suprà modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur. Quæ enim videntur, temporália sunt; quæ autem non videntur, æterna sunt.

℟. *br.* Probasti nos, Deus, * Et eduxisti nos in refrigérium. Probasti. ℣. Igne nos examinasti * sicut examinátur argentum, * Et eduxisti. Glória Patri. Probasti. *Ps.* 65.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Ps.* 89.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Tanquam aurum.

Capitulum. *Isaiæ* 9.

LAEtabuntur coràm te, sicut qui lætantur in messe, sicut exultant victóres captâ prædâ, quando dívidunt spólia.

℟. *br.* Qui séminant in lácrymis, * In exultatióne metent. Qui. ℣. Euntes ibant et flebant, * mittentes sémina sua; * In exultatióne. Glória Patri. Qui séminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD II VESPERAS.

Ant. VIdi ánimas inter- 2. D. fectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 4. *d.* Stabant antè thronum in conspectu Agni; et palmæ in mánibus eórum. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, et

lavérunt stolas suas et dealbavérunt eas in sánguine Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 1. D. Antè thronum Dei sunt, et serviunt ei die ac nocte in templo ejus ; et qui sedet in throno , habitábit super illos. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non esúrient, neque sítient ámpliùs , nec cadet super illos sol, neque ullus æstus. *Apoc.* 7.

Capitulum. *Apoc.* 21.

Absterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum ; et mors ultrà non erit ; neque luctus, neque clamor , neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

[*In Solemnibus et Annualibus* , Allelúia , Allelúia. ℣. In his secunda mors non habet potestátem ; sed erunt Sacerdótes Dei et Christi , et regnábunt cum illo. Allelúia. *Apoc.* 20.]

Hymnus.

Quanto , morte sacrâ quos tibi dévoves , firmas , Christe , tuos róbore mílites !
Ad tormenta rapit , non pávidos mori ,
Quam das , ígnea cáritas.
Tortóris rábies sæviat ímpotens ,
Addat carcéribus férrea víncula ;
Constanti púgiles péctore prælia ,
Trunci córpore sústinent.
Alto de sólio nunc , Deus , áspice ,
Non indigna tuo númine múnera ;
Quot prostráta jacent córpora Mártyrum ,
Astant tot tibi víctimæ.
Ad te lethífero vúlnere saúcii ,
Vectanctur róseo flúmine sánguinis :
Emensi , duce te , Christe , perícula ,
Tangunt líttora pátriæ.
Sed quid barbáries ímpia próficit ?
Non hæc Christiádas vúlnera déprimunt :
Gens exorta sacro fúnere Núminis ,
Crescit sánguine Mártyrum.
Patri máxima sit , máxima Fílio ,
Sit par Spirítui : laus tibi , Trínitas ,
Quæ te Martyribus pródigia præmium
Das , et vívere per neces. Amen.

℣. In æternum exultábunt , ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ ; et dictum est illis ut requiescerent , donec compléantur conservi eórum , qui interficiendi sunt sicut et illi. *Apoc.* 6.

Oratio , *ut suprà ad Laudes.*

COMMUNE PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. SUscitábo mihi sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum et ánimam meam fáciet. 1. *Reg.* 2.

Ant. 8. *G.* Elégi eum ex ómnibus mihi in sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum, et adoléret mihi incensum. 1. *Reg.* 2.

Ant. 2. D. ÆEdificábo ei domum fidélem; et ambulábit coràm Christo meo cunctis diébus. 1. *Reg.* 2.

Ant. 5. C. Erit ipsi pactum sacerdótii sempitérnum, quia zelátus est pro Deo suo, et expiávit scelus filiórum Israel. *Num.* 25.

Ant. 1. f. Quemcumque elégerit Dóminus, ipse erit sanctus. *Num.* 16.

CAPITULUM. *Hebr.* 5.

NEc quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo, tanquàm Aáron. Sic et Christus non semetipsum clarificávit ut póntifex fíeret, sed qui locútus est ad eum; Fílius meus es tu, ego hódiè génui te; quemádmodùm et in álio loco dicit: Tu es sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

[*In duplicibus maj. et suprà:*

℟. Locútus es sanctis tuis, Dómine, et dixisti: Invéni servum meum, * Oleo sancto meo unxi eum: † Manus mea auxiliábitur ei. ℣. Huic Deus testimónium pérhibens, dixit: Invéni virum secundùm cor meum; * Oleo. Glória Patri. † Manus. *Ps.* 88. *Act.* 13.]

HYMNUS.

CHriste, Pastórum caput atque princeps,
Præsulis festam veneráta lucem,
Débitis supplex tua templa votis
Turba frequentat.
Ille non vano ténuit tremendam
Spíritu sedem, próprio nec ausu;
Sed sacrum jussus, Dómino vocante,
Sumpsit honórem.
Strénuum bello púgilem superni
Chrismatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu, posuitque sanctam
Páscere gentem.
Fit gregis pastor, pater atque forma:
Lætus impendit sua, seque; servus
Omnium, curis gravis, omnibusque
Omnia factus.

Pro reis orat, réficit gementes,
Erigit lapsos, tenebrasque pellit;
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hostem.
Fac ut illíus précibus juvémur,
Christe; fac Patrem, pariterque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum. Amen.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Ad Magníficat.

Ant. 4. E. Elégit ipsum Dóminus ab omni vivente offerre sacrifícium Deo, incensum et bonum odórem pro pópulo suo. *Eccli.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Die noctúque fugiébat somnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dómine. *Gen.* 31.

Doxologia, ¶ Supréme Christe Póntifex, *ut infrà ad Laudes.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 7. G. Cùm vénerit Dóminus, et pulsáverit, beáti servi quos invénerit vigilantes. *Luc.* 12.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Pastórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5. *Ps.* 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

CHriste, decréto Patris institútus
Póntifex summo, tibi, qui fidéles
Quos legis, formas pópulis regendis
Ipse ministros:
Hunc juvat festo celebráre cantu,
Qui licèt magnis méritis abundans,
Flens et invítus, duce te, tremendum
Sumpsit honórem.
Nóverat quantis páteat periclis
Ille, qui summos ápices adeptus,
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.
Fécerat fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poscit,
Advolat promptus: mora non euntem
Ulla retardat.
Dux iter, vitâ præeunte, monstrat;
Cómprobat factis sua dicta magnis;
Et domum sanctam benè olente Christi
Implet odóre.
Lux erat cæco, cólumen labanti,
Una spes lapso, mísero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibusque
Omnia factus.
Christe, Pastórum bonus ipse Pastor,

Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut æternæ súbeant opíma
Páscua vitæ. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vocávit eum Dóminus, et ait : Vidi afflictiónem pópuli mei : veni, et mittam te, ut edúcas pópulum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. g. Dixit ad Deum : Quis sum ego, ut vadam et edúcam fílios Israel ? Qui dixit ei : Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Vade in hac fortitúdine tua, et liberábis Israel : scito quòd míserim te. *Judic.* 6.

℣. Pósui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Ps.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Rectórem te posuérunt, noli extolli : * Esto in illis quasi unus ex ipsis ; curam illórum habe. ℣. Si quis vult primus esse, erit ómnium novíssimus, et ómnium minister : * Esto. *Eccli.* 32. *Marc.* 9.

℟. *ij.* Speculatórem dedi te dómui Israel : * Audiens ergò ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. ℣. In mente habe quáliter accéperis et audíeris, et serva : * Audiens. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟. *iij.* Accéde ad altáre, et ímmola pro peccáto tuo : * Offer holocaustum, et † Deprecáre pro te et pro pópulo. ℣. Debet Póntifex quemádmodùm pro pópulo, ita étiam et pro semetipso offerre pro peccátis : * Offer. Glória Patri. † Deprecáre. *Levit.* 9. *Hebr.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. In lege Dómini congregatiónem judicávit, et in fide sua probátus est prophéta ; et cógnitus est in verbis suis fidélis. *Eccli.* 46.

Ant. 3. a. Dedit illis legem, ne obliviscerentur præcepta Dómini, et ut non exerrárent méntibus ; et hortabátur ne legem amovérent à corde suo. 2. *Mach.* 2.

Ant. 8. c. Apériet os suum, et in oratióne confitébitur Dómino ; et ipse díriget consílium ejus et disciplínam. *Eccli.* 39.

℣. Invocábant Dóminum sacerdótes ejus ; ℟. Ipse exaudiébat eos, et loquebátur ad eos. *Ps.* 98.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Audívit eum Dóminus et vocem ipsíus, et dedit illi præcepta et legem vitæ et disciplínæ, * Docére Jacob testamentum suum, et judícia sua Israel. ℣. Hic est qui fuit in Ecclésia cum pátribus nostris, qui accépit verba vitæ dare nobis, * Docére. *Eccli.* 45. *Act.* 7.

℟.

℟. *v.* Pactum meum fuit cum eo vitæ et pacis ; et dedi ei timórem , et tímuit me : * Lex veritátis fuit in ore ejus ; et iníquitas non est inventa in lábiis ejus. ℣. Fidélis erat in tota domo ejus tanquàm fámulus , in testimónium eórum quæ dicenda erant : * Lex. *Malach.* 2. *Hebr.* 3.

℟. *vj.* In pace et in æquitáte ambulávit , et multos avertit ab iniquitáte : * Lábia enim sacerdótis custódient sciéntiam , et legem requírent ex ore ejus ; † Quia ángelus Dómini exercítuum est. ℣. Oportet Epíscopum amplecti eum , qui secúndùm doctrínam est , fidélem sermónem ; ut potens sit exhortári in doctrína sana : * Lábia. Glória Patri. † Quia. *Malach.* 2. *Tit.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. In omni ópere dedit confessiónem Sancto et Excelso in verbo glóriæ. *Eccli.* 47.

Ant. 7. *d.* Erogávit pecúnias multas : justítiam et fidem conservávit genti suæ , et exquisívit omni modo exaltáre pópulum suum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. *a.* Non recédet memória ejus , et nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. *Eccli.* 39.

℣. Justítia ejus manet in séculum séculi : ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Quis est fidélis servus et prudens , quem constítuit dóminus suus super famíliam suam : ut det illis cibum in témpore ? * Beátus ille servus , quem cùm vénerit dóminus ejus , invénerit sic facientem. ℣. A dómino suo præpósitus ómnibus , gubernábat créditam sibi domum : * Beátus. *Matth.* 24. *Genes.* 39.

℟. *viij.* Dóminus supra ómnia quæ póssidet , constítuet illum : * Omni autem cui multùm datum est , multùm quærétur ab eo ; et cui commendavérunt multùm , plus petent ab eo. ℣. In manu Dei potestas terræ , et útilem rectórem suscitábit in tempus super illam : * Omni autem. *Luc.* 12. *Eccli.* 10.

℟. *ix.* Euge , serve bone et fidélis ; quia super pauca fuisti fidélis , super multa te constítuam : * Intra in gáudium dómini tui. ℣. Super pópulum meum constítui te : sapiéntia et sciéntia data sunt tibi ; et glóriam dabo tibi : * Intra. Glória. * Intra. *Matth.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Domus Aáron , benedícite Dómino : ℟. Domus Levi , benedícite Dómino. *Ps.* 134.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. QUi intrat per óstium, pastor est óvium: huic ostiárius áperit; et oves vocem ejus áudiunt. *Joan.* 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, et edúcit eas, et antè eas vadit. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus: aliénum autem non sequuntur, sed fúgiunt ab eo. *Joan.* 10.

Ant. 6. F. Si perdíderit unam ex illis, vadit ad illam donec invéniat eam; et cùm invénerit, impónit in húmeros suos gaudens. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat; mercenárius videt lupum, et fugit: bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. *Joan.* 10.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 5.

PAscite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontáneè secundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, sed voluntáriè; neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex ánimo.

HYMNUS.

JEsu, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas Præsulem,
Votis adesto súpplicum.
Sui probátus præmium
Amóris, et pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit agnos páscere.
Hos novit, et præit vocans
In tuta quemque páscua,
Victumque præbet: áudiunt,
Sequuntur, et vivunt oves.
Quam sentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet inventam suo
Portans ovíli réddere.
Arcet frementes béstias,
Lupi retundit ímpetus,
Dolosque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.
Offert frequentem victimam
Cum plebe Pastor ínnocens;
Secumque devótum gregem
Pius Sacerdos ímmolat.
¶ Supréme, Christe, Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Ego sum óstium: per me si quis introíerit, salvábitur; et ingrediétur, et egrediétur,

tur, et páscua invéniet. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui pópulis tuis regendis vicários caritátis tuæ præficis ministros; da, quæsumus, intercedente beáto *N.* Pontífice, Spíritum sapiéntiæ, quibus præesse dedisti Ecclésiæ tuæ, ut de profectu sanctárum óvium fiant gáudia ætérna pastórum: Per..... in unitáte ejusdem Spíritûs.

Alia Oratio.

DEus, fidélium lumen et Pastor animárum, qui beátum *N.* Episcopum in Ecclésia posuisti, ut oves tuas verbo pásceret, et informáret exemplo; da nobis ejus intercessióne, et fidem serváre quam dócuit, et viam sequi quam exemplo monstrávit: Per.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Qui intrat.

In ℟. *br.* ℣. Qui es Póntifex * confessiónis nostræ. *Hebr.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Próprias oves.

CAPITULUM. *Prov.* 27.

DIligenter agnosce vultum pécoris tui, tuosque greges consídera: non enim habébis júgiter potestátem; sed coróna tribuétur in generatiónem et generatiónem.

℟. *br.* Deus protector meus, * in ipso sperávi. Deus. ℣. Qui subdit * pópulum meum sub me, * In ipso. Glória Patri. Deus. *Ps.* 143.

℣. Nisi Dóminus custodíerit civitátem, ℟. Frustrà vígilat qui custódit eam. *Ps.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

CAPITULUM. *Jerem.* 3.

INtrodúcam vos in Sion, et dabo vobis Pastóres juxtà cor meum; et pascent vos sciéntiâ et doctrínâ.

℟. *br.* Deduxit eos * in viam rectam. Deduxit. ℣. Ut irent * in civitátem habitatiónis, * In viam. Glória Patri. Deduxit. *Ps.* 106.

℣. Abstulit sicut oves pópulum suum, ℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Fur venit.

CAPITULUM. *Act.* 20.

ATténdite vobis, et universo gregi in quo vos Spíritus sanctus pósuit Episcopos régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo.

℟. *br.* Pavit eos * in innocéntia cordis sui. Pavit eos. ℣. Et in intellectibus mánuum suárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit eos. *Ps.* 77.

℣. Nos pópulus tuus et oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. Ecclésiæ factus sum 3. a. Ego minister secundùm dispensatiónem Dei, quæ data est mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei. *Coloss.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil subtráxerim utílium, quóminùs annuntiárem vobis, et docérem vos públicè, et per domos. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus sum à sánguine ómnium; non enim subterfúgi quóminùs annuntiárem omne consílium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me, dúmmodò consummem cursum meum, et ministérium verbi quod accépi à Dómino Jesu. *Act.* 20.

Ant. 7. ç. Absit à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis; et docébo vos viam bonam et rectam. 1. *Reg.* 12.

CAPITULUM. *Act.* 20.

Nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm: et nunc commendo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus.

[*In Solemnibus et Annualibus*, Allélúia, allelúia. ℣. Dedit illi Dóminus sacerdótium gentis, et beatificávit illum in glória. Allelúia. *Eccli.* 45.]

HYMNUS.

SÉdibus, Præsul, súperis recepte,
Advola terris: sacra te reposcunt,
Nostra dùm cantu tibi dedicáto
Templa resultant.
Pro Deo vitam cúpidus pacisci,
Otium durus tibi denegásti;
Prælium Christi benè præliári
Una voluptas.
Si reis vindex minitátur ira,
Súpplici defers prece vim Tonanti:
Et Deum, jugis grege pro tuendo
Víctima, placas.
Erudis, vitâ præeunte, Clerum;
Légibus sacris pópulum coërces:
Quas Deus dotes dedit, ad salúbrem
Cóntrahis usum.
Laude non unâ, memorande Præsul,
Nos ama patris stúdio benigni;
Et laborantem médiis periclis
Dírige plebem.
Christe, pro nobis, Patre sic jubente,
Póntifex factus, tibi laus, tuóque
Una sit Patri, sit et una sancto
Semper Amóri. Amen.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum : ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Sacerdótes tui induantur salútem : Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui : memento misericordiárum servi tui. 2. *Paral.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. A Deo profecta est 4. E. A sapiéntia : et in ore fidéli abundábit ; et Dominátor dabit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit absconsa sua illi, et thesaurizábit super illum sciéntiam et intellectum justítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 8. G. Firmábitur in illo, et non flectétur ; et continébit illum, et non confundétur ; et exaltábit illum apud próximos suos. *Eccli.* 15.

Ant. 3. a. In médio Ecclésiæ apériet os ejus, et adimplébit illum Spíritu sapiéntiæ et intellectûs. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véstiet illum ; et nómine æterno hæreditábit illum *Eccli.* 15.

Capitulum. *Eccli.* 51.

A Nimam meam direxi ad Sapiéntiam, et in agnitióne invéni eam : possédi cum ipsa cor ab initio ; propter hoc non derelinquar.

[*In Duplicibus maj. et suprà :*

℟. Dóminus dat sapiéntiam sapiéntibus, et sciéntiam intelligéntibus disciplínam : * Ipse revélat profunda et abscóndita, et † Lux cum eo est. ℣. Spíritus ómnia scrutátur, étiam profunda Dei : * Ipse. Glória. † Lux. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.]

Hymnus.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox æterna Patris, Christe, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm benè suffícis !
Hi semper vígilant, ne quid adúlterum
Corrumpat fídei virgíneum decus :
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His custódibus íntegra.
Infámes ábolent rellíquias deûm :
Erróres ábigunt, crímina dédocent :

Christo restítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúserat hæresis.
Patrum canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, undè nitet fides:
Quæ sunt prisca, docent; quæ nova, súbruunt:
Servant depósitum Dei.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Pátrum quandò foris sonas,
Nullo vocis egens corda doces sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen,

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Ps.* 93.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Beátus qui excógitat vias sapiéntiæ in corde suo, vadens post illam quasi investigátor: protegétur sub tégmine illíus à fervóre, et in glória ejus requiescet. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Dedit illi Dóminus in præceptis suis potestátem docére Jacob testimónia, et in lege sua lucem dare Israel. *Eccli.* 45.

Doxologia, ¶ Jesu, Magíster únice, *ut infrà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Qui vigiláverit propter sapiéntiam, citò secúrus erit; quóniam dignos se ipsa círcuit quærens, et in viis ostendit se illis hiláriter. *Sap.* 6.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Fontem sapiéntiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

JAm nunc, quæ númeras tot tibi víndices,
Effer sidéreum, Rellígio, caput:
Quot sunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.
Cùm per mille neces impíetas furit,
Oppónis válido péctore Mártyres:
Cùm per mille dolos décipit hæresis,
Doctóres tibi súscitas.
Quandò sparsa lues úndiquè críminum,
Hi gliscens vítium prótinùs ámputant:
Quandò plúrima nox méntibus íncubat,
Hi plenum révehunt diem.
Firmant instábiles, et dúbios regunt:
Monstrant tuta procul líttora náufragis:
Nobis, qui véhimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixêre tuis cónsona sénsibus,

Nostris illa, Deus, córdibus ímprimas:
Quos terris cólimus, quos séquimur duces,
Fac nos móribus ássequi.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quandò foris sonas,
Nullo vocis egens corda doces sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sapiéntia non est multis manifesta; quibus autem cógnita est, pérmanet usque ad conspectum Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. E. Os prudentis quæritur in ecclésia, et verba illíus cogitábunt in córdibus suis. *Eccli.* 21.

Ant. 5. a. Sciéntia sapientis tanquàm inundátio abundábit, et consílium illíus sicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam, ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. *Ps.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Sápiens apériet os suum in oratióne: * Si enim Dóminus magnus volúerit, Spíritu intelligéntiæ replébit illum. ℣. Si quis vestrûm índiget sapiéntiâ, póstulet à Deo qui dat ómnibus affluenter. * Si. *Eccli.* 39. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Ipse tanquàm imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ; * Ipse palàm fáciet disciplínam doctrínæ suæ, et in lege testamenti Dómini gloriábitur. ℣. Multos filiórum Israel convertet ad Dóminum Deum ipsórum: * Ipse. *Eccli.* 39. *Luc.* 1.

℟. *iij.* Omnis scriba doctus in regno cœlórum, * Símilis est hómini patrifamílias qui † Profert de thesauro suo nova et vétera. ℣. In corde prudentis requiéscit sapiéntia, et indoctos quosque erúdiet. * Símilis. Glória. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ecce dedi verba mea in ore tuo: ecce constítui te ut evellas, et déstruas, et dispérdas, et ædífices, et plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 8. G. Ne retíneas verbum in témpore salútis: in lingua enim sapiéntia dignóscitur; et sensus, et sciéntia, et doctrína in verbo sensáti. *Eccli.* 4.

Ant. 2. D. Depósitum custódi, devítans profánas vocum novitátes, et oppositiónes falsi nóminis sciéntiæ. 1. *Tim.* 6.

℣. Deus, docuisti me à juventúte mea: ℟. Pronuntiábo mirabília tua. *Ps.* 70.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Qui habet sermónem meum, loquátur sermónem meum verè. * Numquid non verba mea sunt quasi ignis, et quasi málleus eónterens petram? ℣. Si quis volúerit voluntátem fácere ejus qui misit me, cognoscet de doctrina, utrùm ex Deo sit.* Numquid. *Jerem.* 23. *Joan.* 7.

℟. *v.* Ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ómnia quæ præcépero illi: * Qui autem verba ejus audíre nolúerit, ego ultor existam. ℣. Qui à semetipso lóquitur, glóriam própriam quærit: qui quærit glóriam ejus qui misit eum, hic verax est. * Qui. *Deut.* 18. *Joan.* 7.

℟. *vj.* Dabo te, dicit Dóminus, in murum æreum, fortem: * Et bellábunt adversùm te, et † Non prævalébunt; quia ego tecum sum. ℣. Exurgent viri loquentes perversa, ut abdúcant discípulos post se: * Et bellábunt. Glória Patri. † Non. *Jerem.* 15. *Act.* 20.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. *E.* Propósui sapiéntiam addúcere mihi ad convivendum; sciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8.

: *Ant.* 7. d. Quæsívi sapiéntiam palàm in oratióne mea; et efflóruit tanquàm præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Inventi sunt sermónes tui, Dómine; et comédi eos: et factum est mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jerem.* 15.

℣. Scrutábor legem tuam, Dómine; ℟. Et custódiam illam in toto corde meo. *Ps.* 118.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Super salútem et spéciem dilexi sapiéntiam: * Et propósui pro luce habére illam: venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. ℣. Quæ desursùm est sapiéntia, pudíca est, pacífica, plena misericórdiâ et frúctibus bonis; * Et proposui. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟. *viij.* Optávi, et datus est mihi sensus; et invocávi, et venit in me Spíritus sapiéntiæ: et præpósui illam regnis et sédibus, * Et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus. ℣. Exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei; * Et divítias. *Sap.* 7. *Philipp.* 3.

℟. *ix.* Sapiéntia bonórum ómnium mater est; quam sine fictióne dídici, et sine invídia commúnico: infinítus enim thesaurus est; * Quo qui usi sunt, † Participes facti sunt amicítiæ Dei. ℣. Bonus homo de bono the-

sauro cordis sui profert bonum ; * Quo. Glória Patri. † Partícipes. *Sap.* 7. *Luc.* 6.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Os meum annuntiábit justítiam tuam, ℟. Totâ die salutáre tuum. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. Dominus dedit mihi linguam erudítam ; ut sciam sustentáre eum qui lassus est, verbo. *Is.* 50.

Ant. 6. F. Sermo meus non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis ; sed in ostensióne Spíritûs et virtútis. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. g. Auxílio adjútus Dei isto, testíficans minóri atque majóri, nihil extra dicens quàm ea quæ Prophétæ locúti sunt. *Act.* 26.

Ant. 4. *E.* Non judicávi me scire áliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum. 2. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim mystéria ómnia, et omnem sciéntiam ; caritátem autem non habúero, nihil sum. 1. *Cor.* 13.

Capitulum. *Sap.* 7.

Mihi dedit Deus dícere ex senténtia, et præsúmere digna horum quæ mihi dantur ; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, et sapiéntium emendátor : in manu enim illíus et nos, et sermónes nostri, et omnis sapiéntia, et óperum sciéntia et disciplína.

Hymnus.

VOs succensa Deo spléndida lúmina :
Vos sal, nos hómines quo sápimus Deum ;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.
Per vos Relígio, tútaque Véritas,
Per vos virgíneis fulget honóribus :
Per vos Christus amat pándere dívites
Thesauros sapiéntiæ.
Vestris unda fluit pura canálibus ;
Christi floret ager ; munda nitet seges :
Lac aptum púeris, et sólidum viris
Cauti suffícitis cibum.
Hi sunt, summe Deus, qui tibi mílitant ;
Hi sunt, qui stábiles ædíficant domos :
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónstruit álterâ.
Vicistis stygias vos quibus hæreses,
Hæc nos accípimus tela supérstites :
His pugnámus adhùc, nec dúbio éxitu ;
His armis quoque víncimus.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quandò foris sonas,

Nullo vocis egens corda doces sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna; ℟. Ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

Ad Benedictus.

Ant. J. Sapiéntia et fortitúdo Dómini sunt: tibi, Deus, confíteor, teque laudo; quia sapiéntiam et fortitúdinem dedisti mihi. *Dan.* 2.

Oratio.

OMnípotens, ætérne Deus, qui Ecclésiæ tuæ fílios, sicut non cessas erudíre, ita non désinis adjuváre: da fidélibus tuis intercessióne beáti *N.* quem eis ætérnæ salútis ministrum tribuísti, ut, te miserante, sciéntiam recta faciendi, et virtútem cápiant exequendi: Per.

Alia Oratio.

EXcita, Dómine, in Ecclésia tua Spíritum, quo beátus *N.* servívit: ut eódem nos replente, studeámus amáre quod amávit, et ópere exercére quod dócuit: Per..... in unitáte ejusdem Spíritûs.

Ad Horas, in fine Hymnorum, Doxologia.

Jesu, magister únice,
Tibi decus, laus glória,
Cum Patre et almo Spíritu,
Nunc et per omne séculum. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

In ℟. *br.* Qui Magister noster * unus es. *Matth.* 23.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Sermo meus.

Capitulum. 1. *Cor.* 12.

UNicuíque datur manifestátio Spíritûs ad utilitátem: álii quidem per Spíritum datur sermo sapiéntiæ: álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intellectum, * Et scrutábor legem tuam. Da mihi. ℣. Státue servo tuo * elóquium tuum, Dómine, * Et. Glória Patri. Da mihi. *Ps.* 118.

℣. Os meum loquétur sapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Ps.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. 3. g. Auxílio.

Capitulum. 1. *Tim.* 6.

SI quis áliter docet, et non acquiescit sanis sermónibus Dómini nostri Jesu Christi, et ei quæ secundùm pietátem est doctrínæ, superbus est, nihil sciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * Judícia tua non sum oblítus. Viam. ℣. Adhæsi * testimóniis tuis, Dómine, * Judícia. Glória Patri. Viam.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℟. Quia tu legem posuísti mihi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Si nóverim.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 1.

FInis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntiâ bonâ, et fide non fictâ: à quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vaniloquium, volentes esse legis doctóres, non intelligéntes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

℟. *br.* Veritátem tuam * Et salutáre tuum dixi. Veritátem. ℣. Non abscondi misericórdiam tuam, * et veritátem tuam; * Et salutáre. Glória Patri. Veritátem. *Ps.* 39.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui: ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. FUit gratus Deo, 1. f. erudítus omni sapiéntiâ; et erat potens in verbis et in opéribus suis. *Act.* 7.

Ant. 5. C. Juxtà manum Dei sui bonam super se, parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, et fáceret, et docéret. 1. *Esdr.* 7.

Ant. 8. c. Postquàm se ámpliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis et Prophetárum, vóluit et ipse scríbere quæ ad doctrínam et sapiéntiam pértinent. *Prolog. Eccli.*

Ant. 3. a. Cùm esset sapientíssimus, dócuit pópulum: quæsívit verba utília, et conscripsit sermónes rectíssimos ac veritáte plenos. *Eccles.* 12.

Ant. 4. E. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes; et laudem ejus enuntiábit Ecclésia. *Eccli.* 39.

CAPITULUM. *Prov.* 3.

BEátus homo qui invénit sapiéntiam, et qui áffluit prudéntiâ: mélior est acquisítio ejus negotiatióne argenti et auri primi; et puríssimi fructus ejus: pretiósior est cunctis ópibus; et ómnia quæ desiderantur, huic non valent comparári.

[*In Solemnibus et Annualibus:* Allelúia, allelúia. ℣. Qui fécerit et docúerit, hic magnus vocábitur in regno cœlórum. Allelúia. *Matth.* 5.]

HYMNUS.

LUx lucis et fons lúminis,
A quo dies hic náscitur,
Quàm dignióri lúmine
Lucére das Ecclésiam!
Sanctis eam Doctóribus
Indesinenter ínstruens,
Quibus tenébris quæritat
Error latére, détegis.
His stat fides, his véritas
Intaminàta pérmanet;
Ab hisque, quam nos vis sequi,
Doctrína sana tráditur.
His hauriámus fóntibus

Verbi tui sciéntiam,
Horumque puris móribus
Præcepta fac nos ássequi.
Qui vera lux es méntium,
Jesu, Magister únice,
Sit laus tibi, sit laus Patri,
Sancto simul cum Spíritu.
Amen.

℣. Beátus vir qui dispónet sermónes suos in judício : ℟. In æternum non commovébitur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Qui docti fúerint, fulgébunt quasi splendor firmamenti, et qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas æternitátes. *Dan.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SS. ABBATUM,

Monachorum, Coenobitarum et Anachoretarum.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. QUid prodest hómini, si mundum universum lucrétur, ánimæ verò suæ detrimentum patiátur? *Matth.* 16.

Ant. 8. c. Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, et da paupéribus, et habébis thesaurum in cœlo. *Matth.* 19.

Ant. 6. F. Nemo est qui relíquerit domum, aut agros propter me, qui non accípiat cénties tantùm in témpore hoc, et in século futúro vitam æternam. *Marc.* 10.

Ant. 3. b. Salva ánimam tuam : noli respícere post tergum ; salvum te fac, ne péreas. *Genes.* 19.

Ant. 7. c. Séquere me, et dimitte mórtuos sepelíre mórtuos suos. *Matth.* 8.

Capitulum. 2. *Cor.* 6.

EXíte de médio eórum, et separámini, dicit Dóminus, et immundum ne tetigéritis : et ego recípiam vos ; et ero vobis in patrem, et vos éritis mihi in fílios.

[*In Duplicibus maj. et suprà :*

℟. Susceptor meus es tu, Dómine, et in verbum tuum supersperávi : * Declináte à me, maligni, et † Scrutábor mandáta Dei mei. ℣. Magister, sequar te quocumquè íeris. * Declináte. Glória Patri. † Scrutábor. *Ps.* 118. *Matth.* 8.]

Hymnus.

FElíces némorum pángimus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores læderet íntegros.

Ut te possídeant, quem
sítiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se
quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dùm cœléstia cógitant.
Nudi, prompti, álacres,
líberi ab ómnibus,
Ad luctam púgiles ócius
ádvolant:
Ut vastum mare tra-
nent,
Prudentes onus éxuunt.
AEternas ut opes, cérta-
que gáudia
Secúri rápiant, ómnia
lúdicra
Sano péctore tem-
nunt,
Confísi melióribus.
Illis summa fuit glória,
déspici;
Illis divítiæ, paupériem
pati;
Illis summa voluptas,
Longo supplício mori.
Fac nos, summe Deus,
quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum
ferre libéntiùs;
Et, tellúre relictâ,
Immortália quærere.
Patri máxima laus, máxi-
ma Fílio,
Amborumque sacro má-
xima Flámini,
Quo deserta petívit
Quondàm ductus homo
Deus. Amen.

Si sit Abbas, ℣. Potens in terra erit semen ejus: ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Egrédere de cognatióne tua, et de domo patris tui; et veni in terram quam monstrábo tibi: faciamque te in gentem magnam, et benedícam tibi. *Genes.* 12.

Oratio, *ut infrà ad Laudes.*

Si non sit Abbas, ℣. In umbra alárum tuárum sperábo, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Ps.* 56.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. Reliquisti parentes tuos: plenam mercédem recípias à Dómino Deo, ad quem venisti, et sub cujus confugisti alas. *Ruth.* 2.

Oratio, *ut infrà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. c. Qui hábitant in deserto, secúri dórmient in sáltibus: et ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem. *Ezech.* 34.

Doxologia, ¶ Qui sponte desertum petis, *ut infrà ad Laudes.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 2. D. Habitábit in solitúdine judícium; et erit opus justítiæ pax, et cultus justítiæ siléntium, et secúritas usque in sempiternum. *Is.* 32.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum, qui ductus est in desertum à Spíritu, * Veníte, adorémus. *Matth.* 4.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

O Pulchras ácies, cástraque fórtia,
Quæ spes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege sub una,
Uno sub duce mílitant.
Heu! quantis rápiunt astra labóribus!
Pulsant perpétuis questibus æthera,
Per jejúnia longa
Vires córporis átterunt.
Votis unánimes, vi quoque flétuum
Instant, et sócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo simul ínferunt.
Hæc vis grata Deo: sic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris reserátur
Cœlum conditiónibus.
Fervent quandò die cuncta tumúltibus,
Altum turba silet: cætera dùm tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.
Exercet vígiles contínuus labor;
Incumbunt óperi non résides manus;
Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.
Quin regína suî mens quoque súbditur,
Rectorisque studet nútibus óbsequi:
Nil servat sibi juris,
Capto libérior jugo.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro maxima Flámini,
Quo deserta petívit
Quondàm ductus homo Deus. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Omnis ex vobis qui non renuntiat ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. *Luc.* 14.

Ant. 7. ç. Véndite quæ possidétis, et date eleemósynam: fácite vobis thesaurum non deficientem in cœlis. *Luc.* 12.

Ant. 8. G. Nolíte quærere quid manducétis, aut quid bibátis: quærite primùm regnum Dei, et justítiam ejus; et hæc ómnia adjicientur vobis. *Luc.* 12.

℣. Non est inópia timéntibus Dóminum: ℟. Dívites eguérunt, et esuriérunt. *Ps.* 33.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Fúgite de médio Babylónis, et salvet unusquisque ánimam suam; * Quóniam tempus ultiónis est à Dómino. ℣. Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes sitis delictórum ejus, et de plagis ejus non accipiátis; * Quóniam. *Jerem.* 51. *Apoc.* 18.

℟. *ij.* Vade, pópule meus, intra in cubícula tua, abscóndere módi-

cùm, * Donec pertránseat indignátio. ℣. Veníte seorsùm in desertum locum, et requiéscite, * Donec. *Is.* 26. *Marc.* 6.

℟. *iij.* Exeámus ad Jesum extrà castra, impropérium ejus portantes: * Non enim habémus hìc manentem civitátem, sed futúram inquírimus. ℣. Peregríni sumus coràm te, Deus: dies nostri quasi umbra super terram. * Non. Glória Patri. * Non. *Hebr.* 13. 1. *Paral.* 29.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te. *Matth.* 19.

Ant. 7. c. Esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et laborámus operantes mánibus nostris. 1. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Non defícimus: sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpátur; tamen is qui intùs est, renovátur de die in diem. 2. *Cor.* 4.

℣. Rédimit Dóminus de intéritu vitam tuam: ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Omnis qui in agóne contendit, ab ómnibus se ábstinet: * Ego ígitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi áerem vérberans; sed castígo corpus meum, et in servitútem rédigo. ℣. A juventúte mea investigábam sapiéntiam: colluctáta est ánima mea in illa, et in faciendo eam confirmátus sum. * Ego ígitur. 1. *Cor.* 9. *Eccli.* 51.

℟. *v.* Non secundùm carnem ambulámus, sed secundùm spíritum; quóniam sapiéntia carnis inimíca est Deo: * Qui autem in carne sunt, Deo placére non possunt. ℣. Excelsus Deus et hábitans cum contríto et húmili spíritu; ut vivíficet spíritum humílium, et vivíficet cor contritórum. * Qui. *Rom.* 8. *Is.* 57.

℟. *vj.* Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detrimenta; * Ut invéniar in illo habens justítiam quæ ex fide est, configurátus morti ejus. ℣. Elégi abjectus esse in domo Dei mei, magìs quàm habitáre in tabernáculis peccatórum; * Ut. Glória. * Ut. *Philipp.* 3. *Ps.* 83.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Omnes erant perseverántes unanímiter in oratióne. *Act.* 1.

Ant. 5. F. Possessiónes et substántias vendébant, et dividébant illa ómnibus, proùt cuíque opus erat. *Act.* 11.

Ant. 6. C. Plorábant, et jejunábant, et orábant in conspectu Dómini. *Baruch.* 1.

℣. Flévimus, cùm recordarémur Sion: ℟. Quó-

modò cantábimus in terra aliéna ? *Ps.* 136.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Sapiéntia direxit ópera eórum : * Iter fecérunt per deserta quæ non habitabantur ; et in locis desertis fixérunt casas. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egéntes, angustiáti, afflicti ; quibus dignus non erat mundus : in solitudínibus errantes, et in cavernis terræ. * Iter. *Sap.* 11. *Hebr.* 11.

℟. *viij.* Multitúdinis erat cor unum, et ánima una : nec quisquam áliquid suum esse dicébat ; sed * Erant illis ómnia commúnia. ℣. Ecce quàm bonum et quàm jucundum habitáre fratres in unum ! * Erant. *Act.* 4. *Ps.* 132.

℟. *ix.* Pars Dómini pópulus ejus : invénit eum in terra deserta, circumduxit, et dócuit, atque, portávit in húmeris suis, * Et constítuit super excelsam terram. ℣. Confitentes quia peregríni et hóspites sunt super terram, pátriam meliórem áppetunt : ídeò parávit illis civitátem, * Et. Gloria. * Et. *Deut.* 32. *Hebr.* 11.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite, sancti, et húmiles corde, Dómino : ℟. Laudáte, et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. PErféctio tua, Dómine, et doctrína tua viro sancto tuo, qui dixit patri suo et matri suæ, Néscio vos ; et frátribus suis, Ignóro vos. *Deut.* 33.

Ant. 1. *g.* Non sedi in concílio ludéntium : solus sedébam, quóniam comminatióne replesti me. *Jerem.* 15.

Ant. 3. b. Exui me stolâ pacis, índui autem me sacco obsecratiónis ; et venit mihi gáudium à Sancto. *Baruch.* 4.

Ant. 4. a. Mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. *Galat.* 6.

Ant. 8. *G.* In voce laudis immolábo tibi : quæcumque vovi, reddam pro salúte Dómino. *Jonæ* 2.

Capitulum. *Isaiæ* 51.

COnsolábitur Dóminus Sion, et consolábitur omnes ruínas ejus : et ponet desertum ejus quasi delícias, et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium et lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio, et vox laudis.

Hymnus.

QUid tu, relictis úrbibus,
Mortálium consórtia
Timens fugis ? quid tu vides,
Solusque tecum cógitas ?
Mentis volátu líbero,
Percurris æternas domos ;
Et quæ negas mortálibus,

Transfers Deo commércia.
Præsens choris cœléstibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuendo Númini,
Totus colendo tu vacas.
Quàm pura, qui te díligunt,
O Christe, libant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recondis in tuo.
℣ Qui sponte desertum petis,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣ *Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

Si sit Abbas, ℣. Veníte, fílii, audíte me: ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Ad Benedictus.

Ant. 1. *D.* Ecce ego et púeri mei, quos dedit mihi Dóminus in signum et in portentum Israel à Domino exercítuum, qui hábitat in monte Sion. *Is.* 8.

Oratio.

DEus, cujus múnere beátus *N.* Abbas Christum páuperem sequi, et húmilem corde usque in finem perseverávit imitári: da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingressis, ut nec retrò aspíciant, nec in via hæreant; sed ad te sine offensióne currentes, vitam æternam apprehendant: Per.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Deus noster, beáti Abbátis *N.* intercessiónibus sublevári; ut per quem servis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donasti, per eum nobis subsídia perpétuæ salútis impendas: Per.

Si non sit Abbas, ℣. Clamávi ad te, Dómine, dixi: Tu es spes mea, ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Ps.* 141.

Ad Benedictus.

Ant. 5. C. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea. Bonus est Dóminus ánimæ quærenti illum. Bonum est præstolári cum siléntio salutáre Dei. *Thren.* 3.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis; da nobis, exemplo et intercessióne beáti *N.* cujus hódiè tránsitum celebrámus, temporália ómnia despícere, et ad æterna totâ mentis intentióne festináre: Per.

Alia Oratio.

QUæréntium te, Dómine, Salvátor et custos, qui beáto *N.* ne párticeps esset coinquinatiónis, renuntiáre século, et sub alas tuas confugére tribuisti: ejus intercessióne da pópulo tuo diabólica vitáre contágia, et te solum Dóminum

purâ mente sectári : Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Perféctio.

In ℟. *br.* ℣. Qui ductus es in desertum * à Spíritu. *Matth.* 4.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *g.* Non sedi.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 2.

SI quis díligit mundum, non est cáritas Patris in eo ; quóniam omne quod est in mundo, concupiscéntia carnis est, et concupiscéntia oculórum, et supérbia vitæ, quæ non est ex Patre, sed ex mundo est. Et mundus transit, et concupiscéntia ejus : qui autem facit voluntátem Dei, manet in æternum.

℟. *br.* Elongávi fúgiens : * Mansi in solitúdine. Elongávi. ℣. Quóniam vidi iniquitátem * et contradictiónem in civitáte, * Mansi. Glória. Elongávi. *Ps.* 54.

℣. Confíge timóre tuo carnes meas : ℟. A judíciis enim tuis tímui. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Exuí me.

CAPITULUM. *Hebr.* 1.

OMnis disciplína in præsenti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris : pósteà autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam reddet justítiæ.

℟. *br.* Propter verba labiórum tuórum * Ego custodívi vias duras. Propter. ℣. Pérfice gressus meos * in sémitis tuis. * Ego. Glória Patri. Propter. *Ps.* 16.

℣. Induébar cilício : ℟. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Ps.* 34.

AD NONAM.

Ant. 8. *G.* In voce laudis.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

VIdéte óculis vestris quia módicum laborávi, et invéni mihi multam réquiem. Assúmite disciplínam in multo número argenti, et copiósum aurum possidéte in ea. Lætétur ánima vestra in misericórdia ejus ; et non confundémini in laude ipsíus.

℟. *br.* Séptiès in die * Laudem dixi tibi. Séptiès in die. ℣. Super judícia * justítiæ tuæ, * Laudem. Glória Patri. Séptiès.

℣. Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, ℟. In loco peregrinatiónis meæ. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. SUmus húmiles in 2. D. universa terra, Dómine : sed in ánimo contríto et spíritu humilitátis suscipiámur ; quóniam non est confúsio confidentibus in te. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelínquimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferen-

tes ; ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Quasi morientes, et ecce vívimus ; quasi tristes, semper autem gaudentes ; tanquàm nihil habentes, et ómnia possidentes. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, misericordes, modesti, húmiles. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. d. Teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem, (fidélis enim est qui repromísit), et considerémus ínvicèm in provocatiónem caritátis et bonórum óperum. *Hebr.* 10.

CAPITULUM. *Deut.* 7.

DOminus Deus ipse est fortis et fidélis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus se, et his qui custódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

[*In Solemnibus et Annualibus*, Allelúia, allelúia. ℣. In loco solitúdinis, Dóminus eum dócuit, et custodívit quasi pupillam óculi sui. Allelúia. *Deut.* 32.]

HYMNUS.

QUas ferat pœnas pia turba flentâm,
Turba crudélis sibi quis renarret ?
Prævenit læsi nimìs ah ! timendas
Júdicis iras.
Próferunt longas vigilando noctes,
Et dies ducunt sólidos canendis
Láudibus sacris, precibusque juncti
Astra lacessunt.
Frígidos temnunt, calidosque soles :
Quæ tegit nudos malè vestis artus
Urit, intonsis et acúta figit
Spícula setis.
Invidet cœlum, próprios reposcit,
Mente qui regnant super astra, cives ;
Dùm novos terris hómines iníquus
Déspicit orbis.
Sic ad æternas datur ire sedes ;
Nullus intrábit, nisi durus ultor
Expiet fletu, crucianda sævis
Crímina flammis.
Ipse desertum petis, ô Redemptor,
Factus exemplum ; decus hinc tibi sit :
Par decus Patri ; decus et tibi par,
Spíritus alme. Amen.

Si sit Abbas, ℣. Justus ut palma florébit : ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Atténdite ad patrem vestrum, qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum ; quia unum vocávi eum,

et benedixi ei, et multiplicávi eum. *Is.* 51.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Abbas, ℣. Plantáti in domo Dómini, florébunt; ℟. Ut annúntient quóniam rectus Dóminus. *Ps.* 91.

Ad Magníficat.

Ant. 3. E. Scimus quóniam, si terréstris domus nostra dissolvátur, ædificatiónem ex Deo habémus ætérnam in cœlis: nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est, superíndui cupientes. 2. *Cor.* 5.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. a. Dicébat Jesus ad omnes: Si quis vult post me veníre, ábneget semetipsum, et tollat crucem suam quotídiè, et sequátur me. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis: Nisi abundáverit justítia vestra plusquàm Scribárum et Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Ant. 6. C. Nisi conversi fuéritis, et efficiámini sicut párvuli, *non intrábitis in regnum cœlórum.* *Matth.* 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi: Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum; sed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum. *Matth.* 7.

Ant. 4. d. Conténdite intráre per angustam portam; quia multi, dico vobis, quærent intráre, et non póterunt. *Luc.* 13.

Capitulum. *Eccli.* 2.

Qui timétis Dóminum, crédite illi; et non evacuábitur merces vestra. Qui timétis Dóminum, speráte in illum; et in oblectatiónem véniet vobis misericórdia. Qui timétis Dóminum, dilígite illum; et illuminabuntur corda vestra.

[*In Duplicibus maj. et suprà:*

℟. Qui timent Dóminum non erunt incredíbiles verbo illíus; et * Qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. ℣. Plenitúdo legis est diléctio. * Qui. Glória. * Qui. *Eccli.* 2. *Rom.* 13.

Si sit Sacerdos,

Hymnus.

Jam satis fluxit cruor hostiárum;
Prístinæ cessent holocausta legis:

Christe, quos formas, melióra libant
Sacra Ministri.
Orat Elías; celer ignis astat:
Mysta nunc major jubet; et potenti
Obsequens verbo, Deus astat aris,
Hóstia factus.
Pingue libámen, novus et Sacerdos,
Orbe jam toto, Deus immolátur:
Se, manu Mystæ, litat incruento
Fúnere Christus.
Tale nil priscis pátribus tribútum;
Angelis nusquàm data par potestas:
Se, manu Mystæ, Deus ipse cunctis
Præbet in escam.
Christe, fac semper tua sacra puro
Corde tractémus, manibusque puris:
Cáritas aptos tua nos tremendis
Applicet aris.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis Amen.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum; ℟. Ambulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat. *Ps.* 100.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi, et quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Sacerdos,

HYMNUS.

SUmmi pusillus grex Patris,
Timóre mentem sólvite:
Sui paternus vos amor
Vult esse regni cómpotes.
En regnat inter Cœlites,
Qui vixit olim século
Ignótus, exósus sibi,
Qui pauper, et sciens pati.
Angusta pœniténtiæ
Ingressus, et viam crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna non timet sequi.
Carnem terit jejúniis;
Linguam domat siléntio!
In páuperum, parcus sibi,
Abscondit et spargit sinu.
Sapóre verbi páscitur;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil:
Mens celsa versátur polo.
Hâc surgit ad cœlum viâ:
Et nos eâdem da, Pater,
Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre sémitâ.
Amen.

℣. Sperent in te qui

novérunt nomen tuum ; ℟. Quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine. *Ps.* 9.

Ad Magníficat.

Ant. J. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem, et fidéles in dilectióne acquiescent illi ; quóniam donum et pax est electis ejus. *Sap.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. A. Vigiláte, et estóte paráti ; quia quâ nescítis horâ Fílius hóminis ventúrus est. *Matth.* 24.

In fine Hymni, Doxologia ut infrà ad Horas.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectántibus te. *Is.* 64.

AD OFFICIUM NOCT.

Si sit Sacerdos,

Invitatorium. Sacerdótem in æternum Jesum Christum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 5.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Tuâ dignum pietáte munus !
Christe, cùm per te légitur Sacerdos
Ille, qui primum decus, et ministris,
Reddit et aris.
Quàm pavens, sanctus, procul à tumultu,
Cùm dapes Christi meditátur Agni,
In quibus manat sacer incruento
Fúnere sanguis !
Thure fumantes quis hic inter aras ?
Quanta majestas sedet ore sancto !
Nec minùs fervent calefacta puris
Péctora flammis.
Nec sacrum durus sedet ad tribúnal :
Súblevat tristes miseráta casus
Cáritas, clemens, aliisque mater,
Dùm sibi judex.
Quas relaxávit, luit ipse noxæ
Innocens pœnas ; aliéna culpa
Hunc reum fecit ; piat acta largo
Non sua fletu.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis. Amen.

Si non sit Sacerdos,

Invit. Diligentem justos Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 145.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

NOn parta solo sánguine
Ornat beátos púrpura :
Sunt incruenta, quæ suos
Habent triumphos, prælia.
Non iste flammas, non cruces,

Non sensit uncos péctines:
Crudélis et durus sibi
Se morte lentâ cónficit.
Si lictor illi défuit,
Si vincla, fustes, úngulæ;
Paráta pro Christo mori
Hoc supplet omne cáritas.
Corpus subégit cástitas,
Et líberam mentem fides
Amor supernis ígnibus
Totam litávit hóstiam.
Venis apertis ómnibus
Qui vellet ultrò erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fusus in fletum cruor.
Da, Christe, sic nos vívere,
Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.
℣ AEterna justórum quies,
Tibi beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus
In sempiterna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Qui vult vitam dilígere, et dies vidére bonos, declínet à malo, et fáciat bonum. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. d. Cùm ingressus fúeris sémitas æquitátis, non arctabuntur gressus tui; et currens, non habébis offendículum. *Proverb.* 4.

Ant. 7. d. Inhabitábis cum justítia, et próteget te in sempiternum; et in die agnitiónis invénies firmamentum. *Eccli.* 27.

℣. In nómine tuo exultábunt justi, Dómine, ℟. Et in justítia tua exaltabuntur. *Ps.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Tóllite jugum meum super vos, et díscite à me quia mitis sum et húmilis corde: * Et inveniétis réquiem animábus vestris; jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Interrogáte quæ sit via bona, et ambuláte in ea: * Et inveniétis. *Matth.* 11. *Jerem.* 6.

℟. *ij.* Nihil dúlcius, quàm respícere in mandátis Dómini. * Glória magna est sequi Dóminum. ℣. Si quis mihi ministrat, me sequátur; et ubi sum ego, illíc et minister meus erit. * Glória magna. *Ecli.* 23. *Joan.* 12.

℟. *iij.* Omnis qui venit ad me, et audit sermónes meos, et facit eos, ostendam vobis cui símilis sit: * Símilis est hómini ædificanti domum, qui † Fodit in altum, et posuit fundamèntum super petram. ℣. Beátus homo, cui donátum est habére timórem Dei: qui tenet illum, cui assimilábitur? * Símilis est. Glória. † Fodit. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Turris fortíssima nomen Dómini: ad ipsum currit justus, et exaltábitur. *Prov.* 18.

Ant. 6. F. Deridétur

justi simplicitas : lampas contempta apud cogitatiónes divitum, paráta ad tempus statútum. *Job.* 12.

Ant. 5. a. Benedíctio Dei in mercédem justi festinat ; et in hora velóci processus illíus fructíficat *Eccli.* 11.

℣. Gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum , ℟. Quóniam tu benedíces justo. *Ps.* 5.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Quàm magnus qui invénit sapiéntiam et sciéntiam ! sed * Non est super timéntem Dóminum. ℣. Mundémus nos ab omni inquinamento carnis et spíritûs, perficientes sanctificatiónem in timóre Dei : * Non est. *Eccli.* 25. 2. *Cor.* 7.

℟. *v.* Si quis emundáverit se , * Erit vas in honórem sanctificátum , et útile Dómino, ad omne opus bonum parátum. ℣. Sápiens cor abstinébit se à peccátis , et in opéribus justítiæ successus habébit : * Erit vas. 2. *Tim.* 2. *Eccli.* 3.

℟. *vj.* Beátus qui inventus est sine mácula, et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesauris : * Qui probátus est in illo , et perfectus est , † Erit illi glória æterna. ℣. Probátio fídei multò pretiósor auro. * Qui. Glória. † Erit. *Eccli.* 31. 1. *Petr.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Qui sperant in Dómino , mutábunt fortitúdinem : current , et non laborábunt ; ambulábunt , et non defícient. *Is.* 40.

Ant. 2. D. Tenébit justus viam suam , et mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job.* 17.

Ant. 3. a. Qui fidúciam habet meî , hæreditábit terram , et possidébit montem sanctum meum. *Is.* 57.

℣. Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus ; ℟. Et non respexit in vanitátes et insánias falsas. *Ps.* 39.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum ; ut , cùm vénerit, confestim apériant ei. ℣. Qui vigiláverint ad illum , justítias quasi lumen accendent. * Et vos. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟. *viij.* Ego in justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine : * Satiábor, cùm apparuérit glória tua. ℣. Nunc cognosco ex parte ; tunc autem cognoscam sicut et cógnitus sum. * Satiábor. *Ps.* 16. 1. *Cor.* 13.

℟. *ix.* Sapiéntia justum deduxit per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei ;

et

et * Dedit illi sciéntiam sanctórum : † Honestávit illum in labóribus ; et complévit labóres illíus. ℣. Regnum Dei justítia est , et pax in Spíritu sancto : qui in hoc servit Christo , placet Deo. * Dedit. Glória. † Honestávit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite , servi Dómini , Dómino : ℟. Laudáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. ANtè Dóminum qui elégit me , vílior fiam plusquàm factus sum ; et ero húmilis in óculis meis. 2. *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quasi tumentes super me fluctus tímui Deum , et pondus ejus ferre non pótui. *Job.* 31.

Ant. 4. a. A mandátis labiórum ejus non recessi , et in sinu meo abscondi verba oris ejus. *Job.* 23.

Ant. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum : zelátus sum bonum , et non confundar. *Eccli.* 51.

Ant. 3. *a* Donec súperest hálitus in me , non loquentur lábia mea iniquitátem , nec lingua mea meditábitur mendácium. *Job.* 27.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1.

GLória nostra hæc est , testimónium conscientiæ nostræ , quòd in simplicitáte cordis et sinceritáte Dei , et non in sapiéntia carnáli , sed in grátia Dei conversáti sumus in hoc mundo.

Si sit Sacerdos ,

HYMNUS.

O Sacerdótum veneranda jura !
Ceu vices Christi téneant salútis
Arbitri , claudunt , reserantque nobis
Atria cœli.
Omne pendentes scelus in statéra ,
Cùm reum solvunt , Deus ipse solvit ;
Cùm ligant sontem , Deus ipse sontis
Víncula nectit.
Quàm manus morbis ádhibent perítas !
Cùm secant , semper pia dextra cædit ;
Cùm fovent , semper pia lenit ungens
Vúlnera dextra.
Verba dùm promunt , pópulus fidélis
Excipit vocem , cúpidus docéri ;
Nempè divínæ sacra verba legis
Mente recondunt.
Irruens prompti cohíbere fulmen ,
Stant ab adverso , Dominumque placant ,
Víndices in nos quótiès ab alto
Dépluit iras.
Dùm Sacerdótes tua sacra tractant ,
Christe , fac sacris quibus applicasti ,

Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacerdos.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam, Dómine: ℟. Ipsa me deduxérunt et adduxérunt in tabernácula tua. *Ps.* 42.

Ad Benedictus.

Ant. J. Fidúciam habémus per Christum ad Deum, qui et idóneos nos fecit ministros novi testamenti, non lítterâ, sed spíritu. 2. *Cor.* 3.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregasti, ejus nos intercessióne à peccatóribus ségrega; ut, secundùm vocatiónem nostram, gens sancta, et regále sacerdótium coràm te efficiámur: Per.

Alia Oratio.

DEus, qui in Ecclésiæ tuæ decus et subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii ministério decorasti, præsta ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum, et Domínici córporis sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat: Per eumdem.

Si non sit Sacerdos,

HYMNUS.

QUi te, Deus, sub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suspírat, oblítus suî.
Quid ergò gaudes néctere
Tristes moras amántibus?
Terris retardas éxules
Cives polo quos déstinas.
Hinc fervet in dies amor;
In vota toti dífluunt:
Ad astra festinántibus
Fit pœna vita lóngior.
Vix iste tardi córporis
Pondus molestum sústinet;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo se júngere.
¶ AEterna justórum quies,
Tibi beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus
In sempiterna sécula. Am.

[*Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

℣. Proba me, Deus, et vide si via iniquitátis in me est; ℟. Et deduc me in via æterna. *Ps.* 138.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Qui facit veritátem, venit ad lucem, ut manifestentur ópera ejus; quia in Deo sunt facta. *Joan.* 3.

Oratio.

FAc, quæsumus, Dómine Deus noster, intercedente beáto *N.* pópulum

tuum in tua dilectióne ambuláre ; quia perpétua est et plena felícitas , si bonórum ómnium serviámus auctóri : Per.

[*Ad Horas , in fine Hymni , Doxologia ut sequitur.*

Si sit Sacerdos ,

¶ Jesu , Sacerdos máxime ,
Jugis tibi sit glória ,
Cum Patre et almo Spíritu,
Per cuncta semper sécula.
Amen.

Si non sit Sacerdos , ¶ Æterna Justórum quies , *ut suprà ad Laudes.*]

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Antè Dóminum.

Si fiat de Sacerdote ,

In ℟. *br.* ℣. Qui es Sacerdos * in æternum. *Ps.* 109.

Si fiat de non Sacerdote ,

In ℟. *br.* ℣. Qui exemplum * dedisti nobis. *Joan.* 13.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Semper.

Capitulum. *Philipp.* 2.

CUm metu et tremóre vestram salútem operámini ; Deus est enim qui operátur in vobis et velle et perfícere , pro bona voluntáte.

℟. *br.* Convertantur mihi * Timentes te , Dómine. Convertantur. ℣. Et qui novérunt * testimónia tua , * Timentes. Glória Patri. Convertantur.

℣. Párticeps ego sum ómnium timéntium te , ℟. Et custodiéntium mandáta tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 4. a. A mandátis.

Capitulum. *Jac.* 1.

QUi perspéxerit in legem perfectam libertátis , et permánserit in ea , non audítor obliviósus factus , sed factor óperis ; hic beátus in facto suo erit.

℟. *br.* Lucerna pédibus meis * Verbum tuum , Dómine. Lucerna. ℣. Et lumen * sémitis meis , * Verbum. Glória Patri. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua et testimónia tua ; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 3. *a.* Donec súperest.

Capitulum. *Eccli.* 15.

JUstítia longè abest à supérbia et dolo : viri mendáces non erunt illíus mémores ; et viri veráces invenientur in illa , et successum habébunt usquè ad inspectiónem Dei.

℟. *br.* Justítia tua , Dómine , * Justítia in æternum. Justítia tua. ℣. Et lex tua , * véritas ; * Justítia. Glória Patri. Justítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáquè ; ℟. Quia in judíciis tuis supersperávi. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. ECce verè Israelíta, in quo dolus non est. *Joan.* 1.

Ant. 4. *E.* Erat vir simplex, et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo. *Job.* 1.

Ant. 1. D. Custodívit ánimam suam, et memor fuit Dómini in toto corde suo. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de universis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus *Josue* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permansit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. *Tob.* 2.

CAPITULUM. *Galat.* 6.

FRatres, quæ semináverit homo, hæc et metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem: qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam æternam.]

Si sit Sacerdos,

[*In Solemnibus et Annualibus:* Allelúia, allelúia. ℣. Induit eum Deus stolam glóriæ, et coronávit eum in vasis virtútis. Allelúia. *Eccli.* 45.

HYMNUS.

QUantis micas honóribus,
Cœlo Sacerdos áddite,
Cùm, præmiórum pródigus,
Totum tibi dat se Deus!
Partis labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus;
Tot fulgurantem glóriâ
Ornant corónæ vérticem.
Quos parturisti Númini,
Te fílii nunc ámbiunt:
Tuóque lætis cántibus
Certant triumpho pláudere.
Christus tuum fit præmium,
Quem consecrasti víctimam;
Dehìnc, aperto Númine,
Te pascet escâ Cœlitûm.
Adhùc Sacerdos, hóstiam
Gratam Deo, nos dévove;
Undisque mersos náufragis;
Duc ad salútis líttora.
Jesu, Sacerdos máxime,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári: ℟ Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Operátus est bonum, et rectum, et verum coràm Dómino Deo suo in universa cultúra ministérii domûs Dómini: fecitque, et prosperátus est. 2. *Paral.* 31.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Sacerdos,

[*In Solemnibus et Annualibus:* Allelúia, allelúia. ℣. Timenti Dómi-

num benè erit in extrémis, et in die defunctiónis suæ benedicétur. Allelúia. *Eccli.* 1.

HYMNUS.

TUâ beandos glóriâ,
Miris, Deus, probas modis;
Qui dùm lates præséntior
Votis amantûm pásceris.
Procùl remóti, súpplices
Tendunt manus, et pátrium,
Per vota, per suspíria,
Cœlum salútant éxules.
Te sola mors cùm det frui,
Sese necant labóribus,
Sese necant jejúniis,
Et, quâ licet, vellent mori.
Quam, morte promptâ, férvidi
Emêre palmam Mártyres;
Hic doctus in dies mori,
Longo reportat fúnere.
AEterna justórum quies,
Tibi beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Innocens mánibus et mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Ps.* 23.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Tu fecisti, Dómine, cum servo tuo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspectu tuo in veritáte, et justítia, et recto corde tecum. 3. *Reg.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. QUid Dómini bonum est, et quid pulchrum ejus, nisi frumentum electórum, et vinum gérminans vírgines? *Zach.* 9.

Ant. 6. F. Laudábunt, et cónfluent ad bona Dómini; et ultrà non esúrient: tunc lætábitur virgo in choro. *Jerem.* 31.

Ant. 5. a. Non dicat: Ecce ego lignum áridum; quia hæc dicit Dóminus: Qui tenúerint fœdus meum, dabo eis in domo mea locum. *Is.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à fíliis et filiábus: nomen sempiternum dabo eis, quod non períbit. *Is.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum istud, sed quibus datum est. *Matth.* 19.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7.

UNusquisque próprium donum habet ex Deo: álius quidem sic, álius verò sic. Dico autem non nuptis, et víduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

[*In Duplicibus maj., et suprà:*

℟. Nescítis quóniam córpora vestra membra sunt Christi ? membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est. * Glorificáte, et † Portáte Deum in córpore vestro. ℣. Ponam tabernáculum meum in médio vestrî : ambulábo inter vos, et ero Deus vester. * Glórificáte. Glória Patri. † Portáte. 1. *Cor.* 6. *Levit.* 26.]

Si sit Martyr,

HYMNUS.

FEstis læta sonent sídera cántibus :
Nunc aptáte tubas, súmite tympana,
Cœtus Angélici : dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.
Vestris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhùc, nóbilis æmula,
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis immemor.
Sed quid cogis, amor ? Fortiter ámbiit
Sponso virgíneum fúndere sánguinem :
Oblíti méminit tunc benè córporis,
Præclaræ sítiens necis.
Sic quâ parte minor, vos superéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna sui córporis íntegram
Testári Dómino fidem.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prælia sústinent,
Spreto fúnere, Vírgines. Amen.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et pósuit ímmaculátam viam meam. *Ps.* 17.

Ad Magníficat.

Ant. 4. *E.* Infirma mundi elégit Deus, ut confúndat fórtia ; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus. 1. *Cor.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

VOs ô virgínei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponsum virgíneo progénitum sinu
Puris tóllite láudibus.
Hæc est sacra dies, óbvia quâ suo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponso, stansque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.
Solo digna Deo cónjuge, réspuit
Mortáles thálamos : ut semèl óbligat
Sese fida suo, quem benè déperit,
Ultrò se Deus óbligat.
Purum ne máculent pectus imágines,

In se tota sui córporis
immemor
Mens sese récipit ; nil
óculi vident ,
Surdis nil sonat áuribus.
AEgro vix sua sunt pábula
córpori ,
Ardet mille modis antè
diem mori :
Quidquid mors rápiet ,
jam sibi præripit ;
Unus fit Deus ómnia.
Fac , ô Christe , tuæ
Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi , quâ
gráditur viâ :
Qui gens sancta sumus ,
móribus íntegris
Fac soli tibi vívere.
Da te , summe Pater , tól-
lere láudibus :
Da te , Christe , sequi ,
láurea Vírginum :
Fac incensa tuis , Spí-
ritus , árdeant
Flammis frígida péc-
tora. Amen.

℣. Audi , fília , et vide ,
et inclína aurem tuam :
℟. Oblivíscere pópulum
tuum , et domum patris
tui. *Ps.* 44.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Complácuit
Dómino in te : et gaudébit
super te Deus tuus.
Is. 62.

*Oratio , ut infrà ad
Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Ego dilecto
meo , et ad me convérsio
ejus. *Cant.* 7.

*In fine Hymni , Doxolo-
gia ut infrà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox dilecti
mei pulsantis : Aperi
mihi , soror mea , imma-
culáta mea. *Cant.* 5.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum quem se-
quuntur Vírgines , * Ve-
níte , adorémus. *Apoc.*
14.

Ps. 94. Veníte , *p.* 2.

Si sit Martyr ,
HYMNUS.

VIrginum robur , Deus ,
atque custos :
Sexus imbellis , médios
per enses ,
Dùm faves , quas non
súperat viríli
Péctore mortes !
Pro tuis aris animósa
Virgo
Molle dat pœnis lacera-
ráre corpus :
Non suos sentit , me-
mor ô ! tuórum ,
Christe , dolórum.
Non graves plagæ , válidi
nec ictus
Integram possunt vio-
láre mentem :
Quin sacri crescit ma-
gìs obstinátus
Ardor amóris.
Sponsa dilecto placitúra
Sponso ,
Déspicit ru; tum laniáta
corpus :
Est suus truncis honor ,
et venustas
Est sua membris.
Omnis à Recto fluit ille
splendor :
Christe , sic olìm cruce
tensus altâ ,

Obsequens Patri, láceros placébas
Hórridus artus.
Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Péctore mundo. Amen.

Si non sit Martyr.

HYMNUS.

CŒlestis aula pánditur:
En Sponsus; omnes óbviæ
Exíte sponso vírgini,
Exíte, sponsæ Vírgines.
Hæc nuptiális est dies,
Quæ, longa post suspíria,
Dat ómnibus, dat síngulis
Jàm pléniùs frui Deo.
Quæ casta vobis gáudia,
Quos afflet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens volúptas éffluit?
Hunc propter unum víluit
Superba regum púrpura:
Dotáta quæ sponso Deo,
Quid Virgo terris ámbiat?
O virgináles núptiæ,
Per quas caro fit spíritus!
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!
Sit laus Patri, laus Fílio:
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Oleum effúsum nomen tuum; ídeò adolescéntulæ dilexérunt te. *Cant.* 1.

Ant. 3. g. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

Ant. 5. a. Exultábimus et lætábimur in te; recti díligunt te. *Cant.* 1.

℣. Deus meus, impolúta via ejus: ℟. Protector est ómnium sperántium in se. *Ps.* 17.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Súscipe me, Dómine, secundùm elóquium tuum, et vivam: * Non confundas me ab expectatióne mea. ℣. Ut Deo vivam, in fide vivo Fílii Dei qui dilexit me. * Non. *Ps.* 118. *Galat.* 2.

℟. *ij.* Lex tua, Dómine, meditátio mea est: * Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, ut non confundar. ℣. Secundùm expectatiónem et spem meam, magnificábitur Christus in córpore meo. * Fiat. *Ps.* 118. *Philipp.* 1.

℟. *iij.* Ecce qui elongant se à te, Dómine, períbunt: * Mihi adhærére Deo bonum est, pónere in Dómino Deo spem meam. ℣. Qui adhæret Dómino, unus spíritus est. * Mihi. Glória Patri. * Mihi. *Ps.* 72. 1. *Cor.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. In caritáte perpétua dilexi te; ídeò attraxi te, miserans. *Jerem.* 31.

Ant. 4. *E.* Ingressus sum pactum tecum, et facta es mihi. *Ezech.* 16.

Ant. 7. b. Cave nequandò obliviscáris pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum; quia Dóminus Deus tuus, Deus æmulátor. *Deuter.* 4.

℣. Concupiscet rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Sponsábo te mihi in sempiternum: * Et sponsábo te in justítia et judício, et in misericórdia, et in miseratiónibus. ℣. Sectáre justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. * Et sponsábo. *Os.* 2. 1. *Tim.* 6.

℟. *v.* Scient quia ego dilexi te: * Tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. ℣. Dedi corónam decóris in cápite tuo: et profecisti in regnum, quia perfecta eras in decóre meo. * Tene. *Apoc.* 3. *Ezech.* 16.

℟. *vj.* Pone me ut signáculum super cor tuum, ut signáculum super bráchium tuum; * Quia † Fortis est ut mors diléctio. ℣. Neque instántia, neque fortitúdo, neque creatúra ália póterit separáre à caritáte Dei; * Quia. Glória Patri. † Fortis est. *Cant.* 8. *Rom.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Grátia cum ómnibus qui díligunt Dóminum nostrum Jesum Christum in incorruptióne. *Ephes.* 6.

Ant. 3. *a.* Incorrúptio facit esse próximum Deo. *Sap.* 6.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non est digna continentis ánimæ. *Eccli.* 26.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Ps.* 118.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* O quàm pulchra est casta generátio cum claritáte! * Immortális est enim memória illíus; quóniam et apud Deum nota est, et apud hómines. ℣. Relígio munda apud Deum et Patrem hæc est, immaculátum se custodíre ab hoc século: * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. *viij.* Felix est stérilis; * Et incoinquináta habébit fructum in respectióne animárum sanctárum. ℣. Deus reddet iis qui secundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam; * Et incoinquináta. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

℟. *ix.* Dábitur illi sors in templo Dei acceptíssima; * Bonórum enim labórum gloriósus est fructus, et quæ non cóncidat radix sapiéntiæ. ℣. Beáti mundo corde, quóniam

ipsi Deum vidébunt. * Bonórum. Glória Patri. * Bonórum. *Sap.* 3. *Matth.* 5.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantábo tibi, Dómine : ℟. Psallam, et intélligam in via immaculáta. *Ps.* 100.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Dilectus meus descendit in hortum suum ad aréolam arómatum, ut lília cólligat. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea : ténui eum, nec dimittam. *Cant.* 3.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, et dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6.

Ant. 6. C. Dilectus meus ordinávit in me caritátem : fulcíte me flóribus, stipáte me malis. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi; et fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

CAPITULUM. *Sap.* 8.

SCivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det; et hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum.

Si sit Martyr,

HYMNUS.

QUid sacram, Virgo, generósa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ?
Nempè non unum gémino reportas
Hoste triumphum.
Móllior fregit neque te voluptas;
Impotens flexit neque te tyrannus:
Tu graves pœnas, pariterque blandos
Vìneis amóres.
Líliis Sponsus récubat, rosisque:
Tu, tuo semper benè fida Sponso,
Et rosas martyr, simul et dedisti
Lília virgo.
Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Péctore mundo. Amen.

℣. Hæréditas immaculatórum *in* æternum erit : ℟. Non confundentur in témpore malo. *Ps.* 36.

Ad Benedictus.

Ant. 5. C. Factus est Dóminus firmamentum meum : liberávit me, quia complácui ei : secundùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi. 2. *Reg.* 22.

Oratio.

DEus, qui inter cætera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulisti; concéde propítius, ut qui beátæ *N.* Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exempla grádiámur : Per.

Alia Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, cujus múnere beáta *N.* virginitátis et martyrii palmam adepta est: da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis serváre puritátem, ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur: Per.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

NOn vana dilectum gregem
Pavêre mundi gáudia,
Nec pura fallax péctora
Imágo lusit séculi.

Sed hæc tuárum própria
Sunt, Christe, sponsárum bonæ,
Te semper, et tecum tuis
In te potíri gáudiis.

Castis vicissim tu tibi
In córdibus thorum struis;
Interque flammas íntimo
Amans quiescis in sinu.

Hic unus est sponsis amor,
Unusque tecum spíritus;
Beasque sponsus síngulas,
In teque transformas, Deus.

Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsùs ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Sit laus Patri, laus Fílio:
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

℣. Sitivit in te ánima mea: ℟. Quàm multipliciter tibi caro mea! *Ps.* 62.

Ad Benedictus.

Ant. 7. G. Exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. *Isaiæ* 61.

Oratio.

DEus, qui habitáculum tuum in corde pudíco constituisti; concéde, ut qui fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili veneramur obséquio, piæ devotiónis sequámur exemplo: Per.

Alia Oratio.

FIdéles tuos, quæsumus, Dómine, intercedente beátâ *N.* Vírgine tuâ, córpore et mente purífica; ut tuâ inspiratióne compuncti, et tuâ semper suavitáte affecti, nóxias delectatiónes vitáre præváleant: Per.

Ad Horas, in fine Hymni dicitur sequens Doxologia:

¶ AEterne Sponse Vírginum,
Jesu, tibi sit glória,
Cum patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dilectus meus: *In* ℟. *br.* ℣. Quem sequuntur * vírgines. *Apoc.* 14.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Invéni.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7.

DE virgínibus præceptum Dómini non hábeo ; consílium autem do, tanquàm misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis.

℟. *br.* Lætétur mons Sion : * Exultent fíliæ Judæ. Lætétur. ℣. Propter judícia tua, * Dómine, * Exultent. Glória Patri. Lætétur. *Ps.* 47.

℣. Audívit, et lætáta est Sion ; ℟. Et exultavérunt fíliæ Judæ. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ego.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7.

MUlier innupta, et virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore et spíritu : quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodò pláceat viro.

℟. *br.* Quid mihi est in cœlo ? * Et à te quid vólui super terram ? Quid. ℣. Deus cordis mei, * et pars mea Deus in æternum. * Et. Glória Patri. Quid. *Ps.* 72.

℣. Concupiscit, et déficit ánima mea in átria Dómini : ℟. Cor meum et caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Sub umbra.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 11.

ÆMulor vos Dei æmulatióne : despondi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. *br.* Afferentur Regi vírgines * In lætítia et exultatióne. Afferentur Regi vírgines. ℣. Adducentur * in templum Regis, * In lætítia. Glória Patri. Afferentur.

℣. Delectavérunt te fíliæ regum, ℟. In honóre tuo. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. d. VIrgines accipientes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso et sponsæ. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus, et ornavérunt lámpades suas. *Matth.* 25.

Ant. 7. d. Médiâ nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exíte óbviàm ei. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit sponsus et quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines sequuntur Agnum quocumquè íerit : sine mácula enim sunt antè thronum Dei. *Apoc.* 14.

CAPITULUM. *Apoc.* 19.

REgnávit Dóminus Deus noster omnípotens : gaudeámus, et exultémus, et demus glóriam ei ; quia venérunt núptiæ Agni, et uxor ejus præparávit se.

[*In Solemnibus et Annualibus :* Allelúia, alle-

lúia. ℣. Cantábant vírgines quasi cánticum novum ante sedem Dei et Agni. Allelúia. *Apoc.* 14.]

Si sit Martyr,
HYMNUS.

ADeste, Sponsæ Vírgines,
Christi gregis, pars óptima:
O vos, furóris víctimæ,
O vos, amóris hóstiæ.
Adeste, solemnis dies
Hæc consecráta Vírgini,
Quæ dúplicem gestat suo
Tinctam cruóre laúream.
Inter choros cantántium
Agno litáto Vírginum,
Hæc jure fusi sánguinis
Virgo sedet non última.
Quæ córpori pœnæ nocent,
Illas amans ampléctitur;
His nempè pœnis líbera
Mortále corpus éxuit.
Amat rosas et lília
Sponsus rubens et cándidus;
Martyr dedit Sponso rosas,
Deditque Virgo lília.
Sit laus Patri, laus Fílio:
Sit par tibi laus, Spíritus,
Qui corda pura Vírginum
Puris adúris ígnibus.
Amen.

℣. Conféssio et pulchritúdo in conspectu Dei: ℟. Sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Casta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Martyr,
HYMNUS.

O Virgo, pectus cui sacrum,
Amóris expers ímprobi,
Intùs suis ardóribus
Sanctus perussit Spíritus!
Non te voluptas dúlcibus
Fallax venénis móllíit,
Solas amantem pérsequi
Cœlestis Agni núptias.
Sic ille natus Vírgine
Suo decóre céperat,
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.
Beáta cui nunc, Cœlítûm
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponsi potíri gáudiis.
AEterne Sponse Vírginum,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Am.

℣. Vírgines laudent nomen Dómini; ℟. Quia exaltátum est nomen ejus solíus. *Ps.* 148.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. In resurrectióne neque nubent, neque nubentur; sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo. *Matth.* 22.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SANCTARUM MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 6. F. DOmine, qui habes ómnium sciéntiam, tu scis quòd nunquàm lætáta sit ancilla tua nisi in te, Dómine Deus. *Esther.* 14.

Ant. 2. D. Ad te, Dómine, óculos meos dírigo: tu scis quia mundam servávi ánimam meam ab omni concupiscéntia. *Tob.* 3.

Ant. 8. c. *Nunquàm* cum ludéntibus míscui me; neque cum his qui in levitáte ámbulant, partícipem me præbui. *Tob.* 3.

Ant. 3. a. Dómine Pater, omne desidérium averte à me, et ánimæ irreverenti et infrunítæ ne tradas me. *Eccli.* 23.

Ant. 5. C. Adjuva me ancillam tuam, nullum áliud auxílium habentem, nisi te, Dómine, qui nosti quia óderim glóriam iniquórum. *Esther.* 14

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

RElinquet homo patrem, et matrem suam, et adhærébit uxóri suæ; et erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo et in Eccléstia. Verùmtamen et vos sínguli unusquisque uxórem suam sicut seipsum díligat; uxor autem tímeat virum suum.

[*In Duplicibus maj. et suprà:*

℟. Virum, Dómine, cum timóre tuo, non cum libídine mea consensi suscípere: * Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula. ℣. Non vocávit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificatiónem. * Sit. Glória. * Sit. *Tob.* 3. 1. *Thess.* 4.]

HYMNUS.

AD núptias Agni Pater
Matres et innuptas vocat:
O te beátam, cui thorus
Interque sponsas sors datur!
Lex nuptiárum cáritas;
Dos magna, paupertas, tibi,
Calcáre falláces opes,
Cadúca corde spérnere.
Te multus oblectat labor,
Fusæque jejúnam preces:
Te pœnitentem lácrymæ:
Te cura páuperum juvat.
Quacumque confixam sibi,
Per probra sponsam, per cruces
Trahit Magister; et sequi
Despecta gaudes, et pati.
Beáta quæ sponso Deo
Castis adhæret vínculis:
Sic corpus unum póssumus,
Sic unus esse spíritus.

Hoc præstet almo cum Patre,
Natóque nobis Spíritus,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne sæculum. Amen.

Si sit Martyr, ℣. Factus es spes mea, Dómine: ℟. Turris fortitúdinis à facie inimíci. *Ps.* 60.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. Deus cœlórum, exaudi me deprecantem, et de tua misericórdia præsumentem; ut gentes agnoscant quia tu es Deus, et non est álius præter te. *Judith.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr, ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: ℟. In via tua vivífica me. *Ps.* 118.

Ad Magníficat.

Ant. 1. A. Exultávit cor meum in Dómino, et dilatátum est os meum; quia lætáta sum in salutári tuo. 1. *Reg.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. A. Gustávit, et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucerna ejus. *Prov.* 31.

Doxologia, ¶ Divína proles féminæ, *ut infrà ad Off. Noct.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. D. Indue te decóre sempiternæ glóriæ; Deus enim ostendet splendórem suum in te. *Baruch.* 5.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum in quo sperant sanctæ mulíeres, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

ADeste, sanctæ Cónjuges:
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.
Blandos ut hostes vínceret,
Hanc fortitúdo véstiit:
Ut prosit intuéntibus,
Cœlestis ornávit decor.
Non vana pompa séculi
Sensus fefellit, nec malis
Gliscens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.
Non illa luxu véstium,
Non crine torto splénduit:
Cultu nitens sed símplice,
Puris placébat móribus.
Se sub serénis vúltibus
Austéra virtus ócculit:
Timet vidéri, ne suum,
Dùm prodit, amittat decus.
Pascenda cœlesti cibo,
Sacris studébat lítteris;
Templo frequens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.
Divína proles féminæ,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu
Nunc et per omne sæculum. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Inítium sapiéntiæ timor Dómini, et cum electis féminis gráditur. *Eccli.* 1.

Ant. 2. D. Sápiens múlier ædíficat domum : múlier gratiósa invéniet glóriam. *Prov.* 14.

Ant. 3. *a.* Pars bona, múlier bona : in parte timéntium Deum dábitur. *Eccli.* 26.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus ; ℟. Et non supplantabuntur gressus ejus. *Ps.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Mulíerem fortem quis invéniet ? Procul et de últimis fínibus prétium ejus. * Confídit in ea cor viri sui : reddet ei bonum, et non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. ℣. Vir imágo et glória Dei est : múlier autem glória viri est. * Confídit. *Prov.* 31. 1. *Cor.* 11.

℟. *ij.* Grátia mulíeris sédulæ delectábit virum suum : * Disciplína illíus datum Dei est. ℣. Quæ fílios aut nepótes habet, discat domum suam régere ; hoc enim acceptum est coràm Deo. * Disciplína. *Eccli.* 26. 1. *Tim.* 5.

℟. *iij.* Grátia super grátiam ; múlier sancta et pudoráta : * Fundamenta ætérna supra petram sólidam, mandáta Dei in corde mulíeris sanctæ. ℣. Venérunt flúmina, et flavérunt venti ; et irruérunt in domum, et non cécidit ; fundáta enim erat super petram. * Fundamenta. Glória. * Fundamenta. *Eccli.* 26. *Matth.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Deprecabátur Dóminum, dicens : Dómine mi, qui rex noster es solus, ádjuva me, cujus præter te nullus est auxiliátor álius. *Esther.* 14.

Ant. 5. a. Ostende quóniam non derelinquis præsumentes de te ; et præsumentes de se, et de sua virtúte gloriantes humílias. *Judith.* 6.

Ant. 6. F. In consílium eórum non véniat ánima mea, et in cœtu illórum non sit glória mea. *Genes.* 49.

℣. Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam : ℟. Qui lóquitur iníqua, non direxit in conspectu occulórum meórum. *Ps.* 100.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Misericórdia tua, Dómine, antè óculos meos est ; et * Complácui in veritáte tua : non sedi cum concílio vanitátis. ℣. Quæ participátio justítiæ cum iniquitáte ? * Complácui. *Ps.* 25. 2. *Cor.* 6.

℟. *v.* Dilexi, Dómine, mandáta tua super aurum et topázion ; * Propterèa ad ómnia mandáta tua dirigébar : omnem viam iní-

quam ódio hábui. ℣. Non in abundántia cujusquam vita ejus est ex his quæ póssidet. * Proptéreà. *Ps.* 118. *Luc.* 12.

℟. *vj.* Ego in Dómino sperávi : * Exultábo et lætábor in misericórdia tua ; † Quóniam respexisti humilitátem meam, salvasti de necessitátibus ánimam meam. ℣. Ubi Spíritus Dómini, ibi libertas. * Exultábo. Glória Patri. † Quóniam. *Ps.* 30. 2. *Cor.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith.* 15.

Ant. 8. G. Benedicta es à Dómino ; scit enim omnis pópulus mulíerem te esse virtútis. *Ruth.* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit super te Dóminus in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. *Soph.* 3.

℣. Benedícat te Dóminus ex Sion ; ℟. Et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ. *Ps.* 127.

Evangelium et Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Multæ fíliæ congregavérunt divítias, tu supergressa es universas. * Fallax grátia, et vana est pulchritúdo : múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur. ℣. In incorruptibilitáte modesti spíritûs, qui est in conspectu Dei lócuples, sanctæ mulíeres ornábant se. * Fallax. *Prov.* 31. 1. *Petr.* 3.

℟. *viij.* Fecisti viríliter, et confortátum est cor tuum, eò quòd castitátem amáveris : * Ideò et manus Dómini confortávit te, et ídeò eris benedicta in æternum. ℣. O múlier, magna est fides tua : * Ideò. *Judith.* 15. *Matth.* 15.

℟. *ix.* Omnia quæ locúta es, vera sunt ; et non est in sermónibus tuis ulla reprehénsio : * Nunc ergo † Ora pro nobis, quóniam múlier sancta es, et timens Deum. ℣. Fides tua te salvam fecit. * Nunc. Glória. † Ora. *Judith.* 8. *Luc.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Glorificábo nomen tuum in æternum ; ℟. Quia misericórdia tua magna est super me. *Ps.* 5.

AD LAUDES.

Ant. Sicut sol óriens 1. a. mundo in altíssimis Dei, sic mulíeris bonæ spécies in ornamentum domûs ejus. *Eccli.* 26.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblectat virum suum ; et annos vitæ illíus in pace implébit. *Eccli.* 26.

Ant. 3. g. Múlier sensáta, et tácita : non est immutátio erudítæ ánimæ. *Eccli.* 26.

Ant. 4. a. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. *Prov.* 31.

Ant. 5. a. Non discedébat de templo, jejúniis et obsecratiónibus sérviens nocte ac die. *Luc.* 2.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 3.

MUlíeres súbditæ sint viris suis; ut et si qui non credunt verbo, per mulíerum conversatiónem sine verbo lucrifíant, considerantes in timóre castam conversatiónem vestram.

HYMNUS.

ARdet Deo quæ Fémina,
Latére frustrà cógitat:
Quot índigos hæc súblevat,
Tot próditur præcónibus.
Prodesse quærit ómnibus,
Curìs honestis ánxia;
Patróna custos vírginum,
Secunda mater órphanis.
Pannis latentem víribus
Christum fóvebat hóspitem:
Quas dura subtraxit sibi,
Opes refundit pródiga.
Pacem domi, pacem forìs
Alto colit siléntio:
Lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.
¶ Divína proles fémi-
næ,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc et per omne séculum. Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur ad omnes Horas.*]

Si sit Martyr, ℣. Adhæsit ánima mea post te, Deus meus: ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Ad Benedictus.

Ant. J. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelinquat me in die tribulatiónis meæ; et exaudíta est orátio mea. *Eccli.* 51.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ vírtus in infirmitáte perfícitur: largíre nobis beátæ *N.* Mártyris tuæ passiónem recoléntibus; ut quæ à te accépit ut vínceret, à te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat: Per.

Si non sit Martyr, ℣. Humiliábam ánimam meam. ℟. Et orátio mea in sinu meo convertétur. *Ps.* 34.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Orátio humiliantis se nubes penetrábit; et non discédet, donec Altíssimus aspíciat. *Eccli.* 35.

Oratio.

TUórum corda fidélium, Deus miserátor, illustra: et beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna despícere, et amáre cœléstia: Per.

Si sit Vidua, *Oratio.*

DEus, in quem sperat omnis ánima quæ longè à te éxulans in terris se verè víduam sentit ac desolátam; tríbue nobis, quæsumus, ut exémplo beátæ *N.* nocte ac die ob-

secratiónibus et oratiónibus instantes, cœléstium consolatiónum mereámur esse partícipes : Per.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Sicut sol.

In ℟. *br.* ℣. Cui ministravérunt * sanctæ mulíeres *Luc.* 8.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Múlier fortis

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

MUlíeres viris suis súbditæ sint, sicut Dómino ; quóniam vir caput est mulíeris, sicut Christus caput est Ecclésiæ : ipse salvátor corpóris ejus.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam, * Quia Deus meus es tu. Doce me. ℣. Spíritus tuus bonus * deducet me. * Quia. Glória Patri. Doce me. *Ps.* 142.

℣. Ab omni via mala prohíbui pedes meos ; ℟. Ut custódiam verba tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. g. Múlier.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2.

MUlier in siléntio discat cum omni subjectióne. Docére autem mulíeri non permitto, neque dominári in virum, sed esse in siléntio.

℟. *br.* Custódiam vias meas, * Ut non delinquam in lingua mea. Custódiam. ℣. Pósui ori meo * custódiam, * Ut non. Glória Patri. Custódiam. *Ps.* 38.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ : ℟. Dicam Deo, Susceptor meus es. *Ps.* 41.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Non discedébat.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2.

VOlo oráre mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia et sobrietáte ornantes se, et non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veste pretiósa ; sed quod decet mulíeres, promittentes pietátem per ópera bona.

℟. *br.* Expectávi Dóminum, * Et intendit mihi. Expectávi. ℣. Et exaudívit * preces meas, * Et. Glória Patri. Expectávi. *Ps.* 39.

℣. Veníte, et vidéte ópera Dei, ℟. Qui pósuit ánimam meam ad vitam. *Ps.* 65.

AD II. VESPERAS.

Ant. IN ancilla sua adim-2. D. plévit Dóminus misericórdiam suam. *Judith.* 13.

Ant. 4. E. Erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valdè ; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith.* 8.

Ant. 7. ç. Considerávit sémitas domûs suæ, et panem otiósa non comédit. *Prov.* 31.

Ant. 1. D. Filios educávit, hospítio recépit, sanctórum pedes lavit, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus

bonum subsecúta est. 1. *Tim.* 5.

Ant. 6. F. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt: vir ejus, et laudávit eam. *Prov.* 31.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2.

MUlier salvábitnr per filiórum generatiónem, si permánserit in fide, et dilectióne, et sanctificatióne cum sobrietáte.

[*In Solemnibus et Annualibus :* Allelúia, allelúia. ℣. Ego sum, ego sum, quæ Dómino canam: psallam Dómino Deo Israel. Allelúia. *Judic.* 5.]

HYMNUS.

O Jàm beáta, quæ suo
Tandem solúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!
Per quos gradus cœlum petit,
Hâc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos solútæ Cónjuges.
Insignis et nos Féminæ
Sequi decet vestígia,
Magnum vel ipsis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.
Queis arsit illa, fac, Deus,
Flagrémus et nos ígnibus:
Eóque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.
Divína proles féminæ,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc et per omne séculum. Amen.

Si sit Martyr, ℣. Vídeant qui odérunt me, et confundantur; ℟. Quóniam, tu Dómine, adjuvísti me. *Ps.* 85.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Confitébor nómini tuo, Dómine; quóniam adjútor et protector factus es mihi, et liberasti corpus meum à perditióne. *Eccli.* 51.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Martyr, ℣. Anima mea Dómino vivet: ℟. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Fortitúdo et decor indumentum ejus: date ei de fructu mánuum suárum; et laudent eam in portis ópera ejus. *Prov.* 31.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

IN ANNIVERSARIO
DEDICATIONIS
ECCLESIÆ.

SOLEMNE-MAJUS.

(*Ipso die Dedicationis*, *ANNUALE.*)

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. CErnitis quòd Dóminus Deus vester vobiscum sit: præbéte ígitur corda vestra, ut quærátis Dóminum; et consúrgite, et ædificáte sanctuárium Dómino. 1. *Paral.* 22.

Ant. 7. *d.* Domus quam ædificári volo Dómino, talis esse debet, ut in cunctis regiónibus nominétur: præparábo ergò ei necessária. 1. *Paral.* 22.

Ant. 5. C. Magnus est Deus noster super omnes deos: quis ergò póterit prævalére, ut ædíficet dignam Deo domum? 2. *Par.* 2.

Ant. 6. C. Si cœlum et cœli cœlórum cápere eum néqueunt, quantus ego sum, ut possim ædificáre ei domum? 2. *Paral.* 2.

Ant. 3. a. Dóminus Deus cœli ipse præcépit mihi ut ædificárem ei domum. 1. *Esdr.* 1.

CAPITULUM. *Agg.* 1.

HAEc dicit Dóminus exercituum: Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem, portáte ligna, et ædificáte domum; et acceptábilis mihi erit, et glorificábor, dicit Dóminus.

℟. Cuncta, Dómine, quæ in cœlo sunt et in terra tua sunt; et quæ de manu tua accépimus, dédimus tibi: * Dómine Deus noster, † Omnis hæc cópia quam parávimus, ut ædificarétur domus nómini sancto tuo, de manu tua est. ℣. Quis prior Dómino dedit, et retribuétur ei? Ex ipso sunt ómnia: ipsi glória in sécula. * Dómine. Glória. † Omnis. 1. *Paral.* 29. *Rom.* 11.

HYMNUS.

QUisquis ô! sacram próperas ad ædem,
Dirigat gressus piétas fidesque;
Regis hæc regum domus, et Tonantis
Altera sedes.
Cujus in cœlo thronus est perennis,
Parva vult terris habitáre tecta:
Incapax claudi, latet hospes, arcto

Clausus in orbe.
Non malos ultor venit inter ignes,
Non nigrâ nimbi tonat è procellâ :
Nec minùs credas plácido verenda
Númine templa.
Quid vetus fluxit cruor hostiárum ?
Prístinæ cessent holocausta legis :
Ipse libámen Deus, et Sacerdos,
Se litat aris.
Quid venis, audax ? procul hinc profánus ;
Sancta ni fletûs lavet unda crimen.
Munda quàm multis jubet esse mundum
Vócibus ædes !
Quæ tibi fumant, Deus alme, templis,
Thura, jucundo pláceant odóre ;
Et pluant pingues resolúta lætis
Núbibus imbres.
Amen.

℣. Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion : ℟. Deus in dómibus *ejus cognoscétur. Ps. 47.*

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. *duplicanda.* Domus mea ædificábitur in Jerúsalem ; et consolábitur adhùc Dóminus Sion, et éliget adhùc Jérúsalem. *Zach.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*Si sit Dominica, fit Commemoratio Dominicæ occurrentis in utrisque Vesperis et Laudibus.*]

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 6. F. Sint óculi tui aperti super domum hanc nocte ac die, Dómine, ut exáudias deprecatiónem pópuli tui. 3. *Reg.* 8.

Doxologia, Qui nos tibi templum facis, *ut infrà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Implébo domum istam glóriâ, et in loco isto dabo pacem. *Agg.* 2.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum in templo sancto suo, * Venite, adorémus. *Habac.* 2.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

ECce sedes hìc Tonantis,
Ecce cœli jánua :
Hìc Sacerdos, ara, templum,
Hìc Deus fit hóstia ;
Incruentâ morte, jugis
Hìc amor litat Deum.
Qualis ara, quanta sedes,
Ipsíus capax Dei !
Quem nec universa terra,
Omne nec cœlum capit,
Orbe parvo se coarctans
Hìc latére sústinet.
Quàm libentèr hìc pudícis
Inserit se córdibus !
Hìc amantis tota Christi
Exerit se cáritas ;
Hìc Pater caros sedére
Gestit inter fílios.

Hinc facesse, quem profána
Pólluit contágio ;
Neu sacrum transíre límen
Inquinátus aúdeas :
Ultor astat cum flagellis,
Púniens sontes Deus.
Sit perennis laus Parenti ;
Sit perennis Fílio :
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus nos inungens,
Viva templa cónsecrat.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ps. Verba mea, *p.* 83.

Deus in templo sancto suo cum timore adorandus.

Ant. 6. F. Salvábit Dóminus Deus gregem pópuli sui, quia lápides sancti elevabuntur super terram ejus. *Zach.* 9.

Ps. Dómini est terra, *p.* 61.

Puris manibus et mundo corde, in loco sancto Domini standum.

Ant. 7. *d.* Glória Líbani véniet ad ornandum locum sanctificatiónis meæ, et locum pedum meórum glorificábo. *Is.* 60.

Ps. Júdica me, Dómine, *p.* 67.

Diligendus decor domûs Dei, quæ locus habitationis gloriæ ejus est.

Ant. 2. D. Dabo sanctificatiónem meam in médio eórum, et erit tabernáculum meum in eis. *Ezech.* 37.

℣. Lætátus sum in his quæ dicta sunt mihi : ℟. In domum Dómini íbimus. *Ps.* 121.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 7.

CUm complesset Salomon fundens preces, ignis descendit de cœlo, et devorávit holocausta et víctimas : et majestas Dómini implévit domum, nec póterant sacerdótes íngredi templum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dómini. Sed et omnes fílii Israel vidébant descendentem ignem, et glóriam Dómini super domum ; et corruentes proni in terram super pavimentum stratum lápide, adoravérunt et laudavérunt Dóminum : Quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. Rex autem et omnis pópulus immolábant víctimas coràm Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias ; boum viginti duo míllia, aríetum centum viginti míllia : et dedicávit domum Dei rex, et universus pópulus.

℟. Non mansi in domo usquè ad diem hanc, dicit Dóminus ; sed fui semper in tentório manens cum omni Israel : * Nunc ígitur dedi locum pópulo meo ;

plantábitur, et ultrà non commovébitur. ℣. Tabernáculum testimónii fuit cùm pátribus in deserto usquè in diébus David; Sálomon autem ædificávit Dómino domum: * Nunc. 1. *Paral.* 17. *Act.* 7.

Lectio ij.

SAcerdótes autem stabant in offíciis suis: et Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudandum Dóminum: Quóniam in æternum misericórdia ejus; hymnos David canentes per manus suas. Porrò sacerdótes canébant tubis antè eos, cunctusque Israel stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii antè templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocausta et ádipes pacificórum; quia altáre æneum quod fécerat, non póterat sustinére holocausta et sacrifícia et ádipes. Fecit ergò Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus; et omnis Israel cum eo, ecclésia magna valdè, ab introítu Emath usquè ad torrentem Ægypti. Fecitque die octávo collectam, eò quòd dedicasset altáre septem diébus, et solemnitátem celebrasset diébus septem.

℟. In templo hoc ponam nomen meum in sempiternum, et ultrà non fáciam commovéri pedem Israel, * Si tamen custodíerint ómnia ópera quæ præcépi eis. ℣. Vos estis templum Dei vivi; sicut dicit Deus: Quóniam inhabitábo in illis, et inambulábo inter eos, * Si. 4. *Reg.* 21. 2. *Cor.* 6.

Lectio iij.

COmplevitque Sálomon domum Dómini, et domum regis, et ómnia quæ disposúerat in corde suo, ut fáceret in domo Dómini, et in domo sua; et prosperátus est. Appáruit autem ei Dóminus nocte, et ait: Audívi oratiónem tuam, et elégi locum istum mihi in domum sacrifícii. Si cláusero cœlum, et plúvia non flúxerit; et mandávero et præcépero locustæ ut dévoret terram; et mísero pestilentiam in pópulum meum: conversus autèm pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, et exquisíerit fáciem meam, et égerit pœniténtiam à viis suis péssimis; et ego exáudiam de cœlo, et propítius ero peccátis eórum, et sanábo terram eórum. Ocúli quoque mei erunt aperti, et aures meæ erectæ ad oratiónem ejus qui in loco isto oráverit. Elégi enim et sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempiternum, et permáneant óculi mei et cor

cor meum ibi cunctis diébus.

℟. Elégi locum istum mihi in domum sacrifícii: * Oculi quoque mei erunt aperti, et aures meæ erectæ † Ad oratiónem ejus qui in loco isto oráverit. ℣. De omni re quamcumque petíerint fiet; ubi enim sunt duo vel tres congregáti in nómine meo, ibi sum. * Oculi. Glória. *Repet.* ℟. Elégi, *usque ad* ℣. 2. *Paral.* 7. *Matth.* 18.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Afferte Dómino, *p.* 150.

Deus in atrio sancto suo glorificandus et adorandus.

Ant. 1. *f.* Sanctificávi dómum hanc quam ædificasti, ut pónerem nomen meum ibi in sempitérnum. 3. *Reg.* 9.

Ps. Deus noster, *p.* 152.

Nobiscum est Deus, qui suâ præsentiâ tabernaculum suum sanctificat.

Ant. 5. a. Sanctificábitur altáre in glória mea: sanctificábo et tabernáculum cum altári, et habitábo in médio filiórum Israel. *Exod.* 29.

Ps. Magnus Dóminus, *p.* 152.

Ex Jerusalem, quam fundavit Deus, in omnes gentes delapsa salus.

Ant. 4. *E.* Scient gentes quia ego Dóminus sanctificátor Israel, cùm fúerit sanctificátio mea in médio eórum in perpétuum. *Ezech.* 37.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Sermo sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 1. *de Dedicatione, n.* 1. *Lectio iv.*

FEstivitas hodierna, fratres, tantò nobis debet esse devótior, quantò familiárior est. Nam céteras quidèm Sanctórum solemnitátes cum Ecclésiis áliis habémus commúnes: hæc verò sic nobis est própria, ut necesse sit, vel à nobis eam, vel à némine, celebrári. Nostra est, quia de Ecclésia nostra: magis autem nostra, quia de nobis ipsis. Mirámini fórsitan, et erubéscitis celebrári festa de vobis. Sed quid lápides isti potuérunt sanctitátis habére, ut eórum solémnia celebrémus? Habent útiquè sanctitátem, sed propter córpora vestra. An verò córpora vestra sancta esse quis dúbitet, quæ templum sancti Spíritûs sunt; ut sciat unusquisque vas suum possidére in sanctificatióne? Itaque sanctæ sunt ánimæ propter inhabitantem Spíritum Dei in vobis: sancta sunt córpora propter ánimas: sancta est étiam propter córpora domus.

℟. Mactávit hóstias, et dedicávit domum Dei rex, et universus pópulus: Sacerdótes autem stabant et Lévitæ ad laudandum Dóminum; * Quóniam in æternum misericórdia ejus. ℣. Christus dilexit Ecclésiam, et seipsum trádidit pro ea, ut illam sanctificáret; * Quóniam. 2. *Paral.* 7. *Ephes.* 5.

N. 3 *et* 4. *Lectio v.*

QUando domus ista per manus Pontíficum dedicáta est Dómino, propter nos sine dúbio factum est. In nobis proindè spirituáliter impléri necesse est, quæ in pariétibus visibíliter præcessérunt. Et si vultis scire, hæc útiquè sunt: aspérsio, inscríptio, inúnctio, illuminátio, benedíctio. Hæc quidem in hac visíbili domo fecére Pontífices; hæc Christus assistens Póntifex futurórum bonórum invisibíliter quotídiè operátur in nobis. Aspergit nos hyssópo, ut mundémur, lavémur, dealbémur: lavat nos in confessióne; lavat nos lacrymárum imbre; lavat sudóre pœniténtiæ: magis autem lavat nos aquâ illâ pretiósâ quæ de fonte pietátis, id est, ab ejus látere, emanávit. Non solùm autem, sed inscríbit dígito Dei, in quo ejiciébat dæmónia, haud dúbium quin in Spíritu sancto. Inscríbit, inquam, legem suam, non jàm in lápide, sed in tábulis cordis carnálibus, prophéticam implens promissiónem, quâ se pollícitus est ablatúrum cor lapídeum, et cárneum cor esse datúrum, id est, non durum, non obstinátum, non Judáicum; sed pium, sed mansuétum, sed tractábile, sed devótum. Beátus quem tu erudíeris, Dómine, et de lege tua docúeris eum.

℟. Qui adhærent Dómino, ut colant eum, et díligant nomen ejus, lætificábo eos in domo oratiónis meæ; * Quia domus mea, domus oratiónis vocábitur cunctis pópulis. ℣. Nolíte fácere domum Patris mei, domum negotiatiónis; * Quia. *Is.* 56. *Joan.* 2.

N. 4. 5. 6. *Lectio vj.*

BEáti, inquam, qui docti et mémores sunt mandatórum ejus, sed ad faciendum ea: alióquin scienti bonum et non facienti peccátum est illi; et servus sciens voluntátem dómini sui, et non fáciens, plagis vapulábit multis. Undè necesse est, ut únctio spirituális grátiæ ádjuvet infirmitátem nostram, observantiárum et multímodæ pœniténtiæ cruces devotiónis suæ grátiâ líniens; quia nec est sine cruce sequi Christum; et sine unctióne,

crucis asperitátem ferre quis posset? Hinc est quòd multi abominantur et fúgiunt pœniténtiam, crucem quidem videntes, sed non étiam unctiónem. Vos qui experti estis, ecce ipsi scitis quia verè crux nostra inuncta est, et per grátiam Spíritûs adjuvantis, suávis et delectábilis est pœniténtia nostra. At postquàm únctio grátiæ hujus præcésserit, jàm lucernam suam Christus non ponit sub módio, sed super candelábrum; quia tempus est ut lúceat lux nostra coràm homínibus. Jàm verò benedictiónem quidem expectámus in fine; quandò apériet manum suam, et implébit omne ánimal benedictióne. Nam in quátuor præmissis mérita constant: in benedictióne sunt præmia. In benedictióne tota complébitur grátia sanctificatiónis, quandò jàm in domum transíbimus non manufactam, æternam in cœlis.

℟. Tu, Dómine, universórum, qui nullíus índiges, voluisti templum habitatiónis tuæ fíeri in nobis: * Et nunc, Sancte Sanctórum, Dómine, † Conserva in æternum impollútam domum istam. ℣. Si quis templum Dei violáverit, disperdet illum Deus: templum enim Dei sanctum est. * Et. Glória Patri. *Repet.* ℟. Tu, Dómine, *usque ad* ℣. 2. *Mach.* 14. 1. *Cor.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Te decet hymnus, *p.* 85.

Bonis omnibus replentur fideles in Templo Domini, quod sanctum est.

Ant 1. g. Majestas Dómini implévit domum; nec póterant Sacerdótes íngredi domum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dómini. 2. *Paral.* 7.

Ps. Quàm dilecta, *p.* 109.

Æterna Dei Tabernacula unicum animæ fidelis desiderium.

Ant. 6. F. Verè Dóminus est in loco isto: quàm terríbilis est locus iste! Non est hìc áliud nisi domus Dei, et porta cœli. *Gen.* 28.

Ps. Fundamenta, *p.* 153.

Ecclesiam, quæ vera civitas Dei est, fundavit Altissimus.

Ant. 3. g. Ipse qui habet in cœlis habitatiónem, visitátor et adjútor est loci; et venientes ad male faciendum pércutit ac perdit. 2. *Mach.* 3.

℣. Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? ℟. Qui ingréditur sine mácula, et operátur justítiam. *Ps.* 14.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore, cùm intrasset Jesus Jerosólymam, commóta est uni-

versa cívitas , dicens : Quis est hic ? Pópuli autem dicébant : Hic est Jesus Prophéta à Názareth Gálilææ. Et intrávit Jesus in templum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Basílii Epíscopi.

In Ps. 28. *Ed. Ben.* 1721, *n.* 3.

NEcessária est adorátio , non ea quæ fit extrà Ecclésiam , sed quæ in ipsa Dei aula perficitur. Ne mihi privátas aulas aut ecclésias excogitétis. Una est aula sancta Dei. Synagóga Judæórum priùs aula erat : sed post admissum in Christum peccátum , facta est habitátio eórum deserta. Quapropter et Dóminus : Et álias oves hábeo , quæ non sunt ex hoc ovíli. Cùm autem loquátur de iis qui ex Géntibus ad salútem præordináti sunt , aulam própriam præter Judæórum aulam ostendit. Non ígitur extrà sanctam hanc aulam adoráre oportet , sed *intrà ipsam* , ne quis extrà ipsam constitútus , aut ab iis qui extrà illam sunt , attractus , in aula Dómini esse désinat. Intersunt enim multi in hábitu quidèm precatiónis ; nec sunt tamen in aula ob mentis evagatiónem , et ánimi eórum aberratiónem , ex vanis ac inutílibus curis nascentem.

℣. Cùm intulisset Móyses arcam in tabernáculum , pósuit et mensam , et candelábrum è regióne mensæ , * Juxtà præceptum Dómini. ℣. Lucernam ponunt super candelábrum , ut lúceat ómnibus qui in domo sunt : sic lúceat lux vestra coràm homínibus , * Juxtà. *Exod.* 40. *Matth.* 5.

n. 7. *Lectio viij.*

IN templo adstant sancti Angeli : adest Dóminus , qui ánimum ingrediéntium intuétur. Preces uniuscujusque manifestæ Deo sunt , quis ex affectu , quis scitè exquírat cœléstia ; quis perfunctoriè et extrémis labris verba pronúntiet , cor verò ipsíus procul à Deo sit. Quòd si orat , carnis sanitátem , opesque terrestres , et humánam glóriam exquírit. Oportet autem nihil horum quærere , ut Scriptúra docet : sed in templo ejus unusquisque dicit glóriam. Creatúra omnis tùm silens , tùm loquens , tùm cœlestis , tùm terréna , dat glóriam Conditóri : miserábiles verò hómines , postquàm , ædibus suis relictis , ad templum concurrérunt , quasi quidpiam consecutúri emolumenti , tamen Dei verbis aures non præbent , suam ipsórum natúram non séntiunt : præoccupáti peccáto , non affliguntur : non mœrent , dùm reminiscuntur peccatórum : non

timent judícium ; sed arridentes , et inter se jungentes dextras , precatiónis domum in locum immódicæ loquacitátis vertunt.

℟. Móyses tabernáculum et ómnia vasa ministérii aspersit ; et ómnia in sánguine secundùm legem mundantur : * Necesse est ergò exemplária quidèm cœléstium his mundári ; ipsa autem cœléstia melióribus hóstiis, quàmistis. ℣. Tulit Móyses unctiónis óleum , quo linívit tabernáculum cum omni supelléctili sua : óbtulit et vítulum pro peccáto. * Necesse est. *Hebr.* 9. *Levit.* 8.

[*Si sit Dominica , loco sequentis Lectionis , legitur Evangelium et Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

CAve ne quandò ábeas unà cum iis qui ímpia et contumeliósa verba in Dei nomen évomunt , condemnátus , cùm debuisses mercédem pro rerum divinárum celebratióne recípere. Habes Psalmum , habes Prophetíam , præcepta Evangélica , Apostolórum prædicatiónes. Lingua psallat : mens eórum quæ dicta sunt , scrutétur intelligéntiam ; ut psallas spíritu , psallas ítem et mente. Deus enim mínimè índiget glóriâ : sed te vult esse dignum , qui glóriam consequáre. Quapropter quod séminat homo , hoc et metet. Sémina glorificatiónem , ut corónas , honoresque et laudes in regno cœlórum metas. Hæc à nobis ídeò dicta sunt , quòd sunt qui loquendi finem in Dei templo nunquàm fáciant , ac inutíliter ingrediantur. Utinàm inutíliter , non cum detrimento !

℟. Exaltáte Dóminum Deum nostrum , et adoráte scabellum pedum ejus , quóniam sanctum est : adoráte in monte sancto ejus , * Quóniam sanctus Dóminus Deus noster. ℣. Veri adoratóres adorábunt Patrem in spíritu et veritáte ; nam et Pater tales quærit qui adórent eum : * Quóniam. Glória Patri. *Repet.* ℟. Exaltáte , *usque ad* ℣. *Ps.* 98. *Joan.* 4.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantáte Dómino cánticum novum : ℟. Laus ejus in ecclésia sanctórum. *Ps.* 149.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. a. DOmus Dei est Ecclésia Dei vivi , columna et firmamentum veritátis. 1. *Tim.* 3.

Ant. 4. E. Christi domus sumus nos , si fidúciam et glóriam spei usquè ad finem , firmam retineámus. *Hebr.* 3.

Ant. 8. c. Ad Dóminum accedentes , lápidem vivum et electum , et ipsi

tanquàm lápides vivi superædificámini, domus spirituális. 1. *Petr.* 2.

Ant. 5. a. Omnis ædificátio.

Canticum. *Tob.* 13. *De Ecclesia Prophetia.*

Jerúsalem cívitas Dei, luce splendidâ fulgébis, * et omnes fines terræ adorábunt te.

Natiónes ex longínquo ad te vénient: et múnera deferentes adorábunt in te Dóminum, * et terram tuam in sanctificatiónem habébunt;

Nomen enim magnum * invocábunt in te.

Maledicti erunt qui contémpserint te; et condemnáti erunt omnes qui blasphemáverint te; * benedictíque erunt qui ædificáverint te.

Tu autem lætáberis in fíliis tuis; * quóniam omnes benedicentur et congregabúntur ad Dóminum.

Beáti omnes qui díligunt te, * et qui gaudent super pace tua.

Anima mea, bénedic Dóminum; * quóniam liberávit Jerúsalem civitátem suam à cunctis tribulatiónibus ejus Dóminus Deus noster.

Beátus ero si fúerint relíquiæ séminis mei * ad videndam claritátem Jerúsalem.

Portæ Jerúsalem ex sapphíro et smaragdo ædificabúntur; * et ex lápide pretióso omnis circúitus murórum ejus.

Ex lápide cándido et mundo omnes platéæ ejus sternentur: * et per vicos ejus Allelúia cantábitur.

Benedictus Dóminus qui exaltávit eam; * et sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. Amen.

Glória Patri, etc.

[*Et dicitur per Octavam, etiam in Festis occurrentibus, nisi proprium habeatur.*]

Ant. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino; in quo et vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu. *Ephes.* 2.

Ant. 1. a. Dei ædificátio estis, fundamentum pósui: unusquisque vídeat quómodò superædíficet; fundamentum enim Christus Jesus. 1. *Cor.* 3.

Capitulum. 1. *Cor.* 6.

An nescítis quóniam membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est, quem habétis à Deo, et non estis vestri? Empti enim estis prétio magno: glorificáte et portáte Deum in córpore vestro.

Hymnus.

Patris æterni Sóboles coæva,
Dùm tuæ sacros pia plebs honóres
Ædis instaurat, Deus alme, nostris

Annue votis.
Hîc sacri fontis látices ab ortu
Inditi purgant máculam reátûs :
Hîc et infúsum nova membra Christo
Chrisma coaptat.
Hîc suâ pascit pópulos fidéles
Carne, qui mundi scelus omne tollit
Agnus, et fusi prétium cruóris
Ipse propínat.
Hîc salus ægris ánimis parátur :
Hîc reos Judex fácilis relaxat,
Atque lethálem redivíva pellit
Grátia culpam.
Cujus in cœlo thronus est perennis,
Incolit parvam Deus altus ædem :
Hîc adorátor sibi quisque sedem
Præparat astris.
Nullus hanc turbo quatit, irruentis
Nulla vis nimbi, rapidíve fluctûs :
Cedit hanc contrà furor inferórum
Irritus omnis.
Laus Deo, qui nos sibi consecrávit :
Una sit Patri, parilíque Proli :
Par sit ambórum tibi nexus omni,
Spíritus, ævo. Amen.

℣. Domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, ℟. In longitúdinem diérum. *Ps.* 92.

Ad Benedictus.

Ant. 7. a. *duplicanda.* Domus tua, Dómine, in sanctificatióne tua permáneat; et omnes gentes agnoscant quia tu es Deus, et non est álius præter te. *Judith.* 9.

[*Ipso die Dedicationis, et per Octavam,*
Oratio.

DEus, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter ostendis; Templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illustra, et concéde ut omnes qui hùc deprecatúri convéniunt, ex quacumque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequantur : Per Dóminum.]

In Anniversario Dedicationis, et per Octavam,
Oratio.

DEus, qui nobis per síngulos annos [hujus] sancti Templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræsentas incólumes; exaudi preces pópuli tui, et præsta ut quisquis hoc Templum benefícia petitúrus ingréditer, cuncta se impetrasse lætétur : Per Dóminum.

AD HORAS, Doxologia :

Qui nos tibi templum facis,

Ter sancte, ter potens Deus,
Jugis tibi sit glória,
Per cuncta semper secula. Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Domus Dei.

In ℟. *br.* ℣. Qui magníficas in nobis * locum tuum et Templum. 2. *Mach.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Christi domus.

Capitulum. *Hebr.* 10.

HAbentes, fratres, fidúciam in introítu sanctórum in sánguine Christi, quam initiávit nobis viam novam et viventem per velámen, (id est, carnem suam,) et Sacerdótem magnum super domum Dei; accedámus cum vero corde in plenitúdine fídei.

℟. *br.* In multitúdine misecórdiæ tuæ * introíbo in domum tuam, * Allelúia, allelúia. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum * in timóre tuo, * Allélúia. Glória Patri. In. *Ps.* 5.

℣. Introíbo in domum tuam in holocaustis : ℟. Reddam tibi vota mea. *Ps.* 65.

AD SEXTAM.

Ant. 8. c. Ad Dóminum.

Capitulum. *Apoc.* 3.

QUi vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei et foràs non egrediétur ámpliùs : et scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitátis Dei mei novæ Jerúsalem, quæ descendit de cœlo à Deo meo, et nomen meum novum.

℟. *br.* Beátus * quem elegisti et assumpsisti, * Allelúia, allelúia. Beátus. ℣. Inhabitábit * in átriis tuis, * Allelúia. Glória. Beátus. *Ps.* 64.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine : ℟. In sécula seculórum laudábunt te. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Dei.

Capitulum. 2. *Cor.* 5.

SCimus quóniam si terrestris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superínduì cupientes.

℟. *br.* Replébimur * in bonis domûs tuæ, * Allelúia, allelúia. Replébimur. ℣. Sanctum est templum tuum, * mirábile in æquitáte, * Allelúia. Glória Patri. Replébimur. *Ps.* 64.

℣. Quàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! ℟. Concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini *Ps.* 83.

AD II. VESPERAS.

Ps. Lætatus sum, *p.* 73.

Ecclesiæ, quæ domus Dei est, concordia, pietas et justitia celebrantur.

Ant. 4. E. Unus de septem Angelis sústulit me in spíritu, et ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo. *Apoc.* 21.

Ps. Nisi Dóminus, *p.* 94.

Vana Doctorum ad ædificandam Ecclesiam prædicatio, nisi accedat Dei auxilium et gratia.

Ant. 8. G. Erat structúra muri ejus ex lápide jáspide; ipsa verò cívitas aurum mundum, símile vitro mundo. *Apoc.* 21.

Ps. Memento, *cum sua divisione*, *p.* 156.

Ecclesiam suam elegit Deus, hanc per Christum inhabitaturus in perpetuum.

Ant. 1. D. Templum non vidi in ea; Dóminus enim Deus omnípotens templum illíus est, et Agnus. *Apoc.* 21.

Ps. Super flúmina, *p.* 54.

Animæ fidelis supernam Jerusalem anhelantis pia querimonia.

Ant. 3. a. Cívitas non eget sole neque lunâ, ut lúceant in ea; nam cláritas Dei illuminávit eam, et lucerna ejus est Agnus. *Apoc* 21.

Ps. Lauda, Jerúsalem, Dóminum, *p.* 106.

Laudandus Deus ob sua in Ecclesiam suam beneficia.

Ant. 6. F. Non intrábit in eam áliquod coinquinátum, aut abominatiónem fáciens et mendácium, nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni. *Apoc.* 21.

CAPITULUM. *Isaiæ* 33.

RÉspice Sion civitátem solemnitátis nostræ: óculi tui vidébunt Jerúsalem, habitatiónem opulentam, tabernáculum quod nequáquàm transferri póterit: nec auferentur clavi ejus in sempiternum, et omnes funículi ejus non rumpentur; quia solúmmodò ibi magníficus est Dóminus noster.

Allelúia, allelúia. ℣. Erit Jerúsalem sancta, et aliéni non transíbunt per eam ámpliùs, allelúia. *Joël.* 3.

HYMNUS.

URbs beáta, vera pacis
Vísio Jerúsalem,
Quanta surgit! celsa saxis
Cónditur vivéntibus:
Quæ polívit, hæc coaptat
Sédibus suis Deus.

Síngulis ex margarítis
Síngulæ portæ nitent:
Murus omnis fulget auro,
Fulget uniónibus:
Angulári petra Christus
Fundat urbis mœnia.

Ejus est sol cæsus Agnus,
Ejus est templum Deus:
AEmulantes hìc beáti
Purióres Spíritus,
Laude jugi Numen unum

Terque Sanctum cóncinunt.
Undequáquè sunt aperta
Civitátis óstia :
Quisquis ambit hùc venire ,
Inseríque mœnibus ,
Antè duris hìc probári
Débuit labóribus.
Sit perennis laus Parenti ;
Sit perennis Fílio ;
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perennis , Spíritus ;
Chrisma cujus nos inungens ,
Viva templa cónsecrat.
Amen.

℣. Gloriósa dicta sunt de te , cívitas Dei : ℟. Sicut lætántium ómnium habitátio est in te. *Ps.* 86.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. *duplicanda.* Gressus rectos fácite pédibus vestris ; accessistis enim ad civitátem Dei viventis Jerúsalem cœlestem : ítaque regnum imméobile suscipientes , serviámus Deo cum metu et reveréntia. *Hebr.* 12.

Oratio , ut suprà ad Laudes.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

Omnia ut in die , dempto ritu Solemni , et exceptis sequentibus.

In Vesp. Sabbati præcedentis , Antiph. Capit. (*omisso* ℟.) *Hymnus* , ℣. *et Ant. ad* Magníficat , *ut in I. Vesp. Festi. Commem. Dominicæ sequentis.*

Compl. ut pridiè Festi.

AD OFFICIUM NOCT.

Psalmi de Dom. et sic in reliquo Offic.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Bernardi Abbátis.

Serm. 6. de Dedic.

Lectio iv.

DOméstica nobis celébritas Dedicátio domûs nostræ : magis autem doméstica nostra ipsórum dedicátio est. Nostra síquidem illa aspérsio , nostra illa benedíctio , nostra consecrátio fuit ; quæ , per manus sanctórum celebráta Pontíficum , votívis láudibus ad memóriam revocátur. Numquid de lapídibus cura est Deo ? Non paríetes dicunt , sed hómines : Ipsi enim cura est de nobis. Unus homo erat Jacob , et dórmiens vidit descendentes Angelos et ascendentes. Parùm est hoc ; étiam Dóminum Angelórum adesse testátus est , dicens : Verè Dóminus est in loco isto , et ego nesciébam. Mirátur enim grátiam , et dignatiónis magnitúdinem expavescit.

Lectio v.

QUàm terribílior iste locus ! Quàm evidéntiùs certiùsque Dóminus est in loco isto , ubì ni-

mírùm non modò duo aut tres, sed tàm multi in ipsíus nómine persevérant! Nemo jàm nésciat, nemo vestrûm ignóret. Síquidem non accépimus spíritum mundi hujus, sed Spíritum qui ex Deo est; ut sciámus quæ à Deo data sunt nobis. Terríbilis planè locus, et dignus omni reveréntiâ, quem fidéles viri inhábitant, quem Angeli sancti frequentant, quem suâ quoque præséntiâ Dóminus ipse dignátur. In isto loco verè Dóminus est, si tamen serviámus ei in spíritu et veritáte. Non enim verè Dóminus erat apud eos quibus dicébat: Quid vocátis me, Dómine, Dómine; et non fácitis quæ dico?

Lectio vj.

POrrò Angelos ascendentes et descendentes esse in loco isto, patriarchális ipsa vísio manifestat: ascendentes, ut vídeant fáciem Patris; descendentes, ut provídeant nobis. Quid ergò? Nos quómodò hìc esse debémus; in quanta reveréntia stare in loco isto, ubì Deus est óperans et servans, Angeli ascendentes et descendentes! Nimírùm pœnitentes et expectantes esse nos cónvenit: hoc est enim, oblivísci quæ retrò sunt; reprobáre, recogitáre annos illos in amaritúdine ánimæ nostræ, ac deinceps cogitatióne simul et aviditáte exténdere nos in anterióra. Hæc sunt quæ exiguntur à nobis, præteritórum pœnitúdo peccatórum, et futurórum expectátio præmiórum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore, cùm intrasset Jesus Jerosólymam, commóta est universa cívitas, dicens: Quis est hic? Pópuli autem dicébant: Hic est Jesus Prophéta à Názareth Galilææ. Et intrávit Jesus in templum Dei. Et réliqua. Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Enarr. in Ps. 130. *n.* 1 *et* 2.

QUisquis præter templum Dei oráverit Deum, non exaudítur ad illam pacem supernæ Jerúsalem, etsi exaudítur ad quædam temporália, quæ Deus et pagánis donávit. Exaudíri ad vitam ætérnam, áliud est, nec concéditur nisi ei qui in templo Dei orat. Ille autem in templo Dei orat, qui orat in pace Ecclésiæ, in unitáte córporis Christi, quod corpus Christi constat ex multis credéntibus in toto orbe terrárum: et ídeò exaudítur qui orat in templo. Ipse

enim orat in spíritu et veritáte, qui orat in pace Ecclésiæ; non in illo templo, ubì figúra erat. Secundùm figúram enim Dóminus exclúsit hómines de templo, illos qui sua quærébant, id est, propter vendendum et emendum ibant in templum. Si autem figúra erat illud templum, manifestum est quia corpus Christi, quod est verum templum, habet permixtos ementes et vendentes, id est, sua quærentes, non quæ Jesu Christi. Sed excluduntur inde flagello restículæ.

Lectio viij. *n.* 3.

IN hoc templo rogátur Deus, et exaudit in spíritu et veritáte; non in illo corporáli. Nam illìc umbra erat, in qua demonstrarétur quod ventúrum erat. Ideò illud jàm cécidit. Cécidit ergò domus oratiónis nostræ? Absit. Non illud templum quod cécidit, hoc pótuit dici domus oratiónis, de qua dictum est: Domus mea domus oratiónis vocábitur ómnibus géntibus. Audistis enim quid díxerit Dóminus Jesus Christus: Scriptum est, Domus mea domus oratiónis vocábitur ómnibus géntibus; vos autem fecistis illam speluncam latrónum. Numquid illi qui voluérunt fácere domum Dei speluncam latrónum, fecérunt ut rúeret templum? Sic et illi qui malè vivunt in Ecclesia Cathólica, quantùm in ipsis est, domum Dei volunt fácere speluncam latrónum, nec ídeò evertunt templum. Véniet enim tempus, quando de reste peccatórum suórum foràs mittantur.

Lectio ix. de Evangelio et Homilia Dominicæ occurrentis.

Ad Laud. Canticum ut in Die. Fit Commem. Dominicæ.

Ad Vesp. Psalmi de Dominica. Fit Commem. Dominicæ occurr.

DIEBUS
Intra Octavam.
Semiduplex.

Omnia, dempto ritu Solemni, ut in die, præter ea quæ hìc notantur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiph. ℣. et ℟. ex Nocturno Festi, juxta Feriam.

Lectio j. de Script. occurr. è tribus fit una: ij. et iij. ut habentur infrà pro qualibet die.

AD LAUDES.

Canticum, Jerúsalem, *p.* lxxviij.

Ant. sola 5. a. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino, in quo et vos coædi-

ficámini in habitáculum Dei in Spíritu. *Ephes.* 2.

Ad Horas, ℟. *brevia cum duplici* Allelúia, *etiam in Festis occurrentibus.*

AD VESPERAS.

Ant. sola ℣. E. Unus de septem Angelis sústulit me in spíritu, et ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo. *Apoc.* 22.

Ad Complet. Psalmi et Capitulum de Feria. Reliqua ut in die.

SECUNDA DIE.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 336. *in Dedic. Tom.* 5.

Lectio ij.

CElébritas hujus congregatiónis, dedicátio est domûs oratiónis. Domus ergò nostrárum oratiónum, ista est; domus Dei, nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc século ædificámur, ut in fine séculi dedicémur. AEdifícium, imò ædificátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quod hîc fiébat, quandò ista surgébant; hoc fit modò, cùm congregantur credentes in Christum. Credendo enim, quasi de sylvis et móntibus ligna et lápides præciduntur. Cùm verò catechizantur, baptizantur, formantur; tanquàm inter manus fabrórum et opíficum dolantur, collineantur, complanantur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quandò caritáte compaginantur.

Lectio iij.

LIgna ista et lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacíficè innécterent, si non se ínvicèm, cohærendo sibi, quodam modo amárent, nemo hùc intráret. Déniquè quandò vides in áliqua fábrica lápides et ligna benè sibi cohærére, secúrus intras, ruínam non times. Volens ergò Dóminus Christus intráre, et in nobis habitáre, tanquàm ædificando dicébat: Mandátum novum do vobis, ut vos ínvicèm diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis; véteres enim erátis, domum mihi nondùm faciebátis, in vestra ruína jacebátis. Ergò ut eruámini de vestræ ruínæ vetustáte, vos ínvicèm amáte.

TERTIA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni Episcopi.

Undè suprà. Lectio ij.

DUm novam constructiónem sanctæ hujus Eccléſiæ libenter atténdimus, quàm divíno nómini hódiè dedicámus; invenímus à nobis debéri, et Deo nostro maximam laudem, et sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domûs ædificatióne sermó-

nem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intériùs ædificante, proficiat. Quod hîc factum corporáliter vidémus in pariétibus, spiritáliter fiat in méntibus: et quod hîc perfectum cérnimus in lapídibus et lignis, hoc, ædificante gratiâ Dei, perficiátur in córdibus vertris.

Lectio iij.

PRincipáliter ergò grátias agámus Dómino Deo nostro, à quo est omne datum óptimum, et omne donum perfectum: et ejus bonitátem totâ cordis alacritáte laudémus, quóniam ad construendam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit affectum, surrogávit auxílium; inspirávit necdùm voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent; ac per hoc Deus, qui operátur in suis et velle et perfícere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit. Et quia ópera bona in conspectu suo nunquàm esse permittit inánia; fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtútis suæ favórem, tríbuet condignam pro tanta operatióne mercédem. Adhùc ámpliùs agendæ sunt grátiæ Deo nostro: hanc enim Eccléstam, quam fecit nómini suo cónstrui, fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ámpliùs honorári.

QUARTA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni Epíscopi.

*Serm.*337. *de Dedic. Eccles.* C. 1. *Lectio ij.*

BOna ópera fidélium de suâ temporáli terrenâque substántiâ, cùm in thesauris cœléstibus reconduntur; fides hoc videt, quæ pietátis óculum habet in corde. Undè et ista ædifícia, quæ congregandis religiósis cœtibus extruuntur, cum óculo carnis inspéxerit, laudat intériùs quod cernit extériùs; et visíbili áccipit lúmine, ad quod gáudeat invisíbili veritáte. Neque enim occupáta est fides inspícere quàm pulchra sint membra hujus habitatiónis, sed de quanta interióris hóminis pulchritúdine procédant hæc ópera dilectiónis.

Lectio iij.

RETríbuet ergò Dóminus fidélibus suis tam piè, tam hiláriter, tam devótè ista operántibus, ut eos quoque ipsos in suæ fábricæ constructióne compónat, quò currunt lápides vivi, fide formáti, spe solidáti, caritáte compacti: ubi sápiens ille architectus Apóstolus fun-

damentum pósuit Christum Jesum, summum ipsum lápidem angulárem; sicut et Petrus de prophética Scriptúra commémorat, ab homínibus quidèm reprobátum, à Deo autem electum et honorificátum. Huic adhærendo, pacámur; huic incumbendo, firmámur.

QUINTA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni Epíscopi.

Undè suprà. Lectio ij.

CHristus simul est et lapis fundamentális, quia ipse nos regit; et anguláris, quia ipse conjungit. Ipsa est petra suprà quam vir sápiens ædíficans domum suam, contrà omnes hujus séculi tentatiónes tutíssimus perséverat; nec plúviâ irruente lábitur, nec flúmine inundante subvértitur, nec ventis flántibus commovétur. Ipse est et pax nostra, qui fecit útraque unum: in ipso enim neque circumcísio quidquam valet, neque præpútium, sed nova creatúra. Hi enim duo tanquàm paríetes ex diverso venientes, longè ab ínvicèm fúerant; donec ad illum, tanquàm ad ángulum ducti, étiam in illo sibimet copuláti sunt.

Cap 2. Lectio iij.

ITaque sicut hoc ædifícium visíbile factum est nobis corporáliter congregandis; ita illud ædifícium, quod nos ipsi sumus, Deo spiritáliter habitatúro construímur. Templum enim Dei sanctum est, inquit Apóstolus, quod estis vos. Sicut hoc terrénis mólibus construímus; sic illud benè compósitis móribus erigámus. Hoc enim nunc visitántibus nobis, illud in fine séculi, Dómino veniente, dedicábitur, quandò corruptíbile hoc nostrum índuet incorruptiónem, et mortále hoc nostrum índuet immortalitátem; quia corpus humilitátis nostræ conformábit córpori glóriæ suæ.

SEXTA DIE.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 33. in Matth. Lectio ij.

COmmúnis ómnium domus est Ecclésia, in quam vobis priùs ingressis, nos intrámus, discipulórum formam retinentes: ideóque commúniter ómnibus, statìm atque ingressi fuérimus, ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdiâ tórpeat, nemo seculáribus rebus suspensum ánimum hábeat, cùm jàm ad prædicandum Sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei ímminet pœna. Equidèm mílliès pótiùs malim in domum alicújus

vestrûm ingressus destítui, quàm hìc prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset quàm illud; quandóquidèm hæc magis própriè domus nostra est, quàm illa.

Lectio iij.

HIc magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt, hìc spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est et admirandum? Nam hæc mensa longè pretiósior est atque jucúndior; et lucerna hæc quàm illa, ut nórunt qui cum fide óleo peruncti, à morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multò mélior, magisque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiam inclúsam cóntinet; quamvis pauci sint qui eam possídeant. Hic et léctulus est valdè illo præstántior; divinárum enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.

SEPTIMA DIE.

De Sermóne sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. in Vidi Dóminum.

Lectio ij.

CUm ánimi divítias consídero in vobis augéscere, gáudeo semper, ut non frustrà sementem fécerim, ut qui non incassùm labóres pertúlerim. Undè ígitur hoc lucrum conjício, undè perspício sermónes ad ópus proficere? Nimírùm, ex hoc concursu; ex eò quòd Ecclésiam ómniũ matrem studiósè amplectímini; ex hac pernocte perpetuâque statióne; ex eò quòd angelicórum órdinum statiónem imitántes, sine cessatióne laudes et hymnos offertis Conditóri. O mira Christi dona! In supernis, exércitus Angelórum canunt glóriam: in terris, hómines in Ecclésiis choros agentes, ad illórum exemplum eamdem canunt glóriam. In supernis, Séraphim ter sanctum illum hymnum résonant: in terris, eumdem hóminum promit multitúdo; communiterque, tum cœléstium, tum terréstrium plaudit celébritas.

Lectio iij.

NUlla res tantùm affert gáudii vitæ nostræ, quantùm hoc, quòd ex ánimo gaudétis in Ecclésia congregári. In Ecclésia, gaudéntium conservátur gáudium. In Ecclésia, ánimo dejectórum est recreátio. In Ecclésia, doléntium est voluptas. In Ecclésia, defatigatórum est respirátio. In Ecclésia, laboránti um est réquies. Veníte enim, inquit, post me, qui laborátis et oneráti estis, et ego refíciam vos. Quid hâc voce potest esse desiderabílius? quid hâc invitatióne jucúndius? Ad épulum te vocat, qui in Ecclésiam te vocat.

VESPERÆ de die Octava, ut in I. Vesperis Festi, dempto ritu Solemni.

OCTAVA DEDICATIONIS.

Duplex-majus.

Officium, dempto ritu Solemni, ut in die, præter Lect.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Cæsárii Episcopi.

In App. Tom. 5. Op. S. Aug. Serm. 229, qui est in Dedic. Ecclesiæ.

Lectio iv.

QUotiescumquè, fratres carissimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligenter atténdimus, et sanctè ac justè vívimus; quidquid in templis manufactis ágitur, totum in nobis spirituáli ædificatióne complétur. Non enim mentítus est ille qui dixit: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos; et íterùm: Nescítis quia córpora vestra templum sunt Spíritûs sancti? Quia verò nullis præcedéntibus méritis, sed per grátiam Dei merúimus fíeri templum Dei; quantùm póssumus, cum ipsíus adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat quod óculos suæ majestátis offendat: sed habitáculum cordis nostri evacuétur vítiis, et virtútibus repleátur; claudátur diábolo, et aperiátur Christo.

Serm. 230. Lectio v.

QUia, fratres, habitáre desíderat in nobis Deus, cum ipsíus adjutório ita cor nostrum studeámus bonis semper cogitatiónibus occupáre, et córpora nostra ab omni sorde luxúriæ munda custodíre, ut Deum in nobis delectet habitáre. In templo enim à Salomóne ædificáto légimus duo altária fuisse constitúta, unum foris, áliud intùs: in illo quod foris erat, animálium celebrabátur sacrifícium; in illo verò quod intùs erat, thymiámatis offerebátur incensum. Videámus ergò ne fortè in nobis duo sint altária constitúta; córporis scílicèt, et cordis nostri. Déniquè duplex à nobis sacrifícium quærit Deus: unum, ut simus casto córpore; áliud, ut mundo corde esse debeámus.

Lectio vj.

IN illo altári, quod à Salomóne légitur dedicátum, júgiter quotidiánus ignis ardébat: quod útiùm et in nobis pietas divína perfíciat! Undè non solùm oratiónibus; sed étiam bonis opéribus pla-

candus est Deus ; ut in altári cordis nostri ignem suum semper accendat, illum de quo ipse dixit: Ignem veni míttere in terram ; et quid volo nisi ut accendátur? Quia duo sunt ignes ; cupiditátis scílicèt, et caritátis : et unus de parte Dei, alter de parte diáboli ; unus dévorans ómnia mala, alter universa bona consúmens. Consideret unusquisque consciéntiam suam : et si in se videt ignem cupiditátis ardére, cum Dei adjutório festínet extínguere ; quia nihil in illo boni remanére póterit, quem ignis cupiditátis accénderit ; sicut è contrário nihil in eo mali remanébit, in quo ignis árserit caritátis.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore, facta sunt Encænia in Jerosólymis ; et hyems erat : et ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Expos. in Evang. Joan.

ENcænia vocabátur solémnitas dedicatiónis templi, quam pópulus Dei ex antíqua patrum traditióne per annos síngulos celebráre consuéverat. Sed notandum est quòd hæc Encænia quæ hìc léguntur, non ad primam templi dedicatiónem, sed ad últimam pértinent : quod ex eo fácilè collígitur, quia híeme facta referuntur. Prima síquidem ejusdem templi dedicátio à Salomóne, témpore autumni ; secunda autem à Zoróbabel et Jesu sacerdóte, témpore veris ; tértia à Juda Machabæo, témpore híemis est facta ; quandò speciáliter constitútum esse légitur, ut éadem dedicátio per omnes annos in memóriam solémnibus renovarétur offíciis: quæ étiam ad tempus usquè Domínicæ Incarnatiónis observáta fuit, sicut modò, cùm legerétur Evangélium, audívimus. Quæ étiam dedicátio salúbri consuetúdine in Eccléstis Christi moderno témpore dignóscitur.

Lectio viij.

ET ambulábat Jesus in pórticu Salomónis. Si Dei Fílius ambuláre vóluit in templo, in quo caro et sanguis brutórum animálium offerebátur ; multò magìs nostram oratiónis domum, ubì carnis ipsíus ac sánguinis sacramenta celebrantur visitáre gaudébit. Si perambuláre non despexit pórticum in qua rex quondam mortális ac terrénus, quamvis potentíssimus ac sapientíssi-

mus, ad orandum stare solébat; quantò magis penetrália córdium nostrórum invísere atque illustráre desíderat: si tamen ea pórticum esse Salomónis, hoc est, si ea timórem suum, qui est inítium sapiéntiæ, habére perspéxerit?

[*Si Octava Dedicationis in Dominicam inciderit, loco sequentis Lectionis legitur Evangelium cum Homilia Dominicæ occurrentis.*]

Lectio ix.

NEque enim putandum est, quia domus solúmmodò in qua ad orandum, vel ad mystéria celebranda convenímus, templum sit Dómini; et non ipsi qui in nómine Dómini convenímus, multò ámpliùs templum ejus appellémur et simus; cùm manifestè dicat Apóstolus: Vos estis templum Dei vivi; sicut dicit Deus: Inhabitábo in eis, et inter illos ambulábo.

OFFICIUM B. MARIÆ IN SABBATO.

Simplex.

IN VESPERIS Feriæ sextæ præcedentis,

CAPITULUM. *Genes.* 3.

AIt Dóminus Deus ad serpentem: Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus: ipsa cónteret caput tuum.

HYMNUS.

AVe, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis Natus
Tulit esse tuus.

Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum;
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.

Sit laus tibi, Christe,
Cujus Virgo parens:
Laus par sit et Patri,
Sit par tibi, Flamen.
Amen.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ: ℟. Tu confregísti cápita dracónis. *Ps.* 73.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. Benedíctus Dóminus qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis

inimicórum nostrórum. *Judith.* 13.

Oratio, Concéde nos, *ut infrà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 5. a. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith.* 13.

HYMNUS.

VIrgíneis títulis matris quæ jungis honóres,
Hâc natos fóveas nocte benigna tuos.
Fúlgida stella maris, secli dùm mérgimur undis,
Sis lux in ténebris, et benè fida quies.
Si sopor obrépit, casti fac Mater amóris,
Cor vígilans uno spiret amóre Dei.
O Regína potens, própiùs res áspice nostras.
Dicáris pópuli vita salusque tui.
Cujus Virgo parens, sit laus tibi summa Redemptor:
Compar sit Patri, Spirituíque decus.
Amen.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 4. E. Memoráre diérum humilitátis tuæ, et ínvoca Dóminum, et lóquere Regi pro nobis, et líbera nos de morte. *Esther.* 15.

AD NOCTURNUM.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorému. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Quàm glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis résidens, Virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedisti:
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
AEterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

Psalmi de Sabbato, sub tribus Antiphonis sequentibus.

Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Ecce concípies in útero, et páries fílium; et vocábis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Quod nascé-

tur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster, etc.

Absolutio et Benedictiones ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Post j. Lect. ℟. Benedícam ei, et ex illa dabo fílium cui benedictúrus sum: * Constítuam pactum meum illi in fœdus sempiternum. ℣. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur; et regnábit in domo Jacob in ætérnum. * Constítuam. *Gen.* 17. *Luc.* 1.

Post ij. Lect. ℟. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem fílium; * Ipse salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus; * Ipse. *Matth.* 1. *Eccli.* 44.

Pro tertia Lectione legitur una è sequentibus, secundùm diversitatem mensium.

Post iij. Lect. ℟. Deus ex sémine David * Secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. * Secundùm. Glória. * Secundùm. *Act.* 13. *Ps.* 131.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

AD LAUDES.

Psalmi de Sabbato, sub sola Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. *Jerem.* 31.

CReávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus.

NUnc auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul díssipat umbras.
O quàm lucídior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas indè tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
Inter perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedisce genus: nostra fuisti,
Summi facta parens, Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrem

In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Beáta quæ credidisti; quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

CONcéde nos fámulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis et córporis sanitáte gaudére; et gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne, à præsenti liberári tristítia, et æternâ pérfrui lætítiâ: Per.

AD HORAS, Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

Psalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem. *Rom.* 1.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. De María natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matth.* 1.

CAPITULUM. *Isaiæ* 7.

DAbit Dóminus ipse vobis signum: Ecce Virgo concípiet, et páriet fílium; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo: * Non commovébitur. Glória Patri. Deus. *Ps.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Péperit fílium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

CAPITULUM. *Mich.* 5.

EGrediétur qui sit dominátor in Israel, et egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis.

℟. *br.* Dominábitur * A mari usquè ad mare. Dominábitur. ℣. Et à flúmine * usquè ad términos orbis terrárum. * A mari. Glória. Dominábitur.

℣. Adorábunt eum omnes reges terræ; ℟. Omnes gentes sérvient ei. *Ps.* 71.

AD NONAM.

Ant. 1. g. Manifestum est quòd ex Juda ortus sit Dóminus noster. *Hebr.* 7.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliére, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant re-

dimeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Misericórdia et véritas * Obviavérunt sibi. Misericórdia. ℣. Justítia et pax * osculátæ sunt, * Obviavérunt sibi. Glória. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

LECTIONES sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

MENSE MAIO.

Ex libris sancti Augustíni Episcopi, de Trinitáte.

Libr. 13. *C.* 18. *Lectio iij.*

POterat Deus hóminem suscípere non de génere Adam : sed méliùs judicávit et de ipso quod victum fúerat génere assúmere hóminem Deum, per quem géneris humáni vínceret inimícum : et tamen, ex vírgine, cujus conceptum spíritus, non caro ; fides, non libído, prævénit. Nascebátur homo, nullum habens, nullum habitúrus omnínò peccatum ; per quem renascerentur líberandi à peccáto, qui nasci non possent sine peccáto. Oportébat ítaque ut concupiscéntia nulla ibi esset omnínò, quandò concipiebátur vírginis partus ; in quo nihil dignum morte fúerat inventúrus (et eum tamen, occisúrus) auctor mortis, auctóris vitæ mor-te vincendus : victor primi Adam, et tenens genus humánum ; victus à secundo Adam, et amittens genus christiánum ; ut deceptor ille ab eo vincerétur génere, quod vícerat crímine.

MENSE JUNIO.

Sermo sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 143. *Lectio iij.*

COncépit virgo, virgo péperit : non te conceptus turbet ; partûs te non confundat auditus, quandò virgínitas quidquid est humáni pudóris excúsat. Aut quæ ibi verecúndiæ læsio, ubi init Déitas cum amíca sibi semper integritáte consórtium ? Ubi est interpres Angelus ; fides, prónuba ; desponsátio, cástitas ; dotátio, virtus ; judex, consciéntia ; causa, Deus ; conceptus, intégritas ; virgínitas, partus ; virgo, mater. Nemo ergò júdicet humáno modo quod divíno géritur sacramento : nemo mystérium cœleste discútiat ratióne terrénâ.

MENSE JULIO.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 18. *cap.* 27. *art.* 36. *Lectio iij.*

MEdiátor Dei atque hóminum homo Christus Jesus, non sicut iste hæréticus désipit, alter in humanitáte, alter in Deitáte est : non purus homo

conceptus atque éditus, post per méritum ut Deus esset, accépit; sed nunciante Angelo, et adveniente Spíritu, mox Verbum in útero, mox intrà úterum Verbum caro, et manente incommutábili essèntiâ quæ est ei cum Patre et cum sancto Spíritu coæterna, assumpsit intrà virgínea víscera undè et impassíbilis pati, et immortális mori, et æternus antè sécula temporális posset esse in fine seculórum; ut per ineffábile sacramentum, conceptu sancto et partu inviolábili secundùm veritátem utriusque natúræ, éadem virgo et ancilla Dómini esset et mater. Sic quippè ei ab Elísabeth dícitur: Undè hoc mihi ut véniat mater Dómini mei ad me? et ipsa virgo concípiens dixit: Ecce ancilla Dómini; fiat mihi secundùm *verbum tuum.*

MENSE AUGUSTO.

Sermo sancti Procli Episcopi.

In S. Deipar. Orat. 6.

Lectio iij.

QUibus encomiórum colóribus virgináles depingam imáginem? quibus laudum præcóniis incontamináta exornábo castimóniæ caractérem? Hæc, sacrum impeccántiæ ádytum: hæc, sanctificátum Dei templum: hæc, áureum altáre holocautómatum: hæc, divínum compositiónis thymíama: hæc, sacrum unctiónis óleum: hæc, pretiósum nardi pístici alabastrum: hæc, sacerdotále ephod, Dei voluntátem índicans. Hæc, áureum candelábrum, septem ellychniórum lucernam portans: hæc, arca intrínsecùs et extrínsecùs deaurata, córpore scílicèt et spíritu sanctificáta.

OFFICIUM PARVUM B. MARIÆ.

[*Dicitur in Choro secundùm consuetudinem locorum et Ecclesiarum, et ut præscribitur parte* 3. *Rubricarum generalium.*]

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo : Officium Nocturnum, Laudes et Vesperæ dicuntur intrà Suffragia. Prima post Primam diei, antè Officium Capituli : Tertia post Benedicámus, *Tertiæ ; et sic de ceteris Horis.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Quàm glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles ;
Sublímis résidens, Virgo María,
Suprà Cœlígenas ætheris omnes !
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedisti :
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne ;
A quo, te précibus subveniente,
AEterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri :
Cujus Virgo parens, glória Nato :
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

Ant. sola Ave.

PSALMUS 44.

Christus, Rex ; Regina, Virgo Mater.

ERuctávit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóciter scribéntis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis ; * proptéreà benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulchritúdine tuâ intende, * prósperè procéde,

Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam ; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pó-

e

puli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem; * propterèà unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in hónore tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Divisio Psalmi 44.

AUdi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui:

Et concupiscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs, * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia et exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Propterèa pópuli confitebuntur tibi in æternum, * et in séculum séculi.

PSALMUS 45.

Vivum Dei tabernaculum non commovebitur.

DEus noster refúgium et virtus; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Propterèa non timébimus, dùm turbábitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram, * áuferens bella usquè ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma, * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quó-

niam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * susceptor noster Deus Jacob.

Ant. Ave, grátiâ plena, Dóminus tecum, benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Pater noster, ect.

Absolutio et Benedictiones de B. M. post Psalterium.

Lectio j. Isaiæ 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz : Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit : Audíte ergò, domus David : Numquid parum vobis est molestos esse homínibus ; quia molesti estis et Deo meo ? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum : Ecce Virgo concípiet, et páriet Fílium; et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Tu autem.

℟. Benedícam, *p.* xciij.

Lectio ij. Galat. 4.

QUanto témpore hæres párvulus est, nihil differt à servo, cùm sit dóminus ómnium ; sed sub tutóribus et actóribus est, usquè ad præfinítum tempus à patre : ita et nos, cùm essémus párvuli, sub elementis mundi erámus servientes. At ubì venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. Quod in ea, *p.* xciij.

Lectio iij. Apoc. 11 et 12.

APertum est templum Dei in cœlo, et visa est arca testamenti ejus in templo ejus : et facta sunt fúlgura, et voces, et terræ motus, et grando magna. Et signum magnum appáruit in cœlo : Múlier amicta sole, et luna sub pédibus ejus, et in cápite ejus coróna stellárum duódecim. Tu autem.

℟. Deus ex sémine, *p.* xciij.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus : ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

Si Laudes non sequantur, dicitur hìc Oratio, Concéde, *ut infrà ad Sextam, p.* cij.

AD LAUDES.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

Ps. Deus misereátur, *p.* 107. Dóminus regnávit; decórem, *p.* 11. Jubiláte Deo, omnis terra ; servíte, *p.* 11.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE

CANTICUM. *Zach.* 2.
De adventu Christi Prophetia.

LAuda et lætáre, fília Sion; * quia ecce ego vénio, et habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * et erunt mihi in pópulum, et habitábo in médio tuî.

Et scies quia Dóminus exercítuum * misit me ad te.

Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta; * et éliget adhùc Jerúsalem.

Síleat omnis caro à fácie Dómini, * quia consurrexit de habitáculo sancto suo.

Ps. Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 147, *sub sola Ant.* Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

CAPITULUM. *Jerem.* 31.

CReávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit vírum.

HYMNUS.

NUnc auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procùl dissipat umbras
O quàm lucídior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas indè tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus Olympo,
Quæ non dona memor reddet Olympus?
Inter perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedisce genus: nostra fuisti,
Summi facta Parens, Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus.

Ant. Beáta quæ credidisti; quóniam perficiéntur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscípere voluisti; præsta supplícibus tuis, ut qui verè eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur: Per eumdem Dóminum.

Fit Suffragium de omnibus Sanctis.

AD PRIMAM.

HYMNUS.

MEmento , de Deo Deus ,
Quòd matre natus Vírgine ,
Nostrî misertus , pérditi
Mundi redemptor véneris.
Et nos , Dei Virgo parens ,
Vultu benigno réspice :
Placábilem tuâ prece
Fac esse nobis Fílium.
Qui natus es de Vírgine ,
Jesu , tibi sit glória ,
Cum Patre , cumque Spíritu ,
In sempiterna sécula.
Amen.

Ps. Dómine Dóminus noster , *p.* 45. Fundamenta , *p.* 153. Cantáte..... quia mirabília , *p.* 49 , *sub Ant.* Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem. *Rom.* 1.

CAPITULUM. *Isaiæ* 11.

EGrediétur virga de radíce Jesse , et flos de radíce ejus ascendet , et requiescet super eum Spíritus Dómini.

℟. *br.* Semen ejus * In æternum manébit. Semen. ℣. Et thronus ejus sicut sol * in conspectu meo , * In. Glória Patri. Semen.

℣. Ponam in séculum séculi semen ejus , ℟. Et thronum ejus sicut dies cœli. *Ps.* 88.

Oratio.

PRótege , Dómine , fámulos tuos subsídiis pacis ; et beátæ Maríæ semper vírginis patrocíniis confidentes , à cunctis hóstibus et perículis redde secúros : Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hymnus , Memento , de Deo Deus , *ut suprà.*

Ps. Crédidi propter , *p.* 113. Ad te levávi , *p.* 94. Nisi quia , *p.* 53 , *sub Ant.* De María natus est Jesus , qui vocátur Christus. *Matth.* 1.

CAPITULUM. *Isaiæ* 7.

DAbit Dóminus ipse vobis signum : Ecce Virgo concípiet , et páriet Fílium ; et vocábitur nomen ejus Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus : * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo : * Non commovébitur. Glória Patri. Deus. *Ps.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Oratio.

DEus , qui salútis æternæ , beátæ Maríæ virginitáte fœcundâ , humáno géneri præmia præstitísti ; tríbue , quæsumus , ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus , per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum : Qui tecum.

AD SEXTAM.

Hymnus, Memento, *p.* cj.

Ps. Qui confídunt, *p.* 94. In convertendo, *p.* 53. Beáti omnes, *p.* 155, *sub Ant.* Péperit Fílium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

CAPITULUM. *Mich.* 5.

EGrediétur qui sit dominátor in Israel; et egressus ejus ab inítio, à diébus ætérnitátis.

℟. *br.* Dominábitur * A mari usquè ad mare. Dominábitur. ℣. Et à flúmine * usquè ad términos orbis terrárum, * A mari. Glória. Dominábitur.

℣. Adorábunt eum omnes reges terræ; ℟. Omnes gentes sérvient ei. *Ps.* 71.

Oratio.

CONcéde, misericors Deus, fragilitáti nostræ præsídium; ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, à nostris iniquitátibus resurgámus: Per eumdem.

AD NONAM.

Hymnus, Memento, *p.* cj.

Ps. Memento, *p.* 156. *Divisio hujus Ps.* Jurávit, *p.* 156. Ecce quàm bonum, *p.* 74, *sub Ant.* Manifestum est quòd ex Juda ortus sit Dóminus noster. *Hebr.* 7.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex mulíere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum recíperémus.

℟. *br.* Misericórdia et véritas * Obviavérunt sibi. Misericórdia. ℣. Justítia et pax * osculátæ sunt, * Obviavérunt sibi. Glória Patri. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæsumus, Dómine, delictis ignósce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur: Per eumdem Dóminum nostrum.

AD VESPERAS.

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

Ps. Dixit Dóminus, *p.* 27. Laudáte, púeri, *p.* 29. Lætátus sum, *p.* 73. Nisi Dóminus, *p.* 94. Lauda Jérusalem, *p.* 106, *sub sola Ant.* In me ancillâ suâ adimplévit Dóminus misericórdiam suam quam promísit dómui Israel. *Judith.* 13.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo; et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in electis meis mitte radíces. Et sic in Sion firmáta sum.

Hymnus, Ave, maris stella, *p.* xcj.

℣. Anima mea exultábit in Dómino : ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Ad Magníficat.

Ant. Beátam me dicent omnes generatiónes ; quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Oratio.

COrdibus nostris, quæsumus, Dómine, grátiam tuam benignus infunde ; et intercedente sanctíssimâ Dei genitríce Maríâ, córpora nostra castitáte, et mentes nostras humilitáte et caritáte sanctífica : Per eumdem.

Fit Suffragium de omnibus Sanctis.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos. ℣. Deus, † in adjutórium.

Ps Sæpè expugnavérunt, *p.* 133. De profundis, *p.* 95. Dómine non est exaltátum, *p.* 95, *sub Ant.* In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith.* 13.

HYMNUS.

VIrgo Deigénitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera, factus homo.
Hinc mérito dicent te sécula cuncta beátam :
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.
Súscipe, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres :
Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.
Cujus Virgo parens, laus sit tibi summa, Redemptor :
Compar sit Patri, Spirituíque decus. Amen.

CAPITULUM. *Judith.* 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum. ℣. Omnes dívites * plebis. * Deprecabuntur. Glória Patri. Vultum.

℣. Mémores erunt nóminis tui ℟. In omni generatióne et generatiónem. *Ps.* 44.

Ad Nunc dimittis.

Ant. Memoráre diérum humilitátis tuæ ; et invoca Dóminum, et lóquere Regi pro nobis, et líbera nos de morte. *Esther.* 15.

Oratio.

BEátæ et gloriósæ semperque virginis Maríæ, quæsumus, Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, et ad vitam perdúcat æternam : Per.

PROSA DE BEATA.

Ad devotionem.

INvioláta, íntegra et casta es, María :
Quæ es effecta fúlgida cœli porta.

O mater alma Christi caríssima ,
Súscipe pia laudum præcónia.
Nostra ut pura péctora sint et córpora ;
Te nunc flágitant devóta corda et ora.
Tua per precáta dulcísona ,
Nobis concédas véniam per sécula.
O benigna ! O benigna ! O benigna !

Quæ sola invioláta permansisti.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum , quæsumus , Dómine , delictis ignósce ; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus , Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur : Per eumdem.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Dicuntur secundùm consuetudinem locorum et Ecclesiarum , et ut præscribitur parte 3. *Rubricarum generalium.*

PSALMUS 6.

Pœnitentis gemitus et fiducia.

DOmine , ne in furóre tuo árguas me , * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî , Dómine , quóniam infirmus sum : * sana me , Dómine , quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè : * sed tu , Dómine , úsquequò ?

Convértere , Dómine , et éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam ;

Quóniam non est in morte , qui memor sit tuî : * in inferno autem quis confitébitur tibi ?

Laborávi in gémitu meo , lavábo per síngulas noctes lectum meum : * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me , omnes qui operámini iniquitátem ; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam : * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei : * convertantur et erubescant valdè velóciter.

PSALMUS 31.

Misericordia Dei peccatorem per gratiam suam justificantis commendatur.

BEáti quorum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dùm clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dùm confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et ínstruam te in via hac quâ gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris: * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte, justi; * et gloriámini, omnes recti corde.

PSALMUS 37.

Mala hujus vitæ sustinenda ad obtinendam peccatorum veniam.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum: * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatrices meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usquè in finem: * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei implèti sunt illusiónibus; * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliátus sum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, antè te omne desidérium meum ; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea ; * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei, et próximi mei * adversùm me appropinquavérunt et stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè stetérunt ; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquàm surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi : * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequandò supergáudeant mihi inimíci mei ; * et, dùm commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum ; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo ; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me ; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi ; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine ; Deus meus, ne discésseris à me : * intende in adjutórium meum, Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 50.

Cor mundum à Deo postulandum : Ecclesiæ bona desideranda.

MIserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * et à peccáto meo munda me ;

Quóniam iniquitátem meam ego cognosco, * et peccátum meum contrà me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coràm te feci ; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexisti : * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo, et mundábor : * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam ; * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus ; * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua ; * et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui ; * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas ; * et ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries ; * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrifícium, dedissem útique ; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus : * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes et holocausta ; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 101.

Pœnitentis inter mundi hujus adversa spes in Dei Verbo, per quod omnia facta sunt.

DOmine, exaudi oratiónem meam ; * et clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me : * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me ;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, et áruit cor meum ; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pelicáno solitúdinis : * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei ; * et qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cinerem tanquàm panem manducábam, *

et potum meum cum fletu miscébam ,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ ; * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt ; * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem , Dómine , in æternum pérmanes ; * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Tu exurgens miserébéris Sion , * quia tempus miserendi ejus , quia venit tempus ;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus , * et terræ ejus miserebúntur.

Et timébunt gentes nomen tuum , Dómine , * et omnes reges terræ glóriam tuam ;

Quia ædificávit Dóminus Sion , * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humíliúm , * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera : * et pópulus qui creábitur , laudábit Dóminum ;

Quia prospexit de excelso sancto suo : * Dóminus de cœlo in terram aspexit ;

Ut audíret gémitus compeditórum , * ut sólveret fílios interemptórum ;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini , * et laudem ejus in Jerúsalem ,

In conveniendo pópulos in unum , et reges , * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Inítio tu , Dómine , terram fundasti : * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt ; * tu autem pérmanes :

Et omnes sicut vestimentum veterascent ; * et sicut opertórium mutábis eos , et mutabúntur.

Tu autem idem ipse es , * et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt ; * et semen eórum in séculum dirigétur.

Psalmus 129.

Pœnitentis spes in Redemptore Christo.

DE profundis clamávi ad te , Dómine : * Dómine , exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris , Dómine ; * Dómine , quis sustinébit ?

Quia apud te propitiátio est , * et propter legem tuam sustínui te , Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usquè ad noctem * speret Israel in Dómino ;

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

PSALMUS 142.

Pœnitentis nihil de se, omnia de Deo misericorde, præsumentis instantia et fiducia.

DOmine, exaudi oratiónem meam : * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua ; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo ; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi ; * et anxiátus est super me spíritus meus : in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus sum in ómnibus opéribus tuis ; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine, * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me ; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam ; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem ; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine ; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam ; * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Dómine, memor esto meî, et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel parentum meórum. *Tob.* 3.

LITANIAE.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Christe, audi nos. Christe, exaudi nos.

Pater de cœlis, Deus, Miserére nobis.

Fili, redemptor mundi, Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte, Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora pro nobis.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum Spirítuum órdines, oráte pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, [*Zeb.*] ora.
Sancte Joannes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philippe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Marce, ora.
Sancte Luca, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Fabiáne, ora.
Sancte Saturníne, ora.
Sancte Pápule, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Antoníne, ora.
Sancte Sebastiáne, ora.
Sancte Pothíne cum sóciis tuis, ora.
Sancte Irenæe cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancte Dionysi cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancte Maurici cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancti Cyrice et Julitta, oráte pro nobis.
Sancti Asciscle et Victória, oráte pro nobis.
Sancti Joannes et Paule, oráte pro nobis.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte pro nobis.
Sancti Gervási et Protási, oráte pro nobis.
Sancte Georgi, ora.
Sancte Eadmunde, ora.
Sancte Felix, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro nobis.
Sancte Sylvester, ora.
Sancte Leo, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Athanási, ora.
Sancte Basíli, ora.
Sancte Gregóri Naz., ora.
Sancte Joannes Chrysóstome, ora pro nobis.

Sancte Hilári, ora.
Sancte Cæsári, ora.
Sancte Honoráte, ora.
Sancte Hilári, (*Tolos.*) ora pro nobis.
Sancte Sylvi, ora.
Sancte Exúperi, ora.
Sancte Germéri, ora.
Sancte Eremberte, ora.
Sancte Ludovíce, (*Tolos.*) ora pro nobis.
Sancte Nicoláe, ora.
Sancte Mártine, ora.
Sancte Remígi, ora.
Sancte Sylvíne, ora.
Sancte Aláne, ora.
Sancte Bertrande, ora.
Sancte Cárole, ora.
Sancte Francisce Salési, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora.
Sancte Thoma Aquínas, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte pro nobis.
Sancte Honeste, ora.
Sancte Raymunde, ora.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte AEgídi, ora.
Sancte Odo, ora.
Sancte Guillelme, ora.
Sancte Gilberte, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francisce, ora.
Sancte Ludovíce, ora.
Sancte Roche, ora.
Sancte Gauderíce, ora.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta Anna, ora.
Sancta María Magdaléne, ora pro nobis.
Sancta Thecla, ora.
Sanctæ Perpétua et Felícitas, oráte pro nobis.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Sancta Camilla, ora.
Sancta Genovéfa, ora.
Sancta Clotildis, ora.
Sancta Radegundis, ora.
Sancta Bathildis, ora.
Sancta Therésia, ora.
Sancta María AEgyptia, ora pro nobis.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis, Dómine.
Propítius esto, Exaudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A subitánea et improvísa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab immundis cogitatiónibus, líbera nos, Dómine.
A spíritu fornicatiónis, líbera nos, Dómine.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, líbera.
A fúlgure et tempestáte, líbera nos, Dómine.
A morte perpétua, líbera.

Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Adventum tuum, líbera nos, Dómine.
Per Nativitátem tuam, líbera nos, Dómine.
Per Baptismum et sanctum Jejúnium tuum, líbera nos, Dómine.
Per Crucem et Passiónem tuam, líbera.
Per Mortem et Sepultúram tuam, líbera.
Per sanctam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per adventum Spíritûs sancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut adveram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te rogámus, audi nos.
Ut remissiónem peccatórum nostrórum nobis dones, te rogámus, audi nos.
Ut compunctiónem cordis, fontemque lacrymárum nobis dones, te.
Ut fidem, spem et caritátem nobis dones, te.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris, te.
Ut Domnum Apostólicum, et omnes gradus Ecclésiæ in sancta religióne conserváre dignéris, te.
Ut Antístitem nostrum, et omnes congregatiónes illi commissas, in tuo sancto obséquio conserváre dignéris, te.
Ut Regem nostrum custodíre dignéris, te.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te.
Ut Régibus et Princípibus Christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris, te.
Ut cuncto pópulo Christiáno pacem et unitátem largíri dignéris, te.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris, te.
Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, te.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempiterna bona retríbuas, te.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum, et benefactórum nostrórum, ab æterna damnatióne, erípias, te.
Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te.
Ut ómnibus fidélibus defunctis réquiem æternam donáre dignéris, te.
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus, audi nos.
Fili Dei, te rogámus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine,
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaudi nos, Dómine.
Agnus Deus, qui tollis pec-

cáta mundi, Miserére nobis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater, *secretò usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, non secundùm peccáta nostra fácias nobis: ℟. Neque secundùm iniquitátes nostras retríbuas nobis. *Ps.* 102.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Orémus pro summo Pontífice *N.* ℟. Det illi Dóminus assistrícem sapiéntiam, ut dispónat pópulum Dei justè, *Sap.* 9.

℣. Pro Pastóre nostro *N.* ℟. Dóminus conservet eum, et vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Pro Rege nostro *N.* ℟. Dómine, salvum fac Regem; et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Pro benefactóribus nostris. ℟. Deus omnem grátiam abundáre fáciat in illis, et áugeat incrementa frugum justítiæ illórum. 2. *Cor.* 9.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Pro infirmis, afflictis, captívis, et peregrínis. ℟. Líbera eos, Deus, ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedisti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper, et párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos quos delictórum caténa constríngit, miseratio tuæ pietátis clementer absolvat.

EXaudi, quæsumus, Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis; ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus et pacem.

INeffábilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam clementer ostende; ut simul nos et à peccátis ómnibus éxuas, et à pœnis quas pro his merémur, erípias.

DEus, qui culpas delinquéntium districtè feriendo pércutis, fletus quoque lugéntium non recúsas: quæsumus, ut qui pondus tuæ animadversió-

nis cognóvimus, pietátis tuæ grátiam sentiámus.

DEus, ómnium fidélium pastor et rector, famulum tuum *N.* quem pastórem Ecclésiæ tuæ præesse voluisti, propítius réspice; da ei, quæsumus, verbo et exemplo, quibus præest proficere, ut ad vitam unà cum grege sibi crédito, pervéniat sempiternam.

OMnípotens, sempiterne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro *N.* et dírige eum secundùm tuam cleméntiam in viam salútis æternæ; ut, te donante, tibi plácita cúpiat, et totâ virtúte perfíciat.

QUæsumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noster *N.* qui tuâ miseratióne suscépit regni gubernácula, virtútum étiam ómnium percípiat incrementa; quibus decenter ornátus, vitiórum monstra devitáre, hostes superáre, et ad te, qui via, véritas, et vita es, gratiósus váleat pervenire.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros, et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dámine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere: ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te semper finiátur.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui vivórum domináris simul et mortuórum, omniumque miseréris, quos tuos fide et ópere futúros esse prænoscis: te súpplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens séculum adhùc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntiâ, ómnium delictórum suórum véniam consequantur: Per Christum Dóminum nostrum, etc. ℟. Am.

ORDO
COMMENDATIONIS ANIMÆ
ANTE DECESSUM.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Sancta María, Ora pro eo (*vel* ea.)
Omnes sancti Angeli, oráte pro eo.
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justórum, ora.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Bapt. ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Saturníne, ora.
Sancte Laurenti, óra.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancte Sylvester, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes sancti Confessóres, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancta María Magdaléne, ora pro eo (*vel* ea.)
Sancta Thecla, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines, oráte pro eo (*vel* ea.)
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro eo (*vel* ea.)
Propítius esto, Parce ei, Dómine.
Propítius esto, Adjuva eum, (*vel* eam,) Dómine.
Propítius esto, Líbera eum (*vel* eam,) Dñe.
Ab ira tua, líbera.
A mala morte, líbera.
A potestáte diáboli, líb.
A pœnis inferni, líbera.
Per nativitátem tuam, líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
Per Crucem et Passiónem tuam, líbera.
Per Mortem et Sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.

Per grátiam Spíritûs sancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, te rogámus, audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus, audi nos.
Kyrie, eléison. Christe, éleison. Kyrie, eléison.

Deindè, cùm in agone sui exitús anxiatur anima, dicitur:

PRoficíscere, ánima christiána, de hoc mundo, In nómine Dei Patris omnípotentis, qui te creávit: In nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est: In nómine Spíritûs sancti, qui in te effúsus est. Egredienti de córpore áditus tibi páteat ad Sion montem, civitátem Dei viventis, Jerúsalem cœlestem, et multórum Angelórum frequéntiam, et Ecclésiam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis. Exurgat Deus, et dissipentur omnes potestátes tenebrárum; fúgiant cuncta spirituália nequítiæ in cœléstibus, et ovem pretióso Christi sánguine redemptam violáre non áudeant. Líberet te à cruciátu Christus, qui pro te crucifixus est. Líberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Ovem suam te bonus pastor agnoscat, atque in electórum suórum grege constítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas; et præsens semper assistens manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem in sécula seculórum. ℟. Amen.

COmmendámus tibi, Dómine, ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ]; precamurque te, Dómine Jesu Christe, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendisti, eam in pace suscípias, et in sinu Abrahæ per manus sanctórum Angelórum collocáre dignéris. Agnosce, Dómine Jesu, creatúram tuam, per te renátam ex aqua et Spíritu sancto, consecrátam signo crucis tuæ, nutrítam córpore et sánguine tuo, et in Ecclésiæ tuæ sinu verbo veritátis instructam. Ne péreat prétium quod pro ejus æterna redemptióne persolvisti. Delicta juventútis ejus et ignorántias clementer indulge. Ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, quas suscitávit furor mali desidérii: sed memento miseratiónum tuárum, et glóriæ nóminis tui. Licèt enim peccáverit, tamen in te perávit, et crédidit, teque Deum et Salvatórem suum unà cum Patre et Spíritu sancto fidéliter adorávit.

℟. Amen.

PSALMUS 3.

Pia fidelis animæ in pœnis querimonia.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, susceptor meus es: * glória mea, et exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum; * et exurrexi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me: * exurge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivisti.

Dómini est salus, * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Glória Patri, etc.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater. ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvum me fac, Deus; ℟. Quóniam intravérunt aquæ usquè ad ánimam meam. *Ps.* 68.

℣. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, ℟. In veritáte salútis tuæ. *Ps.* 68.

℣. Eripe me de luto, ut non infígar: ℟. Líbera me ab iis qui odérunt me, et de profundis aquárum. *Ps.* 68.

℣. Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum; ℟. Neque úrgeat super me púteus os suum. *Ps.* 68.

℣. Exurge in adjutórium mihi: ℟. Die ánimæ meæ, Salus tua ego sum. *Ps.* 34.

℣. Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundantur; ℟. Quóniam tu, Dómine, adjuvisti me, et consolátus es me. *Ps.* 85.

Orémus.

UNigénite et dilecte Fili Dei vivi, qui pro redemptióne mundi voluisti in præsépio nasci, à Judæis reprobári, à Juda proditóre ósculo tradi, vínculis alligári, sicut agnus ad víctimam duci, flagellis et cólaphis cædi, sputis fœdári, spinis coronári, cruci affígi, cum scelerátis deputári, et inter acerbíssimos dolóres expiráre: quæsumus ut per has sanctíssimas pœnas tuas, et per crucem ac mortem tuam, liberáre dignéris * fámulum tuum *N.* [*vel* fámulam tuam *N.*] à pœnis inferni, et perdúcere quò perduxisti latrónem tecum crucifixum: Qui cum

Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus. ℟. Am.

Posteà legitur de Passione Domini nostri Jesu Christi.

(Ex Matth. Marc. Luc.)

ASsúmit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem secum; et cœpit pavére et tædére, contristári et mœstus esse. Tunc ait illis: Tristis est ánima mea usquè ad mortem; sustinéte hìc, et vigiláte mecum. Et progressus pusillum, pósitis génibus, orábat dicens: Pater, si vis, transfer cálicem istum à me: verúmtamen non mea voluntas, sed tua fiat. Appáruit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et prócidit super terram in fáciem suam, orans; et factus in agónia, prolíxiùs orábat, ut, si fíeri posset, transíret ab eo hora. Et dixit: Abba, Pater, si possíbile est, tránseat à me calix iste: *ómnia tibi possibília sunt;* transfer cálicem hunc à me: sed non quod ego volo, sed quod tu. Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sánguinis decurréntis in terram.

Psalmus 69.

Anima fidelis inter ærumnas sibi opem à Deo precatur.

DEus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur et revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statìm erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te; * et dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui dìligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus et pauper sum: * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus et liberátor meus es tu: * Dómine, ne moréris.

Glória Patri, etc.

℣. Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: ℟. Intende mihi, et exaudi me. *Ps.* 54.

℣. Cor meum conturbátum est in me: ℟. Et formído mortis cécidit super me. *Ps.* 54.

℣. Timor et tremor venérunt super me: ℟. Et contexérunt me ténebræ. *Ps.* 54.

℣. Ego autem in te sperávi, Dómine; ℟. Dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis sortes meæ. *Ps.* 30.

℣. Illúmina óculos meos, ne unquàm obdórmiam in morte; ℟. Nequandò dicat inimícus meus: Præválui adversùs eum. *Ps.* 12.

℣. Custódi ánimam meam, et érue me: ℟. Non erubescam; quóniam sperávi in te. *Ps.* 24.

Orémus.

DOmine Jesu Christe, cleméntiam tuam humíliter implorámus, per illam ánimæ tuæ tristítiam usquè ad mortem, et per agóniam quam, instante passióne, pertulísti, quandò factus est sudor tuus sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram: succurre * fámulo tuo, [*vel* fámulæ tuæ] in agóne mortis * constitúto [*vel* constitútæ]: tuére * eum [*vel* eam] in hac hora contrà diabólicos incursus: líbera * eum [*vel* eam] à mortis imminentis terróribus; et de peccatórum suórum consciéntia formidantem, fac * eum [*vel* eam] de misericórdiæ tuæ immensa largitáte * secúrum [*vel* secúram]: Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

PSALMUS 141.

Consolatio spiritalis ex benignitate Dei sumpta.

VOce meâ ad Dóminum clamávi, * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam, et tribulatiónem meam antè ipsum pronúntio, * in defíciendo ex me spíritum meum.

Et tu cognovísti sémitas meas: * in via hac quâ ambulábam, abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, et vidébam; * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me; * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine; * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam; * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me; * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo: * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

Glória Patri, etc.

℣. Vide, Dómine, humilitátem meam et labórem meum: ℟. Et dimitte universa delicta mea. *Ps.* 24.

℣. Dómine Deus miserátor et misércors, pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax; ℟. Réspice, in me, et miserére meî. *Ps.* 85.

℣. Ne derelinquas me, Dómine; ℟. Deus meus, ne discésseris à me. *Ps.* 37.

℣. Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? ℟. Et volábo et requiescam. *Ps.* 54.

℣. Moriátur ánima mea morte justórum: ℟. Et fiant novíssima mea horum simília. *Núm.* 23.

Orémus.

DOmine Jesu Christe, qui per os Prophétæ dixísti: In caritáte perpétua dilexi te; ídeò attráxi te, míserans: te súpplices deprecámur per istam caritátem quâ dilexísti nos, ut omnes amaritúdines passiónum tuárum quas pro nobis peccatóribus sustinuísti in cruce, offerre et osténdere dignéris Deo Patri pro ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] in hac hora éxitûs ejus; quátenùs cum ipsa misericórdiùs agátur, quàm ejus peccáta meruérunt: Qui cum eódem Deo Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

Finitis Psalmis et Orationibus, (*vel etiam antequàm finiantur*,) *si instet momentum exitûs animæ de corpore, legitur super moribundum quod sequitur de Passione Domini nostri Jesu Christi.* (*Ex Matth. Luc. Joann.*)

TEnebræ factæ sunt in universam terram usquè in horam nonam, et obscurátus est sol. Et circà horam nonam clamávit Jesus voce magnâ, dicens: Eli, Eli, lamma sabacthâni? hoc est: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquísti me? Póstea, sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Vas ergò erat pósitum acéto plenum. Et contínuò currens unus ex eis, acceptam spóngiam implévit acéto, et impósuit arúndini; et dabat ei bíbere. Cùm ergò accepísset Jesus acétum, dixit: Consummátum est. Et íterùm clamans voce magnâ, ait: Pater, in manus tuas commendo spíritum meum. Et hæc dicens, inclináto cápite, trádidit spíritum.

Orémus.

MEmor esto, piíssime Dómine Jesu, illíus horæ in qua de cruce pendens, clamásti voce magnâ; Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquísti me? et íterùm: Pater, in manus tuas commendo spíritum meum; et hæc dicens expirásti. Per istam ergò pretiosíssimam mortem quæ vita nostra fuit, obsecrámus clementiam tuam, ut non derelinquas in hac hora fámulum tuum (*vel* fámulam tuam] cujus præter te nullus est auxiliátor álius; sed suscípere dignéris spíritum ejus, et introdúcere in regnum tuum, ubi te cum Deo Patre et Spíritu sancto perpétuâ caritáte díligat, et cum sanctis

sanctis et electis in æternum cantet misericórdias tuas. ℟. Amen.

[*Finitâ præcedenti Oratione, et egressâ animâ, statim dicitur* ℟. In te, Dómine, sperávi, *cum Versibus et Oratione infrà.*]

Si autem adhùc anxiatur anima, recitantur sequentes Psalmi, vel eorum pars, proùt necesse erit.

Ps. 21. Deus, Deus meus, réspice in me, *p.* 131.

Ps. 34. Júdica, Dómine, nocentes me, *p.* 66.

Ps. 53. Deus, in nómine tuo, *p.* 122.

Ps. 56. Miserêre meî, Deus..... quóniam in te confídit, *p.* 144.

Ps. 70. In te, Dómine, sperávi.... in justítia, *p.* 122.

Ps. 85. Inclína, Dómine, aurem tuam, *p.* 159.

Ps. 87. Dómine Deus salútis, *p.* 148.

Ps. 90. Qui hábitat in adjutório, *p.* 32.

Ps. 138. Dómine, probasti me, *p.* 134.

Egressâ autem animâ, dicitur ℟. In te, Dómine, sperávi; non confundar in æternum: accélera ut éruas me: in manus tuas commendo spíritum meum: * Redemisti me, Dómine Deus veritátis: illustra fáciem tuam super * servum tuum [*vel* ancíllam tuam]; * salvum [*vel* salvam] me fac in misericórdia tua. ℣. Dómine Jesu, súscipe spíritum meum: * Redemisti me. *Ps.* 30. *Act.* 7.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo [*vel* ancilla tua,] Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi: ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

TIbi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* ut * defunctus [*vel* defuncta] sæculo, tibi vivat; et quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge: Per Christum. ℟. Amen.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Quælibet Hora sequentis Officii inchoatur absolutè.

AD VESPERAS.

In Ps. Dilexi, *p.* 52.

Anima Deum beneficum diligens, æterna fiducialiter expectat præmia.

Ant. 3. b. O Dómine, líbera ánimam meam.

In hoc Officio, in fine omnium Psalmor. et Canticorum tantùm, dicitur: Réquiem æternam dona eis, Dómine; * et lux perpétua lúceat eis.

In Ps. Ad Dóminum, *p.* 73.

Gemitus fidelis animæ à cœlesti patria exulantis.

Ant. 2. e. Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est!

In Ps. Levávi óculos, *p.* 53.

Auxilium à solo Deo in angustiis et tribulationibus expectandum.

Ant. 8. d. Auxílium meum à Dómino, qui fecit cœlum et terram.

In Ps. De profundis, *p.* 95.

Oratio pœnitentis veniam à Deo per Christum poscentis.

Ant. 4. g. Si iniquitátes observáveris, Dómine; Dómine, quis sustinébit?

In Ps. Confitébor tibi, Dómine.... quóniam audísti, *p.* 113.

Dei misericordia et veritas in populum suum celebrandæ.

Ant. 6. F. Opera mánuum tuárum, Dómine, ne despícias.

Continuò dicitur:

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet; et eum qui venit ad me, non ejíciam foràs. *Joan.* 6.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In memória æterna erunt justi; ℟. Ab auditióne mala non timébunt. *Ps.* 111.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. *Ps.* 88.

℣. Credo vidére bona Dómini ℟. In terra vivéntium. *Ps.* 26.

Dicitur Psalmus. Lauda, ánima mea, Dóminum, *p.* 126, *in cujus fine*

non additur, Réquiem æternam, *sed continuò dicitur :*

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Domine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Pro Papa, vel proprio Archiepiscopo aut Episcopo vel Sacerdote. Vide ad Laudes, p. cxxx.

Pro Episcopo non Diœcesano.

Oratio.

DEus, qui inter Apostólicos Sacerdótes fámulum tuum *N.* sacerdotáli fecisti dignitáte vigére : præsta, ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio (Per.

In depositione Defuncti, Oratio.

INclina, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur ; ut ánimam fámuli tui *N.* quam de hoc século migráre jussisti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et Sanctórum tuórum júbeas esse consortem : Per.

Pro Diacono, post litteram N. *additur* Diáconi.

In depositione Defunctæ, Oratio.

QUæsumus, Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ *N.* et à contágiis mortalitátis exútam, in æternæ salvatiónis partem restítue : Per Dóminum.

In Anniversariis dicuntur tres sequentes Orationes.

DEus indulgentiárum, Dómine, da ánimæ * fámuli tui *N.* [sacerdótis, *vel* pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] cujus [*vel* animábus famulórum tuórum *N.* et *N.* quorum] [*vel* famulárum tuárum *N.* et *N.* quarum] anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem.

Pro Benefactoribus.

DEus, véniæ lárgitor, et humánæ salútis amátor ; quæsumus cleméntiam tuam, ut nostræ congregatiónis fratres, propinquos, et benefactóres, qui ex hoc século transiérunt, beáta María semper vírgine intercedente cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Pro omnibus Defunctis.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum ; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur : Qui vivis, etc.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur:

Requiescant in pace. ℟. Amen.

[*Privatim pro patre et matre,*

Oratio.

DEus, qui nos patrem et matrem honoráre præcepisti; miserére clementer animábus patris mei ac matris meæ, eorumque peccáta dimitte; meque eos in æternæ claritátis gáudio fac vidére: Per Dóminum nostrum.]

AD VIGILIAS.

Invit. Deum, cui omnes vivunt, * Veníte, adorémus. *Luc.* 20.

Ps. Veníte, *p.* 2, *in cujus fine, loco* Glória Patri, *dicitur* Réquiem æternam dona eis, Dómine; et lux perpétua lúceat eis.

[*Invitat. et Psalmus* Veníte, *dicuntur tantùm in Commemoratione omnium Fidel. Def. in depositione corporis, et in Anniversariis solemniter celebratis. Vigiliæ in depositione corporis, et in omnibus Anniversariis dicuntur cum unico Nocturno sic: die Dominicâ primum; Feriâ II. et V. dicitur etiam primum; Feriâ III. et VI. secundum; Feriâ IV. et Sabbato, tertium.*

Cæterum Vigiliæ dicuntur cum unico, vel cum tribus Nocturnis, secundùm usum locorum.

Si Vigiliæ celebrentur manè, dicitur Nocturnum diei: si verò celebrentur vesperè, dicitur Nocturnum diei sequentis.]

IN I. NOCTURNO.

In Ps. Verba mea, *p.* 83.

Anima fidelis à Deo summè justo adversùs inimicos opem fiducialiter petit.

Ant. 7. b. Dómine, deduc me in justítia tua: propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam.

In Ps. Dómine, ne in furóre.... miserére, *p.* 55.

Fidelium inter calamitates pii gemitús et fiducia.

Ant. 8. b. Salvum me fac propter misericórdiam tuam; quóniam non est in morte, qui memor sit tui.

In Ps. Usquequò Dómine, *p.* 76.

Animæ fidelis in tribulatione ad Deum deprecatio.

Ant. 1. e. Illúmina óculos meos, ne unquàm obdórmiam in morte.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi, ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Lectiones leguntur sine Absolutione, sine Benedictionibus et sine Titulo.

Lectio j. Job. 7.

PArce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis ergà eum cor tuum? Vísitas eum dilúculò, et súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meam? Peccávi: quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quarè posuisti me contrárium tibi, et factus sum mihimetipsi gravis? Cur non tollis peccátum meum? et quarè non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam; et si manè me quæsíeris, non subsistam.

In fine Lectionum nihil additur.

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, et ossa mea sicut crémium aruérunt: * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita nostra? Vapor est ad módicum parens. * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Job. 10.

TAEdet ánimam meam vitæ meæ: dimittam adversùm me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnáre; índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur, si calumniéris me, et óppримas me opus mánuum tuárum, et consílium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt? aut sicut videt homo, et tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora; ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cùm sit nemo qui de manu tua possit erúere. Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu; et sic repentè præcípitas me? Memento, quæso, quòd sicut lutum féceris me, et in púlverem redúces me. Nonnè sicut lac mulsisti me, et sicut cáseum me coagulasti? Pelle et cárnibus vestisti me; óssibus et nervis compegisti me. Vitam et misericórdiam tribuisti mihi, et visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Peccávi valdè; sed * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui, quia stultè egi nimis. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. * Precor, Dómine. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Job. 10.

QUarè de vulva eduxisti me? qui útinàm consumptus essem, ne óculus me vidéret. Fuissem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum. Numquid non páucitas diérum meórum finiétur

brevi ? Dimitte ergò me, ut plangam páululùm dolórem meum, ántequàm vadam, et non revertar, ad terram tenebrósam et opertam mortis calígine, terram miséria et tenebrárum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempiternus horror inhábitat.

℟. Ad Dóminum aspíciam; expectábo Deum salvatórem meum; consurgam, cùm sédero in ténebris : * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem fílium quem récipit : * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 13.

IN II. NOCTURNO.

In Ps. Dóminus regit me, *p.* 110.

Cui Deus adest, etiamsi in medio umbræ mortis sit, nihil mali timet.

Ant. 6. F. In médio umbræ mortis non timébo mala; quóniam tu mecum es, Dómine.

In Ps. Ad te, Dómine, levávi, *p.* 47.

Justi in angustia positi, et opem poscentis, humilis oratio.

Ant. 4. g. Delicta juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris, Dómine.

In Divisionem ejusdem. Ps. Quis est homo, *p.* 47.

Ant. 2. e. Custódi ánimam meam, et érue me; non erubescam, quóniam sperávi in te.

℣. Amóve à me plagas tuas, Dómine; ℟. À fortitúdine manûs tuæ ego deféci. *Ps.* 38.

Lectio iv. Job. 13.

QUantas hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delicta ostende mihi. Cur fáciem tuam abscondis, et arbitráris me inimícum tuum? Contrà fólium quod vento rápitur, ostendis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris. Scribis enim contrà me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, et observasti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerasti; qui quasi putrédo consumendus sum, et quasi vestimentum quod coméditur à tínea.

℟. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis : * Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo, et ipse erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, sive mórimur, Dómini sumus : * Etiamsi. *Job* 13. *Rom.* 14.

Lectio v. Job. 14.

HOmo natus de muliére, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et nunquàm in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis

super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immundo conceptum sémine? Nonnè tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt; número ménsium ejus apud te est; constituisti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululùm ab eo, ut quiescat, donec optáta véniat sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam grátiam. * Sancta ergò et salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. ℣. Si quis superædíficat super fundamentum, et opus ejus árserit, detrimentum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta ergò. 2. *Mach.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj. Job. 14.

QUis mihi hoc tríbuat, ut in inferno prótegas me, et abscondas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus in quo recordéris meî? Putasne mórtuus homo rursùm vivat? Cunctis diébus, quibus nunc mílito, expecto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi: ópéri mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidèm gressus meos dinumerasti; sed parce peccátis meis.

℟. Dómine omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel: noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, et redemisti nos Deo in sánguine tuo: * Audi nunc. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

In Ps. Dóminus illumináti0, *p.* 108.

Deus in Christo fidelium lumen et salus: æternæ felicitatis desiderium.

Ant. 5. e. Unam pétii à Dómino, hanc requíram, ut inhábitem in domo Dómini.

In Divisionem ejusd. Ps. Exaudi, Dómine, *p.* 108.

Ant. 1. g. Credo vidére bona Dómini in terra viventium.

In Ps. Quemádmodùm desíderat, *cum sua divisione*, *p.* 89.

Spes æternæ vitæ, solamen justi in angustiis.

Ant. 3. c. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: quandò véniam et apparébo antè fáciem Dei!

℣. Quarè tristis es, ánima mea? et quarè conturbas me? ℟. Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi. *Ps.* 42.

Lectio vij. Job 16 et 17.

BReves anni tránseunt; et sémitam per quam non revertar, ámbulo. Spíritus meus attenuábitur: dies mei breviabuntur, et solum mihi súperest sepulcrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dómine, et pone me juxtà te; et cujusvis manus pugnet contrà me.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, et mortále hoc indúere immortalitátem; * Et in carne. *Job* 19. *Cor.* 15.

Lectio viij. Job 17.

DIes mei transiérunt; cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquentes cor meum. Noctem verténtin diem, et rursùm post ténebras spero lucem. Si sustinúero, infernus domus mea est; et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; Mater mea et soror mea, vérmibus. Ubi est ergò nunc præstolátio mea? et patiéntiam meam quis consíderat?

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam æternam; et álii in oppróbrium, ut vídeant semper. ℣. Omnes quidèm resurgémus; sed non omnes immutábimur: * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix. Job 19.

PElli meæ, consumptis cárnibus, adhæsit os meum; et derelicta sunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miserémini meî, miserémini meî, saltèm vos amíci mei; quia manus Dómini tétigit me. Quarè persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei? Quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo et plumbi láminâ, vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: et rursùm circúmdabor pelle meâ, et in carne mea vidébo Deum meum; quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me: non absórbeat me profundum, neque úrgeat super me púteus os suum: * Exaudi me, quóniam † Benigna est misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Dómine

Deus, rex seculórum, solus pius es: * Exaudi me, quóniam benigna est misericórdia tua: intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Miserére meî, Dómine fili David: Dómine, ádjuva me: † Benigna est misericórdia tua: intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remissiónem delictórum: § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. *Repetitur* ℟. Líbera, *usquè ad* ℣. Dómine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

[*Quando Vigiliæ celebrantur manè, prætermissis quæ sequuntur, continuò inchoantur Laudes.*

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABsolve, quæsumus, Dómine, ánimam * fámuli tui *N.* [Sacerdótis *vel* Pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] [*vel* ánimas * famulórum tuórum. *N.* et *N.* [*vel* famulárum tuárum. *N.* et *N.*] [et ánimas ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum, ut in resurrectiónis glória, inter sanctos et electos tuos ressuscitáti respírent: Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem.

℟. Amen.

℣. Requiescant in pace ℟. Amen.]

AD LAUDES.

In Ps. Miserére, *p.* 158.

Pœnitentis animi, humiles acerbique sensus.

Ant. 1. g. Secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum dele iniquitátem meam.

In Ps. Te decet, *p.* 85.

In angustiis spes in Deo, ad quem omnis caro veniet.

Ant. 3. b. Exaudi, Deus, oratiónem meam: ad te omnis caro véniet.

In Ps. Dómine, exaudi oratiónem meam; aúribus, *p.* 149.

Oratio Pœnitentis, Dei opem et æternam salutem deposcentis.

Ant. 5. e. Propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me.

Ant. 2. e. Miserére.

CANTICUM. *Baruch* 3.

Misericordia Dei in angustiis animæ humiliter obsecranda.

DOmine omnípotens, Deus Israel, * ánima in angústiis, et spíritus ánxius clamat ad te:

Audi, Dómine, et mi-

serére, quia Deus es misércors; * et miserére nostrî, quia peccávimus antè te.

Quia tu sedes in sempiternum; * et nos perímus in ævum.

Dómine omnípotens, Deus Israel, * audi nunc oratiónem mortuórum Israel,

Et filiórum ipsórum qui peccáverunt antè te, et non audiérunt vocem Dómini Dei sui: * et agglutináta sunt nobis mala.

Noli memínisse iniquitátum patrum nostrórum; * sed memento manûs tuæ, et nóminis tui in témpore isto:

Quia tu es Dóminus Deus noster; * et laudábimus te, Dómine.

Ant. Miserére nostrî, Dómine; quia peccávimus antè te.

In Ps. Laudáte Dóminum in sanctis, *p.* 65. *Ant.* 7. b. Omnis spíritus laudet Dóminum.

Ad Benedictus.

Ant. 1. a. Ego sum resurréctio et vita: qui credit in me, etiamsi mórtuus fúerit, vivet; et omnis qui vivit et credit in me, non moriétur in æternum. *Joan.* 11.

Pater, *et cetera ut suprà in Vesperis, excepto quòd loco Psalmi* Lauda, *dicitur Ps.* De profundis, *p.* 95.

Pro Papa, vel proprio Archiepiscopo aut Episcopo.

Oratio.

DEus, qui fámulum tuum *N.* * Papam (*vel* Antístitem) nostrum, ad ápicem sacerdótii evectum, de córpore mortis hujus edúcere voluisti, súscipe propítius preces nostras; et præsta, ut ánima ejus, tremendi óneris póndere liberáta, ad thronum glóriæ tuæ récipi, et tecum in eo sedére mereátur: Per Dóminum.

Pro Sacerdote,

Oratio.

DEus, qui inter ministros et dispensatóres mysteriórum tuórum fámulum tuum *N.* ad sacrificandum tibi hóstiam laudis elegisti; te súpplices exorámus, ut eum à carnis vínculis absolútum, cum iis qui benè ministráverint, partem recípere, et in gáudium tuum fácias introíre: Per.

COMMENDATIONES.

Pro pluribus dicuntur in plurali.

℟. DOmine Deus, audi nunc oratiónem mortuórum Israel, qui peccavérunt antè te. Noli memínisse iniquitátum patrum nostrórum, sed * Memento manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, et redemísti nos Deo in sánguine tuo: * Memento. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eleison.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*, Et ne nos indúcas, etc.

TIbi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui *N.* ut defunctus [*vel* fámulæ tuæ *N.* ut defuncta] século, tibi vivat, et quæ per fragilitátem mundánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge: Per Christum.

Orémus.

MIsericórdiam tuam, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, pietátis affectu rogáre pro áliis cógimur, qui pro nostris rogáre peccátis nequáquàm sufícimus; tamen de tua confísi gratúita pietáte et inólita benignitáte, cleméntiam tuam depóscimus, ut ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] ad te revertentem cum pietáte suscípias: adsit ei Angelus testamenti tui Míchael, et per manus sanctórum Angelórum tuórum inter sanctos et electos tuos in sínibus Abrahæ, Isaac et Jacob Patriarchárum tuórum eam collocáre dignéris: quátenùs liberáta de princípibus tenebrárum et de locis pœnárum, nullis jam primævæ nativitátis, vel ignoránti æ, aut própriæ iniquitátis seu fragilitátis confundátur erróribus; sed agnoscátur à Sanctis tuis, et beatitúdinis réquie perfruátur: atque cùm magni judícii dies advénerit, inter sanctos et electos tuos * resuscitátus [*vel* resuscitáta] glóriâ manifestæ contemplatiónis tuæ perpétuò satiétur: Per.

In Ps. In éxitu, *p.* 29, *in cujus fine dicitur* Réquiem. *Ant* 7. b. Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino; adjútor eórum et protector eórum est. *Ps.* 113.

Orémus.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui humáno córpori ánimam ad similitúdinem tuam inspiráre dignátus es: dùm, te jubente, pulvis in púlverem revértitur; tu imáginem tuam cum sanctis et electis tuis ætérnis sédibus præcípias sociári; eamque ad te revertentem de AEgypti pártibus blandè leniterque suscípias, et Angelos tuos sanctos ei óbviàm mittas, viamque illi justítiæ demonstra, et portas glóriæ tuæ áperi. Repelle, quæsumus, Dómine, ab ea omnes príncipes tenebrárum, et agnosce depósitum fidéle quod tuum est. Súscipe, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creátam, sed

à te solo Deo vivo et vero ; quia non est álius Deus præter te, Dómine, et non est secundùm ópera tua. Lætífica, clementíssime Pater, ánimam ejus, et clarífica eam in multitúdine misericórdiæ tuæ. Ne memíneris, quæsumus, iniquitátum ejus antiquárum quas suscitávit furor mali desidérii : licèt enim peccáverit, tamen te non negávit ; sed signo fídei insigníta, te qui ómnia, et eam inter ómnia fecísti, fidéliter adorávit : Qui vivis et regnas, etc.

In Psalm. Dilexi, *p.* 52. Crédidi, *p.* 113. Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 147. Confitémini. *p.* 15, et Beáti immaculáti, *p.* 16, *integrè*, *Ant sola*, 4. g. Circumdedérunt me dolóres mortis, et perícula inferni invenérunt me. O Dómine, líbera ánimam meam. *Ps.* 114.

Orémus.

DIri vúlneris novitáte perculsi, et quodámmodò córdibus sauciáti ; misericórdiam tuam, mundi Redemptor, flebílibus vócibus implorámus ; ut * cari nostri *N.* [*vel* caræ nostræ *N.*] ánimam ad tuam cleméntiam, qui fons pietátis es, revertentem blandè leniterque suscípias ; et quas ex carnáli commoratióne contraxit mácu-las, tu Deus, inólitâ bonitáte clementer déleas, *Chorus*, Amen : Piè indúlgeas, *Chorus*, Amen : Oblivióni in perpétuum tradas, *Chorus*, Amen : Atque hanc, laudem tibi cum céteris redditúram, et ad corpus próprium quandóquè reversúram, Sanctórum tuórum cœtibus aggregári præcípias : Qui cum Deo Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus, per ómnia sécula seculórum. Amen.

Pater, etc. ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réquiem æternam dona ei, Dómine ; ℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. Anima ejus in bonis demorétur, ℟. Et semen ejus hæréditet terram. *Ps.* 24.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo, [*vel* ancilla tua,] Dómine ; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimam ejus. *Ps.* 88.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

PArtem beátæ resurrectiónis obtíneat, quæsumus, Dómine,

ânima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* vitamque æternam habére mereátur in cœlis, per te, Jesu Christe, Salvátor mundi.

DEus, cui soli cómpetit medicínam præstáre post mortem; præsta, quæsumus, ut ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* terrénis exúta contágiis, in tuæ redemptiónis parte numerétur: Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

℣. Requiescat in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIONES MENSÆ, ET GRATIARUM ACTIONES.

BENEDICTIO MENSÆ ANTE PRANDIUM

BEnedícite. ℟. Dóminus.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; et tu das illis escam in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne. *Ps.* 144.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, etc.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater, *usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Orémus.

BEnedic, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Si fiat Lectio, Lector dicit: Jube, domne, benedícere.

Bened. Mensæ cœlestis partícipes fáciat nos Rex æternæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine Lectionis dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO POST PRANDIUM

COnfiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; et Sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

Glória Patri, etc.

AGimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro universis, benefíciis tuis: Qui vivis et regnas in sécula seculórum.

℟. Amen.

Deindè procedendo ad Ecclesiam, dicitur Ps. Miserére, *p.* 158. *Si verò non procedatur, dicitur Ps.* Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 147. *Qui*

Psalmus semper dicitur, quandò absolvitur Gratiarum actio in loco refectionis.

In fine Psalmi dicitur Glória Patri, etc.

Deindè Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater, *secretò usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dispersit, dedit paupéribus; ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi *Ps.* 111.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Ps.* 33.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Aúdiant mansuéti, et lætentur. *Ps.* 33.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

℣. Sit nomen Dómini benedictum, ℟. Ex hoc nunc, et usquè in séculum. *Ps.* 112.

RETribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus, propter nomen sanctum tuum, vitam æternam.

℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Demissiori voce, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ ANTE CŒNAM.

BEnedícite. ℟. Dóminus.

Edent páuperes, et saturabuntur; et laudabunt Dóminum, qui requírunt eum: vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21.

Glória Patri, etc.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Clará voce*, Et ne nos, etc.

Orémus.

BEnedic, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Ad Lect. Bened. Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex æternæ glóriæ. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO POST CŒNAM.

MEmóriam fecit mirabílium suórum misericors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

Glória Patri, etc.

BEnedictus Deus in donis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis: Qui vivit et regnat in sécula seculórum.

℟. Amen.

Ps. et reliqua, ut suprà.

¶ In Jejuniis, *ad refectionem fit Benedictio mensæ et Gratiarum actio, ut notatum est pro Cœna.*

ITINERARIUM.

Viator, in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur, in singulari; si cum sociis, in plurali, ut sequitur.

CANTICUM ZACHARIÆ.

Luc 1.

De Redemptoris adventu gratiarum actio.

BEnedictus Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ;

Et erexit cornu salútis nobis in domo David púeri sui,

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à século sunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, * et memorári testamenti sui sancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis;

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti; * serviámus illi.

In sanctitáte et justítia coràm ipso: * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam sciéntiam, salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum,

Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri, etc.

Ant. 5. C. In viam pacis et prosperitátis dírigat nos omnípotens et misericors Dóminus: et Angelus Ráphael comitétur nobiscum in via, ut cum pace, salúte et gáudio revertámur ad própria.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater, *usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvos fac servos tuos, ℟. Deus meus, sperantes in te. *Ps.* 85.

℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de sancto; ℟. Et de Sion tuére nos. *Ps.* 19.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Nihil proficiat inimícus in nobis, ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Ps.* 88.

℣. Benedictus Dóminus die quotídiè: ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. *Ps.* 67.

℣. Vias tuas, Dómine, demonstra nobis, ℟. Et sémitas tuas édoce nos. *Ps.* 24.

℣. Utinàm dirigantur viæ nostræ, ℟. Ad custodiendas justificatiónes tuas! *Ps.* 118.

℣. Erunt prava in directa, ℟. Et áspera in vias planas. *Is.* 40.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Orémus.

DEus, qui fílios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique Magis iter ad te, stellâ duce, pandísti: tríbue nobis, quæsumus, iter prósperum tempusque tranquillum; ut, Angelo tuo sancto cómite, ad eum quò pérgimus locum, ac demùm ad æternæ salútis portum, pervenire felíciter valeámus.

DEus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum eductum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti; quæsumus, ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: esto nobis, Dómine, in procinctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore tegumentum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, prósperè perveniámus; et demùm incólumes ad própria redeámus.

ADesto, quæsumus, Dómine, supplicatiónibus nostris, et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne; ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes, tuo semper protegámur auxílio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut fámilia tua per viam salútis incédat; et beáti Joannis præcursóris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

℣. Procedámus cum pace in nómine Dómini.

℟. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

AD LIBITUM SACERDOTIS.

Psalmi, Quàm dilecta, *p.* 109. Benedixisti, *p.* 62. Inclína, Dómine, *cum sua divisione*, *p.* 159. Crédidi, *p.* 113. De profundis clamávi, *p.* 95.

Ant. Domine, memor esto meî; et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea. *Tob.* 3.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, etc.

Ego dixi: Dómine, miserére meî; sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

Convértere, Dómine; úsquequò? et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

Sacerdótes tui induantur justítiam, et Sancti tui exultent. *Ps.* 131.

Ab occultis meis munda me, Dómine; et ab aliénis parce servo tuo. *Ps.* 18.

Dómine, exaudi oratiónem meam; et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

AUres tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, et grátiâ sancti Spíritûs illúmina cor nostrum; ut tuis mystériis dignè ministráre, teque æternâ caritáte dilígere mereámur.

DEus, cui omne cor patet, et omnis voluntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum; purífica per infusiónem sancti Spíritûs cogitatiónes cordis nostri, ut te perfectè dilígere, et dignè laudáre mereámur.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

MEntes nostras, quæsumus, Dómine, Paraclétus qui à te procédit illúminet, et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

ADsit nobis, quæsumus, Dómine, virtus Spíritûs sancti; quæ et corda nostra clementer

expurget, et ab ómnibus tueátur adversis.

DEus, qui corda fidélium sancti Spíritûs illustratióne docuisti; da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

CONsciéntias nostras, quæsumus, Dómine, visitando purífica; ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem: Qui tecum vivit et regnat Deus. Amen.

GRATIARUM ACTIO

POST MISSAM.

Psalmi, Dóminus regit me, *p.* 110. Benedícam Dóminum, *cum sua divisione*, *p.* 110. Bénedic, ánima mea, Dómino; et ómnia, *cum sua divisione*, *p.* 91.

Ant. O quam suávis est, Dómine, Spíritus tuus! qui ut dulcédinem tuam in fílios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstito, esurientes reples bonis, dívites dimittens inánes. *Sap.* 12 *et* 16. *Luc.* 1.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, etc.

Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

Quid est homo, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea; et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps.* 62.

Non nobis, Dómine, non nobis; sed nómini tuo da glóriam. *Ps.* 113.

Nunc dimittis servum tuum, Dómine, secundùm verbum tuum, in pace; quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. *Luc.* 2.

Dómine, exaudi oratiónem meam; et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, famíliam tuam: et corda sacris dicáta mystériis pervígili tuére pietáte; ut remédia salútis æternæ, quæ te miserante percípiunt, te protegente custódiant.

QUæsumus, Dómine Deus noster, ut quos divínâ tríbuis participatióne gaudére, humánis non sinas subjacére périculis.

COgnóscimus, Dómine, tuæ circà nos clementiæ largitátem: et ídeò fiduciáliùs implorámus, ut quos páscere non désinis immérito s, et dignè tibi servíre perfícias, et donis uberióribus prosequáris.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ne perire patiáris quibus tanta remé-

dia providisti ; sed cum divíni frequentatióne mystérii crescat nostræ salútis effectus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere ; ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te semper finiátur.

ADjuvet nos grátia tua, omnípotens Deus ; ut qui offícium sacerdotále suscépimus, dignè ae dévótè tibi in omni puritáte et consciéntia bona famulári valeámus ; et si non póssumus in tanta innocéntia vitæ conversári ut debémus, concéde nobis tamen dignè fiere mala quæ géssimus, et in spíritu humilitátis, ac bonæ voluntátis propósito tibi fervéntiùs de cétero deservíre : Per Christum Dóminum nostrum.

Amen.

CANONES

PARTIS ÆSTIVALIS.

De Festo SS. Trinitatis, et Pueris in ejus et ceterorum mysteriorum fide instituendis; tùm de solemnitate Corporis Christi, et latriæ cultu interno et externo ei debito.

DOMINICA PRIMA *post Pentecosten.*

In Festo SS. TRINITATIS.

Ex Concílio Constantinopolitáno secundo œcuménico.

Anno 553. *collat.* 8. *can.* 1.

SI quis non confitétur Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti, unam natúram, sive substántiam, et unam virtútem et potestátem, Trinitátem consubstantiálem, unam Deitátem in tribus subsisténtiis sive Persónis adorandam, talis anáthema sit. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 3. *cap.* 3.

CUm omnis ignorántia perniciósa sit, tùm ea potíssimùm, quæ de divínis rebus est, perniciosíssima semper exístere consuévit. Huic pellendæ Epíscopi, quâ póterunt diligéntiâ, incumbent; Christiánam juventútem, morum, doctrinæque præceptis informári, sed máximè fídei, Christianæque disciplínæ rudimentis imbui curábunt.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 3. *cap.* 3.

DOmínicis, Festisque diébus fídei præcípua cápita Párochos ipsos, aut álios eórum nómine, púeros, rudioresque è pópulo, pomeridiánis horis palàm in templo edocére, et benè vivendi, orandi, confitendi, communicandíque ratiónem, iisdem explicáre, omni vigilántiâ Epíscopi compellant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub S. Cárolo.

Anno 1579. *part.* 1. *tit.* 2.

COnfessárii gravíssimam pœniténtiam impónant, itemque Concionatóres divínam ultiónem denúntient, et pátribus-famílias, et dóminis qui, nullâ aut saltèm parvâ diligéntiâ adhíbitâ, omnem ratiónem non íneunt ut sui líberi ac fámuli Christiánam doctrínam addis-

cant, neque iis quos in famulátu habent, tantùm diébus saltèm festis vácui témporis concédunt, quo in Ecclésias ubì ea doctrína tráditur, ad illam percipiendam convenire possint.

FERIA QUINTA.
In Festo
CORPORIS CHRISTI.
Ex Concílio Tridentíno.
Anno 1551. *sess.* 13. *de Euchar. cap.* 5.

†DEclárat sancta Synodus piè et religiósè ádmodùm in Dei Ecclésiam inductum fuisse hunc morem, ut síngulis annis peculiári et festo die præcelsum et venerábile (Eucharístiæ) Sacraméntum singulári veneratióne ac solemnitáte celebrarétur, utque in Processiónibus reverenter, et honorificè illud per vias et loca pública circumferrétur. Christiáni omnes singulári significatióne gratos et mémores testentur ánimos erga commúnem Dóminum, et Redemptórem pro tàm ineffábili et planè divíno benefício.

FERIA SEXTA
intrà Octavam.
Ex Concílio Tridentíno.
Anno 1551. *sess.* 13. *de Euchar. can.* 4.

SI quis díxerit, peractâ consecratióne, in admirábili Eucharístiæ Sacramento non esse corpus et sánguinem Dómini nostri Jesu Christi, sed tantùm in usu, dùm súmitur; non autem antè vel post, et in hóstiis seu particulis consecrátis, quæ post communiónem reservántur vel supersunt, non remanére verum corpus Dómini, anáthema sit.

SABBATO
intrà Octavam.
Ex Concílio Tridentíno.
Anno 1551. *sess.* 13. *de Euchar. cap.* 5.

NUllus dubitandi locus relínquitur quin omnes Christi fidéles, pro more in Cathólica Ecclésia semper recepto, latríæ cultum qui vero Deo debétur, Sanctíssimo Eucharístiæ sacramento in veneratióne exhíbeant. Nam illum eumdem Deum præsentem in eo adesse crédimus, quem Pater æternus intróducens in orbem terrárum, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei; quem Magi procidentes adoravérunt; quem in Galilæa ab Apóstolis adorátum fuisse Scriptúra testátur. Tu autem, etc.

DOMINICA
intrà Octavam.
Quæ est II. post Pentecost.
Ex Concílio Tridentíno.
Anno 1551. *sess.* 13. *de Euchar. cap.* 6.

COnsuetúdo asservandi in Sacrário sanctam Eucharístiam ádeò antí-

qua est, ut eam séculum étiam Nicæni Concílii agnóverit. Porrò deferri ipsam sacram Eucharístiam ad infirmos, et hunc usum diligenter in Ecclésiis conservári, præterquàm quòd cum summa æquitáte et ratióne conjunctum est, tùm multis in Concíliis præceptum invenítur, et vetustíssimo Cathólicæ Ecclésiæ more est observátum. Quarè sancta hæc Synodus retinendum omnínò salutárem hunc et necessárium morem státuit. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA
intrà Octavam.

Ex Concílio Tridentíno.
Sess. 13. *de Euchar. can.* 7.

SI quis díxerit non licére sacram Eucharístiam in sacrário reservári, sed statìm post consecratiónem astántibus necessáriò distribuendam, aut non licére ut illa ad infirmos honorífice deferátur, anáthema sit. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA
intrà Octavam.

Ex Concílio Tolosáno.
Anno 1590. *part.* 2. *de Euchar. cap.* 5. *n.* 1.

IN solo altári, tabernáculo lígneo, clauso, decenti, quantùmque fieri póterit scitè, venustèque condecoráto, accensâ perpétuò lámpade, custodíto, Eucharístia diligentíssimè servétur, éaque si non semper, at saltèm ut plúrimùm ex píxide ministrétur. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA
intrà Octavam.

Ex Concílio Tolosáno.
Anno 1590. *part.* 2. *cap.* 5.

FRequentíssimam pópulo communiónem, debitamque in ea sumenda reveréntiam, Paróchi, Concionatóres, et Confessárii crebris hortatiónibus suadébunt. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA.
Octava
CORPORIS CHRISTI,
ET FESTUM SACERDOTII
DOMINI N. J. C.

Ex Concílio Tridentíno.
Sess. 22. *can.* 22.

SI quis díxerit illis verbis: Hoc fácite in meam commemoratiónem, Christum non instituísse Apóstolos Sacerdótes, aut non ordinásse, ut ipsi alíique Sacerdótes offérrent corpus et sánguinem suum, anáthema sit. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Sacramentis Viatici et Extremæ-Unctionis, et reliquo sacerdotali ministerio ergà infirmos.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Narbonensi.

Anno 1609. *can.* 32.

INvigilent Párochi suprà gregem, et paráti semper sint, ne per illórum negligéntiam, aut párvuli sine Baptismo, aut adulti sine Sacramentis Pœniténtiæ, Communiónis, et Extrémæ-Unctiónis moriantur. Infirmos sæpiùs vísitent et consolentur, ac de salúte ánimæ móneant. Olea sancta intrà cremérias nítidas, mundas, et non fractas distinctè custódiant.

SABBATO.

Ex Statútis Synodálibus Joannis d'Orleans, Archiepíscopi Tolosáni.

Anno 1531. *tit.* 28.

INjúngimus Médicis córporum, ut vocáti ad infírmos, statìm eos móneant et indúcant, ad appellandos Médicos animárum, ut præmissâ ánimæ curâ secúriùs procedátur ad córporis curatiónem.

DOMINICA III.

post Pentecosten.

Ex Sacramentáli Ambrosiáno S. Cároli, Mediolánensis Archiepíscopi.

Script. post an. 1582. *c.* 5. *de visit. et cur. infirm.*

AEGrótis máximè visitandis et consolandis assíduam caritátem Párochus navábit, qui rerum ómnium indigéntiâ et morbi acerbitáte miserábilem in modum afflicti, curatiónem difficíllimam experiúntur, quorum paupertátem commótus zelo pietátis ita sublevábit, ut et ipse, si per facultátes potest, de suo éroget, et aliórum eleemósynas conquírat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub S. Cárolo.

Anno 1579. *part.* 2. *cap.* 4.

PArochi animarumve curatóres tantùm abest ut necessário pestiléntiæ témpore pópulum cujus curam gerunt, áliquo modo destítuant, ut fixâ ánimi deliberatióne sibi statuendum putent ómnia prorsùs étiam mortis perícula paratíssimo ánimo subíre pótiùs, quàm fidéles Christi sánguine redemptos, ac sibi præcípuè in curam tráditos, in summa penè ómnium adjumentórum necessitáte desérere.

FERIA TERTIA.

Ex Synodo Claromontána.

Anno 1268.

Tit. 7. *de Pœnitentia.*

INfirmis in mortis artículo constitútis pia est inquirenda peccatórum

confessio. Est eis intimandum ut conterantur et ut doleant de peccátis suis universis et singulis, non tàm timóre pœnæ quam peccando meruérunt, sed quòd Deum et Patrem Creatórem et Redemptórem suum offéndere præsumpsérunt. Inducantur infirmi, ut acerbitátes ægritúdinis quasi flagella pii Patris, quemádmodùm ei plácuit, cum gáudio toleráre laborent.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Nannetensi.

Can. 4 et 5. seculo ix.

SAcerdos infirmum blandè leniterque alloquátur, ut omnem spem suam in Deo ponat, ut peccáta confiteátur, ut emendatiónem promittat: hujuscémodi allocutiónibus det locum Sacerdos ut ægrótus de peccátis suis possit cogitáre. Infirmus qui necessitáte mortis urgente confitétur peccáta, sub ea conditióne à Sacerdóte reconciliétur, ut si ei Dóminus sanitáten reddíderit, secundùm qualitátem delicti et secundùm Cánonum statúta et Pœnitentiálium probatórum pœníteat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 2. *cap.* 9.

ÆGrótos Paróchi, quantâ máximâ fíeri póterit caritáte, visitábunt, consolabuntur, instruent, ultrò sese étiam non vocáti iis ófferent, dabuntque sédulò óperam ne in id tempus sacram, Extremamque Unctiónem differant, quo tàm profutúri Sacramenti cómmoda, quod frequenter nímiùm accídit, satìs agnóscere non possint.

FERIA SEXTA.

Ex Statútis Synodálibus Joánnis d'Orleans, Archiepíscopi Tolosáni.

Anno 1531. *tit.* 34.

NOn detur Extrémæ-Unctiónis Sacramentum púeris, furiósis, et deméntibus, qui nunquàm requisivérunt, neque étiam condemnátis ad mortem. Sed detur adultis, laborántibus non levi morbo, sed gravi, qui id póstulant. Si tamen post requisitiónem loquélam amittant, nihilóminùs det illis Sacerdos.

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub S. Cárolo.

Anno 1576. *part.* 2. *cap.* 6.

SAcerdos, dùm ægrótus sénsuum usum non amísit, eum brévibus et suávibus ardentibusque verbis excitáre ad desidérium vitæ æternæ et ad spem de divína misericórdia concipiendam, ne opportunè desistat; tùm cùm propè moribundus est, in illíus ánimæ commendatióne, quàm máximâ potest íntimâ

ánimi pietáte, statas, religiósas sanctasque preces récitet. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℣. Deo grátias.

De Sacramento Matrimonii.

DOMINICA IV. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Tridentíno. *Anno* 1563. *sess.* 24. *de Matr. can.* 1.

SI quis dixerit Matrimónium non esse verè et próprie unum ex septem legis Evangélicæ Sacramentis, à Christo Dómino institútum, sed ab homínibus in Ecclésia inventum, neque grátiam conferre, anáthema sit.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Parisiensi. *Anno* 1528. *in Decr. fid. c.* 10.

SAcramentum Matrimónii magnum est in Christo quidem et Ecclésia, quo sanctificátur vir infidélis per mulíerem fidélem, et múlier infidélis per virum fidélem. Hoc honorábile connúbium per quod cónjuges benedictiónem consequuntur in fíliis, nec habet in eos dæmónium potestátem, nisi ita conjúgium suscípiant, ut Deum à se et à sua mente exclúdant.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tolosáno. *Anno* 1590. *part.* 2. *cap.* 8.

SI quid in ipsam Matrimónii celebritátem, aut pétulans hóminum lascívia, aut témporis injúria, inhonestum, minúsque convéniens invéxerit, id omne Epíscopi, quâ póterunt cautióne, et diligéntiâ prohibendum, removendumque curábunt.

FERIA QUARTA.

Ex Epístola canónica secunda sancti Basílii Magni ad beátum Amphilóchium, Epíscopum Iconiensem. *Anno* 375. *c.* 42.

QUæ sine iis qui habent potestátem fiunt Matrimónia, sunt fornicatiónes. Nec ergò, vivente patre, nec dómino, ii qui convéniunt, sunt ab accusatióne líberi, donec conjúgio dómini annúerint; tunc enim áccipit firmitátem conjúgium.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub S. Cárolo. *Anno* 1579. *part.* 3. *c.* 16.

PArochus, quos sponsos experiundo víderit doctrínæ christiánæ rudimenta planè ignoráre, ne matrimónio illos antè jungat, quàm ea item ratióne cognórit didicisse quæ eo de génere illos planè scire oportet.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Cameracensi.

Anno 1565. *tit.* 15. *cap.* 2.

DOcébunt Pastóres, idque frequenter, populáres suos in Matrimónio spectári debére fidem, prolem, et Sacramentum: fidem scílicèt quæ jus conjúgii servet indissolúbile; prolem, ut Dei benefício suscepta ac donáta mutuâ benevoléntiâ nutriátur, et instituátur religiósè; Sacramentum autem, ut exemplo Christi et Ecclésiæ divórtium cónjuges non séparet.

SABBATO.

Ex Concílio Narbonensi.

Anno 1609. *c.* 22.

MAtrimónium non domî, sed in loco sacro celebrétur, ab auróra usquè ad merídiem, in Missa tantùm. Nec ad contrahendum Párochi admittant fidéles ab Adventu Dómini usquè ad Epiphániam, et à Féria quarta Cínerum usquè ad Domínicam in Albis, sine Episcopi licéntia. Secundæ verò Núptiæ nusquàm benedicantur.

DOMINICA V.

post Pentecosten.

Ex Epístola Sirícii Papæ, ad Himérium Tarraconensem Episcopum.

Anno 385. *can.* 4.

DE conjugálium violatióne requisisti, si desponsátam álii puellam alter in Matrimónium possit accípere. Hoc ne fiat, modis ómnibus inhibémus; quia illa benedíctio quam nuptúræ Sacerdos impónit, apud fidéles cujusdam sacrilégii instar est, si ullâ transgressióne violétur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *sess.* 24. *cap.* 1. *de Reform. Matrim.*

ANtequàm Matrimónium contrahátur, ter à próprio contrahéntium Párocho tribus contínuis diébus festívis in Ecclésia inter Missárum solémnia públicè denuntiétur quos inter matrimónium sit contrahendum. Quibus denuntiatiónibus factis, si nullum legítimum opponátur impedimentum, ad celebratiónem Matrimónii in fácie Ecclésiæ procedátur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Narbonensi.

Anno 1609. *c.* 22.

GRadus omnes cognatiónis tàm carnális quàm spirituális, affinitátis et públicæ honestátis, qui à sacro Concílio Tridentíno impedíre Matrimónium declarantur, nos eosdem étiam gradus legítima esse Matrimónii impedimenta declarámus, et in illis contracta dirimenda esse, et sic contrahentes puniendos esse decérnimus, juxtà dicti sacri Concílii decréta.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *sess.* 24. *c.* 1. *de Reform. Matrim.*

QUi áliter, quàm præsente Párocho, vel álio Sacerdóte de ipsíus Párochi seu Ordinárii licéntia, et duóbus vel tribus téstibus, Matrimónium contráhere attentábunt, eos sancta Synodus ad sic contrahendum omnínò inhábiles reddit: et hujúsmodi contractus írritos et nullos esse decernit, proùt eos præsenti decréto írritos facit et annullat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *sess.* 24. *c.* 1.

SAncta Synodus hortátur ut cónjuges antè benedictiónem Sacerdotálem in templo suscipiendam, in eádem domo non cohábitent. Postrémò, ut ántequàm cóntrahant, peccáta diligenter confiteantur, et ad Eucharístiæ Sacramentum piè accédant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Remensi.

An. 1583. *de Ref. Matr. c.* 11.

NUptiis ritè complétis, ita se compónant cónjuges, ut putent se non à Sacerdóte, sed per eum à Christo conjunctos, in quem peccátur quótiès fides promissa solvitur. Neutri ergò líceat ab áltero discédere, étiam quoad thorum, nisi causâ legítimâ, priùs à Superióre approbátâ. Tu autem, etc.

SABBATO.

Ex Concílio Agathensi.

Anno 506. *can.* 39. *Aderat Heraclianus, Tol. Episc.*

PResbyteri, Diáconi, Subdiáconi, vel deinceps quibus uxóres ducendi licéntia non est, étiam alienárum nuptiárum evítent convívia. Nec his cœtibus admisceantur, ubì amatória cantantur et túrpia, aut obscœni motus córporum chóreis et sáltibus efferuntur. Tu autem, etc.

De nominatione et institutione canonica ad Beneficia et dignitates Ecclesiasticas.

DOMINICA VI.

post Pentecosten.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *lib.* 1. *cap.* 11.

SUmmóperè cavendum est ut hi per quos et Religio Christiána constáre, et céteri ab offensióne debent salvári, tales posthábitâ simoniacâ peste eligantur, quales et Apostólicus sermo, et canónicus ordo, et beáti Gregórii pastorális Régula docet: scílicèt ut nullíus

terrénæ rei grátiâ nisi Dei solíus eligantur; quóniam si pro áliquo múnere præsentis futuræque retributiónis, vel pro quálibet ália re quæ contrária esse possit veritáti divinæque auctoritáti, elígitur, liquet profectò quòd in hujuscémodi facto Deus offendátur. Orandus est ergò ut eam pestem ab ómnium fidélium corde, ore et manu procul amóveat.

FERIA SECUNDA.
Ex Concílio Lateranensi tértio.
Anno 1179. *can.* 8.

NUlla Ecclesiástica ministéria, seu étiam benefícia, vel Ecclésiæ, alícui tribuantur seu promittantur, ántequàm vacent; ne desideráre quis mortem próximi videátur, in cujus locum et benefícium se credíderit successúrum. Turpe nimìs est et divíni plenum animadversióne judícii, si locum in Dei Ecclésia futúræ successiónis expectátio hábeat.

FERIA TERTIA.
Ex Concílio Remensi.
Anno 1119. *can.* 4.

NUllus Epíscopus, nullus Présbyter, nullus omnínò de Clero Ecclesiásticas dignitátes vel benefícia cuílibet quasi hæreditário jure derelinquat.

FERIA QUARTA.
Ex Concílio Tridentíno.
An. 1563. *sess.* 24. *de Ref. c.* 1.

QUi ad promotiónem præficiendórum quodcúmque jus habent, aut alióquin óperam suam præstant, imprímis memínerint nihil se ad Dei glóriam et populórum salútem utílius posse fácere, quàm si bonos pastóres et Ecclésiæ gubernandæ idóneos promovéri stúdeant: eosque aliénis peccátis communicantes mortáliter peccáre, nisi quos dignióres et Ecclésiæ magis útiles ipsi judicáverint; non quidèm précibus vel humáno affectu, aut ambiéntium suggestiónibus, sed eórum exigéntibus méritis, præfici diligenter curáverint.

FERIA QUINTA.
Ex Concílio Albiensi.
Anno 1254. *c.* 56.

CUm in collatióne Beneficiórum Ecclesiasticórum habéri débeat principáliter antè óculos solus Deus; districtè præcípimus et mandámus, ut ómnia Ecclesiástica bona persónis idóneis, et statúto à Canónibus témpore conferantur.

FERIA SEXTA.
Ex Concílio Tridentíno.
Anno 1563. *sess.* 24. *de Ref. cap.* 12.

NEmo deinceps ad dignitátes quascumque, quibus animárum cura

subest, promoveátur, nisi qui saltèm vigésimumquintum ætátis annum attígerit; et in Clericáli órdine versátus, doctrinâ ad suum munus exequendum necessáriâ, ac morum integritáte commendétur.

SABBATO.

Ex Concílio Lateranensi primo.

Anno 1123. *can.* 7.

NUllus omninò Archidiáconus, aut Archiprésbyter, aut Præpósitus, vel Decánus, animárum curam, vel Præbendas Ecclésiæ sine judício vel consensu Epíscopi, alícui tríbuat: imò sicut sanctis Canónibus constitútum est, cura et rerum Ecclesiasticárum dispensátio in Epíscopi judício et potestáte permáneant. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Prælatorum residentia, et Pastorali sollicitudine.

DOMINICA VII. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Cloveshoviensi secundo.

Anno 747. *c.* 1.

UNusquisque Episcopórum curam pastorálem sibi créditam, canonicasque Christi Ecclésiæ institutiónes, summo conámine defendere sit promptus: nec ullátenùs negligenter vivendo, ségniter docendo, negótiis seculáribus, plusquàm Dei servítiis, quod absit, súbditus existat; sed bonis útique móribus, abstinéntiæ virtútibus, justítiæ opéribus, doctrínæ stúdiis adornátus, ut secundùm Apóstolum, pópulum Dei suis exemplis benè corrígere, et sanæ quoque doctrínæ sermónibus instruére prævàleat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

An. 1547. *sess.* 6. *de Ref. c.* 1.

OMnes Cathedrálibus Ecclésiis quibuscumque, quovis nómine ac título, Præfectos monet, ac mónitos esse vult sancta Synodus, ut attendentes sibi et universo gregi, in quo Spíritus sanctus pósuit eos régere Ecclésiam Dei, vígilent, et ministérium suum ímpleant.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

An. 1547. *sess.* 6. *de Ref. c.* 1.

IMplére ministérium suum nequáquàm posse sciant (Epíscopi,) si greges sibi commissos mercenariórum more déserant, atque óvium suárum, quarum sanguis de eórum est mánibus à suprémo Júdice requirendus, custódiæ mínimè in-

cumbant ; cùm certíssimum sit non admitti Pastóris excusatiónem, si lupus oves cómedit, et Pastor nescit.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *c.* 3.

QUàm ánxiè sollicitèque commissæ sibi animárum salúti invigiláre Párochi débeant, fácilè intélliget, qui iis de pópuli peccátis ratiónem reddendam esse nóverit. Id ne áccidat, super gregis custódiam perpétuò stent, sacris hortatiónibus, concionibusque diébus Domínicis et áliis Festivitátibus habendis, pópulum commonefáciant, ad crebram confessiónem communionemque invítent ; ægrótos frequenter étiam non vocáti ádeant, et quàm máximè póterunt, eorumdem consciéntiæ cónsulant ; tùm déniquè réliqua ómnia Parochórum múnera fidéliter exequantur. Tu autem, etc.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Burdigalensi.

Anno 1583. *Tit.* 18. *de Parochis.*

OBservent Párochi sui gregis vítia, et commúnia vel própria peccáta ; iisque corrigendis, cum omni mansuetúdine et caritáte, cùm públicè omnes, tùm privátim síngulos admonendo, diligéntiam adhíbeant. Si qui contentióne discordes fúerint, vel ódia in ínvicem suscéperint, aut simultátes exercúerint, curent eos quamprímùm ad pacem et fraternam concórdiam revocáre. Tu autem, etc.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

An. 1551. *sess.* 13. *de Ref. cap.* 1.

SE Pastóres memínerint ita præesse sibi súbditis oportére, ut non eis dominentur, sed illos tanquàm fílios et fratres díligant : elaborentque ut hortando et monendo ab illícitis detérreant. Quos tamen si cui per humánam fragilitátem peccáre contígerit, illa Apóstoli est abeis observanda præcéptio, ut illos árguant, óbsecrent in omni bonitáte et patiéntia. Sin autem ob delicti gravitátem virgâ opus fúerit, tunc cum mansuetúdine rigor, cum misericórdia judícium, cum lenitáte severítas adhíbenda est.

SABBATO.

Ex Concílio Avenionensi.

Anno 1594. *can.* 42.

STudióse Párochus sit sollícitus de paupéribus suæ Paróchiæ, præsertim puellis nubílibus, víduis, órphanis, pupillis, ægrótis, sénio confectis, aliisque persónis utrâque misericórdiâ indigéntibus, quibus et ipse opi-

tulétur, et álios hortátu suo ad id offícium invítet. Præcípuè de iis Epíscopum certiórem fáciat; ut qui communis eórum pater est, iisdem paternam curam præstet. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Visitatione Episcopali.

DOMINICA VIII. *post Pentecosten.*

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 4. *cap.* 8.

PRæcípuum hoc Epíscopális offícii munus est, vultum pécoris sui agnóscere et super greges suos consideráre. Quotannis ítaque síngulas, et sibi súbditas, et álias étiam exemptas, quarum visitátio facultáte sibi à sacris Canónibus concessâ eórum curæ incumbit, Ecclésias Epíscopi vísitent. Quæ anno pérfici non póterit, in sequentem visitátio prorogétur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 4. *cap.* 8.

QUi justâ occasióne impediti, (Visitatiónem) per se præstáre Epíscopi néqueunt, Vicários, Visitatoresque íntegros, idoneosque déligant, qui brevi témpore visitatiónem sédulò absolvant. In vitam potíssimùm, moresque Ecclesiasticórum Visitantes diligentíssimè inquírant, eosque, si emendandi fúerint, córrigant.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Narbonensi.

Anno 1609. *cap.* 27.

ECclésias Epíscopi vísitent moderáto comitátu, ne súbditos nímiis súmptibus ópprimant; eosque secum assúmant, quos probátæ fídei et doctrínæ nóverint, et quorum íntegra fama iis ad quos proficiscantur exemplo esse possit. Abúsus, si qui irrépserint, tollant; modos státuant quibus in pósterùm vitári possint.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentíno.

An. 1563. *sess.* 24. *de Ref. cap.* 3.

VIsitatiónum (Epíscopálium) præcípuus sit scopus sanam orthodoxamque doctrínam, expulsis hærésibus, indúcere, bonos mores tuéri, pravos corrígere, pópulum cohortatiónibus et admonitiónibus ad religiónem, pacem, innocentiamque accéndere; cétera, proùt locus, tempus et occásio feret, ex visitántium prudéntia, ad fidélium fructum constitúere.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Bracarensi secundo.

Anno 572. *can.* 1.

EPíscopi per Diœcéses euntes, primùm discútiant Cléricos, quómodò órdinem Baptismi téneant, vel Missárum, et quáliter quæcumque offícia in Ecclésia peragantur. Et si rectè quidèm invénerint, Deo grátias agant; sin autem mínimè, docére debent ignáros. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Bracarensi.

Anno 572. *can.* 1.

POstquàm suos Cléricos discússerint vel docúerint Epíscopi, convocátâ plebe ipsíus Ecclésiæ, dóceant illos, ut fúgiant peccáta; aut quod nolunt sibi fíeri, non fáciant álteri. Sic pósteà Epíscopus de Ecclésia illa proficiscátur ad áliam. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *sess.* 24. *de Reform. cap.* 10.

EPíscopi, ut áptiùs quem regunt pópulum, possint in offício atque obediéntia continére, in ómnibus his quæ ad visitatiónem spectant, jus et potestátem hábeant ea ordinandi, moderandi, puniendi, et exequendi juxtà Canonum sanctiónes, quæ illis ex prudéntia sua pro subditórum emendatióne ad Diœcésis suæ utilitátem necessária vidébuntur.

De Conciliis, et de Synodis Diœcesanis.

DOMINICA IX.

post Pentescosten.

Ex Concílio Vaurensi.

Anno 1368. *cap.* 6.

Aderat Gaufredus de Vayrolis, Archiepisc. Tolos.

SAcro approbante Concílio statúimus, ac in virtúte sanctæ obediéntiæ Suffragáneis nostris præcípimus, síngulis annis per se, vel per idóneos viros, si ex causa necessária fúerint impedíti, Synodália Concília hábeant celebráre.

FERIA SECUNDA.

Ex Epístola sancti Leónis Papæ, ad Anastásium Thessalonicensem Epíscopum.

Script. anno 444. *cap.* 5.

IN Synodo máximè constituendum quod ad disciplínam Ecclesiásticam póterit pertinére. Méliùs enim culpa vitábitur, si inter Sacerdótes Dómini collátio frequéntior habeátur; et emendatióni páriter et caritáti plúrimùm præstat adunáta societas.

Illic, si quæ causæ natæ fúerint, præstante Dómino, ita póterunt terminári, ut conténtio nulla resídeat, sed sólida inter fratres cáritas coalescat.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tullensi.

Anno 859. *can.* 2.

EPíscopi secundùm sacram auctoritátem uníti sint, et mútuo consílio atque auxílio pópulum sibi commíssum regant atque córrigant; et nemo se à solátio mútuo súbtrahat: sed Synodáles conventus secundùm jussiónem canónicam frequentáre procúrent; quátenùs ordo Ecclesiásticus, qui quasi jam fúerat obliterátus, quóniam Synodi frequentári non póterant, Episcopáli collatióne ad necessárium ac débitum statum redúci præváleat.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *l.* 1. *cap.* 26.

VAldè profutúrum sanctæ Dei Ecclésiæ fuit, ut quia ordo canónicus docet, et in ipsis Concíliis adsint Presbyteri et Diáconi, et omnes qui se læsos exístimant, et Synodi experiántur exámen; ut adsint étiam uniuscujusque Episcopi erudíti viri, quos ad Christi milítiam ejusque Ecclésiæ honórem utilitatemque præparat, quátenùs et céteris Ecclésiis noti sint, et stúdium ac providéntia Episcopi ad aliórum exempla manifesta fiant. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

An. 1563. *sess.* 24. *de Ref. c.* 2.

PRovinciália Concília sícubì omissa sunt, pro moderandis móribus, corrigendis excéssibus, controvérsiis componendis, aliisque ex sacris Canónibus permissis, renoventur. Synodi quoque Diœcesánæ quotannis celebrentur, ad quas accédere teneantur qui Parochiálium Ecclesiárum curam gerunt, quicumque illi sint.

FERIA SEXTA.

Ex Statútis Synodálibus Joannis d'Orleans, Archiepíscopi Tolosáni.

An. 1531. *Tit.* 78. *de Synod. n.* 5.

OMnes qui admisnistratiónem curæ animárum habent, die Domínicâ, quæ præcédit diem Synodi, inquírant públicè an sint áliqui infirmi in suis Paróchiis, et eos étiam non requisíti vísitent, instruant, et dóceant, quæ ad salútem animárum eórum pértinent. Et nihilóminùs députent áliquem Sacerdótem, qui eis abséntibus, possit et váleat perículis præter spem eveniéntibus providére.

SABBATO.

Ex Statútis Synodálibus Bernardi du Rosier, Archiepíscopi Tolosáni.

Anno 1452. *tit.* 66.

CUm Constitutiónes Synodáles dóceant (Rectóres,) quáliter opórteat ipsos in domo Dómini conversári, ad honórem et laudem Dei, et utilitátem subjectórum, et habéntium curam régere animárum : eapropter prædictos Rectóres monémus, quátenùs præsentes Constitutiónes hábeant, et eas frequenter legant, et quantùm in ipsis erit fáciant cum diligéntia observári. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Pontificum vita domestica, et de Viris Ecclesiasticis quorum operâ utúntur in Diœceseon regimine.

DOMINICA X.

post Pentecosten.

Ex Concílio Carthaginensi quarto.

Anno 398. *can.* 15. 26 *et* 35.

EPíscopus dignitátis suæ auctoritátem fide et vitæ méritis quærat : dissidentes fratres, sive Cléricos, sive Láicos, ad pacem magis quàm ad judícium cohortétur. In Eccléśia et in consessu Presbyterórum sublímior sédeat ; intrà domum verò collégam se Presbyterórum esse cognoscat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub S. Cárolo.

Anno 1573. *tit.* 10.

EPíscopus, cujus ímprimis est Sacerdotálem dignitátem tuéri, ut Láici discant Sacerdótes tanquàm parentes ab ipsis únicè in Christo díligi et coli étiam debére, efficiat ut semper illis à laicális órdinis viris débitus tribuátur locus et honor. Idem prætéreà ne patiátur Sacerdótem quemquam abjéctiùs se gérere, quàm Sacerdótis dignitas póstulat. Sacerdótes verò morbo, senectutisve incómmodis affectos, qui Sacerdotále munus præstáre néqueunt, inopiáque premuntur, in locum áliquem cogi curet, aut álio modo eis cónsulat et provídeat, ubi victus suppeditétur. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Parisiensi, áliàs Meldensi.

An. 846. *mense Februario. can.* 25 *et* 35.

SAlúbre et decens esse cognóscitur, ut non solùm, secundùm Apóstolum, dómui suæ spirituáliter Epíscopus benè præsit, verùm étiam et domum temporálem benè ordinátam et compósi-

tam, secundùm cómpetens ministérium suum, et de vicinitáte Ecclésiæ, et de conveniéntia Religiónis, et de receptióne páuperum vel hóspitum hábeat: et ita sit ordináta, ut quicumque conversatiónem et domos conversatiónis ipsíus víderit, habitácula ea Religiónis váleat computáre. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Senonensi.

Anno 1460. *art.* 2. *cap.* 1.

EPíscopi vitæ mundítiâ, morum gravitáte et conversatiónis exemplo, ópere páriter et sermóne, ómnibus víribus suis decréta Apostólicæ Régulæ quæ in consecratióne sua professi sunt, et ea quæ in divínis Scriptúris, Canónibus et júribus de Episcopis statuuntur, diligenter observent. In suis Diœcésibus (nisi ex causa necessária, honesta et probábili) resídeant, et principáliter post tempus visitatiónis in civitáte sua mansiónem fáciant: in festivitátibus solémnibus per se in Ecclésiis suis solémniter célebrent. Ecclesiásticos viros in divínis Scriptúris et Canónibus erudítos, præsertim in visitatiónibus suis, semper hábeant.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *sess.* 25. *de Ref. cap.* 1.

EXemplo Patrum nostrórum in Concílio Carthaginensi sancta Synodus non solùm jubet ut Epíscopi modestâ supelléctili et mensâ, ac frugáli victu contenti sint, verùm étiam in réliquo vitæ génere, ac totâ ejus domo cáveant ne quid appáreat quod à sancto hoc institúto sit aliénum, quodque non simplicitátem, Dei zelum, ac vanitátum contemptum præ se ferat.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub sancto Cárolo.

Anno 1576. *part.* 3. *Tit. de Episcopis.*

FAmília Episcopórum, Ecclésiæ súmptibus sustentáta, in dómibus ministrórum Dei educáta, céteris propósita esse debet ad imitatiónem christianárum virtútum. Quamobrem ejúsmodi sit, quæ prælúceat vitæ et morum exemplis. Qui (de família) Clérici sunt, vel sacris initiáti, vel Sacerdótes, eórum óperâ ne Episcopi utantur ad offícii alicújus quod Sacerdotáli Clericalíve Ordini minùs convéniat, actiónes.

SABBATO.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. l. 1. c. 138.

ECclésiæ Prælati de congregatióne sibi commissa éligant boni testimónii fratres, in quibus ónera regíminis secúrè possint partíri: quibus étiam talem cónferant potestátem, ut vice illórum fungentes, et inobedientes corrípere, et obedientes hortando ad melióra váleant provocáre. Vice (Prælatórum) *fungentes*, et sicut álios præcédunt magistério, ita nimírùm innocentis vitæ informent exemplo; ut, juxtà Apóstolum, exemplo sint céteris in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide, in castitáte. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias,

De moribus et officiis Canonicorum.

DOMINICA XI.
post Pentecosten.

Ex Concílio Rothomagensi.

Anno 1581. De Episcopis et Capitulis. n. 15.

CAnónici.... eâ sint morum integritáte ornáti, ut nomen suum tuéri et retinére possint, ac præáliis Cléricis Canónici seu Reguláres, ex observáta Ecclesiásticæ disciplínæ perféctiùs régula, nominári mereantur; à quibus céteros stúdium et amórem, ac tanquàm régulam cultûs divíni non píget accípere. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Burdigalensi.

Anno 1624. cap. 9.

CApítula quæ cápita populórum Epíscopos máximè attingunt, universo pópulo conspícua et clara esse oportet. Decet persónas ita probitáte ac sciéntiâ commendátas ad Canonicátus (Cathedrálium) elígere et assúmere, ut ex iis corpus Capítuli coalescens, senátus Episcopórum, undè consílium arcessant, méritò dici possit. Tu autem, etc.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. l. 1. c. 131.

CAnónici laudes Deo in commúne persolventes, pro suis, populorumque quorum oblatiónibus vivunt, delictis Dóminum exórent. Cáveant étiam ne pro réquie sibi in locis divino cúltui mancipátis concessâ ótio tórpeant, sed magis in persolvendis divínis láudibus promptióres ac devotióres existant; ut per hanc quiétem benè operantes, ad eam quæ fine ca-

ret pervenire váleant. Tu autem, etc.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Coloniensi.

An. 1536. *part.* 3. *cap.* 5.

QUàm à vero aberrant qui exístimant sese non alicújus Offícii in Ecclésia exercendi, sed quiétis et inértiæ tantùm causâ Canonicátus esse adeptos! perindè atque satìs sit, paucis quibusdam Cléricis ádmodùm ignáris, ténui prétio conductis, curam divíni Offícii committi, quod deindè hujuscémodi mercenárii, non servátis témporum interstítiis, syncopando transcurrunt, ínterim ipsis Canónicis totâ vitâ torpéntibus.

FERIA QUINTA.

Ex Concíliis * Coloniensi et ** Bituricensi.

* *Anno* 1536. *part.* 3. *c.* 16.

** *Anno* 1584. *tit.* 34.

ANtè ómnia curæ erit ne quis Canonicórum sacris absit, sed ut qui emolumentum ferre volent, offícium quoque suum propter quod benefícium datur, in Ecclésia gerant.... Sciant autem omnes qui bona Ecclésiæ póssident, et iis utuntur, si offícium suum non impléverint, aut ab Ecclesiástico órdine defécerint, se ad restitutiónem tenéri: quod cuíque in sua receptióne significétur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *c.* 145.

CAnónici discórdiam fúgiant; et quos discordantes invénerint, ad caritátis concórdiam révocent: amóri Christi nihil præpónant, próprio Epíscopo secundùm canónicam constitutiónem obtémperent, doctrínis spiritálibus óperam dent, irreprehensibíliter vivant: senióres spiritáliter junióres díligant: junióres senióribus obséquium dignum exhíbeant. Doctióres minùs doctis nequáquàm se præferant, sed magìs eos cum caritáte ædíficent, neque hi qui nobilitáte géneris aut virtútum donis pollent, céteris se túmidè superextollant.

SABBATO.

Ex Concílio Remensi.

Anno 1583. *De Capitul. et Canonic. n.* 12.

PAcis ubíquè sint amantes Canónici, ne cum Epíscopis animósè contendant, vel superbè respondeant; sed illis honórem et reveréntiam cum summa modéstia exhíbeant, et si quæ lites inter se suboríri cœperint, utríque amícè compónant. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Officii divini publica celebratione, et privata recitatione; ubi de Cantu Ecclesiastico, de Cantoribus, etc. de Organis, Campanis, et de Reformatione Breviarii.

DOMINICA XII.
post Pentecosten.

Ex Concílio Parisiensi.
Anno 1528. *Decr.* 18.

IN Cathedrálibus, ac Collegiátis, et Conventuálibus Ecclésiis, laudes divínæ per síngulas Horas, non cursìm ac festinanter, sed tractìm cum pausa decenti, præsertìm in médio cujúslibet versículi Psalmórum, débitam faciendo inter solemne ac feriále Officium differéntiam, reverenter ab ómnibus persolvantur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Parisiensi.
Anno 1528. *Decr.* 18.

HOras Canónicas dictúri, cùm in Choro fúerint, gravitátem servent quam locus et Officium exposcunt: non cum áliis confabulantes, seu colloquentes, aut lítteras seu scriptúras álias legentes; sed omnes, præsertìm qui majóri funguntur honóre, in psalmis, hymnis et cánticis Deo alácriter modulentur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Trevirensi.
Anno 1549. *Decr.* 6.

OMnes qui Horis Canónicis persolvendis deputáti sunt, dent óperam, ut collectis ánimis, quoad fieri potest, débitum pensum absolvant, nec ita se hábeant, ut dùm voce psallunt, quidvis pótiùs quàm Deum ánimo cogitáre videantur; semper caventes ne prophéticum illud áudiant: Lábiis quidèm me honórant, cor autem eórum longè est à me. Quid autem est voce quidèm psállere, mente autem domum aut forum circumíre, nisi hómines fálere, et Deum irridére?

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Parisiensi.
Anno 1528. *Decr.* 18.

NEmo, cùm Horæ in commúni cantantur, legat vel dicat privátim Officium. Nam non solùm Officium quo obnóxius est, Choro súbtrahit, sed et álios psallentes perturbat. Horum autem transgressóres, illíus Horæ in qua circa prædicta excésserint vel áliâ majóri, proùt transgressiónis grávitas exégerit, plectantur mulctâ.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Basileensi.
Anno 1435. *sess.* 21. *can.* 5. *acceptato in Concilio Senonensi anno* 1460.

QUoscumque Beneficiátos, sive in sacris constitútos, cùm ad Horas Canónicas teneantur, ádmonet hæc sancta Syno-

dus, si oratiónes suas Deo acceptas fore cúpiunt, ut non in gútture vel inter dentes, seu deglutiendo aut syncopando dictiónes, nec collóquia, vel risus intermiscendo; sed sive soli, sive associáti, diurnum nocturnumque Offícium reverenter verbisque distinctis péragant, ac tali loco, undè à devotióne non retrahantur, ad quam se dispónere et præparáre debent, juxtà id quod scriptum est: Antè oratiónem præpara ánimam tuam, ne sis quasi qui tentat Deum.

FERIA SEXTA.

Ex Synodo Diœcésana Mediolanensi quarta, sub sancto Cárolo.

Anno 1574. *Decr.* 20 *et* 21.

SAcerdos, Clericusve sacris initiátus, aut Ecclesiásticum benefícium óbtinens, ne morbi quidèm causâ quo labórat, Canonicárum Horárum Offícium omittat, nisi is ita gráviter morbo labóret, ut planè séntiat se illíus gravitáte impedíri quóminùs statas preces horárias recitáre possit.

SABBATO.

Ex Synodo Diœcesána Mediolanensi undécima, sub sancto Cárolo.

Anno 1584.

Monit. de divinis Officiis.

MArtyrológii usum in perpétuum deinceps ita retinéri mandámus, ut in Metropolitána Basílica recitári sólitum, in omni Collegiáta Ecclésia tàm urbis quàm Diœcésis de more in Choro recitétur. Sacerdótes et sacris initiátos, qui divíni Offícii in Choro collegiátim recitandi lege devincti non sunt, hortámur, ut idem quoque institútum usumque cum Patrum régulis congruentem piâ sollicitúdine suscípiant. Tu autem, etc.

DOMINICA XIII.
post Pentecosten.

Ex Concílio Toletáno undécimo.

Anno 675. *cap.* 3.

UNiuscujusque Provínciæ Pontífices, Rectoresque Ecclesiárum unum eumdemque in psallendo téneant modum, quem in Metropolitána sede cognóverint institútum. Sic enim justum est, ut indè unusquisque sumat régulas magistérii, undè honóris consecratiónem accépit: ut, juxtà Majórum decréta, sedes quæ unicuíque Sacerdotális mater est dignitátis, sit et Ecclesiásticæ magistra ratiónis.

FERIA SECUNDA.

Ex Statútis Synodálibus Joannis d'Orleans, Archiepíscopi Tolosáni.

Anno 1531. *tit.* 59.

PRæcípimus ómnibus Rectóribus, et Vicáriis curam animárum actu ha-

TEMPUS INCHOANDI OFFICIUM ECCLESIASTICUM.

PRO DIE SEQUENTI.

MENSIS	die	horâ	min	die.	hora	min	die	hora	in.
Jan.	1	2	16	10	2	20	20	2	27
Febr.	1	2	33	10	2	40	20	2	45
Mart.	1	2	53	10	3	1	20	3	10
April.	1	3	17	10	3	24	20	3	31
Mai.	1	3	36	10	3	42	20	3	47
Juni.	1	3	50	10	3	51	20	3	51
Jul.	1	3	50	10	3	47	20	3	44
Augus.	1	3	38	10	3	33	20	3	27
Sept.	1	3	18	10	3	11	20	3	4
Octob.	1	2	55	10	2	49	20	2	41
Nov.	1	2	33	10	2	28	20	2	22
Decem.	1	2	17	10	2	14	20	2	14

AUCTORITATE EDITUS.

ANNO M DCCC XXXIV.

PASCHA OCCURRENTE TRIGESIMA DIE MARTII.

TOLOSÆ,

APUD AUGUSTINUM MANAVIT,

D. D. ARCHIEPISCOPI TYPOG.

1834.

béntibus, et exercéntibus in nostra Diœcési, quátenùs ipsi in Canónicis Horis dicendis, administratióne Sacramentórum, in Missæ et divíni servítii celebratióne, assúmant usum nostræ Diœcésis.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

An. 816. *lib.* 1. *cap.* 132.

STudendum solerter est, ut cùm Ecclésiam, vel ad divínæ laudis débita solvenda, vel ad Missárum solémnia intrámus, semper Angélicæ præséntiæ mémores, cum timóre et veneratióne competenti, cœleste compleámus Offícium.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *l.* 1. *c.* 137.

STudendum summópere Cantóribus est, ne donum sibi divínitùs collátum vítiis fœdent; sed pótiùs illud humilitáte, castitáte et sobrietáte, et céteris sanctárum virtútum ornamentis exornent, quorum melódia ánimos pópuli circumstantis ad memóriam amoremque cœléstium, non solùm sublimitáte verbórum, sed étiam suavitáte sonórum, quæ dicuntur, érigat. Psalmi in Ecclésia, non excelsis atque inordinátis seu intemperátis vócibus, sed planè ac dilúcidè et cum compunctióne cordis recitentur; ut et recitántium mens illórum dulcédine pascátur, et audiéntium aures illórum pronuntiatióne demulceantur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Bituricensi.

An. 1584. *tit.* 14. *de Pueris Choristis. can.* 2.

SIt Puerórum Choristárum rector aut præceptor bonæ et probátæ vitæ et fídei, qui Músicam et ritum Ecclésiæ ritè cálleat, qui sédulò eos dóceat, qui cum illis cibum sumat, nec áliò divertat: curam eórum gerat, tùm ánimi, tùm córporis; eos ad Ecclésiam ducat et redúcat; et nunquàm, nisi eo duce, extrà domum incédere sinat.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Parisiensi.

An. 1528. *Decr.* 17.

CUrent Sacerdótes et Clérici sic suos cantus instituere, ut modestâ honestâque psallendi gravitáte, placidâque modulatióne próvocent excitentque ad devotiónem. Organórum usum Ecclésia à Pátribus ad cultum servitiumque divínum recépit. Nólumus ítaque quòd orgánicis instrumentis résonet in Ecclésia lascíva melódia, sed sonus omninò dulcis, qui nihil præter hymnos divi-

dulò præstábunt. Nullus, ínscio vel non approbante Epíscopo, mórtuum in fúnere hábitâ oratióne laudábit. Cóncio tamen áliqua habéri póterit, quâ humánæ tantùm misériæ status, mortis judiciíque necéssitas qualitasque describétur. Tu autem, etc.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *sess.* 25. *Dec. de Purgatorio.*

CUrent Epíscopi ut fidélium vivórum suffrágia, Missárum scílicèt sacrifícia, oratiónes, eleemósynæ, alíaque pietátis ópera quæ à fidélibus pro áliis fidélibus defunctis fíeri consuevérunt, secundùm Ecclésiæ institúta piè et devótè fiant; et quæ pro illis ex testatórum fundatiónibus vel áliâ ratióne debentur non perfunctóriè, sed à Sacerdótibus et Ecclésiæ ministris, et áliis qui hoc præstáre tenentur, diligenter et accurátè persolvantur.

FERIA QUARTA.

Ex Tractátu Jonæ Aurelianensis Epíscopi, de Institutióne Laicáli.

Anno 830. *lib.* 3. *cap.* 15.

NUllátenùs audiendi sunt illi qui dicunt quod nullæ áliæ eleemósynæ opitulári possint defunctis, nisi solúmmodò quæ Sacerdótibus dantur, et sacrifícia quæ per eos Deo offeruntur. Hoc qui credunt et dicunt, aut ignorántiâ, aut certè aliórum persuasióne fallúntur. Sancta quippè mater Ecclésia pro defunctis suis non solùm sacrifícia altáris, sed étiam quascumque álias eleemósynas offerre consuévit.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 2. *c.* 10.

MOrtuos intrà Ecclésiam, multò minùs propè altáre sepelíri non ita fácilè permittátur, nisi eos, quos Ecclesiástica dignitas, aut géneris prærogatíva, aut ómnibus perspecta virtus illustrióres reddíderit, ita tamen, ut suprà soli planítiem sepulcri moles non attollátur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 2. *c.* 10.

PEcuniárias super fúnere, exequiísque defunctórum pactiónes fíeri non permittant; et si quæ factæ fúerint, írritas declárent Epíscopi; et si opus fúerit, mandatóque minùs parentes Presbyteros nacti fúerint, eos quâ decet severitáte púniant.

SABBATO.

Ex Concílio Mediolanensi quarto, sub S. Cárolo.

An. 1576. *part.* 1. *tit.* 14 *et* 17.

CŒmetéria ut muro, vel áliàs, tutè úndiquè sepiantur, et eórum ingressus

ingressus béstiis occludátur, curet Epíscopus diligenter. In córum médio crux firmiter erecta sit. Cœmetéria Rectóri aut étiam áliis úsui ne sint, res profánas onérave asportántibus, hàcque et illàc per Ecclésiam sácraque loca, quasi per viam públicam transeúntibus.

De ambitione à Clericis fugienda.

DOMINICA XVI. *post Pentecosten.*

Ex S. Ambrósio, Epísc. *Epistolâ* 63. *ad Vercell. scriptâ anno* 396. *in Decr. Gr. dist.* 63. *Et lib.* 1. *Offic. cap.* 22.

NEóphytus prohibétur ordinári, ne extollátur supérbiâ. Tamen, si non deest humílitas cómpetens sacerdótio, ubi causa non hæret, vítium non imputátur.... Ergò bonis áctibus et sincéro propósito nitendum ad honórem árbitror Ecclesiásticum, ut neque resupína arrogántia, vel remissa negligéntia sit, neque turpis affectátio et indecóra ambítio. Ad ómnia abundat ánimi directa simplícitas, satísque seipsa commendat.

FERIA SECUNDA.

Ex Epístola sancti Leónis Papæ, ad Episcopos Mauritániæ Cæsariensis. *Script. anno* 440. *cap.* 4.

SI ad honóres mundi sine suffrágio témporis, sine mérito labóris, indignum est pervenire; et notári ámbitûs solent, quos probitátis documenta non ádjuvant: quàm díligens et quàm prudens habenda est dispensátio divinórum múnerum et cœléstium dignitátum, ne in áliquo Apostólica et Canónica decréta violentur, et his Ecclésia Dómini regenda credátur, qui (sunt) legitimárum institutiónum néscii, et totíus humilitátis ignári.

FERIA TERTIA.

De Sermóne Synodáli Stéphani, Tornacensis Epíscopi. *Anno* 1197. *serm.* 1.

NOn quid fiat, sed quid fieri débeat, attendámus; generális enim est régula illa, et quæ locum habet in omni Sacerdóte, summo, médio, infimóve, ut (ad régimen) quærátur cogendus, rogátus recédat, invitátus fúgiat; sola illi suffragétur necéssitas se non excusandi. Si áliter factum est, vitiáta est régula, et pérdidit offícium suum. Inter hæc clamat legis austéritas, stat rigor Cánonum intráre volentes arcens.

CANONES PROPRII
PRO QUIBUSDAM FESTIS.

Die xxiv. Junii.
IN FESTO S. JOANNIS BAPTISTÆ.

Ex Epístola sancti Gregórii, Papæ.
Epist. l. 9. ep. 39.

QUantæ virtútis Præcursor nostri Redemptóris fuit, nóvimus, qui per sacrum clóquium non solùm plusquàm Prophéta, sed étiam Angelus vocátur. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.
℟. Deo grátias.

Die xxix. Junii.
IN FESTO
SS. APOST. PETRI ET PAULI.

Ex Epístola Encyclica Vigílii Papæ, ad universam Ecclésiam.
Epist. 15. tom. 5. Concil. anno 557.

REctè Petro pascendárum óvium est cura commissa, cujus fídei præclára conféssio Dei est ore laudáta. Confitenti enim ac dicenti: Tu es Christus Fílius Dei vivi, perennis beatitúdo repénditur, et columbæ fílius vocitátur, et claves regni cœléstis áccipit.

Die iii. Augusti.
IN REVELATIONE SEU INVENTIONE
CORP. S. STEPHANI, PROTO-MART.

Ex Concílio Aquileiensi.
An. 1596. de Reliq. SS. 15.

SAnctórum Relíquias in cœlo regnántium, quæ viva fuérunt membra Christi Dómini, et Spíritûs sancti templum, in honóre habéri píetas præcipit, Christiána rátio suádet... Ipsis autem solemniórîbus diébus, quibus Reliquiárum sacrárum pública propósitio fiet, vel translátio (aut invéntio) moneátur pópulus, ne comessatiónibus et ebrietáti se dedat: qui enim Sanctórum festíva gáudia célebrant, Sanctórum debent vestígia sequi; non suffrágiis et patrocínio se illórum indignos præbére.

DIE XV AUGUSTI.

IN FESTO ASSUMPTIONIS B. M. V.

Ex sancto Bernardo. *Epist.* 174. *n.* 2 *et* 3.

EXaltá Matrem Dómini Vírginem régiam, exaltátam super choros Angelórum ad cœléstia regna. Hæc de illa cantat Ecclésia, et dócuit illum diem cum summa veneratióne recolendum, quo assumpta de século nequam, cœlis quoque íntulit celeberrimórum festa gaudiórum. Tu autem, etc.

IN PRÆCIPUA SOLEMNITATE

SANCTORUM PATRONORUM;

Ubi deest proprius Canon.

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub sancto Cárolo. *Anno* 1573. *tit.* 1.

QUò religiósiùs íncolæ, uniuscujusque Paróchiæ festum diem colant illíus Sancti Sanctæve cujus patrocínio Parochiális Ecclésia dicáta est, cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religiósas ejus sanctárum virtútum exercitatiónes, quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm sempiternâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abundat, eórum quorum salútis patrocínium suscépit, preces Deo offert. Die sancti qui Paróchiæ patrónus est et custos, quò ad illíus imitatiónem magis fidéles inflammentur, id Párochus præstet, cùm frequéntior in Ecclésia pópulus adest, ut ipse aut álius in suggestu res ejus sanctè admirabiliterque gestas, morum disciplínam, pietátis stúdia ac virtútes pronúntiet. Tu autem, etc.

IN DEDICATIONE ET ANNIVERS.

DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Ex Concílio Parisiensi sexto. *Anno* 829. *lib.* 1. *cap.* 11.

QUia Pontífices Basilicas Deo dédicant, ut omnes qui illùc deprecatúri véniunt, de quacumque tribulatióne ad eum clamáverint, consolatiónis ejus benefícia consequantur; oportet ut, remóto negligéntiæ torpóre, hujúsmodi loca ad Deum exorandum, sibíque propítium faciendum, frequenter ac devótè ádeant (Christiáni;) dignosque se aspéctibus

Angelórum, quorum conventus mínimè ibi adesse dubitantur, exhíbeant.

OCTAVA DEDICATIONIS ET ANNIVERSARIO DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Anno 1536. *part.* 9. *c.* 13.

SIgnat Templi Dedicátio tàm fidélis ánimæ, quàm Ecclésiæ cum Christo desponsatiónem. Ipsa enim Ecclésia Cathólica, ex multis vivis lapídibus adunáta, verum Dei Templum est. Quòd si Dei Templum sumus, altáre intùs habémus. In hoc altáre fit sacrifícium laudis. Hinc preces ad cœlum ascendunt: ad cor enim réspicit Deus. Quamobrem, nisi ómnia quæ in hujuscémodi consecratióne extériùs aguntur, in nobis spirituáliter impleantur, parùm hinc fructûs nobis accésserit. Tu autem, etc.

IN FESTIS B. MARIÆ VIRGINIS,

Quæ non habent in Breviario Canonem proprium.

Ex Concílio Constantinopolitáno secundo, œcuménico.

Anno 553. *coll.* 8. *can.* 6.

SI quis sanctam gloriósam semperque Vírginem Maríam, non próprie et verè Dei genitrícem confitétur, eò quòd ipse qui antè sécula ex Patre natus est Deus Verbum, in últimis diébus ex ipsa incarnátus et natus est: talis anáthema sit.

IN FESTIS SANCTORUM RITU SOLEMNI CELEBRATIS,

Quæ non habent in Breviario Canonem proprium.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *sess.* 25.

De invocatione Sanctorum.

(OMnes docendi munus sustinentes,) fidéles diligenter ínstruant, illos, qui negant, Sanctos, æternâ felicitáte in cœlo fruentes, invocandos esse; aut qui ásserunt, vel illos pro homínibus non oráre; vel eórum, ut pro nobis étiam síngulis orent, invocatiónem esse idololatríam; vel pugnáre cum verbo Dei, adversaríque honóri unius mediatóris Dei et hóminum Jesu Christi; ímpiè sentíre. Tu autem, etc.

LECTIONES

È NOVO TESTAMENTO

ANTÈ COMPLETORIUM DICENDÆ.

PARS ÆSTIVA.

SABBATO.
Antè Dominicam I. post Pentecosten.
Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli, ad Ephésios.
Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, ómnibus sanctis, qui sunt Ephesi, et fidélibus in Christo Jesu: Grátia vobis, et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo... Non cesso grátias agens pro vobis, memóriam vestrî fáciens in oratiónibus meis, ut Deus Dómini nostri Jesu Christi pater glóriæ, det vobis spíritum sapiéntiæ et revelatiónis, in agnitióne ejus.

DOMINICA I.
post Pentecosten.
In Festo
SS. TRINITATIS.
De Epístola ad Ephésios.
Cap. 3.

FLecto génua mea ad Patrem Dómini nostri Jesu Christi, ex quo omnis patérnitas in cœlis et in terra nominátur: ut det vobis secundùm divítias glóriæ suæ virtúte corroborári per Spíritum ejus in interiórem hóminem, Christum habitáre per fidem in córdibus vestris;... scire étiam supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámini in omnem plenitúdinem Dei.

FERIA SECUNDA.
De Epístola ad Ephésios.
Cap. 4.

OBsecro vos ego vinctus in Dómino, ut dignè ambulétis vocatióne, quâ vocáti estis, cum omni humilitáte et mansuetúdine, cum patiéntia supportantes ínvicèm in caritáte, sollíciti servâre unitátem Spíritûs in vínculo pacis. Unum corpus, et unus Spíritus, sicut vocáti estis in una spe vocatiónis vestræ. Unus Dóminus, una fides, unum Baptisma.

FERIA TERTIA.
De Epístola ad Ephésios.
Cap. 4.

HOc dico, et testíficor in Dómino, ut non jam ambulétis, sicut et

Gentes ámbulant in vanitáte sensûs sui, ténebris obscurátum habentes intellectum, alienáti à vita Dei, per ignorántiam quæ est in illis, propter cæcitátem cordis ipsórum; qui desperantes, semetipsos tradidérunt impudicitiæ, in operatiónem immundítiæ omnis, in avarítiam. Vos autem non ita didicístis Christum.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 4.

IN Christo edocti estis... depónere vos, secundùm prístinam conversatiónem, véterem hóminem, qui corrúmpitur secundùm desidéria erróris. Renovámini autem spíritu mentis vestræ, et indúite novum hóminem, qui secundùm Deum creátus est in justítia, et sanctitáte veritátis.

FERIA QUINTA.

In Festo

CORPORIS CHRISTI.

De libro Apocalypsis beáti Joannis Apóstoli.

Cap. 19.

†GAudeámus, et exultémus, et demus glóriam (Deo nostro;) quia venérunt núptiæ Agni, et uxor ejus præparávit se. Et datum est illi ut coopériat se byssino splendenti et cándido. Byssinum enim justificatiónes sunt sanctórum.... Beáti, qui ad cœnam nuptiárum Agni vocáti sunt. Tu autem, etc.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 4.

DEponentes mendácium, loquímini veritátem unusquisque cum próximo suo; quóniam sumus ínvicèm membra. Irascímini, et nolíte peccáre: sol non óccidat super iracúndiam vestram. Nolíte locum dare diábolo. Qui furabátur, jam non furétur: magìs autem labóret, operando mánibus suis quod bonum est, ut hábeat undè tríbuat necessitátem patienti.

SABBATO.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 4.

OMnis sermo malus ex ore vestro non procédat; sed si quis bonus ad ædificatiónem fídei, ut det grátiam audiéntibus. Et nolíte contristáre Spíritum sanctum Dei, in quo signáti estis in diem redemptiónis. Omnis amaritúdo, et ira, et indignátio, et clamor, et blasphémia tollátur à vobis cum omni malítia.

DOMINICA II.

post Pentecosten.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 4 *et* 5.

ESTóte ínvicèm benigni, misericordes, donántes ínvicèm sicut et Deus in Christo donávit vobis.... Fornicátio autem, et om-

nis immundítia, aut avarítia nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos; aut turpitúdo, aut stultilóquium, aut scurrílitas, quæ ad rem non pértinet; sed magis gratiárum áctio.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 5.

HOc scitóte intelligéntes, quòd omnis fornicátor, aut immundus, aut avárus, quod est idolórum sérvitus, non habet hæreditátem in regno Christi et Dei. Nemo vos sedúcat inánibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in fílios diffidéntiæ. Nolíte ergò éffici partícipes eórum.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 6.

FIlii obedíte paréntibus vestris in Dómino: hoc enim justum est. Honóra patrem tuum et matrem tuam, (quod est mandátum primum in promissióne;) ut benè sit tibi, et sis longævus super terram. Et vos, patres, nolíte ad iracúndiam provocáre fílios vestros; sed educáte illos in disciplína, et correptióne Dómini.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 6.

SErvi, obedíte dóminis carnálibus cum timóre et tremóre, in simplicitáte cordis vestri,... non ad óculum servientes,.... sed ut servi Christi,... sicut Dómino, et non homínibus.... Et vos, dómini, éadem fácite illis, remittentes minas; scientes quia illórum, et vester Dóminus est in cœlis, et personárum accéptio non est apud eum.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 6.

FRatres, confortámini in Dómino, et in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei, ut possítis stare adversùs insídias diáboli. Quóniam non est nobis colluctátio adversùs carnem et sánguinem, sed adversùs príncipes et potestátes, adversùs mundi rectóres tenebrárum harum, contrà spirituália nequítiæ in cœléstibus. Tu autem, etc.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 6.

STate ergò succincti lumbos vestros in veritáte, et indúti lorícam justítiæ, et calceáti pedes in præparatióne Evangélii pacis: in ómnibus sumentes scutum fídei, in quo possítis ómnia tela nequíssimi ígnea extínguere; et gáleam salútis assúmite; et gládium spíritûs, quod est verbum Dei. Tu autem, Dómine, etc.

SABBATO.

De Epístola ad Ephésios.

Cap. 6.

ACcípite armatúram Dei,... per omnem oratiónem et obsecratiónem orantes omni témpore in spíritu, et in ipso vigilantes in omni instántia, et obsecratióne pro ómnibus sanctis.... Pax frátribus, et cáritas cum fide à Deo Patre, et Dómino Jesu Christo. Grátia cum ómnibus, qui díligunt Dóminum nostrum Jesum Christum in incorruptióne, Amen. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℣. Deo grátias.

DOMINICA III.

post Pentecosten.

Incipit Epístola B. Pauli Apóstoli, ad Philippenses.

Cap. 1.

PAulus et Timótheus, servi Jesu Christi, ómnibus sanctis in Christo Jesu qui sunt Philippis:... Grátia vobis, et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo,... semper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis, cum gáudio deprecatiónem fáciens;... confídens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perfíciet usquè in diem Christi Jesu. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℣. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 1.

TEstis mihi est Deus, quómodò cúpiam omnes vos in viscéribus Jesu Christi. Et hoc oro, ut cáritas vestra magis ac magis abundet in sciéntia, et in omni sensu; ut probétis potióra, ut sitis sincéri, et sine offensa in diem Christi, repléti fructu justítiæ per Jesum Christum, in glóriam et laudem Dei.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 1.

QUidam propter bonam voluntátem Christum prædicant, quidam ex caritáte: scientes quóniam in defensiónem Evangélii pósitus sum. Quidam autem ex contentióne,... non sincérè, existimantes pressúram se suscitáre vínculis meis. Quid enim? dùm omni modo, sive per occasiónem, sive per veritátem, Christus annuntiétur; et in hoc gáudeo, sed et gaudébo.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 1.

DIgnè Evangélio Christi conversámini; ut sive cùm vénero, et vídero vos, sive absens áudiam de vobis, quia statis in uno

spíritu unánimes, collaborantes fídei Evangélii; et in nullo terreámini ab adversáriis,... quia vobis donátum est pro Christo, non solùm ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 2.

SI qua consolátio in Christo,..... impléte gáudium meum, ut idem sapiátis, eamdem caritátem habentes, unánimes, idipsum sentientes, nihil per contentiónem, neque per inánem glóriam; sed in humilitáte superióres sibi ínvicèm arbitrantes, non quæ sua sunt sínguli considerantes, sed ea quæ aliórum.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 2.

CAríssimi mei,..... cum metu et tremóre vestram salútem operámini. Deus est enim, qui operátur in vobis et velle et perfícere, pro bona voluntáte. Omnia autem fácite sine murmuratiónibus et hæsitatiónibus; ut sitis sine queréla, et símplices fílii Dei, sine reprehensióne, in médio natiónis pravæ et perversæ, inter quos lucétis sicut luminária in mundo. Tu autem, Dómine, etc.

SABBATO.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 3.

FRatres, ego me non árbitror comprehendisse. Unum autem, quæ quidèm retrò sunt obliviscens, ad ea verò, quæ sunt prióra, extendens meipsum, ad destinátum pérsequor, ad bravíum supernæ vocatiónis Dei in Christo Jesu. Quicumque ergò perfecti sumus, hoc sentiámus.

DOMINICA IV.

post Pentecosten.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 3.

IMitatóres mei estóte, fratres, et observáte eos qui ita ámbulant, sicut habétis formam nostram. Multi enim ámbulant, quos sæpè dicébam vobis, (nunc autem et flens dico) inimícos crucis Christi, quorum finis intéritus, quorum Deus venter est, et glória in confusióne ipsórum, qui terréna sápiunt.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 3.

NOstra autem conversátio in cœlis est: undè étiam Salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum, qui reformábit corpus humilitátis nostræ, confi-

gurátum córpori claritátis suæ, secundùm operatiónem, quâ étiam possit subjícere sibi ómnia.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 4.

FRatres mei caríssimi, et desideratíssimi, gáudium meum, et coróna mea; sic state in Dómino, caríssimi.... Gaudéte in Dómino semper; íterùm dico, gaudéte. Modéstia vestra nota sit ómnibus homínibus: Dóminus propè est.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 4.

NIhil sollíciti sitis; sed in omni oratióne et obsecratióne, cum gratiárum actióne, petitiónes vestræ innotescant apud Deum. Et pax Dei, quæ exúperat omnem sensum, custódiat corda vestra, et intelligéntias vestras in Christo Jesu.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 4.

DE cétero, fratres, quæcumque sunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 4.

EGo dídici, in quibus sum, suffíciens esse. Scio et humiliári, scio et abundáre, (ubíquè et in ómnibus institútus sum,) et satiári, et esuríre, et abundáre, et penúriam pati. Omnia possum in eo, qui me confortat.

SABBATO.

De Epístola ad Philippenses.

Cap. 4.

DEus meus ímpleat omne desidérium vestrum, secundùm divítias suas, in glória in Christo Jesu... Salutáte omnem sanctum in Christo Jesu. Salútant vos, qui mecum sunt, fratres. Salútant vos omnes sancti, máximè autem qui de Cæsaris domo sunt. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum spíritu vestro, Amen.

DOMINICA V. *post Pentecosten.*

Incipit Epístola B. Pauli Apóstoli, ad Colossenses.

Cap. 1.

PAulus..... et Timótheus,.... eis, qui sunt Colossis, sanctis et fidélibus frátribus in Christo Jesu: Grátia vobis et pax.... Grátias ágimus Deo,... semper pro

vobis orantes, audientes fidem vestram in Christo Jesu, et dilectiónem quam habétis in sanctos omnes, propter spem quæ repósita est vobis in cœlis, quam audistis in verbo veritátis Evangélii: quod pervénit ad vos, sicut et in universo mundo est, et fructíficat, et crescit. Tu autem, etc.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Colossenses.

Cap. 1.

AMbulétis dignè Deo, per ómnia placentes,.... grátias agentes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctórum in lúmine; qui erípuit nos de potestáte tenebrárum, et tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ, in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum. Tu autem, etc.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Colossenses.

Cap. 2.

SIcut accepistis Jesum Christum Dóminum, in ipso ambuláte, radicáti et superædificáti in ipso, et confirmáti fide, sicut et didicistis, abundantes in illo in gratiárum actióne. Vidéte ne quis vos decípiat per philosóphiam, et inánem falláciam, secundùm traditiónem hóminum, et non secundùm Christum. Tu autem, etc.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Colossenses.

Cap. 3.

DEpónite vos ómnia; iram, indignatiónem, malítiam, blasphémiam, turpem sermónem de ore vestro. Nolíte mentíri ínvicèm, expoliantes vos véterem hóminem cum áctibus suis, et induentes novum, eum qui renovátur in agnitiónem secundùm imáginem ejus, qui creávit illum.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Colossenses.

Cap. 3.

INdúite vos sicut electi Dei, sancti et dilecti, víscera misericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéstiam, patiéntiam; supportantes ínvicèm, et donantes vobismetipsis si quis adversùs áliquem habet querélam: sicut et Dóminus donávit vobis, ita et vos.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Colossenses.

Cap. 3.

SUper ómnia,... caritátem habéte, quod est vínculum perfectiónis: et pax Christi exultet in córdibus vestris, in qua et vocáti estis in uno córpore; et grati estóte. Ver-

bum Christi hábitet in vobis abundanter, in omni sapiéntia; docentes, et commonentes vosmetipsos, psalmis, hymnis, et cánticis spirituálibus, in grátia cantantes in córdibus vestris Deo.

SABBATO.

De Epístola ad Colossenses.

Cap. 3.

MUlíeres, súbditæ estóte viris, sicut oportet, in Dómino. Viri, dilígite uxóres vestras, et nolíte amári esse ad illas. Fílii, obedíte paréntibus per ómnia; hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre fílios vestros, ut non pusillo ánimo fiant.

DOMINICA VI.

post Pentecosten.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli, ad Thessalonicenses.

Cap. 1.

PAulus, et Silvánus, et Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre, et Dómino Jesu Christo: Grátia vobis, et pax. Grátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestrî facientes in oratiónibus nostris sine intermissióne, mémores óperis fídei vestræ, et labóris, et caritátis, et sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 2.

MEmores estis, fratres, labóris nostri, et fatigatiónis: nocte ac die operantes, ne quem vestrûm gravarémus, prædicávimus vobis Evangélium Dei. Vos testes estis, et Deus, quàm sanctè, et justè, et sine queréla, vobis, qui credidistis, fúimus.

FERIA TERTIA.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 2.

SCitis, quáliter unumquemque vestrûm (sicut pater fílios suos) deprecantes vos, et consolantes testificáti sumus, ut ambularétis dignè Deo, qui vocávit vos in suum regnum et glóriam. Ideò et nos grátias ágimus Deo sine intermissióne: quóniam cùm accepissétis à nobis verbum audítûs Dei, accepistis illud, non ut verbum hóminum, sed (sicut est verè) verbum Dei.

FERIA QUARTA.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 3.

COnsoláti sumus, fratres, in vobis in omni necessitáte, et tribulatióne nostra per fidem vestram, quóniam nunc vívimus, si vos statis in

Dómino. Quam enim gratiárum actiónem póssumus Deo retribúere pro vobis in omni gáudio, quo gaudémus propter vos antè Deum nostrum; nocte ac die abundántiùs orantes, ut videámus fáciem vestram, et compleámus ea, quæ desunt fídei vestræ?

FERIA QUINTA.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 3.

IPse Deus, et Pater noster, et Dóminus noster Jesus Christus,.... vos multíplicet, et abundáre fáciat caritátem vestram in ínvicèm, et in omnes, quemádmodùm et nos in vobis; ad confirmanda corda vestra sine queréla in sanctitáte, antè Deum et Patrem nostrum, in adventu Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus Sanctis ejus.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 4.

FRatres, rogámus vos et obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemádmodùm accepístis à nobis quómodò opórteat vos ambuláre, et placére Deo, sic et ambulétis ut abundétis magis. Scitis enim quæ præcepta déderim vobis per Dóminum Jesum.

SABBATO.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 4.

HAEc est voluntas Dei, sanctificátio vestra, ut abstineátis vos à fornicatióne, ut sciat unusquisque vestrûm vas suum possidére in sanctificatióne, et honóre, non in passióne desidérii, sicut et gentes, quæ ignórant Deum.

DOMINICA VII.

post Pentecosten.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 4.

NE quis supergrediátur, *neque circumvéniat* in negótio fratrem suum; quóniam vindex est Dóminus de his ómnibus, sicut prædíximus vobis, et testificáti sumus. Non enim vocávit vos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem. Itaque qui hæc spernit, non hóminem spernit, sed Deum.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 4.

ROgámus vos, fratres, ut abundétis magis, et óperam detis ut quiéti sitis, et ut vestrum negótium agátis, et operémini mánibus vestris, sicut præcípimus vobis; et ut honestè ambulétis ad eos, qui foris sunt, et nullíus áliquid desiderétis.

FERIA TERTIA.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 5.

DE tempóribus autem, et momentis, fratres, non indigétis ut scribámus vobis. Ipsi enim diligenter scitis, quia dies Dómini, sicut fur in nocte, ita véniet. Cùm enim díxerint, Pax et secúritas, tunc repentínus eis supervéniet intéritus, sicut dolor in útero habenti, et non effúgient. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 5.

NOs, qui diéi sumus, sóbrii simus, indúti, lorícam fídei et caritátis, et gáleam spem salútis: quóniam non pósuit nos Deus in iram, sed in acquisitiónem salútis per Dóminum nostrum Jesum Christum; qui mórtuus est pro nobis, ut sive vigilémus, sive dormiámus, simul cum illo vivámus. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA QUINTA.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 5.

ROgámus vos, fratres, ut nóveritis eos, qui labórant inter vos, et præsunt vobis in Dómino, et monent vos, ut habeátis illos abundántiùs in caritáte propter opus illórum: pacem habéte cum eis.... Corrípite inquiétos, consolámini pusillánimes, suscípite infirmos, patientes estóte ad omnes. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 5.

VIdéte ne quis malum pro malo alícui reddat; sed semper quod bonum est sectámini in ínvicèm, et in omnes. Semper gaudéte. Sine intermissióne oráte. In ómnibus grátias ágite... Spíritum nolíte extínguere. Prophétias nolíte spérnere. Omnia autem probáte: quod bonum est tenéte. Ab omni spécie mala abstinéte vos.

SABBATO.

De Epístola prima ad Thessalonicenses.

Cap. 5.

IPse Deus pacis sanctíficet vos per ómnia; ut ínteger spíritus vester, et ánima, et corpus sine queréla in adventu Dómini nostri Jesu Christi servétur. Fidélis est qui vocávit vos, qui étiam fáciet. Fratres, oráte pro nobis. Salutáte fratres omnes in ósculo sancto.

DOMINICA VIII.
post Pentecosten.

Incipit Epístola secunda beáti Pauli Apóstoli, ad Thessalonicenses.

Cap. 1.

PAulus, et Silvánus, et Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium : ..... Grátia vobis, et pax..... Grátias ágere debémus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est, quóniam supercréscit fides vestra, et abundat cáritas uniuscujusque vestrûm in ínvicèm.

FERIA SECUNDA.
De Epístola secunda ad Thessalonicenses.

Cap. 1.

QUi non obédiunt Evangélio Dómini nostri Jesu Christi, ... pœnas dabunt in intéritu ætérnas à fácie Dómini, et à glória virtútis ejus : cùm vénerit glorificári in sanctis suis, et admirábilis fieri in ómnibus, qui credidérunt.

FERIA TERTIA.
De Epístola secunda ad Thessalonicenses.

Cap. 3.

DE cétero, fratres, oráte pro nobis ; ut sermo Dei currat et clarificétur, sicut et apud vos, et ut liberémur ab importúnis et malis homínibus : non enim ómnium est fides. Fidélis autem Deus est, qui confirmábit vos, et custódiet à malo. Confídimus autem de vobis, in Dómino, quóniam quæ præcípimus, et fácitis, et faciétis.

FERIA QUARTA.
De Epístola secunda ad Thessalonicenses.

Cap. 3.

DOminus dírigat corda vestra in caritáte Dei, et patiéntia Christi. Denuntiámus autem vobis, fratres, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, ut subtrahátis vos ab omni fratre ambulante inordinátè, et non secundùm traditiónem, quam accepérunt à nobis.

FERIA QUINTA.
De Epístola secunda ad Thessalonicenses.

Cap. 3.

IPsi scitis quemádmodùm opórteat imitári nos, quóniam non inquiéti fúimus inter vos ; neque gratìs panem manducávimus ab áliquo, sed in labóre, et in fatigatióne, nocte et die operántes, ne quem vestrûm gravarémus.

FERIA SEXTA.
De Epístola secunda ad Thessalonicenses.

Cap. 3.

AUdívimus inter vos quosdam ambuláre inquiétè, nihil operántes, sed curiósè agentes. Iis autem, qui ejúsmodi sunt, denuntiámus et obsecrámus in Dómino Jesu Christo, ut cum siléntio ope-

rantes, suum panem mandúcent. Vos autem, fratres, nolíte defícere benefacientes.

SABBATO.

De Epístola secunda ad Thessalonicenses.

Cap. 3.

QUòd si quis non obédit verbo nostro per Epístolam, hunc notáte, et ne commisceámini cum illo, ut confundátur; et nolíte quasi inimícum existimáre, sed corrípite ut fratrem. Ipse autem Dóminus pacis det vobis pacem sempiternam in omni loco. Dóminus sit cum ómnibus vobis.

DOMINICA IX.

post Pentecosten.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli, ad Timótheum.

Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi: ... Timótheo dilecto fílio in fide, grátia, misericórdia, et pax à Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro..... Fidélis sermo et omni acceptióne dignus; quòd Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. Sed ídeò misericórdiam consecútus sum, ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam, ad informatiónem eórum, qui creditúri sunt illi in vitam æternam.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 2.

OBsecro ígitur primùm ómnium fíeri obsecratiónes, oratiónes, postulatiónes, gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus, pro régibus, et ómnibus qui in sublimitáte sunt, ut quiétam et tranquillam vitam agámus in omni pietáte et castitáte. Hoc enim bonum est, et acceptum coràm Salvatóre nostro Deo, qui omnes hómines vult salvos fíeri, et ad agnitiónem veritátis veníre.

FERIA TERTIA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 2.

UNus Deus, unus et mediátor Dei et hóminum homo Christus Jesus, qui dedit redemptiónem semetipsum pro ómnibus, testimónium tempóribus suis: in quo pósitus sum ego prædicátor, et Apóstolus, (veritátem dico, non méntior) doctor géntium in fide, et veritáte. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA QUARTA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 3.

FIdélis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Oportet ergò Episco-

pum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium, prudentem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinolentum, non percussórem, sed modestum, non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui benè præpósitum, fílios habentem súbditos cum omni castitáte.

FERIA QUINTA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 3.

SI quis autem dómui suæ præesse nescit, quómodò Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum, ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Oportet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, et in láqueum diáboli.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 3.

DIáconos simíliter (oportet esse) pudícos, non bilingues, non multo vino déditos, non turpe lucrum sectantes: habentes mystérium fídei in consciéntia pura. Et hi autem probentur primùm, et sic ministrent, nullum crimen habentes.... Qui enim benè ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

SABBATO.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 4.

INeptas et aníles fábulas devíta: exerce autem teipsum ad pietátem. Nam corporális exercitátio ad módicum útilis est: píetas autem ad ómnia útilis est, promissiónem habens vitæ, quæ nunc est, et futúræ.

DOMINICA X.
post Pentecosten.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 4.

IN hoc laborámus, et maledícimur, quia sperámus in Deum vivum, qui est Salvátor ómnium hóminum, máximè fidélium. Præcipe hæc, et doce. Nemo adolescéntiam tuam contemnat; sed exemplum esto fidélium in verbo, in conversatióne, in caritáte, in fide, in castitáte. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 4.

ATtende lectióni, exhortatióni, et doctrínæ. Noli negligere grátiam, quæ in te est, quæ data est tibi per prophetíam, cum impositióne mánuum presbytérii. Hæc meditáre, in his esto; ut profectus

tuus manifestus sit ómnibus. Attende tibi, et doctrínæ; insta in illis. Hoc enim fáciens; et teipsum salvum fácies, et eos qui te áudiunt. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 5.

SEniórem ne increpáveris, sed óbsecra ut patrem: júvenes, ut fratres; anus, ut matres; juvénculas, ut soróres in omni castitáte. Víduas honóra, quæ verè viduæ sunt... Et hoc præcipe ut irreprehensíbiles sint. Si quis autem suórum, et máximè domesticórum, curam non habet, fidem negávit, et est infidéli detérior.

FERIA QUARTA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 5.

ADversùs presbyterum accusatiónem noli recípere, nisi sub duóbus aut tribus téstibus. Peccántes coràm ómnibus árgue, ut et céteri timórem hábeant... Manus citò némini imposúeris, neque communicáveris peccátis aliénis. Teipsum castum custódi. Noli adhùc aquam bíbere, sed módico vino útere propter stómachum tuum, et frequentes tuas infirmitátes.

FERIA QUINTA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 6.

EST quæstus magnus, pietas cum sufficiéntia. Nihil enim intúlimus in hunc mundum: haud dúbium quòd nec auferre quid póssumus. Habentes autem alimenta, et quibus tegámur, his contenti sumus. Nam qui volunt dívites fieri, incidunt in tentatiónem, et in láqueum diáboli, et desidéria multa inutília, et nocíva, quæ mergunt hómines in interítum et perditiónem.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 6.

RAdix ómnium malórum est cupíditas; quam quidam appetentes, erravérunt à fide, et inseruérunt se dolóribus multis. Tu autem, ô homo Dei, hæc fuge: sectáre verò justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. Certa bonum certámen fídei, apprehende vitam æternam, in qua vocátus es. Tu autem, etc.

SABBATO.

De Epístola prima ad Timótheum.

Cap. 6.

DIvítibus hujus séculi præcipe non sublímè sápere: neque speráre in

incerto divitiárum, sed in Deo vivo, qui præstat nobis ómnia abundè ad fruendum; benè ágere, dívites fíeri in bonis opéribus, fácilè tribúere, communicáre, thesaurizáre sibi fundamentum bonum in futúrum, ut apprehendant veram vitam. Tu autem, etc.

DOMINICA XI.
post Pentecosten.

Incipit Epístola secunda beáti Pauli Apóstoli, ad Timótheum.

Cap. 1.

PAulus, Apóstolus Jesu Christi: .... Timótheo caríssimo fílio, grátia, misericórdia, pax à Deo Patre, et Christo Jesu Dómino nostro... Admóneo te, ut resúscites grátiam Dei, quæ est in te per impositiónem mánuum meárum... Formam habe sanórum verbórum, quæ à me audisti in fide et in dilectióne in Christo Jesu.

FERIA SECUNDA.
De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 2.

FIli mi, confortáre in grátia, quæ est in Christo Jesu... Labóra sicut bonus miles Christi Jesu. Nemo mílitans Deo implicat se negótiis seculáribus, ut ei pláceat, cui se probávit. Nam et qui certat in agóne, non coronátur nisi legítimè certáverit.

FERIA TERTIA.
De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 2.

NOli contendere verbis: ad nihil enim útile est, nisi ad subversiónem audiéntium. Sollícitè cura teipsum probábilem exhibére Deo, operárium inconfusíbilem, rectè tractantem verbum veritátis. Profána autem, et vanilóquia devíta: multùm enim proficiunt ad impietátem, et sermo eórum ut cancer serpit.

FERIA QUARTA.
De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 2.

JUvenília desidéria fuge: sectáre verò justítiam, fidem, caritátem, et pacem cum iis qui ínvocant Dóminum de corde puro. Stultas autem, et sine disciplína questiónes devíta, sciens quia génerant lites.

FERIA QUINTA.
De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 2.

SErvum Dómini non oportet litigáre, sed mansuétum esse ad omnes, docíbilem, patientem; cum modéstia corripientem eos, qui resistunt veritáti, nequandò Deus det illis pœnitentiam ad cognoscendam veritátem, et resipiscant

à diáboli láqueis, à quo captívi tenentur ad ipsíus voluntátem.

FERIA SEXTA.

De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 3.

HOc autem scito, quòd in novíssimis diébus instábunt témpora periculósa : erunt hómines seipsos amantes, cúpidi, eláti, superbi, blasphémi, paréntibus non obedientes, ingráti, scelesti, sine affectióne, sine pace, criminatóres, incontinentes, immites, sine benignitáte, proditóres, protervi, túmidi, et voluptátum amatóres magis quàm Dei ; habentes spéciem quidèm pietátis, virtútem autem ejus abnegantes. Et hos devíta.

SABBATO.

De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 3.

TU autem assecútus es meam doctrínam, institutiónem, propósitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam, persecutiónes, passiónes : ... quales persecutiónes sustínui, et ex ómnibus erípuit me Dóminus. Et omnes, qui piè volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur.

DOMINICA XII.

post Pentecosten.

De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 3.

MAli hómines, et seductóres proficient in pejus, errantes, et in errórem mittentes. Tu verò pérmane in iis, quæ didicísti, et crédita sunt tibi : sciens à quo didíceris, et quia ab infántia sacras lítteras nosti, quæ te possunt instrúere ad salútem, per fidem, quæ est in Christo Jesu. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

De Epístola secunda ad Timótheum.

Cap. 4.

PRædica verbum, insta opportúnè, importúnè : árgue, óbsecra, increpa in omni patiéntia, et doctrína. Erit enim tempus, cùm sanam doctrínam non sustinébunt, sed ad sua desidéria coacervábunt sibi magistros, prurientes áuribus ; et à veritáte quidèm audítum avertent, ad fábulas autem convertentur. Tu verò vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangelistæ, ministérium tuum imple. Sóbrius esto. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola B. Pauli Apóstoli, ad Titum.

Cap. 1.

PAulus servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi: ... Tito dilecto fílio secundùm commúnem fidem, grátia et pax à Deo Patre, et Christo Jesu Salvatóre nostro. Hujus rei grátiâ relíqui te Cretæ, ut ea, quæ desunt córrigas, et constítuas per civitátes presbyteros, sicut et ego dispósui tibi. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Titum.

Cap. 1.

OPortet Episcopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem: non superbum, non iracundum, non vinolentum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum; sed hospitálem, benignum, sóbrium, justum, sanctum, continentem, amplectentem eum, qui secundùm doctrínam est, fidélem sermónem; ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos, qui contradícunt argúere.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Titum.

Cap. 1.

SUnt multi étiam inobedientes, vaníloqui, et seductóres, ... quos oportet redárgui; qui universas domos subvertunt, docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ... Confitentur se nosse Deum, factis autem negant; cùm sint abominâti, et incredíbiles, et ad omne opus bonum réprobi.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Titum.

Cap. 2.

TU lóquere quæ decent sanam doctrínam: senes, ut sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia: anus simíliter in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino servientes, benè docentes; ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, fílios suos díligant, prudentes, castas, sóbrias, domûs curam habéntes, benignas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei.

SABBATO.

De Epístola ad Titum.

Cap. 2.

JUvenes simíliter hortáre ut sóbrii sint. In ómnibus teipsum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile; ut is, qui ex adverso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

DOMINICA XIII.
post Pentecosten.
De Epístola ad Titum.
Cap. 3.

ADmone illos princípibus, et potestátibus súbditos esse, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos esse: néminem blasphemáre, non litigiósos esse, sed modestos, omnem ostendentes mansuetúdinem ad omnes hómines.

FERIA SECUNDA.
De Epístola ad Titum.
Cap. 3.

FIdélis sermo est; et de his volo te confirmáre: ut curent bonis opéribus præesse qui credunt Deo. Hæc sunt bona, et utília homínibus. Stultas autem quæstiónes, et genealógias, et contentiónes, et pugnas legis devíta; sunt enim inútiles et vanæ.

FERIA TERTIA.
De Epístola ad Titum.
Cap. 3.

HAEréticum hóminem, post unam, et secundam correptiónem devíta: sciens quia subversus est, qui ejúsmodi est, et delinquit, cum sit próprio judício condemnátus... Discant autem et nostri bonis opéribus præesse ad usus necessários, ut non sint infructuósi. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.
Incipit Epístola B. Pauli Apóstoli, ad Philémonem.

PAulus vinctus Christi Jesu, et Timótheus frater: Philémoni dilecto, et adjutóri nostro,... et Ecclésiæ, quæ in domo tua est: Grátia vobis, et pax à Deo Patre nostro, et Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo, semper memóriam tuî fáciens in oratiónibus meis, áudiens caritátem tuam, et fidem, quam habes in Dómino Jesu, et in omnes Sanctos.

FERIA QUINTA.
De Epístola ad Philémonem.

GAudium magnum hábui, et consolatiónem in caritáte tua, quia víscera Sanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Christo Jesu imperandi tibi quod ad rem pértinet: propter caritátem magìs óbsecro, cùm sis talis, ut Paulus senex, nunc autem et vinctus Jesu Christi.

FERIA SEXTA.
De Epístola ad Philémonem.

OBsecro te pro meo fílio, quem génui in vínculis, Onésimo, qui tibi aliquandò inútilis fuit, nunc autem et mihi et tibi útilis, quem remísi tibi. Tu autem illum, ut mea

víscera súscipe , ... jam non ut servum, sed pro servo caríssimum fratrem, máxime mihi : quantò autem magìs tibi, et in carne , et in Dómino ?

SABBATO.

De Epístola ad Philémonem.

SI ergò habes me sócium, súscipe illum sicut me : si autem áliquid nócuit tibi , aut debet , hoc mihi ímputa. Ego Paulus scripsi meâ manu : ego reddam, ut non dicam tibi quòd et teipsum mihi debes. Ita , frater. Ego te fruar in Dómino. Réfice víscera mea in Dómino. Confídens in obediéntia tua scripsi tibi ; sciens quóniam et super id , quod dico, fácies.

DOMINICA XIV.

post Pentecosten.

Incipit Epístola B. Pauli Apóstoli, ad Hebræos.

Cap. 1.

MUltifáriàm, multisque modis olìm Deus loquens pátribus in Prophétis , novíssimè diébus istis locútus est nobis in Fílio, quem constituit hærédem universórum , per quem fecit et sécula. Qui cùm sit splendor glóriæ , et figúra substántiæ ejus,... sedet ad déxteram majestátis in excelsis : tantò mélior Angelis effectus , quantò differéntius præ illis nomen hæreditávit.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 1.

AD Angelos quidèm dicit : Qui facit Angelos suos spíritus , et ministros suos flammam ignis. Ad Fílium autem : Thronus tuus , Deus , in séculum séculi... Ad quem autem Angelórum dixit aliquandò : Sede à dextris meis , quoadusquè ponam inimícos tuos scabéllum pedum túórum ? Nonnè omnes sunt administratórii spíritus , in ministérium missi propter eos , qui hæreditátem cápient salútis ?

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 3.

FRatres sancti, vocatiónis cœlestis partícipes , consideráte Apóstolum et Pontíficem confessiónis nostræ Jesum , qui fidélis est ei , qui fecit illum , sicut et Móyses in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iste præ Móyse dignus est hábitus , quantò ampliórem honórem habet domûs , qui fabricávit illam.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Hebræos.

Cap. 3.

VIdéte , fratres , ne fortè sit in áliquo vestrûm cor malum incredulitátis , discedendi à Deo vivo ; sed adhortámini vesmetipsos per

síngulos dies, donec Hódiè cognominátur, ut non obdurétur quis ex vobis fallácià peccáti. Partícipes enim Christi effecti sumus; si tamen inítium substántiæ ejus usquè ad finem firmum retineámus.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Hebræos. *Cap.* 4.

VIvus est sermo Dei, et éfficax, et penetrabílior omni gládio ancípiti: ac pertingens usquè ad divisiónem ánimæ et spíritûs, compágum quoque ac medullárum, et discrétor cogitatiónum et intentiónum cordis. Et non est ulla creatúra invisíbilis in conspectu ejus: ómnia autem nuda, et aperta sunt óculis ejus, ad quem nobis sermo. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Hebræos. *Cap.* 6.

IMpossíbile est eos, qui semèl sunt illumináti, gustavérunt étiam donum cœleste, et partícipes facti sunt Spíritûs sancti, gustavérunt nihilóminùs bonum Dei verbum, vírtutesque séculi ventúri, et prolapsi sunt, rursùs renovári ad pœniténtiam, rursùm crucifigentes sibimetipsis Fílium Dei, et ostentui habentes.

SABBATO.

De Epístola ad Hebræos. *Cap.* 6.

TErra sæpè venientem super se bibens imbrem, et génerans herbam opportúnam illis, à quibus cólitur, áccipit benedictiónem à Deo. Próferens autem spinas ac tríbulos, réproba est, et maledicto próxima; cujus consummátio in combustiónem. Confídimus autem de vobis dilectíssimi, melióra et vicinióra salúti.

DOMINICA XV.

post Pentecosten.

De Epístola ad Hebræos. *Cap.* 6.

NOn injustus Deus, ut obliviscátur óperis vestri, et dilectiónis quam ostendístis in nómine ipsíus, qui ministrastis sanctis, et ministrátis. Cúpimus autem unumquemque vestrûm eamdem ostentáre sollicitúdinem ad expletiónem spei usquè in finem; ut non segnes efficiámini, verùm imitatóres eórum, qui fide, et patientiâ hæreditábunt promissiónes.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Hebræos. *Cap.* 10.

COnsiderémus ínvicem in provocatiónem caritátis, et bonórum óperum: .... et tantò magis quantò vidéritis appropinquantem diem. Voluntáriè enim

enim peccántibus nobis post acceptam notítiam veritátis, jam non relínquitur pro peccátis hóstia, terríbilis autem quædam expectátio judícii, et ignis æmulátio, quæ consumptúra est adversários. Tu autem, etc.

FERIA TERTIA.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 10.

IRritam quis fáciens legem Móysi, sine ulla miseratióne, duóbus vel tribus téstibus móritur: quantò magis putátis deterióra meréri supplícia qui Fílium Dei conculcáverit, et sánguinem testamenti pollútum dúxerit, in quo sanctificátus est, et Spirítui grátiæ contuméliam fécerit? Scimus enim qui dixit: Mihi vindicta, et ego retríbuam.... *Horrendum est incídere in manus Dei viventis.*

FERIA QUARTA.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 12.

REmissas manus et solúta génua erígite, et gressus rectos fácite pédibus vestris; ut non cláudicans quis erret, magis autem sanétur. Pacem sequímini cum ómnibus, et sanctimóniam, sine qua nemo vidébit Deum: contemplantes ne quis desit grátiæ Dei, ne qua radix amaritúdinis sursùm gérminans impédiat, et per illam inquinentur multi. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA QUINTA
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 13.

CAritas fraternitátis máneat in vobis. Et hospitalitátem nolíte oblivísci; per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio receptis. Mementóte vinctórum, tanquàm simul vincti; et laborántium, tanquàm et ipsi in córpore morantes. Tu autem, Dómine, etc.

FERIA SEXTA.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 13.

HOnorábile connúbium in ómnibus, et thorus immaculátus. Fornicatóres enim, et adúlteros judicábit Deus. Sint mores sine avarítia, contenti præséntibus; ipse enim dixit: Non te déseram, neque derelinquam. Ita ut confidenter dicámus: Dóminus mihi adjútor; non timébo quid fáciat mihi homo.

SABBATO.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 13.

MEmentóte præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei; quorum intuentes éxitum conversatiónis, imitámini fidem. Jesus Christus herì et hódiè; ipse et in sécula. Doctrínis váriis, et peregrínis

nolíte abdúci. Optimum est enim grátiâ stabilíre cor, non escis, quæ non profuérunt ambulántibus in eis.

DOMINICA XVI.
post Pentecosten.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 13.

HAbémus altáre, de quo édere non habent potestátem, qui tabernáculo desérviunt. Quorum enim animálium infertur sanguis pro peccáto in Sancta per Pontíficem, horum córpora cremántur extra castra. Propter quod et Jesus, ut sanctificáret per suum sánguinem pópulum, extra portam passus est. Tu autem, etc.

FERIA SECUNDA.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 13.

EXeámus ígitur ad (Jesum) extra castra, ímpropérium ejus portántes. Non enim habémus hìc manentem civitátem, sed futúram inquírimus. Per ipsum ergò offerámus hóstiam laudis semper Deo, id est, fructum labiórum confiténtium nómini ejus. Beneficéntiæ autem, et communiónis nolíte oblivísci; tálibus enim hóstiis promerétur Deus. Tu autem, etc.

FERIA TERTIA.
De Epístola ad Hebræos.
Cap. 13.

OBedíte præpósitis vestris, et subjacéte eis. Ipsi enim pervígilant quasi ratiónem pro animábus vestris redditúri; ut cum gáudio hoc fáciant, et non gementes: hoc enim non éxpedit vobis. Oráte pro nobis: confídimus enim quia bonam consciéntiam habémus in ómnibus benè volentes conversári. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

INDEX PSALMORUM.

Psalmi.		*Paginæ.*
119	AD Dóminum, cùm tribulárer,	73
27	Ad te, Dómine, clamábo,	7
24	Ad te, Dómine, levávi,	47
122	Ad te levávi óculos meos,	94
28	Afferte Dómino, fílii Dei,	150
77	Atténdite, pópule meus,	80
48	Audíte hæc, omnes gentes,	139
118	BEáti immaculáti in via,	16
127	Beáti omnes qui timet Dóminum,	155
31	Beáti quorum remissæ sunt,	76
40	Beátus qui intélligit,	138
1	Beátus vir qui non ábiit,	3
111	Beátus vir qui timet Dóminum,	28
33	Benedícam Dóminum in omni témpore,	110
103	Bénedic, ánima mea, Dómino: Dómine Deus,	34
102	Bénedic, ánima mea, Dómino; et ómnia,	91
143	Benedictus Dóminus Deus meus,	167
84	Benedixisti, Dómine, terram tuam,	62
91	Bonum est confitéri Dómino,	40
95	CAntáte Dómino cánticum novum: cantáte,	48
149	Cantáte Dño cánticum novum: laus ejus,	151
97	Cantáte Dómino cánticum novum; quia,	49
18	Cœli enarrant glóriam Dei,	57
74	Confitébimur tibi, Deus,	141
110	Confitébor tibi, Dómine.... in concílio,	28
9	Confitébor tibi, Dómine.... narrábo,	78
137	Confitébor tibi, Dómine.... quóniam audísti,	113
104	Confitémini Dómino, et invocáte,	36
135	Confitémini Dómino, quóniam.... Confitémini,	41
106	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicant qui,	59
117	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicat nunc,	15
105	Confitémini Dño, quóniam.... Qui loquétur,	38
15	Conserva me, Dñe, quóniam sperávi in te,	97
115	Crédidi, propter quod locútus sum,	113
4	Cùm invocárem, exaudívit me Deus,	31
129	DE profundis clamávi ad te, Dómine,	95
43	Deus, áuribus nostris audívimus,	127
49	Deus deórum Dóminus locutus est,	68
62	Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo,	10
21	Deus, Deus meus, réspice in me,	131

Psalmi.		*Paginæ.*
69	Deus, in adjutórium meum intende,	111
53	Deus, in nómine tuo salvum me fac,	122
71	Deus, judícium tuum regi da,	58
108	Deus, laudem meam ne tacúeris,	71
66	Deus misereátur nostrî,	107
45	Deus noster refúgium et virtus,	152
82	Deus, quis símilis erit tibi,	142
59	Deus, repulisti nos,	153
81	Deus stetit in synagóga deórum,	92
78	Deus, venérunt gentes in hæreditátem tuam,	77
93	Deus ultiónum Dóminus,	92
114	Diléxi, quóniam exáudiet Dóminus,	52
17	Díligam te, Dómine, fortitúdo mea,	4
38	Dixi: Custódiam vias meas,	116
109	Dixit Dóminus Dómino meo,	27
35	Dixit injustus ut delínquat,	84
52	Dixit insípiens... in iniquitátibus,	50
13	Dixit insípiens.... in stúdiis suis,	96
140	Dómine, clamávi ad te,	74
7	Dómine Deus meus, in te sperávi,	55
87	Dómine Deus salútis meæ,	148
8	Dómine Dóminus noster,	45
142	Dómine, exaudi oratiónem meam; áuribus,	149
101	Dómine, exaudi oratiónem meam; et clamor,	130
20	Dómine, in virtúte tua lætábitur rex,	90
6	Dómine, ne in furóre tuo.... Miserére,	55
37	Dómine, ne in furóre tuo.... Quóniam,	136
130	Dómine, non est exaltátum cor meum,	95
138	Dómine, probasti me,	134
3	Dómine, quid multiplicáti sunt,	4
14	Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo?	57
89	Dómine, refúgium factus es nobis,	107
23	Dómine est terra, et plenitúdo ejus,	61
26	Dóminus illuminátio mea,	108
22	Dóminus regit me,	110
92	Dóminus regnávit; decórem indútus est,	11
96	Dóminus regnávit; exultet terra,	63
98	Dóminus regnávit; irascantur pópuli,	50
133	ECce nunc benedícite Dóminum,	32
132	Ecce quàm bonum,	74
58	Eripe me inimícis meis,	119
139	Eripe me, Dómine, ab hómine malo,	135
44	Eructávit cor meum verbum bonum,	150
144	Exaltábo te, Deus meus rex,	114

Psalmi.		*Paginæ.*
29	Exaltábo te, Dómine, quóniam,	8
19	Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis,	98
60	Exaudi, Deus, deprecatiónem meam,	120
63	Exaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor,	141
54	Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne,	117
16	Exaudi, Dómine, justítiam meam,	143
39	Expectans expectávi Dóminum,	128
80	Exultáte Deo adjutóri nostro,	103
32	Exultáte, justi, in Dómino,	98
67	Exurgat, Deus, et dissipentur,	99
86	Fundamenta ejus in móntibus sanctis,	153
85	Inclína, Dómine, aurem tuam,	159
125	In convertendo Dóminus,	53
10	In Dómino confído,	96
113	In éxitu Israel de AEgypto,	29
70	In te, Dómine, sperávi.... et éripe me,	122
30	In te, Dómine, sperávi.... in justítia,	87
65	Jubiláte Deo, omnis terra; psalmum,	8
99	Jubiláte Deo, omnis terra; servíte,	11
34	Júdica, Dómine, nocentes me,	66
42	Júdica me, Deus, et discerne,	89
25	Júdica me, Dómine, quóniam,	67
121	LAEtátus sum in his,	73
145	Lauda, ánima mea, Dóminum,	126
147	Lauda, *Jerúsalem*, Dóminum,	106
148	*Laudáte Dóminum*, de cœlis,	13
150	Laudáte Dóminum in sanctis ejus,	65
116	Laudáte Dóminum, omnes gentes,	147
146	Laudáte Dóminum, quóniam bonus,	86
134	Laudáte nomen Dómini,	44
112	Laudáte, púeri, Dóminum,	29
120	Levávi óculos meos in montes,	53
47	MAgnus Dóminus, et laudábilis,	152
131	Memento, Dómine, David,	156
56	Miserére meî, Deus, miserére meî,	144
55	Miserére meî, Deus, quóniam,	137
50	Miserére meî, Deus, secundùm,	158
100	Misericórdiam et judícium,	59
88	Misericórdias Dómini in æternum,	101
126	NIsi Dóminus ædificáverit domum,	94
123	Nisi quia Dóminus erat in nobis,	53
36	Noli æmulári in malignántibus,	69
61	Nonnè Deo subjecta erit,	140
75	Notus in Judæa Deus,	142

Psalmi.		*Paginæ.*
46	OMnes gentes, pláudite mánibus,	49
107	PArátum cor meum, Deus,	104
72	QUàm bonus Israel Deus,	51
83	Quàm dilecta tabernácula tua,	109
2	Quarè fremuérunt gentes,	3
41	Quemádmodùm desíderat cervus,	89
124	Qui confídunt in Dómino,	94
51	Quid gloriáris in malítia,	117
90	Qui hábitat in adjutório Altíssimi,	32
79	Qui regis Israel, intende,	112
128	SAEpè expugnavérunt me,	133
68	Salvum me fac, Deus,	120
11	Salvum me fac, Dómine,	115
57	Si verè útiquè justítiam,	129
136	Super flúmina Babylónis,	54
64	TE decet hymnus, Deus, in Sion,	85
94	VEníte, exultémus Dómino,	2
5	Verba mea áuribus pércipe, Dómine,	83
76	Voce meâ ad Dóminum.... voce meâ ad Deum,	46
141	Voce meâ ad Dóminum.... voce meâ ad Dñum,	74
12	USquequò, Dómine,	76
73	Ut quid, Deus, repulisti in finem?	154

Index Canticorum Psalterii.

AUdíte, cœli, quæ loquor,	145
Benedícite, ómnia ópera,	12
Benedictus Dóminus,	14
Benedictus es, Dómine,	105
Cantémus Dómino,	42
Collaudáte cánticum,	43
Confitébor tibi,	85
Dómine, audívi,	124
Ego dixi: In dimídio,	63
Exultávit cor meum,	105
Incípite Dómino in tympanis,	147
Magníficat ánima mea,	31
Magnus es, Dómine,	86
Miserére nostrî, Deus,	64
Nunc dimittis,	33
Urbs fortitúdinis nostræ,	125

FINIS.

Terminatio in omnibus versibus semper eadem est ac in primo versu. Omnis autem terminatio, quæ, ut suprà dictum est, denotatur per litteras alphabeticas, ideò sic designatur, quia hæ litteræ notis cantûs respondent; ita ut more veterum a *designet chordam* la, b *chordam* si, c *chordam* ut, d *chordam* re, e *chordam* mi, f *chordam* fa, g *chordam* sol.

I. Modus *cujus Antiphonæ desinunt in chorda* D, *aliter dicta chorda* re.

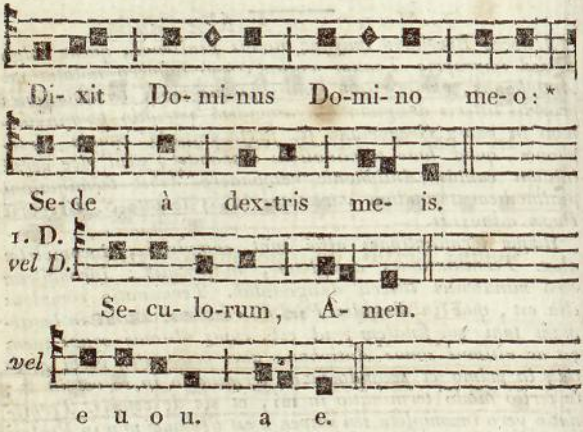

Sequens desinit pariter in D; *sed cum ultimam syllabam reddat caudatam, sitque de primo, notatur per* J. *caudatum.*

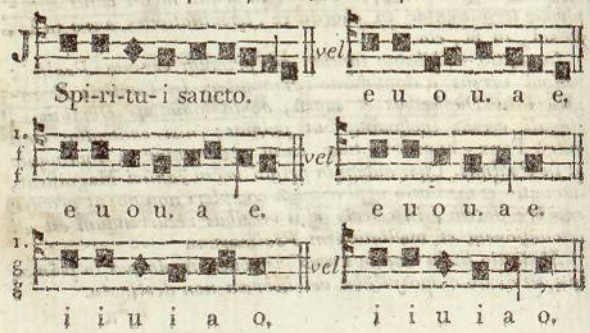

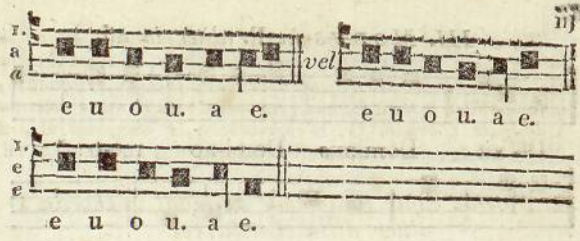

I. MODUS *in* A. *id est in* la.

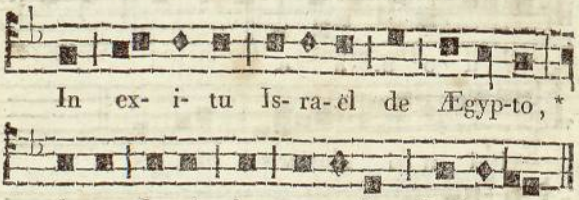

II. MODUS *in* D. *id est in* re.

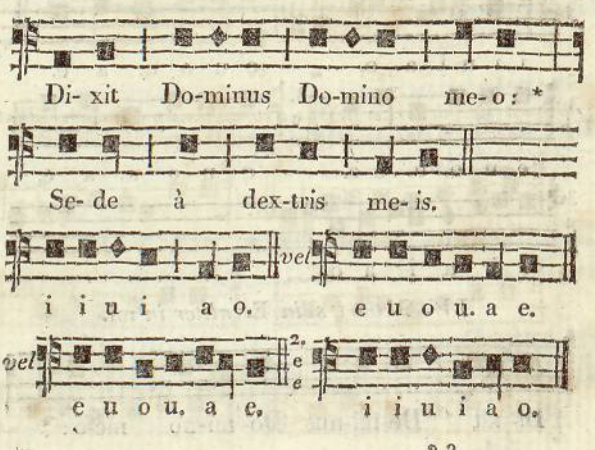

III. Modus in E. aliter in mi.

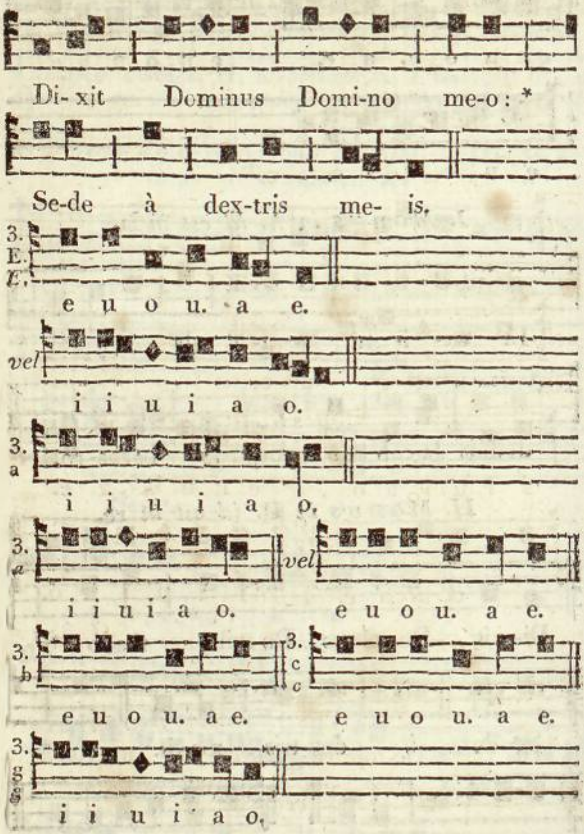

IV. Modus in E. aliter in mi.

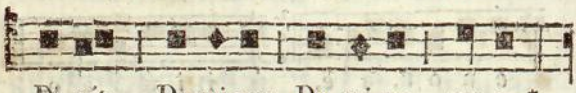

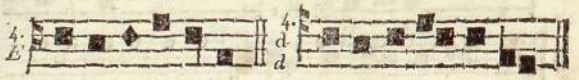

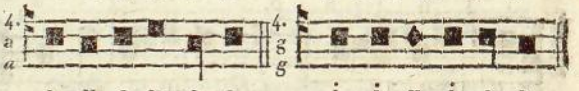

IV. MODUS *in* A. *aliter in* la. *prævio b molli.*

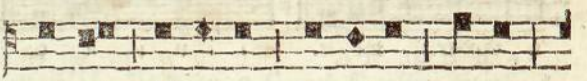

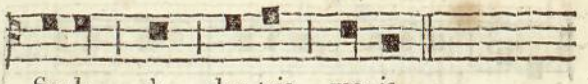

a 3

V. Modus in C. *aliter in* ut.

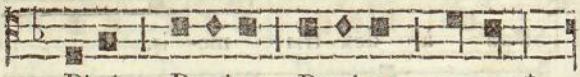

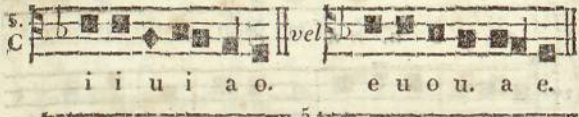

V. Modus in F. *aliter in* fa.

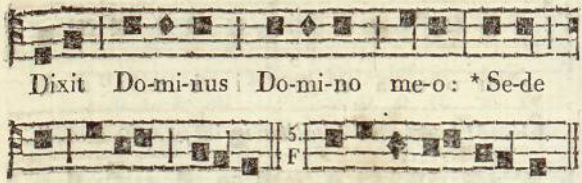

V. Modus in a. *id est in* la.

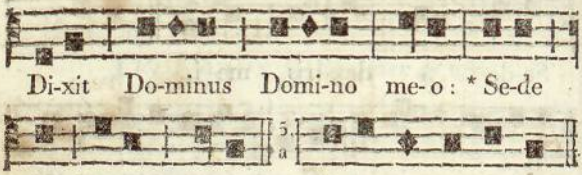

VI. Modus in F. *aliter in* fa.

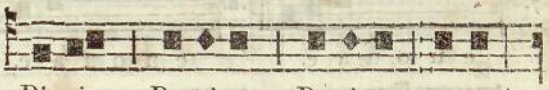

Di- xit Do-minus Domi-no me- o : *

Se-de à dex-tris me-is. e u o u a e.

VI. Modus in C. *aliter in* ut, *prævio* b *molli.*

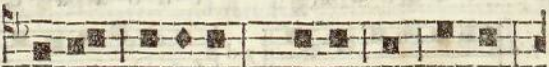

Di- xit Do-minus.....* Se- de à dex-tris

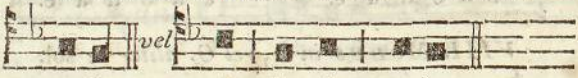

me-is. A dextris me-is.

Se-de à dextris me-is. e u o u a e.

i i u i a o.

VII. Modus in G. *vel G. aliter in* sol.

Di- xit Dominus Domino me-o : *

Se-de à dextris me- is. e u o u a e.

7. a.

e u o u a e.

7. b.

e u o u a e.

7. c.

e u o u a e.

7. c.

vel

e u o u a e. e u o u a e.

7. d.

e u o u a e.

7. d 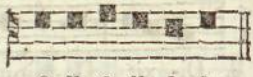

e u o u a e.

VIII. Modus in G, *vel G. aliter in* sol.

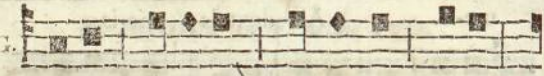

Di-xit Do-minus Do-mi-no me-o: *

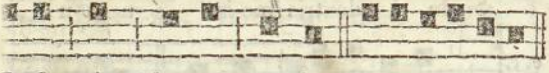

Se-de à dex-tris me-is. e u o u a e.

G.

Se- de à dex- tris me- is.

vel

e u o u a e. i i u i a o.

8. c. vel c.

e u o u a e.

8. d.

e u o u a e.

8. b.

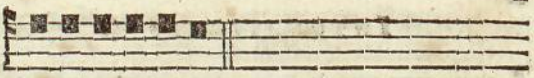

e u o u a e.

Variæ Intonationes, Mediationes, et Terminationes Psalmorum et Canticorum in octo Modis.

INTONATIONES 1. et 6.

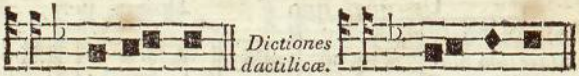

Dictiones dactilicæ.

Lau-da- te. Cre- di- di.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

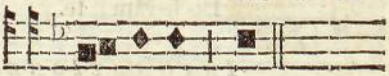

Di- ligam te.

INTONATIONES 2. et 8.

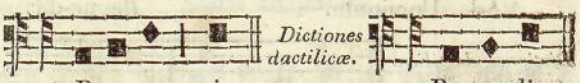

Dictiones dactilicæ.

Be-a- tus vir. Be- ne-dic.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

E- ri- pe me.

INTONATIONES 3.

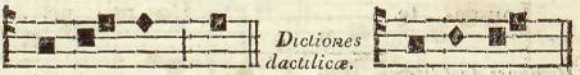

Dictiones dactilicæ.

Læ- ta- tus sum. Cre-di- di.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

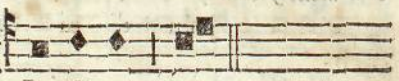

Ju- di- ca me.

INTONATIONES 4.

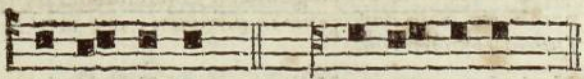

Mi- se- re- re. Ju- bi- la- te.

Dictiones dactilicæ

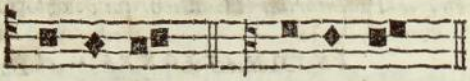

Us-que- quo Do-mi- ne.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

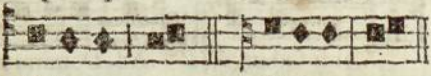

Di- li-gam te. E-ri-pe me.

INTONATIONES 5.

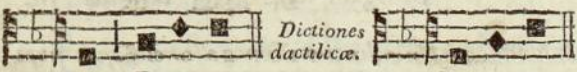

Dictiones dactilicæ.

Ad Dominum. Be- ne-dic.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

Di- li- gam te.

INTONATIONES 7.

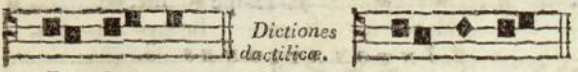

Dictiones dactilicæ.

Lau-da- te. Do- mi- ne.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

Ju- di- ca me.

In Officio Feriali (excepto Tempore Paschali, et à Circumcisione ad Septuagesimam) Intonationes fiunt absolutè à Nota dominante in directum, nec-non in Officio Defunctorum.

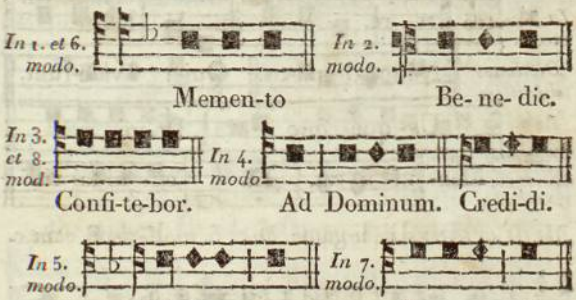

Intonationes Canticorum Evangelicorum quæ numquàm mutantur.

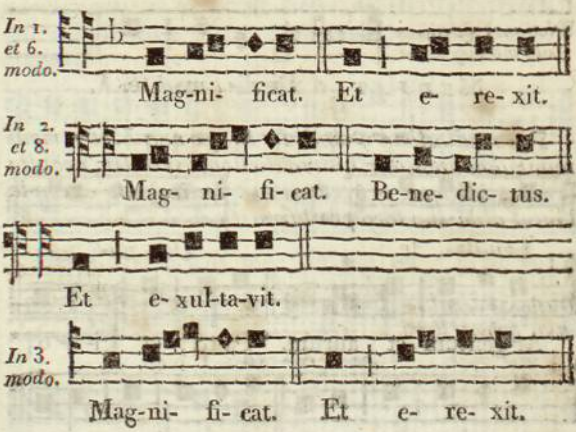

In 4. modo.

Mag-ni- fi- cat. Et e- re- xit.

In 5. modo.

Nunc di-mit-tis. Qui-a vide-runt.

In 7. modo.

Mag- ni- fi- cat. Et. ex- ul-ta- vit.

MEDIATIONES 1. modi in D. et 6. modi in F. et in C.

Lo-cu- tus sum * Spe-ra- vi in te.

De-us Is- ra- el.

MEDIATIONES 1. modi in A.

Pro mediatione 1. modi in A. nec-non 3. et 7. modi numquàm attollitur ultima dictionis syllaba, nec ulla brevis, ideoque præcedens, ut indicabunt exempla hìc et alibi suo loco posita.

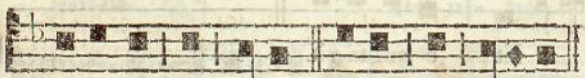

Ar-gentum et aurum. * Pa-tri, et Fi-li- o, *

Do-mi-ne non nobis. * Steri-lem in do-mo. *

Dictiones Hebrææ indeclinatæ, et monosyllabæ attolluntur in fine mediationis, ut infrà.

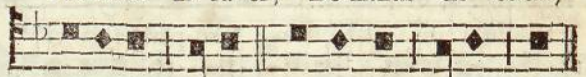

MEDIATIONES 2. modi in D.

In mediationibus 2. 4. 5. et 8. modi quæ elevant penultimam: si occurrat dictio hebræa indeclinata, aut monosyllaba, tunc elevatio fit in ultima syllaba tantùm.

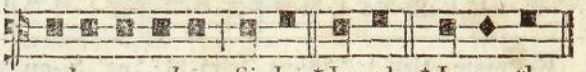

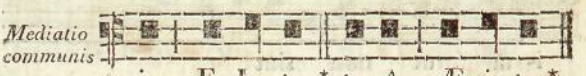

Mediationes 3. modi.

Numquàm attollitur ultima dictionis syllaba, nec ulla brevis, sed præcedens, ut sequitur.

decorem indutus est; * tu-o ar-gu-as me, *

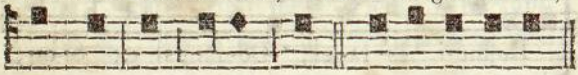

cœ-lum tu il-lic es; * su-perspe-ra-vi, *

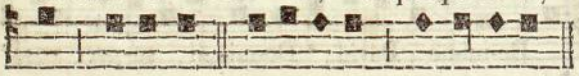

Quod pa-ras-ti, * Al-tis-si-mi vo-ca-be-ris: *

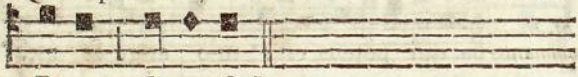

De-us Is-ra-ël. *

Mediationes 4. modi.

Dictiones hebrææ et monosyllabæ attolluntur, ut sequitur.

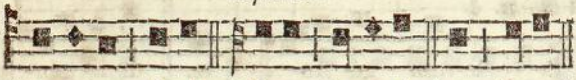

Do-mi-ne, David; * De-us Is-ra-ël: * ex Si-on, *

tri-bu-lant me: * tu il-lic es, *

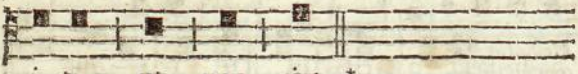

i-ta ut non sint, *

Mediatio communis.

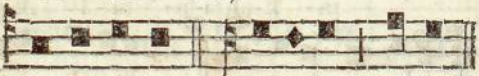

in E-phra-ta, * Fi-li-æ Ju-dæ. *

MEDIATIONES 5 et 8 modi fiunt ut in 2 modo.

MEDIATIONES 7 modi.

Numquàm attollitur ultima dictionis syllaba, nec ulla brevis, sed præcedens, ut in 1. tono in A. et in 3.

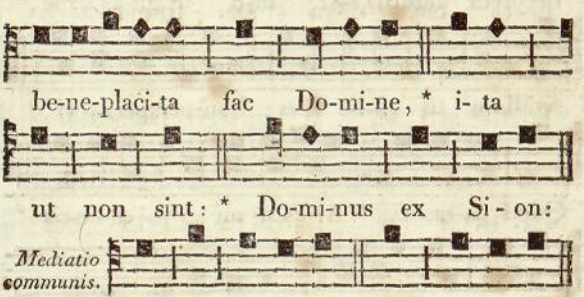

TERMINATIONES 1. modi in D.

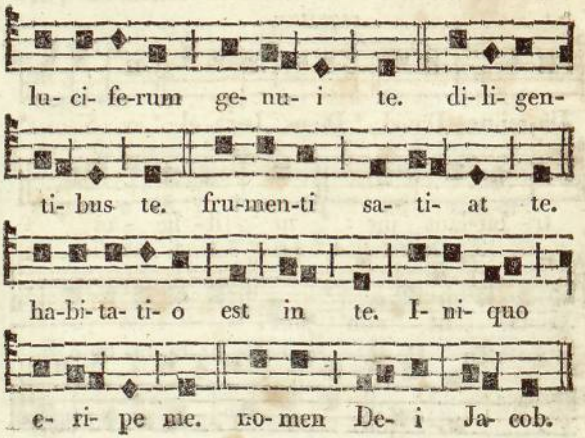

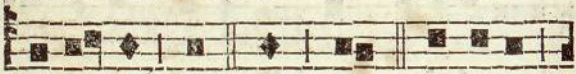

TERMINATIONES 1. modi in A.

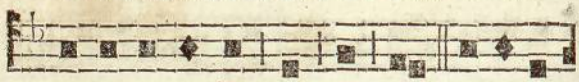

TERMINATIONES 2. modi.

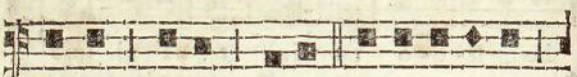

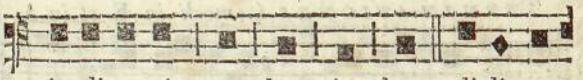

in-cli-na-vit ex hoc in hoc. di-li-gen-

ti- bus te. tu- a ju--di-ca me.

TERMINATIONES 3. *modi.*

in-cli-na-vit ex hoc in hoc. lu-ci-

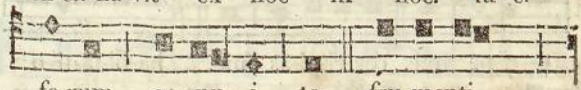

fe rum ge- nu- i te. fru-menti.

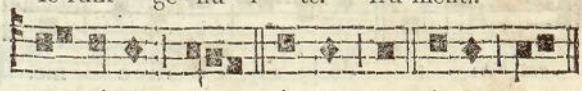

sa- ti- at te. ti- at te. ti- at te.

ha-bi-ta-ti- o est in te. in

te. in te. sci-en-ti-um me, ti-um

me. ti- um me. de- glu-tis-sent nos.

cog-nos-ce-ret me. ex hoc in hoc.

TERMINATIONES 4. modi in E. *et in* A.

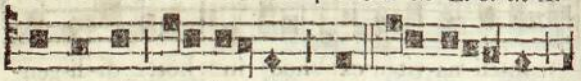

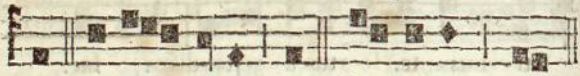

TERMINATIONES 5 *modi in* C. *in* F. *et in* a.

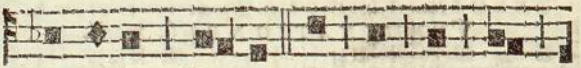

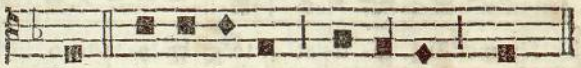

In terminationibus 5. *modi in F et in* a; *non attollitur Syllaba brevis, nec ultima dictionis.*

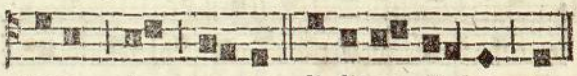

Terminationes 6. modi.

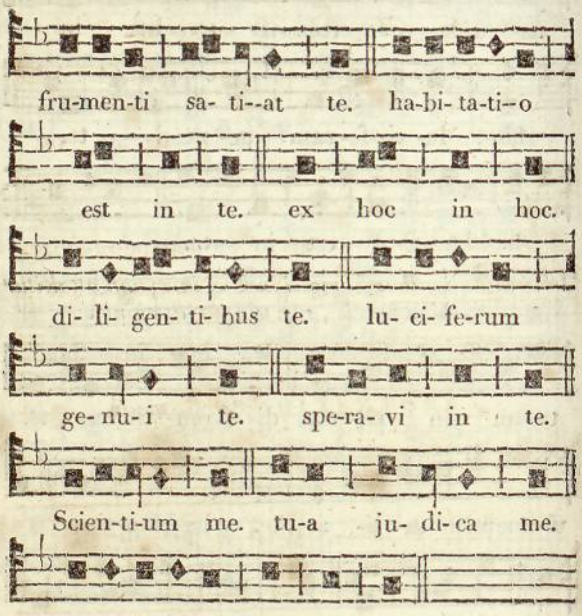

Terminationes 7. modi.

Non attolitur syllaba brevis, nec ultima dictionis.

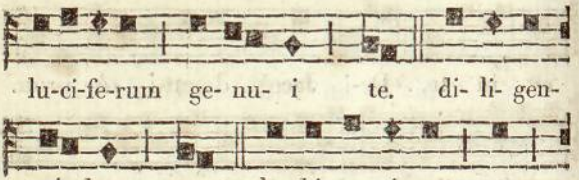

in te fru-men-ti sa- ti- at te.

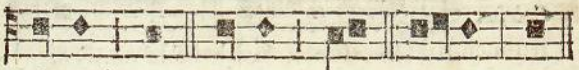

ti- at te. ti- at te. ti- at te.

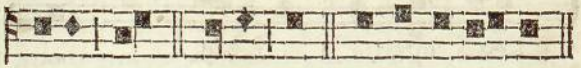

ti- at te, ti- at te. su-per-spe-ra- vi.

non sum o- bli- tus. ex hoc in hoc.

TERMINATIONES 8. *modi.*

tu-a ju-di- ca me. tu- a ju- di- ca

me. di- li- gen- ti- bus te. in-cli-na-vit

ex hoc in hoc, tabernacu-lis Cham tu- a

ju- di- ca me. me-us es tu.

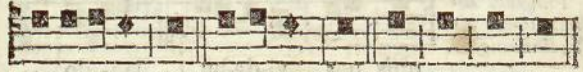

corri-pi-as me. laudabunt te. ex hoc in hoc.

MODUS cantandi Absolutiones, Benedictiones, et Lectiones ad Officium Nocturnum.

Celebr.

Pa-ter noster ℣. Et ne nos...tenta-

ti-o-nem ℟. Sed... à ma-lo.

Absolut.

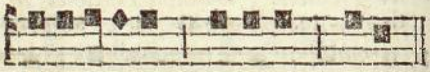

Ad a-pe-ri-at... præceptis su-is.

Lector: Ju-be, Domne be-ne-di-ce-re.

Benedict.

Deus... Spi-ri-tum sa-pi-en-ti-æ.

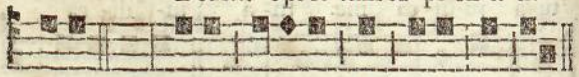

℟. Amen. *Lect.* Primo tempore... lux or-ta est eis.

Punctum quod præc. dic. monosyll. vel hebraic. non decl.

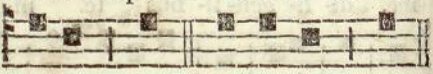

co-ram te. lo-cu-tum est.

in di-e Ma-di-an. Melchisedech. usquequò.

Punctum Admirationis, et exclamationis,

quis nos vi-de-bit lau-do

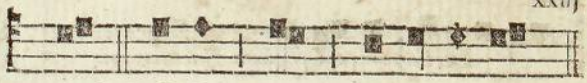

vos? pul-chra in de- li- ci- is!

Tu au-tem... mi-se-re-re nostrî.

LECTIONES Isaïæ et Jeremiæ Tempore Adventûs et Passionis, nec-non Lectiones in ultimo triduo majoris Hebdomadæ, ac in Officio Defunctorum terminantur sine responsione, ut sequitur.

Isaïæ.

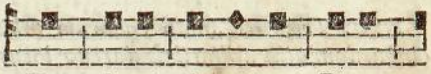

† Hæc di- cit do-mi-nus De-us:

Convertimi-ni ad me, et sal-vi e-ri-tis.

Jeremiæ.

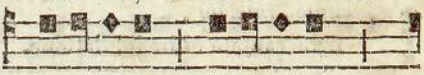

† Je-ru-sa-lem, Je-ru-sa-lem

convertere ad Dominum Deum tu-um.

In Triduo.

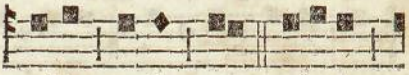

vo-bis tra-det me. perfectum

ef- fi- cit. cùm ve-ne-ro, dis-po-nam.

in hoc non lau-do.

In Offic. Defunctorum.

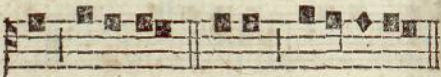

non subsistam horror in-ha-bi-tat.

Oratio, Respice.

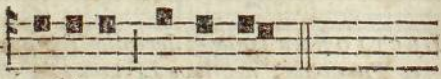

su-bi-re tor-men-tum.

NEUMATA (*seu Jubili*) *quorum tabulam hìc*, *ut quibusdam aliis utilioribus daretur locus*, *ponere non licuit*, *ex antiquis Ecclesiarum Libris colligitur instituta esse ut cantentur in fine Antiphonarum*; *ideò ad calcem Antiphonarii vel Psalterii apponetur*; *ibique quandò et quomodò cantari debeant*, *simul cum aliis ad Psalmodiam attinentibus*, *fusè explicabitur*, *Deo juvante*, *interìm*,

Benè cantate ei in jubilatione.

S. AUG. Enarr. in Ps. 32.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE

